NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

22., 23., 24., 28., 29., 30., septembra,
1., 5., 6., 7. a 8. októbra 1993,

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 22. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. časť

X. volebné obdobie

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a

o 22. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 22., 23., 24., 28., 29., 30. septembra,
1., 5., 6., 7. a 8. októbra 1993

P r o g r a m s c h ô d z e:

1. Správa Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o nastúpení náhradníkov na uprázdnené mandáty poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

2. Sľub poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

3. Voľba poslancov do výborov Národnej rady Slovenskej republiky

4. Voľba overovateľov Národnej rady Slovenskej republiky

5. Rezignácia niektorých členov v Rade Slovenskej televízie

6. Interpelácie a otázky poslancov

7. Písomné odpovede členov vlády Slovenskej republiky na písomné interpelácie, otázky a podnety poslancov z 19. a 20. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky

8. Všeobecná rozprava

9. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. júla 1993 o mene a priezvisku vrátený prezidentom Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie v Národnej rade Slovenskej republiky

10. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 138/1973 Zb. o vodách /vodný zákon/ a ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov

11. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o kontrole v štátnej správe a základných pravidlách kontrolnej činnosti

12. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zbraniach a strelive

13. Informácia o ekonomickej situácii v Nemocnici s poliklinikou F. D. Roosvelta v Banskej Bystrici

14. Súhrnná informácia o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí, na teritóriu okresu Spišská Nová Ves a ďalších okresov s výraznejšou romskou problematikou a návrhy na riešenie

15. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o registri trestov

16. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 238/1991 Zb. o odpadoch

17. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam

18. Návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva

19. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákon Slovenskej národnej rady číslo 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov

20. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých zmenách v poskytovaní štátnych sociálnych dávok

21. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách súvisiacich so zabezpečovaním sociálnej starostlivosti

22. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Železniciach Slovenskej republiky

23. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác /zákon o verejnom obstarávaní/

24. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územných finančných orgánoch

25. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 165/1993 Z. z.

26. Zriadenie vyšetrovacej komisie na objasnenie skutočností súvisiacich s problematikou deblokácie slovenských pohľadávok v Indii

27. Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore

28. Návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Jána Slotu na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slnomocnencovi Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu

29. Konkretizácia a harmonogram úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z apríla 1993

30. Správa o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 a jeho očakávanom plnení do konca roka

31. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Štátnom fonde telesnej kultúry

32. Informácia vlády Slovenskej republiky o doterajšom postupe prác na Koncepcii prípravy reformy verejnej správy v Slovenskej republike

33. Návrh Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru k vládnemu návrhu na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky

34. Návrh na voľbu členov Rady Slovenskej televízie

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 22. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 22., 23., 24., 28., 29., 30. septembra, 1., 5., 6., 7. a 8. októbra 1993

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážení hostia na galérii,
vážení prítomní,

otváram rokovanie 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, na ktorej vás všetkých srdečne vítam.

O ospravedlnenie svojej neúčasti na 22. schôdzi písomne požiadali títo poslanci: Ivan Gašparovič a Peter Weiss z dôvodu účasti na medzinárodnej konferencii a odhalení busty Alexandra Dubčeka na Univerzite v Bologni, Milan Mrenka z dôvodu práceneschopnosti, Alfonz Zoričák z dôvodu práceneschopnosti, Štefan Kvietik pre vážne rodinné dôvody, Rudolf Goč z dôvodu liečenia, Štefan Harna z dôvodu zahraničnej rekreácie, Štefan Daňo príde v priebehu dňa, Marián Andel z dôvodu práceneschopnosti, Tomáš Cingel z dôvodu práceneschopnosti a pán poslanec Jakuš je na liečení.

Pani poslankyne a páni poslanci, prosím, aby sme sa prezentovali.

Zisťujem, že je prítomných 114 poslancov, teda Národná rada Slovenskej republiky je schopná sa uznášať.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

je vám známe, že 24. júla navždy opustil naše rady poslanec Viliam Sojka. Odišiel uprostred činorodej a zodpovednej práce poslanca len pár dní po našej predchádzajúcej schôdzi. Na rokovaniach Národnej rady Slovenskej republiky, aj na schôdzach výboru aktívne presadzoval verejné záujmy v prospech spoločnosti a svojich voličov. Prosím, dámy a páni, aby sme minútou ticha uctili pamiatku nášho zosnulého kolegu poslanca Viliama Sojku.

/Minúta ticha./

Pán poslanec Černák - faktická poznámka.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

v mene Slovenskej národnej strany a poverený rodinou nebohého Viliam Sojku srdečne ďakujem všetkým členkám a členom slovenského parlamentu, ktorí sa v hojnom počte zúčastnili poslednej rozlúčky s naším nebohým poslancom.

Ďakujem pekne. Česť jeho pamiatke.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené poslankyne, vážení poslanci, po dohode v politickom grémiu navrhujem program 22. schôdze ako vám bol dnes v spresnenom znení rozdaný.

Má niekto návrh na zmenu alebo doplnenie programu?

Pán poslanec Rózsa, pán poslanec Gazdík, páni poslanci Pollák, Ballek, Kliman, Marhulíková, Weis.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán podpredseda,
vážená Národná rada,
vážení hostia,

na základe uznesenia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody navrhujem, aby bod 17 programu, ktorý pojednáva o vládnom návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 138/1975 Zb. o vodách, a ktorým sa dopĺňuje zákon Slovenskej národnej rady číslo 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov, tlač 283, bol zaradený na program rokovania 24. septembra ako prvý bod, vzhľadom na to, že spoločná spravodajkyňa všetkých výborov v dňoch 27. septembra až 1. októbra sa zúčastní Parlamentného zhromaždenia Rady Európy. Prosím o podporu zmeny tohto programu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Nasleduje pán poslanec Gazdík.

Poslanec I. Gazdík:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

navrhujem zmenu programu 22. schôdze v dvoch bodoch. K bodu 6 - ako spoločný spravodajca výborov pri prijímaní

zákona o opatreniach pre rozhlasové a televízne vysielanie som neodporučil prijať posledný navrhnutý odsek, ktorý umožňoval odvolávať členov rady jednak Slovenskej televízie, jednak Slovenského rozhlasu, a to z obavy, že by už na najbližšej schôdzi sme sa mohli s takýmto činom stretnúť. Stalo sa. Keďže neboli vyslovené a dané konkrétne dôvody na vyslovenie nedôvery členom Rady Slovenskej televízie ani gesčnému výboru, ktorým bol výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru, ani nám, tu prítomným poslancom, navrhujem, aby sme bod 6 vypustili z rokovania 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

K bodu 10 - vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Štátnom fonde telesnej kultúry, tlač 228 - návrh dávam v mene predsedu výboru a zároveň spoločného spravodajcu pána Mariána Andela vzhľadom na jeho hospitalizáciu v nemocnici. Prosí plénum Národnej rady, aby tento bod mohol byť prerokovaný ako posledný bod zákonov, teda ako bod 29 schôdze Národnej rady, kedy už bude na schôdzi ako spoločný spravodajca prítomný.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, faktická poznámka.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Vážený pán predsedajúci,

k bodu 6, teda k návrhu, ktorý predložil pán poslanec Gazdík na vyradenie bodu 6, by som chcela ešte doplniť, že ani výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru neodporučil prerokovať na schôdzi Národnej rady tento bod.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, faktická pripomienka - pani poslankyňa Mušková.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Keďže poslanci nie sú ešte oboznámení so správami, ktoré dali odvolávajúci sa členovia rady, navrhovala by som bod 6 preložiť pred bod voľba členov rady, teda predposledný bod.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, pán poslanec Pollák.

Poslanec M. Pollák:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

navrhujem zmenu programu, ktorá by spočívala v začlenení nového bodu programu, skrátene by sa dal nazvať "Dve rusko-slovenské zmluvy", keďže dôsledok týchto zmlúv sa prirodzene a vážne dotýka všetkých obyvateľov Slovenska. Navrhujem, aby tento bod programu bol vsunutý ako nový bod 9 pred všeobecnú rozpravu, keďže prirodzene z neho môže vyplynúť rozprava, ktorá by potom mohla pokračovať vo všeobecnej rozprave. S tým, že by v tomto bode vystúpili príslušní členovia vlády a porozprávali niečo o vzniku a zákulisí vzniku týchto zmlúv.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Ďalší je pán poslanec Pribula.

Poslanec I. Pribula:

Vážený pán predsedajúci,

dovoľte, aby som navrhol a doplnil týmto program 22. schôdze Národnej rady o bod, ktorý by sme zaradili ako bod 34 programu, a to zriadenie výboru pre privatizáciu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pani poslankyňa Marhulíková.

Poslankyňa O. Marhulíková:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážení členovia vlády,

v centre pozornosti verejnosti, odborníkov, ale predovšetkým nás, poslancov, a širokej pospolitosti pracovníkov úradov štátnej správy a samosprávy je vo vláde prerokovaný návrh koncepcie miestnej verejnej správy a návrh zásad zmien územno-správneho členenia Slovenskej republiky. Ide o problematiku, ktorá je výsostne záujmom demokratického fungovania spoločnosti, s ktorou by sa mali poslanci stotožniť. Tu nestačí len politické rozhodnutie. Je potrebný súlad názorov a podpora parlamentu, odborníkov, ale i širokej verejnosti. Vzhľadom na isté systémovo-programové kroky vlády, o ktorých by mal byť parlament informovaný, odporúčam zaradiť do programu ako bod 34 resp. 35 informáciu vlády o doterajšom postupe prác na koncepcii prípravy reformy verejnej správy v Slovenskej republike. Chápme, prosím, vážené pani poslankyne, páni poslanci, zaradenie tohto bodu programu ako náš záujem veci pomôcť. Veď v navrhovanej koncepcii sú i racionálne myšlienky.

V masovokomunikačných prostriedkoch však už boli publikované viaceré rôznorodé stanoviská a neoficiálne koncepčné riešenia, ktoré spôsobujú nežiadúce napätie v štátnej správe, ale i vo verejnosti. Na základe toho odporúčam zaradiť do programu nový bod 34 resp. 35 programu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Ľupták - faktická poznámka.

Poslanec I. Ľupták:

Pani poslankyňa Marhulíková má pravdu, že v odbornej verejnosti prebieha rozprava alebo diskusia o zmene systému resp. štruktúry štátnej správy. Len ma prekvapuje, keď pani poslankyňa povedala, že Národná rada by sa mala o tomto probléme baviť a nemala by byť robená bez Národnej rady Slovenskej republiky. Pani poslankyňa, táto zmena sa dá robiť len na základe zmeny zákonov. Čiže aj keby sme sa nechceli baviť na túto tému, musíme sa na túto tému baviť. Keď prídu návrhy novely zákonov, budeme tieto novely pripomienkovať a upravovať. Navyše, ako sama pani poslankyňa súhlasila, je tam veľké množstvo racionálnych prvkov.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Mikloško - faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Chcel by som sa spýtať pána poslanca Ľuptáka, na základe akého zákona bol menovaný na splnomocnenca. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Replika pána poslanca.

Poslanec I. Ľupták:

Pán poslanec Mikloško, áno, bol som menovaný za splnomocnenca, a preto, že nie je zákon. Keby bol zákon, keby bol už prijatý zákon, bol by som menovaný za prednostu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Je to síce akoby k smiechu, alebo naozaj zákon o menovaní splnomocnencov sa zdá byť pochybný.

Prosím, faktická poznámka pána poslanca Miklošku.

Poslanec F. Mikloško:

Pán podpredseda, pokiaľ vieme, bolo menovaných 8 splnomocnencov. Čo, ak Národná rada prijme zákon, kde bude len 6 oblastí alebo 10? Kto zaplatí tie peniaze, ktoré boli zbytočné?

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Bude sa rokovať s tými splnomocnencami, ktorí boli menovaní v správnej oblasti.

Poslanec F. Mikloško:

Ďakujeme. Ako obyčajne HZDS nám neodpovedalo.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, pán poslanec Kliman.

Poslanec L. Kliman:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

moja poznámka nebude predlžovať túto uvoľňovaciu atmosféru. Mám pragmatický a konkrétny návrh, ktorý sa týka našej práce a nie obsahu rokovania. Vzhľadom na to, že ani v inovovanom programe nemáme uvedené, kedy bude prerušené a kedy bude pokračovať naše zasadnutie a vzhľadom na to, že viacerí, mnohí, možno všetci máme i v priebehu zasadnutia pléna svoje povinnosti, stretnutia s voličmi a iné, odporúčal by som, aby sme sa uzniesli a dohodli, kedy budeme pokračovať na budúci týždeň, aby sme si mohli zariadiť svoju poslaneckú prácu aj doma. Pritom navrhujem, aby sme pokračovali v utorok, pretože pondelky sme mali vyhradené pre našu poslaneckú prácu vo svojich obvodoch. Ak to bude ináč, samozrejme, zjednoťme sa, ale ide o to, aby sme mohli dať signály na stretnutia, ktoré máme pripravené, aby sme si ich mohli preložiť. Odporúčam, aby sme sa na tom uzniesli a o tom hlasovali.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec.

Poslanec L. Ballek:

Vážený pán predsedajúci,

ako člen Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru dovoľujem si upozorniť na uznese-

nie, ktoré prijal náš výbor o zákone o navrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam, na uznesenie uvedené v tlači 284a. Výbor v ňom odporúča Národnej rade, aby odložila prerokovanie vládneho návrhu zákona do vyjasnenia doteraz nevyjasnených otázok súvisiacich s rozsahom majetku, archívnymi dokumentami, ktoré sa v ostatných dňoch objavili, ďalej s vlastníctvom lesov a pôdy, posunom reštitučnej hranice na 8. máj 1945 a ďalších otázok. Navrhujem, aby sme o tomto uznesení hlasovali, pričom jeho prijatie by znamenalo vyradenie bodu 18 z programu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. S faktickou poznámkou sa hlásia pán poslanec Javorský a pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Javorský:

Vážený pán predsedajúci,
vážení poslanci,

nakoľko to uznesenie bolo čiastočne ovplyvnené aj tým, že som začal robiť prieskum určitého fondu v Slovenskom ústrednom archíve, a nakoľko výsledky môjho prieskumu, naopak, potvrdzujú, že je o čo sa oprieť, neodporúčam, aby tento návrh na vyňatie tohto bodu z programu bol prijatý. Tieto poznatky, ktoré som získal, nijak nebránia tomu, aby návrh zákona mohol byť prerokovaný. Podrobnejšie sa vyjadrím pri prerokovávaní návrhu zákona.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán podpredseda,

v mene poslaneckého klubu KDH žiadam, aby tento bod bol prerokovaný. Všetko, čo bolo povedané, sú nepodstatné veci. Myslím si, že tu ide čiste o preťahovanie času, rozvirovanie diskusie o tom v spoločnosti. Žiadam, aby tento bod bol riadne prerokovaný.

Podpredseda NR SR A.M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Bajan - faktická poznámka.

Poslanec V. Bajan:

Podobne si dovolím za klub HZDS podporiť žiadosť pána kolegu Miklošku. Takisto budeme hlasovať za to, aby návrh zostal v programe.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Má ešte niekto poznámku? Pán poslanec Miček.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Weis je pred ním.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Už sa stalo, prosím vás.

Poslanec M. Miček:

Kolega poslanec Pribula navrhol ako bod 4 zaradiť do programu zriadenie výboru pre privatizáciu. Uznesením Národ-

nej rady Slovenskej republiky na 21. schôdzi sme v podstate prijali, že tento bod zaradíme na túto schôdzu. Teda podporujem zaradenie tohoto bodu do programu, ale vzhľadom na to, že nám bol predložený pomerne široký materiál o privatizácii a konkretizácii postupov, navrhoval by som ho zaradiť nie ako bod 4, ale nejak chronologicky do programu za bod 31, kde by prebehla diskusia o konkretizácii a harmonograme úloh vyplývajúcich z Aktualizovaného Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky a zároveň je tam aj problematika privatizácie. Po tomto bode 31 by mohla ísť problematika voľby výboru.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Pribula - faktická poznámka.

Poslanec I. Pribula:

Poopravil by som kolegu Mičeka, navrhoval som to ako bod 34.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Weis.

Poslanec J. Weis:

Vážený pán predsedajúci,

odporučil by som skupine poslancov - navrhovateľov návrhu na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore - tlač 152 vziať tento svoj návrh späť preto, že bol pridelený štyrom výborom a všetky štyri výbory navrhli tento zákon neodporučiť, nehovoriac o tom, že gesčný výbor pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo vo svojom uznesení navrhol, aby sa tento zákon

vrátil späť a dostal sa na rokovanie najprv ako návrh zásad zákona. Takisto vláda Slovenskej republiky vo svojom stanovisku podmienila súhlas na prijatie množstvom pripomienok, ktoré menia podstatu zákona. Legislatívny odbor Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky vzhľadom na viaceré závažné obsahové a formálne nedostatky tiež odporúča tento návrh zákona prepracovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán podpredseda, ako jeden z navrhovateľov chcem povedať nasledovné: Odovzdali sme návrh tohto zákona, mal byť prerokovaný už na minulom pléne. Bol stiahnutý, akceptovali sme to. Boli sme na Ministerstve pôdohospodárstva Slovenskej republiky, kde sme sa dohodli o všetkom. Všetky pripomienky legislatívnej rady prijímame. Dôvody, ktoré dáva najmä poslanecký klub SDĽ, sú podľa nás nepodstatné. Preto žiadame, aby tento bod bol riadne prerokovaný na tomto zasadnutí.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Dubjel.

Poslanec K. Dubjel:

Som za to, aby tento bod ostal zaradený a myslím, že klub HZDS tento bod taktiež podporí. Vady, ktoré v tomto zákone sú, sú len takého rázu, ktoré sa dajú tu, v pléne odstrániť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa ešte niekto?

Vážení páni poslanci,
vážené pani poslankyne,

budeme teda hlasovať o programe, a to najprv o pozmeňovacích návrhoch. Prvý pozmeňovací návrh dal pán poslanec Rózsa na presunutie bodu 17.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 126 poslancov.
Kto je za tento návrh pána poslanca Rózsu?
Za návrh hlasovalo 121 poslancov.
Kto je proti?
Nikto nie je proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Rózsu sme prijali.

Ďalším návrhom, ak sa nemýlim, bol návrh pána poslanca Gazdíka. Navrhol vypustenie bodu 6. Upozorňujem, že je tu protinávrh pani poslankyne Muškovej, ktorá navrhuje, aby to bol predposledný bod.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 125 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Gazdíka?
Za návrh hlasovalo 68 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 46 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Gazdíka bol prijatý. /Potlesk./

Nasleduje druhý návrh pána poslanca Gazdíka o Štátnom fonde telesnej kultúry, ktorý by mal byť preložený ako bod 29.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 122 poslancov.

Kto je za predložený návrh poslanca Gazdíka?

Za návrh hlasovalo 79 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 8 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Gazdíka na presun bodov bol prijatý.

Návrh pani poslankyne Muškovej tým nie je reálny. Podľa môjho záznamu by mal nasledovať návrh pána poslanca Polláka. Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Pollák:

Navrhoval som nový bod programu. V tejto chvíli by to bol bod číslo 8, a síce dve rusko-slovenské zmluvy s vystúpením členov vlády a s rozpravou.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 121 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Polláka, aby sa prerokovala otázka rusko-slovenskej zmluvy?

Za návrh hlasovalo 43 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 47 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána Polláka nebol prijatý.

Nasleduje návrh pána poslanca Pribulu o zriadení výboru pre privatizáciu.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 123 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Pribulu?
Za návrh hlasovalo 69 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 27 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Pribulu sme prijali.

Pani poslankyňa Marhulíková navrhla, aby ako bod 35 alebo bod 34 bola informácia o reforme verejnej správy.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 125 poslancov.
Kto je za predložený návrh?
Za návrh hlasovalo 69 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 37 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh bol prijatý.

Nasleduje návrh pána poslanca Klimana. Mám k nemu len jednu poznámku, že začínať v utorok je problém, lebo v utorok má celodenné zasadanie vláda. Keď vyžadujeme prítomnosť jej členov, tak je to problém.

Hlasujeme o návrhu pána poslanca Klimana. Jeho návrh znel, aby pokračovanie schôdze bolo v utorok alebo v ktorýkoľvek iný deň, na ktorom sa zhodneme. Takto to približne formuloval pán poslanec Kliman.

Prosím, pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Jednak si myslím, že teraz je bod, v ktorom hovoríme o programe, čiže sem to nepatrí, a jednak to je právomoc predsedu. Predseda oznámi, že schôdza pokračuje v utorok alebo kedykoľvek - a je to vybavené.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Kliman.

Poslanec L. Kliman:

Hovorím za poslancov, ktorí nie sú z Bratislavy. Máme svoje programy, potrebujeme to oznámiť ľuďom, s ktorými sa máme stretnúť. Mne nejde o to, aby to bolo v utorok, ale aby sme sa dohodli, ktorý deň to bude. Ak to nie je možné v utorok, pokračujeme v stredu alebo aj v pondelok, ale dohodnime sa pevne, aby sme dnes mohli dať signály domov.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Teraz už máme všetky možné spektrá návrhov.

Pýtam sa, kto je za to, aby sa pokračovalo v pondelok? /Šum v sále./ Pán poslanec Kliman uviedol aj pondelok.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 118 poslancov.

Kto je za návrh pána poslanca Klimana, aby sme pokračovali v rokovaní 22. schôdze v pondelok?

Za návrh hlasovalo 16 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 47 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 55 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh nebol prijatý.

Pán poslanec Prokeš sa hlási s technickou poznámkou.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

myslím si, že došlo medzi nami k malému nedorozumeniu. V podstate teraz by nemala byť schôdza prerušená a pokračovať v pondelok, ale kedy bude pokračovať budúci týždeň, s tým, že tento týždeň naplníme. Domnievam sa, že je dosť ťažko to teraz rozhodnúť hlasovaním. Zrejme si budeme musieť o tom trošku podiskutovať v kuloároch, medzi sebou. Navrhujem, aby sme sa k tomu vrátili a potom formou rozhodnutia predsedajúceho či predsedu, ktorý tu už bude prítomný, na základe dohody medzi nami zvolili pokračovanie budúci týždeň.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Kliman, akceptujete takýto návrh?

Poslanec L. Kliman:

Áno.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Ballek navrhol odložiť bod 18.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 123 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Balleka?
Za návrh hlasovalo 36 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov.
Kto sa zdržiava hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Balleka nebol prijatý.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

S ohľadom na to, že hlasovanie pozmenilo vhodnosť ďalšieho hlasovania o návrhoch, ktoré boli s tým spojené, prichádzame k návrhu pána poslanca Weisa, ktorý navrhol vziať späť návrh zákona o lesníckej komore. Pán poslanec Weis, chcete to spresniť?

Poslanec J. Weis:

Vážený pán predsedajúci, navrhol som predkladateľom, aby vzali zákon späť. Vzhľadom na to, že ho nevzali späť, musí byť prerokovaný.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Teda nemusíme o tomto návrhu hlasovať.

Teraz, vážení páni poslanci a vážené pani poslankyne, budeme hlasovať o programe ako celku.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 124 poslancov.
Kto je za návrh programového usporiadania 22. schôdze ako celku?
Za návrh hlasovalo 103 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že sme program 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky schválili.

Faktická poznámka pána poslanca Kočtúcha.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

pred 145 rokmi v septembri vznikla prvá Slovenská národná rada. Toto je septembrové zasadanie. V podmienkach národného obrodenia Ľudovít Štúr povedal: "My tu raz stojíme ako Slováci. Hanba a posmech by nám bol, ak život náš spoločenský a národný nenapomôžeme a mocne ho spoločnou našou rukou dopredu nepotisneme." Chcel by som vás poprosiť, aby naše rokovanie sa nieslo v tomto štúrovskom kréde. Ďakujem. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

P r v ý m bodom programu je

Správa Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o nastúpení náhradníkov na uprázdnené mandáty poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

Prosím predsedu Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky pána poslanca Ľubomíra Fogaša, aby podal správu výboru.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené poslankyne, poslanci,
vážení členovia vlády,

dovoľte, aby som z poverenia mandátového a imunitného výboru predniesol správu výboru o nastúpení náhradníkov na uprázdnené mandáty poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

Všetkým je nám známe, že 24. júla 1993 skonal poslanec Národnej rady Slovenskej republiky za Slovenskú národnú stranu Viliam Sojka.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky listami z 28. júla 1993, doručenými 30. júla 1993, dostal písomné oznámenia od poslanca za Hnutie za demokratické Slovensko Mariána Vanku a od poslancov za Slovenskú národnú stranu

Petra Sokola a Mariána Vrabca, že sa dňom 31. júla 1993 vzdávajú funkcie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky. Ich oznámenia o vzdaní sa poslaneckého mandátu súvisia s ich zvolením za predsedu resp. podpredsedov Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky podľa § 10 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade. Ide tam o kompatibilitu výkonu funkcií.

Mandátový a imunitný výbor na svojej schôdzi 14. septembra 1993 prerokoval nastúpenie náhradníkov na uprázdnené mandáty poslancov Národnej rady Slovenskej republiky. V prijatom uznesení číslo 27 výbor konštatoval, že úmrtím poslanca Viliama Sojku 24. júla 1993 došlo k zániku jeho mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky. Konštatoval tiež, že poslanci Marián Vanko, Peter Sokol a Marián Vrabec v súvislosti s § 10 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky sa podľa článku 81 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vzdali funkcií poslancov Národnej rady Slovenskej republiky dňom 31. júla 1993.

Vzdanie sa funkcie poslancov by mala vziať na vedomie Národná rada Slovenskej republiky ako najvyšší zákonodarný orgán, pričom tieto mandáty poslancov zaniknú dňom, kedy Národná rada rezignáciu poslancov vzala na vedomie. To je podľa § 9 zákona o poslancoch.

Výbor odporúča Národnej rade Slovenskej republiky, aby na svojej 22. schôdzi dňa 22. septembra 1993, t.j. dnes, vzala na vedomie vzdanie sa funkcií poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Mariána Vanku, Petra Sokola a Mariána Vrabca v súlade s ich písomnými oznámeniami podľa článku 81 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v súvislosti s § 10 ods. 1 zákona o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky. Súčasne výbor odporučil vziať na vedomie zánik mandátu po-

slanca Viliama Sojku z dôvodu jeho úmrtia dňom 24. júla 1993.

Podávam preto, vážené poslankyne, vážení poslanci, návrh na schválenie takéhoto uznesenia Národnej rady a žiadam, aby sme hlasovali o jeho prijatí ihneď po prednesení správy mandátového a imunitného výboru.

Vážená národná rada,

podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 80/1990 Zb. o voľbách do Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov na uprázdnený mandát poslanca nastupuje náhradník tej istej politickej strany podľa poradia, v akom bol uvedený na kandidátnej listine pre voľby vo volebnom kraji, v ktorom bol kandidovaný poslanec, ktorého mandát sa uprázdnil. Pri uplatnení prednostných hlasov nastupuje kandidovaný poslanec, ktorý dostal najvyšší počet prednostných hlasov.

Mandátový a imunitný výbor na svojej schôdzi 14. septembra 1993 podľa spisov Slovenskej volebnej komisie a tiež osobných dokladov o nastupujúcich náhradníkoch na uprázdnené mandáty poslancov zistil, že nastupujúcim náhradníkom Slovenskej národnej strany vo volebnom kraji Západoslovenskom za Viliama Sojku je pán Igor Malý. JUDr. Igor Malý je slovenskej národnosti, štátna príslušnosť slovenská. Narodil sa 29. decembra 1963. Pôsobí ako komerčný právnik v Trnave.

Nastupujúcim náhradníkom Hnutia za demokratické Slovensko vo volebnom kraji Stredoslovenskom za Mariána Vanka je pani Jana Sudeková. MUDr. Jana Sudeková, rod. Kovačičová, je slovenskej národnosti, štátna príslušnosť slovenská. Narodila sa 27. apríla 1943. Pracuje ako zubná lekárka /ordinár/ v Nemocnici s poliklinikou v Považskej Bystrici.

Nastupujúcim náhradníkom Slovenskej národnej strany vo volebnom kraji Západoslovenskom za Petra Sokola je pani Angela Štefániková, pričom MUDr. Angela Štefániková, rodená Dobošová, je slovenskej národnosti, štátna príslušnosť slovenská, narodená 23. januára 1954. Pracuje ako posudková lekárka v Regionálnej národnej poisťovni v Trnave.

Nastupujúcim náhradníkom Slovenskej národnej strany vo volebnom kraji Západoslovenskom za Mariána Vrabca je pán Miroslav Kóňa. Ing. Miroslav Kóňa je slovenskej národnosti, štátna príslušnosť slovenská. Narodil sa 4. júna 1951. Je prednostom Mestského úradu v Nitre.

Mandátový a imunitný výbor preskúmal platnosť nastúpenia uvedených náhradníkov, ako aj ich voliteľnosť. Výbor odporúčal predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky, aby podľa § 48 ods. 6 zákona Slovenskej národnej rady číslo 80/1990 Zb. o voľbách do Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov vyhlásil na zaniknuté mandáty poslancov, teda pána doktora Viliama Sojku, Mariána Vanku, Petra Sokola a Mariána Vrabca, nastúpenie náhradníkov pána doktora Malého, doktorky Sudekovej, doktorky Angely Štefánikovej a Ing. Miloslava Kóňu a odovzdal im osvedčenia o tom, že sa stali poslancami Národnej rady Slovenskej republiky dňom 22. septembra 1993.

Na záver navrhujem Národnej rade Slovenskej republiky vziať so súhlasom na vedomie prednesenú správu mandátového a imunitného výboru a prosím, aby sa pristúpilo k hlasovaniu o návrhu uznesenia v tom zmysle, ako som návrhy predniesol pri podaní správy.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne poslancovi Fogašovi za podanie správy.

Na základe návrhu mandátového a imunitného výboru predneseného pánom poslancom Fogašom dávam hlasovať o návrhu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým berie na vedomie zánik mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Viliama Sojku z dôvodu jeho úmrtia dňom 24. júla 1993 a vzdanie sa funkcií poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Mariána Vanka, Petra Sokola a Mariána Vrabca dňom 22. septembra 1993. Zároveň sa navrhuje vziať so súhlasom na vedomie podanú správu mandátového a imunitného výboru.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 118 poslancov.

Kto je za predloženú správu mandátového a imunitného výboru?

Za návrh hlasovalo 116 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovala sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme správu Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky schválili a prijali sme k tomu platné uznesenie.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

v súlade s odporúčaním mandátneho a imunitného výboru podľa § 48 ods. 6 zákona Slovenskej národnej rady číslo 80/1990 Zb. o voľbách do Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov predseda Národnej rady vyhlásil na zaniknuté mandáty poslancov nastúpenie náhradníkov Igora Matloviča, Jany Sudekovej, Angely Štefánikovej a Miloslava Kóňu. Osvedčenie o tom, že sa stali poslancami Národnej rady Slo-

venskej republiky dňom 22. septembra 1993, dostanú zároveň so zložením sľubu.

D r u h ý m bodom programu je

Sľub poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

Prosím pani Janu Sudekovú, Angelu Štefánikovú a pánov Igora Malého a Miloslava Kóňu, aby pristúpili pred rečnícke miesto a do mojich rúk zložili ústavou predpísaný sľub.

Prosím pána poslanca Sečánskeho, aby prečítal znenie sľubu. Zároveň prosím prítomných, aby počas skladania sľubu stáli.

Poslanec M. Sečánsky:

"Sľubujem na svoju česť a svedomie vernosť Slovenskej republike. Svoje povinnosti budem plniť v záujme jej občanov. Budem dodržiavať ústavu a ostatné zákony a pracovať tak, aby sa uvádzali do života."

/Zloženie sľubu poslancov./

Jana Sudeková: Sľubujem.
Angela Štefániková: Sľubujem.
Igor Malý: Sľubujem.
Miloslav Kóňa: Sľubujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Želám novým poslancom veľa úspechov v práci v orgánoch Národnej rady Slovenskej republiky.

T r e t í m bodom programu je

Voľba poslancov do výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Návrh na voľbu poslancov Jany Sudekovej, Angely Štefánikovej, Igora Malého a Miloslava Kóňu do výborov Národnej rady Slovenskej republiky ste dostali ako tlač č. 295. Ich zaradenie vychádza z návrhov príslušnej politickej strany a politického hnutia.

Má niekto otázky alebo pripomienky k predloženému návrhu?

Pán poslanec Fogaš, faktická poznámka.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

nemám faktickú poznámku, mám doplňujúci návrh. Tým, že Slovenská republika sa stala riadnym členom Rady Európy, vznikli pre niektorých z nás nové povinnosti a, samozrejme, aj nové časové zaťaženie. V tejto súvislosti chcem poprosiť Národnú radu o moje uvoľnenie z funkcie člena ústavnoprávneho výboru, pretože v súčasnom období som členom piatich výborov rôznych parlamentných telies. Som členom Stáleho výboru Parlamentného zhromaždenia Rady Európy, členom Politického výboru Parlamentného zhromaždenia Rady Európy a členom Výboru pre právne otázky a ľudské práva. Aj keď je možné, aby ma v týchto výboroch niekto alternoval, aj tak to zaťaženie je neuveriteľne veľké, predovšetkým spojené s cestovaním, a v tejto situácii nie som jednoducho fyzicky schopný

plniť si úlohy aj v tomto výbore. Okrem toho, ako viete, som predsedom mandátového a imunitného výboru. Myslím si teda, že je namieste, aby sme každý zhodnotili svoje sily.

Chcem vás ubezpečiť, že pokiaľ mi to čas a sily dovolia, i naďalej sa chcem podieľať na práci tohto výboru, trebárs aj v tom, že budem podávať návrhy na riešenia, a súčasne v tom, že pokiaľ nebudem zastávať tieto funkcie v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy, rád sa zase do tohto výboru vrátim.

Teda navrhujem doplniť uznesenie o ďalší bod, že odvoláva poslanca Ľubomíra Fogaša z funkcie člena ústavnoprávneho výboru.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Zrejme vyslovia ľútosť poslanci v ústavnoprávnom výbore, pretože ide o erudovaného právnika a mnoho právnikov medzi nami nemáme. Ale je tu návrh, budeme hlasovať.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 120 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Fogaša, aby bol uvoľnený z výboru?
Za návrh hlasovalo 48 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 54 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Fogaša sme neprijali.

Navrhujem, aby sme prijali uznesenie tohoto znenia: "Národná rada Slovenskej republiky podľa § 4 písm. 1/ zákona o rokovacom poriadku v znení neskorších predpisov zvolila Igora Malého za člena Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Janu Sudekovú za členku Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru, Angelu Štefánikovú za členku Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci, Miloslava Kóňu za člena Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti."

Dávam o návrhu uznesenia hlasovať.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 115 poslancov.
Kto je za predložený návrh uznesenia?
Za návrh hlasovalo 97 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že sme navrhnuté uznesenie schválili.

Š t v r t ý m bodom programu je

Voľba overovateľa Národnej rady Slovenskej republiky.

Návrh na voľbu máte rozdaný ako tlač číslo 311.

V súvislosti so vzdaním sa funkcie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Petra Sokola, ktorý bol jedným z overovateľov Národnej rady Slovenskej republiky, je potrebné zvoliť jedného overovateľa Národnej rady, aby bol počet overovateľov na určených 10.

Má niekto k predloženému návrhu pripomienky alebo iné návrhy?

/Neboli./

Ďakujem. Keďže nie sú, pristúpime k hlasovaniu.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 114 poslancov.
Kto je za návrh, aby overovateľom Národnej rady bol poslanec Igor Malý?
Za návrh hlasovalo 110 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že za overovateľa Národnej rady Slovenskej republiky bol zvolený poslanec Igor Malý.

Pristúpime k p i a t e m u bodu programu, ktorým je

Rezignácia niektorých členov v Rade Slovenskej televízie.

Materiál ste dostali ako tlač číslo 296.

Členovia Rady Slovenskej televízie Blažena Kočtúchová, Ida Rapaičová, Anton Hlinka, Pavol Haspra a Jozef Heriban podali Národnej rade Slovenskej republiky písomnú rezignáciu na členstvo v Rade z dôvodov ako sú uvedené v tlači 296.

Prosím, aby ste si v návrhu uznesenia, ktoré je v uvedenej tlači, doplnili člena rady Jozefa Heribana, ktorý svoju rezignáciu oznámil predsedovi Národnej rady 7. septembra 1993.

Vzhľadom na to, že rezignácia bola podaná v súlade so štatútom ustanoveným spôsobom, na čom nemožno nič meniť, pristúpime bez rozpravy k hlasovaniu o tom, že Národná rada berie rezignácie na vedomie. Návrh uznesenia máte uvedený v tlači 296. Dávam o návrhu uznesenia hlasovať.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 111 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 39 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili uznesenie, ktorým Národná rada vzala na vedomie rezignáciu na členstvo v Rade Slovenskej televízie Blaženy Kočtúchovej, Idy Rapaičovej, Antona Hlinku, Pavla Haspru a Jozefa Heribana.

Šiesty bod bol pri hlasovaní o úpravách programu vypustený, pristúpime teda k siedmemu bodu, ktorý je teraz š i e s t y m bodom programu. Sú to

Interpelácie a otázky poslancov.

Na 20. schôdzi sme odsúhlasili zaradenie tohoto bodu na začiatok dnešnej schôdze.

S interpeláciami sa písomne prihlásili deviati poslanci: pán poslanec Ladislav Pittner z KDH, pán poslanec Miroslav Pollák z KDH, pán poslanec Knažko, nezávislý, pán poslanec Ján Čarnogurský z KDH, pán poslanec Ladislav Kvasnička z KDH, pani poslankyňa Kaliská za SNS, pán poslanec Peter

Lauko za KDH, pani poslankyňa Ďurišinová Mária za SDĽ, pán poslanec Igor, nezávislý.

Prosím, faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predsedajúci, dávam návrh, aby bola prerušená schôdza, pokračovalo sa o 14. hodine, kedy je prítomná vláda Slovenskej republiky. Prosím, aby sa o mojom návrhu hlasovalo. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

V poriadku. Prosím budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 96 poslancov.

Kto je za návrh prerušenia schôdze ako ho navrhol pán poslanec Mikloško?

Za návrh hlasovalo 60 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali návrh pána poslanca Miklošku na prerušenie schôdze.

Pán poslanec Gazdík, ešte chcete hovoriť?

Poslanec I. Gazdík:

Pán predsedajúci, prepáčte mi tú drzosť, ale chcel by som len povedať, že som sa prihlásil do rozpravy ako Igor Gazdík, nie ako poslanec Igor. Len pre úplnosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Určite vám to prepáčim.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Gazdík, dovoľte zase mne trošku, ale bez drzosti - slovenčina pozná poradie krstné meno a potom priezvisko. To, čo je druhé, sa v slovenčine považuje za priezvisko.

/Po prerušení schôdze./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Začíname šiestym bodom, interpeláciami. Ako prvý sa prihlásil pán Ladislav Pittner za KDH.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,

na 19. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky som interpeloval premiéra Slovenskej vlády pána Mečiara vo veci činnosti spravodajských služieb od 1. januára 1993 až do doby ustanovenia Slovenskej informačnej služby, o postupe prijímania príslušníkov tejto služby a jej budovania, ako aj o problematike uplatňovania tzv. lustračného zákona číslo 451 zo 4. októbra 1991 a zákona Slovenskej národnej rady číslo 74 z 29. januára 1992. V súvislosti s touto mojou interpeláciou bolo prijaté i uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky o preverení vyššie uvedených záležitostí.

Keďže v zákonom uvedenej lehote som nedostal odpoveď, zisťoval som 9. septembra 1993, kedy bola moja interpelácia postúpená pánu premiérovi Mečiarovi. Na moje nemilé prekvapenie som zistil, že moja interpelácia spočíva, a to niekoľko mesiacov, v rozmnožovni Národnej rady Slovenskej republiky, pretože vraj pre nával práce ju príslušný pracovník nestačil pripraviť na odoslanie.

Pokladám takýto postup za vrcholne nezodpovedný a žiadam predsedu Národnej rady Slovenskej republiky pána Gašparoviča, aby zabezpečil nápravu a riadne fungovanie servisných služieb Národnej rady Slovenskej republiky.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Pittnerovi. Slovo má pán poslanec Miroslav Pollák za KDH.

Poslanec M. Pollák:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

moje vystúpenie sa bude týkať troch bodov.

Prvý bod súvisí s dodatočnými komunálnymi voľbami, ktorých najbližší termín je plánovaný na 4. decembra tohto roku. Žiadam predsedu Národnej rady Slovenskej republiky pána Gašparoviča, aby vzhľadom na plynutie časových lehôt zabezpečil urýchlené zaradenie sídliska Dargovských hrdinov - mestskej časti v Košiciach do týchto dodatočných komunálnych volieb - ohľadom volieb na funkciu starostu tejto mestskej časti.

Druhý bod - vzhľadom na to, že ráno neprešiel môj pozmeňovací návrh na zaradenie nového bodu programu ohľadom rusko-slovenských zmlúv, veľmi zjednodušene a rýchle chcem podať interpeláciu na ministra obrany pána Andrejčáka: Vzhľadom na neexistujúcu vojenskú doktrínu Slovenskej republiky odkiaľ mal právomoc podpísať práve takúto vojenskú zmluvu medzi Ruskom a Slovenskom?

Tretí bod je interpelácia na predsedu vlády Slovenskej republiky pána Mečiara. Vážený pán predseda vlády, v júli tohto roku pri príležitosti hlasovania o zvolení Ing. Mariána Tkáča do funkcie viceguvernéra Národnej banky Slovenska som položil otázku, či menovaný kandidát spĺňa podmienky pre výkon tejto funkcie stanovené zákonom číslo 451/91 Zb. o výkone podmienok na výkon niektorých funkcií, tzv. lustračného zákona. Ing. Marián Tkáč bol zaevidovaný v registri zväzkov Štátnej bezpečnosti pod registračným číslom 37 346 najskôr ako kandidát tajnej spolupráce s krycím menom "Riman" a od októbra 1988 do novembra 1989 ako agent s krycím menom "Krajan". Negatívne lustračné osvedčenie, ktorým sa Ing. Marián Tkáč preukazuje, bolo vydané neoprávnene vzhľadom na gramatickú chybu pri zápise krstného mena v registri zväzkov.

Vzhľadom na tieto skutočnosti viackrát verejne publikované, ako i na ďalšie skutočnosti, ktoré sú známe mne i niektorým poslancom bývalého i súčasného slovenského parlamentu, vás žiadam, aby ste ako najvyšší predstaviteľ výkonnej moci na Slovensku zabezpečili uplatnenie zákona, ktorý je vykonávaním funkcie viceguvernéra Národnej banky Slovenska Ing. Mariánom Tkáčom porušený. Uplatnením zákona číslo 451/1991 Zb. by ste dokázali, že na dodržiavaní zákonnosti, o ktorej často hovoríte, vám skutočne záleží. V neposlednom rade by ste tým rozptýlili dohady, že Ing. Tkáča, o kvalifikovanosti ktorého možno pochybovať na základe jeho výrokov, napríklad o revalvácii slovenskej meny, podporujete

vo funkcii len preto, že ho ako skompromitovanú osobu držíte v rukách.

Požadujem, samozrejme, písomnú odpoveď na obe interpelácie.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Milan Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážené kolegyne, kolegovia,

na politickom grémiu Národnej rady som položil otázku svojim kolegom, čo môže parlament urobiť, ak člen vlády neodpovie na písomnú interpeláciu poslanca v zákonom stanovenom termíne, t.j. do 30 dní. Niekto z nich mi poradil, aby som zozbieral podpisy 30 poslancov. Zasmiali sme sa na tom. Vzápätí sa ma iný opýtal, o ktorého člena vlády ide. Odpovedal som, že priamo o predsedu vlády. Ozval sa ešte srdečnejší smiech. Nuž, máte pravdu, je to smiešne, presnejšie povedané bolo by to smiešne, keby to nebolo také smutné.

Na aprílovom zasadaní pléna som odovzdal písomnú interpeláciu predsedovi Národnej rady pánu Gašparovičovi adresovanú predsedovi vlády Mečiarovi, v ktorej som žiadal odpoveď na otázku, prečo zastavil obchodnú transakciu špeciálnej techniky v hodnote viac než 30 mld Sk. Vladimír Mečiar sa na tlačovej konferencii verejne priznal, že - citujem: "Zastavil kroky ministra zahraničných vecí s odôvodnením, že tento

obchod by spochybnil štát i vládu ako celok." Dovolím si tvrdiť, že ide o zavádzajúce tvrdenie. To, že tento obchod bol pre nás politicky prijateľný, dokazuje skutočnosť, že sa oň usilovali aj iné demokratické krajiny, a štát, s ktorým sme boli v kontakte, dokázateľne nepatril medzi rizikové oblasti.

V interpelácii v apríli som si dovolil položiť tieto otázky: Žiadam predsedu vlády Vladimíra Mečiara, aby písomne odpovedal, kedy a akým spôsobom - citujem - "zastavil kroky ministra zahraničných vecí" v tomto prípade. Ďalej žiadam o podrobnú odpoveď, čím tento obchod hospodársky a politicky poškodzoval záujem Slovenska. A po tretie - žiadam podrobné vysvetlenie vyhlásenia "tento obchod by spochybnil štát i vládu ako celok".

Teda otázky, na ktoré by som chcel dnes počuť odpoveď, v tejto interpelácii sú nasledovné:

Skutočne si predseda vlády trúfol zastaviť obchod, ktorý by bol priniesol prácu tisícom ľudí na niekoľko rokov?

Ďalšia otázka: Konal v súlade s mienkou vlády alebo sa rozhodol ako súkromná osoba?

A ďalej, naposledy: Čo ho viedlo k tomu, že v rozpore so zákonom neodpovedal na interpeláciu?

Vážení priatelia, to, že tieto otázky môžem položiť, je výsledkom novembra 1989. To, že na otázky poslanca ktokoľvek z mocných tejto krajiny musí odpovedať, určuje zákon. Ten, kto ignoruje zákon, nie je demokratom, ale autokratom.

A ešte jednu poznámku na záver. Často hovoríme o tom, že chceme budovať právny štát, ale ak premiér vlády nereš-

pektuje zákon, je to práve on, kto spochybňuje štát i vládu ako celok.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec F. Mikloško:

Pán poslanec je v Kodani s komisiou KBSE. Prosil by som, keby ste jeho vystúpenie preložili.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Nevypadáva, len stráca poradie. Je to v poriadku. Slovo má pán poslanec Ladislav Kvasnička z KDH. Pripraví sa pani poslankyňa Kaliská.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,
vážení hostia,

dovoľte, aby som predniesol svoje dve interpelácie. Prvá interpelácia bude smerovaná na pána ministra zdravotníctva a druhá interpelácia na vládu a ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, predovšetkým tiež na ministerstvo školstva a vedy.

Katastrofický stav nášho zdravotníctva je všeobecne známy. Jeho stav sa nezlepšuje ani po umelom vytváraní jeho pozitívneho obrazu pánom ministrom alebo niektorými pracov-

níkmi Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ani po dobre myslených štrajkových aktivitách samotných zdravotníkov. Nechcem opakovať to, čo na pôde Národnej rady Slovenskej republiky o zložitej problematike nášho zdravotníctva už odznelo. Presný obraz súčasného stavu nášho zdravotníctva mapovala misia Svetovej banky, ktorá navštívila Bratislavu v dňoch 21. až 26. júna tohoto roku. Misia mala za úlohu nielen vidieť, ale mala aj dobrú snahu nám pomôcť. Výsledkom misie Svetovej banky je vypracovanie projektu pod názvom "Slovenská republika - projekt pre zdravotníctvo a financovanie".

Ciele projektu sú zhrnuté do dvoch bodov:

a/ zlepšiť zdravotný stav obyvateľstva zvýšením účasti jednotlivcov na uchovaní zdravia a zavedením novej zdravotnej politiky, ktorá kladie dôraz na efektívne zákroky vzhľadom na vynaložené náklady,

b/ vytvoriť trvalý zdroj financovania zdravotníckej starostlivosti presunutím určitej zodpovednosti financovania zdravotníckych služieb na jednotlivcov, zamestnávateľov a zamestnancov, ako aj posilnením možností zdravotníckych zariadení efektívne spravovať svoje skromné zdroje.

Experti Svetovej banky dospeli k presvedčeniu, že doterajšie návrhy adaptovať slovenské zdravotníctvo na systém zdravotného poistenia podobný nemeckému systému, sú technicky a administratívne nevhodné a zároveň aj veľmi nevhodne načasované. Upozorňujú na to, že neboli vypracované štúdie priechodnosti, finančnej životaschopnosti navrhovaného systému ako analýza dopadov fiškálnych implikácií, ani analýza výsledkov, ktoré by preskúmali jeho dopady na zdravie.

Je všeobecne známe, že návrh transformácie nášho zdravotníctva podľa pána ministra Soboňu získal prekvapujúco ma-

lú politickú podporu nielen v rámci sektoru zdravotníctva, ale i mimo neho. Pamätáme si ešte dobre na kritické pripomienky, ktoré odzneli na pôde Národnej rady Slovenskej republiky vo veci zavádzania bodového systému zo strany poslancov - lekárov, ktoré pánom ministrom zdravotníctva akceptované neboli.

Dnes vieme, že pracovníci Svetovej banky sa k bodovému systému v našom zdravotníctve vyjadrili tiež negatívne. Vzhľadom na negatívne vlastnosti navrhovaného bodového systému pre lekárov dôrazne odporúčajú preskúmať ho pred definitívnym zavedením tohoto systému a po zrealizovaní navrhovaných konkrétnych opatrení. Medzi ne patrí napríklad uskutočnenie pilotnej štúdie zameranej na preskúmanie efektívnosti bodového systému alebo realizovanie adekvátneho elektronického prepojenia Fondu zdravotného poistenia s databázou Národnej poisťovne a podobne. Experti Svetovej banky konštatujú, že od návštevy misie v marci 1993 sa na príprave návrhu projektu, pre ktorý by sa dalo uvažovať o pôžičke zo strany Svetovej banky, dosiahol len veľmi obmedzený pokrok.

Ministerstvo zdravotníctva, ani Fond zdravotného poistenia, Nemocenskej poisťovne neustanovili doteraz skupinu na riadenie projektu, nezískali vhodných pracovníkov na jeho podporu, ani neustanovili pracovné skupiny. Vzhľadom na to, že treba vykonať veľa práce, aby sa dodržal vládou požadovaný zrýchlený harmonogram prípravy projektu, dôrazne žiadajú obe organizácie o posúdenie odporúčaní uvedených v správe z marca tohoto roku. Projekt je navrhovaný na obdobie päť až sedem rokov. Má komponent zdravotníckych služieb a komponent financovania zdravotníctva. Tieto sa budú zavádzať paralelne s posilnením primárnej a preventívnej starostlivosti, vzdelávania i súkromného sektoru. Projekty financovala sčasti Svetová banka, sčasti Európske spoločenstvo, PHARE, bilaterálne dary, granty a podobne.

Návrh harmonogramu spracovania pôžičky od Svetovej banky je nasledovný: príprava - september 1993, predbežné schválenie - december 1993, schválenie - apríl 1994, rokovania - júl 1994, záver - september 1994.

Záverom sa obraciam na vládu Slovenskej republiky a žiadam, aby zabezpečila realizáciu všetkých požiadaviek Svetovej banky v zmysle projektu a uvedeného harmonogramu. Zároveň žiadam pána premiéra vlády Slovenskej republiky, aby o postupe spracovania pôžičky bol informovaný Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci. Obraciam sa tiež na pána ministra zdravotníctva a žiadam ho, aby zosúladil všetky postupy v oblasti transformácie nášho zdravotníctva s navrhovaným projektom Svetovej banky a realizoval všetky jej odporúčania.

A teraz druhá interpelácia: Dňa 1. apríla 1991 nadobudol účinnosť zákon o mimosúdnych rehabilitáciách, zákon 87/1991 Zb. Ustanovenie § 22 ods. 6 citovaného zákona však nepriznáva nijaké finančné odškodnenie tým perzekvovaným osobám, ktoré neboli z politických dôvodov zo zamestnania prepustené, ale predsa boli do značnej miery poškodené. Mám na mysli zámerné poškodzovanie učiteľov zo strany nadriadených orgánov totalitného režimu. Páchanie bezprávia v rezorte školstva umožňovali zmeny mzdových predpisov z roku 1967, ktorými sa riešili premenlivé, tzv. diferenčné platy vypočítavané mesačne a mesačne aj vykazované k základnej mzde podľa počtu žiakov a skutočne odpracovaných dní za opravy písomných prác z jazykov, matematiky, vedenie kabinetov, knižníc a zastupovanie neprítomných učiteľov. Namiesto nich sa zaviedli tzv. nenárokové zložky mzdy, v ktorých sa mali doteraz vyplácané premenlivé zložky zohľadniť. Teda nijaká norma. Za dvadsať normalizačných rokov nadobudlo priznávanie nenárokových zložiek mzdy odpudzujúci charakter. Zneužívanie moci v tejto oblasti viedlo k rozbitiu učiteľských kolektívov a k nízkemu právnemu vedomiu učiteľov.

O tom, že tento stav pretrváva i naďalej, svedčia okrem iného aj články v Učiteľských novinách na túto nedoriešenú tému, ako i skutočnosť, že postihnutí učitelia sa obracajú na mňa ako na poslanca a žiadajú ma o pomoc.

Táto situácia sa týkala nielen učiteľov vylúčených z KSČ, ale aj učiteľov - nestraníkov, ktorí boli z rôznych dôvodov režimu nepohodlní alebo ktorí sami požadovali o zrušenie členstva v KSČ. Prominenti totalitného režimu trestali politickú nespoľahlivosť učiteľov nasledujúcimi ekonomickými a morálnymi trestami: žiadna forma nárokovej mzdy - nakoniec prečo, veď bola nenároková, nijaké prideľovanie nadčasových hodín, obmedzovanie výšky odmeny pri životnom jubileu, pri práceneschopnosti nižšia dávka nemocenského poistenia. V nijakej, ani neplatenej funkcii nesmeli takýto postihnutí učitelia figurovať. Postihnutý nebol pripustený k nijakej forme odborného vzdelávania oficiálnou cestou.

Po páde totalitnej moci sa dalo očakávať aspoň relatívne zmiernenie napáchaných krívd a poškodení. Prijatý zákon číslo 87/1991 Zb. dokončil to, čo ešte nestihla dokončiť totalita. Zasadil posledný úder všetkým ilúziám o potrebe pravdy a statočnosti v ľudskom živote. V marci roku 1990 boli vytvorené pri bývalých odboroch školstva rehabilitačné komisie, ale tie boli bez akýchkoľvek právomocí. Ani činnosť rehabilitačnej komisie pri ministerstve školstva nepriniesla také výsledky, aké by si táto problematika zaslúžila. Mnohí z postihnutých učiteľov sú už na dôchodku, ale doteraz sa márne domáhajú spravodlivosti.

Obraciam sa preto na ministerstvo školstva a vedy, ako i na ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny a žiadam ich, aby sa touto problematikou vážne zaoberali.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Slovo má pani poslankyňa Kaliská. Predtým sa s faktickou poznámkou hlási pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,

po odznení mojej interpelácie som bol informovaný o iných aspektoch mojej sťažnosti, preto chcem požiadať - lebo som zrejme bol uvedený do omylu - o stiahnutie tejto mojej interpelácie, a interpelujem pána premiéra, pretože on mi pred týždňom povedal, že túto moju interpeláciu nedostal a preto mi neodpovedal. Teraz sa zistilo, že v rozmnožovni to síce trčí, ale nie moja interpelácia, ale stenografický záznam. Z tohoto dôvodu sa ospravedlňujem pracovníkom Národnej rady, ale je mi ľúto, že pán premiér ma takto informoval. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Pittnerovi. Slovo má pani poslankyňa Kaliská. Pripraví sa poslanec Peter Lauko.

Poslankyňa G. Kaliská:

Vážení prítomní,

v prvom rade sa chcem ospravedlniť za môj hlas, ale od rána ho nejako postupne strácam.

Moja prvá interpelácia bude na pána premiéra Mečiara. Je to v podstate nová interpelácia vo veci štátneho podniku SCP Ružomberok. Prvá mnou podaná interpelácia bola zameraná na riešenie problematiky ekológie regiónu Ružomberok s akcentom na zabezpečenie pokračovania v realizácii ekologicko-rozvojového projektu, ktorým sa v ďalšej etape úplne odstráni chlór z výrobného procesu, zníži spotreba energie a zvýši konkurenčná schopnosť ich výrobkov na zahraničných i tuzemských trhoch.

V prvej mojej interpelácii v podkladovom materiáli bola uvedená podrobná informácia o celej problematike, o doteraz realizovaných ekologických akciách, ktoré sú do tohto času z termínového hľadiska v súlade s postupom prijatým na zasadnutí vlády Slovenskej republiky dňa 6. mája 1990. Pre ďalšie pokračovanie v realizácii ekologicko-rozvojového projektu "Vytesňovacie varenie buničín" po technickej stránke i z hľadísk prísľubov úverov od zahraničných bánk vo vysokom štádiu rozpracovania je potrebná zaangažovanosť viacerých rezortov vo vláde Slovenskej republiky pre toto riešenie. Sú to tri rezorty: ministerstvo životného prostredia, ministerstvo hospodárstva a ministerstvo financií pre riešenie vládnej záruky na zahraničný úver a účelového vyčlenenia finančných prostriedkov do Fondu životného prostredia na zaplatenie kontácie.

V tomto zmysle bola podaná aj prvá moja interpelácia. Ako odpoveď som dostala stanoviská troch ministrov uvedených rezortov. Stanoviská sú odrazom možností jednotlivých rezortov, ich zaangažovanosti do problémov. Chýba však nadrezortný názor, o ktorý som v interpelácii žiadala, názor na riešenie tejto problematiky vychádzajúci z koncepcie hospodárskej politiky vlády Slovenskej republiky.

Pán minister Kubečka vo svojom stanovisku navrhuje tri varianty so spoločným menovateľom, aby záruku na úver posky-

tol Fond národného majetku Slovenskej republiky, čím sa rozhodnutie a riešenie odsúva na obdobie po privatizácii. Aké a kedy by bolo stanovisko Fondu národného majetku k tomuto návrhu, netrúfam si odpovedať, ani ho predpokladať.

Pán minister Zlocha s uspokojením konštatuje, že v SCP v uplynulom období realizovali resp. realizujú rad opatrení, ktoré prispievajú k ochrane životného prostredia. Zdôvodňuje však, že nie je v silách Štátneho fondu životného prostredia pokrývať tak investične náročné akcie. Pýtam sa: Ani čiastočne? Ďalej uvádza, že riešenie poskytnutia finančnej pomoci pre SCP Ružomberok z hľadiska výšky, ako aj časového horizontu poskytnutia príspevku na prípravu a realizáciu uvedených opatrení musí byť predmetom širšieho a podrobnejšieho skúmania. Nie je však, žiaľ, spresnená forma a spôsob, ako i termínová stránka skúmania. Ďalej pán minister odporúča, aby sa SCP Ružomberok snažili získať pôžičku od Európskej banky pre obnovu a rozvoj a že predbežne sú SCP zahrnuté vo výsledkoch diagnostickej misie. Bude však potrebné preukázať perspektívnosť svojej existencie pri ďalších diagnostických misiách. I keby pôžička od Európskej banky bola z úrokového hľadiska výhodná, nerieši problém úplne. Európska banka financuje 35 % projektu a požaduje účasť štátu.

Pán minister Tóth vo svojom stanovisku uvádza potrebu postupovať podľa uznesenia vlády Slovenskej republiky číslo 31 z roku 1993, podľa ktorého by zakladateľ, teda ministerstvo hospodárstva, po posúdení projektu z hľadiska národohospodárskych priorít a kritérií predložil žiadosť na prevzatie štátnych záruk na zahraničné úvery Hospodárskej rade vlády Slovenskej republiky na posúdenie. Odporúča, aby si štátny podnik SCP Ružomberok svoje nevyhnutné požiadavky uplatnil prostredníctvom svojho zakladateľa, teda ministerstva hospodárstva, pokiaľ ide o poskytnutie štátnych záruk za úvery a požiadavky na prostriedky zo Štátneho fondu životného prostredia.

Teda aká je vlastne odpoveď na moju prvú interpeláciu? Podľa odporúčania pána ministra Tótha, ktoré posúva riešenie dopredu, ale nie je zase v súlade s odporúčaním pána ministra Kubečku, ktorý ako zakladateľ vidí ako najschodnejšie riešenie záruku Fondu národného majetku, alebo podľa stanoviska pána ministra Zlochu, ktorý ale problém odsúva časovo a vecne do neurčita? Preto, pán premiér, podávam vlastne novú interpeláciu, ale v podstate toho istého znenia ako z 22. 6. 1993 v tom zmysle, či príslušné rezorty koordinovane riešili problematiku SCP Ružomberok a či je z týchto troch odpovedí možné rozumieť, že Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky prostredníctvom hospodárskej rady požiada o vládnu záruku vzhľadom na nutnosť časového riešenia tohto dnes štátneho podniku.

Z rozhovoru ministra životného prostredia v Hospodárskych novinách som sa dozvedela, ak som správne pochopila, že ministerstvo hospodárstva má vyčlenených 500 mil. Sk na oblasť životného prostredia. Nie je možné z tejto sumy aspoň určitú čiastku poskytnúť SCP Ružomberok? Pevne verím, že slovenská vláda dá záruku pre tento štátny podnik tak, ako vlastne dala záruku na Hlinikáreň v Žiari, práve v záujme riešenia a vylepšenia životného prostredia. So zreteľom práve na množstvo už vykonaných ekologických stavieb s nemalými finančnými nákladmi si SCP Ružomberok, podľa môjho názoru, túto záruku zaslúžia.

Druhú moju interpeláciu podávam na pána ministra Zlochu. Je to v podstate znovu nová interpelácia vo veci geologickej sekcie ministerstva životného prostredia. Pán minister, myslela som si, že dostanem na moju prvú interpeláciu odpoveď, najmä na to, čo sa zásadne zmenilo zrušením Slovenského geologického úradu a zriadením osobitnej geologickej sekcie na ministerstve životného prostredia. Preto si vás dovoľujem požiadať o podrobné vysvetlenie, ako aj odpo-

veď na otázku, prečo sa doteraz nepristúpilo k privatizácii Geologického prieskumu, š. p. v Spišskej Novej Vsi, keď podobné organizácie týmto procesom už dávno prebehli a prečo zriadenie štátnej geologickej služby je možné až najskôr od 1. 1. 1995.

Pán minister, v odpovedi na moju prvú interpeláciu priznávate, že geologická sekcia má osobitný režim čo sa týka posudzovania jej projektov. Nie je mi však jasný dôvod prečo. Ďalej ma zaujíma, či ste upozornili vládu Slovenskej republiky, že musíte zabezpečovať úlohy geologického prieskumu súvisiace s útlmovým programom baníctva Slovenskej republiky, ktoré si vyžadujú 45 mil. Sk, a ide to vlastne z vášho rezortu, a s akým výsledkom.

Ďalej, pán minister, vo vašej predchádzajúcej odpovedi uvádzate údaje o odbornej praxi, o priemernej praxi i odchode niektorých pracovníkov z titulu nespokojnosti s platovými podmienkami geologickej sekcie, čím asi nepriamo chcete poukazovať na jej vyššie kvality. Objektívne by však bolo všetky tieto údaje uviesť aj pre ostatné sekcie, aby boli porovnateľné. Týmto si vás teda dovoľujem o ne požiadať.

A úplne na záver, pán minister, za výstupy a závery operatívnej porady ste plne zodpovedný vy ako minister, či ste na nej prítomný alebo nie. Z vašej odpovede mi totiž nie je jasné, či sa stotožňujete so závermi operatívnej porady z 21. januára 1993.

Ďakujem za pozornosť aj trpezlivosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne, pani poslankyňa. Slovo má pán poslanec Peter Lauko za KDH. Pripraví sa podpredseda Národnej rady pán Prokeš.

Poslanec P. Lauko:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,
vážená vláda,

chcem interpelovať ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky. Slovenská republika ako nový suverénny štát vo významnom geopolitickom priestore je v strede záujmu nielen okolitých štátov, našich susedov, ale pri začleňovaní do európskych a svetových štruktúr nás pozorne sledujú aj významné štáty v Európe a vo svete. Pri našom zahraničnopolitickom snažení je dôležitá aj odozva našej vnútropolitickej situácie v Európe a vo svete. Naše prijatie do Rady Európy bolo s podmienkami, ktoré musíme splniť, a bolo sprevádzané nevšedným záujmom o dodržiavanie ľudských práv u nás. Politika k národnostným menšinám je v strede záujmu v Európe a pri vstupe do Rady Európy sa naši predstavitelia zaviazali v určitom časovom horizonte splniť uložené podmienky. Podobne nás čaká dlhý proces k začleneniu k Európskej dohode, ktoré bude o niekoľko dní. Tento proces bude tiež podmienený postojom jednotlivých členských štátov. Otázka približovania sa Slovenska k NATO a rokovanie o tejto problematike nás čaká o niekoľko mesiacov. Rovnako spolupráca v ostatných európskych a svetových štruktúrach nie je len vecou našej zahraničnej politiky.

Na túto spoluprácu a vzťahy s ostatnými krajinami významnou mierou vplýva aj vnútropolitická situácia na Slovensku. V tomto zložitom období transformácie spoločnosti je práve činnosť výkonnej zložky vlády a jej predstaviteľov najviac pod drobnohľadom v zahraničí. Za deväť mesiacov v tomto roku sme zažili odvolanie ministra zahraničných vecí, v poslednom období odvolanie veľvyslanca v susednom Rakúsku. V júni tu boli experti Svetovej banky s cieľom pokra-

čovať v dialógu s vládou o kritických potrebných reformách v sektore zdravotníctva a systéme sociálneho poistenia. V správe, ktorá hodnotí túto misiu, v kapitole "Kľúčové otázky" sa možno dočítať nie práve najlichotivejšie hodnotenie práce ministra zdravotníctva. Napriek tomu minister zdravotníctva tieto zistenia v masmédiách zľahčoval vyjadrením o jedinom správnom bodovacom nemeckom systéme. Sú tu rokovania s Medzinárodným menovým fondom, ktoré nie sú pre nás jednoduché.

Vláda a predseda vlády vysiela do Európy svojimi vyhláseniami tiež signály, podľa ktorých nás hodnotia. Vláda na jednej strane proklamuje vôľu približovania sa k začleňovaniu do NATO, no praktické kroky robí podpísaním dohody o vojenskej spolupráci s Ruskou federáciou. Formulácie k dohode vysielajú signál o tom, ako sa orientujeme v tejto oblasti. Vyjadrenia významných politikov v Európe o prípadných kandidátoch pre vstup do NATO, ktorí akosi zabúdajú na Slovensko, nie sú pre nás najlepšie. Sociologická štúdia vypracovaná Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky a Ministerstvom obrany Slovenskej republiky jasne ukazuje, aké sú názory občanov Slovenska na náš vstup do NATO.

Vzhľadom na tieto skutočnosti je tu rozpor medzi subjektívnym hodnotením vnútropolitickej situácie u nás a vyjadreniami politikov v zahraničí v poslednom období. Pre objektívny pohľad na odraz vnútornej politiky na postavenie Slovenska v Európe vás, pán minister, žiadam o poskytnutie odpovede poslancom Národnej rady Slovenskej republiky na nasledujúce otázky:

1. Aký je postoj jednotlivých štátov k začleňovaniu Slovenska k Európskej dohode, NATO, KBSE a ostatným európskym štruktúram?

2. Aké sú postoje štátov, ktoré nás prijímali do Rady Európy, k plneniu podmienok Slovenska?

3. Aká je situácia v diplomatickom zastúpení Slovenska v zahraničí?

4. Ako hodnotia Slovensko naši diplomati v zahraničí?

Odpoveď na uvedené otázky pre objektivitu žiadam z diplomatických správ, ktoré dostávate na ministerstvo zahraničných vecí. Myslím, že takéto objektívne informácie by pomohli poslancom Národnej rady Slovenskej republiky v plnení kontrolnej úlohy vlády Slovenskej republiky.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Laukovi. Slovo má podpredseda Národnej rady pán Jozef Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
dámy a páni,

moja interpelácia smeruje na pána podpredsedu vlády povereného riadením ministerstva školstva. Podľa mojej informácie má dôjsť k premenovaniu, alebo došlo k premenovaniu predmetu zemepis na geografia. Možno sa vám to bude zdať smiešne, ale moja otázka znie: Ako to zvýši vzdelanostnú úroveň našich žiakov, aký to bude mať vplyv na štátny rozpočet, a či školstvo nemá iné problémy?

Ďalej si dovolím obrátiť sa na pána ministra obrany. Podľa mojich informácií zajtra má byť veliteľské zhromaždenie v Trenčíne. Vzhľadom na súčasnú situáciu, nielen vnútroštátnu, ale aj medzinárodnú, považujem za potrebné, aby sa tohto zhromaždenia zúčastnili aj zástupcovia branno-bezpečnostného výboru, presnejšie, aby som náhodou nespravil vzhľadom na zápis nejakú chybu, výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, minimálne na úrovni jeho predsedu. A ako podpredseda, ktorý zastrešuje aj túto činnosť parlamentu, sa mienim zúčastniť tohto zhromaždenia aj ja.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Faktická poznámka - pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

K zajtrajšiemu stretnutiu predsedu vlády s vyššími dôstojníkmi Slovenskej armády chcem dať parlamentu na vedomie, že náš klub Kresťanskodemokratického hnutia tam posiela ako poslancov Národnej rady pána Pittnera a pána Figeľa. Prosím, aby to bolo brané na vedomie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Faktická poznámka - pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Za poslanecký klub Slovenskej národnej strany sa tohto zhromaždenia zúčastní, ak ho tam pustia, pán poslanec Slota.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pani poslankyňa Ďurišinová za SDĽ, máte slovo.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Vážené dámy a páni,

na spoločnom zasadnutí národohospodárskeho a rozpočtového výboru s výborom pre vzdelanie, vedu a kultúru dňa 1. 7. 1993 boli prerokované námety na riešenie finančných problémov telovýchovných jednôt a klubov. Oba výbory vo svojich uzneseniach požiadali Ministerstvo financií Slovenskej republiky vydať záväzný výklad daňových zákonov v oblasti telovýchovy a športu na základe súčasnej daňovej sústavy, ako i posúdenie námetov Asociácie telovýchovných jednôt a klubov na riešenie finančných problémov. Konkrétne sa dotýkali okruhu problémov a stanovísk Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky k daňovým zákonom, ktoré predniesol na treťom valnom zhromaždení Slovenského zväzu telesnej kultúry štátny tajomník pán Baltazár Dubeň. Tieto boli aj publikované v tlači, ale ministerstvo financií ich v takom znení neakceptovalo, a teda z hľadiska jednotného výkladu ani neusmernilo príslušné daňové úrady.

Ďalšie námety sa dotýkali pravidiel prerozdeľovania prostriedkov na potreby telovýchovy zo štátneho rozpočtu, colných úprav v prípade dovozu športového materiálu na zabezpečenie vlastnej činnosti, nie podnikateľských aktivít, podnetu na oslobodenie od daní z činností, ktoré sú spojené s poslaním subjektov telesnej kultúry za podmienok, že sa použijú na ich zabezpečenie a rozvoj.

Preto sa pýtam pána ministra financií, ako sa splnili resp. ako sa plnia uznesenia oboch výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pani poslankyni. Slovo má pán poslanec Igor Gazdík. Pripraví sa pán poslanec Stanislav Šárossy za HZDS.

Poslanec I. Gazdík:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené dámy a páni,

moja interpelácia smeruje k ministrovi financií pánu Júliusovi Tóthovi, a pravdepodobne už šípi, kde pôjde. Týka sa nebytových priestorov, ateliérov umelcov, a to v súvislosti s mojou interpeláciou na marcovom pléne Národnej rady. Budem aj preto veľmi stručný.

Úvodom si dovoľujem odcitovať list Združenia výtvarných umelcov, aby to nebolo v Bratislave, tak je to tentoraz so sídlom v Košiciach.

"Združenie výtvarných umelcov so sídlom v Košiciach sa na vás obracia s naliehavou žiadosťou, aby ste na pôde Národnej rady Slovenskej republiky iniciovali riešenie umeleckých ateliérov, t.j. aby nájomné a ďalšie poplatky za umelecké ateliéry sa platili ako za bytové priestory. V záujme rozvoja kultúry je neraz nevyhnutné rozlíšiť umeleckú tvorbu od podnikania, a preto vás prosíme, aby ste v tomto zmysle apelovali aj na poslancov Národnej rady. Momentálny stav,

keď máme za ateliéry platiť ako na nebytové priestory, pokladáme na neudržateľný. Z nášho združenia prakticky ani jeden člen nie je za daných okolností schopný udržať si svoj ateliér. Zároveň žiadame, aby umelcom bola daná možnosť odkúpiť si ateliéry za podmienok a v cenách, ako budú predávané byty.

Dovoľujeme si ešte pripomenúť, že spôsob získavania ateliérov bol vo väčšine prípadov strastiplný a od bývalých národných výborov sa pre potreby ateliérov obyčajne dali dostať len priestory, ktoré boli v takom dezolátnom stave, že nikto iný neprejavoval o ne záujem. Tieto potom svojpomocne a často po mnohých rokoch umelci zrekonštruovali pre potreby umeleckých ateliérov.

Pevne veríme, pán predseda, že vynaložíte všetky sily na splnenie našich požiadaviek."

K listu, mimo iných, Teodora Baníka, akademického sochára, adresovaného ministerstvu financií, inak autora nie nevýznamnej portrétnej plastiky Alexandra Dubčeka, ktorou sa teraz prezentujeme v Taliansku, odpovedalo ministerstvo financií v osobe Ing. Evy Bonovej nasledovným odsekom:

"V podmienkach ekonomiky smerujúcej k trhovému hospodárstvu sa vyžaduje vytvorenie rovnakých štartovacích podmienok pre činnosť a tvorbu či už podnikateľskú alebo umeleckú. Z tohto dôvodu sa realizovali v nových zákonných normách platných od 1. 1. zmeny, ktoré okrem iného riešia zrovnoprávnenie z hľadiska dane z príjmov, cien a ďalších finančných nástrojov." Takéto zrovnoprávnenie je prinajmenšom čudné, pretože umelcov, pokiaľ nevykonávajú podnikateľskú činnosť, nemožno považovať za živnostníkov a podnikateľov. A práve v mene týchto umelcov vystupujem.

O uznesení Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru zo 6. júna 1993 si dovolím podať informáciu, že výbor Národnej rady

A. Prerokoval petície a žiadosti výtvarných umelcov a členov Slovenskej výtvarnej únie, ktoré sa bezprostredne týkajú platieb za nebytové priestory, ateliéry umelcov.

B. Žiada ministra financií Slovenskej republiky - po prvé, aby bola novelizovaná vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky číslo 608/1992 Zb. zo 7. 12. 1992 a rozšírila sa v § 1b o nový odsek 4 v tomto znení: "Nájomné s pripočítavaním cien služieb za užívanie ateliérov alebo pracovní umelcami všetkých umeleckých odborov sa dojednáva podľa predpisov o úhrade za užívanie bytov."

Teda tak, ako to bolo vo vyhláške číslo 585/1990 Zb. Prosím preto, pán minister, aj s prihliadnutím na to, že kultúra a umenie sú jednou z našich mála vizitiek, ktorou sa môžeme predstaviť a reprezentovať pred svetom, a už v žiadnom prípade tvorba umeleckých hodnôt nie je tvorbou bežných spotrebiteľských predmetov a produktov, aby ste zvážili možnosť novelizácie vyhlášky číslo 608/1992 Zb. v tom zmysle, ako som o nej hovoril.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Stanislav Šárossy za HZDS. Pripraví sa pán Duka-Zólyomi a pani Bauerová. Ak nebudú prítomní v nasledujúcom chode, požiadali, aby boli zaradení do zadného poradia.

Poslanec S. Šárossy:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážená Národná rada,

svoju interpeláciu smerujem na ministra kultúry Slovenskej republiky pána Dušana Slobodníka a odovzdávam ju písomne do protokolu schôdze.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Keďže tu momentálne nie je pán Duka-Zólyomi a neprítomná je aj pani Bauerová, posúvam ich na ďalšie miesta. Slovo má pán poslanec Dudáš za SDĽ.

Poslanec A. Dudáš:

Vážení kolegovia,
vážená vláda,
vážený pán predsedajúci,

privatizovať budeme, ale čo najvýhodnejšie pre celú našu spoločnosť - zaznieva z úst vládnych politikov. Či je tomu naozaj tak, pozrime sa na príklade postupu pri privatizácii štátneho podniku formou verejnej súťaže. Ako príklad nech nám poslúži štátny podnik SVIKON Svidník, ktorý 15. júla toho roku dovŕšil svoju tridsaťtriročnú pomerne úspešnú existenciu po tom, čo bol rozhodnutím ministra hospodárstva Slovenskej republiky číslo 130 z 13. júla 1993 zrušený a prevedený do súkromného vlastníctva. Pozrime sa teda bližšie, ako výhodne, samozrejme, v prospech spoločnosti, prebehla transformácia.

Ponovembrový manažment, ktorý vcelku úspešne prekonal problémy vyvolané hospodárskou recesiou, zabezpečil prechod závodu známeho pod názvom OZKN na samostatný štátny podnik a rozvinul úzku spoluprácu s talianskou firmou GFT Torino. V súlade so zámermi Ministerstva priemyslu Slovenskej republiky podal privatizačný projekt na priamy odpredaj podnikovému manažmentu s uvažovanou kapitálovou spoluúčasťou spomínaného talianskeho partnera. Skôr, než mohlo vtedajšie vedenie začať uskutočňovať svoje predsavzatia, rozpustila ho v posledných hodinách svojej účinnosti známa "kyselina holčíková". Že sa tak nestalo v záujme spoločnosti, presvedčili nasledujúce mesiace, keď vývoj v podniku išiel cieľavedome od desiatich k piatim. To sa už chystala verejná súťaž, akože ináč, čo najvýhodnejšie pre spoločnosť.

Keď už bol podnik, medzitým premenovaný na SVIKON, na psom tridsiatku, jeho riaditeľ Ing. František Krajňák sa v máji toho roku obracia prostredníctvom námestníka ministra, aspoň to tak stojí v korešpondencii riaditeľa /ale zrejme ide o podpredsedu Fondu národného majetku/ a listom na premiéra slovenskej vlády s naliehavou žiadosťou o "urýchlenie privatizácie skrátenej súťaže" - to je citát. O vážnosti situácie v podniku boli zároveň informovaní aj prezident republiky, minister hospodárstva a predseda Výkonného výboru Fondu národného majetku Slovenskej republiky. Žiadosti sa na naše podmienky nezvyčajne rýchlo vyhovelo. Vyhlasovateľ verejnej súťaže Fond národného majetku Slovenskej republiky stanovil, že návrh do verejnej súťaže musí byť podaný formou zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy na predaj štátneho podniku SVIKON Svidník, ktorá musí obsahovať náležitosti v tomto poradí: kúpna cena, spôsob platby a preukázanie platobnej schopnosti, udržanie zamestnanosti, predloženie podnikateľského zámeru vrátane záväzných rozvojových investícií a uzavretie zmluvy do 30. 6. 1993. Prípravou a sprostredkovaním verejnej súťaže poveril Fond akciovú spoločnosť KERAMOPROJEKT Trenčín.

Už prvý krok - stanovenie bilančnej hodnoty majetku - nebol práve najšťastnejší. Bilančnú hodnotu stanovili v rozpore so zákonom o účtovníctve číslo 563 z 12. decembra 1991, lebo neboli správne ocenené zásoby hotových výrobkov. Rozdiel bol približne 20 miliónov korún. A do hodnoty majetku podniku sa nedopatrením nezahrnulo ani podnikové rekreačné zariadenie, čo robí ďalších 5 miliónov korún.

Do súťaže sa prihlásili štyria súťažiaci. Z nich podmienky súťaže splnili traja, ktorí ponúkli kúpne ceny 50, 80 a 130 miliónov, pričom, bilančná hodnota majetku bola 103,8 milióna korún.

Čo myslíte, vážení kolegovia, ako znel konečný verdikt? Tí, ktorí poznáte zákulisie privatizačného procesu v republike, hádate správne. Víťazom sa stal súťažiaci, ktorý ponúkol najmenej, teda 50 miliónov korún. Áno, sú tu, samozrejme, aj ďalšie kritériá, z ktorých rozhodujúcim sa, aspoň v tomto prípade, stala výška rozvojových investícií. Komisia Fondu národného majetku odporučila jeho výkonnému výboru za víťaza firmu SVIK na základe argumentu, že nie je rozhodujúca výška kúpnej ceny, ktorú má dostať štát, ale prísľub investícií, ktoré budúci majiteľ bude vkladať do svojho už súkromného majetku. Firma FACH, ktorá prišla s najvyššou ponukou kúpnej ceny a garanciou primeraných investícií, podala protest, na základe ktorého Fond národného majetku rozhodol súťaž neuzatvoriť a pokračovať v ňom za mierne zmenených podmienok. Tu však došlo k závažnému porušeniu obchodného zákona v § 273, lebo Fond národného majetku to neuverejnil spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže. Urobil tak cieľavedome, aby neumožnil rozšíriť okruh uchádzačov. V hre zostali pôvodné tri firmy, z ktorých opätovne triumfovala spoločnosť SVIK ponúknuvšia o polovicu menej, o polovicu menšiu kôpku, než predstavuje hodnota predávaného všeľudového, teda nášho spoločného majetku. O 90 miliónov korún po-

núkla spoločnosť SVIK menej, než najvážnejší konkurent spoločnosť FACH. V druhom kole dokonca aj súčet súm kúpnej ceny a prísľubu peňažných investícií bol v prospech firmy FACH.

Na tomto mieste ma napadá takéto prirovnanie: Keby sme pokračovali v takejto praxi, bolo by možné, že spoločnosť, ktorá ponúkne jednu korunu kúpnej ceny a - povedzme 200 alebo 300 miliónov korún garancie ďalších investícií, môže takýto podnik získať aj za tú jednu korunu. Možno áno, možno nie, kľúčom k rozlúsknutiu tejto záhady je fakt, že spoločníkmi víťazoslávneho SVIK-u sú popri Svidníčanovi, Prešovčanovi, aj otec súčasného vedúceho Úradu vlády Slovenskej republiky a štátneho tajomníka Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky, ako aj prezident Harvardských fondov na Slovensku. Celý priebeh súťaže je zahalený pláštikom tajnostkárstva a zákulisných ťahov. Neprekážalo by to, keby jednou z legislatívnych foriem privatizácie bola tajná súťaž. No pokiaľ viem, súťaž sa honosí prívlastkom verejná. Nech teda takou aj bude!

Vážení kolegovia,
vážení členovia vlády,

prial by som si, aby ste toto moje vystúpenie považovali za úprimný pokus člena opozičnej strany podať pomocnú ruku vládnemu hnutiu pri presadzovaní ušľachtilého predsavzatia odpolitizovať a odkriminalizovať privatizačný proces v našej mladej republike. Verím, že pán premiér, ktorý sa k tomuto zámeru hlási aj ako zastupujúci ministra pre správu a privatizáciu národného majetku, podnikne príslušné kroky na prešetrenie tejto kauzy. V nej je totiž ešte mnoho vecí otvorených a nedopovedaných.

Na záver chcem spresniť adresáta a predmet interpelácie. Vzhľadom na skutočnosť, že v máji tohto roku vláda predložila všetky privatizačné projekty na posúdenie Najvyš-

šiemu kontrolnému úradu, žiadam premiéra, aby vysvetlil, prečo sa tak nestalo v prípade kvantifikácie majetku štátneho podniku SVIKON Svidník. Ďalej žiadam o predloženie notársky overených záznamov zo zasadnutí privatizačnej komisie v prvom aj v druhom kole a Výkonného výboru Fondu národného majetku, na ktorých sa posudzovali privatizačné projekty štátneho podniku SVIKON. Ďalej žiadam o ich opätovné posúdenie za prítomnosti členov Komisie pre dohľad nad privatizáciou národného majetku, respektíve Výboru Národnej rady pre privatizáciu, pravda, ak bude nami konštituovaný.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem, pán poslanec. Slovo má poslanec František Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Vážená Národná rada,
vážená vláda,

moju interpeláciu a otázky kladiem ministrovi kultúry Slovenskej republiky. V roku 1957 spisovateľ Vladimír Mináč v eseji "Nemý dostal hlas" napísal - citujem z knihy Texty a kontexty, vydal Slovenský spisovateľ v roku 1982, str. 181 a 182, Nemý dostal hlas: "Október zažiaril aj u nás nádejou. Tí, čo boli pripravení, tí, čo ho chceli počuť, počuli náruživý výkrik ľudskej túžby po spravodlivosti. Pre nich bol tento výkrik príliš surový a príliš desivý. Tvárili sa, že ním opovrhujú, aby sa nemuseli priznať, že sa ho boja. Hovorili, že je to hrozivý prízrak, ktorý sa vynoril z tmy cárskej Rusi, že je to obluda, Skýt a požierač detí, že je to chaos, zmätok a krv. Oslavovali október sieťou lží, celými sústavami klamstiev, vznešene tvrdili, že sú to filozo-

fické sústavy. Báli sa a preto boli nemilosrdní, diskutovali pomocou súdnictva, žalárov a četníkov. A napriek tomu všetkému zrodil október aj na biednom a vydedenom Slovensku čosi, čo sa nedalo zmiesť a zničiť, čo sa nedalo oklamať intervenciami lží. To čosi rástlo a mocnelo v prúde dejov, mohutnelo v dejinnom pohybe, v bojoch a búrkach našej robotníckej triedy, ktoré zvestovali nový vek Slovenska."

V roku 1965 v eseji "To neboli len slová" na strane 184 Vladimír Mečiar píše /smiech v sále/ - ospravedlňujem sa Vladimírovi Mináčovi /smiech v sále/ - Vladimír Mináč píše: "Dnes sa spievajú iné piesne, tancujú iné tance. Zasýtili sme sa, zatutlali, zahatili. Niekedy má človek úzkostlivý pocit: Je to tá budúcnosť, na ktorú si myslel? Hovorili sme: Naša vlasť to je naša budúcnosť. Nie sme cudzincami vo svojej vlasti? Akí sme teda boli? Hrdinovia i zbabelci, proroci i podvodníci, ušľachtilí, klamaní, obetaví, pohodlní. Revolúcia je práve tak andelská ako démonická. Je ľudská. Napriek všetkému, práve pre všetko, nikdy by som nechcel byť nikým iným než tým, čím som bol, čím som. Komunista, to pre mňa znie ako človek, ako ľudský brat."

O rok neskôr, v roku 1966 v eseji "Budúcnosť a čo s ňou" na strane 233 píše: "Marxova verzia budúcnosti je optimálna verzia." V roku 1965 v článku "Malé úvahy na veľké témy" na strane 293 píše: "To, čo chýbalo Akčnému programu, nechýbalo známym dvetisíc slovám. Mali aj elegantný štýl aj zrozumiteľné heslá. Boli napísané práve pre ulicu. Pokiaľ ide o obsah, je to len politický pamflet, akých sa v tých časoch popísalo na desiatky." A ďalej pokračujem: "Ak subjektívnym úmyslom podpisovateľov bola snaha urýchlene preniesť revolúciu z centier do okresov, miest a dedín, objektívne to bol útok na poslednú ako tak organizovanú silu spoločnosti, na stranu, jej volené orgány a aparát. Ak tu intelektuáli vystupujú ako obrancovia národa, ako jediný demo-

kratický ohlas, objektívne hádžu rukavicu vedeniu strany a štátu práve tak ako Akčnému programu."

V roku 1974 píše Vladimír Mináč o Solženicynovi v stati "Solženicyn a tí druhí" strana 119: "Vybuchla časovaná bomba, vypukla publicistická senzácia storočia. Svetová buržoázia vydáva miliónový náklad novej Solženicynovej knihy Súostrovie Gulag. Každý deň, každú hodinu, každú minútu sa zjavuje Solženicynovo meno na stránkach revolverových večerníkov, aj na stránkach najserióznejších v meštiackom zmysle časopisov. Chrlia to rozhlasové a televízne stanice, čítajú ho na pokračovanie, vplietajú ho do prejavov úvodníkov, hovoria o ňom v súvislostiach i bez súvislostí. Nebohý Goebels vyzerá v porovnaní so svojimi žiakmi ako úbohý učeň. Aký je to fantastický sprievod, aká hlučná profesia, akú prečudesnú ikonu nesie táto procesia na čele. Moderná buržoázia na jej čele, ikona so zachmúrenou, takmer démonickou tvárou pripomínajúcou mnícha z čias Ivana Hrozného. Výskajú okolo ikony s hrozivo veselými grimasami, tancujú okolo nej svoj šialene pošmúrny tanec. Ešte raz. Po koľký raz už? Počuť za hlukom buržoázie vnútorný strach zanikajúcich, lebo nový prípad Solženicyn vznikol z veľmi starého strachu." A ešte v tom istom článku: "Hlavným obžalovaným nie je to, čomu sa hovorí na západe stranícky režim, hlavným obžalovaným je revolúcia. Vždy znovu a znovu sa Solženicyn vracia k jej počiatkom, najmä k Leninovi. Tento mních démonizuje Lenina."

V tom istom roku ešte raz vyznal Vladimír Mináč svoj vzťah ku komunistickej strane. "Reportáže, ktoré prežili samé seba", strana 149: "A predsa Chňoupkove reportáže, texty žijú. Možno preto, keď reportérovi z Murmanska núkajú, aby navštívil skvelú polárnu žiaru, hviezdu, odpovedá "radšej dačo s problémami". Zdá sa mi, že práve táto odpoveď je jedným z kľúčov Chňoupkovej publicistickej činnosti. Nepíše najmä o veciach, ale najmä o problémoch. Vie, alebo aspoň vycituje, že práve tam je skutočná angažovanosť komunistického no-

vinára." A ďalej Vladimír Mináč píše: "Nechcem byť patetický, ešte stále som sa to nenaučil. Ale na takých postavách komunistov ako je bieloruský Orlovský, stojí nielen Chňoupkov text, ale do veľkej miery náš socialistický svet. Málo je u nás takých jednoznačných a predsa nie zjednodušených postáv aj v tzv. vysokej literatúre."

A na záver spomeniem už len rozhovor Vladimíra Mináča s Uh Peter Halbergom vo švédskom časopise Sveenska Dagblet 11. apríla 1993. V tomto rozhovore povedal: "Ako komunista som zlyhal, ale ako Slovák stojím na okraji budúcnosti."

Na základe prečítaného mám dve otázky na ministra kultúry Slovenskej republiky. Vieme dobre, že minister kultúry stál pri zrode Slovenských pohľadov 1993 a je v tomto zmysle ich krstným otcom. Vladimír Mináč publikuje na pokračovanie v Slovenských pohľadoch 1993 svoje úvahy o nežnej revolúcii na Slovensku pod názvom "Návraty k prevratu".

Moja prvá otázka: Aká je pravdepodobnosť pravdivosti toho, čo píše Vladimír Mináč dnes v Slovenských pohľadoch o nežnej revolúcii, ak berieme do úvahy to, čo napísal v jednotlivých etapách svojho života, a čo som tu prečítal.

Moja druhá otázka: Slovenské pohľady 1993 si vzali za cieľ byť viac slovenské. V čom mám vidieť slovenskosť z textov Vladimíra Mináča "Návraty k prevratu", ak beriem do úvahy to, čo napísal v minulosti a čo som tu čítal?

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Pál Barta za MKDH. Pripraví sa pani poslankyňa Marhulíková.

Poslanec P. Barta:

Vážené dámy a páni,
vážená vláda,

z podnetu stanoviska Združenia miest a obcí Medzibodrožia interpelujem vládu, interpelujem premiéra vlády. Dovoľte, aby som vás informoval o stanovisku k navrhovanému zriadeniu nových hraničných priechodov v Čiernej nad Tisou a Pribeníku. Zruženie miest a obcí Medzibodrožia sa opakovane zaoberalo na svojom sneme problematikou otvárania nových hraničných priechodov v našom regióne, a to smerom na Ukrajinu a Maďarsko. Zároveň vyjadrilo súhlas so zriadením týchto hraničných priechodov.

Pri podpore vychádzam zo súčasnej nie príliš potešujúcej ekonomickej situácie, ktorá Medzibodrožie postihuje v porovnaní s ostatnými oblasťami Slovenska vo zvýšenej miere. Klesajúca výroba v úzkej súvislosti s transformáciou ekonomiky hlboko vplýva už aj na pôvodne slabý ekonomický potenciál, čo sa veľmi nepriaznivo odráža najmä v raste nezamestnanosti produktívneho obyvateľstva, ktorá už dosiahla toho času 20 %. Pri posudzovaní návrhu sme vychádzali nielen z regionálneho užšieho pohľadu, ale dopad sme premietli aj na širšiu oblasť východného Slovenska, resp. na celú Slovenskú republiku.

Ak vychádzame z predpokladu, že vnútroštátne zdroje rozvoja sú obmedzené a neosvedčujúce, jedinú možnosť oživenia vidíme v zapojení zahraničného kapitálu poskytnutím lukratívnych možností. Spomínaná lukratívnosť v našom prípade je daná jedine zemepisnou polohou, teda tým, že ležíme na trojhraničí, a to v tesnej blízkosti trojitého dopravného uzla Čierna nad Tisou, Čop, Záhoň. Slovensko má teda cez nás možnosť najnižšími investíciami a v najkratšom čase získať

priame, rýchle a lacné spojenie smerom na Ukrajinu a Rusko, východný ťah - Maďarsko a Rumunsko, prípadne Balkán - juhovýchodný ťah. Podpora otvárania spomínaných hraničných priechodov teda vychádza už z existujúcich predpokladov železničnej a cestnej siete a najmä kombinovanej medzinárodnej prepravy, ktorá vo svojom širšom dopade priaznivo vplýva na celý štát.

Zvýšenie priepustnosti železničnej a kamiónovej dopravy spomínanými ťahmi je o to aktuálnejšie, že podľa našich informácií práve z dôvodu nižšej priepustnosti časť zahraničných investorov už organizuje filiálku v Záhoni v Maďarskej republike a hrozí možnosť stratiť významnú šancu v zapojení sa do perspektívneho kolobehu medzinárodnej dopravy. Navrhované hraničné priechody predstavujú najekonomickejší a najrýchlejší variant, ktorý vysoko predstihujú všetky ostatné alternatívy. Napríklad plánovaný cestný priechod pri Ubli je ťažko priestupný, excentricky položený, bez možnosti napojenia na železničnú trať. Takisto vysoké náklady by vyžadovalo vybudovanie železničného spojenia jediného cestného priechodu do Ukrajiny pri Vyšnom Nemeckom. Navrhovaný priechod Matejovce síce predpoklad kombinácie dvoch druhov dopravy spĺňa, ale je vzdialený od uzla na trojhraničí.

Pripomínam, že predpoklady zriadenia hraničných priechodov sú vytvorené. Je to napríklad odkúpenie a príprava pozemkov na colnice, napojenosť na infraštruktúru, prístupové komunikácie a podobne. Plánované zriadenie prevádzky terminálu kombinovanej dopravy v Čiernej nad Tisou bez colného pásma, alebo skladu pri Dobrej, ešte viac umožňuje zriadenie spomínaných dvoch cestných hraničných priechodov. Priechod Čierna - Čop otvára cestu doprave a turistike smerom na Užhorod, Ľvov, Kyjev, Moskvu, južnejšie Čop, Mukačevo, Berehovo, Solotvino, Kišiňov. Otvorenie priechodu Pribeník - Lácacséke zase najmä po ukončení cestného mostu cez Tisu - Dombrád, ktorý je vo výstavbe, významne skráti cestu smerom od

Humenného, Vranova, Michaloviec, Veľkých Kapušian a Medzibodrožia do Nyíregyházy, Vásárosnaményu, Debrecína, Satu Mare, Oradey atď.

V neposlednom rade sa domnievame, že navrhované hraničné priechody by znamenali zníženie izolovanosti nášho regiónu, ktorý leží v trojhraničí spojenom s ostatnými oblasťami Slovenska len dvoma cestnými mostami a jedným železničným. Priaznivo by vplývali na zvýšenie zamestnanosti, prúdenie kapitálu, investícií, na cestovný ruch, čo by malo okrem spomínaného širšieho dopadu pozitívny vplyv aj na životnú úroveň obyvateľstva Medzibodrožia.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Slovo má pani poslankyňa Marhulíková za SDĽ. Pripraví sa pán poslanec Anton Hrnko.

Poslankyňa O. Marhulíková:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte interpelovať ministra zdravotníctva pána Soboňu v súvislosti s návrhom úsporných a racionalizačných opatrení v rezorte zdravotníctva pre II. polrok 1993.

V oblasti prevádzkových nákladov zdravotníctva sa odporúča prevádzkovať detské sanatóriá vzniknutné zo zariadení jaselského typu, prípadne previesť ich do majetku obcí. Vzhľadom na to, že detské jasle v Kežmarku a v Poprade sa

pretransformovali na detské denné sanatóriá, zariadenia, ktoré slúžia na zmiernenie fyzickej a psychickej ujmy detí a jej sociálnych dôsledkov, ktorých prevádzkové potreby pokrýva rozpočet nemocníc s poliklinikami, chcem vyjadriť v tomto období záporné stanovisko k ich privatizácii. O sanatóriá je v Poprade i v Kežmarku zo strany rodičov mimoriadny záujem, pretože zdravotný stav detí s ortopedickými poruchami, s poruchami komunikácie a detskou mozgovou obrnou sa po pravidelných návštevách zlepšuje.

Špecifikum projektu týchto zariadení je v tom, že okrem postihnutých detí sú tam i zdravé deti, ktoré napomáhajú stimulovať vývin dieťaťa s postihom. Starostlivosť o deti je pod kontrolou pediatra, psychológa, logopéda, špeciálneho pedagóga a sestier s vyššou kvalifikáciou. Prednosťou sú i vytvárané malé skupiny detí, individuálna starostlivosť o ne od 1 do 8 rokov. Výdavky napríklad denného Detského sanatória v Kežmarku boli v roku 1992 cca milión korún, vrátane nákladov na mzdy pracovníkov pri kapacite detí 25. Služby spojené s rehabilitáciou zabezpečujú finančnými prostriedkami získanými od sponzorov, ktorých si sami získavajú.

Vzhľadom na nákladnú prevádzku týchto zariadení odporúčam, aby pán minister zvážil toto stanovisko a garantom zariadení pre postihnuté deti bol i naďalej štát.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne, pani poslankyňa. Slovo má pán poslanec Anton Hrnko za SNS. Pripraví sa pán poslanec Ján Čarnogurský.

Poslanec A. Hrnko:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážení kolegovia,

pripájam sa k interpelácii pána poslanca Polláka na ministra obrany Slovenskej republiky vo veci podpísania zmluvy o vojenskej spolupráci s Ruskom a pýtam sa nasledovné:

1. Prečo táto zmluva nebola počas prípravy a pred podpísaním konzultovaná s ministerstvom zahraničných vecí z iniciatívy ministerstva obrany?

2. Prečo po zamietavom stanovisku ministerstva zahraničných vecí, ktoré sa náhodou dozvedelo o jej príprave, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky nezvážilo podpísanie tejto zmluvy, ale ju len kozmeticky upravilo a podpísanie sa udialo za veľmi čudných okolností, bez vedomia ministerstva zahraničných vecí a prezidentovho protokolu.

3. Prečo o podpísaní tak závažnej zmluvy a v tak nejasnej situácii, v akej sa nachádza súčasné Rusko, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky podpísanie tejto zmluvy nekonzultovalo s Výborom Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a so Zahraničným výborom Národnej rady?

4. Či je táto zmluva v súlade s vládnym vyhlásením, v ktorom sa deklaroval cieľ našej zahraničnej politiky - vstup do európskych hospodárskych, politických, bezpečnostných štruktúr?

Ďalej sa obraciam s interpeláciou na predsedu vlády Slovenskej republiky a pýtam sa ho, na základe akého zákona alebo iného poverenia vláda menovala zmocnencov vlády na in-

tegráciu štátnej správy. Podľa Ústavy Slovenskej republiky vláda môže konať len to, čo jej umožňuje zákon. Keďže vláda nemôže svojím rozhodnutím prejudikovať rozhodnutie parlamentu, pýtam sa, či vymenovanie týchto zmocnencov je v súlade so zákonom. Žiadam preto predsedu vlády, aby okamžite upustil od takéhoto postupu a vymenovaných zmocnencov odvolal, ak nemôže svoj postup vyvodiť v zmysle zákona.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Ján Čarnogurský. Pripraví sa pán poslanec Jozef Polačko.

Poslanec J. Čarnogurský:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

pred viac než rokom pán predseda vlády predstavil tomuto parlamentu svoju vládu so slovami, že je to múdra vláda. Odvtedy uplynulo 14 mesiacov, vláda chcela podľa pôvodného predsavzatia pracovať aj bez čerpania dovolenky, a občania Slovenska majú možnosť porovnať výsledky vlády s jej úvodným označením. Zatiaľ však činnosť vlády iba zavdala podnet ku šíreniu hesla "Ja som ich nevolil". Základná neschopnosť vlády spravovať krajinu sa prejavila v tom, že vláda nikdy nebola kompletná. Nie je kompletná ani teraz. Táto vláda, zdá sa, ani nebude skompletizovaná. Necelý rok po svojom zložení sľubu vláda sa ocitla v menšine v parlamente. Menšinová vláda nie je schopná nechať schváliť v parlamente zákony so závažnejším obsahom. Slovensko však potrebuje zákony so závažnejším obsahom.

Vláda, a predovšetkým osobitne jej predseda, miesto toho, aby sa snažili rozšíriť svoju politickú a odbornú základňu, neustále hľadajú ďalších a ďalších odporcov. Vláda nie je schopná viesť dialóg s odbormi, so zástupcami inteligencie, podáva návrh na odvolanie členov Rady Slovenskej televízie, ktorých sama navrhla. Úlohou predsedu vlády je koordinovať činnosť vlády, ale činnosť vlády je až neuveriteľne nekoordinovaná. Koncom minulého roku ministerka práce a sociálnych vecí a minister zdravotníctva sa nevedeli dohodnúť na usporiadaní sociálneho poistenia. Minister hospodárstva a minister financií sa nevedeli dohodnúť aká je výška devízových zásob. Minister vnútra a minister dopravy vydávajú protichodné výroky o označovaní obcí. Minister dopravy a minister zahraničných vecí sa taktiež rozdielnym spôsobom vyjadrujú o označovaní obcí.

Závažným spôsobom poškodzuje Slovensko predseda vlády svojimi nekvalifikovanými výrokmi, či to bol výrok o prškrtení kohútikov nafty a plynu do Českej republiky, o tretej ceste medzi kapitalizmom a socializmom, či nedávne výroky o sociálnej politike voči Romom. Teraz mám na mysli znenie, ktoré priniesla Tlačová agentúra Slovenskej republiky. Tieto a ďalšie výroky musel buď sám predseda vlády odvolávať a zoslabovať, alebo to museli miesto neho robiť iní. Svojimi nekvalifikovanými výrokmi predseda vlády stupňuje napäté vzťahy s Maďarskom a pritom nedáva žiadne záruky, že Slovensko by mohlo prípadný konflikt s Maďarskom pre seba úspešne vyriešiť. Ba práve naopak, neúčinná a nekvalifikovaná činnosť vlády je takmer zárukou, že taký konflikt by pre Slovensko nedopadol úspešne. Medzinárodné postavenie Slovenska sa neustále zhoršuje a všetky zahraničné signály hovoria, že pokiaľ bude stáť na čele slovenskej vlády pán Vladimír Mečiar, Slovensko nemá vyhliadky nadobudnúť medzinárodnú vážnosť.

Hospodárska politika vlády neexistuje ako ucelená koncepcia. Vláda kritizovala hospodársku politiku predchádzajúcej vlády, ale žiadnu inú politiku nevytvorila. Sľubovala akúsi novú podobu privatizácie, ale nebola schopná dokončiť ani prvú vlnu privatizácie. Tohoto roku po kritike zo strany KDH predseda vlády musel sám priznať, že privatizácia sa spomalila, až zastala. Stagnujúca privatizácia je však na vine za pretrvávajúce monopolné postavenie niektorých štátnych podnikov a za zvyšovanie cien. Predseda vlády prevzal vedenie ministerstva pre privatizáciu a správu národného majetku pri zmenenom zákone o privatizácii, ktorý umožňuje samému predsedovi vlády rozhodovať o privatizácii štátnych podnikov. Niet žiadnej záruky, že sa nebude privatizovať štátny majetok v prospech známych a príbuzných.

Devalváciu slovenskej koruny predseda vlády a vláda najskôr odmietali, teraz ju vychvaľujú. Rozpočtový deficit za týchto 14 mesiacov je trikrát väčší než bol pri predchádzajúcich dvoch vládach, vrátane prvej vlády na čele s Vladimírom Mečiarom. Od nástupu vlády pribudlo 57 000 nezamestnaných a ďalšie stúpanie nezamestnanosti nás čaká, pretože desiatky, ak nie stovky štátnych podnikov nie sú schopné udržať svoju doterajšiu zamestnanosť. Dôchodcom bol zvýšený dôchodok raz oproti dvom zvýšeniam dôchodkov v predchádzajúcich štrnástich mesiacoch. Každé z predchádzajúcich dvoch zvýšení dôchodkov bolo vyššie ako toto jediné, posledné. Za prvý polrok tohoto roku je jeden a polkrát vyššia inflácia než za celý minulý rok.

Kriminalita za pôsobenia tejto vlády stúpla o 40 % a objasnenosť trestných činov poklesla. Pri hľadaní riešenia v súvislosti s romským problémom nedávno na Spiši sa ukázalo, že mestské a obecné polície sú výkonnejšie ako štátna polícia. Pred armádou stojí závažná úloha vnútorného prebudovania. Chcem veriť, že zajtrajšie zhromaždenie vyšších dôstojníkov v Trenčíne sa bude týmto problémom zaoberať. Už

bolo oznámené, že naši dvaja poslanci sa ho hodlajú zúčastniť.

Vážená Národná rada,

zo strany vlády v poslednom čase počúvame argument, že na celom svete je hospodárska recesia, ktorá má vplyv aj na stav slovenského hospodárstva, ďalej, že vzniklo samostatné Slovensko a tým sa zmenili predchádzajúce republikové úlohy na štátne úlohy a treba poskytnúť lehotu na ich zvládnutie štátnemu aparátu. Sú to takpovediac objektívne príčiny zaostávania Slovenska. Áno, na svete je hospodárska recesia a slovenský štátny aparát musí pracovať ako štátny aparát zvrchovaného štátu, ale to je práve o dôvod viac, aby štátny aparát a predovšetkým vláda pracovali dokonalejšie a predovšetkým sa vyvarovali vlastnej nekvalifikovanosti. Slovensko je samostatné a nemôžeme sa spoliehať na žiadnu inú pomoc okrem svojich vlastných síl. Zároveň každý chybný krok má pre Slovensko ďaleko závažnejšie následky ako v minulosti.

Kresťanskodemokratické hnutie ponúka riešenie hospodárskych problémov, sociálnych problémov, kriminality. Naše postavenie v západoeurópskych a svetových stranických konzervatívnych organizáciách je dôkazom, že vieme ponúknuť aj úspešnú alternatívu pre medzinárodné postavenie Slovenska. Najväčšou prekážkou v súčasnosti pre zlepšenie postavenia Slovenska je však činnosť súčasnej vlády. Vláda buď nech predloží konkrétny a krátkodobý program vyvedenia Slovenska z krízy, alebo nech odstúpi. Pán predseda vlády - neprítomný - vznášam otázku: Ako chce vláda vyviesť Slovensko zo súčasnej situácie?

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Faktickú poznámku má pán poslanec Rea.

Poslanec J. Rea:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

ako malú repliku na môjho predchodcu k tomu, že obecné polície sú výkonnejšie ako je štátna polícia, by som chcel povedať a odporúčal by som pánu poslancovi, aby ona pomohla tejto vláde vyviesť ju z neporiadku, ktorý tu je, ktorý kritizoval. Polícia v Spišskom Podhradí je taká výkonná, že keď zbadá čierneho cigáňa a ten na prvýkrát neposlúchne "pána policajta", strieľa mu popod nohy, strieľa mu okolo uší. Tento pán policajt je právoplatne odsúdený a pán primátor tohto mesta pri porušení všetkých zákonov ho drží ako policajta. Ďakujem pekne, pán poslanec, za taký prieskum, aký ste urobili vy v tejto lokalite. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Jozef Polačko za KDH. Pripraví sa - ak už medzitým došiel - pán poslanec Duka-Zólyomi.

Poslanec J. Polačko:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážené kolegyne poslankyne,
kolegovia poslanci,

v nových stredoeurópskych krajinách sme za posledné ro-

ky zaznamenali úsilie o reformy verejnej správy. Možno si to vysvetliť tým, že reformy boli výrazom nespokojnosti s byrokraciou, neefektívnosťou, ekonomickou náročnosťou a ďalšími negatívami dovtedajšieho usporiadania. Radikálny zásah do tejto sústavy nastal v roku 1990 rozčlenením štátnej správy a samosprávy ako dvoch samostatných častí verejnej správy, čo je štandardným riešením mnohých vyspelých európskych krajín.

Skúsenosti z posledných rokov ukázali, že pri konštituovaní orgánov štátnej správy predchádzajúca vláda pána Mečiara, ako aj parlament, nie vždy dosť citlivo a objektívne vystihli potrebu a opodstatnenosť vytvorenia množstva špecializovaných štátnych správ. O tom, že takéto riešenie nebolo najšťastnejšie, svedčia ohlasy občanov často pendlujúcich medzi úradníkmi týchto úradov. Súčasná vláda vo svojom programovom vyhlásení venovala tomuto problému pozornosť a rozpracovala koncepciu horizontálnej integrácie štátnej správy. Vzhľadom na uvažované zmeny v územno-správnom členení Slovenska je aj prirodzené, že pri ideovom spracovaní sa obe problematiky posudzujú spoločne. Čo však je už menej prirodzené, že pri týchto prácach sa úplne vynechala spolupráca s terénom, a prípadne iné názory ako predniesla vláda, sa nebrali do úvahy.

Ak však má byť takáto reforma úspešná, treba vopred poznať nielen rozsah a formy realizácie, ale treba sa zaujímať aj o to, či bude kladne prijatá verejnosťou a či jej budú lepšie slúžiť, lebo štátna správa je pre občana, aspoň si to o nej môžeme prečítať vo všetkých oficiálnych materiáloch. Avšak akosi sa zabudlo opýtať sa občana, aký má na vec názor. Pripúšťam, že miestodržitelia HZDS na okresoch a vláda sú tiež občania, ale nemyslím si, že by to bola dostatočne reprezentatívna vzorka Slovenska. A nepodopretý argument o tom, že sa niečo ušetrí, je len jedným z kritérií pri rozhodovaní. Rozhodujúci by tu mal byť občan.

Minulý režim v záujme centrálneho ovládania krajiny si rozdelil túto krajinu na tri kraje, takže vláde stačilo držať na uzde tri úrady, a tie zase držali na uzde ďalšie im podriadené. V úsilí o decentralizáciu moci boli v roku 1991 kompetencie štátnej správy delegované do 40 okresov. Prax predovšetkým regionálneho plánovania však kladie otázku, či nie je počet územných jednotiek potrebné zredukovať. Predchádzajúca vláda vypracovala tri varianty, ktoré boli podrobené verejnej oponentúre a drvivou väčšinou hlasov bol vtedy požadovaný tretí variant, tzv. župné usporiadanie. Súčasnej vláde sa však zdá, že počet územných celkov 15 až 16 by mohol byť veľmi náročný na ich centrálne ovládanie. Tak sa začali znovu objavovať zavrhnuté varianty 7 - a keďže Trenčín je niekomu veľmi srdcu blízky, tak aj 8 územných celkov. Pro formu sa načas objavili aj varianty 10 a 11 územných celkov. V každom prípade čím ich bude menej, tým je jednoduchšie ich ovládať. A to máme ešte argument, že to bude lacnejšie. A občan? Štyridsať rokov sa ho nikto na nič nepýtal, takže si na to už aj zvykol.

Pri diskusii o novom územno-správnom členení som predpokladal, že sa tak, ako v normálnom svete, najprv dohodneme na tom, ako to bude u nás v budúcnosti vyzerať a potom budeme k tomu budovať inštitúcie. Od augusta tohto roku máme však na Slovensku 8 vládnych splnomocnencov pre regionálnu politiku a pre reformu verejnej správy. Pritom títo splnomocnenci sa vôbec netaja tým, že má ísť o základ nového územného členenia. Ešte som však nezaregistroval žiadny návrh zákona o zmene územno-správneho členenia, ktorý by tento parlament schválil. Alebo už parlament nie je zákonodarným zborom Slovenskej republiky? Nezaregistroval som ani žiadny prijatý návrh zákona o horizontálnej integrácii štátnej správy. Čo teda momentálne títo splnomocnenci reformujú?

Pokiaľ sú mi známe platné zákony tohto štátu, a to som počul niektorých členov vlády hovoriť o tom, že zákony treba dodržiavať, zákon číslo 472/1990 Zb. o všeobecnej štátnej správe a zákony o špeciálnych štátnych správach sú dosiaľ platné a presne vymedzujú práva a povinnosti týchto úradov. Jednoznačne z nich vyplýva, že nadriadeným orgánom špecializovaných štátnych správ je rezortné ministerstvo a v prípade okresných úradov vláda ako celok. V týchto zákonoch niet ani zmienky o tom, že by sa mali nechať koordinovať nejakým vládnym splnomocnencom. Pritom všetci poznáme formuláciu, že štátny úrad môže robiť len to, čo mu ukladá zákon. Kto by na to zabudol, dovolím si mu ponúknuť na prečítanie článok II Ústavy Slovenskej republiky. Ak teda tento parlament zmení príslušné zákony a určí, akým spôsobom sa bude reforma vykonávať, potom sa môže rozhýbať aj aparát štátnej moci.

Nakoľko mi je ďalej známe, zákonom číslo 472/1990 Zb. zverila Slovenská národná rada výkon štátnej správy v oblasti regionálneho rozvoja plne do kompetencie okresných úradov a obecných úradov. Opäť neviem o tom, že sme novelizáciou tento zákon zmenili. Ale zoberme si náplň práce splnomocnencov a zistíme, že majú v podstate rovnakú náplň práce, len na väčšom území, ktoré však v zákone nie je definované. Pre porovnanie: Štatút splnomocnenca vlády v článku II bod 4 usmerňuje realizáciu v politike regionálneho rozvoja. Zákon Slovenskej národnej rady číslo 472 o organizácii miestnej štátnej správy v § 7 ods. 4 hovorí: "Okresný úrad koordinuje činnosť orgánov štátnej správy v okrese pri zabezpečovaní úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom územia ..." atď. Uznesenie vlády číslo 390 k zásadám regionálnej hospodárskej politiky bod A3 ukladá prednostom okresných úradov monitorovať hospodársky a sociálny vývoj v jednotlivých regiónoch a v nadväznosti na vývoj určujúcich parametrov pripravovať operatívne projekty na riešenie sociálnych problémov regiónov.

Pre porovnanie ďalšia právomoc: Podľa štatútu splnomocnenca vlády v článku II bod 5 "zabezpečuje úlohy súvisiace s koordináciou ústredných orgánov štátnej správy, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pri vytváraní a realizácii programov hospodárskeho, sociálneho, ekologického rozvoja, vrátane rozvoja zamestnanosti a infraštruktúry daného územia". Zákon Slovenskej národnej rady číslo 472/1990 Zb. v § 7 ods. 3 hovorí: "Okresný úrad spolupracuje s obcami vo veciach týkajúcich sa rozvoja okresu a pri uskutočňovaní regionálnej politiky." Podľa § 7 ods. 4: "Okresný úrad koordinuje činnosť orgánov štátnej správy v okrese pri zabezpečovaní úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom územia." Skončím porovnanie s článkom III body 1 a 2 štatútu splnomocnenca, kde splnomocnenec vlády na zabezpečenie úloh uvedených v článku II zriaďuje v sídlach určených okresných úradov osobitné pracovné skupiny. To isté je v podstate v právomoci okresných úradov podľa zákona číslo 472.

Čo je teda zmysluplnou náplňou práce týchto splnomocnencov, ak opomenieme možnosť, že sa uznesením vlády môžu meniť zákony tejto krajiny? Vzhľadom na to, že dve základné náplne práce vyplývajúce z názvu ich funkcie a popisu sú v rozpore so slovenskými zákonmi, nachádzame sa v ríši dohadov. Majú byť tieto posty odmenou pre verných ako niečo na spôsob rozdeľovania hradov kráľom, keď sa vrátili z vojny? Mohlo by nás k tomu viesť aj postavenie týchto splnomocnencov v jednej z našich strán. Uvediem len heslovite: zamestnanec Úradu vlády Slovenskej republiky a tajomník Komisie vlády pre reformu verejnej správy, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky za HZDS a predseda okresného predstavenstva HZDS, zamestnanec firmy Skloobal Nemšová, predseda okresného predstavenstva HZDS a poslanec Federálneho zhromaždenia za HZDS, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky HZDS, bývalý predseda OP HZDS, teraz i jeho člen, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky za HZDS.

Je to snáď spôsob na lepšie ovládanie všetkých štátnych úradníkov z jedného centra? Má to slúžiť ako politická poistka na ovládanie celej štátnej správy politickými pracovníkmi namiesto proklamovaných odborníkov? Alebo dokonca možnosť výstavby paralelných mocenských štruktúr, ktoré by umožňovali vláde vládnuť prostredníctvom uznesení pri súčasnom odblokovaní parlamentu? V jednom štátne sa v posledných dňoch o niečo podobné pokúsili. Vzhľadom na verejnosti prístupné informácie je možný akýkoľvek výklad. Alebo dokonca chce vláda donútiť prijať parlament isté riešenie problému územno-správneho členenia Slovenska? Zdá sa, že tu vláda ani nepripúšťa možnosť, že sa parlament nakoniec môže rozhodnúť ponechať všetky doterajšie zákony v platnosti a žiadnu zmenu v tejto oblasti neschváliť. Nie je teda ani potrebné na nový zákon čakať, už sa bude podľa neho konať.

Takéto urýchlené menovanie vládnych splnomocnencov každého s aparátom do 10 ľudí v dobe, keď vlastne okrem politických intríg nemajú zo zákona čo robiť, a v dobe, keď sa vláda súčasne pokúsila škrtiť výdavky štátneho rozpočtu na tých, ktorí sa môžu už len ťažko chrániť, t.j. dôchodcov a malé deti, musí z politického pohľadu potešiť každého opozičného politika. My sme tu však aj ako kontrola výkonnej moci, a to nás zasa robí smutnými. Chcem teda v rámci interpelácie od vlády odpoveď na otázky:

1. Na základe čoho vláda vymenovala 8 splnomocnencov s náplňou práce, ktorá zo zákona patrí iným štátnym orgánom?

2. Na základe akého zákona vôbec vytvorila tento inštitút?

3. Či boli miesta obsadzované v súlade s uznesením vlády 668 z 11. augusta 1992?

4. Kto bude zodpovedný za prípadné takto vzniknuté zbytočné náklady?

5. V akom vzťahu je splnomocnenec k prednostom, primátorom a starostom pri realizácii regionálnej politiky? Doteraz je to v zmysle zákonov číslo 369/1990 a 472/1090 Zb. v ich kompetenciách.

6. Na základe čoho zasahuje splnomocnenec do platových náležitostí vedúcich úradov, ktoré vznikli zo zákona?

A nakoniec žiadam ešte ministra vnútra pána Tuchyňu o odpovede na nasledujúce otázky:.

1. Pán minister, je pravda, že ste nevedeli o opätovnom zaradení prerokúvania odvolania prednostu Okresného úradu v Nitre vo vláde?

2. Môže podľa zákona číslo 472 niekto iný ako minister vnútra dať návrh na odvolanie prednostu okresného úradu?

3. Kto vlastne dal tento podnet?

4. Koľkí prednostovia okresných úradov ešte nie sú členmi a funkcionármi HZDS? Tých, u ktorých je práve štátna inkvizícia, už môžete odrátať.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Faktická poznámka pána poslanca Kočtúcha.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte, aby som zareagoval na vystúpenie pána poslanca Čarnogurského.

Pán poslanec Čarnogurský nám demonštroval, ako sa možno v priebehu krátkeho času zmeniť z poslanca na kominára, ako všetko počierniť, ako nevidieť nielen negatíva, ale aj pozitíva. Zapodievam sa otázkou analýzy, diagnózy, terapie slovenskej ekonomiky. Napriek všetkému svrabu v ktorom sme, pán poslanec Čarnogurský, sme na tom relatívne lepšie ako je východná časť Bundesrepublik Deutschland. Sú fakty, na ktoré samotní národohospodári z Bundesrepublik Deutschland poukazujú. Čo ma najviac mrzí je to, že niektorí naši politici sa nevedia zmieriť s tým, ako čestne prehrať. Po voľbách od roku 1992 sa ukazuje, na slovenskej politickej scéne o to nástojčivejšie, že o úrovni politika nerozhoduje len spôsob ako vyhrať, ale najmä spôsob ako dokáže a vie prehrať. Zatiaľ nepoznám, a je mi to ľúto, po našich voľbách v roku 1992 jediného opozičného politika, ktorý prehral, ale pritom by dokázal, že je formát, kapacita, politika, ktorý má v sebe toľko cti, že otvorene prizná, že prehral a ako to býva v demokraciách normálnym zvykom, zoberie tú prehru na seba.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má s faktickou poznámkou pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predsedajúci, pomaly sa blížime ku koncu bodu 7 Interpelácie a otázky poslancov, ktorý má podnadpis - za účasti členov vlády Slovenskej republiky podľa uznesenia Národnej rady číslo 147 z 18. 2. 1993. Pýtam sa tento rok alebo v tomto volebnom období už asi dvanástykrát, kde je predseda vlády.

Spôsob, ktorým predseda vlády ignoruje tento parlament, nemá obdoby a zatiaľ nepoznám. Nebol na jediných interpeláciách odkedy sa stal predsedom vlády. Predseda vlády 7 mesiacov nepodpísal novelu zákona číslo 14/1993. Predseda vlády si dovolí napísať poslancovi Pittnerovi, že nedostal interpeláciu už tri mesiace, hoci tam bola odoslaná. Prepáčte, ale buďte taký dobrý a tlmočte pánu predsedovi vlády, že v apríli 1991 už raz odchádzal z tohto parlamentu, bol odvolaný, aby sa nezahrával príliš s trpezlivosťou týchto poslancov, pretože toto nie je nič iné ako jedna arogancia aká nemá obdoby.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Keďže tu nevidím ani pána poslanca Duka-Zólyomiho, ani pani Bauerovú, dávam ich do nového poradia. Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán poslanec Kočtúch,

priznám sa, že som zmätený z toho, čo ste pred chvíľočkou povedali. Nepamätám si po voľbách v júni 1992 zo strany

Kresťanskodemokratického hnutia - ani nášho predsedu, ani iných ľudí z KDH, že by neboli akceptovali výsledky volieb. Ale dobre si pamätám a som si istý, že sme nehovorili ani o horúcej jeseni, ani o následnej horúcej zime. Mám pocit, že sme sa celkom čestne zmierili a prijali výsledky volieb. Ale priznám sa, že vaše vyjadrenie sa dá pochopiť aj tak, že jednoducho ak je niečo zlé, ak niečo nefunguje, čo ako poslanci z titulu svojej funkcie máme a sme povinní kritizovať, a naši voliči to od nás aj žiadajú, vlastne vaše vyjadrenie smerovalo k tomu, že takto sa jednoducho správať nemáme. Pán poslanec Kočtúch, ja si myslím, že ste si naozaj pomýlili pojmy, a naopak, domnievam sa, že nie je dobré, keď poslanec, aj dajme tomu z protistojaceho hnutia hovorí takým štýlom ako ste pred chvíľočkou hovorili vy. Vecná kritika, konkrétna kritika, faktická kritika nemá nič spoločného s nejakým nezmierovaním sa s výsledkami volieb. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Černák za SNS. Pripraví sa pán poslanec Juraj Plesník.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
pani ministerky, páni ministri,
kolegyne, kolegovia,

politika našej strany hovorí o tom, že sa budeme snažiť presúvať viac do roviny vecnej a konkrétnych pripomienok, takže aj moje vystúpenie spočíva v dvoch interpeláciách a v niektorých otázkach na prítomné pani ministerky a pánov ministrov.

V prvom rade teda interpelácie: Interpeloval som na poslednej plenárnej schôdzi pani ministerku spravodlivosti ohľadom situácie, ktorá panuje na obchodných súdoch. Pani ministerka mi síce odpovedala, vymenovala niekoľko konkrétnych opatrení na to, aby sa situácia zlepšila. Medzi časom, ktorý uplynul, mám dokonca aj jednu osobnú skúsenosť, keď dva dni pred nástupom do vlády 23. júna som sa písomne vzdal účasti v Predstavenstve Fondu Aureus - aj predsedníctva - a doteraz táto zmena ešte na Obchodnom súde v Banskej Bystrici neprebehla.

Rokovali sme s podnikateľmi, rokovali sme s investičnými fondami, rokovali sme s privátnymi podnikateľmi, a situácia je veľmi neuspokojivá. Veľmi často sa objavujú prípady, že niektorý subjekt je zaregistrovaný za 5-6 dní, a poznám prípady, ktoré tam stoja 5-6 mesiacov. Takže týmto vyslovujem nespokojnosť so stavom a s opatreniami, ktoré pani ministerka v odpovedi na moju interpeláciu uviedla, a chcem ju interpelovať, aby navrhla reálne opatrenia, ktoré by viedli k tomu, aby obchodné súdy neboli úzkym miestom slovenskej podnikateľskej sféry.

Interpeloval som pána ministra hospodárstva a pána ministra zahraničných vecí v oblasti zahranično-obchodnej, v oblasti proexportných opatrení. Vyslovoval som nespokojnosť s tým, ako je riešená predovšetkým zahraničná propagácia slovenských výrobkov a hospodárska diplomacia. Odpovede, ktoré som dostal, neboli príliš konkrétne. Medzitým sa stalo to, že slovenskí obchodní radcovia, teda bývalí radcovia, boli zatriedení ako komerschal atašé. Atašé je najnižší diplomatický stupeň. Pokiaľ poznám situáciu v Európe, majú s tým obrovské problémy, prakticky nikto s nimi nechce rokovať na vyššej diplomatickej úrovni. Okrem toho všetky postkomunistické vyšegrádske krajiny majú tento stupeň zaradený minimálne ako diplomat II, prípadne obchodný radca. Preto interpelujem ministra zahraničných vecí, aby prehodnotil za-

radenie bývalých obchodných radcov ako komerschal atašé, aby sa im pokúsil vrátiť takú úroveň, ktorá slovenskému zahraničnému obchodu prospeje.

A teraz mám niekoľko otázok. V národohospodárskom a rozpočtovom výbore pri prerokovávaní vládneho návrhu zákona o úprave podmienok pre poskytovanie prídavkov na deti a výchovné /tlač 286/ som položil ústnu otázku pani ministerke, ale pre istotu ju kladiem znovu ako otázku: Aké úspory vláda dosiahla tým, že zaviedla hranice príjmu oprávnených osôb od začiatku januára? Či sa dosiahli úspory a aké dajme tomu na I. polrok?

Ďalšie sú dve otázky na pána ministra financií. V národohospodárskom výbore pri prerokovávaní bankovej infraštruktúry sa objavila predstava o tom, že by Všeobecná úverová banka mala byť rozdelená na niekoľko menších subjektov. Takže kladiem otázku: Prečo je vhodné rozdeliť Všeobecnú úverovú banku na menšie celky? Druhá moja otázka: Či pripravovaná právna úprava o bankovom sektore nenaruší nezávislosť bankovej sféry, ktorá je proklamovaná vystúpeniami pána ministra financií?

Ďalšia moja otázka, resp. séria otázok je na pána ministra Kubečku. Chcel by som sa formou štyroch otázok opýtať, pán minister Kubečka, ako je pokrytý rozpočet sekcie cestovného ruchu na rok 1993 a aké plánujete náklady na rok 1994 v tejto oblasti.

Ďalšia otázka je, ako chcete splniť uznesenie vlády, ktoré hovorí o tom, že slovenská energetika od 1. októbra prejde na holding, keď zákon o holdingu je pripravený do Slovenskej republiky až v decembri a daňový zákon, ktorý navrhol pán minister financií, finančné holdingy vyslovene zakazuje. Už počas mojej pôsobnosti bolo dosť veľa rozruchu okolo bývalého riaditeľa hotela Fórum pána Horvátha. Takže

moja posledná otázka na pána ministra Kubečku je, ktorý z ústavných činiteľov intervenoval a v koho prospech vo veci bývalého riaditeľa bratislavského hotela Fórum a kto mal záujem na výmene riaditeľa.

Poslednú otázku mám na neprítomného pána premiéra. Až v nedeľných Krokoch som sa dozvedel, že transformácia slovenskej ekonomiky, ktorá prebieha, je hospodársky zázrak. Je smutné, že takýto výsledok nevieme spropagovať ani doma ani v zahraničí. Takže otázka na pána premiéra je, kto je zodpovedný za vytváranie obrazu, alebo lepšie povedané imidž Slovenska vo svete, a či vláda predpokladá nejakú profesionalizáciu resp. profesionálnu spoluprácu v tejto oblasti.

Ďakujem pekne, to je všetko.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Juraj Plesník zo SDĽ. Pripraví sa pán poslanec Ján Figeľ. Poslanec Plesník nie je tu, stráca poradie, posúvame ho do nového poradia. Slovo má pán poslanec Figeľ za KDH. Po ňom sa pripraví pán poslanec Ernő Rózsa.

Poslanec J. Figeľ:

Vážená Národná rada,
vážená vláda Slovenskej republiky,
ctení hostia,

som obyvateľom východného Slovenska, časť ktorého oproti ostatnému územiu republiky prežíva prinajmenšom o jeden závažný problém viac. Ide o zdĺhavé a problematické vracanie majetku gréckokatolíckej cirkvi, ktorý jej bol odobratý v súvislosti s tzv. Prešovským soborom v roku 1950. Komunistický režim ho prezentoval ako vôľu gréckokatolíckych

duchovných a veriacich a dodnes sú takéto názory medzi mnohými ľuďmi rozšírené. Majetok bol z gréckokatolíckej cirkvi prevedený na pravoslávnu cirkev výnosom Štátneho úradu pre veci cirkevné v Prahe v roku 1952 a gréckokatolícka cirkev bola poslaná do minulosti. V roku 1968 bola táto cirkev síce obnovená, ale bez vrátenia majetku. O tzv. spoluužívaní chrámov rozhodovali príslušné cirkevné odbory ONV vedené tajomníkmi.

Až Slovenská národná rada svojím zákonným opatrením číslo 211 z roku 1990 sa podujala riešiť rehabilitáciu gréckokatolíckej cirkvi aj v otázke majetku. Od doby jeho účinnosti uplynuli už vyše tri roky, avšak odobratý resp. ukradnutý majetok doteraz nebol spravodlivo vrátený vlastníkovi. Keďže ako poslanec Národnej rady sa v regióne východného Slovenska často pohybujem, obracajú sa na nás, poslancov, s oprávnenými sťažnosťami a otázkami na tento stav ľudia, ktorých sa to týka v okresoch Bardejov, Prešov, Svidník, Michalovce, Humenné, Trebišov, Stará Ľubovňa a Poprad. Viem, že potom, čo boli podané podnety na súdne konania, sa s vecou málo pohlo. Súdy svojou pomalosťou, vyčkávaním a odročovaním vyslovenia rozhodnutí situácii veľmi teda nepomohli. Neplnia sa dokonca - až a jeden prípad chrámu v Medzilaborciach - ani súdne rozhodnutia o exekúcii z minulého roku a z jari tohto roku.

Konkrétne možno povedať, že chrámov bolo odovzdaných doteraz 43 zo 68 vlastníkom požadovaných, a žiadna fara z požadovaného počtu 28. Všeobecne pritom však možno konštatovať, že vydané objekty boli často neúplné a vykradnuté. Aby bol tento stav zmenený, rozhodla sa vláda, na ktorú prešla povinnosť naplniť zákon číslo 211 z roku 1990 a odstrániť krivdu spôsobenú politikou predchádzajúceho režimu, urýchliť proces navracania tohto majetku vymenovaním splnomocnenca vlády pre usporiadanie majetkových vzťahov medzi gréckokatolíckou cirkvou a pravoslávnou cirkvou a podpísaním

dohody medzi vládou Slovenskej republiky a pravoslávnou cirkvou na Slovensku dňa 5. mája 1992 s dodatkom zo dňa 30. októbra 1992 a ďalšej dohody z 18. februára tohto roku. Na základe týchto dohôd mala pravoslávna cirkev odovzdať do určeného termínu konkrétne objekty a vláda jej mala poskytnúť finančnú zálohu za jeden chrám 1,2 mil. korún a za farskú budovu 400 tisíc korún na zaobstaranie potrebných náhradných objektov formou zakúpenia, výstavby alebo rekonštrukcie. Zálohy v značnej výške, napríklad pri poslednej dohode išlo o sumu 17,2 mil. korún, boli vyplatené vopred a zúčtované mali byť k dohodnutému termínu, napríklad podľa poslednej dohody 30. júna tohto roku.

Skutočnosť zo strany povinnej osoby za vracanie neprávom nadobudnutých objektov je však veľmi smutná. Najčastejšie uvádzaným dôvodom, prečo sa dohody zo strany pravoslávnej cirkvi neplnia, je fakt, že pravoslávna cirkevná obec má vlastnú subjektivitu, pričom ju reprezentuje zbor starších, ktorý je nadriadený duchovnému správcovi a nie je podriadený resp. nemusí rešpektovať v majetkových veciach autoritu arcibiskupa či biskupa. Rozhodol som sa skrátene prezentovať uvedené skutočnosti preto, aby táto Národná rada vedela o problémoch na východnom Slovensku viac, a aby si uvedomila, že prijatie zákona ešte v štáte nemusí zaručovať želaný právny stav, ak sa zákon nerešpektuje či nedostatočne aplikuje zo strany výkonnej alebo súdnej moci. V záujme čím skoršieho vyriešenia veci by som rád dostal od vlády odpovede na nasledujúce otázky:

1. Kedy bude vykonané záverečné zúčtovanie dotácií poskytnutých pravoslávnej cirkvi? Dotácie boli totiž poskytnuté v plnej výške s povinnosťou záverečného zúčtovania. Keďže dohodnuté objekty neboli úplne vrátené, termíny sa dávno minuli, niekto gazduje neoprávnene so štátnymi peniazmi, ktoré predstavujú dane všetkých občanov tohto štátu.

2. Poskytne vláda v rámci skrátenia dotácií pravoslávnej cirkvi za poškodené, vyrabované či zdevastované objekty tieto prostriedky postihnutej strane? Ak áno, kedy?

3. Na základe čoho má gréckokatolícka cirkev zabezpečovať náhradné byty pre pravoslávnych duchovných? V niektorých prípadoch to doslova znamená nespravodlivo byť postihnutý dvakrát - za svoje prostriedky si opraviť poškodený objekt a ešte zaplatiť za náhradný byt. Nie sú výnimočné prípady, kedy gréckokatolícki duchovní dochádzajú 20 až 60 km slúžiť tam, kde doposiaľ je neodovzdaná farská budova. Pritom gréckokatolícka cirkev si neuplatňovala zatiaľ nepremlčané nájomné za užívanie chrámov a fár od roku 1990 dokonca neoprávnene užívaných a nežalovala škody spôsobené na jej objektoch a vnútornom zariadení. Žiada sa, naopak, pripomenúť, že jej duchovní v päťdesiatych rokoch skončili vo väzniciach, v táboroch nútených prác, boli deportovaní. Niektorí sa už vôbec nevrátili, iní s podlomeným zdravím.

4. Nie je možné a žiadúce zriadiť pre splnomocnenca vlády detašované pracovisko resp. kanceláriu v regióne východného Slovenska? Prinieslo by to nielen včasné a objektívne informácie, ale aj urýchlilo riešenie uvedených problémov.

Vážená vláda, rozhodol som sa zastať oprávnených požiadaviek postihnutej gréckokatolíckej cirkvi. Jej zástupcovia neboli pozvaní k tvorbe dohôd, ktoré som spomínal. Jej predstavitelia rešpektujú zákony tohto štátu a zotrvávajú v trpezlivosti. Práve preto ozývam sa touto interpeláciou za nich a žiadam vás, pretože máte v rukách zodpovednosť za uplatňovanie štátnej moci, nielen o odpoveď na uvedené otázky, ale najmä o rýchle a dôsledné odstránenie krivdy, ktorá bola predchádzajúcim režimom na gréckokatolíckej cirkvi spáchaná. Ďakujem za porozumenie.

Druhú interpeláciu som mal pripravenú ešte v júli tohto roku, keďže však bol tento bod na vtedajšej schôdzi zrušený, dovolím si tie dve otázky, ktoré som chcel predniesť, povedať aj touto formou. Interpelácia bola adresovaná ministrovi zahraničných vecí a týka sa dvoch vecí. Jedna v podstate tým, že nebola prednesená, je už po udalosti a tá druhá ešte stále je platná.

Pri svojich cestách vonku som zistil, že v zahraničí veľmi zle pôsobí, keď nás na niektorých postoch reprezentujú ľudia, ktorí boli uvedení na zoznamoch, ktoré vyšli v dennej tlači ako spolupracovníci bývalej Štátnej bezpečnosti. Naozaj to zhoršuje renomé alebo imidž Slovenska. A nielen to, ale blokuje to normálny, prirodzený rozvoj ekonomických a iných vzťahov, ktoré sú tak dôležité pre túto krajinu.

Chcem sa preto spýtať v prvej otázke ministerstva zahraničných vecí, ako je naplňovaný, ako je realizovaný zákon číslo 451 z roku 1991 o niektorých podmienkach pre vykonávanie niektorých funkcií v štátnej správe, tzv. lustračný zákon.

Druhá otázka sa týka toho, čo ma urobilo dnes smutným, keď som sa dopočul, že Slovensko prehralo boj v Rade Európy o zriadenie druhého európskeho centra pre mládež. Osobne som bol veľkým fanúšikom tejto myšlienky, ktorá dostala taký jasný signál, jasnú zelenú na Slovensku v minulom roku, keď tu bolo medzinárodné stretnutie mládeže v júni. Moja interpelácia mala vtedy znamenať otázku, čo Slovensko medzitým urobilo pre túto kandidatúru a výzvu, aby urobilo všetko, čo je v jeho silách, pretože na jednom z výborov ministrov v lete tohto roku, ešte predtým, než sme sa stali členskou krajinou Rady Európy, maďarský zástupca sa pokúsil túto otázku nadniesť, pretože kandidovali len dve mestá - Bratislava a Budapešť. Maďarská strana získala podporu od severských štátov, ale boli to len štyri hlasy. Naopak, zastalo

sa nás Francúzsko a ďalšie štáty, menovite 14, ktoré žiadali, aby sa táto kandidatúra riešila až vtedy, keď Slovensko bude prijaté za člena, teda bude aj Bratislava plnohodnotným kandidátom voči Budapešti. Napriek tomu, že sme mali relatívne veľkú podporu v diplomatických kruhoch vyjadrenú aj týmito číslami, pred pár dňami sa rozhodlo, že toto centrum bude zriadené v Budapešti.

Chcem sa teda spýtať ministerstva zahraničných vecí, či je presvedčené, že sme urobili ako rezort alebo ako krajina, ako parlament, vláda všetko, čo bolo v našich silách pre toto druhé európske centrum pre mládež.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má Dr. Rózsa zo Spolužitia. Pripraví sa pán poslanec Dzurinda.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážená Národná rada,

obraciam sa s interpeláciou na pánov ministrov dopravy a kultúry v nasledovných otázkach:

Pán minister dopravy, spojov a verejných prác, dovoľte mi, aby som touto cestou protestoval proti opatreniu Ing. Paulíniho, riaditeľa pozemných komunikácií Ministerstva dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky zo dňa 14. júla 1993 zn. 514 1531/1993, na základe ktorého boli odstránené informačné tabule v maďarskom jazyku okresnými správami ciest na južnom Slovensku. Pán minister, požadujem,

aby ste toto protiprávne opatrenie riaditeľa odboru zrušili vo vlastnej kompetencii a zabezpečili prostredníctvom okresných správ ciest náhradu spôsobenej škody na majetkoch obcí. Toto opatrenie vyvolalo oprávnené pobúrenie a nespokojnosť obyvateľov našich obcí. Je to opatrenie s protiprávnym zásahom do uplatňovania základných ľudských práv občanov Slovenskej republiky zaručených medzinárodnými dohodami, ďalej Ústavou Slovenskej republiky a zákonmi Slovenskej republiky.

Dovolím si pripomenúť, že označovanie našich obcí aj v maďarskom jazyku je v súlade s článkom I bod 3 Listiny základných práv a slobôd, ďalej s článkom 24 a článkom 25 ods. 1 a 2. Podľa ustanovenia § 1 ústavného zákona číslo 23/1991 Zb. ústavné zákony, iné zákony a ďalšie právne predpisy, ich výklad a používanie musia byť v súlade s Listinou základných práv a slobôd a podľa ustanovenia § 6 ústavného zákona číslo 23/1991 Zb. všetky zákony a iné právne predpisy musia byť uvedené do súladu s Listinou základných práv a slobôd najneskoršie do 31. 12. 1991. Týmto dňom strácajú účinnosť ustanovenia, ktoré nie sú v súlade s Listinou základných práv a slobôd.

Opatrenia na násilné a svojvoľné odstránenie tabúľ v maďarskom jazyku na základe iba výkladu a používania ustanovenia § 3 ods. 4 zákona číslo 428/1990 Zb., § 3 ods. 1 zákona číslo 517/1990 Zb. a § 44 ods. 6 vyhlášky 99/1989 Zb. sú v rozpore s ustanoveniami článku II ods. 3 Listiny základných práv a slobôd - je to ústavný zákon číslo 23, lebo každý môže konať čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Ďalej sú v rozpore s ustanoveniami čl. 34 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej sú v rozpore s uznesením Národnej rady Slovenskej republiky číslo 225 zo dňa 23. 6. 1993, ďalej sú v rozpore s článkom číslo 7 ods. 4 odporúčania Rady Európy číslo 1201, ďalej s ustanoveniami § 3 zákona číslo 135/1961 Zb. v znení vyhlásenom pod číslom 55 a ustanoveniami § 4

ods. 1 vykonávacej vyhlášky číslo 35/1986 Zb. - to sú zákony o cestách v nadväznosti na ustanovenia § 15 a nasledujúce tejto vyhlášky. Ďalej toto opatrenie je v rozpore s ustanovením § 1 ods. 2 zákona číslo 481/1992 Zb.- to je zákon o obecnom zriadení. A napokon s ustanovením § 46 zákona číslo 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Poľutovaniahodné je to, že niektoré obvodné úrady ešte aj po ukľudnení politickej situácie 13. septembra tohto roku vydávali zmätočné správne akty na odstránenie týchto tabúľ. Na základe opatrení riaditeľa pozemných komunikácií Ministerstva dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky odstránené tabule - opakujem - nie sú dopravnou značkou podľa predpisov D 38a/ a b/, ale iba informačnou značkou označenou pod značkou D 43 - to sú iné názvy, a tieto vyhovovali a vyhovujú stanoveným parametrom. Iné značky označujúce obec s pôvodným názvom v maďarskom jazyku plne vyhovujú tak požiadavke vyhlášky číslo 99 Zb., ako i československej norme 018020. Boli vyhotovené na náklady obcí z verejného záujmu, a preto ich odstránenie je protiprávne.

Obraciam sa na vás preto, pán minister, s požiadavkou, aby ste s kľudnou úvahou, bez emócií, tieto opatrenia zrušili vo vlastnej kompetencii a vydali vo vlastnej kompetencii novú úpravu v súlade s Listinou základných práv a slobôd zaužívanú v európskej praxi. Mám za to, pán minister, že ministerstvo je Ministerstvom dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky, že pre stabilitu našej Slovenskej republiky by bolo užitočnejšie, aby sa ministerstvo viac zapodievalo zabezpečovaním verejných prác pre veľký počet nezamestnaných, než týmito otázkami tabúľ, ktoré nie sú podstatnou otázkou nášho napredovania.

Ďalej by som sa obrátil na pána ministra kultúry najmä preto, že osobne vždy hľadám možnosti skutočného vecného spolunažívania a dialógu medzi národmi a národnosťami. Pán

minister kultúry teraz vykonal opatrenie, že v meste a v okrese, kde žije zhruba polovica občanov slovenskej a maďarskej národnosti, regionálne kultúrne stredisko, ktoré má slúžiť všetkým občanom, administratívnym aktom previedol do správy Matice slovenskej, ktorá "v záujme dobrej spolupráce" vykonala ako prvý akt, že dala výpoveď všetkým organizáciám, ktoré v tejto budove sídlia. Pritom túto budovu objektívne nemôže sama využiť, lebo je to veľká budova, ktorá skutočne môže slúžiť kultúrnym podujatiam pre všetkých občanov v tomto okrese. Prosím, aby pán minister toto unáhlené, neuvážané a konfrontačné opatrenie opätovne zvážil a urobil opatrenia tak, aby toto stredisko naďalej spravovalo regionálne kultúrne stredisko, teda orgán štátnej správy.

Nakoniec by som sa obrátil na pána ministra kultúry, či môže vysvetliť alebo podať informáciu poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, pokiaľ bude využívanie rozpočtových prostriedkov v oblasti kultúry na rekonštrukcie cirkevných objektov a kultúrnych pamiatok. V našom okresnom meste sa vyskytla taká anomálna situácia, že rímskokatolícky kostol je opravovaný od roku 1991, nemôže sa dokončiť, a pritom iróniou osudu je, že bohoslužby sa konajú v zasadacej sieni bývalej komunistickej strany. Je to neudržateľný stav. Prosím, aby som bol informovaný ako poslanec ako sa využívajú v akútnych prípadoch finančné prostriedky štátu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Dzurinda z KDH. Rád by som upozornil, že po tomto vystúpení si urobíme dvadsaťminútovú prestávku. Prepáčte, faktická poznámka - pán poslanec.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

mal by som na pána Rózsu len dve otázky. Hovorí o informačných tabuliach. Dodnes si neviem vysvetliť, o čom má informovať tzv. informačná tabuľa v maďarskom jazyku. Zákon o cestnej premávke kodifikuje informačné tabule, dajme tomu parkovisko atď. Tieto tabule presne informujú o tom, čo je k dispozícii užívateľom cestnej premávky, ale dodnes neviem, o čom má informovať tabuľa, kde je napríklad Jesenské, a niekoľko metrov za ňou je Feled. O čom má informovať táto tabuľa? Veď predsa vodič je jasne informovaný z mapy, z automapy, že je v Jesenskom a nie vo Feledi. Takže to je jedna otázka.

Druhá otázka - regionálne kultúrne strediská. Som jeden z tých, ktorý kritizuje ministerstvo kultúry za to, že ešte dodnes financuje regionálne kultúrne strediská, pretože regionálne kultúrne strediská, ako viem a ako to mám zmapované, neplnia svoju funkciu. Regionálne kultúrne strediská dostávajú dotáciu od štátu. V Rimavskej Sobote sú to 3 milióny korún ročne. Vykonáva sa v nich obchodná činnosť. Ministerstvo kultúry financuje réžiu, a všetko sa tam robí, len nie kultúra. Takže si myslím, že tieto regionálne kultúrne strediská treba dať tomu, kto kultúru robí a robiť chce. A na Slovensku, keďže boli tieto kultúrne strediská delimitované ministerstvu kultúry, myslím si, že ich treba delimitovať tam, kde patria, a to Matici slovenskej.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Rózsa.

Poslanec E. Rózsa:

Vážená Národná rada,

bez citového založenia chcem povedať veľmi objektívne - pokiaľ ide o informačné tabule, ide o informáciu, že v Slovenskej republike žijú aj Maďari, ktorí tu žijú niekoľko sto rokov a nazývali svoje sídliská, svoje obce tak, ako to nazývame. Pokiaľ ide o regionálne kultúrne strediská, nepopieram poslanie Matice slovenskej pri rozvoji slovenskej kultúry, ale nech je nám prepáčené, že v okrese alebo meste, kde žije na polovicu obyvateľstvo slovenskej a maďarskej národnosti, by som si želal, aby štát, tento dobrý otec, sa staral o kultúru aj maďarskej národnej menšiny.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Znova faktická poznámka.

Poslanec I. Chamula:

Prepáčte, toto je trošku širšia diskusia, ale tento štát ako dobrý otec je štedrejší Csemadoku, pretože Csemadok v Rimavskej Sobote má svoju miestnosť, plateného šoféra, auto a dvoch úradníkov. Matica slovenská v Rimavskej Sobote má platenú jednu úradníčku na pol úväzok.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo mám pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
dámy a páni,

pán premiér Mečiar dňa 19. 9. 1993 v televíznej relácii Kroky vyhlásil, že na Slovensku došlo či dochádza k hospodárskemu zázraku. Tento výrok niektorých ľudí ochromil, niektorých vyľakal, niektorých pobavil, každopádne vyvolal veľký rozruch. Naši voliči žiadajú odpoveď na otázku, v čom sa ten zázrak prejavil, pretože hospodársku situáciu v rezortoch, ale aj v jednotlivých spoločenských vrstvách považujú za zhoršujúcu sa. O tom, že takáto je, hovorí aj prehľad základných makroekonomických ukazovateľov. Dovoľte aspoň niekoľko z nich uviesť. V júni 1993 predstavuje index spotrebiteľských cien oproti júnu 1992 hodnotu 123,5 %. Za prvý polrok 1993 vzrástli spotrebiteľské ceny o 14,2 %, teda inflácia sa zrýchľuje. Za rok vlády urobila vláda premiéra Mečiara deficit v štátnom rozpočte v objeme 22,6 miliardy Sk, k čomu treba ešte pripočítať podiel na schodku federálneho štátneho rozpočtu. Spolu je to za jeden rok trikrát vyšší schodok než bol súhrnný schodok štátneho rozpočtu predchádzajúcich dvoch vlád za jeden a pol roka, teda od 1. januára 1991 do 30. júna 1992. Súčasná vláda urobila v prvom polroku 1993 schodok v štátnom rozpočte v objeme 14,8 miliardy Sk, čo je temer toľko ako za predchádzajúce dva roky dohromady. Pritom vieme, že rozpočet zaknihoval aj niektoré neplánované príjmy, že mnohé nemocnice sú zadĺžené, čím reálny schodok štátneho rozpočtu k 30. júnu je ešte vyšší.

Oficiálna štatistika, ktorú si môže pozrieť každý z vás, hovorí, že hrubý domáci produkt Slovenskej republiky v I. kvartáli 1993 sa oproti I. kvartálu 1992 znížil o 6,5 % a v II. štvrťroku 1993 oproti rovnakému obdobiu roku 1992 o 5,9 %. Poklesol aj maloobchodný obrat, zato nezamestnanosť

v júli dosiahla úroveň viac ako 339 tisíc nezamestnaných, čo je rekordne najvyššia nezamestnanosť, odkedy sa u nás sleduje. Spomínam si, že pán premiér Mečiar viackrát sľuboval, že bude robiť akúsi inú reformu aj preto, že na Slovensku je napríklad neúmerne vyššia nezamestnanosť ako v Čechách. Chcel by som pripomenúť, že za predchádzajúcej vlády Jána Čarnogurského nezamestnanosť sa znižovala. Pripomínam: k 31. 12. 1991 to bolo 301 951 nezamestnaných, k 31. júnu 1992 už len 282 307 nezamestnaných. Za rok vlády premiéra Mečiara sa teda zväčšili rady nezamestnaných o 57 tisíc ľudí, pričom v auguste tento trend pokračoval.

Priemyselná produkcia v I. polroku 1993 poklesla oproti II. polroku o 18,2 %. V I. polroku tohoto roku sa znížil počet živnostníkov na Slovensku o 17 600. Životné náklady za I. polrok vzrástli o 11 %, reálne príjmy oproti rovnakému obdobiu minulého roku poklesli o 2,5 %. Tieto, ale aj ďalšie ukazovatele sa dajú zhrnúť do záveru, že za rok vlády súčasná vláda pod vedením premiéra Mečiara doviedla Slovensko

a/ k rekordnej nezamestnanosti,

b/ k rekordnému deficitu štátneho rozpočtu,

c/ k zastaveniu privatizácie a k zhoršeniu prakticky všetkých hospodárskych ukazovateľov Slovenskej ekonomiky.

Vplyvom uvedeného vývoja je veľmi zlá situácia v poľnohospodárstve, na železnici, v autobusovej doprave, energetike, školstve, zdravotníctve, ale aj inde. Tento zlý a zhoršujúci sa vývoj plne potvrdzuje aj dokument pána ministra financií Tótha, ktorý sa volá "Návrh východísk, cieľov a zásad rozpočtovej politiky Slovenskej republiky na rok 1994" zo septembra tohoto roku. Na druhej strane tohoto dokumentu sa uvádza - dovoľte zacitovať: "Vývoj základných makroekonomických ukazovateľov v I. štvrťroku 1993 poukazuje na zníženie výkonnosti slovenskej ekonomiky." O kúsok ďalej sa píše: "Na základe doterajších výsledkov možno očakávať ešte určité

zníženie produkčnej výkonnosti hospodárstva. Do konca roka 1993 sa očakáva pokles hrubého domáceho produktu o 4 až 5 %. Ten istý vývoj je prognózovaný aj pre rok 1994."

Pri tejto príležitosti si teda dovoľujem interpelovať pána premiéra Vladimíra Mečiara a žiadam ho o písomnú odpoveď na otázku o aké skutočnosti, ukazovatele a hospodárske výsledky opiera svoj výrok o hospodárskom zázraku na Slovensku.

V materiáli ministra financií, ktorý som spomenul, sa píše, že sprievodným znakom znižovania výkonnosti slovenskej ekonomiky je pokles hrubého domáceho produktu a ním podmienený vývoj ďalších makroekonomických ukazovateľov s odvolávkou na tabuľku 1 uvedenú v tomto dokumente. Z tabuľky 1 je tiež vidieť, že v II. štvrťroku 1992 došlo k zvratu vo vývoji hrubého domáceho produktu, pričom rast pokračoval aj v III. štvťroku 1992, no vo IV. štvrťroku sa zlomil a recesne pokračuje.

Dovoľte mi, kolegyne a kolegovia, aby som vám pripomenul aj to, že v I. polroku 1992 bol prírastok inflácie len 1,4 %. Dochádzalo k znižovaniu nezamestnanosti tak, ako som uviedol, a aj rad ďalších ukazovateľov zaznamenával pozitívny vývoj. Ak pán minister financií resp. jeho ministerstvo prognózuje pokles hrubého domáceho produktu a recesiu aj v roku 1994, pýtam sa ďalej pána premiéra Mečiara, z čoho vychádzal, keď dňa 11. marca na referovaní o Starej Turej novinárom povedal - citujem zo Sme z 12. 3.: "Tá" - rozumej hospodárska politika Slovenskej republiky - "v tomto roku musí zastaviť prepad ekonomiky, zabezpečiť jej oživenie a udržať pritom sociálny zmier." O mesiac a pol na to v Národnej obrode 21. apríla v takom dvojdňovom obsiahlom rozhovore hovorí: "Prepad sa už spomaľuje, za týmto krokom dôjde k stabilizácii, už sa to prosto na nejakej úrovni zastaví a nebude sa to zhoršovať." Zvedavý novinár sa však pýta:

"Ale kedy a na akej, to je otázka." Pán premiér odpovedá: "Zhruba do konca tohto roku môže ešte ten prepad pokračovať o 3 až 6 %, viac nie, a tým sa zastaví." V Hospodárskych novinách 31. augusta 1993 však už oznamuje - citujem: "V druhej polovici roku 1994 by sa mal zastaviť pokles hrubého národného produktu a mala by sa dosiahnuť, takpovediac, hranica odrazu." Pán premiér teda za päť mesiacov dokázal posunúť termín odrazu od hospodárskeho dna o celý rok. Materiál Ministerstva financií Slovenskej republiky hovorí iné ako hovorí pán premiér, materiál Ministerstva financií Slovenskej republiky hovorí iné, ako hovorieval pán premiér. Preto ako som uviedol, žiadam pána premiéra o uvedenie podkladov a dokumentov, z ktorých pri citovaných verejných výrokoch vychádzal.

Pán premiér v televíznej desaťminútovke dňa 12. septembra spomenul pozitívny vývoj našich devízových rezerv. Pán predseda Čarnogurský už o tom hovoril. Zamlčal však, že z uvedenej čiastky predstavujú rozhodujúci objem - prinajmenšom 370 miliónov dolárov - pôžičky, resp. finančné transakcie, ktoré majú charakter pôžičky, a teda tieto pôžičky bude potrebné vrátiť a, pochopiteľne, v tvrdej mene a s úrokmi. V tejto súvislosti žiadam pána premiéra o písomný prehľad finančných záväzkov a pohľadávok Slovenskej republiky k 31. augustu 1993, vrátane ich kategorizácie. Mám na mysli, či sú vymáhateľné, dobytné alebo nevymáhateľné, nedobytné a podobne. Tiež žiadam pána premiéra o prehľad poskytnutých záruk vlády za pôžičky poskytnuté podnikateľským subjektom i ostatným organizáciám, a to k 31. augustu tohoto roku. Súčasne žiadam pána premiéra o uvedenie zámerov vlády v uvedených oblastiach, teda v oblasti ďalších plánovaných úverov a v oblasti preberania vládnych garancií na poskytovanie úverov vnútroštátnym subjektom. Žiadam pána premiéra o uvedenie, akú vnútornú a vonkajšiu mieru zadíženosti mieni dosiahnuť, akú považuje za maximálne prípustnú. V súvislosti s vnútornou zadíženosťou štátu žiadam pána pre-

miéra o prehľad zadíženosti nemocníc a zdravotníckych zariadení v rezorte zdravotníctva a škôl a organizácií v rezorte školstva k 31. augustu 1993, ako aj uvedenie zámeru, ktorým chce vláda uvedené dlhy splatiť.

Na záver by som si dovolil pánu premiérovi oznámiť, že viacero občanov sa pýta, z akých prostriedkov bola financovaná recepcia, konaná podľa informácií občanov - dnes Sme napríklad takúto informáciu prináša, že sa občania s týmito otázkami na nás obracajú - teda recepcia konaná podľa informácií občanov na Úrade vlády Slovenskej republiky pri príležitosti udelenia ceny Femina Ave, ktorá bola udelená pani Nagyovej. Preto by som chcel poprosiť pána premiéra, aby v odpovediach na moje predchádzajúce otázky uviedol aj odpoveď na túto otázku.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. V zmysle rokovacieho poriadku požiadal o slovo pán minister Soboňa.

Minister zdravotníctva SR V. Soboňa:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

v minulosti som sa, bohužiaľ, veľakrát dopočul rôzne výroky, ktorých sa mal dopustiť pán premiér. Vo veľkej väčšine prípadov sa nakoniec ukázalo, že tieto výroky mu boli pripísané. Dnes som svedkom, ako sa tvorí ďalší takýto výrok - výrok o hospodárskom zázraku Slovenskej republiky. Pozeral som reláciu Kroky a pamätám si presne, čo povedal.

Povedal toľko, že sa takto vyjadril, citoval postoj jedného čelného predstaviteľa Medzinárodného menového fondu. Doslova a do písmena. Preto si myslím, že takáto manipulácia so slovami a s vetami nie je dôstojná poslanca Národnej rady Slovenskej republiky. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. O slovo sa prihlásil pán minister Hofbauer.

Minister dopravy, spojov a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy a páni,

rád počúvam vystúpenia pána poslanca Dzurindu, pretože sú prešpikované údajnou faktografiou, údajnými číslami a údajnými pravdivými údajmi. Všetko by bolo v poriadku a nesmierne by to bolo zaujímavé, nesporne by to aj sedelo za jediného jedného predpokladu, keby Slovensko bolo atolom uprostred Tichého oceána alebo niekde hodne ďaleko, niekoľko tisíc kilometrov do okolitého teritória, ak by sme žili len z tých kokosových paliem, ktoré dopestúvame, a boli sme naprosto uzavretá komunita závislá na tom, čo vyprodukujeme a skonzumujeme. Možno sa nepostrehlo, že žijeme uprostred kontinentu, uprostred Európy, vo vzťahu k štátom, že jednotlivé vzťahy sa nedajú od seba odtŕhať a že iné krajiny s iným vývojom, ako sme mali my, majú aj iné postavenie. Francúzska republika, ktorá hodnotí svoje postavenie ako veľmi pozitívne, má v súčasnosti 11,7 % nezamestnanosti, ak sa už teda chceme porovnávať s kýmsi. Tých 11,7 % predstavuje 2,8 milióna práceschopného obyvateľstva. Takže, s veľkým záujmom si vypočujem aj ďalšie prejavy na túto tematiku, len keby ste si nemýlili Slovensko s tým korálovým atolom v Tichom oceáne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Chcel by som sa vám ospravedlniť, že vystupujem, ale mi to nedá. Pán poslanec Dzurinda predviedol názorný príklad ako makroekonomickým kategóriám, pojmom, ktorých sa predtým dovolával, nerozumie. Pri každej príležitosti, keď zrovnávame veci, musíme hovoriť o ich vecnej rovnorodosti, funkčnej rovnorodosti, cenovej rovnorodosti a časovej rovnorodosti. Posúďme teda tie údaje, ktoré pán Dzurinda demonštroval za rok 1992 podľa štvrťrokov. Z hľadiska vecnej rovnorodosti zachoval ju? Nezachoval. Dnes vecne je už rozpočet celkom iný. Z hľadiska funkčnej rovnorodosti zachoval ju? Nezachoval. Pretože je tu samostatný slovenský štát a vtedy bolo Slovensko federálnym príveskom.

Z hľadiska cenovej rovnorodosti pán Dzurinda veľmi dobre vie, že sme zaviedli novú daňovú sústavu. A tú sústavu pomáhali pretlačiť poslanci KDH vo federálnom parlamente, hoci pre Slovensko bola škodlivá. Čiže ten cenový posun, ktorý tu bol, jednoducho nebrať do úvahy, že sa čosi stalo, a časový faktor takisto nebrať do úvahy - odporúčal by som mu napríklad pozrieť argumenty pána Dybu, ako časovým faktorom vysvetľoval pokles makroagregátov produkcie za jún a august, že o 9 % aj množstvo disponibilného a využitého pracovného času oproti predtým bolo nižšie. Pán poslanec Dzurinda, ak sa teda chceme porovnávať, prosím vás, zrovnávajte porovnateľné a nie neporovnateľné veci. Lebo inak je mi ľúto. Ak budete porovnávať neporovnateľné veci, vystavujete tým doklad o svojej makroekonomickej "insolventnosti". /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prihlásil sa pán poslanec Ľupták. Nie je tu. Prosím, pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Začnem, ak dovolíte, od konca. K pánu poslancovi Kočtúchovi len toľko, že mám radšej menej odvážne slová a viac faktov. Žiaľ, menej ste ich povedali. Pán poslanec, pozrite si prírastky inflácie aj v jednotlivých mesiacoch. Uvedomme si, čo sa dialo v júli, čo sa dialo v auguste, mám na mysli zvyšovanie daní, mám na mysli prehlbovanie schodku štátneho rozpočtu. Ten proces sa zrýchľuje. Som si vedomý, že čiastočne na tých 14,2 mld sa podieľala aj zmena systému daní.

Nechcem byť zlomyseľný, ani vám to trápne vracať, ale vy ste v tomto parlamente predniesli celý rad tiež veľmi zaujímavých výrokov. Napríklad, keď som porovnával hrubý domáci produkt, žiadali ste, aby som to robil v bežných cenách. Môžeme sa pozrieť do stenografických záznamov. Ale to nie je teraz najdôležitejšie. Mám pocit, že som hovoril porovnateľne aj z časových faktorov, aj iných, ale jednoducho z vašej strany zrejme treba na niektoré veci zo zásady reagovať.

K pánu ministrovi Hofbauerovi: Práve, že si uvedomujem, že Slovensko nie je atolom v nejakom Tichom oceáne. Dobre viem, súhlasím s číslom, ktoré ste uviedli vo Francúzsku, môžem ho doplniť, že priemerná miera nezamestnanosti v krajinách Európskych spoločenstiev vlani bola 10,6 %. Tieto veci sú jasné, ale hovoril som o inom, pán minister. Hovoril som napríklad, ako ste odôvodňovali aj pred voľbami, aj inokedy, potrebu robiť nejakú inú hospodársku politiku. Hovoril som predsa o inom. To je po a/. A po b/ - samozrejme, pripúšťam, že zahraničie a okolie má vplyv na vývoj ekonomiky

na Slovensku. Ale to, ako sa my správame voči zahraničiu, ste mohli počuť v jednom z iných diskusných príspevkov poslanca z radov Kresťanskodemokratického hnutia. Je teda potrebné pátrať po príčinách, prečo sa zahraničie správa tak, ako sa správa.

A k tej prvej reakcii chcel by som povedať asi toľko, že rád sa pozriem, pán minister zdravotníctva, aj na záznam, aj do papierov, ale ubezpečujem vás o jednom, že občania, ale aj ja sa stotožnili s výrokmi pána premiéra vo význame ako som ho tu predniesol. O tom vás ubezpečujem, že jednoducho takto to vnímajú a takto sa pýtajú. Aj svoj príspevok som uviedol tak, že vlastne odpovedám alebo reagujem aj na otázky a postoje občanov.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Najprv sa hlásil pán poslanec Kočtúch, potom pán minister Soboňa.

Poslanec H. Kočtúch:

Len jedinú vetu, pán poslanec Dzurinda. Vytýkal som vám a vy ste teraz replikovali, že naše obdobie po roku 1990 v stálych cenách meriate cenami k 1. 1. 1984, kedy u nás za totality cenový rozmer z hľadiska ponuky a dopytu neexistoval. Bol fasovací prístup. Takže, ak teraz sa znova dovolávate toho, tak prosím vás pekne, merajte, vezmite si stále ceny akéhokoľvek roku, ale v rámci vami analyzovaného intervalu, ale neberte ceny z roku 1984, ktoré boli komunistické - však sám hovoríte, a podľa nich, podľa týchto cien meriate vývoj makroekonomických veličín v čase, keď zavádzame trhový mechanizmus.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. O slovo sa prihlásil pán minister Soboňa a potom pán minister Hofbauer.

Minister zdravotníctva SR V. Soboňa:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

pán poslanec Dzurinda, zdá sa mi, že každý poslanec si musí byť vedomý svojich povinností. Predovšetkým všetky svoje výroky musíte predtým porovnávať s tým, aká je skutočnosť, s pravdivou podstatou. A pokiaľ vás občania informujú, musíte vedieť, že to nie je dobrá informácia. Je vašou najsvätejšou povinnosťou, aby ste ich z tohoto mylného postoja vyviedli na základe skutočností. V každom prípade váš postoj bezpodmienečne musí byť taký, a nie inaký, nie teraz sa vyhovárať, že ste ochotný pozrieť si záznam. To si môžete pozrieť. Som zvedavý, či ste ochotný sa potom ospravedlniť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má v zmysle rokovacieho poriadku pán minister Hofbauer.

Minister dopravy, spojov a verejných prác SR R. Hofbauer:

Iba jedinou vetou: Dnes ráno medzi ôsmou a desiatou hodinou som strávil spolu so svojimi spolupracovníkmi nesmierne zaujímavé rokovanie s veľmi vplyvnou misiou japonských finančných kruhov. Je nesmierne zaujímavé vidieť pohľad na Slovensko z opačnej strany zemegule, vidieť, ako sa naňho pozerajú, ako ho hodnotia, a konfrontovať si ho s pohľadom KDH - pána Dzurindu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán minister Hofbauer, tiež sa stýkam so zahraničnými finančnými kruhmi, bol som aj s pánom Candesusom, nedávno som sa stretol s pánmi z Nomory. Myslím si, že celkom mám prehľad ako nás vnímajú aj iní, ale hovoril som na základe faktov, podľa môjho názoru, oficiálnych faktov, z oficiálnej štatistiky, ponúkol som určitý celkom konkrétny pohľad.

Pán minister zdravotníctva, nepochopili ste ma. Celkom otvorene som povedal, že som sa tiež stotožnil s názorom týchto občanov, tiež som tak vnímal vystúpenie pána premiéra. Koniec-koncov je tu, nech sa aj teraz vyjadrí, či hovoril o Slovensku ako hospodárskom zázraku, alebo nie. Ja sa neskrývam, len hovorím, že so záujmom si to ešte raz pozriem.

A k pánu poslancovi Kočtúchovi - som rád, pán poslanec, že ste zdupľovali to, čo ste povedali aj vtedy, a rád zdupľujem, že keď porovnávam v stálych cenách hrubý domáci produkt v roku 1990, aj v roku 1991 aj 1989, konám kvalifikovane.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Vyhlasujem 20-minútovú prestávku.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 84 poslancov.

Pokračujeme v interpeláciách. Prihlášku predložil pán poslanec Pavol Homola - nezávislý poslanec. Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Homola:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,
vážená vláda,

interpelujem pána ministra obrany. Pri schvaľovaní rozpočtu na rok 1993 okrem iných rezortov nebol uspokojený ani rezort ministerstva obrany. Príčiny tohto stavu všetci poznáme. Ministerstvo obrany sa muselo uspokojiť s čiastkou, ktorá dáva len akú-takú nádej na skromné prežitie armády. O nejakom náročnom výcviku tu nemožno ani hovoriť. Pri delení armády prišli slovenskí vojaci častokrát do ubytovacích priestorov, ktoré nie sú dôstojné človeka. Na druhej strane je ale pravda, že počas predchádzajúcich 40 rokov sa vojenské útvary budovali najmä v Českej republike a teraz financie na investície nie sú. Preto koncom mája tohto roku som navštívil Vojenskú ubytovaciu správu v Banskej Bystrici, aby som si preveril možnosti výstavby a rekonštrukcie vojenských objektov. Musím povedať, že Vojenská ubytovacia správa v Banskej Bystrici má veľmi dobre spracovaný harmonogram výstavby, rekonštrukcie, ako aj opravy vojenských objektov. Je to spracované veľmi do detailov.

Ďalej minister obrany vydal rozkaz 1601, kde sa veľmi prísne obmedzujú všetky rekonštrukcie, ktoré nie sú nutné. Myslím si, že je to veľmi správny prístup. Aj keď by sa zdalo, že všetky rozkazy ministra obrany sú v záujme dodržania rozpočtu, nie je to celkom tak. Myslím si, že tu zasa zlyhal ľudský faktor. Uvediem konkrétne príklady. Napríklad stavba prístupovej cesty v útvare Skalité na Lieskovú, ktorá bola uvedená v harmonograme, že sa bude realizovať, sa do dnešného dňa ani len nezačala. Pritom podmienky vojakov, ako napríklad ubytovanie a prístupová cesta sú na hranici ľudských možností, v zimnom období takmer nemožné. Tu musím povedať, že vojaci a dôstojníci na Lieskovej nie sú ubytovaní, ale - s prepáčením - sú ustajnení, bez vody, bez elektriny, bez základnej ľudskej hygieny. Pritom je zarážajúce, že správa budov v Žiline rozhodla rekonštruovať Okresnú vojenskú správu v Čadci, kde táto oprava nebola taká nutná. Samozrejme, skoro všetky vojenské objekty na Slovensku si vyžadujú rekonštrukciu, ale tu treba pristupovať veľmi zodpovedne a citlivo, ktoré objekty to skôr vyžadujú.

Rekonštrukcia Okresnej vojenskej správy v Čadci vôbec nebola ani v pláne pre tento rok. A ako som dostal vyjadrenie z Ubytovacej správy v Banskej Bystrici, že to bola havária, nakoľko som stavbár, viem posúdiť, čo je havária a čo havária nie je. Lenže financie ministerstva obrany, a teda peniaze daňových poplatníkov v tomto prípade sa preliali vďaka šikovnosti pracovníkov Správy budov v Žiline pre súkromnú firmu REAMOS, ktorá pôsobí v okrese Čadca viac politicky ako odborne, o čom svedčia aj výroky a posudky dôstojníkov v Žiline.

Preto žiadam pán ministra obrany, aby pomohol riešiť zúfalú situáciu vojakov na Lieskovej v Skalitom, aby výberové konania boli skutočne výberovými a nie podľa zásady "ja niečo tebe, ty zase mne", alebo podľa politického trička ako kto má blízko na vyššie miesta.

V tejto súvislosti podobný prípad - chcem interpelovať aj pána podpredsedu vlády Romana Kováča, ktorý zastupuje ministra školstva. Chápadlá firmy REAMOS zasiahli aj rezort školstva, o čom svedčí napríklad to, že keď firma REAMOS nevyhrala verejnú súťaž na prístavbu Základnej školy v Korni v okrese Čadca - ináč musím uviesť, že táto firma podľa zákona nemala byť vôbec zaradená do súťaže z dôvodu, že vo výpise z obchodného registra môže vykonávať len drobné stavby - podnikla bočné chodníčky na ministerstve školstva, a ministerstvo školstva dňa 22. 7. 1993 listom pozastavilo s okamžitou platnosťou realizáciu predmetnej stavby. Na dôvažok predseda školskej rady a zároveň predseda komisie bol pozvaný na ministerstvo školstva, kde mu bolo vytknuté - hovorím, tvrdo vytknuté, prečo firma REAMOS nevyhrala súťaž, ale nejaká druhá firma. Na záver by som chcel dodať, že takýto postup pracovníka ministerstva školstva je v rozpore nielen so zákonom, ale aj s morálkou štátneho úradníka. Dúfam, že pán podpredseda vlády zaujme k tomuto prípadu nekompromisné stanovisko.

Na záver len toľko: Dúfam, že zákon o verejnom obstarávaní vyrieši a znemožní nekalé spôsoby podnikania, lebo v opačnom prípade sa môžeme dostať do situácie, keď podľa politického trička sa budú rozdeľovať štátne zákazky a daňoví poplatníci, ktorí platia dane, sa takto nedozvedia presný účel, kde budú odvedené ich dane, ale sa prelejú do súkromných vreciek takýchto firiem.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pani Marta Oravcová z SDĽ. Pripraví sa pán Július Brocka.

Poslankyňa M. Oravcová:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,
vážená vláda,

svoju interpeláciu týkajúcu sa rozdeľovania neinvestičnej dotácie na krytie samosprávnych funkcií obcí a dofinancovanie stavieb v rámci komplexnej bytovej výstavby adresujem ministrovi financií pánu Júliusovi Tóthovi. Jej obsah predložím písomne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Július Brocka za KDH. Pripraví sa pán poslanec Duka-Zólyomi.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážení kolegovia poslanci,

moja interpelácia je na predsedu vlády pána Mečiara a mám tiež otázky na pána ministra dopravy a spojov pána Hofbauera.

Na začiatku tohto roka spolu s kolegom Figeľom sme podali návrh na novelu zákona číslo 14/1993 Z. z. o štátnom rozpočte a o zmene zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia. Dňa 18. februára 1993 Národná rada Slovenskej republiky túto novelu schválila. Táto novela mala zrušiť hranice príjmu v rodine pre poskytovanie štátneho vyrovnávacieho príspevku 12 000 korún a rodinných prídavkov 16 800 korún. Preto hovorím, že mala, lebo doteraz táto novela neplatí, pretože

ju predseda vlády nepodpísal, čím znemožnil jej vydanie v Zbierke zákonov a nadobudnutie účinnosti. Doteraz stále platí sociálne nespravodlivý zákon už sedem mesiacov, ktorý diskriminuje rodiny s viac ako dvomi deťmi a nezohľadňuje počet detí v rodine. Naviac, znamená komplikované mesačné preukazovanie príjmov v rodine, čo u samostatne zárobkovo činných osôb ani nie je možné.

Vláda, keď v marci 1993 vrátila náš poslanecký návrh zákona na opätovné prerokovanie do Národnej rady - podotýkam, že v rozpore so zákonom, svoje zamietavé stanovisko odôvodňovala najmä tým, že na uvedenú novelu chýba v rozpočte 3,7 mld korún a že na riešenie problému poskytovania rodinných prídavkov pripravuje vlastný návrh. Podľa sľubov ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny to malo byť už k 1. marcu 1993. Národná rada neprerokovala vrátený zákon, nakoľko nebol vrátený v súlade so zákonom. Po siedmich mesiacoch je skutočnosť taká, že platí stále pôvodný diskriminačný zákon a minister financií vo svojej správe o plnení štátneho rozpočtu za I. polrok 1993 dnes konštatuje, že výdavky len z dôvodu vyplácania štátneho vyrovnávacieho príspevku aj podľa vládou navrhnutého zákona, resp. teraz platného, prekročia rozpočtové výdavky v tomto roku takmer o tú istú čiastku, o 3,5 mld korún. Samozrejme, vláda dodnes nepredložila žiadny návrh o úprave prídavkov na deti, hoci na ich zvýšenie bolo v rozpočte na rok 1993 schválených 1,2 mld korún.

Vážení páni poslanci,

je v rozpore s duchom Ústavy Slovenskej republiky, keď ústavný činiteľ, konkrétne predseda vlády, ignoruje rozhodnutie Národnej rady Slovenskej republiky a odmieta ho realizovať. Pýtam sa preto, kedy tak mieni urobiť, a ak nie, kedy z toho vyvodí pre seba politické dôsledky. Samozrejme, nič nebráni vláde v tom, aby po vydaní tohto zákona v Zbierke

zákonov predložila jeho novelu pri komplexnom riešení tohto problému, a nie nesystémovo a s negatívnym dopadom na sociálne slabších tak, ako to urobila vláda návrhom skupiny sociálnych zákonov.

Dve otázky na ministra dopravy, spojov a verejných prác: Pán minister, viete o tom, že sprievodcovia v hromadnej doprave odoberajú poslanecké preukazy poslancom bývalého Federálneho zhromaždenia? Ak áno, pýtam sa, na základe čoho tak postupujú.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Odpovie pán minister Hofbauer.

Minister dopravy, spojov
a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,
vážený pán poslanec Brocka,

vôbec o tom neviem, teraz to počujem od vás prvý raz. Pokiaľ sa takýto prípad vyskytne, jednoducho treba odmietnuť, číslo spoja oznámiť, pretože ide o krok protiprávny. Žiadnu inštrukciu takéhoto druhu nikto nevydal. Môžem to zodpovedne prehlásiť. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pani ministerka Keltošová.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán poslanec,

dovoľte, aby som reagovala na vaše vystúpenie. Komplikované mesačné preukazovanie príjmov bolo upravené hneď mesiac po tom, ako ste túto novelu zákona prijali, vyhláškou ministerstva práce, kde sa hovorí jasne, že preukazovanie príjmov sa robí iba vtedy, ak dôjde k zmene. Takže, ak hovoríme o preukazovaní, povedzme celú pravdu.

Ďalej, že vláda nepredložila úpravu prídavkov na deti. Neviem, či ste vo výbore nemali návrh zákona, ktorý sme stiahli a ktorý sme odložili na mesiac október. Úprava prídavkov na deti tak, ako si to predstavujú niektorí poslanci, nie je možná. Ak hovoríme o systémových zmenách, práve táto úprava prídavkov na deti v takom rozsahu, ako to bolo navrhované a najmä z takých zdrojov by bola vyslovene nesystémová. Prídavky na deti, ktoré sú doposiaľ začlenené do systému nemocenského poistenia, by v podstate mohli ohroziť - ich valorizácia - tento fond, a štát a vláda nerobí nič iného, ako že chráni prirodzené vlastnícke práva všetkých poistencov. Takže, ani to nie je pravda, že sme nepredložili úpravu prídavkov na deti.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Duka-Zólyomi. Prepáčte, pán poslanec Brocka - technická poznámka.

Poslanec J. Brocka:

Pani ministerka, stiahnutý návrh zákona nebol vôbec

o zvyšovaní rodinných prídavkov. To je prvá vec. A samozrejme, veľmi dobre vieme, v ktorej výdavkovej časti sú doteraz začlenené rodinné prídavky. Veď to je ten problém, na ktorý stále upozorňujeme. Ako to, že vláda doteraz ešte v tejto veci nič neurobila?

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Duka-Zólyomi. Pripraví sa pani poslankyňa Bauerová.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážená vláda Slovenskej republiky,

moja interpelácia má dve časti. V prvej časti interpelujem pána podpredsedu vlády povereného riadením ministerstva školstva a vedy, poťažne štátneho tajomníka ministerstva školstva a vedy. S cieľom umožnenia rozšírenia odbornosti pedagógov Fakulta humanitných vied Vysokej školy pedagogickej v Nitre otvorila novú formu štúdia, tzv. externé individuálno-kontaktné štúdium. Táto novinka dáva možnosť napríklad učiteľom s kvalifikáciou pre ročník 1 až 4 základných škôl rozšíriť si svoju odbornosť špecializovaním sa na jeden predmet. Je to štúdium s individuálnym programom na vlastné náklady, ktoré by činili za prvý ročník 6 000 Sk plus 1 500 Sk za všeobecný pedagogicko-psychologický základ.

Uvedená fakulta uskutočnila riadne pohovory a podľa § 10 ods. 2 zákona číslo 172/1992 Zb. o vysokých školách rozhodla prijať určitý počet študentov, ktorí vyhoveli podmienkam prijímacích pohovorov. Prípisom zo dňa 8. septembra 1993 oboznámila dotyčných s týmto rozhodnutím. O týždeň ne-

skoršie, 15. 9. 1993 vedenie fakulty prijatým externým študentom rozoslalo oznámenie, že na základe rozhodnutia konferencie rektorov 8. 9. 1993 v Košiciach zruší túto formu štúdia na fakulte humanitných vied. Uvádza sa dôvod, že porada rektorov pokladá túto formu štúdia za nezlučiteľnú s Ústavou Slovenskej republiky.

Ako hodnotiť tento nekorektný postup? Áno, každá fakulta má také autonómne práva, že sama sa rozhoduje o študijnom programe a o systéme výuky, ale nie je jasná kompetencia, právna spôsobilosť takého fóra, akým je porada rektorov. Na základe vysokoškolského zákona každá fakulta má v právomoci tak zriadiť, ako aj zrušiť určité formy štúdia. Ak už vznikli pochybnosti a vedenie fakulty zmení svoje rozhodovanie, existuje možnosť navrhnúť prijatým študentom ich preradenie na iný druh externého štúdia. To by bolo korektné riešenie.

Vo svojej interpelácii sa obraciam na štátneho tajomníka ministerstva školstva a vedy a na podpredsedu vlády povereného riadením ministerstva školstva a vedy s otázkou: Je ministerstvu známa táto situácia? Ako hodnotí tento nekorektný a nespravodlivý postup menovanej fakulty? Dá sa iniciovať náprava v tejto otázke? Som pevne presvedčený, že by sa malo vyhýbať takému nezodpovednému zaobchádzaniu s ľudskými hodnotami.

Vážená národná rada, v druhej časti môjho vystúpenia interpelujem pána ministra financií vo veci poskytovania finančnej podpory Slovenskému rozhlasu zo štátneho rozpočtu v zmysle zákona číslo 14/1993 Zb. Celkový ročný príspevok zo štátneho rozpočtu stanovil zákon číslo 14/1993 vo výške 64 806 tisíc Sk. Do dnešného dňa dostal Slovenský rozhlas len o niečo viac ako 24 miliónov Sk. Od júla počnúc bolo zastavené poskytovanie mesačnej alikvotnej časti rozhlasu.

Slovenský rozhlas v roku 1992 sa riadil podľa vyhlášky číslo 126/1991 tak, že bol hmotne zainteresovaný, aby sa zlepšil hospodársky výsledok vo finančnom vzťahu k štátnemu rozpočtu. Mobilizačná sila hmotnej zainteresovanosti sa odzrkadľuje aj na podieli tržieb z komerčných aktivít na celkových výnosoch Slovenského rozhlasu, ktorý predstavoval v roku 1992 až 33 %. Toto číslo konkrétne dokazuje snahu rozhlasu čo najviac odľahčiť štátnemu rozpočtu.

Podľa vyhlášky číslo 126/1991 má Slovenský rozhlas odviesť do štátneho rozpočtu 50 % zo svojho zlepšeného hospodárskeho výsledku, t.j. 50 % zo sumy 41 612 tisíc Sk, čo činí 20 806 tisíc Sk. Ak sa rešpektuje spomínaná vyhláška a odráta sa 50 % zlepšeného hospodárskeho výsledku od celoročného príspevku zo štátneho rozpočtu, mal by Slovenský rozhlas dostať 44 084 tisíc Sk.

Uvažujúc už s touto v tomto roku poskytnutou čiastkou do konca roka by mal rozhlas dostať zo štátneho príspevku ešte 19 390 tisíc Sk. Radi by sme dostali odpoveď na to, prečo viazne pravidelné poskytovanie štátneho príspevku rozhlasu od júla tohoto roku. Máme to chápať ako určité reštrikčné opatrenia? Je to vlastne porušenie plnenia rozhodnutia Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré určuje zákonné právo Slovenského rozhlasu na presne stanovený príspevok zo štátneho rozpočtu.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pani poslankyňa Bauerová zo Spolužitia.

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
dámy a páni,

v zmysle zákona o rokovacom poriadku sa obraciam s interpeláciou na vládu Slovenskej republiky. Žiadam o vysvetlenie, prečo nebolo dodržané uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky z 23. júna k prijatiu Slovenskej republiky do Rady Európy. Uznesenie číslo 225 v bode c/ odporúča vláde Slovenskej republiky - citujem: "podať Národnej rade Slovenskej republiky správu o opatreniach potrebných pre realizáciu odporúčania 1201 Parlamentného zhromaždenia Rady Európy" s termínom 1. september. Nestáva sa prvýkrát, a nie je to ojedinelý prípad, keď vláda opomína uznesenia Národnej rady. Je však ďaleko vážnejšie a nebezpečnejšie, pokiaľ ide o podobný postoj k medzinárodným dokumentom.

Z tlače sme sa dozvedeli o odpovedi predsedu Národnej rady pána Gašparoviča, ktorú zaslal Európskemu parlamentu, na rezolúciu prijatú 25. júna. Nemôžem nepoložiť otázku, ako je možné, že s toutu rezolúciou sa do dnešného dňa meritórne nemala možnosť oboznámiť Národná rada, poslanci zvolení do Európskeho parlamentu, ale ani príslušný výbor Národnej rady. Ako na ňu reagovala vláda, ktorej rezolúcia bola adresovaná? Pýtam sa tiež, čo spôsobilo omeškanie predloženia sporu Gabčíkovo-Nagymaros Medzinárodnému súdu v Haagu, keďže 25. júna rezolúcia vyzýva vládu, aby v tomto smere urýchlene konala, resp. ktoré boli tie opatrenia, ktoré vláda v danej súvislosti neprijala a ktoré Európsky parlament v danej rezolúcii urgoval v bode 3.

Zároveň treba zodpovedať otázku, ako je možné, že vláda a Národná rada nového štátu, ktorý hľadá a nárokuje si svoje miesto e v Európskych spoločenstvách, sa k medzinárodným do-

kumentom, dokumentom európskych inštitúcií, a sprostredkovane i k týmto inštitúciám správa tak nevšímavo, nediplomaticky a miestami až ignorantsky. Takéto počínanie vlády pravdepodobne neprispieva k získavaniu medzinárodnej prestíže Slovenskej republiky, keďže naozaj nie je koralovým atolom v Tichom oceáne.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán minister Moravčík sa prihlásil o slovo.

Minister zahraničných vecí SR J. Moravčík:

Nebudem odpovedať na celú otázku, ktorá tu bola prednesená, alebo na všetky otázky, ale chcel by som upozorniť na jednu skutočnosť, ktorá bola obsiahnutá v príslušnej rezolúcii Európskeho parlamentu a ktorú aj pani poslankyňa Bauerová tu spomenula. Išlo o výčitku slovenskej vláde, že zdržiava proces predloženia sporu týkajúceho sa Gabčíkova Medzinárodnému súdnemu dvoru. Vtedy, keď bola táto rezolúcia prijatá, už bol diplomatickou cestou oboznámený Medzinárodný súdny dvor, že došlo k ratifikácii, a teda spor sa riadne dostal na Medzinárodný súdny dvor. To iba dokumentuje skutočnosť, z akých informácií niektoré inštitúcie, žiaľbohu, v tomto prípade aj Európsky parlament, vychádza. Samozrejme, o všetkých týchto okolnostiach sme včas diplomatickou cestou informovali príslušné orgány, aj Európsky parlament. Na ostatné otázky potom zodpovieme písomne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Keďže sa vyčerpali písomné prihlášky, pýtam sa ešte pánov poslancov a pani poslankyne, či niekto chce ešte vystúpiť. Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Hrbáľ:

Vážený pán predsedajúci,
páni poslanci, poslankyne,
členovia vlády,

najmenej v dvoch príspevkoch poslancov KDH odzneli výčitky na adresu súčasnej vlády v tzv. personálnych otázkach. Chcem povedať, že mi to pripadá ako ten, kto v cudzom oku videl aj smietku, ale vo vlastnom ani brvno. Je známe, že v poslednom polroku, teda v prvom polroku 1992, KDH nerobilo nič iné, iba dosadzovalo svojich ľudí do všetkých orgánov štátnej správy a hospodárskych organizácií. Konkrétne chcem povedať, že sám som to zažil na vlastnej koži. Napriek tomu, že som zvíťazil v konkurze na riaditeľa lesného závodu, po roku som bol odvolaný len preto, že som bol až kandidátom na poslanca za HZDS. Takéto praktiky neboli ojedinelé. Vo Východoslovenskom kraji sa to týka štyroch lesných závodov, kde očividne násilne boli takýmto spôsobom odvolaní riaditelia a dosadení noví. Preto interpelujem pána ministra Bacu, aby urobil nápravu v tomto smere. Ide takpovediac o rehabilitáciu týchto riaditeľov, ktorí boli odvolaní.

Bol tu viackrát spomenutý aj problém ŠtB. Konkrétne ide o pána Tkáča. Pripomínam v tom zmysle, čo som už povedal, že KDH, keď bol pán Mikloško predsedom Národnej rady, vôbec mu nevadilo, že vedľa neho sedel rodinný ešteták Čarnogurských, na druhej strane im strašne vadilo, že pán Mečiar nebol označený za ešteták i napriek tomu, že vymysleli viac komisií na dokázanie týchto vecí. Len toľko som chcel pripomenúť, aby sme už konečne s týmito praktikami skoncovali.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Mikloško - faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Len by som pripomenul, že keď som bol predsedom, slovenský parlament prijal na seba priamo zákon, ktorým sa lustrovalo. Všetko sa tu zverejnilo. Pokiaľ mi pamäť siaha, myslím, že to bol pán poslanec Hofbauer, ktorý vtedy predniesol tú záležitosť dokumentu o Ivanovi Čarnogurskom. Nič iné sme nerobili, prečo sa rozčuľujete? My sme tu otvorili problém viceguvernéra banky, veď to isté sa urobilo vtedy.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Chcel by som pripomenúť kolegovi, ktorý pred chvíľou hovoril a ktorý hovoril o eštebákovi Čarnogurskom, že v minulom volebnom období existovala komisia Slovenskej národnej rady, ktorá lustrovala všetkých poslancov, aj môjho brata Ivana Čarnogurského. Za HZDS bol členom tejto komisie pán poslanec Sečánsky, pardon pán poslanec Kerti, a táto komisia nezistila nič o údajnom eštebáctve môjho brata. Takže, nech sa pán poslanec láskavo oboznámi s uzávermi komisie Slovenskej národnej rady.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pýtam sa, či ešte niekto z poslancov chce vystúpiť?

/Nikto./

Nie. Ďakujem. Pýtam sa členov vlády, či budú odpovedať na interpelácie a otázky poslancov hneď alebo podľa zákona o rokovacom poriadku dajú písomnú odpoveď v stanovenej lehote 30 dní.

Prosím, pán minister obrany.

Minister obrany SR I. Andrejčák:

Vážený pán predsedajúci,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

nechcem, aby ste považovali moje expozé za odpoveď, ale cítim potrebu trošku vás ukľudniť. Chcem vás uistiť, že písomnú odpoveď, ktorú dostanete o zmluve s Ruskou federáciou, prijmete a nebudete mi to vyčítať. Nebolo tam žiadne porušenie, žiadne spochybnenie, nie je to zmluva so záväzkami, ale zmluva s otvorenou cestou. Len príklad: Ržeč pospolita nás napadla za článok VII. My by sme to urobili tiež, keby sme tiež mali taký polygón. O ruskej zmluve - tam je napísané, že v prípade potreby budeme môcť s ruskou stranou jednať ak ona s tým súhlasí - o tom, či budeme strieľať s raketovými vojskami na ruskom území. Poliaci vybudovali polygón, ponúkajú nám, aby sme nechodili do Ruska, ale do Poľska. Povedal som jedným aj druhým, že kto bude lacnejší, tam pôjdeme strieľať. Takýchto príkladov by som mohol uviesť niekoľko. Inak je to klasická zmluva ako s Rakúskom, ako s Poľskom, ako pripravovaná zmluva, ktorú pôjdem o pár dní podpísať s ministrom obrany Maďarska. To sú zmluvy medzi ministrami obrany, ktoré otvárajú možnosť rokovať o určitých otázkach.

Mimochodom, včera sme mali rokovanie s Američanmi. Chcem vás uistiť, že som bol veľmi prekvapený, čo všetko Gračov s Američanmi podpísal. Keby som sa ho nebol zabudol spýtať, čo z toho môžeme publikovať, boli by ste iste prekvapení, čo všetko oni podpísali. Bohužiaľ, mrzí ma, že aj pravicové noviny ma za to kritizujú. A pritom Gračov predsa nebol v Rusku človek, ktorý predstavoval spolu s Jeľcinom konzervatívcov. Alebo sa mýlim? Isteže, lepší tam ešte nebol. Trochu ma to mrzí, ale chcem vás uistiť, že až dostanete písomnú odpoveď, budete so mnou súhlasiť.

Chcel by som len veľmi stručne odpovedať pánu poslancovi Homolovi. Bol som rád, že tento problém otvoril, pretože chcem vám poďakovať za dôveru, ktorú ste mi dali. Prijali ste zákon o rozpočte, v ktorom ste ministrovi obrany stanovili iba rozdelenie na investičné a neinvestičné prostriedky. Teraz posudzujem, akým spôsobom, či vám navrhnúť zmenu tohoto zákona, aby sme časť neinvestičných prostriedkov posunuli na investičné. Platíme dôstojníkom tak málo, že nám nechcú vstupovať do armády. Zastavil som odmeny pre dôstojníkov, aby nám nechýbalo na lieky a nemuseli sme pýtať na úkor školstva alebo zdravotníctva.

Ukazuje sa, že pravdepodobne budeme môcť pár korún použiť na vylepšenie situácie v investičných prostriedkoch, s vaším súhlasom, pokiaľ zmeníte tento zákon, alebo ich použiť na nákup toho, čo nám najviac treba. Chcem však rovno povedať, že veľmi intenzívne prešetrujeme zneužitie finančných prostriedkov tým, že niektorí ľudia si poplietli, v akej spoločnosti žijú.

Dostal som nedávno návrh zmeniť plán, legalizovať porušenie noriem, ktoré boli vydané. Vy ste mi dali prostriedky, ja som ich veľmi podrobne rozpísal na návrh veliteľa armády na každú stavbu, ktorú zdôvodnili, že je lacnejšie ju dostavať než zakonzervovať. Urobili sa priority. Máme funkcioná-

rov, bohužiaľ, ktorých teraz vyšetrujeme, prečo nesledovali práce, dovolili podnikom s ich vedomím urobiť viac než na to v tomto roku máme, a tam nám ušli peniaze. Samozrejme, možno, že práve tento prípad, ktorý pán poslanec Homola povedal, je jeden z nich. Teraz si nepamätám, či tá okresná vojenská správa tam bola. Dostanete v písomnej odpovedi zodpovedané už aj tento prípad okresnej vojenskej správy.

Chcem vás ešte poprosiť o jednu vec. Zakrátko sa na vás obrátim znovu s novelou zákona o Vojenskej akadémii alebo s novelou zákona o vysokých školách. Nastúpili nám chlapci do Liptovského Mikuláša, do akadémie, ktorú ste zákonom umožnili vytvoriť. Dôstojníci z nich budú dobrí vtedy, ak budú tvrdo cvičiť, ak budú strieľať, ak budú jazdiť. Zatiaľ majú najväčší záujem plávať a robiť tie veci, ktoré mladí ľudia radi robia. Môžu dokonca rozhodnúť, tak ako to pán poslanec predomnou povedal, môžu zrušiť fakultu pozemného vojska - tam je ťažký chlieb - a urobiť lekársku fakultu, pretože každý z nich chce byť doktorom. Chcem otvoriť túto cestu, aby prezident svojím rozkazom niektoré veci vo Vojenskej akadémii spresnil. Väčšina našich ľudí tam bude, ktorí berú riadny plat ako dôstojníci, a predsa bolo by nenormálne, aby rozhodli o sebe, že nebudú chodiť na výuku, ako im teraz zákon umožňuje. Obrátim sa na vás s návrhom zákona. Prosil by som potom, aby ste ma podporili.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prihlásil sa pán minister zdravotníctva.

Minister zdravotníctva SR V. Soboňa:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

prvá interpelácia zaznela od pána poslanca Kvasničku ohľadom rokovania o dohode so Svetovou bankou. Musím povedať, že pán poslanec Kvasnička vychádza z materiálu, ktorý je trošku starší. Odvtedy už Svetová banka vypracovala najmenej dva materiály, posledný v pondelok tohoto týždňa. Posledné naše rokovanie, myslím si, že nie posledné, ale rozhodujúce bude zajtra o 11.30 hodine. Do tohto rokovania idem s presvedčením, že sa so Svetovou bankou dohodneme. Pochopiteľne, že podmienky Svetovej banky ani jeden rezort neprijíma automaticky a bez výhrad. Je to predsa len finančná inštitúcia, aj keď veľmi významná, pomoc nám ponúka takisto za výhodných podmienok, ale predsa len si myslím, že musíme k tomu pristupovať ako dôstojní partneri a musíme aj naše podmienky objasniť a vysvetliť. Takže vlastne vychádzalo z toho materiálu, že sme sa hneď na začiatku nepohodli. To nie je nič mimoriadneho, a to nie je žiadne odmietnutie. Znovu podčiarkujem, že idem do rokovania s presvedčením, že sa dohodneme.

Ďalšia interpelácia bola od pani poslankyne Marhulíkovej, ktorá poukazovala na privatizáciu detských sanatórií. Som si vedomý toho, že tieto zariadenia treba privatizovať veľmi rozvážne, ale musím povedať, že privatizáciu týchto zariadení a ostatných zdravotníckych zariadení nepresadzujeme preto, aby sme ich likvidovali, ale presne opačne, chceme privatizáciou zlepšiť starostlivosť o deti aj v takýchto zariadeniach, a chceme dosiahnuť harmóniu medzi štátnymi zariadeniami, medzi súkromnými zariadeniami, prípadne aj ďalšími rôznymi dobrovoľnými charitatívnymi inštitúciami, ktoré sa bezpochyby vytvoria. To znamená, že snaha je. A privati-

zujeme detské sanatórne zariadenia, neprivatizujeme niečo iné. To znamená, že chceme, aby sa aj súkromný sektor podieľal na tejto starostlivosti prinajmenšom takou kvalitou, a predpokladám, že ešte vyššou, akou dokáže štát. To bude istý stimul aj pre štátne zariadenia, aby zlepšili kvalitu starostlivosti, aj pre ostatné. Rozhodne súhlasím s tým, že tieto zariadenia treba privatizovať s rozvahou, lebo isté nebezpečenstvo tam predsa len je.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pýtam sa pánov ministrov, či chcú ešte reagovať ústne.

Nie. Ďakujem.

Členovia vlády na prednesené interpelácie zašlú písomné odpovede.

S i e d m y m bodom programu sú

Písomné odpovede členov vlády Slovenskej republiky na písomné interpelácie poslancov z 19. a 20. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Ako prvé prerokujeme odpovede na interpelácie z 19. schôdze a tie, ktoré boli predložené v období medzi 19. a 20. schôdzou písomne. Ďalej sú tu doplňujúce odpovede členov vlády predložené podľa uznesenia číslo 213. Sú to odpovede na interpelácie, s ktorými bol na 19. schôdzi vyjadrený nesúhlas.

Písomné odpovede ste dostali ako tlač číslo 306.

Pýtam sa, vážené poslankyne a vážení poslanci, či súhlasíte s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na vaše interpelácie, tlač číslo 306, prípadne, ak máte pripomienky, keby ste uviedli podľa spresneného zoznamu, s ktorými nesúhlasíte.

Prosím, pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážené kolegyne, kolegovia,

keď som na 19. schôdzi predkladal svoju interpeláciu na premiéra slovenskej vlády ohľadne otázok doriešenia realizácie podnikov z prvej vlny privatizácie a otázok opatrení na zabezpečenie kontroly nakladania s majetkom štátu v štátnych podnikoch do doby ich privatizácie, konal som tak vo vedomí, že sa obraciam na poslednú inštanciu vzhľadom na to, že doterajšie moje snahy ako poslanca i člena Komisie pre dohľad nad procesom privatizácie dostať jasnú a zreteľnú odpoveď ministerstva privatizácie o doriešení podnikov zaradených do prvej vlny v privatizácie boli márne. Vieme, že mnohé z privatizačných projektov, ktoré boli predkladané do vlády ešte v období za ministrovania ministra Dolgoša, prechádzali týmto rokovaním neúspešne, a teda doriešenie prvej vlny sa neuzatváralo.

Odpoveď, ktorú som obdržal od premiéra, z pohľadu obsahového, vecného a najmä časového k jednotlivým i mnou vytknutým privatizačným projektom ma potešilo. Domnieval som sa, že vecne a obsahovo ujasnená odpoveď, a najmä rýchlosť, ktorá sa predpokladala v doriešení i tu spomínaných problémových privatizačných projektov, napomôžu veci a privatizácia z prvej vlny sa konečne rozbehne do jej záverečného finišu.

Medzitým však došlo na ministerstve pre správu a privatizáciu k ďalšiemu pozitívnemu kroku, nastúpil do funkcie nový štátny tajomník, ktorý zaviedol organizačný poriadok do chodu tohto ministerstva. Za podpory vlády zorganizoval seminár pre riešenie otázok ďalšieho postupu privatizácie, avšak mňa nepotešila správa, ktorú predložilo v nadväznosti na prešovský seminár toto ministerstvo o problematike neuzavretých privatizačných projektov z prvej vlny privatizácie a o mimoriadnych opatreniach na ich ukončenie. Táto správa obsahuje tie isté mnou vytknuté privatizačné projekty, avšak v značne inom rozdelení ich časového riešenia. Z tohto pohľadu sa domnievam, že odpoveď predsedu vlády je v rozpore so skutkovým stavom tak, ako bol uvádzaný, a so skutkovým stavom súčasného riešenia postupu prvej vlny privatizácie, najmä mnou vytknutých privatizačných projektov. Preto vyslovujem s touto odpoveďou nesúhlas a žiadam predsedu vlády, aby sa súčasný stav urýchlene dal do súladu s odpoveďou ním uvedenou.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Ešte niekto má pripomienky? Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
milé kolegyne, kolegovia,

chcem sa dotknúť bodu 43, alebo materiálu 43 tohoto bodu. Interpeloval som pána predsedu vlády v súvislosti s bývalým podnikom Slovenský tabakový priemysel. Azda sa pamätáte, že išlo o predaj druhej rozhodujúcej časti tejto firmy nemeckému podniku Reemstma, pričom som položil pánu premiérovi viacero otázok, keďže druhá časť bola predaná značne lacnejšie, než prvá, menšia časť. Pri vyslovení nespokoj-

nosti s jeho odpoveďou som žiadal pána premiéra doplniť odpoveď ešte o odpoveď na dve konkrétne otázky. Tá prvá znela, prečo nebola na druhú, nielen majoritu, ale vlastnenie celého podniku zabezpečujúcu časť urobená verejná súťaž. Pán premiér mi odpovedá, že výber zahraničného investora bol uskutočnený na základe verejnej súťaže, ktorú organizovala anglická firma Esgibe Bervin and Company.

Vtip je ale v tom, že pri prvej otázke, keď som interpeloval pána premiéra, moja otázka bola, čo urobila vláda, aby predala druhú časť podniku Slovenský tabakový priemysel čo najvýhodnejšie. Pán premiér mi vtedy odpovedal na 11 stranách, ale v podstate odpovedal asi to, že poverila vtedajšieho ministra privatizácie pána Dolgoša a ešte dvoch členov vlády, aby predala túto druhú časť, tých 69 % akcií čo najvýhodnejšie. To bola jeho prvá odpoveď. Teraz som zmätený, lebo mi odpovedá, že výber zahraničného partnera organizovala anglická firma, že bola verejná súťaž. Buď je to veľké nedorozumenie, odkedy odišiel pán Dolgoš, alebo zjavný rozpor.

Druhú otázku som položil asi tak, prečo nebola urobená aspoň verejná súťaž na zvyšných 33 % akcií, pretože vtedy mi pán premiér odpísal, že nebolo by možné dosiahnuť vyššiu cenu pri predaji 69 % akcií, stačilo predať len 36 % a už aj tak by mal podnik majoritu, a za zvyšok 33 % už aj tak by nebol ochotný zaplatiť vyššiu sumu. Tak som sa teda v druhej otázke pýtal, prečo aspoň tých 33 % nekúpil niekto iný, veď je to profitabilná firma, možno niekto by netúžil mať majoritu vo firme, stačilo by mu tých 33 %, mal by jednu tretinu zisku tejto firmy. V druhej otázke som sa teda pýtal, prečo aspoň na tých 33 % nebola vypísaná súťaž. A teraz mi odpovedá, že to nebolo možné, pretože tam bolo predkupné právo.

Získal som všetky materiály o tom ako bolo rozhodnuté privatizovať tento podnik. Tieto materiály hovoria o tom, že

štát si mal zachovať majoritu. V tých dokumentoch nikde nenájdete ani riadok o nejakom predkupnom práve. Ak také predkupné právo bolo urobené v kúpno-predajnej zmluve, tak to urobil Fond národného majetku takpovediac na vlastné tričko v rozpore s rozhodnutím o spôsobe privatizácie tohoto podniku. Keďže pán premiér je poverený riadením rezortu, teraz je aj z titulu zákona číslo 253 resp. jeho novely aj predsedom Prezídia Fondu národného majetku, žiadam, aby mi odpovedal presne na tieto dve položené otázky.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Krivčík.

Poslanec J. Krivčík:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

chcem reagovať na bod 4 zoznamu, ktorý vyjadruje písomné odpovede členov vlády z 19. schôdze Národnej rady. Tento bod 4, odpoveď ministra pôdohospodárstva pána Bacu na moju interpeláciu sa netýka 19., ale 18. schôdze.

Na 18. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky som interpeloval pána ministra Baca. V tejto interpelácii som poukázal na obštrukcie, prieťahy, neochotu, ale i porušovanie platných reštitučných zákonov, najmä zákona číslo 229 z roku 1991 Zb., negovaním oprávnených nárokov oprávnených osôb poľnohospodárskym družstvom. Žiadal som písomné stanovisko pána ministra o spôsobe vybavenia žiadosti vlastníkov pôdy z obce Nová Dedina, s ktorou sa na pána ministra títo vlastníci obrátili o pomoc v marci tohto roku. Odpoveď na

moju interpeláciu mi bola odoslaná podľa podacej pečiatky na obálke 14. 7. tohto roku, čím nebola dodržaná 30-dňová lehota, v ktorej je člen vlády povinný odpovedať na interpeláciu poslanca. Je to evidentné porušenie ustanovení Ústavy Slovenskej republiky, a to článku 80 prvej vety.

Samotný obsah odpovede je povšimnutiahodný. Dovolím si odpoveď pána ministra Baca, ktorú som obdržal 15. 7. 1993 pod číslom 1843, odcitovať v tomto mojom vystúpení. Jej vecnú časť citujem: "Žiadosť vlastníkov pôdy v obci Nová Dedina reprezentovaných pánom Vladislavom Pastierom bola riešená odpoveďou formou listu číslo 1155/557/93-410, ktorý bol expedovaný dňa 20. apríla 1993. V tejto odpovedi prišlo k určitej nepresnosti, ktorá bola dodatočne odstránená." Koniec citátu.

Dovolím si odcitovať prvú vetu článku I prvej hlavy Ústavy Slovenskej republiky. Citujem: "Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát." Koniec citátu. Či je to skutočne tak, uvažujme. Z tohto miesta chcem vysloviť poľutovanie všetkým tým občanom Slovenskej republiky, ktorí ako oprávnené osoby sa stretli s takýmito praktikami pri naprávaní napáchaných krívd pri riešení uplatňovania i opodstatnených nárokov, ktoré im zákon číslo 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov priznáva. Je mi skutočne úprimne ľúto. Nič iné však asi zatiaľ pre nich urobiť nemôžem. Sankčný zákon tento parlament odmietol.

Nesúhlasím preto s odpoveďou pána ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky. Žiadam, aby zaujal k tomuto problému konkrétne stanovisko. O mojom návrhu žiadam hlasovať.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Krivčíkovi. Hlási sa ešte niekto? Pán poslanec Dudáš.

Poslanec A. Dudáš:

K odpovedi číslo 27: Vážené plénum, nielen ja ako interpelujúci, ale najmä účastníci nevydareného zájazdu za prácou do Švajčiarska prijali s uspokojením odpoveď ministerky Oľgy Keltošovej. Pani ministerka nechala prešetriť celý prípad a potvrdila závery, ktoré som na 17. schôdzi v polemikách s pánmi poslancami Kačmárom a Húskom obhajoval. Ďakujem pani ministerke a jej spolupracovníkom na ministerstve Ing. Chrustičovi a Ing. Danihelovi za korektný prístup. Predsa len chcem podotknúť, že účastníci zájazdu - sťažovatelia nedostali v júni prisľúbenú kompenzáciu. Verím, že je to len otázka najbližších dní. Vopred za nich ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, hlási sa ešte niekto? Prosím, pani ministerka Keltošová.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán poslanec, rada by som vaším prostredníctvom odkázala ľuďom, ktorí sa zúčastnili na tomto nepodarenom výlete, aby predložili všetky doklady a v zmysle platných právnych predpisov si každý jeden nárokoval voči úradu práce na základe dokladov stratu, ktorú im úrad práce spôsobil. Takže všetko stojí na dokazovaní. A dokazovať musí ten, kto chce kompenzáciu.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Dudáš.

Poslanec A. Dudáš:

Pani ministerka, len toľko, že ste už všetky potrebné dokumenty dostali. Vaši pracovníci reagovali na to tak, že boli prázdniny a preto nemali času urobiť náležité účtovnícke práce.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, pán poslanec Ľupták.

Poslanec J. Ľupták:

Reagujem na vyhlásenie Združenia robotníkov Slovenska, ktoré predložilo vláde z II. snemu Združenia robotníkov Slovenska, kde mi pán minister Tóth odpísal, že nechápeme vlastnícke vzťahy. Nie je rozpor v chápaní vlastníckych vzťahov, ako píše v odpovedi na vyhlásenie II. snemu Združenia robotníkov Slovenska pán minister. Myslíme si, že majetok vybudovaný po roku 1948 patrí ľudu aj podľa bývalej federálnej ústavy, ľudu tejto krajiny. Štát bol len správcom a štát nespravil reprivatizáciu. To je jedna vec.

Ďalšia vec - na tretiu otázku mi nebolo ani odpovedané. Prosím vás, Združenie robotníkov Slovenska žiadalo, aby sa prijal zákon, i keby to malo ísť na referendum, i keď pán minister Tóth mi odpovedal, že by to bolo medzinárodne neuznané, na základe referenda, aby sa každý preukázal, odkiaľ zobral peniaze, keď privatizoval na dražbe, dražil a v hoto-

vosti vyplácal peniaze. Myslíme si, že tento zákon je v tejto spoločnosti potrebné prijať. Nesúhlasím s odpoveďou.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Javorský.

Poslanec F. Javorský:

Na 19. schôdzi Národnej rady som interpeloval ministra kultúry pána Slobodníka v záležitosti likvidácie expozícií múzea na Bratislavskom hrade, a to z titulu prípravy prezidentskej kancelárie. Nakoľko viem, že išlo o svojvoľné rozhodnutie, pýtal som sa pána ministra, kto menovite dal príkaz na túto likvidáciu, aké boli škody týmto zapríčinené a kto a akou formou bude braný na zodpovednosť za tieto škody. Pán minister síce mi tu alibisticky popísal celú genézu rozhodovania, a nepriamo naznačuje, že zodpovedný je za to riaditeľ Kancelárie Úradu vlády Slovenskej republiky pán Lexa, vyčísľuje aj škody, ktoré tým vznikli, okolo 6 miliónov korún, ale viem, že to nie je toľko, lebo muzeálni pracovníci vyčíslili okolo 20 miliónov korún. A vôbec nehovorí o tom, akou formou bude postupovať ďalej, aby bral, alebo aspoň navrhol zobrať na zodpovednosť tých, ktorí tieto škody zapríčinili. Preto nemôžem súhlasiť s odpoveďou pána ministra na moju interpeláciu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa ešte niekto? Podľa rokovacieho poriadku má prednosť pani ministerka spravodlivosti.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážení členovia vlády,

keďže na 19. schôdzi Národnej rady ma pán poslanec Černák interpeloval ohľadne obchodných súdov, teda vybavovania obchodných vecí a sčasti aj obchodného registra, a dnes v rámci interpelácií zopakoval svoje myšlienky už predtým v podstate uvedené, chcela by som veľmi stručne zareagovať. Myslím si, že vybavovanie obchodných vecí nebolo takým problémom v mojej odpovedi, ako som vyrozumela z vystúpenia. Áno, je pravda, prebrali sme z arbitráže 53 573 nevybavených vecí plus 126 000 nám narástlo. Je to veľký nával, veľké množstvo prípadov. V obchodných veciach skutočne máme doposiaľ najdlhšie lehoty. Už budúci týždeň v utorok predkladám do vlády návrh zákona o rozhodcovskom konaní, ktorým mienime práve odbremeniť obchodné súdy, čiže rozhodcovia v skrátenom konaní môžu konať, a je možné, aby aj veci, ktoré sú na súde, boli presunuté do tohto rozhodcovského konania. Dúfam, že náprava bude veľmi účinná.

Pokiaľ sa týka obchodných registrov, otázka pána poslanca znela veľmi jednoznačne: Ktoré konkrétne opatrenia mieni rezort urobiť na nápravu? Situácia je nasledovná: Obchodné registre sú preťažené. Východoslovenský krajský súd dostal len za pol roka 6 520 návrhov, Bratislava - mesto 7 579 návrhov na registráciu za pol roka. To je skutočne veľmi veľké kvantum. Je pravda, že niektoré veci sú vybavené veľmi rýchlo. Áno, v záujme transformácie družstiev, neviem či si pamätáte, bola veľká požiadavka na zaregistrovanie družstiev s tým, že bola spoločná porada zástupcov ministerstva pôdohospodárstva, nášho rezortu, obchodných registrov, požiadavka prednostne registrovať práve tieto návrhy, keďže

finančné inštitúcie odmietli dávať nezaregistrovaným transformovaným družstvám finančné pôžičky a hrozilo, že by jednotlivé družstvá nezasiali. Teda pripúšťam, že mohlo dôjsť k registrácii aj za tri dni, ak žiadateľ predložil všetky doklady v plnej početnosti a v súlade s platnými predpismi.

Urobila som kontrolu na obchodnom registri v Bratislave, obvodný súd I. Zistili sme, že prevažná väčšina vecí, ktoré dlhšie spočívajú, spočíva preto, že návrhy neboli dané kompletne, boli dané lehoty na doplnenie a tieto doplnenia nedošli. Žiaľ, v prevažnej väčšine ide o návrhy, ktoré vypracovali komerční právnici, mnohokrát aj advokáti. Na porade sudcovia hľadali riešenie a ja ho veľmi otvorene poviem. Prišli k záveru, že veci budú po uplynutí lehoty zastavovať a budú to robiť aj iné registračné súdy, pretože Čierny Peter je v rukách justície a chyba je niekde inde. To je jedno také malé opatrenie.

Ďalšie výraznejšie opatrenia sú: zavádzame výpočtovú techniku a organizujeme, zriaďujeme od 1. januára nový registrový súd v rámci pôsobnosti Krajského súdu v Bratislave. Od tohto si sľubujeme urýchlenie registračných vecí. Je to veľká finančná záťaž. Môžeme to urýchlene realizovať vďaka tomu, že som dala zákaz nákupu motorových vozidiel, pár Favoritov sa v rezorte kúpilo, a všetky peniaze išli na vybudovanie registrového súdu, ktorý bude pôsobiť od januára. Ďalším opatrením je, že budúci týždeň ide skupina sudcov z registrových súdov do Viedne, aby doslova okopírovali program výpočtovej techniky, ktorá by mala urýchliť registráciu. Ale prosím vás pekne, keď mám preukázané, že jeden sudca - budem hovoriť o Krajskom súde v Košiciach - za mesiac zaregistruje 173 prípadov, a to nie je len manuálna práca, to je rozhodovanie, to je prekontrolovanie podkladov, nemôžem mať pocit, že by títo sudcovia nepracovali. Pokiaľ pán poslanec uviedol tú konkrétnu vec, obrátim sa na neho,

požiadam o informácie a ešte v priebehu tohto týždňa dám do dôsledkov prešetriť, o aký problém v jeho prípade ide.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pani ministerke. Faktická poznámka - pán poslanec Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Pán predsedajúci, môj prípad som uviedol len ako príklad. Bol by som rád, keby sa pani ministerka vyjadrila napríklad k tvrdeniu Obchodnej a priemyselnej komory, ktorá hovorí, že keby ona prevzala registračné súdy, že by to zvládla personálne aj technicky lepšie aj rýchlejšie. Rokoval som s komorou, bola to jedna z možností.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pani ministerka - faktická poznámka.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán poslanec,

alternatívy riešenia a hľadanie riešení môže byť rôzne. Alternatíva obchodných komôr má ten nedostatok, že komora je stavovská organizácia. Seriózne registrácie všade robia súdy ako štátne orgány. Osobne nepoznám prípad, že by komory ako záujmové stavovské organizácie robili takéto evidencie, pretože určitý právny subjekt nie svojou existenciou, ale zápisom do registra vzniká de jure. To má veľmi dôležité právne dôsledky a tam musí byť garancia štátneho orgánu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Pollák.

Poslanec M. Pollák:

Vážený pán predsedajúci,

na 20. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky som podal interpeláciu na predsedu vlády pána Mečiara, v ktorej som položil otázku, do akej miery vyjadrujú články šéfredaktora denníka Republika Jána Smolca názory vlády. Išlo o články "Čo so zdedeným federálnym zločincom? a "Prokurátor prišiel za obeťou so štamperlíkom". Dostal som odpoveď-neodpoveď, ale keďže som sa pýtal na názor, nemám dôvod vymáhať zmenu názoru, ale chcem upozorniť na evidentnú chybu, ktorá bola v odpovedi a ktorá je v poslednej vete. Teda ju citujem: "Som presvedčený, že Republika bojuje o svoje miesto na čitateľskom trhu a s neúprosnou ekonomikou rovnako tvrdo ako iné periodiká." V prípade, že je pravdou - a podľa mne známych informácií je pravdou, že denník Republika vydala tlačová agentúra Slovenskej republiky, teda štátny orgán Slovenskej republiky, a tento orgán je financovaný z peňazí daňových poplatníkov, potom nemôže byť pravdivá tá posledná veta. Inými slovami, treba dávať pozor, keď sa píšu odpovede na interpelácie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Vážení páni poslanci, naplnil sa čas. Do 19.00 hodiny máme rokovanie ukončiť na základe rozhodnutia, ktoré sme sami prijali, tak si ho ctime.

Ďakujem vám za dnešné rokovanie. Pokračujeme zajtra o 9.00 hodine.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pokračujeme v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Prosím, prezentujme sa.

Konštatujem, že je prítomných 82 poslancov, takže Národná rada Slovenskej republiky je schopná sa uznášať.

Pokračujeme v prerokúvaní písomných odpovedí členov vlády Slovenskej republiky na písomné interpelácie poslancov z 19. a 20. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Pýtam sa, či sa chcú ďalší poslanci vyjadriť k predloženým písomným odpovediam, pretože písomné prihlášky nemám.

Prosím, pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,
vážení hostia,

pod bodom 42 je z 19. schôdze evidovaná moja interpelácia na predsedu vlády, ktorá sa týka dlhodobej sťažnosti jedného nášho spoluobčana k hospodáreniu podnikového manažmentu bývalého štátneho podniku, terajšej akciovej spoloč-

nosti. S odpoveďou som spokojný z hľadiska vyjasnenia súčasného stavu vybavovania tejto sťažnosti. Nie som však spokojný s posudzovaním závažnosti tejto sťažnosti.

Pán premiér v odpovedi na moju interpeláciu oznamuje, že predmetná záležitosť bola postúpená Najvyššiemu kontrolnému úradu Slovenskej republiky 28. 4. 1993. Ďalej pán predseda vlády píše: "Podľa vyjadrenia predsedu Najvyššieho kontrolného úradu vzhľadom na to, že Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky v súčasnosti vykonáva iné kontrolné akcie, dosiaľ nebolo rozhodnuté o vykonaní kontroly hospodárenia v uvedenej akciovej spoločnosti. Podotýkam, že toto rozhodnutie je ovplyvnené tým, že v súčasnosti Fond národného majetku Slovenskej republiky v tejto akciovej spoločnosti už nevykonáva práva jediného akcionára, ale má v nej iba asi 30-percentnú účasť. Preto pre bezproblémový výkon kontroly bude potrebný súhlas aj ostatných akcionárov, a to najmä investičných privatizačných fondov. V prípade, že takýto súhlas Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky obdrží, bude rozhodnuté o vykonaní kontrolnej akcie." Koniec citácie časti listu pána premiéra.

Chcem upozorniť, že otázka je závažná z toho dôvodu, že na tomto príklade môže byť objasnené typické chovanie sa podnikových manažmentov v období predprivatizačnej agónie. A keďže sa sťažnosť týka aj obdobia, keď ešte táto firma nebola akciovou spoločnosťou, ale štátnym podnikom, domnievam sa, že Najvyšší kontrolný úrad nepotrebuje súhlas akcionárov na to, aby sa predmetnou sťažnosťou zaoberal. Zároveň sa domnievam, že od 28. apríla 1993 bolo dosť času na to, aby sa Najvyšší kontrolný úrad s tak závažnými sťažnosťami zaoberal.

Z toho dôvodu som rád, že na dnešnom rokovaní je pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu. Prosil by som ho, aby sa predmetnou problematikou zaoberal, a vás, páni po-

slanci, prosím, aby ste podporili môj návrh do uznesenia, aby Národná rada požiadala Najvyšší kontrolný úrad, aby túto moju interpeláciu posúdil a dal poslancom správu ako sa s danou sťažnosťou momentálne postupuje a aký bude predpokladaný vývoj v tejto záležitosti. Čiže, z hľadiska odpovede pána Mečiara nemám ďalšie pripomienky, ale želal by som si, aby táto problematika bola objasnená, pretože môže slúžiť aj pre iné príklady v rámci privatizácie iných štátnych podnikov.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, hlási sa ešte niekto? Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Košnár:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
dámy a páni,

na 20. schôdzi Národnej rady sme s poslancom Plesníkom interpelovali pána ministra Tótha vo veci vytvárania kapitálového trhu, a vládu, resp. ministerstvo financií, ktoré by tomuto mali napomáhať. V stanovenej lehote sme dostali písomnú odpoveď na našu interpeláciu. Bezprostredným podnetom podania tejto interpelácie boli opatrenia, ktoré ministerstvo financií prijalo, ak sa nemýlim, 12. júla, ktorými usmernilo alebo nariadilo investičným privatizačným fondom, že nemôžu obchodovať s akciami v portofóliu do doby, kým nebudú zaregistrované, teda kým zvýšenie základného imania nebude zaregistrované registračným súdom a kým nebudú odovzdané akcie akcionárom investičného fondu.

V tejto súvislosti sme v interpelácii žiadali odpoveď na dve otázky. Po prvé - o aké právne normy sa toto rozhodnutie ministerstva financií opiera, čo sa ním sleduje. Chcem konštatovať, že tu sme dostali vyčerpávajúcu odpoveď a prijímame ju. Závažnejšie je však to, že sme odvolávajúc sa na programové vyhlásenie vlády, v ktorom má dôležité miesto zámer vybudovať sieť špecifických inštitúcií a systémovo vytvoriť predpoklady a pravidlá urýchleného rozvinutia kapitálového trhu, v tejto interpelácii položili tiež otázku, čo urobila vláda a čo hodlá urobiť, aby tento mimoriadne dôležitý zámer bol naplnený. Žiaľ, odpoveď na interpeláciu sa tejto otázke úplne vyhla.

Spomínam to aj preto, lebo už po odpovedi na túto interpeláciu rokoval národohospodársky a rozpočtový výbor o materiáli, ktorý pripravili predstavitelia niektorých inštitúcií kapitálového trhu. Na tomto rokovaní sa zúčastnil aj zástupca ministerstva financií pán Magula a na tomto rokovaní sa celkom zreteľne demonštrovala značná rozpornosť a napätosť vo vzťahoch medzi ministerstvom financií a existujúcimi inštitúciami kapitálového trhu. Národohospodársky a rozpočtový výbor tento problém registroval a rozhodol sa, že bude v najbližšom čase žiadať od ministra financií, aby dal svoju predstavu o riešení problémov rozvoja kapitálového trhu.

Chcem teda nielen vo svojom mene, ale takrečene aj odrážajúc atmosféru a závery, ku ktorým došiel národohospodársky a rozpočtový výbor, požiadať pána ministra financií, aby odpoveď na túto druhú otázku interpelácie považoval za splnenú tým, že ministerstvo financií predloží národohospodárskemu a rozpočtovému výboru svoju konkrétnu predstavu o krokoch, ktoré v tejto oblasti svojej aktivity chce podniknúť.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec.

Poslanec L. Köteles:

Vážená Národná rada,
vážený predsedajúci,
vážení členovia vlády,

dňa 16. 5. 1993 som interpeloval vládu Slovenskej republiky v mene obcí ležiacich na území chránenej krajinnej oblasti Latorica. V súlade s odpoveďou vo veci oslobodenia kategórie chráneného územia podľa § 4 ods. 1 písm. ch/ v zákone číslo 317 z roku 1992 o dani z nehnuteľností v znení zákona 87 z roku 1993 musím poznamenať, že pripravované legislatívne zmeny pre budúce zdaňovacie obdobie problémy priamo postihnutých obcí v súčasnom období neriešia a argumentácia nebola prijateľná pre dotknuté subjekty. Veď v danom prípade došlo k tvrdosti v porovnaní s ostatnými obcami a mestami, ktoré nespadajú do týchto kategórií. V zmysle § 21 ods. 1 vyššie uvedeného zákona vláda Slovenskej republiky má právo nariadením odstrániť nezrovnalosti a tvrdosti, čo inak obsahuje aj odpoveď vlády. Preto tieto subjekty právom očakávajú od vlády Slovenskej republiky, aby výpadok z rozpočtu obcí z uvedeného dôvodu bol kompenzovaný.

Z tohto dôvodu by som chcel požiadať vládu Slovenskej republiky o konkrétne a osobitné riešenie pre obce ležiace na území chránenej krajinnej oblasti Latorica.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Kötelesovi. Prosím, hlási sa ešte niekto?

Pán poslanec Žingor.

Poslane R. Žingor:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážená Národná rada,

som takisto nespokojný s odpoveďou na interpeláciu, ktorú som podal na vládu, a síce z takéhoto dôvodu: Ide o vrátenie majetku Živeny. Ide o dve budovy, ktoré sa nachádzajú vo Zvolene a Martine. Dostal som odpoveď od pána ministra financií s tým, že v súvislosti s reštitúciami treba vziať do úvahy aj skutočnosť, že ide o problematiku, ktorá má finančný dopad na štátny rozpočet. Chcem informovať a povedať, že tu nešlo skutočne o žiadny finančný nárok, jedine o budovy, ktoré už stoja niekoľko rokov. Takže si myslím, že sa to dá riešiť aj inou formou, ako bolo napríklad vrátenie majetku Matici slovenskej a vrátenie majetku Červeného kríža atď.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Moja poznámka je krátka, preto si ju dovolím predniesť do tohto mikrofónu. Na 19. schôdzi som predniesol interpeláciu na vládu Slovenskej republiky ohľadne zastúpenia Slovenskej republiky na českom a slovenskom obchodnom dni v Londýne a zodpovednosti za koordináciu zahranično-obchodnej činnosti a vzťahov s verejnosťou doma a v zahraničí. Pán minister hospodárstva mi odpovedal na otázku českého a slovenského obchodného dňa, pán predseda vlády na koordináciu zahra-

nično-obchodnej činnosti, ale nedostal som odpoveď, kto je vo vláde zodpovedný na koordináciu vzťahov s verejnosťou doma, teda za tzv. public relations, ako som to formuloval, vo vzťahu k verejnosti Slovenskej republiky. Čiže táto časť odpovede mi chýba, a prosím, keby mohla byť doplnená.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa ešte niekto?

/Nikto./

Podľa § 89 zákona o rokovacom poriadku k písomným odpovediam členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie zaujme Národná rada Slovenskej republiky stanovisko uznesením. Najprv budeme hlasovať o všetkých písomných odpovediach členov vlády Slovenskej republiky, ku ktorým páni poslanci nemali pripomienky.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 83 poslancov.
Kto súhlasí s odpoveďami členov vlády, ku ktorým neboli pripomienky?
Za návrh hlasovalo 69 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky súhlasí s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky - tlač 306. V uznesení budú uvedené interpelácie, s ktorými poslanci súhlasili.

Teraz budeme osobitne hlasovať o jednotlivých odpovediach na interpelácie z tlače 306, s ktorými poslanci nesúhlasili.

Hlasovať budeme o prvej interpelácii pána poslanca Plesníka orientovanú na pána Mečiara.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 87 poslancov.

Kto je za stanovisko pána Plesníka, že interpelácia, ktorú dostal, nie je dostatočná?

Za návrh hlasovalo 25 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 22 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 40 poslancov.

Konštatujem, že táto interpelácia bola dostatočná. /Šum v sále./

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Plesník:

Pán predsedajúci, prepáčte, tiež sa domnievam, že moja interpelácia bola dostatočná, pretože odpoveď od pána premiéra som dostal, ale vyslovil som nesúhlas s touto odpoveďou, pretože je rozporná so skutkovým stavom riešenia. Preto som vyslovil nesúhlas a tento parlament by mal buď potvrdiť odpoveď pána premiéra, v tom prípade súhlasí s tým ako odpovedal pán premiér na moju interpeláciu a je s tým spokojný, alebo prijme moje stanovisko, a v tom prípade bude hlasovať proti a bude žiadať, aby pán premiér skutkový stav dal do súladu s tým, čo mi odpovedal.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec, veď sme tak konali.

Poslanec J. Plesník:

Nie, dali ste hlasovať o tom, čo som povedal ja. Musíte dať hlasovať o tom, čo odpovedal premiér. Dávam návrh, aby sme to neodsúhlasili.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán podpredseda, nazdávam sa, že nemožno formulovať v tomto prípade otázku tak, že kto súhlasí alebo nesúhlasí s pánom Plesníkom. Rokovací poriadok hovorí naprosto jasne, že k odpovedi, ktorú dáva vláda, zaujme Národná rada Slovenskej republiky stanovisko uznesením. Teda otázku treba formulovať tak, či Národná rada alebo poslanci súhlasia s odpoveďou, ktorú dal príslušný minister alebo vláda, alebo nesúhlasia. To je všetko. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Je to uspokojujúce, pán poslanec Plesník? /Šum v sále./

Prosím, dáme nové hlasovanie.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 88 poslancov.
Kto je za to, že odpoveď predsedu vlády pána Mečiara bola dostatočná?
Za návrh hlasovalo 46 poslancov.
Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 35 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujeme, že poslanci považujú odpoveď za dostatočnú.

Budeme hlasovať o druhom výstupe pána poslanca Dzurindu, ktorý interpeloval pána premiéra Mečiara - bod 43.

Prosím prezentujme sa.
Prezentovalo sa 93 poslancov.
Kto súhlasí s odpoveďou predsedu vlády, kto je za túto odpoveď?
Za návrh hlasovalo 47 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 32 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že páni poslanci považujú odpoveď pána Mečiara za dostatočnú.

Ďalej budeme hlasovať k vystúpeniu pána poslanca Krivčíka, ktorý interpeloval pána ministra Bacu - bod 4 zoznamu interpelácií.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 93 poslancov.
Kto je za to, že pán minister Baco dal dostatočnú odpoveď?
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že sme odsúhlasili odpoveď pána ministra Bacu.

Ďalej budeme hlasovať o stanovisku pána poslanca Ľuptáka, ktorý interpeloval pána ministra financií Tótha. Je to bod 21 zoznamu interpelácií.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 92 poslancov.
Kto je za to, že odpoveď pre pána poslanca Ľuptáka bola dostatočná?
Za návrh hlasovalo 48 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 21 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že odpoveď bola uspokojujúca.

Pán poslanec Ľupták.

Poslanec J. Ľupták:

Tlmočil som stanovisko Združenia robotníkov Slovenska k odpovedi. A na tretiu otázku mi pán minister vôbec neodpovedal.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážený pán poslanec, o tom rozhoduje teraz celý zbor poslancov.

Pán poslanec Javorský prehlásil, že jeho žiadosť nebola uspokojujúco zodpovedaná pánom ministrom Slobodníkom. Ide o bod 30 zoznamu interpelácií.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 94 poslancov.

Kto je za to, že odpoveď pánu Javorskému pánom ministrom Slobodníkom je dostatočná?

Za návrh hlasovalo 47 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 25 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Odpoveď pána ministra Slobodníka neprešla.

Vážení, teraz by som chcel povedať, že nebudeme hlasovať o stanovisku pána poslanca Polláka, pretože interpeloval na 20. schôdzi. O tom budeme rozhodovať potom. Teda nasleduje pán poslanec Tahy.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Kto je za to, že odpoveď pána Mečiara na otázku pána poslanca Tahyho je dostatočná?

Za návrh hlasovalo 46 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 29 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že sme aj túto odpoveď na interpeláciu prijali.

Prosím vás, rád by som upozornil pána poslanca Tahyho, že tu ide už o ďalšiu interpeláciu, ktorú predniesol na Najvyšší kontrolný úrad. Prosil by som, aby túto interpeláciu dal písomne na pána...

Prosím, pán predseda - faktická poznámka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Tahy, teraz bola schválená odpoveď na vašu interpeláciu. To, čo ste predniesli ďalej, je váš podnet pre Najvyšší kontrolný úrad, čiže bude potrebné, aby ste ako poslanec dali podnet na Najvyšší kontrolný úrad, aby sa touto vecou zaoberal. Inak sa to robiť nedá, pretože interpelovať predsedu Najvyššieho kontrolného úradu nemôžeme.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Teraz budeme hlasovať o interpelácii pána profesora Košnára. Je to interpelácia na pána ministra Tótha.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 93 poslancov.

Kto je za to, že odpoveď pána ministra financií je dostatočná?

Za návrh hlasovalo 41 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že odpoveď považujeme za nedostatočnú.

Nasleduje pán poslanec Köteles. Pán poslanec Köteles interpeloval vládu. Budeme o tom hlasovať.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Kto je za to, že odpoveď vlády bola pre pána poslanca Kötelesa dostatočná?

Za návrh hlasovalo 53 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 23 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili odpoveď na interpeláciu pánu poslancovi Kötelesovi.

Budeme hlasovať o interpelácii pána poslanca Žingora.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 89 poslancov.
Kto je za to, že odpoveď pánu poslancovi Žingorovi bola zo strany vlády dostatočná?
Za návrh hlasovalo 43 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 33 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali odpoveď na interpeláciu.

Teraz budeme hlasovať o interpelácii pána poslanca Ftáčnika.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 96 poslancov.
Kto je za to, že odpoveď vlády pánu poslancovi Ftáčnikovi je dostatočná?
Za návrh hlasovalo 46 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 37 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali odpoveď na interpeláciu pánu poslancovi Ftáčnikovi.

Podľa výsledkov hlasovania bude vypracované uznesenie. Odpovede na interpelácie, s ktorými sme hlasovaním vyjadrili súhlas, budú zaradené pod bodom súhlasí. Odpovede, s ktorými Národná rada Slovenskej republiky vyjadrila nesúhlas, budú zaradené pod bodom nesúhlasí.

Teraz pristúpime k odpovediam členov vlády na interpelácie predložené na 20. schôdzi. Písomné odpovede ste dostali ako tlač číslo 307. Prichádza tu do úvahy hlasovanie o stanovisku pána poslanca Polláka.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Kto je za to, že odpoveď pánu poslancovi Pollákovi bola dostatočná?

Za návrh hlasovalo 42 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že odpoveď na interpeláciu pána poslanca Polláka sme neprijali.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky súhlasí s vymenovanými odpoveďami.

Teraz budeme hlasovať o jednotlivých odpovediach na interpelácie z tlače 107, s ktorými poslanci nesúhlasili.

Konštatujem, že tu v zázname nemám žiadnych poslancov.

Ô s m y m bodom programu je

Všeobecná rozprava.

Do rozpravy sa zatiaľ neprihlásili žiadni poslanci. Prosím, pán Gazdík, nezávislý poslanec - faktická poznámka.

Poslanec I. Gazdík:

Vážený pán predsedajúci,

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru včera rokoval o vládnom návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam. Je pod bodom 18 programu schôdze. Pôvodné stanovisko výboru bolo, aby sa tento bod rokovania presunul o mesiac. Len včera sme určili spoločného spavodajcu výborov, preto z dôvodov, aby mohol všetky pozmeňovacie návrhy ešte posúdiť, prosím, aby tento bod sa presunul ako prvý bod rokovania druhej časti schôdze. Teda, ak by bola v utorok, aby to bol prvý bod programu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Móri - faktická poznámka.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predsedajúci, konzultoval som túto otázku so spoločnou spravodajkyňou a dospeli sme k záveru, že nevidíme dôvod, aby sme to odsúvali na neskôr.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Chcel som pripomenúť len technickú vec, ale zrejme vám už doniesli lístky prihlásených do všeobecnej rozpravy.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Áno, už som ich dostal, práve pred pol minútou.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec I. Gazdík:

Pán predsedajúci, prepáčte, musím reagovať na pána Móriho. Pôvodne som tak nechcel, ale o tento odklad ma požiadala sama spoločná spravodajkyňa.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prvú prihlášku do rozpravy mám od pána profesora Jozefa Košnára. Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Košnár:

Vážený pán predseda,
pán predsedajúci,
vážená vláda,
dámy a páni,

chcem vyjadriť svoj hlboký obdiv nad rýchlosťou, ako sa moja prihláška s číslom 9, ktorú som práve bol podať, ocitla

na stole pána predsedajúceho. Považujem to za veľkú česť, že dostávam ako prvý slovo vo všeobecnej rozprave. /Potlesk./

Vážené dámy a páni,

pán predseda vlády dal do obehu tézu o slovenskom hospodárskom zázraku. Tak sa vraj o ekonomickom pohybe Slovenskej republiky vyjadrujú zahraniční odborníci, vrátane jeho osobného priateľa pána Camdesussa. Tento výrok je zdrojom istých aj útrpných úsmevov, ale nie začudovania, lebo už sme si na všeličo zvykli. Domáci i zahraniční odborníci majú, prirodzene, svoj názor na svojráznu a účelovú interpretáciu štatistických makroekonomických indikátorov politikmi, takú interpretáciu, ktorá znesťuje občana, lebo občan nevie, či ho klamú oči, uši, žalúdok, alebo akýsi iný orgán. Ak vo vzťahu k ekonomike Slovenska možno hovoriť o hospodárskom zázraku, potom je zázrakom skôr to, že pri pokračujúcej - a chcem na toto slovo položiť dôraz - pokračujúcej, chaotickej vládnej hospodárskej politike ešte neskolabovalo a zaznamenalo len zhruba dvojnásobne vyšší hospodársky úpadok než ten, s ktorým počítala terajšia vláda.

Ale ani tá minulá vláda sa nemá veľmi čím chváliť. Jednoducho čas, ktorý jej bol vymeraný, bol k nej milosrdný, a ešte mala z čoho. Úsilie z toho profitovať a hoci na štatistických údajoch dokazovať, že zlom nastal výmenou pána Čarnogurského za pána Mečiara, je - prepáčte mi za výraz - trápny a nie je ani produktívne, ani sľubné kalkulovať s mdlou pamäťou a rýchlym zabúdaním, najmä ak máme na zreteli totálny rozpad poľnohospodárstva, pod ktorý sa podpísala predovšetkým minulá vláda. Mám úctu k faktom, ale nemôžem si vážiť ich účelový výber, ich účelovú interpretáciu, ani takú, akú urobil Úrad vlády Slovenskej republiky a uverejnil pod názvom "Slovensko má dynamiku". Je to svojrázny raport. Jeho účelom je výberom hrozienok z koláča, alebo ako hovorí pán profesor Kočtúch, pinzetovým prístupom dokázať, že na-

priek mizérii, ktorú vari každý okolo seba vidí a väčšina z nás na sebe aj cíti - citujem "ekonomika Slovenska ukazuje výraznú pozitívnu dynamiku a trend k stabilizácii".

Propagandistickú účelovosť tohto materiálu si, pochopiteľne, všimla aj tlač a celkom zaslúžene ho glosuje ako hru s číslami a občanmi. Možno aj to patrí do terajšej politickej kultúry, lebo keď už začína chýbať na chlieb, nech je aspoň viac hier. Ale nebezpečná začína byť táto hra vtedy, ak upokojujúcej ilúzii, ktorú takáto hra produkuje, začínajú podliehať aj isté vládne kruhy, ktoré ju vyvolali, a budú na nej zakladať hospodársko-politické zámery pre rok 1994 a projekty predkladané Medzinárodnému menovému fondu. Jednoducho, stav a výhliadky v ekonomike Slovenskej republiky, nech budeme robiť akékoľvek manipulácie so štatistickými údajmi, sa stále zhoršujú. A nie je to len dôsledok celosvetovej hospodárskej recesie a nutných ťažkostí s prechodom k trhovej ekonomike, ale vo veľkej miere aj dôsledok nekoordinovanej hospodárskej politiky vlády. Zámery aktualizovaného vládneho vyhlásenia v ekonomickej oblasti stále zostávajú len v proklamatívnej rovine. Slovensku primeraný a sociálne únosný variant ekonomickej transformácie sa zatiaľ nenašiel a neuplatňuje. Ekonomika sa politizuje, politika sa ideologizuje, odborné prístupy a argumenty sa viac či menej ignorujú.

Napriek tomu zostáva faktom, že súčasný stav ekonomiky sa vyznačuje pokračujúcim hospodárskym poklesom. Ak chcete urobiť prirovnanie k istému bázickému obdobiu, tak pokles hrubého domáceho produktu i produktivity práce oproti roku 1989 je taký, že má približne 40 %. Je tu vysoká miera inflácie, ktorá namiesto vládou predpokladaných 17 % za rok 1993 dosiahne približne 19 %, možno viac ako 25 %. Sú tu nevyužívané, neobnovované a rýchle zastarávané výrobné kapacity, čím sa nevytvárajú, nezakladajú podmienky ani pre perspektívu, pre perspektívne východiská z existujúceho stavu.

Nebudem sa zmieňovať o rastúcom deficite, o krízovom stave v podnikovej sfére atď., čo všetko vo svojom súhrne dopadá vo vzťahu k občanovi v drastickom znižovaní životnej úrovne, v raste životných nákladov o takmer 130 % oproti roku 1989. Hľadať vinníka a hrať ping-pong kto za to môže, je neproduktívne.

Výskumy verejnej mienky jednoznačne ukazujú, že z respondentov, ktorí boli opýtaní, kde vidia príčiny, kto nesie zodpovednosť za terajší stav, približne štvrtina nezaujala stanovisko, nevyjadrila sa, ďalšia štvrtina vidí príčiny našej mizérie v následkoch komunistického režimu pred novembrom 1989, ďalšia približne štvrtina to pripisuje vláde pána Čarnogurského a ďalšia približne štvrtina to pripisuje terajšej vláde pána Mečiara. Pán kolega, štvrtina sa nevyjadrila, ďalšie tri sú rozložené tak, že 25 % to pripisuje prednovembrovým pomerom, 25 % vláde pána Čarnogurského, 25 % vláde pána Mečiara. Nepovažujem za užitočné a produktívne, aby sa rozvíjali spory tohoto druhu. Skôr je potrebné obrátiť pozornosť na pozitívne konkrétne východiská, na východiská smerujúce k zastaveniu hospodárskeho úpadku, k oživeniu ekonomiky kombinovaním mierne expanzívnej peňažnej a úverovej politiky s úspornou rozpočtovou politikou, investovaním zameraným na pozitívnu zmenu štruktúry hospodárstva a cestou revitalizácie podnikateľskej sféry.

Čo to konkrétne vyžaduje, sme dokladali a dokladáme v celom rade dokumentov, ktoré máte aj vy k dispozícii. Skrátka, ide o také makroekonomické riešenia, ktoré zastavia pokles kúpyschopnosti obyvateľstva, oživia dopyt, dajú impulzy pre zamestnanosť, a ktoré vytváraním konkurenčného prostredia budú zvyšovať tlak na výrobcov, namiesto v súčasnosti uplatňovaného tlaku na spotrebiteľa.

V prehlásení vlády k hospodárskej politike, ktoré vláda predložila Medzinárodnému menovému fondu v polovici tohto

roka, sa vláda pre zvyšok roku 1993 zaviazala ustanoviť pevnú základňu pre udržateľný rast, prisľúbila, že stabilizačné opatrenia budú sprevádzané urýchleným tempom štrukturálnych reforiem najmä v oblastiach reštrukturalizácie a privatizácie štátnych podnikov, stimulačného a regulačného rámca pre súkromné aktivity a bankového systému. Nie je radostné konštatovať, že je to len deklarácia, ktorá sa nenapĺňa praktickými skutkami. Už na jar tohoto roku sme mali k dispozícii projekt pod názvom "Priemyselná politika Slovenskej republiky". Tento projekt nebol dopracovaný, iste príslušný rezort - ministerstvo hospodárstva na ňom ďalej pracuje, ale mňa osobne znepokojuje, že ak má hospodárska politika vlády pre rok 1994, vrátane rozpočtovej politiky, na ktorej už treba veľmi intenzívne pracovať - a iste sa tak deje, ak majú byť tieto práce zmysluplné, potom musí byť tu ujasnená predstava o prioritách v oblasti štruktúrnej politiky. A mohol by som pokračovať radom ďalších príkladov.

Pani ministerka Keltošová na včerajšom brífingu HZDS, súdiac podľa toho, čo priniesla tlač, v súvislosti s odporúčaniami Medzinárodného menového fondu povedala, že majú dočasný charakter a rozpočtu Slovenskej republiky sa týkajú len do konca tohoto roku. Lenže k prehláseniu vlády pre Medzinárodný menový fond existuje aj dodatok, o ktorom pani ministerka ako členka vlády akiste vie, pretože bol predmetom rokovania vlády, a v tomto dodatku k prehláseniu na návrh pána generálneho riaditeľa Medzinárodného menového fondu bol odsek 1 prehlásenia, v ktorom sa načrtlo smerovanie hospodárskej politiky pre zvyšok roku 1993, doplnený o náčrt cieľov hospodárskej politiky pre rok 1994, kde sa vláda zaviazala k tomu, že hospodárska politika pre rok 1994 sa zameria na ďalšiu redukciu inflačných tlakov, posilňovanie našej externej pozície a ustavičné napredovanie štrukturálnych opatrení.

Kľúčom k dosiahnutiu týchto cieľov má byť konsolidácia fiškálneho, teda rozpočtového prispôsobovania sa začatého v roku 1993 s tým, že pre rok 1994 sa počíta s celoročným pôsobením tých opatrení, ktoré vláda už parlamentu predložila. Mám na zreteli príslušné úpravy daní a tých zákonov, ktoré vláda sčasti predkladá dnešnému zasadnutiu Národnej rady Slovenskej republiky. Súčasne sa pritom počíta, že ďalšie opatrenia budú prijaté pri schvaľovaní rozpočtu na rok 1994.

Vynára sa teda otázka, čo vláda ponúkne parlamentu, aký návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 1994 a aké novelizácie, reštrikčné novelizácie zákonov k nemu pribalí, aby splnila svoje prísľuby, ktoré dala Medzinárodnému menovému fondu pre smerovanie svojej hospodárskej politiky aj pre rok 1994. Národná rada Slovenskej republiky má iste právo i povinnosť zámery vlády poznať, a preto žiadam, aby Národná rada zaviazala vládu predložiť parlamentu už na októbrovú schôdzu projekt svojej hospodárskej politiky pre rok 1994 a základné variantné riešenia fiškálnej politiky odrážajúce existujúci stav v ekonomike a komplet záväzkov, ktoré prijala voči Medzinárodnému menovému fondu.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Ladislav Ballek za SDĽ. Pripraví sa pán poslanec Bohumil Chmelík.

Poslanec Ballek tu nie je, stráca poradie a bude zaradený do nového poradia. Slovo má pán poslanec Bohumil Chmelík za KDH.

Poslanec B. Chmelík:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážení reprezentanti slovenskej vlády,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,
dámy a páni,

viem, že sa zhodneme v konštatovaní, že zdravie je poklad najcennejší, a viem, že sa zhodneme aj v názore na potrebnosť transformácie slovenského zdravotníctva na moderné európske zdravotníctvo. Hoci počet lekárov a počet nemocničných postelí je na Slovensku jedným z najvyšších na svete, zdravotný stav obyvateľstva Slovenska zaostáva za západoeurópskymi štátmi. Zdravotný stav obyvateľov Slovenska sa nepriaznivo vyvíja dlhšie ako 20 rokov. Dnes sa neutatuje, že Slovensko v ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva, ako je priemerná dĺžka života, úmrtnosť na tzv. civilizačné ochorenia, alergie atď., atď., má najhoršie ukazovatele a v rebríčkoch sa Slovensko uvádza na konci priemyselne vyspelých krajín.

Problematika zdravia a zdravotníctva bola očakávanou súčasťou zmien po novembri 1989. Hneď vtedy sa začali prípravy na reformu slovenského zdravotníctva. Systematicky vo viacerých pracovných teamoch sa spracúvali návrhy reformy jednotlivých štrukturálnych a funkčných súčastí zdravotníctva. Po celoslovenskej diskusii k pripravovaným zmenám vznikli Zásady reformy štruktúry, riadenia a financovania zdravotníctva Slovenskej republiky, ktoré schválila vláda Slovenskej republiky v novembri roku 1990 uznesením číslo 554. Treba hneď dodať, že napriek tomu, že spomenuté uznesenie vlády je naďalej v platnosti a jeho dôraz na decentralizáciu, demonopolizáciu, deetatizáciu a viaczdrojový princíp financovania zdravotníctva je stále aktuálny, v súčasnosti sa reforma zdravotníctva týmito zásadami z roku 1990 neriadi.

Nádejam sa, že so mnou budete súhlasiť, že súčasné slovenské zdravotníctvo prežíva dni veľkých problémov, pretože prebiehajúci rok 1993 sa nesie v znamení riešenia problémov zdravotníckych zariadení s finančným nedostatkom, keď zadíženosť ústavov v predošlých týždňoch prekročila 1 miliardu a bližšie číslo v momente nepoznám, a to napriek úsporným opatreniam, znižovaniu stavu pracovníkov a ďalším obmedzeniam v údržbe, v opravách, rekonštrukciách, doprave, investíciách atď., atď, ktoré veľmi nepriaznivo limitujú chod zdravotníckych zariadení a vytvárajú ďalšie druhotné náklady, penále a podobne.

Popri širokom návrhu realizovaných i nerealizovateľných úspor, popri iných odporúčaniach zmien je cestou optimalizácie finančných nákladov slovenského zdravotníctva prehodnotenie siete zdravotníckych zariadení. Táto sieť je nerovnomerná, veď často vznikala s preferenčnými zásahmi politických funkcionárov minulého režimu. Objektívne prehodnotenie zohľadňujúce mnohé danosti a špecifiká by bolo reálnou zdravotnou politikou v kontexte európskych trendov. Je potešiteľné, že aj takúto analýzu môže slovenské zdravotníctvo zakrátko dostať k dispozícii a využiť ju. U nadbytočných kapacít sa núka úvaha o možnej reprofilizácii smerom k sociálnej starostlivosti.

Dámy a páni, dovoľte mi vyžiadať si váš súhlas k nasledovnej nadväznej pasáži, ktorú preberám z novšej slovenskej literatúry. Napriek tomu, že v európskych krajinách sa takzvaný princíp rovnosti prenesený do zdravotníctva z ekonomiky v zmysle rovnakej základnej úrovne poskytovanej starostlivosti uvádza ako základ štátnej politiky v oblasti zdravotníctva, nerovnosť sa ukazuje významnou vo všetkých oblastiach zdravia, napríklad aj medzi regiónmi Slovenska. Pri regionálnom rozbore strednej dĺžky života pri narodení, alebo tiež očakávanej dĺžky života, nachádzame rozdiely až

niekoľko rokov. U mužov je rozdiel medzi okresom s najvyššou a najnižšou hodnotou očakávanej dĺžky života desať rokov. To je rozdiel medzi okresmi Prievidza a Levice. U žien je to rozdiel šesť rokov a je to rozdiel medzi Čadcou a Levicami.

Takáto skutočnosť viedla k deklarácii spoločnej zdravotnej politiky členských štátov Svetovej zdravotníckej organizácie európskeho regiónu. Dohoda definuje 32 cieľov a prvý z nich sa týka práve rovnosti. Citujem: "Skutočné rozdiely v zdravotnom stave medzi krajinami a v krajinách sa musia do roku 2000 znížiť najmenej o 25 % prostredníctvom zlepšenia zdravia znevýhodnených národov a skupín." Koniec citátu.

Vzhľadom na hľadanie nových ciest slovenského zdravotníctva je to téma tiež pre tvorbu štátnej zdravotnej politiky a podporuje to aj potrebu prehodnotenia siete, ktorú som spomínal. Chorobnosť totiž znižuje všeobecnú účasť v zamestnaní a prispieva tým aj k zvyšovaniu chudoby. A chudoba oberá ľudí o zdravé životné podmienky, o zdravé stravovanie, o zdravý životný štýl, ktoré sú nevyhnutné na zlepšenie zdravia.

Dámy a páni, organizačné štruktúry národných systémov zdravotníctva sú považované za najzložitejšie a najkomplikovanejšie štruktúry v spoločnosti. V súčasnom Slovensku zmeny tejto štruktúry sa nedotýkajú len financovania zdravotníctva, poisťovní alebo privatizácie, ale aj legislatívy a etických problémov a okruhu, ktorý môžeme nazvať zdravotnícky systém. Spomeniem aspoň niektoré časti: štruktúra a riadenie, štátna zdravotná správa, liečebná starostlivosť, lekárenstvo, základné fondy, personalistika a zamestnanosť, verejné zdravotníctvo a Národný program podpory zdravia, veda, výskum a vzdelávanie, informatika, obísť nemožno rozvoj ošetrovateľstva, problematiku manažmentu, problémy kvality a jej kontroly, neprofesionálnych a svojpomocných organizá-

cií, alternatívnej medicíny a liečiteľstva, atď., atď. A rozhodne nie na posledné miesto patrí prestíž a finančné ohodnotenie zdravotníkov.

Problematikou ďalšej transformácie slovenského zdravotníctva sa zaoberá na Slovensku niekoľko teamov. Združenie zdravotníckeho manažmentu rozvíja a prehodnocuje zásady reformy štruktúry riadenia a financovania zdravotníctva. Kolektív odborníkov je okolo Asociácie nemocníc Slovenska. Rozpracovaný je zdravotnícky program Kresťanskodemokratického hnutia ako súčasť programového projektu "Lepšie Slovensko". A zaiste aj ďalšie strany a hnutia aktualizujú svoje zdravotné programy. Medzi interesantné si dovolím radiť aj štúdiu Svetovej banky, ktorá tu už bola včera spomínaná.

Skrátim svoj príspevok a nebudem sa zaoberať privatizáciou alebo tzv. bodovníkom atď. Dovolím si vyžiadať váš súhlas k uvedeniu niekoľkých podnetov, myšlienok a obáv zdravotníkov, ktoré odzneli v diskusii sympózia konaného minulý týždeň, ktorého som sa zúčastnil.

Lekárka: Ak sa nenájdu financie na zdravotníctvo bude tu zakrátko Bangladéš. Bude sa liečiť čoraz menej kvalitne, situácia je katastrofálna. A iná lekárka: Problém štátnej zdravotnej politiky - treba zistiť, či to štát myslí vážne. Či bude seriózny výživový zákon a seriózna ochrana spotrebiteľa. A ďalší diskutér odkázal upozornenie nám, poslancom Národnej rady, že stav zdravotníctva je významným prvkom volebných víťazstiev.

Dámy a páni, dovoľte mi predpokladať, že súhlasíte s mojím názorom, že pôsobenie rezortu zdravotníctva musí byť nielen v riadení zmien zdravotníckej starostlivosti. Musí to byť široké iniciačné celoplošné zameranie na všetko, čo so zdravím súvisí. Výsledkom takéhoto úsilia musí byť zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva. Transformácia slovenského

zdravotníctva okrem finančnej, vlastníckej a organizačnej stránky musí obsiahnuť tiež prvok etický, aby s výrazným morálnym rozmerom prispela tiež k obnove spoločenskej prestíže lekárov, prestíže sestier a prestíže ďalších početných zdravotníckych pracovníkov.

Dámy a páni, ďakujem za vašu pozornosť v presvedčení, že sa všetci zhodujeme v potrebe slovenské zdravotníctvo systematicky a koncepčne riadiť a premeniť ho na typ moderného európskeho pluralitného zdravotníctva. Bol by som veľmi rád, keby ste vo svojom myšlienkovom svete našli miesto aj pre problémy slovenského zdravotníctva. Zaiste sa zhodujeme všetci v konštatovaní z úvodu môjho vystúpenia, že zdravie je poklad najcennejší.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Ján Ľupták z SDĽ. Pripraví sa pán poslanec Peter Lauko.

Poslanec J. Ľupták:

Vážené poslankyne, poslanci,
vážená vláda,

dovoľujem si zaujať stanovisko k rezortu, ktorý sa podieľa na zabezpečovaní rázovitosti krajiny, ekológii, na tvorbe životného prostredia, ale ktorý sa najmä podieľa na výžive národa, k poľnohospodárstvu.

Každý vyspelý demokratický štát si poľnohospodárstvo ako súčasť národného hospodárstva chráni, pomáha mu, prijíma zákony a opatrenia, ktoré zabezpečujú stabilizáciu tohto re-

zortu. Náš štát nie. Našich politikov po revolúcii a ani dnes nezaujíma, že poľnohospodárske družstvá a štátne majetky riešili nezamestnanosť, sociálne istoty občanov, zabezpečovali potravinovú sebestačnosť národa základnými produktami a boli nápomocné pri rozvoji dediny. Nezaujímalo ich a ani nezaujíma, že naše poľnohospodárstvo patrilo medzi najvyspelejšie na svete. Zámerne sa prijímali zákony tak, aby boli absolútne nevýhodné pre veľkovýrobu v poľnohospodárstve, zanedbávali sa základné články agronomických a zootechnických opatrení. Napríklad hospodárske zvieratá sú pod hranicou normálnej reprodukcie. Cena potravín sa ustavične zvyšuje a pomaly sa dostáva k postupnej potravinovej závislosti na bohatých štátoch a ich monopolných cenách.

V celom poľnohospodárstve sa podarilo vládam ako pána Čarnogurského, tak pána Mečiara, zastaviť hospodársky život na dedinách a na družstvách pod ťarchou insolventnosti, pomaly dochádza ku krachu. Prisľúbené riešenie zo strany vlády, ako aj poskytnutie úveru zo strany bánk viazne. Družstvá, ktoré úver obdržia, taktiež zápasia s prežitím, nakoľko vysoké úroky z úverov nie sú schopné splácať. Je mylná predstava politikov a vlády o tom, že súkromný sektor, vrátane rodinných fariem a agroturistiky zabezpečí výživu národa, ako i predstava, že náš štát bude zásobený potravinami zo zahraničia. Nie je predsa možné, aby sme likvidovali sami seba a iným tak dávali možnosť rozvoja. Je naozaj najvyšší čas, aby zo strany vlády bola venovaná prvoradá pozornosť rezortu poľnohospodárstva tak, aby odbornosť našich odborníkov mala zelenú a aby politická zaslepenosť jednej strany rešpektovala názor odborníkov.

Výživu národa zabezpečuje poľnohospodárstvo. Ekonomikou v štáte hýbe stavebníctvo. Štát, ktorý pozastaví investičnú výstavbu, zákonite ekonomicky upadá. Tieto zákonitosti v našom štáte vláda prestala rešpektovať. Pozastavenie stavebníctva má dopad na celý priemysel. Takmer 40 % výroby v na-

šom štáte nadväzuje na stavebníctvo. Chod výroby je takmer zmrazený. Vláda, ale i politici si musia uvedomiť, že základom pre tvorbu hodnôt je výroba. Na jej rozvoji sa tvoria a spevňujú peniaze.

Žiaľ, práca je u nás podhodnotená. Životná úroveň v ostatnom období klesá v porovnaní s dosahovanou životnou úrovňou osemdesiatych rokov. Právom sa väčšina občanov pýta, čo priniesol november 1989 pre obyčajný ľud. Je ekonomická reforma voči občanovi spravodlivá? Takmer všetci sme si želali zmenu, ale nie tak, aby bola na úkor väčšiny národa. Pre obyčajného pracujúceho občana je nepochopiteľné, že v budúcnosti má rátať s finančnými poplatkami v školstve, zdravotníctve atď., keď väčšina týchto zariadení bola postavená za uplynulých 40 rokov z odvedených daní a ziskov vytvorených prácou občanov. Dnes pracujúci občan, ktorý ešte pracuje, opäť tvorí zisky, ale tieto vo väčšine prípadov používajú noví majitelia na splácanie svojich úverov. A tak pracujúci občan, ktorý vytvoril majetok zo svojich daní a ziskov, opätovne spláca úvery novým majiteľom druhýkrát.

Natíska sa mi otázka: Nebol národ podvedený po novembri 1989? Azda áno. Ako vláda vysvetlí pracujúcim občanom, že závod, ktorý bol postavený za uplynulých 40 rokov, dnes vlastní malá skupina ľudí, podielnici spoločností s ručením obmedzeným, ktorých vklad na získanie kapitálu predstavuje smiešnu sumu? Ako vláda vysvetlí pracujúcim občanom a podielnikom s.r.o., i keď im to zo zákona umožňuje? Kto dá odpoveď na otázku väčšiny pracujúcich občanov, kde je ich podiel z hodnoty majetku, ktorý tvorili za 40 rokov? Azda v mzde, ktorá v priemere u robotníka predstavuje 3 000 až 3 200 korún? Alebo v poplatkoch, ktoré ich čakajú?

S výrazne zhoršujúcou sa ekonomickou situáciou sa zhoršuje aj postavenie robotníkov, občanov nášho štátu. V poslednom období sa mi od mnohých poslancov ušla uštipačná

poznámka: Čo chceš s robotníkmi? Tí tu už vládli 40 rokov. Tí, ktorí nevládli, držali lopaty, prípadne sa opierali o ne a nič nerobili. Vidieť, kde to dotiahli.

Osobne sa ma dotkol incident zo 14. 7. 1993, kedy niektorí poslanci z vládnúceho hnutia HZDS osočovali a urážali robotníka, hovorcu Združenia robotníkov Slovenka. Len ťažko si dali vysvetliť, že je mojím hosťom v Národnej rade Slovenskej republiky a že splnil všetky podmienky, aby ako hosť mohol byť účastníkom v priestoroch Národnej rady. To, že robotníkov osočujú predstavitelia vládnúceho hnutia HZDS, je prekvapením najmä pre robotníkov, lebo práve oni dali tomuto hnutiu najväčšiu dôveru. Ponižovať robotníkov je zo spoločenského hľadiska nielenže nefunkčné a protisystémové, ale aj amorálne.

Robotník je predovšetkým pracujúci človek a na jeho práci a schopnosti vytvárať hodnoty by malo spoločnosti predovšetkým záležať. Mnohí z nás už zabudli, že kým robotník vytváral hodnoty, iní mohli tvoriť, bezplatne študovať, dosahovať vysokoškolské tituly a vedecké hodnosti. Poväčšine z nás nám tieto výhody ostali, nevzdali sme sa ich. Robotníkom dnes už neostala ani práca. Tí, ktorí ju majú, ticho plnia rozkazy, lebo ak nie, je im dané na vedomie - ak sa ti nepáči, môžeš ísť. Naša poctivosť a pracovitosť často vládnymi činiteľmi a poslancami proklamovaná ako národná hrdosť, je ponižovaná. Vedia však, čo je to robota, čo je to práca?

Vážení prítomní, robotník bol mnohokrát zneužitý, ponižovaný, ale dnes si uvedomuje, že svoje práva si musí sám hájiť, lebo dôveru, ktorú dáva iným vo voľbách, takmer vždy niekto zneužije. Preto chcem upozorniť vládu, ale i parlament, že robotníci nemajú čo stratiť. A posledne som prešiel po východnom Slovensku, kde robotníci povedali: Nie je ďaleko čas, keď asi budeme nútení prejsť od zatínania pästí a nadávania ku konkrétnym činom. Žiaľ. Myslím si, že nikto

si to nepraje. Preto si myslím, že ekonomickú reformu je potrebné čím skôr oživiť, aby to nemalo taký dopad na ľudí, aký má.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Ľupták - faktická poznámka.

Poslanec I. Ľupták:

Musím súhlasiť s mojím kolegom pánom poslancom Ľuptákom. Áno, robotníci boli posledných 40 rokov ponižovaní. A konečne, že prišli demokratické časy a toto ponižovanie prestalo. Teraz k tomuto konkrétnemu prípadu, o ktorom nám tak dramaticky hovoril pán poslanec Ľupták. Som veľmi prekvapený, lebo toto je naozaj nie pritiahnuté za vlasy, ale tu už aj vlasy vypadajú. Mali sme klub, a niekto od nás otvoril dvere a zistil, že nejaký pán počúva za dverami. Nuž niektorí naši kolegovia reagovali nie nejak drzo, len sa ohradili proti tomu, že tam niekto počúva. Teraz som sa dozvedel od pána poslanca Ľuptáka, že to bol robotník.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlásila sa pani ministerka Keltošová. Podľa rokovacieho poriadku má právo na vystúpenie.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Pán poslanec Ľupták, myslím, že na poslednom zasadaní výboru Národnej rady pre otázky zdravotné a sociálne sme si vysvetlili, že mzda robotníkov, o ktorej ste tu s takým pá-

tosom dnes hovorili, je od januára 1992 vecou kolektívneho vyjednávania zamestnávateľov a odborárov, nie vlády. Takže, prosím vás, obráťte sa s dôverou na zamestnávateľov a odborárov v podnikoch.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Móri - faktická poznámka.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predsedajúci,

dovoľte, aby som sa tiež za klub poslancov Hnutia za demokratické Slovensko ohradil proti niektorým výrokom pána poslanca Ľuptáka, ktoré mi veľmi nápadne pripomínali rétoriku z gottwaldovských čias. Chcel by som povedať toľko: Áno, robotníci dali tomuto hnutiu hlasy vo voľbách a nie je mi známe, že by ich niekto kedysi urazil, prípadne ponížil. Myslím si, že práve to boli bývalé nomenklatúrne kádre, ktoré si urobili z robotníkov poslušných lokajov. A nakoľko sa nechceme viac nachádzať na atole obkolesenom ostnatým drôtom, musíme sa prispôsobiť celosvetovým spoločenským pomerom.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Ľupták - faktická poznámka.

Poslanec J. Ľupták:

Pani ministerka, len toľko je pravdou, že mzdy neurčuje vláda, ale zamestnávateľ, a je to dohoda o vyjednávaní, ale chcem povedať, že čím ďalej si za to robotník môže menej kúpiť. Na tom má vláda podiel, to nemôže pani ministerka odoprieť.

A po druhé - vám, vážení poslanci z HZDS, aj pán Ľupták to povedal, bol som tu, v tejto lavici, keď pán Košnár stál tam. A nebudem to ďalej rozvádzať. Dostalo sa to tu x-krát, že sme spodina. Aj to sa dostalo z úst niektorých poslancov. Mne to bolo povedané do očí, mám na to dôkazy, mám na to ľudí. Takže nehovorte o týchto veciach.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážení, prejdime do vecného tónu. Teraz má slovo pán poslanec Peter Lauko za KDH. Pripraví sa pán Pál Csáky za MKDH.

Poslanec P. Lauko:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážení kolegovia poslanci,
kolegyne poslankyne,

chcem podať vecný dôkaz, že aj opozičný poslanec sa môže pridať k dobrej veci a chcem vás poinformovať o mojej činnosti v rámci vytvárania bilaterálnej komisie spolupráce s francúzskym parlamentom.

V čase od 13. júna do 11. júla som sa zúčastnil krátkodobej stáže v zdravotníckej oblasti. Pri tejto príležitosti som informoval predsedu Národnej rady aj predsedu zahranič-

ného výboru, že vzhľadom na to, že naše hnutie má vo Francúzsku určité kontakty s politickými stranami, ktoré sú v parlamente, že tieto politické strany majú takisto predsedu senátu, môžem v tejto veci urobiť určité kontaktné stretnutia. Tieto kontaktné stretnutia počas pobytu v Paríži som aj urobil. Stretol som sa s dvoma poslancami Národného zhromaždenia Francúzskej republiky. Boli to Pier Herison zo zahraničného výboru a pán Michel Voazén z výboru obrany. Mal som možnosť navštíviť zasadanie plenárneho zasadnutia Národného zhromaždenia, na ktorom vystúpila ministerka sociálnych vecí. Náš parlament je v porovnaní s francúzskym parlamentom ešte oázou pokoja. Keď som tam bol, boli tam omnoho búrlivejšie reakcie ako tu.

Dňa 2. júla 1993 som mal stretnutie so senátorom Senátu Francúzskej republiky. Pán Bernard Guyomard je členom zahraničného výboru senátu. Pri týchto rozhovoroch som, samozrejme, neprekročil svoje kompetencie a rokoval som v ich úrovni. Zistil som, že z francúzskej strany je vôľa nadviazať spoluprácu, teda s poslancami francúzskeho zahraničného výboru. Tento návrh na spoluprácu francúzski poslanci prijali so súhlasom. Zahraničný výbor je aj pri Národnom zhromaždení aj v senáte. V minulosti bol vytvorený Výbor pre priateľstvo s Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou a tento rozdelením Česko-slovenskej republiky zanikol. Vzhľadom na systém spolupráce so zahraničnými parlamentmi v týchto výboroch pre priateľstvo v Národnom zhromaždení a Senáte Francúzska je vôľa a plán v tomto roku vytvoriť takúto Komisiu pre priateľstvo so Slovenskou republikou. Podľa posledných informácií takáto komisia už vytvorená bola.

Podal som správu z tejto cesty. Z našej strany je potrebné urobiť nasledovné: V našom zahraničnom výbore si treba zobrať - ja som si teda zobral na starosť vytvorenie takejto medziparlamentnej bilaterálne skupiny poslancov, ktorá chce pracovať s Francúzskom - Komisie pre priateľstvo a spo-

luprácu so zahraničným výborom Francúzska. Takúto komisiu treba vytvoriť čo najskôr. Takáto komisia môže byť na medziparlamentnej úrovni, teda v rámci Medziparlamentnej únie, ale podotýkam, že to musí byť komisia bilaterálna. Vzhľadom na politické spektrum vo Francúzsku, kde, ako viete, vládu a aj väčšinu v parlamente a v senáte majú pravicové strany, by bolo vhodné, aby takáto komisia bola v takom zložení aj v našom parlamente.

Keď sa vytvorí takáto komisia, je potrebné, aby z úrovne predsedu Národnej rady bol poslaný predsedovi Senátu a predsedovi Národného zhromaždenia Francúzska oficiálny list, kde im oznámime vytvorenie takejto komisie v Národnej rade a vyslovíme želanie pre nadviazanie spolupráce so skupinou poslancov Francúzska. Zároveň ich možno oficiálne pozvať na návštevu Slovenska a nášho parlamentu. Potom je prisľúbené od uvedených poslancov pozvanie pre našich poslancov zo strany Francúzska na návštevu Národného zhromaždenia a Senátu Francúzskej republiky.

V druhej otázke by som sa chcel dotknúť jedného dokumentu, ktorý sme dostali na rokovanie a na informáciu počas tohto pléna. Je to dokument Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky - Stanovisko k štátnemu záverečnému účtu Slovenskej republiky za rok 1992. Pri čítaní tohto dokumentu ma zarazili určité skutočnosti. V kapitole ministerstva zdravotníctva sa píše - citujem: "Nehospodárne a neefektívne vynaložilo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky investičné prostriedky pri realizácii akcie rekonštrukcia zasadačky číslo 106 Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na Špitálskej 6 v Bratislave. Ministerstvo zdravotníctva uhradilo za vykonané práce a dodávky na uvedenej akcii v roku 1992 družstvu Hertik Bratislava z prostriedkov štátneho rozpočtu spolu 1 170 000 Sk. Uvedená rekonštrukcia bola pritom uskutočnená v cudzom majetku, v priestoroch Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny

bez uzatvoreného nájomného vzťahu a povolenia príslušným orgánom štátnej správy podľa príslušných právnych predpisov.

Ďalšie právne predpisy porušilo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky aj pri obstarávaní výstavby tejto rekonštrukcie. Ministerstvo zdravotníctva okrem neefektívneho a nehospodárneho financovania uvedenej rekonštrukcie nekonalo najhospodárnejším spôsobom ani pri čerpaní prostriedkov štátneho rozpočtu pri plnení ďalšej úlohy pre vlastný aparát. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky vynaložilo v mesiacoch november a december 1992" - zdôrazňujem, že ide o november a december 1992 - "na zariadenie ubytovania v priestoroch podriadenej organizácie nábytkom, svietidlami, elektronikou, atď. celkom z prostriedkov štátneho rozpočtu sumu 585 918 Sk, z toho 396 449 Sk investičných a 190 469 Sk neinvestičných prostriedkov. V ubytovacích priestoroch tejto organizácie bez uzavretých nájomných vzťahov boli pre troch vedúcich zamestnancov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zakúpené napríklad svietidlá a ďalšie predmety za 68 560 Sk, vybavenie interiéru za 202 360 Sk, elektronika za 62 120 Sk, televízory za 48 690 Sk." Koniec citátu.

Do protikladu dávam môj prídel ako príležitostného lekára s označením 99, a to 15 receptov a ďalšie opatrenia zo stany ministerstva zdravotníctva na úrovni organizácií zdravotníctva, ako je potrebné šetriť peniaze. Myslím si, že keď sme ako poslanci takýto dokument dostali na rokovanie tohto pléna, bolo by potrebné z úrovne ministra zdravotníctva tieto veci vysvetliť.

Na záver mi ešte dovoľte jednu poznámku ku kolegovi poslancovi Košnárovi. Nielen pri jeho vystúpení, ale aj pri vystúpeniach iných poslancov z ich strany mi akosi chýba to, že zabúdajú, že tu bolo aj obdobie 40 rokov. A či už je to v oblasti poľnohospodárstva alebo priemyslu, za tých 40 ro-

kov sa v tejto spoločnosti čosi udialo, ale z ich strany tu neustále zaznieva len predchádzajúca vláda a terajšia vláda. Prosil by som ich, keby vo svojich vystúpeniach v tomto smere zohľadňovali aj predchádzajúcich 40 rokov.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. O faktickú poznámku sa prihlásil pán podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

So záujmom som si vypočul informáciu pána poslanca Lauku o jeho stretnutiach s francúzskymi kolegami. Vzhľadom na to, že na pozvanie Ministerstva zahraničných vecí Francúzskej republiky idem na takmer trojtýždňový študijný pobyt do Francúzska a stretnem sa aj s predstaviteľmi Senátu a Národného zhromaždenia Francúzskej republiky, veľmi rád pomôžem urýchliť kontakt, o ktorom pán poslanec hovoril. Len si myslím, že zloženie našej delegácie, našej skupiny by malo odrážať zloženie tohto parlamentu a nie zloženie francúzskeho parlamentu.

A čo sa týka tej poslednej poznámky, myslím si, že pán poslanec Lauko zle počúval pána profesora Košnára. Pán profesor Košnár hovoril, že nemá význam sporiť sa o tom, kto nesie väčšiu zodpovednosť, pretože ľudí to už nezaujíma. Ľudí zaujíma to ako sa dokážeme aj tu, v tomto parlamente, zhodnúť na konštruktívnych východiskách z krízy, pretože kríza nás postihne všetkých a je naivné si myslieť, že z krízy sa dá vytrieskať lacný politický kapitál. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo mám pán minister zdravotníctva.

Minister zdravotníctva SR V. Soboňa:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

som opakovane svedkom prekrucovania skutočností a som niekedy prekvapený, že hrdosť človeka dovolí manipulovať s pojmami, manipulovať so skutkovou podstatou veci tak, ako mu to vyhovuje. Som veľký priaznivec vecnej kritiky, čo aká je ostrá, ale som absolútny nepriateľ poloprávd a klamstiev. Musím toto tvrdé slovo použiť. Skutočne je pravdou, že sa urobila rekonštrukcia zasadačky v priestoroch, ktoré nie sú ministerstva zdravotníctva, skutočne bolo vynaložené toľko, ako bolo povedané, a je okolo toho ešte veľa ďalších nečistôt, dokonca aj taká nečistota, že je podozrenie, že si ešte zamestnanci ministerstva privyrobili aj domáce nábytky. Problém je len v tom, že sa to udialo vtedy, keď ministerstvo viedlo KDH.

Čo sa týka novembra a decembra, je skutočnou pravdou, že sme obnovili tri bytové jednotky a vynaložili sme toľko peňazí, ako povedal pán poslanec. Bolo to v zdevastovaných priestoroch, v našich priestoroch, ktorých sme majiteľmi. Je to vybavenie, ktoré je - dovolil by som si povedať - striedme pre bežného občana, nemusí to byť politický pracovník alebo pracovník hociktorého rezortu. To znamená, že je to bežné vybavenie troch bytových jednotiek na priemernej úrovni. To, že to toľko stálo - taká je teraz cenová relácia. Toľko to stálo, ale museli sme tie priestory upraviť a museli sme ich zariadiť. Myslím si, že na takéto bývanie pracovník ústredného orgánu štátnej správy, ktorý odvádza kus ro-

boty, má právo, aby mal zabezpečené bývanie aspoň na takejto úrovni. Kedykoľvek, ktokoľvek môže tam prísť, môžeme prezentovať, že to nie je bývanie, ktoré by bolo špičkové. Je to bežné, priemerné bývanie.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Pál Csáky za MKDH. Pripraví sa pán poslanec Ján Šebo za HZDS.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

pre dvoma mesiacmi, pred parlamentnými prázdninami mnohí z nás dúfali, že cez leto sa ukľudní hladina politického života a v septembri sa vyjasní a stabilizuje aj politická situácia v Slovenskej republike. Niektorí dúfali dokonca aj v zmenu politického štýlu predovšetkým zo strany vládneho hnutia a v tom, že politické konzultácie medzi stranami budú pravidelné a efektívne. Nuž, nestalo sa tak. Po parlamentných prázdninách kráčame viac-menej v starých koľajách. A obávam sa, že na ceste k riešeniu najdôležitejších otázok, ktorými sú, samozrejme, otázky ekonomického charakteru, otázky prebudovania systémov v sociálnej sfére, privatizácia, poľnohospodárstvo, zdravotníctvo a školstvo sme veľmi nepostúpili dopredu. Ba opačne, zvyšuje sa napätie v spoločnosti, predpokladá sa ďalšia polarizácia v politickej sfére, ozvali sa odbory, podnikatelia, učitelia, pracovníci v zdravotníctve. Každému z nás je jasné, a každý deň pociťujeme, že problémy okolo nás sa zvyšujú, a musíme sa opýtať, aké konkrétne kroky podnikneme na ich riešenie, a predovšetkým

aké kroky podnikne najvyšší ústavný orgán - vláda Slovenskej republiky, ktorý z titulu ústavnosti má predovšetkým riešiť tieto problémy.

Nebudem a z časových dôvodov ani tu nemôžem hovoriť o všetkých aspektoch tejto otázky. Kritické stanovisko nášho hnutia k činnosti vlády aj tak je všeobecne známe a také konkrétne otázky, ako neúplnosť vlády na kľúčových postoch, tichá reorganizácia alebo centralizácia špeciálnej a všeobecnej štátnej správy obídením zákona, alebo nezákonné vymenovanie vládnych zmocnencov už jednak boli otvorené na tomto zasadnutí a v ďalšej časti budú prerokované pravdepodobne na budúci týždeň. Dovolím si upriamiť vašu pozornosť na jeden aspekt z komplexu problémov - na neochotu uznať, identifikovať a riešiť zásadné problémy našej spoločnosti a namiesto toho použiť taktiku odpútania pozornosti. Toto sa realizuje vyvolávaním afér na jednej strane a omieľaním nezničiteľnej "osvedčenej" maďarskej menšinovej otázky na strane druhej.

To prvé - vyvolávanie afér je nebezpečné a občas sa nepodarí odhadnúť ani správny rozmer. Domnievam sa, že Spišská Nová Ves predsa len rezonuje vo svete trošku viac ako by bolo žiadúce. Zneužívanie menšinovej, predovšetkým maďarskej otázky, za asistencie časti slovenskej tlače a Slovenskej televízie možno vo vnútri štátu čiastočne zaberie, ale len na prechodnú dobu a skutočne len čiastočne, v zahraničí však vyvoláva nepriaznivú odozvu. Verte mi, vážené dámy a páni, že snáď okrem Severnej Korey a Kuby nikde sa nedívajú so sympatiou na buldozéry a žeriavy Ministerstva dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky, ktoré násilne odstraňovali tabule obcí s maďarskými názvami. A pritom takými riešeniami vláda nás tlačí do pozície, v ktorej sa musíme a budeme sa brániť. A keď nás vláda nepovažuje za skutočných partnerov a nerokuje s nami, sme nútení obrátiť sa na tých v Európe, ktorí nás berú za partnerov. Určite sú medzi vami aj takí, ktorí si myslia, že takýmito krokmi škodíme Sloven-

sku. Musím sa ohradiť voči týmto tvrdeniam. Hovoríme o realite v Slovenskej republike a fakty sú kontrolovateľné.

Na druhej strane považujeme za veľmi nebezpečnú snahu, keď určitá skupina alebo dokonca osoba sa stotožňuje so štátom. Poznáme to z dejín. Hovorí sa tomu absolutizmus. A čo to znamená prakticky, o tom by mohli vypovedať nielen bývalí ministri alebo veľvyslanci Slovenskej republiky, ale aj také osobnosti nedávnej histórie, ako Trocký, Slánsky alebo Rajk. A okrem toho pán Steny Hoyer, predseda, a pán Dennis de Conciny, podpredseda výboru Komisie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe KBSE, ktorí nie sú mojimi osobnými priateľmi, písali list 19. 9. pánu Petrovi Burianovi, chargé d' affaires Slovenskej republiky vo Washingtone. Obsah listu je na 90 % rovnaký s obsahom nášho listu zaslaného do Rady Európy. Pani Catrine Lalumier, generálna tajomníčka Rady Európy sa nie na základe našich výrokov vyjadrila skepticky o demokratických pomeroch v Slovenskej republike. Pani Garcia Arias, šéfka skupiny parlamentov Európy pre spoluprácu so Slovenskou republikou a Českou republikou nie na základe našich výrokov a konkrétnych krokov chce tieto chúlostivé otázky prerokovať začiatkom októbra tu, v Bratislave, a nie na základe našej činnosti má pochybnosti o politickom smerovaní Slovenskej republiky. Pán Helmut Kohl, kancelár Spolkovej republiky Nemecka a niektorí jeho ministri nie na základe našej činnosti zabúdajú systematicky na Slovenskú republiku pri začleňovaní východoeurópskych štátov do NATO. Pán minister zahraničných vecí Holandského kráľovstva, ako aj poslanci Parlamentného zhromaždenia Rady Európy za Rakúsku republiku nie v smere k našej činnosti vyjadrili pochybnosti, či Slovenská republika mieni dodržať tie garancie, ktoré dala pri vstupe do Rady Európy.

Vážené dámy a páni, každý máme určite vlastný názor a musíme rešpektovať aj právo toho druhého na vlastný názor. Skúsme sa však spolu zamyslieť na týmito súvislosťami,

o ktorých som pred chvíľou hovoril. Skúsme si dať spolu odpoveď na otázku, prečo píšu napríklad rezignovaní členovia Rady Slovenskej televízie také zdôvodnenia, aké máte každý pred sebou, že odstupujú eminentne z mravných dôvodov a nechcú byť bezmocnými svedkami toho, kam táto inštitúcia kráča. Prečo sa sťahuje zo Slovenskej republiky časť slovenskej inteligencie, a prečo odchádza do Prahy aj taký velikán slovenskej literatúry ako Ladislav Mňačko? Všetci máme vysokú zodpovednosť za to, aby sme na tieto otázky dali správne odpovede. My aj v oblasti národnostnej politiky chceme seriózne rokovať so všetkými z vás a opakovane odmietame, aby táto otázka bola démonizovaná a zneužitá na odpútanie pozornosti. Naše predstavy formou návrhu zásad ústavného zákona o postavení menšín v Slovenskej republike sme odovzdali pánu predsedovi Národnej rady 20. júla. Veľmi dúfam, že vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky sa otvorí o tom demokratický a vecný dialóg, ktorý by dopomohol aj k odstráneniu nedôvery na oboch stranách.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Slovo má pán poslanec Šebo za HZDS. Faktická poznámka - pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

prepáčte, nedá mi nereagovať formou poznámky na niektoré úvahy a tvrdenia kolegu Csákyho. Zaujíma ma najmä tá časť vystúpenia, v ktorej sa nám tu snaží dokázať, že je to Slovensko, sú to slovenské inštitúcie, od vlády počnúc cez os-

tatné inštitúcie, ktoré vlastne sú príčinou toho, že na Slovensko sa dívajú spoza hraníc tak, ako sa na Slovensko dívajú. Ako jeden z argumentov by som uviedol skutočnosť, ktorá, myslím si, môže hovoriť za všetky. Iste mnohí z vás poznáte kauzu maďarskej základnej alebo Základnej školy v Rimavskej Sobote s vyučovacím jazykom maďarským, kde vlastne celá skutočnosť bola spolitizovaná, kde boli zneužité deti aj rodičia a má dodnes, dá sa povedať, dosiahnutie nepochopiteľného cieľa. Celá vec bola spolitizovaná, postavená na politickú úroveň, a niektorí z rodičov, ktorí podpísali reglement o štrajkovej pohotovosti, vlastne ani nevedeli, čo podpisujú.

Ale chcel by som vám prečítať niekoľko riadkov z vyhlásenia, ktoré vlastne hovorí za všetko. Citujem: "Arogantným spôsobom, nedodržiac ani vlastné sľuby, obišla teda školská správa uznesenie mestského zastupiteľstva na pridelenie 6 tried maďarskej škole v budove novopostavenej školy, ktorá je vo vlastníctve mesta. Takéto machinácie sú hrubým porušením demokratických princípov občianskej rovnosti, ktoré nielenže obmedzujú základné práva tu žijúceho maďarského národného spoločenstva, ale zasievajú aj semená nevraživosti medzi tu dobre spolunažívajúce národy." Okrem ministerstva školstva a iných kompetentných bola táto výzva zaslaná aj Tlačovej agentúre Slovenskej republiky. Pýtam sa pána Csákyho, či takéto vyhlásenia robia dobré meno Slovensku. Kto je zodpovedný za to, vychádzajúc z týchto vyhlásení, že na Slovensko je takýto pohľad zo zahraničia? To je jedna stránka veci.

Po druhé - uviedol slovenského literáta Ladislava Mňačka, že sa odsťahoval do Prahy. Prosím, môžem potvrdiť, že to vôbec nie je pravda. Ladislav Mňačko je zaťom významného slovenského básnika Ivana Kraska. Kraskovský majetok sa nachádza v Lukovištiach. To je dedinka, ktorá je vzdialená 12 km od Rimavskej Soboty. A pán Mňačko tam veľmi často cho-

dí, pretože sa zaujíma o tento majetok, tento majetok má byť vrátený jeho manželke, a preto by som pochyboval o tom, že sa chce usídliť v Prahe.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán minister Slobodník.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predsedajúci,
vážení páni poslanci a pani poslankyne,

pán Csáky tu predniesol prejav, v ktorom akoby sa zbavoval zodpovednosti za to, čo robia niektorí, zdôrazňujem, niektorí poslanci maďarských zoskupení vo svete. Mal som to šťastie, či skôr nešťastie, že som dvakrát bol pri akciách, na ktorých mal neslávnu účasť aj pán Csáky. Tá prvá je známejšia, tú ponechám bokom. To je Štrasburg, kde odovzdal za prítomnosti pána Gašparoviča a ďalších členov našej delegácie petíciu Rade Európy. Tá druhá však ukazuje, akými spôsobmi niektorí poslanci aj Národnej rady, aj bývalého Federálneho zhromaždenia, sa voči Slovensku správajú. A dobre je to pripomenúť.

Bol to Flensburg, pán Csáky, pamätáte sa, bol to Flensburg, na ktorom kolega nie z vášho hnutia, pán Florián, odovzdal dokument vo veľmi zlej francúzštine a v lepšej nemčine a angličtine, petíciu, kde sa hovorí o situácii na Slovensku. V tej petícii boli slová, ktoré sú samy osebe, nehnevajte sa, podľa platných zákonov trestné. Tam sa konkrétne konštatuje: na Slovensku sa chystajú ďalšie etnické čistky. Každý vie, čo dnes pojem etnické čistky znamená. Je to tá najväčšia tragédia deväťdesiatych rokov - Bosna, Hercego-

vina. Netreba to tu vysvetľovať. Všetci si pamätáme, a nie len tí, čo tu sedíme, že nijaké takéto čistky, to znamená vyvražďovanie maďarského obyvateľstva sa nekonalo a, samozrejme, ani nikdy konať nebude, pretože naším spoločným záujmom je žiť tu v mieri.

Ďalšie také veľmi nepríjemné veci obsahuje tento dokument. Koniec-koncov, máte si ho možnosť prečítať v slovenskom preklade, dal som urobiť preklad a vyšiel v Literárnom týždenníku 34, 35, 36 - nepoviem vám presne, v akom čísle. Tam sa dozviete, aké je zmýšľanie niektorých politikov z Együttélés a, bohužiaľ, aj z MKDH o Slovensku. To sú veci, ktoré neznamenajú to, čo ste povedali, pán Csáky, že neiniciujete veci. Vy iniciujete veci a vaším zámerom je nepravdami škodiť Slovenskej republike. A tu by som chcel pripomenúť aj osobný zážitok. Samozrejme, keď som si prečítal tento dokument vo Flensburgu na konferencii národnostných skupín alebo menšín, ak chcete, vystúpil som v diskusii a vysvetlil som, že to nie je pravda, že nijaké etnické čistky sa nekonajú. Vysvetlil som aj ďalšie veci o maďarskom školstve na Slovensku. Aj iné veci, o divadlách, o 26 časopisoch, ktoré slovenská vláda vlani podporovala. Ale pán Csáky nechcel počuť aj iné slová, ktoré tam odzneli, a teraz nie z mojich úst, tie rád pripomeniem.

Tam sa jednoznačne hovorilo o reciprocite. Predniesol to zástupca Európskeho parlamentu. O reciprocite. Ďalšia vec, ktorú tam predniesol ten istý pán poslanec, znela: Menšiny majú právo na svoje symboly, ale tieto symboly nesmú v nijakom prípade byť identické so symbolmi susedného štátu. A to je rozdiel. To znamená, že maďarská zástava a maďarská hymna nemôžu byť súčasťou slovenského života. Žiaľ, nie je to výmysel môj a ďalších. Ale ten osobný zážitok: Pán Csáky sa nespoľahol na maďarských tlmočníkov, ktorí boli prítomní na tejto konferencii, čo mu, samozrejme, nemožno zazlievať, ale počúval môj nemecký prejav v nemčine na vlastné uši.

A použil som tam doslovne túto vetu: "Tu sedí aj pán poslanec Csáky" - to citujem sám seba, možno nie doslovne, ale presne - "tu sedí aj pán poslanec Csáky, ktorý môže potvrdiť a musel by potvrdiť, ak by nechcel klamať" - to som si dodal, túto polvetu - "že na Slovensku má maďarská menšina zabezpečené veľmi veľa práv. A chvalabohu, že ich má, aby ste si nemysleli, že tento môj prejav smeruje k tomu, že by sa chceli tieto práva akýmkoľvek spôsobom obmedzovať."

Pán Csáky po skončení môjho prejavu prišiel za mnou, sedel som tam s pánom Hrabovcom a pánom Gedeonom - pán Hrabovec je reprezentant slovenských Slovákov v Rakúsku a pán Gedeon je predstaviteľ nemeckej národnostnej menšiny na Slovensku, mimochodom, mal veľmi pozitívny prejav o slovenskej politike voči menšinám na tom istom zhromaždení - a povedal mi: Ja som nie z Együttélés, ja som z MKDH. Odpovedal som: Ja som predsa nehovoril o nejakom hnutí, ja som nevedel, aké hnutie to je, teda vedel som, že je Együttélés, ale nevedel som teda, že aj pán Csáky sa stotožňuje s týmto hnutím. Na druhý deň - a to je už moja posledná vec, ktorá dokazuje spôsoby boja, aké používa pán Csáky, pán Duray a ešte niektorí ďalší, ktorých tu radšej nebudem menovať, pretože nechcem zaberať váš čas - na druhý deň pán Csáky počas mojej neprítomnosti - a bol to posledný prejav na tom zhromaždení - povedal asi toto - dozvedel som sa to potom od mojich dvoch kolegov, ktorých som tu spomenul - že, počuli ste tu ministra, ako sa mi vyhrážal - ako sa vyhrážal mne, pánu Csákymu. A opakujem, napísal som to aj do novín po návrate s Flensburgu, nič iné okrem toho, že pán Csáky mi môže tieto slová o tom, ako sa slovenská vláda stará o menšiny, potvrdiť alebo vyvrátiť. Žiaľ, buď je jeho nemčina slabšia, ako si namýšľa, alebo jednoducho vedome, a to by bol ten lepší prípad, skresľuje situáciu. Ale nejde tu, samozrejme, o tento osobný motív, nejde tu o mňa.

Ide tu skutočne o to, že chceme, aby maďarská menšina a všetky menšiny na Slovensku mali všetky práva, ktoré im patria. Nemôžeme však pripustiť skresľovanie faktov o Slovensku. Nemôžeme pripustiť také veci, o akých som sa dočítal v novinách, ako je prejav pána Duraya vo Váczi. To sú veci, ktoré sú trestné. Nedá sa nič robiť, to nie je vyhrážka, to je konštatovanie. Keď niekto tvrdí o Slovensku, súčasnom demokratickom Slovensku, že chystá etnické čistky, je to, podľa môjho názoru, čin, ktorý je predovšetkým hlboko nepravdivý a hlboko v rozpore so zákonmi. Ak sa nemýlim, ale právnici ma možno poopravia, ak sa mýlim, je to § 199 - šírenie poplašných správ. Myslím si, že takýmto spôsobom sa vzťah slovenského obyvateľstva a maďarského obyvateľstva nezlepší. Tu nie je možné pokračovať takou taktikou, ktorú tu predviedol aj pred chvíľou v niektorých častiach svojho vystúpenia pán Csáky.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pani ministerka Keltošová.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Chcela by som len doplniť môjho predrečníka. Dovoľte, aby som vám zacitovala, keď už hovoríme o našich spoluobčanoch zo zmiešaných oblastí, hovorme konkrétne. Mám pred sebou výsledky výskumu Slovenského štatistického úradu, ktorý sa uskutočnil v júni v národnostne zmiešaných oblastiach Slovenska. Zúčastnili sa ho obyvatelia 11 okresov s významným podielom obyvateľov slovenskej a maďarskej národnosti, to znamená nad 10 %. Celkove súbor tvorilo 738 932 obyvateľov, z toho bolo 54,36 % Slovákov a 45,64 % Maďarov. Nebudem

teraz obšírne rozprávať, o čom všetkom tento súbor hovoril, ale bola tu otázka ako sa majú správať obyvatelia žijúci v oblastiach, ktoré sa pod vplyvom historických udalostí v Európe ocitli oddelene od pôvodnej vlasti. Odpovede: Mali by sa vzdať svojej národnosti a splynúť. Slováci odpovedali v 10 %, že súhlasia, Maďari v 3 %. Druhá otázka: Nemali by sa vzdávať svojej národnosti, mali by si udržiavať svoj jazyk, kultúru, obyčaje a zároveň poznať a ovládať jazyk, kultúru, obyčaje väčšinového národa. S touto otázkou sa stotožnilo 85 % opýtaných Slovákov a 72 % opýtaných Maďarov. Z toho je záver, že tolerantné demokratické stanovisko k postaveniu menšín zastávajú viac ako štyri pätiny Slovákov. Tretia otázka: Mali by si udržiavať svoju národnosť so všetkými jej znakmi a utvoriť vlastné autonómne územie. Z opýtaných súhlasilo 1 % Slovákov a 18 % Maďarov. Pre mňa je zaujímavé, že z týchto 18 % Maďarov je 27 % z CSEMADOK-u a 33 % zo Spolužitia.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Ešte o slovo sa prihlásim sám.

Pán poslanec Csáky zrejme neoslovoval nás, oslovoval širšiu verejnosť. Rád by som však povedal, že jeho pokus stotožniť stanovisko určitých politikov so stanoviskom príslušnej etnickej skupiny a na druhej strane popierať účasť na skresľovaní obrazu o Slovensku, je podľa môjho názoru, prinajmenšom nehorázne. To je stavanie sa do pozície svätého za dedinou. Vieme, že práve za pomoci maďarskej lobby sa koná tento ofenzívny nástup protislovenského postupu. A nemôžete povedať, že nemáte s nimi styky, pretože či už váš raport u predsedu vlády Antalla alebo vaše styky s významnými prominentmi veľkomaďarskej myšlienky v zahraničí jasne doka-

zujú, že tento spoj je celkom výrazný. Nie je pravda, že nemáte s tým nič spoločné. Máte, a veľmi veľa. /Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu podpredsedovi Húskovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Gaulieder.

Poslanec F. Gaulieder:

Vážený pán predsedajúci,

chcel by som reagovať len na jednu časť vystúpenia pána poslanca Csákyho. Chcel by som mu položiť jednu konkrétnu otázku, či v rámci jeho misie v zahraničí, okrem toho, že spomínal, v akých ťažkých a zložitých podmienkach žije maďarská národnostná menšina, uviedol aj taký príklad, že konkrétne v Galante je Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským správcom budovy, v ktorej je slovenské gymnázium v podnájme. Ďalej či uviedol aj to, že mesto Galanta vlastne dalo ako prvé vôbec na Slovensku možnosť vytvoriť prvé privátne gymnázium s jazykom maďarským. Či spomenul aj to, že v okrese Galanta v obci Mostová vzniklo prvé privátne odborné učilište s vyučovacím jazykom maďarským. Bolo by vhodné v rámci takého sťaženého života národnostnej menšiny spomenúť aj takéto príklady.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem veľmi pekne. Hlásil sa najprv pán poslanec, potom pán poslanec Brňák a pani poslankyňa Mušková.

Poslanec I. Chamula:

Prepáčte, že som druhýkrát pri mikrofóne, ale nedá mi, aby som tentokrát oslovil nie pána kolegu Csákyho, ale pána kolegu Fogaša. Totiž náš výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti 10. februára tohto roku prijal uznesenie číslo 90, ktorým požiadal Mandátový a imunitný výbor Národnej rady Slovenskej republiky - citujem "o preskúmanie výrokov poslancov Národnej rady Slovenskej republiky pánov Pavla Csákyho a Duka-Zólyomiho a obsahu listu nimi napísaného dňa 9. 2. 1993 v Štrasburgu, ktorý bol taktiež doručený Jackovi Dellorsovi, predsedovi komisie Európskych spoločenstiev, či uvedené konanie nie je v rozpore s postavením poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a s Ústavou Slovenskej republiky a či tieto počiny nie sú v rozpore so záujmami Slovenskej republiky. Uvedené žiadame preskúmať na základe autentických dokumentov." Koniec citátu. Viem, že pán kolega Fogaš má kopu roboty, ako tu hovoril včera, ale by som ho veľmi pekne prosil ako predsedu mandátového a imunitného výboru, aby bol tak dobrý, aby náš výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti čo možno v najkratšej dobe obdržal odpoveď na toto naše uznesenie.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predsedajúci,

vzhľadom na to, že som mal možnosť rozprávať sa s niektorými členmi, ktorí abdikovali z funkcie členov Rady Slovenskej televízie, chcel by som protestovať proti konštruk-

cii, ktorú vyslovil pán poslanec Csáky, keď dal do spojitosti mravné dôvody odstupujúcich členov z Rady Slovenskej televízie s odchodom pána Mňačka do Čiech.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pani poslankyňa Mušková.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Pán kolega Brňák ma predbehol, pretože som tiež chcela reagovať na poznámku pána poslanca Csákyho, na zmienku o Rade Slovenskej televízie. Všetci máme vyjadrenie odstupujúcich členov v materiáloch, a je teda dosť nepochopiteľné, prečo sa parlament odmietol zaoberať týmto problémom. Bohužiaľ, pán poslanec Csáky tiež tento názor podporil.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa pani poslankyňa Novotná.

Poslankyňa A. Novotná:

Myslím si, že sme sa všetci chceli vyjadriť k tejto problematike televíznej rady, pretože zasa musím potvrdiť slová pani poslankyne Muškovej, že pán poslanec Csáky bol za návrh poslanca Gazdíka nehovoriť o tomto probléme, nerozoberať ho, hoci sme sa chceli vyjadriť k televíznej rade, pretože vlastne televízna rada je nefunkčná, neschválila stratégiu programu STV 1, STV 2, vysielacie štruktúry STV 1, STV 2, rozpočet STV na rok 1993, investičný plán na rok 1993, ani žiadny iný koncepčný materiál. Teda si myslím, že toto boli dôvody, pre ktoré podali členovia televíznej rady rezignáciu, a nie ako si vysvetľoval pán poslanec Csáky.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Obávam sa, pán predsedajúci, že téma, ktorá sa tu načala, už vôbec nesúvisí s tým, o čom parlament rokuje, ale nedá mi, aby som predsa len nereagovala aj ja. Nazdávam sa, že výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru mal príležitosť hovoriť o tom všetkom, čo tu naškrtla pani poslankyňa Mušková a aj druhá pani poslankyňa. Žiaľ, tam nezaznelo nič z týchto argumentov, ktoré sme tu počuli.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec, máte slovo.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

skutočne som nechcel vyvolať polemiku a nechcel som riešiť predovšetkým alebo najmä národnostnú otázku tu, ale vzhľadom na to, že som bol dvakrát oslovený, dovoľte mi, aby som troma vetami zareagoval. Hovoril som o určitom jave v tomto parlamente a v našej spoločnosti, a vašou sériou vystúpení ste vlastne potvrdili, že je to pravda. Môže to slúžiť veľmi výborne na odpútanie pozornosti od zásadných problémov. /Šum v sále./

K otázke Rimavská Sobota mi dovoľte jednu vetu. Tam to nemôže súvisieť s touto problematikou, tam sa stalo toto: Mestská samospráva kodifikovala určité rozhodnutie v júni a školská správa to nerešpektovala v septembri. Preto vznikol rozpor.

A čo sa týka pána ministra kultúry, áno stretli sme sa vo Flensburgu, asi sme mali obdobné šťastie jeden na druhého ako dnes. Pán minister, musíte mi potvrdiť, že som tam nevystúpil a žiadne materiály som vo Flensburgu nerozdával. Vy ste tam prečítali jeden materiál, kde bola hlavička minimálne s dvojcentimetrovými písmenami Együttélés-Spolužitie, a vo vašom vystúpení ste reagovali ako dnes, že ste moje meno tam opakovali snáď stokrát. Bolo to tak. A asi 300 prítomných vôbec nevedelo, o čo ide, prečo vlastne útočíte na Csákyho. Takže som išiel za vami, povedal som vám, že nie som s Együttélés a s tým materiálom, ktorý ste kritizovali, nemám nič spoločného. A vzhľadom na to, že ste to verejne nepovedali, bol som nútený vystúpiť. A k vášmu vystúpeniu mi dovoľte ešte jednu vetu. Dvakrát ste teraz použili slovo trestné a raz ste použili termín spôsoby boja. Pán minister, či je niečo trestné alebo nie, prepáčte, v právnom štáte nerozhodujete o tom ani vy, ani ja. Sú na to orgány. Prosím, ak si skutočne myslíte, že je to tak, urobte kroky, ktoré na to v právnom štáte treba urobiť. Ja nerád používam a nerád ani počúvam termín spôsoby boja. Nechcem sa stotožniť s týmto termínom, aj tu, aj v zahraničí plním volebné sľuby nášho hnutia.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Hlási sa pán poslanec Fogaš, predseda výboru.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

musím reagovať, pretože som bol oslovený. Chcem ubezpečiť pána poslanca, že predseda výboru už prevzal odpoveď na váš list. Súčasne chcem povedať celkom otvorene a verejne, prečo sme tak dlho celý podnet v mandátovom a imunitnom výbore prerokúvali. Jednoducho preto, lebo si myslíme, že tento výbor musí veľmi citlivo vážiť jednak svoje stanoviská, jednak musí posúdiť, či skutočne je daná pôsobnosť podľa § 28 zákona o poslancoch, a jednak by mal byť vo svojich rozhodnutiach veľmi presný, pretože sa to týka samej podstaty, totiž mandátu poslanca. Prijali sme jeden úzus, a myslím si, že je správny, že nech by prišiel podnet na kohokoľvek a týkal sa čohokoľvek, je namieste, aby dal výbor šancu tomu, koho sa ten podnet týka, vyjadriť sa. Takú šancu sme pánu poslancovi Csákymu dali. Žiaľ, on sa na predchádzajúce zasadnutia výboru ospravedlnil. Minulý týždeň sa na zasadnutí výboru zúčastnil, vyjadril svoje stanovisko a výbor konečne mohol celú vec uzavrieť.

Chcem súčasne povedať, že výbor konštatoval, že v danom prípade nie je oprávnený skúmať súlad s ústavou. K tomu sú tu iné orgány. Konštatoval tiež, že podľa § 28 rokovacieho poriadku neišlo o výrok, ktorý by bol uskutočnený pred orgánom Národnej rady, a preto nemohol začať ani disciplinárne konanie. Súčasne konštatoval, že Pál Csáky priznal alebo pripustil, že použil v súvislosti s vyjadrovaním sa k postupu nepresný výrok, pokiaľ ide o jeho možné stíhanie. Celú komplexnú a presnú odpoveď, myslím, že dostanete aj vy vo výbore. Na druhej strane musím povedať, pán poslanec, že vaše podanie bolo nie celkom presné, pretože pán Csáky, ako sa ukázalo, 9. 2. neodovzdal pánu Dellorsovi žiadne dokumenty,

ale odovzdal ich pánu Klebesovi, a myslím, že tam neboli prednesené žiadne výroky, ktoré by sme mohli skúmať. Hovorím to iba preto, aby sme celkom boli načistom, v akej pozícii bol mandátový a imunitný výbor pri zaujímaní stanoviska.

Mňa veľmi mrzí, že 5-minútové vystúpenie pána Csákyho tu vyvolalo pomaly polhodinovú debatu. Mrzí ma to predovšetkým preto, lebo si myslím, že 30-bodový program, ktorý máme pred sebou, náš čas nedelí ani nenásobí, len sťažuje našu pozíciu. Nakoniec si myslím, že poslanec má právo povedať si svoje stanovisko a Národná rada má právo, samozrejme, rozhodnúť. Vystúpenia pána poslanca Csákyho nebudem komentovať, iba chcem povedať, pán poslanec, že rakúski poslanci vstup do Rady Európy podporili, lebo z vášho vystúpenia to vyzeralo trošku inak. To je všetko.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Šebo.

Poslanec J. Šebo:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne poslankyne a poslanci,

dovoľte, aby som vás poinformoval o vyhlásení, teda predložím vám vyhlásenie zo stretnutia politických strán a hnutí okresu Levice.

Predstavitelia politických strán a hnutí okresu Levice - Hnutie za demokratické Slovensko, SDĽ, SNS, KDH, MKDH, Spolužitie, KSÚ, Strana zelených na Slovensku, SDSS, Hnutie poľnohospodárov a KDS, ktorí sa spoločne zišli na stretnutí za účasti poslancov Národnej rady Slovenskej republiky pánov Tibora Kuzberta a Ing. Jána Šebu s cieľom vzájomne sa poin-

formovať o situácii pri dodržiavaní práv národnostných menšín v okrese, dospeli po vzájomnej výmene názorov k záveru, že vzťahy medzi občanmi v národnostne zmiešaných obciach a mestách okresu sú dobré a nie sú známe konkrétne prípady porušovania práv národnostných menšín v okrese. Zúčastnené strany a hnutia sa dohodli, že pokiaľ by sa v budúcnosti vyskytli problémy v tejto oblasti, sú ochotné vzájomne sa o nich informovať a prispieť k riešeniu v záujme pokojného života občanov okresu.

Zástupcovia MKDH a Spolužitie odporúčajú vláde Slovenskej republiky a Národnej rade Slovenskej republiky zákonným spôsobom upraviť používanie dvojjazyčných názvov miest a obcí. Myslím, že to netreba komentovať.

Chcel by som ďalej vystúpiť s mojou pôvodnou prihláškou.

Vážené kolegyne a kolegovia,

dovoľte, aby som vás v krátkosti poinformoval o výsledkoch pracovnej cesty v Moskve, ktorá sa konala v dňoch 6. až 8. septembra 1993. Pracovnej cesty sa zúčastnila pracovná delegácia Národnej rady Slovenskej republiky v zložení poslancov Ing. Ján Šebo, Ing. Juraj Plesník a Ladislav Köteles. Účelom cesty bola účasť na seminári o Európskej energetickej charte. Organizátorom seminára bol Sekretariát Európskej energetickej charty so sídlom v Bruseli.

Cieľom seminára bolo oboznámiť zástupcov parlamentov zúčastnených krajín o koncepcii a poslaní Európskej energetickej charty. Prednášajúcimi na tomto seminári boli pán Roten, predseda seminára, pani Hoffová, predsedníčka v oblasti vzťahov Európskeho parlamentu, ďalší prednášajúci pán Jons, Ervik, Friemantl, Sorokin, Kalistratov, Braun a ďalší členovia Sekretariátu Európskej energetickej charty.

Európska energetická charta je politická deklarácia, ktorá zaväzuje všetky krajiny, ktoré ju podpísali a ratifikovali, alebo v budúcnosti tak urobia, k zabezpečeniu politických a juridistických štruktúr sektoru energetiky na princípoch trhového mechanizmu. Idea charty sa zrodila v roku 1990 a dňa 17. decembra 1991 bola v Haagu podpísaná ministrami energetiky zúčastnených krajín. Zoznam 49 zúčastnených krajín svedčí o veľkom význame charty. Podľa plánu prijatia charty uvažuje sa o tom, že charta by zahŕňala krajiny bývalého Sovietskeho zväzu, východnej a strednej Európy, všetky krajiny západnej Európy a taktiež neeurópske štáty Austráliu, Kanadu, Japonsko a USA.

Dohoda o energetickej charte sa týka celého radu zložitých otázok, napríklad medzinárodných noriem na voľnom trhu energetických tovarov, ktoré by nepripúšťali diskrimináciu, zabezpečovali by prístup k energetickým zdrojom, liberalizáciu trhu, dovoz, vývoz energií, tranzit cez územie iných krajín. Charta bude zabezpečovať právny základ pre voľný vstup kapitálu, jeho ochranu, normy pre ochranu životného prostredia ohrozovaného energetickou činnosťou jednotlivých krajín, jadrovú bezpečnosť a iné.

V neposlednej miere charta vytvára právny rámec pre riešenie sporov, ktoré môžu v oblasti energetiky medzi krajinami, ktoré k charte pristúpili, vznikať. Nadväzujúce protokoly k charte sú protokol o jadrovej energetike, jadrovej bezpečnosti, protokol o elektrickej energii, protokol o uhoľných palivách, protokol o naftovej energetike, protokol o plynovej energetike, protokol o efektívnosti energetike, protokol o životnom prostredí.

Účelom seminára bolo oboznámiť účastníkov o zmysle a poslaní charty a zároveň pôsobiť na parlamenty krajín, aby ratifikácia dohody o Európskej energetickej charte prebehla hladko, bez vážnejších rozporov. Charta bude mať zmysel

a plný význam len vtedy, keď ju podpíšu a prijmú všetky európske krajiny. Predpokladá sa, že charta bude podpisovaná a ratifikovaná parlamentmi krajín v priebehu roku 1994. Následne by v rokoch 1995 až 1998 boli prijímané zákonné úpravy vo vnútri jednotlivých krajín, ktoré by zosúlaďovali svoje zákony s prijatými zákonnými normami, ktoré sú zakotvené v charte.

V ďalšom tzv. prechodnom období odhadovanom na 8 až 10 rokov by sa realizovali technické opatrenia, prechod na svetové ceny a podobne. Tieto opatrenia by umožňovali naplno využívať možnosti energetiky krajín v spomínaných oblastiach, v obchode, v kapitálovej účasti a dostupnosti k najmodernejším technológiám, k novým zdrojom, v zvyšovaní efektívnosti energetiky a podobne.

Na seminári sme rozdali účastníkom množstvo propagačných materiálov o slovenskej energetike a základné údaje o jej súčasnom stave a najnovšej koncepcii rozvoja. Niektorí účastníci prejavili záujem o nadviazanie kontaktov s energetikmi Slovenska. Napríklad Litva má záujem o kontakty a spoluprácu v oblasti energetického využívania geotermálnych zdrojov. Prisľúbili sme tieto kontakty sprostredkovať.

Vzhľadom na to, že ratifikácia charty potrebuje právnu úpravu našich zákonov, odporúčame Národnej rade Slovenskej republiky ustanoviť pri Národnej rade Slovenskej republiky dočasnú komisiu, ktorej úlohou bude sledovať ďalší postup pri príprave ratifikačného procesu v podmienkach Slovenskej republiky v zmysle odporúčaní deklarácie charty.

Vážené poslankyne a poslanci, ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi. Slovo má pán poslanec

Ján Krivčík za KDH. Ešte predtým faktická poznámka - pán poslanec Kelemen.

Poslanec M. Kelemen:

Keďže pán poslanec Šebo pokračoval vo svojom vystúpení po technickej pripomienke, nemal som možnosť reagovať na vystúpenie pána poslanca Csákyho, ktorý na pôde tohto parlamentu spochybnil konkrétne kroky Okresnej školskej správy v Rimavskej Sobote. A to nemôžem jednoducho dopustiť, pretože konkrétne kroky Okresnej školskej správy v Rimavskej Sobote sú plne v súlade s koncepciou rozvoja základného školstva Slovenskej republiky, koncepciou Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky. To po prvé.

A po druhé - odporúčam, aby sa pán poslanec Csáky hlbšie oboznámil s problematikou základného školstva v našom okrese, a určite by neušla jeho pozornosti aj taká skutočnosť, že obsadenie slovenských a maďarských tried na základných školách, pokiaľ ide o počet detí, je neporovnateľne priaznivejšie v prospech detí maďarskej národnosti.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Kelemenovi. Prosím, slovo má pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Tiež musím reagovať na vystúpenie až teraz z tých istých dôvodov ako kolega Kelemen. Pán Csáky je z nášho okresu. Na toto stretnutie politických strán mu bola osobne doručená pozvánka. Nedostavil sa. To nie je prvýkrát, kde ho pozývame na takéto stretnutia. Na jednom sa zúčastnil, posedel tam asi pol hodiny a odišiel. Chcem sa spýtať pán Csákyho: Reprezentujete aj okres Levice? Keď áno, tak by ste mali

poznať aká je situácia v Levickom okrese. My, poslanci za HZDS, sa nebojíme ísť ani do južných okresov. Ja vám zaručím, že nič sa vám nestane v Pukanci ani v Rybníku, ale príďte tam vysvetliť svoje názory, aby sme vás pochopili.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Kuzbertovi. Slovo má poslanec Krivčík za KDH.

Poslanec J. Krivčík:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

dňa 22. 6. 1993 sa na Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo obrátila doporučeným listom pani Anastázia Strečková zo Zvolena, bytom Rázusova ulica 16, s podnetom a s prosbou o pomoc pri vydávaní nehnuteľností, ktoré jej boli odňaté bez náhrady podľa zákona číslo 142/1947 Zb. Išlo o majetok otca menovanej, ktorý sa nachádza v katastrálnom území Sazdice v okrese Levice. Z tohto podnetu zo dňa 21. 6. 1993 citujem:

"Zápisnicou zo dňa 28. 1. 1949 podľa § 6 zákona číslo 142/1947 Zb. bol pôdohospodársky majetok môjho nebohého otca Jána Krnáča a jeho súrodencov v katastrálnom území Sazdice, okres Levice, prevzatý do úradnej správy. Ide o poľnohospodársku usadlosť o výmere 148 ha, z toho poľnohospodárskej pôdy 98 ha. Dňa 23. 4. 1992 sme uplatnili nárok podľa § 9 zákona číslo 229/1991 Zb. na vydanie nehnuteľností na Pozemkovom úrade v Leviciach. Povinné osoby sme v zmysle § 9 zákona vyzvali na vydanie nehnuteľností.

Dohodu na vydanie nehnuteľností v lehote 60 dní podľa zákona uzavreli s nami len Západoslovenské lesy, Levice dňa 8. 7. 1992. Túto dohodu Pozemkový úrad, Levice schválil rozhodnutím dňa 21. 1. 1993. Lesy nám však do dnešného dňa vydané neboli. Štátny majetok Želiezovce s nami dohodu v stanovenej lehote podľa § 9 citovaného zákona neuzavrel napriek rôznym urgenciám, preto sme dňa 23. 7. 1992 podľa § 9 ods. 4 zákona požiadali Pozemkový úrad v Leviciach o rozhodnutie o vlastníctve.

Po ďalších urgenciách na Pozemkovom úrade v Leviciach a na Štátnom majetku v Želiezovciach bola uzatvorená dohoda s povinnou osobou - Štátny majetok, Želiezovce dňa 25. 1. 1993. Rozhodnutie o schválení tejto dohody pozemkový úrad vydal 26. januára 1993. Nehnuteľnosti nám však do dnešného dňa vydané neboli a nebola ani poskytnutá náhrada za odňatý živý a mŕtvy inventár, hoci sme 30. 4. 1992 v zmysle § 22 ods. 2 zákona požiadali o vydanie pôdy k 1. 10. 1992 za účelom vykonávania poľnohospodárskej výroby.

Dohoda o vydávaní nehnuteľností s ďalšími povinnými osobami uzatvorená nebola a ani Pozemkový úrad v Leviciach do dnešného dňa o vlastníctve nerozhodol. Vzhľadom na to, že sme chceli začať s poľnohospodárskou výrobou už v roku 1992, čo nám, žiaľ, umožnené nebolo, žiadame vás o pomoc pri navrátení odňatých nehnuteľností a náhrady škody za odobratý živý a mŕtvy inventár. Zároveň vás žiadame o vyslanie zástupcov vášho výboru na horeuvedenú usadlosť presvedčiť sa osobne na mieste, ako s nehnuteľnosťami zaobchádzali tí ľudia, ktorým boli zverené do užívania.

Miesto toho, aby sme vykonávali užitočnú prácu, už tretí rok nezmyselne beháme po úradoch. Poskytne nám niekto za stratený čas a výdavky spojené so zdĺhavým vymáhaním nejakú náhradu? Naši rodičia zákon, ktorý im zobral strechu nad

hlavou a všetko, čo mali, rešpektovali so slovami "nechali nás žiť". Dnes, keď zákon umožňuje napraviť krivdu, ktorá bola na našich rodičoch spáchaná, nie je dodržiavaný, a podľa našich doterajších skúseností je v poslednej dobe čím ďalej tým viac odďaľované jeho naplnenie.

Vzhľadom na to, že dokumentácia týkajúca sa navrátenia majetku je už dosť rozsiahla a nevieme, ktoré doklady by pre vás boli podstatné, sme ochotní na vaše vyzvanie vám ich osobne predložiť. Zaujímalo by nás, kto je poverený kontrolou dodržiavania zákonov, kto je zodpovedný za to, že sa nedodržujú. Prečo nebol už dávno schválený navrhovaný sankčný zákon, ktorý by donucoval vedúcich hospodárskych pracovníkov zákony rešpektovať a ctiť? Obraciame sa na vás preto, lebo cítime sa už bezmocní a kladieme si otázku, či vôbec žijeme v právnom štáte." Koniec citátu.

Mám v živej pamäti rozpravu a najmä vystúpenia kolegov poslancov pána Varjú a pána Hrašku pri prerokúvaní poslaneckého návrhu tzv. sankčného zákona. Práve preto vám dnes predkladám v tejto rozprave ďalší konkrétny príklad nie nedodržiavania platných zákonov, ale i dôkaz o tom, ako skončil takýto závažný podnet na pôde parlamentu Slovenskej republiky. Tento podnet, žiaľ, skončil s najväčšou pravdepodobnosťou v koši administratívy Národnej rady. Svoje tvrdenie opieram nielen o osobné prešetrenie v denníku došlej pošty, kde podnet Anny Strečkovej je v denníku zaevidovaný pod číslom 3588 a podnet bol prevzatý sekretárkou výboru pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo dňa 23. 6. tohto roku. Menovaná Anastázia Strečková doteraz, žiaľ, neobdržala odpoveď na svoj podnet, a to i napriek tomu, že som na túto skutočnosť upozornil už dvakrát Výbor Národnej rady pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo.

V závere môjho vystúpenia si vám dovolím citovať ďalšiu časť podnetu, ktorá bude trošku kratšia. Citujem: "Viem, že

ste postupom niektorých poslancov znechutení všetci, ktorí to myslíte poctivo s naším národom. Preto pri šetrení nedostatkov vracania pôdy od štátnych majetkov požadujte vykonať hĺbkové previerky ministerstvom pôdohospodárstva a najmä vaším výborom vo všetkých štátnych majetkoch na Slovensku. Prečo? Riaditeľ a iní pracovníci štátnych majetkov Demandice v okrese Levice, susedný štátny majetok so Želiezovcami, ktorý už bol teraz odvolaný z funkcie, obhospodaroval niekoľko sto hektárov prenajatej pôdy. Odmenu za prenájom vraj vyplácal produktami, ktoré patrili štátnemu majetku. Obrábanie vykonávali pracovníci štátneho majetku mechanizmami, osivami a podobne, len príjem išiel do vrecka riaditeľa. Žiadajte preveriť všetko, vrátane zobratých dotácií a iných výhod za uplynulé roky, kto všetko je zapletený do týchto akcií v rámci okresu, kraja, Slovenska, pretože väčšina bývalých nomenklatúrnych kádrov vykonáva pôvodné funkcie a brzdí všetko, čo sa dá. Nám bolo a je všemožne brzdené vydanie pôdy, na ktorú sme mohli dostať 70-percentnú dotáciu na stroje, budovy a podobne. Kto vie, ktorý nomenklatúrny káder ich asi dostal? S pozdravom, pani Strečková." Koniec citátu.

Pýtam sa preto pána predsedu Národnej rady, dokedy budeme trpieť takéto spôsoby vybavovania podnetov našich občanov. Alebo pod sviečkou býva najväčšia tma? I to je možné. Možno i minister Baco by v tomto podnete našiel veľa podnetov pre činnosť rezortu, ktorý riadi, ale to by musel v prvom rade chcieť. Dúfam, že po tomto mojom vystúpení pani Anastázia Strečková sa dočká toľko očakávanej odpovede.

Dovolil by som si ešte jednu poznámku k vystúpeniam na tému - dá sa povedať - ďalšieho slovenského zázraku, a to je slovenské poľnohospodárstvo. Budem veľmi stručný. Je evidentné, nič viac, nič menej, bránenie vzniku prirodzeného konkurenčného prostredia v rezorte poľnohospodárstva. Je to obhajoba starých kolektivistických princípov a prístupov, je

to obhajoba systému, ktorý by sa mal pomaly, ale isto ocitať na smetisku dejín.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

O slovo požiadal predseda výboru pán Koncoš.

Poslanec P. Koncoš:

Pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

nedá mi, aby som nezareagoval na vystúpenie pána poslanca Krivčíka, pretože je členom Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo. Faktom je, že skutočne dvakrát informoval výbor, že je tu sťažnosť istej občianky a že list, v ktorom sa sťažovala, sa nedostal na rokovanie výboru, že jednoducho ho niet. Vždy som sa opýtal pána poslanca, či je obsah listu taký, aby sa ním zaoberal aj výbor, alebo túto sťažnosť vybaví vo vlastnej kompetencii. Okrem toho tajomník výboru žiadal pána poslanca, pokiaľ má kópiu tohto listu alebo ďalšiu sťažnosť, neviem odkiaľ, alebo dokonca tento list, aby ho poskytol, aby sme sa s obsahom listu oboznámili. Pán poslanec na prvom zasadnutí, keď o tomto informoval, povedal, že to vybaví vo vlastnej kompetencii - zhruba v tom zmysle. Druhýkrát, keď som sa pýtal na septembrovom zasadnutí výboru, alebo koncom augusta, povedal, že sa musí opýtať sťažovateľky, či jej sťažnosť je ešte aktuálna. Z tohto usudzujem, že pán poslanec nemal osobne záujem na tom, aby sa podstata skutočne riešila, ale jeho postup a jeho dnešné vystúpenie pokladám za politicky účelové. Dúfam, pán poslanec, že teraz už tajomníkovi a celému výboru dáte tento list, túto

sťažnosť k dispozícii, aby sme sa mohli skutočne sťažnosťou zaoberať.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

S faktickou poznámkou sa hlásil pán poslanec Krivčík.

Poslanec J. Krivčík:

Pán predsedajúci, dovolil by som si zareagovať na môjho predrečníka. V zásade nesúhlasím s tým, čo tu bolo prednesené, nakoľko je pravdou, že som na tieto veci dvakrát poukázal - pán predseda Koncoš to potvrdil - na zasadnutí nášho výboru, ktorého som členom. Avšak treba povedať, pán predseda výboru, že pán tajomník nemal ani toľko iniciatívy, aby na moje dve urgencie zašiel do podacieho denníka a overil si, či tento podnet sem došiel alebo nedošiel. Jednoducho nebola ochota. A tieto veci, na ktoré sa teraz vyhovárate, že som dal kópiu alebo nedal, myslím si, že to sú druhotné veci a jednoducho skresľujú celý priebeh tejto udalosti.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Koncoš.

Poslanec P. Koncoš:

Ešte raz zdôrazňujem, pán kolega, že ak by ste mali skutočný záujem na riešení prípadu, na riešení sťažnosti, už po prvej informácii by ste boli vyhoveli žiadosti tajomníka výboru, ktorý tento list od vás pýtal. Pre mňa je druhoradé, či tajomník bol alebo nebol za tým, alebo kde sa stratil. To nech si skúma tajomník, to je jeho vecou. Ale tu ide o pod-

statu, že sťažnosť ste, podľa môjho názoru, nemali záujem riešiť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Prekvapuje ma, že pán kolega Krivčík sa tak veľmi angažuje v Levickom okrese. Hovoril už o Novej dedine, teraz hovorí o Sazdiciach, hovorí o Demandiciach. Prípad Sazdíc nepoznám. S pani Strečkovou sa určite spojíme. Tu by som však chcel pripomenúť jednu vec, že moja poslanecká etika káže, že keď v niektorom okrese mám nejaký problém, aspoň tu, na pôde parlamentu, sa s príslušným poslancom z okresu skontaktujem. Zvlášť u vás, pán poslanec, keď tvrdíte, že vám ide o Slovensko. Aj nám ide o Slovensko.

Čo sa týka Demandíc, na podnet bol tam vykonaný prieskum z pôdohospodárskeho výboru. Závady a nedostatky boli vyhodnotené, bol daný návrh ministerstvu poľnohospodárstva. A môžem vám povedať, že ten pán riaditeľ už vyše mesiaca je z Demandíc odvolaný. Nie ste dobre informovaný, pán kolega.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Pán poslanec Varjú s faktickou poznámkou.

Poslanec J. Varjú:

Prepáčte mi, vážené kolegyne a kolegovia, nedá mi, aby som sa nespýtal verejne pána kolegu Krivčíka, čo on osobne v tejto veci už urobil, aké kroky, či bol na poslaneckom prieskume. Keď sa dobre pamätám, už niekedy v júli dostal

tento list. Tiež dostávam takéto sťažnosti a zvyknem urobiť aspoň prieskum v priebehu maximálne dvoch týždňov, podľa toho, ako mi to dovoľuje čas. Ak skutočne nemá čas, môže to dať osobne mne alebo nášmu poslaneckému klubu a budeme na to reagovať priamo u oprávnenej resp. povinnej osoby, aby sme vedeli, o čo ide.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Ešte faktická poznámka - pán poslanec Krivčík.

Poslanec J. Krivčík:

Skutočne mi ide o riešenie problému, nie o získavanie politického kapitálu. Ak som vystúpil, vystúpil som preto, aby sa tento problém jednoducho začal riešiť. O nič iné mi tu nešlo. Čo sa týka stretnutia s touto sťažovateľkou, áno, stretol som sa s ňou osobne v mesiaci júli, kedy som ju uistil, že sa za jej podnetom pozriem a budem pátrať vo výbore, ako sa vybavil. Tak som aj urobil, to tu presne odznelo aj z úst pána poslanca Koncoša. Takže, neprekrucujme fakty, ale chopme sa iniciatívy a pomôžme tejto žene naplniť jej oprávnené nároky. Prosím vás, nezavádzajme sa navzájom, nehrajme sa na slepú babu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Hrbáľ.

Poslanec J. Hrbáľ:

Vážený pán predsedajúci,
členovia vlády,
dámy a páni,

tento spor, ktorý sa tu momentálne rozvíril, pri se-

rióznosti aktéra pána Krivčíka by absolútne nemusel byť nijakým sporom, pretože celý výbor vie o tom, že pán tajomník hľadal tento spis v evidencii - jednej i druhej, a tam nebol. Normálnym ľudským spôsobom, myslím aj služobne ho požiadal, aby požičal svoju kópiu, že ju dá prefotiť, zavedie to do evidencie. Vec sa už mohla dávno skutočne riešiť.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Dzurinda. Prepáčte, ešte faktická poznámka pána poslanca Krivčíka.

Poslanec J. Krivčík:

Áno, nakoniec ja som za všetko vinný. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
dámy a páni,

včera v rámci interpelácií som sa pokúsil poukázať na moment škodlivosti nereálneho hodnotenia vývoja hospodárstva na Slovensku, ktorý podával občanom Slovenska v nedeľných Krokoch pán premiér Mečiar. V súvislosti s tým som nemohol a ani nechcel som obísť proces transformácie ekonomiky, ktorý prebiehal na Slovensku pred poslednými voľbami. Pointa je v tom, že ak pán premiér sa stotožňuje s obrazom súčasného

hospodárskeho zázraku na Slovensku, mal by okrem iného konfrontovať tento obraz s parametrami predchádzajúceho vývoja. Údaje, ktoré som poskytol, sú oficiálne a platné. O to viac ma prekvapila a tak trocha je mi aj ľúto istej časti dnešného vystúpenia pána poslanca Košnára. Nechápem, čo je lacného na tom, ak operujeme s reálnymi hodnotami - povedzme - aj v grafickej podobe. Nakoniec, jednu takúto podobu nám poskytli odborári. Neviem ako vy, ja považujem tento plagát za veľmi vtipný. Vidíte, že tie očká sa zužujú a ten priestor je vymeraný tým, nakoľko vláda činí alebo nečiní. A vidíte, že keď tých činností je menej, tak nožnice sa roztvárajú a životné náklady rastú rýchlejšie ako nominálna mzda. Vieme, že pomer týchto dvoch hodnôt je reálnou mzdou. No a ak tam nájdete, že reálna mzda v určitom období mala pozitívny trend, a ak náhodou zistíte, že sa kryje s obdobím našej vlády, nemusíme hneď hovoriť o nejakých tendenčnostiach alebo o niečom podobnom.

Priznám sa, že najviac ma prekvapil výrok, že vraj naša vláda mala ešte z čoho rozdávať. Čas bol k nám milosrdný a mali sme ešte z čoho rozdávať v tom zmysle, ako ste sa, pán kolega, vyjadrili. Chcem sa teda opýtať, z čoho sme mohli rozdávať, či z tých 72,5 mld, ktoré chýbajú napríklad po komunistických vládach v oblasti životného prostredia len v rezorte ministerstva hospodárstva do roku 2000 tak, aby životné prostredie bolo v súlade so súčasnými platnými právnymi normami? A naše právne normy v životnom prostredí, myslím si, ešte nie sú také prísne ako v Európskych spoločenstvách. Alebo z tých 40 mld korún, ktoré na rovnaký účel chýbajú obciam do roku 2000?

Mám taký pocit, pán kolega, že tento váš výrok najlepšie vyvracia vývoj v Českej republike. Do volieb, do času konania minulých volieb sme uplatňovali rovnaké princípy reformy tak na Slovensku, ako aj v Čechách. Len, bohužiaľ, rozdiel je v tom, že Česi v týchto princípoch pokračujú

a majú výsledky, a u nás sa reforma v mnohých veciach jednoducho pribrzdila. Mnohé princípy sme opomenuli, chýba synchronizácia jednotlivých krokov reformy. Či majú Česi výsledky alebo nie, dovoľte aspoň dva, tri, štyri údaje. V minulom týždni ste mohli vidieť, že prvýkrát súčasný český parlament hlasoval ako jeden muž, pretože zvyšovali penzie v priemere o 80 až 300 korún. Česká vláda v júli rozdávala peniaze z prebytku za prvý polrok. Železnice dostali niekoľko miliárd korún. K 31. augustu napriek tomu je v českom rozpočte prebytok 5,6 mld korún. O našom schodku som včera hovoril. Takisto pripravujú mnohé zaujímavé zákony. Napríklad budú dotovať isté vrstvy občanov - nebudem zdržiavať aké - v priemere o 150 korún na nájomné a podobne. Chcem tým povedať, že transformácia ekonomiky v Čechách pokračuje, na Slovensku, ako som povedal, sa pribrzdila.

Mám taký pocit, že celkom logicky to implikuje otázku, či aj Česi ešte dnes stále rozdávajú z toho, čo tu bolo, alebo či náhodou už reforma v Čechách neprináša svoje prvé ovocie. Skôr sa prikláňam k tomu, že naozaj vydržali - a prináša svoje prvé ovocie. Iste mnohí môžete namietať, že východisková báza českej ekonomiky a slovenskej ekonomiky nie je rovnocenná, aj keď mnohí politici hovorili, že na Slovensku je prinajlepšom rovnocenná. Teda problém nevidím v straníckom zápase o slasť riadiť ekonomickú reformu na Slovensku, ani vo vytĺkaní straníckeho politického kapitálu. Problém naozaj vidím v tom, že po ostatných voľbách bola na Slovensku prerušená, spomalená ekonomická reforma, stratila sa citlivá synchronizácia jednotlivých jej krokov. My sme zastavili privatizáciu, Česi v nej pokračujú. O pár dní začína v Čechách druhé kolo aj kupónovej privatizácie. My sme oddialili konkurzy a vyrovnania, Česi ich uplatňujú. Česi majú zákon o podpore malému a strednému súkromného podnikaniu, o štátnej podpore súkromnému podnikaniu, my ho nemáme. Česi túto podporu uplatňujú, my pomenej. Áno, aj Nemci ho majú - /po pripomienke z pléna/. Ale základný problém, teda

základná otázka znie: Akú hospodársku politiku forsírovať, akú transformáciu realizovať? A druhou kľúčovou otázkou je vidieť výsledky hospodárstva reálne, neskreslene a pravdivo, lebo len reálna analýza môže generovať potrebné riešenie. A myslím si, že naozaj o toto ide.

Mne sa zdá, že dnes niet na Slovensku veľa "hazardérov", ktorí by radi začali vychutnávať slasť z ovládania ekonomického kormidla slovenskej hospodárskej transformácie. Je to môj pohľad a ja to takto vnímam. Niet veľa takýchto "hazardérov". Niektorí takúto možnosť majú, ale sa jej nechytajú. My takúto možnosť nemáme, preto sa aspoň snažíme o kvalifikovanú kritiku a vlastné návrhy riešení. Netajíme sa, že máme vyhranený názor na pokračovanie ekonomickej transformácie, nuž ho forsírujeme. Ak ho vláda bude realizovať, alebo pokračovať v žiadúcej reforme, budeme takúto reformu podporovať. Poviem aspoň jeden príklad. Na minulom zasadnutí výboru dvaja poslanci HZDS - pán Pivoluska a pán Šebo žiadali od ministra financií pána Tótha, aby začal zase regulovať spotrebiteľské ceny. Minister Tóth bol mierne povedané konšternovaný - ako to Fero Mikloško hovorí - alebo vyvedený z miery, razantne odmietol takéto požiadavky, a celkom otvorene a jednoznačne som pána ministra Tótha podporil.

Problém ekonomiky teda v žiadnom prípade nevidím tendenčne, ani stranícky či mocensky. Problém znie tak, či Slovensko bude mať dosť síl dotiahnuť reformu ekonomiky do trhovej podoby. Spomeňme si všetci, o čom hovoril pán Brzezinski, keď bol na poslednej návšteve Slovenska. Hovoril o tom, že zďaleka nie všetky postkomunistické ekonomiky vydržia dotiahnuť reformu do trhovej podoby. Žiaľ, vývoj mnohých ukazovateľov indikuje, že sa prehlbujú hospodárske ťažkosti našej ekonomiky bez potrebných východísk. My vidíme východisko v razantnej podpore súkromnému sektoru, ktorá by mala byť evidentná či už v privatizácii, menovej a rozpočtovej poli-

tike, legislatíve, podpore kapitálovému trhu a ďalších. Osobne mám v úcte pamäť ľudí a ich skúsenosti, ale tie dnes napríklad hovoria aj to, že mnohí súkromní roľníci majú výborné výsledky, i keď im družstvá často s obrovskými ťažkosťami vydávajú živý či mŕtvy inventár, ktorý im patrí. Mám osobné nádherné skúsenosti s prosperitou súkromne hospodáriacich roľníkov, ktorí nastúpili po roku 1989. Nikto teda nechcel a ani neničil poľnohospodárstvo. Aj tu išlo o zásadnú otázku - o reštrukturalizáciu výroby tak, aby bola menej dotačne náročná, aby bola efektívnejšia a aj zdravšia. Som rád, že prosperujúci súkromní roľníci podávajú o tom svoje svedectvo už dnes, a to je veľmi dobré. Len im treba viac pomôcť, na čo sme mali aj my, poslanci, výbornú príležitosť pri spomínanom sankčnom zákone.

Ďakujem vám.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. O slovo sa prihlásil pán minister Zlocha.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,
vážená vláda,

nereagoval by som na vystúpenie pána poslanca, pretože nie som ekonóm, ale keďže spomenul aj ekologické škody, nedá mi, aby som nezareagoval. Použil trocha nesprávne číslo. Ekologická zadíženosť sa u nás odhaduje na 110 až 130 mld korún. Trocha som sa čudoval, že nevytkol vláde, že sme to ešte neodstránili, ale aspoň trocha objektivity. Ekologická

zadĺženosť alebo situácia, do ktorej sme sa dostali, nie je určite vec posledného roku alebo posledných rokov. Zrejme sme do toho speli niekoľko desaťročí. Naprávať všetko - to zrejme budeme musieť robiť dlho.

Tu som už sám počul viacero pochybností o tom, či vlastne mala vzniknúť samostatná Slovenská republika alebo nie. Niektorí, najmä z poslancov maďarských strán, hovorili, že Slovensko ešte nedozrelo. Hovorili to aj viacerí iní poslanci. Nedozrelo pre tých, ktorí si netrúfajú; pre tých, ktorí cítili, že práve teraz bola tá doba, Slovensko dozrelo. Som presvedčený o tom, že dozrelo pre väčšinu občanov Slovenskej republiky, pretože táto väčšina je dostatočne rozumná, dostatočne pracovitá, a tá, dúfam, dokáže niečo iné, než sú rôzne predpovede a katastrofické scenáre.

Nedá mi, aby som sa nevrátil aj k tomu hospodárskemu zázraku. Ja som tie Kroky pozeral, a ak sa dobre pamätám, pán premiér nepovedal, teda necitoval sám, že je to hospodársky zázrak, ale že to povedal pán Camdesuss. Určité podmienky, v ktorých sme začali v Slovenskej republike, boli trocha iné ako v Českej republike. Viete veľmi dobre, že federálny majetok sme delili na územnom princípe. V Českej republike stačilo predsa vymeniť tabule a všetko ostatné fungovalo. Mali aj ľudí, mali techniku. My sme museli zriadiť Národnú banku, museli sme zriaďovať budovy pre štátnu správu. To určite stojí veľa peňazí. V Českej republike zostali mnohé objekty po kasárňach voľné. Na Slovensku sme ich museli budovať. Mnohé rozhodnutia, ktoré boli urobené v predchádzajúcom období, Slovensku nepridali, či to už bolo rozhodnutie o konverzii, či to bolo rozhodnutie, že si nebudeme nárokovať náhradu za ekologické škody po Sovietskej armáde a podobne. Určite sme mali ťažšiu východiskovú situáciu, to sme nikdy netajili. Boli sme si vedomí toho, že najbližšie roky, ktoré čakajú túto vládu, budú ťažké. To nakoniec máme vo vládnom programe, to predstavitelia vlády aj Hnutia za

demokratické Slovensko zdôrazňovali, aj zdôrazňujú pri každej príležitosti. Ale Slovensku nepomôžu rôzne pesimistické katastrofické scenáre. Slovensku pomôže zdravý rozum, nechcem povedať sedliacky rozum, lebo ten rozum nemajú u nás len sedliaci, ale aj ľudia, ktorí vyštudovali hoci v predchádzajúcom období a uplatnili sa doma i v zahraničí. Teda nespochybňujme, nehľadajme len chyby, ale hľadajme aj nejaké pozitíva.

Za svoj rezort môžem povedať, že za rok aj niečo, za tých 14 mesiacov, sme toho urobili pomerne veľa. Určite sme robili aj chyby, ale môžem povedať, že snažíme sa nájsť riešenie, len potrebujeme trošku kľudu, trošku pochopenia a určite aj dobre myslené rady. Ale len kritika, vedená často úmyselne účelovo, nepomôže ani vláde, ani strane, ktorú reprezentujete, alebo tomu hnutiu, a už vôbec nepomôže Slovensku.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prepáčte, pán poslanec Košnár, o slovo sa prihlásila pani ministerka Keltošová. V zmysle rokovacieho poriadku má prednosť.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Nedá mi, aby som nezareagovala na vystúpenie pána poslanca Dzurindu, ktorý ocenil sociálnu politiku Českej republiky. Dovoľte, aby som spresnila niektoré veci priamo z českých prameňov, pretože máme dobré kontakty s českým ministerstvom práce a sociálnych vecí. V poslednom Respekte vyšiel článok s názvom "Adresná sociální péče dosud na míle vzdálená". Je tam veľmi ostrá kritika terajšej politiky vlá-

dy, ktorá poskytuje dávky neadresne. A pokiaľ ide o zvýšenie dôchodkov, už som spomínala, že máme to v pláne legislatívnych úloh. Predkladám to do vlády aj u nás, na Slovensku, teraz v septembri. Okrem iného zacitujem z tohto článku: "Takzvaná adresnosť a tiež možnosť zásadnej reformy sa musí dotýkať predovšetkým oblastí, ktorým kolonka štátneho rozpočtu hovorí "ostatné sociálne dávky". V súčasnosti ide predovšetkým o prídavky na deti, rodičovský príspevok, dávku pre matky, ktoré sa rozhodnú zostať doma, štátny vyrovnávací príspevok, zaopatrovací príspevok, jednorazové dávky, pôrodné, pohrebné a príspevok na bývanie. Toto všetko sa aj v českej legislatíve navrhuje upraviť takým spôsobom, ako sme to už teraz predložili vám, a kvôli vašim námietkam, pán poslanec Dzurinda tiež, som musela tie tri návrhy zákonov stiahnuť. Takže keď porovnávať, tak komplexne.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. O slovo sa hlási pani ministerka Tóthová.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážení členovia vlády,

dovoľte mi veľmi stručne reagovať, pretože nie som ekonóm, nebudem hovoriť ekonomickými číslami. Poviem jeden prípad za náš rezort ako jednu myšlienku. Nákladovosť, ekonomická rentabilita a podobne dá sa aj názorne vysvetliť. Chcela by som poukázať na jednu vec, že ak v rozbehnutej vlakovej súprave odpojíte niekoľko vagónov, táto rozbehnutá

vlaková súprava nebude pociťovať problémy. Ovšem dať do pohybu novú vlakovú súpravu, to každý technik vie, že tam sú najvyššie energetické náklady. A niečo pravdepodobne, nejaká asociácia platí aj pre ekonomickú sféru. A čo súvisí s činnosťou parlamentu - naše aktivity od vzniku Slovenska nie sú len negatívne, máme aj výrazné pozitívne. Skúsme sa na ne orientovať. Za svoj rezort len jedno: Zbierka zákonov vychádzala v časovom limite tri mesiace. Po vzniku Slovenskej republiky bez toho, že by sme prevzali odborníkov, že by sme prevzali príslušnú techniku, vydávame Zbierku zákonov pravidelne najneskôr do troch týždňov, v prípade núdze z večera do rána. To je argument pre to, že pokiaľ Slovensko chce, má na to odborníkov, vie sa postaviť na svoje nohy. Samozrejme, je to ako s tou vlakovou súpravou.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Košnár.

Poslanec J. Košnár:

V nijakom prípade nechcem rozvíjať polemiku. Ak pán kolega Dzurinda vyjadril isté poľutovanie nad tým, že som hovoril o tom, že predchádzajúca vláda ešte mala z čoho, tak zrejme to slovo "rozdávať" si domyslel. Ja som toto slovo nepoužil. Mal som na mysli niečo iného. Ako ekonóm určite dobre vie, že makroekonomické pohyby nie sú reagenciou na včerajšie, predvčerajšie, alebo spred dvoch mesiacov prijaté uznesenie vlády alebo nejaké hospodársko-politické opatrenie. Preto mne je zasa trošičku ľúto, ak sa dáva do bezprostrednej korelácie momentálny stav k istému dátumu, povedzme, ktorý je významný z hľadiska mocenského, politického a podobne so zvratmi v makroekonomickom vývine a makroekono-

mickom stave krajiny. Toto považujem za nie celkom korektné používanie štatistických makroekonomických údajov. Za korektné, konštruktívne východisko, na ktoré azda všetci čakáme a ktoré by sme všetci chceli tu mať, považujem nie takéto prenášanie, obviňovanie, kto v akej miere za čo môže, ale solídnu, hlbokú analýzu, realistickú analýzu stavu, v akom sa ekonomika nachádza. Hľadanie pozitívnych, triezvych východísk pro futuro. Toto bolo zmyslom môjho vystúpenia. Ak bolo prijaté takým spôsobom, že útočím na všetky možné strany, takto to myslené rozhodne nebolo. Takže argumentácia o tom, čo tu zanechal predchádzajúci režim, akú ekologickú zadíženosť a podobne, je trochu mimo kontextu toho, o čom som vo svojom vystúpení v rozprave hovoril.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Blíži sa pol jednej a mala by nasledovať obedňajšia prestávka. Ešte má faktickú poznámku pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Chcel by som zareagovať na pani ministerku spravodlivosti, keď hovorila o tom, ako promtne zabezpečuje vydávanie zákonov v Zbierke zákonov. Do dnešného dňa sa jej nepodarilo zabezpečiť vydanie novely zákona o štátnom rozpočte číslo 14/1993, aj keď od 18. februára už prešlo viac ako 7 mesiacov, ako tento parlament túto novelu zákona schválil.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Priznám sa, pán poslanec Košnár, že som nepochopil tú neserióznosť z môjho porovnávania, ale to si vysvetlíme individuálne. Vy ste doslova povedali, že čas, ktorý jej - rozumejme predchádzajúcej vláde - bol vymeraný, bol k nej milosrdný a ešte mala z čoho. To je doslovná citácia, čo ste povedali. Hovorím schválne presnú citáciu, aby sme si uvedomili celkový zmysel toho vyjadrenia. Ponechávam to na vnem každého poslanca. Ja som mal taký, ako som povedal.

Pani ministerke Keltošovej by som chcel povedať len jednu vec, že na komplexný pohľad na sociálnu oblasť, myslím si, bude priestor. Sú to zákony, kde si to môžeme povedať a určite si povieme. No, a po druhé - niet štátu na svete, kde by ľudia, novinári a iní, jednoducho boli spokojní - povedzme - aj so sociálnou oblasťou. Čiže ak Respekt vyjadril istý názor, v tomto duchu oceňujem, že Respekt sú necenzurované noviny.

No a pánu ministrovi Zlochovi by som chcel povedať, že bolo to trošku mimo kontextu. Myslím si, že číslo, ktoré ste uviedli, je globálnejšie. Ja som hovoril len o dvoch oblastiach - o rezorte hospodárstva a o obciach. Naozaj je to dedičstvo tých desaťročí. Chcem však povedať len jednu vec, že naozaj som nehovoril o tom, a viem, že problém nestojí dnes tak, či si niekto trúfa alebo nie. O tom v mojom príspevku nebola ani reč. Chcel by som vám povedať, že ja si trúfam, a som presvedčený že aj KDH si trúfa. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Ak dovolíte, chcel by som reagovať na slová pána ministra Zlochu, s ktorým som bol poslancom vo Federálnom zhromaždení. Pán minister, síce kvitujem, že veľmi dôsledne obhajujete svoju vládu, ale nebudujme tu nový Národný front. Nikde na svete v demokratickom systéme opozícia vládu masívne nechváli. Je vlastne pomoc pre vládu, ak ju opozícia upozorňuje na chyby. Osobne sa domnievam, že vaši poslanci aj v tomto parlamente v minulom volebnom období sa neriadili vašimi slovami.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Kuzbert - faktická poznámka.

Poslanec T. Kuzbert:

Tejto noci som mal sen. Snívalo sa mi, že bola jedna vláda, ktorá všetko vyriešila, mala končiť svoje volebné obdobie a státisíce občanov Slovenska zaplavili Bratislavu a na kolenách prosili zástupcov tejto vlády, aby neodišli, aby zostali naďalej. Zobudil som sa, bol som v tomto parlamente a zisťujem, že skutočne sú takí ambiciózni ľudia, ktorí túto vysnenú vládu by mohli realizovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Ešte sa hlási o slovo pán minister.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne a páni poslanci,
vážená vláda,

vôbec som nevyslovil želanie, aby ste nás nekritizovali. Dokonca som povedal, že dobre mienenú, rozumnú kritiku, alebo keď dáme tomu nejaký normálnejší názov - pripomienku, každý normálne zmýšľajúci človek sa bude snažiť využiť. Za seba môžem povedať, že sa stretávam nielen s poslancami a so štátnou správou alebo samosprávou za HZDS, ale so všetkými politickými stranami, aj so zástupcami maďarských strán, aj s občanmi žijúcimi na tomto území. Každú dobre mienenú radu, ale, dalo by sa povedať, každú radu sa snažím so svojimi spolupracovníkmi analyzovať a nájsť v tom niečo, čo môžeme vo svojom rezorte využiť. Ale v žiadnom prípade nemôžem súhlasiť s takou kritikou alebo s takými pripomienkami opozície, ktoré sú - nehnevajte sa - demagógiou.

Nedá mi, aby som nepripomenul jeden prípad, ktorý sa týkal nášho rezortu. Koncom mája alebo začiatkom júna sa na každý rezort obrátila redakcia Národnej obrody s tým, aby sme napísali, aké sme mali predsavzatia a čo sme urobili za rok. Keďže sme boli limitovaní rozsahom textu, ani zďaleka sme nenapísali všetko, čo sme urobili. Mňa potom "veľmi potešili" dve vyjadrenia. Jedno z nich robil pán poslanec Čarnogurský. Podľa neho na ministerstve životného prostredia sme neurobili nič, najväčšie úspechy sme mali v kádrových výmenách, že sme už vlastne vymenili všetko. Keď som to ukazoval niektorým známym, hovorili mi: Ty máš výhodu, ty môžeš teraz všetko povymieňať a vlastne budeš v súlade s tým, čo hovoril pán poslanec. Neurobil som to a ani to neurobím.

Minulý týždeň sme mali stretnutie s výborom pre životné prostredie v Častej-Papierničke a hodnotili sme tam aktuali-

zovaný program vlády za životné prostredie. Môžem vás ubezpečiť, že som sa nehanbil za to, čo sme urobili. Urobili sme toho veľa. Skutočne veľa. Nemôžem povedať, že sme urobili všetko, ale stretávam sa aj s množstvom delegácií zo zahraničia, ktoré prichádzajú k nám niekedy ponúkať pomoc, niekdy sa snažiť plávať v mútnych vodách a niečo získať. A keď sa oboznámia s tým, čo sa u nás stalo v oblasti životného prostredia za tri roky - určite to nie je len výsledok našej 14-mesačnej roboty - čo sme urobili za tri roky, sú často prekvapení. Ako príklad uvediem, že už máme vypracovaný návrh zákona o hodnotení vplyvov činností na životné prostredie. Asi pred dvoma týždňami tu bola delegácia z Holandska, ktorá chcela robiť seminár o využívaní tohoto zákona. Nakoniec konštatovali, že my sme na tom prinajmenšom tak dobre a tak to poznáme ako oni.

Robíme skutočne veľa vecí, ktoré sa v minulosti nerobili. Nehovorím, že to bola predchádzajúca vláda alebo ešte trošku ďalej do minulosti. Len do tých pripomienok treba trošku objektivity. Nám by tiež dobre padlo, keby ste nám povedali: "Áno, toto ste aj dobre urobili". A nielen biť hlava-nehlava, pretože nemôžem si pomôcť, tú neistotu v ľuďoch vyvolávate často vy, pretože, ak sme nič dobré neurobili, ak sa rútime do katastrofy, potom naozaj neviem, čo si majú ľudia myslieť. Takisto sa stretávame s ľuďmi zvonku, prichádzajú tam predstavitelia rôznych strán a rôznych hnutí, a nemôžem povedať, že by boli úplne stotožnení s tými katastrofickými scenármi, ktoré sa tu často hovoria. Ľudia sú ochotní určité ťažkosti strpieť. Ešte som nepočul, že by nám niekto povedal, aby sme sa obrátili na Českú republiku, aby nás znova zobrali do zväzku.

Na druhej strane som presvedčený, že možno niektorá druhá vláda, ktorá príde, a keď sa jej nebude dariť - a som presvedčený o tom, že zázraky neurobí ani druhá vláda - možno padne na kolená a vyzve národ, aby kolenačky išiel k rie-

ke Morave a žiadal o spätné pripojenie. Ale som presvedčený o tom, že naša vláda, naše hnutie takéto rozhodnutie neurobí, pretože naozaj si aspoň trochu veríme a veríme aj v silu ľudí, ktorí na Slovensku žijú.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pani ministerka Keltošová - faktická poznámka. Potom pán poslanec Dzurinda.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Pán poslanec Dzurinda, asi sme si nerozumeli. Hovorila som o právnych úpravách, ktoré sme pripravili, že poznáme aj to, aká je situácia na českom ministerstve práce. Takisto pripravili tie isté právne úpravy, čiže to nebola len kritika Respektu. To je právny stav taký, aký je. A ako ústavný činiteľ, pán poslanec, by som nemala robiť reklamu, ani ju nechcem robiť, ale teraz sa nezdržím. Necenzurovaný Respekt rozhodne nemôžete podozrievať z toho, že je ľavicovo orientovaný. A ak sa chcete ako hnutie, ktoré sa hlási k pravici, dobre zorientovať aj v českej sociálnej politike, o ktorej tu hovoríte, kupujte si Express. /Smiech v sále./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Ešte pán podpredseda vlády Kováč.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

mňa veľmi zaujal farebný plagát, ktorý mal v ruke pán poslanec Dzurinda, ale ako od pravicového ekonóma by som skôr čakal, že bude žiadať, aby tento graf bol doplnený o hodnoty produktivity práce. A to tam chýba. Mávať plagátom, kde sú ceny a kde je mzda, kde je reálna mzda bez toho, že by sa uviedla aká je produktivita práce, je z ekonomického hľadiska asi nie príliš prijateľné.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán podpredseda vlády, mám pocit, že nejde o najserióznejšiu diskusiu. Nemal som vo svojej všeobecnej rozprave tému všeobecnej ekonomiky. Hovoril som o tom, že grafy, ktoré som včera podával v interpeláciách, nepovažujem za niečo zavádzajúce, niečo zlé, a ako ilustráciu som uviedol jeden graf. Veľmi by ma mrzelo, pán podpredseda vlády, ak by ste si mysleli, že ma neznepokojuje jav, že nominálne mzdy rastú rýchlejšie ako produktivita práce. Ak by ste si mysleli, že to neviem, nekonečne by ma to mrzelo. To mi však trošku pripomína, viete, že hráme to niekde inde, o čo tu vôbec dnes nejde. To je jedna poznámka.

Druhá poznámka: Ja veľmi rád čítam Respekt, pani ministerka. Viac som nevyrozumel z toho, čo ste hovorili. A moja posledná poznámka: Pán minister Zlocha, veľmi ma osobne znepokojila vaša vízia vlády, ktorá možno príde, kľakne na kolená a poprosí - mea culpa, chcem ísť naspäť. Osobne ma to veľmi znepokojilo. Beriem to do súvzťažnosti s diskusiou, ktorá tu bola. Vy dobre viete, pán minister, že my sme už v októbri povedali, aký bude náš postoj, že máme isté obavy, ale že jednoducho ak od nového roka niečo bude, tak ideme. Takéto vízie v súvislosti s diskusiou s poslancami KDH nepovažujem za najserióznejšie. Ešte raz opakujem, naša vláda, ak to bude aktuálne, neurobí to, čo ste povedali, som si v tom istý. Ale ešte jednu vec vám chcem povedať. Hovorili ste párkrát o demagógii, pritom ste vyťahovali iné problémy, nie tie, ktoré tu boli diskutované, povedzme aj včera, a hovorili ste o dobre mienenej kritike. Viete, v tom je ten problém. V tom, či je dobre mienená. No, keď sa budeme na koňa obaja pozerať z inej strany, vy ho budete možno vidieť, že je natretý na čierno, ja na bielo. Čiže v tom je tak trošku problém - pochopiť aj druhú stranu, že to tiež môže myslieť dobre. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. O slovo sa prihlásil podpredseda Národnej rady pán Weiss.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

táto debata ma primäla ku krátkej poznámke na tému metodológia kritiky toho stavu, ktorý tu teraz je. Ťažko mňa osobne alebo aj poslanecký klub Strany demokratickej ľavice možno obviňovať z toho, že by bol nekritický k hospodárskej

politike tejto vlády. Argument, ktorý použil pán poslanec Dzurinda, teda okamžité poukázanie na dedičstvo po bývalom režime, je bežný a ja ho beriem. Beriem ho preto, že keď náš klub ekonómov vypracovával prvú štúdiu ešte v decembri 1991, pri analýze stavu slovenskej ekonomiky a jej vývojových možností zohľadnil, aké dedičstvo sme prevzali. Naše stanovisko je však také, že iracionalita a niekdy možno povedať až zvrhlosť niektorých hospodárskych opatrení, ktoré sa diali v rámci RVHP, nemôžu byť predsa večným ospravedlnením pre nedobre volené, nedobre premyslené kroky vlád, ktoré na základe demokratických volieb zobrali zodpovednosť za vývoj tejto krajiny.

Pán Dzurinda, keby som pokračoval v logike vašich úvah, tak by som ponúkol tejto vláde fantastické ospravedlnenie. Veď ona to, za čo ju kritizujete aj vy, môže pokojne, podobne, ako to robíte vy v mene vlády pána Čarnogurského, zvaliť na dozvuky 40-ročnej hospodárskej politiky bývalého režimu. Ale potom upadneme do fatalizmu. Potom prestaneme rozlišovať, za čo môže skutočne bývalý režim a za čo môže zvolená stratégia transformácie prijatá po voľbách v roku 1990, a za čo môžu konkrétne opatrenia tej alebo onej vlády. A myslím si, že tieto roviny musíme rozlíšiť a potom môžeme dôjsť aj k východiskám napríklad štátnej hospodárskej politiky, ktorú by bolo dobré sledovať bez ohľadu na to, kto momentálne na základe výsledkov volieb je vo vláde. Predsa určitú hospodársku štátnu politiku v zmysle presadzovania nevyhnutnej transformácie národného hospodárstva nemôžeme po každých voľbách radikálne a drasticky meniť, pretože potom by transformácia naozaj uviazla tam, kde si to nikto neželá. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Ak dovolíte tiež jednu poznámku. Totiž najmenej dva príspevky v zahraničných západných obchodných časo-

pisoch sú na tému, že pán Klaus nedrží svoju líniu a že prešiel na oslabenie postupu reformy, že prezamestnanosť je umele udržovaná atď. Každopádne záver príspevkov bol taký, že politika, ktorá beží teraz, v terajšej českej vláde, už sa nedrží tých zásad, ktoré vyslovila ako nemenné pre toto obdobie.

Ďakujem.

Prosím, pán Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

chcel som pôvodne vystúpiť v politickej rozprave s jedným materiálom, so svojimi názormi, názormi našej strany. Keďže nerád hovorím o niekom, kto nie je prítomný, obmedzím sa len na to, aby som povedal krátku poznámku na tému, ktorá dominovala v mojom príspevku na tému zodpovednosť.

Keď sme ako strana - Slovenská národná strana pri písaní nášho nového programu hľadali názov pre tento program, ktorý by najlepšie vyjadroval podstatu, tak sme zvolili názov "Zodpovednosť za Slovensko". Zodpovednosť preto, lebo práve zodpovednosť je to slovo, ktoré najpresnejšie vyjadruje našu hlavnú povinnosť. Našu hlavnú povinnosť ako politických strán, našu hlavnú povinnosť ako parlamentu, ale našu hlavnú povinnosť aj ako poslancov, ako osôb, ktorí sú zodpovední svojim voličom.

Volič delegoval veľkú časť svojich právomocí na nás, na politické strany preto, aby sme tieto právomoci využívali pre jeho prospech. Aká je však situácia po roku? Vláda pôso-

bí ako menšinová, je schopná v parlamente rokovať o menej dôležitých zákonoch - tým nechcem povedať, že zákon o železnici alebo zákon o lesnej komore je málo dôležitý, ale nie je schopná získať podporu pre rozhodujúce zákony - pre balík sociálnych zákonov, nie je schopná v politickom grémiu napriek naliehavej prosbe premiéra dostať na rokovanie pléna zákon o Rade národnej bezpečnosti, atď.

Toto nie je výsledok menšinovej vlády. To je výsledok neochoty podeliť sa o moc. Je to moc ako taká, moc, ktorá umožňuje byť pritom, rozhodovať, rozdeľovať, využívať a zneužívať informácie. Moc je však minca, ktorá má dve stránky. Na jednej strane moc, na druhej strane zodpovednosť.

Dámy a páni, nech je vladár akokoľvek silný, v rozprávke sa hovorí, že musí počúvať na obidve uši. A my sme zodpovední za to, ak túto vlastnosť vladár nemá, aby sme urobili nápravu.

Dámy a páni, nepatrím medzi ľudí, ktorí stiahnu chvost pred levom a keď je lev zranený, potom začnú brechať. Ale napriek tomu si myslím, že ak jednoducho, pragmaticky, vedomí si svojej zodpovednosti voči ľuďom, ktorí nás do tohto parlamentu volili, zoberieme rad radom vyhlásenia, počínajúc tým dávnovekým "stotisíc pracovných príležitostí", "Rusko-slovenská banka", "predaj špeciálu" - a pritom sme zatiaľ nepredali absolútne nič, ak si zoberieme pragmaticky fakt, že plynovod nepôjde cez Slovensko, ale pôjde cez Poľsko, a my teraz sa ideme vrhnúť na nejaké chimérne surbutské dohody, ak si zoberieme prehlásenia, že z Vyšegrádskej štvorky urobíme silný celok, že Bratislava bude centrom, a pritom nič sa nedeje, na Vyšegrád sa zabúda, ak skutočne si zoberieme vyhlásenia o hospodárskom zázraku - a podľa mňa, je neetické hovoriť o 0,4-percentnej inflácii v júni, keď v júli bola 10-percentná devalvácia, ak si zoberieme vyhlásenia o osobnom priateľstve s človekom, ktorého vidím tretí, štvr-

týkrát v živote a rozprávam sa s ním cez tlmočníka, myslím si, že niečo to napovedá.

Ak si zoberieme reči o tom, že banka Slovakia roztočí hospodársky život na strednom Slovensku, a pritom jednoducho nie sú zdroje, a tú miliardu, ktorá je plánovaná, zhltne banka na budovu, na výpočtový systém, myslím si, že je najvyšší čas, aby sme si ako osoby uvedomili zodpovednosť, aby sme sa nedali ako osoby manipulovať tak, aby sme nenaleteli tak, ako naleteli moderátori v posledných Krokoch, že na priamu otázku kolegu Ftáčnika pán Mečiar úplne majstrovsky odviedol debatu na národnostný problém, aby sme si uvedomili, že sme parlament, ktorý čerpá informácie z novín a že je tu pár ľudí v tomto štáte, ktorí vidia pod hladinu. A tí, ktorí vidia pod hladinu, nie všetci majú z toho dobrý pocit.

Dámy a páni, nejdem hodnotiť kauzu "Filkus". Nejdem hodnotiť to, že nenašiel dosť odvahy, aby sa postavil s Kňažkom, nejdem hodnotiť to, že keď prijal diplomatickú službu, mal sa správať ako diplomat, ale jednoducho sa zamýšľam nad tým, čo povedal, a keď si prečítam to, čo povedal, podľa môjho názoru, povedal pravdu. A za pravdu sa jednohlasne vylučuje. Jednohlasne. Pozor, aby sme neprekročili Rubikon, ako parlament sme za to zodpovední.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Ešte faktická poznámka pána poslanca za KDH.

Poslanec L. Kvasnička:

Chcel by som povedať len takú krátku poznámku. Nemôžem si to odpustiť. Mňa veľmi potiahlo za uši vo vystúpení pána

Weissa, že keď sa zamýšľali nad ekonomickým programom do budúcnosti, uvažovali o tom, aké následky zdedili po minulosti. Myslím si, že to je terminologický zmätok. Myslím si, že by bolo lepšie povedať nie aké následky zdedili, ale aké následky zanechali. Preto ma to potiahlo za uši.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Kvasničkovi. O slovo sa ešte hlási pani poslankyňa Ondrejovičová.

Poslankyňa M. Ondrejovičová:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne a kolegovia,

pán kolega Černák hovoril o zodpovednosti a o tom, že by sme sa nemali vyhýbať predovšetkým zodpovednosti pred tými, ktorí nás sem poslali, teda pred národom. Nemôžem nezaujať stanovisko k určitej opakujúcej sa veci, ktorá ma irituje. Pri prezentácii na stolíku sa sústavne objavujú lístky s textom o Slovenskom národnom povstaní a jeho odmietaní najmä zo strany rôznych neznámych skupín zo zahraničia. Osobne sa ma táto otázka veľmi dotýka i citovo, preto chcem reagovať nasledovne: Slovenské národné povstanie bolo celonárodným povstaním proti fašizmu osobitne na našom území a bolo druhým najväčším povstaním proti fašizmu v Európe. Dohoda bola, že túto historickú udalosť zhodnotia na základe dokumentov predovšetkým odborníci z historického hľadiska. Pri tomto našom sviatku nám mnohí významní politici poslali blahoprajné telegramy z Európy i zo zámoria. Na budúci rok je pozvaný prezident Spojených štátov Clinton. A nedá mi nepovedať, že práve po roku meruôsmom bol to rok 1944, ktorým

sme sa zapísali ako demokratická krajina neznášajúca fašizmus a totalitu, teda kladne sme sa zapísali do dejín Európy a sveta.

Iná je otázka, ako sa majú veci zblízka a ako zďaleka. Ale takisto môžeme hovoriť aj o Veľkej francúzskej revolúcii. Na jednej strane to bolo liberté, egalité, fraternité a na druhej strane gilotíny. Nechajme teda historikom hodnotenie tejto udalosti na základe dokumentov a faktografie. Prosím vás, aj keď máme demokraciu, nech už nás tieto veci tu, v parlamente prestanú iritovať v podobe tzv. vedeckých úvah, o ktorých hovoria metalurgovia, a nie historici alebo skupiny ľudí, ktorí o povstaní nemajú ani šajnu. Prepáčte, odmietam také niečo, a hlásim sa práve k týmto tradíciám, ktoré nás privádzajú ku kultúrnym národom Európy.

Ďakujem.
/Potlesk/.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Vážené kolegyne a kolegovia, je naozaj čas, aby sme išli na obed. Do pol tretej je obedňajšia prestávka.

/Po prestávke./

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

keďže v bode všeobecná rozprava sa nechystáme hlasovať, myslím si, že môžeme pokračovať v rokovaní. Mám tu ešte prihlášku do rozpravy na meno Hofbauer. Predpokladám, že ide o pána ministra, ktorý nie je prítomný, takže stráca poradie. Ďalej sa hlásila pani poslankyňa Gbúrová. Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

moje vystúpenie je motivované príspevkami, ktoré odzneli na pôde parlamentu včera, dnes, ale predovšetkým ma oslovilo vystúpenie môjho predrečníka, predsedu Strany demokratickej Ľavice pána Petra Weissa.

Už pomerne dlhý čas sa pohrávam s myšlienkou vystúpiť k určitému problému, ktorý večne nastoľuje opozícia vo vzťahu k SDĽ a ktorý SDĽ večne rôznym spôsobom vysvetľuje, zdôvodňuje a ospravedlňuje. Viem, že budem možno nepochopená nielen opozíciou, ale keďže sa tento problém týka predovšetkým našej generácie, som ochotná svoj postoj napriek tomu vyjadriť.

V roku 1989 skončila vedúca úloha KSČ a zanechala dedičstvo. Chcem, aby sme si uvedomili, že tým dedičstvom je nielen ekonomika a sociálna oblasť, ale aj politika a politické vedomie, a to predovšetkým. Bez ohľadu na to, kto po tieto dve generácie, ktoré tu vyrástli, bol v KSČ alebo nebol, má vo svojom vedomí otlačok tej doby. Doby zložitej, ťažkej, ale zároveň formujúcej i ľudí proti nej. Všetci, bez ohľadu na terajšiu svoju príslušnosť sme históriou, ktorú sme prežili, poznačení, je hlboko v nás, v našom vedomí. I tí za, i tí proti, sa formovali podobným spôsobom. A toto za, respektíve proti, im vtlačilo rys, ktorým sme typickí aj dnes. Tento spôsob myslenia za, a proti, je síce prirodzený, ale ťažko aplikovateľný v čase premeny resp. procesu zmeny starej kvality sociálno-ekonomických a sociálno-politických vzťahov v kvalitu novú.

Súhlasím s tým, že aj táto ťažká aplikovateľnosť je prirodzeným javom, ale nemôžem súhlasiť s tým, že dedičnosť starej kvality sa automaticky prenáša len do vedomia tých, ktorí boli v minulosti za. Proces tvorby novej kvality obsiahol aj tvorbu novej kvality politických vzťahov a politických strán. Od roku 1989 začali vznikať nové politické subjekty, ktoré s minulosťou chcú skoncovať, či boli za, alebo boli proti. Niekto len formálne, zmenou, respektíve tvorbou nového subjektu a nového názvu, iný naozaj, novým obsahom.

Preto sa pýtam, dokedy sa budú nové subjekty musieť ospravedlňovať za dedičstvo, dokedy len jeden subjekt sa bude cítiť zodpovedný, keď na každý nový subjekt, ktorý vznikol po roku 1989, sa nabalili aj staré subjekty. Sú všade. Ľudí predsa v novovznikajúcich štátoch neodstrániš, máš len jednu jedinú šancu, získať ich pre tvorbu novej kvality. Ak to nedokážeme, je naše politické trvanie, naša politická moc a existencia časove obmedzená. Niekto vedome pestuje len u jedného subjektu komplex zodpovednosti za minulosť. A uvedený subjekt sa bráni. Nech sa prestane brániť, zbaví sa komplexu, pretože len v dôvere vo svoje sily nie je komplex schopný sa etablovať a zahniezdiť. Treba nechať na iné politické subjekty ich vedomie, obsahujúce výrobu permanentného vinníka. Veď ustavičné omieľanie tohto klišé len z jednej strany človek-volič už dávno prehliadol. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni Gbúrovej. Hlási sa niekto ďalší do rozpravy?

Prosím, pán poslanec.

Poslanec I. Surový:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

takisto ako moja predrečníčka chcel by som reagovať na môjho predrečníka ešte v dopoludňajšej časti, na pána exministra Černáka. Vypočuli sme si tu debatu, tému o zodpovednosti. Osobne si vážim ľudí, ktorí túto nôtu majú v úcte a uctievajú si zodpovednosť. No ťažko je počuť o zodpovednosti práve z úst tých, ktorí dostali šancu byť vo vláde samostatnej Slovenskej republiky a priamo sa podieľať pri zodpovednosti za ďalší vývoj a prekonávanie ťažkostí, ktoré po zrode toto batoľa čakalo, a z malichernosti alebo z trucu odskočili od požadovanej zodpovednosti a zabudli pritom na občana a voliča. Teraz, po čase a po nových snahách dostať sa späť do vlády, keď to nevychádza tak, ako si to predstavujú, poukazujú na druhých a volajú po zodpovednosti. Preto sa domnievam, že v tomto prípade pojem zodpovednosť nebude celkom namieste, ale skôr ma núti opýtať sa, čo je pojem charakter.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Surovému. Hlási sa niekto ďalší?

/Nikto./

Ak nie, ukončujem tento bod rozpravy. Vzhľadom na to, že ešte stále rokuje politické grémium, ktoré bolo zvolané na žiadosť viacerých politických subjektov, ktoré sú zastúpené v Národnej rade, neostáva mi nič iné ako vyhlásiť polhodinovú prestávku.

/Po prestávke./

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, budeme pokračovať v našom rokovaní. Prosím, aby ste všetci zaujali svoje miesta. Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 95 poslancov. Konštatujem, že Národná rada je uznášaniaschopná.

Budeme pokračovať d e v i a t y m bodom programu, ktorým je

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. júla 1993 o mene a priezvisku vrátený prezidentom Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie v Národnej rade Slovenskej republiky.

Vrátený zákon ste dostali ako tlač číslo 282. Súčasne ste dostali dodatok k rozhodnutiu prezidenta Slovenskej republiky o vrátení zákona Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. júla 1993 o mene a priezvisku na opätovné prerokovanie v Národnej rade Slovenskej republiky, ktorý obsahuje stanovisko vlády Slovenskej republiky. Spoločná správa výborov je ako tlač číslo 282a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vrátenie zákona odôvodní minister vnútra Slovenskej republiky Jozef Tuchyňa. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vláda Slovenskej republiky prijala 13. júla tohoto roku

uznesenie číslo 509, ktorým sa obrátila na prezidenta republiky s požiadavkou, aby bol Národnej rade Slovenskej republiky vrátený jej zákon zo 7. júla o mene a priezvisku na opätovné prerokovanie. Svoje rozhodnutie vláda odôvodnila jednak tým, že prijatý zákon nekorešponduje celkom s niektorými ustanoveniami zákona o rodine z hľadiska formálno-právneho, jednak z hľadiska nedoriešenia problematiky ženských priezvisk. Prezident republiky požiadavku vlády akceptoval, uvedený zákon Národnej rade Slovenskej republiky vrátil a zároveň navrhol úpravu niektorých dotknutých ustanovení zákona.

Vláda aj naďalej plne rešpektuje právo národnostných menšín garantované Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodno-právnymi dokumentmi. Plne podporuje zákonom upravené osobnostné právo každého občana. Zároveň však svojím rozhodnutím chce predísť tomu, aby z legislatívne nevyjasnenej situácie nevznikali nové nedorozumenia. Vláda si uvedomuje, že sa týmto nedorozumeniam bolo možné vyhnúť, ale tlak motivácie v určenom čase bol natoľko silný, že nedovolil precíznejšie sformulovať navrhnutý zámer. Preto je potrebné vec opätovne posúdiť z hľadiska používania mien a priezvisk v úradnom styku, ako aj pri inom bežnom používaní. Tieto obavy vlády vyjadril pán prezident už v spomenutých návrhoch na úpravu niektorých ustanovení prijatého zákona. Vláda s týmito úpravami súhlasí. Ide najmä o obmedzenie počtu zapisovaných mien do matriky, ako aj obmedzenie, aby nebolo možné určiť mená neosobné, domácke, prípadne zdrobnelé, ktorých nová forma sa zatiaľ neosamostatnila.

K spôsobu zápisu do úradných listín uvádzam, že ak by Národná rada neakceptovala doplnenie zákona o nový § 15, vláda bude riešiť túto problematiku v ďalších návrhoch zákonov, ako sú zákon o matrikách, cestovných dokladoch a iných.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, tak ako pri pôvodnom prerokovávaní návrhu dotknutého zákona i teraz je potrebné ustanoviť účinnosť zákona tak, aby sa umožnilo náležité si osvojenie jeho ustanovení pracovníkmi štátnej správy, ako aj širokou verejnosťou. Navrhujem preto, aby účinnosť zákona bola od 1. januára 1994.

Vážená Národná rada, dúfam, že tento krok vlády, i vrátenie prezidentom Slovenskej republiky pochopíte tak, že sa stalo v záujme všetkých občanov tohoto štátu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Tibora Cabaja, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vráteného zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predsedajúci,
zástupcovia vlády,
pani poslankyne, páni poslanci,
vážení hostia,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. júla 1993 vrátený prezidentom Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie v Národnej rade Slovenskej republiky pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky okrem mandátového a imunitného výboru rozhodnutím z 9. augusta 1993 číslo 428 na prerokovanie do 15. septembra 1993. Súčasne určil na skoordinovanie stanovísk výborov ako príslušný Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú sa-

mosprávu a národnosti s tým, aby sa skoordinované stanoviská výborov premietli do spoločnej správy výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali vrátený zákon v určenej lehote, pričom Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru nesúhlasil s pripomienkami prezidenta Slovenskej republiky uvedenými v jeho rozhodnutí o vrátení zákona Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. júla 1993 o mene a priezvisku, okrem pripomienky pod bodom 7. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo s týmto rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky nevyslovil súhlas, pretože zaň nehlasovala nadpolovičná väčšina jeho členov. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody súhlasil s rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky o vrátení zákona o mene a priezvisku v celom rozsahu. Ostatné výbory Národnej rady Slovenskej republiky nevyslovili súhlas so všetkými pripomienkami, resp. súhlasili len s niektorými pripomienkami z rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky vyslovili súhlas s pripomienkami z rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky o vrátení zákona Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. júla 1993 o mene a priezvisku takto - nebudem sa zaoberať celou spoločnou správou. Všetky pripomienky od 1 po 7 sú zdôvodnené v spoločnej správe, ktorú ste obdržali, a zároveň sú tam uvedené výbory, ktoré s príslušnou pripomienkou vyjadrili súhlas.

Dnes bolo zasadnutie politického grémia, ktoré zhodnotilo jednotlivé pripomienky prezidenta Slovenskej republiky k vrátenému zákonu. Politické grémium podporilo pripomienky pána prezidenta pod poradovým číslom 1, 2, 3, 6 a 7 s tým, že o pripomienke číslo 4 a o pripomienke číslo 5 sa bude potom

hlasovať samostatne. V pripomienke číslo 7 je alternatívny návrh. Aj politické grémium odporučilo bod a/, teda účinnosť zákona od 1. januára 1994. Toľko k mojej správe.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem spoločnému spravodajcovi a prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spoločných spravodajcov.

Faktická poznámka - pán poslanec Csáky.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

Dovolil by som si upozorniť pána spravodajcu na to, že sme sa dohodli trošku inak, že aj bod 4 sme dali do hlasovania an blok, s ktorým sme súhlasili. Jedine bod 5 ostal otvorený, o ktorom by bolo treba hlasovať osobitne, a tiež bod 7 vzhľadom na to, že tam sú alternatívy. Tak sme sa dohodli na politickom grémiu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Csákymu. Hlási sa pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni,

mám pripomienku k bodu 6 spoločnej správy, to je ten novonavrhovaný § 15, ktorý navrhuje pán prezident republiky.

Jeho znenie je: "Cudzojazyčné mená a priezviská sa zapíšu do matriky, rodného listu, občianskeho preukazu ... atď. latinkou." Z tohoto môže vzniknúť výklad, že iné než cudzojazyčné mená by sa nemuseli zapisovať do týchto dokladov a evidencií latinkou. Navrhujem preto hlasovať o tomto bode osobitne a navrhujem pre bod 6 takéto znenie: "Mená a priezviská sa zapisujú do matriky ... atď." Teda všetky mená a priezviská sa zapisujú do matriky latinkou.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Sečánskemu. Ako druhý sa do rozpravy hlásil pán poslanec Fóthy, potom pán poslanec Hrnko, pán poslanec Chamula.

Poslanec J. Fóthy:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážení hostia,

úvodom mi dovoľte, aby som upriamil vašu láskavú pozornosť na raritu v parlamentnej praxi, a to, že vláda Slovenskej republiky podala návrh zákona o mene a priezvisku a po schválení tohto zákona Národnou radou Slovenskej republiky bola to ona, ktorá prostredníctvom pána prezidenta vrátila tento zákon na opätovné prerokovanie s čudným odôvodnením, že v atmosfére, v ktorej bol zákon prijatý, neboli presne vyjadrené úmysly zákonodarcu, respektíve Jazykovedný ústav argumentoval tým, že jazyk je nad zákonom.

Vo vyspelých demokraciách je nemysliteľné, aby zákonitosti úradného jazyka boli čímsi viac ako základné ľudské práva. Právo na meno a priezvisko v materinskom jazyku patrí medzi najzákladnejšie ľudské práva. Meno - to je identita.

To som ja - ego sum. Bolo by už načase aj pri tvorbe zákonov prestať nás porovnávať s emigrantmi, respektíve s vietnamskou etnickou skupinou, ako to figuruje v liste predsedu vlády adresovanom pánu prezidentovi pri vrátení tohoto zákona. Napokon, vyspelé demokracie rozlišujú národné menšiny žijúce na území štátu odjakživa, od emigrantov, ktorí opustili svoju vlasť.

V našom prípade človek sa ocitá striedavo v inom štáte nie svojím zapríčinením. Napríklad moja matka, ktorá má 80 rokov, žije na území piateho štátu od roku 1913, keď sa narodila, a to bez toho, že by bola vykročila z dediny na dlhšiu dobu. Žila v Rakúsko-Uhorsku, v Československu, v rokoch 1938 až 1945 v Maďarsku, potom zase v Československu, respektíve v ČSFR, a od 1. 1. 1993 v Slovenskej republike. Sústavne žijeme na území, kde sme sa narodili, a pritom máme problémy so zachovaním svojej identity, národnej kultúry a materinského jazyka. Máme problémy so zachovaním svojho vlastného mena. Napriek všetkým našim ťažkostiam sme však presvedčení, že naše problémy môžeme vyriešiť iba tu, doma, spoločným dialógom, ktorý vedie ku konsenzu.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, prosím vás, aby ste hlasovali za pôvodnú formuláciu zákona zo dňa 7. júla 1993. Čo sa týka pozmeňujúceho návrhu pána prezidenta, chcem tu povedať, že § 14 ods. 2 je pre nás neprijateľný. Občania inej národnosti pri požiadaní o zmenu zápisu mena a priezviska do matriky by boli vystavení byrokratickým tortúram v úradoch, čo je v rozpore so zásadami demokratickej spoločnosti a je v rozpore aj s Ústavou Slovenskej republiky, čl. 19 ods. 1 - citujem: "Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a na ochranu mena".

Vážené pani poslankyne a páni poslanci, apelujem na vaše svedomie a prosím vás o porozumenie a toleranciu. Verte mi, že byť iný neznamená byť horší. Jednoducho, aj keď sme

iní, nerozlučne patríme k sebe, k životu, vesmíru, k najvyššiemu dobru - k láske.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Fóthymu. Hlási sa pán poslanec Hrnko, potom pán poslanec Chamula. Faktická poznámka - pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Vážený pán kolega, vy zase vytrhujete veci z kontextu, lebo mohli ste odcitovať už pri vašom prejave aj predposledný odsek, ktorý hovorí, že vláda Slovenskej republiky iniciovala prijatie tohto zákona s úmyslom rozšíriť práva menšín, má však obavy, aby z legislatívne nie vyjasnenej situácie nevznikli nové nedorozumenia.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Kelemen:

Nerozumel som celkom dobre, čo myslel pán poslanec Fóthy, keď povedal o tom, že jazyk je nad zákonmi alebo zákon nad jazykmi, pretože v ústave, v najvyššom našom zákone je stanovené, že štátny jazyk na území Slovenskej republiky je jazyk slovenský. To po prvé. A po druhé - mrzí ma a nemám dobrý pocit z toho, že pán poslanec Fóthy sa cíti byť iný ako ja.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Kelemenovi. Prosím, pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážení kolegovia,
dámy a páni,

plne súhlasím s tým, čo povedal pán Fóthy. Áno, každý má právo na zachovanie svojej identity, každý má právo na ochranu svojho ego, každý má právo na ochranu svojho mena. Ale na druhej strane tvrdím, že toto právo tu bolo rešpektované vždy. Boli časy, keď nebolo /smiech v sále/, ale nebolo to po vzniku Československej republiky v roku 1918. Môj starý otec si musel svoje meno prepisovať, moja stará matka takisto, a mnoho Slovákov si muselo svoje meno prepisovať. Ale po roku 1918 každý, kto žil na tomto území, si mohol svoje meno písať tak, ako to vyžadovala zákonitosť jeho jazyka. Bolo tu obdobie, keď krstné mená sa v tom časovom úseku, kedy tu vládla totalita, prepisovali, keď mali svoj slovenský ekvivalent v slovenčine. Tie časy sú už za nami. Nikto ich nechce vrátiť.

Ja si ctím pána poslanca Fóthyho, ctím si všetkých poslancov v zadných laviciach a uznávam právo, aby mohli používať svoje krstné mená i svoje priezviská vo svojom materinskom jazyku, ale treba rešpektovať aj iné veci. Treba rešpektovať štát, treba rešpektovať ústavu, treba rešpektovať zákony. A ústava tohto štátu hovorí, že štátnym jazykom v Slovenskej republike je jazyk slovenský.

Áno, keď tu boli spravodajcovia Rady Európy, namietali, že zoznam mien, ktorý je pre príslušníkov národnostných menšín ako zoznam odporúčaných mien, je nedostatočný, a nenašla sa jediná strana v tomto parlamente, ktorá by povedala nie, my ho chceme zúžiť. Práve naopak, všetky strany tohto parlamentu povedali a súhlasili, že tento zoznam treba rozšíriť alebo zrušiť a umožniť príslušníkom národnostných menšín, aby si svoje mená vyberali z toho koša, ktorý ich jazyk ponúka.

Je tu však jedna vec, ktorá mne nedá spať a ktorá ma aj trápi. Je tu otázka ako vyriešiť vzťahy medzi jednotlivými občanmi rôznych národností a nenarušiť dobré vzťahy, ktoré medzi nimi existujú. Je to možné jedine tak, že sa nebudú robiť rozdiely medzi občanmi. To, čo sme tu schválili na minulom pléne - a uznajme si, že aj my sme omylní, že aj my môžeme urobiť chybu - podľa môjho názoru, nerieši základný problém - dobré spolužitie medzi príslušníkmi rôznych národnostných skupín, ktoré na území našej vlasti žijú. Neprijali sme v článku 4 ods. 4 princíp, že príslušníci národnostnej menšiny môžu používať svoje priezviská vo svojom jazyku, ale sme prijali princíp, že im udeľujeme - ženskému pohlaviu - mužské mená, pretože slovenčina, ktorá, chvalabohu, v tomto štáte je aj ústavne zakotvená ako jazyk štátny, rozlišuje ženské priezvisko od mužského. A nepočul som, že by pani Clintonová alebo pani Burbonová, manželka Juana Carlosa protestovala, keď ju v našej tlači označovali koncovkou, ktorá je náležitá v slovenskom jazyku. Preto si myslím, že by sme mali opraviť chybu, ktorej sme sa dopustili a ktorá nerieši vec, pretože článok 4 ods. 4 zákona vo svojej druhej vete hovorí: "Cudzojazyčné ženské priezvisko sa môže určiť a používať v cudzom jazyku."

Vážení páni poslanci, pani poslankyne, vyriešili sme otázku? Osobne si myslím, že týmto sme práve naliali ďalší olej do ohňa, pretože moja manželka vo svojom dievčenskom

mene mala chorvátske meno, a je Slovenka, mnoho príslušníčiek maďarskej národnosti má slovenské mená, podpredsedkyňa hnutia, ktoré vzadu vykríka, že sa im tu krivdí, pani Dolníková, má slovenské meno. Ona si podľa tohto princípu predsa nebude môcť písať Dolník, lebo to je slovenské meno, to nie je cudzojazyčné priezvisko.

Takže, musíme skutočne dbať o to, aby sme zákonmi nerobili selekciu medzi občanmi. Zákony nie je možné prijímať, pokiaľ nie sú špeciálne zákony pre špeciálne skupiny osobitne. Zákon musí pre každého platiť rovnako. Ale napriek tomu si myslím, že treba vyjsť aj príslušníkom národnostných menšín v ústrety. Treba im jasne deklarovať, že majú právo na svoje meno, aj na svoje priezvisko. Preto navrhujem, aby druhá veta ods. 4 bola zmenená, teda ods. 4 § 4 by znel: "Ženské priezvisko v slovenskom jazyku sa určuje a používa s náležitou koncovkou slovenského prechyľovania." Ďalšia veta by sa škrtla a znela by: "Takéto priezvisko v inom ako slovenskom jazyku sa môže používať aj bez tejto koncovky."

Vážení páni, slovenčina identifikuje vo svojom jazyku takisto ako všetky slovanské jazyky, aj mnohé neslovanské, napríklad baltské jazyky, ženské a mužské pohlavie. Nevystavujme príslušníkov a občanov nášho štátu diskriminácii, že niektorým ženám udelíme mužské priezviská. Zákon musí byť pre všetkých rovnaký. Preto navrhujem, aby sme schválili toto znenie odseku 4, a nie to, ktoré v bode 4 navrhuje pán prezident.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu Hrnkovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Bugár.

Poslanec V. Bugár:

Pán predsedajúci, bol by som rád, keby sme si vyjasnili, či môžeme dávať pozmeňujúce návrhy k pôvodnému zákonu. Totiž ten návrh, ktorý pán Hrnko teraz dával, nie je pozmeňujúci návrh k prezidentskému návrhu. Nehnevajte sa, ale to si musíme vyjasniť. To je jedna vec.

A chcel by som reagovať ešte na pána poslanca Hrnku. On asi neprečítal návrhy predkladané pánom prezidentom. Pán prezident totiž píše: k § 4 pripojiť odsek 5 tohto znenia: "Ustanovenie druhej vety ods. 4 sa použije pri zápise ženského priezviska do matriky pri vyhotovovaní rodného listu, občianskeho preukazu..." atď., atď. "Používanie ženského priezviska s náležitou koncovkou slovenského prechyľovania v ústnych a iných písomných prejavoch tým nie je dotknuté." To znamená, že aj v novinách sa dá -ová. Nehnevajte sa, pán poslanec.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Samozrejme, je právom pána poslanca Bugára vysvetľovať si zákon akokoľvek, ale podľa Ústavy Slovenskej republiky pán prezident nemá zákonodarnú iniciatívu, takže jeho návrhy možno akceptovať alebo pozmeniť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Hrnkovi. Pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni,

otázka, čo môže byť predmetom prerokovávania vráteného zákona pánom prezidentom, bola x-krát a je x-krát diskutovaná. Je fakt, že rokovací poriadok nerieši túto situáciu, ktorá vznikla dávno pri prijatí pôvodného a teraz platného rokovacieho poriadku. Čo o tom hovorí ústava? Článok 87 ods. 3 hovorí: "Ak prezident Slovenskej republiky vráti ústavný zákon alebo zákon s pripomienkami" - to sa stalo - "Národná rada Slovenskej republiky ústavný zákon alebo zákon opätovne prerokuje a v prípade jeho schválenia musí byť takýto zákon vyhlásený." To je všetko. Nikde inde v právnych normách oporu pre opakované prerokovanie nenájdeme.

Myslím si, že v tomto prípade ak vychádzame zo slovného výkladu "Národná rada Slovenskej republiky ústavný zákon alebo zákon opätovne prerokuje", nemusíme sa obmedzovať len na tie pripomienky, ktoré dal prezident republiky. To je jedna časť výkladu. Po druhé - v tomto prípade sa nazdávam, že od tých pripomienok, ktoré dal pán prezident, sa nejako zvlášť neodchyľujeme, pretože rokujeme o tých paragrafoch, ktoré navrhol zmeniť.

Prosím, v návrhu nového rokovacieho poriadku túto situáciu sa pokúšame riešiť. Pokúšame sa ju riešiť tým spôsobom, neviem, či tu nenarazíme na iný výklad zo strany vlády, že odporúčame, aby boli prerokovávané len tie pripomienky, ktoré ktoré sú predmetom vrátenia zákona pána prezidenta. Časť právnikov hovorí, že to nie je správne, pretože tým prakticky rušíme to, čo je povedané v ústave, pretože v ústave sa jasne hovorí, že zákon opakovane Národná rada Slovenskej republiky musí prerokovať. A keď zákon, to znamená celý zákon. Skrátka tu jednotní vo výklade zatiaľ nie sme. Ak vychádzame z ústavy, je tu teda právo podávať nové dopl-

ňujúce návrhy, a najmä v tom prípade ak sa týkajú tých istých paragrafov, ktoré napadol aj pán prezident, alebo ktoré pán prezident chce zmeniť. Teda myslím si, a to je môj výklad, že zatiaľ v rozpore s ústavou nie sme. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Sečánskemu. Pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predsedajúci,
vážení kolegyne, kolegovia,
vážená vláda,

nedá mi, aby som len v krátkosti nepripomenul vyjadrenie odborníkov a postoje odborníkov k tomuto nešťastnému zákonu. Ide o vyjadrenie riaditeľa Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied. To hovorím preto, že ho všetci nepoznáte, poznajú ho len niektorí. Budem ho interpretovať v skrátenej verzii. V novom vydaní Pravidiel slovenského pravopisu z roku 1991 je na strane 40 poučka o písaní historických osobných mien z uhorského obdobia slovenských dejín. Reguláciu písania týchto mien si vyžiadala spoločenská potreba. Bolo treba zjednotiť ich písanie, lebo úzus bol neustálený. Jedno meno sa písalo aj pätorakým spôsobom.

Po viacerých poradách komisie odborníkov zloženej zo zástupcov rozličných spoločensko-vedných disciplín prijala pravopisná komisia pravidlá uverejnené v spomínanej kodifikačnej príručke. Prijala sa zásada, že v slovensky písanom texte sa zjednotenie písania musí uskutočniť na základe slovenského pravopisu a na základe slovenskej grafiky. Podotýkam, že sme boli posledná nástupnícka krajina, ktorá si

usporiadala aj v tejto oblasti pravopis podľa noriem platných vo vlastnom jazyku.

Náš spisovný jazyk, tak ako každý iný, má svoje zákonitosti, svoje pravidlá, svoje historické korene, ktorými je nerozlučne spätý s históriou slovenského národa. Prípona -ová v ženských priezviskách akéhokoľvek pôvodu je v spisovnej slovenčine súčasťou jej zákonitosti. Je nerozlučne spojená so súčasťou jej podstaty. Slovenčina je reflexívny jazykový typ. Mená patria k jednému z troch rodov a skloňujú sa, slovesá sa časujú. Preto nemôžeme povedať napríklad bol som na prechádzke so slečnou Rybár, ale len so slečnou Rybárovou, t.j. k mužskému priezvisku Rybár patrí ženské priezvisko Rybárová. Je to tak preto, lebo hovoríme po slovensky.

Dovolávanie sa odlišných pravidiel z iných jazykov nie je argumentom na zmenu pravidiel v našom jazyku. Zákonitosti nášho jazyka si musia osvojiť aj všetci tí, t.j. aj cudzinci, ktorí sa chcú naučiť po slovensky. A my, Slováci, si musíme osvojovať pravidlá a zákonitosti cudzích jazykov, ak sa ich chceme naučiť. V súčasnej dobe v podstate maďarským spoluobčanom nikto nebráni používať v ich jazyku mená v súlade so zákonitosťami ich materinského jazyka, ktorého používanie je v školách i vo verejnom živote právne regulované na úrovni európskych noriem.

Ešte by som mal k tomu dovetok, že si myslím, že rešpektovanie pravidiel našej spisovnej slovenčiny je jedným zo znakov lojality k tomuto štátu, pretože spisovný jazyk, štátny jazyk je nerozlučným atribútom existovania štátu ako takého.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Hlási sa pán poslanec Duka-Zólyomi. Potom pán poslanec Fogaš, pani poslankyňa Bauerová.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

chcel by som reagovať v prvom rade na to, čo povedal pán poslanec Chamula, že je to nešťastný zákon. Som veľmi prekvapený, lebo 7. júla, podľa môjho názoru, bol prijatý veľmi hodnotný zákon, ktorý svojím širokým záberom a demokratickým obsahom má veľmi dobrý ohlas aj v zahraničí. Nechcem analyzovať pravidlá slovenského jazyka a príslušné kapitoly, ktoré sa týkajú práve tých mien z bývalého Uhorska, ktoré sa vyskytujú na Slovensku. To je iná otázka. To by mohla byť veľmi dlhá diskusia, či je to správne alebo nie.

Druhá moja pripomienka je k vystúpeniu pána poslanca Sečánskeho. Tiež som prekvapený. Keď sa prerokúvali zákon o platoch poslancov, túto situáciu pán poslanec Sečánsky interpretoval práve naopak. Vtedy sme otvárali rozpravu len k tým bodom a k tým pripomienkam, ktoré sme dostali od pána prezidenta. A teraz chce otvoriť rozpravu k celému zákonu.

A ešte jedna pripomienka. Prosím vás pekne, nepleťme jazyk s lojalitou a takými podobnými pojmami.

Ďakujem vám pekne.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Fogaš, pani poslankyňa Bauerová.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

som dosť prekvapený, že opäť sa tu otvorila diskusia ohľadne spôsobu prerokúvania návrhu zákona, ktorý bol vrátený zo strany prezidenta. Túto otázku sme predsa už riešili v súvislosti s prerokúvaním zákona číslo 120/1993 Z. z. o náhradách niektorých ústavných činiteľov atď. Domnievam sa, že treba si položiť otázku, aký bol zmysel toho, že sme umožnili, keďže prezident nemá zákonodarnú iniciatívu, aby mal možnosť vrátiť zákon.

Zmyslom nebolo umožniť znovu prerokovanie celého zákona ako celku. Pri diskusiách o tomto článku sme zdôrazňovali predovšetkým skutočnosť, že je možné, že parlament prijme zákon, ktorý sa napríklad z ekonomických, zahranično-politických či iných technických súvislostí nedá zrealizovať. Preto sa umožnilo, aby prezident, alebo vláda prostredníctvom prezidenta, mohli vrátiť zákon. Cieľom - a tak sa chápe tento článok i pri výklade zahraničnými odborníkmi - bolo odstrániť nedostatky, ktoré sa prijali. Som teda tej mienky, že si robíme výklad sami. Už sme raz nejaké stanovisko prijali a nejakým spôsobom postupovali.

Zastávam názor, že jednoducho nie je možné, aby sme teraz prijímali nové pripomienky a o nich opätovne rokovali a vytvorili tak nový právny predpis. Ten by bolo možné potom vrátiť opätovne. Práve preto sa vo vzťahu k prezidentovi hovorí, že už nemôže znova schválený právny predpis vrátiť. My môžeme jeho pripomienky odmietnuť alebo akceptovať. Ak by sme pripustili iný výklad, museli by sme znova ísť ďalej a pripustiť, že prezident má možnosť novoschválené články

opätovne prehodnotiť a môže právnu normu vrátiť. To by ale mohlo destabilizovať celý legislatívny proces.

Som teda tej mienky, že by sme mali prerokovať pripomienky, ktoré prezident v súvislosti s vrátením zákona vyslovil. Mali by sme sa rozhodnúť, či ich prijmeme alebo neprijmeme, a ak máme iný názor, nič nebráni poslancom, aby podali návrh novely zákona, ale prosím, aby sme speli k nejakému konštruktívnemu záveru, aby tento citlivý problém sme na dnešnej schôdzi vyriešili.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Fogašovi. Dovoľte mi faktickú pripomienku z miesta. Rokovanie o iných bodoch ako sú pripomienky pána prezidenta, podľa môjho názoru, nie sú v rozprave a preto ako predsedajúci umožním o nich rokovať.

Pani poslankyňa Bauerová sa hlásila s faktickou poznámkou pred pánom Hrnkom. Nie s faktickou pripomienkou? Tak potom pán poslanec Hrnko sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec A. Hrnko:

Čudujem sa poslancovi docentovi práva pánu Fogašovi, že zoberie takýto výklad veci, ale predovšetkým federálne ústava mala princíp ako sa vracia zákon, a my ten princíp nemáme. Nemáme ho v rokovacom poriadku, nemáme napríklad to, čo majú v Českej republike, pretože prevzali z federálnej ústavy princíp, že ak prezident vráti zákon, parlament ho musí schváliť kvalifikovanou väčšinou, t.j. nadpolovičnou väčšinou všetkých členov parlamentu. To znamená, že ak by mal byť prijatý výklad, ktorý povedal pán poslanec Fogaš, muselo by

byť predovšetkým dokonalé právo. Žiaľ, musíme postupovať podľa práva, ktoré tu je, a keďže nie je iný právny predpis okrem ústavy, musíme sa držať tohto.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Pán poslanec Fico - faktická poznámka.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy,
vážení páni,

myslím, že by sme si mali vytiahnuť záznam z rokovania ústavnoprávneho výboru, kde sme niekoľkokrát túto otázku otvorili a myslím, že v plnom rozsahu sme zaujali práve taký výklad, aký predniesol pred chvíľkou pán docent Fogaš.

Dovoľte mi ešte jednu poznámku k tomu, čo povedal pán poslanec Sečánsky. To, že prezident môže vrátiť zákon s pripomienkami, alebo vláda môže vrátiť prostredníctvom prezidenta zákon s pripomienkami, je typickou brzdiacou pákou v systéme štátnej moci proti zákonodarnej moci. Avšak, pokiaľ by tu takýto brzdiaci mechanizmus neexistoval a parlament by svoj zákon schválil, tento zákon by bol konečný a nemenný a bolo by ho možné zmeniť iba normálnou novelizáciou. Čiže logika, a vôbec logický výklad Ústavy Slovenskej republiky ma vedie k tomu, že Národná rada sa môže, pokiaľ prezident vráti a využije svoje právo brzdiacej páky, venovať a zaoberať iba tými pripomienkami, ktoré prezident predniesol. A dokonca poslanci ani nesmú meniť a dopĺňať tie pripomienky, ktoré prezident navrhol, pokiaľ ide o prerokúvaný návrh zákona, pretože platí presne to isté, čo povedal pán docent Fogaš, že akonáhle by sme sa pustili do pôvodného textu, alebo akonáhle by sme začali meniť a dopĺňať pripo-

mienky, ktoré v rámci svojho práva predniesol prezident, zmenili by sme obsah celého textu a vlastne tým by sme poškodili prezidenta a vládu, pretože v takom prípade by opätovne vláda a prezident mali mať právo vrátiť zákon späť Národnej rade na ďalšie prerokovanie. Čiže, plne sa stotožňujem s výkladom pána poslanca Fogaša v tomto smere a potvrdzujem, že aj v ústavnoprávnom výbore boli v takomto smere zaujímané stanoviská. Ďalej, dôležité je to, že je tu nejaký úzus. Predsa sme už v prípade platových pomerov poslancov rozhodli, že zákon budeme prerokúvať týmto spôsobom. Tak rešpektujme určité tradície, určitý úzus, ktorý má tiež v práve význam, a postupujme tým istým spôsobom.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán poslanec Fico, stavím sa, že pre takýto zúžený výklad v ústave oporu nenájdete. To je jedna poznámka. Aj mne ide o vec, preto hovorím, že v novom rokovacom poriadku navrhujeme presne to, čo tu spomínate - aj pán docent Fogaš, aj vy. Áno, bolo by to správne. Zatiaľ takúto normu nemáme. A z tejto diskusie nemám dojem, že tu ide o niečo iné než prerokovávanie návrhov pána prezidenta. Pán prezident navrhol nové znenie § 15. Ja sa k nemu vyjadrujem v pozmeňovacom návrhu. Pán prezident navrhol nové znenie do odseku 5 v nadväznosti na ods. 4 § 4. Pán Hrnko sa k nemu vyjadruje. Teda nejde tu o niečo mimo tých paragrafov, ktoré navrhuje upraviť pán prezident. Ak prijmeme váš výklad, môžeme rokovať len v dvoch rovinách - prijmeme pripomienku pána prezidenta bez zmeny, alebo nič. Ale prosím, toto by muselo byť

kdesi povedané. Hovoríte, že takto sme už rokovali. Viem, rokovali sme takto, boli tam určité zmeny. Len si dobre všimnite tie záznamy. A nehnevajte sa, precedentné právo zatiaľ u nás nemáme. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Sečánskemu, ale dovoľte aj mne jednu poznámku. Ak sa chcete, páni právnici, veľmi odvolávať na logiku - a, podľa môjho názoru, nikto ešte nenarobil v zákonoch toľko zmätku ako práve právnici, nehnevajte sa na mňa - z hľadiska logického, tak potom z hľadiska dikcie ústavy mali by sme predovšetkým hlasovať o pôvodnom znení. Ak ho odhlasujeme, platí, ak nie, otvára sa rozprava. Ale pokiaľ sme zvolili túto dikciu, páni, prečítajte si poriadne ústavu, a používajte slovenský jazyk, zmysel slovenského jazyka. Po opätovnom schválení toho zákona potom platí. Takže najprv by sme mali ísť v tomto smere a potom by sme mali otvárať rozpravu. Keď sme už zvolili to, že sme otvorili rozpravu, vážení páni, dovolím si povedať jedno. Váš právnický súboj tu zobral toľko času, že mohli už odznieť všetky pripomienky a mohli sme o nich hlasovať.

Pán poslanec Csáky.

Poslanec P. Csáky:

Pán predsedajúci, dovoľte mi dve pripomienky. Prvá je replika vlastne na názor pána Sečánskeho. Pokiaľ viem, pán prezident o odseku 4 § 4 nehovoril. Dal nový odsek 5. To je jedna vec.

A druhá vec - vážený pán predsedajúci, máme tu politické grémium na doladenie určitých záležitostí. Opakovane by som chcel upozorniť každého, že na politickom grémiu sme sa na niečom dohodli. Dohodli sme sa, že určité návrhy pána

prezidenta sú prijateľné a určité by sme nepodporili. Dal by som návrh, aby sme sa vrátili k pôvodnej dohode na politickom grémiu a možno, že aj diskusiu by sme mohli ukončiť.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prihlásil sa pán minister Slobodník.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predsedajúci,
vážení páni poslanci a pani poslankyne,

samozrejme, že do právnického sporu zasahovať nebudem, pretože nie som právnik, ale ak ste schopní, maďarskí priatelia, vnímať realitu, prosím vás, vnímajte ju, aká je. Maďarčina je jazykový systém rovnako ako slovenčina a každý jazyk na svete. Systém má svoje zákonitosti a pravidlá, ktoré sú nemenné. Môj starý otec sa volal Šikula. A teraz si predstavte, lebo aj vy máte menšinu, že by môj starý otec žil niekde v Békešskej Čabe, že by som ja alebo on sám nútil vás, maďarský jazyk, aby ste ho písali s týmto diakritickým znamienkom š. Veď vy by ste to nerobili, pretože by vám stačilo napísať Sikula, a to "s" by sa, samozrejme, čítalo ako Šikula. Nikto nemôže znásilňovať druhý jazyk. Už som ten príklad použil, ospravedlňujem sa, keď sa niekto volá po slovensky alebo skôr po česky Černý, nemôžeme nútiť Nemcov, Francúzov, Angličanov, Švédov a koho len chcete, samozrejme aj Maďarov, aby ho písali s týmto diakritickým znamienkom. Budú ho písať Cerný. Všade. Pretože nemajú takýto znak vo svojom systéme. Nemôžeme nútiť maďarčinu, a nikto by to na Slovensku ani nerobil, aby mala toľko pádov, koľko má slovenčina. Estónčina, či to viete, či to neviete, hoci ju nepoznám, ale poznám jej gramatické pravidlá, má 14 pádov.

A my nemôžeme teraz nútiť slovenčinu, aby mala 14 pádov, keď ich má 7 aj s vokatívom, ktorý sa nepoužíva. Čiže rešpektujme zákonitosti jazyka a neviďme, pre boha živého, v týchto jazykových zákonitostiach politiku. To nie je politikum.

Politikum by bolo, podľa môjho názoru, to už prechádzam k inej téme, ale tiež súvisiacej s týmto zákonom, ako to bolo v minulosti, ako to spomínal tu aj pán poslanec Hrnko, že to vraj bolo, keby sme povedali, že na Slovensku sa môže používať sto maďarských krstných mien. To by bolo politikum a to by bolo nespravodlivé. Čiže krstné mená v maďarskom znení Zsuzsi, István, Ildikó a proste všetky možné, sú samozrejmosťou. Slovenčina, ak to chcete vedieť, je jazyk demokratický. Predstavte si, že by maďarská menšina na Ukrajine požadovala to isté, čo požadujete teraz vy, keď viete, že ruština a ukrajinčina používa azbuku. To znamená, že meno Duray - ako príklad ho používam - alebo meno Csáky - naozaj ako príklad - sa po rusky a v ukrajinčine píše Čaky, teda nechcem to tu dokumentovať azbukou. A nič by ste si neporadili. To "cs" a "Y" z mena Csáky by sa stratili. Tak rešpektujte aj zákony slovenčiny. To naozaj, aby som bol stručný, zákony jazyka, aj keď sa to pánu Fóthymu nezdalo, ale zákony jazyka sú viac ako zákony politiky, pretože ony neurčujú politiku. Ony nebránia ničomu, čo je zákonité. Ale treba ich jednoducho rešpektovať. To sa nedá nič robiť.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. Hlási sa pán poslanec Fogaš, pán poslanec Ľupták. Páni prepáčte, hlásil sa niekto vzadu? Pán poslanec Csáky, Móri.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážená Národná rada,

mňa mrzí, že diskutujeme až tu o tomto probléme, napriek tomu, že ústavnoprávny výbor niekoľkokrát sa k tomu vracal, ale rád by som povedal, že to nie je nejaká škriepka právnikov o drobnosť, ale principiálny problém. Ak hovoríme, že máme dobrú ústavu a že aj v zahraničí sa uznáva, nemôžeme teraz jej výkladom zaviesť nejaký úzus, ktorý vlastne znehodnotí legislatívny postup. My si vlastne zakladáme nový ústavný úzus. Predseda ústavnoprávneho výboru hovorí, že tu nejde o precedentné právo. Veď tu neprijímame žiadny precedens a nechceme podľa neho postupovať, len hovoríme, že sme si založili určité pravidlo už jedenkrát, a ak ho budeme sústavne pri každom zákone užívať inak, potom sa nemôžeme čudovať, že sa v správe zahraničných expertov objaví, že zákony máme síce dobré, ale život ide iným smerom.

Domnievam sa, že ak opätovne prerokujeme zákon vcelku, alebo ak zmeníme pripomienky prezidenta, to znamená, že to nebudú už jeho pripomienky, a potom je logické, že prezident má právo znova ho vrátiť. Ale to predsa nebol zámer ústavodarcu, teda vás, a ani všetkých, ktorí za túto ústavu hlasovali, alebo snáď ani tých, ktorí nehlasovali a vedia ju vyložiť. Zámer bol umožniť odstránenie nedostatkov, ktoré v zákone vidí vláda. Preto má právo požiadať prezidenta, aby zákon vrátil ako trebárs ekonomicky nerealizovateľnú normu, alebo odstrániť nedostatky, ktoré znamenajú, že náš právny predpis, ktorý sme prijali, je v rozpore s medzinárodnými predpismi. A ak tieto nedostatky chceme odstraňovať, musíme teda pri ich odstraňovaní rešpektovať názor prezidenta. Môžeme ho odmietnuť alebo rešpektovať. Prosím však, aby sme si uvedomili, že každý iný výklad nás dostane do kolotoču, z ktorého sa legislatívny proces nedostane. A prosím, aby sme sa skutočne usilovali pestovať si kultúrne zvyklosti,

ktoré budú znamenať určitú stabilitu nášho postupu, kde nás budú rozumieť aj zahraniční partneri. Domnievam sa teda, že ak sme raz už pochopili, že vlastne to, čo predkladá prezident, je jeho mienka a máme sa zaoberať jeho názormi, už tam nepodsúvajme opäť svoje predstavy a svoje úpravy. V opačnom prípade - opakujem - by mal prezident mať právo opätovne ten istý zákon vrátiť. Inak sa to nedá urobiť. A nejde tu skutočne o žiadnu škriepku, ale ide tu o principiálny problém ako v budúcnosti postupovať a byť dôveryhodným.

To je všetko.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán podpredseda vlády Kováč.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

položil by som pánu poslancovi Fogašovi otázku. Robíme z prezidenta neomylného človeka. Chcel by som upozorniť práve na príklad § 15, o ktorom hovoril pán Sečánsky. Ten nie je dotiahnutý legislatívne čisto, pretože pripúšťa zápis slovenského mena v inom pravopise. Preto on dáva pozmeňujúci návrh k prezidentovmu návrhu, aby tam neboli len cudzojazyčné mená, ale aby tam boli všetky mená, že sa musia zapisovať takto. A čo sa stane vtedy, keď prezidentov návrh sa nám páči, ale nie je legislatívne dotiahnutý? Čo vtedy spraví Národná rada? Zavrhne myšlienku prezidenta, ako takú a prijme pôvodnú dikciu? Aj keby ju chcela prijať, pretože sa jej páči.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Myslím si, že z prezidenta nerobíme neomylného človeka, pretože podľa ústavy máme právo všetky jeho pripomienky odmietnuť. Máme právo odmietnuť takúto pripomienku a povedať, že poslanci alebo ktokoľvek iný, kto má zákonodarnú iniciatívu, predloží návrh novely zákona a zmení ho v zmysle, ktorý bude zodpovedať legislatívnym a technickým úpravám. To po prvé.

A po druhé - tento návrh vrátila vláda s pripomienkami. Prezident je tou osobou, ktorá má rešpektovať v tomto prípade názor vlády. Samozrejme, keďže on má tiež právo vrátiť zákon, môže pridať, podľa mojej mienky, ďalšie pripomienky. Ovšem, domnievam sa, že my to už urobiť nemôžeme. V opačnom prípade sa skutočne dostávame do cirkusu, z ktorého niet východiska.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, prepáčte mi, ale stále ste neodpovedali na moju pôvodnú otázku. Je to v rozpore s ústavou, ak budeme rokovať o iných paragrafoch? Kde konkrétne?

Pán poslanec Ľupták.

Poslanec I. Ľupták:

Vážené dámy a páni,

dnes asi dvakrát bola spomenutá dohoda politického grémia. Všeobecne aj názor medzi kolegami je, že politické gré-

mium je veľmi účinný a prospešný orgán, ale je len odporúčajúci a jeho odporúčania si poslanci resp. kluby môžu a nemusia osvojiť. Takže, nebolo by dobré, aby sme sa odvolávali na rozhodnutie politického grémia, lebo v tom prípade sa berú práva poslancom. A myslím si, že práva poslancov na pléne Národnej rady sú nedotknuteľné a rozhodnutia sú rozhodujúce. To isté si myslím, že platí aj o uzneseniach jednotlivých výborov. Prakticky pre plénum sú len odporúčaním. A čo sa týka tej dnešnej právnickej debaty, mne osobne sa ako neprávnikovi obidva výklady páčia. Ovšem všetko mi vychádza tak, že sa bude musieť rozhodnúť hlasovaním. A pri tom hlasovaní sa ako laik k jednému z týchto dvoch výkladov prikloním. Čiže, navrhujem hlasovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Hlásil sa pán minister Tuchyňa.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

rád by som vám len pripomenul, že tu vedieme diskusiu, odvolávame sa na politické grémium. Návrh pána poslanca Hrnku bol Národnou radou, teda grémiom akceptovaný pri poslednom hlasovaní, presne v tom samom znení, vážení. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. Pán poslanec Csáky.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán minister vnútra,

veľmi ľutujem, ale musím vám oponovať. Politické grémium sa ani minule nestotožnilo s týmto návrhom a kvôli tomu sme práve odhlasovali pôvodný vládny návrh, a tak vznikol konečný zákon. Keď som už pri slove, dovoľte mi ešte jednu vetu k pánu ministrovi kultúry.

Vážený pán minister, veľmi si vážime slovenský jazyk, aj zákonitosti slovenského jazyka a uvedomujeme si tie súvislosti, o ktorých ste hovorili. Domnievam sa, že bod číslo 4 návrhu pána prezidenta práve túto problematiku rieši. My sme ustúpili na politickom grémiu a pre nás je tento bod prijateľný, ale prikláňam sa k tomu názoru, aby sme neotvárali ďalšie problémy, pretože skutočne urobíme taký precedens, že to potom môže byť problém pre náš právny systém.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Aby bolo jasné o čo tu ide. Ide tu o to, že na minulom zasadaní tohto parlamentu bol porušený rokovací poriadok. A porušili ste ho vy a pán Fogaš svojimi mylnými výkladmi práva, pretože tento zákon, ktorý som navrhol ja, bol tu, v tomto pléne veľkou väčšinou schválený. A vy ste vyvolali potom znovu politické grémium, ktoré opäť dalo o tom hlasovať, a časť poslancov bola pomýlená vašimi nápadmi. Preto sa treba k tomu vrátiť späť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Móri, po ňom pán poslanec Bárány, páni poslanci Hudec, Chamula, Fico a pani poslankyňa Bauerová.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predsedajúci,

dovoľte mi, aby som vzhľadom na procedurálnu zmenu, ktorú tu navrhol pán poslanec Sečánsky, spresnil jeden legislatívno-technický dôsledok. Skutočne sme sa z politického grémia rozchádzali tak, že aj bod 4 bol v odporúčaní zahrnutý do súboru na hlasovanie an blok. Ovšem v prípade návrhu, ktorý tu predniesol pán poslanec Hrnko, zákonite tento bod 4 musí byť vyčlenený na individuálne hlasovanie, pretože sa vzťahuje v texte na druhú vetu predchádzajúceho odseku, a tak by mohol byť spôsobený zmätok. Čiže, je to vlastne legislatívno-technický dôsledok pozmeňujúceho návrhu pána poslanca Hrnka.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. S faktickou poznámkou sa ďalej hlásil pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Som rád, že aj v parlamente sa občas vyskytnú dokonca nápady, ale nie kvôli tomu som sa prihlásil, aby som iba toto konštatoval. Pokiaľ ide o zákony, tak ako všetko ľudské sú nedokonalé - vzťahuje sa to aj na našu ústavu - a teda pripúšťajú, ba potrebujú zákonný výklad. A keďže sú nedokonalé, tento výklad môže byť rôzny. Je však elementárnou zá-

sadou poctivosti, že sa zachováva určitá stabilita výkladu. Čiže, ak sme raz zákon vyložili určitým spôsobom, tak sa tohto výkladu držme v obdobných prípadoch, pri rozhodovaní obdobných prípadov. Pri prerokovaní zákona o platoch ústavných činiteľov sme sa priklonili k veľmi reštriktívnemu výkladu tejto časti ústavy. Myslím si teda, že určitá miera poctivosti od nás vyžaduje zotrvať pri tomto výklade aj v prípade, keď nám to možno vyhovuje už menej než bolo minule.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážený pán poslanec, súhlasím s vami, ale zatiaľ je to stále len výklad. Môžeme pripraviť právnu normu.

Dámy a páni, vzhľadom na to, že pán prezident pozýva všetkých členov vlády, predsedu a všetkých podpredsedov Národnej rady na stretnutie na Hrade, prerušujem toto rokovanie do zajtra. Ráno o 9.00 hodine je spoločné stretnutie všetkých klubov, na ktorom vystúpi pán prezident Iliescu. Potom pokračujeme v rokovaní o tomto zákone. Prosím o dochvíľnosť.

Ďakujem vám.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

22., 23., 24., 28., 29., 30., septembra,
1., 5., 6., 7. a 8. októbra 1993,

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 22. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. časť

X. volebné obdobie

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pokračujeme v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Prosím, aby sme sa prezentovali.

Zisťujem, že je nás prítomných 108, takže Národná rada Slovenskej republiky je schopná uznášať sa.

Pri schvaľovaní programu 22. schôdze sme odsúhlasili, že prvým bodom dnes bude vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 139/1973 Zb. o vodách a ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej Národnej rady číslo 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na to, že sme včera neukončili prerokovanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. júla 1993 o mene a priezvisku vrátený prezidentom Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie Národnej rade Slovenskej republiky, mám jeden procedurálny návrh na uznesenie.

Vzhľadom na diskusiu, ktorá sa rozbehla k procedurálnym otázkam, do ktorých sa zapojili všetky politické strany, vrátane maďarských politických strán, dovoľte, aby som vám predložil návrh na uznesenie, ktorým by sme mohli vyriešiť tento problém.

Uznesenie Národnej rady zo dňa 24. 9. 1993:

"Národná rada Slovenskej republiky

A. Obracia sa na Ústavný súd Slovenskej republiky so žiadosťou o výklad článku 87 ods. 3, a to menovite vo veci, či v prípade, keď prezident Slovenskej republiky vráti zákon s pripomienkami Národnej rade Slovenskej republiky, Národná rada Slovenskej republiky môže rokovať o všetkých ustanoveniach vráteného zákona, alebo môže rokovať len o ustanoveniach dotknutých pripomienkami prezidenta, prípadne môže rokovať len o pripomienkach uvedených prezidentom Slovenskej republiky. Ďalej, či môže meniť pripomienky prezidenta, alebo môže ich len buď prijať v predloženom znení, alebo zamietnuť.

B. Prerušuje rokovanie o zákone zo 7. júla 1993 o mene a priezvisku vrátenom prezidentom Slovenskej republiky do vydania výkladu Ústavným súdom Slovenskej republiky podľa bodu A."

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 120 poslancov.
Kto je za predložený návrh uznesenia?
/Ruch v sále./

Prosím, pán poslanec Fogaš.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,

domnievam sa, že návrh uznesenia tak, ako bol predložený, je príliš vážny na to, aby sme mohli o ňom rozhodnúť bez

vzájomnej porady. Preto si myslím, že o takom uznesením by sa mali poradiť kluby. To po prvé.

Po druhé - rád by som vám, pán podpredseda, chcel pripomenúť, že Slovenská republika v súvislosti s prijatím do Rady Európy prijala a naším uznesením sme potvrdili, že sme ochotní plniť určité odporúčania Rady Európy. Domnievam sa, že sme v situácii, kedy vo vedomí toho, že do 6 mesiacov sa uskutoční určitý odpočet plnenia týchto úloh, by sme si mali zvážiť, či skutočne nám ide o to, aby sme sa prezentovali ako krajina, ktorá nebude schopná postupne napĺňať jednotlivé odporúčania, alebo ako krajina, ktorá veľmi dynamicky, demokraticky a s určitou šírkou nadhľadu chce riešiť problémy, ktoré sa u nás vidia zvonku. Nehovorím, že sú také, ako sa vidia zvonku. Preto sa domnievam, že takýto návrh uznesenia by nemal byť prijatý, mali by sme o zákone rozhodnúť.

Myslím si, že naša diskusia včera predsa len predznačila istú rozdielnosť názorov, ale to neznamená, že Národná rada hlasovaním o nich nemôže rozhodnúť. Som teda tej mienky, že by sa - po prvé - mali poradiť kluby, čo navrhujem, a po druhé - navrhujem, aby aj po porade klubov takéto uznesenie nebolo prijaté, aby sme zákon dnes prerokovali a schválili v takej podobe, v akej bude primeraný názor demokratickej väčšiny.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Rád by som ho len upozornil na to, že keby bol akceptoval spôsob rokovania včera, že môžeme rokovať o všetkom, už sme mohli mať zákon za sebou.

Pán poslanec Hrnko.

Poslanec Ľ. Fogaš:

Bol by som rád, keby ste ma neupozorňovali na to, čo sú moje práva.

Poslanec A. Hrnko:

Viem, že v minulosti tu bol systém, ktorý sa kedysi v antickom Ríme nazýval Roma lokuta kauza finita, teda, čo nám poručila Moskva, to sme schválili, ale dnes sme už trošku ďalej a tiež si myslím, že treba vyjsť v ústrety všetkým odporúčaniam, ale podľa našich potrieb. Nie tak, ako sa to v Moskve kedysi rozhodovalo. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Bajan, potom pán poslanec Bárány.

Poslanec V. Bajan:

Bol tu procedurálny návrh pána kolegu Fogaša a myslím si, že v tejto chvíli nám nezaškodí, keď sa na 10 minút stretneme v kluboch, takže odporúčam, aby sme sa stretli na 10 minút.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Bárány, potom pán poslanec Polka a potom pán poslanec Ľupták.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

pokiaľ ide o myšlienku stretnutia klubov, pochopiteľne, plne ju podporujem. Zároveň by som však bol veľmi nerád, keby tu ostal dojem, že pre nás tu odporúčania Rady Európy, do ktorej sme sa sami veľmi usilovali dostať, a teda sme sa týmto spôsobom aj zaviazali určitým spôsobom ich plniť, zrovnávame s mocenským diktátom od kohokoľvek v minulosti. /Potlesk./ Myslím si, že ak zaujmeme takýto vzťah k Rade Európy, vlastne sa sami vylučujeme.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Polka a pán poslanec Ľupták. Ospravedlňujem sa, malo to byť v opačnom poradí.

Poslanec L. Polka:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,
vážená vláda,

častokrát sme svedkami rozličných rozporuplných názorov na spôsob nášho rokovania. Spôsob súčasného septembrového rokovania určite prispeje k popularite Národnej rady Slovenskej republiky. Včera pán Ľupták predložil na záver nášho rokovania návrh, aby sme hlasovali k názorom vyjadreným pánom Fogašom a pánom Sečánskym. Napriek tomu dnes pán predsedajúci po včerajších invektívach voči právnikom podal návrh, o ktorom chce dať rokovať. Prosím vás pekne, dodržiavajme

rokovací poriadok. Chcel by som predložiť návrh, aby sme sa konečne začali zaoberať problémom, ktorý túto Národnú radu ťaží, a to je nevykonané uznesenie o vypracovaní rokovacieho poriadku. Nie je dobrým výsledkom našej práce, že dodnes nemáme rokovací poriadok.

A ešte jedna poznámka. Nezhadzujme sami vlastné kompetencie. Ako sa môže Národná rada obracať na Ústavný súd o výklad vlastných zákonov?

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Polkovi. Pán poslanec Ľupták, pán poslanec Fico.

Poslanec I. Ľupták:

Vážené dámy a páni, chcel som viac-menej povedať to, čo spomenul ...

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, prepáčte na okamih, musím v tomto okamihu prerušiť schôdzu, pretože prichádza pán prezident Iliesku. Potom budeme pokračovať. Teraz bude spoločné zasadnutie klubov.

/Po prerušení schôdze./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, budeme pokračovať v 22. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky prerušeným

bodom. Slovo má pán poslanec Ľupták. Dovoľte potom aj mne faktickú poznámku.

Poslanec I. Ľupták:

Vážené dámy a páni,

samozrejme, že po tejto slávnostnej príležitosti, ktorú sme tu mali, sa zrejme budeme musieť znovu pustiť do vážnych debát. Chcel by som len upozorniť na jedno, prosím, aby to nebolo chápané zle. Neviem, či aj vy, ale ja som si všimol určité tendencie pri vedení schôdze občas odoprieť právo poslanca, alebo nerešpektovať právo poslanca. Právom poslanca je dať v rámci rozpravy návrh na hlasovanie a toto právo by malo byť rešpektované. Veľakrát by sa tým veci aj vyriešili a zbytočne - ako v tomto prípade - by sa nekomplikovali.

Ďalší moment, o ktorý by som vás chcel poprosiť - vlastne o tom hovoril aj pán poslanec Fogaš, že sme sa zaviazali rešpektovať určité uznesenie Rady Európy a bude sa treba pred Radou Európy zodpovedať. Prosím vás, vážené kolegyne, kolegovia, nerobte nám to ťažším - nám, čo sme v týchto medzinárodných organizáciách, a nedostávajte nás do pozícií, keď nemáme východiská. Keď sme sa raz zaviazali do 6 mesiacov niečo riešiť, tak nás nedostávajte do pozície, že sa budeme musieť zodpovedať, že sme to nevyriešili.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Dovoľte teraz s faktickou poznámkou vystúpiť mne, potom budeme pokračovať. Hlási sa pán poslanec Fico, pani poslankyňa Bauerová, pán poslanec Ftáčnik, pán poslanec Kliman.

Vážený pán premiér,
vážená vláda,
dámy a páni,

v žiadnom prípade som nemal v úmysle robiť nejaké invektívy voči právnikom. Pokiaľ to bolo takto chápané, ospravedlňujem sa všetkým právnikom, ktorí tu sedia. Ale o tom, že sa naše rokovanie včera zamotalo, a kto to spôsobil, myslím si, že si urobí každý obraz sám.

Dovoľte mi ešte, aby som sa vrátil k ústave. V článku 128 Ústavy Slovenskej republiky v odseku 1 je napísané: "Ústavný súd podáva výklad ústavných zákonov, ak je vec sporná." Žiadne takéto ustanovenie pre Národnú radu v Ústave Slovenskej republiky nie je. Preto, pán poslanec Ľupták, je mi veľmi ľúto, ale odvolávajúc sa na ústavu, ak je sporný výklad ústavy, podľa mojej mienky, nemáme právo rozhodovať o tom sami.

Ďalej k vášmu výkladu, že sme niečo nevyriešili pre Radu Európy, dovolím si oponovať. Môj názor je, že sme vyriešili. A domnievam sa, že ústavný súd nebude o tomto rozhodovať rok. To je môj názor.

Po tretie - celá táto kauza opäť mohla byť zmietnutá, keby sa bolo hlasovalo o tomto uznesení, bolo by zamietnuté a mohli sme sa hádať ďalej. Bol to len pokus, aby sme vyriešili procedurálny problém, pred ktorým sme stáli. Vzhľadom na to, čo tu odznelo aj voči spôsobu, ktorým som viedol tento bod, prosím podpredsedu Národnej rady pána Weissa, aby prebral ďalšie vedenie tohto bodu.

Ďakujem vám.
Môj návrh na uznesenie trvá.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

necháme ešte priestor na faktické poznámky, o ktoré sa prihlásili poslanci, a potom by sme mali uskutočniť avizovanú poradu klubov. Po nej by sme sa vrátili k návrhu pána podpredsedu Prokeša.

Ako prvý sa s faktickou poznámkou hlásil pán poslanec Ftáčnik, potom pán poslanec Fico, potom pani poslankyňa Bauerová a nakoniec pán poslanec Kliman.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vzdávam sa poznámky, lebo pán podpredseda povedal, že bude porada klubov. Chcel som tiež o to požiadať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Vzdávam sa poznámky.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Prosím, pani poslankyňa Bauerová.

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán premiér,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

moje vystúpenie bude trochu dlhšie, ale ešte včera som sa prihlásila do rozpravy. Preto dovoľte mi vyjadriť sa k niektorým aspektom vráteného zákona.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pani poslankyňa, prepáčte, ale musíme konať v súlade s rokovacím poriadkom. Nechápte to ako obmedzovanie z mojej strany, máte priestor iba na faktickú poznámku k diskusii, ktorá tu bola.

Poslankyňa E. Bauerová:

Pán predsedajúci, prepáčte, ale rozprava nebola uzavretá.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Nebola uzavretá, ale predtým sú ešte faktické poznámky, ktoré boli k diskusii, ktorá odznela pred chvíľou.

Poslankyňa E. Bauerová:

Dobre, potom sa obmedzím a prosím, aby som predtým než bude rozprava uzavretá, dostala slovo.

Chcela by som vás požiadať, aby ste zvážili širšie súvislosti vášho rozhodnutia. V tejto kauze nebudete rozhodovať o tom, či sa ja budem volať Edita Bauerová, ale Edit

Bauer. Zvážte, prosím, o čom rozhodujete. Zvážte slová, ktoré vyslovil včera pán Černák. A v tejto súvislosti ma veľmi prekvapuje práve návrh pána Hrnku. Neviem, akú službu robí tejto republike, ale na stoloch máte nariadenie číslo 484 Rady Európy /šum v sále/, pardon, Parlamentného zhromaždenia Rady Európy. Prosím, aby ste sa aspoň pozreli na prvú stranu tohto nariadenia.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni. Pán poslanec Kliman.

Poslanec L. Kliman:

Prepáčte mi, pán predsedajúci, aj vážené kolegyne a kolegovia, ale hlásil som sa s faktickou poznámkou hneď, ako to vyžaduje rokovací poriadok, po bode, o ktorom sme rokovali, a tým bola návšteva pána prezidenta Iliesku. Chcel som sa totiž spýtať pána predsedu, prečo sme ho prijali na schôdzi klubov a nie ako Národná rada? A chcem ešte upozorniť, že ešte stále rokujeme ako schôdza klubov.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Nie, pán poslanec, príchodom pána prezidenta bola prerušená schôdza. Taká bola dohoda pri príprave tejto návštevy pána prezidenta. Po jeho odchode pán podpredseda Prokeš znovu otvoril schôdzu Národnej rady.

Prosím, pán poslanec Mikloško sa ešte hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec F. Mikloško:

Chcem len povedať, že som splnomocnený povedať stanovisko klubu poslancov KDH, kde sme za to, aby sme tento zákon o mene a priezvisku prerokovali dnes, aby sa neodkladal a neposielal ústavnému súdu, aby sme túto vec uzavreli dnes.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Mám dve poznámky. Chcem sa spýtať, či v tomto parlamente, v tejto zasadacej sieni môže sedieť aj nečlen parlamentu.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Nemôže sedieť, musí byť súhlas Národnej rady.

Poslanec T. Kuzbert:

Myslím si, že sedel tu niekto. Pán Šimko má súhlas?

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Myslím, že už tam nie je.

Prosím, pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Je tu, ovšem je to stále poslanec Federálneho zhromaždenia - prepáčte - bývalého. Ak chceme byť dôslední, prosím vás, buďte takí dobrí, aby sa tu neobjavili ani z vášho klubu nejakí tí pajtáši. /Šum v sále./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Mikloško, navrhujem, aby sa tento problém nestal znovu nejakou kauzou pre túto Národnú radu ...

Poslanec F. Mikloško:

Zavolajte stráže, nech ho odtiaľto vyvedú.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

... požiadal by som pána Šimku, aby tak ako ďalší poslanci bývalého Federálneho zhromaždenia, ak chce sledovať rokovanie Národnej rady, kým sa táto kauza nevyrieši prípadne zákonom, bol na balkóne. Myslím si, že zamedzíme ďalšiemu sporu v tomto parlamente. Parlamentnú stráž, samozrejme, nemáme.

Kto sa ešte hlási s faktickou poznámkou? Prosím, pán poslanec.

Poslanec T. Kuzbert:

A ešte jednu poznámku. Na Slovensku máme zvyk, že svojich hostí vítame s chlebom a soľou, či prídu s hocijakým úmyslom. Čudujem sa našim kolegom, že tak uctili pána prezidenta Rumunskej republiky. To tiež svedčí o istej etickej úrovni. /Šum v sále./ Všetci vieme, že boli to kolegovia z maďarských politických strán.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím vás, nediskutujme na témy, ktoré nesúvisia s predmetom rokovania Národnej rady, teraz sú faktické poznámky k zákonu.

Pán poslanec Sečánsky, potom pán poslanec Hrnko a pán poslanec Kanis.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni,

vrátim sa k zákonu, ktorý sa týka mena a priezviska, ktorý vrátil prezident s pripomienkami.

Svoje stanovisko oproti tomu, aké som vyjadril včera, v žiadnom prípade zmeniť nemôžem a nechcem. Podľa mňa rokujeme o pripomienkach pána prezidenta. Ani jedna pripomienka nesmerovala mimo tých paragrafov, ktorých sa dotkol pán prezident. To je jedna otázka.

Pán podpredseda Prokeš navrhol uznesenie, aby sme to postúpili Ústavnému súdu. Samozrejme, poslanci toto právo majú, ale nehnevajte sa, nemá ho Národná rada. Národná rada sa nemôže uzniesť, že čosi posiela Ústavnému súdu. Pán podpredseda, pozrite sa na článok 130 ústavy, tam máte subjekty, ktoré sú oprávnené podať žiadosť alebo podnet na Ústavný súd. Sú tam poslanci, teda najmenej pätina poslancov, prezident, vláda, súd, generálny prokurátor a potom osobitné subjekty, ktoré podali sťažnosť atď. Teda Národná rada nemôže prijať uznesenia a uznesením zaväzovať Ústavný súd. To je druhá pripomienka.

K poznámkam, ktoré tu boli - dámy a páni, nezamieňa si niekto prostriedok s cieľom? Právo je a vždy bude len prostriedok na dosiahnutie cieľa. Cieľom v tomto prípade je slovenčina. O nič iné tu nejde. Ak niekto stavia túto kauzu tak, že ak neprijmeme písanie cudzích priezvisk v slovenčine a používanie v nezmenenom páde, bez skloňovania, že vyletíme z Rady Európy, takúto interpretáciu prijať nemôžem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Hrnko, potom pán poslanec Kanis a pán poslanec Bajan.

Poslanec A. Hrnko:

Vážená vláda,
vážený pán predsedajúci,

chcel by som sa ešte vrátiť k poznámke pána Báránya a k môjmu predchádzajúcemu vystúpeniu. Keď som hovoril o tom, že niekto si zvykol úsmevy brať ako záväzné nariadenie, vedel som prečo som to hovoril. Rada Európy nikomu nič záväzne neprikazuje, ale mu odporúča v tom konať. My chceme konať v zmysle odporúčaní Rady Európy, ale Rada Európy nám nemôže predsa odporučiť, aby sme menili gramatiku slovenského jazyka, Rada Európy nám nemôže odporučiť, aby sme segregovali svojich občanov, aby časť občianok Slovenskej republiky nosila mužské mená. Tu o nič iné nejde, pretože plne rešpektujeme národnostné mená aj priezviská. Tu nikto nechce nerešpektovať. Dokonca sme ešte takí, že v tom návrhu, ktorý teda predkladám a bol by som rád, keby sa schválil, dovoľujeme, aby vo svojom jazyku alebo v akomkoľvek inom jazyku, kde nie je slovenský úzus zvyklý, používali mená bez tejto koncovky. O čom tu ešte máme rokovať?

Takže osobne by som prikročil k hlasovaniu a nech plénum rozhodne, ako to má byť. /Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Kanis s faktickou poznámkou, potom pán poslanec Bajan.

Poslanec P. Kanis:

Ctené dámy,
vážení páni,

domnievam sa, že toto je situácia, ktorá vznikla na pôde Národnej rady už viackrát a nepochybne vznikne ešte viackrát. Ide o problém, že máme isté ústavné princípy a nemáme k nim vyjasnené procedurálne postupy. Tento problém tu v podstate stále vzniká, a je to problém, ktorý sa dal čakať, pretože vytváraním mladého štátu jednoducho si potrebujeme vytvoriť aj istý úzus, alebo z viacerých možných interpretácií ústavných princípov prijať nejaký, ktorého sa budeme držať. Čiže k riešeniu tohto problému aj vzhľadom na jeho závažnosť treba pristupovať s istým politickým nadhľadom a predovšetkým s prejavom vôle dohodnúť sa.

Celý problém, podľa mňa, má tri aspekty, ktoré sú tu vzájomne spletené. Prvý je problém procedurálny. Vyjasňovalo sa už, či Národná rada sa má zaoberať pripomienkami pána prezidenta iba v polohe áno - nie, alebo či tvorivo bude ešte dorábať tie články, ktorých sa týkajú pripomienky pána prezidenta. Tak ako už bolo povedané, iste tu neexistuje právny precedens, ale domnievam sa, že istý precedens sa tu už stal, keď sme prerokovávali problém zvyšovania poslaneckých platov. Vtedy sme uplatnili prístup, že sme rozhodovali o pripomienkach áno alebo nie a žiadne vylepšovania neboli možné.

Nemyslím si, že je to jediný možný postup, ale práve vzhľadom na možnosť viacerých interpretácií sa zdá, že by sme tu mali postupovať predovšetkým s vôľou dohodnúť sa. Totiž aj vo výboroch sa vlastne tento zákon už dorábal z rôznych iných stránok - aspoň vo viacerých výboroch.

Druhý problém, ktorý tu je, je vecná stránka. Myslím si, že tá je najmenej problémová. A konflikty, ktoré tu vznikajú predovšetkým medzi poslancami zo SNS a z maďarských strán, sa mi zdajú, že by sa dali pri okrúhlom alebo aj hranatom stole vysvetliť, lebo nie sú takého charakteru, že by tam nebola možná dohoda.

A tretí problém, s ktorým máme do činenia, sú širšie politické súvislosti. Chcem upozorniť Národnú radu, aby sme sa nedívali na tento problém iba v priestore tejto miestnosti, dívajme sa v širších medzinárodno-politických súvislostiach. Národná rada musí mať eminentný záujem na riešení, ktoré by vyhovovalo aj poslancom maďarských strán, ktoré tu prezentujú. Prirodzene, nemožno prekročiť vecnú jazykovú stránku tohto problému, ale domnievam sa, že tu nie je prejavená dosiaľ vôľa dohodnúť sa na niektorých veciach, na ktorých by sme sa mohli dohodnúť. Ide o problém, v ktorom sa hrá do istej miery aj o politickú tvár, o čistú politickú tvár tohto parlamentu.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec, už uplynuli tri minúty.

Poslanec P. Kanis:

Ak sa tu už raz uplatnil prístup ako pri platoch, prirodzene, ak sa uplatní iný postup, potom tí, ktorí majú záujem dajme tomu na postupe, ktorý tu bol, budú inej mienky.

Preto mi dovoľte, aby som navrhol, že by sme sa mali snažiť nie rozseknúť tento problém, ale skôr ešte stále hľadať spôsob ako sa dohodnúť. Navrhoval by som, aby za každý poslanecký klub sa vytvorila skupina, ktorú by tvorili členovia politického grémia za jednotlivé kluby plus prípadne po jednom odborníkovi na tento problém a títo prišli s nejakým riešením na Národnú radu.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec, včera sme sa na politickom grémiu dohodli, že sa môže uskutočniť ďalšie stretnutie politického grémia, ak by stav prerokovania zákona k tomu viedol.

Ďalej pani ministerka, pán poslanec Bajan a potom pán predseda.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,
vážení členovia vlády,

chcem vyjadriť spokojnosť s vystúpením pána poslanca Hrnku, teda s tým vysvetľujúcim vystúpením, pretože pôvodná verzia zrejme v skratkovom vyjadrení vyžadovala určité doplňujúce stanovisko. Osobne by som sa bola od toho dištancovala. Samozrejme, po vysvetlení je to v inej polohe. Ďakujem, že to vysvetlil.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Bajan, pán podpredseda Prokeš, pán poslanec Duka-Zólyomi a potom pán poslanec Pollák.

Poslanec V. Bajan:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

nestihol som skôr reagovať na kolegyňu Bauerovú, ale myslím si, že v tejto dobe by sa malo operovať presnými argumentáciami. V laviciach naozaj máme nariadenie číslo 484 z roku 1993 - stihnem to za dve minúty, dovolím si odcitovať dve veci z nich:

1. Zhromaždenie sa odvoláva na odporúčanie 1201 /1993/, v ktorom odporúča Výboru ministrov prijať dodatočný protokol k Európskej dohode o ľudských právach ohľadne práv národnostných menšín, ktorého návrh textu tvorí neoddeliteľnú súčasť odporúčania.

2. Poveruje svoju komisiu pre právne otázky a ľudské práva 1., 2., 3. - prešetriť atď.

3. Ďalej zhromaždenie odvolávajúc sa na nariadenie číslo 474 z roku 1992 poveruje komisiu pre právne otázky a ľudské práva pokračovať vo svojich štúdiách ohľadne menšín, najmä čo sa týka nástrojov na rokovanie komisie, pokiaľ bude potrebné v úzkej spolupráci s ostatnými kompetentnými komisiami. Ide o návrh pracovného postupu pre Komisiu Rady Európy, čiže nejde o nariadenia pre krajiny, ktoré do Rady Európy idú, pre nich zostávajú materiálom odporúčania. Takže, ak hovoríme o nariadení, nariadenie sa týka práve tej komisie a pracovníkov Európskeho spoločenstva. /Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Podpredseda Národnej rady pán Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážená vláda,
vážený predsedajúci,
dámy a páni,

dovoľte mi zareagovať na vystúpenie pána poslanca Kanisa. Je mi skutočne ľúto, ak niekto vystúpi s takýmto zavádzajúcim vystúpením, že tu vznikol konflikt medzi poslancami Slovenskej národnej strany a maďarských strán. Pokiaľ som si dobre všimol, tak tu vznikol konflikt medzi výkladom ústavy ako reagovať pri vrátení zákona. Domnievam sa, pán poslanec Kanis, že toto neprispieva k pracovnej atmosfére tohto plénа.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Prokešovi. Pán poslanec Duka-Zólyomi, potom pán poslanec Pollák.

Poslanec Ľ. Duka-Zólyomi:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

mne sa zdá, že 7. júla vlastne vznikla dohoda, veľmi pekná dohoda na tejto pôde, a táto dohoda bola narušená. Druhá dohoda vznikla, ako spomínal pán podpredseda Weiss, na grémiu, že prijímame aj pozmeňovacie poznámky pána prezidenta, ktoré boli prednesené, ale teraz sme od toho veľmi odbočili.

Ešte jedna poznámka: Som veľmi prekvapený vyhlásením pani ministerky Tóthovej, že teraz už pochopila, čo je vlastne podstata veci návrhu pána Hrnka. Ja sa na to pozerám tak, že je to krok späť, lebo pán prezident svojou poznámkou v bode 4 spresňuje to, čo sme vlastne chceli, a dáva možnosť uplatňovať základné práva občanov. Tu nejde o to, aby niekto škodil slovenskému jazyku. Nie je pravda, že by sa nectil slovenský jazyk, keď v dokumentoch bude napísané meno tak, ako ho vlastní občan danej národnosti. Mne sa zdá, že to je elementárne vlastné ja, čo potrebujeme.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Pani ministerka chce reagovať na interpretáciu pána poslanca. Potom pán poslanec Pollák, pán poslanec Csáky a pán poslanec Zselenák.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážení prítomní, pravdepodobne všetci cítime, že došlo k nedorozumeniu, pretože som vyjadrila spokojnosť so spresnením prirovnania Rady Európy a príslušného mesta. Zrejme všetci chápeme, o čo ide.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Pollák.

Poslanec M. Pollák:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

jednou vecou je rôzna interpretácia konkrétneho článku

ústavy, druhou, dôležitejšou, je vlastne pôvodná prapríčina tohto zádrheľu, do ktorého sme sa tu v tejto chvíli dostali. A táto príčina je zatiaľ najlepšie čitateľná z posledného vystúpenia kolegu pána Sečánskeho, ktorý sa pustil do nejakej dialektickej úvahy a začal zvažovať príčiny a ciele. Povedal, že cieľom nie je právo, cieľom je slovenčina, právo je prostriedkom. A tam sme pri príčine tohto zádrheľu. Totiž ani slovenčina nie je cieľom. Cieľom je človek so svojimi právami a slovenčina je iba prostriedkom. Treba sa dostať ďalej za tú slovenčinu. Tento zákon nie je zákonom o slovenčine. /Potlesk./

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Csáky, potom pán poslanec Zselenák.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

dovolím si jednou vetou zareagovať na vystúpenie pána Bajana. Možno pani Bauerová hovorila o prvej strane. Dovolil by som si upriamiť vašu pozornosť na materiál, ktorý máme pred sebou, a to na stranu 4, článok 7 odsek 2. "Každá osoba prislúchajúca k národnostnej menšine má právo slobodne používať" - opakujem - "slobodne používať svoje meno a priezvisko vo svojom materinskom jazyku" - opakujem - "vo svojom materinskom jazyku a má právo na oficiálne uznanie" - opakujem - "má právo na oficiálne uznanie svojho priezviska a svojich krstných mien". Dovolil by som si požiadať pána ministra zahraničných vecí, keby nám niečo povedal aj o medzinárodných súvislostiach tohto textu.

A, pán predsedajúci, mám taký názor, že naša diskusia sa už dostala na dosť nízku úroveň. V mene poslaneckých klubov Együttélés a MKDH dávam návrh na ukončenie rozpravy a na zvolanie politického grémia.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Dám priestor faktickým poznámkam a potom dám hlasovať o vašom návrhu. Pán poslanec Zselenák, potom pán poslanec Bajan.

Poslanec J. Zselenák:

Vážený pán predsedajúci,
vážení prítomní zástupcovia vlády Slovenskej republiky,
kolegyne, kolegovia,

viete, že osobne som sa dosť vložil do prerokúvania predmetného návrhu zákona vtedy, keď sme ako výsledok dosiahli spoločný konsenz, a osobne som sa aj niekoľkokrát opakovane veľmi pozitívne vyjadroval o spôsobilosti Národnej rady Slovenskej republiky zvládnuť aj takého náročné problémy, pritom som poukázal na to, že práve zákon o mene a priezvisku je z tej série zákonov alebo úprav najmenej konfliktný a najjednoduchší. Ale chcem vám povedať veľmi otvorene, že viac to neurobím. Viac to neurobím, ak v tomto parlamente bude prevládať taký duch, takýto tón a takýto vzťah k zákonom, ktoré sme si sami vypracovali, sami schválili a krvopotne sa dopracovali k východisku alebo k záveru, s ktorým sme sa mohli prezentovať celkom kľudne vo svetovej verejnosti aj na medzinárodných fórach. Ak tu bude donekonečna niekto spochybňovať to, na čom sa parlament dohodol, zakrývať a hľadať rôzne argumenty a špekulatívne dôvody na

to, aby sa opäť otvárali už raz uzatvorené problémy, ja to viac nespravím. Nehnevajte sa na mňa, ale považujem takýto prístup za naprosto nekorektný.

A teraz sa to pokúsim aj vyargumentovať. Nehnevajte sa, budem veľmi úprimný. Už vláda sama spochybnila vlastnú predlohu tým, že pánu prezidentovi navrhla úpravy. Veď predložené úpravy a dôvod alebo argumentácia je vlastne proti predlohe, o ktorej sme rokovali a ktorú sme nijako zásadne nezmenili. Som veľmi rád, že pán prezident sa zhostil tejto úlohy tak dôkladne a tak dokonale, ako sa zhostil, a že to sformuloval do predložených návrhov pripomienok. Veľmi sa čudujem, že nie sme schopní sa na nich dohodnúť. A veľmi sa čudujem, že nie sme schopní ani akceptovať závery rokovania z politického grémia, keď už niekoľkokrát v našej praxi sa preukázalo, že v krízových situáciách sa to javí ako jediné možné riešenie a jediné východisko ako sa z problémov vymotať.

Preto vás veľmi prosím, aby sme sa vrátili k meritu veci, aby sme rokovali a hlasovali o pozmeňovacích návrhoch a pripomienkach pána prezidenta a takýmto spôsobom, hlasovaním celú záležitosť uzavreli. Pritom chcem vyjadriť svoj názor, že ako ten, ktorý sa zasadzoval o znenie textu, prakticky ustanovenia bodov 1, 2, 3, 4 plne podporujem, ustanovenie 5 neodporúčam schváliť a ustanovenie 6 a 7 tak, ako to vyplýva z návrhu, navrhujem podporiť. Je to jediné možné riešenie, aby sme neeskalovali napätie a nespochybňovali aj vlastné meno a spôsobilosť slovenského parlamentu pokračovať v nastúpenej demokratickej ceste a serióznych, konkrétnych, vecných úvahách ako tieto záležitosti v prospech všetkých občanov Slovenskej republiky zvládnuť. /Potlesk./

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Bajan, pani poslankyňa Novotná, pán poslanec Černák a potom by sme mali dať hlasovať o ukončení rozpravy podľa návrhu pani poslankyne.

Poslanec V. Bajan:

Ospravedlňujem sa, ale myslím si, že som bol dobre pochopený a som rád, že aj pán Csáky ma pochopil. Hovoril som presne o odporúčaní, ktoré on čítal, nehovoril som o nariadení. Nariadenie je prvá strana, ostatné je odporúčanie. Takže som rád, že aj pán Csáky potvrdil správnosť mojich slov.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Pani poslankyňa Novotná, Pán poslanec Černák a potom budeme hlasovať o návrhu.

Poslankyňa A. Novotná:

Chcela by som odpovedať pánu poslancovi Csákymu, že vlastne hovoríme dvaja o inom a o tom istom, že sa snažíme presne tým naším dodatkom navrhnúť to isté, čo chcú oni. Tam je predsa poznámka, teda dodatok, ktorý navrhujeme, že takéto priezvisko v inom jazyku sa môže používať v cudzom jazyku. Čiže v materinskom jazyku si maďarskí občania budú používať tvar vo svojom materinskom jazyku. V slovenskom jazyku predsa ide o prechyľovanie -ová, budeme sa prispôsobovať zasa podmienkam nášho materinského jazyka, teda slovenského jazyka, že budeme používať slovenské prechyľovanie. Myslím si, že vlastne hovoríme o tom istom, a že niet tu rozporov.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni. Pán poslanec Černák, pani poslankyňa Gbúrová, potom pán poslanec Rózsa.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

my ako národná strana sa cítime ako strana, ktorá predovšetkým musí dbať na čistotu slovenčiny, ale na druhej strane v našom programe je plná integrácia do Európskych spoločenstiev. Preto pri včerajšom krátkom neformálnom rokovaní s niektorými našimi predstaviteľmi maďarských strán, s kolegami, ktorí mi povedali, že v podstate im je jedno či -ová alebo nie -ová, sme vystúpili s návrhom pána Hrnku, ktorý sme považovali za veľmi prijateľný. V každom prípade vyhovuje odporúčaniam Rady Európy. Maďarskí predstavitelia mi povedali, že v princípe im ide o § 14 odsek 2 a je im jedno, či v slovenčine bude -ová, alebo nie -ová. Preto nespochybňujeme to, čo tu bolo odsúhlasené, hoci máme k tomu výhrady akým spôsobom, preto sme vyšli s návrhom pána Hrnku. Keďže zrejme došlo k nejakému nedorozumeniu, navrhujem aj ja veľmi rýchlo prerušiť rokovanie a zvolať zasadnutie klubov.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Černákovi. Pani poslankyňa Gbúrová, potom pán poslanec Rózsa a ešte pán poslanec Bugár.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

pokúsim sa to veľmi stručne povedať niekoľkými vetami. Zopakujem to, čo som hovorila aj na našom poslaneckom klube za prítomnosti pána poslanca Hrnku. Tí, ktorí sme vyrástli v zmiešanom prostredí, najmä v prostredí slovensko-maďarskom, veľmi dobre vieme, že problém nestál tak, ako sa ho snažíme posúvať teraz do tejto polohy. Od nepamäti príslušníci maďarskej národnosti resp. nositelia maďarských priezvisk si písali tieto priezviská v ich jazyku. Nikdy sa nepísal Szentpétery ako Sentpéteri, ale vždy Szentpétery. Nikdy sa nepísal Komlóssy ako Komlóši s mäkčeňom, ale Komlóssy, atď. Toto právo písania priezvisk v maďarskom pravopise tu vždy bolo. Jeden jediný problém, ktorý tu bol, bol problém, ktorý súvisel s menami. Miesto - povedzme - Aranka sa písala Zlatica, miesto István sa písal Štefan atď. To znamená, že je veľmi správne, že sa zasadíme za to, aby sa aj mená mohli písať v jazyku maďarskom. To znamená, že tento problém je v podstate vyriešený. Problém, ktorý nás znepokojuje a ktorý ustavične nastoľujeme, je prechyľovanie s koncovkou -ová. Myslím, že z tohto by sa nemal robiť politický problém. Nakoniec je potrebné rešpektovať názory odborníkov - jazykovecov a pravidlá nášho spisovného jazyka. Toto je v podstate minimum, ktoré je možné požadovať zo strany menšiny.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Rózsa, pán poslanec Bugár, pani poslankyňa Bauerová.

Poslanec E. Rózsa:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážená vláda,
poslankyne a poslanci,

dovoľte mi vyjadriť svoje stanovisko k opätovnému prerokovaniu zákona o mene a priezvisku. Procedurálne, právne a jazykové aspekty a nové prerokovanie tejto otázky sú len zakrývaním boja o moc. Ide o nepriame skúšky sily donútiť tento parlament k poslušnosti tohoto jediného zákonodarného zboru slobodného štátu, aby sa stal nástrojom všemocnej vlády. V tejto rozbúrenej politickej atmosfére v záujme zachovania dobrého mena Slovenskej republiky sa obraciam na vládu, aby prejavila štátnickú múdrosť a vzala späť svoj návrh na opätovné prerokovanie s tým, aby pán premiér zákon v pôvodnom znení podpísal.

Obraciam sa so žiadosťou na pána prezidenta republiky, aby prejavil dobrú vôľu a otcovskú starostlivosť voči všetkým občanom tejto republiky, vzal späť svoje pripomienky a zákon podpísal v pôvodnom znení. Ide o pripomienky, ktoré predložil podľa článku 87 ods. 3 ústavy. Vo vedomí svojej zodpovednosti za Slovenskú republiku prehlasujem, že pripomienka pána prezidenta pod bodom 5 je pre nás neprijateľná. Považujem to za ignorovanie odporúčaní Rady Európy číslo 1201/1993, najmä článku 7 ods. 1, za porušenie základných ľudských práv zaručených národným menšinám podľa článku 10 ods. 1, článku 25 ods. 2 písm. b/ Listiny ľudských práv a slobôd prijatých ústavným zákonom číslo 23/1991 Zb. Ďalej je to v rozpore s článkom 19 ods. 1, ako aj s článkom 34 ods. 2 písm. b/ Ústavy Slovenskej republiky. Je to nepriame pozbavenie práva na vlastné meno a zachovanie identity.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Páni poslanci, pani poslankyne, ešte má pán poslanec Rózsa pol minúty. Vypočujme ho.

Poslanec E. Rózsa:

Žiadam preto posúdenie stanoviska v širšom kontexte vnútornej a zahranično-politickej situácie bez emócií a demonštrovania sily.

Dovoľte mi, vážené poslankyne a poslanci, vyjadriť presvedčenie, že v tejto základnej otázke nášho bytia, našej národnej identity nájdeme spoločnú reč a podáme si priateľskú ruku. Ak tomu tak nebude, nezazlievajte nám, že nám skutočne neostáva nič iné, než dištancovať sa od ďalšieho prerokúvania vráteného zákona o mene a priezvisku a informovať európsku a svetovú verejnosť o vzniknutej situácii.

Ďakujem vám.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené dámy,
vážení páni,

kým dám slovo ďalším, ktorí sa prihlásili o faktickú poznámku, dovolím si aj ja jednu poznámku. Je mi veľmi ľúto, keďže som sa stretol včera s predstaviteľmi politických strán na politickom grémiu, že táto diskusia ide úplne mimo toho, na čom sa predstavitelia jednotlivých klubov dohodli. Veď predsa tam bola zhoda na tom, že všetky články prezidentovho návrhu, s výnimkou bodu 5, budú odsúhlasené an blok a že o bode 5 sa bude hlasovať, resp. že bod 5 môže byť ešte predmetom diskusií medzi jednotlivými politickými stranami. A to, čo sme si medzitým stihli vypočuť, ide vlastne za rá-

mec tejto dohody. Je mi to veľmi ľúto, pretože teraz na kluboch vlastne budeme spochybňovať to, čo sa už dohodlo.

Prosím, pán poslanec Bugár, potom pán podpredseda Prokeš, pán minister, pán poslanec Mikloško, pani poslankyňa Bauerová.

Poslanec V. Bugár:

Pán predseda,

potvrdili ste to, čo chcem povedať, ale nedá mi, aby som neodpovedal pánu poslancovi Černákovi a ostatným, ktorí nechcú pochopiť, o čo nám ide. Prečítajte si návrh pána prezidenta. Predsa sme hovorili a súhlasili sme s tým, že pri používaní mien a priezvisk maďarského pôvodu nebudeme ignorovať, a nikto ani nechce ignorovať slovenský jazyk a zákonitosti slovenského jazyka. Ak by ste si to prečítali, aj keď pán poslanec Černák tvrdí, že sa dohodol s predstaviteľmi, ja som s ním osobne hovoril a potvrdzujem nasledovné:

Nemali sme žiadne protiargumenty, keď ide o prezidentské návrhy, ide nám len o bod 5. Súhlasíme so znením - prečítam ho, už som to včera prečítal, a ak chcete, môžem vám to prečítať ešte desaťkrát: "Používanie ženského priezviska s náležitou koncovkou slovenského prechyľovania v ústnych a iných písomných prejavoch tým nie je dotknuté." Takže platia zákonitosti slovenského jazyka. To už zrozumiteľnejšie povedať nemôžem. /Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán podpredseda Prokeš, pani poslankyňa Bauerová a pán poslanec Mikloško.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
dámy a páni,

dovoľte mi dve poznámky. Po prvé - v článku 73 ústavy sa hovorí: "Poslanci sú zástupcovia občanov. Mandát vykonávajú osobne podľa svojho svedomia a presvedčenia. Nie sú viazaní príkazmi." To je jedna poznámka.

Druhá poznámka - pokiaľ viem, je celkom možné, že sa dostaneme do ďalšieho sporu vo výklade ústavy, pretože v tejto ústave je uvedená slovenčina ako štátny jazyk. To znamená, že v tomto jazyku sa vyhotovujú všetky štátne dokumenty a úradné dokumenty. A z toho tiež niečo vyplýva. /Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Ešte pred pánmi poslancami dám slovo pánu ministrovi vnútra.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážené dámy,
vážení páni,

rád by som sa ohradil voči vystúpeniu pána Rózsu v časti, kde sa dotýka všemocnej vlády. Myslím si, že povinnosti má parlament vyplývajúce mu zo zákona, povinnosti má vláda, povinnosti má Najvyšší súd, ako i Najvyšší kontrolný úrad. Takže, keď hovoríme o tom, že je niekde niečo porušené, treba to povedať konkrétne.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu ministrovi. Pani poslankyňa Bauerová, potom pán poslanec Mikloško a pán poslanec Hrnko.

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

nie prvýkrát hovorím v súvislosti s týmto zákonom, že tento zákon nie je o slovenčine. Ak by bol o slovenčine, uzákonili by sme pravdepodobne pravidlá slovenského pravopisu. Tým by vznikol, myslím si, svetový unikát. Tento zákon je o jednej zo základných slobôd človeka, o ochrane identity človeka. Citovala som nariadenie číslo 484 predpokladajúc, že aspoň časť poslancov si urobila tú námahu a tento dokument prečítala. Nie prvýkrát hovorím o tom, že medzi poslancami je katastrofálna neznalosť základných a medzinárodných dokumentov. Zabúdame aj na vlastné uznesenia. Tento parlament chce zabudnúť aj na záväzky, ktoré dali ústavní činitelia pri prijatí do Rady Európy. Tento parlament chce zabudnúť na svoje vlastné uznesenie z 23. júna.

Prosím vás, uvedomte si, že ide o oveľa závažnejšie rozhodnutie. Parlament sa dostáva na rázcestie. Teraz sa rozhoduje o tom, akou cestou pôjdeme ďalej. Toto odporúčanie, tento záväzok je najjednoduchší a najprirodzenejší zo všetkých záväzkov, ktoré boli v tejto súvislosti, v súvislosti s členstvom v Rade Európy prijaté. Ako budeme rozhodovať o ostatných? Kam smerujeme? Predtým než sa rozhodnete v kluboch, prosím vás, hľadajte odpoveď na túto otázku.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni Bauerovej. Pán poslanec Mikloško, Potom pán poslanec Gaulieder.

Poslanec F. Mikloško:

Vážená Národná rada,
vážená vláda,

som presvedčený, že diskusia, ktorá sa tu odohráva, je trošku vedľa. Ak chceme byť parlamentom a ak si ctíme prácu parlamentu, musíme vyriešiť základnú dilemu, či blokačný paragraf, ktorý je v Ústave Slovenskej republiky, ktorý umožňuje vláde, teda sprostredkovanie cez vládu prezidentovi vrátiť zákon, je jednorazový alebo či v slovenskej ústave umožňuje možnosť viackrát. Uvedomme si, že blokačný paragraf, ktorý umožňuje prezidentovi vrátiť zákon, nie je slovenský výmysel. Je to vec, ktorá existuje vo všetkých ústavách sveta. A musím povedať, že vo všetkých týchto ústavách je to jednorazová vec. Zákon sa prijme, prezident alebo vláda ho môže vrátiť a potom sa definitívne rozhodne. Druhá vec je, že o vrátenom zákone sa rozhoduje kvalifikovanou väčšinou. Ale predseda výboru pán Sečánsky nemôže hovoriť, že možno to vyriešiť aj tak, aj tak. Jednoducho musíme tento problém vyriešiť tak, ako sme to mysleli pri tvorbe našej ústavy. Či to myslíme tak, ako je to všade na svete, že sa to raz vracia a potom sa tomu povie posledné slovo, alebo či to môžeme riešiť donekonečna. Ak to je iba raz, bohužiaľ, potom tento návrh pána Hrnku procedurálne celkom neobstojí.

Druhá vec je, že, samozrejme, môžeme kedykoľvek prijať novelu zákona. Tam potom je otvorená diskusia, ktorá tu prebieha. Samozrejme, sú politické aspekty, sú jazykové aspekty. Tam potom možno takúto diskusiu viesť, ale, podľa mojej mienky, dnes treba vyriešiť tento základný problém ako chá-

peme tento blokačný paragraf alebo blokačné ustanovenie našej ústavy. Potom sa musíme nejako rozhodnúť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Mikloškovi. Kým dám slovo pánu poslancovi Gauliederovi, chcem povedať, že v článku 87 ústavy ods. 3 sa hovorí: "Ak prezident Slovenskej republiky vráti ústavný zákon alebo zákon s pripomienkami, Národná rada Slovenskej republiky ústavný zákon alebo zákon opätovne prerokuje a v prípade jeho schválenia musí byť takýto zákon vyhlásený." Takže nejaké odsúvanie na ďalšie schôdze nie je možné. Zákon je schválený a potom pripadá do úvahy naozaj iba novelizácia.

Prosím, pán poslanec Gaulieder, potom pán poslanec Hrnko.

Poslanec F. Gaulieder:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

chcel by som poprosiť pani Bauerová, aby nezovšeobecňovala vedomostnú úroveň tohto parlamentu. Po druhé - v nadväznosti na vystúpenie poslancov z klubu Spolužitie by som odporučil, aby sa zišli a dohodli sa na tom, čo vlastne chcú, lebo každý hovorí inak.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi za faktickú poznámku. Slovo má pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážené plénum,

to, o čom hovorí pán Mikloško, je len otázka výkladu jedného článku ústavy a mali by sme sa pýtať, prečo nie je rokovací poriadok už teraz, ale to je iná vec. Podotýkam, že na minulom pléne bol porušený zákon o rokovacom poriadku a bol porušený evidentne, pretože zmenu, ktorú som navrhoval dnes, sme tu riadne podľa rokovacieho poriadku schválili, potom sme ju už neodvolali. Zišlo sa rokovanie politického grémia a začalo sa tu schvaľovať niečo iné. Predsedajúci vtedy pomýlil časť poslancov HZDS. Ale to je tiež iná vec, v ktorej by sme si mohli tiež spytovať svedomie.

Ale to, čo je tu napísané v tomto článku 4 podľa schválenej predlohy, je, podľa môjho názoru to, čo bude vyvolávať ďalšie konflikty. Tu sa hovorí, že cudzojazyčné ženské priezvisko sa môže určiť a používať v cudzom jazyku, tu sa nehovorí o príslušníkoch národnostných menšín. Koľko Slovákov v tomto parlamente má cudzojazyčné priezvisko? /Šum v sále./ Koľko občanov maďarskej národnosti má slovenské priezvisko? Predsa zákon nemôže rozlišovať medzi občanmi, ale zákon musí predovšetkým všetkých občanov pertraktovať rovnako. A to je to, čo ja chcem upraviť. Môj návrh predsa jednoznačne vychádza príslušníkom menšín v ústrety, pretože im umožňuje pri akomkoľvek inom jazyku ako slovenskom písať svoje priezviská bez tejto koncovky, to znamená aj v anglickom jazyku, keď k tomu príde, ale štátny jazyk je slovenský jazyk, takže dokument by mal byť taký, ktorý bude platný na Orave, aj v Zlatnej na Ostrove rovnako. Takže tu ide skutočne len o vyriešenie veci. Postavíme štátnych úradníkov pred neriešiteľné prípady. Veď myslime aj na toho drobného úradníka, nevyvolávajme konflikty dole. Tu ide skutočne o vec, tu nejde o nejaké handrkovanie.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Hrnkovi. Pán poslanec Šebo.

Poslanec J. Šebo:

Vážený pán predsedajúci,
vážení kolegovia,
vážené kolegyne,

stále si hovorím o tom, ako rôzne si vysvetľujeme a rôzne chápeme paragrafy. Preto by som sa spýtal a rád by som si nechal vysvetliť článok číslo 7 § 1 odporúčania Rady Európy. Prečítam ho: "Každá osoba prislúchajúca k národnostnej menšine má právo slobodne používať svoj rodný jazyk v súkromí, ako aj na verejnosti, tak ústne ako aj písomne. Toto právo používať svoj jazyk sa uplatní aj v otázkach publikácií a v audiovizuálnej technike." Nikde tu nie je napísané, že sa bude používať v úradnom jazyku alebo v štátnom jazyku a podobne. Preto sa pýtam: Je tak ako je v tejto dikcii napísané - používať v súkromí a na verejnosti - myslené, že to je úradný jazyk alebo štátny jazyk? Rád by som si to nechal vysvetliť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán podpredseda Prokeš, pán poslanec Gazdík a potom pán poslanec Brňák.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážené kolegyne a kolegovia,

stále sa točíme dookola. Už tu bol niekoľkokrát návrh na poradu klubov, ale faktické poznámky to stále zdržujú. Prosil by som však, aby sme nepoužívali systém ukončenia

rozpravy hlasovaním, pretože je tu mnoho ľudí, ktorí chcú ešte vystúpiť vecne k samotnému predmetu, a týmto im, ako sa hovorí, demokraticky zavrieme ústa. Toto nie je správny prístup.

Osobne tiež mám ešte niekoľko návrhov k samotnému zákonu, a myslím si, že by boli spokojní všetci, pretože jeden z nich hovorí o tom, že ako meno môže byť použitá ľubovoľná abecedno-numerická kombinácia. Nesmie presahovať 15 znakov. /Šum v sále./ Prepáčte, smejete sa, ale do toho spadá akékoľvek meno s tým, samozrejme, že nesmie byť hanlivé atď. To zostáva. Ale v okamihu máte po problémoch, či ide o cudzojazyčné meno alebo nie. To je definícia mena. Môžete použiť potom svoje mená. A druhá vec je, že definujme priezvisko ako numerický znak, pretože aj tak vás všade identifikujú nie podľa mena, ale podľa určitého numerického znaku, ktorý má každý, a tým je rodné číslo. A sme všetci rovní pred zákonom, a verím, že bude spokojná aj Rada Európy.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu podpredsedovi za faktickú poznámku. Pán poslanec Gazdík - faktická poznámka.

Pán poslanec Csáky, vlastne vás pán podpredseda Prokeš vyzval, aby ste stiahli svoj návrh na ukončenie rozpravy. Mohli by sme rozpravu prerušiť, aby prípadne po zasadnutí politického grémia sme si mohli ešte niektoré veci vysvetliť. Ale to je na vašom zvážení, pretože o vašom návrhu budem musieť dať hlasovať.

Prosím, pán poslanec Gazdík.

Poslanec I. Gazdík:

Vážený pán predsedajúci,

priznám sa, že vystupujem veľmi nerád a hovorí sa mi ťažko. Neviem, či by sme nemali požiadať kanceláriu, aby všetkým nám, tu prítomným, rozdali homérsky hymnus o vojne žiab a myší. Na politickom grémiu, o ktorom ste hovorili, pán podpredseda - hovorím teraz za celý poslanecký klub nezávislých poslancov - tak, ako sa vyjadril pán Zselenák za SDĽ a pán Mikloško za KDH, došlo k dohode vo všetkých bodoch, vlastne aj v tom spornom bode 5. Je výrazom istej korektnosti a odporučilo sa na politickom grémiu, aby tento sporný bod 5 prerokovalo vo svojom klube práve HZDS. Takmer celý rokovací deň sa točíme neustále v jednom neuveriteľnom kruhu. Čo vlastne bránilo prijať hlasovaním tento zákon korektne a v prospech všetkých, rovnako slovenských ako maďarských poslancov? Bránilo tomu teraz len stanovisko poslaneckého klubu HZDS. Keby vyjadrilo ústretovosť, mohli sme mať prerokované ďalšie tri zákony.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Gazdíkovi. Pán poslanec Brňák, pani poslankyňa Aibeková, pán poslanec Bajan.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predsedajúci,
pani poslankyne a páni poslanci,

vzhľadom na to, že pôvodným motívom aj týchto faktických poznámok boli otázky procedurálne a dotýkali sa skôr

právneho problému, chcel by som zvýrazniť v tejto súvislosti problém, na ktorý poukázal pán poslanec Mikloško a nakoniec aj pán podpredseda Weiss.

Domnievam sa, že v prípade, ak sa prijme zo strany Národnej rady Slovenskej republiky taký výklad, ktorý tu prezentoval predseda ústavnoprávneho výboru pán Sečánsky, mali by sme si nejak principiálne vyjasniť otázku ďalšieho postupu aj v prípade prezidenta Slovenskej republiky. Pán podpredseda Weiss citoval článok 88 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého výklad však v tomto kontexte nie je taký jednoznačný. Myslím si, že ak by sme tu prijali taký výklad, že Národná rada Slovenskej republiky prijme pozmeňujúce návrhy nad rámec pripomienok zo strany pána prezidenta Slovenskej republiky, bolo by to, podľa môjho názoru, zásahom do jeho suspenzívneho práva, teda práva vrátiť návrh zákona, ak by takýto zákon musel byť hneď vyhlásený v Zbierke zákonov. Dávam aj túto myšlienku ako podnet pre prípadné rokovanie politického grémia kvôli tomu, aby sme sa v krátkej budúcnosti opätovne nedostali k takémuto problému, ktorý by sme museli nejak riešiť alebo sa s ním vysporiadať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Brňákovi. Inak povedané, keby sme tento zákon zmenili nad rámce, ktoré uviedol pán prezident, potom vlastne pánu prezidentovi by muselo vzniknúť právo, keďže ide o nové znenie zákona, opäť ten zákon vrátiť. Aj to si musíme uvedomiť. Preto aj moje osobné stanovisko je, aby sme sa držali toho precedensu, ktorý tu bol, a to precedensu, keď sme prerokovávali prezidentove pripomienky k návrhu zákona o platoch ústavných činiteľov.

Pán poslanec Cabaj sa prihlásil ako spoločný spravodajca, dám mu slovo pred ďalšími prihlásenými.

Poslanec T. Cabaj:

Dámi a páni,

musím trochu pripomenúť veci, ktoré sa tu včera odohrali a o ktorých sa tu už hovorilo. Bol by som rád, keby pán poslanec Gazdík interpretoval to, čo sa hovorilo, lepšie by bolo, keby si to nahrával. Totiž bol som tiež prítomný na politickom grémiu a znovu zopakujem: 1, 2, 3, 4 a 6 s tým, že osobitne sa bude hlasovať o pripomienke pána prezidenta 5, osobitne o pripomienke 7, kde som hovoril, že politické grémium odporúča 7a, to znamená účinnosť od 1. januára. Prítomný pán poslanec Móri za HZDS ešte predniesol pripomienku, že by sa malo osobitne hlasovať o bode 4. To som ako spravodajca akceptoval, preto to tu mám tak poznačené.

Chcem však povedať jednu vec, že nie poslanecký klub HZDS zablokoval ďalšie prerokúvanie, ale zablokoval to niekto iný. Treba si spytovať svedomie, kto to zablokoval a ktosi tu vysvetľuje to, čo si vlastne nepreštudoval. Z politického grémia sa odchádzalo na kluby s tým, že poslanecké kluby HZDS a SNS - pripomínam tieto dva, taká bola dohoda, pán Miškovský bol takisto prítomný - s tým, že ideme na stretnutia našich klubov a poinformujeme o tom, čo odporúča politické grémium. Toto bolo odporúčané a následne poslanci hlasujú tak, ako hlasujú. Dnes už to tu bolo povedané, čo hovorí ústava o právach a povinnostiach poslancov. Takže aj politické grémium je len motív ako pokračovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, kto sa ešte hlási s faktickou poznámkou? Pán poslanec Bajan a potom pán poslanec Csáky.

Poslanec V. Bajan:

Ospravedlňujem sa, pán Cabaj povedal vec, ktorú som chcel povedať, ale ešte mám dve poznámočky. Naozaj sme nepočuli doteraz stanovisko aliancie. Počul som jedno na grémiu, kde povedali, že nemajú k tomuto žiaden názor, takže aj to je pre nás názor. Nie HZDS to blokuje, nie my slovami pána Rózsu sme povedali, že nie sme spokojní s pripomienkou číslo 5. Takže neviem, kto zablokoval túto vec. Prepáčte, dopredu sa ospravedlňujem pánu Gazdíkovi, napadá ma len jedno slovenské príslovie "Zabudol vôl, že teľaťom bol".

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Csáky, pani poslankyňa Mušková.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predsedajúci,

akceptujem vašu predchádzajúcu pripomienku a sťahujem svoj návrh na ukončenie rozpravy s tým, že si dovolím to zmeniť na návrh na prerušenie rozpravy, na zvolanie politického grémia tak, ako to predpokladám, aj keď musím povedať, že v nejaké dohody v politickom grémiu po včerajších skúsenostiach veľmi neverím. Dohody by mali byť medzi gentlemanmi dodržané. To je jedna vec.

A druhá vec - dovoľte mi jednu faktickú pripomienku na predposledné vystúpenie pána Prokeša, keď citoval ústavu o štátnom jazyku. Táto kauza asi veľmi dobre ukáže, že mali pravdu tí, čo hovorili, že naša ústava, náš právny systém je - mierne povedané - trošku viac elastický, ako by mal byť. Každý vyslovuje alebo vysvetľuje určité články ústavy tak, ako chce. Nemyslím si, že vysvetlenie pána Prokeša o štátnom jazyku obstojí. Jednak si myslím, že pán Prokeš na to nie je oprávnený a jednak by som ho žiadal, aby mi vysvetlil, kde je v našom právnom systéme definovaný pojem štátny jazyk. V ústave sa len používa, ale nie je definovaný.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Dúfam, že niektoré veci si dokážu páni poslanci vysvetliť aj mimo rokovacej miestnosti, aby sme nepredlžovali sériu faktických poznámok.

Pani poslankyňa Mušková, potom pán poslanec Gazdík.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Keďže tu už zaznelo toľko právnických výkladov, dovolím si jeden neprávnický výklad § 4 ods. 4 - poslednej vety. Chcem sa spýtať kolegu Gazdíka, či sa nebude cítiť diskriminovaná slovenská občianka, ktorá vlastní cudzie priezvisko, a podľa zákona môžem voči nej použiť jej priezvisko v cudzom jazyku.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ale nemusíte. /Smiech v sále./ Včera sme o tom podrobne diskutovali na politickom grémiu a tento problém sme pokladali naozaj za vyriešený, s výnimkou stanoviska Slovenskej

národnej strany. Ale politické grémium má odporúčajúci charakter, o zákone sa rozhodne v hlasovaní.

Pán poslanec Gazdík.

Poslanec I. Gazdík:

Pán predsedajúci, pán Bajan vystupuje každú chvíľu, ale neviem, čo svojou poznámkou mal tentoraz na mysli, pretože aj v politickom grémiu, aj teraz som stanovisko klubu nezávislých poslancov povedal - myslím - jasne.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Prosím, budeme hlasovať o pozmenenom návrhu pána poslanca Csákyho, aby sme prerušili prerokúvanie tohoto bodu, teda aby sme prerušili rozpravu a vyhlásili prestávku pre stretnutie klubov. O pol dvanástej po stretnutí klubov by sa zišlo politické grémium. Prosím, aby sme sa prezentovali. /Hlasy z pléna, že nie je potrebné hlasovať./

Takže netreba hlasovať, požiadali o to dva kluby. Prosím kluby, aby sa poradili a o pol dvanástej bude zasadnutie politického grémia.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pokračujeme v rokovaní. Prosím, prezentujme sa.

Je nás 76, teda sme práve uznášaniaschopní. Otváram rokovanie o prerušenom bode. Prebieha rozprava. Hlási sa niekto z poslancov do rozpravy? Zatiaľ som asi jediný, ktorý sa ešte hlási do rozpravy. Dámy a páni, dovoľte mi preto vystúpiť.

Vážení páni ministri,
vážené poslankyne a poslanci,

dovoľte mi, aby som uviedol niekoľko pozmeňovacích návrhov k vrátenému zákonu o mene a priezvisku.

Prvý môj návrh je pripomienku pod bodom 4, ktorú máte uvedenú v spoločnej správe, preformulovať nasledovne: "Ustanovenie druhej vety ods. 4 sa použije pri zápise ženského priezviska do matriky, pri vyhotovovaní rodného listu, občianskeho preukazu, cestovného pasu a obdobných úradných dokladov. V bezprostrednej následnosti za priezviskom sa však v zátvorke, respektíve alternatíva s pomlčkou, uvedie -ová ako vyznačenie ženského pohlavia." Ostatok zostáva.

Ďalší môj návrh som už avizoval v predchádzajúcom svojom vystúpení. Odporúčam, aby sa v § 2 ods. 1 predmetného zákona vypustili v treťom riadku slová "a to aj cudzojazyčných" a doplnil sa tento odsek slovami "ako meno sa môže použiť ľubovoľná kombinácia abecedných a číselných znakov. Dĺžka jedného mena nesmie presahovať 15 znakov." Prosím, toto zahŕňa aj použitie akýchkoľvek cudzojazyčných mien. Nevidím dôvod, ak budeme postupovať takto, že je to na ľubovôli rodičov, prečo by niekto nemohol dostať meno 007. Prepáčte, je to dané vôľou rodičov. Aj doteraz celý spor okolo tohto zákona vznikol len z toho, že tu bola ochrana práv dieťaťa, a tým, že určitým spôsobom nové nezvyklé meno muselo byť podrobené určitému preskúmaniu.

Ďalej predkladám návrh na nový § 4 ods. 1: "Štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda priezvisko. Priezviskom je numerický identifikačný znak - rodné číslo." Dámy a páni, v rodnom čísle je uvedené aj pohlavie. Tým je vyriešený aj problém -ová. Samozrejme, že potom všetky os-

tatné dotknuté paragrafy z tých, ktoré by boli v rozpore a stratili by zmysluplnosť, vypadávajú.

Dámy a páni, ako prvý však podporujem návrh poslanca Hrnka, ktorý tu bol prednesený, samozrejme, s tým, že potom pripomienka pod bodom 4 v spoločnej správe nebude akceptovaná.

Ďakujem pekne.

Pokračujeme v rozprave. Hlási sa pán poslanec Figeľ.

Poslanec J. Figeľ:

Vážená Národná rada,
vážení páni ministri,
ctení hostia,

už predvčerom som vo svojej interpelácii hovoril o Slovenskom prehratej šanci na zriadenie druhého Európskeho centra pre mládež v Bratislave. Stalo sa to v druhom septembrovom týždni. Včera niektorí poslanci Zahraničného výboru Národnej rady dostali do rúk fax, že v priebehu zasadnutia sa v Európskom parlamente vyskytli veľmi vážne a ostré protesty proti dianiu na Slovensku. Konkrétne išlo o výroky, ktoré odzneli na mítingu v Spišskej Novej Vsi. Všetci viete, o čo ide a o ktorého autora.

Hovorí sa o podmieňovaní ratifikácie dohody, ktorú podpíšeme podľa plánu 4. októbra - Asociačnej dohody s Európskymi spoločenstvami. Sú aj ďalšie signály, keď sa z Vyšegrádskej štvorky stáva Vyšegrádska trojka, tak ako bola predtým, keď sa stráca renomé, ktoré tu bolo. Veľmi blízko je termín Viedenského summitu, ktorý bude naozaj aj geograficky blízko, a veľmi čerstvú informáciu mám aj zo Štrasburgu, keď som o jedenástej hodine rozprával s našou veľvyslan-

kyňou pani Mitrovou. My totiž tam stále, a nielen tam, ale všade chodíme len s prísľubmi, záväzkami a dobrou vôľou.

Budúci týždeň má byť do Rady Európy prijímané Rumunsko. V súvislosti s tým sa znovu veľmi diskutuje o Slovensku, pretože je to vážna skúsenosť pre tieto medzinárodné inštitúcie. V súvislosti s tým ma v telefonickom rozhovore upozornila a prosila toto plénum, aby sme prijali to, čo bolo pripravené, pretože inak je veľmi ťažko obhájiteľná, až neobhájiteľná pozícia Slovenska na medzinárodnom fóre. Prechádzame mnohé zasadnutia len tak-tak, ak neprehrávame to, čo som povedal, že sme prehrali.

Návrhy prezidenta, ktorého toto grémium zvolilo, prešli predtým vládnym rokovaním, sú podporené vládou. Pôvodné grémium sa dohodlo na tom, že mnohé z bodov sú prijateľné an blok, okrem trebárs bodu 5. Vráťme sa k pôvodnému uzneseniu z grémia a poďme takto prijať zákon, ktorý tu bol. Preto sa prihováram za pôvodný spôsob hlasovania - an blok o prijatých bodoch a jednotlive o tom bode, ktorý bol sporný, teda o bode 5.

Znovu vás vyzývam alebo prosím, je to jedna z posledných šancí. Slovensko totiž bez uvedenia mena, ale ako konkrétna krajina, ktorá jediná z členských krajín Rady Európy spôsobuje problém v otázke mena a priezviska, bola na poslednom zasadnutí v tomto týždni na Výbore ministrov menovaná pani Lalumiérovou.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Ľupták, po ňom Hrnko a pán poslanec Duka-Zólyomi.

Poslanec I. Ľupták:

Včera sa tu potuloval v angličtine nejaký pamflet. Viem, že pán poslanec Figeľ vie po anglicky, zrejme si ho prečítal a dnes nám to všetko tu porozprával - všetko, údajne o nejakom výroku v Spiškej Novej Vsi, ktorý v skutočnosti sa neudial, atď., atď. Slovom, všetky tieto informácie, zdá sa, sú z jedného prameňa. Keďže ten prameň je všeobecne známy, myslím si, že ho netreba brať ani veľmi vážne.

Som tiež poslancom Parlamentného zhromaždenia Rady Európy a je zaujímavé, že napríklad pani veľvyslankyňa sa s týmito žiadosťami obrátila na poslanca, ktorého strana má skoro najmenej hlasov v tomto parlamente, a neobrátila sa na poslancov, ktorí by to mohli naozaj urobiť. Ináč, keby bol pán poslanec Figeľ hneď, bez tej omáčky z toho včerajšieho pamfletu povedal to, o čo žiadal, aby sme prišli k nejakému uzáveru, s tým súhlasím.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Figeľ.

Poslanec J. Figeľ:

Vážení páni kolegovia,

neviem, nakoľko pán Ľupták rozumie tomu, čo tu kolovalo včera. Bola to kópia z časopisu Economist. Je to veľmi vážený časopis. Ale nehovoril som o tom, hovoril som o faxe z misie Slovenskej republiky pri Európskych spoločenstvách. Podpísaný je chargé d' affaires Ján Varšo. Pán kolega, to vôbec nie je o tom, čo ste mysleli vy. A odcitujem jednu

krátku pasáž. Pani Garcia Arrias, pokiaľ vám to niečo hovorí, rovnako informovala, že v El Pais bol minulý týždeň uverejnený ostrý článok k vystúpeniu predsedu vlády Slovenskej republiky v Spišskej Novej Vsi.

V zásade na základe tohoto článku poslanec Európskeho parlamentu pán Juan Ramiréz Heredia - Španielska socialistická strana, ktorý je v Európskom parlamente považovaný za hovorcu romskej etnickej skupiny, vypracoval návrh naliehavej rezolúcie, v ktorej sa spochybňuje dôveryhodnosť Slovenskej republiky z hľadiska dodržiavania ľudských práv. Po prerokovávaní v politických skupinách mal byť dňa 16. septembra návrh rezolúcie predložený plénu. To nie je pamflet, to je oficiálna správa nášho charge d' affaires. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Ľupták, prednosť má pán minister Tuchyňa.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

prosil by som vás, keby ste veci, ktoré nie sú skutočne preverené, neuvádzali ako fakty. Uvediem jednu skutočnosť. Pán poslanec Pittner - za doby jeho ministrovania v máji minulého roku sa stala pri Spišskej Novej Vsi udalosť, kedy policajt zakročoval voči Romom, tí ho obkľúčili, vytrhli mu pištoľ. Len čírou náhodou, že sa skrížil v nábojovej komore, čo sa teda stáva veľmi zriedkavo, nedošlo k jeho zastreleniu. Ale výsledok je taký, že bolo ublížené Romom. Ja už niekoľkokrát vysvetľujem do Helsinského výboru, že sa vlastne dodržal zákon, že Romom nebolo vôbec ublížené, že sú pia-

ti trestne stíhaní, dokonca odsúdení, a skôr bolo poškodené policajtovi. Takže, na podnet nášho Helsinského výboru sa takto pertraktujú skutočnosti.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. Prosím, aby sme nezačali zase prestrelku s faktickými poznámkami. Viem, že pán poslanec Pittner chce reagovať, ale dodržujme poradie.

Poslanec I. Ľupták:

Faktické poznámky sú na to, aby sa mohlo potvrdiť alebo vyvrátiť vyhlásenie nejakého poslanca. Áno, Economist sú seriózne noviny, ale to, čo bolo napísané, bol obyčajný pamflet. A keď pán Figeľ chce toto presadzovať v Rade Európy, že je to pravda, tak to je povážlivé. /Šum v sále./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Pittner. Rád by som upozornil, že sa dostávame úplne od merita veci.

Poslanec L. Pittner:

Ak dovolíte, k meritu veci chcem povedať, že tak ako bol prípad pánom ministrom spomínaného policajta, také prípady sme mali aj s Gabčíkovom, keď som tam ako minister vnútra vyslal policajné sily na zákroky proti prípadným deštrukciám. Samozrejme, že to všetko môže byť zneužité a bude to zneužívané o to viac, o čo menej budeme múdri. Práve preto by som chcel apelovať na všetkých nás, aby sme zbytočnými spochybneniami nespochybnili aj to, kde máme pravdu.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Hrnko, potom pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Hrnko:

Vážený pán podpredseda,

trošku je to také hektické, ale myslím si, že úplne zbytočné, pretože tu hovoríme, operujeme všelijakými Európami a pánboh vie ešte čím, ale vec tak nestojí. Vec stojí tak, či skutočne článok 4, tak ako je, vyhovuje tomu, čo chceme. Osobne sa nazdávam a nemôže to nikto spochybniť - predsa keď je raz na Ukrajine azbuka ako základné písmo štátu, žiadna menšina si tam predsa nemôže žiadať, a žiadna Rada Európy to nebude od Ukrajiny vyžadovať, aby sa tam písali mená príslušníkov menšín, ktoré majú latinskú abecedu, v latinke. Však to je nezmysel. Pána Csákyho by tam v azbuke napísali Č-a-k-y a jeho ženu by napísali Čákyová alebo Čáková, ale nikto by to nespochybňoval. Tu ide o jeden základný princíp. Článok 4 tak ako je, hovorí o cudzojazyčných menách, nehovorí o príslušníčkach menšiny. Dajme tomu jedna polovica príslušníčiek menšín má slovenské mená. Dávame v podstate v sádzku ďalšie trenice, ďalšie nepokoje v mieste bydliska, pretože matrikár pani Dolníkovú, ktorá je náhodou maďarskej národnosti, nebude chcieť napísať pani Dolník.

A poďme ďalej. Znenie paragrafu tak, ako ho ja navrhujem, hovorí o slovenčine, že to bude tak, a v iných jazykoch predsa umožňuje príslušníkom menšín používať si svoje mená ľubovoľne. Absolútne nezakladáme nič, čo by mohlo prekážať nášmu európskemu členstvu v nejakých organizáciách. Absolútne sa nedotýka žiadnych práv.

Jednoznačne, keď v angličtine pred meno ženy dajú missis, nemôže sa nikto rozčuľovať. V slovenčine tú istú funkciu, čo v angličtine missis, tvorí koncovka -ová. Takže tu o nič nejde. Treba jednoznačne dať jednoznačný zákon. O to mne tu ide. Mne nejde o nič iné. Ten § 4 tak ako je, je nejednoznačný. Vyvolá ďalšie trenice. A mne sa zdá, že niekomu tu ide o to, nie o riešenie problému, ale o to, aby vznikli ďalšie trenice. A tomu by sme mali my, zákonodarci zabrániť. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Poslanec Duka-Zólyomi sa hlásil pred vami, pán poslanec, prepáčte mi.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

mám hneď na úvod jednu poznámku. Mne sa zdá, pán poslanec Hrnko, že sa opakujete. Túto argumentáciu sme počuli asi trikrát. My, poslanci za Spolužitie a MKDH sme sa aktívne zapojili do tvorby zákona o mene a priezvisku a 7. júla sme hlasovali za jeho prijatie. Vznikol dobrý zákon, ktorý vyhovuje všetkým občanom Slovenskej republiky bez rozdielu na národnosť. Prekvapilo nás odmietnutie vlády, ale vrátenie zákona prezidentom republiky na opätovné prerokovanie v Národnej rade Slovenskej republiky považujeme za nutný postup, ktorý určuje Ústava Slovenskej republiky. Pripomienky pána prezidenta bolo treba prerokovať a zaujať k nim stanovisko.

Na grémiu sme došli k určitému konsenzu, s ktorým v podstate súhlasíme. Budeme podporovať pripomienky 1 až 4, resp. 6 a 7, ale s pripomienkou 5, čiže s návrhom na zruše-

nie druhého odseku § 14 sa nestotožňujeme, lebo bez tohoto ustanovenia zákon sa stane asymetrickým a nadobudne diskriminačný ráz. V prípade akceptovania tohoto návrhu pána prezidenta bude zákon pre nás neprijateľný a budeme hlasovať proti.

Môžem konštatovať, že rozprava, ktorá sa otvorila nielen k prezidentovým pripomienkam, ale aj k celému zákonu, sa rozrástla do neserióznych a nekorektných dimenzií, nedôstojných pre poslancov najvyššieho zákonodarného orgánu. Preto navrhujem ukončiť rozpravu a pristúpiť k hlasovaniu. Navrhujem o pripomienkach číslo 1, 2, 3 a 4 hlasovať an blok - odporúčam ich prijať - a o bodoch číslo 5, 6 a 7 navrhujem hlasovať osobitne. Pripomienku číslo 5 neodporúčam prijať.

Ďakujem vám.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Bohužiaľ, sú to stále faktické pripomienky, nie je to rozprava. A musím ho upozorniť, že pokiaľ bola niektorá pripomienka k spoločnej správe dotknutá rozpravou, automaticky sa vyčleňuje na samostatné hlasovanie.

Pán poslanec Neuwirth sa hlásil. V okamihu ako skončia faktické poznámky, dám hlasovať o vašom návrhu, pán poslanec.

Poslanec A. Neuwirth:

Pán predsedajúci,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

som zarazený, že musím vystúpiť s touto svojou pripomienkou na tomto fóre. Pokiaľ súd niekoho neodsúdi, nech je

to aj zrejmý zločinec, platí prezumpcia neviny. Medzi poslancami by mala platiť prezumpcia pravdomluvnosti. Preto ma zaráža, pán poslanec Ľupták, že ste spochybnili výrok pána poslanca Figeľa, ktorý povedal, že dnes dopoludnia hovoril s pani veľvyslankyňou Mitrovou, a čo sa dozvedel, to nám interpretoval. Ja mu verím a možno, že aj väčšina prítomných mu verí, pretože vieme, že býva pravdomluvný, a vieme, že je krajne lojálny voči nášmu štátu. Ak máte nejaké pochybnosti, požiadajte vedenie Národnej rady, aby sa láskavo obrátilo telefonicky na pani Mitrovú a vyžiadalo si overenie pravdomluvnosti kolegu Figeľa. Ja sa cítim tým urazený ako poslanec tejto snemovne. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, okamžik, nerád by som tu hovoril za niekoho druhého. Pán poslanec, ja som nemal dojem, že pán poslanec Ľupták spochybnil to, čo povedal pán poslanec Figeľ, len vyslovil počudovanie nad tým, že pani veľvyslankyňa sa spojila s ním, ale nespochybňoval, že s ňou telefonoval a že povedala to, čo pán Figeľ tu predložil. Ja som tomu tak rozumel.

Poslanec A. Neuwirth:

Pán poslanec jasne povedal, že pán Figeľ cituje pamflet zo včerajška, a to, čo včera vyčítal, hoci tam bola jasná reč o veľvyslankyni.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, budete spokojný, ak vyzvem pána poslanca Ľuptáka, či sa stotožňuje s mojím vysvetlením?

Poslanec I. Ľupták:

Plne sa stotožňujem. Tieto dve veci treba od seba oddeliť. Pamflet je jedno a rozhovor s pani veľvyslankyňou je iná vec. Nespochybnil som, že ten rozhovor bol.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem veľmi pekne. Miškovský - sťahuje. Dámy a páni, nevidím žiadnu ďalšiu faktickú poznámku. Dávam hlasovať o návrhu pána poslanca. Ešte pán poslanec Figeľ.

Poslanec J. Figeľ:

Len jedno vysvetlenie, aby sa naozaj prestalo hovoriť o pamflete. Ide o oficiálnu faxovú správu z Európskeho spoločenstva.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem veľmi pekne. Pán poslanec, dovoľte mne uviesť jednu informáciu. Ten pán, ktorý predkladá návrh na uvedenú rezolúciu, odmietol hovoriť s našou veľvyslankyňou, odmietol sa stretnúť s naším charge d' affaires, odmietol sa stretnúť so mnou. Takže, je mi veľmi ľúto, ale musím konštatovať, že ten pán vôbec nemal záujem o objektívne informácie. Nie je to prvýkrát, čo takto postupoval niektorý poslanec Európskeho parlamentu.

Prosím, aby sme pristúpili k hlasovaniu.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 114 poslancov.
Kto je za ukončenie rozpravy?
Za návrh hlasovalo 104 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada hlasovaním rozhodla o tom, že ukončuje rozpravu k tomuto bodu.

Chce sa k rozprave vyjadriť pán minister Tuchyňa?

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Nie.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výboru?

Poslanec T. Cabaj:

Nie.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pristúpime k hlasovaniu. Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Cabaja, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

ako som už v úvodnom slove uviedol, navrhol som hlasovať an blok o pripomienkach zo spoločnej správy 1, 2, 3 a 7a. Musím to však korigovať, nakoľko pán poslanec Prokeš mal pripomienku k § 2 ods. 1 a tá je pod poradovým číslom 2 ako

pripomienka. Teda takisto pripomienku pod poradovým číslom 2 vynímam na osobitné hlasovanie.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, sťahujem svoj návrh.

Poslanec T. Cabaj:

Ďakujem. Takže predkladám návrh, aby o pripomienkach zo spoločnej správy - tlač 282a - pod poradovými číslami 1, 2, 3 a 7, kde došlo k všeobecnej zhode na bode 7a, to znamená účinnosť zákona od 1. januára, sa hlasovalo an blok. Odporúčam ich prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 118 poslancov.
Kto je za uvedené pripomienky?
Za návrh hlasovalo 117 poslancov.
Kto je proti?
Proti nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že pripomienky uvedené pod bodmi 1, 2, 3 a 7a sme prijali.

Poslanec T. Cabaj:

Pripomínam, že k pripomienke pod poradovým číslom 4 boli ďalšie návrhy. Z uvedeného dôvodu ju neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 121 poslancov.
Kto je za prijatie pripomienky pod bodom 4 spoločnej správy? Spoločný spravodajca ju neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 51 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že túto pripomienku sme neprijali.

Poslanec T. Cabaj:

Pod poradovým číslom 5 je pripomienka k § 14 ods. 2 - navrhuje sa vypustiť tento odsek. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 121 poslancov.
Kto je za pripomienku uvedenú v spoločnej správe pod bodom 5? Spoločný spravodajca ju odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 63 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 43 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že túto pripomienku sme prijali.

Poslanec T. Cabaj:

Pripomienku pod poradovým číslom 6 vzhľadom na skutoč-

nosť, že bol vznesený pozmeňujúci návrh pána poslanca Sečánskeho, neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 118 poslancov.
Kto je za pripomienku pod bodom 6 spoločnej správy? Spoločný spravodajca ju neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 44 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že túto pripomienku sme neprijali.

Poslanec T. Cabaj:

Z rozpravy vzišli pripomienky. Ako prvý vystúpil pán poslanec Sečánsky. Jeho pripomienka je k bodu 6 spoločnej správy, ktorú sme neprijali. Navrhuje, aby za § 14 bol vložený nový § 15 tohto znenia: "Mená a priezviská sa zapisujú do matriky, rodného listu, občianskeho preukazu, cestovného pasu a obdobných úradných dokladov latinkou." Doterajšie paragrafy 15 a 16 označiť ako paragrafy 16 a 17. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 120 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pán poslanca Sečánskeho?
Za návrh hlasovalo 71 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 40 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec T. Cabaj:

Potom vystúpil pán poslanec Fóthy, ktorý podporil pôvodný zákon. Tam nebol žiadny pozmeňovací návrh.

Ako tretí vystúpil pán poslanec Hrnko. Predložil návrh, aby v prijatom zákone zo 7. júla § 4 ods. 4 bol upravený nasledovne: "Ženské priezvisko v slovenskom jazyku sa určuje a používa s náležitou koncovkou slovenského prechyľovania." Druhá veta zo zákona sa vypúšťa a dopĺňa sa: "Takéto priezvisko v inom ako slovenskom jazyku sa môže používať aj bez tejto koncovky." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 122 poslancov.
Kto je za pozmeňujúci návrh pána poslanca Hrnka?
Za návrh hlasovalo 87 poslancov. /Potlesk./
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 12 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec T. Cabaj:

Ďalej vystúpil pán poslanec Chamula. Nemám poznačený žiadny pozmeňovací návrh. Pán poslanec Móri tiež nemal návrh. Pán poslanec Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Sťahujem svoj návrh.

Poslanec T. Cabaj:

Ďakujem. Pán predsedajúci, vyčerpali sme všetky pozmeňujúce návrhy. Preto odporúčam hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Dámy a páni, prv než dám hlasovať o zákone ako celku, dovoľte mi ešte povedať, že sťahujem aj ďalší svoj návrh, ktorý som mal na uznesenie, ktoré vyvolalo toľko diskusie, aby náhodou potom nedošlo k nejakému nedorozumeniu.

Pán poslanec Bárány - faktická poznámka.

Poslanec E. Bárány:

Za poslanecký klub SDĽ žiadam o prestávku na poradu klubov. Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

KDH je tiež za prestávku na poradu klubov.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Dámy a páni, keďže dva kluby požiadali ústami svojich

predstaviteľov o prestávku na stretnutie klubov, neostáva mi nič iné, len vyhlásiť prestávku. Stretneme sa o 14.45 hodine.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím pán poslanec Duka-Zólyomi.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

7. júla nás naplnili pocity radosti a bola iskierka nádeje, že sme sa pohli v pozitívnom smere. A teraz sme sklamaní. Tento zákon, vlastne návrh zákona, ktorý je pred nami, je pre nás neprijateľný. Neprijateľný preto, lebo nie je v súlade s uznesením Národnej rady Slovenskej republiky číslo 225, neprijateľný preto, lebo do tohoto zákona sa dostávajú také prvky, ktoré odporujú elementárnym ľudským právam, právam občanov. Pre takýto zákon nemôžeme hlasovať. Budeme hlasovať proti tomuto zákonu. V prípade, že by parlament prijal zákon tohoto znenia, na protest opustíme sálu na 30 minút.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Rád by som len pripomenul, že hovoríme o tom istom zákone ako 7. júla, nemáme sa čo nezúčastňovať hlasovania, môžme akurát neprijať prezidentove výhrady. Ale myslím si, že hovoríme o tom istom zákone.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne. Dámy a páni, prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 132 poslancov.

Pán poslanec Zselenák.

Poslanec J. Zselenák:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

nehnevajte sa na mňa, že opäť do toho vstupujem, ale skutočne sa chcem spýtať, o čom ideme hlasovať? Ideme hlasovať o tom, či prijímame alebo zamietame pozmeňovacie návrhy pána prezidenta v znení pozmeňovacích pripomienok, ako sa to vyprofilovalo počas doterajšieho rokovania, alebo ideme hlasovať opäť o zákone ako takom, lebo to je rozdiel a sme opäť pri prvotnej problematike. Prosím, aby to bolo vysvetlené.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, práve som to chcel povedať. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o schválení vráteného zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov. Súčasne budeme hlasovať o zrušení uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 242

zo 7. júla 1993 o schválení vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o mene a priezvisku.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 132 poslancov.

Kto je za uvedené znenie zákona v znení príslušných doplnkov a zmien?

Za návrh hlasovalo 70 poslancov. /Potlesk./

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 41 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o mene a priezvisku a zrušili uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky číslo 242 zo 7. júla 1993. /Potlesk./

Dámy a páni,

pokračujeme d e s i a t y m bodom programu, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 138/1973 Zb. o vodách /vodný zákon/ a ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 283 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 283a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní minister životného prostredia Slovenskej republiky Jozef Zlocha. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
milé pani poslankyne, páni poslanci,

na rokovanie pléna Národnej rady je predložený vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 138/1971 o vodách a ktorým sa ďalej dopĺňa zákon číslo 135/1974 o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov. Dovoľte mi, aby som stručne uviedol podstatu a ciele navrhovanej zmeny týchto zákonov.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán minister, prepáčte na okamih. Kolegyne a kolegovia, prosím vás, majte aspoň toľko úcty k pánu ministrovi a svojim kolegom, ktorí chcú počúvať jeho výklad, aby to počuli.

Ďakujem.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Povoľovanie vypúšťania odpadových vôd je regulované príslušnými ustanoveniami vodného zákona a príslušnými ustanoveniami prípustného stupňa znečistenia podľa nariadenia vlády číslo 30/1975. Na riešenie jednotlivých osobitných prípadov, teda pokiaľ vo vypúšťaných vodách boli zvýšené, vyššie obsahy škodlivín, bol zavedený inštitút tzv. vládnych výnimiek. V minulosti však bol využívaný vo všeobecnosti, čím dochádzalo k odďaľovaniu výstavby čistiarní odpadových vôd. Dávali sa viac-menej automaticky a problém neriešili. Na základe hromadných žiadostí boli napríklad posledné vládne výnimky udelené pre 185 veľkých producentov odpadových vôd.

Výsledky zhodnotenia činnosti citovaného právneho predpisu vyústili do spracovania nového vládneho nariadenia, ktorým sa ustanovujú ukazovatele prípustného stupňa znečistenia vôd. Návrh tohto právneho predpisu, ktorý vychádza z kombinácie emisno-imisného princípu určenia ukazovateľov prípustného stupňa znečistenia vôd, bol predložený do vlády na jeho schválenie. Uvedenie nového nariadenia vlády do života však možno zabezpečiť len v spojitosti s navrhovanými zmenami vodného zákona. Reálny stav u doterajších producentov, ktorým vznikla platnosť vládnych výnimiek, je taký, že nemajú vybudované účinné čistiarne odpadových vôd, preto tieto prípady bude potrebné riešiť osobitným postupom v rozhodovacích procesoch vodohospodárskych orgánov.

V rámci novelizácie zákonov sa navrhuje vypustiť z vodného zákona doterajšie ustanovenie § 3 ods. 3, ktorý zmocňuje vládu na udeľovanie týchto vládnych výnimiek. Zároveň sa navrhuje nové znenie tohto ustanovenia, ktorým sa budú riešiť prípady skúšobných prevádzok a rôznych technologických porúch čistiarní odpadových vôd, pri ktorých nemožno dodržať podmienky vodoprávnych povolení a vkladá sa nový odsek číslo 4, ktorý rieši mimoriadne prípady vypúšťania odpadových vôd do podzemných vôd.

Predkladá sa ďalej návrh na novú úpravu prechodných ustanovení § 26, a to § 26a a § 26b zákona o štátnej správe vo vodnom hospodárstve, na základe ktorých vodohospodárske orgány preskúmajú všetky doteraz vydané povolenia na vypúšťanie odpadových vôd a uvedú ich do súladu s novými ukazovateľmi prípustného stupňa znečistenia. V prípadoch, v ktorých v súčasnosti nebude možné zabezpečiť vyhovujúce znečkodňovanie vypúšťaných odpadových vôd, vodohospodárske orgány určia podmienky pre ich dočasné vypúšťanie. Pôjde najmä o vypúšťanie odpadových vôd z verejných kanalizácií. Vodohospodárske orgány budú pre jednotlivých producentov určovať reálne hodnoty na zabezpečenie požadovaného čistenia odpado-

vých vôd. Maximálna doba sa navrhuje upraviť priamo v zákone s ohľadom na reálne ekonomické možnosti producentov odpadových vôd.

Predložený návrh zákonnej úpravy vytvára podmienky pre inventarizáciu a nové posúdenie všetkých prípadov vypúšťania odpadových vôd a pre hodnotenie ich vplyvu na akosť povrchových vôd. Vznikol tým priestor aj na riešenie v súčasnosti nepriaznivej situácie v novej investičnej výstavbe v obciach a mestách, ktorá sa zánikom vládnych výnimiek pribrzdila.

Vzhľadom na to, že novela týchto zákonov bola prerokovaná vo viacerých výboroch a neboli zásadné pripomienky, a pripomienky, ktoré boli, akceptujeme, bol by som rád, vážené pani poslankyne, vážení poslanci, keby ste s týmito novelami vyslovili súhlas.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. Prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Gabrielu Kaliskú, aby podala správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslankyňa G. Kaliská:

Vážení prítomní,

v prvom rade sa znovu ospravedlním za môj hlas, ale včera som ho nemala vôbec a dnes ho mám taký, ako keby som tri dni spievala. Ja vám nebudem čítať všetko zo spoločnej správy - tlač 283a, ale pristúpim hneď k pozmeňovacím návrhom jednotlivých výborov, v ktorých tento zákon bol prerokovaný. Sú to 4 pozmeňujúce návrhy.

Odporúčam prijať len bod číslo 3, že tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembra 1993, a to z toho dôvodu, že bude prehľadnejšie, keďže tam plynie určitá stanovená doba, že tá plynie od 1. novembra 1993. Ak prijmeme pripomienku číslo 3, automaticky vylúčime pripomienku číslo 4. Pripomienku pod bodom číslo 1 neodporúčam prijať z toho dôvodu, že ak by sme doložili slovíčko "najmä", vlastne by sme spochybnili, že by sme mohli dať výnimku aj na nie veľmi odôvodnené prípady. A čo sa týka pripomienky číslo 2, že by sme skrátili lehotu o dva roky, teda nebol by to platný rok 2002, ale 2000, v tomto prípade sa vyhovelo ministerstvu poľnohospodárstva, ktoré požiadalo o zreálnenie sa. A keďže patrím medzi ľudí pragmatických, prikláňam sa k tomu, ako bol vládny návrh predložený s rokom 2002. Upozorňujem však, že sa pripravuje nový vodný zákon a v prípade, že by bolo tento rok možné skrátiť, môže sa to urobiť v tomto novom zákone. To je všetko.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni Kaliskej a prosím ju, aby zaujala miesto určené pre spravodajcov.

Otváram rozpravu o tomto bode programu. Do rozpravy sa neprihlásil nikto z poslancov. To znamená, že tak ako som rozpravu otvoril, môžem ju aj uzatvoriť. Prosím, aby sme pristúpili k hlasovaniu. Prosím, pani spoločná spravodajkyňa.

Poslankyňa G. Kaliská:

Navrhujem hlasovať o bode číslo 3 a odporúčam ho plénu prijať.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím prezentáciu.

Prezentovalo sa 76 poslancov.

Kto je za návrh, ktorý predniesla pani poslankyňa, aby sme súhlasili s bodom číslo 3?

Za návrh hlasovalo 75 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že pripomienku pod bodom číslo 3 sme schválili.

Poslankyňa G. Kaliská:

Teraz odporúčam o bodoch číslo 1 a 2 hlasovať an blok a zamietnuť ich.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 82 poslancov.

Budeme hlasovať o bodoch 1 a 2 an blok s tým, že pani spoločná spravodajkyňa ich odporúča zamietnuť. Kto je teda za body 1 a 2?

Za návrh hlasovalo 8 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že body 1 a 2 sme neprijali.

Poslankyňa G. Kaliská:

Teraz už máme hlasovať iba o zákone ako celku, pán predsedajúci. Bod 4 sme automaticky vylúčili tým, že sme prijali bod číslo 3.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 84 poslancov.

Kto je za návrh zákona v znení pripomienok, ktoré sme schválili?

Za návrh hlasovalo 84 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nebol proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Nikto sa nezdržal hlasovania.

Poslankyňa G. Kaliská:

Ďakujem za krátku spoluprácu.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Aj ja ďakujem za spoluprácu. /Potlesk./

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 138/1973 o vodách /vodný zákon/ a ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov.

J e d e n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o kontrole v štátnej správe a základných pravidlách kontrolnej činnosti.

Vládny návrh ste dostali ako tlač číslo 244 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 244a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky pani Katarína Tóthová. Prosím ju, aby sa ujala slova.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,
vážený kolega,

potreba vypracovania nového zákona vyplýva z potrieb praxe zdokonaliť kontrolný systém v Slovenskej republike, a to nielen na základe poznatkov z kontrolnej činnosti, ale aj v súvislosti s prijatím Ústavy Slovenskej republiky, ktorou sa vytvoril Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky. Najvyšší kontrolný úrad prevzal časť pôsobnosti upravenú v zákone o štátnej kontrole, ktorá prešla z bývalého ministerstva kontroly na Úrad vlády Slovenskej republiky v roku 1992 zákonom, ktorým sa menila organizácia ústredných orgánov štátnej správy. Týka sa to predovšetkým kontroly hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu a návrhu záverečného účtu republiky, ktorá tvorí základ činnosti Najvyššieho kontrolného úradu. Tieto zmeny, a to treba zdôrazniť, neboli premietnuté do zákona o štátnej kontrole ani nepriamou novelizáciou. Cieľom navrhovaného zákona je tieto problémy odstrániť.

V návrhu zákona sa neupravuje pôsobnosť, ktorú prevzal Najvyšší kontrolný úrad, ale akceptuje sa postavenie Najvyššieho kontrolného úradu ako vrcholnej nezávislej kontroly konajúcej podľa príslušného zákona a vlastného plánu činnosti. Navrhovaný zákon teda vymedzuje pôsobnosť Úradu vlády Slovenskej republiky ako kontrolného orgánu na úrovni exekutívy vykonávajúceho kontrolu pre potreby vlády na základe jej požiadaviek. Úrad vlády Slovenskej republiky zabezpečuje úlohy v oblasti kontroly plnenia výkonu štátnej správy, ktorá nepatrí do pôsobnosti Najvyššieho kontrolného úradu, a kontrolu hospodárenia s majetkom a prostriedkami štátu, ale len v rámci štátnej správy. Treba tiež zdôrazniť, že navrhovaným zákonom sa nezasahuje do pôsobnosti Najvyššieho kontrolného úradu ani sa jeho pôsobnosť žiadnym spôsobom neobmedzuje.

Z koncepcie navrhovaného zákona o kontrole v štátnej správe a o základných pravidlách kontrolnej činnosti vyplýva, že upravuje pôsobnosť v oblasti kontroly pre Úrad vlády Slovenskej republiky a v rámci vnútornej kontroly len pre orgány miestnej štátnej správy.

V rámci prerokovávania predmetného návrhu vo výboroch Národnej rady boli poslancami uplatnené niektoré pripomienky, ktoré nesporne smerujú ku skvalitneniu navrhovaného zákona. Boli však uplatnené aj také pripomienky, ktorých prijatie by rozhodne znamenalo vytvorenie medzier vo funkčnosti a účinnosti kontrolného systému v Slovenskej republike. V dôsledku toho, že kontrola v rámci vertikálnych vzťahov v jednotlivých odvetviach štátnej správy je zakotvená v osobitných predpisoch upravujúcich problematiku toho-ktorého odvetvia štátnej správy, predložený návrh zákona túto oblasť neupravuje. Upravuje však povinnosti všetkých orgánov štátnej správy vytvoriť svoj vnútorný systém kontroly.

Predložený návrh zákona ďalej zdokonaľuje základné pravidlá kontrolnej činnosti, ktoré ako všeobecné pravidlá sa majú uplatňovať v činnosti všetkých orgánov štátnej správy. To však nevylučuje možnosť, aby osobitný zákon vzhľadom na charakter upravovaných vzťahov nemohol ustanoviť nevyhnutné odchýlky od základných pravidiel napríklad v daňovej oblasti alebo v oblasti starostlivosti o životné prostredie, prípadne inde, kde to bude potrebné.

Z ďalších údajov, ktoré sú podrobnejšie uvedené v dôvodovej správe, chcem pripomenúť, že riešenie kontrolného orgánu na úrovni exekutívy nie je žiadnou výnimočnosťou. Obdobný postup sa realizuje aj v iných štátoch Európy, napríklad v Maďarsku, v Českej republike a v ďalších štátoch, ktoré nebudem bližšie vymenovávať. Uvediem napríklad len USA, kde pri vláde pôsobí vládna inšpekcia, ktorá má pôsobnosť aj v oblasti kontroly hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu. Z uvedeného vyplýva, že v prípade potreby je nevyhnutné v určitej miere aj prekrývanie kontrolnej pôsobnosti príslušných kontrolných orgánov, čím sa predíde nežiadúcim medzerám. Zákon o Najvyššom kontrolnom úrade v Slovenskej republike totiž neumožňuje, aby vláda Slovenskej republiky mohla ukladať mu úlohy v oblasti kontroly alebo kedykoľvek od neho vyžadovať plnenie operatívnych úloh v oblasti kontroly.

Na základe uvedených skutočností som toho názoru, že predložený návrh zákona je nesporným prínosom pre zdokonaľovanie systému kontroly v Slovenskej republike, a preto, vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, vás prosím, aby ste dobre zvážili predložený návrh a podporili snahu vlády zdokonaľovať kontrolný systém Slovenskej republiky.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani ministerke Tóthovej a prosím spoločného spravodajcu výborov pána Arpáda Matejku, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec A. Matejka:

Vážení kolegovia,
vážená vláda,

predkladám spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady, o výsledku prerokovania vládneho zákona o kontrole v štátnej správe a o základných pravidlách kontrolnej činnosti - tlač Národnej rady Slovenskej republiky číslo 244.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o kontrole v štátnej správe a o základných pravidlách kontrolnej činnosti pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím z 9. augusta 1993 číslo 428 všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem mandátového a imunitného výboru, na prerokovanie do 15. septembra 1993. Súčasne určil na skoordinovanie stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky ako príslušný Výbor Národnej rady pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti s tým, aby sa skoordinované stanoviská výborov premietli do spoločnej správy výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Výbory Národnej rady vládny návrh zákona prerokovali v určenej lehote. Pritom Výbor Národnej rady pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky súhlasili s vládnym návrhom zákona bez pripomienok a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky

pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci s vládnym návrhom súhlasili s pripomienkami. Ostatné štyri výbory s návrhom zákona nevyslovili súhlas, pretože preň nehlasovala nadpolovičná väčšina ich členov.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré s vládnym návrhom súhlasili, odporučili ho prijať so zmenami a doplneniami, ktoré máte v spoločnej správe u seba.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánu poslancovi Matejkovi. Prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcov výborov.

Otváram rozpravu o tomto bode programu. Písomne som nedostal žiadnu prihlášku. Prosím, pani poslankyňa Danielová, potom pán poslanec Polačko.

Poslankyňa V. Danielová:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi uviesť niekoľko poznámok k predloženému vládnemu návrhu zákona o kontrole v štátnej správe a o základných pravidlách kontrolnej činnosti.

Zákon má spresniť - v dôvodovej správe sa hovorí o upravení - pôsobnosť úradu vlády, v skutočnosti však veľmi výrazne posilňuje právomoci úradu vlády. V odseku 3 § 1 dáva úradu vlády právomoc, ktorú mu zákon číslo 453/1991 Zb.

o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy výslovne vyňal, t.j. kontrolu hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami. Len v tomto ohľade zákon dochádza do rozporu hneď s troma právnymi normami, a to so zákonom číslo 39/1993 Zb. o Najvyššom kontrolnom úrade, pretože kontrola hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu na všetkých úrovniach patrí len Najvyššiemu kontrolnému úradu. Dokonca v dôvodovej správe k predloženému návrhu zákona je to aj konštatované, že zákonom o Najvyššom kontrolnom úrade sa realizovala koncepcia štátnej kontroly v Slovenskej republike. A v tej súvislosti teda je tu aj evidentný rozpor s článkom 60 Ústavy Slovenskej republiky.

Po druhé - predložený vládny návrh zákona by v prípade platnosti došiel do rozporu so spomínaným zákonom číslo 453/1991 Zb. o organizácii ministerstiev, ktorý v § 20a hovorí: "Úrad vlády Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky pre štátnu kontrolu v oblasti štátnej správy s výnimkou kontroly hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami Slovenskej republiky."

Po ďalšie - je tu rozpor so zákonom číslo 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky, podľa ktorého hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu kontroluje vláda. Opakujem, vláda ako taká, teda v zbore. Upozorňujem na článok 119 ústavy, ktorý hovorí: "Vláda rozhoduje v zbore." Chcem tu upozorniť na skutočnosť rozpornú s dikciou odseku 3 § 1, kde sa hovorí, že vláda alebo predseda vlády môže v prípade potreby poveriť úrad vlády touto právomocou, ktorú úrad vlády dostáva v tomto § 1.

Ďalšia právomoc, ktorú tento zákon ukladá úradu vlády, sa týka kontroly úloh na úseku zabezpečovania obranyschopnosti, ochrany a bezpečnosti štátu. Podotýkam, že podľa úloh, ktoré upravujú ústavné zákony, Rada obrany štátu nemôže poveriť iný orgán štátu kontrolou úloh na úseku zabezpe-

čovania obranyschopnosti, ochrany a bezpečnosti štátu, pretože ich plní sama, resp. v rámci svojej pôsobnosti tieto úlohy kontrolujú ministerstvo obrany resp. ministerstvo vnútra.

Z návrhu zákona teda jednoznačne vyplýva zámer povýšenia úradu vlády nad existujúci kontrolný systém pod zámienkou spolupráce a koordinácie. Z toho by vyplývalo ďalšie nežiadúce zasahovanie do kontrolnej činnosti orgánov štátnej správy. Nezastrešuje celú štátnu kontrolu, iba upravuje kompetencie úradu vlády. Umožňuje úradu vlády vykonávať akúsi štatistiku činnosti výkonných kontrolných orgánov štátnej správy, ktoré sú v § 2 uvedené iba pod čiarou. Z uvedeného teda vyplýva, že navrhovaný zákon má doterajší zákon číslo 418 Zb. o štátnej kontrole nie nahradiť v celom rozsahu, ako by sa vyžadovalo, naopak, je predurčený k rozšíreniu právomoci úradu vlády a k znejasneniu právomocí a vzťahov medzi ostatnými orgánmi štátnej kontroly.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni Danielovej. Do rozpravy sa prihlásil pán poslanec Polačko.

Poslanec J. Polačko:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
dámy a páni poslanci, poslankyne,

podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 567/1992 Zb. z 11. decembra 1992 o rozpočtových pravidlách hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu kontroluje

teda vláda podľa § 17. Ministerstvo financií vykonáva kontrolu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu ústredných orgánov a v štátnych fondoch podľa § 18 ods. 2. Hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu v rozpočtových a príspevkových organizáciách a čerpanie a využitie prostriedkov štátneho rozpočtu poskytnutých obciam a ostatným právnickým alebo fyzickým osobám kontrolujú územné finančné orgány. V prípade potreby môže kontrolu vykonať ministerstvo financií podľa § 18 ods. 3.

Uvedenou právnou úpravou teda dochádza k prekrývaniu pôsobnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky a kontrolných funkcií Ministerstva financií Slovenskej republiky, samozrejme, v súvislosti s týmto predkladaným zákonom. Rozšírenie kompetencie Úradu vlády Slovenskej republiky aj do uvedených oblastí, ako to obsahuje predmetný návrh, nepovažujem za optimálnu cestu budovania kontrolného systému v Slovenskej republike. Ak by úrad vlády mal zo zákona zabezpečovať určité kontrolné funkcie, tieto by mali byť orientované do oblastí, ktoré nie sú dostatočne pokryté súčasnou právnou úpravou.

Za kľúčovú otázku považujem vyjasnenie postavenia a kompetencií úradu vlády. Som toho názoru, že je nežiadúce a neodôvodnené, aby dochádzalo k prekrývaniu kompetencií vo vzťahu Najvyššieho kontrolného úradu a úradu vlády, ako i ministerstva financií. V tejto súvislosti v predkladacej a dôvodovej správe sa nepravdivo konštatuje, že návrh vyjasňuje vzťahové otázky medzi Úradom vlády Slovenskej republiky a ostatnými orgánmi vykonávajúcimi kontrolu v Slovenskej republike podľa osobitných predpisov.

Ustanovenia návrhu napríklad v paragrafoch 1, 2 a 3 riešia len pôsobnosť Úradu vlády Slovenskej republiky, a to takým spôsobom, že sa rozširuje kompetencia úradu vlády nad rámec jeho doterajších kompetencií upravených v článku

I ods. 1 § 20, v článku II ods. 1 písm. 1/ zákona Slovenskej národnej rady číslo 453/1992 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Navrhovaná rozšírená pôsobnosť úradu vlády by v prípade schválenia návrhu zákona vo viacerých oblastiach kontrolnej činnosti znamenala prekrývanie pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky s pôsobnosťou Najvyššieho kontrolného úradu. Aby sa tomuto nežiadúcemu stavu zabránilo, pôsobnosť úradu vlády je potrebné upraviť tak, aby neobsahovala oblasti, ktoré sú v pôsobnosti Najvyššieho kontrolného úradu podľa zákona číslo 39/1993 Z. z. a v pôsobnosti Ministerstva financií Slovenskej republiky podľa zákona číslo 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách.

V tejto súvislosti treba mať na zreteli, že podľa Ústavy Slovenskej republiky v článku 60 Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky je nezávislý orgán vykonávajúci kontrolu hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami, so štátnym majetkom, majetkovými právami a pohľadávkami štátu. Postavenie a pôsobnosť Najvyššieho kontrolného úradu v nadväznosti na ústavu bližšie určuje zákon Národnej rady číslo 39/1993 Z. z. z 19. januára 1993.

Vážení páni poslanci, svoju činnosť v tomto parlamente sme okrem iného začali i tým, že sme zrušili ministerstvo kontroly s odôvodňovaním, že je potrebné znižovať stavy aparátu. Teraz v podstate mám dojem, že ideme robiť nové, čo sa týka právomoci úradu vlády. Pritom už máme kontrolný orgán toho najvyššieho rangu, ktorým je Najvyšší kontrolný úrad. Odborné kontroly si predsa robia rezortné ministerstvá. Myslí si teda vláda, že kontroly ministrov sú nekompetentné? Neverí vláda kontrolám ministrov? Bojí sa, že ministri budú mať vlastný názor? Nie sú výsledky kontrol z jednotlivých ministerstiev k dispozícii vláde ako celku? Koľko

kontrolných orgánov vlastne ešte bude? Občan v podstate ani nebude vedieť komu sa bude môcť sťažovať.

Chcem upozorniť na niektoré nepresné pojmy, alebo nedefinované pojmy, ktoré sa vyskytujú v predmetnom návrhu. Prvý takýto pre mňa nejasný pojem je pojem "verejný záujem". V dôvodovej správe je to vysvetlené tak, ako by to bolo vlastne všetko - všetko je verejným záujmom. Problém je v tom, že dôvodová správa nie je právne záväzná. Dôvodová správa je len výklad k prijímanému zákonu a nikoho k ničomu nezaväzuje.

Ďalším pre mňa nedostatkom je, že keď by to mal byť teda úrad vlády, poverenie pre jeho činnosť by malo byť zverené len vláde a nie predsedovi vlády. Ďalšou zvláštnosťou je overovanie odbornej spôsobilosti. Myslím si, že úrad vlády nebude obsadený polyhistormi. Polyhistorov sme mali niekedy v 15. storočí, ako Leonardo da Vinci a neviem kto všetko, čo sa zaoberali okrem maliarstva aj inými vecami, ale obsiahnuť detailne pôsobnosť všetkých našich ministerstiev nie je schopný aparát tohto superministerstva, pretože tá problematika, na ktorej sa pracuje v jednotlivých rezortoch, je príliš široká na to, aby to niekoľko desiatok ľudí zvládlo.

Pozastavil som sa aj nad tým, že predkladaný návrh nemá ekonomický rozbor, lebo nevzniknú žiadne finančné nároky. Pokiaľ viem, úrad vlády momentálne funguje. Teraz mu chceme dať nové kompetencie. Tak buď sú tam zamestnaní ľudia, ktorí doteraz nemajú čo robiť, alebo tento úrad je vyťažený, a keď ho poveríme novými kompetenciami, budeme musieť zamestnať aj nových ľudí. Čiže osobne si nemyslím, že nebudú žiadne finančné nároky. Keď by náhodou neboli žiadne finančné nároky, tak sme doteraz strácali na nevyužitosti personálu úradu vlády.

Ďalšou nejasnosťou je postavenie obcí v zmysle kontroly výkonu štátnej správy delegovanej na samosprávu. Ale čo je vlastne originálna a čo je prenesená kompetencia štátnej správy? Na tento pojem má každý iný názor. Každý si ho vysvetľuje ináč. Predpokladám, že aj každý pán minister, aj každý úradník na regionálnej úrovni štátnej správy, aj každý starosta, primátor má iný názor, čo je originálna kompetencia samosprávy a čo je prenesený výkon štátnej správy na samosprávu. My sa tu na takýto pojem odvolávame, ale pokiaľ ho predtým v zákone nedefinujeme, takýto nejasný pojem, podľa mňa, nemá čo v zákone robiť.

Chcel by som ešte podotknúť, že doterajšie praktiky Úradu vlády Slovenskej republiky sťaby najvyššieho kontrolného orgánu v štátnej správe v značnej miere pripomínajú - preženiem to trošku - až štátnu inkvizíciu. Tento pojem som tu použil už prednedávnom. Nemám zatiaľ informácie, že sa používa škripec a španielske čižmy, ale pravdu majú len členovia týchto kontrol, nedá sa nájsť zastanie voči tomu, čo vyhlási kontrola, že je zlé, niet odvolania proti verdiktu kontroly, členovia kontroly sú hluchí a slepí k pravde. Ale pritom ideme vytvoriť superministerstvo vedené najvernejšími z verných. Stačí ešte, aby sme si k tomu domysleli ministerstvo propagandy a môžeme mať všetkých štátnych zamestnancov v atmosfére strachu z jednej strany, čo môže v konečnom dôsledku spôsobiť koniec iniciatívy a vlastných názorov. Ústredná moc sa vari bojí decentralizácie moci, o ktorej sa toľko hovorí, a chce držať všetko pevne v rukách?

Ďalší dôkaz o tom, čo vravíme, že centralizácia moci v rukách pána predsedu vlády nadobudla už hrozivé rozmery a najvyšší zákonodarný zbor sa tvári, že je všetko O. K., veď to bude predsa lepšie fungovať, keď to má v rukách jeden. Demokracia je však mnohostranná diskusia a koncenzus. Čo sa týka prekrývania s Najvyšším kontrolným úradom, nechcem ci-

tovať všetky paragrafy, za všetky len § 1 ods. 3 v navrhovanom zákone.

Považujem kontrolu zo strany rezortov, Ministerstva financií Slovenskej republiky, Najvyššieho kontrolného úradu a vlastnej kontroly - to sú štyri kontrolné mechanizmy, ktoré fungujú v nejakom orgáne štátnej správy - za dostatočné a nemôžem podporiť návrh tohto zákona. Vyzývam aj ostatných kolegov a kolegyne, aby toto moje stanovisko podporili.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Pán poslanec Rea sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec J. Rea:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

nedá mi, aby som nezareagoval na kolegu Polačku, pretože aplikoval iba to, čo niekedy v minulosti tento kontrolný orgán na jeho úrade, ktorý riadi, našiel. Vaše odvolanie, pán kolega, bolo možné predsa prostredníctvom súdu, a nie, že tu nie je možné odvolanie. Ale opakujem - našli vám nedostatky výkonu štátnej správy so zverenými prostriedkami a teraz to aplikujete, že to bola ako ich moc, ich právomoc.

Kontroly v tomto štáte bude zatiaľ ešte veľmi málo, keby sme zriadili ešte aj tri najvyššie kontrolné úrady. Iba toľko, nebudem sa ďalej vracať k niektorým vašim invektívam, ale je to z vašich úst ohľadne štátnej správy permanentné, pretože ste na stoličku okresného úradníka zasadli veľmi

silno. Už niekoľko dní ste boli, vážený pán kolega, odvolaný, a ešte stále ste boli na nej prilepený, nie a nie z nej vstať, lebo bolo to veľmi výhodné miesto. Tej kontroly bolo málo, a keď prišla po určitej dobe, výsledkom kontroly bolo, že ste museli byť z tohto miesta odvolaný.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Polačko - faktická poznámka.

Poslanec J. Polačko:

Na adresu pána kolegu chcem poznamenať, že odvolaných bolo v tejto republike za posledný rok do bludu. Čerpal som skôr z posledných poznatkov, nie z toho, čo bolo kedysi na začiatku. A veľmi pekne mu ďakujem, že mi odborne vyvrátil stanoviská, ktoré som predniesol.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, hlási sa ešte niekto do rozpravy? Prosím, pán poslanec.

Poslanec A. Dudáš:

Mám pozmeňovací návrh k bodu 1 spoločnej správy. Ide vlastne o modifikáciu tohto bodu. Hovorí sa v ňom, že v nadpise zákona na jeho konci pripojiť slová "v štátnej správe". Potom by sa v názve vyskytovali dvakrát tieto slová. Navrhujem, aby sme nadpis upravili takto: "Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o kontrole a o základných pravidlách kontrolnej činnosti v štátnej správe".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlási sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Ak nie, vyhlasujem rozpravu o jedenástom bode programu za skončenú. Pýtam sa pani ministerky, či sa chce vyjadriť.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predseda,
vážení prítomní,

dovoľte mi vyjadriť plné zhrozenie nad tým, čo som počula tu, v parlamente, od pána poslanca Polačka. Snáď nie zhrozenie z toho, že argumentoval niektorými ustanoveniami a ich vzájomnou systémovou súvislosťou, čo je otázka právneho názoru, hľadania možných alternatív riešenia, účelovosti a rozsahu pôsobnosti toho-ktorého zákona. Úplne ma zhrozilo, že prirovnáva kontrolu k inkvizícii, systém kontrol ako premostenie, ktoré nad občanmi vyvoláva strach. Vážení, áno, ale u tých, ktorí nedodržujú zákony, robia v rozpore s právnymi predpismi a v rozpore so svojou kompetenciou. /Potlesk./ Áno, ak takýto strach vyvoláme z dobre fungujúcich kontrol, potom ako právnička budem spokojná, že začal fungovať právny štát, lebo každé porušenie zákona bude odhalené. /Potlesk./

Osobne mám ten názor, že kontroly, ktoré uskutočňujú rezorty, skutočne sú kontroly za pochodu a veľakrát nedôjde k odhaleniu nedostatkov, ku ktorým možno prichádza takým spôsobom, že často aj najbližší spolupracovníci sú presvedčení o legálnosti a správnosti postupu, a o nenáležitom postupe vedia len zainteresované osoby, ktoré požívajú - dajme tomu - úctu a vedia v rámci vlastného rezortu prekryť určité

otázky. Preto som toho názoru, že takáto len rezortná kontrola nepostačuje. Argumentom je aj svetová skúsenosť.

Ďalej by som chcela povedať niekoľko slov k podivnému konštatovaniu, čo je to delegovaná kompetencia štátnej správy. Podľa pána poslanca každý si ju môže vysvetliť inak. Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, delegovať kompetenciu na samosprávu, ktorá je výkonom štátnej správy zmocnená, možno len zákonom, a keď je niečo upravené zákonom, malo by sa aj vedieť o čo ide. Jeden moment. Ďalší moment - táto činnosť je vykonávaná obcami menom štátu, nie menom obce. Ak, prosím vás pekne, máte poznatky, že na niektorej obci v tomto je chaos, práve tam by mala ísť kontrola a pozrieť sa na tieto nedostatky. Aj zodpovednostný systém potom je celkom iný, tu nemôžu byť nejasnosti, pretože pokiaľ vydá nezákonné rozhodnutie obec v rámci výkonu štátnej správy, štát zodpovedá za škodu spôsobenú takýmto rozhodnutím. Čiže toto nemôže byť nejasné, to nemôže byť nechané na posúdenie toho-ktorého subjektu. Teda, nehnevajte sa, bližšie to nebudem zdôvodňovať napriek tomu, že by tu bolo mnoho ďalších argumentov, ale toto nemôže byť sporná otázka, preto, aby bolo jasné, kde predmetná kontrola môže v rámci kontroly štátnej správy mať svoju pôsobnosť.

Ďalej by som chcela zaujať stanovisko k otázke prekrývania kompetencie Najvyššieho kontrolného úradu a kompetencií, ktoré by mal mať úrad vlády. Áno, bude tu určité prekrývanie, ale nie stotožňovanie. V predlohe návrhu zákona som to výslovne uviedla. Podľa môjho názoru toto určité prekrývanie má svoju logiku. Má ju v tom, že ak orgán štátnej správy dostane zo štátneho rozpočtu prostriedky na plnenie úloh štátnej správy, cez kontrolovanie čerpania rozpočtu a na aký účel, vlastne štátna správa sama môže kontrolovať plnenie úloh, ale robí to prostredníctvom financií, teda prostredníctvom kontroly rozpočtu. Teda rozdielnosť tohto prekrývania, ak použijeme tento termín, medzi kompetenciou

Najvyššieho kontrolného úradu a kompetenciou úradu vlády je skutočne optická, pretože zatiaľ čo cieľom kontroly Najvyššieho kontrolného úradu je sledovanie rozpočtu, pri plnení úloh, cieľom kontroly úradu vlády je sledovanie úloh, ale prostredníctvom rozpočtu. Čiže nie je predmetom to, čo je predmetom kontroly Najvyššieho kontrolného úradu.

Pokiaľ bolo uvedené niekoľko poznámok aj pani poslankyňou Danielovou k problematike nesúladnosti predloženého návrhu zákona so zákonom o organizácii ministerstiev, chcem vás ubezpečiť, že podľa príslušných regúl rozdelenie kompetencií z federácie bolo účinné len do konca septembra. Z toho dôvodu je nutné vypracovať nový zákon o ústredných orgánoch štátnej správy, teda o ministerstvách a iných orgánoch. Tento zákon je pripravený. Príslušné myšlienky a ustanovenia predloženého návrhu sú zapracované. Parlament v priebehu niekoľko dní dostane vládny návrh, teda bude oboznámený s týmto textom, a nedôjde k žiadnemu rozporu, pretože musíme vydať nový predpis, ktorý upraví kompetenciu ministerstiev a iných ústredných orgánov.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte, aby som vyslovila jednu myšlienku. Systém kontrol, pokiaľ mám poznatky zo zahraničia, vždy je budovaný tak, že kontroly sa prelínajú, prípadne niekde kontrolné aktivity aj dupľujú. To nie je nešťastie. Nešťastím spoločnosti je, keď v spoločnosti zostávajú aktivity, ktoré nie sú pokryté kontrolnou činnosťou žiadneho štátneho orgánu.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke Tóthovej. Pýtam sa spoločného spravodajcu pána Matejku, či si žiada záverečné slovo.

Poslanec A. Matejka:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie. Preto pristúpime k hlasovaniu.

Poslanec A. Matejka:

Vážený pán predseda,
vážená pani ministerka,
vážení kolegovia,

na odporúčanie navrhujem zo spoločnej správy, ktorú máte pred sebou, prijať na spoločné hlasovanie pripomienky v týchto bodoch: 4, 10, 11, 13, 14, 15, 18, 21, 22 a 26. Odporúčam an blok tieto pripomienky prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Pani poslankyne, páni poslanci, hlasujeme an blok za body, ktoré prečítal spoločný spravodajca. Pán spoločný spravodajca navrhuje, aby sme tieto pripomienky schválili.
Prosím, kto je za?
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 29 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že body, ako nám ich prečítal pán spravodajca, sme schválili.

Poslanec A. Matejka:

Neodporúčam prijať zo spoločnej správy pripomienky uvedené v bodoch 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 17, 19, 20, 23, 24, a 25.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Budeme hlasovať an blok o bodoch, ktoré pán spravodajca prečítal s tým, že nám odporúča, aby sme ich neprijali. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 32 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 51 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že na odporúčanie pána spoločného spravodajcu sme uvedené body zo spoločnej správy neprijali.

Poslanec A. Matejka:

Z pozmeňovacích návrhov pani Danielovej sa jej pripomienky z hlasovania vylúčili, nakoľko sme prijali an blok niektoré body spoločnej správy a neprijali niektoré body spoločnej správy.

Pripomienka pána Polačku nemala žiadny pozmeňovací návrh. To bol návrh, aby nebol zákon ako taký prijatý. Pripomienka pána poslanca Dudáša k zmene nadpisu je takisto z hlasovania vylúčená, nakoľko sa to vyriešilo v spoločnom hlasovaní.

Pán predseda, tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Mikloško - faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, pred hlasovaním klub KDH žiada prestávku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bárány - faktická poznámka.

Poslanec E. Bárány:

Takisto klub SDĽ žiada prestávku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nedám o tom hlasovať. Stačí nám 15 minút, takže sa stretneme o 16.15 hodine.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pokračujeme v rokovaní hlasovaním. Prosím, pán poslanec sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec A. Dudáš:

Na rozdiel od pána spoločného spravodajcu si nemyslím, že by neschválením bodu 1 spoločnej správy automaticky vypadol môj pozmeňovací návrh. Opakujem, ten znie ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ľutujem, bola skončená rozprava a odhlasovali sme to.

Poslanec A. Dudáš:

Ale postup bol nesprávny. Protestujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ja to beriem, ale odhlasovali sme to. Hlasovali ste aj vy.

Poslanec A. Dudáš:

Pán predseda, o mojom pozmeňovacom návrhu sa nehlasovalo. Žiadam hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Viem, ale sme prešli hlasovaním.

Poslanec A. Matejka:

V spoločnej správe boli obsiahnuté komplet všetky body, kde bolo odporúčanie prijať an blok a kde bolo odporúčanie neprijať an blok. Takže ani jeden bod nezostal neodhlasovaný, ale pripomienka pána poslanca nie je takého charakteru,

ktorá by menila význam. Je to otázka nadpisu, pridania dvoch slov "štátnej správe" - aby sa tam neopakovalo dvakrát "v štátnej správe".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážené kolegyne a kolegovia,

rád by som vás informoval o stanovisku nášho klubu, ktorý sa poradil k zákonu, o ktorom práve rokujeme, pred záverečným hlasovaním, a posúdil, že, podľa nášho názoru, tento zákon ide nad rámec platnej Ústavy Slovenskej republiky, to znamená, že ho charakterizujeme ako protiústavný a budeme hlasovať proti jeho prijatiu. V prípade, že by bol prijatý, budeme postupovať v zmysle Ústavy Slovenskej republiky.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, tento poznatok ste mali aj predtým, ako sa pristúpilo k hlasovaniu. Takže, mali ste ho predniesť.

Poslanec M. Ftáčnik:

Pán predseda, ak mi udelíte ešte slovo na krátku faktickú poznámku, tento poznatok je aj v informácii legislatívneho odboru Národnej rady, ktorý mali všetci poslanci pri prerokúvaní zákona vo výboroch.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Budeme sa prezentovať.
Je nás 67, to znamená, že nie sme schopní uznášania.

Prosím pánov poslancov a pani poslankyne, ktorí sú mimo rokovacej miestnosti, aby sa dostavili k hlasovaniu.

Prosím ešte raz, skúsme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 65. Je nás tu viac, niektorí zabudli stlačiť hlasovacie tlačidlo.

Prosím technika, aby zapísal prítomných, čiže budeme vedieť, ktorí sa neprezentovali.

Ďakujem vám pekne.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

o chvíľu tým, ktorí idú mimo Bratislavy, letí lietadlo. Prajem šťastnú cestu a šťastný víkend. Budeme pokračovať v utorok o 10.00 hodine.

Dovidenia.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím pani poslankyne a pánov poslancov, aby zaujali svoje miesta, aby sme mohli pokračovať v rokovaní.

Prosím, prezentujme sa.
/Prezentovalo sa 79 poslancov./

Ďakujem. Pán poslanec Miškovský, po ňom pán poslanec Csáky.

Poslanec V. Miškovský:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
vážené kolegyne a kolegovia,

dovoľte, aby som vám stručne vysvetlil dôvod môjho krátkeho vystúpenia.

V posledných dňoch sa v tlači objavili informácie spochybňujúce niektorých ústavných činiteľov, a tým vlastne aj ústavné orgány. Napríklad v dnešnom Sme na prvej strane je informácia. Samozrejme, nechávam každému právo na jeho vlastný názor, aké je to médium a aké prináša informácie, ale nám ako zákonodarcom a parlamentu, ktorý má aj kontrolnú funkciu, by nemalo byť jedno, ako sa píše v masmédiách a či to vlastne nie je náhodou pravda.

Dnes sa píše v Sme na prvej strane: "Redaktor správne odhalil aktivitu ministerských úradníkov, a najmä ministra financií Slovenskej republiky v tomto podvode, ktorým pán Ing. Július Tóth spoločne s agentom českej rozviedky pánom Fanbauer Imre a pánom Slovíkom z českej firmy VSŽ Selekta LTD 149 00 Praha 4, Bardúnova 2140, pripravili slovenskú ekonomiku o cca 22 miliónov amerických dolárov, pričom táto suma zostala v zahraničnom finančnom ústave poctivo rozdelená, uložená na kontách pánov: Ing. Július Tóth, minister financií, Ing. Vladimír Masár, guvernér Národnej banky Slovenska, Ing. Jaroslav Kubečka, minister hospodárstva, Dr. Milan Adámek, slovenský emigrant z firmy GTI Viedeň atď. Nazdávam sa, že je to dosť vážny problém spochybňujúci hodnovernosť slovenských ústavných činiteľov a ich orgánov, a myslím si, že by sa mala tým zaoberať Národná rada.

Preto by som, pán predseda, ako podpredseda poslaneckého klubu, keďže predseda nie je prítomný, navrhol za náš poslanecký klub, aby sa cez najbližší možný termín, kedy to bude v prestávke rokovania možné, stretlo politické grémium, ktoré by sa vyjadrilo k nášmu návrhu podľa § 55a rokovacieho poriadku ustanoviť dočasnú vyšetrovaciu komisiu Národnej rady, ktorá by preskúmala tento problém. Tým by sme vlastne zamedzili rôznym špekuláciám v masmédiách, či je to pravda, alebo nie je to pravda, a zároveň by sme si splnili nezanedbateľnú úlohu k občanovi - Slovenská národná rada ako kontrolný orgán.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Miškovskému. Pán poslanec Csáky. Pardon, pán poslanec, minister má prednosť.

Minister obrany SR I. Andrejčák:

Vážený pán predseda,
vážení poslanci,
vážené poslankyne,

dnes na začiatku rokovania vlády o tom vláda hovorila. Na tlačovej konferencii bude zaujaté stanovisko. Môžem vás uistiť, že vláda nemieni toto ohováranie nechať tak, ako odznelo v novinách.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. Pán poslanec Csáky.

Poslanec P. Csáky:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

v piatok po ukončení našej činnosti sme obdržali výsledky z počítača o piatkovom hlasovaní. S veľkým prekvapením sme zistili, že pri hlasovaní číslo 4 k zákonu o mene a priezvisku - bol to pozmeňovací návrh pána prezidenta číslo 5 - a viete veľmi dobre, že sme dva dni každého upozorňovali, že je to pre nás veľmi dôležitý bod - údajne traja poslanci z našej koalície nehlasovali. Je to veľmi divný výsledok. Samozrejme, túto situáciu sme preverili a všetci traja potvrdili, že hlasovali. Ako vidíte, sedíme tu vzadu, takže pri takomto vzájomnom a dôležitom bode sme sa vzájomne kontrolovali. Neviem si vysvetliť túto situáciu. Prosím pána predsedu, aby sme urýchlene dostali k tomu vysvetlenie. Podotýkam, že tento bod prešiel dvoma hlasmi. A troch nejakou záhadou počítač vyhodil.

Dovolím si spochybniť celé piatkové hlasovanie v mene oboch klubov. Prosím, aby sme k tomuto problému taktiež zvolali politické grémium, aby sme zopakovali piatkové hlasovanie, všetky hlasovania k zákonu o mene a priezvisku, pretože toto je situácia, že sa to objavuje skutočne v nie veľmi demokratických štátoch.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Vážené kolegyne, kolegovia,

naopak, odporúčam aby sme nespochybňovali hlasovanie spred troch dní, lebo takto môžeme ísť naozaj dozadu. Je to netransparentné, keď niekto v utorok povie, že v piatok zle hlasoval alebo že počítač vykázal hlasovanie ináč. Takže nemyslím, že by sme mali niečo v tejto veci naozaj robiť. Môžeme ísť skôr dopredu a preveriť počítač teraz, ale to je maximálne všetko, čo môžeme urobiť, aj keď si myslím, že nie je na to dôvod.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Mikloško, potom pán poslanec Duka-Zólyomi.

Poslanec F. Mikloško:

Som poverený povedať, že klub KDH podporuje návrh poslanca Miškovského bez ohľadu na to, aké stanovisko zaujme

vláda. Sme za to, aby tento prípad prešetril najvyšší kontrolný orgán, ktorým je parlament.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Duka-Zólyomi.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Vážená Národná rada,

bol som ten, ktorý sa najviac prekvapil, keď som dostal tieto výsledky hlasovania do ruky. Prosím vás, ja osobne som v grémiu alebo v pléne bojoval za to, aby bod 5 tam nezostal, a teraz vo výsledku figuruje napríklad moje meno a mená ešte dvoch poslancov medzi poslancami, ktorí nehlasovali. Prosím vás, to je jednoducho nezmysel.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem, pán poslanec. Dáme preveriť techniku a, samozrejme, pozrieme si výsledky toho hlasovania. Ešte chce niekto vystúpiť predtým, než otvorím rokovanie schôdze? Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Myslím si, že otázku § 14 ods. 2 budeme musieť aj tak riešiť, lebo sa to neoprávnene vytratilo zo zákona. Podľa môjho názoru, nech politické grémium zaujme k tomu stanovisko.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Dámy a páni, prepáčte, aby niekto ma neobvinil, že manipulujem, chcem sa spýtať: Znamená to, že dva

kluby žiadajú o stretnutie politického grémia cez obed? /Hovor v sále./ Tri kluby, ale každý v inej veci. Pán poslanec Hrnko v obidvoch veciach. Ďakujem.

Konštatujem, že prítomných je 79 poslancov, budeme pokračovať v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Rokovanie 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky sme v piatok prerušili pred hlasovaním o vládnom návrhu zákona o kontrole v štátnej správe a základných pravidlách kontrolnej činnosti ako celku.

V zmysle § 19 rokovacieho poriadku požiadala o slovo pani ministerka Tóthová. Prosím, pani ministerka.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážení prítomní,

je mi veľmi ľúto, že musím vystúpiť, ale činím tak z toho dôvodu, že v tlači sa jednoznačne konštatuje protiústavnosť návrhu zákona, ktorý som tomuto parlamentu predložila, hoci išlo len o názor vyslovený v rozprave, a v spoločnej správe číslo 244a niet o tejto skutočnosti ani zmienky. Osobne sa domnievam, že tak vážnu vec, ako je námietka protiústavnosti predloženého návrhu zákona, výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré túto predlohu prerokovávajú, nemôžu opomenúť. Opakujem - predložený návrh prešiel prerokovaním vo všetkých výboroch. Niektoré výbory bez pripomienok súhlasili s predloženým návrhom, niektoré výbory mali pripomienky. Tieto pripomienky však boli prevažne legislatívno-technického charakteru, s výnimkou niektorých, nebudem ich citovať, ktoré predkladateľ akceptoval.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

znovu chcem zdôrazniť, že už pri predkladaní návrhu, ako aj pri obhajovaní predloženého návrhu vo výboroch bolo vždy konštatované, že kompetencia úradu vlády podľa predloženého návrhu s kompetenciou Najvyššieho kontrolného úradu sa v určitom uhle a v určitom priestore prekrýva. Vo svojom vystúpení som viackrát zdôraznila, že tu nejde o protichodnosť, ale ide o to, že táto kompetencia, teda kontrola hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami je v kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu cieľom, kdežto pri kontrole úradu vlády kontrola hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami je len prostriedkom, prostredníctvom ktorého sa kontroluje plnenie úloh v oblasti štátnej správy. Je totiž nesporné, že každá úloha štátnej správy má aj svoje menšie alebo väčšie finančné premietnutie, a teda pri kontrole plnenia úlohy nemožno, alebo veľmi ťažko možno obísť kontrolu hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami. Teda opakujem, nie je tu rozpornosť s ústavou, pretože nikto neberie kompetenciu Najvyššiemu kontrolnému úradu, ktorá je mu daná článkom 60 Ústavy Slovenskej republiky.

Preto, vážené pani poslankyne, páni poslanci, chcem vás znovu požiadať, aby ste zvážili svoje hlasovanie, zvážili ho najmä preto, že by bolo veľmi podivné, keď tak dôležitý argument poslanci pri prerokovávaní vo výboroch vôbec nenamietajú, a pri konečnom hlasovaní takto vážna námietka je vyslovená ako dôvod zamietnutia zákona. Neviem, či naša verejnosť nebude mať na to taký názor, ako mám ja.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani ministerke. Hlási sa pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Vážená pani ministerka, chcem len zareagovať na to, že ste povedali, že vo výboroch poslanci vôbec nenamietali. To, prosím, nie je pravda. Žiaľ, záverečné hlasovanie vo výboroch bolo také, aké bolo, preto sa to nepremietlo v spoločnej správe, ale námietky tam boli.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni. Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Chcel by som tiež spresniť pani ministerku. Totiž, nenamietali poslanci HZDS, ale ostatní namietali. Aj v ústavnoprávnom výbore to jednoznačne zaznelo. Ak dovolíte, ešte vám prečítam, čo napísal legislatívny odbor v správe. Napokon nejasnosť v tomto smere vznikla zo samej podstate otázky, keď z článku 60 Ústavy Slovenskej republiky a potom aj zo zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Najvyššom kontrolnom úrade jednoznačne vyplýva, že kontrola hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu po celej osi riadenia na všetkých úrovniach patrí Najvyššiemu kontrolnému úradu Slovenskej republiky. Myslím si, že v čase hospodárskej recesie a krízy je zbytočné mať dva kontrolné úrady. Takže sme za to, aby sme pristúpili k hlasovaniu o tejto záležitosti.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Prosím, pani ministerka.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Pán poslanec, plne s vami súhlasím. Tú kompetenciu predsa nikto Najvyššiemu kontrolnému úradu nezužuje, ani neberie.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Keďže sa nikto ďalší nehlási, uzatváram rozpravu a pristúpime k hlasovaniu o návrhu zákona ako celku.

V súlade s ustanovením § 26 odsek 1 zákona o rokovacom poriadku budeme pokračovať hlasovaním o tomto návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 96 poslancov.
Kto je za uvedený návrh zákona?
Za návrh hlasovalo 37 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 55 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že sme neschválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o kontrole v štátnej správe a základných pravidlách kontrolnej činnosti.

J e d e n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zbraniach a strelive.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 269 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 269a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní minister obrany Slovenskej republiky Imrich Andrejčák. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister obrany SR I. Andrejčák:

Vážený pán predsedajúci,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

predložený návrh zákona o zbraniach a strelive reaguje na zmeny, ktoré prebiehajú v našej spoločnosti a odráža sa v ňom aj potreba prispôsobiť náš právny poriadok požiadavkám, ktoré sú kladené na demokratické európske štáty. Cieľom navrhovanej úpravy je zosúladenie dvoch základných princípov. Navrhovaný zákon rešpektuje právo občana na ochranu vlastnej osoby a majetku. Na druhej strane je tu záujem spoločnosti, aby sa strelné zbrane nedostali do rúk takým osobám, ktoré nedávajú záruku, že zbraň nezneužijú proti záujmom spoločnosti.

Platná právna úprava na úseku zbraní a streliva má viacero nedostatkov. Predovšetkým nezodpovedá vyššie uvedeným princípom, čo malo najmä v poslednom období za následok vysoký nárast držiteľov zbrojných preukazov, vrátane nárastu počtu držaných zbraní jednotlivcami. Môžeme to dokumentovať konkrétnymi údajmi. V roku 1991 držalo 37 187 osôb na základe zbrojných preukazov 47 712 strelných zbraní. K 1. júlu tohoto roku sa počet držiteľov zbrojných preukazov zvýšil na 54 601, pričom ich držitelia vlastnili 71 631 strelných zbraní. K tomuto počtu však treba pripočítať viac ako 46 000 brokovníc držaných na základe poľovných lístkov. Pre

úplnosť treba dodať, že 4 855 právnických osôb drží na základe hromadných zbrojných preukazov 33 412 strelných zbraní.

Tento veľký nárast síce legálnych držiteľov zbraní má za následok zvýšenie počtu trestných činov spáchaných so strelnou zbraňou, ako aj zvýšenie počtu krádeží, vlámaní a lúpežných prepadnutí s cieľom zmocniť sa strelnej zbrane. Kým v roku 1992 bolo evidovaných 139 prípadov trestnej činnosti spáchanej so zbraňou, z toho 32 legálne držanými zbraňami, v prvom polroku to bolo už 100 prípadov, z toho 26 legálne držanými zbraňami. V roku 1992 polícia zaznamenala 81 prípadov krádeží zbraní, ale v prvom polroku 1993 to bolo už 79 prípadov. Tieto fakty potvrdzujú, že musí byť záujmom spoločnosti primeraným spôsobom regulovať počty držiteľov zbraní a zároveň im uložiť povinnosti pri zabezpečovaní zbraní a streliva pred odcudzením alebo zneužitím.

Ďalšie nedostatky odhalila prax pri aplikácii platných právnych predpisov na úseku zbraní a streliva. Ide predovšetkým o nedostatočné vymedzenie pojmu občianskej bezúhonnosti, pojmu odbornej spôsobilosti a chýbajúci spôsob jej preverovania, ako aj roztrieštený systém evidencie a s tým súvisiacej možnosti účinnej kontroly. V konečnom dôsledku sa tieto nedostatky prejavili aj v uvedených číslach. Predložený návrh zákona o zbraniach a strelive reaguje na tieto nedostatky, presne vymedzuje jednotlivé inštitúty použité v ustanoveniach návrhu zákona a progresívne upravuje niektoré nové skutočnosti, ktoré vyplývajú z požiadaviek a odporúčaní Rady Európy. Možno konštatovať, že predložený návrh zákona je porovnateľný s obdobnými zákonmi platnými vo vyspelých európskych demokratických krajinách. Svojou koncepciou a zavedenými inštitútmi sa najviac približuje k rakúskej právnej úprave.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

verím, že po prijatí predloženého zákona o zbraniach a strelive sa vytvoria lepšie podmienky na zvýšenie bezpečnosti života, zdravia osôb a ochrany majetku, obmedzí sa možnosť získať a používať zbraň osobám, ktoré nezodpovedajú kritériám z hľadiska občianskej bezúhonnosti a spoľahlivosti, zdravotnej a odbornej spôsobilosti. Zároveň sa vytvoria lepšie podmienky pre kvalifikované rozhodovanie správnych orgánov na úseku zbraní a streliva, ako aj preskúmavanie ich rozhodnutí nestrannými orgánmi - súdmi. Z tohto dôvodu odporúčam schváliť predložený návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zbraniach a strelive.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Pavla Homolu, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec P. Homola:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení poslanci,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zbraniach a strelive pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 398 z 30. júna 1993 a rozhodnutím číslo 428 z 9. augusta 1993 na prerokovanie v lehote do 15. septembra 1993 Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národ-

nosti, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zbraniach a strelive prerokovali v určenej lehote všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený. Zároveň všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol návrh zákona Národnej rady pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení pripomienok resp. vašich pozmeňujúcich návrhov.

Pán minister, ktorý návrh zákona predkladal, vysvetlil podstatu a filozofiu zákona. Ja len dodávam, že tento zákon je veľmi potrebný, a preto prosím pani poslankyne a pánov poslancov, aby po zohľadnení pripomienok, ktoré udáva spoločná správa, prípadne vašich pripomienok, podporili tento návrh.

Teraz dovoľte, aby som uviedol pripomienky, ktoré navrhujem odsúhlasiť an blok. Pripomienky, ktoré navrhujem odsúhlasiť an blok, sú: 1, 3, 4, 8, 12, 16, 17, 18, 19, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 44, 45, 47. Pripomienky, ktoré neodporúčam odsúhlasiť, teda zamietnuť, sú: 6, 7, 9, 10, 11, 20, 21, 23, 24, 26, 28, 31 a 48. K pripomienkam, ktoré teraz uvediem, mám svoje pozmeňovacie návrhy, ktoré po stránke legislatívnej, štylistickej a gramatickej vylepšujú pripomienky zo spoločnej správy. Dotknem sa týchto pripomienok tak, že zo spoločného hlasovania ich vyberám a budeme hlasovať o pripomienkach, ktoré navrhnem. Ak ich zamietnete, budú platiť pripomienky zo spoločnej správy. Ide o pripomienky 2, 5, 13, 14, 15, 22, 25, 27, 41, 42, 43 a 46.

Zároveň prosím pána predsedajúceho, aby som mohol ako prvý vystúpiť v rozprave. K pripomienkam, ktoré som navrhol neodsúhlasiť an blok, dovolím si uviesť, prečo som tak učinil.

Pripomienka 6 a pripomienka 7 - navrhované doplnenie v bodoch 6 a 7 odporuje § 19 návrhu tohto zákona, podľa ktorého je možné nadobudnúť zbraň len na základe nákupného povolenia. Teda tieto dve pripomienky neodporúčam schváliť.

Pripomienka 9 - povinnosť nie je potrebné takýmto spôsobom zvýrazňovať, vyplýva to už z navrhovanej dikcie v bode 8, ktorý som odporúčal an blok schváliť.

Pripomienky 10 a 11 - tieto pripomienky uvádzajú, od koľkých rokov možno nadobudnúť zbraň. Je tu návrh 18, 21 a 20 rokov. Tieto body neodporúčam schváliť, pretože by to v praxi znamenalo znemožnenie určitej skupiny obyvateľov vykonávať zamestnanie, ako napríklad strážne služby alebo lesníci z povolania. V tejto súvislosti chcem upozorniť na návrh pod bodom 12, ktorý umožní odborným psychologickým posudkom vylúčiť osoby, ktoré nie sú dostatočne rozumovo zrelé.

Ďalej je to pripomienka číslo 20. Neodporúčam do ustanovenia zaviesť odkazy, nakoľko nie sú opodstatnené a odkaz číslo 1 je navyše vecne nesprávny.

Pripomienku číslo 21 takisto neodporúčam schváliť. Neopodstatnená tvrdosť vo vzťahu k občanom a veľké zaťaženie všetkých orgánov pri predlžovaní zbrojných preukazov - táto pripomienka žiada skrátiť lehotu piatich rokov na tri roky. Veľmi by to zvýšilo náklady, a ďalej v zákone sa uvádza, že polícia po zistení nedostatku, či už fyzického alebo psychického u osoby, môže odobrať zbraň okamžite.

Pripomienku 23 takisto neodporúčam schváliť vzhľadom na presnejšie znenie v bode číslo 22.

Pripomienka číslo 24 - toto znenie je duplicitné vo vzťahu k § 53 návrhu tohto zákona.

Pripomienku 26 takisto neodporúčam schváliť vzhľadom na návrh v bode 27, ktorý je presnejší, a prednesiem ešte jeho pozmeňujúci návrh.

Pripomienka 28 - takisto ide o duplicitný návrh vzhľadom na znenie § 40 tohto zákona.

Pripomienku 31 neodporúčam schváliť, nakoľko návrh zákona zakotvuje nadobudnutie zbrane len na základe nákupného povolenia.

A nakoniec je to pripomienka číslo 48, ktorú neodporúčam an blok schváliť preto, lebo pripomienka 47 pojednáva o tej istej problematike a navrhujem, aby účinnosť tohto zákona bola od 1. januára 1994.

Zároveň by som prosil pánov poslancov a pani poslankyne, aby mi svoje návrhy odovzdali písomne. Dovoľte, pán predsedajúci, aby som predniesol svoje návrhy.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, najprv by som mal otvoriť rozpravu, ak chcete prednášať svoje návrhy.

Ďakujem poslancovi Homolovi za prednesenie spoločnej správy. Ako prvý sa prihlásil do rozpravy, ktorú týmto otváram. Prosím, pán poslanec, a potom prosím, aby ste zaujali miesto pre spoločného spravodajcu.

Poslanec P. Homola:

K bodu číslo 2 zo spoločnej správy mám pozmeňujúci návrh. Bod odporúčam schváliť s tým, že navrhované ustanovenie sa skráti a vypustia sa slová "s výmetnou silou od 200 newtonov." Tento text nie je potrebné uvádzať vzhľadom na bod 5 § 3, podľa ktorého sa definuje čo je to mechanická zbraň. Bolo by to duplicitné.

Bod číslo 5 odporúčam schváliť, ale po štylistickej a jazykovej úprave v tomto znení - citujem: "Mechanickou zbraňou sa rozumie zariadenie, ktoré využíva na uvedenie strely do pohybu mechanickú energiu, ak je jeho výmetná sila vyššia ako 200 newtonov."

Body číslo 13, 14 a 15, ktoré sa dotýkajú § 6 písm. 1/ odsek e/ - všetky tri body, dovoľujem si navrhnúť tieto podľa spoločnej správy neschváliť a navrhujem schváliť toto znenie: "e/ preukázala odbornú spôsobilosť držať alebo nosiť zbraň a strelivo vykonaním skúšky pred skúšobnou komisiou zloženou z príslušníkov Policajného zboru, prokurátora, lekára a zástupcu miestnej štátnej správy".

Bod číslo 22 - súhlasím s týmto bodom, ale odkaz pod čiarou sa označí číslom 1.

Bod číslo 25 - súhlasím s uvedeným bodom, ale so spresnením vzhľadom na bod číslo 22 takto: V § 9 ods. 2 sa za slovo "osobu" vkladajú slová "pre potreby tohto zákona". V písmene a/ sa odkaz číslo 1 označí ako odkaz číslo 2. Písmeno c/ spolu s textom sa vypúšťa a písmená d/, e/, f/ sa označia ako písmená c/, d/ a e/. Odkaz číslo 1 pod čiarou sa označí ako odkaz číslo 2 a odkaz číslo 2 sa vypúšťa.

S bodom číslo 7 súhlasím, ale navrhujem spresnenie textu vzhľadom na predchádzajúce ustanovenia návrhu tohto záko-

na takto: "Policajný útvar rozhodne o odňatí zbrojného preukazu ak u fyzickej osoby nastali zmeny v jej bezúhonnosti, spoľahlivosti, telesnej, zdravotnej, psychickej a odbornej spôsobilosti, zanikla potreba držať zbraň alebo nosiť zbraň a strelivo, alebo nastali zmeny v jej spôsobilosti na právne úkony. Odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok."

Bod číslo 41 odporúčam schváliť, ale odporúčam doplniť navrhované znenie vzhľadom na § 6 ods. 2 písm. d/ návrhu tohto zákona nasledovne: za slová "lekárskeho posudku" doplniť slová "a psychologického posudku".

Body číslo 42 a 43, ktoré hovoria o § 53 odsek 2, navrhujem schváliť, ale vzhľadom na to, že v návrhu zákona sú už uvedené v § 10 a v § 11, doplniť a spresniť počet paragrafov takto: "§ 8 odsek 1 a § 19 odsek 2".

Bod číslo 46, ktorý hovorí o § 62 - takisto predkladám nový návrh, ktorý znie: "§ 20 odsek 1 vyhlášky Ministerstva poľnohospodárstva a výživy číslo 55 z roku 1967 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o poľovníctve".

Súčasne predkladám ďalšie návrhy, a to v § 21 sa doterajší text označí ako odsek 1 a vkladá sa nový odsek 2, ktorý znie: "Ak hrozí nebezpečenstvo zneužitia zbrane a streliva, je fyzická a právnická osoba povinná ihneď odovzdať zbraň a strelivo policajtovi, ktorý doručil rozhodnutie o odňatí zbrojného preukazu alebo hromadného zbrojného preukazu." Odôvodnenie: Predložený návrh zákona neumožňuje v prípadoch, ak hrozí nebezpečenstvo zneužitia zbraní, vykonávať iné účinné opatrenie, akým je okamžité odňatie zbraní a streliva. Môže ísť napríklad o takéto prípady: U držiteľa zbraní vznikne duševná choroba. Osoba sa pokúsi o samovraždu, v rodine držiteľa zbraní vznikne konfliktná situácia a je tu dôvodná obava, že ju bude držiteľ zbraní riešiť po-

mocou zbrane. U právnickej osoby sa kontrolou zistí, že nie sú vytvorené podmienky na bezpečné uskladnenie zbraní a streliva a môže dôjsť k ich odcudzeniu alebo zneužitiu. Z uvedeného dôvodu navrhujem doplniť § 21.

Ďalej - vzhľadom na doplnenie návrhu zákona o mechanické zbrane navrhujem doplniť ustanovenie § 30 odsek 4 nasledovne: za slová "plynové zbrane" sa vkladajú slová "a mechanické zbrane".

Ďalší môj návrh znie: Vzhľadom na špecifické postavenie Slovenskej informačnej služby, ktorá podľa zákona nie je ozbrojeným zborom, navrhujem preformulovať § 56 odsek 3 nasledovne: "Ak nie je ustanovené inak, na zbrane a strelivo, ktoré sú vo výzbroji armády ozbrojených zborov a Slovenskej informačnej služby, sa ustanovenia tohto zákona nevzťahujú. To isté platí na vystavovanie zbraní a streliva v ich pôsobnosti."

Ďakujem, pán podpredseda. To sú všetky moje pozmeňujúce návrhy.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem, pán poslanec. Prosím, aby ste zaujali miesto pre spoločného spravodajcu výborov.

Ďalej mám prihlášku od pána poslanca Bárányа.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

vládny návrh zákona o zbraniach a strelive vychádza z myšlienky podstatného sprísnenia podmienok pre povolenie

držby a nosenia zbraní a streliva. Možno uviesť pádne argumenty v prospech takéhoto prístupu, ale i proti nemu. Argumenty v prospech takéhoto prístupu uviedol pán minister. Chcel by som len pripomenúť ako argument, ktorý spochybňuje takýto prístup, že žiadny zákon neupraví vyzbrojovanie podsvetia, len poriadnych občanov. To platí i pre tento zákon.

Keď sa niekto začne chystať vylúpiť banku, nezačne to tým, že pôjde na políciu žiadať o povolenie držby a nosenia zbrane. Ale myslím, že napriek tomu by sme mohli prijať základnú myšlienku určitého sprísnenia podmienok pre povolenie držby a nosenia zbraní. I keď ju teda prijmeme, mali my sme dbať, aby po splnení zákonom stanovených prísnych podmienok mal občan nárok na vydanie zbrojného preukazu. Nejde mi o zmiernenie podmienok vydávania zbrojného preukazu, ale o vylúčenie právnej úvahy, čiže situácie, kedy občan splnil zákonom stanovené podmienky a ešte je na úvahe, neraz i na ľubovôli štátneho orgánu, teda konkrétneho policajného dôstojníka, či zbrojný preukaz vydá alebo nie. Takáto situácia zvádza k zlovôli a úplatkárstvu alebo k alibistickému zamietnutiu skoro každej žiadosti o vydanie zbrojného preukazu. Priestor pre voľnú úvahu vytvára § 6 ods. 1 písmeno g/ vládneho návrhu svojou požiadavkou odôvodniť potrebu držať zbraň alebo strelivo. Skúste posúdiť, či niekto potrebuje zbraň a strelivo. Prísne vzaté okrem lesníka sa vlastne každý zaobíde bez zbrane, aj poľovník, lebo nie je občianskou povinnosťou poľovať, a dnes to už u nás nie je ani živobytím - aspoň oficiálne nie.

Moju pripomienku možno realizovať nasledovnými úpravami textu vládneho návrhu: Predovšetkým ide o vypustenie § 6 ods. 1 písm. g/, potom v § 7 ods. 1 písm. f/ by malo znieť ináč - prečítam nové znenie: "údaje o tom, či žiadateľ chce zbraň držať alebo nosiť, druh zbrane, o ktorý žiadal a účel, pre ktorý chce zbraň nadobudnúť."

Ďalej v § 10 treba, podľa mňa, vynechať slová "alebo zanikla potreba držať alebo nosiť zbraň a strelivo", a to či už v pôvodnom znení alebo v ináč upravenom znení, ktoré predniesol pán spoločný spravodajca. S jeho úpravou inak súhlasím, ale ak sa prijme táto moja myšlienka, treba aj v bode 27, ktorého nové znenie navrhoval, vypustiť už i v tom novom znení formuláciu "alebo zanikla potreba držať alebo nosiť zbraň a strelivo".

V § 19 ods. 3 v druhej vete treba text "osobné údaje žiadateľa" podľa § 7 ods. 1 písm. a/ až e/ nahradiť textom "údaje podľa § 7 ods. 1".

A napokon § 20, presnejšie jeho odsek 2, by mal mať nové znenie, a to takéto: "Policajný útvar zaeviduje zbraň fyzickej alebo právnickej osobe, ak je držiteľom zbrojného preukazu alebo hromadného zbrojného preukazu, ktorý ju oprávňuje takúto zbraň držať alebo nosiť, a preukáže oprávnenie používať zbraň na základe vlastníctva alebo iných skutočností."

Prosím, aby sa o tejto skupine pripomienok hlasovalo naraz, keďže realizujú jednu myšlienku a prijatie iba jednej z nich alebo zamietnutie iba jednej z nich by bolo nezmyselné a spravilo by zákon nepoužívateľným.

Okrem toho by som mal dve už ani nie obsahové, ale skôr legislatívno-organizačné pripomienky, na ktoré ma upozornili počas tohto víkendu ľudia zaoberajúci sa práve administratívou okolo zbraní a streliva. Buď prijmeme bod 45 spoločnej správy - ak ho prijmeme, potom moja táto prvá pripomienka nie je potrebná. Tento bod 45 spoločnej správy splnomocňuje ministerstvo zdravotníctva vydať nový vykonávací predpis. Ak ho však neprijmeme, musíme akceptovať terminológiu doteraz platného vykonávacieho predpisu, a preto v zákone nehovoriť

o fyzickej, duševnej, psychickej a telesnej spôsobilosti, ale len o zdravotnej spôsobilosti, lebo tento termín používa platný vykonávací predpis a podľa vykonávacieho predpisu tento termín zahŕňa všetky tieto kategórie. Čiže buď prijmeme bod 45, alebo treba zjednotiť terminológiu s doterajším vykonávacím predpisom.

A napokon, aby sa na Slovensku nepoužívali technicky nevyhovujúce zbrane, ale len zbrane vyhovujúce štátnym normám, myslím, že by bolo výhodné prevziať § 10 doterajšieho zákona o zbraniach a strelive a doplniť ho ako nový § 10 - opäť by išiel do tohto zákona pod tým istím číslom - a tento nový § 10 by znel: "Na guľovú zbraň, ktorá podlieha overovaniu," tu bude odkaz na príslušnú vyhlášku Úradu pre normalizáciu a meranie "možno vydať zbrojný preukaz alebo hromadný zbrojný preukaz len pokiaľ je označená slovenskou overovacou značkou alebo rovnocennou cudzozemskou značkou."

Osobitne by som chcel požiadať o podporu bodu 32 spoločnej správy. Myslím, že aj pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať. Pán spoločný spravodajca odporučil nové znenie - ak som to dobre zachytil - § 6 ods. 1 písm. e/. Hovorí tam o skúšobnej komisii. Použil, ak som dobre počul, opäť formuláciu "príslušníkov Policajného zboru". Myslím, že tam by bolo vhodnejšie použiť singulár, jednotné číslo, aby nevznikla situácia, že v komisii bude 5 príslušníkov Policajného zboru a k tomu jeden lekár, jeden prokurátor a jeden zástupca štátnej správy. Myslím, že Policajný zbor by v tejto komisii - alebo jeho zástupcovia - nemali mať prevahu, preto by sa tam malo použiť jednotné číslo, čiže "príslušník Policajného zboru". Pokiaľ sa to týka zloženia skúšobnej komisie, aby tam nebol "zložené z príslušníkov Policajného zboru", ale aj u zástupcu Policajného zboru jednotné číslo, čiže by išlo len o jedného zástupcu Policajného zboru.

Ďakujem vám za pozornosť. Verím, že podporíte moje pripomienky. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Hlási sa pán poslanec Kuzbert s faktickou poznámkou.

Poslanec T. Kuzbert:

Vo výbore bola diskutovaná otázka, ktorú tu namietal pán kolega Bárány - otázka povinnosti, to znamená, že ak požiada o zbrojný preukaz alebo držbu zbrane, orgán je povinný túto zbraň občanovi vydať. Mali sme námietky, lebo isté je, že pán kolega chráni ľudské práva, ale my tento zákon, bohužiaľ, musíme zohľadniť a vo vzťahu k súčasnej situácii v oblasti kriminality. Myslím si, že skutočne by mal byť nejaký oprávnený orgán, oprávnená komisia - čudujem sa, že pán kolega použil výraz "akýsi policajt", keď je vo výbore pre právnu ochranu a bezpečnosť. Ja "akýchsi policajtov" nepoznám, a pokiaľ ich poznám, sú to zodpovední ľudia, ktorí poznajú a vedia, čo je zákon. Zrejme to nebude len jeden policajt, ale bude to nejaká komisia, ktorá objektívne vie posúdiť, či nejakému bývalému alebo súčasnému gaunerovi dá alebo nedá strelnú zbraň.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Bárány chce reagovať. Potom poslankyňa Aibeková - faktická poznámka a pani poslankyňa Romanovská.

Poslanec E. Bárány:

Nehovoril som o akomsi policajtovi, ale o konkrétnom policajnom dôstojníkovi. To bola formulácia, ktorú som použil.

Pokiaľ ide o problém, či sa zbraň vydá terajšiemu alebo bývalému gaunerovi, i túto otázku rieši občianska bezúhonnosť, ktorá je jedným zo zákonom stanovených kritérií pre to, aby mohol byť zbrojný preukaz vydaný. Čiže, ak spĺňa túto požiadavku, vylučuje sa, prípadne sa vydá terajšiemu alebo bývalému gaunerovi, ak pod termínom "gauner" rozumieme niekoho, kto porušuje alebo porušoval platné právo, a nie iba niekoho, kto sa nám nepáči.

Komisia, pochopiteľne, ostáva, ale, aspoň podľa môjho návrhu, ostáva na preskúmanie určitej spôsobilosti uchádzača. Logika mojich návrhov je stanoviť prísne podmienky, čo návrh zákona robí, ale ak raz niekto splnil tieto veľmi prísne podmienky, už neostáva na voľnej úvahe policajného dôstojníka, či vydá alebo nevydá zbrojný preukaz. Ak tieto veľmi prísne podmienky raz niekto splnil, už mu musí byť zbrojný preukaz vydaný. A opäť pripomínam - toto nie je zákon o vyzbrojovaní podsvetia, toto je zákon o vyzbrojovaní poctivých občanov. Podsvetie sa k svojim zbraniam dostáva úplne inými cestami než sú cesty, ktoré sú vôbec právom upraviteľné.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pani poslankyňa Aibeková.

Poslankyňa M. Aibeková:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

dovolím si oponovať pánu poslancovi Bárányovi, ktorý tu predniesol istý návrh ohľadne zdravotnej spôsobilosti, a do-

volím si vás požiadať, aby sme akceptovali tak, ako spoločný spravodajca navrhoval, prijatie bodov 12, 19 a 45. Totiž zdravotná, telesná a fyzická spôsobilosť nie sú totožné, preto zdravý človek ešte nemusí byť psychický spôsobilý k noseniu zbrane. Napríklad týmito psychologickými posudkami sa zisťuje zvýšená impulzivita, agresivita. Aj zdravý človek môže byť agresívny a telesne zdravý človek môže byť impulzívny. Takže odporúčam, aby sme to prijali tak, ako je v spoločnej správe.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne pani poslankyni. Prepáčte mi, mám tiež jednu faktickú pripomienku. Dokonca i duševne zdravý človek môže byť impulzívny a náchylný k skratovému konaniu. Tým viac podporujem myšlienku psychologických testov.

Prosím, pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Vážená pani kolegyňa, plne súhlasím s tým, aby sme prijali bod 45 a s ním súvisiace. Moja pripomienka bola pre prípad, že ho neprijmeme, musíme sa terminológiou prispôsobiť teraz platným vykonávacím predpisom. Ak ho prijmeme, problém je vyriešený.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Je vzájomná zhoda, pani poslankyňa?

Poslankyňa M. Aibeková:

Áno.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Vážená Národná rada,

ak sa pamätáte, ešte pri prerokovávaní zákona číslo 46 o Slovenskej informačnej službe sme sa zhodli na veku 21 rokov. Z tohoto dôvodu, keďže sa zo zákona, ktorý práve prerokúvame, vyčleňujú ozbrojené zbory a vyčleňujú sa medziiným teda aj pracovníci Slovenskej informačnej služby, o to viac je potom dôležité, aby sme naozaj posúdili vhodnosť toho kto môže individuálne takýto preukaz získať. Preto sa domnievam, že 18 rokov je príliš nízka veková hranica, tak ako to vládny návrh predpokladá.

Z toho dôvodu by som sa prihováral za to, aby sme vypustili pánom spoločným spravodajcom navrhované an blok zamietnutie bodu 10 spoločnej správy, aby sme o tom hlasovali individuálne, a chcel by som požiadať, aby sme hlasovali za prijatie tohoto bodu, teda, aby takýto individuálny zbrojný preukaz bol limitovaný spodnou vekovou hranicou 21 rokov.

Upozorňujem, že pokiaľ ide o ozbrojené zbory, pokiaľ ide o Slovenskú informačnú službu, samozrejme, tam platia ustanovenia, ktoré sú dané zo zákona pre tieto zbory a Slovenskú informačnú službu. Tu ide o iný prípad. Tých 21 rokov aj v Západnej Európe sa pokladá za vek zrelosti.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Nehnevajte sa, pán poslanec, tu sú prihlásení do rozpravy a to nebola faktická poznámka k tomu, čo tu odznelo, ale vstup do rozpravy. Prosil by som všetkých poslancov, keď chcú vystúpiť s faktickou poznámkou, nech hovoria k tomu, čo tu niekto povedal. Prosím rešpektujte poradie ako sa hlásite do rozpravy, lebo potom sa budete navzájom faktickými poznámkami predbiehať.

Prosím pani poslankyňu Romanovskú a potom pani poslankyňu Korduliakovú.

Poslankyňa M. Romanovská:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,
milí hostia,

na základe poznatkov získaných na okresnej vojenskej správe o skladbe občanov žiadajúcich civilnú službu si dovoľujem navrhnúť doplnenie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zbraniach a strelive nasledovne:

V § 6 na strane 4 doplniť nový odsek v tomto znení - bol by to bod 4: "Policajný útvar nevydá zbrojný preukaz občanovi Slovenskej republiky /ďalej len "občanovi"/, ktorý podlieha brannej povinnosti a z dôvodov svedomia alebo náboženského vierovyznania odmietol vykonávať vojenskú základnú /náhradnú/ službu alebo vojenské cvičenie a vykonal alebo vykonáva civilnú službu."

V § 7 doplniť do odseku 1 nové písmeno g/ v tomto znení: "údaje o tom, či žiadateľ vykonal vojenskú základnú /náhradnú/ službu, civilnú službu alebo je nevojak".

V § 7 doplniť nový odsek 4 v tomto znení: "Občan podliehajúci brannej povinnosti je povinný pri podaní žiadosti o vydanie zbrojného preukazu predložiť k nahliadnutiu vojenský preukaz alebo preukaz o neschopnosti na vojenskú činnú službu."

V § 8 odsek 3 doplniť text: "a v ustanovených prípadoch predložiť k nahliadnutiu aj doklady uvedené v § 7 odsek 4".

V § 9 odsek 2 písmeno d/ doplniť za slová "právne úkony" text "alebo odmietol vykonať vojenskú základnú /náhradnú/ službu alebo vojenské cvičenie a vykonal alebo vykonáva civilnú službu".

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni. Prosím, pani poslankyňa Korduliaková. Potom pán poslanec Polka, pán poslanec Taraj a pán poslanec Kvasnička.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,
vážení hostia,

od príslušníkov Policajného zboru som sa dozvedela, že expertízne pracoviská polície sú odkázané na výkup zbraní, ktoré prepadli v prospech štátu v trestnom konaní alebo v konaní o priestupku, a sú tým vlastne postavené na roveň právnickým a fyzickým osobám, ktoré sa podľa nového zákona budú zaoberať zberateľstvom zbraní. Môže dôjsť k situácii,

že na území Slovenskej republiky bude spáchaný trestný čin unikátnou zbraňou, ktorú je potrebné zaradiť do kriminalistických zbierok Policajného zboru, aby mohla byť využívaná v budúcnosti na expertíznu činnosť. Ak by však polícia o takúto zbraň nemala záujem, mala by byť zbraň ponúknutá štátnym múzeám a až potom na odkúpenie prípadným zberateľom.

Z tohto dôvodu navrhujem doplniť § 23 o nový odsek 5 v tomto znení: "Zbrane a strelivo, ktoré sa na základe rozhodnutia príslušných orgánov podľa ods. 2 a 3 stanú vlastníctvom štátu, sa na základe požiadania ministerstva vnútra odovzdajú do kriminalistických zbierok. Ak ministerstvo vnútra nemá záujem o uvedené zbrane a strelivo, ponúknu sa štátnym múzeám alebo odpredajú iným záujemcom."

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni. Pán poslanec Polka.

Poslanec L. Polka:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán predsedajúci,
vážený pán podpredseda,
vážený pán minister,

najskôr dovoľte poznámku. S pani kolegyňou Romanovskou sme diskutovali k jej pripomienke o určitej podmienenosti vydávania zbrojných preukazov a zbrojných povolení, pokiaľ ide o ľudí, ktorí nenastúpili základnú vojenskú službu a vykonávajú civilnú službu. Túto pripomienku treba skutočne osobitne zvážiť, aby sme sa nedostali do rozporu s ústavou zaručenými právami na právo slobody a náboženského vyznania, pretože žiadne z takýchto práv alebo žiadna náboženská slo-

boda nemôže byť na ujmu pri uplatňovaní iných práv. Človek sa môže vyvíjať, a myslím, že pán minister by mohol povedať, koľko asi percent mladých ľudí z takýchto dôvodov nechce slúžiť vojnu, teda vykonávať vojenskú základnú službu, ale ide do civilnej služby.

Osobne mám pripomienku k predmetnému návrhu zákona, a to k § 48 odsek 1, kde navrhujem za slovo "verejnosti" vložiť slová "prístupných miestach". Text by bol potom "na verejnosti prístupných miestach". Ďalej § 48 odsek 1 doplniť na konci o nový text "a iné predmety, ktorými možno ublížiť na zdraví, ak možno z okolností prípadu alebo správania osoby usudzovať, že sa má použiť násilie alebo hrozba násilím". V odseku 2 sa obdobne za slovo "verejnosti" vkladajú slová "prístupných miestach".

Ide o konkrétnu skúsenosť aj určitú výstižnejšiu a zrozumiteľnejšiu formuláciu najmä pri aplikácii tohto zákona. Konkrétna skúsenosť je z prešetrovania udalosti pri futbalovom zápase Ferenczváros - Slovan Bratislava, kde sme boli svedkami bezmocnosti príslušníkov polície, ktorí videli ako sa zhromažďujú mladiství a mladí fandovia jedného i druhého klubu vyzbrojení ázijskými bojovými zbraňami alebo druhmi zbraní, boxérmi, rôznymi tyčami, a nebolo možné voči nim zakročiť. Ináč ide o úpravu, ktorá je obdobná v zákone číslo 84 z roku 1990 o zhromažďovacom práve, ale to je v prípade, kde dochádza k realizácii zhromažďovacieho práva. V prípadoch, kde sa pripravujú nejaké akcie, trebárs prichádzajú fanúšikovia na futbalový zápas, polícia doposiaľ nemá možnosť nosť týchto ľudí účinne a efektívne odzbrojiť.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Korbela.

Poslanec I. Korbela:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,

budem stručný. Mám niekoľko pripomienok a pozmeňovacích návrhov k predmetnému zákonu.

Môj prvý pozmeňovací návrh sa týka § 6 ods. 1 písm. b/, ktoré už predo mnou prezentoval pán kolega Pittner, to znamená zmeniť vek na 21 rokov. Môžeme tam urobiť rozdiel, či pôjde o služobnú alebo súkromnú zbraň. Tu by som chcel apelovať na pána spoločného spravodajcu, ktorý povedal, že by sme niektoré osoby vylúčili z výkonu povolania. Myslím si, že tam by bolo treba rozlíšiť, že ide o súkromnú zbraň u držiteľa zbrojného pasu alebo služobnú, pokiaľ je v sekurite.

Ďalej navrhujem v § 8 ods. 1 vyňať slovo "piatich" a nahradiť slovom "troch" rokov a slovo "päť rokov" nahradiť slovom "tri roky". To by som dal na zváženie Národnej rade, či sa k tomu prihlási alebo nie.

Tretí pozmeňovací návrh sa týka § 23 ods. 3 za slovom "naložené" doplniť slová "majú za povinnosť" a slovo "zasielajú" nahradiť slovom "zasielať". "Orgány, ktoré v trestnom konaní alebo v konaní o priestupku rozhodnú o tom, ako má byť so zbraňou alebo strelivom naložené, majú za povinnosť zasielať rozhodnutie označené doložkou právoplatnosti policajnému útvaru."

Ďalej by som mal pozmeňovací návrh k § 38 ods. 2, kde by som odporúčal zmeniť vek "staršieho ako 21 rokov". Tam ide o inštruktorov na strelniciach.

Ďalej by som mal pozmeňovací návrh k § 38 ods. 3: "Zakazuje sa predávať alebo podávať alkoholické nápoje, alebo umožňovať ich používanie na schválených strelniciach alebo iných objektoch, v ktorých bola povolená cvičná streľba podľa odseku 1." V súvislosti s tým treba doplniť § 51 odsek 1 písmeno b/ takto: "§ 38 ods. 1 a 3". To by bol ďalší pozmeňovací návrh.

A ešte by som chcel zareagovať na vystúpenie pani Romanovskej. Ak vylúčime nevojakov, potom ženy, ktoré neabsolvujú základnú vojenskú službu, nemajú šancu získať zbrojný pas.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pani poslankyňa Romanovská - faktická poznámka, potom pán poslanec Kvasnička.

Poslankyňa M. Romanovská:

Pán kolega, myslím si, že pokiaľ budú mať ženy predpísanú povinnú vojenskú službu, v tom prípade by to bolo namieste. Keďže ju ženy nemajú predpísanú, nevidím v tom žiaden zádrheľ. Len by som chcela doplniť čím som bola motivovaná. Jednak tým, že keď niekto má odpor ako mladý človek, ktorý by mal ísť na vojenčinu, k držaniu zbrane, má odpor k násiliu, myslím si, že tento odpor by mal u neho vydržať aj do staroby.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prepáčte, že sa s faktickou poznámkou do toho vložím ja. Pani poslankyňa, nemyslím si, že išlo o nejaké vzájomné naťahovanie sa, ale o formuláciu. Keď hovoríme o nevojakovi, každá žena má napísané v občianskom preukaze - nevojak. Myslím si, že pán poslanec mal skôr na mysli toto spresnenie. Jedno je odmietnutie, a z toho dôvodu nevojak, a druhé je celkové status quo. V takom prípade zrejme pôjde skôr o spresnenie formulácie.

Pán poslanec Kvasnička.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

chcel by som len podporiť návrh pána poslanca Pittnera pokiaľ ide o § 6 ods. 1 písm. b/, kde sa hovorí, že dotyčný má dosiahnuť vek 18 rokov. Rozhodne som tiež za to, aby to bol 21. rok života. Z hľadiska vývojovej psychológie dnes vieme, že jedinec je biologicky zrelý v osemnástom roku života, ale nie je ešte psychicky zrelý. Psychicky zrelý je až okolo 21. roku života. Myslím si, že táto biologická zákonitosť by sa mala rešpektovať. Žena dozrieva o niečo skoršie, takže dávam na uváženie, či by písmeno b/ nemohlo znieť "dosiahol vek 21 rokov a u žien 20 rokov".

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Prosím, pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,
vážení príslušníci vlády,

zrejme pri prerokúvaní paragrafového znenia a vo výboroch sme zabudli na jednu významnú zložku, a to zložku Slovenskej informačnej služby. Z týchto dôvodov dávam návrh nasledujúceho znenia: "Z navrhovaného § 56 ods. 3 vyplýva, že ak nie je v zákone ustanovené inak, na zbrane a strelivo, ktoré sú vo výzbroji armády a ozbrojených zborov, sa jeho ustanovenia nevzťahujú. To isté platí na vystavovanie týchto zbraní, streliva a strelnice v pôsobnosti armády a ozbrojených zborov."

V tejto súvislosti zastávam názor, že navrhované ustanovenie nezohľadňuje špecifický režim nosenia a držby strelných zbraní v podmienkach Slovenskej informačnej služby, a to i z dôvodu, že tento osobitný štátny orgán nie je v právnom poriadku charakterizovaný ako ozbrojený zbor. Uplatnenie všeobecného režimu v tomto prípade by mohlo viesť tiež k narušeniu princípu konšpirácie v činnosti tejto služby a pri výkone služby jej príslušníkov. Z tohoto dôvodu navrhujem uvedené ustanovenie doplniť v tom smere, že na zbrane a strelivo, ktoré sú vo výzbroji Slovenskej informačnej služby, ako aj ich vystavovanie a strelnice sa ustanovenie zákona nevzťahuje. Uplatnením navrhovaného doplnenia sa predíde možnej kolízii navrhovanej právnej úpravy o zbraniach a strelive a § 9 citovaného zákona o Slovenskej informačnej službe.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Dovoľte teraz predniesť mne jeden pozmeňujúci návrh.

Vážený pán predseda,
vážení páni ministri,
dámy a páni,

do odseku Nedovolené zbrane navrhujem doplniť § 3 ods. 3 o nové písmeno v tomto znení - písmeno f/: "Zbraň, ktorá je vybavená zariadením na osvetlenie cieľa, laserovým alebo obdobným zameriavačom alebo optickým /vrátane infračerveného zariadenia/, ak nejde o zbraň určenú na športové alebo poľovné účely."

Hlási sa ešte niekto ďalší do rozpravy? Faktická poznámka - pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Pán podpredseda, chápem, čo vás viedlo k tomuto návrhu, ale upozorňujem na to, že špeciálne zložky v zahraničí, a teda aj naše kriminálne podzemie takýmito zbraňami disponujú, a preto by nebolo múdre, ak by sme pre naše zložky takúto zbraň vylúčili.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem, pán poslanec Pittner. Myslím, že to vysvetlí pán minister Andrejčák.

Minister obrany SR I. Andrejčák:

Myslím si, že tento zákon hovorí o zbraniach, ktoré sa povoľujú vydávať občanom a právnickým osobám. Špeciálne služby a armáda nie sú podľa tohto zákona. Tam tieto zbrane, samozrejme, musia byť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Chcem len upozorniť, že právnické osoby sú aj tie, ktoré majú hromadný zbrojný preukaz. To sú špeciálne zložky, ktoré chránia napríklad prevoz peňazí a podobne.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán minister, navrhujete stiahnuť túto moju pripomienku?

Minister obrany SR I. Andrejčák:

Vážená Národná rada, mám tu špecialistov ministerstva vnútra, ktorí pripravia znenie, pretože skutočne pre individuálne osoby je potrebné toto obmedzenie. Prosím vás, normálnou puškou bežný občan na 300 metrov ťažko trafí človeka, ale s ďalekohľadom úplne spoľahlivo. Keď už nič iné, aspoň obmedzíme využitie týchto zbraní na veľkú vzdialenosť. Špecialisti pripravia presné znenie vyhovujúce aj týmto právnickým osobám.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Hlási sa ešte niekto ďalší do rozpravy? Pán poslanec Bugár.

Poslanec V. Bugár:

Vážená Národná rada,

mám len jeden návrh. V spoločnej správe bod 16 k § 6

ods. 1 písm. g/ hovorí: "v žiadosti o vydanie zbrojného preukazu odôvodnila primeranosť potreby držať alebo nosiť zbraň a strelivo". Kvôli slovu "primeranosť" a vôbec teda zdôvodniť potrebu držať alebo nosiť zbraň môžu potom nastať prípady, že v jednom okrese primeranosť bude znamenať niečo iné ako v druhom. Prosil by som vás, aby ste hlasovali proti prijatiu takéhoto znenia, lebo tým tento zákon zase nie je jednoznačný.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi.

Môžem uzatvoriť rozpravu? Keďže sa nikto nehlási, uzatváram rozpravu.

Dámy a páni, vzhľadom na množstvo pripomienok, ktoré tu odzneli k tomuto zákonu, vyhlasujem 15-minútovú prestávku pre spoločného spravodajcu, aby to mohol zhrnúť.

Moment, ešte sa hlási pán poslanec.

Poslanec J. Jakuš:

Prosím vás, ešte skôr, než sa rozídeme na prestávku, by som prosil o pozornosť - nesúvisí to s týmto zákonom, ale ak môžem, chcel by som predniesť jednu závažnú informáciu.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Jakuš:

Včera a dnes som bol opakovane upozornený telefonátmi aj faxom na vzniknutú situáciu v banskobystrickej Roosevel-

tovej nemocnici. Došlo tam k takej situácii, že ešte 8. 9. 1993 boli upozornení plynárenským závodom na to, že 1. 10. 1993 im bude vypnutý plyn, pokiaľ nevyrovnajú dlhy tejto nemocnice. 1. 10. 1993 je koncom tohoto týždňa. Bohužiaľ, dlhy nevyrovnali a skutočne hrozí, že 1. 10. túto nemocnicu bude treba zatvoriť. Momentálne je v tejto nemocnici hospitalizovaných 1 100 pacientov, ktorých bude treba buď prepustiť alebo premiestniť do iných zariadení. Vedenie nemocnice sa obrátilo na ministerstvo zdravotníctva, aby túto situáciu riešilo. Bohužiaľ, nedošlo k riešeniu tejto situácie. Dlh, ktorý tam je, nie je z čoho vyrovnať. Plynárenské závody požadujú, aby bol tento dlh vyrovnaný a keď nebude vyrovnaný, dôjde k zatvoreniu nemocnice.

Vzhľadom na to, že vlastne výkonný orgán si v tomto smere neplní povinnosť a hrozí prípad verejného ohrozenia, vedenie nemocnice sa obrátilo na krajského prokurátora, a neviem, či už aj generálny prokurátor nemá toto oznámenie na stole. Doposiaľ nedošlo k adekvátnemu riešeniu situácie. Dnes zasadá vláda.

Obraciam sa na plénum Národnej rady, aby prijalo uznesenie znenia, ktoré prečítam, aby sa táto situácia skutočne riešila, lebo hrozí kolaps v poskytovaní zdravotníckej starostlivosti v jednej z najväčších nemocníc na Slovensku s nedoziernymi následkami. Obraciam sa dnes na vás nielen ako poslanec, ale aj ako lekár. Predstavte si, že vám tam ležia príbuzní, alebo že sa tam môžete ocitnúť vy, že v piatok prídu a budú vás buď prekladať alebo vás prepustia, pretože nebude sa môcť vykurovať.

Dovoľte mi, aby som predniesol návrh uznesenia Národnej rady, ktorý by mohol určitým spôsobom navodiť situáciu k riešeniu.

Návrh uznesenia: "Vzhľadom na krízovú situáciu vzniknutú nedostatkom financií na zabezpečenie prevádzky nemocnice F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici, ktorá by mohla dňom 1. 10. 1993 viesť k zastaveniu prevádzky nemocnice, Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky, aby urobila okamžité opatrenia na vyriešenie tejto krízovej situácie a informovala Národnú radu Slovenskej republiky ešte v priebehu tejto schôdze o prijatých opatreniach." Toľko návrh uznesenia.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi, ale nech sa na mňa nehnevá, vzhľadom na to, že predniesol tu určitú závažnú informáciu, a nepochybujem o jeho dobrom úmysle ani pravdivosti, nikto z nás - aspoň teda ja sa k tomu neviem vyjadriť, možno ďalší majú podrobnejšie informácie - domnievam sa, že nič nezmeškáme, ak hlasovanie o tom odložíme po prestávke.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Jakuš:

Chcel som len využiť to, že zasadá vláda, aby sa uznesenie okamžite dalo vláde, aby to riešila.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Dámy a páni, vzhľadom na to, že o chvíľu je 12.00 hodín, vyhlasujem obedňajšiu prestávku do pol druhej.

Prosím vás, dámy a páni, hneď teraz bude grémium v hnedom salóne.

Ďakujem.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Dámy a páni, prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 85 poslancov, sme uznášaniaschopní, budeme pokračovať v rokovaní.

O slovo ešte požiadal pán minister.

Minister obrany SR I. Andrejčák:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte, aby som zaujal stanovisko k návrhom, ktoré odzneli. Navrhujem, aby bol doplnený § 3 odsek 3 o nové písmeno d/ v tomto znení - ide o paragraf, ktorý spomínal pán podpredseda Prokeš - pardon, písmeno f/ v tomto znení: "zbraň, ktorá je vybavená zariadením na osvetlenie cieľa laserovým alebo iným obdobným zameriavačom; optickým zariadením môžu byť vybavené len zbrane určené pre športové alebo poľovné účely." V súvislosti s tým by som chcel objasniť prečo som sa nestotožnil s návrhom pána poslanca Pittnera. Uvedomil som si, že právnické osoby, ktoré vytvárajú skupiny pre činnosť a potrebujú zbrane, sú vlastne obranné organizácie. Žiadna z nich nemôže mať - a určite by nebola schválená, ak by mala úlohu nejakého prepadového komanda, alebo organizovala nejaké pasce. A už skutočnosť, že majú povolené samopaly, to je zbraň hromadného účinku, pre obranu postačuje. K laserovým zameriavačom toľko, že pokiaľ by ich tieto organizácie používali pri osvietení človeka do oka, je vážne poškodenie zraku bez možnosti obnovy funkčnosti oka. Preto aj v armáde sú na to veľmi prísne bezpečnostné opatrenia - keď ich používame.

Čo sa týka optických zameriavačov, tam by som chcel objasniť vojenskú normu. Okolo skladov, ktoré ozbrojené sily v celom svete organizujú, pokiaľ ukladajú materiál bežne, muníciu, dáva sa od plotu ochranné pásmo na dohodenie ručného granátu rukou - to je niekoľko desiatok metrov - a na túto vzdialenosť zbrane bez optiky sú absolútne presné. Preto si myslím, že týmto organizáciám dávať zbrane, ktoré by boli účinné na veľkú diaľku, alebo dokonca by používali laserové zameriavače, by bolo zbytočné. K prístrojom pre videnie v noci - tam tiež nevidíme nutnosť ich uvoľniť, pretože prístroje pre videnie v noci bežne kúpite, ktoré sa namontujú na motocyklovú prilbu, majú niekoľko dekagramov, nemusí to byť zbraňový systém, alebo sa predávajú prenosné v tvare ďalekohľadu. Zase je to niekoľkodekové zariadenie, takže, pokiaľ by chcel niekto strážiť v noci s použitím infračervených lúčov, môže to robiť inými spôsobmi a nemusí používať zbraňový systém.

K ostatným pripomienkam, ktoré odzneli, prakticky zaujímam rovnaké stanovisko ako spoločný spravodajca, ktorý o chvíľu vystúpi.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. Pán minister, kvôli presnosti sa pýtam, či tá formulácia ostáva taká, ako som navrhol, lebo ste mali zmenenú formuláciu. Takže si ju osvojím v tomto znení, aby nedošlo k nedorozumeniu.

Keďže sa nikto ďalší nehlási, znovu uzatváram rozpravu. K rozprave sa chce vyjadriť spoločný spravodajca.

Poslanec P. Homola:

Vážený pán podpredseda,

keďže v niektorých návrhoch nastali pri konzultácii s pracovníkmi ministerstva vnútra malé odchýlky a rozprava je otvorená, aby nevznikol dojem, že nejako sme pozmenili pozmeňovacie návrhy pánov poslancov, dovolil by som si predniesť texty návrhov tých pánov poslancov, ktorých sa to dotklo.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne. Uveďte ich, ale podotýkam, že musí to odsúhlasiť aj príslušný poslanec, ktorý návrh predkladá, pokiaľ ide o zmenu formulácie.

Poslanec P. Homola:

Samozrejme, bolo to konzultované.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Homola:

Váš pozmeňovací návrh ste si osvojili.

Pán poslanec Bárány - nový pozmeňovací návrh - do § 20 doplniť nový odsek 3 v tomto znení: "Policajný útvar zaeviduje guľovú zbraň, ktorá podlieha overovaniu len vtedy, ak je označená slovenskou overenou značkou alebo rovnocennou cudzozemskou značkou. Pre účely tohto zákona sa za rovnocennú slovenskej overovacej značke považuje aj československá overovacia značka." V tejto súvislosti treba doplniť § 58

tohto znenia: "Cudzozemskú overovaciu značku uznáva za rovnocennú slovenskej overovacej značke ministerstvo hospodárstva alebo iný ním určený orgán na úseku štátneho skúšobníctva." Doterajšie paragrafy 58 a 63 označiť ako § 59 a § 64. Bolo to s pánom poslancom konzultované.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, súhlasíte?

Poslanec E. Bárány:

Súhlasím. K malej zmene došlo aj v § 10.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec, pokračujte.

Poslanec P. Homola:

V tejto súvislosti mala návrh aj pani poslankyňa Romanovská v § 7 doplniť nový odsek v tomto znení: "Občan podliehajúci brannej povinnosti... atď. doplniť "občan, nie občianka". Môžem to prečítať celé: "Občan, nie občianka, podliehajúci brannej povinnosti je povinný pri podaní žiadosti o vydanie zbrojného preukazu predložiť k nahliadnutiu vojenský preukaz alebo preukaz o neschopnosti na vojenskú činnú službu." S pani Romanovskou to bolo takisto konzultované.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pani Romanovská, budete súhlasiť s formuláciou občan - mužského pohlavia, nie občianka, lebo občan sa používa všeobecne.

Poslankyňa M. Romanovská:

Súhlasím.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prosím, pán spoločný spravodajca.

Poslanec P. Homola:

V bode 27 spoločnej správy - týka sa to § 10, ktorý spomínal pán Bárány, je takisto malá zmena. Prečítam ho celý: "Policajný útvar rozhodne o odňatí zbrojného preukazu, ak u fyzickej osoby nastali zmeny v jej bezúhonnosti a fyzickej spoľahlivosti, telesnej, zdravotnej, psychickej a odbornej spôsobilosti, zanikla potreba držať alebo nosiť zbraň a strelivo na športové alebo poľovné účely, alebo nastali zmeny v jej spôsobilosti na právne úkony. Odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok." Takže, doplnili sa za slovo "strelivo" slová "na športové alebo poľovné účely".

Poslanec E. Bárány:

Súhlasím, je to prekonzultované so zástupcami legislatívy.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem, pán poslanec Bárány. Prosím, pán spravodajca.

Poslanec P. Homola:

Pán predsedajúci, to by boli všetky zmeny, môžeme pristúpiť k hlasovaniu s tým, že niektoré pripomienky, ktoré boli v spoločnej správe a navrhoval som ich odsúhlasiť an blok, boli dotknuté pripomienkami pánov poslancov. Ide

o pripomienku číslo 16, takže ju vypúšťam z tohoto bloku. A z pripomienok, ktoré som neodporučil odsúhlasiť, týka sa to pripomienok 10 a 11, ktoré navrhol pán Pittner a podporili ho niektorí ďalší poslanci.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem za záverečné slovo pánu poslancovi Homolovi. Teraz ho prosím, aby uvádzal jednotlivé hlasovania.

Poslanec P. Homola:

Pripomienky zo spoločnej správy, ktoré navrhujem odsúhlasiť an blok: 1, 3, 4, 8, 12, 17, 18, 19, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 44, 45 a 47.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 98 poslancov.
Kto je za uvedené pripomienky?
Za návrh hlasovalo 95 poslancov.
Kto je proti?
Proti nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Poslanec P. Homola:

Pripomienky zo spoločnej správy pod bodmi číslo 6, 7, 9, 20, 21, 23, 24, 26, 28, 31 a 48 neodporúčam odsúhlasiť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prepáčte mi, zabudol som ešte konštatovať, že predchádzajúce pripomienky sme schválili.

Kto je za teraz uvedené pripomienky? Spoločný spravodajca neodporúča ich schválenie.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 103 poslancov.

Kto je za prijatie uvedených pripomienok?

Za návrh hlasoval 1 poslanec.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 85 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že uvedené pripomienky sme neschválili.

Poslanec P. Homola:

Tým sme vyčerpali pripomienky, ktoré sme odsúhlasovali an blok. Ďalej sú to pripomienky takisto zo spoločnej správy, kde som predniesol svoje vlastné návrhy. Neviem, či by sme mali o nich hlasovať an blok alebo jednotlivo.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, jednotlivo, pretože ku každej sú nejaké pozmeňovacie návrhy a plénum bude rozhodovať vzhľadom na vznesené námietky, či prijme dikciu, ktorá je v spoločnej správe alebo dikciu, ktorú navrhol niektorý poslanec.

Poslanec P. Homola:

Ďakujem. Prvá pripomienka je k bodu číslo 2. Bod číslo 2 odporúčam schváliť s tým, že navrhované ustanovenie sa skráti a vypustia sa slová "s výmetnou silou od 200 newtonov".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, to nemôžeme. Môžeme túto neprijať a potom prijať váš návrh, ktorý znie - prosím, prečítajte svoju vlastnú dikciu, ako má byť.

Poslanec P. Homola:

Potom by sme mohli neodsúhlasiť všetky tieto pripomienky.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Nemôžeme. Čo, keď niektorí poslanci schvália nie to, čo navrhujete vy, ale to, čo je v spoločnej správe? Teraz odporúčate toto neprijať a prijať svoju dikciu.

Poslanec P. Homola:

Áno. Správne.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za schválenie pripomienky pod bodom 2?
Za návrh hlasovalo 10 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že pripomienku pod bodom 2 spoločnej správy sme neschválili.

Poslanec P. Homola:

Pripomienku pod bodom 5 odporúčam takisto schváliť ale po štylistickej a jazykovej úprave, takže pôvodný bod 5 neodporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za uvedenú pripomienku pod bodom 5 spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 22 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že ani tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec P. Homola:

Body 13, 14 a 15 hovoria o tej istej problematike. Týkajú sa § 6 ods. 1 písm. e/. Navrhujem všetky tieto tri body neschváliť a potom mám vlastný pozmeňovací návrh. Môžeme hlasovať an blok, je to tá istá problematika.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za uvedené tri pripomienky?
Za návrh hlasovalo 5 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 45 poslancov.

Konštatujem, že pripomienky pod bodmi 13, 14 a 15 sme neschválili.

Poslanec P. Homola:

Bod číslo 22 takisto neodporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za pripomienku pod bodom 22 spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 6 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 79 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že pripomienku pod bodom 22 spoločnej správy sme neschválili.

Poslanec P. Homola:

Bod číslo 25 takisto neodporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za pripomienku bod bodom 25 spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 24 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 59 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že ani túto pripomienku sme neprijali.

Poslanec P. Homola:

Pripomienku 27 takisto neodporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 108 poslancov.
Kto je za pripomienku pod bodom 27 spoločnej správy?
Za návrh hlasovali 4 poslanci.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 88 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že pripomienku bod bodom 27 spoločnej správy sme neschválili.

Poslanec P. Homola:

Pripomienku bod bodom 41 neodporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za pripomienku pod bodom 41 spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 5 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 79 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že ani túto pripomienku sme neschválili.

Poslanec P. Homola:

Pripomienky v bodoch 42 a 43 hovoria o tej istej problematike. Obidve tieto pripomienky neodporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Napriek tomu dám hlasovať jednotlivo, lebo sa môže stať, že niektorý z poslancov jednu z nich bude chcieť schváliť.

Hlasujeme o pripomienke pod bodom 42.
Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 108 poslancov.
Kto je za pripomienku pod bodom 42 spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 21 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že pripomienku pod bodom 42 sme neschválili.

Budeme hlasovať o pripomienke pod bodom 43?
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 108 poslancov.
Kto je za pripomienku pod bodom 43?
Za návrh hlasovalo 21 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Konštatujem, že ani pripomienku pod bodom 43 spoločnej správy sme neschválili.

Poslanec P. Homola:

Pripomienku 46 neodporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za pripomienku pod bodom 46 spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 17 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že ani túto pripomienku sme neprijali.

Poslanec P. Homola:

Body 10 a 11 som vypustil.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, ale musíme o nich hlasovať.

Poslanec P. Homola:

Áno. Musíme o nich hlasovať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Hlasujeme o bode 10.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za pripomienku pod bodom 10 spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 37 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 28 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

To znamená, že sme neprijali pripomienku pod bodom 10 spoločnej správy.

Kto je za pripomienku pod číslom 11 spoločnej správy?
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za uvedenú pripomienku?
Za návrh hlasovalo 32 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 39 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Konštatujem, že ani túto pripomienku sme neprijali.

Poslanec P. Homola:

Budeme hlasovať o pripomienke číslo 16, ktorá takisto bola vyňatá zo spoločnej správy. Túto pripomienku odporúčam odsúhlasiť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 108 poslancov.
Kto je za pripomienku pod bodom 16 spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 68 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 24 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že pripomienku pod bodom 16 sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Budeme odsúhlasovať pripomienku pod bodom číslo 2, kde som predniesol svoj návrh. Odporúčam ho schváliť s tým, že navrhované ustanovenie sa skráti a vypustia sa slová "s výmetnou silou o 200 newtonov.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, dovolím si vás požiadať, aby ste uvádzali, že už hlasujeme o pozmeňovacích návrhoch, ktoré vyplynuli z rozpravy, a aby ste povedali konkrétnu formuláciu, ktorú schvaľujeme.

Poslanec P. Homola:

Doterajší text sa dopĺňa o nové ustanovenie pod písm. e/, ktoré znie "mechanické zbrane".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 108 poslancov.

Kto je za doplnenie textu § 2 o odsek 5, ktorý znie "mechanické zbrane"?

Za návrh hlasovalo 99 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že túto pripomienku sme prijali.

Dúfam, že sa za mechanickú zbraň nebude považovať detský luk.

Poslanec P. Homola:

Pripomienka pod bodom číslo 5 k § 3 - nové znenie: "Mechanickou zbraňou sa rozumie zariadenie, ktoré využíva na uvedenie strely do pohybu mechanickú energiu, ak je jeho výmetná sila vyššia ako 200 newtonov."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Kto je za túto pripomienku pána poslanca?

Za návrh hlasovalo 97 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že túto pripomienku sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalej som mal pripomienku k § 6 ods. 1 písm. e/, ktoré

sú pod bodmi spoločnej správy 13, 14 a 15, ktoré neboli prijaté. Môj návrh znie: "e/ preukázala odbornú spôsobilosť držať alebo nosiť zbraň a strelivo vykonaním skúšky pred skúšobnou komisiou zloženou z príslušníkov Policajného zboru, prokurátora, lekára a zástupcu miestnej štátnej správy".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Bárány. Pokiaľ si spomínam, pán poslanec ju predniesol aj v rozprave, preto mu umožňujem vystúpiť.

Poslanec E. Bárány:

Chcel by som sa spýtať pána spoločného spravodajcu, či trvá na množnom čísle u príslušníkov, ak tam nechce dať len príslušníka. O tom sme aj vtedy hovorili. Teda, či tu ide u neho o zámer, alebo akurát prečítal text ako mal pripravený.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Homola.

Poslanec P. Homola:

Po dohode s pracovníkmi ministerstva vnútra navrhujem množné číslo, teda "príslušníkov". Trvám na znení, aké som predniesol.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Trváte na množnom čísle. Ďakujem pekne.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za pripomienku pána poslanca Homolu?
Za návrh hlasovalo 62 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 36 poslancov.

Konštatujem, že uvedený pozmeňovací návrh pána poslanca sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalšia moja pripomienka bola k bodu číslo 22, ktorá sa týka odkazu pod čiarou. Odkaz pod čiarou je pod číslom 3. Súhlasím s týmto odkazom, ale navrhujem, aby sa označil pod číslom 1.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, nie som si istý, ale mám dojem, že pripomienku pod bodom 22 sme neschválili.

Poslanec P. Homola:

Neschválili sme ju, ale nie an blok. Neschválili sme ju osobitne.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Áno, ale teraz nemáme o čom hlasovať.

Poslanec P. Homola:

To je len odkaz pod čiarou.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Ak prijmeme úpravu textu tak ako je navrhnutá v bode 22, tie riadky sa posúvajú tak, že koniec písmena b/ je už na druhej strane a tam sú dve pripomienky pod čiarou. Takže táto pripomienka nemôže byť ako jednotka, lebo budú dve jednotky, musí byť ako tretia.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pani poslankyňa, bod 22 sme neschválili, čiže nemôžeme teraz hovoriť o schválení bodu 22, môžeme hovoriť len o novom texte.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Áno, prepáčte, ale ten text sa posúva na druhú stranu, a preto je tam číslo 3 pod čiarou. Rozumiem, o ktorý paragraf ide, ale text sa posúva na druhú stranu.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Ak môžem, pani kolegyňa, chcel by som upozorniť, že tu sa nečíslujú poznámky podľa jednotlivých strán, ale podľa celého zákona, lebo aj v Zbierke zákonov stránkovanie bude úplne iné, než je tu v texte. To nesúvisí s tým, na ktorej strane je alebo nie je poznámka.

Poslanec P. Homola:

Je to presne tak, ako to vysvetlil pán poslanec Bárány.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, prosím vás, aby ste ešte raz presne uviedli, o čom hlasujeme. O bode 22 nemôžeme hlasovať, ten sme už zamietli. To znamená, že môžeme hlasovať len o texte § 9.

Poslanec P. Homola:

Áno, o texte § 9 ods. 1 s tým, že odkaz pod čiarou, ktorý je pod bodom 22, teda odkaz 3 k § 41 ods. 2 Trestného zákona sa označí číslom 1.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, možno vám teraz nerozumiem, ale v § 9 pôvodného textu žiaden odkaz nevidím.

Poslanec P. Homola:

Pán predsedajúci, na strane 6 pod čiarou je odkaz 1 a odkaz 2. Navrhujem, aby pod čiarou bol odkaz 1, čo sa týka § 41 ods. 2 Trestného zákona, odkaz pod bodom číslo 1 bude ako odkaz číslo 2 a odkaz číslo 3 vypadáva.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, je mi ľúto, pretože pravdepodobne si nerozumieme, je to možno moja chyba. Ktorý odkaz v § 9 bude označený ako 1. Kde je ten odkaz?

Pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Pán predsedajúci, snáď by bolo najlepšie vyhlásiť 10-minútovú prestávku, aby sa táto vec vyjasnila.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Myslím, že to bol konštruktívny návrh pána poslanca. Prosím vás o 10 minút trpezlivosti.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, prosím, aby ste zaujali svoje miesta. Nedorozumenia sa vysvetlili v prospech zákona.

Prosím teraz pána poslanca, aby presne uviedol znenie jeho pozmeňovacieho návrhu.

Poslanec P. Homola:

Doterajší text upravíme nasledovne: "Za bezúhonnú osobu sa pre potreby tohto zákona nepovažuje ten, kto

a/ bol právoplatne odsúdený za úmyselný obzvlášť závažný trestný čin - odkaz 1,

b/ bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo trestný čin spáchaný z nedbanlivosti so zbraňou /§ 2/, ak toto odsúdenie nebolo zahladené."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ešte odkaz číslo 1 treba, samozrejme, uviesť.

Poslanec P. Homola:

Odkaz číslo 1 - je to § 41 ods. 2 Trestného zákona.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Samozrejme, tento návrh je doplnený s tým, že ďalšie odkazy sa príslušne posunú.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 89 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Homolu?
Za návrh hlasovalo 84 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalšia pripomienka sa týka § 9 ods. 2. Nový text - v § 9 ods. 2 sa za slovo "osobu" vkladajú slová "pre potreby tohto zákona". V písmene a/ sa odkaz číslo 1 označí ako odkaz číslo 2. Písmeno c/ sa spolu s textom vypúšťa a písmená d/, e/, f/ sa označia ako písmená c/, d/ a e/. Odkaz číslo 1 pod čiarou sa označí ako odkaz číslo 2 a odkaz číslo 2 sa vypúšťa.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, prepáčte, ktoré písmeno sa vypúšťa?

Poslanec P. Homola:

V § 9 ods. 2 sa za slovo "osobu" vkladajú slová "pre potreby tohto zákona". V písmene a/ sa odkaz číslo 1 označí ako odkaz číslo 2. Písmeno c/ sa spolu s textom vypúšťa a písmená d/, e/ a f/ sa označia ako písmená c/, d/ a e/. Takže vypúšťa sa písmeno c/.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne. Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 97 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 86 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Súčasne však upozorňujem, že odkaz číslo 1 v odseku 2 sme už v predchádzajúcom hlasovaní zmenili na číslo 2. Takže, aby nedošlo ku konfúzii, pripomenul som to pre zápis.

Prosím, aby ste uviedli ďalšie hlasovanie.

Poslanec P. Homola:

Pripomienka 27 k § 10 - nový návrh: "Policajný útvar rozhodne o odňatí zbrojného preukazu, ak u fyzickej osoby nastali zmeny v jej bezúhonnosti, fyzickej spoľahlivosti,

telesnej, zdravotnej, psychickej a odbornej spôsobilosti, zanikla potreba držať alebo nosiť zbraň a strelivo na športové alebo poľovné účely, alebo nastali zmeny v jej spôsobilosti na právne úkony. Odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 87 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalej som mal pripomienku k § 50 ods. 3, kde navrhujem za slová "lekárskeho posudku" doplniť slová "psychologického posudku".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 100 poslancov.

Prosím pána poslanca, aby ešte raz prečítal tento pozmeňovací návrh.

Poslanec P. Homola:

Týka sa to § 50 ods. 3 - za slová "lekárskeho posudku" doplniť slová "psychologického posudku".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 65 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Pripomienky číslo 42 a 43 sa týkali § 53 ods. 2. Žiadam doplniť a spresniť počet paragrafov takto: "§ 8 ods. 1 a § 19 ods. 2".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 81 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalej v § 62 žiadam doplniť nový bod 4, ktorý znie: "§ 20 ods. 1 vyhlášky Ministerstva poľnohospodárstva a výživy číslo 59 z roku 1967 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o poľovníctve".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 85 poslancov.
Kto je proti?
Proti nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že uvedený pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalej som mal návrh k § 21 - doterajší text sa označí ako ods. 1 a vkladá sa nový odsek 2, ktorý znie: "Ak hrozí nebezpečenstvo zneužitia zbrane a streliva, je fyzická a právnická osoba povinná ihneď odovzdať zbraň a strelivo policajtovi, ktorý doručil rozhodnutie o odňatí zbrojného preukazu alebo hromadného zbrojného preukazu."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 70 poslancov.
Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že uvedený pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalší môj návrh sa týka § 30 ods. 4, ktorý znie nasledovne: za slová "plynové zbrane" sa vkladajú slová "a mechanické zbrane".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca?
Za návrh hlasovalo 89 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalej navrhujem preformulovať v § 56 ods. 3 nasledovne: "Ak nie je ustanovené inak, na zbrane a strelivo, ktoré sú vo výzbroji armády, ozbrojených zborov a Slovenskej informačnej služby, sa ustanovenia tohto zákona nevzťahujú. To isté platí na vystavovanie zbraní a streliva v ich pôsobnosti."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Pittner - faktická poznámka.

Poslanec L. Pittner:

Neviem, či ste tam omylom nevypustili slovo "a strelnice". Strelnice v pôvodnom návrhu sú a Slovenská informačná služba na tom trvá.

Poslanec P. Homola:

Dobre, môžu tam byť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, nie, že môžu, ale prosím presne formulovať návrh, za ktorý budeme hlasovať.

Poslanec P. Homola:

"Ak nie je ustanovené inak, na zbrane a strelivo a strelnice, ktoré sú vo výzbroji armády, ozbrojených zborov a Slovenskej informačnej služby, sa ustanovenie tohto zákona nevzťahuje. To isté platí na vystavovanie zbraní a streliva v ich pôsobnosti."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne. Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za predložený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 99 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ako prvý tu mám návrh pána poslanca Bárányа. Týkal sa § 6 ods. 1 písm. g/, kde žiadal toto písmeno vypustiť, a na to by nasledovali ďalšie zmeny.

Keďže tento paragraf, túto pripomienku sme už odsúhlasili, neviem, či bude pán Bárány na tom trvať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Je mi ľúto, tu nie je otázka, či pán Bárány bude na tom trvať, ale problém je v tom, že sme odsúhlasili znenie písmena g/ zo spoločnej správy. To je jediný problém.

Pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Pán predsedajúci zrejme svoje negatívne stanovisko k nasledovnému hlasovaniu opiera o výklad § 26 ods. 2 rokovacieho poriadku. Tu je teraz otázka výkladu, že ak sa schváli zmena znenia niektorého paragrafu alebo ustanovenia, tu nešlo o celý paragraf len jedno písmeno, či to vylučuje aj ďalšie hlasovanie o prípadnom vypustení tohto písmena. Netvrdím, že sa nedá vyložiť aj inak, ale je možný aj výklad, že vylučuje to len ďalšiu zmenu textu, ale nie hlasovanie o samotnom vypustení alebo ponechaní tohto textu, lebo poslanec môže uvažovať aj takýmto spôsobom: Navrhovaná zmena znenia je menej zlá ako je pôvodné znenie, ale najradšej by som bol, keby to tam nebolo vôbec, čiže, budem hlasovať za

zmenu, podporím tým takpovediac menšie zlo, ale v následnom hlasovaní o vypustení budem hlasovať za vypustenie z jednoduchého dôvodu, lebo si myslím, že by to tam nemalo byť vôbec. Je možný aj tento výklad. Netvrdím, že nemožno toto ustanovenie vyložiť aj iným spôsobom.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem, pán kolega, za snahu, ale domnievam sa, že potom by sme mohli postupovať aj tak, že budeme vypúšťať po jednotlivom slove, keď môžeme vypustiť všetky slová. Súhlasím s vaším výkladom, ale podľa mojej mienky, odsúhlasené znenie definitívne znamená, že sa to tam zapísalo. To je druhá zmena, ktorú navrhujete v tomto bode. Keby nebolo odsúhlasené tamto, keby nebol býval tu váš návrh, ale poslanci vedeli, že je tu takýto návrh - pán poslanec, hlasovalo sa o tom, že sa presne definovalo písmeno g/ v § 6 zo spoločnej správy, je tam jasne napísaná zmena, ktorá sa tam prijala. Toto je ďalšie hlasovanie o tom istom paragrafe, o tom istom písmene. V takom prípade o chvíľu prídeme k tomu, že schválime zákon a vzápätí ho odvoláme, lebo budeme dvakrát hlasovať o tom istom. Je mi ľúto.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Homola:

Ďalší návrh pána poslanca Bárányа sa dotýka - už som to tu predniesol, to bola zmena do § 20 doplniť nový odsek 3 v tomto znení: "Policajný útvar zaeviduje guľovú zbraň, ktorá podlieha overeniu len vtedy, ak je označená slovenskou overovacou značkou alebo rovnocennou cudzozemskou značkou. Pre účely tohto zákona sa za rovnocennú slovenskej overovacej značke považuje aj československá overovacia značka."

V tejto súvislosti je potrebné doplniť § 58 nasledovne: "Cudzozemskú overovaciu značku /§ 20 ods. 3/ uznáva za rovnocennú slovenskej overovacej značke ministerstvo hospodárstva alebo iný ním určený orgán na úseku štátneho skúšobníctva." Doterajšie paragrafy 58 a 63 označiť ako 59 a 64. Odporúčam túto pripomienku schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 80 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalej pán poslanec Pittner navrhoval 21 rokov, ale už to bolo schválené, takže je to bezpredmetné.

Ďalej pani poslankyňa Romanovská mala pripomienku, ktorá znie nasledovne - § 6 ods. 4: "Policajný útvar nevydá zbrojný preukaz občanovi Slovenskej republiky, ktorý podlieha brannej povinnosti, ak z dôvodu svedomia alebo náboženského vierovyznania odmietol vykonávať vojenskú základnú /náhradnú/ službu alebo vojenské cvičenia a vykonal alebo vykonáva civilnú službu."

Následne na to, myslím, že by sme mohli dať hlasovať o celom bloku týchto pripomienok.

V § 7 ods. 1 doplniť nové písmeno g/ v tomto znení: "údaje o tom, či žiadateľ vykonal vojenskú základnú /náhradnú/ službu, civilnú službu alebo je nevojak".

V § 7 doplniť nový odsek 4 v tomto znení: "Občan, nie občianka, podliehajúci brannej povinnosti je povinný pri podaní žiadosti o vydanie zbrojného preukazu predložiť k nahliadnutiu vojenský preukaz alebo preukaz o neschopnosti na vojenskú činnú službu."

V § 8 ods. 3 doplniť text: "a v ustanovených prípadoch predložiť k nahliadnutiu aj doklady uvedené v § 7 ods. 4".

V § 9 ods. 2 písm. c/ doplniť za slová "právne úkony" text "alebo odmietol vykonať vojenskú základnú /náhradnú/ službu alebo vojenské cvičenia a vykonal alebo vykonáva civilnú službu".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 42 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 44 poslancov.

Konštatujem, že tento blok pripomienok nebol schválený.

Poslanec P. Homola:

Pani poslankyňa Korduliaková navrhla doplniť § 23 o nový odsek 5 v tomto znení: "Zbrane a strelivo, ktoré sa na

základe rozhodnutia príslušných orgánov podľa ods. 2 a 3 stanú vlastníctvom štátu, sa na základe požiadania ministerstva vnútra odovzdajú do kriminalistických zbierok. Ak ministerstvo vnútra nemá záujem o uvedené zbrane a strelivo, ponúknu sa štátnym múzeám alebo odpredajú iným záujemcom." Odporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za uvedené znenie?
Za návrh hlasovalo 85 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Pán poslanec Polka mal pripomienku k § 48, ktorá znie: "V § 48 ods. 1 sa za slovo "verejnosti" vkladajú slová "prístupných miestach" a na konci odseku sa dopĺňa nový text: "a iné predmety, ktorými možno ublížiť na zdraví, ak možno z okolnosti prípadu alebo správania osoby usudzovať, že sa majú použiť na násilie alebo hrozbu násilia". V odseku 2 sa za slovo "verejnosti" vkladajú slová "v prístupných miestach". Odporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?

Za návrh hlasovalo 92 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že uvedený pozmeňovací návrh sme schválili.

Poslanec P. Homola:

Pán poslanec Korbela mal pozmeňovací návrh k § 6 písm. 1/ o veku - na 21 rokov, to sme už odsúhlasili.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, sme si istí, že sme to odsúhlasili, nie náhodou sme len zamietli pripomienky zo spoločnej správy?

Poslanec P. Homola:

Pripomienku 10 sme zamietli, pripomienku 11 takisto.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Dobre, pán kolega, lenže tu je nejaký text, hlasujeme o presnom znení. Z pléna bol nejaký návrh. Zatiaľ sme neodhlasovali znenie príslušného písmena daného paragrafu. Takže doteraz všetky návrhy, ktoré sú z pléna, dotýkajú sa toho, pokiaľ neschválime niečo alebo všetky nezameníme, musíme hlasovať.

Poslanec P. Homola:

Áno, teda body 10 a 11 sme zamietli, ale je tu nový návrh pána poslanca, takže musíme o tom hlasovať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby ste ho presne prečítali.

Poslanec P. Homola:

Pán poslanec Korbela navrhuje v § 6 odsek 1 písmeno b/ zmeniť vek na 21 rokov. Nechávam na zváženie pánov poslancov.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 75 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalší pozmeňovací návrh je podobný. Navrhuje v § 38 odsek 2 zmeniť vek "staršieho ako 21 rokov".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 100 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

Konštatujem, že aj tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalší pozmeňovací návrh pána poslanca Korbelu sa týka § 38 odseku 3 - citujem: "Zakazuje sa predávať alebo podávať alkoholické nápoje, alebo umožňovať ich používanie na schválených strelniciach alebo v iných objektoch, v ktorých bola povolená cvičná streľba podľa odseku 1." V súvislosti s tým treba doplniť aj § 51 odsek 1 písmeno b/ takto: "§ 38 ods. 1 a 3".

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 86 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh prijali.

Poslanec P. Homola:

Ďalší bol pozmeňovací návrh pána poslanca Prokeša doplniť § 3 odsek 3 o nové písmeno f/ v tomto znení: "Zbraňou, ktorá je vybavená zariadením na osvetlenie alebo laserovým alebo iným podobným zameriavačom, optickým zariadením, môžu

byť vybavené len zbrane určené na športové alebo poľovné účely." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, tak ako ste to prečítali, celá veta stratila súvislosť.

Poslanec P. Homola:

Tak ste mi to dali. "Zbraň, ktorá je vybavená zariadením na osvetlenie cieľa laserovým alebo iným obdobným zameriavačom, optickým zariadením, môžu byť vybavené len zbrane určené na športové, alebo poľovné účely." Tento text som dostal od vás.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Tam je bodkočiarka za slovom zameriavačom, tým to zmení zmysel.

Poslanec P. Homola:

Zabudol som uviesť bodkočiarku za slovom "zameriavačom". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 86 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec P. Homola:

Tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy. Žiadam hlasovať o návrhu ako celku s prijatými pripomienkami. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

V súlade s ustanovením § 26 odsek 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 111 poslancov.
Kto je za návrh zákona v znení schválených pozmeňovacích a doplňovacích návrhov?
Za návrh hlasovalo 84 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zbraniach a strelive.
/Potlesk./

Dámy a páni, dovoľte mi poďakovať za trpezlivosť. Prelúskali sme sa mnohými pripomienkami. Ďakujem aj pánu ministrovi.

D v a n á s t y m bodom programu je

Súhrnná informácia o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí, na teritóriu okresu Spišská Nová Ves a ďalších okresov s výraznejšou romskou problematikou a návrhy na riešenie.

Súhrnnú informáciu ste dostali ako tlač číslo 303.

Informáciu uvedie podpredseda vlády Slovenskej republiky pán Roman Kováč. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené dámy,
vážení páni,

predložená súhrnná informácia o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí, na teritóriu okresu Spišská Nová Ves a v ďalších okresoch s výraznejšou romskou problematikou ...

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán podpredseda, prepáčte mi, že vás prerušujem, ale je to mea culpa. Teraz sa musím vrátiť k niečomu, čo som začal ešte pred prestávkou. Nerád by som bol, aby vznikol dojem, že som sa niečo pokúšal uhrať do autu. Prosím vás o päť minút trpezlivosti. Sľúbil som pánu poslancovi Jakušovi, ktorý vystúpil s určitou informáciou, že sa k tejto informácii bezprostredne po prestávke vrátime. To som nesplnil, ospravedlňujem sa mu.

Prosím pána Jakuša, aby uviedol návrh a poprosím hneď pána podpredsedu Kováča, aby na to zareagoval, aby sme túto kauzu rozlúskli.

Prosím, pán poslanec Jakuš.

Poslanec J. Jakuš:

Len stručne zopakujem. Hovoril som o situácii, ktorá vznikla v nemocnici v Banskej Bystrici v súvislosti s dlhmi, ktoré vyústili do takej situácie, že 1. 10. hrozí zastavenie dodávky plynu do tejto nemocnice a tým uzavretie prevádzky prakticky celej nemocnice a evakuácia - tak to nazvem - pacientov do okolitých nemocníc. Teda navrhoval som, aby plénum Národnej rady k tomu zaujalo stanovisko v podobe uznesenia, kde požiada vládu o riešenie tejto akútnej situácie, ktorá tam vznikla. Neviem, či mám návrh uznesenia znova prečítať, o ktorom by som navrhoval, aby sme hlasovali.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, teraz naplním aj formality, ktoré musia byť. Prosím plénum, aby odhlasovalo zmenu programu v tom zmysle, že sa teraz budeme zaoberať týmto bodom a potom sa môžeme vrátiť k hlasovaniu o uznesení. Pokiaľ neodhlasujeme zmenu programu, ani pán podpredseda sa nemá k čomu vyjadriť. Je mi ľúto.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 87 poslancov.

Dámy a páni, odporúčam, aby sme sa touto kauzou zaoberali, ale, samozrejme, je na vás, či rozhodnete zaradiť tento bod teraz do programu.

Kto je za návrh?

Za návrh hlasovalo 56 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že hlasovaním Národná rada rozhodla o zaradení mimoriadneho bodu do svojho programu - Informácie o situácii v nemocnici v Banskej Bystrici s návrhom, ktorý možno z diskusie vyjde.

Prosím, pán poslanec Jakuš. Potom pán podpredseda vlády bude reagovať na to, čo poviete teraz v bode programu.

Poslanec J. Jakuš:

Len na doplnenie informácie: V nemocnici v Banskej Bystrici k 3. 9. 1993 predstavuje dlh nemocnice sumu 67 miliónov. Mám tu podrobný rozpis, prečo k tomuto dlho došlo, akým spôsobom sa stalo, že takýto dlh tam je. Celkove za plyn, ktorý je vlastne predmetom toho, že môže dôjsť k zastaveniu prevádzky, treba do 1. 10. zaplatiť 9 miliónov, aby mohla prevádzka nemocnice ďalej pokračovať. Dňa 13. 9. sa nemocnica obrátila listom na ministra zdravotníctva doktora Soboňu, kde žiadala, aby táto situácia bola riešená. V osobných rokovaniach s námestníkom ministra inžinierom Jamborom im bolo interpretované, že situáciu si zavinili sami a že si ju musia riešiť sami. Sami si ju riešiť nemôžu. Myslím si, že táto situácia je v kompetencii ministerstva zdravotníctva.

Nakoľko ministerstvo zdravotníctva k tomu doteraz nezaujalo adekvátne stanovisko, navrhujem, aby plénum požiadalo vládu, aby k tomu zaujalo stanovisko, a to uznesením, ktoré prečítam, zopakujem. Návrh na uznesenie: "Vzhľadom na krízovú situáciu vzniknutú nedostatkom financií na zabezpečenie prevádzky nemocnice S. D. Roosevelta v Banskej Bystrici, ktorá by mohla dňom 1. 10. 1993 viesť k zastaveniu prevádzky nemocnice, Národná rada Slovenskej republiky žiada

vládu Slovenskej republiky, aby urobila okamžité opatrenia na vyriešenie tejto krízovej situácie a informovala Národnú radu Slovenskej republiky ešte v priebehu tejto schôdze o prijatých opatreniach."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Jakušovi. Prosím podpredsedu vlády pána Romana Kováča, aby sa k tejto kauze vyjadril.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán poslanec,

nejde o nový problém, len o problém špecifický pre Banskú Bystricu. V spolupráci s ministerstvom zdravotníctva a s Fondom zdravotného poistenia, aj s príslušnými okresnými orgánmi sme riešili ďalších 5 nemocníc, ktoré sa nedostali do takejto krízovej situácie vlastnou vinou, ale napríklad v jednom okresnom meste nám hrozilo zastavenie dodávky pitnej vody, pretože bytový podnik neplatil spotrebu vody a vodárne sa rozhodli vypnúť celé mesto. To sme mali na viacerých miestach. Všetky tieto "kritické situácie" sme zvládli. Nevidím dôvod, prečo by pre zvládnutie zaplatenia dlhu za plyn pre nemocnicu Roosevelta muselo byť prijaté špeciálne rozhodnutie alebo špeciálne uznesenie Národnej rady. Ubezpečujem vás, že z titulu mojej funkcie náčelníka civilnej obrany Slovenskej republiky nepripustím, aby nemocnica bola bez prevádzky.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Pýtam sa pána poslanca Jakuša, či trvá na hlasovaní o uznesení vzhľadom na vysvetlenie, ktoré sa mu dostalo.

Poslanec J. Jakuš:

V poriadku, beriem vysvetlenie pána podpredsedu vlády, že situácia bude k 1. 10. vyriešená, ale zároveň by som chcel požiadať, aby bola v priebehu tohoto zasadnutia podaná súhrnná informácia. Totiž V Banskej Bystrici vznikla krízová situácia, ale krízová situácia je v celom zdravotníctve. Mám tu zoznam všetkých nemocníc, ktoré sú momentálne v dlhu. Celkový dlh činí ku koncu mesiaca augusta 1 096 979 korún. Navrhoval by som, aby do konca tohoto rokovania vláda podala správu ako sa mieni s týmto problémom vyrovnať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, súhlasím s vami, je to veľmi závažná informácia, čo ste nám podali, ale aj tak sa domnievam, že to malo odznieť v interpeláciách. Prosím pána podpredsedu vlády, aby to, čo teraz odznelo, prijal ako mimoriadnu interpeláciu. Domnievam sa, že tým skutočne budeme postupovať v zmysle nášho rokovacieho poriadku, aj našich kompetencií. Samozrejme, keď mu to odovzdáte ako interpeláciu, musíte na to dostať odpoveď, a samozrejme, aj celá Národná rada.

Pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Pán predsedajúci, keď ste povedali, že toto treba považovať za mimoriadnu interpeláciu, domnievam sa, že nič ďalšie písomne nie je potrebné odovzdávať. Ďalšia vec - chcel

by som poprosiť, aby z navrhovaného uznesenia, ktoré predložil kolega Jakuš, sme zostali po vysvetlení pána podpredsedu na tej druhej časti, to znamená podať informáciu po 1. 10. ako boli riešené ekonomické problémy nemocnice v Banskej Bystrici, teda, že prevádzka funguje a našiel sa taký a taký spôsob riešenia.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Pokiaľ sa dobre pamätám, prijali sme také rozhodnutie, že budeme rokovať o Banskej Bystrici, o situácii v Banskej Bystrici, ale nie o zdravotníctve. Takže prosím, to sme ukončili, neotvárajme tu problém zdravotníctva.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Jakuš, vystúpili ste s určitým návrhom, teda je na vás, aby ste teraz povedali, či žiadate o niečom hlasovať, alebo to stačí tak, ako prijal záväzok podpredseda vlády.

Poslanec J. Jakuš:

To, čo prijal pán podpredseda vlády, beriem, to je okamžité riešenie na úrovni šéfa Rady obrany štátu, tak som to pochopil, ale to nie je riešenie, ktoré je v dobe mieru. Toto je riešenie v dobe vojny. To znamená, že žiadam, aby sa skutočne hlasovalo o druhej časti, že by nám vláda predložila ako vyriešila túto situáciu po 1. 10. 1993.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, akceptujem to, pretože keď sme zaradili mimoriadny bod, rokovací poriadok hovorí, že o každom návrhu poslanca rozhodne Národná rada hlasovaním. Domnievam sa však, že už 1. 10. budeme vedieť, či táto nemocnica funguje alebo nie aj bez toho, aby nám k tomu niečo povedala vláda.

Prosím, pán poslanec Miček, ale prosil by som, aby sme prešli k riadnemu programu.

Poslanec M. Miček:

K tomuto bodu odporúčam, aby vláda tiež preverila hospodárenie Rooseveltovej nemocnice v Banskej Bystrici, aby tiež podala o tom správu.

Poslanec J. Jakuš:

S tým môžem súhlasiť, pánu Mičekovi môžem dať hneď hospodárenie v nemocnici.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prosím, pán podpredseda vlády.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Chcel by som trošku poopraviť pána poslanca Jakuša. Nie som predseda Rady obrany štátu, predsedom Rady obrany štátu je pán premiér Mečiar. Uviedol som, že som náčelníkom civilnej obrany a civilná obrana vôbec s vojnou zatiaľ, chválabohu, nesúvisí a nemá nič spoločného. Takže o žiadnom vojnovom stave tu hovoriť nemožno.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Dámy a páni, je tu návrh, ak som správne rozumel pána poslanca Jakuša, na nasledovné uznesenie: "Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky, aby do konca 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky informovala Národnú radu Slovenskej republiky ako vyriešila prevádzku Rooseveltovej nemocnice v Banskej Bystrici po 1. 10. 1993."

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 92 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 41 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 12 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 39 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh na uznesenie sme neprijali.

Ospravedlňujem sa, je aj druhý návrh na uznesenie, mal som to uviesť spolu. "Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky, aby do konca 22. schôdze informovala Národnú radu Slovenskej republiky o hospodárení Rooseveltovej nemocnici v Banskej Bystrici.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 91 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 31 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh na uznesenie sme prijali.

Dámy a páni, vraciame sa k d v a n á s t e m u bodu programu, ktorým je

Súhrnná informácia o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí ... atď.

Informáciu už začal uvádzať pán podpredseda vlády. Prosím ho, aby sa k nej znovu vrátil.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,

predkladáme súhrnnú informáciu o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí, na teritóriu okresu Spišská Nová Ves a ďalších okresov s výraznejšou romskou problematikou. Táto informácia bola vypracovaná na základe uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 266 z 15. júla tohto roku a uznesenia vlády číslo 522 z 20. júla tohto roku. Spracovala ju komisia zložená z pracovníkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Pri jej spracovaní boli využité štatistické údaje, ale najmä poznatky súdov, prokuratúry, obvodných a okresných úradov štátnej správy, územných útvarov Policajného zboru Slovenskej republiky.

Opatrenia vykonávané políciou v Spišskom Podhradí sú hodnotené pozitívne, iba primátor tohto mesta vyslovil s ním nespokojnosť, nakoľko policajné hliadky postihujú aj občanov -neromov, ak sa dopúšťajú protiprávneho konania. Údaje o trestnej činnosti použité v materiáli za rezort Minister-

stva vnútra Slovenskej republiky, Generálnu prokuratúru a súdnictvo navzájom nekorešpondujú, nakoľko polícia sleduje najmä výskyt trestných činov čo do počtu skutkov.

Prokuratúra zase sleduje tie veci, ktoré jej boli doručené vyšetrovateľmi alebo vyhľadávacími orgánmi Policajného zboru Slovenskej republiky a bolo v nich začaté trestné stíhanie. Tieto údaje musia byť preto nižšie o veci, ktoré sú v rozpracovaní alebo boli vybavené vyšetrovateľmi alebo vyhľadávacími orgánmi v ich vlastnej kompetencii. Súdne štatistiky zasa sledujú počty páchateľov trestných činov a počty odsúdených osôb. To znamená, že od zaevidovania trestného činu a zistenia páchateľa až po jeho odsúdenie uplynie pomerne dlhá doba. Každý z orgánov činných v trestnom konaní vykazuje len tie údaje a za tú časť prípravného konania trestného, ktoré mu patria do kompetencie.

Podiely Romov na páchaní trestnej činnosti nie sú z celkového počtu zaevidovaných trestných činov, ale iba z počtu objasnených trestných činov. Je logické, že ak nevieme kto je páchateľ, nemôžeme povedať, či je alebo nie je Rom. Počty Romov nie sú z údajov o národnosti, ktoré vedú matriky. Sú to počty záujmových osôb vedených orgánmi samosprávy a policajnými orgánmi pre ich služobnú potrebu.

Navrhované opatrenia v oblasti legislatívy korešpondujú s rekodifikačnými prácami v oblasti trestného a priestupkového práva. Novelizácia predpisov o vyplácaní podpory a dávok v nezamestnanosti je všeobecná požiadavka širokej verejnosti. Možnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na zvýšenie hliadok sú už vyčerpané, a preto sa navrhuje urýchlene posilniť súčasné stavy príslušníkov poriadkovej polície.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte, aby som na záver úvodného slova vás oboznámil s aktuálnou situáciou vývoja trestnej činnosti v okrese Spišská Nová Ves s dôrazom na mesto Spišské Podhradie za posledné tri týždne, to znamená od 1. 9. do 22. 9. Je to najčerstvejšia správa, ktorú máme k dispozícii.

V denníku vyhľadávacích spisov bolo zaevidovaných 16 vecí, teda za obvod Spišské Podhradie, z ktorých je objasnených 10 trestných činov, čo predstavuje 62,5-percentnú objasnenosť. Na porovnanie uvádzam, že v celom okrese Spišská Nová Ves k hodnotenému obdobiu je objasnenosť trestnej činnosti 47,7 %. Z objasnených 10 trestných činov je podiel Romov evidovaný v 5 prípadoch, to znamená v 50 %. Skladba trestných činov evidovaných na Obvodnom oddelení Policajného zboru Spišské Podhradie je nasledovná: 1 trestný čin nedovoleného ozbrojovania v rámci mesta Spišské Podhradie, 12 trestných činov krádeží, z ktorých 6 je objasnených - z tých šiestich 5 spáchali Romovia, 2 trestné činy podvodov, ktoré sú objasnené a sú bez podielu Romov a 1 trestný čin požiaru stohu slamy - páchateľ je maloletý. Z celkove zistených 16 trestných činov v obvode Spišské Podhradie priamo v meste Spišské Podhradie za hodnotené obdobie boli spáchané 4 trestné činy, pričom v troch prípadoch bol páchateľ zistený. To je 75-percentná objasnenosť. Chcel by som dodať, že pôvodne bolo nahlásených 5 trestných činov, ale krádež psa, ktorá bola ohlásená, sa vyjasnila tým, že pes, ktorý sa zabehol, sa vrátil domov.

Skladba trestných činov priamo v meste Spišské Podhradie je nasledovná: 1 trestný čin nedovoleného ozbrojovania, 2 trestné činy majetkovej kriminality, z toho jeden prípad je objasnený a páchateľka je Romka, a 1 trestný čin podvodu - páchateľ je známy.

V priestupkovom denníku za hodnotené obdobie je zaevidovaných 15 priestupkov, ktoré boli všetky objasnené, pričom v 5 prípadoch boli páchatelia Romovia - to znamená 33,3 %. Skladba priestupkov je nasledovná: 8 priestupkov na úseku majetku a 7 priestupkov na úseku občianskeho spolunažívania. Priamo v meste Spišské Podhradie došlo k spáchaniu 5 priestupkov, pričom Romovia boli páchateľmi v 2 prípadoch. Je tu ešte štatistika o vývoji blokového konania na úrovni cestnej prevádzky. Chcel by som povedať, že za tieto tri týždne u dvoch vozidiel bolo odobraté osvedčenie o technickom stave vozidla. V obidvoch prípadoch išlo o vodičov Romov.

Výkon služby na Obvodnom oddelení Policajného zboru Spišské Podhradie je zabezpečovaný nepretržitou 24-hodinovou stálou službou, pričom v nočnej dobe od 21. hodiny do 5. hodiny rannej je vysielaná do obchôdzkovej služby jedna dvojmužová hliadka z Obvodného oddelenia Policajného zboru Spišské Podhradie a jedna dvojmužová hliadka z Obvodného oddelenia Policajného zboru Krompachy. Od 1. 9. 1993 bol posilnený početný stav príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru v Spišskom Podhradí o dvoch policajtov.

Toľko správa k najnovšiemu vývoju trestnej činnosti v obvode Spišské Podhradie. Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády za uvedenie informácie.

Podľa uznesenia Národnej rady číslo 266 z 15. júla 1993 informáciu prerokoval Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Prosím predsedu výboru pána Ladislava Polku, aby informoval o jej prerokovaní vo výbore.

Poslanec L. Polka:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán podpredseda,
vážení členovia vlády,
vážený pán predsedajúci,
ctení hostia,

dovoľte mi, aby som vás informoval o stanovisku Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť k predmetnej problematike.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 462 z 31. augusta 1993 pridelil súhrnnú informáciu o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí a v ďalších okresoch s výraznejšou romskou problematikou a návrhy na riešenie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť na prerokovanie do 15. septembra a na zaujatie stanoviska, ktoré podá poverený člen výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Súhrnnú informáciu výbor prerokoval na svojej 29. schôdzi 10. septembra 1993 a v uznesení číslo 179 konštatoval, že opatrenia, ktoré schválila vláda Slovenskej republiky uznesením číslo 592 zo dňa 24. 8. 1993, sú v záujme predchádzania protispoločenskej činnosti dostačujúce, majú systémový charakter a významnou mierou môžu prispieť k zvýšeniu bezpečnosti občanov, k predchádzaniu trestnej činnosti a recidívy v záujme verejného poriadku v mestách a obciach a k zabezpečeniu adresnosti a funkčnosti vyplácaných sociálnych dávok za účinnej spolupráce obcí, škôl a sociálnych inštitúcií. Ďalej uložil predsedovi výboru predložiť Národnej rade stanovisko výboru k predmetnej informácii.

Dámy a páni, vývoj kriminality v Slovenskej republike zaznamenáva mimoriadne nepriaznivé tendencie a možno zákoni-

te predpokladať, že tento trend bude aj naďalej pokračovať. Enormný rast kriminality je sprievodným znakom radikálnych spoločenských zmien, legislatívnej nedôslednosti, ale aj závažných nedostatkov v právnom vedomí občanov v daných sociálno-ekonomických podmienkach vyvolávaných transformáciou našej spoločnosti. Nad rámec danej informácie treba uviesť, že kriminalita v Slovenskej republike za prvý polrok 1993 vzrástla o 38,9 % oproti porovnateľnému obdobiu minulého roku, že najväčší podiel majú majetkové trestné činy, predovšetkým krádeže a vlámania, ktorých nárast predstavuje oproti minulému roku 42,7 %. To sú skutočnosti, ktoré musíme vziať na vedomie s tým, že sa v najväčšej miere dotýkajú našich občanov a znepokojujú nielen mestské zastupiteľstvá v spišskom regióne.

Pre všeobecnú informáciu poslancov Národnej rady považujem za potrebné povedať, že obavy či nespokojnosť občanov, právnych subjektov a občianskych inštitúcií o ich bezpečnosť, zdravie a majetok je široko prezentovaná prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov, ale aj prostredníctvom rezolúcií, výziev a petícií adresovaných Národnej rade. Spomeniem len niekoľko petícií a výziev občanov.

Petícia Regionálnej Poľnohospodárskej a potravinárskej komory v Spišskej Novej Vsi, ktorá požaduje prijať opatrenie na ochranu úrody v roku 1993 a v ďalších rokoch. Hovorí o veľkom rozkrádaní zemiakov a ďalšej poľnohospodárskej produkcie, ako ovocia, zeleniny, kukurice, skupinami 20 až 30 občanov romského pôvodu, proti ktorým je bežná ochrana majetku nefunkčná. Žiadajú poslancov, aby právnymi prostriedkami zabránili rozkrádaniu poľnohospodárskej produkcie. Petíciu podpísalo 36 predstaviteľov poľnohospodárskych organizácií. Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorému rovnako bola petícia zaslaná, konštatuje, že rozkrádanie poľnohospodárskej produkcie nemá len regionálny charakter, ale charakter celoslovenský a celoplošný. K radikál-

nej náprave môže dôjsť len prijatím kvalitného zákona, tvrdými represnými dopadmi na páchateľov, vybavením polície a strážnej služby väčšími právomocami.

Petícia Regionálnej Poľnohospodárskej a potravinárskej komory a Regionálna rada Zväzu poľnohospodárskych družstiev v Martine uvádza, že ochrana poľnohospodárskej produkcie dostupnými prostriedkami je nepostačujúca a neúčinná. Žiadajú Národnú radu, teda vás, vážení kolegovia a kolegyne, prijať účinné opatrenia. Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky konštatuje, že organizovanie poľnej stráže je v súčasných podmienkach nemožné.

Stanovisko ľubovnianskeho regionálneho združenia žiada Národnú radu Slovenskej republiky, aby prijala účinné opatrenia proti rastu kriminality. Zároveň žiada vysvetliť ako majú postupovať zastupiteľstvá obcí a miest, keď občania od nich požadujú ochranu svojej osoby, rodiny a majetku, aby zároveň neporušovali Ústavu Slovenskej republiky.

Petícia občanov obce Svinia, okres Prešov žiada zaručiť ľudské občianske práva aj pre neromských občanov. Uvádzajú, že v obci žije 400 romských občanov a proti ich krádežiam, ktoré páchajú vo veľkých skupinách, sú bezmocní, sociálne dávky využívajú na nákup alkoholu, lacných vín, ich deti sú bosé, otrhané a hladné.

Petícia občanov obce Jarovnica okres Prešov, v ktorej sa uvádza, že v obci žije 2 200 Romov, čo predstavuje dve tretiny obyvateľov, ktorí za bieleho dňa napádajú policajné hliadky, občania musia platiť aj vo dne strážcov polí, v noci hliadkujú sami. Ak platíme dane tomuto štátu, pracujeme pre jeho rozvoj, očakávame, že vláda tejto republiky a tohto štátu nám zabezpečí ochranu. Odporúčajú neposkytovať Romom špeciálnu starostlivosť z titulu príslušnosti k tomuto etniku.

Petícia občanov obce Ražňany, okres Prešov so 118 podpismi je v obdobnom štýle ako predchádzajúca. Petícia občanov obce Užovské Pekľany, okres Prešov, ktorí sa pýtajú, kedy vydáte také zákony a urobíte také opatrenia, ktoré by aj nám zaručovali nedotknuteľnosť nášho majetku, našu bezpečnosť a pokojný život.

Obecné zastupiteľstvo v Turni nad Bodvou poukazuje na zvýšenú agresivitu Romov voči ostatným obyvateľom, vrátane pracovníkov úradov. Uvádzajú, že štátom poskytované finančné dávky neplnia svoju sociálnu ani zásluhovú funkciu.

Okresný úrad životného prostredia a Lesný úrad v Spišskej Novej Vsi uvádzajú, že Romovia sa podieľajú 67 % na celkových škodách spôsobených v lesoch, najmä výrubom stromov v Národnom parku Slovenský raj. 18 primátorov regiónu Spišská Nová Ves a starostov tohto regiónu v liste adresovanom prednostovi Okresného úradu píše, že je ohrozený aj ekonomický rozvoj okresu, rozvoj cestovného ruchu v dôsledku vykrádania áut, lúpeží, prepadov turistov, ničenia kultúrnych pamiatok. Žiadajú Národnú radu Slovenskej republiky o vojenskú ochranu a urýchlené riešenie legislatívy v trestnoprávnej a sociálnej oblasti.

Otvorený list občanov obce Gemer z verejnej schôdze občanov z 20. 7. 1993 sa obracia na vás, vážené kolegyne, kolegovia, so žiadosťou bezodkladne riešiť a prijať účinné zákony proti zločinnosti. Obecné zastupiteľstvo v Hronseku vyjadruje podporu vyššie uvedenému listu, poukazuje na nadmerné šírenie násilia, lúpeží, vlámaní, vrážd, na skutočnosť, že slušní ľudia musia mať strach za bieleho dňa. Podobné listy dostávame z ďalších lokalít v Slovenskej republike, ich charakter je podobný.

Súhrnná informácia a toto doplnenie vecne dokumentujú problém bezpečnostnej situácie a kriminality všeobecne a určitých špecifických skupín, včítane Romov. Ak chceme tieto problémy koncepčne a vecne riešiť, musíme sa prognóze kriminality pozrieť priamo do očí. Štatistický úrad Slovenskej republiky v dňoch 17. až 28. 4. 1993 realizoval výskum verejnej mienky v súbore asi 1 400 osôb starších ako 18 rokov. Tento súbor predstavuje dostatočne reprezentatívnu vzorku, z ktorej tri štvrtiny poukazujú na skutočnosť, že očakávajú ďalší nárast kriminality a tento nárast kriminality nevylučuje ani vedenie ministerstva vnútra.

Na strane represie voči trestným činom prvoradú úlohu zohráva polícia, ktorá v demokratickom štáte je ochrancom verejného poriadku a zárukou bezpečnosti občanov. Dôvera občanov v políciu predstavuje 77 % a v porovnaní s rokom 1990 mierne poklesla - asi o 3 %. Vo vyspelých demokratických krajinách dobrovoľná policajná služba je kľúčovým pomocníkom polície, najmä pri akciách na ochranu verejného poriadku. Zároveň predstavuje aj významnú formu kontroly polície občanmi. Za potrebu konštituovania takejto služby sa aj v Slovenskej republike vyslovilo cca 65 % opýtaných, ale ochotu stať sa členmi takéhoto dobrovoľného združenia vyjadrilo len 10 % opýtaných. To, že polícia má dobrý kredit u našich občanov, potvrdzuje aj názor takmer polovice respondentov poskytovať im informácie pred ochranou kriminality.

Aj týmto krátkym výskumným exkurzom som chcel dokumentovať, že hoci polícia plní vážnu úlohu pri zabezpečovaní verejného poriadku, ochrane života, zdravia a majetku občanov, predpokladá sa zvyšovanie početných stavov policajtov, poriadkovej služby, je potrebné zaoberať sa kriminalitou komplexne a systémovo, zvýrazniť úlohu prevencie kriminality so zapojením širokého okruhu osôb participujúcich na boji so zločinnosťou, i nutnosť vytvorenia právneho rámca pre jej účinné pôsobenie.

Pokiaľ ide o políciu, treba konštatovať, že nedávno sme prijali zákon, ktorý možno charakterizovať ako zákon európskej úrovne. Rozsah právomocí polície jej umožňuje efektívne plniť zverené úlohy, počty policajtov dosahujú európsky štandard, materiálne a technické vybavenie sa postupne vylepšuje, teda možno očakávať kvalitatívnu zmenu.

Kvalitatívnu zmenu však treba očakávať i v samotnom prístupe policajtov k ich práci. Policajné remeslo je remeslo, ktoré vyžaduje celého človeka. Jeho náročnosť zároveň vyžaduje dokonalý kontrolný systém, ktorý musí Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky urýchlene vybudovať a doriešiť. Dôvodom je skutočnosť, že pri náraste kriminality sa objavuje vo zvýšenej miere i trestná činnosť policajtov, i keď to činí len niekoľko promile z celkovej trestnej činnosti. Týmto náznakom však treba účinne čeliť, dôslednou kontrolou ich obmedziť a zistené prípady dôsledne riešiť.

V tomto smere, pokiaľ ide o zapojenie ďalších subjektov, sa prvý a zásadný krok učinil vytvorením Rady vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality. Je v nej priamo zainteresovaných 11 rezortov a 10 orgánov a organizácií, vrátane odborov, cirkví, masmédií, ktoré sa problematikou kriminality zaoberajú nielen z hľadiska trestnoprávneho, ale aj výchovného, osvetového a ďalších. Výbor sa obracia a už sa obrátil listom na predstaviteľov spomenutých inštitúcií a požiadal ich o spoluprácu pri riešení problémov kriminality. Apelujeme predovšetkým na predstaviteľov cirkevných organizácií a inštitúcií, aby upriamili svoj vplyv na mládež a poskytli jej účinnú pomoc v procese sebarealizácie. Obdobnú pomoc očakávame od odborov a od organizácií ochrancov prírody. Sme sklamaní prístupom mládežníckych organizácií, ktoré sa utápajú v organizačných a majetkových problémoch a sporoch a málo pozornosti venujú tým, pre ktorých sa konštituovali.

Druhým krokom je funkčná legislatíva, po ktorej volá verejnosť, po ktorej sa volá na každom kroku. Národná rada v uznesení číslo 268 zo 16. júla 1993 konštatovala, že prípadné zmeny v trestnom zákonodarstve by sa nemali uskutočňovať cez čiastkové novelizácie, ale zásadnou rekodifikáciou. Výsledkom rekodifikácie by malo byť nové trestné právo zodpovedajúce demokratickému právnemu štátu, trestné právo, ktorého úlohou je ochrana ľudských práv a slobôd, dôstojnosti človeka, ako aj vytvorenie moderného a účinného trestného mechanizmu spôsobilého reagovať na novú kvalitu a dimenziu trestného činu.

Aj trestnoprávna legislatíva sa bude postupne zapĺňať. Predovšetkým Národná rada schválila novelu Trestného zákona číslo 177, novelu Trestného poriadku číslo 178, zákon o výkone väzby číslo 156, zákon o Policajnom zbore a niektoré ďalšie menšie novely. Je výrazná snaha odstraňovať legislatívne nedostatky a eufóriu humánnosti, ktorá vznikla po novembri 1989. To, že v nastúpenom trende chce vláda naďalej pokračovať, potvrdzuje plán legislatívnych úloh na II. polrok 1993, ktorý danú problematiku rieši formou doplnkov a novelizácie zákonov, ako je Občiansky súdny poriadok, zákon o utečencoch, a nových zákonov, napríklad zákon o boji proti organizovanému zločinu, o prokuratúre, o poľnej stráži, o podnikaní so zbraňami a strelivom a podobne. Predmetom legislatívneho riešenia je novela zákona o výkone trestu odňatia slobody, ktorá rieši problematiku zamestnanosti a disciplíny odsúdených.

Dovolím si preto predložiť nielen otázku, ale aj odpoveď, či sú alebo nie sú legislatívne prekážky v obmedzovaní kriminality. V konfrontácii daného právneho poriadku štátu zákonite vystupuje otázka ľudských práv, ich rešpektovania a dodržiavania, ktorá sa rovnako dotýka slobodných občanov, ale aj občanov vo výkone trestu. Hrozbu ľudským právam ne-

predstavuje na Slovensku platná právna úprava či prax polície, prokurátorov, súdnictva, ale enormný nárast kriminality všetkých druhov, ktorá nerešpektuje žiadne hodnoty, vrátane ľudského života. Preto aj pri ochrane ľudských práv v trestnom konaní je potrebné v centre pozornosti vidieť nielen osobu páchateľa trestného činu, ale predovšetkým jeho obeť so znevážených a poprenými ľudskými právami. Do vašej pozornosti, pani a páni poslanci, by som odporúčal list pani Rehákovej, matky dvadsaťročného zavraždeného taxikára z Košíc, ale aj ďalšie, ktorými disponuje náš výbor.

Vážení páni poslanci,

základnou filozofiou rekodifikácie nášho práva by mala byť ochrana ľudských práv a dôstojnosti človeka, vytvorenie moderného účinného trestného mechanizmu spôsobilého reakcie na novú kvalitu trestného činu. Vyjadrením takéhoto chápania trestného práva by mala byť nová kategorizácia protispoločenských konaní prísne rešpektujúca trend dekriminalizácie. V záujme zvýšenia účinnosti trestania treba zvažovať rozšírenie úzkeho katalógu druhu trestov tak, aby súd zhodne so zásadou individualizácie mal možnosť výberu vhodnej sankcie s prihliadnutím na okolnosti prípadu a osobu páchateľa. Nárast kriminality u nás, najmä jej prognóza, zdôrazňujú potrebu zrýchlenia a zefektívnenia racionalizácie celého trestného konania, prípravného konania, vyšetrovania, súdneho konania pri menej závažných deliktoch, zváženie rozsahu trestného činu a priestupku. To všetko nás čaká v krátkej budúcnosti v trestnej legislatíve.

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

na základe uznesenia výboru, ktorý ma poveril predniesť toto stanovisko, stanovil som si za cieľ poukázať na riešenie problému, ktorý je mimoriadne zložitý, spoločensky, fi-

nančne aj časovo náročný. Riešenie však musíme začať čím skôr a čo najúčinnejšie. Na základe uvedeného odporúčame Národnej rade:

1. zobrať súhrnnú informáciu o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí a na teritóriu okresu Spišská Nová Ves a ďalších okresov s výraznejšou romskou problematikou, ako aj návrhy na riešenie na vedomie,

2. uložiť vláde Slovenskej republiky každoročne predkladať Národnej rade Slovenskej republiky súhrnnú informáciu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike s opatreniami, ktoré vykonala alebo vykoná v záujem zvýšenia ochrany verejného poriadku, života, zdravia a majetku občanov.

Táto úloha by bola termínovaná marcom 1994, potom ako úloha trvalá, pravidelne sa opakujúca.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš

Ďakujem pánu poslancovi a pýtam sa, či má niekto otázky.

Prosím, pán poslanec Javorský.

Poslanec F. Javorský:

Vážený pán podpredseda,
vážený pán podpredseda vlády,
kolegyne, kolegovia,

uvažoval som, či po tomto vystúpení predsedu výboru má vôbec význam, aby som ešte vystúpil, pretože si myslím, že povedal dosť vyčerpávajúco a popísal dosť plasticky celý okruh problémov, ktoré nás ťažia a ktoré by sme mali riešiť.

Vo svojom vystúpení však ponúkam trochu iný pohľad na problematiku, preto by som vás prosil o trpezlivosť.

V návrhu uznesenia Národnej rady k súhrnnej informácii o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí, na teritóriu okresu Spišská Nová Ves a ďalších okresov s výraznou romskou problematikou a návrhu na riešenie sa konštatuje, že opatrenia, ktoré schválila vláda Slovenskej republiky uznesením číslo 592 zo dňa 24. 8. 1993, sú dostatočné, majú systémový charakter a výraznou mierou prispejú k zvýšeniu bezpečnosti občanov, k predchádzaniu trestnej činnosti atď.

Pretože porovnaním predloženého dokumentu s realitou v tomto prostredí mi vychádza zásadne iný poznatok, musím konštatovať, že vládou schválené opatrenia nie sú dostačujúce, že nemajú systémový charakter, a preto nebudú mať ani taký dosah na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov tohto regiónu, o akom nás chce vláda ubezpečiť. Predkladaná správa, myslím si, dosť vyčerpávajúco reprezentuje celú škálu takmer všeobecne známych ekonomických, sociálnych, kultúrnych a trestnoprávnych dôvodov tohto stavu, ale to všetko je len zúžený pohľad na praktické potreby účinnej práce na tomto poli. V mnohom mi to pripomína dokumenty, ktoré boli v minulosti vypracúvané pri každom hodnotení stavu kriminality na okresných či krajských konferenciách bývalej štátostrany.

Nechcem sa týmto konštatovaním nejako dotknúť tých, ktorí sa podieľali na vypracovaní tohto materiálu, chcem len povedať, že samotná analýza páchania trestnej činnosti a inej protispoločenskej činnosti osobami romského pôvodu a konštatovanie, že situácia v tomto regióne je krajne nepriaznivá, nestačí. A nestačí ani zámer účinnejšie a radikálnejšie riešiť ochranu spoločnosti pred takouto protispoločenskou činnosťou posilnením výkonu štátnej, obecnej, či mestskej polície. A málo účinné sa zdá byť aj sprísnenie sankcií ukladaných za protispoločenskú činnosť. Aj keby sme

dúfali, že si môžeme pomôcť sprísnením podmienok a zmenou vyplácania podpory nezamestnaným Romom, bez toho, aby sme sa zamysleli nad tým, či napríklad starostovia to budú ochotní robiť, či aj pri týchto opatreniach nenájdu hlavy romských rodín také riešenie, ktorým "gadžom" prejdú cez rozum, a naďalej ich prvá cesta s podporou skončí v pohostinstve a prípadné poukážky na potraviny predajú priekupníkom z vlastných radov, a niekedy aj z našich, za polovičnú alebo len za tretinovú cenu, dúfali by sme márne.

Posledný odsek predkladanej správy sa priblížil k druhej a podľa mňa podstatnejšej zložke riešenia nárastu príčin protispoločenského konania našich romských spoluobčanov, totiž k prevencii, k predchádzaniu protispoločenskej činnosti páchanej neprispôsobenou časťou Romov. Lenže končí to len konštatovaním, že treba sústrediť pozornosť na predchádzanie protispoločenskej činnosti a, žiaľ, ani jedno z navrhovaných opatrení nie je na to orientované. V desiatich bodoch navrhovaných opatrení sa vláda spolieha predovšetkým na políciu, na súdy, na pritvrdenie výkonu trestu a na zavedenie inštitútu ochranného dohľadu a podobne. Ide tu len a len o represívny postup, ktorý sám osebe nemôže pomôcť riešiť tento problém. To pokladám za nedostačujúce a za zúženie či nepochopenie tejto problematiky. Preto aj tá časť uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky, v ktorej sa ukladá vláde Slovenskej republiky každoročne predkladať Národnej rade Slovenskej republiky súhrnnú informáciu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike s opatreniami, ktoré urobila alebo urobí v záujme verejného poriadku, bezpečnosti, zdravia a majetku občanov, vyznieva veľmi formálne už aj preto, že túto povinnosť vláda má aj bez tohoto uznesenia.

V predloženom materiáli chýba čo i len náznak elementárnej znalosti o zložitosti tohoto problému. Nie je tu ani náznak nejakých východísk zo situácie, ani náznak motivácie pre jednotlivé zložky nášho spoločenstva, ktoré vo vlastnom

záujme sa musí bez výhrad podieľať na postupnom prekonávaní tejto hlbokej krízy celej, nielen romskej society.

Snáď by sme aspoň v niečom mohli nájsť poučenie z minulosti. Spiš nie je len regiónom, kde pre veľkú koncentráciu romského obyvateľstva a v súčasnej ekonomickej a sociálnej situácii narastá aj spoločenské napätie, kde narastá kriminalita, kde vypuklejšie než v iných častiach Slovenska sa slušní ľudia bránia všetkými možnými prostriedkami, pri obhajobe elementárnych podmienok na pokojný život. Spiš je aj región, ktorý pri hľadaní modelov spolunažívania viacerých etník nám aj dnes môže byť doslova akýmsi laboratóriom. Od stredoveku po súčasnosť žili v tomto podtatranskom regióne vedľa seba Slováci, Poliaci, Nemci, Maďari, Židia, Ukrajinci a Romovia. Všetko to, čím sa Spiš môže aj dnes pochváliť, všetky kultúrne hodnoty, tradície vyspelého poľnohospodárstva, baníctva, remesiel a priemyslu je odzrkadlením súžitia ľudí viacerých národností, vierovyznaní, ale predovšetkým záujmov pracovať pre vlastné blaho a povznesenie prostredia, v ktorom žili.

Pri sledovaní dejín Spiša v priereze niekoľkých storočí je evidentné, že prosperitu a pokojný život zaručovala len vzájomná solidarita, tolerantnosť a obetavosť v službe iným. Naopak, keď tieto postuláty sa zmenili na nevraživosť, snahu jednej skupiny obyvateľstva žiť na úkon druhej, Spiš upadal a ľudia neraz posadnutí nenávisťou a bezohľadnosťou boli schopní zničiť všetko, čo vytvorili predtým ich predkovia. Aj Romovia tu začali písať svoju históriu zaznamenanú v historických análoch. 18. apríla 1417 kráľ Žigmund na Spišskom hrade dal cigánskemu vajdovi Ladislavovi listinu, ktorou im dal právo sa tu usadiť, čím uznal týchto tzv. nových sedliakov za rovnocenných so starším autonómnym obyvateľstom Spiša, ale na druhej strane ich zaviazal povinnosťami a prácami, ktoré ich viedli k usadlejšiemu životu, k potrebe a povinnosti zabezpečovať si obživu vlastnou prácou.

Podobné podmienky a pravidlá súžitia nachádzame aj v mladších obdobiach. Stanovovali ich tí panovníci a zemepáni, ktorých história poväčšine kladne hodnotí. Ale poznáme aj iné situácie, v ktorých sa Romovia na Spiši nachádzali, a poznáme aj takých zemepánov, ktorí vedome ponúkali návrat Romov k neviazanému a nezodpovednému, až zločineckému životu. Pre ilustráciu aspoň toto: Keď kapitán kežmarského hradu Lászky v službách Jána Zápoľského mienil narúšať stabilitu života na Spiši a tak oslabovať spišské mestá verné Ferdinandovi Habsburskému, najímal Cigánov na lúpež a podpaľačstvo. Spišské mestá sa bránili nariadením, podľa ktorého bolo možné beztrestne Cigána zabiť už pri stretnutí, pri každom podozrení spáchania trestného činu mohol byť Cigán nastoknutý na kôl alebo mu bola zoťatá hlava.

Vážení kolegovia, tento malý exkurz do histórie som neurobil preto, aby sme sa aspoň na chvíľu odpútali od našej tvrdej životnej reality, ale naopak, urobil som to preto, aby som takto lapidárne poukázal na skúsenosť overenú históriou. Je aj pre nás poučná snáď aj v tom, že spolunažívanie pri tak narušených vzťahoch, aké sú dnes, by malo mať určité pravidlá, ktoré sú o to žiadanejšie, že ich absencia zanáša do nášho spolužitia anarchiu a bezprávie. Avšak, okrem pravidiel budovania nových vzťahov absentuje dnes aj akýsi ľudský rozmer prístupu k riešeniu prerokúvaných problémov. Chýbajú nám akési ústretové kroky z oboch strán. Kroky z jednej strany, s náručím plným ekonomických a sociálnych výhod sa neosvedčili, skôr uškodili samotným Romom.

Je veľkou chybou, že v minulých desaťročiach sa nenadviazalo na práce urobené v období prvej Československej republiky a Slovenskej republiky. Mali sme na Spiši osobnosti, ktoré sa priam s misionárskym zanietením venovali Romom. Učili ich poctivej práci, kultúrnejšiemu životu a vzdelávali ich. Už málokto si dnes spomenie, že v Levoči boli niekedy triedy, v ktorých sa vyučovalo v cigánčine, že v Smižanoch

si Cigáni odbavovali bohoslužby vo vlastnej reči, aby pochopili aspoň to elementárne, že sú povolaní byť slušní, vzdelaní a užitoční. V týchto lokalitách sa v tomto období vlastnými rukami a svojpomocne stavali slušne murované domy a kriminalita bola javom takmer výnimočným. Súčasná situácia je však diametrálne iná, ba až hrozivá.

Nachádzame sa niekde na začiatku prekonávania množstva problémov, a preto, ak dovolíte, uvediem aspoň niektoré aktivity či počiny, ktoré na Spiši, konkrétne v okrese Spišská Nová Ves, v poslednom čase uvádzame alebo chceme uviesť do života pri riešení týchto problémov.

Vychádzame zo zásady, že u Romov absentujúci vzťah k majetku iných je z veľkej miery zapríčinený tým, že nie sú vedení k uvedomelému vytváraniu vlastných hodnôt, vlastného majetku vlastným pričinením. Zaniknutú vlastnú samosprávu vajdov si nijako nenahradili a v bývalých národných výboroch, ani v terajších samosprávach miest a obcí nemajú primerané zastúpenie. Preto iniciujeme voľby vlastných romských starostov v jednotlivých osadách, čo sa už realizovalo v dvoch prípadoch, ktorí preberajú veľkú časť zodpovednosti za život medzi Romami a majú primerané postavenie v obecnom či mestskom zastupiteľstve. Urobili sa aj pokusy vytvárania vlastnej romskej polície. V Nálepkove začínajú svojpomocne stavať rodinné domy z dreva a takej konštrukcie a priestorového usporiadania, ktorý je blízky ich predstavám o bývaní, ktoré uprednostňujú pred bývaním v bytovkách. Robia sa pokusy o premiestnenie romských osád do iných lokalít, samozrejme, s ich súhlasom, aby sa zlepšili často neľudské podmienky v doterajšom prostredí, aby ich negatívne pôsobenie prestalo byť zdrojom napätia a konfliktov. Ponúka sa im aj poľnohospodárska pôda na vlastné obhospodarovanie. Toto zvlášť niektorí prijímajú s pochopením, lebo pochopili všestrannú prospešnosť takéhoto riešenia ich nezamestnanosti a zabezpečovania obživy.

Pokúšame sa za pomoci katolíckej charity venovať zvýšenú pozornosť prestarnutým a opusteným Romom a za pomoci niektorých duchovných pomáhame pracovať aj na ich morálnej obnove. V niektorých prípadoch sme zabezpečili aj právnu poradenskú výpomoc starostom a primátorom miest. Zvýšenú pozornosť všetci zúčastnení na týchto prvých krokoch venujú predovšetkým tým Romom, ktorí z vlastnej vôle hľadajú východiská pre seba aj pre romské spoločenstvo. Som toho názoru, že náprava chýb a omylov z minulosti v tejto sfére bude možná len pri veľkej obetavosti ľudí, ktorí budú schopní sa tejto práci obetovať. Tých by mala vláda podporovať. Som presvedčený, že nemôžeme v tomto kopírovať žiadne v minulosti často používané formálne usmerňovania z ústredia, lebo sú to problémy veľmi špecifické, ktoré si žiadajú aj špecifický miestny prístup, žiadajú si postupovať systematicky, ale uvážlivo a bez akéhokoľvek unáhlenia sa.

Viem, že len táto, povedal by som, bohumilá činnosť nemôže postačovať. Uvedomujem si, že pre tú časť Romov, ktorá nemá a ktorá ani nebude mať záujem hľadať vlastnú záchranu zo súčasnej situácie a bude konať protispoločensky, bude štát nútený použiť aj represívne prostriedky a opatrenia. Nemôžeme sa ale stotožniť s tým, že vláda nám ich v tomto materiáli predložila takmer ako všeliek. Pokladám to za druhú krajnosť vládnej politiky voči Romom, za druhý extrém. Chýba tu účasť ostatných rezortov. Veď je viac ako naivné predpokladať, že len represívne opatrenia vlády vyriešia celý problém zvýšenia kriminality a romskej otázky.

Myslím si, že moje pochybnosti sú oprávnené najmä preto, že poznáme aký je stav v našej polícii. Vieme a pozorujeme to, že znova sa u časti príslušníkov polície zahniezďuje zneistenie vyvolané nerozvážnou a v mnohých prípadoch neodôvodnenou kádrovou politikou rezortu vnútra. Viacerí príslušníci prehodnocujú potrebu väčšej angažovanosti potom,

keď sa ukazuje, že ich výkon sa nehodnotí ani tak podľa vlastného výkonu, ale lojálnosťou či spoluprácou s veliteľmi oddanými a rešpektujúcimi požiadavky a názory miestnych a okresných funkcionárov vládnúcej strany.

Nakoľko viem, že obdobné poznatky majú aj ďalší poslanci, prosím pána ministra Tuchyňu, aby v záujme stability a spokojnosti v Policajnom zbore doplnil predložený materiál o správu, ktorá by obsahovala vyčerpávajúce údaje o personálnych zmenách na jednotlivých veliteľských postoch v Policajnom zbore Slovenskej republiky, a aby uviedol aj podnety a dôvody na ich odvolanie. Napokon by sa žiadalo vysvetliť, či personálne zmeny v Policajnom zbore Slovenskej republiky sú predpokladom pre zníženie kriminality a jej objasnenosti, alebo naopak, oslabujú funkčnosť a výkony polície na všetkých úrovniach. Je otázne, či takto destabilizovaná polícia bude schopná naplniť vládou navrhované opatrenia.

Napokon chcem požiadať vládu o informácie, aký podiel budú mať ostatné rezorty na riešení tohoto problému. Je nutné, aby nám vláda povedala niečo o svojich predstavách - faktickej, ekonomickej pomoci aj obciam a mestám so závažným nárastom kriminality, so zvýšeným počtom romského obyvateľstva.

Pre absenciu práve týchto základných pohľadov na naozaj systémové riešenie prerokúvaného problému navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky neprijala navrhované uznesenie, ale aby predložený materiál vrátila vláde na dopracovanie aspoň o tie pohľady, ktoré som tu naznačil, aby takto doplnený materiál znova predložila plénu Národnej rady Slovenskej republiky. Prosím, pán podpredseda, aby o tomto mojom návrhu sa rozhodlo hlasovaním. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Javorskému. Hlási sa pán minister Zlocha, potom pán poslanec Matejka.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pán poslanec bol zvedavý, či aj iné rezorty súčasnej vlády sa venujú problematike Romov alebo aspoň sa podieľajú na riešení týchto problémov. Môžem povedať, že niečo v tomto smere robí aj rezort životného prostredia. Svojho času, krátko po nástupe do funkcie boli za mnou viacerí predstavitelia Romov, ktorí žiadali prostriedky na výstavbu vodovodov, kanalizácií alebo podobne. Samozrejme, že som ich oboznámil s postupom, ktorý treba urobiť, teda zabezpečiť projektovú dokumentáciu, spojiť sa s obcou, dať žiadosť. Samozrejme odvtedy viac neprišli. Mysleli si, že dostanú peniaze ako nejakí predstavitelia a že to vyriešia. Keď som sa svojho času pýtal pána podpredsedu na počet romských strán, z ktorých chodia za ním jednať sa, hovoril mi, že ich je okolo 40. Samozrejme, že dávať v každej obci prostriedky toľkým predstaviteľom nie je možné.

Spomínam si, že ešte počas môjho poslancovania vo Federálnom zhromaždení ma Romovia v mojom rajóne pozývali na schôdze. Vystupovali so zaujímavým stanoviskom, proste chceli, aby boli hodnotení a braní ako ostatní občania. Väčšina z nich tvrdila, že nechcú pomoc, ktorá sa im dávala dlhé desaťročia, pretože vlastne im to veľmi nepomohlo. Som však presvedčený o tom, že vždy záležalo a bude záležať na samotných Romoch. Romovia už majú veľa inteligencie, lekárov,

právnikov, učiteľov. Lenže oni sa musia v prvom rade obrátiť ku svojim rodákom, k ostatným Romom a viesť ich k trošku inému životu.

Pozrime sa do niekoľkých osád. Je to otrasné. Mal som možnosť byť na Spiši vo viacerých a človek skutočne nenachádza slov, aby tam nejak vyjadril svoje pocity. Ale to nevyrieši vláda. Môže vláda každej romskej rodine - a u nás ich je niekoľko desaťtisíc - postaviť dom a kompletne ho vybaviť? Veď sa pozrime na bloky, ktoré zostali, ako vyzerajú - po roku, po dvoch sú zdemolované. Nízka je úroveň vzdelania. Máloktorý z nich je vyučený. Možno sa čudovať, že sú prví prepúšťaní a že sú prví nezamestnaní? Pozrime sa na naše školy. Do školy ich chodí veľmi málo, ale koľko máme osobitných škôl a koľko v nich je Romov? Napríklad v Rudňanoch mi hovorili, že zo 160 detí v osobitnej škole je 158 Romov.

Neviem, či som dobre videl pred chvíľou na balkóne aj starostu z Letanoviec. Mal som možnosť vidieť aj túto osadu. Tam takisto v nie veľmi veľkej dedine je osobitná škola, v ktorej väčšinou sú Romovia, ktorí napriek tomu, že skončia osemročnú povinnú školskú dochádzku, ale končia tým, že sa nevedia podpísať. Toto v žiadnom prípade nevyrieši vláda za rok, ani za dva. Tu zrejme treba voliť trošku iný prístup a robiť nejaké iné opatrenia.

Ak chceli, aby boli posudzovaní ako ktorýkoľvek občan, potom majú také isté práva a povinnosti - chodiť do školy, z peňazí, aj z toho mála, ktoré dostanú, sa nejakým spôsobom zaodieť, a skutočne tie peniaze nemíňať za dva-tri dni a potom robiť to, čo robia napríklad aj nám v Slovenskom raji, že nám v národnom parku vytínajú stromy a devastujú prírodu. Za seba môžem povedať, že na riešenie niekoľkých obcí sme dali prostriedky z Fondu životného prostredia. Sú to Rudňany, osobitne sme museli riešiť problém vykurovania na sídlisku v Rimavskej Sobote na Dúžave, kde nekorunovaný romský

kráľ kráľoval tak, že terajší primátor má obavy, či vôbec prežijú terajšiu zimu. Aj tam sme poskytli prostriedky.

Veľmi som privítal iniciatívu starostky zo Spišského Štvrtku, ktorá mi poslala dva hárky podpísané Romami, že ak dostanú príspevok z Fondu životného prostredia na vodovod, budú robiť. Dostali alebo tie prostriedky dostanú. Som veľmi zvedavý, či sa o to pričinia. Teda bude záležať na samotných Romoch, na ich inteligencii, myslím tých, ktorí už dosiahli nejaké vzdelanie, ako budú medzi nimi pôsobiť. Nakoniec, máme Katedru romskej kultúry v Nitre. Máme medzi nimi množstvo hudobníkov a šikovných ľudí. Máme aj dosť veľa starostov, medzi nich patrí aj starosta z Letanoviec, ktorého som spomínal, že bol pred chvíľou na balkóne, ktorí vedia s Romami robiť, trošku ich zapoja do roboty, a som presvedčený, že za určitej pomoci vlády sa nám podarí zlepšiť situáciu.

Teda nie je to len KDH, ale je to aj ministerstvo životného prostredia, ktoré sa venuje problematike Romov. Okrem toho spracovávame jednu iniciatívu, ktorá je na Slovensku. Pokúsime sa hľadať prostriedky na budovanie určitých stavieb, ktoré by si Romovia robili sami. To by bol náš taký malý príspevok k riešeniu problematiky Romov nielen na Spiši, ale vôbec na Slovensku.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Javorský, potom pán poslanec Matejka.

Poslanec F. Javorský:

Snáď by stačilo toľko: Vďaka, pán minister. Vlastne ste potvrdili to, na čo som poukazoval, že práve tieto vaše pohľady a aj vaše zámery v tejto správe pri komplexnom riešení a systematickom a systémovom riešení chýbajú. Ďakujem vám.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Minister a člen vlády má prednosť, takže pán poslanec Matejka musí ešte chvíľu vydržať. Pán podpredseda vlády.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán poslanec,

chcel by som upriamiť vašu pozornosť na názov tejto správy. Táto správa nemala byť štátnou politikou voči rómskému etniku, táto správa hovorí niečo o bezpečnostnej situácii v oblasti, ktorú obývajú Rómovia, a návrh na jej akútne riešenie. Tie riešenia, o ktorých hovoríte, boli veľmi zaujímavé, veľmi dobré, ale majú predovšetkým uplatnenie v regióne pri decentralizácii. Tam je skutočná aktivita ľudí a tam sa tá aktivita aj objavuje. Pripravujeme veľmi zásadné materiály o riešení otázok resocializácie rómskeho etnika. Chcem vám povedať, že to nie je problém Slovenska a nerobme si ilúzie, že ho Slovensko vyrieši. Prosím vás, týchto ilúzií sa zbavme, pretože tento problém nie je dostatočne riešený v celej Európe. Takže, riešiť ho možno len účinnou medzinárodnou spoluprácou.

Preto by som vás prosil, pokiaľ máte záujem o komplexné riešenie všetkých otázok, nielen o otázky bezpečnosti, o ktorých hovorila táto správa, a o stave, ktorý je v Spišskom Podhradí a v ostatných okresoch, pretože tak sa tá

správa volá, na tento dotaz vám odpovieme, keď budeme mať pripravený komplexný materiál na riešenie s využitím všetkého dobrého, čo sa doteraz spravilo, ale aj s poukázaním na negatívne veci, ktoré sa doteraz spravili.

Ďakujem vám.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Prosím, pán poslanec Matejka.

Poslanec A. Matejka:

Vážení kolegovia,
vážení členovia vlády,

prepáčte mi, že trošku budem zadýchaný, ale mám dosť vysokú horúčku, ale namôjdušu, táto teoretická akupunktúra ma pomaličky lieči, pretože to, čo sme počuli, sú veľmi dobré myšlienky, ale len tak na prednášku do Rady Európy, ale nie do problému a toho priestoru, kde tento problém je. Predsa máme systém, náš štát má fungujúci systém - represívny i preventívny. Máme zákony. A kto nechce plniť zákony a neplní zákony - je to jednoduchá vec, pôjde preč. Smiali ste sa mi, keď som asi pred troma mesiacmi hovoril môj obsiahly referát o výchove, kde som prvýkrát zjednotil tento parlament. Povedal som vám, že teraz sa smejeme my, ale o nejakú dobu, keď sa budeme smiať nad týmto problémom, nad výchovou, budú sa nám smiať tí. Nebudem hovoriť o Cigánoch, budem hovoriť o nespratníkoch, lumpoch, podvodníkoch, kšeftároch, a už nech si to rozdelia oni, kto kam patrí.

Máme zákon. Máme možnosť použiť tvrdosť zákona. Máme všetko, čo k tomu potrebujeme, ale myslím si, že nemáme odvahu. Nebudem vás učiť a poúčať, čo je povinnosťou štátu vo-

či občanovi a čo je povinnosťou občana voči štátu. To je zákon, to je dohoda, ako sa budú vzájomne voči sebe chovať. My sme sa tu celý týždeň neproduktívne párali s maďarskou otázkou. Už vtedy som poznamenal, že maďarská otázka je prechádzka ružovým sadom, pretože to sú naši spoluobčania, s ktorými sa dá diskutovať. Ale občania, ktorí sú na druhej strane, je to tiež určitá menšina. Neviem, pod akým názvom politických strán je zhromaždená, ale keby sme to brali podľa názvov politických strán, máme najkrajšie politické strany na svete. Všetci máme v nadpisoch všetko možné, len skutky sú trošku iné.

Zaoberajme sa otázkou čo spravíme s lumpmi, čo spravíme s podvodníkmi, s neprispôsobivými ľuďmi. To nie je otázka Spiša, to je otázka celého Slovenska. Potvrdzujem, že to nie je len otázka Slovenska, ale zasahuje aj za hranice nášho slovenského regiónu. Nepozerajme sa na to tak, že však nám to niekto vyrieši - Sörös nám to vyrieši, Wiesenthal nám to vyrieši. Nech príde Wiesenthal, nech nám poradí, ako to bude robiť. Nech nám donesie kamión peňazí, nech zaobstaráme políciu zdatných chlapov. Však sa v našich legendách hovorí, že to boli chlapi, čo sa nevmestili do dverí - máme takých chlapov - a poďme na to. Kto je nespratný, toho naučme, prevychovajme ho a aplikujme zákon na každého. Viem, že keby som ukradol jedno vrece zemiakov, bol by som pod tvrdou sankciou zákona - stopercentne to viem. Čo tu hovoríme o ľudských právach? O akých ľudských právach tu hovoríme? Je to dodržiavanie ľudských práv, keď jeden si môže dovoliť a druhý si nemôže dovoliť? Kto má právo utláčať mňa, účastníka väčšiny tohoto národa? Že moje deti nemôžu ísť o desiatej z amfiteátru z kina, pretože jedna určitá menšina v našom štáte ju utláča? Že nemôžu ísť do kina? Tak čo tu hovoríme o ľudských právach? Aplikácia zákona nie je porušovanie ľudských práv, to je povinnosť nás všetkých. A bol by som rád, keby sa na pôde parlamentu tieto veci riešili, a nie, aby sme sa tu dohadovali jeden týždeň v neplodných disku-

siách a zaostávali nám ostatné veci, ktoré k napredovaniu nášho Slovenska veľmi nutne potrebujeme, ale rýchlo, už zajtra.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Faktická poznámka - pán poslanec Kuzbert, potom Hanker a Frena.

Poslanec T. Kuzbert:

Nemôžem súhlasiť s tou časťou vystúpenia pána poslanca Javorského, kde hovoril o personálnych zmenách alebo o personálnej politike vlády alebo ministerstva vnútra a toto dával do súčinnosti s destabilizáciou polície a dával to do súvislosti, že snáď preto stúpa kriminalita, lebo vládnúce hnutie tu robí nejaké personálne zmeny. Bol by som veľmi rád, pán kolega, keby ste toto konkretizovali, v ktorých okresoch tieto personálne zmeny na postoch veliteľov okresných polícií nastali.

Ďalej, veľmi dobre sa počúvalo to, čo ste hovorili, najmä tá časť, kde ste hovorili o demokracii, o tolerancii. Prekvapujeme ma, a som rád, že behom jedného roka ste zmenili svoj názor na tieto pojmy, a dúfam, že nebudete už jedným z nositeľov myšlienok, ktoré ste presadzovali v minulom parlamente ako predseda výboru pre bezpečnosť a brannú politiku.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Kuzbertovi. Pán poslanec Hanker.

Poslanec J. Hanker:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

dostala sa nám do rúk súhrnná informácia o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí, ktorá analyzuje najmä účasť Romov na trestnej činnosti. Treba poznamenať, že táto informácia je len výsekom vážnych problémov, ktoré Slovensko s riešením romskej, dá sa povedať špecifickej otázky má. Pre ilustráciu spomeniem, že počet Romov v jednotlivých regiónoch Slovenska je diferencovaný. Napríklad na hlavné mesto Slovenska Bratislavu pripadá len 10 Romov na tisíc obyvateľov. V Západoslovenskom kraji je to už 25,8 Romov na tisíc obyvateľov, v Stredoslovenskom kraji 29 Romov na tisíc obyvateľov, ale už vo Východoslovenskom kraji je to 77,3 Romov na tisíc obyvateľov. Pochopiteľne, že v rámci týchto bývalých krajov sú okresy, kde počet Romov na celkový počet obyvateľov je podstatne vyšší. Napríklad v okrese Rimavská Sobota pripadá 141,6 Romov na tisíc obyvateľov, v Spišskej Novej Vsi 103,3 Romov, vo Vranove nad Topľou 107,4, v Rožňave až 126,4 Romov na tisíc obyvateľov tohto okresu.

Budeme schvaľovať rôzne sociálne zákony. Chcel by som povedať, že romská otázka bude pre nás ešte ožehavejšia. Z prieskumu, ktorý robil Výskumný ústav práce, sociálnych vecí a rodiny, keď hodnotil súčasnú situáciu etnických skupín z hľadiska zamestnanosti v minulom roku, boli zistené tieto skutočnosti: jedno dieťa má 13,5 % romských rodín, ostatných rodín 32,3 %, dve deti má 32,4 % romských rodín, ostatných 52,6 %. Tri deti má 24,3 % romských rodín, na ostatné rodiny pripadá 12,0 %, ale napríklad 4 deti má 10,8 % romských rodín a na ostatné rodiny pripadá len 2,7 %. Päť a viac detí má až 18,9 % romských rodín a len 0,6 % ostatných rodín.

Čiže, podľa môjho názoru, sa opatreniami uvedenými v tejto správe - nehovorím, že táto správa mala tento problém vyriešiť, ale týmito opatreniami sa romský problém v globále nevyrieši. V budúcnosti treba rátať s tým, že počet romského obyvateľstva bude ešte stúpať. Túto skutočnosť a jej dôsledky treba riešiť zákonodarne, a k tomu treba prihliadať aj pri tvorbe a odsúhlasovaní sociálnych zákonov a ďalších noriem smerujúcich k zlepšovaniu podmienok života Romov. Myslím si však, že bude nutné vykonať viac systémových preventívnych opatrení, ako dodatočne riešiť tieto problémy len represívne.

Chcel som podať jeden návrh, aby Národná rada Slovenskej republiky odporučila vláde vypracovanie celkovej koncepcie stratégie prístupu k riešeniu romských problémov na Slovensku, ale ako som počul od pána podpredsedu vlády, táto problematika sa rieši, čiže od tohto návrhu ustupujem.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Hankerovi. Prosím, pán poslanec Frena.

Hlási sa niekto ďalší do diskusie? Pán poslanec Polka.

Poslanec J. Frena:

Vážený pán predsedajúci,
vážení poslanci, poslankyne,
vážená vláda,

predložená súhrnná informácia o bezpečnostnej situácii nielen na teritóriu okresu Spišská Nová Ves, ale i v ďalších

okresoch Slovenskej republiky, najmä v tých, v ktorých romská populácia je silnejšia, dáva odpoveď na otázku, prečo občania považujú kriminalitu za jeden z najznepokojúcejších faktorov v súčasnej dobe. Zhodujeme sa na potrebe urobiť zásadné kroky smerujúce minimálne na zmiernenie tempa rastu trestnej činnosti. Úmyselne hovorím o zmiernení tempa, pretože si myslím, že o zastavení resp. znižovaní kriminality môže dnes rozmýšľať len nenapraviteľný optimista.

Z porovnania stavu kriminality v Slovenskej republike s vyspelejšími západnými krajinami vyplýva, ako to už niekoľkokrát povedal minister vnútra Slovenskej republiky pán Tuchyňa, že zatiaľ zaostávame, i keď rýchlo tieto krajiny doháňame. Ak sa zhodneme na tom, že živnou pôdou pre rast kriminality je i nezamestnanosť, rozpad systému hodnôt, pokles disciplíny, potom si musíme všímať z hľadiska možného faktoru rastu kriminality najmä vývoj miery nezamestnanosti v Slovenskej republike, ktorá má mimoriadny dopad na romské obyvateľstvo. Do pozornosti parlamentu, ale i vlády odporúčam skúsenosti zo zahraničia, ak sa s ním už porovnávame, že z vysokej miery nezamestnanosti sa dole zostupuje veľmi pomaly. Krajinám trvá dva až tri roky, kým ju znížia o jedno percento. Veď napríklad v Nemecku predstavujú investície do východnej zóny 220 miliárd mariek, plus 80 miliárd mariek do aktívnej politiky trhu práce, pričom miera nezamestnanosti v tejto zóne predstavuje 10 %. Dnes v Slovenskej republike dosahujeme približne 14-percentnú mieru a podľa výhľadu vlády by sme mali dosiahnuť až 24 %.

V tejto súvislosti nemôžem nepoložiť otázku: Je náš občan ochotný resp. dokedy bude ochotný akceptovať takýto vývoj zvlášť v okresoch, kde je nielen vysoká nezamestnanosť, ale je veľká koncentrácia romského obyvateľstva? Túto otázku nemôžeme obísť lacnou odpoveďou. Bolo by to, podľa mňa, nezodpovedné, najmä ak občanovi zostáva naučiť sa s kriminalitou žiť. Bolo by však veľmi nedobré, keby si na kriminalitu

zvykol. V stanovisku predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť sa okrem iného hovorí o dani demokracii a humanizmu, ale i o potrebe komplexnosti riešenia situácie. S tým súhlasím a zastávam názor, že tu by sme skutočne s nápravou veci nemali otáľať a pritom nájsť i odvahu pri plnom rešpektovaní demokracie, práv a slobôd občanov vrátiť sa v tomto smere k prístupom, ktoré sa v predchádzajúcom období osvedčili.

Za znepokojujúci považujeme pokles právneho vedomia občanov. Nekradnú len Romovia. Zvaľovanie všetkého len na nich by bolo neobjektívne. Mohlo by to smerovať k hľadaniu vinníka a nemusel by byť odhalený práve ten pravý. Občan sa často dovoláva prikladnosti či už pracovníkov štátnej správy a samosprávy, zvlášť ich funkcionárov. Pri všetkej úcte k tým, ktorí sú v tomto smere príkladom, sú však aj takí, ktorých právne vedomie výrazne zaostáva. Bolo by možné hovoriť o viacerých príkladoch, avšak obmedzím sa na prípad Spišského Podhradia, kde už v známej kauze sa primátor a mestské zastupiteľstvo dovolávali práva v mene občanov a pritom prijali všeobecne záväzné nariadenie v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ktoré obmedzovalo práva inej skupiny občanov a nebolo ochotné akceptovať rozhodnutie Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení tohto nariadenia. Osobitnú pozornosť by si zaslúžilo i konanie niektorých funkcionárov mesta a mestskej polície, ktoré sú uvedené v správe resp. v súhrnnej informácii. Bolo by skutočne vážnou chybou, ak by sme oceňovali počínanie takých mestských policajtov, ako sa prezentovali dvaja z mestských policajtov v Spišskom Podhradí. Jednému z nich krajský súd uložil okrem iného trest zákazu výkonu funkcie verejného činiteľa. Napriek tomu primátor mesta Spišské Podhradie ho vo funkcii veliteľa ponechal.

Na tomto príklade je možné uviesť i ďalší poznatok, že boj s kriminalitou dnes zostal najmä na polícii. Nevyužívajú sa dostatočne tie možnosti, ktoré dáva zákon o obecnom zria-

dení v § 4 ods. 3 písm. m/, a iné právne normy, čo vedie k nesprávnemu názoru, že štátna polícia je jediná zodpovedná za poriadok, majetok a bezpečnosť občanov. Rast trestnej činnosti, pocit ohrozenia občana vedie k požiadavkám a volaní po zvyšovaní represií, čo však odborníci ani zďaleka nepovažujú za riešenie. Ukázal to aj príklad Spišského Podhradia, kedy postup primátora mestského zastupiteľstva sa stretol s podporou starostov a primátorov nielen regiónu Spiš. Prípad Martin len potvrdzuje, že situácia, kedy občania berú zákon do vlastných rúk, je spoločensky neakceptovateľná.

Z osobného poznania môžem povedať, že situáciu kriminality v Spišskom Podhradí nepovažujem v porovnaní s inými obcami a mestami Slovenskej republiky za výnimočnú, i keď si viem predstaviť i celkom iné spolunažívanie medzi občanmi. Nielen táto kauza ukázala, že doposiaľ sa nepodarilo prekonať bariéru občan-policajt, ktorého občan ešte stále nepovažuje za svojho ochrancu. V tomto smere by mohli viac urobiť i masovokomunikačné prostriedky za aktívnej spolupráce s tlačovými odbormi ministerstva vnútra a Policajného zboru Slovenskej republiky. Do riešenia kriminality by sa okrem orgánov činných v trestnom konaní mali oveľa intenzívnejšie zapojiť orgány samosprávy, ale tiež odborné inštitúcie, ktorých práca v tejto oblasti je nenahraditeľná, aby sa Spišské Podhradie v Slovenskej republike už neopakovalo.

Preto považujem za potrebné zintenzívniť prácu Komisie vlády pre prevenciu a boj s kriminalitou, aby táto čím skôr nadobudla systémový charakter tak, ako sa po tom už na tomto zasadnutí volalo. Odporúčam schváliť navrhnuté opatrenia a prijať uznesenie tohto znenia: "Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky, aby predložila koncepciu komplexného riešenia romskej problematiky v termíne do 31. 12. 1993.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Faktická poznámka - pani poslankyňa Draxlerová.

Poslankyňa A. Draxlerová:

Nehnevajte sa, vážení kolegovia, ja som roky učila na osobitnej škole a roky som s Romami pracovala. Veľmi ma mrzí, pán poslanec, že ste tu hovorili o nezamestnanosti. Keby ste sa obrátili na úrady práce, povedali by vám, že mnohí Romovia, ktorým ponúknu miesto, idú do podniku, kde si dajú potvrdiť, že ich tam nechcú. Vyslovene nechcú robiť. V lokalite, kde žijem, to je okres Košice-vidiek, máme v našej obci 800 Cigánov z 5 000 obyvateľov, máme len 10 Romov, čo sa prihlásili. Čiže viem, väčšina mi povie: A načo budem robiť? Však aj tak právo je na mojej strane. Musím dostať podporu, musím dostať sociálne. Tu mi nehovorte, že prinútite vládu, aby za pol roka to zmenila. Každý, čo tu sedíme, nesieme následky, roky-rokúce sme boli vychovávaní k tomu, že im je všetko dovolené. A chceme za tri mesiace prinútiť vládu, aby s nimi spravila poriadok? A koncepciu?

Prosím vás, čo sa týka prevencie, prichádzajú k nám deti, ktoré nepoznajú základné hygienické návyky. Dva roky sa tieto deti učia spoznávať hygienické návyky. Učila som na osobitnej škole. Môžem povedať, že od jedného kolegu, ktorý so mnou učil, nevyšiel Rom, ktorý by nevedel čítať a písať. Sú to mentálne zaostalé deti, sociálne, veľmi málo je tam proste zdravotne.

Okrem toho hovorili ste o spojení občan-policajt. Prosím vás, aká môže byť úcta k policajtovi, keď pán poslanec Javorský tu dá, že sú politicky menení. Však policajti nie sú predsa organizovaní v žiadnej politickej strane. A pokiaľ policajt nebude mať určité právomoci, tak ani v cigánskej

osade nič nespraví. Skúste vojsť do nejakej cigánskej osady a skúste sa s nimi porozprávať, a potom vystúpte s tým, že chcete koncepciu. A potom - toľko rečí čo tu odznelo - skúste vydať koncepciu, spravte koncepciu. Kľudne pridáme, čo my vieme, sadnime si na to, a nedávajme všetko na krk vláde. Každý žijeme medzi tými občanmi.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Polka, potom Bárány a potom Javorský.

Poslanec L. Polka:

Vážené kolegyne, kolegovia,

veľmi nerád zneužívam posvätnú parlamentnú pôdu na nejaké osobné polemiky, ale nedá mi, aby som nereagoval na jednu poznámku pána poslanca Javorského, ktorého prácu si nesmierne vážim a som rád, že navrhol niektoré veci, ktoré sa dajú skutočne rýchlo realizovať, ale pokiaľ ide o tzv. zneistenie policajných dôstojníkov resp. pracovníkov polície, musím konštatovať, že táto poznámka bola neodôvodnená a nepodstatná. Počas mojej práce v parlamente - a vykonávame skutočne dôslednú kontrolu nad činnosťou predovšetkým polície i novovzniknutej armády, kolegovia to môžu potvrdiť - boli zmenení štyria veliteľia, resp. v štyroch regiónoch s tým, že ešte jedna vec je neukončená. Konkrétne v Dunajskej Strede bol vymenený veliteľ na vlastnú žiadosť. V Komárne bol odvolaný veliteľ na základe výsledkov previerky, boli tam nedostatky v hospodárení s finančnými prostriedkami nie ním priamo osobne, ale jeho podriadenými, za čo zodpovedá. A odvolaný bol veliteľ v Spišskej Novej Vsi takisto na základe výsledkov komplexnej previerky, ktorú tam vykonáva asi 40 pracovníkov ministerstva vnútra - za číslo neručím,

ale bola to kompletná previerka. Odvolaný bol pre nedostatky v riadiacej práci. Rieši sa prípad okresného veliteľa v Bardejove, kde na základe výsledkov komplexnej previerky i na základe osobnej návštevy ministra vnútra a mojej a niektorých ďalších poslancov sme zistili flagrantné nedostatky v riadiacej práci. Tam okresný veliteľ nevie, kde sa mu pohybujú príslušníci polície a koľko ich je v rámci okresu. To sú všetky štyri zmeny vo funkciách okresných veliteľov, kde by aký taký vplyv mohol byť.

Niektoré ďalšie zmeny, ktoré sa uskutočňujú trebárs na policajnom prezídiu v osobe veliteľa kriminálnej polície Slovenskej republiky, alebo šéfa kriminálky v Bratislave, všetky tieto zmeny boli na vlastnú žiadosť a ďalšie pracovné zaradenie týchto pracovníkov dokumentovalo, že fakticky sa dokázalo to, z čoho boli podozrievaní, že spolupracovali s organizáciami, ktoré ich potom neskôr zamestnali. Ale odišli na vlastnú žiadosť neboli to žiadne politické intrigy.

Chcel by som vám ešte dokázať, že výbor sa zaoberá personálnou prácou ministerstva vnútra. Do konca septembra predkladá ministerstvo vnútra na rokovanie výboru zásady personálnej práce, kde budeme hodnotiť nielen jednotlivé prípady, kde sa hodnotia náčelníci alebo velitelia, ale celkový komplex v personálnej práci ministerstva vnútra, vrátane výchovno-vzdelávacích procesov, vrátane spôsobu ďalšieho vzdelávania a zvyšovania kvalifikácie. Čiže, zneistenie policajných dôstojníkov je možno skutočne problém spišskonovoveský a veľmi iluzórny. Osobne by som bol rád, keby boli títo dôstojníci oveľa neistejší, než sú.

Môžem vás ubezpečiť ako bývalý odborár alebo pracovník odborov, že zákon číslo 410/1990 Zb. o služobnom pomere policajtov poskytuje policajtom oveľa vyšší rozsah odborárskych práv a oveľa vyšší stupeň v oblasti garancií - pán

podpredseda vlády to môže potvrdiť - než je to u civilných pracovníkov podľa Zákonníka práce. Je svojím spôsobom paradox, že novokoncipované policajné odbory dokázali aj zásluhou predsedu branno-bezpečnostného výboru pána Javorského vymôcť vyšší rozsah oprávnení než majú odborári v civile. Sú to napríklad: právo na odvolanie sa k súdu, právo ochrany jednotlivých i vyšších dôstojníkov polície. Takže tento problém, môžem vás ubezpečiť, skutočne nie je. Je to problém niekedy morálneho kódexu policajných dôstojníkov, že sa sami utiekajú do lona politických strán a vetria, ako sa asi bude situácia vyvíjať, ale to už je problém hlbší, problém celej morálky.

Ešte mi dovoľte na záver jednu poznámku. Skutočne by som chcel oceniť v príspevku pána Javorského problém alebo názory na riešenie romského problému. Osobne sa domnievam a v tom sa asi zhodneme, že riešením alebo základným prístupom je tu decentralizácia riešenia tohoto problému. Veľkohubé plány rozličných ústredných výborov alebo rozličných vlád na riešenie cigánskej, resp. neskôr romskej problematiky sa ukázali ako neúčinné. Prijímať tu zásady riešenia, že z pozície vlády či z pozície niektorých parlamentných orgánov sa táto otázka vyrieši, je nereálne. Decentralizácia, myslím v tom zainteresovanie predovšetkým Romov, zainteresovanie inštitúcií pôsobiacich v regióne, to je alfa a omega. Myslím si, že tam je riešenie, aby sme prestali byť hluchí, slepí k vlastným problémom, aby sme sa nespoliehali na vládu, na Pána Boha, na stranu alebo na niekoho iného. Musíme si tento problém vyriešiť sami. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Polkovi. Pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

len veľmi stručne v rámci faktickej pripomienky - myslím si, že je správne, že v diskusii začíname pomaly oddeľovať problém bezpečnosti v jednom meste alebo v jednom regióne od celkového riešenia romskej problematiky. Pri tom prvom nám viac-menej môžu pomôcť represívne bezpečnostné opatrenia, pri tom druhom už asi menej. Keď tu pani kolegyňa hovorila o koncepcii, že za tri mesiace ju nemožno realizovať, má úplnú pravdu. Nikto ani nechce, aby sa ploblém vyriešil za tri mesiace. Tri mesiace, alebo ak by bol návrh na inú, dlhšiu dobu, prosím, sú primeranou dobou na vypracovanie projektu predstavy ako k otázke pristúpiť, ako trebárs povzbudiť lokálne iniciatívy, o akých hovoril aj pán kolega Javorský. Pani kolegyňa hovorila, aby sme predložili obdobnú koncepciu. Môžem odpovedať len takto: Ak budeme mať k dispozícii, ak budeme mať možnosť využiť štátny aparát, behom niekoľkých mesiacov je možné takúto koncepciu predložiť.

Problémom u policajtov, podľa mňa, nie je nedostatok právomocí, ale ich nedostatočný výcvik. To opäť nie je vina toho chudáka strážmajstra na ulici, že sa mu nedostalo až takého výcviku, ale skutočne polícia na Slovensku si dnes nemôže sťažovať na nedostatok právomocí. Ak si na to sťažuje, buď už tu ide o snahu prekročiť bežné demokratické štandardy, alebo častejšie o neznalosť vlastných právomocí.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Javorský, potom pani poslankyňa Draxlerová.

Poslanec F. Javorský:

Chcel by som len nejako zdôrazniť, že nezvyknem hovoriť niečo, čo nemám podložené. Keď som tento výrok či úsudok urobil, môžem povedať, že nie všetky informácie o podnetoch na odvolanie sa dostávajú do vášho výboru, pán predseda. A keby ste si chceli v prípade Spišskej Novej Vsi overiť, vyžiadajte si od ministerstva vnútra listy okresných funkcionárov HZDS zo 17. júla 1992 a z 3. augusta 1982, na základe ktorých začalo šetrenie, a nielen na Policajnom zbore, ale aj v širšom okruhu. Samozrejme, nič sa z toho nepotvrdilo. Potom sa štyrikrát opakovali ďalšie kontroly. Ale to len aby ste chápali, a to by som povedal aj pánu kolegovi poslancovi, že práve v tom je moje plus, že od minulého volebného obdobia som sa vlastne nezmenil. Aj vtedy som bol demokratom, aj vtedy som bol tolerantný, a dnes som takisto. Problém je len v tom alebo podstatné je to, že váš pohľad na mňa sa, chvalabohu, takto pozitívne mení.

Mrzí ma jedno, že snáď moje vystúpenie vyznelo tak, že aktivity, ktoré som spomínal, robí len KDH. Snáď len z nedocenenia toho, čo som povedal, som nespomenul napríklad takú skutočnosť, že v Nálepkove celú akciu výstavby drevených rodinných domov robí starosta, ktorý je za SDĽ. Tam proste neberieme v tomto prípade ohľad na stranícksť. Každý, pokiaľ vládze, vie, prispieva k riešeniu tohoto problému bez toho, že by sme šli na nejaké koncepcie. Vychádzame zo života, zo skúseností, ktoré máme s Romami.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Javorskému. Pani poslankyňa Draxlerová.

Poslankyňa A. Draxlerová:

Pánu poslancovi Bárányovi by som chcela povedať, že neviem načo potrebuje štátny aparát k tomu, aby dal svoje názory na papier. Myslím si, že svoje názory a myšlienky nosíme v hlave, môžeme sa spojiť s kolegami a môžeme to takisto spraviť, k tomu nepotrebujeme štátny aparát.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Bogdan.

Poslanec P. Bogdan:

K tomu, čo povedala pani poslankyňa Draxlerová, by som chcel povedať, že takto sa to robilo doteraz neustále, a preto sú také výsledky aké sú - okrem iného. K tomuto problému, pretože je to veľmi široký problém, sa musí pristupovať vedecky, a to sa, samozrejme, nedá za pár mesiacov. Musia sa urobiť nejaké seriózne sociologické výskumy a iné potrebné veci, a potom toto riešiť, lebo ináč budeme kráčať tak, ako sme kráčali v posledných desaťročiach a nič nevyriešime. Zamýšľal sa niekto napríklad nad tým, prečo majú napríklad romské deti problémy v škole? Len preto, že niektoré z nich alebo značná časť sú mentálne zaostalé? Je tam aj príčina jazyka, jazyková bariéra, takže nemožno to takto jednostranne posudzovať.

A chcel by som sa ešte spýtať pána podpredsedu vlády - vo svojom úvodnom slove hovoril o tom, že sa sleduje kriminalita Romov nie podľa národnosti alebo príslušnosti k etniku, ale, že je to určitá záujmová skupina, keď som si dobre poznamenal. Chcel by som sa spýtať, podľa čoho sa posudzuje príslušnosť k tejto záujmovej skupine. Podľa farby pleti, alebo podľa toho, akú národnosť majú zapísanú prí-

slušní občania, ktorí sa dopustia trestného činu, v úradných dokumentoch? Myslím si, že to určitým spôsobom znevýhodňuje príslušníkov romského etnika, pretože sa robí zlé meno celému etniku, i tým, ktorí sú slušní.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Pán poslanec Fekete, pán poslanec Frena.

Poslanec J. Fekete:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

predovšetkým sa tu zdôrazňovalo slovo koncepcia. Mám tu výstrižok z novín, z Literárneho týždenníka. Bolo svetové kolokvium v Štrasburgu i v Liptovskom Mikuláši. Ide o Literárny týždenník 19/1993. Celý svet má problém s Romami. A teraz sa zamyslime nad tým, keď má celý svet problémy, že kde je chyba, či v celom svete alebo v Romoch. Podľa môjho názoru existuje iba jedna jediná koncepcia. Musia pracovať sami na sebe. Sami seba musia pozdvihnúť. Doteraz aj u nás sme ich učili natŕčať ruky. To osobne považujem za jednu z najväčších chýb minulého režimu. Lebo takto sme si v minulom režime vytvárali priestor, že sme demokrati.

Dovolím si zacitovať, ako sa na vec pozerajú Romovia jedného týždenníka, ktorý vydávajú. Mimochodom, stojí korunu. Je to trojčíslie 32, 33, 34 Romano lilo. Dobre počúvajte, čo jeden z nich napísal: "Som presvedčený, že svoje práva si musíme vybojovať. Nikto nám nič nedaruje. A čakať s dôverou v ľudský rozum? Už dnes sme svedkami pogromov na Romov po celom území Slovenska. Rasizmus má u nás azda najživšiu pôdu v celej Európe. To, že nie sú u nás také pomery ako v bývalej Juhoslávii alebo v Sovietskom zväze, je záslu-

ha Romov, nie gadžov. Jednotliví predsedovia okresných výborov by nám mali povedať to isté. Nechcem písať o konkrétnych prípadoch výpadov voči Romom, chcem len poukázať na štátnu moc ako ona rieši problémy. Každý incident označí za výtržnosť poukázaním na negatívny spôsob života Romov. Paragraf o zákaze rozširovania a propagovania rasizmu a fašizmu si nechce pripustiť, pretože by musela skladať účty v Rade Európy. Toto je holá skutočnosť a žiadna iná. Samozrejme, že tým, ktorí Romov nenávidia, to vyhovuje a snažia sa to využiť." Na záver: "Preto je dôležité nespoliehať sa na almužnu od vlády, keď právo máme dostať oveľa, oveľa viac. Kultúra nestačí. Romov treba riešiť komplexne, pretože patria medzi spodinu Slovenska a je len na nás, aby sme už prestali žobrať o to, čo nám právom náleží. Je len na vláde, aby si plnila svoje povinnosti."

Okrem toho ešte taká drobnôstka, napokon som to nedávno prežil na vlastnej koži. Veď v podstate oni sa z nás, ľudia, smejú. Oni nás strašia nami. Tu je príklad: "Poď domov, gádži ťa zoberú." My máme ponúkať koncepciu? To je v nich. My môžeme podať pomocnú ruku, ale pomocnú ruku treba podávať iba do istého času. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Hlási sa niekto ďalší do diskusie? Pán poslanec Frena.

Poslanec J. Frena:

Vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi, aby som zareagoval na to, čo tu odznelo po mojom vystúpení. Chcel by som odpovedať pani poslankyni Draxlerovej. Doslova si kladiem otázku, kto potom je zodpovedný za to, že práve týmto našim spoluobčanom jednoducho

formálne potvrdí, že sa uchádzali kdesi o prácu. Vo svojom vystúpení som hovoril o tom, že nám chýba právne vedomie, a nielen jedným alebo druhým, ale myslím si, že musíme pracovať spoločne. Ak som tu hovoril o nezamestnanosti, chcel som vo vystúpení dokumentovať určitú priamu súvislosť. Odporúčal by som, aby sme si doplnili do tabuľky číslo 5 aká je nezamestnanosť v jednotlivých okresoch, a uvidíme, aký to má súvis s počtom Romov žijúcich v týchto okresoch. A ak si predstavíme, že tá krivka nezamestnanosti má rásť, zrejme v tých okresoch budú mať veľmi zložitú pozíciu.

O treťom probléme tu už vlastne bolo hovorené. Nešlo mi o to, ako ma pochopila pani Draxlerová, že tu ide o vypracovanie koncepcie za tri mesiace, resp. povedala, že už o riešenia. Vonkoncom, ani zďaleka nie som taký optimista. Som realista a viem, a to ukázala aj diskusia, že je to širší problém a týmto problémom sa budeme musieť zaoberať spoločne, všetci, ktorí máme čo k tomu povedať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Frenovi. Prosím, podpredseda vlády pán Roman Kováč.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Ak dovolíte, povedal by som dve pripomienky. Pán poslanec Javorský, minulý týždeň ste sa rozprávali s pánom ministrom vnútra o dôvode odvolania veliteľa okresného veliteľstva v Spišskej Novej Vsi. Oboznámili ste sa so spisom o výsledku previerky na okresnom veliteľstve a konštatovali ste, že na odvolanie bol objektívny dôvod. Neviem, prečo ste o tomto rozhovore tu nehovorili.

Po druhé - pán poslanec tu hovoril o jazykových problémoch romských detí. V podstate objavil objavené. Skončil ex-

periment so zavádzaním nultého ročníka, kde sa kombinovaným spôsobom vyučuje po slovensky aj romsky. Tento experiment sa rozširuje už nie ako experiment, ale ako riadna metóda do oblastí, kde je koncentrovaná romská populácia. Chcem povedať, že takáto metóda je veľmi úspešná, pretože deti sa lepšie koncentrujú pri výuke, majú lepší prospech, ale chcem vám súčasne povedať, že narazíme opäť na obrovský problém, opäť budú protestovať rôzne výbory, pretože nie je jednoducho možné zavádzať takúto výuku, pokiaľ romské deti nebudú koncentrované v jednej triede. Jednoducho nemáme toľko romských učiteľov. A v tú ranu budeme opäť obvinení zo separácie romských detí. Takže narazíme aj na takýto vážny problém. Ale hovorím, že o tejto situácii vieme. Máme škôlky, kde sa hovorí aj vyučuje romským aj slovenským jazykom, snažíme sa po dohode s dekanom Vysokej školy pedagogickej v Nitre rozšíriť počet učiteľov, ktorí by zvládli romský jazyk tak, aby táto kombinovaná výuka mohla byť zabezpečená.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem podpredsedovi vlády. Pán poslanec Javorský.

Poslanec F. Javorský:

Žiaľ, pán podpredseda, musím vás poopraviť. Nehovoril som, že sú dostačujúce, ale že to je jeho vec, keď situáciu hodnotí tak, aby to riešil v prípade, že nie sú tam iné dôvody na odvolanie. V priebehu soboty a nedele som dostal kópiu týchto listov, takže môj pohľad na dôvod odvolania sa zmenil. Myslel som si, že sú len vecné dôvody, ktoré v tejto správe boli. Preto som povedal: je to vaša vec, riešte to. Ale nepovedal som, že sú dostačujúce alebo že s tým súhlasím. Vlastne ani nemám žiadne právomoci do toho hovoriť. Medzitým som dostal proste podklady, ktoré hovoria, že pod-

net na odvolanie tohto pána veliteľa začal v júli roku 1992. Preto som sa aj tak vyjadroval.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Javorskému. Hlási sa ešte niekto ďalší? Pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predsedajúci,
vážení traja členovia vlády,
kolegyne a kolegovia,

na začiatku som si povedal, že k tejto problematike sa nebudem vyjadrovať, ale nakoľko žijem v okrese, ktorý okrem mnohých smutných prvenstiev má aj jedno, ktoré súvisí s týmto problémom, a to je prvenstvo v počte romských obyvateľov v okrese, ktorí tvoria takmer 19 %, chcem povedať, že za minulého režimu tu sa udial celý rad experimentov, boli vypracované stostranové elaboráty, rozbory, sociologické a psychologické výskumy, bolo im postavené nové sídlisko - a vlastne nič sa neudialo. Riešenie tohto problému, myslím si, je v každom z nás. Zamyslime sa a pozrime sa do seba. Dokážeme napomenúť romské dieťa, ktoré robí nejaký zlý počin? Otočíme sa chrbtom lebo sa nechceme do nich miešať. Medzi nimi sa tiež nachádzajú, hoci vo veľmi malom počte ľudia, ktorí majú záujem žiť poriadne ako ostatní. Dokážeme ich určitým spôsobom vyzdvihnúť a predložiť ich ako príklad?

Bol som členom určitej komisie, ktorá rozoberala kauzu romské sídlisko v Rimavskej Sobote, a to v januári tohoto roku. Je totiž mylné tvrdiť, že mestské zastupiteľstvo v našom meste a pán primátor v tejto kauze nemajú určitý vlastný podiel viny. Veď kto schválil, aby toto sídlisko bolo dané do správy človeka, ktorý je dnes obvinený zo súbehu siedmich

trestných činov? Kto mu dal povolenie na podnikanie, keď jeho trestný register nebol taký, aký vyžadujú predpisy o udeľovaní živnostenského listu alebo podnikateľkého oprávnenia? Romovia?

Ďalej tu bolo povedaných niekoľko príkladov, alebo bola tu spomenutá polícia. Som jeden z tých, ktorý dosť kriticky sa vyjadruje vo vzťahu k polícii. Chcel by som tu pripomenúť, že nový zákon o polícii dáva polícii určité možnosti, čo sa týka prevencie aj represie, lenže postavme si otázku tak, že asi pred poldruha mesiacom som cestoval autom z Bratislavy do Rimavskej Soboty a zastavilo ma 9 cestných kontrol. Bolo pekné slnečné počasie. Je únosné, aby sa to dialo takto, keď za 10 minút ukradnú automobil z parkoviska pri sídlisku, keď kdesi olupujú penzistov, občanov, ohrozujú im zdravie? Prečo títo policajti nie sú tam, kde v prvom rade by v súčasnej situácii, v súčasnej dobe mali byť, aby chránili občana a potrestali gaunera, ktorý tomuto občanovi bráni v normálnom pokojnom živote a v práci?

Ešte čo sa týka školstva - samozrejme, ponúkame im školy, majú možnosti, atď. Lenže položme si otázku: Ako ich máme učiť, keď odmietajú chodiť do školy? Veď sú triedy, kde, povedzme, je 20 alebo 25 cigánskych detí a chodia do školy piati, šiesti. Aké prostriedky nájsť na to, aby sme ich presvedčili o tom, že by do školy mali chodiť? Teda myslím si, že riešenie tohto problému nie je vôbec na vláde, ale predovšetkým na regiónoch, na regionálnych zastupiteľstvách, na mestských a obecných zastupiteľstvách, na prístupe a určitej reálnej koncepcii, ktorú by každé mestské a obecné zastupiteľstvo, kde Romovia žijú vo vyššom počte, malo mať, a mali by sa zaoberať týmto problémom. Lenže, bohužiaľ, ešte som nevidel a nečítal, kde, v ktorom meste, v ktorej dedine, v ktorej obci by takáto koncepcia existovala.

Ešte by som chcel pripomenúť - nerád by som bol, aby sa aj naďalej hovorilo, alebo aby sa naďalej ozývali oni k nám: Ako budete pracovať, tak budeme žiť. Oni to totiž rozširujú teraz na ďalšie: Koľko nám dáte, toľko strovíme.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Chamulovi. Hlási sa ešte niekto ďalší? Pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážení kolegovia,

chcel by som povedať, že v každom z týchto príspevkov boli určité pozitívne prvky. Každý svojím spôsobom chcel nejako prispieť k tomuto riešeniu. Len veľmi jednostranne mi vyznel príspevok kolegu Feketeho, ale viem, že to tiež nemyslel iba takto z jednej strany. Určité prvky vzájomnosti najviac zaznievali z príspevku kolegu Javorského. Myslím si, že si musíme konečne osvojiť jedno, že ide o interpersonálne vzťahy nielen v otázke romskej, ale za môjho života to bola otázka židovská, maďarská, nemecká, atď. Myslím si, že niet takejto otázky, ale existuje otázka slovensko-židovská, slovensko-maďarská, slovensko-romská. A predovšetkým, keď chceme nápravu, musíme začať každý zo svojej strany. Pozrime sa na to podľa princípu vzájomnosti a povedzme si, že všetci spolu na základe tých podnetných pripomienok, čo tu boli, budeme túto otázku riešiť. Tento zásadný postoj, myslím, by sme mali zdôrazniť v celom probléme. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Hlási sa ešte niekto? Pani poslankyňa Bauerová.

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

s údivom i prekvapením som počula niektoré vystúpenia. Ak ústava hovorí o tom, že všetci sme si rovní v právach, je potom namieste konštatovať ako smutnú skutočnosť, koľko percent je takého alebo iného etnika? Chcela by som povedať, že ak určité etnikum a určité spoločenstvo nemá dosť vlastných síl, vlastnú energiu na to, aby sa dostalo z marginálneho postavenia na primerané postavenie v spoločnosti, zrejme je potrebná pomoc zvonka. Ak budeme zatvárať oči pred sociálnou skutočnosťou, sociálne napätie môže prerásť do sociálnych konfliktov. Veľmi by som chcela podporiť návrh nielen preto, že ide o menšinu, ale ide naozaj o sociálny problém, ktorý tu môže prerásť do sociálneho konfliktu. Vo svete je celý rad príkladov na to, že existujú sociálne programy, národné programy riešenia sociálnych problémov, ktoré naozaj si vyžadujú hlbokú analýzu. A v tomto prípade to bude špecifické tým, že to treba postaviť na trošku inom systéme hodnôt, zrejme na iných stimuloch, na vnútorných motívoch, ktoré nie je možné dať jednoducho od zeleného stola, ale vyžaduje to hlbšiu sociálnu analýzu, hlbší prístup k týmto problémom. Verte tomu, že tento problém nosí v sebe naozaj veľmi silné sociálne napätie, ktoré nie je možné zmietnuť ani zo stola ani tváriť sa, že neexistuje.

Chcela by som naozaj podporiť návrh, aby sa na týchto záležitostiach, na programe pre túto sociálnu skupinu, pre

túto národnosť, pre toto etnikum pracovalo, hoci aj regionálne odlišne, lebo určite táto spoločnosť tiež nie je jednoliata, ale je diferencovaná, u ktorej je potrebné pristupovať ako k diferencovanej spoločnosti. Ale tváriť sa, že tento problém neexistuje alebo tu vytvárať nejaký tribunál a vyslovovať súdy bez hlbšej analýzy, myslím si, že nie je namieste.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni. Len za seba si dovolím povedať, že počul som tu viacero návrhov, úvah, ale, že by tu bol niekto vyniesol súd, sa mi nezdalo. Ale to hovorím za seba.

Ešte niekto? Pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Prosím vás, tu znejú skutočne krásne slová, ako hovorila pani kolegyňa, ale máme tu jedno politické hnutie, ktoré má v názve Együttélés, a som presvedčený o tom, že všetky politické strany bez rozdielu, keď toto hnutie predloží a svoju energiu bude vybíjať práve na riešení tejto veľmi závažnej situácie, všetci, ako tu sedíme v parlamente, toto hnutie budeme bezvýhradne podporovať a všemožne mu pomáhať.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Duka-Zólyomi.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Ďakujem pánu poslancovi, že toto upozornenie odznelo. Áno, máme v programe spoluprácu s Romami. Ešte jedna poznámka: ak budeme vládnym hnutím, zrejme môžeme k tejto otázke inak pristúpiť. /Šum v sále./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Pán poslanec Matejka.

Poslanec A. Matejka:

Skutočne len jednu vetu: Prečo tu hovoríme o uplatňovaní práv, prečo tu nehovoríme aj o uplatňovaní povinností?

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne. Dámy a páni, dovoľte jednu faktickú poznámku aj mne na adresu tých, ktorí sa odvolávajú, že všetko má urobiť vláda. Čo sa týka legislatívy, každý poslanec má právo zákonodarnej iniciatívy, to znamená, že môže robiť aj návrhy na takúto koncepciu. Je veľmi ľahko uložiť to niekomu inému.

Hlási sa ešte niekto ďalší?

/Nikto./

Ďakujem pekne. Uzatváram rozpravu k tomuto bodu.

V tejto rozprave odznelo niekoľko návrhov na uznesenia. Ak si dobre spomínam, prvý bol pán poslanec Javorský.

Poslanec F. Javorský:

Navrhol som materiál neprijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ospravedlňujem sa, zrejme som zle rozumel. Bol ešte nejaký iný návrh na hlasovanie. Pán poslanec Frena, prosím vás, aby ste ho uviedli a budeme o ňom hlasovať.

Poslanec J. Frena:

Navrhol som prijať uznesenie tohto znenia: "Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky, aby predložila koncepciu komplexného riešenia romskej problematiky v termíne 31. 12. 1993."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prosím, je tu návrh na hlasovanie.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za tento návrh, ktorý predniesol pán poslanec Frena?
Za návrh hlasovalo 33 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 35 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh na uznesenie sme neschválili.

Prosím teraz predsedu výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, aby predniesol ..

Pán poslanec Javorský.

Poslanec F. Javorský:

Neviem, pán podpredseda, na základe čoho ste ma vypustili z návrhu. Návrh som podal.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, keď som sa vás pýtal, z vašej odpovede som rozumel, že sa vzdávate.

Poslanec F. Javorský:

Predpokladal som, že návrh máte zaznamenaný, že ho prednesiete a budeme hlasovať. Keď ho nemáte, zopakujem ho.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ospravedlňujem sa, pán poslanec, nestihol som si to zapísať. Keď som sa vás pýtal, tak ste na to veľmi nereagovali. Prosím, buďte taký láskavý ho prečítať.

Poslanec F. Javorský:

Myslím si, že sa nič nestalo. Navrhol som, aby uznesenie bolo formulované tak, že tento materiál vraciame vláde na dopracovanie tohoto problému o tieto pohľady, čiže o riešenia ostatných rezortov, mimo polície, ministerstva vnútra a prokuratúry.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec musím vás požiadať, aby ste presne formulovali návrh uznesenia.

Poslanec F. Javorský:

Národná rada Slovenskej republiky vracia predložený materiál a žiada o dopracovanie v tom zmysle alebo v tom smere, aby z materiálu bolo jasné, ktoré rezorty akou formou sa podieľajú na riešení týchto problémov.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec, samozrejme, o vašom návrhu dám hlasovať, ale dovolím si upozorniť, že ide o informáciu vlády o konkrétnom prípade.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za návrh pána poslanca Javorského?
Za návrh hlasovalo 33 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 52 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh na uznesenie sme neprijali.

Prosím predsedu výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť, aby predniesol návrh uznesenia. Mali by ste ho mať rozdaný.

Poslanec L. Polka:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

v materiáloch máte v tlači číslo 303 návrh uznesenia číslo 1957/1993, v ktorom by som vás prosil o drobnú úpravu

v bode C, kde v poslednej vete posledný riadok by mal znieť: "v záujme ochrany verejného poriadku, života, zdravia a majetku občanov". Ešte raz prečítam znenie celého bodu C: "Ukladá vláde Slovenskej republiky každoročne predkladať Národnej rade Slovenskej republiky súhrnnú informáciu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike s opatreniami, ktoré urobila alebo urobí v záujme ochrany verejného poriadku, života, zdravia a majetku občanov. Marec 1994, potom úloha trvalá."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za uvedený návrh uznesenia tak, ako ho sformuloval predseda výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť?

Za návrh hlasovalo 98 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky k súhrnnej informácii o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí, na teritóriu okresu Spišská Nová Ves a ďalších okresov s výraznejšou romskou problematikou a návrhy na riešenie.

T r i n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o registri trestov.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 253 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 253a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky pani Katarína Tóthová. Prosím pani ministerku, aby sa ujala slova a súčasne prosím pána podpredsedu Húsku, aby ma vystriedal.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážený kolega,

dovoľte mi, aby som z poverenia vlády Slovenskej republiky uviedla návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o registri trestov pripravený Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky.

Evidencia právoplatne odsúdených osôb bola naposledy právne upravená v roku 1970. Podľa platnej právnej úpravy sa právoplatne odsúdené osoby narodené na Slovensku evidovali v registri trestov vedenom Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky a právoplatne odsúdené osoby narodené v Českej republike a v cudzine v registri trestov vedenom Generálnou prokuratúrou Českej republiky. Po vzniku Slovenskej republiky sa evidencia vedená v registri trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky rozšírila aj na právoplatne odsúdené osoby narodené v cudzine.

Okrem tejto skutočnosti súvisiacej so zánikom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a so vznikom samostatnej Slovenskej republiky sa nevyhnutnosť prijatia novej právnej úpravy stala aktuálnou, ako sa stala aktuálnou aj potreba účinného zabezpečenia práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov

o fyzických osobách v zmysle článku 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a zákona číslo 256/1992 Zb. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.

Navrhovaný zákon tak, ako nové štátoprávne usporiadanie, ako aj pre potrebu účinnej ochrany pred zneužitím údajov o odsúdených osobách v registri trestov vedenom Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky vlastne reštriktuje novovzniknuté skutočnosti.

Základné princípy navrhovanej právnej úpravy spočívajú v tom, že sa evidencia právoplatne odsúdených osôb bude viesť na územnom princípe, teda tak, že sa v registri trestov budú evidovať osoby právoplatne odsúdené súdmi Slovenskej republiky bez ohľadu na miesto ich narodenia, a naviac, že sa na príkaz ministra spravodlivosti budú v ňom viesť informácie aj o osobách právoplatne odsúdených cudzozemskými súdmi.

Návrh zákona plne zohľadňuje aj právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním a zneužívaním údajov o osobnosti v informačných systémoch. Zvýšenie ochrany osobnosti a údajov o nej sa zabezpečuje aj tým, že sa problematika upravuje právnou normou vyššej normatívnej sily, teda zákonom. Tieto informácie sa budú poskytovať len orgánom činným v trestnom konaním a osobám, ktorých sa týkajú, a to na požiadanie.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, predkladaný návrh zákona je plne zrovnateľný s právnymi úpravami v demokratických štátoch Európskeho spoločenstva. Odporúčam preto, aby ho Národná rada Slovenskej republiky schválila.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pani ministerke. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Štefana Daňu, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec Š. Daňo:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

predložený vládny návrh zákona pani ministerka odôvodnila s poukázaním na základné princípy navrhovanej úpravy, ktoré spočívajú v tom, že ide len o evidenciu osôb právoplatne odsúdených súdmi, o uplatnenie územného princípu evidencie odsúdených osôb bez ohľadu na miesto ich narodenia, o uplatnenie ústavného práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním a zverejňovaním údajov o osobe, ako aj uplatnenie požiadaviek zákona číslo 256/1992 Zb. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.

Podľa označeného zákona prevádzkovať informačný systém, ktorý nakladá s informáciami vypovedajúcimi o osobnosti a súkromí dotknutej osoby, o jej trestnej činnosti možno iba ak tak ustanovuje osobitný zákon, alebo so súhlasom žijúcej dotknutej osoby, pokiaľ je možné, aby tento prejav vôle urobila.

Predmetný vládny návrh zákona reaguje na nové štátoprávne usporiadanie, rešpektuje požiadavku, podľa ktorej úprava sa môže vykonať oproti doterajšiemu nariadeniu vlády normou vyššej právnej sily - zákonom, ako aj požiadavku sprísnenia režimu redukcie subjektov, ktorým informácie

z registra trestov budú poskytované, teda zásadne len orgánom činným v trestnom konaní pre potreby trestného konania a osobám, ktorých sa informácie týkajú.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o registri trestov pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 385 z 22. júna 1993 a rozhodnutím číslo 428 z 9. augusta 1993 na prerokovanie v lehote do 26. augusta 1993 Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Koordináciou stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky bol citovaným rozhodnutím určený ako príslušný Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o registri trestov prerokovali v určenej lehote všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokoval návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o registri trestov 9. septembra 1993, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti ho prerokoval 8. septembra 1993 a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť ho prerokoval 19. augusta 1993. Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení pripomienok, resp. pozmeňovacích návrhov uvedených v spoločnej správe, ktorú ste dostali pod číslom tlače 253a k prerokúvanému vládnemu návrhu zákona.

Ďakujem za pozornosť a žiadam pána predsedajúceho, aby mi bolo udelené ako prvému slovo v rozprave.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, pán spravodajca.

Poslanec Š. Daňo:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne a kolegovia,

dovoľte mi predložiť pozmeňujúci návrh k § 1 ods. 5 prerokúvaného zákona, a to za textom "a informácie, ktoré" vypustiť slová "boli odovzdané" a nahradiť slovami "sa odovzdajú". V tejto súvislosti poukazujem na skutočnosť, že v Zbierke zákonov pod číslom 193 z roku 1993 publikované oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky o uzavretí zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o právnej pomoci poskytovanej justičnými orgánmi a úprave niektorých právnych vzťahov v občianskych a trestných veciach časovo nepokrýva zmysel druhej časti vety § 1 ods. 5 prerokúvaného návrhu zákona, resp. doteraz nedá sa jednoznačne konštatovať, že informačný súbor registra trestov, ktorý je vedený v Českej republike, už bol v plnom rozsahu odovzdaný.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Daňovi a prosím ho, aby zaujal miesto pre spravodajcu výborov.

Obraciam sa na vás, vážení páni poslanci, pani poslankyne, či mienite vystúpiť v rozprave, pretože nemám písomnú prihlášku do rozpravy. Prosím, pán poslanec.

Poslanec L. Polka:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

dovoľte, aby som uplatnil v návrhu zákona o registri trestov jednu pripomienku, ktorá nadväzuje na už schválený zákon o zbraniach a strelive a je pre rozhodovanie policajných útvarov veľmi dôležitou pri získavaní odpisu z registra trestov u osôb, ktoré sa dopustili úmyselných obzvlášť závažných trestných činov v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona. Z tohto dôvodu je potrebné v § 5 ods. 2 doplniť o text v tomto znení - text pokračuje ďalej: "alebo je to potrebné pre rozhodovanie podľa osobitných predpisov". Pod čiarou bude uvedené, prirodzene, číslo zákona o zbraniach a strelive.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa ešte niekto z poslancov do rozpravy?

/Nikto./

Keďže nie, vyhlasujem rozpravu o trinástom bode programu za skončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pani ministerka?

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Súhlasím s návrhom.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, pán generálny prokurátor.

Generálny prokurátor SR V. Bacho:

Vážená Národná rada,
vážená pani ministerka,
dámy a páni,

odporúčam v plnom rozsahu prijať návrh predložený pánom spoločným spravodajcom a rovnako akceptovať v plnom rozsahu návrh pána poslanca Polku.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Žiada si záverečné slovo pán spoločný spravodajca výborov?

Poslanec Š. Daňo:

Nie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pristúpime k hlasovaniu. Prosím, pán spravodajca, aby ste uvádzali hlasovanie.

Poslanec Š. Daňo:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

ako som uviedol v spravodajskej správe, výbory Národnej rady vládny návrh zákona prerokovali na svojich schôdzach a v určenej lehote vyslovili s ním súhlas s niektorými po-

zmeňovacími návrhmi tak, ako ich máte uvedené v spoločnej správe - tlač 253a. Odporúčam, aby sme pri hlasovaní postupovali nasledovne: Nakoľko k prerokúvanému návrhu zákona boli predložené pozmeňovacie návrhy, navrhujem, aby sme najprv hlasovali o nich. Prvý návrh som predložil ja k § 1 odsek 5, aby sme v treťom riadku ods. 5 slová "aj informácie, ktoré boli odovzdané" nahradili slovami "a informácie, ktoré sa odovzdajú".

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Len poznamenávam, že by možno bolo bývalo lepšie, keby sme boli odhlasovali tie, ktoré sú neproblematické.

Poslanec Š. Daňo:

Ale to sú návrhy, ktoré vzišli z pléna, tak tie by sme odsúhlasili a potom by sme dali spoločné.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 68 poslancov.

Nie sme uznášaniaschopní, musím zvolať poslancov z priľahlých priestorov.

Poslanec Š. Daňo:

Pán predsedajúci, došlo k jednej technickej chybe. Ak dovolíte, navrhoval by som, aby sme hlasovali o jednotlivých bodoch, ktoré sú uvedené v spoločnej správe.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, keby ste to zopakovali.

Poslanec Š. Daňo:

Navrhujem, aby sme o bodoch 1, 2, 3, 4, 5 a 6 zo spoločnej správy hlasovali an blok a odporúčam ich prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 80 poslancov.
Kto je za predložený návrh an blok prijať body 1, 2, 3, 4, 5 a 6 zo spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 78 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme an blok prijali body 1, 2, 3, 4, 5 a 6 zo spoločnej správy.

Poslanec Š. Daňo:

Pán poslanec Polka predložil pozmeňovací návrh k § 5 ods. 2, kde v texte za slovami "ako trestného činu" pokračuje veta "alebo je to potrebné pre rozhodovanie podľa osobitných predpisov". Odporúčam tento návrh prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 84 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Polku? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 82 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Polku sme prijali.

Poslanec Š. Daňo:

Ďalší návrh som si dovolil predložiť ja k § 1 ods. 5, kde slová "a informácie, ktoré boli odovzdané" by boli nahradené slovami "a informácie, ktoré sa odovzdajú". Navrhujem prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 86 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána spoločného spravodajcu?

Za návrh hlasovalo 77 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána spoločného spravodajcu sme prijali.

Poslanec Š. Daňo:

Vážený pán predsedajúci, vzhľadom na to, že sme vyčerpali predmet rokovania k tomuto zákonu, navrhujem, aby sme hlasovali o celom zákone, ktorý odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 89 poslancov.
Kto je za návrh zákona ako celok?
Za návrh hlasovalo 88 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o registri trestov.
/Potlesk./

Š t r n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 238/1991 Zb. o odpadoch.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 273 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 273a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní minister životného prostredia Slovenskej republiky Jozef Zlocha. Prosím, aby sa ujal slova.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,
vážená pani ministerka,

predkladám vám vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 238/1991 Zb. o odpadoch. Zákon o odpadoch je prvým zákonom v oblasti odpadového hospodárstva, ktorý usmernil nakladanie s odpadmi a definoval právny stav pre túto oblasť. Súčasne určil prechodné ustanovenia na dobu 5 rokov, ktoré majú umožniť dosiahnutie zákonného stavu. Následnými analýzami sa zistilo, že v odpadovom hospodárstve je stav podstatne horší než sa predpokladalo v čase tvorby a prijímania tohoto zákona. Prieskumy preukázali, že dosiahnutie zákonného stavu si vyžiada podstatne dlhší čas a vyššie finančné náklady než sa predpokladalo. Vzhľadom na súčasnú ekonomickú situáciu nie je možné uvažovať s vytvorením dostatočných finančných zdrojov potrebných na riešenie problematiky odpadového hospodárstva v najbližších troch až piatich rokoch. Aby sa potreby riešenia problematiky odpadového hospodárstva zosúladili s reálnymi ekonomickými možnosťami, navrhujeme predĺžiť prechodné obdobie z pôvodných 5 na 9 rokov, čo bude znamenať, že do uplynutia tejto doby nám stále ostáva ešte 7 rokov.

Navrhované predĺženie prechodného obdobia sa vzťahuje na povinnosť pôvodcov odpadov využívať vzniknuté odpady a zabezpečiť ich zneškodňovanie, ak ich využitie nie je možné. Plnenie tejto povinnosti v súčasnosti však nie je možné dosiahnuť v plnom rozsahu, pretože nie sú vybudované zariadenia na využívanie a zneškodňovanie všetkých odpadov. Vzhľadom na vysoké investičné náklady nie je možné ani predpokladať ich výstavbu do pôvodne stanoveného termínu ukončenia prechodného obdobia, teda do 31. 7. 1996. Aby sa navrhovanou novelizáciou zákona číslo 238 neoslabilo jeho pôsobe-

nie vtedy, keď pôvodcovia odpadov môžu objektívne dosiahnuť zákonný stav v pôvodnom termíne, dĺžka prechodného obdobia sa nemení v prípadoch, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia ukladajúce pôvodcom povinnosť zhromažďovať vzniknuté odpady podľa druhov a oddelene zhromažďovať a oddeľovať nebezpečné odpady.

Vládny návrh zákona predkladám na vaše rokovanie po kladnom prerokovaní vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky. Jeho realizácia si nevyžiada nároky na zvýšenie počtu pracovníkov v štátnej správe, ba nezvyšujú sa ani požiadavky na zvýšenie prostriedkov zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Podľa nášho názoru na ministerstve životného prostredia tento návrh zákona obsahuje dobrú a prospešnú vec, preto vás prosím, vážení páni poslanci, vážené pani poslankyne, aby ste vyslovili s jeho schválením súhlas.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu ministrovi Jozefovi Zlochovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Juraja Plesníka, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládaneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Plesník:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

popri zohľadnení zmien v štátoprávnom usporiadaní a ďalších legislatívno-technických zmien predložená novela sleduje aj potrebu stanovenia podmienok pre pôvodcov odpadov, prevádzkovateľov zariadení na zneškodňovanie odpadov

s prihliadnutím na nové sprísnené podmienky. Takto možno posudzovať body 5, 8, 11 a 12 novely. Prax však ukazuje a prináša viacero nových podnetov smerujúcich k širšej novele zákona o odpadoch, ako i súvisiacich predpisov. Ide napríklad o oblasť nakladania s komunálnym odpadom. Táto oblasť odpadového hospodárstva je najrozšírenejšia z hľadiska kvality i kvantity. Je možné predpokladať, že obdobne bude potrebné prehodnotiť i nakladanie s priemyselným odpadom.

Doterajšia právna úprava nezachytáva v plnej miere potreby programu odpadového hospodárstva najmä z hľadiska prevencie, znižovania množstva odpadov a čo najširšieho využitia druhotných surovín z odpadov. Okrem nutnosti jasnejšie vymedziť pôsobnosť obce - pôvodcu komunálneho odpadu, a občana - jeho bezprostredného producenta, novú podobu si bude zaiste žiadať i rozdelenie výkonu štátnej správy v nadväznosti na pripravovanú reogranizáciu štátnej správy.

V súvislosti so schváleným programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky naviac dodávam, že praktické uplatnenie tohto zákona si vyžaduje prijať príslušné legislatívne úpravy aj v zákonoch formujúcich ekonomické nástroje. Tieto sú v priamom gestorstve ministerstva financií. Zatiaľ však ani v pripravovanej novele daňovej sústavy sa s takouto úpravou nepočíta. Tieto pripomienky však presahujú rámec predloženej novely. Odporúčam preto, aby sme sa zaoberali len predloženou novelou v rozsahu tak, ako je predložená, a na zabezpečenie predchádzajúcich podnetov dávam návrh na prijatie uznesenia po odsúhlasení zákona v nasledovnom znení:

"Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky

a/ vykonať analýzu pôsobenia zákona číslo 238/1991 Zb. o odpadoch v znení jeho zmien a doplnkov a s ním súvisiacich

predpisov pri uplatňovaní štátnej ekologickej politiky a realizácii programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky,

b/ v nadväznosti na vykonanú analýzu pripraviť v I. štvrťroku 1994 návrh legislatívnych úprav príslušných zákonov s dôrazom na uplatnenie vhodných ekonomických nástrojov."

Vážené kolegyne, kolegovia,

obraciam teraz vašu pozornosť na výsledky prerokovávania vládneho návrhu v jednotlivých výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 238/1991 Zb. o odpadoch, pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 428 z 9. augusta 1993 na prerokovanie v lehote do 15. septembra 1993 Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody. Koordináciou stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky bol citovaným uznesením predsedu Národnej rady Slovenskej republiky určený ako príslušný Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody.

Predmetný vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky v stanovenej lehote prerokovali všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporúčajú ho Národnej rade Sloven-

skej republiky schváliť po zohľadnení pozmeňovacích a doplňovacích úprav tak, ako sú predložené v tlači 273a.

K jednotlivým bodom v tejto tlači odporúčam nasledovné: an blok schváliť body spoločnej spravodajskej správy 1, 2, 3, 4 a 5. Bod 6 upravuje znenie novely len čiastočne. Odporúčam preto tento bod neprijať a v rozprave si dovolím predložiť spresňujúci návrh.

Toľko k spoločnej spravodajskej správe.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Plesníkovi a zároveň ho prosím, aby sa ujal slova, pretože sa prihlásil do rozpravy.

Poslanec J. Plesník:

Vážené kolegyne, kolegovia,

zmena navrhnutá v bode 5 spoločnej správy vyžaduje vykonať zároveň odbornú zmenu v zákone Slovenskej národnej rady číslo 494/1991 Zb. o štátnej správe v odpadovom hospodárstve. Ak sa má totiž zmeniť súhlas na podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi na vyjadrenie, je potrebné túto zmenu premietnuť aj do zákona o štátnej správe v odpadovom hospodárstve. V opačnom prípade by nebol určený úrad, ktorý má uvedené vyjadrenie vydávať. Odporúčam preto pridať ďalšie dva pozmeňovacie návrhy v nadväznosti na bod 5 spoločnej spravodajskej správy, a to bod 6 v znení - do nadpisu sa dopĺňajú slová "a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 494/1991 Zb. o štátnej správe v odpadovom hospodárstve v znení neskorších predpisov". A ďalší bod, bod číslo 7 - dopĺňa sa nový článok 2, ktorý znie: "Článok 2 - Zákon Slovenskej národnej rady číslo 494/1991 Zb. o štátnej správe v odpadovom hospodárstve v znení zákonného

opatrenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady číslo 371/1992 Zb. sa nemí a dopĺňa takto:

1. V § 5 ods. 1 sa vypúšťa písm. d/.

2. V § 5 ods. 2 sa dopĺňa písmenom d/, ktoré znie: "d/ k podnikaniu v oblasti nakladania s odpadmi - s odkazom 9".

3. Doterajší článok 2 sa označuje ako článok 3.

K bodu 6 spoločnej spravodajskej správy uvádzam: Ak sa má prijať spresňujúci termín v písmene a/, je potrebné spresniť aj termín uvedený v písmene b/ pôvodného návrhu novely. Celé ustanovenie by potom znelo: "Odsek 2 Čas, po ktorý možno ustanoviť osobitné podmienky, nesmie presahovať

a/ 31. júl 1996 v prípadoch uvedených v § 5 ods. 1 písm. b/ a c/,

b/ 31. júl 2000 v prípadoch uvedených v § 5 ods. 1 písm. e/ a f/ a v § 15 ods. 1 písm. b/.

Zároveň odporúčam v bode 8 novely upraviť znenie nasledovne: § 11 ods. 2 sa dopĺňa o nové písmená e/ a f/, ktoré znejú: "e/ nakladá s nebezpečným odpadom bez súhlasu príslušného orgánu štátnej správy podľa § 4 ods. 1 písm. b/", "f/ vykonáva tranzitnú prepravu odpadov cez územie Slovenskej republiky bez súhlasu príslušného orgánu štátnej správy podľa § 4 ods. 1 písm. g/". Takéto doplnenie o písmeno f/ je v súlade s pôvodným zámerom zákonodarcu, že každá právnická a fyzická osoba oprávnená na podnikanie, ktorá vykonáva tranzitnú prepravu odpadov cez územie Slovenskej republiky, je povinná požiadať príslušný orgán štátnej správy o vydanie súhlasu na túto činnosť.

Vážené kolegyne a kolegovia, dovoľte na záver pripomenúť, že všetky tieto pripomienky som s predkladateľmi novely prekonzultoval tak, aby nezasahovali a nepresahovali pôvodný zámer pri novele. Z tohto dôvodu vás žiadam o podporu pri ich prijatí.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán spoločný spravodajca, zaujmite miesto určené pre spravodajcov výborov. Pýtam sa, kto ešte chce vystúpiť v rozprave.

/Nikto./

Nikto sa nehlási. Vyhlasujem rozpravu o štrnástom bode programu za skončenú. Chce sa ešte vyjadriť pán minister?

Minister pre životné prostredie SR J. Zlocha:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,
odchádzajúca pani ministerka,

všetky pozmeňujúce návrhy, ktoré podal spoločný spravodajca pán poslanec Plesník, prispejú k vylepšeniu novely zákona. Za ministerstvo vyslovujem s nimi súhlas.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán spoločný spravodajca, chcete sa k tomu vyjadriť?

Poslanec J. Plesník:

Pán predsedajúci, odporúčam, aby sme pristúpili bezodkladne k hlasovaniu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 79 poslancov.

Poslanec J. Plesník:

Odporúčam, aby sme an blok prijali body 1, 2, 3, 4 a 5 spoločnej spravodajskej správy.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Hlasujeme. Kto je za prijatie uvedených bodov an blok, ktoré uviedol pán spoločný spravodajca?
Za návrh hlasovalo 75 poslancov.
Kto je proti?
Proti nehlasoval žiaden poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že sme uvedené body prijali.

Poslanec J. Plesník:

Ďalej odporúčam, aby sme bod 6 spoločnej spravodajskej správy neprijali.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 89 poslancov.

Kto je za predložený návrh? Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 14 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Plesník:

Nasledovné tri návrhy, ktoré som predkladal a ktoré súvisia s úpravou zákona číslo 494, medzi sebou súvisia, preto odporúčam, aby sme o ich prijatí hlasovali opätovne an blok. Odporúčam ich prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Kto je za predložený návrh, ktorý pán spoločný spravodajca odporúča prijať?

Za návrh hlasovalo 88 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že tento bod spoločnej správy sme prijali.

Poslanec J. Plesník:

Ďalej odporúčam, aby sme hlasovali o prijatí úpravy bodu 12 novely, znenia § 15 odsek 2 tak, ako som ho predniesol.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 93 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána spoločného spravodajcu?
Za návrh hlasovalo 91 poslancov.
Kto je proti?
Nikto nie je proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že tento bod spoločnej správy sme prijali.

Poslanec J. Plesník:

Ďalej odporúčam, aby sme schválili znenie bodu 8 novely tak, ako som ho predložil v rozprave.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 93 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Plesníka?
Za návrh hlasovalo 91 poslancov.
Kto je proti?
Nikto nie je proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že tento návrh pána spoločného spravodajcu sme prijali.

Poslanec J. Plesník:

Pán predsedajúci, vyčerpali sme hlasovanie o všetkých

pozmeňovacích návrhoch. Odporúčam pristúpiť k hlasovaniu o návrhu zákona ako celku.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 93 poslancov.
Kto je za predložený návrh zákona ako celku?
Za návrh hlasovalo 92 poslancov.
Kto je proti?
Nikto nie je proti.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 238/1991 Zb. o odpadoch. /Potlesk./

Ďakujem, pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Plesník:

Pán predsedajúci, v úvode som zároveň predložil návrh na znenie jedného uznesenia. Odporúčam, aby sme pristúpili k odhlasovaniu tohto uznesenia. Je potrebné, vážené kolegyne, kolegovia, ešte raz prečítať uznesenie?

/Hlasy z pléna, že áno./

"Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky

a/ vykonať analýzu pôsobenia zákona číslo 238/1991 Zb. o odpadoch v znení jeho zmien a doplnkov a s ním súvisiacich predpisov pri uplatňovaní štátnej ekologickej politiky

a realizácii programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky,

b/ v nadväznosti na vykonanú analýzu pripraviť v prvom štvrťroku 1994 návrh legislatívnych úprav príslušných zákonov s dôrazom na uplatnenie vhodných ekonomických nástrojov.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 95 poslancov.
Kto je za predložený návrh uznesenia?
Za návrh hlasovalo 81 poslancov.
Kto je proti?
Nikto nie je proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že aj návrh uznesenia sme prijali.

Ďakujem pekne, pán spoločný spravodajca. /Potlesk./

Vzhľadom na to, že pätnásty bod programu, ktorým bol vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 138/1973 Zb. o vodách, tzv. vodný zákon, a ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov, sme prerokovali v piatok, pokračujeme š e s t n á s t y m bodom, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 284 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 284a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní minister kultúry Slovenskej republiky pán Dušan Slobodník. Prosím, aby sa ujal slova.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vláda Slovenskej republiky vo svojom aktualizovanom programovom vyhlásení prijala vo vzťahu k cirkvám a náboženským spoločnostiam úlohu postupne vytvoriť pre ich činnosť nové ekonomické podmienky na báze rehabilitácie, používania finančných nástrojov smerovaných na ekonomické zvýhodňovanie až po vytvorenie ich ekonomickej samostatnosti a finančnej nezávislosti od štátnych zdrojov.

Od vrátenia majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam a od formovania novej právnej normy o základných vzťahoch medzi štátom a cirkvami bude závisieť aj profilovanie nového modelu ich financovania. Preto vrátenie majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam považuje vláda Slovenskej republiky za jednu z priorít cirkevnej politiky štátu. Súčasne možno vrátenie majetku cirkvám pokladať za integrálnu súčasť doterajšieho reštitučného procesu u nás, ktorým sa naprávajú niektoré majetkové krivdy a škody spôsobené cirkvám v minulosti. Dôvodom na vrátenie majetku cirkvám je jednak uplatnenie princípu všeobecnej spravodlivosti a morálky spoločnosti pri majetkovo-právnom usporiadaní vlastníckych vzťahov a jednak umožnenie využiť vrátený majetok na všeobecné prospešné účely predovšetkým v charitatívnej a sociálnej oblasti, ako aj v zdravotníctve, školstve, kultúre a podobne.

Doterajšie reštitučné zákony síce sčasti problematiku vrátenia majetkov riešili, keď podľa zákona číslo 298/1990

Zb. a zákona číslo 338/1990 Zb. bolo reholiam vrátených 95 objektov, ale celkove táto problematika zostala nedoriešená. Preto naša vláda si vytýčila za cieľ riešiť vzťah štátu k cirkvám, v prvom rade však vrátiť ich majetok. Ide o akt historickej spravodlivosti, ktorý prispeje k upevneniu a prehĺbeniu dôvery medzi spoločnosťou, štátom a cirkvami. Nie je totiž možné predstaviť si existenciu demokratického štátu bez doriešenia tohto problému. Treba však povedať, že tak ako návrh zákona vymenúva majetok, ktorý sa má vrátiť, rovnako taxatívne vymedzuje, čo sa nebude vydávať, resp. aké záväzky vyplývajú z neho aj pre jednotlivé cirkvi smerom k občanom a spoločnosti.

Rokovanie vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky v období od 8. 9. po 17. 9. 1993 ukázalo, že ide o zložitú problematiku, ktorá má množstvo najrozličnejších aspektov. Tak ako v príprave návrhu zákona alebo aj na rokovaní vlády o tejto problematike, i vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky boli zaujaté diferencované, často aj protikladné postoje k vráteniu majetku cirkvám. Kým na jednej strane sú námietky voči rozsahu vracania majetkov cirkvám, posunutiu hranice rozhodného obdobia pre reštitúcie pred rok 1948, a požaduje sa súčasne ihneď riešiť vzťahy štátu k cirkvám, vrátane financovania, na druhej strane sa návrh zákona pokladá za danajský dar cirkvám, ktorý nedostatočne rieši otázku vrátenia majetkov, ich rozsah, odkladá vrátenie majetkov o ďalších desať rokov, vôbec nerieši náhrady, či už vecné alebo finačné, za zničený, znehodnotený majetok, zastavené pozemky atď.

Všetky problémy, ako aj uvedené diferencované a protikladné postoje na zákon sa prejavovali už v príprave návrhu zákona. Uvedomovali sme si, že k úpešnému vypracovaniu zákona možno dospieť len za určitých kompromisov obidvoch strán - štátu a cirkvi. Preto sme jeho text pripravili podľa najlepšieho vedomia a svedomia, aj s prihliadnutím na uvedené

skutočnosti pri stálom kontakte s vedúcimi predstaviteľmi viacerých cirkví. Pri rokovaniach vo výboroch sa navrhli aj určité doplnky k zákonu, ktoré možno prijať a premietnuť do textu.

Aký osud stihne tento návrh zákona, bude závisieť od postoja váš všetkých. Myslím si však, že prijatie zákona vytvorí základné predpoklady na moderné usporiadanie vzťahu štátu k cirkvám a náboženským spoločnostiam. Preto podpora tohto zákona by nemala byť vecou sympatií alebo antipatií k cirkvám a náboženským spoločnostiam alebo k politickým stranám a hnutiam, prípadne k vláde, ale vecou práva a spravodlivosti, ako aj ochoty zo strany štátu tento vážny problém za daných ekonomických podmienok spravodlivo vyriešiť. Odporúčam vám, aby ste predložený vládny návrh zákona podporili.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu ministrovi Slobodníkovi. Prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Ľudmilu Muškovú, aby podala správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Vážený pán predsedajúci,
ctené kolegyne, kolegovia,
vážený člen vlády,

dovoľte mi aby som predložila spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam.

Vládny návrh zákona pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Národohospodárskemu a rozpočtovému Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru na prerokovanie do 15. septembra 1993. Súčasne určil na skoordinovanie stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru s tým, aby sa skoordinované stanoviská výborov preniesli do spoločnej správy výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky vládny návrh zákona prerokovali v určenej lehote. Pritom Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky vládny návrh zákona neodsúhlasili, pretože zaň nehlasovala nadpolovičná väčšina jeho členov, a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru odporučil odložiť prerokovanie vládneho návrhu zákona do vyjasnenia dosiaľ neujasnených otázok súvisiacich s rozsahom majetku, s archívnymi dokumentami, vlastníctvom lesov, pôdy, posunom reštitučnej hranice na 8. máj 1945 a z hľadiska ďalších otázok, ktoré vyplynuli z rozpravy vo výboroch.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo s vládnym návrhom zákona súhlasili s návrhmi na jeho zmenu a doplnenie, ktoré máte v spoločnej správe pod číslom 284a.

K jednotlivým bodom správy si dovolím malé upozornenie. V bode 2 chcem upozorniť, že sa tu dostala chyba už v uznesení ústavnoprávneho výboru. Konzultovalo sa to s legislatívou Národnej rady a upozornili, že text tohto bodu má znieť - nie § 1 odsek 3, ale § 3 odsek 3 a odkaz nie číslo 2, ale číslo 4. Keby ste si to láskavo opravili vo svojich materiáloch. A takisto sa nedopatrením dostala tlačová chyba v bode 3, kde § 3 odsek 3 neznie tak, ale má byť § 3 odsek 2. Je to legislatívna pripomienka Národnej rady, ktorú si v týchto výboroch osvojili. Ide o čiste technickú pripomienku.

Využívam právo spravodajkyne a hlásim sa prvá do rozpravy.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne, pani poslankyňa. Je tu jeden problém, ktorý by som vám chcel vysvetliť. Je to zložitá problematika, diferencované postoje a máme už hodne zrelý čas. Z týchto dôvodov pochopte môj prístup, keď vyhlasujem ukončenie dnešného rokovania. Zajtra ráno pokračujeme o 9.00 hodine rozpravou.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

22., 23., 24., 28., 29., 30., septembra,
1., 5., 6., 7. a 8. októbra 1993,

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 22. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

III. časť

X. volebné obdobie

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Budeme pokračovať v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 68 poslancov. Ešte nie sme uznášaniaschopní. Prosím pánov poslancov, ktorí sa nachádzajú v priľahlých miestnostiach, aby sa dostavili do rokovacej sály.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 98 poslancov. Sme uznášaniaschopní. Pokračujeme v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Rokovanie 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky sme včera prerušili pred rozpravou k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam. Pokračujeme teda rozpravou k tomuto zákonu.

Otváram rozpravu o šestnástom bode programu. Do rozpravy mám zatiaľ 6 písomných prihlášok. Ako prvá vystúpi pani spoločná spravodajkyňa, ktorá žiadala slovo ešte pri včerajšom rokovaní.

Prosím, pani spoločná spravodajkyňa.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Vážený pán predsedajúci,
vážení kolegovia,
vážený pán minister,

bod 10 spoločnej správy odporučím prijať s malou úpravou. Táto úprava bola aj úmyslom navrhovateľa tejto zmeny v ústavnoprávnom výbore. Týka sa poslednej vety tohto bodu. Posledná veta by mala znieť: "Na tých, ktorí byty a nebytové priestory užívajú, prechádzajú v čase výpožičky", teda vypustiť slovo "tom" ... atď. Koniec vety je už ten istý, totožný.

Chcem ešte poprosiť vážených kolegov, aby mi všetky pripomienky odovzdávali písomne. Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Ako prvý sa prihlásil pán poslanec Mikloško z KDH. Pripraví sa pán poslanec Plesník z SDĽ.

Poslanec F. Mikloško:

Vážená Národná rada,
vážený pán minister,

Národná rada Slovenskej republiky by mala dnes prijať zákon o náprave niektorých krívd cirkvám. Dovoľte, aby som zaujal stručné stanovisko k tomuto zákonu a k niektorým výhradám voči nemu.

Netajíme sa tým, že klub KDH je za navrátenie majetku cirkvám. Ide o akt spravodlivosti voči právnickým osobám celkom osobitného druhu. Cirkvi sú prítomné na Slovensku od začiatku našich dejín a ich kontinuita nebola nikdy preruše-

ná. Aj tie zložky cirkví, napríklad rehole, ktoré boli za posledné desaťročia umlčané, existovali ďalej a neprerušili svoju právnu a náboženskú kontinuitu.

Argumentuje sa niekedy proti navráteniu majetku tým, že tento majetok nie je vyčíslený. Vyčísliť tento majetok nie je možné z viacerých dôvodov. Ak by sme mali vyčíslovať, museli by sme začať vyčíslením už pri likvidácii tohto majetku, a nejde pritom len o hmotné vyčíslenie.

V roku 1950 napríklad bolo na Slovensku 18 mužských reholí. V týchto reholiach pôsobilo viac ako 1 300 rehoľníkov. Tieto mužské kláštory sa nachádzali na 110 miestach Slovenska. Napríklad benediktíni tu boli od 9. storočia, dominikáni od 13. storočia atď. V týchto kláštoroch boli stáročné knižnice a archívy, ktoré sa v roku 1950 v prevažnej miere nahádzali vidlami na vozy a splesniveli na rôznych miestach. To isté sa týka evanjelickej cirkvi a jej ustanovizní a takisto židovskej obci. Vyčísliť tieto škody nie je možné, ale nie je ani možné dnes vyčísliť tento majetok, pretože by bolo treba každý objekt zhodnotiť, v akom stave sa dnes nachádza, čo prakticky nie je možné.

Zákon ustanovuje, že počas jedného roku sa cirkvi majú prihlásiť a preukázať ten-ktorý svoj majetok. Zaznel argument, že navrátením majetku cirkvám sa im vráti moc. Na tento argument by som rád odpovedal tak, že stačí sa pozrieť na také cirkvi, ako sú americká, nemecká alebo francúzska. Rozhodne nemožno hovoriť, že by patrili medzi chudobné cirkvi. Ich moc pritom nie je žiadna. Éra, kedy mala cirkev aj svetskú moc, je preč. Dnes je svet so všetkými svojimi inštitúciami natoľko sekularizovaný a vybudovaný, že hovoriť o moci cirkvi je nepatričné. Na druhej strane rád by som niekedy ukázal štatistiky, koľko napríklad nemecká cirkev prispieva na tretí svet a i iné humanitárne akcie.

Hodne sa polemizuje s ustanovením, že navrátenie majetku ide za rok 1948, čím sa činí precedens. Ide tu o zvyšky židovského majetku, ide tu o evanjelické, ale i katolícke školstvo. Spravodlivosť vyžaduje, aby sa zvyšujúca časť židovského majetku vrátila židovskej náboženskej obci. Čo sa týka školských zariadení, pamätáme sa, že problém vzniku cirkevných škôl bol v prvom rade problém budov. To, že cirkvám záleží na ich vlastnom školstve, je vec naprosto prirodzená a v pluralitnej spoločnosti aj vítaná. Tu by som zvlášť zdôraznil potreby evanjelickej cirkvi, ktorá ako pomerne malá cirkev - podľa posledného sčítania 6 % - potrebuje budovať svoje zázemie. Ale týka sa to aj iných cirkví.

Na záver môjho vystúpenia by som chcel ešte povedať nasledovné: V roku 1950 bolo na Slovensku 21 ženských rehoľných spoločností. Žilo v nich viac ako 4 200 rehoľníc. Tieto ženské rehole pôsobili na 244 miestach Slovenska, a to prevažne v charitatívnych službách. Vrátiť majetok cirkvám znamená tiež umožniť pokračovať v tejto práci. To isté sa týka výchovnej, kultúrnej a osvetovej stránky života cirkví a náboženských spoločností. Ale v tomto zákone sa kladú tiež základy vyriešenia materiálneho vzťahu medzi štátom a cirkvami. Je totiž ťažko si predstaviť, že pri postupnej premene hospodárskeho systému v Slovenskej republike cirkvi a náboženské spoločnosti zostanú financované po starom. Práve, keď sa ukáže materiálna stránka vráteného majetku, možno prikročiť k riešeniu celej otázky.

Vážené poslankyne a poslanci, verím, že prijatím zákona o navrátení majetku cirkvám urobí tento parlament ďalší krok k náprave tých škôd, ktoré minulý politický systém za sebou zanechal. Jednotlivé pripomienky za náš klub prednesie iný poslanec KDH.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Plesník z SDĽ. Pripraví sa pán poslanec Lauko z KDH.

Poslanec J. Plesník:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

z poverenia poslaneckého klubu Strany demokratickej ľavice vám predkladám stanovisko k zákonu o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam. Poslanecký klub Strany demokratickej ľavice považuje predložený zákon za závažný a jeho stanovisko k nemu je nasledovné:

Poslanecký klub SDĽ vychádza z vedomia, že ide o akt spravodlivosti. Krivdy treba napraviť, riešiť a vyriešiť otázku vrátenia majetku cirkvám. Predložený vládny návrh to však robí spôsobom, ktorý v predloženej podobe naši poslanci nemôžu podporiť. Máme k nemu tri zásadné výhrady.

Prvá výhrada spočíva v tom, že sa reštitučná hranica posúva na 1. máj 1945, t. j. pred doteraz rešpektovanú reštitučnú hranicu 25. február 1948. V dôvodovej správe nie je vonkoncom zdôvodnený tento postup, pretože sa v nej hovorí len toľko, že - citujem: "Podľa súčasného stavu nášho právneho poriadku a celkového prístupu k zákonnému odstraňovaniu krívd spôsobených v rokoch 1948 až 1989, osobitne majetkových, zostala nedoriešená otázka vrátenia cirkevného majetku." Zdôvodňuje sa iba posunutie začiatku reštitučnej hranice pri židovských náboženských obciach, ktoré naozaj možno považovať za výnimočné. Podľa informácie predstaviteľov židovských náboženských obcí na gestorskom výbore má tento po-

sun vskutku najskôr symbolický význam, pretože v rokoch 1938 až 1945 boli arizované majetky fyzických osôb, ale nie právnických osôb. Keď sme položili vo výboroch predkladateľom otázku prečo sa posúva reštitučná hranica na 8. máj 1945, odpoveď znela, že dôvodom sú rozhodnutia Slovenskej národnej rady o poštátnení školstva, najmä cirkevného, z roku 1945.

Z textu zákona vyplýva, že za rozhodnutia, ktorých obsah bol v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti, sú podľa § 4 ods. 2 písm. a/ považované nariadenia Slovenskej národnej rady číslo 34 z z roku 1945, zo dňa 16. mája 1945 o poštátnení školstva na Slovensku, nariadenie Slovenskej národnej rady č. 47 z roku 1945, zo dňa 26. mája 1945 o poštátnení majetku pri školách poštátnených nariadením číslo 34 a nariadenie číslo 80 z roku 1945, zo dňa 25. júla 1945 o poštátnení internátov. Vyššie vymenované nariadenia nadväzovali na nariadenie o poštátnení škôl prijaté počas Slovenského národného povstania na 2. zasadnutí Slovenskej národnej rady dňa 6. septembra 1944, ktoré vyšlo ako nariadenie Slovenskej národnej rady číslo 5 z roku 1944. Podľa vtedajšieho poverenika pre školstvo a národnú osvetu Jozefa Lettricha - myslím, že uvedené meno vám nie je neznáme - toto nariadenie vedno s ďalšími nariadeniami zrušilo - citujem "spiatočnícky školský systém na Slovensku zavedený ľudáckym režimom". Koniec citátu. Toľko o tom napísal menovaný Jozef Lettrich v roku 1945.

To znamená, že povstalecké nariadenie o poštátnení školstva bolo radikálnou reakciou na vtedajší školský systém tak, ako sa etabloval na základe právnych predpisov od roku 1939, ktoré postavili školský systém Slovenského štátu na cirkevnom školstve. Konkrétne na základe zákona číslo 308 z roku 1940 sa základom školského systému na Slovensku stali cirkevné školy. Obecné mali existovať iba v nevyhnutných prípadoch za situácie, že by sa stretli konfesné záujmy

cirkvi. Takže základným typom školy bola cirkevná škola, pričom všetky jej náklady hradil štát. Dovtedajší udržovateľ ľudových škôl mal dať cirkvi do bezplatného užívania všetky nehnuteľnosti slúžiace školským cieľom, ako i výnos základnín a fondov určených pre školské ciele. To sa do rúk cirkvi dostalo viacero školských budov, ktoré boli predtým štátne.

Ako sa uvádza v dôvodovej správe zákona z roku 1940, tento zákon bol namierený predovšetkým proti liberalistickému duchu predchádzajúceho školského systému presadzujúceho sa už od roku 1868. Poštátnenie škôl sa preto javilo povstaleckej Slovenskej národnej rade ako najlepšia a najschodnejšia cesta k obnoveniu demokratického charakteru školy. Nevidíme príčinu prečo by mala byť spochybňovaná demokratičnosť týchto rozhodnutí napriek tomu, že hoci boli predložené návrhy, nedoriešená zostala otázka náhrad za poštátnené školy. Posun reštitučnej hranice pred 25. február 1948 znamená, podľa nášho názoru, nebezpečný precedens, a to hneď z niekoľkých príčin. Uvedomujeme si, že uvedené nariadenia Slovenskej národnej rady sú súčasťou právnej kontinuity povojnového Československa. Spochybnením demokratičnosti uvedených nariadení sa otvára možnosť pre spochybnenie ďalších nariadení. A komu to potom môže vyhovovať? Z takéhoto posunu je možné navyše odvodiť aj právnu kontinuitu so Slovenským štátom z roku 1939 až 1945 v jeho vtedajších hraniciach, čo si, predpokladáme, nikto z nás neželá. Spomenutý precedens by mohol otvoriť aj požiadavky a nároky ďalších právnických osôb, ktoré z rozličných príčin prišli o majetok v období rokov 1945 až 1948. Napriek ubezpečeniu, že nijaké reštitúcie právnických osôb už nebudú, predložený zákon môže byť kamienkom, ktorým sa uvoľní táto lavína.

Druhá naša výhrada spočíva v tom, že bez poznania rozsahu majetku navrhovaného na vrátenie nie je možné posúdiť dopad zákona. Vláda Slovenskej republiky v dôvodovej správe neuvádza rozsah majetku navrhnutého na vrátenie, pretože

údajne nemá podklady. Známe sú len viac či menej kvalifikované odhady. Pritom podľa zákona číslo 219 z roku 1949 boli cirkvi povinné urobiť súpis svojho majetku do konca roku 1949 a nahlasovať každoročné zmeny a pohyby v tomto majetku. Tieto dokumenty však Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky nemá, a to napriek tomu, že sa odovzdávali na jeho odbor pre veci cirkevné. Až v ostatných týždňoch objavil, tak ako to tu zvestoval pán poslanec Javorský, v Ústrednom štátnom archíve archívny materiál dotýkajúci sa cirkví a pravdepodobne aj ich majetku. Aj pod vplyvom týchto informácií prijal gestorský výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru uznesenie odporúčajúce Národnej rade Slovenskej republiky odloženie prerokúvania tohto zákona do vyjasnenia doteraz nejasných otázok a aspoň predbežného spracovania nájdeného archívneho materiálu. Za toto uznesenie hlasovali aj prítomní poslanci za KDH. Otázka, prečo vedenie KDH zaujalo iný postoj tu, na tomto rokovaní, už nie je otázkou verejnou, ale domnievame sa, politickou.

Treťou našou výhradou je fakt, že nie je odôvodnená šírka navracaného majetku. Podľa nás je sporný napríklad návrh na vrátenie poľnohospodárskej pôdy, lesov a viníc. Právne argumenty k tejto otázke prednesie, tak ako uvádzal, kolega Mikloško, i môj poslanecký kolega. Ide nám tu nielen o právnu, ale aj o vecnú stránku, pretože v dôvodovej správe chýba ekonomický rozbor toho, aký ekonomický prínos bude znamenať nájomné, či iné možné výnosy z vrátených lesov, viníc a pôdy. Chýba tiež rozbor toho, aký bude mať dopad nájomné vyberané cirkvami napríklad na ceny potravín.

Otázka rozsahu vráteného majetku úzko súvisí s celkovým riešením vzťahu štátu a cirkvi. Vláda Slovenskej republiky v dôvodovej správe uvádza, že tento problém by sa mal riešiť až po uplynutí prechodného obdobia troch až piatich rokov, kedy by sa prešlo na daňový systém financovania cirkví. Tento termín je nereálny, pretože vzhľadom na lehoty uvedené

v zákone, napríklad v § 5 a § 11, sa faktický stav po troch až piatich rokoch výrazne nezmení. Naviac podotýkame, že by to riešilo majetkovú podstatu možno dvoch či troch cirkví registrovaných v Slovenskej republike, ale väčšina cirkevných obcí nemá majetkovú podstatu, ktorá by mohla predznamenať odlúčenie cirkvi od štátu.

Nový zákon o základných vzťahoch štátu a cirkvi, ako aj ich financovaní, by mal byť spracovaný a predložený súbežne so zákonom o navrátení majetku. Nový zákon by mali vypracovať predovšetkým tí, ktorých sa to týka - odborníci z cirkví, vlády a Národnej rady, a to po kvalifikovanej analýze ekonomických možností štátu a cirkví, ako aj možnosti daňovej podpory cirkví, veriacich. Pri spracovávaní takého zákona by sme sa mali oprieť aj o európsku alebo západoeurópsku skúsenosť, ku ktorej patrí sekularizovaný svetský štát s odlukou cirkvi od štátu. Jej konkrétna podoba môže byť rozličná, ale mala by garantovať cirkvám samostatnosť a účasť na duchovnom živote spoločnosti. A predpokladám, že o toto nám v tomto kontexte zákona ide.

Z hľadiska poslaneckého klubu Strany demokratickej Ľavice by našej predstave zodpovedal taký rozsah vracaného majetku, kde by sa nevracali lesy, vinice a veľkostatky, ale sakrálne objekty, kláštory, cirkevné školy, charitatívne zariadenia a knižnice, teda nehnuteľnosti potrebné na výkon duchovnej činnosti cirkvi. Takémuto pohľadu sú blízke pohľady občanov Slovenska i nám známe názory nižšieho duchovenstva. Z májového výskumu verejnej mienky vyplýva, že zhruba polovica z 1 257 opýtaných respondentov je proti vráteniu lesov, lúk a polí cirkvi, za ich úplné vrátenie každý šiesty respondent, pri budovách a objektoch je názorová hladina obrátená. Proti ich vráteniu bol každý šiesty respondent, za vrátenie všetkých bola tretina a za vrátenie všetkých alebo niektorých budov je takmer 80 % opýtaných.

Z názorov nižšieho duchovenstva vyberám na záver jeden citát - citujem: "V rámci reštitúcie sa majú cirkvi uchádzať o to, čo nevyhnutne potrebujú k svojmu životu a postaveniu. To sú chrámy, kláštory, cirkevné školy, cirkevné knižnice, písomnícke bohatstvo, cirkevné matriky a sociálne ústavy, ktoré im boli nezákonne odňaté. Reštitúcia v plnom rozsahu vyvolá odpor a opovrhnutie ľudu a navodí falošný dojem bohatstva cirkví v očiach ich neprajníkov, ale aj v očiach ľudí, ktorí zo dňa na deň chudobnejú. Budú kladené na jednu úroveň s tými, ktorí dnes nekontrolovane a nečestne bohatnú." Koniec citátu.

Vážené kolegyne, kolegovia, to nie sú naše výroky, to je citát z názorov nižšieho duchovenstva, tak ako sme ich zaznamenali pri prerokúvaní takto predloženého návrhu zákona. Záverom preto navrhujeme, aby prerokovanie zákona riešiaceho takúto problematiku bolo odložené do vyjasnenia si týchto závažných otázok, aby sa hľadala taká jeho podoba, ktorá by bola širšie i vo verejnosti prijateľná. Predkladám preto návrh, aby Národná rada Slovenskej republiky hlasovala o vrátení predloženého návrhu zákona vláde Slovenskej republiky.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Mikloško, pán poslanec Brňák.

Poslanec F. Mikloško:

Rád by som upozornil kolegu z predchádzajúcich lavíc pred nami, že už sme o tom hlasovali. Ani farár dvakrát nekáže. Už sme hlasovali o tom, že zákon sa neodkladá.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážení, máme otvorenú rozpravu, pokračujeme v rozprave. Ešte poznámka pána poslanca Brňáka.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predsedajúci,
pani poslankyne a páni poslanci,

krátkou poznámkou by som chcel zareagovať na časť vystúpenia pána poslanca Plesníka, kde tlmočil stanovisko klubu SDĽ k tejto problematike. Mám na mysli najmä výčitku pod poradovým číslom 1, ktorá sa dotýka principiálneho postoja Strany demokratickej ľavice v tom smere, že sú zásadne proti tomu, aby sa hranica reštitučných nárokov posúvala pred rok 1948. Nie tak dávno sa schvaľovala novela zákona číslo 229 z roku 1991 Zb. o vrátení poľnohospodárskej pôdy. V súvislosti s týmto zákonom som podal návrh, aby začiatok rozhodného obdobia bol vrátený z roku 1945 na dátum 25. februára 1948. Aj Strana demokratickej ľavice bola proti tomuto návrhu, mala dokonca pri tomto návrhu spoločného spravodajcu. Takže, páni zo Strany demokratickej ľavice, niekde hranice áno a niekde nie? Inými slovami povedané, precedens pred rok 1948 pre účely reštitúcií je už vytvorený zatiaľ až po rok 1945, a to aj so súhlasom Strany demokratickej ľavice.

Osobne, pokiaľ sa môžem vyjadriť aspoň jednou vetou k predloženému návrhu zákona, vnímam tento predložený návrh zákona ako ďalšiu zo zásadných právnych noriem, ktoré robia proces po novembri 1989 nezvratným, a v tomto kontexte aj vnímam niektoré hlasy proti tomuto návrhu zákona.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Brňákovi. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Rea.

Poslanec J. Rea:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

pokračoval by som k stanovisku pána poslanca Plesníka, ich klubu k otázke 2, kde spochybňujú, že nie je zistený rozsah majetku, ktorý sa má vrátiť, že vraj cirkvi mali v roku 1949 uloženú povinnosť urobiť zoznam. Takže ho robili z titulu prikázania vtedajšieho komunistického režimu. Aby ešte ako-tak mohli existovať, robili si ho tak, že do toho zoznamu zrejme ani v dobrom nemohli dať celú plejádu tohto majetku. A teraz vy, pán poslanec, sa chcete k tomu pripojiť a pokračovať v tom, že vtedajší režim im to prikázal. Chcete v tom pokračovať. Ja som tomu tak rozumel. Potom si to môžeme ináč vysvetliť.

V tom druhom zasa máte šírku toho majetku, ktorý sa ide vracať. To sú lesy, pôda, vinice a veľkostatky. Prosím vás, opakujem, im sa nejde vracať, oni si požiadajú, čo budú chcieť, takže sa im nasilu nič nebude dávať. To, čo doložia dokladmi, to im štát vráti, keď zákon prijmeme, a ja ho podporujem, aby sme ho prijali. Zo štatistiky iste viete, že tento rok bola veľmi slabá úroda obilia. Na Slovensku je cez 1 milión ha ornej pôdy. Pre Slovensko sa dorobil dostatok potravinárskeho obilia pri tak nízkej úrode. Chýba možno nejaká čiastka obilia, ktoré je krmne. Pretože väčšina poľnohospodárskych podnikov je už privátna, po mojich skúsenostiach, ktoré som získal cez prázdniny, ako to nahlasovali do štatistiky, aké majú zásoby, viem, že táto štatistika, ktorá

je spracovaná, nie je až taká vieryhodná. Takže tých 30 tisíc ha ornej pôdy, ktorú by si cirkev prípadne mohla požadovať na vrátenie, pre potravinovú bezpečnosť tohto štátu neznamená nič, a tobôž nie, že by to náhodou malo dopad na ceny u obyvateľov. Prečo tu rozprávame takú demagógiu, že to bude mať dopad na ceny potravín? Sám si to neviem dobre predstaviť, že vôbec ste to mohli, pán poslanec, takto klasifikovať.

Čo sa týka lesnej pôdy, prosím vás pekne, kto sa teraz o túto pôdu stará? Však sme v štádiu deetatizácie celej spoločnosti, privatizácie štátneho majetku. A kto bude štát zastupovať, aby tieto lesy spravoval? Keď privatizujeme ostatný štátny majetok, prečo by na právoplatný majetok nemohli uplatniť právo ich majitelia?

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. S faktickou poznámkou sa prihlásil ešte pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Pán poslanec Rea ma trošku predbehol, ale predsa by som len chcel doplniť, o aké zavádzajúce údaje ide zo strany nepriaznivcov tohto návrhu zákona. Už aj v tlači odzneli názory, že cirkev bude relevantným činiteľom pri tvorbe cien pôdy. Teraz sme počuli, že bude ovplyvňovať ceny potravín. Pán Rea má pravdu. Celkove ide zhruba o jedno percento pôdy, ktoré je v hre proti celkovému pôdnemu fondu poľnohospodárskej a lesnej pôdy.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Hraško.

Poslanec J. Hraško:

Nedá mi, aby som nepovedal pánu Brňákovi, že sme hlasovali za navrátenie majetku zobraného pred februárom 1948 fyzickým osobám, kde bola neoprávnene použitá kolektívna vina a z titulu kolektívnej viny zobraný majetok. To je niečo iné ako konfiškovaný majetok právnických osôb v tomto období. Aby bolo jasné, o čom hlasujeme, aby sme si tieto veci nemýlili.

Druhá poznámka - odznel tu výrok o neľudskom komunistickom režime, ale židovský majetok a čiastočne aj majetok evanjelickej cirkvi zobral rovnako neľudský fašistický režim Slovenského štátu. Aby to tiež bolo jasné v tomto parlamente, že majetok nekonfiškoval len jeden, ale dva neľudské režimy.

Posledná poznámka k pánu Reovi. Nechcem s ním polemizovať, ale ako som to už raz povedal z tej tribúny, je niečo iné, kto vlastní pôdu a kto na tej pôde robí. Nám ide o to, aby sa nezobrala pôda tým, ktorým bola prerozdelená a obrábajú ju. Preto, že nemáme vedomosti, či nedošlo náhodou k zdvojenému vlastníctvu, že poštátnená cirkevná pôda bola potom pridelená fyzickej osobe, treba tieto veci treba vyriešiť, aby potom nedošlo k prijatiu takej normy, o ktorej sa bude v budúcnosti hádať a sporiť.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, ešte faktická poznámka - pán poslanec.

Poslanec J. Varjú:

Vážené dámy, a páni,

chcel by som reagovať na vystúpenie pána poslanca Brňáka a chcel by som spresniť jeho vtedajší pozmeňujúci návrh, o čom hovoril. Vtedy navrhoval vypustiť z § 6 odsek 2, ktorý má riešiť reštitúciu konfiškovanej pôdy. Chcel by som upozorniť, že v tomto prípade nebol porušený princíp "pred rok 1948", pretože tento paragraf je v súlade s nariadením Zboru povereníkov z roku 1948, v zmysle tohto nariadenia, kde sa už rehabilituje konfiškovaná pôda a v súlade s týmto nariadením sa riešia tieto veci. Takže principiálne tu nebol posun hranice pred rok 1948 a v novelizácii zákona 229 ostalo toto obdobie, ako bolo v zákone. Takže to bolo trochu niečo iné. Ešte by som chcel dodať, že za váš pozmeňovací návrh hlasovalo, keď sa dobre pamätám, 5 poslancov. Ostatní sa zdržali hlasovania alebo boli proti, takže nielen SDĽ, ale aj ostatné politické kluby.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Koncoš, potom pán poslanec Bajan.

Poslanec P. Koncoš:

Pán podpredseda,
pán minister,
dámy a páni,
vážení hostia,

tak trochu s prekvapením počúvam, koľko asi pôdy, aká výmera sa bude dotýkať reštitúcií. Zrejme skutočne ani tí,

ktorí navrhujú vrátiť pôdu, nevedia, o koľko pôdy by išlo, ani tí, ktorí by prípadne žiadali. Ak dovolíte, uvediem niekoľko údajov zo štatistických ročeniek z rokov 1930 až 1935, teda z prvej Československej republiky.

Je známe, že cirkev ako taká nebola právnickým subjektom, ktorý vlastnil pôdu. Pôdu vlastnili jednotlivé diecézy a jednotlivé obce. Predložím vám prehľad vlastníctva pôdy v tých rokoch podľa diecéz. Diecéza Banská Bystrica 20 045 ha poľnohospodárskej pôdy, Nitra 15 454 ha, Spiš 16 538 ha, Ostrihomská kapitola na Slovensku 52 608 ha, Premonštrát Jasov 12 449 ha, diecéza Bratislava 2 175 ha, Cirkevná univerzita Bratislava 9 761 ha, Náboženská základňa Bratislava 4 712 ha. Toto je spolu 133 742 ha poľnohospodárskej pôdy.

Okrem toho treba povedať, že poľnohospodársku pôdu vlastnili priamo aj jednotlivé obce. Ani sa neodvažujem tipovať, koľko je takejto pôdy. Teda chceme niečo vracať a nevieme, čo chceme vracať. U lesov podľa týchto štatistických ročeniek vlastnila cirkev 77 096 ha. To bolo na Slovensku. Osobitne bola vykazovaná Podkarpatská Rus 23 804 ha, z toho časť bola na území dnešných okresov Humenné, Svidník atď. Toľko na spresnenie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Chcel som sa prihlásiť hneď po pánu akademikovi Hraškovi. Ak som tomu dobre rozumel, pán akademik Hraško tu - aspoň pre mňa - urobil dosť zásadné vyhlásenie resp. použil prímer, ku ktorému by som sa sám neodvážil, a to, že prirovnal komunistický režim k fašistickému, čo doteraz členovia SDĽ odmietali - pozri inkriminovaný zákon Federálneho zhro-

maždenia. Som trošku prekvapený, ale vlastne nebránim sa tomu. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
vážené kolegyne, kolegovia,

nedá mi neozvať sa k tomu, aké názory o navrátení majetku cirkvi a cirkevným spoločnostiam tu pertraktujú predstavitelia SDĽ. Keď sme sa rozhodli, že náš štát nastúpi na trhový mechanizmus, myslím si, že jednou z prvotných úloh tohto štátu je vrátiť to, čo, komu, kedy patrilo. Môj predrečník hovorí, že chceme vracať a nevieme čo vracať. Myslím si, že každý pred sebou máme návrh zákona, ktorý hovorí o navrátení majetku cirkvám a cirkevným spoločnostiam, takže vieme, čo chceme vracať. Je otázka, aby sme sa dohodli na tom, či to vrátiť chceme alebo nie, alebo či to chceme obmedziť alebo neobmedziť. Zásadne trvám na tom, že je potrebné, aby každému, kto má v pozemkovej knihe zavedený majetok, bol tento majetok bezodkladne vrátený. Keď budeme o tomto jednať a rozmýšľať tak, ako dodnes stojí navrátenie majetku alebo navrátenie pôdy tým, ktorým patrí, tak nikde nedôjdeme. Minule som sa opýtal, v akom štádiu je transformácia poľnohospodárstva. Transformácia poľnohospodárstva úplne stojí. Dovolím si povedať z tohoto miesta, že existuje minimálne 80 % predsedov družstiev, ktorí riadia družstvá, pričom tam nemajú ani piaď zeme. Prepáčte, trošku som odbočil.

Chcel by som prečítať stanovisko alebo úryvok zo stanoviska Generálneho biskupského úradu evanjelickej cirkvi

- citujem: "Pokladáme za potrebné poukázať na jednu skutočnosť. V tlači sa objavili stanoviská, že cirkev získala svoje majetky darmi od panovníka a magnátov, ktoré boli často konfiškátmi. Tým sa napadá morálne právo cirkví na vrátenie takéhoto majetku. V prípade našej cirkvi sa musíme proti takejto interpretácii ohradiť. Naša cirkev svoje súkromné majetky nezískala donáciami od Habsburgovcov ani magnátov, len nepodstatnú časť získala dedičstvom alebo darom od svojich zámožnejších členov. Podstatnú časť svojho majetku nadobudla z halierových darov drobných veriacich. Išlo o dary z obetavosti a lásky k cirkvi, aby sa zabezpečili jej najnutnejšie a najpotrebnejšie potreby. Cirkev bola na takúto obetavosť svojich členov odkázaná. Z takýchto peňazí postavila cirkev aj svoje školy. Vychovávala tam mladú generáciu nielen pre seba, ale aj pre národ a celú spoločnosť. Hádam nikoho nemusíme presviedčať, akú úlohu zohrali evanjelické školy v histórii nášho národa."

Myslím si, že prijatím tohto zákona urobíme zadosťučinenie tomu, že skutočne dokážeme, že Slovensko je demokratická krajina, ktorá nastúpila na cestu trhového hospodárstva.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Brňák, potom pán poslanec Móri.

Poslanec P. Brňák:

Dovoľte, nechcem viesť jalovú polemiku na verejnosti v súvislosti s mojím vystúpením, ale predsa len, pán poslanec Hraško, ja som nevyvracal ani som nevidel potrebu vyvrá-

tiť skutočnosť, že v súvislosti so zákonom číslo 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov ide o reštitúciu fyzickým osobám. S tým súhlasím, ale nesúhlasím s názorom, ktorý vyslovil pán poslanec Varjú v tom smere, že v súvislosti s týmto názorom sa nejde pred rok 1948. Podľa mňa sa ide pred rok 1948. Vyslovil som len svoje stanovisko k stanovisku poslaneckého klubu Strany demokratickej ľavice, kde vyslovili principálny postoj možnosti vytvorenia - podľa slov pána Plesníka - nebezpečného precedensu s tým, že by sa reštitúcie mali dotýkať aj spred roka 1948. Čiže reagoval som len na túto skutočnosť, nie na veci, kto a ako bol reštituovaný.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. O slovo sa prihlásil pán poslanec Móri a následne pán poslanec Javorský.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán podpredseda,

chcel by som reagovať na vystúpenie pána poslanca Koncoša z tohto dôvodu: Minimálne by sa dalo polemizovať o tom, či skutočne teraz náboženské organizácie vlastnia poľnohospodárske veľkostatky, pretože ich tieto organizácie nevlastnili už po rokoch 1942 a 1943, kedy boli dobrovoľne rozparcelované so súhlasom arcibiskupa Kmeťku.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Javorský.

Poslanec F. Javorský:

Vážený pán podpredseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

chcel by som tiež čiastočne zareagovať na to, čo tu už odznelo z úst tých, ktorí namietajú voči prerokúvaniu a prijatiu navrhovaného zákona. Keď sa spochybňuje opodstatnenosť posunu hranice k máju 1945, pýtam sa ich, či poznajú niektoré nariadenie Slovenskej národnej rady alebo zákon z obdobia po Februári 1948, ktorý vlastne zoštátňuje cirkevný majetok. Práve, že ide o zákony a nariadenia Slovenskej národnej rady, ktoré sú vydané v období rokov 1945 až 1947, čiže už aj z toho dôvodu, keď chceme hovoriť o prinavrátení, musíme ísť do doby, kedy bolo praktické znárodňovanie. To je len - povedal by som - právna rovina. Druhá je politická. A k tomu mi dovoľte odcitovať hodnotenie tejto doby a významu konfiškácie týchto majetkov pre vtedy nastupujúcu komunistickú stranu.

Samuel Cambel vo svojej práci "Agrárna otázka na Slovensku" na strane 109 hovorí: "Konfiškácia však aj tak viedla k podstatnému oslabeniu monopolu veľkého vlastníctva pôdy a tým bola súčasťou likvidácie základných mocenských a hospodárskych pozícií buržoázie ako triedy, hoci si to masy pracujúcich ani neuvedomovali. Bola nástrojom ďalšieho upevňovania zväzku medzi robotníctvom, a tým prispela k vytváraniu zárodkov diktatúry proletariátu." Nechcem tu citovať Gottwalda a ďalších, ktorí tento akt hodnotia, ale v každom prípade celá konfiškácia cirkevného majetku sa robila v réžii komunistickej strany. Aj v tomto období.

Chcem upozorniť tých, ktorí pochybujú, napríklad pán Rea, či je dôkladná evidencia zoštátneného majetku. Naozaj existuje a je presná. Netreba spochybňovať rešpektovanie zá-

kona číslo 218 z roku 1949 o ekonomickom zabezpečení cirkví. Všetky cirkvi a náboženské spoločnosti urobili do polovičky januára 1950 súpisy hnuteľného a nehnuteľného majetku. Ten sa nachádza vo fondoch Povereníctva poľnohospodárstva a pozemkovej reformy, čiastočne na povereníctve kultúry a tiež vo fonde Úradu pre veci cirkevné. Takže o tom netreba pochybovať. Ako dôkaz a na spresnenie údajov, ktoré tu vyzneli o rozsahu majetku, ktorý bol zoštátňovaný, chcem sa oprieť o autentický doklad zo 6. novembra 1950.

Povereníctvo pôdohospodárstva oznamuje Slovenskému úradu pre veci cirkevné, že pokiaľ ide o štatistické údaje o pôdohospodárskom majetku rímsko-katolíckej cirkvi na Slovensku dotknutého revíziou podľa zákona číslo 142/1947 v znení vyhlášky číslo 145/1948 Zb. a výkupom podľa zákona číslo 46/1948 Zb., k revízii bola prihlásená výmera 30 223 ha poľnohospodárskej a 65 140 ha lesnej pôdy. Spolu teda 95 363 ha. Štát z tejto výmery nadobudol 93 242 ha, vlastníkom bola ponechaná výmera 1 114 ha.

V ďalšom bode, pokiaľ ide o výkup pôdy, bola do 1. 10. vykúpená výmera 45 927 ha poľnohospodárskej pôdy, 4 672 ha lesnej pôdy, spolu 50 599 ha. Vlastníkom bola ponechaná výmera 3 121 ha. Čiže zaokrúhlene všetok majetok poľnohospodárskej a lesnej pôdy je necelých 150 000 ha, čo je v prepočte na územie Slovenskej republiky presne 3,2 % vtedajšieho majetku. A ešte naviac, cirkev - ani tento zákon to nerieši - si nenárokuje ďalšiu časť zhabaného majetku.

Ministerstvo financií v novembri 1949 a následne Povereníctvo financií v roku 1949 dalo príkaz všetkým peňažným ústavom na Slovensku, aby urobilo súpis peňažných účtov a vkladov všetkých cirkví a cirkevných inštitúcií. Celková výška takto uloženého a zoštátneného majetku predstavuje podľa archívnych dokladov, z ktorých čerpám, 298 065 530,27 korún. Tohoto majetku, ako som informoval, cirkevné kruhy sa

fakticky vzdávajú, nenárokujú si navrátiť touto formou znárodnený majetok. Len toľko na vysvetlenie.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
kolegyne a kolegovia,

chcem len pripomenúť k tomu, o čom tu bola reč, o poštátnení základných škôl, cirkevných škôl po predchádzajúcom scirkevnení za Slovenského štátu. Je jasné, že na štátne a obecné školy /išlo o základné školy/, ktoré za Slovenského štátu boli scirkevnené, si cirkev žiaden nárok nerobí. Ale vždy predtým už existovali cirkevné školy, ktoré boli majetkom cirkevných organizácií, tak ako to povedal pán Chamula. Ide o kontinuitu tohoto majetku.

Ďalej by som si dovolil poznamenať jednu vec. Divím sa, že tento parlament, ktorý prijal ústavu, zabudol na to, že existuje v nej článok 20: "Každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu."

Ďalej v odseku 4 toho istého článku sa hovorí: "Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu." Neviem si teda vysvetliť - ak ktosi si nezákonne nejakú vec privlastní, môže

slobodne rozhodovať o tom, koľko a čo má z toho vrátiť, alebo či celkom jednoducho ukradnutá vec sa musí vrátiť svojmu zákonnému majiteľovi, alebo sa musí nahradiť. Ak sa jej vzdá, to je jeho vec, ale apriori sa nemôžeme postaviť za stanovisko, že niečo vrátime, niečo zmiernime a niečo si právom silnejšieho necháme. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Páni poslankyne,
páni poslanci,

ďakujem pánu Dr. Neuwirthovi. Ušetril mi čas vystúpenia. Týmto som chcel začať - ústavnými zásadami.

Pán poslanec Plesník, akt spravodlivosti, ktorý má odčiniť krivdy popáchané desaťročiami, je vždy náročný, vždy ťažký a pre niektoré vrstvy obyvateľstva bolestný. To si povedzme na rovinu. Hovoríte, že treba vrátiť cirkvi sakrálne objekty, školy, kostoly, ostatné objekty, ktoré potrebuje pre svoju činnosť. Mohli by ste mi povedať, z čoho budú cirkvi udržovať tieto objekty ak im nedáme majetok, ak nevytvoríme na to podmienky? Pokiaľ sa pamätám, zo štátneho rozpočtu dostávala cirkev okolo 370 miliónov korún. Vieme, na čo boli tieto peniaze určené. V tom je aj ochrana týchto pamiatok, ale ani zďaleka to nekryje všetko. Ak chceme riešiť vzťah cirkvi a štátu, podľa mňa, naozaj musíme začať návratom majetku cirkvám.

Spomínali ste nemecké cirkvi a niektoré iné. Nezabúdajme, že na Slovensku je 80 %, možno nejaké percento hore alebo dole, veriacich, ktorí majú otvorený, priamy vzťah

k cirkvám. A nie je to len otázka citového postoja. Je to skoro - možno povedať - existenčná otázka týchto veriacich a cirkví. Nemožno naprávať krivdy tak, že povieme prepáčte a hádam v budúcnosti vám niekedy niečo dáme. Dotkli ste sa veľmi citlivej otázky. To je rozsah tohoto majetku a dôkaz o vlastníctve majetku. Pán Plesník, práve komunistická strana a vláda, ktorá tu šafárila štyridsať - neviem koľko rokov mala priamy záujem zahmliť vlastníctvo, zahmliť za každú cenu, pretože to, čo nepatrilo nikomu, patrilo štátu. Táto zásada bola známa. Preto sa prestali evidovať zápisy v pozemkových knihách. Preto sa prenieslo vlastníctvo na úrady geodézie a kartografie, ktoré ani zďaleka nemohli pozemkové knihy nahradiť.

Áno, dokazovať vlastníctvo cirkví bude náročné a ťažké. A práve, že to bude ťažké, navrhujem, aby v § 5 ods. 1 nebola uvedená 12-mesačná lehota na prihlásenie týchto nárokov. Povinná osoba musí písomne v lehote 12 mesiacov vyzvať oprávnené osoby na vydanie majetku. Navrhujem, aby táto lehota bola zmenená na lehotu 24 mesiacov. Pán poslanec vašej strany v ústavnoprávnom výbore navrhoval 6 mesiacov. Neexistuje, aby táto lehota, aj keď pán poslanec Javorský hovorí, že toto vlastníctvo je dokázané, stačila na dokázanie a podloženie návrhov na návrat tohoto majetku zo strany oprávnených osôb. Priatelia, myslím si, že tento akt spravodlivosti - pán Plesník to tak nazval, rád to beriem - treba bezpodmienečne realizovať. Realizovať práve v tomto čase. Klub poslancov Hnutia za demokratické Slovensko tento návrh zákona podporí. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pani poslankyňa Gbúrová, potom pán poslanec Plesník, pán poslanec Korec.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

pôvodne som bola prihlásená do diskusie. Nakoľko v priebehu množstva faktických poznámok bolo pomenovaných už niekoľkých problémov - samozrejme, nie vyriešených - rozhodla som sa, že svoj diskusný príspevok časovo obmedzím na faktickú poznámku. Prosím vás, prijmite moje vystúpenie ako úprimné uvažovanie. Nikoho sa nechcem osobne dotknúť, tým viac našej kostrbatej histórie, v ktorej sa majetky získavali, dedili, darovali a konfiškovali. Týkalo sa to ponajviac pozemkového vlastníctva poľnohospodárskej pôdy a lesov, ba dokonca v dávnejšej histórii i vody a prostého človeka. Donedávna som bola presvedčená a s tým so šla i do volieb, že reštitúcie bude v minulosti deliť čiara od februára 1948, keď sa v Československu vytvoril a upevnil autoritatívny režim vlády jednej strany. Preto som prekvapená, že sa táto hranica posúva v prípade majetkov cirkví v Slovenskej republike pred rok 1948. Domnievam sa, že je to precedens, ktorý môže mať nedozerné následky v nekonečnej čiare pokračovania reštitúcií posúvaním hraníc.

Nie vždy výnimka potvrdzuje pravidlo. Často sa z výnimky stane zovšeobecňujúce pravidlo. Jedinou výnimkou, s ktorou súhlasím, a vyplýva to z historicity, je vrátenie majetku židovskej náboženskej obci. Prečo? Bol jej odobraný a arizovaný po roku 1938 za vlády taktiež jednej štátostrany s jej všetkými dôsledkami v prvej Slovenskej republike. Dodržanie vo všeobecnosti hranice od roku 1948 so spomínanou výnimkou by bolo, podľa mňa, prijateľným stanoviskom slovenského parlamentu ako protestu proti praktikám totalitárnych režimov.

Vážení prítomní, ešte na záver jedna vsuvka k faktickej poznámke. V prvom spomínanom prípade je teda potrebné ísť pred rok 1948. V podstate spochybňujeme Benešove dekréty podpísané 21. júna a 26. októbra 1945, teda pozemkovú reformu, ktorá mala v prvej etape charakter konfiškácie a v druhej už revízie pozemkovej reformy začatej za prvej Československej republiky, t. j. zvyškových majetkov a veľkých plôch pôdy, ktoré patrili šľachte a cirkvi. Logicky si teda kladiem ďalšie otázky: Pôjdeme vzorovo ďalej, a to pred rok 1919, kedy bola schválená rozsiahla pozemková reforma, ktorá mala obsiahnuť až 29 % všetkej pôdy na Slovensku a kedy sa pôda dostávala do rúk aj zaslúžilým politikom, poslancom a senátorom? Napríklad čo s rozparcelovaným veľkostatkom v roku 1924 v Šaštíne? Možno až do obdobia pred panovaním Jozefa II., t.j. až pred rok 1782, kedy sa zrušili kláštory kontemplatívnych a žobravých rádov, pričom ich majetky prepadli v prospech štátu, či pred tereziánsku urbariárnu reformu? Ba dokonca pred protireformačné i reformačné obdobie?

Napokon sa dostaneme už unavení na akýsi nezačiatok, do 11. storočia, keď existovala neobmedzená verejno-právna moc kráľa v Uhorsku aj prostredníctvom patriomnia, teda do obdobia, keď najväčším pozemkovým vlastníkom bol kráľ. Až stáročiami ju postupne darovával cirkevným inštitúciám donáciami, aj svetským priaznivcom - budúcim feudálnym vlastníkom. Buď pochválené poučenie z histórie! A vlastne si musím postaviť otázku: Komu má patriť pôda a lesy tejto planéty? Iste práve tým, ktorým patrí vzduch i voda. No odpoveď by sme si mali predovšetkým dať my sami vo svojom svedomí. Nuž a preto nemôžem súhlasiť v súzvuku so svojím svedomím s posunom hranice akýchkoľvek reštitúcií pred rok 1948, s jedinou výnimkou - vrátenia majetku židovským náboženským spoločnostiam. Ale to som vysvetlila.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Podľa rokovacieho poriadku slovo má pán minister Hofbauer.

Minister dopravy, spojov
a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
páni poslanci,

s veľkým záujmom som si vypočul vystúpenie pani poslankyne Gbúrovej. Obsahoval celý rad veľmi zaujímavých poznatkov, ale jednu veľmi zásadnú nepresnosť - ten rok 1938. To nebolo tak. S týmto termínom a s týmto dátumom sme sa vo vláde zaoberali veľmi dlho a veľmi dlho sme analyzovali skutkovú podstatu správnosti, ktorý dátum brať do úvahy. Nakoniec sa vláda jednoznačne priklonila k termínu 2. november 1938. Je to deň Viedenskej arbitráže, keď vtedajšiemu Československu boli ulúpené južné časti Slovenska. Ak by sme tento dátum ignorovali, vlastne by sme tolerovali horthyovské ozbíjanie južného Slovenska a vlastne by sme túto židovskú náboženskú obec poškodili. Preto sa vláda priklonila k tejto výnimke. /Hlasy v sále./ Keby ste ma nechali dohovoriť. Takže toto je jediná výnimka, ktorou vláda prekročila rámec pred rok 1940, a to je 2. november 1938 - dátum Viedenskej arbitráže.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prihlásil sa pán poslanec Korec a pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Korec:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

nechcem k veci veľmi dlho rozprávať. Chcem povedať len niekoľko postrehov, ktoré som získal tým, že som v našom ústavnoprávnom výbore bol predkladateľom tohto zákona. Keď som chcel naplniť to, aby som dosiahol spokojnosť všetkých, ktorí sa budú neskôr týmto zákonom riadiť, dal som si tú prácu a stretol som s tými stranami, ktoré majú k veci čo povedať, teda so zástupcami cirkví, ktorým majetky majú byť vrátené a konzultoval som s nimi jednotlivé - dalo by sa povedať - i v zákone zabudnuté nuansy.

Dohodli sme sa v podstate na tom, že predkladaný zákon je vlastne želateľným stavom všetkých zúčastnených. Do návrhu zákona - to čo je obsiahnuté aj v spoločnej správe - sa dostali ďalšie doplnky, s ktorými súhlasia. Myslím si, že právo je vždy na strane toho, ktorému o tento majetok ide. Teda ak ten je spokojný s tým, čo sa mu vracia, nie je o tom ďalej čo rozprávať. Všetko ostatné, čo sa tu povie, potom považujem za politikum a vlastne o to by nám nemalo ísť, malo by nám ísť o právo.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Plesník - faktická poznámka.

Poslanec J. Plesník:

Vážené kolegyne, kolegovia,

v stanovisku, ktoré som predniesol za poslanecký klub SDĽ, sme sa snažili vecne vyargumentovať naše stanovisko k predloženému návrhu, nie k otázkam toho, či chceme alebo nechceme prinavracať majetok, ktorý by cirkvám prináležal na výkon ich postavenia v spoločnosti. Tam sme jasne povedali, že k tejto otázke zaujímame kladné stanovisko. Zatiaľ na tomto rokovaní k tomuto predloženému vládnemu návrhu zazneli len dve stanoviská poslaneckých klubov, ktoré sa síce medzi sebou sporia, ale jeden aj druhý hľadali argumentačnú bázu. Na stanovisko, ktoré som predniesol ja, sa tu vznieslo množstvo faktických pripomienok, ktoré sa skôr snažili pohybovať v rovine ideologickej než vecnej a praktickej. Prosil by som - nechajme priestor zaznieť takýmto konštruktívnym stanoviskám z ostatných poslaneckých klubov, dajme priestor, aby predkladateľ vládneho návrhu k nim zaujal vecné argumentačne podložené stanovisko a bavme sa o otázkach, ktoré budú riešiť podstatu veci.

K pánu doktorovi Sečánskemu podotýkam len jednu vec - aby sme mohli hovoriť o ekonomickej samostatnosti cirkvi, o úlohe cirkvi v spoločnosti, nemôžeme hovoriť len o majetku, ktorý vyrieši podstatu jednej, možno dvoch najväčších cirkevných spoločenstiev. Nám predsa ide - a dúfam, že nám z pohľadu ekonomického ide o všetkých 16 zaregistrovaných cirkevných obcí. Na túto otázku vláda v tomto návrhu nielenže nedáva odpoveď, ale nevytvára ani materiálne predpoklady. Prosím, vráťme sa k vecnému rokovaniu.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Na základe rokovacieho poriadku slovo má predseda vlády pán Mečiar.

Predseda vlády SR V. Mečiar:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
dámy a páni,

vláda Slovenskej republiky predkladajúc návrh zákona o zmiernení škôd nehovorí a nekladie si za cieľ napraviť všetky chyby, ktoré historicky na cirkvách boli spáchané za niekoľko desiatok rokov na území Československa i Slovenského štátu. Toto už nie je možné. Nie je možné vrátiť čas, nie je možné reštituovať všetky vzťahy, pretože vznikla nová kvalita, nie je možné odstrániť krivdy, škody páchané na ľuďoch, ich svedomí, i na ich slobode. Preto sme si dali za cieľ zmiernenie následkov a nápravu tam, kde je hranica možného.

Základná otázka, ktorá je predmetom sporu vašich klubov, je v tom, ako chápete postavenie cirkví v budúcnosti. Dovoľte, aby som vysvetlil naše stanovisko. Nie je možné, a vývoj v západnej časti Európy, ale aj v Spojených štátoch amerických to potvrdzuje, obmedzovať cirkev a výkon jej činnosti iba na úzko náboženské obrady. Všade inde plní v spoločnosti podstatne širšie poslanie. Nie je možné si predstaviť obrodu morálneho stavu spoločnosti bez vplyvu cirkví, náboženských spoločností, nie je možné predstaviť si slobodu človeka bez otázky slobody svedomia, vyznania a hlásenia sa k učeniu. Učí nás systém skúseností iných štátov, kde cirkev plní aj dôležité poslanie v charitatívnej oblasti. Ak napríklad v Taliansku sa postavenie cirkví v oblasti sociálnej stalo takmer dominujúcim, my sa ako štát a vláda nezriekame zodpovednosti za sociálnu situáciu obyvateľstva. Ale nie je

možné povedať, že to bude jediný systém a že nebudeme hľadať cesty ako podporiť cirkev v rozvoji charitatívnej činnosti.

Máme množstvo bezdomovcov, množstvo skupín sociálne málo prispôsobivých, máme ľudí v sťažených sociálnych situáciách, ktorí potrebujú pomoc. Ak cirkev chce túto funkciu plniť, je nerozum štátu neumožniť ju. Samozrejme, na všetky tieto činnosti a všetky tri smery, ktoré od cirkví v budúcnosti očakávame, kde myslíme, že bude zhoda trónu a oltáru, očakávame, že štát vytvorí podmienky, aby sa cirkvi k tomuto svojmu poslaniu mohli vrátiť. Bez nich to jednoducho nepôjde. Niet náhrady. Pokus vytvoriť iný systém všade zlyháva. A potom prídeme aj k záveru, prečo je nutné prijať tento zákon, prečo je nutné sa k tomuto problému vrátiť.

Prijatie zákona má niekoľko sporných vecí - okrem tej, ako teda chápeme postavenie cirkví, a že teda tento krok je iba jedným z krokov vo všeobecnom procese, keď v budúcom roku sme sa dohodli so zástupcami cirkví, že pripravíme ďalší zákon a ďalší krok vo vzťahu štátu a cirkví, ktorý by smeroval k zvrchovanosti a nezávislosti cirkví na štáte, tento krok je nutný. Ak hovoríme o ňom ako o akte historickej spravodlivosti, tak poďme hľadať chyby, kedy sa vzťah cirkvi a štátu začal deformovať. Samozrejme, že sú to historicky rôzne obdobia. Predovšetkým sme si povedali, že ideme likvidovať tie dôsledky, ktoré na slovenskej pôde spôsobil fašizmus.

Nástup fašizmu na Slovensku nezačal 14. marca 1939. Nástup fašizmu a prvý krok fašistickej agresie voči Slovensku bol 2. november 1938, keď Horthy a jeho skupiny okupovali a odtrhli značnú časť územia južného Slovenska v rozpore s medzinárodným právom, poriadkom, kde potláčali ľudské a občianske práva. Toto obdobie zasialo nepokoje, neistotu a strach do židovskej komunity, v tomto období boli porušované ich základné ľudské a občianske práva, v ktorých začí-

nala otázka politickej diskreditácie a decimovania ľudí pre náboženské presvedčenie. Preto považujeme za správne vrátiť sa k tomu dátumu a krivdy napraviť.

Židovská komunita na Slovensku dnes vykazuje asi 3 000 ľudí, ktorí sa hlásia k židovskému náboženstvu. Vrátením majetkov, ktoré patrili náboženským obciam, sa nevracia majetok, ktorý patril občanom, ten sa riešil iným zákonom, je preto aktom spravodlivosti a vyrovnania sa s fašistickou minulosťou, je aktom i medzinárodne politicky dôležitým.

Dovoľte, aby som sa vrátil k ďalším dátumom - 9. máj 1945 a Február 1948. Tieto dva dátumy nie sú prvým precedensom pre prekročenie právneho poriadku. Prvý precedens pre posun vecí pred Február 1948 bol zákon Federálneho zhromaždenia, ktorý len pre Slovenskú republiku posúva hranicu majetkového vysporiadania až do roku 1918, pričom urobil výnimku pre Českú republiku, že tam si to upraví Česká národná rada zákonom. Čiže tu vznikol fakticky stav, keď na Slovensku sa reštitúcie zaviedli do roku 1918 zákonom Federálneho zhromaždenia, ktorý nebol vyvážený pre celý štát, ale špeciálne prijatý len pre Slovenskú republiku vtedajším lobbyzmom a spojením poslancov Českej republiky a maďarskej národnosti v záujme určitých politických cieľov na Slovensku. /Potlesk./

Ak sa vraciame k máju 1945 a k udalostiam, ktoré vtedy nastali, tieto udalosti mali historicky nevyjasnený fakt, ktorý sa nevyskytuje ani v dokumentácii historikov. Niektorých som osobne poprosil, aby mi toto obdobie vysvetlili, a nedostal som náležitú odpoveď. Z nepochopiteľných dôvodov, keď boli pri vláde demokrati, demokratická strana, prevažne luteráni - na tých stavali ako na svojej voličskej základni a dodnes sú hrdí na svoju povojnovú minulosť, v tomto období došlo k veľkému úbytku majetku evanjelických cirkví. Došlo aj k značnej časti úbytku majetku rímskokatolíckej cirkvi do

Februára 1948. Príčiny skúmania tohoto javu sú rozporuplné. Niektorí to spájajú s tým, že časť Nemcov a Maďarov, ktorí boli z územia odsunutí, boli tohoto náboženstva, preto bolo logické, že sa im zhabal aj cirkevný majetok. Ale to nebol osobný majetok, potom za príslušnosť k národnosti bola postihnutá cirkev.

Potom treba postaviť otázku aj tak, aké boli iné vplyvy a príčiny, že majetok medzi rokom 1945 a 1948 bol zoštátnený. Bola to likvidácia niektorých rádov, bola to likvidácia niektorých inštitúcií a ústavov. Ak je to historicky nepodložené - dôvody prečo - a pýtal som sa na to mnohých, hľadali sme odpoveď v náprave krívd od obdobia, keď dochádzalo k historicky nedoloženému zoštátňovaniu, nie celkom ujasnenému skúmaniu príčin tohoto zoštátňovania a náprave krívd voči všetkým.

Vzhľadom na to, že sa tu hovorí o hranici a o precedense, dovoľte, aby som vám oznámil, že vláda Slovenskej republiky nemieni predložiť žiaden ďalší reštitučný zákon Národnej rade Slovenskej republiky. Vysporiadavame vzťahy k cirkvám a týmto chceme celú etapu ukončiť. Nie je účelné reštituovať vzťahy z roku 1948, čo historicky nie je možné ani účelné. Proces reštitúcií logicky spomaľuje a zneisťuje proces privatizácie, preto ich chceme týmto obdobím a týmto krokom ukončiť ako akt historickej spravodlivosti, ako akt obnovenia a vytvárania podmienok pôsobenia cirkvi v budúcom období.

Sú tu potom otvorené ešte niektoré ďalšie otázky - návrh zákona v rozsahu, v ktorom sa vracia k návratu. Nie je samozrejmé, že ak poslanci Kresťanskodemokratického hnutia v období, keď boli vo vláde, nemali ani odvahu, ani politickú silu takýto návrh zákona predložiť, a ak sa hlásia k svojmu poslaniu, musia ísť politicky nad rámec tohoto zákona. Prosím vás, nerobte to, pretože je to nad rámec mož-

ností štátu. Nemôžeme urobiť viac, než na čo máme zdroje. Môžeme zmierňovať, ale nie napravať všetko čo sa stalo. Čas je nezvratný. Preto sme sa v tomto smere rozprávali so všetkými, a prosím, aby ste teda netlačili, nerozširovali rámec ďalej a nenarušovali tak základňu, ktorá je reálne vytvorená pre prijatie tohoto zákona.

Pokiaľ ide o otázky lesných pozemkov i pôdy, vraciame sa k určitým obmedzeniam. Predovšetkým sú tam blokačné ustanovenia, nevracia sa tá časť pozemkov, ktorá je v užívaní fyzických osôb. Množstvo občanov nadobudlo rozparcelované majetky a v dobrej viere ich užíva. Postavili si domy a podobne. Ich práva musia byť chránené. Tí ľudia za to nemôžu, je to chyba štátu, nie týchto občanov. Netreba vytvoriť nový zdroj napätia medzi cirkvou a veriacimi alebo cirkvou a terajšími vlastníkmi, občanmi. Preto je tu obmedzenie. Sú tu obmedzenia k Tatranskému národnému parku a iným národným parkom, obmedzenia k vodným zdrojom, ktoré neznamenajú plnú reštitúciu. Sú tu obmedzenia blokačné, ktoré prikazujú cirkvi päťročný nájom. Ďalšie blokačné mechanizmy na ďalších 5 rokov dávajú možnosť pre zmluvný nájom, t.j. čas, kedy štát bude môcť vyvážiť reálnu protihodnotu tohoto majetku.

Pokiaľ ide o evidenciu majetku, samozrejme, že nie je v poriadku z viny štátu. Z viny štátu od čias Márie Terézie, pretože na Slovensku až do roku 1964 platilo pozemkové uhorské právo, ktoré bolo právom obyčajovým, nie doloženým a upraveným, keď vlastnícke vzťahy k pozemku prechádzali z obyvateľa na obyvateľa ťapnutím do dlane a nie zápisom v evidencii nehnuteľností. Ak v Čechách mali tereziánsky kalendár a usporiadali si ho, na Slovensku dodnes nám chýba Mária Terézia, čo by nám dala pozemky do poriadku. Pokiaľ ide o tieto otázky, samozrejme, práve preto, že ide o vzťahy právne nedoložené, dôkazné bremeno je na cirkvi. Cirkev musí dokazovať i v súdnom spore alebo inak, čo jej patrí. Môže vyzvať ktoréhokoľvek užívateľa, ale keď ten dospeje k záve-

ru, právny stav je iný, tak majetok nevydá. A v tom je i zábrana pred tým, o čo mala pani poslankyňa obavy, že dôjde k reštitúcii vzťahov až k jedenástemu storočiu. Nie. K tomu, čo sa preukáže, že bolo vlastníctvom 9. mája 1945. Čo sa nepreukáže, nevracia sa. Vlastníctvo predtým sa nevracia, nereštituujú sa vzťahy niekoľko storočí dozadu. Reštituuje sa vzťah k tomuto obdobiu, aj to iba v určitom obmedzenom rozsahu.

Ak hľadáme ďalšie zdroje rozporov pri prijímaní tohoto zákona, radi by sme upozornili na to, že dnes zakladáme určitý systém činnosti a pôsobenia štátu i inštitúcií, ktoré objektívne majú v štáte svoje miesto. Sú nevyhnutné, ale pre plnenie úloh spoločnosti nenahraditeľné. Preto cirkev je súčasťou všetkých spoločenských vzťahov, ktoré u nás budujeme. Postoj k nej je prejavom demokratizmu, úcty a vytvárania zdrojov pre naplnenie jej poslania tak, ako ho majú politické strany, tak ako ho majú odbory, každý inde, inak a inými prostriedkami. Cirkev v oblasti duchovnej obrody sa jednoducho nahradiť nedá. Všetky pokusy v tomto smere zlyhali. K tomu chceme vytvárať podmienky, a preto navrhujeme aj usporiadanie týchto vzťahov na týchto princípoch.

Pokiaľ ide o obavy z možnosti porušenia záujmov štátu, z našej strany nie sú. Takto ich chápeme a takto ich predpokladáme ako rozvoj dobrých vzťahov a rozvoj úcty. Pokiaľ Hnutie za demokratické Slovensko tento návrh zákona predkladá, nie je to preto, že by sa chcelo v tejto dobe niekomu zapáčiť. Je to preto, že chceme jasne definovať vzťah k minulosti. Vy viete, že sme v predvolebnej kampani boli napádaní, že naším víťazstvom do 24 hodín zatvoríme kostoly, že bude ohrozené postavenie cirkvi a podobne. Opak je pravdou. Preto treba aj demagógii postaviť hranicu pravdy, zrkadlo pravdy, kto čo hľadáme, nachádzame a ako sa správame.

Vážené dámy,
vážení páni,

vzhľadom na to, že väčšina úvah a diskusií je v rovine filozofickej, viac ako v rovine právnych zmien, v rovine hľadania vzťahov, ktoré sa môžu formovať a odpoveď nám dá čas, a povedali sme, že do roka sa budú riešiť otázky ekonomických vzťahov cirkvi a štátu, prosím, aby ste tento prvý krok na ceste k takémuto usporiadaniu schválili a podporili. Je to krok nielen pre najväčšie cirkvi, ale pre všetkých 16, na ktorých vláde záleží takisto ako každej inej strane. Prosím o podporu tohoto zákona. Tým, ktorí budete zaň hlasovať, vopred ďakujem. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Čarnogurský a potom pán poslanec Bugár.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán premiér, chcel by som len upozorniť, že v predchádzajúcom volebnom období vláda schválila, teda vypracovala a schválila návrh zákona o vrátení majetku cirkvám, ktorý bol dôslednejší pri náprave niektorých majetkových krívd cirkvám, ako je tento predložený návrh zákona. Tento schválený návrh zákona aj postúpila vtedajšej Slovenskej národnej rade, ale pre odpor viacerých poslancov, ale predovšetkým - no predovšetkým - proste aj poslancov Hnutia za demokratické Slovensko, sa návrh zákona nedostal na program rokovania Slovenskej národnej rady. To bol jeden pokus o vrátenie majetku cirkvám. Druhý pokus, iný pokus sa robil na federálnej úrovni, kde bol taktiež vypracovaný návrh zákona o vrátení majetku cirkvám, taktiež dôslednejší v náprave majetkových krívd cirkvám ako je tento predložený návrh. Ten sa dostal aj na program pléna Federálneho zhromaždenia, ale

viacerí poslanci, a opäť aj poslanci Hnutia za demokratické Slovensko hlasovali proti. A tento zákon vo vtedajšom Federálnom zhromaždení nebol schválený preto, že neprešiel v slovenskej časti Snemovne národov. Neprešiel asi troma alebo štyrmi hlasmi, a medzi nimi boli hlasy poslancov Hnutia za demokratické Slovensko. To, že problém vrátenia majetku cirkvám doteraz nebol vyriešený a že sa s ním opäť musíme zaoberať, je z veľkej časti zásluha poslancov Hnutia za demokratické Slovensko. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. O slovo sa hlási podľa rokovacieho poriadku pán minister Hofbauer.

Minister dopravy, spojov
a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vážený pán predsedajúci,
vážený poslanecký zbor,
pán poslanec Čarnogurský,

bolo by skutočne veľmi dobré, keby sme sa držali faktov a argumentov. Vo Federálnom zhromaždení poslanecký klub Hnutia za demokratické Slovensko mal 16 poslancov, v Slovenskej národnej rade 17. Čiže, ak ten nepočetný zbor mal tak masívnu silu, že by dokázal zvrátiť prijatie federálneho zákona a národného zákona, tak by som nad tým vyjadril hlboké začudovanie. Nie je to tak. Prosím vás, držme sa faktov tak, ako boli v danom čase a v danom priestore. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Bajan, potom pán poslanec Bugár.

Poslanec V. Bajan:

Ospravedlňujem sa, že budem opakovať pána ministra, ale naozaj pri tom počte 150 ľudí je 17 členov naozaj výrazná väčšina. Ale ako tu už povedal predseda vlády, nám naozaj nejde o to kto na tom získa nejaké body, ak sa na tomto body dajú získať. V podstate ide o to, že poďakujeme každému, kto za tento zákon hlasuje, lebo nevrátením majetkov naprávame len čiastočné krivdy. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Bugár.

Poslanec V. Bugár:

Práve z dôvodu, aby sme sa držali skutočných, pravdivých informácií, musím opraviť pána premiéra, ktorý je, mimochodom, právnikom. Ani zákon Federálneho zhromaždenia číslo 229 sa nevrátil do roku 1918.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím pán premiér.

Predseda vlády SR V. Mečiar:

Iba z úcty k parlamentu a z úcty k historickej pravde by som poopravil niektoré tvrdenia pána predsedu Kresťansko-demokratického hnutia. Veci sa dejú a história je neúprosná. Historická pamäť by nemala zlyhávať ani politikom, ani stranám v záujme účelového skreslenia. Pravda je taká, že vláda Slovenskej republiky pod mojím vedením v decembri 1990 bojovala o to, aby úprava vzťahu štátu a cirkví bola vecou Národnej rady Slovenskej republiky.

Vy, pán poslanec Čarnogurský, vy, pán poslanec Mikloško spolu s ďalšími ste ma v Prahe lámali, aby to zostala záležitosť česko-slovenská. To nemôžete poprieť, ak máte čo len trošku svedomia. Práve vtedy ste si od toho sľubovali, že na Slovensku to nemusíme riešiť vlastnými kompetenciami. Bolo to na žiadosť rokovaní v zákulisí parlamentu s ďalšími, že sa skôr dosiahne reštitúcia v celom Česko-Slovensku, ak sa využije vplyv politických strán Slovenska. To je ako prvý moment. Ako druhý moment - prečo obviňujete opozíciu z toho, že ste boli ako vládna väčšinová koalícia neúspešná? Prečo nám to chcete pripísať? Veď ste mali dosť hlasov na to, aby ste si presadili, čo chceli. Keď ste si vedeli obrániť Mikloša pred nedôverou, prečo ste si nebránili cirkev? Veď to bola vaša povinnosť. /Potlesk./

Bol som nedávno v Bardejove a mal som tam stretnutie s predstaviteľmi cirkví. Miestny pán kaplán spustil na mňa hrmavicu: nedostávame od vlády žiadnu pomoc, táto vláda zlyháva, vláda nám nedáva peniaze. Dostali sme pomoc len vtedy a len vtedy. To hovorí pán kaplán. Prvý raz som bol ja predsedom vlády a druhý raz, čo ste dostali peniaze, som zase bol predsedom vlády ja. Čiže iba za vášho Kresťanskodemokratického hnutia ste nič nedostali. No, a bol pokoj.

Prosím vás, veľmi pekne vás prosím, nezačnime na tomto politikárčení rozbíjať politickú dohodu, ktorá je potrebná pre prijatie takéhoto zákona. Ja vám, pán Čarnogurský, podávam ruku na prijatie tohoto zákona v mene HZDS, aby sme vytvorili dostatočnú základňu na to, aby prešiel. Ak ju odmietate, vysporiadajte si to so sebou, vysporiadajte si to s verejnosťou. A dúfam, že potom vaše mená nebudú pribíjané na dvere kostolných vrát tak, ako boli pribíjané mená poslancov, ktorí nie z odporu voči cirkvám, ale z právnej nedokonalosti a nekvalifikovanosti návrhu, ktorý ste do Národnej rady dali, boli vtedy proti. My robíme službu občanom. A robiť službu občanovi znamená úctu k inštitúciám, ktoré

slúžia jeho duchovnému životu. Preto prestaňte a hlasujte spolu s nami. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu premiérovi. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán premiér, samozrejme, oceňujeme krok vlády, že chce tento problém vyriešiť. Ako ste v diskusii videli, pokračujeme - povedal by som - veľmi korektne a spoločne. Len treba byť pravdivým. To, čo ste povedali, nie je pravda. Totiž, prosím úctivo, aby tento parlament vzal do úvahy, že majetkové záležitosti patrili Federálnemu zhromaždeniu.

Pán premiér, ak dovolíte, pripomeniem vám niečo, aby nás tá historická pamäť neklamala. Niekedy na jeseň roku 1990 ste poriadali večeru. Bol som pritom a zorganizoval som dvoch biskupov - Tondru a Baláža. Boli sme u vás na večeri, aby sme riešili tento problém. Dali sme si termín, že do konca februára 1991 spíšu majetok a pôjdeme do toho. Potom som povedal, že všetko je spracované, aby sme do toho išli, a vy ste povedali, že do toho nepôjdeme. Nebudem už citovať presný výrok, povedali ste mi to na VPN. Čiže, buďme presní v tomto smere. KDH aj VPN chceli tento problém riešiť. Na federálnej úrovni to nebolo jednoduché. Keď to nešlo na federálnej úrovni, potom to chcela riešiť táto vláda, tu, na slovenskej úrovni, ale hovorme veľmi otvorene, že to bolo proti kompetenčnému zákonu. A túto legalitu a legitímnosť sme vždy zastávali, od toho sa vôbec nedištancujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán premiér, najskôr chcem povedať, že prijímam vašu ponuku podania si ruky ohľadom hlasovania o tomto zákone /potlesk/ a my budeme hlasovať za tento zákon, ale naozaj musím trvať na tom, aby sa jednoducho hovorila pravda. A tu by som vás chcel upozorniť, že pred ôsmimi minútami vo svojom prejave ste povedali, že sme nepredložili zákon o vrátení majetku cirkvi a robíte to až vy. Teraz, pred chvíľou, v priebehu ôsmich minút ste povedali opak, že sme predložili zákon, ale že poslanci, teda aj vaši poslanci, hlasovali proti nemu, pretože bol nedokonalý. Tak zvážte, čo ste povedali. Jednoducho je pravda alebo nie je pravda, že poslanci HZDS hlasovali proti zákonu o vrátení majetku cirkvám vo Federálnom zhromaždení, aj v riadiacich orgánoch bývalej Slovenskej národnej rady.

A pokiaľ ide o kompetencie, áno, v zásade to bola federálna kompetencia. A hlasovali ste proti predloženému zákonu alebo ste nehlasovali vo Federálnom zhromaždení? Hlasovali ste proti. Ale moja vláda bola ochotná vyložiť si zákon tak, že to bola aj slovenská kompetencia. Na základe toho sme vypracovali a predložili návrh zákona do Slovenskej národnej rady. A v rokovaniach o štátoprávnom usporiadaní, ak si pamätáte, prinajmenšom poslanci KDH presadzovali, aby otázka riešenia postavenia cirkví bola republikovou kompetenciou a nie federálnou kompetenciou. Takže toľko na vysvetlenie. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Vážení, navrhujem, aby sme sa vrátili k bežnému poriadku. Prihlásený je do rozpravy pán poslanec Peter Lauko z KDH. Pripraví sa pán poslanec Štefan Daňo z SDĽ.

Poslanec P. Lauko:

Vážená vláda,
vážený predsedajúci,
kolegyne, kolegovia poslanci,

v právnom demokratickom štáte, o aký sa snažíme, je jedným zo základných atribútov rovnosť vlastníckeho práva. Nechcem sa zaoberať genézou, prečo bol cirkevný majetok cirkvám a náboženským spoločnostiam neprávom zobraný. Táto krivda sa stala a urobil ju štát, a preto nik iný túto krivdu nemôže napraviť, len štát. Teraz v demokratických podmienkach by štát mal túto krivdu napraviť, a to úplne. V tejto oblasti neexistuje žiadne čiastkové riešenie. A ak sa má hovoriť o napravení krivdy, spravodlivosť nemôže byť len čiastočná, lebo potom nemožno hovoriť o spravodlivosti v právnom štáte.

V programovom vyhlásení vlády sa proklamuje cyrilometodská a kresťanská tradícia Slovenska. Proklamujú sa korektné vzťahy s cirkvou. Takýmto vyjadrením korektných vzťahov s cirkvami by mal byť aj tento návrh zákona. Veď navrátenie cirkevného majetku sa doteraz vyriešilo naozaj len veľmi čiastkovo. Biskupská konferencia Slovenska vyzvala všetky parlamentné kluby, že ich oboznámila so svojím stanoviskom k uvedenému návrhu zákona. Poslala toto stanovisko písomne. Podobne urobila aj Majetková sekcia právneho odboru evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku. Z týchto stanovísk cirkevnej hierarchie Slovenska pre náš klub vyplýva, že cirkevná hierarchia Slovenska má pripomienky k uvedenému návrhu zákona. Principiálne vyjadruje vôľu nakladať s týmto majetkom v prospech občanov Slovenska. Zásadne sa nechce dostať do sporu so štátom, právnickými ani fyzickými osobami, pre vlastníctvo k svojmu majetku.

Ďalšou zásadou je, že vlastník, teda cirkev, si určí ako sa naloží s jej majetkom v prospech všetkých. Cirkvi nechcú nikomu nič zobrať čo im podľa práva patrí. Štát však musí v tomto zákone dať mechanizmus, aby nevznikli ďalšie krivdy, za spravodlivého zachovania vlastníckych práv všetkých.

Návrh zákona stanovuje prísnejší režim reštitúcií ako je ustanovený pre fyzické osoby najmä zákonmi číslo 87/1991 a číslo 229/1991. Je spravodlivé, aby sa v neodôvodnených prípadoch takýto odlišný režim nestanovoval. Preto je účelné navrhnúť v texte vládneho návrhu tieto zmeny, ktoré predkladám za poslanecký klub KDH:

V § 3 odsek 1 v znení: "Povinnými osobami sú štát, obce alebo právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona vec držia s výnimkou a/ právnických osôb so zahraničnou majetkovou účasťou, b/ cudzích štátov.

V § 3 odsek 2 doplniť na záver vetu: "Toto ustanovenie sa použije aj vo vzťahu k osobám blízkym, na ktoré fyzická osoba majetok previedla."

V § 3 odsek 3 za slovo "poľnohospodárskeho" vložiť "a lesného".

V § 4 odsek 2 písm. d/ za slovo "nehnuteľností" vložiť "a hnuteľných vecí". Odsek 2 písm. e/ za slovo "nehnuteľností" vložiť "a hnuteľných vecí". Pre vysvetlenie kolegom poslancom - pani spravodajkyňa má písomne tieto návrhy a kto by sa chcel s týmito návrhmi zoznámiť, mám ich písomne na stole.

V § 4 odsek 3 nové znenie: "Vec sa vydá oprávnenej osobe v stave, v akom je ku dňu účinnosti tohoto zákona."

Doplniť § 4 o odsek 4: "V prípade, že nehnuteľnosť vydá iná osoba než štát, vznikne tejto osobe nárok na vrátenie kúpnej ceny, ktorú zaplatila pri kúpe veci. Tento nárok musí byť uplatnený u príslušného orgánu štátnej správy."

V § 5 odsek 2 zmenené znenie: "Povinná osoba odovzdá vec do 90 dní od doručenia výzvy oprávnenej osobe. O odovzdaní veci sa spíše zápisnica."

V § 5 odsek 3 vypustiť a odsek 4 návrhu prečíslovať.

V § 7 odsek 1 písmeno d/ vypustiť "a", a písmeno e/ návrhu označiť písmenom d/.

V § 7 vložiť nové odseky 2 a 3 v znení:

Odsek 2: "V prípade uvedenom v odseku 1 sa oprávnenej osobe prevedú bezodplatne do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu v primeranej výmere a kvalite ako boli jej pôvodné pozemky."

Odsek 3: "V prípade, že podľa osobitných predpisov došlo po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby k obmedzeniu užívania pozemku tým, že pozemok alebo jeho časť je určený na obranu štátu, alebo je určený na ťažbu nerastov, alebo sa stal podľa osobitných predpisov súčasťou lesného pôdneho fondu v národnom parku, alebo je na území štátnej prírodnej rezervácie, chráneného náleziska..." atď., ako je to presne v tomto zákone, v tomto paragrafe a odseku, ..."je na vôli oprávnenej osoby, či bude požadovať vydanie pôvodného pozemku alebo prevod iného pozemku vo vlastníctve štátu. Pokiaľ oprávnená osoba požiada o prevod iného pozemku, postupuje sa podľa odseku 2." Pôvodné odseky 2 a 3 návrhu sa prečíslujú na odseky 4 a 5.

V § 9 v texte slová "obce a právnické osoby" zmeniť na "obce a iné právnické osoby". Je to svojím spôsobom vyjadrenie spravodajskej správy, čiže podporujeme tento bod. V § 9 na konci doplniť text "najneskôr v lehote 3 mesiace od požiadania".

V § 10 pozmenené znenie odseku 1: "Konanie súvisiace s vydaním hnuteľných a nehnuteľných vecí sa oslobodzuje od správnych poplatkov. Oprávnená osoba je oslobodená i od súdnych poplatkov."

V § 10 doplniť odsek 2: "Náklady s prípadným zameraním vybavovaných nehnuteľností zabezpečí štát."

V § 11 odsek 2 znenie: "Doterajším užívateľom bytov a nebytových priestorov vo vydaných nehnuteľnostiach, ktoré slúžia na

a/ poskytovanie zdravotníckych služieb, služieb sociálnej starostlivosti alebo sociálnych služieb pre pracovnú rehabilitáciu a zamestnávanie zdravotne postihnutých osôb,

b/ potreby školstva,

c/ prevádzku kultúrnych, telovýchovných a športových zariadení,

d/ pracovnú rehabilitáciu a zamestnanie zdravotne postihnutých osôb

vzniká nárok voči oprávnenej osobe, ktorej bola nehnuteľnosť vydaná na uzavretie zmluvy o nájme bytov a nebytových priestorov. V týchto prípadoch môže oprávnená osoba zmluvu o nájme vypovedať najskôr po uplynutí 10 rokov odo dňa účinnosti tohto zákona. Ak sa účastníci nedohodnú inak, tento záväzok prechádza na všetkých ďalších vlastníkov v uvedenej dobe.

V § 11 vložiť nový odsek 3 v znení: "Ak sa o výške nájomného a podmienkach jeho platenia oprávnená osoba, ktorej bola nehnuteľnosť vydaná, s užívateľom bytu alebo nebytových priestorov uvedených v odseku 2 nedohodne, rozhodne o výške nájomného príslušný orgán štátnej správy podľa všeobecne platných cenových predpisov." Pôvodný odsek 3 návrhu sa označí ako odsek 4.

Vložiť nové paragrafy 12, 13 a 14 v znení:

"§ 12 Náhrady

Odsek 1: Oprávnenej osobe patrí náhrada za budovy a iné stavby, ktoré podľa tohoto zákona nemožno vydať. Obdobne oprávnenej osobe patrí náhrada za pozemok, ktorý sa podľa tohoto zákona nevydá a za ktorý sa neposkytol iný pozemok.

Odsek 2: Ak budova alebo iná stavba, ktorá má byť vydaná, je podstatne zhodnotená tak, že jej cena určená ku dňu účinnosti tohto zákona prevyšuje cenu budovy v čase prevzatia štátom alebo inou právnickou osobou, je na vôli oprávnenej osoby, či prevezme budovu a uhradí povinnej osobe rozdiel medzi cenami, alebo požiada o náhradu.

Odsek 3: Ak vydaná budova alebo iná stavba je znehodnotená tak, že jej cena určená ku dňu účinnosti tohto zákona je podstatne nižšia než cena pôvodnej budovy v čase prevzatia štátom alebo inou právnickou osobou, je na vôli oprávnenej osoby, či prevezme budovu a požiada o náhradu vo výške rozdielu medzi cenou budovy v čase prevzatia štátom alebo inou právnickou osobou a cenou ku dňu účinnosti tohto zákona, alebo požiada o náhradu.

Odsek 4: Podľa odseku 2 sa postupuje aj v prípadoch, keď sa budova alebo iná stavba stala súčasťou inej budovy alebo stavby.

Odsek 5: Ceny sa určia podľa cenových predpisov platných ku dňu účinnosti tohto zákona.

Odsek 6: V prípade, že povinná osoba získala nehnuteľnosť do vlastníctva ako prídel od štátu, poskytne sa náhrada za nehnuteľnosti uvedené v odseku 1 len do výšky prídelovej ceny.

§ 13

Odsek 1: Oprávnenej osobe prislúcha právo na náhradu za trvalý porast, ktorý na pozemku bol v čase jeho prevzatia štátom alebo inou právnickou osobou, ak v čase vydania pozemku na ňom nie je iný porovnateľný porast.

Odsek 2: Ak na pozemku, ktorý má byť vydaný podľa tohto zákona, je trvalý porast, hoci v čase prevzatia pozemku štátom alebo inou právnickou osobou na pozemku porovnateľný porast nebol, je na vôli oprávnenej osoby či prevezme pozemok a uhradí finančnú náhradu, alebo či požiada o vydanie iného pozemku. V takom prípade sa postupuje podľa § 7 ods. 2 tohto zákona, ak sa účastníci nedohodnú inak.

Odsek 3: Ceny sa určia podľa cenových predpisov platných ku dňu účinnosti tohto zákona.

§ 14

Odsek 1: Náhradu za pozemky, ktoré sa podľa tohto zákona nevydávajú a za ktoré nebol poskytnutý iný pozemok, poskytne štát. Výšku náhrady v hotovosti upraví vláda Slovenskej republiky svojím nariadením.

Odsek 2: Ostatné náhrady podľa § 12 a § 13 poskytne právnická osoba /právny nástupca/, ktorá vec drží alebo ju držala v čase zániku nehnuteľnosti, alebo ju previedla na osobu, ktorá nehnuteľnosť podľa tohto zákona nevydáva.

Odsek 3: Oprávnená osoba vyzve na vydanie náhrady najneskôr v lehote uvedenej v § 5. Ak právo na náhradu závisí od rozhodnutia pozemkového úradu alebo súdu, končí táto lehota uplynutím 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

Odsek 4: Náhrada sa poskytne oprávnenej osobe do jedného roka odo dňa doručenia výzvy. Náhrada spočíva vo veciach, ktoré osoba povinná na poskytnutie náhrady vlastní, prípadne podiely na imaní tejto osoby, a to až do výšky hodnoty pôvodných nehnuteľností a trvalých porastov, ak sa účastníci nedohodnú inak.

Odsek 5: Spôsob náhrady sa musí dohodnúť alebo vysporiadať do jedného roka od podania písomnej výzvy oprávnenou osobou ak nárok nebol uspokojený skôr. So súhlasom oprávnenej osoby možno záväzky voči nej vysporiadať aj po tomto termíne a aj vo forme štátnych dlhopisov /obligácií/.

Pôvodný § 12 návrhu prečíslovať na § 15.

Na záver pozmeňovacích návrhov mi dovoľte dať pozmeňovací návrh k textu znenia názvu zákona. Ak je v preambule a v § 1 text o niektorých majetkových krivdách, je potrebné premietnuť túto dikciu aj do znenia názvu zákona. Je to v súlade z názvom aj iných reštitučných zákonov. Napríklad zákon číslo 403/1990 Zb. znie: "Zákon o zmiernení niektorých majetkových krívd". Preto navrhujem vypustiť text v názve zákona o vrátení majetku a nahradiť toto znenie novým textom: "O zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a cirkevným spoločnostiam".

Na záver mi dovoľte uviesť jeden príklad neprimeranej tvrdosti tohto zákona oproti iným reštitučným zákonom. Lesný závod v Poprade obhospodaruje jednu tretinu štátnych lesov, jednu tretinu cirkevných lesov a jednu tretinu urbariálnych súkromných a obecných lesov. Veľká časť týchto lesov je v Národnom parku Slovenský raj. Podľa zákona číslo 229/1991 a číslo 306/1992 práve v tomto národnom parku boli vrátené od marca roku 1991 doteraz lesy súkromným urbárskym spoločnostiam, obciam a mestám, teda táto jedna tretina. Prečo sa teda v návrhu zákona cirkevný majetok znerovnoprávňuje oproti týmto vráteným lesom?

Žiadam vás, vážení kolegovia a kolegyne poslankyne, aby ste podľa predložených návrhov, ktoré predkladá náš klub KDH, zvážili naše pripomienky a podporili ich. Sú v súlade s prianím aj predstaviteľov cirvkví. Predkladám vám na zváženie tieto naše návrhy.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. S faktickou poznámkou hlási sa pani poslankyňa Pavlovičová.

Poslankyňa B. Pavlovičová:

Vážený pán poslanec Lauko, predpokladám, že to, čo ste povedali, ste nemysleli vážne - vypustenie z § 7 písm. d/. V opačnom prípade vám dávam do pozornosti Ústavu Slovenskej republiky, kde sa v článku 4 hovorí: "Nerastné bohatstvo, podzemné vody, prírodné liečivé zdroje a vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky."

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Daňo. Predtým ešte faktická poznámka - pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Vážení kolegovia, neviem pochopiť, čo sleduje kolega s takým vystúpením, ako mal predo mnou. Predsa také pripomienky v takom rozsahu, ako nám predložil, mohol dať do výboru a tieto pripomienky mohli byť zapracované do spoločnej správy. Osobne mám taký dojem, že skutočne ide o to, aby tento zákon bol spochybnený, a spochybnený len preto, že je to návrh HZDS. A ešte jedna otázka: Na základe tu predložených návrhov komu chcete vracať majetok? Cirkvi, cirkvám alebo KDH?

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Hlási sa s faktickou poznámkou pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Čo sa týka vrátenia majetku KDH, predpokladám, že pánu poslancovi sa niečo snívalo, takže nebudem na to reagovať. Čo sa týka toho, že to nebolo vo výboroch, prosím, aby to bolo brané do úvahy, že to bolo vo výboroch. A čo sa týka rozsahu tých pripomienok, rád pripomínam, že sme išli na tú úroveň, ako boli reštitúcie súkromným osobám. Z toho to vyplynulo. Tam je porovnanie medzi tým, ako sa pohybujú reštitúcie fyzickým osobám a potiahli sme to na právnické osoby.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán Mikloško, ale nad rámec, ktorý je dohodnutý aj s cirkvami - a tie to akceptujú.

Poslanec F. Mikloško:

Prosím, my zase akceptujeme cirkvi, len sme to dali na tú úroveň ako boli ostatné reštitučné zákony. Veď už toľko práva snáď v tomto parlamente máme.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ešte pán minister Slobodník.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

áno, bolo to výboroch, bolo to napríklad v poľnohospodárskom výbore, a spolu so mnou ako predkladateľom a takpovediac obhajcom zákona bol tam aj arcibiskup Sokol. V týchto výboroch, kde sme boli, bol tento doplňovací návrh, teda paragrafy 12, 13 a 14 zamietnuté. Skutočne si myslím, že je to - nehnevajte sa za úprimnosť - politická hra. Navyše chcem zdôrazniť, že vo všetkých týchto prípadoch pán arcibiskup Sokol na rozdiel od toho, čo povedal pán poslanec Lauko, súhlasil s návrhom, ktorý predložila vláda, teda bez tých náhrad. Náhrady, a navyše do jedného roka, znamenajú skutočný pokus znemožniť prijatie tohto zákona. Samozrejme, vyjadrím sa k tomu ešte neskôr, ale chcel som poznamenať, že pán arcibiskup Sokol v nijakom prípade nepotvrdzuje to, čo povedal pred chvíľou pán poslanec Lauko.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predsedajúci,
vážení pán minister,

poslanci máme na stole list, ktorý posielala Biskupská konferencia biskupov Slovenska predsedovi Národnej rady doktorovi Ivanovi Gašparovičovi. "V prílohe listu vám zasielam pripomienky konferencie biskupov Slovenska k vládnemu návrhu zákona číslo 284 o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam. Prosím vás o rozdanie týchto pripomienok poslancom Národnej rady na zasadnutí, keď sa bude o návrhu rokovať v pléne Národnej rady." Tie pripomienky sú tu na jednej strane a zhodou okolností sú aj o tom, či cirkev resp. Biskupská konferencia Slovenska požaduje náhrady za nevydané pozemky. Je to na tejto strane - príslušný paragraf odsek 3: "Za pozemky uvedené v bode 1b/ - okrem zdravotníckych zariadení - až ods. e/ oprávnenej osobe poskytne štát iný pozemok v primeranej výmere a kvalite." Podpísaný biskup, generálny tajomník Biskupskej konferencie Slovenska.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. O slovo sa prihlásil ešte s faktickou poznámkou pán minister Slobodník.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Naozaj len faktická poznámka. Pán poslanec, vy ste hovorili o pozemkoch, ale vaše paragrafy 13, 14 a 15 hovoria o náhrade za budovy. To je nejaký rozdiel. Čiže Biskupská konferencia netrvá na náhrade za budovy.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa pán poslanec Hraško.

Poslanec J. Hraško:

Mám len jednu pripomienku k takémuto rozsahu náhrad. Máme deficitný štátny rozpočet. V tomto parlamente treba rovno povedať, že tieto náhrady pôjdu na konto nás - daňových poplatníkov. Ak sme teda sľúbili, že budeme prijímať zákony v prospech ľudu, mám len jednu otázku, pokiaľ by som sa rozhodol hlasovať za takýto návrh náhrad: Odkiaľ vezme vláda Slovenskej republiky peniaze na takéto úhrady? Zvyšovaním daní? A komu?

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Chcem len upozorniť kolegov poslancov, že možno nepočúvali dosť pozorne, lebo na konci § 14 som hovoril o obligáciách. A v tom paragrafe, ktorému nerozumela poslankyňa, som hovoril o vôli oprávnenej osoby, čiže je na vôli oprávnenej osoby.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Budeme pokračovať v rozprave. Slovo má pán poslanec Daňo za SDĽ. Pripraví sa pani poslankyňa Ondrejovičová, nezávislá.

Poslanec Š. Daňo:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené dámy,
vážení páni,

návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam možno zaradiť do reštitučného procesu navrátenia a naprávania krívd na majetkových právach. Predložený návrh zákona má však svoje zásadné nedostatky, ktorému možno predovšetkým vyčítať:

1. že vo svojej dôvodovej správe nerešpektuje rozsah hnuteľného a nehnuteľného majetku, ktorý sa má cirkvám a náboženským spoločnostiam vrátiť,

2. že existujú odôvodnené pochybnosti o vlastníckom práve cirkví a náboženských obcí k časti nehnuteľného majetku, ktorý má byť predmetom reštitúcie.

Pokiaľ ide o rozsah hnuteľného a nehnuteľného majetku, predkladateľ návrhu sa v dôvodovej správe úprimne priznáva - citujem: "Rozsah majetku, ktorý sa má cirkvám vrátiť, sa nedá v súčasnosti presne určiť." Pochopil by som podobnú argumentáciu, ak by sme sa zaoberali iba hnuteľným majetkom, ktorý majú cirkvám a náboženským spoločnostiam vrátiť fyzické osoby. V prípade nami prerokovávaného návrhu však ide o nezanedbateľný počet nehnuteľností a približne 150 tisíc hektárov poľnohospodárskej a lesnej pôdy, ktorú budú cirkvám vracať obce a predovšetkým štát. Ako ja, tak aj ostatní poslanci Národnej rady Slovenskej republiky, ale aj všetci občania Slovenskej republiky, by si preto zaslúžili poznať presný rozsah a určenie navracaného majetku.

Oveľa závažnejšiu pripomienku k predloženému návrhu mám k ustanoveniu § 4, kde ide o právne tituly vydávania vecí, najmä k ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a f/. V § 4 ods. 2 sa hovorí, že povinnosť vydať vec sa vzťahuje na tie prípady, keď v rozhodnom období vec prešla do vlastníctva štátu alebo obce na základe písm. a/ odňatie bez náhrady postupom podľa nariadenia Slovenskej národnej rady číslo 34/1945 Zb. Národnej rady o poštátnení školstva. Toto nariadenie vychádzalo z nariadenia Slovenskej národnej rady číslo 5 zo 6. 9. 1944 o poštátnení školstva na Slovensku. Bolo iba spresnením jeho ustanovení.

Tieto nariadenia neboli vydané bez príčiny. Na základe zákona číslo 308/1940 slovenskej zbierky zákonov sa základom školského systému na Slovensku stali cirkevné školy. Obecné mali byť iba v nevyhnutných prípadoch za takej situácie, ak by sa stretli konfesné záujmy cirkví. Takže základným obligatórnym typom školy bola cirkevná škola. Obecná škola bola iba subsidiárna, kde to zákon pripúšťal. Všetky náklady na cirkevné školstvo hradil štát. Dovtedajší udržiavateľ ľudových škôl mal dať cirkvi do bezplatného užívania všetky nehnuteľnosti slúžiace školským cieľom, ako i výnosy základnín a fondov určených pre školské ciele. Takže podľa tohto navrhovaného zákona by sa do rúk predovšetkým katolíckej cirkvi - menšie cirkvi boli zrušené a majetok neskonfiškovaný - dostalo množstvo ešte slúžiacich školských budov, ktoré boli predtým štátne. Ako sa uvádzalo v dôvodovej správe zákona z roku 1940, bol tento zákon namierený predovšetkým proti liberalistickému duchu predchádzajúceho školského systému presadzujúceho sa už od roku 1848. Určiť, ktorá budova patrila cirkvi už pred rokom 1940, by bolo nielen veľmi zaujímavé, no i ťažké práve preto, že mnohé cirkevné školy dal postaviť štát. Určite podobné problémy by nastali i u liečebných a ošetrovacích ústavov.

Úplne zavádzajúce je ustanovenie písmena c/ týkajúce sa pozemkovej reformy. Na základe pozemkovej reformy z roku 1919 zákonom číslo 215 Zb. bol poľnohospodársky majetok o výmere väčšej ako 150 hektárov poľnohospodárskej pôdy alebo 250 hektárov pôdy vôbec zabraný tak, ako každý iný takýto majetok. Pretože ostatné štátom uznané cirkvi nemali žiaden väčší pozemkový majetok, zákon sa vzťahoval iba na katolícku cirkev, avšak s tým, že z právneho hľadiska sa postupovalo voči nej benevolentne, pretože sa brali do úvahy tieto pozemky ako pozemky jednotlivých diecéz, biskupstiev a nie celej katolíckej cirkvi v republike. To by pozemková reforma vyzerala podstatne inak a katolíckej cirkvi by ostalo iba 250 hektárov.

Za Slovenského štátu nebol tento zákon zrušený, z čoho vyplýva, že sa katolícka cirkev necítila poškodená. O cirkevnej pôde sa rokovalo po 2. svetovej vojne pri revízii pozemkovej reformy, zákona číslo 142 z roku 1947 Zb. V tomto období však k žiadnemu zabratiu cirkevnej pôdy nedošlo. K zabratiu síce malo dôjsť, ale za náhradu. Novela zákona o revízii pozemkovej reformy číslo 44 z roku 1948 Zb. spolu so zákonom o novej pozemkovej reforme zbavila cirkev vlastníctva pôdy úplne. Súčasne však bol prijatý zákon a vykonávacie nariadenia o hospodárskom zabezpečení cirkví štátom.

Vzhľadom na uvedené fakty o nemožnosti cirkví disponovať so svojím majetkom bez súhlasu štátu - mysliac ministerstvo kultúry - sú nepoužiteľné ustanovenia bodu d/ o darovacích zmluvách o prevode nehnuteľností uzavretých darcom v tiesni a bod e/ o kúpnych zmluvách o prevode nehnuteľností uzavretých v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Cirkev nemohla majetok darovať a bez súhlasu ani scudziť. Pri bode f/ sa musí zisťovať charakter majetku - či nebol štátny a akým spôsobom bol cirkvou nadobudnutý.

Pýtam sa preto predkladateľa návrhu, či je vysporiadaný s týmito závažnými skutočnosťami a do akej miery sa pri spracovaní návrhu brali do úvahy historické právne súvislosti, ktoré sú z hľadiska posudzovania vlastníctva životne dôležité. Obdobne sa pýtam, aký majetok bol cirkvám odňatý bez náhrady postupom podľa zákona číslo 142/1947 o revízii prvej pozemkovej reformy, ktorý sa v návrhu zákona uvádza ako titul na prinavrátenie nehnuteľného majetku, a prečo sa cirkvám a náboženským spoločnostiam v § 5 ods. 1 a v § 5 ods. 3 návrhu zákona priznávajú dlhšie lehoty, v ktorých môžu od účinnosti zákona vyzvať povinnú osobu na vydanie vecí, či uplatniť svoje právo na súde ako lehoty, ktoré mali k dispozícii fyzické osoby podľa zákona číslo 87/1991 Zb. o mimosúdnej rehabilitácii. Dúfam, že odpoveďou nebude argument, že nepoznáme rozsah majetku, ktorý sa má cirkvám vrátiť, alebo že sa len veľmi ťažko bude preukazovať vlastníctvo takéhoto majetku, teda dôvody, pre ktoré nemôžem návrh zákona podporiť.

Z právno-historického hľadiska je diskutabilné aj vlastníctvo cirkví a náboženských spoločností k pozemkovým majetkom uvádzaným v dôvodovej správe. Cirkvi získavali pozemkový majetok predovšetkým prostredníctvom donačného práva panovníkov. Panovník po donácii majetku cirkvám však nikdy nevypustil donačný majetok úplne zo svojich rúk. Dôkazom toho sú napríklad zákony, ktoré obmedzovali dispozičné právo s týmto majetkom. A dispozičné právo je neodňateľnou a nepostrádateľnou súčasťou vlastníckeho práva. Podobne boli prijímané aj tzv. amortizačné zákony, ktorých cieľom bolo znemožniť rast cirkevného majetku. Aj neskôr mala štátna správa rozhodujúce slovo pri všetkých dôležitejších dispozíciách s cirkevným majetkom.

Môžeme ísť ešte ďalej a zaoberať sa otázkou právnej subjektivity cirkví a náboženských spoločností, čiže aj spôsobilosti nadobúdať vlastníctvo. Nie je celkom jasné kto

je subjektom vlastníctva, na ktorý sa má vzťahovať návrh zákona. Napríklad katolícka cirkev nemala do roku 1945 postavenie právnickej osoby a vždy sa hovorilo o vlastníctve biskupstva, rehole a podobne. Cirkevné nehnuteľné majetky boli vždy v priebehu stáročí nescudziteľné. Vlastníctvo k cirkevnému majetku bolo verejnoprávnym vlastníctvom, neexistovala totiž ani fyzická ani právnická osoba, ktorá by v tomto prípade spĺňala obsah pojmu "súkromnoprávny vlastník". Hlavným prvkom súkromného vlastníctva je totiž neobmedzené dispozičné právo s majetkom. Aj v tomto prípade majetok podlieha bez obmedzenia dispozičnému právu štátu, pričom štátna správa mala rozhodujúce slovo pri všetkých dôležitých dispozíciách s cirkevným majetkom - ako som to už uviedol v predchádzajúcich vetách. Preto bola možná napríklad aj jeho sekularizácia, a to prostredníctvom pozemkovej reformy. Dôkazom toho je i Najvyšším správnym súdom vydaný nález zo 17. septembra 1924 pod číslom 15 785, ktorý konštatoval, že i cirkevný majetok podlieha záberu podľa zákona číslo 215 z roku 1919 Zbierky zákonov a nariadení. A nerešpektovanie záberového zákona by otvorilo dvere prelomovej hranici 25. február 1948. I keď tento termín už samotný text zákona ignoruje a zdá sa, že i dátum 16. apríla 1919, to je deň schválenia zákona o pozemkovej reforme, je silne ohrozený.

Riešenie týchto závažných a každého občana sa dotýkajúcich otázok pod tlakom politickej kampane môže viesť k neodvratiteľným následkom, kedy by došlo vlastne po prvýkrát v histórii vzťahu štátu a cirkvi k bezpodmienečnému odovzdaniu tohto majetku cirkvi, ktorých dôsledky si občan uvedomí väčšinou až vtedy, kedy náprava už nie je možná.

Vážené dámy,
vážení páni,

plošná reštitúcia cirkevného majetku by teda nepochybne otvorila problém náhrad pre - a to zdôrazňujem - iné práv-

nické osoby, čo s ohľadom na už pokročilú privatizáciu tohoto majetku by znamenalo neriešiteľné problémy aj pre samotné obce a transformované družstvá. Určite nikto nenamieta, aby cirkvi bol vrátený ten majetok, ktorý potrebuje pre svoju činnosť. Je potrebné voliť taký postup, ako sa to už riešilo aj v zákone číslo 298/1990 Zb., kde taxatívnym výpočtom sa určili nehnuteľnosti na vrátenie, a to formálne-právne darom.

Z uvedeného dôvodu považujem predložený návrh zákona za predčasný a právne nedokonalý, a preto som za jeho vrátenie na prepracovanie a zreálnenie.

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

dovoľte, aby som predložil v prípade, že sa bude ďalej zákon prerokovávať, aj určité pozmeňovacie návrhy. Nebudú takého rozsahu ako predniesol môj predrečník z KDH, ktoré by bolo možné určite riešiť jednoduchšie, a to legislatívno-organizačným opatrením v ústave, že "všetok majetok patrí cirkvám", keď sa tu prezentujú také nepodložené nároky. Dovoľte teda, aby som predložil svoje návrhy.

Predovšetkým, aby v § 1 vo vete, ktorá sa dotýka obdobia od 8. mája 1945 do 1. januára 1990, došlo k zmene časového obdobia, a to namiesto od 8. mája 1945 navrhujem od 25. februára 1948 do 1. januára 1990.

Ďalej, pokiaľ ide o § 4, ako som rozviedol vo svojom vystúpení, som toho názoru, že právne tituly sú tu nepoužiteľné vzhľadom na celý obsah zákona aj otázku samotného vlastníka. Navrhujem tento odsek vypustiť, ale neviem v tejto chvíli navrhnúť presnú textáciu, aké právne tituly by sa mali navrhnúť, aby sa prípadne mohla riešiť otázka vydania veci. Konkrétny však budem k § 5 ods. 1, kde navrhujem vy-

pustiť lehotu 12 mesiacov a nahradiť ju lehotou 6 mesiacov - text ide potom ďalej. V tom istom paragrafe v odseku 3 "v lehote 15 mesiacov" navrhujem nahradiť slovami "v lehote 12 mesiacov doručenia výzvy" - a text ide ďalej.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pani poslankyňa Ondrejovičová, nezávislá poslankyňa. Pripraví sa pán poslanec Zselenák z SDĽ.

Poslankyňa M. Ondrejovičová:

Vážený pán predsedajúci,
vážení páni ministri,
kolegyne a kolegovia,

prv než poviem konkrétnosti, dovoľte mi niekoľko poznámok.

Poznámka prvá - teší ma, že i pri tejto paľbe rôznych diskusných príspevkov sme sa v parlamente zjednotili na tom, že jednotlivé kluby chcú reštitúciu cirkevného majetku, i keď s rôznymi pripomienkami.

Poznámka druhá - okrem diskutovanej veľkej katolíckej cirkvi bolo by načase, aby sme venovali pozornosť aj menším cirkvám, ktoré doteraz boli zahrnuté pod pojmom "ďalšie cirkvi a cirkevné spoločnosti".

Poznámka tretia - budem hovoriť za evanjelickú cirkev augsburského vyznania na Slovensku, a preto nemôžem hovoriť o donačných majetkoch, pretože evanjelici nemajú od cisára

nič okrem tolerančného patentu, a aj tento patent mal také obmedzenie, že kostoly nemohli mať veže a nemohli mať zvony.

Ešte prv ako budem hovoriť konkrétnosti, podľa dohody klubu nezávislých poslancov vyhlasujem, že v princípe súhlasia s reštitúciami cirkevných majetkov s tým, že každá cirkev bude mať riadne vysporiadané majetkovo-právne vzťahy doložené podkladmi.

Je veľmi ťažké vrátiť niečo, čo sme kedysi zobrali a na čo i podľa ústavy má každý právo. Je to veľmi ťažké i vtedy, keď brali veci, ktoré mali inú cenu, ako majú dnes, bez toho, aby za tie desaťročia sa niekto staral o to tak, ako by sa bola starala cirkev, ktorej toto všetko patrilo. Evanjelická cirkev augsburského vyznania pokladá reštitúciu za akt spravodlivosti, za odstránenie najbezohľadnejších krívd, za to, aby už konečne aspoň v tých najzákladnejších otázkach bolo urobené cirkvám zadosť.

Vieme, aká je hospodárska situácia štátu, že nemožno uskutočniť reštitúcie v takom rozsahu ako by si to spravodlivosť vyžadovala. Pokladáme teda za potrebné poukázať na jednu skutočnosť. V tlači sa objavili stanoviská, že cirkev získala svoje majetky darmi od panovníka, od magnátov, boli to rôzne konfiškácie atď. Evanjelici si zozbierali na všetky svoje školské, kultúrne i náboženské potreby všetko od svojich cirkevníkov korunovými darmi. Na to všetko sú doklady. Teda naša cirkev proti takejto interpretácii sa musí ohradiť. Cirkev si postavila zo svojich prostriedkov školy, a myslím si, že v týchto školách vychovala generáciu, ktorá pre tento slovenský národ urobila veľa. Nechceme patriť medzi latifundistov. Naša cirkev chce len plniť svoje poslanie na morálnu obrodu spoločnosti, ktorá je zdevastovaná tak, že sa skutočne okrem nenávisti, neznášanlivosti, nedokážeme už hádam poriadne postaviť za jednu krásnu myšlienku.

Majetková sekcia právneho výboru evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku sa vo svojich výboroch dohodla na týchto pripomienkach:

K § 1 - zásadne podporujeme začiatok rozhodného obdobia tak, ako je uvedený v návrhu zákona, t.j. od 8. 5. 1945, a u židovských náboženských obcí od 2. 11. 1938. V zákone, prosím, môže byť pripomenuté, že ide o výnimočný prípad.

Často sa tu hovorilo o tom i onom, ale zabudli sme na jedno, že v evanjelickej cirkvi máme i Nemcov, i Maďarov, i Slovákov a v tomto prípade práve pre tento dátum ide o tzv. kolektívnu vinu. Časť Nemcov totiž prešla k fašizujúcej cirkvi, ale časť týchto Nemcov ostala v evanjelických cirkvách a podporovala všetko, čo už tu bolo koniec-koncov povedané. Myslím si, že by nebolo dobré, keby túto výnimku táto malá cirkev nedostala.

K § 4 ods. 2 - dôsledne obhajujeme navrhnuté znenie ustanovení písmen d/, e/ a h/.

K § 5 ods. 1 - doteraz sme presadzovali zachovanie navrhovanej 12-mesačnej lehoty, ale priklonila by som sa k tomu, čo navrhoval pán doktor Sečánsky, môže to byť aj 24-mesačná lehota. Myslím si, že ak tento zákon prijmeme, potom to rozpätie dokazovania by bolo vhodné.

K § 11 ods. 2 - ustanovenie o povinnosti uzatvoriť zmluvu o výpožičke bytov a nebytových priestorov je z hľadiska nového resp. pôvodného vlastníka mimoriadne nevýhodné, nakoľko na neho prechádzajú okrem iného aj všetky povinnosti vyplývajúce z vlastníckeho práva, t.j. opravy, údržba, platenie daní a podobne. Pri zachovaní navrhovaného znenia by vlastník požičiavateľ nezískal od vypožičiavateľa žiadne príjmy, ale zaťažovali by ho rozličné náklady, ako to už bo-

lo vyššie uvedené. Navrhujeme preto dôrazne presadzovať prijatie 10-ročného povinného nájmu v prípadoch uvedených pod písmenami a/ až e/.

Ostatné ustanovenia predlohy by sme chceli presadzovať v navrhovanom znení bez zmien.

Za vážny problém súvisiaci s vrátením majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam považujeme otázku náhrad. Vládny návrh zákona túto problematiku neupravuje. Zastávame názor, že zákon by mal upravovať náhrady v týchto prípadoch:

a/ ak súčasný vlastník nie je povinnou osobou,
b/ ak bola nehnuteľnosť asanovaná,
c/ ak sa nehnuteľnosť nevydáva v súlade s ustanovením § 7 návrhu.

V snahe minimalizovať dopad náhrad na štátny rozpočet považujem za vhodné presadzovať poskytovanie vecnej náhrady tam, kde je to možné, napríklad ak dôjde k dohode medzi obcou a oprávnenou osobou a podobne. V ostatných prípadoch navrhujeme poskytnúť peňažnú náhradu formou štátnych zúročiteľných dlhopisov s lehotou splatnosti desať rokov.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Zselenák z SDĽ. Prepáčte, ešte faktická poznámka - pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Pani poslankyňa, nakoľko ide, podľa môjho názoru, o veľmi silné slová, rád by som vás poprosil o výklad tej

časti vášho vystúpenia, kde ste uviedli, že časť ľudí vstúpila k fašizujúcej cirkvi, čo ste tým mali na mysli.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pani poslankyňa.

Poslankyňa M. Ondrejovičová:

Prepáčte, ste mladší, takže nemôžete tieto veci ovládať. Ide o toto: Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku - ešte raz opakujem - mala veriacich Slovákov, Maďarov i Nemcov. Ide o to, že počas tzv. Slovenského štátu, lebo bola Slovenská republika a nie štát - názov bol Slovenská republika - terminus technikus - Nemci, ktorí vstúpili do heinleinovskej strany, patrili aj do evanjelickej cirkvi a chceli odtrhnutie nemeckej cirkvi od slovenskej evanjelickej cirkvi - časť, nie všetci. A na toto som myslela, keď som hovorila, že to by bola potom kolektívna vina, pretože neboli všetci. Ide napríklad o chrámy a majetky v Kežmarku, ide o chrám na Panenskej ulici, pretože ten je pôvodne nemecký, ide o chrám v Modre a majetky, ktoré sa dotýkali týchto vecí. Takže trošku to treba chápať i v týchto súvislostiach, a preto chce evanjelická cirkev máj 1945, lebo vtedy jej boli zobraté niektoré kostoly, niektoré majetky i školy. Z týchto Nemcov však nie všetci boli vinní.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Chamula má ešte faktickú poznámku.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

chcel by som kolegyňu Ondrejovičovú poprosiť, nech neuráža Slovákov a nech nehovorí o tzv. Slovenskom štáte.

Ďalej by som chcel povedať pripomienku k pánovi, ktorý hovoril pred ňou v tom zmysle, že keď sa mienime vrátiť k zákonom z roku 1924, načo tu sedíme. Predsa Národná rada je najvyšší zákonodarný zbor, a čo prijme, bez ohľadu na zákony - neviem - z inkvizície, z reformácie alebo z protireformácie atď., je smerodajné, a nie to, čo bolo v roku 1924 alebo neviem kedy v roku pána.

Po tretie - keď vraciame majetok, tento majetok musí byť preukázateľný. Nemôžeme vracať majetok fiktívnemu majiteľovi a podobne. To znamená, že záleží od toho, kto si požiada o navrátenie majetku, aby tento majetok bol právne pozemkovo-knižne zavedený a potom mu ho môžeme vrátiť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pani poslankyňa.

Poslankyňa M. Ondrejovičová:

Len poslednú vetu. Povedala som síce tzv. Slovenský štát, ale bola to "Slovenská republika". Takže, pán kolega, prepáčte.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Zselenák.

Poslanec J. Zselenák:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister kultúry ako jediný zástupca vlády pri tak mimoriadne dôležitom bode rokovania,

dovoľte aj mne niekoľko krátkych poznámok k predloženej verzii vládneho návrhu zákona, niekoľko pozmeňovacích návrhov a aj návrh možného východiska.

Dámy a páni, domnievam sa, že vzhľadom na to, že týmto zákonom Národná rada Slovenskej republiky mieni napraviť vážne krivdy, ktoré sa v minulosti odohrali, a že ide o mimoriadne hlboký zásah aj do majetkových práv a hospodárskeho života v republike, myslím, že bolo by namieste, keby dôvodová správa k predloženému návrhu zákona bola trošku kvalifikovanejšia, kvalitnejšia. Mnohé veci, ktoré sú v nej uvedené, nekorešpondujú s obsahom zákona, event. v dôvodovej správe sú uvedené skutočnosti, myslím tu najmä na vyhlásenia predstaviteľov jednotlivých cirkví, ktoré môžu byť dobre mysleným zámerom budúcich oprávnených osôb, môžu byť aj v istom slova zmysle záväzkom do budúceho obdobia, v žiadnom prípade však nemajú žiadnu právnu silu, pretože dôvodová správa takéto prvky neobsahuje, vysvetľuje iba okolnosti a objasňuje návrh zákona. Teda si myslím, že je namieste hovoriť o veciach tak, ako sa budú mať po schválení zákona.

Oprávnené osoby budú mať záujem správať sa ako vlastníci a budú s týmto majetkom mať úmysel a záujem aj narábať ako sa to sluší a patrí na riadneho hospodára. A zrejme aj počínanie jednotlivých náboženských spoločností a cirkví bude po schválení a nadobudnutí účinnosti zákona iné než to, ako sa uvádza v dôvodovej správe. Keď chcete, uvediem na to konkrétny príklad ako sa vyvíjajú postoje predstaviteľov cirkví.

V ponovembrovom období bola veľmi jasne formulovaná požiadavka odluky cirkvi od štátu. Vtedy predstavitelia cirkví vyhlasovali, že nemajú žiadne majetkové nároky, že nebudú žiadať reštitúciu cirkevného majetku, a vidíme, kam sme sa až dnes dostali. Miesto toho tu máme návrh na plošnú reštitúciu cirkevného majetku, o rozsahu a o určení ktorého zatiaľ ani nevieme dať presný obraz.

Jednu poznámku na adresu toho, či sa dal alebo nedal identifikovať a presne určiť rozsah majetku. Domnievam sa, že už dosť dávno platí blokačný paragraf zákona číslo 229, v ktorom sa jasne hovorilo o tom, že s cirkevným majetkom sa nemôže narábať, až na tú jednu výnimku, ktorú sme urobili v procese privatizácie. Teda bol tu dostatok času na to, aby sa tento majetok spísal, identifikoval, vecne určil a mohli sa potom tieto skutočnosti aj lepšie zohľadniť v texte zákona. Aby ste nás chápali, Strana demokratickej ľavice nie je proti náprave krívd, ktoré boli na cirkvách spáchané, ale sme proti tejto predlohe vládneho návrhu zákona, ktorá sa pre nás javí z rôznych príčin, o ktorých sa tu už hovorilo, ako neprijateľná.

Dovoľte mi teraz k meritu veci. Domnievam sa, že v § 1 došlo buď k preklepu alebo k nepresne vyjadrenému zámeru navrhovateľa, myslím vlády, zhruba v polovičke odseku 1, kde sa hovorí, že v rozpore so zásadami demokratickej spoločnosti rešpektujúcej práva občanov vyjadrené ... atď. Domnievam sa, že by to tam bolo treba opraviť, aby celý tento paragraf nadobudol zmysel, miesto slova "v rozpore" na slová "v súlade so zásadami demokratickej spoločnosti rešpektujúcej práva občanov ..." atď. To je len vecná poznámka k obsahu tohoto paragrafu. Navrhujem navrhovateľovi, aby to zvážil a uviedol to do súladu s tým, čo sa chce vlastne týmto paragrafom povedať.

Ďalej predkladám pozmeňovací návrh, ktorý by spočíval v tom, že - prečítam to radšej celé, aby nevzniklo nedorozumenie: "Zákon sa vzťahuje na zmiernenie následkov niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam odňatím vlastníckeho práva k nehnuteľným a hnuteľným veciam" - by sa doplnila nasledujúca časť "s výnimkou poľnohospodárskej a lesnej pôdy a k nim prislúchajúceho majetku". Ďalej pokračuje pôvodný odsek tak, ako bol uvedený.

Rovnako navrhujem v § 1 vypustiť celý odsek 3. Domnievam sa, že treba, už keď sa tento zákon prijíma, urobiť rovnaké predpisy pre reštitúciu celého cirkevného majetku, aby nevznikali potom rozdielne postupy a iné výklady.

Rovnako navrhujem v súvislosti s vypustením § 3 vypustiť aj poznámku pod čiarou s číslom 2.

K § 3, kde sa hovorí o povinných osobách, chcem navrhovateľovi položiť otázku: A kto sa spýtal a akým spôsobom obcí na to, aký je ich názor na reštitúciu a vydanie cirkevného majetku? Domnievam sa, že Združenie miest a obcí, ako aj mnohé mestá k tomuto problému nepredložili súhlasné stanovisko, a už tobôž nie stanovisko bez výhrad. Z tohoto dôvodu navrhujem v § 3 ods. 1 vypustiť slová "obec alebo obcou" a posledné slová "alebo obce", takže by § 3 ods. 1 znel nasledovne: "Povinnými osobami sú štát a štátom založené alebo zriadené právnické osoby a právnické osoby zriadené zákonom hospodáriace s majetkom štátu."

V § 3 ods. 2 sa zavádza spôsob riešenia problému, keď by došlo ku kolízii záujmov fyzickej a právnickej osoby. Domnievam sa, že keď fyzická osoba nadobudla vlastníctvo, hoci aj pri porušení vtedy platných právnych noriem, bolo by treba predovšetkým brať na zodpovednosť a uložiť povinnosť nápravy takejto krivdy voči cirkvám - štátu. Vznikne totiž celý rad zbytočných súdnych sporov, kde sa bude preukazovať

a dohadovať sa kto je vlastne oprávnená osoba a za akých okolností fyzická osoba majetok nadobudla. A v tejto súvislosti už absolútne neobstojí dikcia odseku 3, ktorá hovorí o tom, že ak vznikne pochybnosť o tom, kto je povinnou osobou pri pozemkoch z poľnohospodárskeho majetku, rozhodne pozemkový úrad. Domnievam sa, že takúto kompetenciu orgánu štátnej správy by sme zveriť nemali, pretože táto kompetencia prislúcha len a len výlučne súdu. Z tohoto dôvodu navrhujem vypustiť odsek 2 celý, ako je, a v odseku 3 dikciu zmeniť nasledovne: "Ak vznikne pochybnosť o tom, kto je povinnou osobou, rozhodne súd."

Toľko k dikcii zákona.

Dámy a páni, dovoľte mi teraz ešte jedno osobné vyznanie. Domnievam sa, že problém vznikol preto, lebo vláda, a to napriek prísľubom pána podpredsedu Romana Kováča, ktorý dal aj nám v národohospodárskom a rozpočtovom výbore ešte pri prerokovávaní programového vyhlásenia vlády, neurobila alebo nenaplnila jednu z veľmi dôležitých podmienok, aby sa celá táto záležitosť riešila podľa možností bez zbytočných emócií a podľa možností komplexne a s perspektívou do budúcnosti. Totiž prijímame zákon, alebo rokujeme o zákone, a pritom nemáme nejakú predstavu štátnej politiky voči cirkvám, kde by sa mohla riešiť napríklad už aj spomínaná odluka cirkvi od štátu a jej okolnosti a podmienky. Domnievam sa, že týmto zákonom do značnej miery predbiehame takýto komplexný dokument.

Ďalšia vec, ktorá ma trápi, je skutočnosť, že keď sa pozrieme na zákony, ktoré sa schválili v predchádzajúcom období, najmä po roku 1989, a spomenieme si na nami často - myslím nielen poslancami SDĽ a mnou - kritizované veľmi silné reštitučné opatrenia a duch týchto zákonov, vrátane rôznych reštriktívnych opatrení, vrátane narastajúceho schodku štátneho rozpočtu, domnievam sa, že sa tu šije veľmi

ťažký generačný ruksak problémov, ktoré sa nahromadia a bude ich treba nejakým spôsobom v budúcnosti doriešiť. Väčšina týchto opatrení zatiaľ nezaznamenala, nepriniesla očakávaný efekt, skôr pre budúce generácie tu vznikajú mnohé starosti a problémy. Hovorím to preto, lebo nepovažujem za správne, aby náprava napáchaných krívd prinášala so sebou aj povinnosť alebo potrebu nápravy následkov, nápravy krívd. Myslím si, že mali by sme byť v tejto veci dôslednejší a aj takýto zákon by si zasluhoval významne širšiu pozornosť.

Vychádzajúc z tohoto - nechcem uvádzať ďalšie argumenty, aby som vás neokrádal o čas - navrhujem ešte jednu, podľa môjho názoru, zásadnú zmenu v § 12, kde by som navrhoval nasledovné znenie: "Zákon nadobudne účinnosť po potvrdení referendom."

Súčasne navrhujem uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky nasledovného znenia: "Národná rada Slovenskej republiky rozhodla o vyhlásení referenda o zákone o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam s otázkou: Má zákon Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam nadobudnúť účinnosť? S jednoduchou voľbou - áno, nie."

Súčasne dávam návrh na tajné hlasovanie o tomto zákone ako celku. Pre uľahčenie hlasovania o jednotlivých čiastkových hlasovaniach by som navrhoval, aby spoločná spravodajkyňa výborov Národnej rady pripravila prílohu k spoločnej správe, aby sme sa vedeli presne orientovať v predložených pozmeňovacích návrhoch, pretože je ich skutočne veľa, rozsahom sú mimoriadne bohaté, a aby sme pred hlasovaním o jednotlivých pozmeňovacích návrhoch tento dokument dostali v písomnej podobe na stôl s časovou rezervou, aby sme si to mohli ešte raz preštudovať a zvážiť.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. O slovo sa prihlásila pani poslankyňa Bartošíková.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

nemyslím si, že prvá navrhovaná zmena, ktorú predrečník navrhol, to znamená v § 1 slovko "v rozpore" nahradiť slovkom "v súlade", sa vzťahuje na prvú vetu, na zmiernenie následkov. Ona sa skôr vzťahuje na slová "nesprávne rozhodnutia štátnych orgánov". A v tomto prípade je také znenie, ako bolo navrhované, správne. Odporúčam, aby zostalo pôvodné znenie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Vážení kolegovia, poobede sa bude pokračovať v rozprave. Už sa naplnil čas na obed. Stretneme sa o pol druhej. /Šum v sále./ Je tu návrh, aby to bolo stretnutie o druhej.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predsedajúci, spýtal by som sa, koľko je ešte diskutujúcich. Ak nie je veľa, tak to uzavrime a poobede budeme hlasovať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

No, je ešte 5 diskutujúcich. Ďakujem. O 14.00 hodine sa stretneme a budeme pokračovať rozpravou.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené kolegyne a kolegovia, prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 76 poslancov, sme uznášaniaschopní. Pokračujeme v rozprave. Slovo má pán Čarnogurský z KDH. Pripraví sa pán poslanec Móri z HZDS.

Poslanec J. Čarnogurský:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,

chcel by som sa vyjadriť k stanovisku poslaneckého klubu Strany demokratickej ľavice k predloženému návrhu zákona, a to k trom zásadným okruhom otázok tak, ako ich uviedol pán kolega Plesník.

Pán kolega Plesník začal rečníckou otázkou, prečo posun časovej hranice pred február 1948 a že to nie je dostatočne odôvodnené. Myslím si, že odpoveď je veľmi jednoduchá. Tento posun pred časovú hranicu február 1948 je nevyhnutný, pretože pred februárom 1948 dochádzalo k odnímaniu majetku cirkví. A jednoducho, iným spôsobom sa to nedá napraviť, než tým, že pôjdeme pred február 1948. Tento posun pred február 1948 má aj istý - nazvem to až vnútropolitický aspekt, a síce v tom, že pravdu povediac najväčšia cirkev - katolícka cirkev bola minimálne postihnutá pred februárom 1948 - myslím majetkove, o školách budem hovoriť osobitne, ale viac boli postihnuté iné cirkvi. Pani kolegyňa Ondrejovičová hovorila o niektorých konkrétnych prípadoch. Samozrejme, patrí tam potom Židovská náboženská obec, pokiaľ som informovaný,

patria tam kalvíni, ktorí taktiež boli majetkove postihnutí tesne po skončení 2. svetovej vojny. Ak by sme nešli pred hranicu február 1948, v skutočnosti v praxi by to malo za následok, že by sa reštituovali v rozsahu navrhnutého zákona majetkové nároky katolíckej cirkvi, samozrejme, že aj iných cirkví, lebo aj iné boli aj potom postihnuté, ale nereštituovali by sa majetkové nároky iných, najmä protestantských cirkví a Židovskej náboženskej obce. Z toho hľadiska k pripomienke, ktorá uznávala ako výnimku ísť pred február 1948 Židovskú náboženskú obec, treba povedať, že či je jedna výnimka alebo 10 výnimiek, to je už potom jedno.

Druhý dôvod, prečo je možné ísť pred február 1948, je ten, že február 1948 predsa nie je žiadnou štátoprávnou hranicou. To je jeden vnútropoliticky dôležitý termín, ktorý nemá žiadny štátoprávny význam. A to znamená, že keď v rámci tohoto zákona ideme pred február 1948, žiadnym spôsobom sa tým nespochybňuje právna kontinuita či Československa, či terajšieho Slovenska na ČSFR a podobne, pretože jednoducho február 1948 nie je žiadnou štátoprávnou hranicou a, samozrejme, ani sa tým spätne neuznáva, či Slovenský štát z rokov 1939, 1945 a podobne.

A konečne, pokiaľ ide o časovú hranicu február 1948, je tu, podľa môjho názoru, jeden dôležitý aspekt, a síce, že časová hranica február 1948 bola dôležitá v bývalom Československu, je pravdepodobne dôležitá v Českej republike, ale nie je takmer vôbec dôležitá na Slovensku. Nie je takmer vôbec dôležitá na Slovensku z toho dôvodu, že žiadnym spôsobom nerozširuje eventuálne ďalšie nároky.

To, že v Českej republike je dôležitá, a tým bola dôležitá aj v bývalom Česko-Slovensku, súvisí s tým, že Česká republika má svoj historický problém so sudetskými Nemcami. My takýto problém máme v minimálnej miere - myslím na Slovensku, a to z toho dôvodu, že pokiaľ dochádzalo k výmene

obyvateľstva maďarskej národnosti, tam išlo o výmenu obyvateľstva nie o vysťahovanie obyvateľstva, ktorá bola viac alebo menej alebo prinajmenšom vo veľkých číslach aj s majetkom. Vtedy zo Slovenska odišiel do Maďarska približne rovnaký počet obyvateľov ako z Maďarska na Slovensko - zhruba okolo 70 tisíc. A pokiaľ som zhruba študoval tento problém, jednoducho tí Maďari, ktorí odtiaľto odchádzali, zanechávali tu majetok, ale rovnako zase zanechávali majetok v Maďarsku Slováci, ktorí odchádzali z Maďarska na Slovensko. To znamená, že porušenie hranice február 1948 z tohoto hľadiska pre Slovensko nemá žiadny veľký význam.

A isteže, bol tu istý počet nemeckého obyvateľstva, ktoré bolo odsunuté aj zo Slovenska. Treba povedať, že počet nemeckého obyvateľstva bol oveľa menší ako maďarského, alebo nemeckého obyvateľstva v Českej republike, a nakoniec, reštitučné nároky na fyzické osoby sú viazané ešte aj na štátne občianstvo - či v bývalom Česko-Slovensku alebo teraz v Slovenskej republike. To znamená, že ani z toho hľadiska prekročenie hranice február 1948 nemá pre Slovensko nejaký zásadný význam. Jednoducho si vcelku môžeme dovoliť túto hranicu prekročiť z vnútropolitického hľadiska alebo aj z hľadiska eventuálnych budúcich nárokov. Toľko k hranici február 1948.

Ďalej by som sa chcel vyjadriť k ďalšiemu okruhu, a to ku školám resp. k cirkevným školám. Áno, v roku 1940 vtedajšia Slovenská republika vydala zákon, ktorý vlastne založil, pokiaľ som informovaný, najmä základné školstvo na bázu cirkevného školstva. Na základe tohoto zákona z roku 1940 aj štátne školy, pokiaľ to išlo, sa premenili na cirkevné školy a základom školského systému vo vtedajšej Slovenskej republike boli katolícke školy, evanjelické, resp. iné - protestantských cirkví a židovské. Treba povedať, že áno, aj židovské. Cirkevné školstvo, samozrejme, existovalo na Slovensku aj predtým. Cirkvi, ktoré som spomenul, mali svoje cir-

kevné školy aj predtým, ktoré boli zapísané v pozemkových knihách na tieto cirkvi. A ako povedali pán kolega Plesník, ale aj pán poslanec Daňo vo svojich príspevkoch, v roku 1940, pokiaľ štátne školy boli prevedené jednotlivým cirkvám, boli prevedené do užívania. Myslím si, že nie je potrebné zdôrazňovať zásadný rozdiel medzi vlastníctvom a užívaním. To znamená, že tieto školy, predtým štátne, ktoré boli dané do užívania katolíckej cirkvi, evanjelickej cirkvi, prípadne ďalších protestantských a židovskej cirkvi, boli stále v pozemkovej knihe zapísané na štát a zostali aj takto zapísané, a vcelku je to jednoducho možné aj teraz rekonštruovať. A to znamená, že v žiadnom prípade nehrozí, že by teraz dostali jednotlivé cirkvi naspäť budovy, ktoré patrili pôvodne štátu a v roku 1940 boli odovzdané do užívania cirkví. Z toho dôvodu si myslím, že aj táto námietka vzťahujúca sa na školské budovy nie je opodstatnená, pretože žiadnym spôsobom nezvýhodňuje jednotlivé cirkvi.

A konečne v treťom okruhu pán poslanec Plesník opäť položil rečnícku otázku, a síce, že aký vplyv bude mať vrátenie poľnohospodárskej pôdy na ceny. Môžem mu odpovedať aj na túto rečnícku otázku, že síce bude mať taký vplyv na ceny, že bude tlačiť ceny dolu, pán kolega. A síce bude tlačiť ceny dolu preto, že už doterajšie skúsenosti hovoria, že súkromní vlastníci alebo prinajmenšom užívatelia pôdy užívajú túto pôdu, hospodária na nej a produkujú na tejto pôde podstatne lacnejšie ako štátne majetky alebo roľnícke družstvá, alebo teda prevažná väčšina roľníckych družstiev, z ktorých 90 % je insolventných. Plus - podľa zákona o vlastníctve pôdy fyzické osoby, roľníci, ktorí dostali naspäť do vlastníctva pôdu, ktorým sa pôda vrátila a ponechali ju v družstvách alebo štátnych majetkoch, jednoducho dostávajú za túto pôdu nájom, ktorý stanovujú tieto družstvá alebo štátne majetky viac-menej podľa výnosu tejto pôdy a podľa toho, čo si tieto družstvá a štátne majetky môžu dovoliť za pôdu zaplatiť. Isteže cirkev nebude sama hospodáriť na tejto pôde,

ktorá sa jej vráti, a buď ju ponechá v užívaní štátnych majetkov alebo roľníckych družstiev a bude dostávať za ňu také nájomné ako dostávajú iní vlastníci pôdy u týchto družstiev alebo štátnych majetkov, alebo ju dá do prenájmu iným, pravdepodobne súkromným užívateľom, súkromným producentom na pôde. Pravdu povediac, ja by som každému pánu farárovi poradil, aby dal túto pôdu do užívania práve takýmto súkromným užívateľom na pôde, pretože, ako som povedal, títo hospodária na pôde oveľa lacnejšie ako družstvá, štát im nemusí dávať žiadne pôžičky na prevádzkové náklady, ktoré potom dáva roľníckym družstvám a štátnym majetkom a ktoré im potom po roku alebo po dvoch musia aj tak odpustiť, pretože družstvá a štátne majetky nemajú z čoho štátu tieto pôžičky vrátiť. To znamená, že takéto prípadné rozšírenie rozsahu poľnohospodárskej pôdy, na ktorej sa bude hospodáriť v súkromnom režime, spôsobí, že jednoducho poľnohospodárska produkcia bude vyššia a lacnejšia.

Pán kolega, vidím, že sa na mňa pozeráte nedôverčivo, ale všetky existujúce hospodárske štatistiky, už súčasné, toto potvrdzujú. A preto už len pre ilustráciu z iných oblastí chcem povedať, že aj mimo vlastnej bohoslužobnej aktivity, ktorú robí cirkev, to, čo robí cirkev v sociálnej oblasti, robí to lepšie a lacnejšie ako štát. Tak napríklad v charitných domovoch, ktoré sú cirkevnou obdobou domovov dôchodcov, sú náklady na jedného ubytovaného v tomto charitnom domove iba polovicou nákladov na jedného ubytovaného v domovoch dôchodcov. Štát na jedného ubytovaného v charitnom domove prispieva 2 000 korún a na jedného ubytovaného v domovoch dôchodcov - pán kolega, tipnite si, koľko - až 7 000 korún, tri a polkrát viac. Rovnako si zoberme cirkevné školy. Cirkevné školy - povedzme, že možno pri premene pôvodnej štátnej školy na teraz, pred rokom alebo dvoma zakladané cirkevné školy, tam boli nejaké mimoriadne štartovné náklady, ktoré zatiaľ ešte nedovoľujú úplne porovnať náklady na žiaka v cirkevných školách a v štátnych školách, v obdob-

ných základných školách, ale už dnes štát platí na cirkevné školy zhruba o 20 % menej na žiaka, než na štátne školy. A pritom tieto cirkevné školy dávajú rovnaké základné vzdelanie žiakom ako štátne školy, dávajú im rovnaké vysvedčenia a fakticky žiaci, ktorí chodia do cirkevných škôl, pochopiteľne, nechodia do štátnych škôl. Čiže dokonca aj v cirkevných školách sú náklady štátu menšie ako náklady v štátnych školách.

Myslím si, že toto dostatočným spôsobom odôvodňuje nielen to, že netreba mať obavy pred konkrétnymi majetkovými položkami, ktoré cirkev dostane vrátené na základe tohoto zákona, ale zároveň širšie odôvodňuje jednak všeobecnú užitočnosť tohoto zákona, potvrdzuje spravodlivosť samotného princípu vrátenia majetku cirkvám a zároveň dáva argument, prečo toto všetko robíme, prečo je to témou už prakticky od novembra 1989 a prečo je načase, aby problém vrátenia majetku cirkvám bol ukončený. A keď som povedal, že je to témou od novembra 1989, a celkom prirodzenou témou, snáď treba na záver povedať, keď už reagujem na stanovisko Strany demokratickej ľavice, že tu sa vracia cirkvám majetok, ktorý im bol zobraný v komunistickom období komunistami, komunistickou stranou. A pán kolega, mrzí ma, že to musím tak povedať, ale fakt je ten, že právnym predchodcom Strany demokratickej ľavice bola Komunistická strana Slovenska. Z toho hľadiska je vlastne aj pre mňa celkom pochopiteľné, že poslanecký klub má tieto námietky, ktoré ústami predchádzajúcich rečníkov prezentoval. Nazdávam sa však, že argumenty, ktoré som uviedol, sú dostatočné na to, aby zo všetkých stránok odôvodnili potrebu prijatia zákona, potrebu vrátenia majetku cirkvám a potrebu takýmto spôsobom začať novú etapu vzťahov štátu a cirkví.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Móri za HZDS. Predtým sa hlási s faktickou poznámkou pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Len veľmi stručne. Pán doktor Čarnogurský spomínal, že tieto majetky boli zobrané - neviem, či ho zacitujem presne, - počas obdobia komunistickej vlády. Predovšetkým spornými sú majetky, ktoré boli odňaté cirkvi v rokoch 1945-1948. A pokiaľ viem, doposiaľ sa jednoznačne nástup komunistov k moci datoval februárom 1948 a nie 8. májom 1945. Čiže, ak by sme vychádzali z tézy, ktorú hovoril pán poslanec Čarnogurský, že majetky odobraté počas komunistickej moci, myslím si, že by sme dokázali nájsť riešenie, ktoré by aj SDĽ ochotne podporila. To je riešenie od februára 1948. A tam by už bolo možné nájsť riešenie, ktoré by sme podporili.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Plesník - faktická poznámka.

Poslanec J. Plesník:

Vážené kolegyne, kolegovia,

so záujmom som si vypočul vystúpenie môjho kolegu doktora Čarnogurského najmä preto, že v jeho prvej časti sa držal určitej snahy vecného vysvetlenia rozporov medzi stanoviskom poslaneckého klubu KDH a poslaneckého klubu SDĽ. Tak som si nejak predstavoval rokovanie o tomto zákone. Mrzí ma trošku, že v závere skĺzol do ideologického vysvetlenia. Na

jednu časť toho odpovedal kolega Bárány. K druhej - ako expremiér predsa vie, že SDĽ je len tým následníkom KSS, ktorý kryje v podstate nedoriešený majetok komunistickej strany, ktorý už dávno mohol byť i jeho pričinením vysporiadaný. /Šum v sále./ O tom môžeme, podľa mňa, rokovať niekedy druhý raz a dlhšie.

Ovšem predpokladám, že to, čo tu povedal doktor Čarnogurský, sú veľmi silné a závažné otázky, ktoré vôbec nie sú v rozpore s naším stanoviskom. Predsa sme povedali, že pokiaľ pôjde o majetok, ktorý bude riešiť zjednodušenie pôsobenia cirkvi, ktorý zároveň bude riešiť odstránenie rozporov medzi zodpovednosťou štátu v jednotlivých otázkach, náš poslanecký klub takýto zákon v plnej miere podporí. Navrhovateľ si ovšem nedal tú prácu, ktorú vo svojom vystúpení zhrnul doktor Čarnogurský. Pokiaľ je pravdou, že charitatívne domy - a mám takisto tieto poznatky, ktoré sú dnes v správe jednotlivých rádov, sú lacnejšie než domy sociálnej starostlivosti v správe štátu, pýtam sa, prečo navrhovateľ túto finančnú kvantifikáciu nedoložil ako jeden z podporných argumentov. Vráťme tieto sociálne domy starostlivosti, aby sme v štátnom rozpočte našli presne medzeru, ktorá nám pre rok 1994 chýba. Nemuseli by sem predkladať jedenásť variantov štátneho rozpočtu. Pokiaľ vieme, že náklady na školstvo, ktoré spravuje cirkev, sú menšie než na štátne školstvo, potom by pán štátny tajomník Tarčák nemusel robiť ekvilibristiku, to, čo sa deje v školstve - nepripravenosť začiatku školského roku, nedostatky v zabezpečení školským správ - a mohli by sme v podstate skutočne vyriešiť tento problém. A ja by som zaň hlasoval, aby cirkev, nielen rímsko-katolícka, ale aj evanjelická a ďalšie, spravovali školy pri podstatne nižších nákladoch, pri dosiahnutí vzdelanosti našej mládeži tam, kde ju chceme mať.

A predpokladám, že doktor Čarnogurský slová k poľnohospodárstvu myslel vážne. V priebehu tohto zasadnutia bude ro-

kovanie o tzv. zelenej správe, o súčasnom stave v poľnohospodárstve. Predpokladám, že ako právnik mi dá za pravdu, že transformované poľnohospodárske družstvá sú takisto súkromnými právnickými osobami. Predpokladám, že problém, ktorý je dnes v poľnohospodárstve, nie je len vecou toho, že štátne majetky sú zatiaľ nesprivatizované a ich privatizácia bude opätovne takto laxne postaveným zákonom vymedzujúcim vzťah k pôde odložená, ale je to aj skutočnosť, že súčasné ekonomické pravidlá hry pre poľnohospodárske podniky sú nevďačné nielen k týmto poľnohospodárskym družstvám, ale aj k súkromne hospodáriacim roľníkom. Ináč by tu boli zástupy budúcich súkromných hospodáriacich roľníkov tlčúcich na dvere poľnohospodárskych družstiev so žiadosťou: Vydajte nám pôdu, pôjdeme hospodáriť. Tých je, žiaľ, zatiaľ úplne poskromne.

Očakávam, že navrhovateľ ešte predtým, než sa uzavrie rozprava, vystúpi s vecnou argumentáciou k návrhom, ktoré tu boli z jednej strany za podporu zákona, tak z druhej strany proti podpore a vytvorí priestor, aby sa poslanecké kluby mohli nanovo vyjadriť k takejto argumentácii, aby uzavretie rokovania o tomto zákone bolo skutočne demokratické a prinieslo rozlúsknutie tohto tvrdého oriešku v prospech toho, čo chceme - jasného postavenia štátu a vzťahu k cirkvám.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Faktická poznámka - pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Odporúčam klubu Strany demokratickej ľavice, aby si kúpili moju knižku. Totiž, jednak sa nemíňa /smiech v sále/ a jednak sa tam dozvedia, že po roku 1945 to bola komunis-

tická strana na čele s jedným jej protagonistom pánom Husákom, ktorá tlačila na likvidáciu všetkých cirkevných inštitúcií. Môžeme to podložiť. Hrnko už by mal so mnou súhlasiť /Smiech v sále./

Poslanec A. Hrnko:

Súhlasím, ale s tým, že to nebol Husák, ale Šmidke alebo Gottwald.

Poslanec F. Mikloško:

To je malý detail, dobre. Samozrejme, súhlasím so Stranou demokratickej ľavice, že nemá nič spoločné s bývalou komunistickou stranou okrem toho nešťastného majetku.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Móri. Pripraví sa pán poslanec Fóthy z MKDH. Ospravedlňujem sa pánu poslancovi Mórimu - ešte má faktickú poznámku pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Skutočne len veľmi stručne pre pána poslanca Miklošku. Myslím si, že do značnej miery potvrdil môj názor, že komunistická moc u nás začala až vo februári 1948. Ak by komunistická strana bývala pri moci skutočne už od mája 1945, zrejme by nebolo to, o čom hovoril, že tlačila, snažila sa, ale bola by ako už neskoršie monopolne vládnúca strana bez ďalšieho svoj zámer realizovala. Ďakujem pánu poslancovi Mikloškovi za potvrdenie môjho tvrdenia pádnymi argumentmi.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Slovo má pán poslanec Móri.

Poslanec I. Móri:

Vážený pán predsedajúci,
pán minister,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

netreba snáď zdôrazňovať, že práve prerokúvame jeden z najdlhšie pripravovaných a najdôležitejších ponovembrových návrhov zákonov - návrh zákona o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam. Predložený dokument je v spoločnosti sprevádzaný množstvom často rozdielnych názorov a pohľadov na tému: Dostanú cirkvi veľa alebo málo? Bezuzdný ateizmus v rámci všeobjímajúcej, jedine správnej ideológie marxizmu-leninizmu vyústil v dôslednom šikanovaní kňazov, rehoľníkov a veriacich vo všetkých oblastiach. Zbojnícke, obyčajne nočné prepady kláštorov a následné internovanie kňazov, ale predovšetkým rehoľníkov, neboli v päťdesiatych rokoch ničím výnimočným. Následné uzurpovanie si majetku, najmä kláštorov, ale aj iných cirkevných objektov, bolo logickým dôsledkom, nakoľko triedny nepriateľ sa predovšetkým likvidoval odstraňovaním podmienok na pôsobenie. Je to skutočne zvláštny pocit po toľkých rokoch pomenovať na tejto pôde veci pravými menami a mať šancu aspoň čiastočne napraviť krivdu vrátením toho, čo bolo všemocnou komunistickou stranou svojvoľne a nezákonne odobraté. Ukradnutá vec proste volá po svojom pánovi a málokomu sa podarí byť s ňou šťastný až do konca života. Za takmer pol storočia, počas ktorého boli cirkvi a náboženské spoločnosti diskriminované, sa mnohé veci zmenili nenávratne a už nemožno úplne napraviť všetky krivdy. Je to však sprievodný znak aj u ostatných reštitučných zákonov, nakoľko rekonštrukcia predchádzajúcich pomerov je nereálna.

Domnievam sa, že predložený návrh zákona je výsledkom kompromisu, konsenzu medzi vládou, jednotlivými rezortami

a väčšinou predstaviteľov cirkví. Vzhľadom na súčasný ekonomický stav finančná náhrada za hnuteľné i nehnuteľné veci nie je možná. Predložený návrh zákona je príliš dôležitý na to, aby som si robil ilúzie, že postoj k nemu nebol s predstihom predurčený u jednotlivých politických strán a hnutí. A reagujúc na posledné vystúpenia možno bude niekto zrazu veľmi útlocitný a bude návrh zákona pokladať pod pokrývkou rozborov verejnej mienky v skutočnosti za zrkadlo, ktoré sa mu násilne strká pred nos. Chápem, ťažko sa niekedy argumentuje, že podobnosť tváre v zrkadle je s tvárou osoby pred zrkadlom čisto náhodná.

Bez ohľadu na politické či iné dôvody k výhradám voči predmetnému návrhu zákona je potrebné, aby každý z vás, vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, zvážil nasledovné skutočnosti. Z týchto skutočností vychádzal aj poslanecký klub Hnutia za demokratické Slovensko a v závere vyjadril presvedčenie, že predmetný návrh zákona treba prijať. Možno ich zhrnúť do nasledovných bodov:

1. Majetky cirkví a náboženských spoločností boli konfiškované po februári roku 1948 komunistickým režimom bez zákonného podkladu.

2. Následne na toto konštatovanie tu pretrváva predsa morálny záväzok demokratického štátu voči cirkvám a náboženským spoločnostiam a len tento parlament má možnosť potvrdiť dobrú vôľu, uplatniť princíp všeobecnej spravodlivosti a napraviť krivdy.

3. Význam pozitívneho pôsobenia cirkví a náboženských spoločností na občanov v oblasti duchovnej, charitatívnej a sociálnej v dobe čím ďalej viac poznamenanej konzumným životným štýlom.

4. Ekonomické osamostatnenie sa cirkví vyžaduje isté podmienky. Súbežné krátenie dotácií musí byť predsa sprevádzané kompenzáciou z vnútorných cirkevných zdrojov. Tu je potrebný nejaký čas na adaptáciu a revitalizáciu zdrojov v týchto nových podmienkach.

5. Veľmi dôležitý je zahranično-politický dosah tohto zákona, kde potvrdíme vo vzťahu nielen k Vatikánu, ale i k ostatným európskym krajinám úprimnosť snáh budovať právny štát.

6. Treba čím skôr odstrániť prekážky pre privatizáciu a prevody zablokovaných pozemkov.

7. Nakoniec nie menej významný je aj fakt, že nemožno riešiť obnovu a opravu okolo 2 500 nehnuteľných sakrálnych kultúrnych pamiatok s odhadovanými nákladmi 25 až 30 miliárd Sk len zo štátneho rozpočtu, a to ani v rozpätí 10 - 15 rokov.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

sme postavení pred závažné rozhodnutie ešte z jedného dôvodu. Tento návrh zákona nie je z tých, ktoré, ak sa neprijmú teraz, prijmú sa o pol roka. Má snahu zotrieť biľag vypálený minulým režimom na jednom z najnepohodlnejších triednych nepriateľov. Som toho názoru, že legitimita tohto biľagu by nemala pretrvávať. A na adresu tých, ktorí sa snažia trúsiť nezmysly o budúcej farskej republike, len toľko: Možno ani nebudú o tom vedieť a spolu s účinkom bezbrehého duchovného liberalizmu importovaného už zovšadiaľ nevídaným tempom dopomôžu sami na najvrchnejší piedestál moci dosadiť oveľa nebezpečnejšie božstvo, akým bolo zlaté teľa v minulosti. Bude ním triumvirát moci peňazí, sexu a brutálneho násilia.

Návrh zákona na základe môjho presvedčenia, že ide o dobrú vec s pozitívnym dosahom i do budúcnosti, preto podporím.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Mórimu. Slovo má pán poslanec János Fóthy z MKDH.

Poslanec J. Fóthy:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,

ako tu už bolo spomínané, v septembri tohto roku sa uskutočnila konferencia biskupov Slovenskej republiky. Táto konferencia vypracovala stanovisko k prerokúvanému návrhu zákona a svoje pripomienky zaslala predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky s prosbou o rozdanie týchto pripomienok poslancom Národnej rady. Pripomienky biskupov si osvojujem a zároveň ich dávam ako pozmeňovacie návrhy. Tieto pripomienky resp. pozmeňovacie návrhy by mohli slúžiť ako kompromisné riešenie medzi vládnym návrhom a návrhom klubu poslancov KDH prednesením pánom Laukom.

Navrhované znenie § 3 ods. 1 strana 3 prvý riadok - za slová "prípadne ho spravujúce" vsunúť "a iné právnické osoby" - "ktoré ku dňu účinnosti"...atď.

V § 3 ods. 2 text doplniť vetou: "Toto ustanovenie sa použije aj vo vzťahu k blízkym osobám, na ktoré fyzická osoba majetok previedla."

V § 3 ods. 3 vsunúť "a lesného majetku". Prečítam celý odsek 3: "Ak vznikne pochybnosť o tom, kto je povinnou osobou pri pozemkoch poľnohospodárskeho a lesného majetku, rozhodne pozemkový úrad."

V § 4 ods. 1 vypustiť v treťom a štvrtom riadku "...uvedie spôsob jej prevzatia štátom. Ak ide o vydanie hnuteľnej veci, ak tiež preukáže, kde sa vec nachádza."

V § 4 ods. 2 strana 4 vsunúť do bodu d/ a do bodu e/ slová "a hnuteľných vecí".

V § 4 ods. 3 namiesto slov "ku dňu doručenia písomnej výzvy" dať "ku dňu účinnosti tohoto zákona".

V § 7 ods. 1 bod b/ text upraviť nasledovne: "ak bol pozemok zastavaný stavbou, ktorá slúži pre zariadenia zdravotníctva, nemožno vydať ani susediace pozemky nevyhnutne slúžiace týmto účelom".

V § 7 ods. 1 bod c/ upraviť takto: "na pozemku bola zriadená záhradková osada".

V § 7 ods. 1 bod d/ upraviť nasledovne: "slúži na účely obrany štátu alebo sa nachádza v ochrannom pásme hygienickej ochrany vodných zdrojov I. stupňa alebo chráneného prírodného útvaru".

V § 7 ods. 1 bod e/ vypustiť text "pre účely výstavby a osobného užívania".

Ďalej vsunúť v § 7 ako odsek 2 nasledovné znenie: "Pozemky, u ktorých po prevode do vlastníctva štátu alebo právnických osôb došlo osobitnými predpismi k obmedzenému užívaniu tým, že sú určené celé alebo ich časti na ťažbu nerastov, sú súčasťou lesného pôdneho fondu národného parku na území štátnej prírodnej rezervácie, chráneného náleziska, chráneného parku, chránenej záhrady a študijnej plochy, alebo sú významným krajinným prvkom, alebo sa nachádzajú v ochrannom pásme prírodných liečiv a zdrojov minerálnych stolových vôd alebo vo vnútornom kúpeľnom území, môže oprávnená osoba požadovať ich vydanie alebo náhradu za ne inými pozemkami vo vlastníctve štátu."

Do § 7 vsunúť nasledovné znenie odseku 3: "Za pozemky uvedené v bode 1b/ okrem zdravotníckych zariadení, až odsek e/ oprávnenej osobe poskytne štát iný pozemok v primeranej výmere a kvalite". Body 2 a 3 prečíslovať na 4 a 5.

V § 11 ods. 2 vypustiť a v bode d/ ponechať len "prevádzky kultúrnych zariadení" a vypustiť bod e/.

V § 11 v ods. 2 upraviť lehoty z 5 rokov na 2 roky. Je to v súlade so spravodajskou správou a prosím samostatne hlasovať o tomto bode.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pani poslankyňa Danielová, nezávislá. Pripraví sa pán poslanec Farkas z MKDH.

Poslankyňa V. Danielová:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené pani poslankyne,
páni poslanci,

v prvom rade chcem vysloviť to, že v zásade akceptujem princíp vrátenia majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam ako akt nápravy krivdy. A už vôbec nechcem pridávať polienko do už aj tak plamennej rozpravy. Práve naopak. Rada by som vniesla svojím vystúpením viac uspokojenia do tejto rozpravy. Dúfam, že aj moje vystúpenie bude takto pochopené, a to aj napriek tomu, že upozorním na ďalší z problémov, ktorý súvisí s týmto návrhom zákona. V závere sa však pokúsim o isté kompromisné východisko. Bola som totiž splnomocnená predniesť z tohto miesta stanovisko Zväzu múzeí, Muzeálnej slovenskej spoločnosti a Rady galérií Slovenska, ktoré sa zaoberali pripravovaným návrhom zákona o reštitúcii cirkevného majetku. Úvodom niekoľko slov k tomuto problému, ktorý tu zatiaľ bol opomenutý.

Doterajšie reštitučné zákony poškodili viaceré múzeá a galérie obmedzením ich priestorov na expozičnú a odbornú činnosť. Možno predpokladať, že pripravovaný zákon o cirkevných majetkových rehabilitáciách by po svojom schválení ešte viac negatívne ovplyvnil ďalšiu prácu a v niektorých prípadoch - to podotýkam - aj existenciu múzeí a galérií. Na údržbu a rekonštrukciu cirkevných kultúrnych hnuteľných a nehnuteľných pamiatok štát zo svojich prostriedkov vynaložil veľké finančné prostriedky. Iste by sa našli aj negatívne príklady, to nepopieram. Tie však nemôžu prevážiť skutočnosť, že bývalé cirkevné objekty využívané štátnymi kultúrnymi inštitúciami slúžili celej spoločnosti. Umiestnením hnuteľných cirkevných pamiatok v múzeách a galériách a ich

reštaurovaním a konzervovaním sa v mnohých prípadoch predišlo ich úplnému zničeniu, poškodeniu alebo strate.

"Pri tejto príležitosti sme so znepokojením konštatovali" - citujem z listu Zväzu múzeí - "že v priebehu legislatívneho procesu zatiaľ neboli zohľadnené oprávnené požiadavky kultúrnych inštitúcií, najmä múzeí a galérií, ktoré sa cítia ohrozené nielen vo svojej činnosti, ale v existencii vôbec." Toľko z listu Zväzu múzeí.

V tejto súvislosti sme sa v spolupráci s pánom poslancom Gazdíkom rozhodli predložiť isté, snáď maximálne kompromisné riešenie pozmeňovacieho návrhu k tomuto zákonu, ktorý si dovolím predniesť.

Išlo by o doplnenie § 6 predloženého návrhu zákona odsekom 2, pričom prvú vetu § 6 by sme označili ako odsek 1. Tento pozmeňovací návrh by znel takto: "Hnuteľné a nehnuteľné predmety a objekty pôvodne patriace cirkvám a náboženským spoločnostiam, ktoré sú majetkom múzeí a galérií alebo sú majetkom štátu a múzeá a galérie sú ich užívateľmi alebo správcami, ale sa účinkom tohto zákona stávajú majetkom cirkví a náboženských spoločností, budú slúžiť i naďalej kultúrnym účelom s výnimkou sakrálnych predmetov a objektov nevyhnutných pre výkon duchovnej činnosti."

Dovolím si ešte upozorniť, že snáď niektorí z vás by mali výhrady, že tento problém by mohol dostatočne vyriešiť už existujúci § 6 návrhu zákona, kde sa kladie dôraz na odovzdanie majetku cirkví v prípade kultúrnych pamiatok, kde je toto vydanie podmienené existujúcim zákonom o štátnej pamiatkovej starostlivosti. Tento pozmeňujúci návrh, ktorý však predkladám ja, má trošku aj iný zámer. Totiž, pokryl by aj tie prípady, kde ide o určité objekty, ktoré sú sídlom múzeí, ale nemusia byť priamo vyhlásené za kultúrne pamiatky, a ktorých vydanie by takisto mohlo ohroziť existenciu

múzeí, pretože takéto prípady sú a nie je ich na Slovensku málo. Preto teda zdôrazňujem, že je namieste tento druhý navrhovaný odsek v prípade tohto predneseného pozmeňovacieho návrhu, ktorý - upozorňujem - neruší vlastnícke právo cirkví, čiže majetok by bol vydaný, len s tým dodatkom, že by sa zdôraznilo jeho ponechanie v kultúrnej činnosti, čiže tak, ako tomu bolo doteraz v prípade týchto konkrétnych kultúrnych inštitúcií, ktorých by sa to vydanie týkalo. Prosím vás preto o podporu tohto pozmeňovacieho návrhu.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Slovo má pán poslanec Farkas z MKDH.

Poslanec P. Farkas:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada,

máme pred sebou návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam, materiál, prípadne právny predpis, ktorý doteraz naša verejnosť veľmi postrádala a očakávala ho. Podľa súčasného stavu a na základe súčasne platného právneho poriadku, ako aj celkového prístupu k zákonnému odstraňovaniu majetkových krívd spôsobených zo strany štátu najmä v povojnových rokoch, ale až do roku 1990, otázka vrátenia cirkevného majetku zostala nedoriešená.

Doteraz platné zákony číslo 298/1990 Zb. a 338/1991 Zb. síce reštitúciu aj takého majetku sčasti riešili, ale v nedostatočnej miere. Zákon číslo 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších

predpisov umožnil aj cirkvám za tam uvedených podmienok získať späť vlastníctvo budov, ktoré prešli na štát, najmä podľa vládneho nariadenia číslo 15/1959 Zb., ale vo všeobecnosti vrátenie majetku cirkvám, ktorý prešiel do vlastníctva štátu, uvedené zákony neumožňujú. Preto je predložený návrh zákona tak potrebný a dôležitý.

Názory na predložený návrh zo strany odporcov, ako aj zo strany podporovateľov už do určitej miery poznáme. Boli, podľa mňa, v dostatočnej miere vyjadrené a uverejnené aj v masovokomunikačných prostriedkoch, ako aj v dennej tlači. Tieto názory sa v jednom bode zhodujú, že je potrebné zákonom riešiť otázku vrátenia majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam. Vzhľadom na doterajší prístup k riešeniu tejto otázky je to veru pozitívny jav. Rozchádzajú a diametrálne sa odlišujú názory, čo sa týka spôsobu a miery vrátenia takéhoto majetku, čo je veru negatívny jav sťažujúci prijímanie optimálneho variantu riešenia prerokúvanej problematiky.

Pri skúmaní daných možností a najmä pri rozhodovaní o tomto návrhu zákona musíme mať na zreteli skutočnosť, že súčasťou demokraticky prebiehajúcich zmien v našej spoločnosti má byť aj vrátenie majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam, ktorý bol zhabaný štátom alebo rozhodnutím obecných orgánov v rozpore so zásadami demokratickej spoločnosti, ako aj Listinou základných práv a slobôd, a najmä tú skutočnosť, že to bol ich majetok, ktorý získala cirkev a náboženské spoločnosti niekoľko sto rokov trvajúcim vývojom. Treba mať na zreteli aj tú skutočnosť, v minulosti akú dôležitú úlohu zohrala cirkev v oblasti školstva, kultúry, výchovy mladej generácie, na základe kresťanskej etiky a morálky a v neposlednom rade v zachovaní a pestovaní národnej identity a svojbytnosti, a to všetko treba dať do súladu so súčasnými požiadavkami našej spoločnosti na jednej strane a danými obmedzenými možnosťami cirkví na strane druhej.

Tu sa nám vynára jedna veľmi dôležitá otázka, či teraz, v súčasnom období, na danom stupni rozvoja našej spoločnosti je potrebná, osožná, blahodarná práca cirkvi, či má určité poslanie, úlohu a snahu to všetko realizovať. Podľa mňa, jednoznačne áno. Ale k tomu, aby to dokázala, vlastní cirkev a náboženské spoločnosti v súčasnom období dostatočnú materiálno-technickú základňu na krytie tzv. duchovných požiadaviek našej transformujúcej sa spoločnosti? Bola poskytnutá dostatočná podpora zo strany štátu na jej úspešnú existenciu, prácu a neustály rozvoj? Podľa mňa nie. Aj z tohto hľadiska vrátenie hnuteľného a nehnuteľného majetku by sa malo uskutočniť podľa daných možností v plnej výške na základe vydokladovanej výzvy zo strany cirkví a náboženských spoločností adresovanej povinnej osobe. Za taký pozemok, ktorý podľa prerokovávaného návrhu zákona nemožno vydať, by mal byť poskytnutý tzv. náhradný pozemok zo štátneho pozemkového fondu takým istým spôsobom, ako je to riešené v zákone číslo 229/1991 Zb. v prípade, keď ide o majetok fyzických osôb.

Preto podporujem prednesený návrh pánov kolegov z KDH, konkrétne prednesený pánom kolegom Laukom. Prijatím navrhovaných pozmeňovacích návrhov by sa zabezpečila rovnoprávnosť uplatňovaných nárokov na náhradné pozemky tak fyzických osôb, ako aj u nárokov cirkví a náboženských spoločenstiev. Mne sa zdá, že takýto prístup sa žiada od nás, keď chceme riešiť túto oblasť otázok demokraticky, pokiaľ sa dá objektívne a bez emócií. Ďalší návrh pána Lauku, čo sa týka § 7, plne podporím.

Ďalej pristupujem k ďalším otázkam a návrhom. V § 7 ods. 2 návrhu zákona je stanovené, že nemožno vydať stavby, ktoré zásadnou prestavbou stratili svoj pôvodný stavebnotechnický charakter. Pri prerokúvaní tejto problematiky treba na jednej strane zohľadniť aj tú skutočnosť, že cirkvám a náboženským spoločnostiam vzal štát a miestne orgány

v rozhodnom období vyše 200 cirkevných škôl a stavieb, ktoré slúžili jednoznačne školským účelom a teraz vôbec nie sú prostriedky na novú výstavbu takýchto cirkevných škôl. Tieto stavby už väčšinou prešli v minulom období, aj z dôvodu nových prísnych hygienických a iných predpisov, zásadnými stavebnými úpravami. Na druhej strane treba zohľadniť aj stále narastajúci záujem rodičov, a tým aj spoločnosti o založenie väčšieho množstva cirkevných škôl u nás, o zabezpečenie vyučovania podľa zásad kresťanskej etiky a morálky na týchto školách.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, viacerí z vás môžu potvrdiť, že v tých mestách a dedinách asi z územia celého Slovenska, kde v minulosti takéto školy existovali, nie iba cirkev a náboženské spoločnosti, ale aj miestne obyvateľstvo, rodičia a miestne samosprávny už netrpezlivo a právom očakávajú od nás platnosť takého zákona, na základe ktorého by mohli žiadať späť bývalé cirkevné školy. Na takýchto naspäť získaných školách plánujú zabezpečiť a kryť neustále narastajúce požiadavky o vyučovanie na cirkevných školách. Navrhovaným spôsobom riešenia podľa prerokúvaného návrhu zákona by sme sa dostali do rozporu, ktorý by vznikol medzi záujmami rodičov na jednej strane a snahou o vytvorenie objektívneho zákonného zabezpečenia týchto opodstatnených záujmov a nárokov na strane druhej. Riešením podľa § 11 ods. 2 písm. c/, podľa ktorého doterajším užívateľom bytov a nebytových priestorov vo vybraných nehnuteľnostiach, ktoré slúžia pre potreby školstva, vzniká nárok voči oprávnenej osobe na uzavretie zmluvy o výpožičke bytov a nebytových priestorov na 5 rokov a na ďalších bezprostredne nadväzujúcich 5 rokov má oprávnená osoba uzavrieť zmluvu o prenájme uvedených nehnuteľností, medzi nimi aj nehnuteľností pre potreby školstva.

Takýmto spôsobom sa nám podarí iba oddialiť nastolený problém maximálne na obdobie 10 rokov a znemožniť existenciu

a rozvoj cirkevného školstva u nás s nenapraviteľnými následkami. Verejnosť asi od nás očakáva pri riešení tejto otázky niečo iné. Preto problematiku nehnuteľností, ktoré sú využívané na školské účely, treba riešiť celkom iným prístupom a iným obsahom na základe zvažovania všetkých požiadaviek na jednej strane a daných možností na strane druhej. Pri nehnuteľnostiach, ktoré sa majú vydať, aj ktoré prešli zásadnou prestavbou a majú slúžiť naďalej potrebám školstva, vidím veľmi reálnu možnosť vo využívaní týchto nehnuteľností na základe vzájomnej dohody a uzavretej zmluvy o spoločnom využívaní pre rôzne typy škôl na obdobie 10 rokov. Veď počet žiakov a uchádzačov o štúdium je daný umiestnením školy na danom území, ale aj kapacitou tej-ktorej školy. Tento počet by nemal výrazne kolísať. Vo väčšine prípadov by išlo o rozdelenie daného počtu žiakov a uchádzačov o štúdium medzi dvoma školami na základe prejaveného záujmu zo strany rodičov a žiakov. Tieto objekty väčšinou vyhovujú prísnym požiadavkám na školské účely a majú slúžiť študujúcim bez rozdielu na vierovyznanie, národnosť či farbu pleti. Je to asi iba otázka dohody, seriózneho prístupu zo všetkých strán a v neposlednom rade aj spoločného záujmu. Takýmto prístupom aj cirkevné školy by mohli aj naďalej existovať, rozvíjať sa a napredovať.

V takomto zmysle podávam nasledovné pozmeňujúce návrhy.

Navrhujem nové znenie odseku 2 v § 7 v takomto znení: "Podobne nemožno vydať stavby, ktoré zásadnou prestavbou stratili svoj pôvodný stavebno-technický charakter, okrem stavieb pre potreby školstva, ktoré aj naďalej budú slúžiť tomu istému účelu."

Ďalej navrhujem z § 11 v odseku 2 vypustiť písmeno c/. Tým písmeno d/ sa mení na písmeno c/ a písmeno e/ sa mení na písmeno d/.

Ďalej navrhujem do § 11 vsunúť nový odsek číslo 3 a pôvodný odsek 3 prečíslovať na odsek 4. Navrhovaný odsek 3 má takéto znenie: "Doterajším užívateľom bytov a nebytových priestorov vo vydaných nehnuteľnostiach, ktoré slúžia pre potreby školstva, vzniká nárok voči oprávnenej osobe, ktorej bola nehnuteľnosť vydaná, na uzavretie zmluvy o spoločnom využívaní nehnuteľností pre školské účely na obdobie 10 rokov od účinnosti tohoto zákona, ak sa účastníci nedohodnú inak. Tento záväzok oprávnenej osoby prechádza na všetkých vlastníkov v uvedenej dobe."

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

žiadam vás o podporu týchto pozmeňovacích návrhov. Poslanci koalície MKDH-Spolužitie si uvedomujú dôležitosť predloženého návrhu zákona z hľadiska nápravy krívd, ktoré sa na cirkvách spáchali v minulom období, a podporujú snahu vlády Slovenskej republiky riešiť tento problém.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Teraz sa prihlásim do rozpravy sám.

Vážené kolegyne a kolegovia,

uznávam, že ide o veľmi dôležitý a zásadný zákon a že je nutné počítať s tým, že rôzne pohľady rôznych ľudí s rôznou svetonázorovou orientáciou sú na tento problém nie celkom rovnaké. Ale prosil by som, vážené kolegyne a kolegovia, aby sme sa odosobnili a aby sme pochopili, že toto je jedna z foriem rozdelenia občanov, ktorú poznáme z 19. storočia v Nemecku, tzv. kulturkampf, ktorý potom ešte opakova-

li dosť neúspešne aj v Čechách. Je to vlastne vytvorenie dvoch rozhraničujúcich skupín obyvateľstva. A už prešlo vyše sto rokov a napriek tomu táto rozhraničenosť zatiaľ trvá. Prosil by som, aby sme na túto skutočnosť prihliadali, aby sme naozaj urobili konsenzus a aby sme brali na vedomie, že jednoducho krivdy musíme naprávať nech sa konajú komukoľvek. V danom prípade hovoríme o cirkvách a spoločenstvách, ktoré vlastne sa starajú o duchovnú a charitatívnu obrodu.

Rád by som zdôraznil, či sa to niekomu páči alebo nie, ale nemáme zatiaľ v spoločnosti - a predpokladám, že ani nebudeme mať - vhodnejších generátorov dobra, než sú tieto spoločnosti. Vieme, že sa uskutočnili pokusy s inými hodnotovými systémami viesť spoločnosti, ale vieme aj to, že nie dobre dopadli. Prosím teda, berme toto na vedomie. Preto podporujem vládny návrh zákona na nový vzťah cirkví a štátu. Prosím vás, aby ste tak urobili aj vy. /Potlesk./

Faktická poznámka - pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán podpredseda,
vážení kolegovia poslanci,

mám dva krátke pozmeňovacie návrhy. Môj prvý pozmeňovací návrh vládneho návrhu zákona je v § 7, ktorý hovorí o majetku, ktorý sa nevydáva, vypustiť odsek *2*, ktorý hovorí o tom, že nemožno vydať stavby, ktoré zásadnou prestavbou stratili svoj pôvodný stavebno-technický charakter.

Druhá moja pripomienka súvisí s bodom 10 spoločnej správy. Návrh ústavnoprávneho výboru pod bodom 10 v spoločnej správe je dobrý, ale navrhujem kompromis medzi pripomienkami, ktoré tu odzneli ako pripomienky Biskupskej konferencie Slovenska, kde žiadajú skrátiť lehotu 5 rokov výpo-

žičky na 2 roky. To by znamenalo v tomto bode 10 zmeniť prvú lehotu 5 rokov na lehotu 2 roky. Pre poriadok prečítam celý bod 10, ale je to môj pozmeňovací návrh, čiže by sa o ňom hlasovalo vtedy, ak sa zamietne bod 10 spoločnej správy. Potom by tento môj návrh znel:

V § 11 odsek 2 upraviť text odseku za poslednými slovami v doterajšom písmene e/ takto: "vzniká nárok voči oprávnenej osobe, ktorej bola nehnuteľnosť vydaná na uzavretie zmluvy o výpožičke bytov a nebytových priestorov. Oprávnená osoba môže zmluvu o výpožičke vypovedať najskôr po uplynutí dvoch rokov od účinnosti tohto zákona. Na ďalších bezprostredne nadväzujúcich päť rokov uzavrie oprávnená osoba zmluvu o nájme bytov a nebytových priestorov, ak sa účastníci nedohodnú inak. Tento záväzok oprávnenej osoby prechádza na všetkých ďalších vlastníkov v uvedenej dobe. Na tých, ktoré byty a nebytové priestory užívajú, prechádzajú všetky povinnosti vyplývajúce z vlastníckeho práva /úhrada opráv, daní a podobne./"

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa o slovo pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

naozaj veľmi krátko. Už vzhľadom na to, čo povedal môj predrečník kolega Brocka, takisto sme si v našom klube pozorne pozreli pripomienky Biskupskej konferencie a máme za to, že hľadáme kompromis. Dovolím si navrhnúť pozmeňovací

návrh. Uvedomujem si, že k tomu príde až v prípade, že by sme neodsúhlasili bod 10 spoločnej správy a predo mnou návrh pána kolegu Brocku. Čiže navrhujem, aby v § 11 odsek 2 znela veta po písmene e/ nasledovne: "Vzniká nárok voči oprávnenej osobe, ktorej bola nehnuteľnosť vydaná, na uzavretie zmluvy o výpožičke bytov a nebytových priestorov, ktorú môže oprávnená osoba vypovedať najskôr po uplynutí 3 rokov od účinnosti tohto zákona." Za ním nasleduje veta v pôvodnom znení.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Vážené kolegyne a kolegovia,

bola som aj písomne prihlásená, takže neviem, či sa moja prihláška stratila. Budem sa snažiť byť pomerne stručná, nakoľko po konzultácii s pani spravodajkyňou som sa pýtala, či bod 6 spoločnej správy bude odporúčať alebo neodporúčať. Pani spravodajkyňa mi povedala, že to nechá na voľnú úvahu. Preto by som sa chcela prihovoriť, aby bod spoločnej správy číslo 6 bol prijatý. V tomto bode 6 sa hovorí o § 7 ods. 1. V tomto § 7 sa hovorí o pozemkoch, ktoré sa nevydávajú, a sú tam taxatívne vymedzené niektoré pozemky, ktoré sa nevydávajú. Prihováram sa - znovu hovorím - za bod 6, a to v tom zmysle, že sa nevydávajú pozemky, na ktoré sú telovýchovné a športové zariadenia, vzhľadom na to, že tento vládny návrh zákona ide trošku pod rámec všeobecne záväzného právneho predpisu, a to zákona číslo 229/1991 Zb. o pôde a jeho zmeny číslo 93/1992 Zb., kde sa taxatívne vymenúvajú pozemky, ktoré sa nevydávajú. Tam v § 11 ods. 1 písm. e/ sa uvádza: "nevydávajú sa pozemky, alebo ich sčasti nemožno vydať, ak na pozemku sú telovýchovné a športové zariadenia."

Na tejto schôdzi sa budeme zaoberať ešte návrhom zákona o fonde športu a niektoré záväzné otázky týkajúce sa tejto problematiky budeme prerokovávať pri tomto návrhu zákona, takže sa nechcem o probléme dlhšie rozširovať. Chcem povedať len toľko, že v súčasnom zložitom období je na tom veľmi zle aj telovýchova a šport, a preto vás prosím o podporu pri schvaľovaní bodu 6 spoločnej správy.

Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

zrejme sa naša diskusia už blíži k záveru. O to viac ma prekvapuje, že málokto sa venoval veľmi vážnemu analytickému materiálu, ktorý sme mali k dispozícii z Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky, odboru informácií a analýz a je obsiahnutý v Informačnom monitore číslo 4. Tento materiál sa venuje nezvyčajne rozsiahlemu prieskumu verejnej mienky, ktorý sa nebojím označiť za malé referendum. Štatistický úrad Slovenskej republiky totiž vykonal v mesiaci máji výskum u 3 690 445 občanov. To je takmer 70 % občanov celej populácie, vrátane malých detí, negramotných atď. Dovolím si upozorniť na tento materiál aj preto, že prináša niektoré také zaujímavé výsledky, ktoré by sme pri svojom rozhodnutí nemali ignorovať.

V prvom rade si myslím, že nikto nediskutuje o tom, či treba alebo netreba napraviť krivdy. Isté je, že časť cirkevného majetku je nutné reštituovať. No jeho rozsah nesmie

byť taký, aby nielenže napáchal iné krivdy, ale nesmie byť ani taký, aby vyvolal v našej spoločnosti pocit, ktorý by bol negatívny nielen voči cirkvi, ale aj voči tomuto zákonodarnému zboru, pretože my nie sme nič iné len občania poverení zastupovať svojich občanov.

Dovoľte, aby som upozornil na niektoré fakty. Je zaujímavé, že z tohto materiálu vyplýva, aká nešťastná filozofia prijímania tohto zákonu sa zvolila. Zrejme sa mala voliť cesta komplexného riešenia finančného zabezpečenia cirkví a reštitúcie majetku. Spôsob fungovania cirkví je veľmi citlivá otázka a respondenti, vrátane veriacich, ktorí sú osobitne vyhodnocovaní v tomto materiáli, majú veľmi vážne výhrady voči doterajšiemu spôsobu financovania činnosti cirkví.

Preto bolo potrebné súčasne prijať zákon o finančnom zabezpečení chodu cirkví, povedzme aj s perspektívou ročného, dvoj-, troj-, možno až päťročného vývoja, kde až päťročný vývoj by bol býval už definitívny, a boli by sme stanovili, napríklad, formu a všetky náležitosti cirkevnej dane, keby sme boli úzkostlivo zhodnotili celú sumu reštituovaného majetku, pretože teraz sú dohady, či je to 25 miliárd korún, či je to 6 miliárd, či je to 35 miliárd korún. To sú skutočne závažné veci, pretože kto navrhuje reštituovať takmer všetko a takým spôsobom, že vystavuje štátny rozpočet na desaťročie do ohrozenia, nemyslím, že jeho úmysel môže byť čestný.

Preto si dovolím upozorniť na tento materiál - opakujem, ktorý vyjadruje vôľu siedmich z desiatich občanov tejto republiky, nie voličov, občanov, to voličské číslo je ešte vyššie. A dovoľujem si vás upozorniť a poprosiť, aby sme si ho naozaj ešte raz starostlivo prezreli.

Ak dovolíte, zmienim sa napríklad o otázke, ktorú tento prieskum riešil a rozdelil reštitučné nároky do štyroch kategórií. Ide o budovy a objekty, polia, lúky a lesy. Je zaujímavé sledovať napríklad názor veriacich na tieto reštitúcie. Názor všetkých veriacich a neveriacich je, že čiastočne budovy a objekty treba reštituovať, ale iný je názor na polia, lúky a lesy. Prosím, aby ste si všimli stranu 22, kde sa hovorí o názoroch veriacich občanov, kde sa názor delí, že vrátiť všetky, vrátiť len niektoré a nemali by sa vrátiť. Myslím si, že by sa mali vrátiť, ale tiež si nemyslím, že všetky, a rovnako si myslím, že by to malo byť otázkou veľmi serióznej ekonomickej analýzy - tak, aby cirkvi mohli plniť svoje poslania, ktoré, myslím, aj táto spoločnosť jednoznačne očakáva, že bude plniť, ale na druhej strane by to nemali byť jednostranné akty, pretože naozaj nejde o malé peniaze.

Ak dovolíte, na záver by som chcel podať takýto návrh. V prvom rade podporujem to, aby sa prijal bod číslo 6 spoločnej správy, keď nikto z nás nedostal napríklad odpoveď koľko futbalových ihrísk by sa zrušilo prijatím zákona, kde by toto blokačné ustanovenie nebolo. Pýtam sa, kto z nás vie koľko kultúrnych zariadení, myslím tým napríklad amfiteátrov, by zaniklo, keby sme neprijali toto blokačné zariadenie. Dokonca si myslím, že by bolo vhodné ešte okrem tohto ustanovenia doplniť v § 7 písm. b/ za slovom "zdravotníctva" v treťom riadku slová "kultúry, telovýchovy" a ostatný text by pokračoval. Totiž tam ide aj o budovy, nielen o pozemky.

Na záver mi dovoľte vysloviť ešte jednu úvahu. Myslím si, že tento zákon sa stane predmetom veľmi prudkých politických ťažení a využívaní. Bude sa vyťažovať politický nesmiernym spôsobom. Je to na škodu veci, pretože naša domáca politická scéna je zbytočne prepolitizovaná a zbytočne antagonizovaná. Podľa toho, aký mám pocit, a väčšina voličov, s ktorými sa stretávam, ho tlmočí, antagonizmus v spoločnosti nie je až taký, ako ho reprezentujeme našimi názormi

aj my. Preto si myslím, že naozaj nie je vhodné riešiť tento problém bez hlbšej úvahy, či naozaj nepoužiť formy referenda. Nie o tom, či reštituovať alebo nie. Nie. Takú otázku by sme ani neodporúčali, resp. by sme požiadali pána prezidenta, ktorý má jediný právo vyhlasovať referendum, aby sme túto otázku nekládli, ale rozsah reštitúcií by sa mal stručne v tejto sérii otázok referenda objaviť.

Dávam na úvahu, či by sme nemali hlasovať najprv o tomto návrhu uznesenia. Na to by bolo treba výnimku, pretože som vystúpil zrejme medzi poslednými, a toto hlasovanie by sa muselo uskutočniť ešte pred hlasovaním o ostatných bodoch, aby sme pracovali efektívne. Preto vás prosím, či by sme to nemohli uskutočniť. Ak by to neprešlo, ak by náhodou zákon nebol prijatý, opakujem opäť to isté uznesenie, pretože si neviem predstaviť, že by sme mohli v tomto parlamente nezaujať k tomu také stanovisko, ktoré by predpokladalo reštitúciu majetku cirkvám. A preto navrhujem toto uznesenie, ktoré je to isté, rovnaké. Opakovane by sa o ňom hlasovalo v druhom prípade vtedy, ak by zákon nebol prijatý.

Návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky by znel: "Národná rada Slovenskej republiky rozhodla o vyhlásení referenda o rozsahu vrátenia majetku cirkvám a náboženským spoločenstvám. Odporúča prezidentovi Slovenskej republiky termín najbližších komunálnych volieb."

Zvážte túto druhú vetu aj preto, že vtedy by to referendum bolo takmer zadarmo. Viem, že referendum by oddialilo konečné riešenie tejto otázky. Je to riziko, ktoré si uvedomujem. Na druhej strane však ak prijmeme 24-mesačnú možnosť hlásiť sa o reštituovaný majetok, takisto neurýchlime majetkovú istotu tých osôb, ktoré majú terajší nárokový vzťah, resp. by ho mohli získať.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. V zmysle rokovacieho poriadku sa prihlásil podpredseda vlády pán Kováč.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené dámy a páni,

dovoľte, aby som spochybnil prvú časť vystúpenia pána poslanca, ktorý hovoril o minireferende. Ide o hlboké nepochopenie prieskumu verejnej mienky a hlboké nepochopenie zásady štatistiky.

Uvádzané číslo 3 600 000 obyvateľov sú ľudia žijúci na Slovensku, ktorí majú viac ako 18 rokov a uvádzajú sa ako základný súbor. Z tohto súboru štatistika vyberá tzv. výberový súbor, ktorý zvyčajne obsahuje 1 400 ľudí. Pri pozornom prečítaní materiálu štatistiky sa to dočítate. To znamená, že v žiadnom prípade nemôže ísť o minireferendum, pretože keby sa robil prieskum verejnej mienky u 3 600 000 ľudí, terajší rozpočet Slovenského štatistického úradu by na také šetrenie nestačil. Teda v žiadnom prípade nejde o minireferendum, ide o názor 1 400 ľudí, ktorých štatistika uvádza ako výberový súbor. Rád by som spresnil údaj pána poslanca.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Hudec - faktická poznámka.

Poslanec I. Hudec:

Pán podpredseda, ani v jednom čísle, ani v jednom riadku tohto materiálu sa nehovorí o tých údajoch, o ktorých hovoríte vy. Myslím si, že túto štatistiku vypracoval Štatistický úrad Slovenskej republiky v spolupráci s cirkevným odborom ministerstva kultúry, a zrejme by sa neboli podpísali pod výsledky, ktoré by nereprezentovali údaje, ktoré uvádzajú. Prosím, kde je v tomto materiáli ten termín, ktorý spomínate? Možno som ho preskočil, keď som ho čítal, ale on tam naozaj nie je!

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Bajan - faktická poznámka.

Poslanec V. Bajan:

Chcel by som zareagovať na kolegu Hudeca. Naozaj, ak si to pozorne prečíta - bol by to logický nezmysel skúmať názory 3 600 000 ľudí za desať dní. Už na prvé počutie je to nehoráznosť. To po prvé.

A po druhé - metodika štatistiky hovorí presne tak, ako hovoril pán podpredseda vlády, nie je to len pri tejto štatistike, je to pri všetkých štatistikách takto robené. Podobne je to štatistika predtým u rodín s malým deťmi. Takže nič mimoriadne. To je úplne normálna metóda.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne a kolegovia,

nedá mi, aby som sa neozval k vystúpeniu kolegu Hudeca. Mal by som k nemu jednu otázku, či niektorý z hodnostárov cirkvi mu povedal, že chce zrušiť ihrisko alebo amfiteáter, alebo nejakú kultúrnu ustanovizeň. To je po prvé. Pre mňa ako kresťana ten elaborát, ktorý hovorí o výskume verejnej mienky, hovorí to, kam dospela komunistická násilná ateizácia našej slovenskej spoločnosti.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Kvasnička sa hlási. Potom pán poslanec Hudec.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážená Národná rada,

tiež by som si dovolil poznámku k vystúpeniu pána poslanca Hudeca, a síce v tom zmysle, že to, že treba vrátiť ukradnutú vec, je axiom. Nie je možné robiť sociologický výskum o tom, či je voda mokrá. Ak to niekto robí, tak demagogicky zneužíva štatistiku. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Hudec - faktická poznámka.

Poslanec I. Hudec:

Naozaj som presvedčený, že každú ukradnutú vec treba vrátiť, ale už neviem, či musí vrátiť vnuk zlodeja tú vec, keď ju užíval v dobrej viere, že nie je ukradnutá. To je otázka filozofická, o ktorej nemusíme teraz dlho debatovať. Ale prosím, ak je pravdou, že táto štatistika alebo tento štatistický postup resp. štatistika ako taká nám poskytuje nepresné a nereprezentatívne údaje, tak neberme nikdy do úvahy štatistiku. Ak dovolíte, poznamenám ešte aj k dotknutým telovýchovným organizáciám a kultúrnym zariadeniam. V našom výbore sa zúčastnil pán arcibiskup Sokol a povedal, že akceptuje túto záležitosť. Pán poslanec tam bol, tak neviem, prečo kladie takto otázku.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Neuwirth - faktická poznámka.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážená Národná rada,

túto otázku alebo pripomienku kolegu Hudeca by som bral, keby som nevedel, že ľudia žijú spolu na dedine a každý veľmi dobre vedel, pokiaľ siaha farárova záhrada a kde už nie je. To bolo len pekné rečenie v tom našom návrhu zákona o dobrej vôli. Pochybujem o tom, že niekto nevedel, že stavia, kupuje alebo robí na cirkevnom majetku. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Hlási sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Vyhlasujem rozpravu o šestnástom bode programu za skončenú. Pretože ide o veľmi zložitý zákon, ku ktorému bolo mnoho protirečivých pripomienok, nechávame pani spoločnej spravodajkyni čas, aby mohla túto vec utriediť.

Vážení kolegovia a kolegyne, je tu návrh, aby pani spoločná spravodajkyňa odišla niekde do samostatnej miestnosti a aby sme pokračovali iným bodom rokovania.

Prosím, pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

ak dovolíte, pán predsedajúci, váš návrh by som spresnil. Vzhľadom aj na určitú prácu, ktorá nás teraz očakáva, prerušme teraz prerokovávanie tohto návrhu. V období prerušenia pani spoločná spravodajkyňa spracuje návrhy, aby mohla predložiť spravodajskú správu. Povedzme si, že toto prerušenie bude do zajtra rána a zajtra ráno pristúpime k hlasovaniu o jednotlivých pripomienkach. Medzitým môžeme nerušene rokovať o ďalších zákonoch tak, ako sú schválené v poradí a môžeme účelne a plodne pracovať. Prosil by som, aby sa o tomto mojom návrhu dalo hlasovať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

V poriadku. Dám hlasovať o vašom návrhu.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 88 poslancov.

Kto je za predložený návrh prerušenia do zajtrajšieho spoločného sedenia?

/Šum v sále./

Pán poslanec, zle som vám rozumel. Prosím, keby ste to zopakovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec navrhol, aby sme v čase, kedy pani spravodajkyňa bude zapracovávať pripomienky poslancov, pokračovali ďalej v rokovaní s tým, aby hlasovanie po spracovaní pripomienok nebolo dnes, ale zajtra. Tak som tomu rozumel. Čiže teraz sa bude hlasovať o tomto návrhu pána poslanca.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážení, zopakujeme prezentáciu.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 87 poslancov.
Kto je za návrh pána poslanca Plesníka?
Za návrh hlasovalo 42 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh nebol prijatý.

Prosím, pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Odpusťte mi, prosím vás, ale v prípade, že ste tento môj návrh, kolegyne a kolegovia, odmietli, rokovací poriadok

hovorí o tom, že normálne pokračujeme v rokovaní tohto bodu, ktorý je otvorený. Preto, aby spoločná spravodajkyňa mohla predložiť spravodajskú správu v zmysle prednesených pripomienok, musíme jej na to vytvoriť časový priestor. Nič iné som od vás nežiadal. Prerušiť teraz rokovanie bez toho, že by sme si to odhlasovali a prešli by sme k inému bodu znamená, že v podstate porušujeme rokovací poriadok a program rokovania.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Hlási sa o slovo pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Pán predsedajúci, žiadam za klub 30-minútovú prestávku na poradu klubu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Pán predsedajúci, dávam ďalší návrh, aby bol prerušený tento bod rokovania a aby sa dalo o ňom hlasovať ešte na dnešnej schôdzi, ešte dnes večer.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

No, vážení, teraz si tu vybíjame kliny. Prosím, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán predsedajúci, aj keď najskôr vystúpil pán Bajan,

navrhujem, aby sme najskôr hlasovali o návrhu pána Brňáka a potom zvážime, či bude treba prestávku alebo nie.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 88 poslancov.
Kto je za návrh pána poslanca Brňáka?
Za návrh hlasovalo 60 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 12 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca bol prijatý.

Ešte má faktickú poznámku pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Veľmi rýchlo sťahujem môj návrh.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Nič iné nám totiž nezostáva. Pani spoločná spravodajkyňa musí pripraviť podklady, teda dávam na to 30-minútovú prestávku.

/Po prestávke./

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 76 poslancov, sme uznášaniaschopní.

Pokračujeme v zasadnutí. Rozprava sa týmto skončila. Chce sa vyjadriť k rozprave pán minister Slobodník?

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

asi by bolo veľmi zdĺhavé, keby som sa mal vyjadrovať ku všetkému, čo tu dnes odznelo. Napokon mnohí vystupujúci odovzdali svoje pripomienky k návrhu zákona pani poslankyni Muškovej, takže budú zahrnuté do ďalšej diskusie. Myslím, že hladinu tu rozvírili dva články pani Kataríny Závackej z Ústavu štátu a práva. Chcel by som sa k nim vyjadriť ako čitateľ a, samozrejme, aj ako predkladateľ tohto zákona. Zazneli tu skutočne nepravdy alebo polopravdy. Polopravdy vzďaľujúce túto diskusiu do minulých storočí, vyslovené nepravdy, napríklad o postavení cirkvi. Pretože rezonovali v príspevkoch niektorých diskutujúcich, musím sa k nim vyjadriť.

Samozrejme, ako je to pre pani Závackú typické, napadla vládu, ale to je vec, o ktorej tu nehodno hovoriť. Podstatné je skôr to, že sa tu spochybnila právna subjektivita cirkvi, ktorá je daná zákonom číslo 308/1991 Zb., ale naozaj sa mi ani o tomto nechce veľmi diskutovať, nechcem do tohto posledného slova - ak tak môžem povedať - vnášať polemické tóny. Situácia je dosť jasná po vystúpení jednotlivých predstaviteľov.

Chcel by som, aby ste všetky slová zvážili a uvedomujem si jednu našu spoločnú tragédiu, ktorá presahuje tento zákon. Panie a páni, my sa nepočúvame. Keby som vám tu dušu vyložil, tuto ju máte, ako Danko voľakedy svoje horúce srdce u Gorkého, tí, ktorí ma nechcú počuť, by ma nepočuli a budú hlasovať a robiť si podľa svojho. Samozrejme, že to platí nielen v mojom prípade vo vzťahu k tým poslancom, ktorí nechcú hlasovať za tento zákon, ale platí to aj opačne. Ak

sa nezbavíme tejto choroby Slovenska posledných mesiacov, asi sa nepohneme z miesta.

Vyjadril by som sa predsa len k niektorým veciam, ktoré tu odzneli z úst pána poslanca Daňu. Iste, že nemáme presne vypočítané, ale ak ste dobre počúvali tú diskusiu, páni poslanci a pani poslankyne, aj pán poslanec Koncoš, ktorý vystúpil v diskusii, tiež musel konštatovať, že to sa jednoducho nedá vyrátať. Nedá sa to vyrátať, ale na druhej strane netreba vzbudzovať dojem - nehovorím, že ho všetci z vás vzbudzovali, ale niektorí áno, no v rámci mojej mierumilovnej reči to nebudem vyzdvihovať - netreba vyvolávať dojem, že Slovenská republika sa ide kvôli tomuto zákonu ochudobniť. Ten majetok tu je, ten majetok tu zostáva, tá výmera pôdy, keď odrátame výnimky, na ktoré sa zákon nebude vzťahovať, rozhodne nebude ani 130, ani 150 tisíc hektárov, ako sa tu hovorilo, bude asi, podľa môjho odhadu, maximálne 40, 50 tisíc hektárov. To znamená, že to bude maximálne 1,5 % pôdy. Aj tá pôda, samozrejme, sa bude obrábať, aj tá pôda bude prinášať úžitok Slovensku, aj tam sa urodí úroda. Takže, nechcel by som, aby sa tieto veci preceňovali.

Samozrejme, že chceme prijať zákon, ktorý bude takpovediac vyhovovať maximálnemu počtu poslancov a maximálnemu počtu občanov tejto republiky. Nechcem tu opakovať veľmi pravdivé slová, že ide o akt historickej spravodlivosti. To je správne, to je nemenné. Prosím vás pekne, dívajte sa na tento zákon ako skutočne na niečo, čo slovenská spoločnosť, Slovenská republika potrebuje. Koniec-koncov aj oponenti tohto zákona to konštatovali. Toto sú asi moje slová, môj apel na vás, aby ste sa rozhodovali, samozrejme, v zhode so svojím svedomím, ale aby ste si uvedomili, že tento zákon má pre Slovensko veľký význam a že bude mať aj veľký morálny ohlas nielen na Slovensku, ale aj vo svete.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu ministrovi Slobodníkovi. Žiada si záverečné slovo pani spoločná spravodajkyňa?

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Nie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Bárány - faktická poznámka.

Poslanec E. Bárány:

I keď s veľkou časťou vystúpenia pána ministra nesúhlasím, vysoko oceňujem jeho určitý pokojný tón, ktorý sa nám možno dnes všetkým zíde pri uvažovaní. Chcel by som však poprosiť pána ministra - polemizovali ste tu s článkami neprítomnej osoby. Doktorka Závacká nemá možnosť teraz vystúpiť za tribúnu a zaujať stanovisko. Myslím si, že vhodnejším priestorom pre toto je tlač, kde sa aj tieto články objavili.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Mikloško - faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predsedajúci,

klub KDH dal dokopy 17 pripomienok. Sme si vedomí toho, že je pozdná večerná hodina. Pokiaľ by klub SDĽ, s ktorým

sme najviac konfrontovali tento návrh, bol ochotný hlasovať o svojich pripomienkach an blok, takisto sme ochotní dať hlasovať o našich 17 pripomienkach an blok, s výnimkou bodu 9, ten by sme radi vyňali. Čiže, sme ochotní hlasovať o všetkom an blok, pokiaľ by SDĽ takisto súhlasila, s tým, že konzultoval som s SDĽ. Žiadajú na mieste - nie prestávku - konzultáciu tri minúty. /Šum v sále./

Štyri? Vzhľadom na zásluhy posledných 40 rokov 5 minút. /Smiech v sále./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pani spoločná spravodajkyňa.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Chcela by som poprosiť, aby ste tak nerobili, lebo mi pokazíte celú spravodajskú správu, ktorú som si pripravila.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Máte snáď odozvu z klubu SDĽ, že s tým súhlasí?

Poslanec J. Plesník:

Pán predsedajúci, pochopil som to ako vašu výzvu. Aby som mohol reagovať ako podpredseda poslaneckého klubu na túto výzvu kolegu Miklošku, poprosil by som o 5-minútovú poradu tu, na mieste, v rokovacej miestnosti, pretože nie som oprávnený za 28 poslancov vydať jednoznačné rozhodnutie či súhlasíme s tým, aby sa hlasovalo an blok, alebo jednotlivo po pripomienkach, i keď predpokladám, že pani spoločná spravodajkyňa sama prednesie návrh, akým spôsobom by sa malo o jednotlivých pripomienkach hlasovať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Udeľujem slovo pánu predsedovi Národnej rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

S faktickou poznámkou sa hlásim aj ja a chcem sa spýtať pani spravodajkyne ako má spracované pripomienky, či vaša dohoda potom skutočne nevyvolá situáciu, že budeme čakať ďalšie dve hodiny, kedy tieto vaše nové dohody bude musieť zapracovať. Myslím si, že bude lepšie, ak spravodajkyňa bude uvádzať už jednotlivé doplňovacie návrhy tak, ako ich má. Budeme o nich hlasovať. Ale inak to, čo hovoríte, by urýchlilo hlasovanie. Len bojím sa, že ho môže oddialiť práve tým, že tu budú nezhody.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Nie, je to v poriadku, nechajte to tak. Keď chcú, môže to tak byť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Pán predsedajúci, veď najprv sa bude hlasovať o pripomienkach zo spoločnej správy a o ostatných v poradí. Ak sa príde na pripomienky poslanca Lauku, bude sa o nich, s výnimkou bodu 9, hlasovať an blok. Je to jednoduché.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Pani spoločná spravodajkyňa, prosím uvádzajte hlasovanie.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ešte sa kluby nedohodli, pán predsedajúci.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Teda urobíme asi 5 minútovú prestávku, ale o týchto piatich minútach je sporné hovoriť ako o bezpečných.

Hlási sa ešte pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Chcel by som len poznamenať, že stále platí rokovací poriadok, aj keď bol prijatý v dobách dávno minulých, ale v prípade, že jeden poslanec sa neprikloní k hlasovaniu an blok, všelijaké dohody sú zbytočné, takže zbytočne sa nezdržujme. Osobne ak to mám byť práve ja, som za to, aby sme nehlasovali an blok za pripomienky, ktoré by mohli byť ináč aj prijaté.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vypočujeme si potom stanovisko klubu SDĽ.

Poslanec J. Plesník:

Stanovisko klubu poslancov SDĽ k predloženému návrhu kolegu Miklošku je nasledovné: Klub SDĽ odporúča, aby sa o pripomienkach prednesených poslancami tohto klubu hlasovalo o každej pripomienke jednotlivo, nakoľko každá jednotlivá pripomienka má svoj vlastný význam a má rôznu váhu z pohľadu akceptovateľnosti či neakceptovateľnosti inými poslancami. Z tohoto dôvodu sa neprikláňame k návrhu kolegu Miklošku.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Tým je to snáď jasné. Prosím spoločnú spravodajkyňu, pani poslankyňu Muškovú, aby hlasovanie uvádzala v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
milí kolegovia, kolegyne,

skôr než pristúpim k hlasovaniu o spoločnej správe, musím dať hlasovať o návrhoch pánov poslancov, ktorí navrhli jednak referendum, jednak tajné hlasovanie, aby sa mohla v prípade prijatia tohoto návrhu pripraviť aj organizácia.

O prvom návrhu pána poslanca Plesníka, aby sme vrátili návrh zákona vláde, navrhujem nehlasovať, pretože podľa zákona o rokovacom poriadku môžeme iba odporučiť stiahnutie návrhu, a keďže predkladateľ na výzvu pána poslanca nereagoval, teda tento jeho návrh je irelevantný.

O druhom návrhu musím dať hlasovať. Je to návrh dvoch poslancov - pána poslanca Zselenáka a pána poslanca Hudeca, a to návrh o referende. Neodporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Vážený pán predsedajúci, kolegyne, kolegovia, prosím, aby sa tieto dva návrhy nestotožňovali, tie sú úplne rozličné. O návrhu pána poslanca Zselenáka sa dá hlasovať len vte-

dy, ak bude návrh zákona prijatý. O mojom návrhu treba dať hlasovať. Ďakujem pani spravodajkyni, že tak robí teraz. V prípade, že nebude prijatý zákon, potom opäť.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Prosím pána predsedajúceho, aby dal hlasovať o návrhu pána poslanca Hudeca, či referendum. Neodporúčam prijať. Pán poslanec to neformuloval, proste navrhol referendum.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, vážení prítomní, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 98 poslancov.

Kto je za návrh pána poslanca Hudeca? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča neprijať.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Pán predsedajúci, hovorila som, keď ste dávali prezentáciu. Ospravedlňujem sa.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, pán poslanec Zselenák.

Poslanec J. Zselenák:

Dámy a páni, ak si spomínate na jeden z mojich návrhov, hovoril som o tom, že navrhujem pani spoločnej spravodajkyni, aby zosumarizovala všetky pozmeňovacie návrhy, návrhy na uznesenia a iné, aby sme vedeli, o čom hlasujeme. Keďže tam nie sú všetky, prosím, aby boli vždy prečítané tie návrhy, o ktorých ideme hlasovať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Dobre, v poriadku. Prosím, pani poslankyňa, zopakujte ten návrh.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Pán poslanec Hudec navrhol, aby sa uskutočnilo o navrátení majetku, o tomto návrhu zákona referendum. Odporúčam to neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec I. Hudec:

Ak dovolíte, prečítam to, je to jedna veta: "Národná rada Slovenskej republiky rozhodla o vyhlásení referenda o rozsahu vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločenstvám. Odporúča prezidentovi Slovenskej republiky termín najbližších komunálnych volieb."

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážení páni poslanci, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za prednesený návrh pána poslanca Hudeca?
Za návrh hlasovalo 23 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Hudeca nebol prijatý.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Navrhujem zo spoločnej správy prijať an blok pripomienky pod bodmi 2, 3, 4 a 8. Ostatné body boli dotknuté v rozprave. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec, už sa hlasuje.

Poslanec J. Zselenák:

Prepáčte, pán predsedajúci, viem, že sa hlasuje, ale hlásil som sa včas. Chcem len pripomenúť pani spoločnej spravodajkyni, že podľa môjho názoru veľmi správne v úvode uviedla, že by bolo treba rozhodnúť o spôsobe hlasovania, aby sa to technicky stihlo zorganizovať. Chcem len tento jej zámer pripomenúť. Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, vážení prítomní, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 108 poslancov.
Kto je za uvedený návrh?

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Neodporúčam tajné hlasovanie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pani spoločná spravodajkyňa neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 24 poslancov.

Vážení, tu je už taliansky parlament, prosím vás, nejako kľudnejšie. Pani spoločná spravodajkyňa, keby ste znova sporný návrh prečítali alebo uviedli.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Pán poslanec Zselenák navrhol, aby sa o zákone hlasovalo tajne, ale preto, aby sa organizačne mohli pripraviť lístky, kvôli tomu je to vlastne pred spoločnou správou. Ešte raz opakujem, pán poslanec Zselenák navrhol, aby sa hlasovalo o návrhu zákona tajne. Neodporúčam to prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím,prezentujme sa.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Zselenáka? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 23 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 80 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Zselenáka nebol prijatý.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Teraz pristúpime konečne k hlasovaniu o spoločnej správe. Zopakujem tie body zo spoločnej správy, ktoré odporúčam prijať an blok. Týka sa to bodov 2, 3, 4, 5 a 8. Nie, prepáčte, body 2, 3, 4 a 8.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Kto je za predložený návrh na hlasovanie o bodoch 2, 3, 4, a 8 an blok?
Za návrh hlasovalo 88 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh bol prijatý.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Pristupujeme k osobitnému hlasovaniu. Bod 1 spoločnej správy odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 110 poslancov.
Kto je za prednesený návrh v bode 1? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 87 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že bod 1 spoločnej správy sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 5 spoločnej správy neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 109 poslancov.

Kto je za predložený návrh bodu 5? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 25 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh bodu 5 spoločnej správy nebol prijatý.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 6 spoločnej správy, ako vás už informovala pani poslankyňa Ďurišinová, nechám na vašu úvahu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za bod 6 spoločnej správy? Pani spoločná spravodajkyňa ponecháva na vôľu poslancov.

Za návrh hlasovalo 68 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 22 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že bod 6 spoločnej správy sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 7 - bola to pripomienka legislatívy - odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za predložený návrh bodu 7 spoločnej správy? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 86 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že bod 7 spoločnej správy sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 9 spoločnej správy odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Kto je za prijatie bodu 9 spoločnej správy? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 87 poslancov.

Kto je proti?

Proti nie je nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že bod 9 spoločnej správy sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Pretože k bodu 10 bolo viacero pripomienok, chcela by som, aby ste si všetci upravili, ako som hovorila na samom začiatku mojej spravodajskej správy, že sa vypúšťa v poslednej vete slovíčko "tom" a dopĺňa sa slovami "čase výpožičky". Zopakujem poslednú vetu, aby nedošlo k omylu: "Tento záväzok oprávnenej osoby prechádza na všetkých ďalších vlastníkov v uvedenej dobe. Na tých, ktorí byty a nebytové priestory užívajú, prechádzajú v čase výpožičky všetky povinnosti vyplývajúce z vlastníckeho práva /úhrada opráv, daní a podobne/." Tento bod takto neodporúčam, pretože čo sa týka rokov, budú ďalšie návrhy, ktoré mienim odporúčať. Tento bod neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Kto je za bod 10 spoločnej správy? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovali 3 poslanci.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Konštatujem, že bod 10 spoločnej správy sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Prvý návrh poslancov predniesol pán poslanec Sečánsky. Týkalo sa to § 5 ods. 1, kde navrhuje zmeniť lehotu 12 mesiacov na 24 mesiacov. Po konzultácii s predkladateľom návrh neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Sečánskeho? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 29 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 45 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 33 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Sečánskeho sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ďalším navrhovateľom bol pán poslanec Lauko. Jeho pripomienky máte v tlači pred sebou, preto ich nebudem čítať. Budem čítať len jednotlivé body a hovoriť odporúčania k nim. Prvý bod neodporúčam prijať. Vylúčila sa tu totiž ochrana fyzických osôb, ktorú tento zákon zaručuje.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Lauka v prvom bode? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 24 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že tento bod návrhu pána poslanca Lauku sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 2 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 108 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Lauku v druhom bode? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 30 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 59 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Lauku v bode 2 sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 3 odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za prijatie bodu 3 návrhu pána poslanca Lauku? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 80 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že tento bod pána poslanca Lauku sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 4 nechávam na úvahu kolegov.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za bod 4 predloženého návrhu pána poslanca Lauku? Pani spoločná spravodajkyňa ho necháva na úvahu.
Za návrh hlasovalo 47 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 26 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Konštatujem, že bod 4 pána poslanca Lauku sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 5 odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za predložený návrh v bode 5? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 79 poslancov.
Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že bod 5 návrhu pána poslanca Lauku sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 6 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím prezentujme sa.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za predložený bod 6? Pani poslankyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 29 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 60 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že bod 6 návrhu pána poslanca Lauku sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 7 neodporúčam prijať s tým, že ak ho neprijmeme, vypustí sa aj bod 8, bude bezpredmetný.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Lauku? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 24 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tento bod návrhu pána poslanca Lauku sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 9 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 109 poslancov.

Kto je za predložený bod 9 pána poslanca Lauku? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 26 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že bod 9 návrhu pána poslanca Lauku sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 10 je bezpredmetný. Rieši ho bod 8 spoločnej správy.

Bod 11 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Kto je za predložený návrh bodu 11? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 24 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 59 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že bod 11 sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 12 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 108 poslancov.
Kto je za predložený návrh bodu 12 pána poslanca Lauku? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 32 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 50 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že ani bod 12 sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 13 odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za predložený návrh v bode 13? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 66 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 22 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že bod 13 návrhu pána poslanca Lauku sme schválili.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 14 neodporúčam prijať v tomto znení.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 109 poslancov.

Kto je za predložený návrh bodu 14 pána poslanca Lauku? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 27 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že bod 14 sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 15 odporúčam prijať s tým, že keď sme prijali bod 9 spoločnej správy, nový odsek bude pod číslom 4. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Kto je za predložený návrh v bode 15? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 82 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 12 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že bod 15 návrhu pána poslanca Lauku sme schválili.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Keďže navrhovateľ navrhol, aby sa o tomto návrhu hlasovalo an blok, dovolím si požiadať, aby súhlasil s tým, aby sa náhrady odsúhlasili an blok, pretože ich všetky neodporúčam. Teda náhrady, bod 16.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Kto je za bod 16 pána poslanca Lauku? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 26 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že bod 16 návrhu pána poslanca Lauku sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Posledný bod po súhlase predkladateľa odporúčam prijať. Bod 17 odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za predložený návrh bodu 17 pána poslanca Lauku? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 74 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že tento bod sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Teraz nasledujú návrhy pána poslanca Daňu. Keďže sme v spoločnej správe prijali bod 1, jeho návrh na zmenu dátumu na 25. február 1948 je bezpredmetný.

Ďalej navrhuje v § 4 ods. 2 vypustiť text. Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Daňu v bode 2? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 22 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 54 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že bod 2 návrhu pána poslanca Daňu sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ďalší návrh pána poslanca Daňu je v § 5 ods. 1 zmeniť z 12 mesiacov na 6 mesiacov a v ods. 3 z 15 mesiacov na 12 mesiacov. Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za predložený návrh v bode 3 pána poslanca Daňu? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 22 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Konštatujem, že bod 3 pána poslanca Daňu sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ďalšie zmeny navrhla pani poslankyňa Ondrejovičová. Podporila pána doktora Sečánskeho na 24-mesačnú lehotu. Tento jeho návrh sme neschválili, teda táto jej pripomienka je bezpredmetná. Ďalej navrhla v § 11 ods. 2 desaťročnú lehotu nájmu v prípade pod písm. a/ až e/. Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za predložený návrh pani poslankyne Ondrejovičovej? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 39 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 44 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov. /Potlesk./

Konštatujem, že tento návrh nebol prijatý.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Pozmeňovacie návrhy pána poslanca Jozefa Zselenáka máte pred sebou. Budem tiež hovoriť po bodoch.

Bod 1 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za predložený prvý návrh pána poslanca Zselenáka? Pani poslankyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 27 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 62 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tento prvý návrh pána poslanca Zselenáka sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Druhý bod neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za predložený návrh v bode 2 pána poslanca Zselenáka? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 24 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že ani tento návrh poslanca Zselenáka sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 3 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 103 poslancov.

Kto je za predložený tretí návrh pána poslanca Zselenáka? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 27 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Zselenáka sme neprijali.

Prosím, pán poslanec - faktická poznámka.

Poslanec V. Bajan:

Chcel som len povedať, že body 4 a 5 sú bezpredmetné vzhľadom na to, že sme prijali spoločnú správu. Je škoda o tom hlasovať a strácať čas.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, pokračujte v návrhoch.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 5, tu sa hovorí ...

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Bod 4 a 5 už neprichádza do úvahy podľa pripomienky pána poslanca Bajana.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Zselenák:

Pán predsedajúci, som ochotný prijať aj to, že moje pozmeňovacie návrhy nebudú schválené, bez väčších problémov, ale žiadam, aby sa o nich hlasovalo. To, čo uvádza pán Bajan, nie je celkom to isté.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážený pán kolega, čo je to nie celkom? To znamená, že budeme nie celkom hlasovať? /Šum v sále./

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 4 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 99 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Zselenáka v bode 4? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 21 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Zselenáka sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 5 si dovolím neodporučiť prijať len z toho dôvodu, lebo viem, ako sú súdy zavalené prácou. Neodporúčam prijať tento bod.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Kto je za bod 5 pána poslanca Zselenáka? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 39 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 45 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že tento bod návrhu pána poslanca Zselenáka sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

O bode 6 sme rozhodli v úvode, keď sme referendum odmietli. Bod 7 - tam bola požiadavka pána poslanca, aby sa preniesol na koniec.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Zselenák:

Domnievam sa, že tu opäť ide o malé nedorozumenie. Je rozdiel medzi referendom vo veci a je rozdiel medzi ratifikačným referendom, ktorý som navrhoval ja v podobe § 12. Takže nič iného nám neostáva, len opäť hlasovať a hlasovaním rozhodnúť. Ďakujem.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Bod 6 neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím prezentujme sa.
Prezentovalo sa 108 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Zselenáka v bode 6? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 23 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že bod 6 návrhu pána poslanca Zselenáka sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Keďže sme neprijali bod 6, je bod 7 bezpredmetný. O bode 8 sme tiež už hlasovali.

Ďalšie návrhy predniesol pán Fóthy. Tie vám budem musieť čítať, lebo ich nemáte pred sebou.

V § 3 ods. 1 "povinnými osobami sú" doplniť "prípadne ho spravujúce" a doplňuje sa tam "a iné právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti... atď." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 105 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Fóthyho? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 55 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 21 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že tento prvý bod pána poslanca Fóthyho sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Keďže dva ďalšie návrhy, pán poslanec, boli už navrhnuté pánom poslancom Laukom, sú bezpredmetné. Ďalší váš návrh je k § 4 ods. 1, kde sa v tomto odseku 1 majú vypustiť všetky ďalšie slová za slovami "na vydanie veci". To znamená, že text bude znieť: "Povinná osoba vydá hnuteľnú a nehnuteľnú vec na písomnú výzvu oprávnenej osobe, ktorá preukáže svoj nárok na vydanie veci." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Fóthyho? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 75 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 17 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že aj tento bod pána poslanca Fóthyho sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ďalšie dva návrhy pána Fóthyho, čo sa týka § 4 ods. 2 a 3 už tiež boli vyriešené v poslaneckom návrhu pána Lauku. V § 7 ods. 1b/ je nový text. Neviem, či ho mám čítať celý, ale neodporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prečítajte ho.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Text za slovíčkom "za" upraviť takto: "ak bol pozemok zastavaný stavbou, ktorá slúži pre zariadenia zdravotníctva, nemožno vydať ani susediace pozemky nevyhnutne slúžiace týmto účelom:

1c/ na pozemku bola zriadená záhradková osada,

1d/ slúžia na účely obrany štátu alebo sa nachádzajú v ochrannom pásme hygienickej ochrany vodných zdrojov I. stupňa alebo chráneného prírodného výtvoru".

Bod 1e/ musíme vypustiť, pretože je to bod 7 spoločnej správy, je teda bezpredmetný.

Ďalej vsunúť ako odsek 2 Pozemky, u ktorých po prevode do vlastníctva štátu alebo právnických osôb došlo osobitnými predpismi k obmedzenému užívaniu tým, že sú určené celé alebo ich časti na ťažbu nerastov, sú súčasťou lesného pôdneho fondu národného parku, na území štátnej prírodnej rezervácie, chráneného náleziska, chráneného parku, chránenej záhrady a študijnej plochy, alebo sú významným krajinným prvkom, alebo sa nachádzajú v ochrannom pásme prírodných liečivých zdrojov a zdrojov minerálnych stolových vôd alebo vo

vnútornom kúpeľnom území, môže oprávnená osoba požadovať ich vydanie alebo náhradu za ne inými pozemkami vo vlastníctve štátu.

Odsek 3: Za pozemky uvedené v bode 1b/, okrem zdravotníckych zariadení, až ods. e/ oprávnenej osobe poskytne štát iný pozemok v primeranej výmere a kvalite.

Body 2 a 3 sa prečísľujú na body 4 a 5.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Fóthyho? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 27 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Fóthyho sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ďalšia úprava by mala byť v § 11 ods. 2, kde sa má vypustiť písmeno a/, v bode d/ ponechať len "prevádzku kultúrnych zariadení" a vypustiť bod e/. Neodporúčam prijať, pretože mám inú úpravu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Fóthyho? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 40 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 47 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Fóthyho sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ako posledný bod navrhuje pán poslanec Fóthy v § 11 ods. 2 upraviť lehotu z piatich rokov na dva roky. Keďže sa to týka pôvodného predkladaného návrhu, neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Kto je za návrh pána poslanca Fóthyho? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 27 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 59 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Fóthyho sme neprijali.

Faktická poznámka - pani poslankyňa Ondrejovičová.

Poslankyňa M. Ondrejovičová:

K otázke náhrad. Neprijali sme totiž návrh pána poslanca Lauku. Za ním som vystúpila ja s touto problematikou tak, že ak súčasný vlastník nie je povinnou osobou, treba mu dať náhradu, ak bola nehnuteľnosť asanovaná, ak sa nehnuteľnosť nevydala v súlade s ustanovením § 7 návrhu - a tam som ešte doplnila, že v snahe minimalizovať dopad náhrad na štátny rozpočet považujeme za vhodné presadzovať poskytnutie vecnej náhrady tam, kde je to možné, napríklad ak dôjde k dohode medzi obcou a oprávnenou osobou a podobne, a v ostatných prípadoch navrhujeme poskytnúť peňažnú náhradu formou štátnych zúročiteľných dlhopisov s lehotou splatnosti 10 rokov.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pani spoločná spravodajkyňa, odporúčate, neodporúčate?

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Toto sme neprijali - s tými 10 rokmi. Už sme o tom hlasovali.

Poslankyňa M. Ondrejovičová:

Ale to bol iný návrh, pána poslanca Lauku.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Nie, to bol váš návrh, pani poslankyňa.

Poslankyňa M. Ondrejovičová:

Ale vôbec nie. Toto je otázka náhrad, ktorú pôvodný zákon vôbec nerieši. O tomto sa vôbec nehlasovalo.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, dáme hlasovať. Ide o to, že teraz musí byť presné znenie.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Poprosila by som o formuláciu, pretože mám tu takéto znenie k § 11 ods. 2: "Prijať 10-ročnú lehotu nájmu v prípadoch pod písmenami a/ až e/." To je celý text, ktorý som dostala.

Poslankyňa M. Ondrejovičová:

Tam je nové znenie, ktoré pôvodný návrh zákona vôbec neobsahuje. Náhrady, to znamená, že tento zákon by mal riešiť ešte náhrady vtedy, keď

a/ súčasný vlastník nie je povinnou osobou,
b/ ak bola nehnuteľnosť asanovaná,
c/ ak sa nehnuteľnosť nevydáva v súlade s ustanovením § 7 návrhu.

A ďalší bod - v ostatných prípadoch poskytnúť peňažnú náhradu formou štátnych zúročiteľných dlhopisov.

To sú návrhy. Prosím hlasovať o nich naraz.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pani poslankyňa, neodporúčate prijať?

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za predložený návrh pani poslankyne Ondrejovičovej? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 26 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pani poslankyne Ondrejovičovej sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ďalším pozmeňovacím návrhom bol pozmeňovací návrh pani poslankyne Danielovej, kde navrhuje v § 6 doplniť ods. 2 takto: "Hnuteľné a nehnuteľné predmety a objekty pôvodne patriace cirkvám a náboženským spoločnostiam, ktoré sú majetkom múzeí a galérií alebo sú majetkom štátu a múzeá a galérie sú ich užívateľmi alebo správcami, ale sa účinkom tohto zákona stávajú majetkom cirkví a náboženských spoločností, budú slúžiť i naďalej kultúrnym účelom, s výnimkou sakrálnych predmetov a objektov nevyhnutných pre výkon duchovnej činnosti."

Obávam sa, že tu nastáva dvojitý právny stav. Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za predložený návrh pani poslankyne Danielovej? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 35 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pani poslankyne Danielovej sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Pán poslanec Farkas navrhuje nové znenie odseku 7 v § 2: "Podobne nemožno vydať stavby, ktoré zásadnou prestavbou stratili svoj pôvodný stavebno-technický charakter, okrem stavieb pre potreby školstva, ktoré aj naďalej budú slúžiť tomu istému účelu." Neodporúčam tento návrh prijať, pretože odporučím prijať návrh pána poslanca Brocku.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 109 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Farkasa? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 17 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 39 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Farkasa sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ďalší pozmeňovací návrh sa týka § 11, a to v odseku 2 vypustiť písmeno c/. Tým písmeno d/ sa mení na písmeno c/ a písmeno e/ na písmeno d/. Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 108 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Farkasa? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 23 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Prepáčte, ale čosi sa stalo. Budeme opakovať voľbu.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 99 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Farkasa? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 20 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Fóthyho sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

V § 11 odporúča pán poslanec vsunúť nový odsek 3 a pôvodný odsek prečíslovať. Nový text má mať takéto znenie:

"Doterajším užívateľom bytov a nebytových priestorov vo vydaných nehnuteľnostiach, ktoré slúžia pre potreby školstva, vzniká nárok voči oprávnenej osobe, ktorej bola nehnuteľnosť vydaná, na uzavretie zmluvy o spoločnom využívaní nehnuteľností pre školské účely na obdobie 10 rokov od účinnosti tohto zákona, ak sa účastníci nedohodnú inak. Tento záväzok oprávnenej osoby prechádza na všetkých vlastníkov v uvedenej dobe." Neodporúčam prijať, pretože mám iné riešenie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Farkasa? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 13 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 54 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 40 poslancov.

Konštatujem, že ani tento návrh pána poslanca Farkasa sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ďalšie pozmeňovacie návrhy predniesol pán poslanec Brocka. Navrhuje v § 7 vypustiť odsek 2. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za predložený návrh v bode 1 pána poslanca Brocku? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 72 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Brocku sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Druhý pozmeňovací návrh pána poslanca sa dotýkal bodu 10 spoločnej správy s tou úpravou, ktorú som predniesla ja, ale s tým, že odporúča dobu výpožičky z 5 rokov znížiť na 2 roky. Neodporúčam prijať, pretože mám návrh pána poslanca Bajana, ktorý odporučím.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za predložený návrh v bode 2 pána poslanca Brocku? Pani spoločná spravodajkyňa ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 31 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 50 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Brocku sme neprijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Pozmeňovací návrh pána poslanca Bajana, ktorý sa týkal toho istého textu, iba s tou zmenou, že nie 2 roky, ale 3

roky, odporúčam prijať. Teda doba výpožičky 3 roky. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím prezentujme sa.

Prezentovalo sa 109 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Bajana? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 76 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 21 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Bajana sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ako poslední v rozprave vystúpili pani poslankyňa Ďurišinová a pán poslanec Hudec, kde podporili úspešné športové zariadenia.

Tým sme vyčerpali všetky body z rozpravy. Navrhujem, pán predsedajúci, aby sme hlasovali o zákone.

Faktická poznámka - pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Chcem upozorniť, že mal som ešte jeden doplňujúci návrh, a to za slovom "zdravotníctva" v treťom riadku § 7 odsek 1 písmeno b/ vložiť ešte slová za čiarkou "kultúry, telovýchovy". To je totiž rozdiel, pretože doteraz sme hovori-

li o pozemkoch a teraz o zastavaných pozemkoch. Sú tri kategórie vecí.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Nerozumiem, pán poslanec, ktorý paragraf?

Poslanec I. Hudec:

Je to § 7 na strane číslo 5, odsek 1 písmeno b/ - v treťom riadku v strede je slovo "zdravotníctva". Okrem zdravotníctva by ešte išlo aj o zariadenie kultúry a telovýchovy, a stalo by sa to tak, že za slovom "zdravotníctva" zostane čiarka a vsunie sa "kultúry, telovýchovy,".

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ale chcem upozorniť, že telovýchovu sme už prijali.

Poslanec I. Hudec:

Už som to povedal, že raz ide o pozemok, raz ide o zastavaný pozemok a raz ide o byty a nebytové priestory. Ide o tri kategórie nehnuteľností. Toto je druhá kategória, v ktorej to doteraz nebolo.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pani spoločná spravodajkyňa, aké je vaše stanovisko?

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Neodporúčam prijať. /Šum v sále./
Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za predložený návrh pána poslanca Hudeca? Pani spoločná spravodajkyňa ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 68 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 22 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Hudeca sme prijali.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Tým sme vyčerpali všetky body, ktoré vzišli z rozpravy. Navrhujem, aby sme prijali zákon ako celok s pripomienkami, ktoré boli odsúhlasené. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. V súlade s ustanovením 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 76 poslancov. /Potlesk./
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 20 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam. /Potlesk./

Ďakujem pani spoločnej spravodajkyni za namáhavý výkon.

Vážení, navrhujem, aby sme skončili dnešné zasadanie. Budeme pokračovať zajtra o 9.00 hodine.

Šiesty deň rokovania
22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky
30. septembra 1993

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 43 poslancov.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, budeme sa ešte raz prezentovať.

Prezentovalo sa 56 poslancov. Budeme pokračovať v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

V rokovaní pokračujeme s e d e m n á s t y m bodom programu, ktorým je

Návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 278 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 278a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky návrh uvedie minister kultúry Slovenskej republiky pán Dušan Slobodník. Prosím vás, pán minister, aby ste sa ujali slova.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

Európsky dohovor o ochrane archeologického dedičstva má prispieť k zlepšeniu situácie v tejto oblasti a najmä v signatárskych štátoch vytvoriť také legislatívne a technické podmienky, ktoré umožnia optimálnu ochranu využitia a prezentáciu archeologického bohatstva príslušných štátov. Slovenská republika má už v súčasnosti dostatočné právne i technické prostriedky na splnenie príslušných ustanovení dohovoru. Vysoká úroveň našej archeológie je pozitívne hodnotená aj v zahraničí.

Ďalšie zlepšenie situácie a účinnejšie opatrenia budú riešené v pripravovaných zákonoch o ochrane pamiatok, o múzeách a galériách a o novom stavebnom zákone, resp. v ďalších predpisoch týkajúcich sa územného rozvoja a investičnej politiky. K prípadnému dopadu dohovoru na štátny rozpočet treba poznamenať, že sa neuvažuje s novými štátnymi fondami pre účely ochrany archeologického dedičstva. Naďalej sa predpokladá financovanie základného výskumu v rámci Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied, prirodzene, v rozsahu možností štátneho rozpočtu.

Predstihový a záchranný výskum by mal hradiť investor, stavebník, teda dnes už prevažne subjekty mimo štátneho rozpočtu. U rozsiahlych stavieb verejného záujmu, najmä u líniových stavieb, ako sú plynovody, ropovody, diaľnice, bude treba o financovaní záchranného výskumu rozhodnúť individuálne na úrovni príslušných rezortov, prípadne vlády. Archeologické prieskumy a výskumy spojené s obnovou pamiatok a pamiatkových území sa financujú z nákladov na túto obnovu, z rozpočtu príslušných investorov, teda stavebníkov. Vzhľa-

dom na zmenu vlastníckych vzťahov sa dá očakávať znižovanie nárokov na štátny rozpočet a prenesenie zodpovednosti na súkromný, prípadne komunálny sektor.

Uvedených skutočností si bola vedomá aj vláda Slovenskej republiky, ktorá tento predkladaný dohovor schválila 22. júna 1993 uznesením číslo 443 a uložila predsedovi vlády predložiť ho na rokovanie orgánov Národnej rady Slovenskej republiky. V jednotlivých výboroch Národnej rady Slovenskej republiky neboli k materiálu zásadné pripomienky. Odzneli niektoré návrhy na štylizačné úpravy v texte. Väčšinu týchto návrhov však nie je možné akceptovať, pokiaľ nejde o chyby v preklade, lebo text vychádza z odborného prekladu anglického aj z francúzskeho znenia dohovoru. Napriek tomu došlo v texte k nevhodnému uplatneniu pojmov v dôsledku doslovného prekladu. V tejto súvislosti treba upraviť na strane 12 v bode 4b a na strane 15 v bode 3 pojmy "v paragrafe" resp. "v paragrafoch" na pojmy "v bode" resp. "v bodoch". V tejto úprave navrhujem text dohovoru prijať.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Prosím pána poslanca Františka Javorského, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec F. Javorský:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi, aby som prečítal - nakoniec máte ju predloženú - spoločnú správu Ústavnoprávneho výboru Národnej rady

Slovenskej republiky, Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru o výsledku prerokovania návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva, tlač Národnej rady Slovenskej republiky 278.

Návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Zahraničnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru na prerokovanie do 15. septembra 1993 s tým, že na skoordinovanie stanovísk určil ako príslušný Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali predložený návrh v čase do 10. septembra 1993 a vyslovili súhlas s pristúpením Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru vo svojom uznesení žiada Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, aby do 30. novembra 1993 predložilo Národnej rade Slovenskej republiky zásady zákona o pamiatkovej starostlivosti a do 31. decembra 1993 predložilo Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru prehľad o stave, ochrane a sprístupnení archeologického dedičstva v Slovenskej republike.

Vážené kolegyne, kolegovia,

zdržím sa akéhokoľvek obšírnejšieho komentovania, v ktorom by sa žiadalo povedať aj niekoľko kritických postrehov či konštatovaní o stave archeologického bádania na Slovensku, ktoré tak, ako konštatoval pán minister, naozaj

má európsku, v určitých oblastiach svetovú úroveň, a nakoniec, myslím si, že pomaly sa slovenskej archeológii dostáva určitej satisfakcie aj tým, že aspoň niečo, torzo z pamiatok získaných archeologickým bádaním sa dostalo a dostáva denno-denne do rúk každému občanovi v Slovenskej republike na minciach Slovenskej republiky.

To je tá svetlejšia, pozitívnejšia stránka, ktorá ovšem nepredstavuje alebo nevystihuje skutočné problémy, ktoré sú najmä v oblasti prezentácie výsledkov archeologického bádania na Slovensku. Tam sme hlboko pod európskym priemerom, tam sme hlboko zaostali oproti ktorémukoľvek susednému štátu, najmä pokiaľ ide o prezentáciu tých pamiatok, ktoré súvisia s našou národnou históriou.

Tých niekoľko archeologických pamiatok, ktoré sú zakonzervované, alebo určitou formou sprístupnené, takmer nepatrný počet publikácií, ktorými sa môžeme prezentovať práve pri propagácii kultúrneho dedičstva, ktoré nás zaraďuje doslova už státisíce rokov do európskeho spoločenstva - bude treba, aby sme aspoň za pomoci ministerstva kultúry, za pomoci sponzorov, prípadne iných inštitúcií v tomto urobili nápravu. Podrobnejšie analýzy k tomu pripravujeme, predložíme ich v čase, keď sa budú prerokovávať na pôde Národnej rady zásady zákona o ochrane pamiatok.

Určité praktické problémy sú zapríčinené nedostatkami v legislatíve, a to nielen v zákone o ochrane pamiatok, ale aj v stavebnom zákone. Preto Výbor Národnej rady pre vzdelanie, vedu a kultúru chce túto nápravu pomôcť riešiť tým, že svojím uznesením žiada ministerstvo kultúry, aby podľa možnosti urýchlilo prerokovanie týchto zásad zákona vo vláde a ich predloženie Národnej rade na prerokovanie. Preto za Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru navrhujem dve uznesenia. Prvé uznesenie, ktoré pojednáva o našom postoji k návrhu na pristúpenie Slovenskej

republiky k Európskemu dohovoru a druhé uznesenie Národnej rady, ktoré je adresované vláde Slovenskej republiky práve na nápravu v oblasti legislatívy.

Dovoľte preto, aby som skončil tým, že vás žiadam, aby ste dali svoj súhlas k tomuto dohovoru. A dovoľte, aby som prečítal návrh oboch uznesení.

Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky z 29. septembra 1993 k návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva

Národná rada Slovenskej republiky

1. vyslovuje súhlas s návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva,

2. odporúča prezidentovi Slovenskej republiky

a/ podpísať Európsky dohovor alebo splnomocniť k podpísaniu stálu predstaviteľku Slovenskej republiky pri Rade Európy,

b/ ratifikovať podpísaný Európsky dohovor.

Druhé uznesenie:

Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky z 29. septembra 1993 k návrhu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru na zabezpečenie plnenia podmienok vyplývajúcich z pristúpenia Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva

Národná rada Slovenskej republiky žiada

1. vládu Slovenskej republiky predložiť zásady zákona o pamiatkovej starostlivosti do 31. marca 1994,

2. Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky a Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky predložiť Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru prehľad o stave, ochrane, o sprístupnení archeologického dedičstva v Slovenskej republike do 31. decembra 1993.

Prosím vás, pán predseda, aby ste dali samostatne hlasovať o týchto uzneseniach.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi. Má niekto pripomienky alebo sa hlási do rozpravy? Prvý sa hlásil pán minister.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

samozrejme, všetko možno schváliť tak, ako to tu navrhol pán spravodajca, s jedinou výnimkou. Z poverenia prezidenta republiky som 30. júna 1993, pretože to bol posledný termín, podpísal v Štrasburgu za prezidenta republiky s jeho splnomocnením tento dohovor. Takže prosím, aby tam nebolo zbytočne uvádzané, že pani Mitrová, teda naša predstaviteľka v Rade Európy, by to mala podpísať, aby to zodpovedalo skutočnosti.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Jaroš.

Poslanec P. Jaroš:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
kolegovia, kolegyne,
milé dámy, páni,

predkladaný text Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva pripravil špecializovaný Výbor pre kultúrne dedičstvo Rady Európy. Dokument, ako to avizuje aj predkladacia správa, bol prerokovaný v januári 1992 na Malte na Európskej konferencii ministrov zodpovedných za kultúrne dedičstvo, kde bol v plnej šírke prijatý a predložený všetkým štátom pripojeným k Európskemu kultúrnemu dohovoru Rady Európy. Takmer všetky krajiny už dohovor podpísali. Niet teda pochýb o tom, že tento dokument má nielen zo širšieho hľadiska, ale konkrétne aj pre Slovensko značný význam, lebo aj u nás patria archeologické nálezy a lokality medzi najviac ohrozené zložky kultúrneho dedičstva. A práve tento Európsky dohovor o ochrane archeologického dedičstva vytvára právny rámec európskej spolupráce slúžiaci ako jeden z nástrojov ochrany archeologického dedičstva.

Môj priateľ Pavel Dvořák, keď sa zoznámil s návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva, mi povedal, že v niektorých pasážach mu predkladaný dohovor pripadá takmer ako sen - napríklad v ustanovení o povinnosti vzdelávacích akcií. Hoci sú jednotlivé body formulované všeobecne, a inak sa ani nedalo, mohli by sa stať impulzom už aj preto, že sa k nim hlási vláda Slovenskej republiky. Je to dnes dôležitejšie ako kedykoľvek predtým. Slovenská archeológia totiž

v minulosti postupovala v mnohých bodoch v súlade s Európskym dohovorom aj bez toho, že by sa k nemu oficiálne prihlásila. Spomeniem napríklad rozsiahle výskumy na veľkých stavbách, ako boli Liptovská Mara, trasy plynovodu a ropovodu, dunajské dielo alebo budovanie archeologických pamätníkov a múzeí v prírode, napríklad Ducové, Molpír, Ostrá skala, Kyjatice, ďalej medzinárodné vedecké expedície, napríklad pri výskume východoslovenských mohýl a podobné akcie.

V súčasnosti je však najmä z finančných dôvodov v hlbokom útlme. Účasť v Európskom dohovore by tento útlm mohla pomôcť prekonať. V niektorých prípadoch je to horšie ako útlm. Noví majitelia pozemkov s archeologickými lokalitami sa niekedy napríklad usilujú o ich odstránenie, aby svoje pozemky mohli využívať bez obmedzení, a to sa deje aj na takých exkluzívnych miestach, ako je napríklad gánovský neandertálsky travertínový kráter alebo rímsky kúpeľ v Dúbravke.

Za významné považujem aj povinnosť syntetického zverejnenia výsledkov archeologického výskumu, lebo ani tá u nás nie je celkom samozrejmosťou. Zdá sa mi preto, že naša účasť v Európskom dohovore by teda bola jednoznačne pozitívnym krokom.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, ak sa nikto nehlási do ďalšej rozpravy, dovolím si uviesť pár poznámok k vystúpeniu pána spravodajcu Javorského, pokiaľ ide o uznesenia, ktoré navrhol, aby Národná rada prijala.

Uznesenia, ktoré pán poslanec navrhol, sú uzneseniami, ktoré nespochybňujem, ani nie tak ich prijatie, ale ich naplnenie. Dovolím si vás upozorniť, že toľko uznesení, čo prijíma tento náš parlament vo vzťahu k vláde, nestačí sledovať ani vláda, ani parlament. Chcem tu apelovať na výbory Národnej rady, že to sú uznesenia, ktoré môžu prijať výbory a zaviazať konkrétneho ministra. Neobracajme sa so všetkými uzneseniami na vládu. Výbory môžu zaviazať ministra a minister je takisto povinný ich plniť. Takže zvážte, prosím, či budeme prijímať tieto uznesenia takouto formou a v takejto podobe. Hovorím, proti obsahu toho, čo pán poslanec predniesol, nemám pripomienky, je potrebný takýto zákon prijať, či v tej lehote ako povedal, to neviem, ale nemám výhrady proti tomu, len aby sme nezaväzovali stále vládu a sami to nekontrolujeme, ani vláda. Je lepšie ak si výbor zaviaže ministra a bude kontrolovať ministra.

Takže pýtam sa pána spravodajcu, či sa chce k tomuto môjmu vyjadreniu vyjadriť. Nie je to rozprava.

Poslanec F. Javorský:

Vážený pán predseda, v našom výbore sme o tomto probléme hovorili asi v tomto zmysle práve z hlbokej znalosti problému stavu archeologických pamiatok, pretože to, čo tu pred chvíľkou povedal v skratke môj kolega, naozaj nepredstavuje zlú situáciu v ochrane a využívaní pamiatok. Všetci archeológovia, teoretici, aj vo výkone, poznajú na vlastnom tele, že najväčší problém je práve v legislatíve. Keď chceme rovnocenne pôsobiť v zmysle tohoto dohovoru, prvý krok, ktorý musíme urobiť, je urýchliť prípravu zákona o ochrane pamiatok, lebo tam je archeológia ako taká, bez ohľadu na jej význam, vo veľmi nerovnocennom postavení. A poviem vám z praxe, že niekedy som musel nie na hrane zákona, ale pri vedomom porušovaní zákona zachraňovať archeologické lokality, musel som podvádzať, klamať, aby sme ľudí neznalých zá-

kona nejakou okľukou dostali k tomu, že rešpektovali ochranu lokalít. Keď sa nám to podarilo, vždy som sa priznal, že som ich podviedol, ale sme zachránili to a to. V takom stave je totiž náš zákon o ochrane pamiatok.

Preto, keď sa chceme a s čistým svedomím k tomu hlásiť, musíme v prvom rade tlačiť na urýchlenú prípravu tohto zákona. Sme si vedomí toho, že to nepôjde cez samotné ministerstvo, že procedúra legislatívnej prípravy zákona vo vláde vzhľadom na požiadavky zo všetkých rezortov je v takej polohe, že nemáme nádej, aj keď budeme tlačiť cez ministra, že to v priebehu budúceho roka dostaneme, a to aj napriek tomu, že návrh zásad mám už v rukách a je vlastne pripravený. Preto sme sa vo výbore zhodli, že použijeme túto formu, aby plénum Národnej rady vzhľadom na dôležitosť a význam toho, čo prerokúvame, zaviazalo vládu, lebo nezáleží len na samotnom ministrovi kultúry a na ministerstve, kedy, ako a či bude zaradený v termíne na prerokovanie. Takže toto dávam na úvahu poslancom, ale takto sme uvažovali a z toho dôvodu sme to druhé uznesenie aj takto formulovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte sa chce vyjadriť pán minister Slobodník.

Minister kultúry SR D. Slobodník:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

trošku ma mrzí, že pán spravodajca takto spochybňuje ministerstvo, že to nie je schopné urobiť, keď sa na druhej strane sám priznal, že už má návrh zásad zákona o ochrane pamiatok. Samozrejme, aj vláda to zasa dá len ministerstvu kultúry. Je to v pláne, skutočne tento zákon pripravujeme.

Takže, ak vás môžem poprosiť, skutočne treba pristúpiť na to, čo povedal pán predseda Národnej rady. Stačí, keď poveríte tým ministerstvo. Netreba to dávať vláde uznesením, ak s tým súhlasíte.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme o návrhu hlasovať.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 83 poslancov.

Budeme hlasovať o návrhu uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a odporúča prezidentovi Slovenskej republiky podpísať Európsky dohovor alebo splnomocniť k podpisu stálu predstaviteľku Slovenskej republiky pri Rade Európy a ratifikovať podpísaný Európsky dohovor.

Poslanec F. Javorský:

Až na bod pod písmenom a/, že odporúča prezidentovi republiky, lebo pán minister nám vysvetlil, že vlastne on už to podpísal, takže je to bezpredmetné. Ostáva len bod b/.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, čiže vypúšťame bod a/, pokiaľ ide o stálu predstaviteľku.

Kto je za takto prednesený návrh uznesenia?
Za návrh hlasovalo 83 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že sme prijali návrh uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky vyslovuje súhlas s návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a odporúča prezidentovi Slovenskej republiky podpísať ho.

V rámci vystúpenia pána spoločného spravodajcu odzneli ešte dva návrhy na prijatie uznesení. Prosím pána spravodajcu, aby ich prečítal.

Poslanec F. Javorský:

Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky predložiť zásady zákona o pamiatkovej starostlivosti do 31. marca 1994. Ďalej žiada Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky a Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky predložiť Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru prehľad o stave, ochrane a sprístupnení archeologického dedičstva v Slovenskej republike do 31. 12. 1993.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dávam hlasovať o návrhu na prijatie predneseného uznesenia, ktoré navrhuje výbor.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 87 poslancov.
Kto je za prijatie takto predneseného uznesenia?
Za návrh hlasovalo 35 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 8 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 44 poslancov.

Konštatujem, že takto koncipované uznesenie vo vzťahu k vláde sme neprijali.

Odporúčam, pán spravodajca, aby ste vo výbore toto uznesenie predniesli pre ministerstvo kultúry. Ďakujem pekne, pán spravodajca.

O s e m n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákon Slovenskej Národnej rady číslo 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

Návrh ste dostali, páni poslanci, pani poslankyne, ako tlač číslo 270 a spoločnú tlač výborov pod číslom 270a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pani Oľga Keltošová. Prosím, pani ministerka.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

predložený návrh zákona vychádza zo základného princípu, že právom na zamestnanie sa rozumie právo občanov, ktorí

môžu pracovať a o prácu sa skutočne uchádzajú. V tomto prípade chcem podčiarknuť slovo "skutočne" sa uchádzajú. A takisto z ústavy a z ústavného princípu, že štát v primeranom rozsahu hmotne zabezpečuje tých, ktorí nie z vlastnej viny nemôžu toto právo vykonávať. V predloženom návrhu zákona premietame v zmysle týchto dvoch citátov najmä rozlišovanie vážnosti dôvodov pre skončenie pracovného pomeru a následné poskytovanie hmotného zabezpečenia a vážnosti dôvodov pre možnosť odmietnutia ponúknutého vhodného zamestnania, ďalej v rovnocennom postavení, čo sa týka podmienok, doby a výšky poskytovania hmotného zabezpečenia uchádzačov o zamestnanie, ktorí sa nechcú rekvalifikovať, ako i uchádzačov, ktorým sa zabezpečujú rekvalifikácie, v sprísnení podmienok vedenia občanov v evidencii uchádzačov o zamestnanie a ďalej v ďalšom sprísnení kritérií, za ktorých sa hmotné zabezpečenie bude poskytovať.

Predložený návrh novely zákona číslo 1/1991 Zb. a novely zákona číslo 83/1991 Zb. je prvým krokom prispôsobenia právnych predpisov o zamestnanosti súčasnému štátoprávnemu usporiadaniu. Sledujeme ním, vychádzajúc zo základného práva na zamestnanie, zabezpečiť, aby právo na zamestnanie, a to sprostredkovanie pracovného uplatnenia vo vhodnom zamestnaní, rekvalifikácia, ktorá je nevyhnutná pre pracovné uplatnenie, a hmotné zabezpečenie počas nezamestnanosti boli v plnom rozsahu upravené v jednom predpise, teda týmto zákonom o zamestnanosti.

Navrhovaná právna úprava jednotlivých ustanovení zákona si nevyžiada zvýšenie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny predpokladá, že prijatie tejto novely umožní znížiť počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie cca o 115 tisíc osôb a počet poberateľov hmotného zabezpečenia zhruba o 49 tisíc osôb.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

naši voliči už dlho spoločne volajú po tom, aby sme sprísnili kritériá, pokiaľ ide o podporovanie nezamestnaných. Sú nezamestnaní a sú zasa nezamestnaní v úvodzovkách. Teraz vás prosím, aby ste zvážili pri každom paragrafe, o ktorú skupinu ľudí ide. Ak niekto je skutočne nezamestnaný, pretože mu úrad práce nemôže ponúknuť vhodné zamestnanie alebo rekvalifikáciu, má nárok na hmotné zabezpečenie. Po stretnutí s voličmi a s občanmi však všetci vieme, že hmotné zabezpečenie často slúži ako sociálna dávka, a napokon ide to z daní nás všetkých, našich voličov, aj nás spoločne. Preto vás prosím, aby ste pozorne sledovali priebeh tohto rokovania, aby ste dávali k tomu pripomienky, ktoré budú v prospech našich voličov.

Ďakujem vám.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Gizelu Ťavodovú, aby podala správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Vážený pán predseda,
členovia vlády,
vážení poslanci,

dovoľte mi, aby som vás informovala o spoločnej správe všetkých výborov Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky, o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa

zákon číslo 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákon Slovenskej národnej rady číslo 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov, tlač Národnej rady Slovenskej republiky číslo 270.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákon Slovenskej národnej rady číslo 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov, tlač Národnej rady Slovenskej republiky číslo 270, pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 428 z 9. augusta 1993 na prerokovanie Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci v lehote do 15. septembra 1993. Rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky bol ako príslušný na skoordinovanie stanovísk určený výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Všetky výbory, ktorým bol vládny návrh zákona pridelený, ho prerokovali a vyslovili s ním súhlas. Z toho Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti vyslovil súhlas bez pripomienok. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci odporučili Národnej rade Slovenskej republiky predložený

vládny návrh zákona schváliť po zohľadnení doplňovacích a pozmeňovacích pripomienok.

To je všetko zo spoločnej správy. Pán predsedajúci, dovoľte mi ako spoločnej spravodajkyni vystúpiť v rozprave ako prvej.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Ďakujem vám ako spoločnej spravodajkyni a prosím, dávam vám slovo v rozprave.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Vážení páni poslanci,

chcela by som už len stručne doplniť vystúpenie pani ministerky v tom, že novelizácia citovaných zákonov je naozaj verejnosťou dávno očakávaná. Počet nezamestnaných pribúda a v záujme efektívneho využívania finančných prostriedkov poskytovaných na hmotné zabezpečenie uchádzačom o zamestnanie je nutné pristúpiť k sprísneniu podmienok, za ktorých možno zaradiť občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Čas ukáže, ako sa v tejto novele zákona podarí zrealizovať pripomienky občanov, úradov štátnej správy i širokej verejnosti.

V novele sa zrealizovali pripomienky, ktoré obsahovalo uznesenie výjazdového zasadnutia výboru pre zdravotníctvo a sociálne veci, ktorý mal výbor v Rimavskej Sobote. Zúčastnili sa ho i pracovníci tamojšieho úradu práce. Z týchto dôvodov, vážení páni poslanci, vás prosím, aby ste pri hlasovaní podporili navrhovanú novelu zákonu.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Bolo to prvé vystúpenie v rámci rozpravy. Prosím pani spravodajkyňu, aby zaujala miesto spravodajkyne.

Do rozpravy mám zatiaľ jedinú písomnú prihlášku od pána poslanca Jozefa Hankera. Prosím ho o vystúpenie.

Poslanec J. Hanker:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

k predkladaným sociálnym zákonom chcel by som sa vyjadriť trošku obšírnejšie. Všetky sociálne zákony, ktoré predložilo ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny na schválenie výborom, a žiaľ, len časť z nich je predložená na schválenie parlamentu, vychádzajú zo systémových a vecných opatrení zahrnutých do koncepcie transformácie sociálnej sféry, ktoré uvedené ministerstvo navrhlo a publikovalo. Ide o potrebu prispôsobenia celej sociálnej sféry podmienkam trhovej ekonomiky a odstránenie nedostatkov doterajšieho vývoja sociálnej transformácie, ktorá je ovplyvnená rôznymi skutočnosťami vývoja tak typickými pre väčšinu postsocialistických krajín.

Súčasný systém je totiž veľmi zložitý, je nákladný a v porovnaní s európskymi štátmi nespravodlivý, neadresný a nelogický. Čím skôr sa zmení, tým lepšie. Požiadavkou všetkých premien, ktoré by sme mali uskutočniť, musí byť rešpektovanie sociálnej únosnosti a miery sociálnej tolerancie globálnych zmien, ako aj analýza časového faktoru a konkrétnych podmienok, v ktorých sa tieto zmeny uskutočňujú. Žiaľ, je na škodu veci, že namiesto odbornosti, ktorú

predkladané zákony v sebe mali, sa rôzne stanoviská k týmto zákonom stali podkladom merania síl medzi odbormi, vládou a časťou parlamentu. Bez uvedomenia si toho, že ide o proces nutný, hlavné kroky celej transformácie sociálnej sféry totiž budú musieť v globále smerovať do reformy kolektívnych a individuálnych pracovných vzťahov, reformy sociálneho zabezpečenia s akcentom na participáciu v sociálnom zabezpečení, ako aj modelovania optimálneho systému sociálneho poistenia, štátnej sociálnej podpory a sociálnej pomoci, ako aj k tvorbe doplnkových pripoisťovacích systémov.

Musíme si totiž uvedomiť, že sociálna sféra, ktorá tvorí základ ekonomiky, musí prejsť postupne od centrálneho direktívneho systému k decentralizácii. Cieľom celej transformácie je vybudovanie systému zloženého zo subsystémov sociálneho poistenia, štátnej sociálnej podpory a sociálnej pomoci. Základom celej stratégie transformácie je postupné makroekonomické znižovanie finančnej a vecnej zaťaženosti systému.

Musím pripomenúť, že Slovensko nie je v inkubátore. Treba sledovať aj vývoj v ďalších postsocialistických krajinách, najmä v tých, u ktorých výsledky transformácie vidno. Napríklad Poľsko už prekonalo následky bolestnej transformácie a ide cestou rýchleho a trvalého rastu svojej ekonomiky. Maďarsko, ktoré je v postupe na druhom mieste, má tiež problémy s Medzinárodným menovým fondom, ktorý napríklad vlani zmrazil maďarskú pôžičku kvôli vysokému prekračovaniu plánovaného deficitu a ako prekážku uvádzajú aj vysoké náklady, ktoré sa dávajú na fond sociálneho zabezpečenia. Vláda v súčasnosti - myslím maďarská vláda - hľadá cesty ako fond sociálneho zabezpečenia pre verejné účely znížiť z pôvodných 7 % na 5,6 % národného dôchodku.

Ako som spomínal, vláda z celej palety sociálnych zákonov predkladá parlamentu na schválenie len tri sociálne zá-

kony, ktoré vzhľadom na ich konštrukciu, myslím, majú pozitívny dopad na celú sociálnu sféru. Ide najmä o zmeny týkajúce sa politiky zamestnanosti, zmeny v poskytovaní štátnych sociálnych dávok a zmeny, ktoré súvisia so zabezpečovaním sociálnej starostlivosti.

V súčasnosti treba zákonom diferencovane upraviť aj ekonomické podmienky prístupu k nezamestnaným. Ako viete, v súčasnosti máme rôzne kategórie nezamestnaných. Sú to nezamestnaní dobrovoľne, sú to nezamestnaní nedobrovoľne, sú to nezamestnaní krátkodobo a dlhodobo. Predkladaná zmena a doplnok zákona číslo 1/1991 Zb. o zamestnanosti obsahuje celú paletu vylepšení vychádzajúcich jednak z doteraz existujúcich právnych úprav s prihliadnutím na súčasné neustále sa meniace podmienky, v ktorých zákon pôsobí.

Za pozitívny prístup pri uplatňovaní nástrojov tzv. malej politiky zamestnanosti pokladám najmä sprísnenie podmienok rozhodujúcich pre zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, ďalej zrovnoprávnenie nárokov nezamestnaných na hmotné zabezpečenie bez toho, či sa rekvalifikujú alebo nie. Zákon okrem uvedeného odstraňuje tvrdosť právnej normy vo vzťahu k zdravotne postihnutým občanom, ktorí sa nemôžu zamestnať.

Návrh zákona venuje aj značnú pozornosť podmienkam rekvalifikácie pracovníkov a nezamestnaných. Dáva sa možnosť širokej palete štátnych orgánov a organizácií vypracovávať v prípade potreby podnikové, oblastné a štátne rekvalifikačné programy. Tu treba podotknúť, že na aktívnu politiku zamestnanosti, a teda aj na rekvalifikáciu, ktorá má umožniť znovuzamestnanie, sa vynakladajú značné finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, a preto nemôže byť samoúčelnou. Je na územných orgánoch práce, aby dokázali správne analyzovať a hodnotiť zameranie a úroveň rôznych rekvalifikačných kur-

zov. Podotýkam, že mimoriadnu ochotu k rekvalifikácii, ktorú naši pracujúci majú, oceňujú aj zahraniční odborníci.

Pri tejto príležitosti, vážení prítomní, mi dovoľte poukázať na vážny problém miery nezamestnanosti v niektorých našich regiónoch. Aj vo vyspelých kapitalistických štátoch sa považuje 20-percentná nezamestnanosť za maximálnu sociálne únosnú mieru. V piatich regiónoch Slovenska na úrovni okresov je táto 20-percentná hranica prekročená. Najvyššiu mieru nezamestnanosti k dnešnému dňu má napríklad Rimavská Sobota, a to 23,40 % a nad 20 % za ňou nasledujú okresy Spišská Nová Ves, Michalovce, Rožňava a Veľký Krtíš. Treba však povedať, že tento stav, i keď je veľmi vážny, sa prejavuje aj v ďalších postsocialistických štátoch. Napríklad v Maďarsku pri 13-percentnej nezamestnanosti presahuje nezamestnanosť v niektorých okresoch vysoko 20 %. Najmenšia býva v hlavných mestách. Tak ako v Bratislave napríklad v Budapešti je 6,7-percentná miera nezamestnanosti.

Treba povedať, že hľadanie ciest k udržaniu únosnej miery nezamestnanosti nemôže byť len záležitosťou ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, ale i ďalších hospodárskych ministerstiev. Ukazuje sa, že prvolíniove musí ísť o tzv. veľkú politiku zamestnanosti, čo znamená definovanie celkovej hospodárskej politiky a regionálnej politiky, vrátane jej oživenia, čo nemôže podliehať praktikám rezortizmu. Stratégia snaženia musia smerovať najmä do tzv. rizikových regiónov so špecifickými podmienkami.

Mimoriadnu úlohu tu zohráva aj proces veľkej privatizácie, jeho urýchlenie a aspoň čiastočné udržanie zamestnanosti v podnikoch na primeranej úrovni. Predpokladáme, že najmä oživenie veľkých podnikov v regiónoch bude viesť následne k tvorbe pracovných miest v rôznych tvoriacich sa malých podnikoch najmä v terciárnej sfére. Treba počítať aj s filozofiou presadzovania nástrojov aktivizácie zamestna-

nosti najmä vo veľkých podnikoch s použitím nepriamych nástrojov riadenia - centrálnych. Chcem spomenúť prípad Francúzska, kde takisto majú vysokú nezamestnanosť a práve je tu snaha, že vláda sa snaží nezamestnanosť brzdiť aspoň tým, že vyvíja tlak na podniky na udržanie zamestnanosti rôznymi formami pôsobenia aktívnej politiky zamestnanosti, prácou na čiastočný úväzok, jednosmernými prevádzkami atď.

Chcel by som teda na záver podotknúť to, že odporúčam, aby sme za tento návrh zákona hlasovali. Celkove mám dve pripomienky.

Prvá moja pripomienka sa týka § 10 odsek 3. Odporúčam tu zmenu textu nasledovne: "Štátne orgány práce, príslušné ústredné odborové, družstevné orgány, občianske združenia zdravotne postihnutých, orgány samosprávy obcí a zamestnávatelia v prípade potreby vypracovávajú alebo sa podieľajú na vypracovávaní rekvalifikačných programov." Táto moja pripomienka, táto zmena, je preto, lebo niektoré inštitúty, ktoré sú tam uvedené, rekvalifikačné programy vypracovávajú len s malou pravdepodobnosťou.

Ďalej v § 10 odsek 3 doplniť na konci novú vetu: "Rekvalifikačné programy vychádzajú z potrieb uplatňovania aktívnej politiky zamestnanosti v regiónoch s prihliadnutím na príslušné programy regionálneho rozvoja." Táto nová veta je spresnením námetu uvedeného v bode 6 spoločnej správy.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja pánu poslancovi. Ďalej sa písomne do rozpravy prihlásil pán poslanec Brocka. Viac písomných prihlášok nemám.

Poslanec J. Brocka:

Vážený predseda,
vážená pani ministerka,
vážení kolegovia,

potreba budúceho začlenenia Slovenskej republiky do európskych politických a hospodárskych štruktúr predpokladá okrem iného rozvíjať národné zákonodarstvo Slovenskej republiky v smere jeho postupnej harmonizácie s právnymi poriadkami najmä krajín Európskeho spoločenstva. To platí nielen vo vzťahu k medzinárodnému nadnárodnému pracovnému právu, ale vo vzťahu k základným medzinárodným dokumentom, medzi ktoré nepochybne patria aj dohovory Medzinárodnej organizácie práce.

K jedným z dôležitých dohovorov, ktorým je Slovenská republika viazaná, patrí aj dohovor Medzinárodnej organizácie práce číslo 29 o nútenej alebo povinnej práci a dohovor číslo 105 o zrušení nútenej alebo povinnej práce. Podľa článku 2 bod 1 dohovoru číslo 29 je za povinnú alebo nútenú prácu označovaná každá práca alebo služba, ktorá sa na ktorejkoľvek osobe vymáha pod hrozbou akéhokoľvek trestu a ku ktorej sa osoba neponúkla dobrovoľne. Článok 2 súčasne taxatívne zakotvuje výnimky z právnej kvalifikácie nútenej alebo povinnej práce, medzi ktorými výkon verejno-prospešnej práce, t. j práce krátkodobej s nízkou resp. nižšou kvalifikačnou náročnosťou, nie je uvedená. Článok 5 citovaného dohovoru zakotvuje nutnosť neodkladného zrušenia ustanovení, ktoré majú za následok nútenú alebo povinnú prácu.

V rozpore s ustanoveniami dohovoru Medzinárodnej organizácie práce číslo 105 o nútenej alebo povinnej práci je z predloženého návrhu novely zákona o zamestnanosti časť ustanovenia v § 7. Podľa návrhu tohto paragrafu tzv. verejno-prospešné práce rozširujú faktický obsahový rámec

vhodného zamestnania, ktorých odmietnutie zo strany uchádzačov o zamestnanie je možné sankcionovať vyradením zo zoznamu uchádzačov o zamestnanie. Samotné vyradenie zo zoznamu uchádzačov o zamestnanie má ďalekosiahle nepriaznivé právne následky nielen vo vzťahu k možnosti poskytovania dávok nemocenského poistenia. Sankčný charakter vyradenia zo zoznamu uchádzačov o zamestnanie rozširuje aj vyhláška číslo 105 z roku 1992 Zb. o sociálnej odkázanosti. Vyradenie zo zoznamu uchádzačov o zamestnanie je v zmysle ustanovenia § 2 citovanej vyhlášky právne relevantnou prekážkou možnosti poskytnutia sociálnej podpory. Aj keby sme verejno-prospešné práce nepovažovali za rozšírenie obsahového rámca vhodného zamestnania, ich odmietnutie zo strany uchádzačov o zamestnanie má rovnaké nepriaznivé následky, ako odmietnutie vhodného zamestnania.

V prevažnej väčšine krajín Európskeho spoločenstva je vhodné zamestnanie koncipované širšie a zohľadňuje na rozdiel od nášho súčasného právneho stavu okrem zdravotného stavu a schopností napríklad aj vzdialenosť od miesta bydliska, úroveň mzdy a podobne. Pripravenosť uchádzača o zamestnanie prijať úradom práce sprostredkované vhodné zamestnanie charakterizuje vôľu nezamestnaného pracovať ako základný predpoklad nároku na podporu v nezamestnanosti popri pracovnej spôsobilosti a nezamestnanosti. Práve z dôvodu, že pripravenosť uchádzača o zamestnanie prijať ponúknuté vhodné zamestnanie je predpokladom získania nároku, všetky právne úpravy krajín Európskeho spoločenstva dosť precízne právne charakterizujú a vymedzujú pojem vhodného zamestnania.

Prijatie verejno-prospešnej práce v každom prípade nepatrí do právneho konceptu vhodného zamestnania. Právne úpravy krajín Európskeho spoločenstva v prevažnej miere majú navyše v zákonoch obdobných nášmu zákonu o zamestnanosti osobitné ustanovenie o zákaze donucovania nezamestnaného prijať ponúkanú prácu.

Za predpokladu schválenia citovaného ustanovenia napríklad vysokoškolský profesor by mohol byť pod hrozbou vyradenia zo zoznamu uchádzačov o zamestnanie fakticky nútený prijať ponuku výkonu verejno-prospešných prác. Táto predstava je deprimujúca a iste môže u časti verejnosti vyvolávať konkrétne asociácie napríklad s rokmi 1969-1970.

Viem, že zámer zákonodarcu smeroval na iných adresátov, tých, ktorí zneužívali v hojnom počte hmotné zabezpečenie v nezamestnanosti. Nie je však správne riziko jeho zneužívania odvrátiť spôsobom, ktorý predpokladá návrh zákona.

V dôvodovej správe k tomuto návrhu zákona chýba napríklad analýza doterajšieho vývoja využívania verejno-prospešných prác nielen z hľadiska záujmu uchádzačov o zamestnanie, ale aj z hľadiska samotných zamestnávateľov. Najviac finančných prostriedkov v tomto smere, ak chceme ušetriť prostriedky zo štátneho rozpočtu, by sa dalo ušetriť prijatím resp. dobre fungujúcim mechanizmom kontroly a následných sankcií za zneužívanie vyššie uvedených dávok. Nie je totiž žiadnym tajomstvom, že úrady práce poskytujú podporu často aj tým, ktorí načierno pracujú nezriedka i v zahraničí. Kontrolná funkcia úradov práce iste aj z dôvodu ich preťaženosti nefunguje optimálne. Ide v tomto smere o vysoké finančné úniky aj na poistnom, preto aj zo strany Národnej poisťovne je potrebné rozvinúť kontrolnú činnosť vo vyššie uvedenom smere.

Poskytovanie podpory v nezamestnanosti pri výkone tzv. čiernej práce by sa preventívne mohlo do budúcna skôr zamedziť tak, že by sa také prípady sankcionovali relatívne vysokými pokutami nielen vo vzťahu k zamestnávateľovi, ale aj vo vzťahu k poberateľovi tejto dávky. V Rakúsku je napríklad taká úprava s peňažnými pokutami od 10 000 až do 50 000 šilingov. Výška týchto pokút sa zvyšuje na dvojnásobok pri

opakovanom porušení povinností. Peňažné pokuty však nesmerujú do štátneho rozpočtu, ale do osobitného rezervného fondu pre podporu pracovného trhu.

Ušetrenie finančných prostriedkov by bolo možné docieliť aj tým, ak by status spolupracujúcej osoby nad určitý rámec zákonom predpokladaného príjmu vylučoval možnosť poberania hmotného zabezpečenia v nezamestnanosti, aj keby nebol v pracovnom pomere, napríklad k osobe samostatne zárobkovo činnej, t.j. napríklad manžel, rodič alebo dieťa. Ak rodinný príslušník ako samostatne zárobkovo činná osoba je veľmi dobre zabezpečená a situovaná, jednoducho je možné aj v tomto smere obmedzovať príjem resp. tieto dávky na takýchto nezamestnaných. Ak by sa však hmotné zabezpečenie v nezamestnanosti už stalo súčasťou systému sociálneho poistenia, ak by Fond zamestnanosti fungoval tak nezávisle od štátneho rozpočtu, aj keď s jeho garanciou ako v iných krajinách, iste by tieto problémy, ak by boli, boli by menšie. Môj pozmeňovací návrh preto k predloženému návrhu zákona znie: V § 7 odsek 3 vypustiť slová "vrátane verejno-prospešnej práce".

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. S faktickou poznámkou sa hlási pani poslankyňa.

Poslankyňa A. Draxlerová:

Pán poslanec, nehnevajte sa, snáď ste nemysleli vážne to, čo ste teraz predniesli. Vhodné zamestnanie - prosím vás, máme taký nedostatok pracovných miest, že to, čo ste tu dali pod pojmom "vhodné zamestnanie", u nás sa asi ťažko uplatní. Čo sa týka toho, že za roky sa v našich ľuďoch vy-

budovalo vedomie - pani ministerka veľmi dobre vie, že na úradoch práce máme strašne veľa registrovaných stredoškolákov, ktorí nám odmietajú robotnícke povolanie len z toho dôvodu, že "ja mám maturitu". Kdežto, keď napríklad porovnávate Nemecko, tam v robotníckych povolaniach robia ľudia aj s maturitou, dokonca aj vysokoškoláci. Tam sa totiž hodnotí podľa toho ako sa kto uplatní v zamestnaní, nie podľa toho, aké má vzdelanie.

Možnosť kontroly - prosím vás, ja viem, že kontrolné orgány by sa dali spraviť, ale medzi našimi ľuďmi je ešte taká solidarita - prosím vás, ktorý sused pôjde udať nezamestnaného, keď aj niekde robí, a povedať na úrad práce, že ten robí, nedajte mu podporu? Nie. Preto, lebo ešte stále platí, že kamarát kamaráta u nás nikde neudá, lebo sa mu to môže vrátiť ako bumerang. A k tým peňažným pokutám - ak by nezamestnaný aj niekde robil a naše ministerstvo a vláda vôbec by dala peňažnú pokutu, kto by ju kedy zaplatil? Od koho by sa vymáhala?

A po ďalšie - navrhli ste, že ak je dobre situovaný rodič alebo súrodenec, dali by sa zmeniť dávky v nezamestnanosti, aby im oni pomáhali. Prosím vás, zase len znevýhodníme jednu skupinu ľudí, ktorí celý život poctivo robili, zarobili si - a takí, ktorí nechcú robiť, budú ešte aj podporu brať. Preto navrhujem, aby verejno-prospešné práce a odmietnutie v zákone zostali.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Faktická poznámka - pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Mám pocit, že mi pani poslankyňa nerozumela. Prosil by som potom o vyjadrenie pani ministerku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Faktickú poznámku má ešte pán poslanec Rózsa.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,
vážená ministerka,

vzhľadom na to, že spravodajkyňa v spoločnej spravodajskej správe sa nevyjadrila, akým spôsobom hodlá predložiť v spoločnej správe uvedené body, ak by bod číslo 10 spoločnej spravodajskej správy bol zahrnutý do bodov na neprijatie an blok, prosím o jeho vyňatie na osobitné hlasovanie a navrhujem ho prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Vážení hostia,
vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

obmedzím svoje vystúpenie a zostručním ho len na pár pozmeňovacích návrhov k predloženému návrhu tlače 270. Skôr než k tomu pristúpim, chcel by som podporiť a poprosiť aj vás, kolegov, o podporu pozmeňovacích návrhov, ktoré sú uve-

dené v spoločnej správe. Osobitne by som sa chcel dotknúť v návrhu zákona uvedeného článku I pod bodom 28 - návrhu na jeho vypustenie. Tento bod návrhu zákona sa týka osôb so zníženou alebo zmenenou pracovnou schopnosťou a ťažko zdravotne postihnutých. Navrhované znenie, ktoré je uvedené v návrhu zákona, výrazne obmedzuje počet osôb takto posudzovaných a obmedzuje alebo zasahuje i do daňových odvodových povinností, ktoré majú možnosti uplatniť zamestnávatelia pri zamestnávaní osôb so zmenenou pracovnou schopnosťou.

Z pozmeňovacích návrhov ďalší mám k článku I bod 9 návrhu zákona. Týka sa to § 9 ods. 1 písm. c/. Odporúčam vypustiť slovo "osamelý". Argumentujem tým, že tento, táto textácia v písmene c/ § 9 ods. 1 zahrňuje občanov starajúcich sa o dieťa do 15 rokov, ďalej o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa a ďalej o ťažko zdravotne postihnutého člena rodiny. Som toho názoru, že pokiaľ takéto nešťastie, ako by sa to dalo takto nazvať, postihne príslušnú rodinu, nemali by sme to obmedzovať len na osamelých občanov, ale túto možnosť by sme mali nechať všetkým občanom ako takým, čiže na celé rodiny v prípade posudzovania tejto problematiky. Takže môj návrh znie vypustiť slovo "osamelý" a nechať textáciu "tehotné ženy, občania starajúci sa o dieťa" ... atď. podľa návrhu zákona.

Moja druhá pripomienka alebo druhý pozmeňovací návrh sa týka článku 1 bod 12 návrhu zákona. Chcel by som sa dotknúť navrhovanej úpravy znenia tohto bodu, ktoré je uvedené v spoločnej správe pod bodom 6. Chcel by som navrhnúť spresnenie textácie, ktoré je uvedené v spoločnej správe pod bodom 6, to znamená doplnenie odseku 3 takto: "Rekvalifikačné programy vychádzajú z programu rozvoja regiónu, v ktorom sa rekvalifikácia uplatňuje" - namiesto "rekvalifikačné plány".

To je všetko. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Prosím, keby svoje pripomienky písomne odovzdal pani spravodajkyni.

Pani poslankyňa Bauerová.

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
dámy a páni,

chcela by som upriamiť vašu pozornosť na časť návrhu novely zákona formulovaný v článku I, bod 26, ktorým sa uvádza nový § 17. Týmto paragrafom sa určuje výška hmotného zabezpečenia. V ods. 3 sa stanovuje výška hmotného zabezpečenia tých, ktorí doteraz neboli zamestnaní. Zámer predkladateľa pravdepodobne je reakciou na to, že táto skupina sa v dôsledku pôsobenia zákona o Národnej poisťovni rozrástla najmä o ženy v domácnosti. Nechcem sa o tomto probléme rozširovať, zrejme bude iná možnosť, a predpokladám, že samotný predkladateľ sa bude musieť zamyslieť nad súvislosťami tohto zákona a zákona o Národnej poisťovni.

Chcela by som vás však upozorniť na početnú skupinu absolventov škôl. Včera v tlači ste sa mohli dočítať, že nezamestnaní absolventi dosahujú početnosť vyše 56 tisíc. Návrh predpokladá hmotné zabezpečenie týchto nezamestnaných vo výške 45 % minimálnej mzdy. Neviem, koľkí z vás prepočítali, čo to činí v slovenských korunách. Činí to presne 999 Sk. Určite sa pamätáte na druhú časť včerajšej správy, že lekárov-absolventov ani nezapisujú do zoznamu nezamestnaných resp. uchádzačov o zamestnanie, pretože jednoducho niet pre nich zamestnanie. Chcem vás poprosiť, aby ste zvážili tieto súvislosti a podporili môj pozmeňujúci návrh, ktorým navrhu-

jem zmeniť číslicu 45 na 70, pretože návrh, ktorý je uvedený v spoločnej správe, teda 60 % nedosahuje životné minimum.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. S faktickou poznámkou sa hlási pani poslankyňa.

Poslankyňa M. Aibeková:

Ďakujem za slovo, pán predseda. Zareagujem na svoju predrečníčku, ktorá hovorila o percentách. Ono je to s absolventmi stredných a vysokých škôl tak, že naozaj po maturitách a promóciách sa to číslo zvýši a v štatistikách vidíme prudký nárast osôb, ktoré sa uchádzajú o zamestnanie z radov absolventov. Ale, keď si pozriete štatistiky zo septembra, októbra, táto hladina sa znižuje. Preto si myslím, že tých 45 % je postačujúcich, pretože má vlastne motivovať týchto absolventov, aby si hľadali zamestnanie, pretože mnohí z praxe naozaj využívajú túto situáciu tak, že cez prázdniny si vyberú dávky a užívajú ich ako svoje vreckové. Takže na jednej strane áno, mnohí nenájdu zamestnanie, ale práve táto suma ich má motivovať k tomu, aby si zamestnanie hľadali a aby nezneužívali túto situáciu. Aj medzinárodní experti, ktorí nám v týchto otázkach radili, navrhovali, aby tieto čiastky boli nižšie, aby došlo práve k motivácii týchto absolventov.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne aj ja. Pani poslankyňa Rusnáková sa hlásila s faktickou poznámkou.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Vzhľadom na to, že pani spoločná spravodajkyňa ešte neuviedla, ktoré body zo spoločnej správy navrhuje prijať alebo neprijať, chcela by som upozorniť na dôležitosť bodu 4 spoločnej správy, ktorý odporúčam prijať. S tým súvisí neprijatie bodu 7 spoločnej správy. Ak sa ale stane, že by Národná rada bod číslo 4 spoločnej správy neprijala, navrhujem nasledovné riešenie: strana 5, bod číslo 17 navrhovaného zákona, § 14 ods. 1 písm. d/ znie: "neplní podstatné povinnosti pri rekvalifikácii". Vzhľadom na to, že pojem podstatné povinnosti je dosť široký a nie je bližšie špecifikovaný, navrhujem doplniť text nasledovne: "v zmysle uzavretej dohody o rekvalifikácii". Ďalšie riešenie tohto istého bodu by bolo, teda dávam druhú alternatívu - bola by som potom rada, keby sa pani ministerka vyjadrila, ku ktorému by sa prikláňala - dať pod čiaru odkaz: "Povinnosti rekvalifikanta stanoví Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky osobitným predpisom."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyňa Novotná.

Poslankyňa A. Novotná:

Chcela by som reagovať na pána poslanca Brocku, pretože nesúhlasím s vypustením verejno-prospešných prác z § 7 ods. 3 z toho dôvodu, že aj verejno-prospešná práca musí byť pre uchádzača podľa § 1 ods. 2 zákona vhodným zamestnaním, to znamená, že musí zodpovedať jeho zdravotnému stavu s prihliadnutím na jeho vek, kvalifikáciu a schopnosti.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Hlási sa ešte niekto z pánov poslancov a paní poslankýň do rozpravy?

/Nikto./

Dovoľte mi, aby som rozpravu o osemnástom bode programu považoval za skončenú a spýtal sa pani ministerky Keltošovej, či sa chce vyjadriť k niektorým pripomienkam, ktoré zazneli v rozprave.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

budem reagovať na vystúpenie pána poslanca Brocku, ktorý spomínal dohovory Medzinárodnej organizácie práce číslo 29 a číslo 105. Ako protiargument môžem uviesť dva dohovory Medzinárodnej organizácie práce číslo 111 a číslo 102. Dohovor číslo 111 sa týka práve spomínaných vysokoškolských profesorov. Pán poslanec, je to dohovor o diskriminácii zamestnaní a povolaní z roku 1958, kde sa hovorí, že nemožno nikoho diskriminovať kvôli veku. Takže je to na váhach, sú to rovnaké dohovory s rovnakou váhou.

Pokiaľ ide o samostatne zárobkovo činné osoby, upozorňujem znovu na dohovor číslo 102, ktorý hovorí o tom, že minimálna norma sociálneho zabezpečenia - a teraz hovorím aj o tzv. čiernych zamestnancoch - musí byť garantovaná každým štátom, ktorý pristúpil na tieto dohovory. Takže dávam do pozornosti vám a vašim poradcom dohovory číslo 111 a číslo 102.

Pán poslanec Jakubík k § 9 ods. 1 písm. c/ navrhuje, aby sme zahrnuli do starostlivosti nielen osamelých rodičov, ale celé rodiny. Nemôžem s tým súhlasiť. Ak hovoríme o tom, že rodina je ako základ alebo základný prvok tohto štátu, myslím si, že naozaj sa treba postarať predovšetkým o osamelých rodičov. A pokiaľ rodiny fungujú, a dúfam, že fungujú a budú fungovať aj ďalej, práve tam treba prejaviť solidaritu nielen v zmysle najužšieho kruhu rodiny. Je to vec výkladu, ale trvám na tom, aby tento paragraf zostal v takom znení, v akom je.

Pani poslankyňa Bauerová, už tu bolo vysvetlené, prečo navrhujeme 45 %. Je to nielen kvôli motivácii, je to aj kvôli uznaniu schopností ľudí, ktorí sa ocitli v evidencii úradov práce vo veku 50 a viac rokov. Nevidím dôvod, prečo by absolventi mali dostávať viac ako ľudia, ktorí už pre túto spoločnosť niečo urobili, ľudia, ktorí sú v zrelom veku a sú často v situáciách, kedy nevedia uživiť rodinu a budú dostávať 60 alebo 50 %. Nevidím dôvod, prečo by som mala teraz dávať návrh, aby čerství absolventi dostávali 70 %. Tu nejde o sumu, tu ide o princíp. A pokiaľ ide o vašu poznámku, že lekárov nezapisujú do evidencie, prosím vás, povedzte to konkrétne. Dám to prešetriť a vyvodím z toho dôsledky.

Ďalšie pozmeňovacie návrhy mala pani Rusnáková. Pani poslankyňa, súhlasím. Myslím si, že je to vlastne len spresnenie § 14 ods. 1 písm. b/, pokiaľ neplní podstatné povinnosti. Samozrejme, že tie povinnosti sú zakotvené v určitej právnej forme, to znamená v dohode. Ak trváte na tom, aby to bolo v zmysle uzavretej dohody, mne to vychádza z textu predtým, ale môžeme to doplniť. A ďalej, aby sme pod čiarou uviedli vyhlášku alebo odkaz, samozrejme, že urobíme aj príslušné ďalšie právne normy, ktoré z tohoto zákona pre nás vyplývajú. Takže súhlasím s obidvomi, ale myslím si, že je to nadbytočné.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne aj ja. Chcem sa spýtať pani spoločnej spravodajkyne, či chce mať záverečné slovo alebo či si žiada prestávku na zapracovanie niektorých pripomienok.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Prosila by som ešte pani poslankyňu Bauerovú, aby odovzdala svoj pozmeňovací návrh písomne a prosím si štvrťhodinovú prestávku na prekonzultovanie návrhov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nebude to štvrťhodina, bude 21 minút, čiže pokračujeme presne o 11.00 hodine.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby ste zaujali svoje miesto, pani spoločná spravodajkyňa čaká, aby mohla predniesť pozmeňovacie návrhy k prerokúvanému zákonu.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 69 poslancov.

Prosím, aby sme sa znovu prezentovali.
Prezentovalo sa 76 poslancov.

Takže pristúpime k hlasovaniu. Prosím pani spoločnú spravodajkyňu, aby hlasovanie uvádzala v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Vážení páni poslanci, budeme hlasovať o bodoch nachádzajúcich sa v spoločnej správe pod tlačou 270a. Navrhujem prijať an blok tieto body zo spoločnej správy: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16 a 17.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Faktická pripomienka - pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Ak som dobre postrehol, v rozprave vznikla námietka voči bodu 7, že je kontraverzný k bodu 4. V tom prípade by asi bolo treba o bode 7 hlasovať osobitne. Prosil by som, aby sa pani poslankyňa, ktorá predkladala tento názor, k tomu vyjadrila.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pokiaľ ide o samostatné hlasovanie, podľa toho, čo mám zaznamenané ja, bola pripomienka pána poslanca Rózsu k bodu číslo 10.

Prosím, pani poslankyňa Rusnáková sa chce vyjadriť.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Ak sa prijme bod číslo 4, potom už o bode číslo 7 je, podľa mňa, nadbytočné hlasovať, pretože ten by mal automaticky vypadnúť.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Nie, to nie je pravda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie, ten nadväzuje na § 14 ods. 1, pokiaľ mám dobrý záznam.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Nie. Treba hlasovať o týchto bodoch - aj o bode 4 aj o bode 7.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Znovu to zopakujem. Ak to vyriešime v bode číslo 4, že tento bod prijmeme, potom už v bode číslo 7 je to zbytočné riešiť, pretože automaticky tento bod neprijímame, vypadne.

Poslankyňa G. Ťavodová:

To nie je pravda. Je to v poriadku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Takže pristúpime k hlasovaniu tak, ako nám to predniesla spoločná spravodajkyňa. Budeme hlasovať an blok o bodoch 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16 a 17.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 91 poslancov.

Budeme hlasovať za schválenie jednotlivých bodov ako nám ich predniesla pani spoločná spravodajkyňa. Prosím, hlasujme.

Za návrh hlasovalo 88 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval žiaden poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Prosím, zopakujeme celé hlasovanie.

Prezentujeme sa.

Prezentovalo sa 90 poslancov.

Kto je za uvedený návrh?

Za návrh hlasovalo 85 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že sme body zo spoločnej správy, ako ich predniesla pani spravodajkyňa, schválili.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Odporúčam an blok neprijať body číslo 6, 8 a 18. O bode číslo 6 budeme ešte hlasovať osobitne. Týka sa to návrhu pána poslanca Jakubíka. K bodu číslo 18 mám toto vysvetlenie. Tam ide o to, že národohospodársky a rozpočtový výbor odporučil splnomocniť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie úplného znenia zákona číslo 1/1992 Zb. a zákona číslo 83/1991 Zb. Odporúčam neprijať tento bod z toho dôvodu, že už bolo vydané úplné znenie zákona pod číslom 450/1992 a toto je len jeho prvá novela. Myslím si, že to nie je potrebné. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani spravodajkyňa navrhuje neprijať body 6, 8 a 18.

Prosím prezentujme sa.
Prezentovalo sa 100 poslancov.
Kto je za to, aby sme body 6, 8, 18 neprijali? Zle som povedal. Hlasujeme, kto je za prijatie.
Za návrh hlasovalo 6 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že sme vyhoveli pani spravodajkyni a body 6, 8 a 18 neboli prijaté.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Na osobitné hlasovanie navrhujem vyňať bod číslo 10 na želanie pána poslanca Rózsu. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Rózsa navrhoval osobitné hlasovanie k bodu 10. Pani spravodajkyňa odporúča bod 10 neprijať.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 97 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 23 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 58 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Hlasovanie ukázalo, že sme bod 10 neprijali.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Teraz budeme hlasovať o pozmeňovacích návrhoch, ktoré vyplynuli z rozpravy. Prvý vystúpil pán poslanec Hanker. Mal dva pozmeňovacie návrhy. Prosím pána poslanca, aby prečítal svoj prvý návrh.

Poslanec J. Hanker:

Pripomienka k § 10 ods. 3. "Štátne orgány práce, príslušné ústredné, odborové, družstevné orgány, občianske združenia zdravotne postihnutých, orgány samosprávy obcí a zamestnávatelia v prípade potreby vypracovávajú alebo sa podieľajú na vypracovávaní rekvalifikačných programov."

Poslankyňa G. Ťavodová:

Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 102 poslancov.

Počuli ste pozmeňovací návrh. Pani spravodajkyňa ho odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 24 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 41 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 37 poslancov.

Pozmeňovací návrh pána poslanca Hankera sme neprijali.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Prosím ešte druhý návrh pána poslanca.

Poslanec J. Hanker:

V § 10 ods. 3 doplniť na konci novú vetou: "Rekvalifikačné programy vychádzajú z potrieb uplatňovania aktívnej politiky zamestnanosti v regiónoch s prihliadnutím na príslušné programy regionálneho rozvoja."

Poslankyňa G. Ťavodová:

Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za? Spoločná spravodajkyňa odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 85 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Môžem konštatovať, že tento pozmeňovací návrh pána poslanca Hankera sme prijali.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Ďalší vystúpil pán poslanec Brocka. Prosím, aby zopakoval svoj návrh.

Poslanec J. Brocka:

V § 7 ods. 3 vypustiť slová "vrátane verejno-prospešnej práce".

Poslankyňa G. Ťavodová:

Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Prednesený návrh pánom poslancom Brockom spoločná spravodajkyňa odporúča neprijať. Budeme hlasovať. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 29 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Pozmeňovací návrh pána poslanca Brocku sme neprijali.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Ďalší vystúpil v rozprave pán poslanec Jakubík, ktorý podal dva návrhy. Ak by stiahol svoj návrh, tento návrh by sme mohli prijať trošku v pozmenenom znení. Nech sa pán poslanec vyjadrí.

Poslanec P. Jakubík:

Pani kolegyňa, podal som dva pozmeňovacie návrhy.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Áno. Hovorím o prvom, ktorý sa týka článku I, bodu 9.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Lenže rozprava už skončila, pani spravodajkyňa, takže budeme hlasovať o návrhu pána poslanca tak, ako ho predniesol.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Dobre. Návrh tak, ako ho navrhol pán poslanec, odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, prečítajte svoj návrh.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Navrhol vypustiť v prvom riadku slovo "osamelý".

Predseda NR SR I. Gašparovič.:

Takže hlasujeme o vypustení slova "osamelý" v prvom riadku. Pani spravodajkyňa odporúča neprijať.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za prednesený návrh?
Za návrh hlasovalo 29 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 30 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 46 poslancov.

Konštatujem, že prvý pozmeňovací návrh pána poslanca Jakubíka sme neprijali.

Budeme hlasovať o druhom pozmeňovacom návrhu pána poslanca.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Mám nové znenie tohoto návrhu, ktoré odporúčam prijať. Týka sa § 9 ods. 1 písm. c/. Navrhujem toto nové znenie: "tehotné ženy, osamelí občania starajúci sa o dieťa do 15 rokov veku alebo občania starajúci sa..." a pôvodný text pokračuje.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Jakubík sa musí k tomu vyjadriť, pretože rozhodujeme o jeho pozmeňovacom návrhu. Toto je niečo iné.

Poslanec P. Jakubík:

Súhlasil by som s takýmto riešením, lebo rieši to spresňujúcou formou môj pozmeňovací návrh. V argumentácii pri mojom pozmeňovacom návrhu som apeloval na problém ťažko zdravotne postihnutých detí a zdravotne postihnutého člena rodiny, neapeloval som na deti do 15 rokov. Pokiaľ by bolo možné upraviť formuláciu tak, ako bola prednesená, takto ju prijať, rešpektuje to cieľ, ktorý som sledoval, aby starostlivosť o ťažko zdravotne postihnuté deti a členov rodiny nebola viazaná len na osamelých občanov, ale na všetkých občanov ako takých. Osamelí občania by mali zostať len u detí do 15 rokov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, pán poslanec, takže môžeme hlasovať o vašom návrhu, ktorý takto upravila spravodajkyňa.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 104 poslancov.

Kto je za tento pozmeňovací návrh? Pani spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 100 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Druhý návrh pána poslanca Jakubíka sa týka bodu 6 zo spoločnej správy, ktorý sme, samozrejme, v pôvodnom znení neprijali. Navrhuje nové znenie nasledovne: "Rekvalifikačné programy vychádzajú z programu rozvoja regiónu, v ktorom sa rekvalifikácia uplatňuje." Navrhujem prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Nie som si istý, ale mám dojem, že kolega, ktorý predkladal pozmeňovacie návrhy ako prvý, riešil práve tento dovetok v článku 1 bod 12. Tam je dovetok vety o rekvalifikácii. To sa dotýkalo presne toho istého a schválili sme to.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To znamená, že o vašom pozmeňovacom návrhu nie je potrebné hlasovať, čiže ho vypúšťame.

Ďakujem. Pôjdeme ďalej, pani spravodajkyňa.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Ďalší návrh mala pani poslankyňa Bauerová, ktorá navrhuje v článku I bod 26 ods. 3 zmeniť číslicu 45 na 70. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Budeme hlasovať o pozmeňovacom návrhu pani poslankyne Bauerovej, ktorá žiada 45 % nahradiť výškou 70 %. Spravodajkyňa odporúča neprijať. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 28 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pani poslankyne Bauerovej neprešiel.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Ďalší návrh mala pani poslankyňa Rusnáková, ale keďže sme so spoločnej správy prijali body 4 a 7, jej návrh je bezpredmetný.

Tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy a môžeme hlasovať o návrhu zákona ako celku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení všetkých doteraz schválených zmien.

Prosím, budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Kto je za takto predložený návrh zákona?
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Dovoľte, aby som konštatoval, že sme veľkou väčšinou schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákon Slovenskej národnej rady číslo 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov. /Potlesk./

Ďakujem pani spravodajkyni.

Poslankyňa G. Ťavodová:

Ďakujem aj ja za spoluprácu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci a pani poslankyne,

d v a n á s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých zmenách v poskytovaní štátnych sociálnych dávok.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 288 a spoločnú správu výboru ako tlač 288a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pani Oľga Keltošová. Prosím pani ministerku o vystúpenie.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

návrh zákona, ktorý vám práve predkladám pod číslom 288, schválila vláda Slovenskej republiky 27. júla tohto roku. Tento návrh obsahuje po prvé - novelu zákona o rodičovskom príspevku, po druhé - novelu zákona o pestúnskej starostlivosti. Podstata návrhu spočíva predovšetkým v úprave výšky rodičovského príspevku, príspevku na úhradu potrieb dieťaťa v pestúnskej starostlivosti a odmeny pestúna formou priameho vzťahu k hraniciam životného minima. Po druhé - v postupnom vytváraní podmienok pre prechod na nový systém štátnej sociálnej podpory, ktorej súčasťou budú aj uvedené dávky, o ktorých dnes rokujeme.

Ďalej, tento návrh zákona umožňuje čiastkovú zárobkovú činnosť poberateľa rodičovského príspevku, ktorá sa viaže na príjem, a ktorej výška sa odvodzuje od výšky minimálnej mzdy. Ďalej chceme týmto návrhom zákona stimulovať ľudí, ktorí majú záujem o výkon pestúnskej starostlivosti. Naším cieľom pritom je zabrániť poklesu počtu detí, ktoré sa doteraz touto formou náhradnej rodinnej starostlivosti dostávali do rodín.

V nadväznosti na zrušenie štátneho vyrovnávacieho príspevku, ktorý je takisto obsahom tohto zákona, navrhujeme zachovať príjmovú úroveň poberateľov rodičovského príspevku na doterajšej úrovni, a to formou jeho zvýšenia o 140 Sk mesačne. Čiže na jednej strane rušíme nesystémovo u nás zavedený štátny vyrovnávací príspevok a na druhej strane zohľadňujeme jeho výšku v tomto predkladanom návrhu. Chcem tým predísť zbytočným diskusiám o tom, o koľko tieto rodiny ukrátime, 140 korún dostanú.

V súvislosti s prerokúvaním predloženého návrhu chcem vám ešte povedať, že návrh novely zákona o životnom minime, ktorý má bezprostredný dopad aj na túto novelu, predkladám na najbližšie rokovanie vlády a nadväzne na rokovanie Národnej rady.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Prosím spoločnú spravodajkyňu výborov pani poslankyňu Aibekovú, aby nám predniesla výsledky prerokovania vládneho návrhu v jednotlivých výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslankyňa M. Aibeková:

Vážený pán predseda,
vážená pani ministerka,
vážené kolegyne a kolegovia,

dovoľte mi predniesť spoločnú správu k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých zmenách v poskytovaní štátnych sociálnych dávok, ktorý nám bol predložený ako tlač Národnej rady Slovenskej republiky 288.

Vládny návrh zákona sa týka zmien v poskytovaní rodičovského príspevku, príspevku pre deti v pestúnskej starostlivosti, odmeny pestúnov a štátneho vyrovnávacieho príspevku. Predložený vládny návrh zákona v článku I prináša niekoľko pozitívnych zmien k doteraz platným právnym normám, k zákonu číslo 382/1990 Zb. v znení zákona číslo 117/1992 Zb. o rodičovskom príspevku, a to zavedenie priamej väzby rodičovského príspevku na výšku minimálnej mzdy a životného minima namiesto stanovenia príspevku absolútnou sumou v slovenských korunách, čo umožní ich budúcu vyrovnanú a proporcionálnu valorizáciu a systémové zvyšovanie.

Článok II sleduje stimuláciu záujmu o výkon pestúnskej starostlivosti, a tým vytvorenie priestoru pre zabezpečenie náhradnej rodinnej starostlivosti pre deti, ktoré stratili rodičov alebo ktorých výchova u rodičov z rôznych dlhodobých príčin nie je zabezpečená. Zvýšenie príspevkov na úhradu potrieb dieťaťa v pestúnskej starostlivosti, ako aj zvýšenie odmien pestúnov vychádza tak ako v článku I z dávok životného minima. Zákon upravuje dobu nároku poskytovania príspevku na úhradu potrieb dieťaťa z 26 na 25 rokov jeho veku. Výpočtom rokov školskej dochádzky v našich podmienkach, ako aj porovnaním s medzinárodnými kritériami možno túto zmenu pokladať za primeranú a odporúčať ju.

V článku IV sa navrhuje zrušenie zákonných opatrení a vyhlášok Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky týkajúcich sa vyplácania štátneho vyrovnávacieho príspevku ako nesystémovej štátnej sociálnej dávky, na ktorú boli prostriedky v štátnom rozpočte podľa zákona číslo 14/1993 Z. z. časovo limitované.

Vážené dámy, vážení páni, predkladaný vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 430 z 9. augusta 1993 na prerokovanie všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky, v lehote do 15. septembra 1993. Citovaným rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky bol ako príslušný na skoordinovanie stanovísk určený výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali predložený návrh zákona. Národohospodársky a rozpočtový výbor, výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, výbor pre životné prostredie a ochranu prírody a výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci k vládnemu návrhu zákona neprijali platné uznesenie, pretože zaň nehlasovala nadpolovičná väčšina všetkých členov týchto výborov podľa § 48 ods. 1 zákona číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady. Výbor pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru a zahraničný výbor súhlasili s vládnym návrhom zákona bez pripomienok.

Ústavnoprávny výbor a výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť vyslovili súhlas s vládnym návrhom zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých zmenách v poskytovaní štátnych sociálnych dávok a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení doplňova-

cích a pozmeňovacích pripomienok. Pripomienky sú uvedené v spoločnej správe pod bodmi 1 a 2. Obe sú legislatívno-technického charakteru a odporúčam ich prijať.

To by bola spoločná správa. Dovoľte mi, pán predseda, aby som sa ako prvá prihlásila do rozpravy, keď ju otvoríte.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pani poslankyňa. Takže teraz vás nepoprosím, aby ste zaujali miesto pre spravodajcov, ale otváram rozpravu a prosím, aby ste predniesli svoj návrh.

Poslankyňa M. Aibeková:

Mám dve pozmeňujúce pripomienky.

Po prvé - v článku V predkladaného vládneho návrhu zákona nie je stanovená doba účinnosti zákona, preto navrhujem ako termín nadobudnutia účinnosti 1. november 1993. Článok V teda bude znieť: "Tento zákon nadobúda účinnosť 1. 11. 1993."

Po druhé - v § 4 ods. 3 zákona číslo 382/1990 Zb. v znení zákona číslo 117/1992 Zb. o rodičovskom príspevku navrhujem v poslednej časti za textom "liečebno-rehabilitačných zariadení" vypustiť text "ktorá neprevyšuje 4 hodiny denne", nakoľko v doterajšom znení sa tento text vyskytuje dvakrát.

Posledná časť odseku 3 doteraz znie: "Za umiestnenie dieťaťa v jasliach /materskej škole/, prípadne v obdobnom zariadení sa nepovažuje pravidelná návšteva liečebno- rehabilitačných zariadení, ktorá neprevyšuje 4 hodiny denne a u dieťaťa dlhodobo zdravotne ťažko postihnutého ani pravidelná návšteva predškolských zariadení, ktorá neprevyšuje

4 hodiny denne." Navrhujem ponechať celý text okrem textu "ktorá neprevyšuje 4 hodiny denne" za "liečebno-rehabilitačných zariadení".

Ďakujem pekne. To by bolo z mojej strany všetko.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pani spravodajkyni. Do diskusie sa písomne neprihlásil nikto. Pýtam sa preto, či sa niekto hlási. Pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predseda,
vážená pani ministerka,
vážení kolegovia poslanci,

na začiatok by som chcel pripomenúť, že nie je mi známe, že by dodnes predseda vlády podpísal nami schválenú novelu zákona o štátnom rozpočte zo 17. februára tohto roku, ktorá rušila horné hranice príjmu pre poskytovanie štátneho vyrovnávacieho príspevku alebo rodinných prídavkov.

Teraz k predloženému návrhu zákona. Toto riešenie, ako povedala pani ministerka i spoločná spravodajkyňa, je naozaj systémovým riešením, pokiaľ ide rodičovský príspevok aj odmenu pestúna, lebo tieto dávky sa viažu na výšku životného minima alebo na výšku minimálnej mzdy, a tým umožňujú budúcu valorizáciu týchto dávok.

Na druhej strane však tento návrh zákona v článku IV ruší štátny vyrovnávací príspevok bez kompenzácie v iných dávkach, najmä očakávaného zvýšenia rodinných prídavkov - aj napriek sľubom pani ministerky. Toto opatrenie v článku IV, t. j. zrušenie štátneho vyrovnávacieho príspevku, by zname-

nalo tvrdý reštriktívny dopad najmä v rodinách s viac ako dvomi nezaopatrenými deťmi a najmä v rodinách s nízkymi príjmami.

Napríklad v článku III síce návrh zákona zvyšuje rodičovský príspevok o 140 korún, no v podstate v tomto prípade nejde o žiadne zvýšenie, lebo v článku IV sa štátny vyrovnávací príspevok vo výške 140 korún pre tých, ktorí poberajú rodičovský príspevok, ruší. Ani v tomto konkrétnom prípade, keď sa hovorí o určitej kompenzácii tejto dávky u toho, kto poberá rodičovský príspevok, vlastne sa situácia k dnešnému dňu absolútne nemení. Príjem osoby, ktorá je poberateľom rodičovského príspevku, je ten istý aj po schválení tohto návrhu zákona.

Čo sa zmení - podstatne sa zmení situácia v rodinách, kde sú nezaopatrené deti, kde doteraz na každé nezaopatrené dieťa v rodine, ktorá má príjem pod 12 tisíc korún, dostáva rodina 220 korún. Týmto návrhom zákona ho rušíme. To je, myslím si, jedna, aj keď pani ministerka hovorí systémová zmena, ale v súvislosti s inými normami, ktoré nám sľubovali, že ich dostaneme na rokovanie a doteraz sa nám nedostali, myslím si, že takéto opatrenie by bolo predčasné a veľmi tvrdé najmä voči tým, ktorí sú na tieto dávky odkázaní. Preto navrhujem vypustiť z predloženého návrhu zákona článok IV. Za klub KDH iba v tomto prípade tento návrh zákona podporíme.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďalej sa do rozpravy hlási pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Vážení hostia,
pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

moje vystúpenie, obdobne ako kolega Brocka, budem orientovať na problém štátneho vyrovnávacieho príspevku. Argumentácia je v podstate tá istá. To znamená, že z doterajších riešení štátny vyrovnávací príspevok, ktorý bol vyplácaný dôchodcom, bol premietnutý do základnej výmery dôchodku súčasne s určitou valorizáciou, ktorá sa udiala už tohto roku. Pokiaľ ide o štátny vyrovnávací príspevok, ktorý je vyplácaný k rodičovskému príspevku vo výške 140 korún, je návrh riešenia v predloženej tlači, ktorou sa teraz zaoberáme. Ak by malo nadobudnúť účinnosť schválenie článku IV v bode 1, teda zrušovacie opatrenia zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia číslo 206 z roku 1990, zrušil by sa tým inštitút štátneho vyrovnávacieho príspevku a všetky deti by tým nedostali onych 220 korún tak, ako ich dostávajú teraz. Asi by bolo problémové riešiť nárokovosť štátneho vyrovnávacieho príspevku tým, že ide o štátnu dávku vznikom nároku na výplatu prídavkov na deti. Tým, že je to štátna dávka, nie je možné robiť diferencované opatrenia. Odporúčam preto ponechať v platnosti zákonné opatrenie číslo 206 a môj pozmeňovací návrh má dva varianty:

Buď vypustiť článok III a článok IV predloženej tlače, alebo, pokiaľ by to malo mať dotyk a dopad na štátny rozpočet, ponechať článok III - to je druhý variant - a v článku IV ponechať len bod 1 s nasledujúcou úpravou: "§ 2 ods. 1 písm. b/ Zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia číslo 206/1990 Zb. o štátnom vyrovnávacom príspevku..." atď., textácia by zostala a body 2, 3, 4 vypustiť.

Tento § 2 ods. 1 písm. b/ rieši v uvedenom zákonnom opatrení priamo štátny vyrovnávací príspevok k rodičovskému príspevku. Tým, že by zákonné opatrenie zostalo v ostatných častiach v platnosti, je potrebné zachovať i existenciu zákonných opatrení resp. právnych predpisov uvedených v článku IV pod bodmi 2, 3, 4.

Podporujem návrh pani spravodajkyne, aby účinnosť bola od 1. novembra 1993.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Hlási sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Konštatujem, že nemám žiadnu písomnú prihlášku do rozpravy a ani nikto sa nehlási. Vyhlasujem preto rozpravu o devätnástom bode programu za skončenú.

Chce sa k rozprave vyjadriť pani ministerka?

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

vyjadrím sa len k vystúpeniam dvoch pánov poslancov - pána Brocku, ktorý navrhol vypustiť článok IV a bod 1. Som rada, že pán poslanec ocenil, že naše riešenie, ako ho navrhujeme, je systémové. Skutočne sa viaže na výšku životného minima a minimálnej mzdy. Včera som hovorila vo vláde, aj

s odborármi o tom, že predkladám na najbližšie rokovania návrhy noviel zákonov o životnom minime a o minimálnej mzde. Myslím si, že valorizáciou týchto dvoch základných dávok - keďže zahrnieme teraz 140 korún štátneho vyrovnávacieho príspevku ako fixnú sumu - je výhodnejšie pre rodičov, aby sa s postupom valorizácie týchto dvoch položiek valorizovali aj ich sociálne dávky, ktoré dostávajú.

Aký to bude mať dopad v rodinách? Nechcem vás zaťažovať číslami, ale dala som urobiť prehľad, čo urobí zrušenie štátneho vyrovnávacieho príspevku, keď sa premietne do príjmu rodín.

Máme tu niekoľko typov rodín - podľa príjmu, podľa počtu detí, podľa veku detí. Sú tu rodiny, ktoré majú príjem len jedného z manželov, máme tu príjem rodín, kde sú obidvaja rodičia pod priemerom, je tu mladá rodina s deťmi, je tu rodina staršieho veku s deťmi. Mohla by som vám to, pán poslanec, keby ste mali záujem, všetko dať prečítať - a dám vám to prečítať. Ale to, čo ste povedali, nie je argument, lebo v podstate týmto naším opatrením, že tam dávame minimálnu mzdu a životné minimum, že to zaraďujeme medzi systémové dávky, ktoré sa budú automaticky valorizovať, myslím si, že viac by sme ublížili týmto rodinám, keby sme zostali na starom princípe fixnej sumy štátneho vyrovnávacieho príspevku. Čiže tento váš argument, ako ublížime rodinám s deťmi, neberiem. Znovu opakujem, že máme všetko podložené analýzami podľa rôznych typov rodín.

Pán poslanec Jakubík odôvodňoval zachovanie štátneho vyrovnávacieho príspevku ako štátnu dávku, a preto by štát mal túto štátnu dávku zachovať a nemali by sme robiť diferencované opatrenia. Je mi ľúto, pán poslanec, hovorili sme už v našom vládnom programe o adresnosti v sociálnej politike, takže takýto plošný prístup pri zachovaní štátneho vyrovnávacieho príspevku nemôžem akceptovať. Pochopiteľne, va-

ša strana má iný názor, rešpektujem to, ale nemôžem to akceptovať. Inak som rada, že máte variantné návrhy na vyriešenie štátneho vyrovnávacieho príspevku, prípadne ďalších úprav. Takže k vášmu druhému návrhu by som sa vyjadrila až po prerokovaní s pani spoločnou spravodajkyňou.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Pán poslanec Brocka má faktickú pripomienku.

Poslanec J. Brocka:

Pani ministerka, ak dovolíte, navrhol som vypustiť celý článok IV, nielen bod 1, teda všetky body článku IV. A k tomu, čo je pre rodiny výhodnejšie - jednoducho sa počíta to, čo teraz platí. To, čo predkladáte do vlády, čo bude platiť v budúcnosti, to je druhá vec. Ak by táto vec už bola v parlamente a mohli by sme posudzovať jedno i druhé, potom by sme sa mohli k tomu vyjadriť, ale sľuby z vašej strany alebo zo strany vlády - tých tu už bolo veľmi veľa, konkrétne od vás. Keď sme schvaľovali spomínaný zákon o štátnom rozpočte, poslancom ste tu sľubovali, že od 1. marca budeme po novom rozdeľovať rodinné prídavky. Dnes je koniec septembra a v tomto smere sa vo vláde a v parlamente nič nové neudialo. Takže počíta sa to, čo rodiny dnes dostávajú. Ak schválime tento zákon, každá rodina, ktorá má tri nezaopatrené deti a má príjem pod 12 tisíc korún, dostane o 660 korún menej. Tá nedostane ani o korunu viac. Ten, kto poberá rodičovský príspevok, schválením tohto zákona nedostane ani o korunu viac. Ak hovoríte o tom, že sa dávky primerane valorizujú, dnes sa týmto zákonom nevalorizujú. Či v budúcnosti, keď predložíte ďalšie normy, to je už vec budúcnosti. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani ministerka, ak vystúpite, otvárate tým rozpravu k tomuto zákonu. Neberiem vám slovo, len na to upozorňujem, ale môžete vystúpiť.

Prosím, pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Nemienim formou faktickej pripomienky reagovať na vystúpenie pani ministerky, najmä nie pokiaľ ide o stranícke záujmy, ale chcel by som poprosiť pána predsedu, aby zostala možnosť pokračovania v rozprave po poludňajšej prestávke v prípade, že by došlo k určitým kompromisným riešeniam pri spracovávaní jednotlivých pozmeňovacích návrhov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, už som túto možnosť naznačil, pani ministerka odmietla, jedine jej vystúpením by som mohol splniť vašu žiadosť.

Pýtam sa spoločnej spravodajkyne pani poslankyne Aibekovej, či chce mať záverečné slovo.

Poslankyňa M. Aibeková:

Nie, ďakujem pekne, môžeme uvádzať hlasovanie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne.

Poslankyňa M. Aibeková:

Najskôr budeme hlasovať o spoločnej správe, kde boli uvedené iba dve pripomienky pod bodmi 1 a 2. Obe sú, ako som povedala, legislatívno-technického charakteru. Odporúčam ich prijať a spolu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 101 poslancov.

Kto je za odhlasovanie jednotlivých bodov, ako to predniesla pani spoločná spravodajkyňa?

Za návrh hlasovalo 100 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že tieto návrhy zo spoločnej správy sme prijali.

Poslankyňa M. Aibeková:

V rozprave som vystúpila ako prvá, a to s dvoma návrhmi. Prvý sa týkal článku V, kde nebola uvedená doba účinnosti a navrhla som, aby tento článok V znel: "Tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembra 1993." Podporil to v diskusii aj pán poslanec Jakubík. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 102 poslancov.

Kto je za takto predložený návrh o účinnosti zákona? Spravodajkyňa ho navrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 98 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Môžem konštatovať, že hlasovaním sme potvrdili, že tento zákon nadobudne účinnosť 1. novembra 1993.

Poslankyňa M. Aibeková:

Aj s druhým námetom som vystúpila v diskusii ja. Dovoľujem si vám ho zopakovať. Týka sa § 4 ods. 3 doteraz platných zákonov, a to, aby za textom "liečebno-rehabilitačných zariadení" bol vypustený text "ktorá neprevyšuje 4 hodiny denne". Je to aj preto, že u tých rodičov, ktorí navštevujú s deťmi liečebno-rehabilitačné zariadenie, sa niekedy táto kontrola ťažko robí - či sú to štyri hodiny, päť alebo šesť, niekedy je to celý deň, záleží to od typu postihnutia, od toho, koľko je týchto zariadení, v ktorých mestách. Takže si myslím, že je to nadbytočné, pretože ďalej návšteva predškolských zariadení je fixne týmito hodinami stanovená. Teda nové znenie tohto odseku by potom znelo: "Za umiestnenie dieťaťa v jasliach /materskej škole/, prípadne v obdobnom zariadení sa nepovažuje pravidelná návšteva liečebno-rehabilitačných zariadení a u dieťaťa dlhodobo ťažko zdravotne postihnutého ani pravidelná návšteva predškolských zariadení, ktorá neprevyšuje 4 hodiny denne." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za takto prednesený návrh pani spravodajkyne?
Za návrh hlasovalo 106 poslancov a poslankýň.

Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pani poslankyne sme schválili.

Poslankyňa M. Aibeková:

Ďalej vystúpil v diskusii pán poslanec Brocka, ktorý navrhuje vypustiť článok IV, ktorý sa týka vyplácania štátneho vyrovnávacieho príspevku. Tak ako to povedal pán poslanec, nenavrhujem prijať, čiže neodporúčam prijať jeho pripomienku, pretože jeho pripomienka zachováva článok IV, ktorý hovorí o zvýšení sumy na rodičovský príspevok o 140 korún. Pán poslanec, povedali ste, že navrhujete vypustiť článok IV. Ale tam by došlo k dvojnásobnému navŕšeniu. Oni tých 140 korún dostávajú. Podľa vášho návrhu by dostávali 140 a zákonne ďalších 140 korún. Preto neodporúčam prijať, pretože s ďalším spresňujúcim návrhom, ktorý rieši oba tieto články, potom vystúpil v diskusii pán poslanec Jakubík. Odporúčam neprijať tak, ako ho navrhol pán poslanec Brocka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Sťahujem svoj návrh, nakoľko poslanec Jakubík navrhuje vypustiť aj článok III, teda vypustiť článok III aj IV je návrh pána poslanca Jakubíka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, rešpektujem vašu žiadosť na vypustenie vášho návrhu.

Poslankyňa M. Aibeková:

Takže o návrhu pána poslanca Brocku nebudeme hlasovať. Ďalej vystúpil v diskusii pán poslanec Jakubík, ktorý mal dva alternatívne pozmeňovacie návrhy, teda vypustiť z predkladaného vládneho návrhu aj článok číslo III, aj článok IV. Ak by toto nebolo odsúhlasené, alebo ak by jeho návrh nezískal väčšinu, potom vystúpi s ďalšími. Nechám na pánov poslancov, aby rozhodli hlasovaním ako o týchto dvoch článkoch rozhodnúť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Takže teraz ideme hlasovať o prvom návrhu pána poslanca Jakubíka, ktorý hovorí o vypustení článkov III a IV. Prosím, pani spravodajkyňa.

Poslankyňa M. Aibeková:

Pán poslanec Jakubík navrhoval, teda prvá alternatíva bola vypustiť článok III aj článok IV. To by znamenalo, že aj rodičovský príspevok, aj štátny vyrovnávací príspevok by boli zachované tak ako doteraz. Pričom tie, čo uviedla pani ministerka, článok I aj článok II, ako som ich uviedla ja, by zostali bez akýchkoľvek zmien.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za takto prednesený pozmeňovací návrh pána poslanca Jakubíka s tým, že pani spoločná spravodajkyňa to necháva na zváženie?

Za návrh hlasovalo 58 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Jakubíka sme prijali.

Poslankyňa M. Aibeková:

Tým sa druhý návrh pána poslanca Jakubíka stal bezpredmetný, takže o ňom nemusíme hlasovať. Tým sme vyčerpali všetky námety, ktoré odzneli v diskusii, a preto by som vás prosila, pán predseda, aby sme dali hlasovať o návrhu zákona ako celku. Odporúčam ho prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Budeme hlasovať v súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku o vládnom návrhu tohto zákona ako celku v znení všetkých doteraz prijatých jeho zmien.

Prosím, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 105 poslancov.

Kto je za prenesený návrh zákona tak, ako sme ho doplnili pozmeňovacími návrhmi? Pani spravodajkyňa ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 101 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých zmenách v poskytovaní štátnych sociálnych dávok. /Potlesk./

Poslankyňa M. Aibeková:

Ďakujem za spoluprácu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, navrhujem obedňajšiu prestávku do 13.45 hodiny.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, prezentujme sa.

Je nás 41, čiže sme "bohato" pod hranicou uznášaniaschopnosti.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, ešte raz vás prosím o prezentáciu, a urobíme zápis, aby sme vedeli, kto tu bol, takže potom sa nečudujte, že nechám prebehnúť celé hlasovanie.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 54 poslancov.

Budeme pokračovať d v a d s i a t y m bodom programu, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách súvisiacich so zabezpečovaním sociálnej starostlivosti.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 301 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 301a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pani Oľga Keltošová. Prosím pani ministerku, aby sa ujala slova.

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

tento návrh zákona schválila vláda 17. augusta 1993 a obsahuje novelu zákona o sociálnom zabezpečení a novelu zákona o štátnej správe sociálneho zabezpečenia. Podstata návrhu spočíva predovšetkým v tom, že zavádzame niektoré nové prvky v oblasti sociálnej starostlivosti. V praxi to znamená, že prenášame kompetencie na obce. Ďalej chceme týmto návrhom zákona resp. jeho novelou účelnejšie a adresnejšie poskytovať dávky sociálnej starostlivosti. To je problém, na ktorý poukazujú všetci voliči bez ohľadu na to, ktorú stranu alebo ktoré hnutie volili. Ďalej sprísňujeme kritériá pre posudzovanie sociálnej odkázanosti.

V úvode dnešného môjho vystúpenia som predkladala návrh novely zákona číslo 1/1991 Zb. o zamestnanosti s tým, že si uvedomujeme, že ak sprísňujeme kritériá pre posudzovanie

uchádzačov o zamestnanie, keď sprísňujeme kritériá, pokiaľ ide o ich zaraďovanie do evidencie, musia na to nadväzovať ďalšie právne normy, ktoré neumožnia ľuďom, ktorí sa nedostanú do evidencie úradov práce, aby sa mohli uchádzať potom ďalej o sociálne dávky. Inak by táto novela zákona číslo 1/1991 Zb. nemala zmysel, ak by na ňu nenadväzovali aj ďalšie právne normy v oblasti sociálnej starostlivosti.

Konkrétne v tomto návrhu zákona vytvárame tiež predpoklady pre zavedenie nového systému úhrad za pobyt v zariadeniach sociálnej starostlivosti, a to aj pre občanov, ktorí v nich nie sú umiestnení, ale majú v jeho blízkosti trvalý pobyt. Tento návrh umožňuje občanom dohodnúť sa so zariadením sociálnej starostlivosti o druhu a rozsahu poskytovaných služieb.

V súvislosti s novým štátoprávnym riešením návrh zákona obsahuje aj určité legislatívno-technické úpravy bez dopadov na hmotno-právne úpravy sociálnej starostlivosti. Súbežne s predkladaným návrhom zákona ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny pripravilo návrh vyhlášky, ktorá okrem iného upraví ďalšie podmienky pre poskytovanie služieb v ústavoch sociálnej starostlivosti, ako aj spôsob úhrady za tieto služby, a ktorá by mala nadobudnúť účinnosť súčasne so zákonom, ktorý predkladám.

Dovoľte mi na záver, aby som vyjadrila stanovisko ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny k návrhu poslancov a zástupcov Združenia miest a obcí Slovenska. Vzhľadom na to, že som sa zúčastnila rokovaní všetkých výborov /okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky/ a všade sa objavovali tie isté výhrady, ktoré si niektorí poslanci osvojili, aby sme predišli ďalším debatám na tému či stanovisko Združenia miest a obcí Slovenska je právne podložené alebo nie, chcela by som podať takéto vysvetlenie: V predloženom vládnom návrhu zákona sa ne-

zakladajú žiadne nové úlohy pre obce oproti úlohám, ktoré sú ustanovené zákonom číslo 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona číslo 195/1992 Zb., ktorý je účinný od 1. 1. 1991.

Po druhé - tento vládny návrh nezasahuje ani nijako nemení príslušné ustanovenia zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Už v tomto zákone číslo 369 z roku 1990 v § 3 hovoríme o pomoci občanom v čase náhlej núdze, v § 5 ods. 1 o poskytnutí finančných a materiálnych prostriedkov na zabezpečenie úloh štátu, čo v praxi obce aj vykonávajú.

Predložený vládny návrh nie je v rozpore s ostatnými predpismi v oblasti sociálneho zabezpečenia, pretože tak ako v ostatných prípadoch ustanovuje základy poskytovania sociálnej starostlivosti a v nadväznosti na to ďalšie predpisy - zákon číslo 543/1990 Zb. ustanovuje, ktorý orgán, teda aj obec, jednotlivé úlohy zabezpečuje, aké sú bližšie podmienky poskytovania sociálnej starostlivosti. Na to máme vyhlášku ministerstva číslo 151/1988, ktorou sa zákon o sociálnom zabezpečení vykonáva. Čiže ide o legislatívno-technickú úpravu bez akýchkoľvek dopadov na hmotno-právnu úpravu sociálnej starostlivosti. Toľko k stanovisku Združenia miest a obcí Slovenska.

Na záver už len toľko: Dúfam, že predkladaný vládny návrh zákona po posúdení a po pripomienkovaní schválite.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani ministerke. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Mariána Kelemena, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec M. Kelemen:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
pán minister,
dámy a páni,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách súvisiacich so zabezpečovaním sociálnej starostlivosti, tlač Národnej rady Slovenskej republiky 301, pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 458 z 30. augusta 1993 na prerokovanie všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, okrem Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky, v lehote do 15. septembra 1993.

Citovaným rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky bol ako príslušný na skoordinovanie stanovísk určený Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci. Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách súvisiacich so zabezpečovaním sociálnej starostlivosti v určenej lehote.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti predložený vládny návrh neodsúhlasil, pretože návrh nezískal nadpolovičnú väčšinu hlasov členov tohoto výboru podľa § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody vyslovil s vládnym návrhom zákona súhlas bez pripomienok.

Ostatné výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol vládny návrh zákona pridelený, s ním vyslovili súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení doplňovacích a pozmeňovacích pripomienok tak, ako ich máte uvedené v spoločnej správe pod poradovým číslo 1 až 5.

Dovoľte hneď úvodom upozorniť na administratívnu chybu v pripomienke pod poradovým číslom 3, ktorá sa týka článku I, bodu 17, kde za § 96 sa vkladá nový § 96a, vrátane poznámky pod čiarou k odkazu 12a - nesprávne je uvedené 12a, má byť uvedené 12c.

Toľko k spoločnej správe. Pán predsedajúci, po otvorení rozpravy sa hlásim o slovo ako prvý.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem spoločnému spravodajcovi pánu poslancovi Kelemenovi. Formálne ho žiadam, aby zaujal miesto určené pre spravodajcu výborov.

Otváram rozpravu a ako prvému udeľujem slovo pánu poslancovi Kelemenovi. Ako ďalší je prihlásený pán Miroslav Tahy.

Poslanec M. Kelemen:

Ďakujem, pán predsedajúci. Možnosť vystúpiť v rozprave využijem na prednesenie jedného pozmeňovacieho návrhu a jedného doplňovacieho návrhu.

K bodu 5 spoločnej správy mám pozmeňovací návrh, kde namiesto textu "ustanovenie § 99 sa vypúšťa" odporúčam text "§ 99 sa vypúšťa".

Zároveň ešte jeden doplňovací návrh k článku III - posledná veta tohto zákona nech znie, pretože nie je uvedená účinnosť tohto zákona: "Tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembrom 1993."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Kelemenovi. Ako ďalší je prihlásený pán poslanec Tahy. Hlási sa niekto ďalší do rozpravy? Zatiaľ nie.

Poslanec M. Tahy:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,

nechcem zdržiavať a náš drahocenný čas míňať charakteristikou tohoto návrhu zákona. V zásade súhlasím s tými závermi, s ktorými ste sa mali možnosť oboznámiť v správe odboru pre informácie a analýzy Národnej rady. Je to záver v zásade pozitívny. Ale mám jednu pripomienku, ktorou by som chcel tento záver predsa len doplniť a ktorý naráža na poznámky, ktoré na záver predniesla pani ministerka, ktoré sa týkajú pripomienok Združenia miest a obcí Slovenska.

Je síce pravda, že zákony, ktoré citovala pani ministerka, stanovujú určité princípy, akými sa riadia obce a mestá v tejto oblasti, ale napriek tomu u tých miest a obcí, kde starostlivosť o tieto zariadenia už doteraz bola v ich kompetencii, predsa len dochádza k určitým problémom najmä vo finančných tokoch medzi štátnou a obecnou pokladňou.

A aby teda jednoznačne bolo jasné, že všetky povinnosti obcí a ostatných zriaďovateľov ústavov sociálnej starostli-

vosti boli v súlade s tým, čo povedala pani ministerka, dovoľujem si predniesť pozmeňovacie návrhy k § 93 článok I, bod 16. Teda § 93 znie - mám spresňujúcu dikciu odseku 1: "Občania platia zriaďovateľovi ústavu sociálnej starostlivosti úhradu za služby v ústavoch sociálnej starostlivosti poskytované podľa § 87. V prípade pobytu v ústave sociálnej starostlivosti platia úhradu za pobyt. Rozsah a druh poskytovaných služieb, vrátane ich poskytovania v rámci pobytu sa upraví dohodou s výnimkou nariadenia ochrannej alebo ústavnej výchovy." Je to teda objasňujúca dikcia a zlepšujúca prehľadnosť toho ustanovenia, ktorý je uvedený v návrhu.

Odsek 2 tohoto paragrafu zostáva bez zmeny a mám návrh na nový odsek 3: "Štát uhrádza zriaďovateľovi ústavu sociálnej starostlivosti rozdiel medzi nákladmi ústavu sociálnej starostlivosti na nevyhnutné služby a príjmami ústavu sociálnej starostlivosti podľa odseku 2."

Pokiaľ bude vami prijatý tento nový odsek 3 pri hlasovaní, v tom prípade žiadam, aby po schválení zákona bolo prijaté uznesenie Národnej rady, ktoré by znelo takto: "Národná rada Slovenskej republiky žiada Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, aby vyhlášku podľa § 93 odseku 2 doplnilo o kritériá, ktoré vecne umožnia posúdiť oprávnenosť nárokov zriaďovateľov ústavov sociálnej starostlivosti uplatňovaných podľa § 93 odsek 3."

Tento návrh na uznesenie žiadam schváliť najmä z toho dôvodu, že nie je nám známa vyhláška, o ktorej hovorila pani ministerka - bolo by bývalo dobre, keby sme ju boli mali možnosť poznať pri prerokovaní tohoto zákona, ale najmä, aby nedošlo v budúcnosti k problémom medzi zriaďovateľom a štátnou pokladňou. Z toho dôvodu si myslím, že by bolo dobré, keby vyhláška, pokiaľ tieto ustanovenia nemá, sa nimi zaoberala.

Prosím zároveň, aby sa osobitne hlasovalo o mojom návrhu spresnenia odseku 1 a osobitne o novom odseku 3.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Tahymu. Hlási sa niekto ďalší do rozpravy?

/Nikto./

Keďže nie, uzatváram rozpravu. Chce sa vyjadriť pani ministerka?

Ministerka práce, sociálnych vecí
a rodiny SR O. Keltošová:

Pán poslanec Tahy, bod 16, článok I § 93 odsek 1, ako ste ho čítali, je plne v tomto znení. Tam ste nemenili nič. Práve preto sa odvolávam na odsek 1, kde sa hovorí: "Rozsah a druh poskytovaných služieb, vrátane ich poskytovania v rámci pobytu, sa upraví dohodou." Ak hovoríte o tom, že by bolo treba doplniť nový odsek 3, s tým nemôžem súhlasiť, a takisto nemôžem súhlasiť s tým, aby som predkladala zároveň vyhlášku. Vyhláška je nižšia právna norma, ktorá do parlamentu ísť nemusí. Vyhláška je pripravená, kde sa bližšie upravuje rozsah a druh, ako aj spôsob platenia. Zákon rámcovo hovorí o tom, že rozsah a druh sa upraví inou právnou normou, ktorá nadobúda účinnosť tým istým dňom po schválení zákona. Ak budete na tom trvať, aj do budúcna treba povedať vopred, aby sme vyhlášky prikladali, ale nie je to zvykom v parlamentnej praxi.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani ministerke. Chce sa vyjadriť k rozprave pán poslanec Kelemen ako spoločný spravodajca?

Poslanec M. Kelemen:

Nie.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pristúpime k hlasovaniu. Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Kelemena, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a toho, čo odznelo v rozprave. Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Kelemen:

V podstate všetky pripomienky, ktoré sú uvedené v spoločnej správe, sú legislatívno-technického charakteru. Preto odporúčam, aby sme o pripomienkach pod poradovým číslom 1, 2, 3 - samozrejme v bode 3 s administratívnou úpravou namiesto 12a/, odkaz na 12c/, a o pripomienke číslo 4 hlasovali an blok s tým, že všetky odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 85 poslancov.

Kto je za uvedené pripomienky, ktoré spoločný spravodajca odporúča prijať?

Za návrh hlasovalo 82 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že pripomienky zo spoločnej správy, o ktorých sme hlasovali an blok, sme prijali.

Poslanec M. Kelemen:

Vzhľadom na to, že som predniesol pozmeňovací návrh k bodu 5, neodporúčam návrh zo spoločnej správy pod poradovým číslom 5 schváliť, ale odporúčam schváliť moje pozmeňovacie znenie.

Hlasujeme o bode 5 spoločnej správy. Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 89 poslancov.
Kto je za pripomienku pod bodom 5 spoločnej správy?
Za návrh hlasovali 2 poslanci.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 60 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že túto pripomienku zo spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec M. Kelemen:

Tým sme vyčerpali pripomienky zo spoločnej správy. V rozprave som vystúpil ako prvý a mal som pozmeňovací návrh k bodu 5 pripomienok, kde som odporúčal v článku I pod písmenom 18, teda bod 18 § 99 vypustiť. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 91 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Kelemena?
Za návrh hlasovalo 83 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Kelemena sme prijali.

Poslanec M. Kelemen:

Môj druhý návrh bol doplňovací a týka sa účinnosti zákona, kde odporúčam schváliť účinnosť prvým novembrom 1993. Teda článok 3 posledná veta tohto zákona znie: "Tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembrom 1993." Odporúčam schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 91 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Kelemena?
Za návrh hlasovalo 75 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme tiež prijali.

Poslanec M. Kelemen:

Ďalej vystúpil v rozprave pán poslanec Tahy, ktorý odporúčal nové znenie § 93, najmä vsunutie nového odseku 3. Vzhľadom na zdôvodnenie pani ministerky neodporúčam tento návrh prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Pán spravodajca, žiadal som, aby sa osobitne hlasovalo o novej dikcii odseku 1 a osobitne o novom odseku 3.

Poslanec M. Kelemen:

Nemám námietky. Môžeme to teda brať ako dva pozmeňovacie návrhy, ktoré sa týkajú § 93 ods. 1 - navrhované nové znenie a vloženie nového odseku 3.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme hlasovali o novom znení odseku 1.

Poslanec M. Kelemen:

Je potrebné, aby som ho prečítal?

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Domnievam sa, že bude lepšie, keď ho prečítate, aby každý poslanec vedel ako znie.

Poslanec M. Kelemen:

Pán poslanec Tahy navrhuje znenie ods. 1 § 93 nasledovne: "Občania platia zriaďovateľovi ústavu sociálnej starostlivosti úhradu za služby v ústavoch sociálnej starostlivosti poskytované podľa § 87. V prípade pobytu v ústave sociálnej starostlivosti platia úhradu za pobyt. Rozsah a druh poskytovaných služieb, vrátane ich poskytovania v rámci pobytu, sa upraví dohodou s výnimkou nariadenia ochrannej alebo ústavnej výchovy." Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 93 poslancov.

Kto je za návrh pána poslanca Tahyho, ktorý teraz odznel?

Za návrh hlasovalo 39 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 32 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh pána poslanca sme neprijali.

Poslanec M. Kelemen:

Ďalší pozmeňujúci návrh pána poslanca Tahyho je vložiť nový odsek 3 v § 93, ktorý by znel: "Štát uhrádza zriaďovateľovi ústavu sociálnej starostlivosti rozdiel medzi nákladmi ústavu sociálnej starostlivosti na nevyhnutné služby a príjmami ústavu sociálnej starostlivosti podľa odseku 2."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Dovolím si opýtať sa pána poslanca Tahyho, či v súvislosti s neschválením prvej časti máme hlasovať aj o tomto.

Poslanec M. Tahy:

Určite áno, pretože sa týka inej veci.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem.

Poslanec M. Kelemen:

Vzhľadom na to, že sa vzťah medzi ústavom a chovancom zriaďuje resp. ustanovuje dohodou, neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 93 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Tahyho?
Za návrh hlasovalo 30 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 32 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 31 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Súčasne konštatujem, že sme pekne rozdelení na tretiny.

Poslanec M. Kelemen:

Ďalej pán poslanec Tahy navrhoval, aby sme v prípade,

že schválime jeho znenie § 93, prijali uznesenie, ktoré je však tým bezpredmetné.

Poslanec M. Tahy:

Sťahujem svoj návrh.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem, pán poslanec návrh sťahuje.

Poslanec M. Kelemen:

Tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy zo spoločnej správy aj z rozpravy a môžeme hlasovať o návrhu zákona ako celku. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

V súlade s ustanovením § 26 odsek 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 96 poslancov.
Kto je za návrh zákona v znení schválených pozmeňovacích a doplňovacích návrhov?
Za návrh hlasovalo 80 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách súvisiacich so zabezpečením sociálnej starostlivosti. /Potlesk./

Ďakujem pánu poslancovi Kelemenovi aj pani ministerke Keltošovej.

D v a d s i a t y m p r v ý m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Železniciach Slovenskej republiky.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 275 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 275a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní minister dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky Roman Hofbauer. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister dopravy, spojov a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vážený pán predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

zo štvorročného volebného obdobia poslancov parlamentu a z rovnako dlhého funkčného obdobia vlády jeden kalendárny rok predstavuje štvrtinu tohto časového úseku. Slovenská vláda podala Národnej rade Slovenskej republiky odpočet plnenia svojho programového vyhlásenia a plénum Národnej rady Slovenskej republiky túto správu akceptovalo. Napriek tomu považujem za odôvodnené a účelné oboznámiť vás s prácou a činnosťou rezortu, ktorý riadim, teda ministerstva dopravy, spojov a verejných prác. Ako poslanci a volení zástupcovia obyvateľov Slovenska máte právo byť čo najúplnejšie informovaní o jednotlivých krokoch, úspechoch, problémoch i rozpracovaných aktivitách tohto výnimočne rozsiahleho re-

zortu. A vaši voliči majú právo byť o uskutočnených krokoch a o postupe plnenia programového vyhlásenia vlády v rámci tohto rezortu vecne a čo najúplnejšie informovaní. Moje vystúpenie preto bude možno trochu rozsiahlejšie, veď aj rezort, za ktorý zodpovedám, je dosť výnimočný svojím rozsahom a rôznorodosťou.

Súčasná vláda dala pri nástupe istý odpočet stavu štátu, ktorý prebrala, akúsi správu o stave republiky. Z hľadiska rezortu dopravy, spojov a verejných prác dovoľte, aby pred hodnotením ročnej činnosti ministerstva som sa touto problematikou zaoberal podrobnejšie, pretože veľmi výrazne negatívne bolo ovplyvnené rozvíjanie tohoto pre štát tak dôležitého rezortu a jeho štartovacia rovina do samostatnej štátnosti bola ovplyvnená výrazne negatívne.

Ako jednoznačné pozitívum predchádzajúceho obdobia bolo vôbec ustanovenie slovenského ministerstva dopravy a spojov. Slovenská vláda si tak vytvorila obrovskú šancu, ktorú však nevyužila. Celý rezort dopravy a spojov postihoval totiž iba nepatrnú zložku tejto problematiky, keď železničná i námorná doprava, celá oblasť telekomunikácií, legislatívna i zahraničnopolitická, koncepčná a obchodná činnosť ostali vo federálnej kompetencii, proti čomu Ministerstvo dopravy a spojov Slovenskej republiky v tom čase nielen, že nič nenamietalo, ale v rámci vtedajšieho čechoslovakistického zamerania ho aj plne podporovalo. Nuž, a slovenské ministerstvo dopravy a spojov pri vtedajšom personálnom obsadení bolo hlboko profederálne - a otvorene povedané - aj pročeské. Že tomu tak nemuselo byť, dokumentuje napríklad aj rezort výstavby a stavebníctva, ktorý bol v tej istej časti obsiahnutý do súčasti ministerstva dopravy, spojov a verejných prác a ktorý nepotreboval chodiť za každým rozhodovaním do Prahy. Aj pre tento rezort som obdržal poverenie jeho vedenia a organizačný stav tohto bývalého ministerstva výstavby a stavebníctva bol neporovnateľne priaznivejší.

Prvý štvrťrok činnosti novej vlády, a teda aj rezortu dopravy a spojov, včítane výstavby a stavebníctva, bol výrazne ovplyvnený fúziou týchto dvoch ministerstiev a formovaním jediného rezortu, jeho organizačným, funkčným i personálnym dobudovaním do štruktúry a organizačnej formy, ktorá by mala predpoklady zabezpečovať zverené úlohy. Ďalšou obtiažnou fázou bola jeseň roku 1992, keď česká strana jasne deklarovala svoj nezáujem na zotrvaní v štáte dvoch rovnoprávnych republikových subjektov a postavila ultimátum buď unitárneho štátu alebo samostatných národných republík.

Dnes, s odstupom času už aj o tomto postupe vieme, že išlo výlučne o kamufláž pred svetovou verejnosťou. Veď projekt rozdelenia Česko-Slovenska začala rozpracúvať bývalá vláda premiéra Pitharta ešte v zime roku 1990, a to v štádiu, keď sa uskutočňovalo Pražským hradom koncipované a, bohužiaľ, slovenskými rukami realizované zvrhnutie vtedajšej slovenskej vlády na jar roku 1991. Praha v tom čase už chladne privatizovala federálne organizácie ako české podniky a už v tom čase z federálnych prostriedkov tlačila kolky pre rozdeľovanie spoločnej meny.

Takže rezort dopravy, spojov a verejných prác na jeseň a v zimných mesiacoch roku 1992 riešil a zabezpečoval postupný prechod federálnych kompetencií a zabezpečoval príslušné zmluvy a dohody v príslušných oblastiach dopravy a spojov. Tu si dovolím pripomenúť, že vec formovania dohôd medzi budúcimi samostatnými republikami - Slovenskou republikou a Českou republikou - mali pôvodne zabezpečovať národné rady za súčinnosti s vtedajšou federálnou vládou. K naplneniu tohto zámeru však neprišlo, dokonca sa ani nezačal realizovať, a celé bremeno deľby spoločného štátu spočinulo na národných vládach.

Nie je preceňovaním ak konštatujem, že spôsob a forma osamostatnenia dvoch národných republík na dva samostatné štáty je vo svete úplne ojedinelým pozitívnym precedensom. Je však treba rovnako priznať, že nemálo pohrobkov nefunkčnej federácie na obidvoch brehoch rieky Moravy do súčasnosti využíva akékoľvek metódy a prostriedky na znevážení práce slovenskej vlády a na diskreditáciu Slovenskej republiky. Je možné vysloviť iba poľutovanie nad týmto skutočne zbytočným plytvaním síl a marením času, pretože tok slovenskej rieky stabilne plynie vo vlastnom slovenskom riečišti. Inak to už ani nebude.

Záver kalendárneho roka preukázal aj ďalší rad javov, nad ktorými bolo blahovoľné zakrývať si oči. O prechode na trhové hospodárstvo, o opustení metód direktívneho rozhodovania a centrálneho plánovania a financovania sa síce veľmi bohate rozprávalo. Súčasne ostávalo skutočnosťou aj to, že pre nemalý rozsah ľudí pracujúcich najmä v štátnej sfére takýto spôsob riadenia a rozhodovania aj v druhej polovici roka 1992 bol vlastne dosť pohodlný. Veď úspechy si pripisovali sebe, včítane očakávania nepretržitého prítoku finančných prostriedkov zo zdrojov štátu, do ktorého však sami buď odvádzali iba málo alebo nič.

Pre väčšinu štátnych podnikov sa stalo dlhoročným stereotypom nepretržité požadovanie rastúcich dotácií od štátu za stavu absencie kritickej analýzy ekonomickej efektívnosti vlastného chodu a hľadania racionalizácie. Najmarkantnejšie sa to prejavilo aj v bývalej komplexnej bytovej výstavbe, kde obce, mestá i bytové družstvá si zvykli na vysokú dlhoročnú benevolenciu zo strany štátu v raste investičných nákladov bez hľadania vlastných zdrojov a vlastných ciest riešenia bytovej výstavby v obciach a mestách a pri zotrvávaní na mylnej hypotéze, že bytová výstavba bola, je a aj do nekonečna bude jedinou povinnosťou štátu.

Ďalšia vážna oblasť, pred ktorou si nemožno zakrývať oči, bolo medzinárodno-právne postavenie Slovenskej republiky, ktorá ako subjekt medzinárodného práva do konca roka 1992 nejestvovala. Slovensko malo právo pri medzištátnych i finančných rokovaniach vystupovať iba ako nesvojprávny región, za ktorý až do 31. decembra 1992 rozhodovali federálne orgány v Prahe. Uvádzaným problémom sa zaoberám tak podrobne preto, aby bolo zjavné, že rezort dopravy, spojov a verejných prác v priebehu prvého polroka svojej existencie mal štyri rôzne stupne postupne sa meniacich kompetencií a náplní, a to v júni 1992 samostatné dve ministerstvá, a to dopravy a spojov a výstavby a stavebníctva v podmienkach pôsobenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. V septembri roku 1992 sa uskutočnila fúzia obidvoch rezortov do jediného ministerstva dopravy, spojov a verejných prác, opäť v podmienkach Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, v novembri 1992 prechod časti federálnych kompetencií z Federálneho ministerstva dopravy a Federálneho ministerstva spojov na ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác s výnimkou legislatívnej, zahraničnej a investičnej činnosti, no a konečne 1. januárom 1993 a vznikom samostatnej Slovenskej republiky s plnými medzinárodno-právnymi kompetenciami.

Tento proces bol spojený s príslušnými nevyhnutnými súvisiacimi organizačnými zmenami rezortu, aj s príslušnými personálnymi zmenami. Pre rezort to bola obrovská komplikácia, pretože sa nachádzal v stave nepretržitej reorganizácie. Pre nové činnosti bolo nevyhnutné vytvárať príslušné nové funkčné útvary, s čím súbežne prebiehali procesy tvorby dohôd s Českou republikou rokovaním o deľbe federálneho majetku, získavaním odborníkov v takých profesiách, ktoré dovtedy na Slovensku neboli využívané, pretože boli doménou federálnych orgánov. Odborná rôznorodosť rezortu bola východiskom pre jeho sformovanie do štyroch sekcií, a to do sekcie železničnej a kombinovanej dopravy, sekcie diaľničnej,

cestnej, leteckej a vodnej dopravy, sekcie spojov a sekcie verejných prác. Rezort bol organizačne dopracovaný vydaním organizačného, pracovného, spisového a skartačného poriadku, ktorý tvoria nevyhnutnú súčasť funkčnosti ústredného orgánu.

Ďalej boli sformované nevyhnutné ústredné a prierezové odbory a organizačne boli podriadené vedúcemu úradu. Ministerstvo sformovalo výkonný odbor medzinárodných vzťahov a legislatívno-právny odbor, ktorý do júna 1992 na tomto ministerstve vôbec nebol. Limitujúcim prvkom prakticky celého rezortu pri jeho personálnom budovaní sa ukázala malá početnosť skúsených odborníkov vo viacerých príslušných profesiách so znalosťou cudzích jazykov, no predovšetkým ľudí ochotných niesť príslušnú mieru zodpovednosti, schopných sa orientovať v zložitých a neprehľadných situáciách a ochotných brať na seba primeranú zdravú mieru rizika. Aj z týchto dôvodov za súčasnosti ministerstvo nie je plne personálne dobudované, je reálna šanca tento proces dovŕšiť v priebehu roka do koncového stavu 330 pracovníkov. Tu sa naskytuje veľká šanca nielen pre starších, skúsených pracovníkov, no najmä pre mladých odborníkov.

Za toto obdobie v roku 1992 však nezaháľala federálna česká strana, ktorá súc si vedomá procesu rozdelenia štátu logicky usilovala o maximálne zvýhodnenie svojej východiskovej pozície v Českej republike, prirodzene, na úkor Slovenska. Celý rad takýchto krokov sa jej podaril, čím sa spôsobili Slovensku v oblasti dopravy a spojov obrovské škody. Nemôže a nesmie byť zabudnutý postoj predchádzajúcej vlády, ktorej vládny kabinet nič nenamietal proti nehoráznej privatizácii Česko-slovenských aerolínií a Česko-slovenskej námornej plavby ako českého majetku, hoci evidentne išlo o hodnoty vytvorené spoločným štátom. Federálne ministerstvo spojov pod vedením Slovákov, ministra Erenbergera a námestníka Attilu Mátyása, uskutočnilo rad pozoruhodných krokov hrubo poškodzujúcich záujmy Slovenska za účinnej pomoci po-

liticky rovnofarebných pracovníkov a vedúcich pracovníkov v Bratislave. Pozoruhodná je napríklad koncesia poskytujúca exkluzivitu v oblasti rádiotelefónnej siete do roku 1997 firme, a to za kurióznych podmienok, že v prípade zisku zisk prináleží zahraničnému partnerovi, zatiaľ čo v prípade straty na strate sa podieľa slovenská strana.

Rozvoj telekomunikácií, ktorý bol schválený ešte vládou premiéra Mečiara v januári 1991, bol v roku 1992 zablokovaný tým, že v roku 1992 česká strana zablokovala prostredníctvom Česko-slovenskej obchodnej banky záruky na úvery poskytované zahraničnými investormi pre rozvoj telekomunikácií na území Slovenskej republiky. Táto blokácia trvala prakticky až do zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a spôsobila Slovensku nesmierne komplikácie v oblasti realizácie telekomunikačných projektov.

Iná situácia nebola ani v oblasti železničnej dopravy, kde Federálne ministerstvo dopravy a Ústredné riaditeľstvo ČSD s úžasným chvatom usilovalo o urýchlenú privatizáciu slovenských železničných opravovní a strojární, železničného zdravotníctva na území Slovenska, a to za mlčanlivého súhlasu federálnych odborových zväzov, ktorých predáci v súčasnosti plynule prestúpili do súčasného vedenia odborových orgánov Železníc Slovenskej republiky. Tento nápor sa však podarilo zablokovať vo vtedajšej federálnej vláde jej slovenskými predstaviteľmi. Ak by sa tak nestalo, prostriedky z privatizácie týchto zariadení by nenávratne zmizli vo Federálnom fonde národného majetku. No i tak v oblasti železničnej dopravy slovenská strana bola zo strany Federálneho ministerstva dopravy a Ústredného riaditeľstva ČSD hrubo poškodená. A aby takýto proces zo strany federálnych ústredných orgánov bol nespochybniteľný, na to dozeral po júli 1992 novomenovaný riaditeľ odboru kontroly Federálneho ministerstva dopravy, bývalý slovenský minister dopravy Pavle.

Horšie než so zablokovaním zámeru privatizácie železničného zdravotníctva a Železničných dopravných strojární sme v druhom polroku obišli zo strany Federálneho ministerstva dopravy po stránke diaľničnej a cestnej dopravnej siete a po stránke využitia európskeho fondu PHARE pre účely ich rozvoja, aj Bushovho fondu pre účely rozvoja podnikania. Z týchto účelových fondov cez federálne sitá na Slovensko sa nedostalo prakticky nič, zatiaľ čo v Českej republike sa intenzívne pracovalo na príprave diaľnic Praha - Rozvadov a Praha - Děčín, rozvoja a výstavby cestných hraničných prechodov z Českej republiky do západnej Európy s absurdným vysvetlením, že predsa Slovensko so západnou Európou bude spojené cez Čechy. Záujmy Slovenskej republiky v tom čase takto obhajoval "slovenský" prvý námestník federálneho ministra dopravy Petr Vybíral. Jeho meno hodno nezabudnúť, pretože svoju judášsku prácu si odviedol dôsledne za pomoci rovnako účinnej spolupráce podobne orientovaných spolupracovníkov zo slovenskej strany vtedajšej ČSD.

Rovnako i federálne zmýšľajúce vedenie bývalej správy pôšt a telekomunikácií po celý kalendárny druhý polrok 1992 odolávalo nevyhnutnej potrebe organizačného rozdelenia tohto neprehľadného kolosu na samostatné organizácie, s ktorými by boli ochotné komunikovať zahraničné finančné inštitúcie. Čas ukáže, či to bola iba slovenská liknavosť alebo dôsledne realizovaná súčasť federálnej koncepcie blokácie Slovenska voči zahraničným finančným zdrojom.

V tejto problematike by sa dal rekriminovať predchádzajúci vývoj v rezorte dopravy, spojov a verejných prác ešte veľmi dlho, no nie to je ťažiskom môjho vystúpenia. Uvedenými skutočnosťami som chcel iba zdokumentovať z akých východiskových pozícií rezort dopravy, spojov a verejných prác vstupoval do nového stavu, do stavu samostatnosti Slovenskej republiky ako samostatného medzinárodno-právneho subjektu na politickej scéne sveta. Náš štart do samostatnej štátnosti

bol pripravovaný už od novembra a rozpracovaný od decembra tak, aby januárom 1993 bolo možné zabezpečenie plynulého fungovania Slovenska ako samostatného štátu. Východiská, s ktorými začínala doprava a spoje samostatnej Slovenskej republiky po desiatky rokov trvajúcej údajne výhodnosti spoločného štátu, boli skutočne neblahé. Za posledné obdobie Federálne ministerstvo dopravy v oblasti železničnej dopravy nedostatok finančných prostriedkov riešilo presunom odpisov z obnovy tratí do prevádzkovej spotreby a železnice za dlhé obdobie žili zo svojej technickej podstaty. Chátrajúci vozňový park vagónov bol v kompetencii vedenia služby vozňového hospodárstva, vo vedení ktorého bol bývalý námestník ministerstva dopravy a spojov - slovenského, samozrejme.

Na medzinárodných úrovniach boli medzištátne dráhy transeurópskych železníc a transeurópskych cestných magistrál federálnymi ministerstvami tak poodkláňané, že Slovensko tvorilo na dopravnej mape Európy bielu plochu. Iná situácia nebola ani v sieti optokáblových sietí, z ktorých Slovensko s inými štátmi nespájali žiadne. Zastaralá 25 rokov stará rádioradarová navigačná sústava riadenia letovej prevádzky, jediná medzinárodná telekomunikačná ústredňa pre celú ČSFR v Prahe, jediná tlačiareň poštových cenín v Prahe, keď slovenská tlačiareň z Bratislavy predtým bola demontovaná a odvezená do Čiech, a jediná ústredňa družicovej telekomunikácie v Čechách - to všetko tvorilo dedičstvo po bývalej federácii, za ktorú by sme mali byť nepretržite vďační.

Dámy a páni, toto je biela kniha rezortu dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky za obdobie trvania spoločného štátu, na ktorý aj niektorí z vás, aj z obyvateľov, doposiaľ nostalgicky spomínajú a podaktorí by ho nedbali aj obnoviť. A toto je aj súčasná rovina, z ktorej štartoval rezort dopravy, spojov a verejných prác samostatnej Slovenskej republiky 1. januára 1993. Majme to všetci v dobrej pamäti, a to aj v nadväznosti na hodnotenie našej práce.

Prvým januárom 1993 rezort vstupoval do úplne nového obdobia, do obdobia samostatnej slovenskej štátnosti. Pre zabezpečenie jej chodu majú doprava, spoje a verejné práce nezastupiteľné postavenie. Bolo bezpodmienečne nevyhnutné rozčlenenie pôvodne federálnych organizácií, založenie a vznik nových organizácií nevyhnutných pre chod štátu, ktoré dovtedy Slovenská republika nemala, i zásadne reštrukturalizovať a reorganizovať rad jestvujúcich organizácií, ktorých organizačná štruktúra sa ukazovala ako prekonaná.

V oblasti železničnej dopravy vznikli predovšetkým Železnice Slovenskej republiky, Ústav železničného zdravotníctva, železničná polícia, železničné vojsko, Štátny dráhový úrad, kým automatizácia železničnej dopravy zaznamenala zmenu zakladateľa. V oblasti spojov prišlo k rozčleneniu organizačného kolosu Správy pôšt a telekomunikácií. Vznikli samostatné organizácie Slovenské telekomunikácie, Slovenská pošta, Poštová novinová služba a Telekomunikačný úrad. V oblasti leteckej dopravy boli konštituované organizácie riadenia letovej prevádzky, Štátna letecká inšpekcia a v štádiu procesu reorganizačného presunu je Letecká hydrometeorologická predpovedná služba. Súčasťou rezortu sa stali Výskumný ústav dopravný, Výskumný ústav spojov, Ústav vzdelávania a služieb, ako aj desať odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania v oblasti dopravy a spojov. Inštitúcie, ktoré prešli z bývalého ministerstva výstavby a stavebníctva, a to Stavoprojekty a Stavoinvesty, prebiehajú procesom privatizácie.

Proces konštituovania organizácií nevyhnutných na chod samostatného štátu nie je ukončený. Od 20. júna 1993 disponujeme Štátnou tlačiarňou cenín. V procese tvorby je Slovenský lodný register a Slovenský letecký úrad. Pre účely vydávania úradných zoznamov bolo treba zriadiť vydávanie Úradného vestníka Slovenskej pošty a Železničného prepravného vestníka. Na tradíciu bývalej Poštovej sporiteľne nadviazalo

založenie Poštovej banky, akciovej spoločnosti, ktorá má k dispozícii ako podacie filiálky 1661 poštových úradov na celom území Slovenska.

Základným predpokladom presadzovania záujmov Slovenskej republiky na medzinárodnej úrovni bolo plnohodnotné začlenenie rezortu dopravy, spojov a verejných prác do medzištátnych inštitúcií. Ešte nedávno sme počúvali kuvičie hlasy, a to aj od tu prítomných politikov o tom, ako nás Európa a svet nebudú akceptovať. Tieto želania neúspešnosti Slovenska sú minulosťou. Naša republika od okamihu svojho vzniku bola akceptovaná na medzištátnej úrovni s plnou vážnosťou. V súčasnosti sme plnoprávnymi členmi nasledovných vládnych a mimovládnych organizácií: pri EHK, OSN, ITS, Výbor pre vnútrozemskú dopravu, Európska konferencia ministrov dopravy CEMT, Dunajská komisia, Európska komisia pre civilné letectvo ECAC, Medzinárodná organizácia pre civilné letectvo ICAO, Medzinárodná námorná organizácia IMO, Medzinárodná námorná družicová organizácia INMARSAT, Organizácia pre spoluprácu železníc OSŽD, Organizácia pre medzinárodnú železničnú dopravu OTIF, Európska telekomunikačná družicová organizácia EUTELSAT, Medzinárodná telekomunikačná svetová družicová organizácia INTELSAT, Medzinárodná telekomunikačná únia ITU a konečne Svetová poštová únia UPU.

Sme členmi medzinárodných mimovládnych organizácií, stálych medzinárodných združení plavebných kongresov, stálych medzinárodných združení cestných kongresov, medzinárodného hospodárskeho plavebného podniku Interlichter, Európskej komisie pôšt a telekomunikácií, Európskeho telekomunikačného normalizačného inštitútu a konečne sme súčasťou projektov transeurópskych magistrál TEM a transeurópskych železníc TER. Naše zastúpenia v týchto inštitúciách sú východiskovým predpokladom rozvoja dopravy a spojov. Slovensko nebude a už ani nie je bielou plochou na mape Európy. Od 31. decembra 1992 naše nesvojprávne postavenie v oblasti

medzinárodno-právnej vylučovali rokovania a dohody s ministrami dopravy a spojov iných štátov na rovnocennej úrovni. A dnes aj toto už patrí federálnej minulosti.

Rezort dopravy a spojov uskutočnil bilaterálne rokovania s príslušnými ministrami rezortov dopravy a spojov Rakúska, Bavorska, Nemecka, Poľska, Slovinska, Chorvátska, Maďarska, Ukrajiny, Holandska a, prirodzene, Česka. Pripravované sú rokovania s Litvou, Lotyšskom, Estónskom, Dánskom, Fínskom a Rumunskom - v Rumunsku je delegácia v súčasnosti.

Výsledkom týchto rokovaní sú koordinácie vzájomných záujmov a postupov pri trasovaní európskych dopravných a telekomunikačných magistrál, zosúlaďovanie záujmov pri otváraní hraničných prechodov a zosúlaďovanie časovej a vecnej nadväznosti investičných akcií v oblasti dopravy a spojov. Nesporne najobťažnejším problémom celého rezortu dopravy, spojov a verejných prác je obrovská investičná náročnosť rezortu, jej veľmi veľká technická, technologická a morálna zastaralosť prevažného rozsahu celej technickej infraštruktúry. Tento stav je dôsledkom desiatky rokov pretrvávajúcej bagatelizácie potrieb modernizácie a technického rozvoja dopravnej a telekomunikačnej infraštruktúry, ďalej nepostačujúcich prostriedkov prideľovaných v rámci štátnych rozpočtov, ako aj hrubo neproporčné rozdeľovanie finančných prostriedkov medzi Slovensko a Česko. Napríklad desiatky rokov železnice na Slovensku realizovali približne 40 % prepravných výkonov z celej ČSFR, no a na modernizáciu tratí bývalé Federálne ministerstvo dopravy Slovensku prideľovalo približne 50 % podielu z výkonov.

Lepší stav nebol ani v oblasti modernizácie ciest, ktorých modernizácia na úroveň súčasného európskeho štandardu postupovala iba veľmi pomaly. Výstavba diaľníc, kde od schválenia prvej koncepcie siete diaľníc v roku 1963 sa neuskutočnila realizácia žiadneho súvislého diaľkového ťahu

telekomunikácií či letísk, keď Federálne ministerstvo dopravy odovzdalo napríklad košické letisko Slovenskej správe letísk v tak dezolátnom stave, že do uskutočnenia rekonštrukcie za slovenské prostriedky bolo nutné z neho vylúčiť prepravu väčšími lietadlami.

Tento finančný dlh minulosti do oblasti dopravy a spojov je obrovský. Nie je zvládnuteľný výlučne vlastnými investičnými zdrojmi a zásadné zlepšenie tohto stavu je vecou veľmi dlhodobou, ktorá ďaleko presahuje jedno funkčné obdobie vlády. Táto diagnóza však nie je dôvodom na skepsu a pasivitu. Práve naopak. Je preto úplne logické, že medzi prvé intenzívne kontakty, ktoré rezort dopravy, spojov a verejných prác uskutočnil, boli kontakty na medzinárodné finančné inštitúcie, a to na Európsku banku pre obnovu a rozvoj, Európsku investičnú banku, Svetovú banku, Medzinárodný menový fond, zahraničné investičné a bankové domy. Tento cieľ sledovali aj moje cesty do Spojených štátov amerických a Kanady.

Nenávistná protislovenská kampaň, ktorej nositelia žijú nielen mimo územia Slovenska, nesie svoje plody, pretože finančný kapitál je veľmi plachý a vyhýba sa rizikovým oblastiam, za aké je Slovensko s obľubou vykresľované. Treba otvorene povedať, že ide o boj a o to, aby finančné zahraničné zdroje nenachádzali svoje miesto v investovaní u nás na Slovensku, ale inde. Vyslovujem preto hlboké poľutovanie nad všetkými, ktorí z územia Slovenska Slovensko, Slovákov očierňujú a spochybňujú, znevažujú každý krok vlády a neštítia sa pritom ani lží.

Takéto konanie naše napredovanie síce môže komplikovať a spomaľovať, nie však zastaviť. Veď aj okolitý svet nie je hluchý a slepý a je dostatočne súdny na to, aby rozpoznal, kde sú reálne hranice našich problémov a kde začínajú zbožné želania, osočovania, očierňovania našich neprajníkov, ktorí

nie sú schopní sa kladne vyrovnať s našou vlastnou štátnosťou. Je to ale aj na ich škodu.

V druhom polroku 1992 zahraničné finančné inštitúcie zaujímali zdržanlivé postoje a vyčkávali ako prebehne proces rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a či sa uskutoční toľko veštená vojna medzi Záhorákmi a Hanákmi. Nič také sa však, pochopiteľne, neudialo. V tomto období konečne Slovensko nebolo ešte ani plnoprávnym medzištátnym subjektom a stále sme žili vo federálnom tútorstve. Prvý štvrťrok 1993 bol poznamenaný zdržanlivým postojom vo vzťahu k tvorbe a najmä k prístupu plnenia vládneho programu, k udržaniu stability ekonomiky, stability meny a zvládnutia dôsledkov rozdelenia štátu, ako aj stability samotnej vlády.

Závery analýz nášho vývoja zahraničnými finančnými kruhmi nedali na seba čakať. A tak v mesiaci marci, apríli a máji medzinárodné finančné inštitúcie vstúpili do konkrétnych rokovaní o ucelených finančných projektoch. Nebolo to samo od seba. Bol to výsledok trpezlivej a húževnatej práce celého radu ľudí, ktorí majú hlboký a úprimný záujem o prosperitu Slovenska a nie na jeho očierňovaní a v konečnom dôsledku na našom úpadku. Rezort dopravy, spojov a verejných prác získal úvery od nemeckých investičných zdrojov, Svetovej banky, Európskej investičnej banky a Európskej banky pre obnovu a rozvoj na ambiciózny projekt modernizácie našich telekomunikácií na špičkovej svetovej úrovni.

Slovensko má už svoju medzinárodnú tranzitnú telefónnu ústredňu, uskutočňuje sa realizácia projektu, ktorého prvou etapou budú 4 veľké sekundárne ústredne, 25 primárnych digitálnych ústrední a približne 2,5 tisíc km optokáblových sietí, pričom s každým zo susediacich štátov budú nás spájať dve optokáblové trasy. Finančné prostriedky na tento projekt sú zabezpečené. Po jeho realizácii sa zásadne zlepší stav našej telekomunikačnej siete. Splatenie týchto úverov je

pritom kryté zo zdrojov Slovenských telekomunikácií a štát tu vystupuje iba ako garant úverov. Po realizácii tejto etapy projektu bude nasledovať jej druhá časť, ktorá už v rozhodujúcom rozsahu bude finančne zabezpečovaná výnosmi z prevádzky prvej etapy. Za účelom modernizácie pôšt a poštových služieb uchádzame sa o ponuku švajčiarskej vlády, ktorú navrhovala slovenskej vláde pre oblasť neziskových služieb a ďalší rozvoj pôšt bude z vlastných zdrojov a zo štátnych zdrojov.

Naša prvá poštová známka bola daná do obehu 1. januára 1993, teda v deň vzniku štátu, čo sa nepodarilo takmer žiadnemu novému štátu na svete. V oblasti známkovej tvorby máme systematicky pracujúcu návrhovú a realizačnú komisiu. Rezort disponuje vlastnou tlačiarňou poštových a iných cenín. Emisie našich známok sú špičkovej svetovej úrovne s tým, že od 1. 10. už budú v platnosti iba známky slovenskej poštovej emisie.

Ojedinelou akciou bolo osamostatnenie slovenskej meny, ktoré sa uskutočnilo vo februári 1993. Ťažisko výmeny peňazí za okolkované spočívalo predovšetkým na pracovníkoch Slovenskej pošty, keď na poštách sa zamenilo takmer 90 % obeživa. Táto výnimočne náročná akcia sa uskutočnila bez jedinej závady.

Riadenie letovej prevádzky prebieha zásadnou modernizáciou, a to v spolupráci s Európskou investičnou bankou. Zabezpečovanie nášho vzdušného priestoru sa uskutočňuje na špičkovej svetovej úrovni poslednej technickej generácie. Rovnako úvery zabezpečené na krytie modernizácie riadenia letovej prevádzky budú v plnom rozsahu návratné z vlastných zdrojov, ktoré tvoria poplatky leteckých spoločností za využívanie leteckých koridorov nad územím Slovenskej republiky. Z rovnakých dôvodov bude modernizovaná aj Letecká hydro-

meteorologická a predpovedná služba, pokiaľ sa uskutoční jej prevod z rezortu životného prostredia.

Cestnú sieť tvoria štátne cesty I. triedy dĺžky 3074 km, II. triedy dĺžky 3820 km a III. triedy dĺžky 10 843 km. Ich stav je taký, aký nám ho zanechalo 40 rokov socialistického plánovaného hospodárstva.

Investičnú činnosť zabezpečujú 3 cestné ministerské útvary, údržbu sieť okresných správ ciest na úrovni okresov. Prostriedky uvoľňované na účely údržby zabezpečujú iba zachovávanie existujúceho stavu, bez výraznej modernizácie, včítane reštrukturalizácie havarijných úsekov ciest a mostov. Schválený zákon o štátnom cestnom fonde však vytvorí východisko pre pozitívny obrat v tomto stave. Prejaví sa to už najskôr v závere roku 1994. Na preklenutie tohto obdobia rezort získal úver od Európskej investičnej banky, čím sa zabezpečili prostriedky na riešenie štyroch osobitne obťažných cestných úsekov a pre modernizáciu povrchov ciest triedy E a P v rozsahu približne 350 km. Z plánovaného rozsahu diaľničnej siete v dĺžke približne 650 km je vybudovaných resp. vo výstavbe 200 km, ktoré tvoria 5 vzájomne neprepojených úsekov. O dobudovanie siete diaľníc usilujeme získaním zahraničných investorov, a to aj formou koncesií. Za týmto účelom pripravujeme nevyhnutý zákon o koncesných spoločnostiach a o výkupe nehnuteľností z dôvodu verejného záujmu.

V neuspokojivom stave železničnej dopravy zásadnú zmenu by mal priniesť nový zákon o Železniciach Slovenskej republiky, ktorý jasne vymedzí vplyv štátu a jeho zodpovednosť za rozvoj technického stavu dráhy, zatiaľ čo pre prepravnú činnosť sa vytvárajú podmienky pre trhové správanie sa dráhy, včítane vytvárania konkurenčného prepravného prostredia.

Výrazné zlepšenie technického a technologického stavu nie je realizovateľné iba z vlastných zdrojov rozpočtu štá-

tu. Preto už v septembri 1992 som nadviazal kontakty vo Washingtone so Svetovou bankou za účelom hľadania finančných zdrojov. Vo februári 1993 sa uskutočnili v Bratislave k tejto problematike rokovania s cieľom podrobného preskúmania tejto problematiky zo strany Svetovej banky pre oblasť strednej a východnej Európy. Na základe tohto rokovania v júni náš rezort navštívila na dva týždne misia expertov Svetovej banky, ktorá formulovala odporúčanie a závery pre ústredie vo Washingtone. Na jeho základe ústredie potvrdilo záujem Svetovej banky o trvalú modernizáciu železníc. Pôsobnosť trvalej misie Svetovej banky začína v septembri 1993 a je významným signálom zo strany tejto inštitúcie. Jej zameranie zamýšľame orientovať na nosnú sieť tratí, ktoré tvoria približne 25 % dĺžky tratí, na ktorých sa realizuje až 70 % prepravných výkonov. Za dominantné považujeme prepravné koridory, a to západno-východný a dva severo-južné, podstatné zvýšenie rozsahu elektrifikácie a modernizácie východoslovenských prekladísk.

Osobitnou problematikou je Železničné zdravotníctvo, ktoré tvorilo do konca roku 1992 súčasť ČSD. Takáto väzba sa nepreukázala ako optimálna ani pre železnicu, ani pre zdravotníctvo. Preto od 1. januára 1993 Železničné zdravotníctvo bolo vyčlenené ako samostatný štátny podnik. Pre účely zabezpečenia finančnej samostatnosti Železničného zdravotníctva v krátkej dobe predložíme do Národnej rady Slovenskej republiky návrh zákona o Železničnej zdravotníckej poisťovni. Osamostatnenie Železničného zdravotníctva z kolosu ČSD, jeho organizačná a finančná samostatnosť sa prejavili v roku 1993 ako veľmi pozitívne, a to v kvalite lekárskych služieb, výraznom zlepšení medicínskeho vybavenia zdravotníckych pracovísk aj v stabilizácii postavenia pracovníkov Železničného zdravotníctva.

Osobitnou problematikou v rezorte ministerstva dopravy, spojov a verejných prác je otázka privatizácie. Doterajší

priebeh nepotvrdil optimálnosť jednotného modelu privatizačných projektov vzhľadom na obrovské špecifiká takmer každej organizácie a každého podniku. Javí sa preto účelne v privatizácii postupovať prísne individuálne s tým, že výrazne postrádame zákon o holdingoch, ktorý pripravujeme. Takýto zákon v súčasnosti sa už spracúva. Podobne aj návrh zákona o výkupe nehnuteľností z dôvodu verejného záujmu má mimoriadne vysokú prioritu dôležitosti, pretože bez tohoto zákona nie je reálna investorská príprava takmer žiadnej dopravnej a telekomunikačnej stavby vzhľadom na jej líniový charakter a desiatky rokov neusporiadané vlastnícke pomery nehnuteľností. Upozorňujem, že nepôjde o vyvlastňovací proces, ale o výkup v medziach ústavy a zákona.

Jednotlivé kroky rezortu pre jednotlivé okruhy problematík spracúva ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác formou ucelených koncepčných materiálov, ktoré prerokúva a schvaľuje vláda. Takto prerokované a schválené koncepcie sú východiskovým scenárom pre ďalšiu konkretizáciu konkrétnych problematík. Rezort takto pracuje jednoznačne cieľavedome, koncepčne a ucelene a takto hodláme postupovať aj ďalej. Z celého radu koncepčných materiálov spomeniem snáď iba tri najzásadnejšie, a to: koncepcia rozvoja dopravy, koncepcia rozvoja spojov a koncepcia rozvoja verejných prác.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

naliehavosť úloh a nápor prác na náš rezort bol a je, a aj bude výnimočne vysoký, pretože teraz kladieme základy dopravného a telekomunikačného začlenenia Slovenska do modernej štruktúry vyspelých krajín Európy a sveta. Je to práca systematická a dlhodobá a jej pozitívne výsledky nie je možné pocítiť ani za týždeň, ani za mesiac. Konečne, práca a výsledky tohto rezortu nikdy nebudú hotové, ukončené a definitívne uzavreté, pretože doprava, spoje a verejné investície nemajú nikde na svete dokonalý vid.

V našej práci neexistuje nejaký systém prudkých skokov. Naše napredovanie a úspechy sú založené na systematickej, cieľavedomej a trpezlivej práci uskutočňovanej krok za krokom. Ako naprosto nevyhnutné sú však predpoklady politickej stability a sociálnej stability ruka v ruke s neznevažovaním medzinárodného kreditu Slovenska. Každý, kto koná v rozpore s uvedenými skutočnosťami, koná proti práci v prospech obyvateľov tejto zeme. A kto to považuje za nevieryhodné, nech si spomenie na ekonomickú chatrnosť Francúzska v období rokov 1945-1960, keď krajinou otriasali nepretržité vlny štrajkov a vládnych kríz, a nech to porovná s budovaním ekonomickej prosperity a stability Nemecka založenej na húževnatej, systematickej práci a stabilite napríklad za obdobie Ludwiga Erhardta.

Rezort dopravy, spojov a verejných prác má výnimočne široký záber, za účasti rovnako rôznorodého frontu odborníkov najrôznejších kvalifikačných stupňov. Spoločným menovateľom práce nás všetkým má a musí byť hlboký a úprimný záujem o ekonomické, sociálne a kultúrne pozdvihnutie Slovenska z postkomunistickej úrovne na úroveň modernej, vyspelej a prosperujúcej krajiny, v ktorej by mali príjemný domov všetci obyvatelia. Tento proces a nemôže uskutočniť iba za doby trvania jednej vlády, pretože je to proces dlhodobý.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

odpusťte mi tento dlhý úvod. Považoval som za potrebné informovať vás o stave rezortu, ktorý vám predkladá nasledovný zákon. Po tomto úvode, ktorý by som mohol označiť za správu o stave rezortu dopravy, spojov a verejných prác, dovoľte, aby som sa zameral na predloženú a prerokúvanú predlohu návrhu zákona o Železniciach Slovenskej republiky.

Príprava návrhu zákona trvala bez niekoľkých mesiacov takmer rok. Môže sa zdať, že je to pridlhá doba, no pre porovnanie - obdobný zákon v Rakúsku sa pripravoval viac ako tri roky a v Nemecku obdobne dlho. Ide totiž o veľmi špecifickú problematiku zosúladenia pôsobenia trhovej ekonomiky so záujmami a zodpovednosťou štátu za rozvoj dopravnej infraštruktúry a realizáciu štátnej dopravnej politiky v oblasti železničnej dopravy.

Železnica svojím postavením, zameraním aj činnosťou nenapĺňa bez zbytku ani štandard obchodnej spoločnosti, ani akciovej spoločnosti, ani štátneho podniku. Preto je jej deklarovanie odôvodnené prijatím osobitného zákona, ktorým sa vymedzuje jej pôsobnosť. Železnice Slovenskej republiky sa teda deklarujú ako organizácia zriadená zo samostatného zákona. V rámci neho sa deklaruje oblasť, za ktorú má ingerenciu štát, a tou je dopravná cesta, kým obchodno-komerčná činnosť je v pozícii ekonomickej samostatnosti v rámci trhového prostredia. Obidve oblasti majú fungovať za podmienok samostatného a oddeleného účtovania s tým, že ak určitý subjekt - štát, región, mesto - má záujem na výkone činnosti, ktoré pre železnice sú stratové, je povinný železnici stratu uhradiť.

Samotný návrh zákona bol vypracovaný v úzkej súčinnosti s odborníkmi v železničnej doprave. Jeho filozofiu a konštrukciu sme prerokovali s výnimočne širokým aktívom železničiarov zo železničných uzlov Zvolen, Košice, Bratislava a Žilina za účasti asi 1500 vedúcich aj radových pracovníkov železníc. Postavenie železničného zdravotníctva vo väzbe na plnenie potrieb železničnej verejnosti sme prerokovali s pracovníkmi Železničného zdravotníctva v Bratislave, Žiline aj v Košiciach.

Predložený návrh zákona je jedným zo série tzv. dopravných zákonov, ktorými rezort dopravy dosiahne plný súlad

s dopravnou legislatívou štátov Európskych spoločenstiev, a každý z nich má preto výnimočnú dôležitosť.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

žiadam vás o konštruktívny prístup k prerokúvaniu a prijatiu tohto zákona. Železničná doprava a sedemdesiattisícová obec železničiarov Slovenska si to rozhodne zaslúžia.

Ďakujem vám za vašu pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Mikuláša Dzurindu, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predsedajúci,
vážení páni ministri,
milé kolegyne,
milí kolegovia,

na úvod dovoľte niekoľko poznámok od veci, teda k tomu, čo hovoril pán minister Hofbauer. V prvom rade by som chcel povedať, pán minister, že hodnotenie, ktoré ste tu podali, bolo omáčkou humoru, poloprávd, zavádzania, samodráždenia a mlátenia prázdnej slamy. /Oživenie v sále a potlesk/.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Chcel by som poprosiť pána kolegu - zatiaľ čo § 19 jasne umožňuje hovoriť ministrovi o čom chce, aby sa on držal prerokúvaného problému. Bohužiaľ, pána ministra som nemohol upozorniť.

Poslanec M. Dzurinda:

Beriem na vedomie, budem veľmi stručný. Len chcem pripomenúť, že takýmto nekvalifikovaným a neserióznym hodnotením pán minister škodí nielen rezortu, ale aj ekonomike Slovenskej republiky.

Som si vedomý toho, čo ste povedali, pán predsedajúci, nebudem sa venovať tým nehoráznostiam, ktoré sledoval pán minister, mám na neho len jednu otázku: Prečo zamestnávate na špičkovej funkcii, pán minister, bývalého prvého námestníka federálneho ministra dopravy, ktorý za to všetko, čo ste hovorili, môže? A druhá moja otázka je: Čo ste činili vy, pán minister, keď ste boli pracovníkom ministerstva hospodárstva, ktoré zodpovedalo za delimitáciu činnosti civilného letectva? Len dve takéto konkrétne otázky k tej vašej akože bielej knihe.

Nemôžem si pomôcť, milé kolegyne a kolegovia, ťažko sa vám možno počúva reakcia, ale mal som celkom inú predstavu, keď som počúval pána ministra, lebo sa mi vybavila postava Dona Quichota. Len mám pocit, že dnes už naozaj nie je proti komu bojovať, dnes treba ukázať vlastné svaly. Naozaj sa hnevám na pána ministra, že svoj čas nevyužil na kvalifikované, angažované vtiahnutie poslancov do problémov železníc, ale pokúšal sa o svojskú politológiu s nepríjemným svojským slovníkom, ako pohrobkovia, znevažovanie, diskreditácia, očierňovanie, osočovanie, boj, nenávistná kampaň. A teraz do roboty!

Na program prichádza návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Železniciach Slovenskej republiky. Ide o zákon, ktorým by sa malo riešiť jedinečné postavenie železníc ako špecifickej organizácie zabezpečujúcej špecifické, často i strategické úlohy štátu a jeho ekonomiky. Ako isto viete, železnice boli v bývalej federácii federálne riadenou organizáciou až do okamihu vzniku samostatnej Slovenskej republiky. Vznik samostatnej republiky bol teda prvým vážnym dôvodom na vydanie nového alebo novelizáciu pôvodného zákona o železničnej organizácii - na vydanie nového zákona alebo teda novelizáciu pôvodného.

Druhým vážnym dôvodom, pre ktorý bolo potrebné vydať nový zákon, bol nastúpený proces prechodu našej ekonomiky na cestu k trhovému hospodárstvu. Železnice fungovali podľa zákona z roku 1968 Zb. v znení neskorších noviel, čo nezodpovedalo novým trendom v národnom hospodárstve orientovaným na hospodársku súťaž, konkurenciu, ale i harmonizáciu podmienok pre dopravné podnikanie tak, ako to stanovujú napríklad normy Európskych spoločenstiev a ako sa to už uskutočňuje vo viacerých krajinách Európy.

Je mi ľúto, že vám pán minister nepovedal, že železnice sú najväčším podnikom Slovenskej republiky, že disponujú majetkom v rozsahu niekoľko desiatok miliárd, že zamestnávajú najväčší počet zamestnancov. Žiaľ, ich hospodárska situácia je veľmi ťažká a východiská v období recesie ekonomiky ešte ťažšie. Spomínam si ešte z čias mojich vysokoškolských štúdií, že štát viackrát ohlasoval tzv. päťročnicu železníc, viackrát sa zastrájal, že sa vrhne už aj na riešenie problémov železníc. Pamätám si, že to bolo ešte v roku 1965. Žiaľ, nikdy k tomu nedošlo, ba stále menej prostriedkov bolo vyčleňovaných na potrebu železníc. Ale donekonečna valiť pred sebou takýto balvan nie je možné, raz už treba pristúpiť k riešeniu problémov.

Zákon, ktorého návrh prerokovávame, by mal tvoriť jednu súčasť mozaiky riešenia problému, časť, ktorú musí zabezpečiť predovšetkým štát, časť, ktorá vytvorí základný rámec pre podnikanie železníc a ďalšiu mieru ich prosperity.

Dámy a páni,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky prerokovalo päť výborov Národnej rady: Ústavnoprávny, národohospodársky a rozpočtový, výbor pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Všetky výbory odporučili návrh zákona schváliť s pripomienkami uvedenými v spoločnej správe. Toľko na úvod.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Dzurindovi. Prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spoločného spravodajcu.

Otváram rozpravu k tomuto návrhu zákona. Zatiaľ mám písomne prihlásených pána Duka-Zólyomiho, pána poslanca Klimana, pána poslanca Gazdíka.

Pán poslanec Brňák - faktická poznámka.

Poslanec P. Brňák:

V zmysle rokovacieho poriadku spoločný spravodajca má podať stanovisko k spoločnej správe ako takej a vyjadriť sa v podstate k jednotlivým návrhom, ktoré spoločná správa obsahuje. Je tu celkom 47 pozmeňovacích návrhov. Prosil by som teda pána spoločného spravodajcu, aby sa ako spoločný spravodajca ešte v rámci spoločnej správy vyjadril, ktoré odporúča schváliť, ktoré nie, a prípadne z akého dôvodu.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Brňákovi. Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Áno, aj tak to mám pripravené, že sám vystúpim v diskusii. Sám som vám aj nechal rozmnožiť niekoľko pozmeňovacích návrhov. Môžem to povedať aj teraz, ale mám taký pocit, že by som to mohol urobiť, keď si vypočujeme diskusiu. Ak na tom trváte, pán Brňák, môžem to aj teraz povedať, ale asi to bude rýchlejšie.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán spoločný spravodajca, vám to vyplýva z rokovacieho poriadku.

Poslanec M. Dzurinda:

V tom prípade odporúčam body 1, 2, 3, 4, 5 a 6 zo spoločnej správy prijať a hlasovať o nich spoločne. O bode 7 odporúčam hlasovať osobitne a odporúčam ho prijať. V tom prípade by vypadli body 8 a 9. Ďalej budem odporúčať spoločne hlasovať o návrhoch spoločnej správy v bodoch 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 a 27. Aj tieto body budem odporúčať prijať. Do osobitnej väzby budem navrhovať dať body 28, 29, 30, 31, 32, 33 a 37. To súvisí s tým, čo budem odporúčať. Ak by prešiel môj pozmeňovací návrh, budú bezpredmetné tieto body, ktoré som teraz menoval. /Šum v sále./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím vás, pán spoločný spravodajca, môžete uviesť, že

budete mať k tomu pozmeňovací návrh, ale nie, že sú bezpredmetné nejaké body. Prosím vás, aby ste uvádzali tak, že odporúčate - neodporúčate. Bezpredmetný je len bod, ktorý sa vylúči prijatím iného bodu.

Poslanec M. Dzurinda:

Veď o tom som hovoril, pán predsedajúci. Hovorím, že tieto body budú v relevancii s ďalším a výsledok - odporúčam, neodporúčam, bude závisieť od toho, či ten ďalší bude prijatý alebo nie. Keď neprejde môj pozmeňovací návrh, budem odporúčať ich prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, to nemôžete, lebo najprv sa predsa hlasuje o spoločnej správe, až potom o tom, čo vyjde z rozpravy. Teraz musíte odporučiť alebo neodporučiť to, čo je v spoločnej správe.

Poslanec M. Dzurinda:

V tom prípade neodporúčam tieto body prijať. Potom body 28, 29 a 30 odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, faktická pripomienka.

Poslanec J. Ďurana:

Prosím pána spoločného spravodajcu, aby sa z toho nestala fraška. Myslím, že skončil bodom 27 spoločnej správy. Poprosím ho ešte raz, aby hovoril o ďalších bodoch, či ich chce an blok neprijať, ako sme si to zaznamenali, alebo nech každý bod zo spoločnej správy komentuje, či ho chce prijať

alebo nie. Potom v zmysle rokovacieho poriadku tak, ako povedal pán predsedajúci.

Poslanec M. Dzurinda:

Bod 28 neprijať. Bod 29 neprijať. Bod 30 neprijať. Bod 31 neprijať. Bod 32 neprijať. Bod 33 neprijať. Bod 34 prijať. Bod 35 prijať. Bod 36 prijať. Bod 37 neprijať. Bod 38 prijať. Bod 39 prijať. Bod 40 neprijať. Body 41, 42, 43 prijať. Bod 44 neprijať. Body 45, 46, 47 prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem spoločnému spravodajcovi. Otváram znova rozpravu. Prosím pána poslanca Duka-Zólyomiho. Pripraví sa pán poslanec Kliman.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

ako ukázala história uplynulého storočia, Slovenská republika má z hľadiska dopravného systému výhodnú geopolitickú polohu. Bola by veľká nezodpovednosť nevyužiť túto výhodu a zanedbať rozvoj dopravného systému. Aj z hospodárskeho hľadiska je nevyhnutné, aby Slovenská republika vlastnila modernú dopravu. Rozsiahla výstavba železníc v okolitých štátoch potvrdzuje, že túto zásadu príslušné vlády už pochopili a pristúpili k realizácii.

Ak vláda Slovenskej republiky si včas neuvedomuje nevyhnutnosť rozvoja a modernizácie železníc a dopravy, môže sa stať, že Slovenská republika bude odizolovanou krajinou v tejto časti Európy. Aby sa dalo čeliť tomuto nebezpečen-

stvu, treba uskutočniť rozsiahle investície do železničnej dopravy, a to aj účasťou zahraničného kapitálu. Jednoducho treba začať realizovať premyslenú štátnu dopravnú politiku. K tomu treba dobrý zákon, ktorý zabezpečí, aby sa vytvorili podmienky pre činnosť železníc v Slovenskej republike. Toto sa dá dosiahnuť, ak v prvom štádiu sa zrovnoprávnia podmienky na prepravnom trhu. Nedokonalý zákon môže výrazne znevýhodniť železnice na prepravnom trhu.

Nezohľadnenie ďalších skutočností, ako je napríklad pokles prepravy a nedostatočná podpora zo štátneho rozpočtu, môže postupne viesť k rozpadu existujúceho dopravného systému. Hromadia sa aj sociálne problémy v oblasti železničnej dopravy, sú problémy aj so zamestnanosťou. Paralelne treba konštatovať, že sociálna vybavenosť jednotlivých pracovísk je v krajne zlom, nevyhovujúcom stave. Znižuje sa stupeň bezpečnosti železničnej prevádzky a zhoršuje sa technický stav železníc, ktorý nevyhovuje požiadavkám medzinárodných noriem. Východiskom má byť dobrý zákon, ktorý zabezpečí podmienky pre dynamický rozvoj železníc.

Vážená Národná rada, podporujem niektoré pripomienky Odborového združenia železničiarov, ktoré som si osvojil. Dovoľte mi predložiť nasledujúce pozmeňovacie návrhy k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o železniciach Slovenskej republiky.

Vychádzajúc zo stratégie súčasnosti a taktiky trhu podľa § 2 ods. 3 by sa obmedzovali možnosti Železníc Slovenskej republiky, najmä čo sa týka insolventnosti zmluvných partnerov a otázky úpravy v prepravnom poriadku železníc. Preto podporujem pozmeňovací návrh číslo 7 spoločnej správy.

Odborová organizácia železničiarov by mala mať právo podieľať sa na rozhodovaní o železniciach obdobne, ako sa podieľajú odborári na riadení štátneho podniku podľa zákona

o štátnom podniku. Predkladám preto pozmeňovací návrh v § 5 ods. 1 slovo "šiestimi" nahradiť slovom "piatimi", v treťom riadku ustanovenia za slovom "práva" nahradiť spojku "a" čiarkou, a vo štvrtom riadku za slovo "železníc" doplniť text "a jeden člen je delegovaným zástupcom odborovej organizácie zastupujúcej zamestnancov železníc".

Transformácia železníc na trhové podmienky je nevyhnutná. Cenové výmery určuje ministerstvo financií a len v prípade cenovo regulovaných taríf ich navrhujú Železnice Slovenskej republiky. V ostatných prípadoch tarify určia Železnice Slovenskej republiky. Z týchto dôvodov navrhujem nasledujúce pozmeňovacie návrhy: v § 6 ods. 1 doplniť nový bod h/ tohoto znenia: "zásady tarifnej a cenovej politiky železníc". Ďalej bodku za slovom "vyhradí" v písm. h/ tohoto ustanovenia nahradiť čiarkou. V § 6 ods. 2 písm. a/ doplniť za slovo "tarif" slová "ktoré sú cenovo regulované" a doplniť odvolávku tohoto znenia: "§ 3 zákona číslo 526/1990 Zb. o cenách". V § 7 ods. 4 za slovo "železníc" doplniť slová "železničné tarify". V § 8 vypustiť bez náhrady písmeno b/ a písmeno c/ a taktiež odvolávku číslo 4.

Opatrenia Federálneho ministerstva financií V/20-100/1992 a V/31-3000/1992, ktorými bola stanovená nová účtová osnova a postupy účtovania po 1. 1. 1993 uvádzajú jednoznačne pojem základné imanie. Preto podporujem pozmeňovací návrh číslo 31 spoločnej správy.

V súvislosti s § 8 zákona číslo 14/1993 Z. z. je potrebné doplniť v § 13 písmeno d/ tohoto znenia: "na financovanie príspevku na osobné potreby pracovníka". V tomto písmene doplniť odvolávku tohoto znenia: § 8 zákona číslo 14/1993 Z. z.

Vychádzajúc zo súčasného stavu dopravnej cesty v odôvodnených prípadoch účasť štátu na financovaní dopravnej

cesty aj nad rámec jej modernizácie a rozvoja je nevyhnutná najmä čo sa týka údržby a opravy. Rozhodujúca účasť štátu v Správnej rade Železníc Slovenskej republiky bude garantovať opodstatnenosť a efektívnosť vynaložených prostriedkov štátu. Železnice Slovenskej republiky takýmto spôsobom by mali možnosť financovať katastrofálny stav sociálnych podmienok svojich pracovníkov z výnosov z ostatnej podnikateľskej činnosti. Preto navrhujem v § 18 vypustiť slová "predovšetkým", taktiež vypustiť "a výnosmi z ostatnej podnikateľskej činnosti", ďalej vypustiť "na modernizáciu a rozvoj železničnej dopravnej cesty poskytuje štát dotácie", a v piatom riadku za slovo "cesty" doplniť slová "a dotáciou štátu".

Veľmi dôležitou otázkou je zabezpečenie špecifickej zdravotnej starostlivosti pre železničiarov. Toto je možné dosiahnuť len zvýšenou ochranou funkčnosti vybudovaného zdravotníctva, a to formou priamej väzby na Železnice Slovenskej republiky. Navrhujem za § 24 doplniť nové ustanovenie ako § 25 s týmto textom:

"Odsek 1 Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky upraví po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom podmienky zdravotnej spôsobilosti pracovníkov pre výkon práce na železnici.

Odsek 2 Výkon zdravotníckych služieb na železnici podľa osobitných predpisov zabezpečuje železničné zdravotníctvo ako organizačná súčasť železníc Slovenskej republiky.

V odseku 2 tohoto ustanovenia doplniť odvolávku tohoto znenia: "§ 80 ods. 5 zákona číslo 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu".

Podľa § 9 ods. 2 vládneho návrhu Železnice Slovenskej republiky sú právnym nástupcom Železníc Slovenskej republiky, štátneho podniku, ktorý sa ruší podľa § 25 ods. 1 bez likvidácie. Ale ak sa zrušuje organizácia bez likvidácie, potom podľa § 251 Zákonníka práce musí orgán, ktorý organizáciu zrušuje, určiť jej nástupníka v pracovno-právnych vzťahoch. Podľa tohoto vládneho návrhu je týmto orgánom Národná rada Slovenskej republiky. Preto navrhujem v § 25 ods. 2 označiť ako ods. 3 a doplniť nový odsek 2 tohoto znenia: "Práva a povinnosti z pracovno-právnych vzťahov Železníc Slovenskej republiky, štátny podnik, prechádzajú v celom rozsahu na Železnice Slovenskej republiky vzniknuté podľa tohoto zákona."

Ďakujem vám pekne za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, prosím jedno spresnenie. Myslím, že ste to tak mysleli, keď ste navrhovali nový § 25, to znamená, že doterajší sa prečísluje a pokračuje sa ďalej. Aby bolo jasné pre zápis.

Poslanec Á. Duka-Zólyomi:

Áno.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Kliman. Pripraví sa pán poslanec Gazdík.

Poslanec L. Kliman:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia poslanci,

podľa § 25 návrhu sa Železnice Slovenskej republiky, štátny podnik, rušia bez likvidácie. Podľa § 251 Zákonníka práce ak sa zrušuje organizácia bez likvidácie, orgán, ktorý organizáciu zrušuje, určí jej nástupníka v pracovno-právnych vzťahoch. V prípade návrhu zákona o Železniciach Slovenskej republiky je týmto orgánom Národná rada Slovenskej republiky a návrh je prostriedkom určenia uvedeného orgánu. Podľa § 9 odsek 2 návrhu Železnice Slovenskej republiky sú právnym nástupcom Železníc Slovenskej republiky, štátneho podniku. Uvedený odsek sa však nachádza v ustanovení o majetkovom postavení železníc, a teda nevyslovuje sa zreteľne k právnemu nástupníctvu aj v pracovno-právnych vzťahoch. Ak by § 9 odsek 2 návrhu platil vo všetkých právnych vzťahoch, keď právne vzťahy sú zrejme širším pojmom ako pracovno-právne vzťahy, platilo by ustanovenie § 249 odsek 4 Zákonníka práce, ktoré hovorí, že ak organizácia zanikne v súvislosti s jej premenou na inú formu organizácie, pracovno-právne vzťahy prechádzajú na túto novovzniknutú organizáciu. Preto navrhujem v § 25 odsek 2 označiť ako odsek 3 a doplniť nový odsek 2 tohoto znenia: "Práva a povinnosti z pracovno-právnych vzťahov Železníc Slovenskej republiky, štátny podnik, prechádzajú v celom rozsahu na Železnice Slovenskej republiky vzniknuté podľa tohoto zákona.

Ďakujem za vašu pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Klimanovi. Pán poslanec Gazdík.

Poslanec I. Gazdík:

Vážený pán predsedajúci,
pán minister,
dámy a páni,

po rozsiahlych úvodoch budem veľmi stručný. Nemusím zaiste zdôrazňovať v akej neutešenej situácii sa Železnice Slovenskej republiky nachádzajú, a preto za dôležité považujem to, aby sa železnice mohli správať skutočne trhovo a aby nestrácali podmienky rentabilného prepravného trhu, aby tento zákon vytvoril všetky podmienky na fungovanie v ich prospech a len v ich prospech. Preto sa obmedzím už len na pozmeňovacie návrhy.

V § 2 odsek 1 písm. a/ - bod 2.7 navrhujem za slovami "prenájom nehnuteľností" doplniť "a hnuteľností". Zdôvodňujem to tým, že je potrebné, aby predmetom prenájmu boli aj predmety hnuteľného majetku, ako je napríklad prenájom lokomotívy, traťového stroja či železničného vozňa.

Druhá poznámka: § 5 odsek 1 sa týka už toho, čo navrhoval aj pán spoločný spravodajca. Moje znenie bolo: "Správna rada je najvyšší orgán železníc. Má deväť členov. Piatimi členmi správnej rady sú odborníci najmä z odvetví dopravy, financií, bankovníctva a práva. Traja sú zástupcovia zamestnancov železníc a jeden je delegovaným zástupcom odborovej organizácie zastupujúcej zamestnancov železníc." Ide o to, aby odbory mali v správnej rade ako najvyššom orgáne svoje zastúpenie.

Tretí pozmeňovací návrh: v § 5 odsek 6 v druhej vete namiesto "im môže byť poskytnutá odmena" nahradiť správnejšie "im patrí odmena" - a pokračuje pôvodné znenie.

Pozmeňovací návrh číslo 4: v § 6 odsek 1 vypustiť písmená f/, g/ a h/ vzhľadom na to, že ide o špecifické odborné záležitosti, ku ktorým členovia správnej rady nemajú priamy odborný vzťah /môžu to riešiť výkonné orgány železníc/ a doplniť nové písmeno f/ takto: "zásady tarifnej a cenovej politiky železníc".

Pozmeňovací návrh číslo 5: v § 7 odsek 4 doplniť prvú vetu za slovami "predpisy železníc" slovami "železničné tarify".

Šiesty pozmeňovací návrh: v § 8 z písm. b/ a c/ vypustiť "bez náhrady". Teda tým aj odvolávku číslo 4.

Môj siedmy pozmeňovací návrh je vlastne identický s pozmeňovacím návrhom pána Árpáda Duka-Zólyomiho. To znamená, že sťahujem tento svoj pozmeňovací návrh.

Moja posledná pripomienka pôjde k pánu spoločnému spravodajcovi, ktorý neodporúčal prijať bod 44 spoločnej správy, kde sa navrhuje v § 24 doplniť za slová "telekomunikačné zariadenie" slová "rádiové siete". Myslím si, že kompletné znenie by malo byť nasledovné: "Na vytvorenie podmienok bezpečnej a plynulej prevádzky celoštátnych dráh sú železnice oprávnené zriaďovať a využívať bez povolenia telekomunikačnú sieť, telekomunikačné zariadenie a rádiové siete." Dôvod, ktorý mi bol poskytnutý: V súčasnej dobe najmä z dôvodu trestnej činnosti rozsiahlej krádeže farebných kovov, ale aj konfigurácie siete železníc, je racionálne v podstatne väčšom rozsahu nahradzovať metalické spoje rádiovými spojmi. Tým bude zachovaná funkčnosť železníc a zostane zachovaná bezpečnosť prepravy.

Vážené dámy a páni, vzhľadom na to, že tu odznelo - a napokon aj od pána spoločného spravodajcu sme dostali viacero pozmeňovacích návrhov, po prijatí a zvážení všetkých

pozmeňovacích návrhov domnievam sa, že je viac ako potrebné zákon o Železniciach Slovenskej republiky prijať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Gazdíkovi. Prosím, pani poslankyňa Novotná.

Poslankyňa A. Novotná:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

mám dva pozmeňovacie návrhy legislatívno-technického charakteru, a to v § 15 odsek 2 v prvej vete slovo "majú" nahradiť slovom "mali". Potom § 7 odsek 4 nahradiť novým textom, ktorý znie: "Generálny riaditeľ schvaľuje a vydáva vnútorné organizačné a riadiace predpisy železníc a vydáva vnútorné predpisy schvaľované správnou radou, vykonáva funkcie vedúceho organizácie v pracovno-právnych a ostatných právnych vzťahoch k príslušným odborovým orgánom železníc."

Ďalej k bodu 40 spoločnej správy - odporúčam tento bod prijať - pán spoločný spravodajca ho odporúča neprijať, pretože štát podľa zákona bude dotovať modernizáciu a rozvoj železničnej dopravnej cesty. Osobná doprava je síce stratová, ale rozdiel bude uhrádzať štát na základe zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme. Takisto aj z osobnej dopravy budú plynúť prostriedky za používanie dopravnej cesty v primeranom rozsahu závislom od vytvorenia vnútorných ekonomických pravidiel. V nákladnej doprave sú deregulované ceny, a táto si musí vytvoriť finančné prostriedky, ktorými bude prispievať na prevádzku a správu dopravnej infraštruktúry prostredníctvom poplatkov za používanie dopravnej infraštruktúry.

Preto niet dôvodu dotovať dopravu a údržbu železničnej dopravnej cesty zo štátneho rozpočtu, lebo táto by mala byť krytá v celom rozsahu prostriedkami za používanie železničnej dopravnej cesty osobnou a nákladnou dopravou. Keďže štát bude podľa zákona dotovať modernizáciu a rozvoj železničnej dopravnej cesty, ostáva otvorená akútna otázka vysporiadať sa s výrazným zaostávaním technického stavu základných prostriedkov.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni Novotnej. Hlási sa ešte niekto ďalší do rozpravy? Prosím, pani poslankyňa Korduliaková.

Poslankyňa A. Korduliaková:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážený pán minister,

dovoľte mi predložiť niekoľko pozmeňovacích návrhov, ktoré majú legislatívno-technický charakter.

Prvý pozmeňovací návrh sa týka § 4 ods. 3. Navrhujem slová "z obchodu" nahradiť slovami "zo zmluvného záväzku".

Druhý pozmeňovací návrh sa týka § 5 ods. 4. Navrhujem za prvú vetu vsunúť ďalšiu vetu, ktorá znie: "Vymenovanie sa musí vykonať do 30 dní od uplynutia funkčného obdobia."

Tretí pozmeňovací návrh sa týka § 6 ods. 1 písmena g/, kde slovo "jednotiek" navrhujem nahradiť slovom "zložiek".

To je všetko.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni. Prosím, pán poslanec Šebo.

Poslanec J. Šebo:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
kolegovia, kolegyne,

mám viac-menej organizačné opatrenia. Myslím si, že je veľmi veľa pozmeňovacích návrhov. To znamená, že sa nám to stáva dosť neprehľadným. Navrhujem, aby sme nechali aj spoločnému spravodajcovi priestor, aj nám dobrú orientáciu, aby sme zoradili všetky pozmeňovacie návrhy podľa paragrafov, pretože k tým istým paragrafom je viac pozmeňovacích návrhov, aby sme sa mohli v tom dokonale zorientovať, aby to bolo rozmnožené a rozdané do lavíc a prípadne zajtra by sme sa k tomu mohli vrátiť v hlasovaní.

Ďalej žiadam, aby body 17, 20 a 38, o ktorých pán spoločný spravodajca navrhoval hlasovať an blok, boli vyňaté, aby sa o nich hlasovalo jednotlivo.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Šebovi. O tomto návrhu môžeme hlasovať, ak budete súhlasiť, po skončení rozpravy.

Kto sa hlási ďalší do rozpravy? Pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Dámy a páni,

už v úvodnom expozé som povedal, že najväčším problémom súčasných železníc je umožniť im rozvinúť náležitú hospodársku činnosť eliminujúcu jestvujúcu i ďalej hroziacu stratu z prevádzkovania železničnej dopravy. Naplnenie zámeru si žiada rešpektovať niekoľko strategických zásad:

1. Dôsledne oddeliť a jasne ohraničiť pole pôsobnosti železninej organizácie a štátnej správy.

2. Dať železniciam čo najvyššiu mieru voľnosti v oblasti dopravného podnikania.

3. Vytvoriť náležité podmienky pre harmonizáciu dopravného podnikania najmä vo vzťahu k dopravnej ceste.

Obávam sa, že návrh zákona nie náležite zohľadňuje základné strategické zásady.

1. Železnice aj naďalej definuje, aj to dosť zahmlene a nepriamo, ako špecifický typ štátneho podniku, ktorý bude veľmi ťažko a komplikovane podnikať s majetkom, ku ktorému získava právo hospodárenia. Je to osobitne citlivé teraz, v procese privatizácie, v procese otvárania sa zahraničnému kapitálu s možnosťou vytvárania spoločných podnikov a podobne. Omnoho efektívnejšou sa javí typ obchodnej spoločnosti, napríklad spoločnosti akciovej. Teda prvý problém sa volá odštátnenie majetku, s ktorým hospodária železnice, ku ktorému návrhom zákona nedochádza.

2. Návrh zákona obsahuje štyri momenty, ktoré sú nové oproti súčasnému stavu na železnici. Prvým takýmto momentom je spôsob vnútorného hospodárenia ústiaci do povinnosti hos-

podáriť v dvoch samostatných finančných okruhoch. Druhou zásadnou novinkou je spôsob riešenia vzťahu štátu a železníc ústiaci do návrhu zmluvného riešenia, tak ako ho nachádzate v piatej časti návrhu zákona. Treťou veľmi významnou novinkou oproti súčasnosti je vytváranie podmienok pre vznik konkurencie na železnici. O tom pojednáva štvrtá časť návrhu zákona. A nakoniec, štvrtou novinkou je nový spôsob kreovania najvyšších orgánov železníc.

Uvedené nové, a treba povedať, že zásadne nové prístupy vyvolali aj najväčšie hlavné problémy tohoto návrhu zákona. Prvým takýmto problémom je úhrada za používanie dopravnej infraštruktúry. Za kľúčový paragraf celého zákona považujem § 18, ktorý hovorí, že okruh obchodnej činnosti železníc používa infraštruktúru železníc za úhradu. V časti 4 návrhu zákona sa hovorí, že železnice sú povinné umožniť využívanie dopravnej cesty aj iným osobám, a to takisto za úhradu. Z dôvodovej správy, ale aj z logiky veci vyplýva, že iná osoba nesmie byť oproti okruhu obchodnej činnosti v oblasti úhrady za používanie dopravnej cesty diskriminovaná. Otázka teda znie: Bude v kalkulácii ceny za použitie dopravnej cesty aj zisk? Z uvedeného plynú veľké nebezpečenstvá v oblasti tlaku voči štátnemu rozpočtu a otváranie celého radu nedorozumení vo vzťahu štát - železnice. Tieto ekonomické praktické otázky nie sú doposiaľ vyriešené, tobôž nie v praxi overené.

Druhý veľký problém je, že ani riešenie nového textu v § 18, ktorý podáva Ministerstvo dopravy a spojov Slovenskej republiky, neprináša spokojnosť, lebo je všeobecné, bez konzekvencií pre vládu aj pre železnice. To je bod 40 spoločnej správy, ktorý si môžete pozrieť. Pritom vieme, že len za prvý polrok 1993 urobili železnice na Slovensku stratu takmer 1,3 miliardy korún, že nemajú prostriedky ani na údržbu a obnovy, nieto na modernizáciu a rozvoj infraštruktúry. To, čo sme počuli tu pred chvíľočkou od pani kolegyne

Novotnej, to je hudba na niekoľko dlhých rokov dopredu, to je hudba, ku ktorej sa nedopracovala prakticky dnes ešte žiadna európska železnica.

Tretí problém sa nachádza v častiach 4 až 5 zákona. Tieto sú veľmi všeobecné a hmlisté a zakladajú mnoho perspektívnych problémov a nedorozumení, vrátane obvinení z nedodržiavania zákona. Na jednej strane časť 4 umožňuje vznik konkurencie, na druhej strane zákon číslo 51/1964 o dráhach je už tak starý, že takúto konkurenciu prakticky neumožňuje. Preto ministerstvo malo súčasne predložiť aj návrh novely zákona o dráhach. Rovnako ustanovenia časti 5 sú veľmi vágne. Nehovoria o obdobiach, na ktoré sa zmluva uzatvára. Nehovoria o dôsledkoch prípadného neuzatvorenia zmluvy a podobne. V našom výbore som bol svedkom, keď pracovníci ministerstva vysvetľovali, že taká zmluva sa môže uzatvárať aj na prepravy ad hoc, na jednotlivé prepravy. Neviem si predstaviť ako a kto bude evidovať takéto zľavneným spôsobom prepravujúce osoby. Z praxe vyspelých železníc je známe, že ide o mimoriadne zložité konania, ktoré je vhodné v zákone zakotviť až vtedy, keď sú vecne vyriešené,prípadne vyskúšané.

Posledná vážna obava sa týka kreovania najvyšších orgánov železníc. Je tu evidentná, podľa môjho názoru, snaha ministerstva veľmi zásadne vplývať na správnu radu aj generálneho riaditeľa, pričom ministerstvo ako keby zabúdalo, že s právomocami ide ruka v ruke aj zodpovednosť. Za osobitne nevhodné považujem navrhovaný spôsob odmeňovania členov správnej rady, ktorý generuje vzhľadom na skutkový stav na železnici skutočnosť, že pracovníci správnej rady budú pracovať zadarmo dlhé roky.

Z týchto zásad vychádzajú aj moje pozmeňovacie návrhy konzultované s odborníkmi železníc a ich odborových a iných profesných organizácií. Skôr ako ich uvediem, okrem tých, ktoré tu už povedali kolegovia, ktoré nemusím teda uvádzať, by som ešte chcel upozorniť predsa len na jeden citlivý bod

na železnici, o ktorom sa diskutuje osobitne citlivo, zvlášť teraz v súvislosti s prerokovávaním zákona o železniciach. Je to problém železničného zdravotníctva. Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác nedokázalo, podľa mňa, právne čisto zabezpečiť právnu sukcesiu v oblasti železníc. Vyčlenilo Ústav železničného zdravotníctva, a tým i železničné polikliniky budované aj brigádnicky železničiarmi z majetkovej správy železníc a vytvorilo samostatnú rozpočtovú organizáciu priamo riadenú ministerstvom. Nedokázalo tak, ako napríklad v Českej republike, zriadiť Železničnú zdravotnícku poisťovňu k 1. januáru 1993, ani vyňatie Ústavu železničného zdravotníctva riešiť adekvátnym, teda zákonným spôsobom, preto tento postup vyvolal vlnu nedôvery v obci železničiarov aj odborových organizácií.

A teraz dovoľte, dámy a páni, rozdal som vám tieto pozmeňovacie návrhy, ale mám pocit, že je nevyhnutné ich prečítať, aby mohli byť zakomponované do hlasovania.

Môj prvý pozmeňovací návrh sa týka § 5 odseku 1, kde navrhujem dve alternatívy. Druhú nebudem čítať, lebo ju prečítal pán Duka-Zólyomi, ale prvá je: "Správna rada je najvyšší orgán železníc. Má 11 členov, ktorých menuje a odvoláva vláda. Vláda menuje a odvoláva šiestich členov správnej rady priamo, štyroch spomedzi zamestnancov železníc a jedného na návrh odborov." V odôvodnení, ktoré je v týchto návrhoch, ktoré má každý poslanecký klub, uvádzam, že si myslím, že železnice by mali dostať náležité postavenie, a toto náležité postavenie by malo byť určované tým, že správna rada bude záležitosťou vlády. Správnu radu najväčšieho podniku, ktorý disponuje majetkom niekoľkých desiatok miliárd korún, budú tvoriť odborníci z justície, z obchodu, medzinárodného práva a tak železnice budú vždy záležitosťou mnohých rezortov, nielen ministerstva dopravy, budú záležitosťou ministerstva práce a sociálnych vecí, predovšetkým ministerstva financií, ale aj ministerstva privatizácie, protimonopolného úradu a mnohých ďalších. Železniciam treba dať náležité po-

stavenie a domnievam sa, že tým, že by sme išli s členmi správnej rady z 9 na 11, a že by ich menovala vláda, táto náležitosť by bola potvrdená.

Môj druhý pozmeňovací návrh sa týka prípadu, že by prešla alternatíva A. Potom logicky v § 5 odsek 2 by bolo potrebné vypustiť.

Po tretie - § 5 odsek 3 nahradiť textom: "Predsedu správnej rady a členov správnej rady vymenúva a odvoláva vláda."

Po štvrté - § 5 odsek 6 nahradiť textom: "Členom správnej rady vymenovaním nevzniká pracovný pomer. Členstvo v správnej rade je verejnou funkciou, s výkonom ktorej prislúcha členom správnej rady primeraná odmena, ktorej výšku stanoví vláda." Osobne považujem za neprijateľnú predstavu, že budú dlhé roky predstavovať najvyšší orgán železníc neplatení funkcionári. Hovoril som, že za prvý polrok je strata železníc 1,3 miliardy. Žiadal som istú predstavu od ministerstva, istý prehľad, ako sa bude vyvíjať finančná situácia železníc. Získal som ju napríklad na samotných železniciach. Ak by sme prijali takúto dikciu príslušného ustanovenia, členovia správnej rady - opakujem ešte raz - najvyššieho orgánu železníc, budú dlhé roky pracovať zadarmo. Mám veľmi vážne pochybnosti o náležitom vzťahu tohoto vrcholového orgánu k samotným železniciam.

Po piate: v § 6 odsek 1 doplniť nový bod, ale to už povedal pán Duka-Zólyomi, nebudem to čítať, je to jeho návrh.

V § 6 odsek 2 ponúkam dve alternatívy. Tú druhú prečítal pán Duka-Zólyomi. Moja znie - § 6 odsek 2 nahradiť textom: "Správna rada predkladá vláde prostredníctvom ministerstva na schválenie projekty reštrukturalizácie a rozvoja železníc, ako aj ich privatizácie. Na požiadanie predkladá ministerstvu aj ďalšie správy a informácie, predovšetkým o hospodárení železníc a použití prostriedkov zo štátneho

rozpočtu." Je to jednoznačné zjednodušenie celého odseku, ktoré, myslím si, vystihuje to, o čo v tomto prípade ide.

Bod 7 predniesol pán Duka-Zólyomi, je to teda jeho návrh, nebudem ho čítať. Podobne bod 8 - vypustiť písmeno b/. Chcel by som len pri tejto príležitosti poukázať na to, že doslova písmeno b/ môžeme nájsť v zákone 51 z roku 1964. Je to v tomto zákone úplne nadbytočné.

Ďalší môj návrh - deviaty: § 7 odsek 2 nahradiť textom: "Generálneho riaditeľa a jeho zástupcu vymenúva a odvoláva správna rada." Domnievam sa, že ak by bola správna rada kreovaná vládou, že už by mala mať plnú kompetenciu na to, aby mohla menovať generálneho riaditeľa železníc. Je to obvyklé aj inde v Európe. Na drvivej väčšine európskych železníc je to tak.

V § 7 odsek 3 doplniť o text: "Generálny riaditeľ môže delegovať právomoc zastupovania železníc v určitých veciach na nižšie organizačné zložky." Keď si pozriete dikciu tohoto odseku, zdá sa, ako keby generálny riaditeľ železníc bol jediným predstaviteľom železníc vo všetkých veciach. Máte to tam v odôvodnení - aj v niektorých takých kompetenciách, ktoré už dnes majú prednostovia železničných staníc.

Podobne § 7 odsek 4 doplniť o text: "V uvedených oblastiach môže delegovať právomoc na nižšie organizačné zložky." Je to jednoznačnejšie, aby tu nevznikali pochybnosti.

Bod 12 je obsiahnutý v návrhu pána Duka-Zólyomiho, nebudem ho čítať.

Bod 13 - v § 8 navrhujem vypustiť bez náhrady písmeno d/. Fakt je ten, že sa tam hovorí o všeobecnom ohrození, fakt je ten, že sa tam hovorí o nariaďovacej povinnosti riadiacim pracovníkom železníc. Tých sú tisíce. Vo výbore som žiadal, aby buď bola odvolávka na zákon, ktorý hovorí o otázkach všeobecného ohrozenia, a aby boli vedúci pracov-

níci špecifikovaní. Domnievam sa však, že to sú záležitosti, ktoré nemusia byť v zákone, ktoré ho zbytočne zneprehľadňujú a komplikujú. Odporúčam toto písmeno vypustiť.

K § 8 - nadpis odporúčam zmeniť na "Vzťah ministerstva k železniciam". Totiž samotná pôsobnosť ministerstva je definovaná v inom zákone - v zákone o pôsobnosti orgánov štátnej správy.

Bod 15 - medzi paragrafy 9 a 10 odporúčam vložiť nový paragraf, ostatné logicky prečíslovať. Znenie by bolo: "Na Železnice Slovenskej republiky sa vzťahujú právne predpisy upravujúce postavenie a právne pomery štátneho podniku primerane, ak tento zákon nestanoví ináč." Text pod čiarou bude znieť - odvolávka 6: "Napríklad zákon číslo 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení zákona číslo 92/1991 Zb., vyhláška 119/1988 o hospodárení s národným majetkom v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky o finančnom hospodárení štátnych podnikov číslo 175 z 27. júla 1993." Tento návrh dávam z dvoch dôvodov. Po prvé - je tam viacero nejasných ustanovení týkajúcich sa narábania s pojmami základný majetok, kmeňový majetok. Môžete to čítať aj v jednej z pripomienok alebo návrhov legislatívneho odboru. Veľmi zle sa narába, podľa môjho názoru, s tým, ako sa bude základné imanie zvyšovať alebo znižovať a naozaj je úplne evidentné - a upozornila ma na to pracovníčka ministerstva dopravy v národohospodárskom výbore, že takúto pasáž má aj český zákon, že budeme môcť tento zákon skrátiť o paragrafy 11, 12, 13, odseky 4 a 5 paragrafu 15. Keď vám ukážem nariadenie vlády číslo 175 z tohoto roku, budete tam temer doslovne čítať paragrafy 11, 12 a 13. Návrh sa teda jednoznačne zjednoduší a tieto nepresnosti vypadnú.

Bod 16 - § 10 odporúčam doplniť o nasledujúci text: "Náklady na železničné zdravotníctvo hradí do času zriadenia Železničnej zdravotnej poisťovne štát účelovou dotáciou zo štátneho rozpočtu."

Bod 17 - v prípade akceptovania bodu 15, čo je teda odvolávka na zákon o štátnom podniku, vypustiť bez náhrady paragrafy 11, 12, 13 a odseky 4 a 5 § 15.

Bod 18 - § 14 odsek 3 poslednú vetu odporúčam vypustiť.

Bod 19 - § 14 odsek 4 nové znenie: "Železnice prevedú zostatok rezervného fondu Železníc Slovenskej republiky, štátny podnik, do rezervného fondu železníc." Odporúčam takto celkom zjednodušiť celý ten odsek. Keď si ho pozriete, je komplikovaný, je formulovaný tak, že vyvoláva predstavu, ako keby predpokladal, že železnice v prípade, že budú preberať nenulový zostatok bývalého Fondu kultúrnych a sociálnych potrieb zo štátneho podniku, budú musieť povinne zriaďovať sociálny fond. Domnievam sa, že zákon jasne hovorí, že železnice môžu zriaďovať akékoľvek fondy. Keď si pozriete predlohu, môžu akokoľvek presúvať medzi týmito fondami peňažné prostriedky. Podľa môjho názoru sa to jasne zjednoduší.

Navrhujem aj v bode 20 alternatívu, ktorá je bližšia aj odborom, ktorá rieši tento prípad. Ak by niekto mal strach, že vznikom novej organizácie z tohoto zákona bude možné prevziať aj nejaký nenulový zostatok zo súčasného Fondu kultúrnych a sociálnych potrieb, aby sa tie prostriedky využili len na sociálne účely, toto rieši, podľa môjho názoru, právne čisto môj návrh číslo 20, ktorý znie: "Ak vo Fonde kultúrnych a sociálnych potrieb železníc Slovenskej republiky, štátny podnik, bude v čase likvidácie tohoto podniku nenulový zostatok, železnice zriadia sociálny fond." Za odsek 1 § 14 by mal byť zaradený odsek v znení, ktoré som prečítal, a odseky 2, 3, 4, 5 prečíslovať na 3, 4 a 5.

Bod 21 - navrhujem odsek 3 vypustiť. Odsek 3 rieši to, že do zástavy nemôže byť daná dopravná cesta. Pýtam sa: Čo, keď už dnes je? Osobne mám dosť signálov, že niektoré časti dopravnej cesty sú. Tento zákon hovorí striktne, že nesmú

byť. Ale pýtam sa: Čo, keď sú? A po druhé - dovoľte - trošku mi z toho trčí aj ekonomický paradox. Poviem vám úprimne, že železnice by mohli byť celkom rady, ak nejakú lokálnu trať, ktorú si teraz načisto vymyslím, povedzme Spišská Nová Ves - Levoča, by Všeobecná úverová banka bola ochotná zobrať do zástavy a dať železniciam nejakú injekciu na nejakú modernizáciu inej, hlavnej trate. Veď, keď to banka zoberie do zástavy, to znamená, že keď železnica nebude schopná úver splácať, banka si zoberie túto železnicu a vlastne dnes veľmi nerentabilná železnička Spišská Nová Ves - Levoča bude privatizovaná. Čiže, vidím v tom aj taký ekonomický paradox, nedomyslenie. Prečo by sme mali niečo také do odseku 3 tlačiť? Odporúčam toto vypustiť, nehovoriac o tom, že na úrovni zákona sa mi to zdá aj veľmi, veľmi zbytočne detailné.

Bod 22 sa týka § 18. Na § 18 chcem osobitne upriamiť vašu pozornosť. Aj ministerstvo nahradzuje nový text, myslím, že tento nový text nájdete v bode 40 spoločnej správy. Ďalší text navrhol pán Duka-Zólyomi. Text, ktorý navrhlo ministerstvo znie: "Železnice po prerokovaní s Ministerstvom dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky predložia vláde návrh sanačných opatrení." Podľa mňa je to nekonkrétne, nezáväzné, nič z toho nevyplýva. Považujem túto formuláciu za nevhodnú. Jednu formuláciu podal pán Duka-Zólyomi, tú budem čítať ako jeho pozmeňovací návrh.

V mojom návrhu navrhujem dva texty § 18. Ak dovolíte, veľmi stručne uvediem, o čo tam ide. Ide o to, že železnice v infraštruktúre potrebujú peniaze na štyri veci: na údržbu, na opravu, na modernizáciu a rozvoj. Dve veci takpovediac prozaické, každodenné a dve rozvojové. Celý problém je v tom, že na jednej strane by sa štát rád zbavil príspevkov aspoň na údržby a opravy, ale železnice to dnes nevyhnutne potrebujú, ani dnes na to nemajú peniaze. Na druhej strane je objektívne žiadať od železníc, aby dobre hospodárili, gazdovali aj v oblasti infraštruktúry. Myslím si, že na úrovni tohto zákona stačí odkryť priestor, že účelové

prostriedky môžu ísť do infraštruktrúry, ktoré budú každý rok v štátnom rozpočte špecifikované a veľmi prísne účelovo viazané, a myslím si, že na dlhé roky bude problém v tomto zmysle dostatočne vyriešený.

Ak by sme prijali návrh pána ministra alebo ministerstva dopravy, železnice by nevideli zo zákona isté dvierka na to, aby štát prispieval do dopravnej cesty. Takto to jednoducho poviem. Najvhodnejší sa mi javí text v bode 22: "Štát poskytuje dotácie do okruhu dopravnej cesty /údržba, opravy, modernizácia a rozvoj železničnej dopravnej cesty/ účelovo a v rozsahu schválenom v štátnom rozpočte na príslušný rok." Tam je siahodlhé odôvodnenie, nemienim to čítať. Ponúkam aj druhý text, druhú alternatívu, ak by neprešla táto: "Finančné prostriedky na údržbu, opravy, modernizáciu a rozvoj železničnej dopravnej cesty potrebné na zabezpečovanie cieľov koncepcie dopravy, medzinárodných záväzkov a na plnenie dôležitých záujmov štátu sa kryjú z výnosov železníc a dotáciou štátu v rozsahu schválenom zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rok."

V § 19 odporúčam odsek 2 vypustiť. Súvisí to s úhradami za dopravnú cestu. Toto je naozaj nebezpečná pasáž, súvisí so započítavaním alebo nezapočítavaním zisku za úhradu dopravnej cesty. Naozaj je lepšie na úrovni zákona sa tomu vyhnúť a túto vetu vypustiť.

Bod 25 - v § 21 ods. 1 odporúčam nahradiť textom "Zmluvu so železnicami uzatvára minister po schválení vládou Slovenskej republiky na dobu 1 až 5 rokov, prvýkrát na rok 1994. Zmluva musí byť podpísaná oboma stranami najneskôr jeden mesiac pred začiatkom aktuálneho časového obdobia, na ktoré sa uzatvára, prvýkrát do 31. januára 1994." Odporúčam, aby ste porovnali, povedzme, tento text s tým, ktorý tam je. Myslím si, že buď by sme nemali vôbec takéto neurčité texty do zákonov prijímať, alebo ich potom prijmime v konkrétnej,

náležitej podobe tak, aby bolo jasné dokedy, kto je zodpovedný a ako sa má postupovať.

Bod 26 predniesol pán Duka-Zólyomi, preto ho vynechám.

Na záver mám ešte návrh, ktorý vyplynie alebo nevyplynie z toho, či prijmeme ustanovenia, ktoré vydávanie taríf prisúdia železnici nie ministerstvu. Ak schválime ustanovenia, ktoré zaviažu železnicu vydávať tarify, potom celý text zákona odporúčam uviesť ako článok 1 a doplniť nový článok 2, ktorý bude znieť - to je môj návrh v bode 27 pripomienok, ktoré máte: "V zákone číslo 51/1964 o dráhach v znení zákona číslo 104/1974 Zb. sa v § 4 odsek 2 vypúšťa slovo "tarify" a v § 5 sa vypúšťa odsek 4. Odsek 5 v § 5 sa prečísluje na odsek 4. To sú pasáže alebo ustanovenia, ktoré prisudzujú povinnosť ministerstvu vydávať tarify, teda tieto by v zákone 51/1964 stratili platnosť.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi Dzurindovi za prednesené pripomienky. Bola to "guľometná paľba, ktorú na nás spustil". Nemyslím v zlom, len rýchlosť, ako ste to predkladali.

Hlási sa niekto ďalší do rozpravy? Pani poslankyňa Ištoňová.

Poslankyňa A. Ištoňová:

Vážené kolegyne a kolegovia,

mala by som jeden pozmeňovací návrh k zákonu o Železnici Slovenskej republiky, a to k § 2 ods. 1 písm. a/, je to bod 2.13, ktorý navrhujem zmeniť nasledovne: "zabezpečovanie

úplnej zdravotníckej starostlivosti o pracovníkov v zariadeniach železničného zdravotníctva". Pôvodný text znie "zabezpečovanie osobitnej zdravotnej starostlivosti o pracovníkov vybraných profesií". Ide o to, že celý tento pojem o zdravotnej starostlivosti si môže železnica dať do kolektívnej zmluvy, teda nemôžeme to považovať za nejaké kondičné kúry. Ide tam o všetkých pracovníkov, ktorí pracujú v železnici. Spoločný spravodajca neodporučil bod spoločnej správy prijať - myslím, že je to bod, v ktorom sa v § 2 hovorí, že treba vypustiť odsek 3. Môj návrh by som zdôvodnila nasledovne: Formulácia v odseku 3 potláča obchodno-podnikateľský charakter železníc. Železnice musia mať možnosť odmietnuť prepravu nesolventných partnerov, inak by sa nikdy nedostali z druhotnej platobnej neschopnosti.

Toto sú dva pozmeňujúce návrhy, ktoré predkladám. Ďakujem pekne.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni Ištoňovej. Pán poslanec Šebo.

Poslanec J. Šebo:

Kolegyne, kolegovia,

sťahujem časť pozmeňovacieho návrhu, ktorým som žiadal prerušenie schôdze na zoradenie jednotlivých pripomienok podľa paragrafov. Podľa názoru kolegov by to neúmerne predĺžilo rokovanie.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Hlási sa niekto ďalší do rozpravy? Faktická poznámka - pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

K tomu opakovanému návrhu by som chcel povedať, že je mi to jedno, ale o 15 minút bude pripravené hlasovanie, ako ste navrhli - podľa paragrafov a prehľadne. Do 15 minút je to možné pripraviť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Osobne sa domnievam, že kvôli tomu, aby sme zase nemuseli veľmi rýchlo pristupovať k novelizácii, bude lepšie, keď spracujeme jednotlivé pripomienky a, samozrejme, že aj pán minister sa k nim bude musieť vyjadriť. Ale stále je ešte otvorená rozprava. Hlási sa niekto do rozpravy?

/Nikto./

Ak nie, uzatváram rozpravu. Chce sa k rozprave vyjadriť pán minister teraz alebo po spracovaní pripomienok?

Minister dopravy, spojov
a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vyjadrím sa po prestávke.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Teraz prerušujem schôdzu na 15 minút, to znamená do 16.40 hodiny. Prosím o dochvíľnosť, aby sme mohli pokračovať v rokovaní. Na návrh pána predsedu pokračujeme o 16.45 hodine.

Dámy a páni, ešte jedna informácia, ktorú si dovolí predniesť pani poslankyňa Mušková. Včera došlo k jednému malému omylu alebo opomenutiu. Odhlasovali sme účinnosť zákona od 1. októbra, čo je technicky nereálne, a preto poprosím,

aby sa kluby počas tejto prestávky poradili o tom, či sú poslanci ochotní - pani poslankyňa Mušková ako spoločná spravodajkyňa povie, o aký návrh ide - vrátiť sa k tomuto problému.

Prosím pani poslankyňu Muškovú.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážený člen vlády,

včera pri hlasovaní sme neschválili návrh pána poslanca Zselenáka, ktorý spájal zmenu účinnosti zákona o navrátení majetku cirkvám s referendom. V tejto súvislosti, keď som si prešla výsledky hlasovania, som zistila, že sme potvrdili pôvodnú navrhovanú účinnosť zákona, teda 1. október 1993, čo je už zajtra. Podľa § 3 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov najskorší možný začiatok účinnosti zákona je deň jeho vyhlásenia, neskorší deň účinnosti možno ustanoviť, teda žiadny zákon nemôže nadobudnúť účinnosť pred dňom vyhlásenia zákona. Vážené kolegyne, kolegovia, nič by nám v tom nemalo brániť, aby sme túto chybu veľmi jednoducho a hlasovaním bez rozpravy napravili. Môj návrh znie, aby sme zmenili včerajšie uznesenie Národnej rady týkajúce sa tohoto zákona v tom zmysle, že § 12 znie: "Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. novembra 1993." Prosím vás o podporu tohto môjho návrhu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Bárány, sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

vo veci samej by som veľmi rád súhlasil, skutočne, mierne povedané, schválili sme hlúposť, zajtra by tento zákon mal byť účinný. Právne si však neviem dosť dobre predstaviť, podľa nášho rokovacieho poriadku, že by sme sa vracali ináč ako novelizáciou k hlasovaniu o čomkoľvek, čo sme schválili. Práve týmto spôsobom sme postupovali niekoľko hodín predtým pri zákone o zbraniach a strelive, a preto sa tam ani neumožnilo hlasovať o ďalšej otázke. Neviem si dosť dobre formálno-právne predstaviť, ako sa môžeme k tejto otázke vrátiť. Ak sa podarí nájsť túto cestu, vo veci samej niet sporu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, včera pri zákone o zbraniach a strelive to bolo niečo iné. Ak si pamätáte, v minulom alebo predminulom roku bol federálnym parlamentom odhlasovaný Trestný poriadok, ktorý takisto nenadobudol účinnosť, resp. nadobudol účinnosť a vôbec ešte nebol vydaný v Zbierke zákonov a bol chaos na polícii, na prokuratúre aj na súdnictve. Toto skôr považujem za chybu opomenutia parlamentu, ktorá je takýmto spôsobom ľahko napraviteľná. Tu o nič nejde. To by sa prakticky dalo urobiť možno aj technickým zákrokom, keby sme to neboli oznámili teraz poslancom. Chceli sme ísť tou cestou, aby to poslanci riadne odhlasovali, aby nadobudol účinnosť tým dňom, ako povedala pani poslankyňa.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Brňák - a potom už je prestávka.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predsedajúci,

viackrát v tomto parlamente, pokiaľ sa zistila očividná chyba - k čomu by, samozrejme, nemalo dochádzať - sa takéto prípady dodatočne reparovali. Netvrdím, že je to výslovne správny krok, ale viac takýchto precedensov tu už existuje. Ak si spomenieme, nakoniec aj nepriamo v spojitosti s prijímaným pôvodným návrhom zákona o menách a priezviskách tiež sa dodatočne revokovalo hlasovanie o niektorých pozmeňovacích návrhoch. Chcem povedať, že tento návrh zákona, ktorý bol včera odsúhlasený, doteraz nie je platný, nie je účinný, a myslím si, že na tejto schôdzi takáto skutočne technická chyba by mohla byť opravená.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán Peter Brňák povedal presne to, čo som chcel povedať. Páni poslanci, pani poslankyne, zákon ešte nie je platný, nie je podpísaný. Petra spresňujem - toto je piaty prípad, keď sa vraciame k hotovému zákonu. Pri menách to bolo na zákrok pána Fogaša, keď sme sa znovu vrátili k zákonu. Prosím, nerobme z toho problém, neporušujeme rokovací poriadok, doplňme zákon dňom účinnosti od konkrétneho termínu.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu poslancovi. Prestávka je do 16.45 hodiny.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby ste zaujali svoje miesta. Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 91 poslancov, teda sme uznášaniaschopní.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

bol tu návrh pani poslankyne Muškovej - chcel by som upozorniť na jednu vec. Návrh, ktorý predniesla pani poslankyňa Mušková, technicky rieši problém, ktorý sme si sami vyrobili a pritom nemení zmysel ani znenie zákona, ani jeho obsah. Problém je totiž v tom, že jediná cesta ako to vyriešiť bez toho, že by sme teraz hlasovali o zmene účinnosti tohto zákona, teda dátumu, odkedy bude účinný, je, že prezident vzhľadom na to, že je tam technická chyba, zákon nepodpíše, vráti ho a bude sa to točiť o tri týždne dlhšie. Dokonca ho nepodpísal ani predseda parlamentu.

Preto prosím pani poslankyňu Muškovú, aby ešte raz predniesla svoj návrh a plénum hlasovaním rozhodne o tom, či akceptuje návrh alebo nie.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Chcem pozmeniť § 12 včerajšieho zákona, ktorý má znieť: "Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. novembra 1993." Aby nedošlo k nedorozumeniu, ide o zákon o cirkvách.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni. Ide o včera odsúhlasený zákon

o vrátení majetku cirkvám, ku ktorému sa teraz vrátime. Vieme všetci, o ktorý zákon ide.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 100 poslancov.
Kto je za prednesený návrh pani poslankyne Muškovej?
Za návrh hlasovalo 74 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval žiaden poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali pozmeňovací návrh pani poslankyne Muškovej k otázke nadobudnutia účinnosti zákona.

Vraciame sa k rokovaniu o zákone o železniciach, ktorý sme predtým prerokúvali. Pýtam sa pána ministra, či sa chce vyjadriť k rozprave.

Minister dopravy, spojov
a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

ak dovolíte, nebudem reagovať na invektívy, s ktorými na mňa vystúpil pán poslanec Dzurinda, lebo by to bolo pod moju úroveň. Domnievam sa, že táto záležitosť si zaslúži pozornosť v mandátovom a imunitnom výbore, lebo jednoducho sa to nesluší. Ale to nie je moja otázka. Veľmi by som prosil, keby v budúcnosti spravodajskou správou nebol poverený poslanec, ktorý je vopred tendenčne zaujatý. Je totiž veľmi netradičné, ak pred prerokúvaním zákona tento poslanec publikuje v tlači svoje zásadné negatívne stanoviská a zásadné negatívne výhrady. Tento zákon ešte nebol prerokúvaný a on

ako spoločný spravodajca už vopred tendenčne ovplyvňuje verejnosť. Myslím si, že takýto stav je prinajmenšom nie korektný. Toto tiež by som dal na uváženie, samozrejme, bez práva vám niečo nariaďovať alebo navrhovať.

Dovoľte k problematike jednotlivých pozmeňovacích návrhov. Spoločná správa ústavnoprávneho, národohospodárskeho, poľnohospodárskeho výboru, výboru štátnej správy a samosprávy, právnej ochrany a bezpečnosti uplatnila značné množstvo pozmeňovacích návrhov - spolu 47. Naprostá väčšina z týchto návrhov v podstate precizuje tento zákon, vylepšuje ho a kvalitatívne ho povyšuje. S naprostou väčšinou týchto pozmeňovacích návrhov možno súhlasiť. Niektoré odporúčajúce návrhy neodporúčam prijať. Zdôvodním ktoré a prečo.

Neodporúčam prijať bod číslo 31 spoločnej správy "kmeňového" nahradiť slovom "základného" z dôvodu právnej správnosti. Pojem "kmeňové imanie" je používaný zo zákona číslo 111/1990 Zb. o štátnom podniku, kde v § 6 ods. 3 sa hovorí: "Čistá hodnota majetku zvereného podniku pri jeho založení tvorí kmeňové imanie." Keďže hovoríme o Železniciach Slovenskej republiky, je tento pojem terminologicky a právne správny. Pojem "základné imanie", o ktorom sa hovorí v súvislosti so zriadením železnice ako subjektu svojho druhu, je v súlade s § 2 nariadenia vlády číslo 175/1993 Zb. o finančnom hospodárení štátnych podnikov. Preto tento bod 31 neodporúčam prijať.

Rovnako neodporúčam prijať bod číslo 33, a to z nasledovných dôvodov: Financovanie príspevku na svoje osobné potreby pracovníka neodporúčam prijať so zdôvodnením, že zákon číslo 14/1993 Z. z. o štátnom rozpočte v § 8 odsek 2 určuje štátnym podnikom poskytnúť pracovníkovi zo zisku príspevok. To je 1 500 korún ročne každému pracovníkovi. Pretože novozriadený subjekt Železnice Slovenskej republiky nie je štátnym podnikom, ale organizáciou svojho druhu sui gene-

ris, toto nie je možné mechanicky uplatniť v § 8 ods. 2 tohoto návrhu zákona.

Ďalej neodporúčam prijatie bodu 44, kde návrh znie rozšíriť o textáciu "rádiové siete", pretože týmto by sme nepriamo novelizovali zákon číslo 110 o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov. Toto je nežiadúce premietať do tohoto návrhu zákona o železniciach. Zákon o telekomunikáciách bude samostatne riešený v samostatnom zákone. Do súčasnosti je to riešené jeho novelizáciou.

To by boli pripomienky alebo stanoviská k spoločnej správe.

K pripomienkam jednotlivých pánov poslancov a paní poslankýň mám nasledovné odporúčania - budem to uvádzať nie v poradí poslancov, ale v poradí, ako ide textácia jednotlivých častí návrhu zákona.

Pán poslanec Gazdík v § 2 časti 2.7 odporúčal prenájom nehnuteľností a hnuteľností. Ak niekto chce prevádzkovať prepravu na železniciach, pokojne si môže kúpiť lokomotívu a môže si pokojne kúpiť vagóny, ale nevidím dôvod, prečo by železnica mala prenajímať to, s čím vlastne uskutočňuje svoju hlavnú obchodnú činnosť, to znamená prepravu osôb alebo nákladov. Tento návrh neodporúčam prijať.

Návrh pani poslankyne Ištoňovej v tom istom paragrafe, časť 2.13, kde navrhovala zabezpečenie úplnej osobitnej zdravotnej starostlivosti, opäť neodporúčam prijať, pretože osobitná zdravotná starostlivosť je problematikou železničného zdravotníctva, ale úplná osobitná starostlivosť je pojmove niečo úplne odlišné. Tam by sme sa dostávali ďaleko nad rámec tejto problematiky.

K problematike správnej rady uplatnili viac pripomienok páni poslanci Duka-Zólyomi, pán poslanec Gazdík a tieto pripomienky a stanoviská sa nachádzajú aj v stanovisku alebo odporúčaní pána poslanca Dzurindu. Prečo je navrhnutých 9 členov správnej rady a nie ináč a prečo je konštruovaná takto a nie ináč? Otvorene povedané odpozorovali sme, akým spôsobom sú konštruované správne rady železníc v iných európskych krajinách a snažili sme sa vyvarovať toho, čo sa tam neosvedčilo. Neosvedčili sa veľké správne rady, pred tým nás veľmi dôrazne varovali, teda mňa osobne, aj spracovateľov, vedúci pracovníci aj ministri dopravy týchto krajín, predovšetkým Nemecka a Spolkovej republiky Rakúsko. Rakúsko má pre porovnanie 18-člennú správnu radu, z ktorých 12 členov menuje minister, 6 sú pracovníci železníc. Pred týmto počtom ma rakúsky minister dôrazne varoval, pretože je to obrovský počet. Kvalita správnej rady počtom jej účastníkov nenarastá, práve naopak, klesá. Takže on osobne bol toho názoru, že nad 10 je to mimo rámec. Preto sme odporúčali 9 členov a takto to bolo prerokované a schválené aj vo výboroch Národnej rady s tým, že 6 členov správnej rady sú odborníci a 3 sú volení zástupcovia z radov zamestnancov železníc.

Rozširovanie tohoto počtu nie je adekvátne a už vôbec nie je adekvátne predpisovať, že tam majú byť zástupcovia odborov. Z akého dôvodu? Odbory sú dôsledne mimo diania hospodárskej subjektivity a v zmysle Listiny ľudských práv a slobôd štát nemá právo odborom prikazovať, rozkazovať alebo nariaďovať. Ak do zákona obsiahneme, že prikazujeme odborom a rozkazujeme im, že musia byť v správnej rade, vlastne sa dostávame nad rámec tejto základnej listiny, a to by nebolo v poriadku.

Druhá záležitosť je, že samotné železnice v Slovenskej republike majú šesť odborových organizácií, odborových zväzov. Teda, ak by sme to aj prijali, zástupcu ktorého od-

borového zväzu tam poveríme? Situácia je neprehľadná. Do tretice, ak pracovníci a zamestnanci železníc sa rozhodnú, že si zvolia všetkých troch svojich predstaviteľov z radov odborov, je to ich problém. Takto budú mať troch predstaviteľov odborových zväzov. Do tejto záležitosti ministerstvo ani vláda vstupovať jednoznačne nemá.

K pripomienke pána poslanca Gazdíka z § 6 vypustiť body f/, g/ a h/ - to je jednoznačne v kompetencii správnej rady. Vypustenie týchto bodov neprichádza do úvahy. A navyše, nie je možné, aby problematika tarifnej a cenovej politiky bola obsiahnutá v kompetencii správnej rady, pretože prostredníctvom tarifnej a cenovej politiky štát predsa realizuje štátnu dopravnú politiky, vrátane koncepcie rozvoja dopravnej politiky. Ak by sa toto ponechalo v kompetencii len správnej rady, v podstate by to mohlo viesť k naprosto nevyváženému stavu v oblasti dopravných štruktúr a prerozdeľovania dopráv medzi ekologicky vhodnejšiu, napríklad elektrifikovanú železnicu a diaľničnú, cestnú alebo inú dopravu. Takže toto do tejto časti nepatrí.

Toto isté sa týka pripomienky pána Duka-Zólyomiho ohľadom taríf. V oblasti nákladných taríf platí už deregulácia, v súčasnosti železnica má právo správať sa trhovo. Aké tarify si nasadí, to je jej problém, musí zarábať na seba. A v oblasti osobnej dopravy štát má mať právomoc ovplyvňovať tieto tarify prostredníctvom ministerstva, pretože tým môže uplatňovať svoju dopravnú politiku, ale napríklad aj sociálnu politiku.

Rad pripomienok sa prekrýva s pripomienkami pána poslanca Dzurindu, takže k týmto bodom by som sa v podstate nevyjadroval. V § 8 vypustenie bodov b/ a c/ navrhoval pán poslanec Duka-Zólyomi aj pán poslanec Gazdík. Opäť z dôvodov, ktoré uvádzam, neodporúčam prijať tento pozmeňujúci návrh. V oblasti § 8 časť C sa týka taríf cestovného zamest-

nancov železníc a organizácií podieľajúcich sa na činnosti železníc, poberateľov dôchodku, ako aj ich rodinných príslušníkov. Slovensky povedané ide o "režijky". Potvrdzovať tieto "režijky" by mal mať v kompetencii minister, ministerstvo dopravy. Je pochopiteľné, že u pracovníkov železníc táto vec bola braná vždy ako určitá cechová výsada. Takže do tejto problematiky zasahovať nie je odôvodnené negatívnym spôsobom zo strany ministerstva ani vlády, a to tým skôr, že na "režijkách" železničiarov ekonomika železníc nestojí a nepadá. Je to skôr také prestížne cechové postavenie, ktoré vedenie ministerstva nezamýšľa spochybňovať.

Pripomienku pána poslanca Klimana ohľadom § 9 a časti II - možno akceptovať, pretože vecne je to správne. Je to možné optimálnejšie obsiahnuť v záverečnej časti, kde sú spoločné a záverečné časti ustanovenia. Problematiku použitia zisku na finančné a ostatné pracovné príspevky som vysvetlil už v predchádzajúcej časti - neodporúčam to. Problematika rezervného fondu a jeho prenosu z Fondu kultúrnych a sociálnych potrieb - Fond kultúrnych a sociálnych potrieb končí, čiže ďalej už nebudeme s ním pokračovať.

V § 18 bol návrh na vypustenie slova "predovšetkým" - podľa návrhu pána poslanca Duka-Zólyomiho. Vypustenie tohto slova neodporúčam, pretože, ak by sme ho vypustili, pritvrdili by sme dikciu. Znela by: "...medzinárodným záväzkom na plnenie dôležitých záujmov štátu, sa kryjú úhradami za používanie železničnej dopravnej cesty". A čo, keď sa to nevykryje? S tým slovom "predovšetkým" je voľnejšia dikcia, a toto slovo tam má svoje odôvodnenie.

Problematika právneho pokračovania železníc Slovenskej republiky a právnych a pracovno-právnych vzťahov a nadväzností vyplýva priamo z textácie zákona. Ak sa rušia bez likvidácie a právnym pokračovateľom sú Železnice Slovenskej republiky zriadené zo zákona, tým automaticky prechádzajú prá-

va a povinnosti ako majetkové, tak pracovno-právne. Takže takáto dikcia je tam v podstate nadpočetná.

K značnému množstvu pripomienok a pozmeňovacích návrhov, ktoré uplatnil pán poslanec Dzurinda - naprostú väčšinu týchto pripomienok sme prerokovali v národohospodárskom a rozpočtovom výbore. Tieto pripomienky tam neboli akceptované a opätovne zaznievajú na pléne. Je to jedna z možných foriem, ale domnievam sa, že v podstate iba zdržujúca, pretože národohospodársky a rozpočtový výbor sa naprostou väčšinou týchto pripomienok zaoberal. Pozastavil by som sa pri celom rade z nich.

Rozšírenie správnej rady na 11 členov s ich menovaním a odvolaním vládou - o tom som sa už zmienil. Ak ministerstvo je gesčný rezort za rozvoj dopravy a za štátnu dopravnú politiku, má mať právo a kompetencie menovania, odvolávania týchto členov, vrátane predsedu a riaditeľa. Tam nevidím dôvod, prečo tieto kompetencie a zodpovednosti prenášať na vládu. To by vláda potom musela v podstate rozhodovať o každom kroku.

Presne to isté sa týka pripomienky vymenovávania a odvolávania členov správnej rady, predsedu správnej rady vládou. Členom správnej rady nevzniká pracovný pomer a prislúcha im za výkon odmena, ktorú stanoví vláda. Opäť vláda už by pomaličky rozhodovala o celom dianí, čo sa má diať na dráhe. Ak dráha nebude dobre hospodáriť, tak členovia správnej rady majú smolu. Oni sa musia snažiť o to, aby dráha hospodárila dobre a potom takéto problémy mať nebudú.

Pripomienku k § 6 ods. 2 neodporúčam obsiahnuť, pretože táto dikcia je nadpočetná. To isté sa v podstate týka otázky regulovania taríf a taríf, to sa vydáva na úrovni inej.

Pripomienka k § 7 ods. 2: "Generálneho riaditeľa a jeho zástupcu vymenúva a odvoláva správna rada". Vyjasnime si postavenie Železníc Slovenskej republiky v hospodárskom mechanizme celého systému Slovenskej republiky alebo ktoréhokoľvek iného štátu. To je organizácia, ktorá má ústredný strategický význam, ktorá tvorí dopravnú chrbticu každého štátu, a teda štrukturovanie štátnej dopravnej politiky a rozvoj dopravnej sústavy železníc vôbec jednoznačne má byť v kompetencii príslušného rezortu, ktorý sa, samozrejme, zodpovedá svojej vlastnej vláde. Čiže, aby generálneho riaditeľa odvolávala a vymenovávala správna rada, je naprosto irelevantné. To je možné pri podnikoch hospodárskeho charakteru - nechcem to degradovať - alebo pivovaru, ale na železnici v žiadnom prípade nie.

Problematika generálneho riaditeľa, že môže menovať a delegovať svoje právomoci na ďalšie nižšie organizačné zložky - to je predsa prirodzené. Nie je to tu potrebné uvádzať, presne tak, ako v poverení každého ministra nie je uvedené, čo má minister právo delegovať na ďalšie zložky ministerstva alebo na podriadené organizácie. Ak by ste sa dostali do takýchto podrobností, tak to sú proste textové nadpočetnosti, ktoré sú tu zbytočné. To isté sa týka § 7 ods. 4.

K § 8 - vypustenie písmena c/ a písmena d/ neodporúčame. V písmene d/ je odvolávka na "všeobecné ohrozenie". Ministerstvo a minister má mať právomoc v osobitných prípadoch všeobecného ohrozenia, aby mal možnosť okamžite a pružne o tom rozhodovať. Mám na mysli napríklad ohrozenie štátu, ohrozenie územia živelnou pohromou, ekologickú katastrofu. Toto sú veľmi závažné záležitosti, ktoré rezortný minister má mať v právomoci.

K § 8 - zmena nadpisu "Vzťah ministerstva k železniciam" - nedomnievam sa, že zmena tohto nadpisu je vhodnejšia. Myslím si, že pôvodný je vyhovujúci.

Medzi § 9 a § 10 vložiť nový samostatný § 9 s textáciou, že na Železnice Slovenskej republiky sa vzťahujú právne predpisy upravujúce postavenie a právne pomery štátneho podniku - ak by to tak bolo, potom nemusíme vydávať zákon o železniciach a môžeme pokojne ponechať štatút štátneho podniku, ale ten by železniciam nemohol vyhovovať, pretože železnice sú sui generis úplne osobitný podnik, na ktorý sa 100-percentne nehodí ani zákon o štátnych podnikoch, ani problematika akciových spoločností.

Problematika železničného zdravotníctva - pri tomto bode by som sa pozastavil trošku dlhšie. Železničné zdravotníctvo mali vo svojich pripomienkach pán Duka-Zólyomi, aj pán Gazdík a pán Dzurinda. Ide o požiadavku bývalých federálnych, teraz odborových zväzov železníc, nejde o požiadavku železničného zdravotníctva a nejde o požiadavku pracovníkov železníc, aby sme si to vyjasnili. So všetkými týmito pracovníkmi dráhy som si túto problematiku veľmi detailne prerokoval, vrátane navštívenia ich pracovísk a prediskutovania s Lekárskou komorou železničného zdravotníctva. Pokiaľ bolo železničné zdravotníctvo včlenené do aparátu ČSD, vždy bolo na chvoste podujatia, pretože vždy mala prednosť koľajová podbíjačka pred tomografom alebo pred iným zdravotníckym zariadením. Tak aj železničné zdravotníctvo v podstate vyzeralo. Nie je to skutočne samochvála, ale fungovanie ako samostatnej organizácie železničného zdravotníctva od 1. januára tohto roku sa jednoznačne osvedčilo. Jednoznačne to podporujú pracovníci železničného zdravotníctva, aj samotní pracovníci železníc. Pracovníci železníc majú len obavu, aby neprišli o objekty a zariadenia železničného zdravotníctva. Také obavy mať nemusia. Budúci týždeň predkladáme návrh železničnej zdravotnej poisťovne, takže tam železničné zdra-

votníctvo bude samostatné, finančne fixné a bude mať svoje vlastné postavenie.

Záložné právo na majetok železníc neprichádza do úvahy. Železnice nie sú vlastníkom dopravnej cesty. Vlastníkom dopravnej cesty je štát a nie je možné, aby na vlastníctvo štátu a na dopravnú cestu uplatňovali záložné právo železnice. Pokiaľ niektorá trať sa ukáže ako nerentabilná, jej zrušenie alebo odovzdanie regiónom alebo mestám je možné bez najmenších problémov.

K problematike § 21 ods. 1 - je to údaj nadpočetný. Práve naopak, v návrhu zákona je uvedená textácia riešenia spôsobu sanácie. Nie je to laxné a nie to vágne. Je v záujme dráhy vypracovať sanačný projekt, tak aj v záujme vlastného ministerstva tento sanačný projekt dostať, a je to aj v záujme samotnej vlády, aby tento sanačný projekt sa tam dostal na prerokovanie. V opačnom prípade vláda sa vlastne nemá možnosť dozvedieť, aký je stav hospodárenia železníc, akým spôsobom vlastne je zabezpečený technický stav. Obsiahnutie len v rozpočte takým spôsobom, ako je to navrhované v pozmeňovacom návrhu, je nepostačujúce. Takýmto spôsobom to majú zabezpečené aj železnice ostatných európskych krajín, teda aspoň okolo nás sa nachádzajúcich.

Ešte k niektorým poznámkam pána Dzurindu, že problematika úhrady dopravnej cesty nie je odskúšaná a mala by byť v podstate zákonne nejako zafixovaná až po odskúšaní - to jednoducho nejde. Nejde to preto, lebo nemôže byť najprv jedno a potom druhé. Najprv musí byť prijatý legislatívny podklad a až na jeho základe môže začať fungovať ekonomické pôsobenie. To, že si pán poslanec nevie predstaviť tie väzby, je jeho problém, to je otázka jeho obmedzenej predstavivosti.

K otázke, že súčasne s týmto návrhom zákona mal byť predložený aj návrh novely zákona o dráhach - bol by som rád, ak by to bolo možné. Jednoducho to však možné nie je, pretože zákon o dráhach je podstatne širšie koncipovaný, ohromne zložitý. Nepodarilo sa to ani Českej republike. Nechcem sa do omrzenia odvolávať na Českú republiku, ale v tejto odbornej problematike úzko spolupracujeme. Prečo nie? Zákon o dráhach máme rozpracovaný v pokročilom štádiu. V priebehu tohto kalendárneho roku Národnej rade Slovenskej republiky budú predložené zásady tohoto zákona, a ak to pôjde dobre, možno aj samotný zákon.

Ďakujem vám, dámy a páni, za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánu ministrovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Vážení kolegovia poslanci,

chcel by som zareagovať len na spochybňovanie pána ministra o vhodnosti spoločného spravodajcu pri tomto zákone. On sedel dva roky pred voľbami v tomto parlamente a nepamätám si, že by niekedy predkladateľ zákona spochybňoval vhodnosť spoločného spravodajcu, o ktorom nakoniec rozhoduje príslušný výbor Národnej rady uznesením. Ak by som použil logiku pána ministra, on hovoril, že nebolo to vhodné najmä preto, že pán Dzurinda sa vyjadroval v tlači kriticky voči predloženému návrhu zákona. Použijúc tú istú logiku by mi vyšlo, že pán minister je tendenčný, keď sa dopredu vyjadroval pozitívne o tomto zákone prv, ako sme ho prerokovali v Národnej rade. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Faktickú poznámku má pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán kolega Brocka, ja sa takisto nepamätám, aby spoločný spravodajca tak neprimerane a surovo zaútočil na ministra ako zaútočil pán spoločný spravodajca. A to, čo hovoríte, je zvrátený výklad. Predsa predkladateľ návrhu zákona obhajuje to, čo vláda navrhuje, na to je tu. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prosil by som skončiť s touto prestrelkou, pokiaľ je to možné. Faktickú poznámku má spoločný spravodajca. Pardon, v tomto prípade pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Dámy a páni,

pán poslanec Sečánsky, pripúšťam, že máte iné kritériá na primeranosť, surovosť. Podobne pripúšťam, že aj pán minister môže mať vlastné predstavy o primeranosti a neprimeranosti. Chcem vás však, kolegyne a kolegovia, upozorniť na jednu vec. Tu v úvodnom expozé pána ministra padali mená. Keď chcete, padali tu mená ľudí, ktorí boli - použijem vašu terminológiu, pán minister - osočení. Použili ste veľmi veľa nepekných prívlastkov o ľuďoch, ktorí sa tu nemôžu brániť. Mám pocit, že slová, ktoré som hovoril ja - mám ich aj zapísané, dopredu som si ich napísal, sú adekvátne tomu ako ste vystúpili vy. Pozrite sa, opäť ste útočili napríklad na predchádzajúcu vládu v súvislosti s Česko-slovenskými aero-

líniami. Pritom zamestnávate muža, ktorý bol prvým námestníkom federálneho ministra dopravy. Dnes je vaším prvým poradcom. Prostredníctvom tohoto pána a prostredníctvom svojho tlačového tajomníka poskytujete nekvalifikované, zavádzajúce - použijem vašu terminológiu - znehodnocujúce, znevažujúce informácie verejnosti. Keď horko ťažko pretlačím do Republiky moje reakcie, nakoniec to uzavrieme fifty - fifty, že do 30. 9. bude okrúhly stôl k ČSA. Zhodou okolností dnes je 30. 9. a okrúhly stôl sa nekonal. Povedzte teraz vy, ako pomenujete takéto svoje - povedal by som - osočovania predchádzajúcich členov vlády z vašej pozície, že zapredali, znevážili, nestarali sa, robili nekvalifikovane. Teda majme tú mieru citlivosti obojstranne.

Hovorili ste, že sa nebudete vyjadrovať k mojim invektívam, ale nevyjadrili ste sa ani k otázkam, prečo zamestnávate práve tohoto pána, ktorý v čase, keď sa rozhodovalo o česko-slovenských aerolíniách /potlesk/ bol prvým námestníkom federálneho ministra dopravy. Prečo ste neodpovedali na otázku, čo ste podnikli vy, keď ste boli zamestnancom ministerstva hospodárstva, ktoré malo na paškále práve leteckú dopravu, ako ste sa vy o tieto veci starali? Ako súviselo úvodné expozé pána ministra o železniciach, čo nám tu o železnici povedal?

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, faktická poznámka je tri minúty, tá skončila. Prosím, aby ste sa vrátili k prerokovávanej veci.

Poslanec M. Dzurinda:

Vrátim sa. Dodržiavame stále tri minúty? Stále? Myslím si, že nedodržiavame. Môžem sa vyjadriť k jednotlivým bodom pána ministra alebo v záverečnom stanovisku?

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prepáčte, podľa rokovacieho poriadku spoločný spravodajca, keď sa teraz prihlási, má právo vyjadriť sa k rozprave. Prosím, pán spoločný spravodajca, rokovací poriadok budeme dodržiavať.

Poslanec M. Dzurinda:

V prvom rade by som sa chcel vyjadriť k pasážam, kde sa hovorilo o deregulácii nákladných taríf a o deregulácii taríf ako takých. Počuli sme, že štát má mať právomoc v oblasti sociálnej politiky. Upozorňujem vás však na piatu časť, kde doslova v druhom odseku čítate, že zmluva medzi štátom a železnicami sa bude diať práve z týchto a týchto dôvodov. Ak v zmluve medzi štátom a železnicou sa dohodne, že železnica bude robiť niektoré prepravy za sociálne ceny a štát jej to bude vyrovnávať, tak sa pýtam, aký je dôvod, aby tarify vydávalo ministerstvo. Jednoducho je tu duplicita, je tu nepochopenie, zakladáme tak možnosť budovať zbytočnú byrokraciu na ústrednom orgáne štátnej správy. Aj tak budú tieto tarify pripravovať železnice.

Ďalej by som sa chcel vyjadriť k tomu, ako sme hlasovali vo výboroch. Chcem vám oznámiť, že v národohospodárskom a rozpočtovom výbore som hlasoval za prijatie zákona s pripomienkami aj v dobrej viere, že aspoň rozhodujúce pripomienky z tých, ktoré som dnes naniesol, tu prejdú, pretože v národohospodárskom a rozpočtovom výbore hlasovali proti týmto návrhom len poslanci Hnutia za demokratické Slovensko. Takže, ak hovoríme o tendenčnosti, opäť si trošku nastavme zrkadlo. Všetci poslanci v národohospodárskom a rozpočtovom výbore, okrem HZDS, podporili moje pozmeňovacie návrhy. Ja som nakoniec podporil zákon ako celok, pretože v takom právnom vákuu nie je dobré ďalej železnice prevádzkovať.

Vláda a železnice - ukážte mi firmu na Slovensku, ktorá zamestnáva 57 000 ľudí a ukážte mi firmu, ktorej základný majetok predstavuje 60 miliárd korún. Uvedomme si, o čom rozprávame. Ukážte mi firmu, ktorá robí hospodársky výsledok, povedzme -1,3 miliardy za prvý polrok. Toto je veľmi dôležité. Na jednej strane štát by sa mal správať a preukázať sa tam, kde sa preukázať má, to znamená v kreovaní správnej rady. Tam má plné možnosti vybrať ľudí, ktorí budú v plnej miere obhajovať záujmy štátu. Ale zároveň si prečítate v prvom odseku paragrafu, ktorý hovorí o správnej rade, že správna rada je najvyšším orgánom železníc. Teda, keď už štát kreuje správnu radu, nech ju nechá jednoducho fungovať a nech ona môže menovať generálneho riaditeľa.

Všeobecné ohrozenie a nariaďovacia právomoc - odporúčam vám do pozornosti príslušné ustanovenia. Naozaj chýba odvolávka. Pýtam sa ešte raz: Čo je to všeobecná právomoc? Kto to bude zneužívať? Na aký predpis sa odvolávame? Pán minister nie je schopný poskytnúť ani odvolávku na príslušný zákon, kde by bol uvedený tento pojem, o ktorom hovoril, že je terminus technikus. Podľa môjho názoru, tak trochu povrchne povedal, že ak by sme dali paragraf o štátnom podniku, potom by sme nepotrebovali zákon ako celok. Pán minister, myslím si, že to je absolútne nepochopenie úsilia zjednoznačniť, zjednodušiť zákon. Ja som sa odvolal na zákon o štátnom podniku, na nariadenie vlády. Sú trápne ustanovenia v zákone, ktoré tam jednoducho nemajú miesto a tak ako je aj v stanovisku legislatívneho odboru alebo niektorých výborov, dochádza tam k mäteniu pojmov. Poviem vám, na čo je dobrý zákon o železnici sui generis, aj keď sa odvoláme, že tam, kde je to možné, možno použiť zákon o štátnom podniku. Je to dobré predovšetkým preto, že v rámci toho zákona hovoríme ako keby o dvoch cechoch, o dvoch samostatne hospodáriacich finančných okruhoch.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán kolega, prepáčte, hovorte do mikrofónu.

Poslanec M. Dzurinda:

... o dvoch samostatne hospodáriacich finančných okruhoch. To je veľmi netypické, a to zákon 111 nerieši. Špecifické je tu kreovanie najvyšších orgánov firmy, špecifický je tu vzťah so štátom, kde sú určité prepravy alebo neefektívne výroby, o ktorých sa hovorí, že sú výroby v záujme štátu a štát bude na ne prispievať. Mohli by sme sa rozprávať ešte o ďalších špecifikách, kvôli ktorým práve takýto zákon je potrebné urobiť.

Hovorili ste, pán minister, že vlastníkom dopravnej cesty je štát a preto nemôže ísť do zástavy. Nehnevajte sa, na tomto je vidieť, že práve nie ste naladený na komunikáciu smerom vylepšiť zákon. Predsa máte v ustanoveniach odsek, kde sa hovorí, že s majetkom sa bude narábať v zmysle zákonov o veľkej privatizácii. Aj v období, keď som to musel robiť ja, sme išli napríklad so zástavou nejakého majetku cez výnimku z blokačného paragrafu. To v tomto zákone o železnici je, čiže to je tak trošku nepochopenie toho problému, pre ktorý si myslím, že odsek, ktorý hovorí o tom, že dopravná cesta nesmie byť predmetom záložného práva, je nežiadúci.

Upriamujem vašu pozornosť na bod 40 spoločnej správy. Sami posúďte, či je to vágne, či je z toho zreteľná zodpovednosť, alebo nie je z toho zreteľná zodpovednosť. Myslím si, že všetky pozmeňovacie návrhy, okrem bodu 40, sú omnoho lepšie ako je bod 40.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem spoločnému spravodajcovi. Prosím ho, aby teraz uvádzal jednotlivé hlasovania.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predsedajúci, odporúčam, aby sme najprv hlasovali o pozmeňovacích návrhoch zo spoločnej správy. Odporúčam hlasovať o pozmeňovacích návrhoch spoločnej správy číslo 1, 2, 3, 4, 5 a 6 spoločne. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pokiaľ ani jeden z nich nebol dotknutý v rozprave.

Poslanec M. Dzurinda:

Nie, neboli.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 87 poslancov.

Kto je za uvedené pozmeňovacie návrhy zo spoločnej správy, ktoré pán spoločný spravodajca odporúča an blok prijať?

Za návrh hlasovalo 87 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že tieto body zo spoločnej správy sme an blok prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Odporúčam hlasovať samostatne o bode 7 spoločnej správy, ktorý odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 97 poslancov.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 94 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že tento bod spoločnej správy sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Teraz odporúčam prijať spoločne body 10, 11, 12, 13, 14, 15 a 16, teda od 10 do 16. O bode bode 17 žiadal osobitne hlasovať pán poslanec Šebo a je to bod, ktorého sa dotkla pani Korduliaková alebo pani Novotná. Preto o bode 17 odporúčam hlasovať osobitne. Teda body 10 až 16 odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 101 poslancov.
Kto je za body 10 až 16, vrátane spoločnej správy?
Za návrh hlasovalo 101 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že tieto body zo spoločnej správy sme tiež prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Teraz odporúčam osobitne hlasovať o bode 17 tak, ako to žiadal aj pán poslanec Šebo. Vzhľadom na to, že si myslím, že návrh pani poslankyne Korduliakovej je lepší, výstižnejší, neodporúčam bod 17 spoločnej správy prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za bod 17 spoločnej správy? Spoločný spravodajca ho neodporúča prijať, lebo je presnejšia formulácia v ďalšom pozmeňovacom návrhu.
Za návrh hlasovalo 12 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 77 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že bod 17 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Odporúčam hlasovať spoločne o bodoch 18 a 19 spoločnej správy, lebo pán poslanec Šebo žiadal o bode 20 hlasovať osobitne. Body 18 a 19 odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 102 poslancov.

Kto je za body 18 a 19 spoločnej správy? Spoločný spravodajca ich odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 101 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že tieto pozmeňovacie návrhy sme tiež prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Odporúčam hlasovať osobitne o bode 20 ako to žiadal pán poslanec Šebo. Odporúčam tento bod prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 104 poslancov.

Kto je za pozmeňovací návrh pod bodom 20 spoločnej správy? Spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 93 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že tento bod sme tiež prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Teraz odporúčam hlasovať spoločne o bodoch 21, 22, 23, 24, 25, 26 a 27, teda 21 až 27 spoločnej správy a odporúčam tieto návrhy prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Faktická poznámka - pani poslankyňa Novotná.

Poslankyňa A. Novotná:

Pán spoločný spravodajca, mala som pozmeňovací návrh vlastne k bodu 24 spoločnej správy. Tam som navrhovala nahradiť text: "Generálny riaditeľ schvaľuje a vydáva vnútorné organizačné a riadiace predpisy železníc a vydáva vnútorné predpisy schvaľované správnou radou, vykonáva funkciu vedúceho organizácie v pracovno-právnych a ostatných právnych vzťahoch k príslušným odborovým orgánom železníc."

Poslanec M. Dzurinda:

Prepáčte, ospravedlňujem sa vám. Odporúčam hlasovať spoločne o bodoch 21 až 27 s výnimkou bodu 24. Odporúčam tieto body prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Teda budeme hlasovať o bodoch 21, 22, 23, 25, 26 a 27.
Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za pozmeňovacie návrhy pod bodmi 21, 22, 23, 25, 26 a 27? Spoločný spravodajca odporúča ich prijatie.
Za návrh hlasovalo 103 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že sme prijali uvedené pozmeňovacie návrhy zo spoločnej správy.

Poslanec M. Dzurinda:

Teraz odporúčam hlasovať o bode 24 spoločnej správy. Odporúčam tento bod prijať. Domnievam sa, že je síce stručnejší, ale dostatočne výstižný. Mám pocit, že znenie pani poslankyne Novotnej nie je v zásadnom rozpore, ale považujem za výstižnejší text, ktorý je v bode 24.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 104 poslancov.

Kto je za pozmeňovací návrh pod bodom 24 spoločnej správy? Spoločný spravodajca odporúča jeho prijatie. Je to protinávrh pani poslankyne Novotnej.

Za návrh hlasovalo 101 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že sme prijali pozmeňovací návrh pod bodom 24, čím sa stal pozmeňovací návrh pani poslankyne Novotnej bezpredmetným.

Poslanec M. Dzurinda:

Teraz odporúčam spolu hlasovať o bodoch 28, 29, 30, 31, 32 a 33. Napriek tomu, že sú to legislatívne veľmi správne pripomienky, odporúčam ich neprijať v dobrej viere, že prejde môj pozmeňujúci návrh, ktorý máte pod číslom 17. To je záležitosť so štátnym podnikom, ktorá by vlastne celú tú vec zjednodušovala. Vypadli by potom paragrafy, ktorých sa dotýkajú legislatívno-technické úpravy v bodoch 28, 29, 30, 31, 32 a 33. V tom prípade by tento problém nebol.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Faktická poznámka - pán poslanec Ďurana.

Poslanec J. Ďurana:

Chcem poprosiť spoločného spravodajcu, aby bod 31 bol vyňatý na osobitné hlasovanie.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vzhľadom na to, že vašimi pripomienkami boli dotknuté jednotlivé body, budeme musieť hlasovať o všetkých samostatne.

Prosím ešte raz, pán poslanec, prvý bod.

Poslanec M. Dzurinda:

V tom prípade hlasujme o bode 28 spoločnej správy, ktorý odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pod bodom 28 spoločnej správy? Spoločný spravodajca neodporúča jeho prijatie.
Za návrh hlasovalo 71 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 20 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali pozmeňovací návrh zo spoločnej správy pod bodom 28.

Poslanec M. Dzurinda:

Bod 29 spoločnej správy týkajúci sa toho istého paragrafu odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pod bodom 29 spoločnej správy? Spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že sme prijali pozmeňovací návrh pod bodom 29 spoločnej správy.

Poslanec M. Dzurinda:

Hlasujeme o bode 30 spoločnej správy. Odporúčam ho neprijať, lebo ak by bol prijatý môj pozmeňovací návrh, § 12 by nemusel byť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pod bodom 30 spoločnej správy? Spoločný spravodajca neodporúča jeho prijatie.
Za návrh hlasovalo 77 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali aj bod 30 spoločnej správy.

Poslanec M. Dzurinda:

Hlasujeme o bode 31 spoločnej správy. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za bod 41 spoločnej správy? Spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 34 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že tento bod sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Bod 32 spoločnej správy odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, faktická poznámka - pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Ak sme v bode 31 neprijali zmenu "kmeňového" na "základného", v bode 32 nemôžeme uvažovať so základným imaním.

Poslanec M. Dzurinda:

Myslím si, že je to nedorozumenie, lebo to predchádzajúce bolo v § 12 odsek 2 a toto je § 12 odsek 3. To je len výslovne legislatívno-technické prehodenie slov, lepšia slovenčina. To prvé hovorí o tom, že keď sa majetok terajšej firmy - štátny podnik stáva majetkom novej firmy Železnice Slovenskej republiky, kdežto to druhé je vyslovene len poradie slov vo vete.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Myslím si, že je najjednoduchšie nalistovať si príslušný paragraf.

Poslanec M. Dzurinda:

Predtým sme hlasovali o § 12 odseku 2. Z toho je jasné, že tam ide o vzťah starého podniku a nového podniku, čiže je to o inom, kdežto odsek 3 už hovorí o záležitosti nového podniku. A to je presne tak, ako v nariadení vlády - číslo si teraz nepamätám.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 101 poslancov.

Kto je za uvedený pozmeňovací návrh pod bodom 32 spoločnej správy?

Za návrh hlasovalo 100 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že sme prijali pozmeňovací návrh pod bodom 32 spoločnej správy.

Poslanec M. Dzurinda:

Hlasujeme o bode 33 spoločnej správy. Je to zároveň aj jeden z pozmeňovacích návrhov pána poslanca Duka-Zólyomiho. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 40 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 49 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že sme tento bod neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Hlasujeme o bode 34 spoločnej správy. O bode 34 spoločnej správy žiadal osobitne hlasovať jeden z poslancov - meno si nepamätám, teda hlasujeme o tomto bode osobitne. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za bod 34 spoločnej správy? Spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 98 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento bod zo spoločnej správy.

Poslanec M. Dzurinda:

Odporúčam teraz hlasovať spoločne o bodoch 35, 36, 37, 38 a 39 spoločnej správy. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za prijatie uvedených bodov zo spoločnej správy tak, ako ich uviedol spoločný spravodajca?
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že uvedené body sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Navrhujem hlasovať o bode 40 osobitne. Neodporúčam bod 40 spoločnej správy prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.

Kto je za bod 40 spoločnej správy? Spoločný spravodajca neodporúča jeho prijatie.

Za návrh hlasovalo 80 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 17 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že aj tento bod spoločnej správy sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Odporúčam hlasovať o ostatných bodoch spoločnej správy, to znamená o bodoch 41, 42, 43, 44, 45, 46 a 47 spoločne. Odporúčam prijať.

/Hlasy z pléna, že bod 44 bol navrhnutý na vyňatie zo spoločného hlasovania./

Prepáčte, teda s výnimkou bodu 44 spoločnej správy.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán spoločný spravodajca, prosím vás, aby ste ešte raz vymenovali body, za ktoré budeme hlasovať.

Poslanec M. Dzurinda:

Hlasujeme o bodoch 41, 42, 43, 45, 46 a 47 spoločnej správy.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 105 poslancov.

Kto je za prijatie pozmeňovacích návrhov pod vymenovanými bodmi spoločnej správy?

Za návrh hlasovalo 104 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že vymenované body sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Hlasujeme o bode 44 spoločnej správy. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 104 poslancov.

Kto je za pozmeňovací návrh uvedený pod bodom 44 spoločnej správy? Spoločný spravodajca odporúča jeho prijatie.

Za návrh hlasovalo 44 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 48 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že tento bod spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Teraz odporúčam pristúpiť k pozmeňovacím návrhom pána poslanca Duka-Zólyomiho. Prvý pozmeňovací návrh sa týka § 5 ods. 1, kde navrhol slovo "šiestimi" nahradiť slovom "piatimi", v treťom riadku ustanovenia za slovom "práva" nahradiť spojku "a" čiarkou a vo štvrtom riadku za slovom "železníc" doplniť text "a jeden člen je delegovaný zástup-

com odborovej organizácie". Je to podobný návrh ako som mal ja. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za návrh pána poslanca Duka-Zólyomiho?
Za návrh hlasovalo 40 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 48 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Druhý pozmeňovací návrh pána poslanca Duka-Zólyomiho bol v § 6 ods. 1 doplniť nový bod takto: dopĺňuje sa písmeno ch/ zásady tarifnej a cenovej politiky železníc a bodku za slovom "vyhradí" v písmene h/ tohoto ustanovenia nahradiť čiarkou. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh pána poslanca Duka-Zólyomiho?
Za návrh hlasovalo 41 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 45 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Ďalší návrh sa týka § 7 ods. 4 - za slovo "železníc" doplniť slová "železničné tarify". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 43 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 40 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Ďalší pozmeňovací návrh pána Duka-Zólyomiho je v § 8 vypustiť bez náhrady písmeno b/. Upozorňujem, že je to v zákone číslo 51 z roku 1964. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 34 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 45 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh nebol prijatý.

Poslanec M. Dzurinda:

Ďalší pozmeňovací návrh pána poslanca Duka-Zólyomiho je v § 8 vypustiť bez náhrady písmeno c/. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh pána poslanca Duka-Zólyomiho?
Za návrh hlasovalo 30 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 55 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že ani tento pozmeňovací návrh nebol prijatý.

Poslanec M. Dzurinda:

Ďalší návrh pána poslanca sa týkal § 18. Myslím si, pán poslanec, že to je bezpredmetné, keďže sme prijali bod 40 spoločnej správy. Teda zostáva váš posledný pozmeňovací návrh, ktorý znie: "Ministerstvo upraví po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom podmienky zdravotnej spôsobilosti pracovníkov pre výkon práce na železnici." To je odsek 1. Odsek 2 znie: "Výkon zdravotníckych služieb na železnici podľa osobitných predpisov zabezpečuje železničné zdravotníctvo ako organizačná súčasť železníc." Následne prečíslovať paragrafy do logickej postupnosti. A poznámka pod čiarou: "Zá-

kon číslo 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu." Azda sa hodí pripomenúť, že je to aj jeden z návrhov odborov a objavil sa aj v návrhu pána poslanca Gazdíka. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 29 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 46 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 27 poslancov.

Konštatujem, že ani tento pozmeňovací návrh nebol prijatý.

Poslanec M. Dzurinda:

Nie som si istý, ale myslím si, že na rade sú pozmeňovacie návrhy pani poslankyne Korduliakovej. Odporúčam hlasovať o jej prvom návrhu k § 4 odsek 3 - slová "z obchodu" nahradiť slovami "zo zmluvného záväzku". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je pozmeňovací návrh pani poslankyne Korduliakovej?
Za návrh hlasovalo 98 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Druhý pozmeňovací návrh sa týka § 5 odseku 4 - za slová "až vymenovaním nových členov" vsunúť vetu: "Vymenovanie sa musí vykonať do 30 dní od uplynutia funkčného obdobia." To je text, ktorý som považoval za lepší, ako text zo spoločnej správy. Preto ho odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 99 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval žiaden poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Jej posledný pozmeňovací návrh sa týka § 6 odseku 1 písm. g/ - slovo "jednotiek" nahradiť slovom "zložiek". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 98 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval žiaden poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Myslím, že potom vystúpila pani poslankyňa Novotná, ktorá predložila tri pozmeňovacie návrhy. O druhom návrhu sme hlasovaním rozhodli, že nebude prijatý. Potom mala tretí návrh k bodu 40 spoločnej správy. Odporúča tento bod prijať, teda podporila ho. Myslím si, že sa to stalo. Teda zostáva hlasovať o jej prvom návrhu k § 15 odsek 2 - v prvej vete slovo "majú" nahradiť slovom "mali". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za uvedený poslanecký návrh pani poslankyne Novotnej?
Za návrh hlasovalo 103 poslancov.
Kto je proti?
Žiaden poslanec nehlasoval proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Teraz navrhujem hlasovať o pozmeňovacích návrhoch pána poslanca Gazdíka. Prvý návrh - v § 2 odsek 1 písm. a/ bod

2.7 doplniť "prenájom nehnuteľností" slovami "a hnuteľností". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh pána poslanca Gazdíka?
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 36 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Druhý pozmeňovací návrh sa týka § 5 odseku 1. Už sme o podobnom znení hlasovali. Mám pocit, že ten text nie je celkom identický. Aj keď z ducha hlasovania vyplynulo, že asi to neprejde, myslím si, že by sme o tom mali hlasovať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Musíme o tom hlasovať, pán poslanec, to je jednoduché.

Poslanec M. Dzurinda:

Hlasujeme o návrhu, ktorý v § 5 odsek 1 znie: "Správna rada je najvyšší orgán železníc. Má deväť členov. Piatimi členmi správnej rady sú odborníci najmä z odvetví dopravy, financií, bankovníctva, práva, traja sú zástupcovia zamestnancov železníc a jeden člen je delegovaný zástupom odboro-

vej organizácie zastupujúcej zamestnancov železníc." Je to podobné, ale myslím, že nie identické znenie.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Je to vecne rovnaké, ale nie formulačne rovnaké, teda musíme o tom hlasovať.

Poslanec M. Dzurinda:

Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 42 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 49 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

V § 5 ods. 6 v druhej vete namiesto "im môže byť poskytnutá odmena" uviesť správnejšie "im patrí odmena". Neodporúčam prijať, budem navrhovať iný návrh.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?

Za návrh hlasovalo 21 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh nebol prijatý.

Poslanec M. Dzurinda:

V ďalšom návrhu pán poslanec Gazdík navrhuje vypustiť písmená f/, g/ a h/ v § 6 odseku 1. Odporúča vypustiť písmená f/, g/ a h/ bez náhrady. Keďže ide o organizačný poriadok atď., neodporúčam tento návrh prijať. Ešte je tam druhá časť - doplniť písmeno f/. Myslím, že to ste reklamovali, pán kolega - doplniť zásady tarifnej a cenovej politiky železníc. Myslím, že sa dajú z toho urobiť dva návrhy. Prvý je, že odporúčate vypustiť písmená f/, g/, h/ - ten neodporúčam, a druhý doplní to, čo navrhujete - ten odporúčam. Teda navrhujem hlasovať dvakrát.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Gazdík, sú to dva návrhy, alebo jeden?

Poslanec I. Gazdík:

Dva.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Páni kolegovia, hlasujeme o prvej časti, o vypustení písmen f/, g/, h/.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 103 poslancov.

Kto je za tento pozmeňovací návrh? Spravodajca ho neodporúča prijať.

Za návrh hlasovali 4 poslanci.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 79 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán poslanec Gazdík, je mi ľúto, ten druhý váš návrh by som podporil, ale musím pre objektívnosť povedať, že už sme o ňom hlasovali.

Pán Duka-Zólyomi bol rýchlejší, ale sme ten návrh zamietli. Bol to rozumný návrh, ale sme ho zabili.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pokiaľ formulačne je to rovnaký návrh a už sme raz o ňom hlasovali, nevracajme sa k nemu. Prosím, pán spoločný spravodajca.

Poslanec M. Dzurinda:

V § 7 odsek 4 doplniť prvú vetu za slovami "predpisy železníc" slová "železničné tarify". Mám opäť strach, že sme už o tom hlasovali. Opäť je to bezpredmetné, aj keď je to rozumné.

Žiaľ, aj váš ďalší pozmeňovací návrh, pán poslanec Gazdík, vypustiť písmená b/ a c/ v § 8 bez náhrady, poslanci zamietli.

Rovnaký osud stihol aj váš ďalší návrh - za § 24 doplniť nové ustanovenie - ide o zdravotníctvo. O tom sme tiež hlasovali.

Posledná vaša pripomienka sa týkala podpory rádiových sietí. Napriek podpore tento pozmeňovací návrh neprešiel, teda myslím, že sme vyčerpali vaše pozmeňovacie návrhy. Zostali už len moje a pani Ištoňovej.

Prvý pozmeňovací návrh sa týka § 5 odseku 1. Neviem, či to mám čítať, máte to na papieri, ide o rozšírenie členov správnej rady. Nemyslím, že je to potrebné čítať. Odporúčam o ňom hlasovať a odporúčam ho prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán spoločný spravodajca, neprijali sme už text § 5 ods. 1 spoločnej správy?

Poslanec M. Dzurinda:

Nie. Bod 15 sa týkal odseku 1 - slová "zástupcovia z radov zamestnancov" nahradiť slovami "zástupcovia zamestnancov". Mám tomu rozumieť tak, že tým je celý § 5 nedotknuteľný?

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

V tomto prípade sme už schválili konkrétnu záležitosť v tomto bode a myslím si, že sa k tomu nemôžeme vracať, i keď osobne sa domnievam, že vaša formulácia je lepšia.

Poslanec M. Dzurinda:

Ide skôr o to, že toto ustanovenie nie je v rozpore s tým, čo navrhujem vecne. V mojom riešení vecne navrhujem

rozšíriť členov správnej rady, inak konštruovať správnu radu. Pýtam sa, či nie je možné už o tom hovoriť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Chcel by som pripomenúť, že o § 1 ods. 1 sme hlasovali už dvakrát. V oboch prípadoch sa to týkalo počtu členov správnej rady, ale s inými počtami, takže nevidím dôvod prečo by sme sa k tejto problematike nemali znovu vrátiť, pokiaľ ide o iné čísla, ako boli v týchto dvoch hlasovaniach. Je to automaticky ďalší pozmeňovací návrh.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, budeme hlasovať.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Dzurindu?
Za návrh hlasovalo 44 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 43 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

V tom prípade je bezpredmetný návrh v bode 2, a to § 5 ods. 3 nahradiť textom: "Predsedu správnej rady z členov správnej rady vymenúva a odvoláva vláda." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 42 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 45 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Teraz je návrh v § 5 odsek 6 nahradiť textom: "Členom správnej rady vymenovaním nevzniká pracovný pomer. Členstvo v správnej rade je verejnou funkciou," - odvolávka je na § 124 odsek 1 Zákonníka práce - "s výkonom ktorej prislúcha členom správnej rady primeraná odmena, ktorej výšku stanoví vláda."

Odporúčam tento návrh prijať, lebo v opačnom prípade pán minister nezoženie členov správnej rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tam je teraz otázka vláda - minister. Predtým sme hovorili, že navrhne minister a teraz vláda.

Poslanec M. Dzurinda:

Nie, tu je zásadná zmena oproti predlohe zákona v tom, že sa hovorí "môže byť". Pán predseda Národnej rady, najväčšia zmena je v tom, že podľa môjho návrhu automaticky prislúcha členom správnej rady za každej okolnosti odmena.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Osobne sa domnievam, aj keď už nie je rozprava - a týka sa to aj pána predsedu, že by sme mohli hlasovať.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 24 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

V § 6 odsek 2 nahradiť text odseku textom: "Správna rada predkladá vláde prostredníctvom ministerstva na schválenie projekty reštrukturalizácie a rozvoja železníc, ako aj ich privatizácie. Na požiadanie predkladá ministerstvo aj ďalšie správy a informácie, predovšetkým o hospodárení železníc a použití prostriedkov zo štátneho rozpočtu." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 50 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 40 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Ďalej odporúčam hlasovať o zmene v § 7 odsek 2 nahradiť textom: "Generálneho riaditeľa a jeho zástupcu vymenúva a odvoláva správna rada." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 31 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 53 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovaní návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Sťahujem svoje pozmeňujúce návrhy pod bodom 10 a 11.

Navrhujem hlasovať o pozmeňovacom návrhu v bode 13 v § 8 vypustiť bez náhrady písmeno d/. Pripomínam vám, že tu ide o všeobecné ohrozenie a mimoriadne právomoci. Vypustiť bez náhrady písmeno b/. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh pána poslanca poslanca Dzurindu?
Za návrh hlasovalo 26 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

V § 8 nadpis zmeniť na "Vzťah ministerstva k železniciam". Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Odporúčam, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 62 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Bod 15 - návrh je už teraz nadbytočný, pretože to, čo

mal racionalizovať, nemôže robiť, lebo sme potvrdili paragrafy 11, 12, 13 atď. Preto bod 15 sťahujem.

Nasledujúci bod - § 10 doplniť o nasledujúci text: "Náklady na železničné zdravotníctvo hradí do času zriadenia Železničnej zdravotnej poisťovne štát účelovou dotáciou zo štátneho rozpočtu." Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 34 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 44 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Bod 17 je bezpredmetný. Bod 18 - v § 14 odsek 3 poslednú vetu vypustiť, je nadbytočná. Železnice nesmú uhrádzať výdavky z fondov nad objem ich prostriedkov. To je jasné, je to nadbytočné. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh pána poslanca Dzurindu?
Za návrh hlasovalo 90 poslancov.
Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Ďalej v bodoch 19 a 20 ponúkam dve alternatívy zjednodušenia a zjednoznačnenia § 14 odsek 4. Odporúčam teda prvý variant: "Železnice prevedú zostatok rezervného fondu Železníc Slovenskej republiky, š. p. do rezervného fondu železníc.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je z uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 36 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 25 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Druhá dikcia zabezpečuje, ak sú peniaze vo FKSP, aby boli v sociálnom fonde, aby to bolo právne čistejšie uvedené. To znamená v § 14 za odsek 1 zaradiť nový odsek znenia: "Ak vo Fonde kultúrnych a sociálnych potrieb Železníc Slovenskej republiky, š. p. bude v čase likvidácie tohoto podniku nenulový zostatok, železnice zriadia sociálny fond." Odseky 2, 3, 4 prečíslovať na 3, 4, 5, pričom v pôvodnom od-

seku 3 text podľa odseku 2 zmeniť na text podľa odseku 3. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za uvedený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 46 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 26 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 33 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Ďalej je tu pozmeňovací návrh vypustiť z § 16 odsek 3. Dovoľte upozorniť, že tento odsek je veľmi tvrdý a zakazuje železnici, že železničná dopravná cesta nesmie byť predmetom záložného práva. Upozorňujem, že v § 26 máme: "Na prevod majetku, s ktorým majú železnice právo hospodárenia, na iné osoby sa vzťahujú predpisy o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby." Čiže, aj keď robíte zástavu, musíte ísť cez výnimku z blokačného § 45 zákona číslo 92. Ďalej je tu správna rada. Upozorňujem na to, že zbytočne tvrdo zakážeme v niektorých oblastiach železnici podnikať. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Dzurindu?
Za návrh hlasovalo 27 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 54 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 24 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Body 22 a 23 sa dotýkajú § 18, ktorý sme už prijali v novom znení, teda sú bezpredmetné.

V § 19 odsek 2 druhú vetu vypustiť. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh pána poslanca Dzurindu?
Za návrh hlasovalo 26 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 48 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Dzurinda:

V § 21 odsek 1 odporúčam nahradiť novým textom: "Zmluvu so železnicami uzatvára minister po schválení vládou Slovenskej republiky na dobu jedného až piatich rokov, prvýkrát na rok 1994. Zmluva musí byť podpísaná oboma stranami najneskôr jeden mesiac pred začiatkom aktuálneho časového obdobia, na ktoré sa uzatvára, prvýkrát do 31. januára 1994."

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh pána poslanca Dzurindu?
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 33 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Dzurinda:

Ostatné pozmeňovacie návrhy, ktoré sú v mojom návrhu, sú bezpredmetné vzhľadom na to, že sme už prijali iné dikcie v predchádzajúcom hlasovaní.

Zostávajú pozmeňovacie návrhy pani poslankyne Ištoňovej. Požiadala, že vysvetlí svoj postoj.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa A. Ištoňová:

Ďakujem. Beriem svoj návrh späť, nakoľko tento môj návrh bude riešiť Zdravotná poisťovňa železníc. Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predsedajúci, tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy zo spoločnej správy aj poslancov. Odporúčam, aby ste dali hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam tento zákon prijať z pozmeňovacími návrhmi, ktoré sme schválili.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

V súlade s ustanovením § 26 odsek 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 107 poslancov. /Potlesk./
Kto je za uvedený návrh zákona v znení schválených pozmeňovacích a doplňovacích návrhov?
Za návrh hlasovalo 100 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval žiaden poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Železniciach Slovenskej republiky. /Potlesk./

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

prerušujem rokovanie 22. schôdze. Pokračujeme zajtra ráno o 9.00 hodine. Do videnia a prajem vám dobrú noc.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

22., 23., 24., 28., 29., 30., septembra,
1., 5., 6., 7. a 8. októbra 1993,

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 22. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

IV. časť

X. volebné obdobie

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

Prosím, aby sme sa prezentovali.
/Prezentovalo sa 76 poslancov./

Ďakujem. Skôr ako budeme pokračovať v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, chcel by som vás poprosiť o pozornosť a požiadať o súhlas s mojím návrhom, ktorý vám chcem dať.

Dnes vám bol rozdaný vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch Slovenskej republiky. Máte to ako tlač 316, ktorý vláda schválila 28. septembra. Sú dva návrhy. Návrh, ktorý podáva skupina poslancov, máte ako tlač 254 a mal byť prerokovaný na tejto schôdzi ako bod 26. Chcem vás poprosiť, či by sme nemohli rozhodnúť a považovať za vhodnejšie obidva prerokovať na nasledujúcej schôdzi. Poviem prečo. V obidvoch materiáloch je problematika upravená trošku odchylne. Žiadalo by sa návrhy zjednotiť a schváliť zákon, ktorý bude problematiku dní pracovného pokoja a pamätných dní upravovať kompletnejšie. Tu vôbec nejde o to, či je jeden lepší alebo horší. Ak by ste odsúhlasili prerokovanie návrhov na nasledujúcej schôdzi, dal by som ešte dnes rozhodnutie o pridelení vládneho návrhu zákona na prerokovanie všetkým výborom. Pre úplnosť by som ešte poznamenal, že návrh poslancov, ktorý výbory prerokovali, bol odsúhlasený

v piatich výboroch, jeden výbor s ním nesúhlasil a tri výbory neprijali uznesenie o výsledku prerokovania, lebo zaň nehlasovala nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru.

Ak sa vyslovíte za inú alternatívu, aby sme prerokovali obidva návrhy zákonov na tejto schôdzi, poslanecký návrh by odôvodnil pán poslanec Hrnko a vládny návrh pán minister Slobodník. Spoločný spravodajca by, pochopiteľne, podal správu o výsledkoch prerokovania poslaneckého návrhu vo výboroch. Pri tomto postupe by som tento vládny návrh predložil tak, ako mi to ukladá § 62 odsek 1 zákona o rokovacom poriadku, ústavnoprávnemu výboru.

Prečo by som bol rád, keby sme tieto návrhy trošku skompletizovali a zosúladili? Niektoré dátumy v tomto zákone sú odlišné a vo vládnom návrhu nie je 19. september. Sú tam odlišné veci pokiaľ ide o niektoré cirkevné sviatky. U cirkevných sviatkov vláda ich dávala do súladu s cirkevnými sviatkami okolitých štátov úplne z prozaického dôvodu, že pokiaľ sú štátne sviatky dňami pracovného pokoja aj v zahraničí, nefunguje kamiónová doprava. Aj kvôli tomu, aby nestáli na hranici z Rakúska k nám, sa to zosúlaďovalo s týmito sviatkami. Takže nejde tu o nič iné. Som za obidva návrhy, môžeme to prerokovať na dnešnej schôdzi alebo na ďalšej. Bol by som radšej, keby to bolo na ďalšej.

Prosím, pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážený pán predseda,
vážené plénum,

chcel by som poznamenať nasledovné: Vládny návrh zákona tak, ako bol predložený dnes ctenému plénu, sa fakticky v ničom nelíši vo svojej idei, v spôsobe, akým som navrhoval

štátne sviatky v mojom poslaneckom návrhu. Sú tam v podstate isté dni pracovného pokoja, ktoré navrhuje vláda, a to, čo bolo schválené v spoločnej správe, je pôvodný návrh ministerstva kultúry, ktorý som prerokoval s pánom ministrom kultúry. Ak nie je žiaden ideový rozdiel medzi návrhom, ktorý som podal ja, a medzi tým, ktorý máme na stole - aj z toho dôvodu, že sa nám určité dni blížia a treba k nim zaujať jasné stanovisko - bol by som za to, aby sa môj návrh spoločne s vládnym návrhom prerokoval na dnešnej schôdzi. Pán minister kultúry, s ktorým som včera a predvčerom o tom rozprával, s tým súhlasí a stiahnutie návrhu, ktorý som predložil, by som v tomto momente nechápal inak len ako politický akt, vôbec nie vecný.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Nepochopili ste ma. Povedal som, že na tejto schôdzi ho môžeme prerokovať, že ho dám ústavnoprávnemu výboru a nič nám nebráni - samozrejme, ak dáte všetci poslanci súhlas, že ho prerokujeme ešte na tejto schôdzi. To bola jedna alternatíva. A druhá, že by sme ho prerokovali na budúcej schôdzi, aby ho dostali všetky výbory.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Tahy:

Vážený pán predseda,

za poslanecký klub KDH vyslovujem názor, že vláda trochu zmeškala a jednoducho nemôžeme akceptovať takéto postupy zo strany vlády ad hoc. Pokiaľ sme prerokovali tento zákon, ktorý bol predložený skupinou poslancov, a máme teraz návrh vlády, vlastne máme vyslovený názor vlády ako by si predstavovala riešiť tento zákon. Odporúčam, aby sme tento návrh prerokovali na budúci týždeň. Zatiaľ cez víkend sa

poslanci majú možnosť zoznámiť s touto predlohou a môžu pri rokovaní uplatňovať prípadné pozitívne postoje k vládnemu návrhu. Ak by neprešiel poslanecký návrh, potom na budúcej schôdzi by mohol byť prerokovaný vládny návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak som dobre rozumel, povedali ste, aby podľa programu sme prerokovali poslanecký návrh a na budúci týždeň vládny návrh. Alebo obidva naraz?

Poslanec M. Tahy:

Navrhol som, aby sme na budúci týždeň prerokovali poslanecký návrh. Kto bude chcieť uplatniť niektoré prvky z vládneho návrhu, má možnosť si ho preštudovať cez víkend. Ak nebude schválený poslanecký návrh na budúci týždeň, potom na ďalšej schôdzi by sme prerokovali vládny návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Ako predkladateľ súhlasím s návrhom pána poslanca Tahyho, aby sa bod programu 25 presunul na budúci týždeň, a to v dohode s ministrom kultúry resp. so zástupcom vlády.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, potom môžeme pristúpiť aj k alternatíve, ktorú som uviedol, aby som v rámci týchto dní pridelil tento návrh ústavnoprávnemu výboru. Budeme prerokovávať poslanecký návrh a ústavnoprávny výbor nám povie svoj názor, či niečo zapra-

covať alebo nie. To je vlastne to isté s tým, že to pridelím jednému výboru.

Ďakujem. Budeme o tom hlasovať.
Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 84 poslancov.
Kto je za to, aby sme poslanecký návrh, ktorý predkladá pán Hrnko, preložili z dnešného dňa na pokračovanie schôdze na budúci týždeň s tým, že ho prerokujeme v stredu? Vládny návrh pridelím ústavnoprávnemu výboru na prerokovanie, aby oba návrhy porovnal a prípadné návrhy uplatnil.
Za návrh hlasovalo 80 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili návrh o zmene programu v rokovaní.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať v 22. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Prosím, budeme sa ešte raz prezentovať.

Ďakujem. Prítomných je 84 poslancov, takže Národná rada Slovenskej republiky je schopná uznášať sa.

V rokovaní budeme pokračovať d v a d s i a t y m d r u h ý m bodom programu, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác /zákon o verejnom obstarávaní/.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 279 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 279a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní minister dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky pán Hofbauer. Prosím pána ministra, aby sa ujal slova.

Minister dopravy, spojov
a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

na rokovanie 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky predkladám vládny návrh zákona o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác - v skrátenom názve návrh zákona o verejnom obstarávaní. Tento zákon zasahuje ako komplexný systém do ekonomickej reformy v najbližšom čase. Jeho naliehavosť bola zvýraznená aj 22. septembra minulého roku na zasadnutí vlády Slovenskej republiky v súvislosti s prerokúvanou správou o dosahovaných výsledkoch kriminálnej polície pri zohľadňovaní ekonomickej kriminality. Urýchlenie prác bolo potrebné aj v súvislosti s výsledkami kontroly dodržiavania právnych predpisov orgánmi štátnej správy pri uplatňovaní verejného obstarávania prác, výrobkov a služieb prerokúvaných vo vláde 25. mája 1993.

Vládny návrh zákona sa vzťahuje na verejné obstarávanie. Pojem verejné obstarávanie ako aj ďalšie pojmy s tým súvisiace nebolo dosiaľ jasne vymedzené. Pri vypracovávaní vládneho návrhu zákona bolo preto potrebné definovať základné pojmy. Verejné obstarávanie je definované ako proces zís-

kavania predmetu záujmu zhotovením, kúpou, prenájmom a inými právnymi formami, pričom týmto predmetom sú tovary, služby alebo verejné práce. Ďalšie definície pojmov zodpovedajú súčasným právnym predpisom alebo ich vecne dopĺňajú.

Podstata vládneho návrhu zákona o verejnom obstarávaní spočíva vo vytvorení predpokladov pre objektívne rozhodovanie obstarávateľa pri výbere ponúk uchádzačov. Objektívne rozhodovanie alebo aspoň vytvorenie podmienok preň je možné len na základe výberu, a to určitou formou súťaže. Súťaž musí byť pripravená a organizovaná tak, aby uplatnila požiadavky na jej nediskriminovanosť a transparentnosť a vylúčila prvky protekcionizmu.

V návrhu zákona je viac foriem verejného obstarávania, teda nielen verejná súťaž, ale napríklad aj cenová ponuka. Táto forma nie je až taká objektívna, ako verejná súťaž, ale umožňuje obstarávanie najmä tovarov a služieb s nižšími finančnými čiastkami. Týmto sa eliminujú obavy z prílišnej administratívnosti predmetného zákona. Najdôležitejšie na tomto zákone je to, že upravuje proces obstarávania, teda nie to, čo má byť predmetom obstarávania, ale ako to bude obstarávané.

Pri vypracovávaní návrhu zákona sme okrem iných cenných pripomienok a stanovísk z medzirezortných prerokovaní a rokovaní so zaujímavými združeniami dostali veľmi účinnú pomoc aj od Komisie pre medzinárodné obchodné právo štátov Európskych spoločenstiev. Táto pomoc má význam nielen pri samotnom vypracovaní návrhu zákona, ale aj na jeho oboznámenie v ostatných krajinách sveta, pretože ide predovšetkým o dodržanie príslušných ustanovení Európskej dohody štátov Európskych spoločenstiev a Dohody Európskeho združenia voľného obchodu.

Návrh zákona prešiel rokovaniami podľa legislatívnych pravidiel vlády. Bol prerokovaný v Hospodárskej rade vlády Slovenskej republiky, v Legislatívnej rade vlády Slovenskej republiky a následne návrh zákona bol prerokovaný vo vláde 6. júla 1993 so záverom, aby po zohľadnení pripomienok jej členov bol predložený Národnej rade Slovenskej republiky. Vládny návrh zákona bol, pochopiteľne, prerokovaný aj vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky, a to vo výbore pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, výbore pre štátnu správu a územnú samosprávu, v ústavnoprávnom výbore a v národohospodárskom a rozpočtovom výbore. O výsledkoch vás bude informovať spoločný spravodajca týchto výborov.

V závere mi dovoľte vyjadriť presvedčenie, že po vynaloženom našom úsilí a vašej účinnej spolupráci a pomoci sa podarí prijať zákon, ktorý splní očakávanie uchádzačov o verejné objednávky obstarávateľov, zahraničných potenciálnych predstaviteľov investičných ponúk a, samozrejme, aj verejnosti. Za pomoc pri príprave tohto zákona pri prerokúvaní vám ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi Hofbauerovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Pivolusku, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Pivoluska:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
kolegyne, kolegovia,

zákon dostatočne zdôvodnil pán minister. Vládny návrh

zákona Národnej rady Slovenskej republiky o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 424 z 23. júla 1993 na prerokovanie v lehote do 15. septembra 1993 Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti.

Koordináciou stanovísk výborov bol citovaným rozhodnutím určený ako príslušný Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky. Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení pripomienok resp. pozmeňovacích návrhov.

Navrhujem hlasovaním an blok prijať tieto body spoločnej správy: 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20 a 21. Ďalej navrhujem an blok neprijať body 1, 2, 5 a 19.

Žiadam vás, kolegyne a kolegovia, aby ste mi dali písomné návrhy a pripomienky. Zároveň sa prihlasujem do rozpravy ako prvý.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Otváram rozpravu o dvadsiatom druhom bode programu. Keďže mám tu zatiaľ len jedinú písomnú prihlášku a je to prihláška pána spravodajcu Pivolusku, dávam mu slovo.

Poslanec J. Pivoluska:

Nasledovné moje pozmeňovacie a doplňovacie návrhy vám boli rozdané v písomnej podobe. Navrhujem zmeny v § 19 ods. 2 a v § 20 ods.

Zmena v § 19 - nové znenie odseku 2: "Obstarávateľ použije formu cenovej ponuky ďalej, ak súčet predpokladaných cien predmetov obstarávania rovnakého charakteru uvedený v odseku 1, ktorých dodanie sa má uskutočniť v období 12 po sebe idúcich mesiacoch, je menší ako 100 000 Sk. Obstarávateľ nesmie rozdeliť obstarávanie služieb alebo tovarov formou cenovej ponuky s cieľom nedodržať stanovený limit."

Doplnenie § 20 písm. f/ v znení: "Predpokladaná cena tovarov a služieb je menšia ako 10 000 Sk."

V prípade prijatia mojich návrhov je nutné zmeniť aj § 1. Znenie § 1 sa mení tak, že sa vypustí odsek 2 a odsek 3 sa prečísluje na odsek 2. Navrhované zmeny zamedzia nekalým machináciám zo strany obstarávateľov pri nákupe tovarov a využitia služieb menšej hodnoty. O mojom predloženom návrhu žiadam hlasovať ako o prvom, nakoľko má vplyv na body spoločnej správy číslo 1730/1993, ktoré som dal an blok neprijať.

Ďalším mojím doplňovacím návrhom, ktorý však písomne nemáte, je úprava nasledujúceho textu v § 2 odsek 6 - nové znenie: "Verejné prostriedky sú prostriedky vyčlenené z výdavkov štátneho rozpočtu[4/], štátne fondy, prostriedky obcí a ich organizácií, prostriedky štátnych podnikov, spoločností s majetkovou alebo finančnou účasťou štátu a úvery s garanciou štátu."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spravodajcovi. Hlási sa niekto ďalší? Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážený pán predseda,

v § 2 je riešená zábezpeka, ktorá sa bude realizovať predovšetkým u veľkých investičných akcií. Návrh zákona predpokladá jedinú formu zábezpeky, a síce zloženie finančných prostriedkov vo výške určenej obstarávateľom na jeho účet. Na rozdiel od doterajšej úpravy, ktorá pripúšťa rôzne formy zábezpeky, navrhovaná jediná forma zložením finančných prostriedkov na účet obstarávateľa, ktorá naviac vo svete nie je bežným javom, predstavuje najmä u podnikov, ktoré budú realizovať veľké investičné celky v oblasti infraštruktúry, napríklad plánovanú výstavbu diaľnic, neriešiteľný zásah do už tak nepriaznivej finančnej situácie. Takýto postup by, samozrejme, naopak, zvýhodnil zahraničných dodávateľov, pre ktorých pri súčasnom kurze slovenskej koruny voči voľne zameniteľným menám nie je zloženie zábezpeky finančne náročné. Je všeobecne známe, že stavebníctvo prežíva v súčasnom období jednu z najväčších kríz a za predpokladu takto schváleného zákona sa prehĺbi kolaps v stavebníctve úplne. Navrhujem preto zmenu v § 2 ods. 9, ktorý bude mať nové znenie: "Zábezpeka je zloženie finančných prostriedkov, iných cenín, prípadne bankovej záruky vo výške určenej obstarávateľom na jeho účet. Slúži na zabezpečenie plnenia povinností uchádzača, ktorý sa zúčastní verejného obstarávania."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni Guldanovej. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Tomeček:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
milé kolegyne, kolegovia,

mal by som pozmeňovací návrh k § 23, ktorý sa dotýka aj bodu 20 spoločnej správy. Navrhujem za slová "rozpočtovej disciplíny" doplniť čiarku a vložiť ďalší text tohto znenia: "s následným osobným sankčným postihom príslušných pracovníkov zodpovedných za porušenie tohto zákona", čiže vypustil by som prvú časť vety bodu 20 spoločnej správy s následnou neplatnosťou obstarania za podmienok porušenia tohto zákona.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Tomečkovi. Hlási sa ešte niekto? Pán poslanec Harna s faktickou poznámkou.

Poslanec Š. Harna:

Chcel by som zareagovať na návrh pána poslanca Pivolusku, ktorý nie je obsiahnutý v jeho písomnom návrhu. Odporúča totiž rozšíriť verejné prostriedky aj na prostriedky štátnych podnikov a ešte na ďalšie prostriedky - presne si nepamätám. Keby sme rozšírili tento pojem aj na podnikateľské subjekty, asi by sme im veľmi podviazali nohy v podnikateľskej činnosti. Myslím si, že rozsah, ktorý je určený v návrhu zákona, úplne postačí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Harnovi. Pán poslanec Pivoluska - faktická poznámka.

Poslanec J. Pivoluska:

Štátne podniky môžu dostať dotácie od štátu trebárs z konverzných prostriedkov a potom musia s nimi aj nakladať ako so štátnymi prostriedkami. Preto som tam navrhol ešte tento dodatok.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Hlási sa ešte niekto do rozpravy alebo má niekto faktickú poznámku?

/Nikto./

Ak nie, vyhlasujem rozpravu k tomuto bodu programu za skončenú. Pýtam sa pána ministra Hofbauera, či sa chce vyjadriť.

Minister dopravy, spojov
a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

s prevažnou väčšinou pripomienok, ktoré tu odzneli, možno súhlasiť, s odporúčaniami spoločného spravodajcu takisto. Dovolím si zareagovať na niektoré pozmeňovacie návrhy, ktoré tu odzneli z pléna.

Pán poslanec Harna, nejde o podviazanie podnikateľských aktivít a podviazanie alebo nejaké zastavenie podnikateľskej

činnosti a voľnej súťaživosti, ale ide o rozšírenie do tej sféry, v ktorej sa objavujú finančné prostriedky štátu, to znamená finančné prostriedky daňových poplatníkov. Tam, kde sa objavujú finančné prostriedky daňových poplatníkov, jednoznačne takýto proces by mal prebiehať, a to je oblasť štátnych podnikov, ktoré pracujú so štátnym majetkom, štátnym hospodárstvom, podniky s finančnou alebo majetkovou účasťou štátu a úvery s garanciou štátu. Keď štát niečo garantuje, bezpodmienečne by takéto kritériá mali byť. Nemáme záujem týmto zákonom zasahovať do podnikateľskej činnosti podnikateľských subjektov. Tým by sme skutočne zväzovali ruky podnikateľom a nesmierne by sme komplikovali konanie a rozhodovanie.

Pripomienka pani poslankyne Guldanovej, domnievam sa, že je akceptovateľná, pretože skutočne združenie len na finančné prostriedky by bolo úzke a rozšírenie na iné ceniny, bankové záruky je bežné aj vo svete. Takže táto pripomienka návrh zákona zhodnocuje.

K odporúčaniu pána spoločného spravodajcu na rozšírenie § 2 ods. 6 - to by som odporúčal takýmto spôsobom akceptovať, pretože ide len o organizácie a len o také transakcie, ktoré sa konajú za účasti štátu a kde štát má svoju účasť.

K vystúpeniu pána poslanca Tomečku ohľadom § 23 - prosím vás, ak by sankčný postih bol zúžený len na postih tých konkrétnych osôb, bez toho, že by takto nezákonne prebehnutá súťaž alebo výber bola anulovaná, myslím si, že by bolo takto najjednoduchšie dohodnúť sa s prípadným nositeľom, ktorý na seba zoberie vinu za nie legitímne prebehnuté výberové konanie a bola by to len otázka ceny alebo rizika, otázka ceny za akú cenu sa príslušný pracovník dá kúpiť. Tento faktor rizika by sme chceli vylúčiť práve tým, že ak by takýto zámer bol zistený, takýto právny vzťah by bol anulovaný. Takže túto zmenu ako predkladateľ neodporúčam.

Toľko k pozmeňovacím návrhom a k spoločnej správe. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Ešte pán poslanec Harna s faktickou pripomienkou.

Poslanec Š. Harna:

Mám otázku na pána ministra, či štátny podnik nie je podnikateľský subjekt. A dotácie, ktoré prípadne štátne podniky môžu dostať zo štátneho rozpočtu, nie sú vždy presne určené. Prosím vás pekne, pokiaľ na podnikateľský subjekt uplatníme pravidlá tohoto zákona, veľmi vážne vás upozorňujem, že podviažeme ich podnikateľskú činnosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Pýtam sa pána spoločného spravodajcu, či si žiada záverečné slovo.

Poslanec J. Pivoluska:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pristúpime teda k hlasovaniu. Prosím pána spoločného spravodajcu, aby hlasovanie uvádzal.

Poslanec J. Pivoluska:

Nakoľko pán poslanec Tomeček mal pripomienku k bodu 20 spoločnej správy, tento vynímam na samostatné hlasovanie,

a teda dávam an blok hlasovať o bodoch 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 a 21. Odporúčam tieto body spoločnej správy prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Predtým ste, pán spoločný spravodajca, dávali aj bod 20.

Poslanec J. Pivoluska:

Hovoril som, že bod 20 dávam na samostatné hlasovanie, lebo sa k nemu vyjadril pán poslanec Tomeček.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Takže, páni poslanci, budeme hlasovať o bodoch zo spoločnej správy pod číslami 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 a 21. Pán spoločný spravodajca ich navrhuje prijať.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 81 poslancov.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 79 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme prijali prednesený návrh pána spoločného spravodajcu.

Poslanec J. Pivoluska:

Navrhujem an blok neprijať body spoločnej správy 1, 2, 5 a 19.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spoločný spravodajca, mali ste pozmeňovací návrh, ktorý by sa mal dotýkať bodu 2 alebo § 2.

Poslanec J. Pivoluska:

Nie bodu 2, ale bodu 19 a bodu 20.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Budeme hlasovať spoločne o bodoch 1, 2, 5 a 19 s tým, že spoločný spravodajca navrhuje tieto body neprijať.

Prosím, keby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 83 poslancov.
Kto je za takto prednesený návrh?
Za návrh hlasovalo 21 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 52 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Môžem konštatovať, že body spoločnej správe pod číslom 1, 2, 5 a 19 sme neprijali.

Poslanec J. Pivoluska:

Ďalej navrhujem hlasovať o mojom pozmeňovacom návrhu, ktorý som rozdal písomne, nebudem ho preto čítať. Odporúčam ho prijať. /Hlasy z pléna, že sa má najskôr hlasovať o návrhoch zo spoločnej správy./

Navrhujem hlasovať o bode 20 spoločnej správy, ktorý znie: v § 23 za slová "rozpočtovej disciplíny" dať čiarku a vložiť ďalší text tohto znenia: "s následnou neplatnosťou obstarania za podmienok porušenia tohto zákona a osobným sankčným postihom príslušných pracovníkov zodpovedných za porušenie tohto zákona". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 83 poslancov.
Kto je za takto prednesený návrh pána spoločného spravodajcu? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 47 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 26 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento pozmeňovací návrh.

Poslanec J. Pivoluska:

Nakoľko bol prijatý tento pozmeňovací návrh zo spoločnej správy, pozmeňovací návrh pána poslanca Tomečku je bezpredmetný. Navrhujem hlasovať o mojom pozmeňovacom návrhu, ktorý ste dostali písomne, preto ho nebudem ešte raz čítať. Navrhujem ho prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme hlasovať o pozmeňovacom návrhu pána poslanca tak, ako ho máte predložený v písomnej verzii.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 88 poslancov.

Kto je za takto prednesený pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 65 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 8 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že aj tento pozmeňovací návrh pána poslanca bol prijatý.

Poslanec J. Pivoluska:

Navrhujem hlasovať o ďalšom mojom pozmeňovacom návrhu, ktorý ste však všetci nedostali písomne, preto ho prečítam. Úprava textu § 2 ods. 6 - nové znenie: "Verejné prostriedky sú prostriedky vyčlenené z výdavkov štátneho rozpočtu[4/], štátne fondy, prostriedky obcí a ich organizácií, prostriedky štátnych podnikov, spoločností s majetkovou alebo finančnou účasťou štátu a úvery s garanciou štátu." Navrhujem prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Upozorňujem, že to je pozmeňovací návrh, ku ktorému mal pripomienky pán poslanec Harna.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 88 poslancov.
Kto je za prednesený návrh, ako ho podal pán poslanec?
Za návrh hlasovalo 37 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 26 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec J. Pivoluska:

Ďalej dala pozmeňovací návrh pani poslankyňa Guldanová, a to k § 2 ods. 9, ktorý znie: "Zábezpeka je zloženie finančných prostriedkov, iných cenín, prípadne bankovej záruky vo výške určenej obstarávateľom na jeho účet. Slúži na zabezpečenie plnenia povinností uchádzača, ktorý sa zúčastní verejného obstarávania." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 90 poslancov.
Kto je za? Pán poslanec odporúča prijať jeho návrh.
Za návrh hlasovalo 79 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh bol prijatý.

Poslanec J. Pivoluska:

Pán predseda, nakoľko sme prerokovali a hlasovali o všetkých bodoch spoločnej správy a o všetkých pripomienkach, ktoré boli vznesené z pléna, žiadam hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam zákon prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Vážení páni poslanci, pani poslankyne, budeme hlasovať podľa ustanovenia § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku o zákone ako celku so všetkými doteraz schválenými pripomienkami.

Prosím, by sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 93 poslancov a poslankýň.
Kto je za takto upravený návrh zákona?
Za návrh hlasovalo 86 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác. /Potlesk./

D v a d s i a t y m t r e t í m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územných finančných orgánoch.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 289 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 289a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky pani Katarína Tóthová. Prosím, pani ministerka.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi, aby som predniesla vládny návrh zákona Národnej rady o územných finančných orgánoch. Sústava územných finančných orgánov v Slovenskej republike v súčasnosti je budovaná nasledovne: daňové úrady, správy finančnej kontroly

a Ústredné daňové riaditeľstvo. Ich zriadenie a činnosť doposiaľ upravuje zákon číslo 84/1991 o územných finančných orgánoch v znení zákona číslo 136/1992 Zb. v znení zákona Slovenskej národnej rady číslo 511/1992 Zb.

Účelom predloženého návrhu zákona je komplexne upraviť činnosť územných finančných orgánov v jednom predpise a zosúladiť ich úlohy a oprávnenia zo zákonom číslo 511/1992 o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov. Cieľom predloženého návrhu je zlepšiť stav v oblasti vymáhania daňových nedoplatkov, a preto sa navrhuje, aby územné finančné správy mohli vykonávať dražbu a úkony s ňou súvisiace. Ďalej v záujme zefektívnenia správy a kontroly dotácie sa navrhujú niektoré nové povinnosti pre príjemcov dotácií. V záujme jednoznačnosti sa v predloženom návrhu presnejšie vymedzili úlohy, ktoré vykonávajú daňové úrady, ktoré vykonávajú správy finančnej kontroly a ktoré vykonáva Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky. Sú v ňom premietnuté i príslušné zmeny nadväzne na nové rozpočtové pravidlá a vznik samostatnej Slovenskej republiky.

Predkladaný vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územných finančných orgánoch prerokoval ústavnoprávny výbor, národohospodársky a rozpočtový výbor, výbor pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti. S predloženým návrhom uvedené výbory vyslovili súhlas a odporúčajú ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení pozmeňovacích a doplňovacích pripomienok.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, vzhľadom na pozitíva, ktoré má predložený vládny návrh zákona podľa predkladateľa aj podľa môjho názoru, vás prosím, stotožnite sa s predloženým návrhom.

Ďakujem vám za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Jozefa Hankera, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vo výboroch.

Poslanec J. Hanker:

Vážený pán predseda,
vážená pani ministerka,
vážená Národná rada,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 289 o územných finančných orgánoch pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky na prerokovanie štyrom výborom Národnej rady. Na koordináciu stanovísk výborov Národnej rady Slovenskej republiky bol určený ako príslušný národohospodársky a rozpočtový výbor.

Predložený návrh zákona komplexne upravuje činnosť územných finančných orgánov, zosúlaďuje ich úlohy a oprávnenia so zákonom Slovenskej národnej rady číslo 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a uvádza niektoré zmeny v sústave územných finančných orgánov. Vládny návrh zákona prerokovali všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporúčajú ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení niektorých pozmeňovacích a doplňovacích pripomienok, ktoré máte uvedené v spoločnej správe.

Uvedené pripomienky som si osvojil a po konzultácii s predkladateľom odporúčam prijať zo spoločnej správy body 4, 5, 6, 8, 13, 14, 15, 16 a 17. Odporúčam neprijať zo spoločnej správy body 1, 2, 3, 7, 9, 11 a 12. Z pozmeneného návrhu zákona uvedeného v spoločnej správe pod bodom 10 odpo-

rúčam prijať len odsek 2 a odsek 3. Znenie odseku 1 bodu 10 neodporúčam prijať. Mám k nemu môj pozmeňovací návrh. Prosím, pán predseda, aby ste otvorili rozpravu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Hankerovi. Otváram rozpravu o dvadsiatom treťom bode programu. Do rozpravy som nedostal žiadnu písomnú prihlášku. Ako prvý sa prihlásil pán poslanec Hanker.

Poslanec J. Hanker:

Dávam pozmeňovací návrh k zneniu § 6 ods. 1. Môj pozmeňovací návrh je vlastne len štylistickou úpravou bodu 11 spoločnej správy a znie nasledovne: "Ústredné riaditeľstvo je rozpočtová organizácia, ktorá zabezpečuje mzdové prostriedky a vecné potreby daňových úradov. Riadi ju a za jej činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister financií Slovenskej republiky."

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Hlási sa pani poslankyňa Rusnáková.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

navrhujem dve zmeny. Prvá zmena sa týka § 8 ods. 1 - právna ochrana pracovníkov územných finančných orgánov. Text odseku 1 odporúčam doplniť za slová "majú pri plnení úloh" o slová "alebo v súvislosti s nimi". Celý text teda bude znieť nasledovne: "Pracovníci územných finančných orgá-

nov majú pri plnení úloh alebo v súvislosti s nimi podľa tohto a osobitného zákona[17/] postavenie verejných činiteľov[23/]." Túto navrhovanú zmenu odporúčam prijať z toho dôvodu, že územné finančné orgány majú konkrétne poznatky a skúsenosť s ohrozovaním svojich pracovníkov predovšetkým v mimopracovnej dobe. Z uvedeného dôvodu je potrebné zabezpečiť ich ochranu aj v tejto dobe, nielen pri plnení úloh v zmysle tohto predkladaného zákona.

K § 9 - týka sa povinností daňových subjektov, príjemcov dotácií a ostatných kontrolovaných subjektov. Za odsek 2 odporúčam doplniť nový odsek 3 tohto znenia: "Daňové subjekty vykonávajú platby bezhotovostným platobným stykom. Hotovostné platby môžu vykonávať len v prípade, ak úhrnná cena neprevyšuje 10 000 Sk denne". Ostatné odseky potom navrhujem prečíslovať.

Dôvodom tohto návrhu alebo úlohou tohto doplnenia návrhu zákona je zamedziť nekontrolovaným platbám v hotovosti, ktoré nie sú podchytené v účtovníctve daňového subjektu a smerujú k zatajovaniu príjmov a tým k daňovým únikom. Viem, že proti tomuto návrhu by sa dalo vystúpiť alebo oponovať, že po formálnej stránke nie práve najvhodnejšie zapadá do návrhu zákona. Aj napriek tomu som tento návrh predniesla, pretože o zavedení bezhotovostného platobného styku hovoríme už takmer alebo upozorňujeme takmer už od začiatku roka, keď sa nám neustále zvyšujú čísla, ktoré hovoria o daňových únikoch. Myslím si, že pokiaľ daňový úrad bude mať prístup k číslam všetkých účtov daňového poplatníka, nemôže sa stať, aby sme sa potom v správe o plnení štátneho rozpočtu dozvedeli, koľko miliónové daňové úniky v Slovenskej republike máme. Práve preto sa prihováram a obraciam ku kolegom, aby tento môj druhý návrh tiež podporili.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Farkas:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

na základe § 7 sú poskytnuté práva pracovníkom územných finančných orgánov a pracovníkom ministerstva na rovnakej úrovni pri kontrolnej činnosti jednotlivých podnikateľských subjektov. Podľa mňa k takýmto rovnakým právam by však mali patriť aj rovnaké povinnosti, najmä pokiaľ ide o také činnosti, ktoré sú vymenované v ods. 4 tohoto paragrafu. To znamená, že ani pracovníci ministerstva, ktorí podľa § 5 písm. d/ vykonávajú kontrolnú činnosť, ktorá inak patrí do pôsobnosti Ústredného riaditeľstva a správ finančnej kontroly, by nemali zárobkovo vykonávať kontrolnú, daňovú a účtovnú poradenskú alebo podobnú činnosť pre daňovníkov, platiteľov daní a príjemcov dotácií. Ďalej by mali konať a rozhodovať nestranne, takisto ako je to stanovené v odseku 5. Preto navrhujem do § 7 ods. 4 za slovom "finančných orgánov" jednu vsuvku, a to "a pracovníci ministerstva podľa § 5 písm. d/". Celý odsek by znel takto: "Pracovníci územných finančných orgánov a pracovníci ministerstva podľa § 5 písm. d/ nesmú zárobkovo vykonávať kontrolnú, daňovú a účtovnú poradenskú alebo podobnú činnosť pre daňovníkov, platiteľov daní a príjemcov dotácií" - a ostatné ďalej tak ako je to vyznačené.

Ďalej navrhujem do § 7 ods. 5 takisto za slovami "finančných orgánov" vsuvku "a pracovníci ministerstva podľa § 5 písm. d/". Celý odsek by znel: "Pracovníci územných finančných orgánov a pracovníci ministerstva podľa § 5 písm.

d/ musia konať a rozhodovať nestranne, nesmú zneužívať informácie nadobudnuté v súvislosti s výkonom svojej činnosti, ani prijímať v súvislosti s výkonom svojej činnosti od kohokoľvek dary, bezodplatné služby a iné výdavky."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Farkasovi. Pýtam sa, či niekto sa chce ešte prihlásiť do rozpravy alebo či niekto má faktickú pripomienku.

/Nikto./

Ak nie, vyhlasujem rozpravu o dvadsiatom treťom bode programu za skončenú. Chcem sa spýtať pani ministerky, či si žiada záverečné slovo.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predseda,
vážení prítomní,

k návrhom, ktoré odzneli v rozprave,by som stručne vyjadrila nasledovné stanovisko: k návrhom poslankyne Rusnákovej týkajúcim sa § 8 ods. 1 mám kladné stanovisko, teda považujem tento návrh za prínosný, avšak som toho názoru, že návrh k § 9 ods. 3 smerujúci k zamedzeniu nekontrolovateľným platbám je nad rámec predloženého zákona. A naviac, takáto úprava bude obsiahnutá v pripravovanom ďalšom právnom predpise. Ďalej k návrhu pána poslanca Farkasa by som chcela vyjadriť stanovisko, že jeho návrh je prínosný.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pani ministerke. Chcem sa spýtať spoločného spravodajcu, či si želá záverečné slovo.

Poslanec J. Hanker:

Nie. Len by som chcel poprosiť pána poslanca Farkasa, aby mi svoj návrh odovzdal písomne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spoločný spravodajca, môžeme pristúpiť hneď k hlasovaniu, alebo potrebujete čas na úpravu návrhov?

Poslanec J. Hanker:

Prosím 5 minút.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tak 5 minút bez prestávky. Fajčiari majú zakázané ísť fajčiť. /Smiech v sále./

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 84 poslancov.

Prosím, pán spoločný spravodajca, môžete uvádzať hlasovanie.

Poslanec J. Hanker:

Odporúčam Národnej rade hlasovať an blok o nasledovných bodoch spoločnej správy, ktoré odporúčam prijať: 4, 5, 6, 8, 13, 14, 15, 16 a 17.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 84 poslancov.
Kto je za prijatie týchto bodov?
Za návrh hlasovalo 79 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že tieto body spoločnej správy sme prijali.

Poslanec J. Hanker:

An blok odporúčam neprijať body 1, 2, 3, 7, 9, 11 a 12 spoločnej správy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 86 poslancov.
Budeme hlasovať o bodoch spoločnej správy 1, 2, 3, 7, 9, 11 a 12 s odporúčaním pána spoločného spravodajcu neprijať. Pán podpredseda Prokeš mi veľmi intenzívne pomáha.

Prosím, prezentujme sa ešte raz.
Prezentovalo sa 88 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca navrhuje neprijať tieto body.
Za návrh hlasovali 3 poslanci.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že sme neprijali tieto body spoločnej správy.

Poslanec J. Hanker:

Samostatne odporúčam hlasovať o bode 10 spoločnej správy s tým, že odporúčam z neho prijať odsek 2 a odsek 3.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlasujeme teraz o bode 10 spoločnej správy, z ktorého odsek 2 a 3 navrhuje pán spoločný spravodajca prijať.

Ešte sa hlási pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Predsa nemôžeme hlasovať o inom, ako o tom, čo je predložené v spoločnej správe. Buď to pán spoločný spravodajca odporučí prijať alebo neodporučí, ale rozhodujúca je formulácia, ktorá je uvedená v spoločnej správe. Jeho návrh na vypustenie odseku 1 môže byť ako pozmeňovací návrh po prerokovaní spoločnej správy.

Poslanec J. Hanker:

Toto nie je môj pozmeňovací návrh, to je súhlas s dvoma odsekmi spoločnej správy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán spoločný spravodajca, podľa rokovacieho poriadku je možný jediný postup: odporučíte neprijať tento bod a vo svojom vlastnom pozmeňovacom návrhu sformulujete nový pozmeňovací návrh, ktorý bude pozostávať len z tých dvoch častí, ktoré chcete, aby boli prijaté. Nemôžeme prijať časť textu, ktorý je ako pozmeňovací návrh, lebo predkladateľ nesúhlasí so zmenou. To je totiž výbor.

Poslanec J. Hanker:

Odporúčam celý bod 10 neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa ešte raz prezentovať.
Prezentovalo sa 88 poslancov.
Budeme hlasovať o bode 10 spoločnej správy ako o celku s tým, že ho spoločný spravodajca navrhuje neprijať.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 21 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 50 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že bod 10 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec J. Hanker:

Tým sme vyčerpali všetky body spoločnej správy. Teraz budeme hlasovať o mojom pozmeňovacom návrhu. Odporúčam v § 6 znenie ustanovení upraviť takto:

"Odsek 1 Ústredné riaditeľstvo je rozpočtová organizácia, ktorá zabezpečuje mzdové prostriedky a vecné potreby daňových úradov. Riadi ju a za jej činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister financií Slovenskej republiky.

Odsek 2 Daňový úrad riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ. Riaditeľa vymenúva a odvoláva riaditeľ ústredného riaditeľstva."

Odsek 3 Správa finančnej kontroly je rozpočtová organizácia, ktorú riadi a za jej činnosť zodpovedá riaditeľ. Riaditeľa vymenúva a odvoláva minister financií Slovenskej republiky."

Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Počuli sme znenie pozmeňujúceho návrhu § 6, ktorý hovorí o postavení územných finančných orgánov. Budeme hlasovať.

Najskôr sa prezentujme.

Prezentovalo sa 87 poslancov.

Kto je za takto prednesený pozmeňovací návrh pána poslanca Hankera?

Za návrh hlasovalo 77 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh týkajúci sa § 6 predlohy zákona sme prijali.

Poslanec J. Hanker:

Ďalší pozmeňujúci návrh predložila pani poslankyňa Rusnáková k § 8 ods. 1. V texte odseku odporúča doplniť za slová "majú pri plnení úloh" slová "alebo v súvislosti s nimi". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 86 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 63 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že aj tento pozmeňovací návrh sme schválili.

Poslanec J. Hanker:

Ďalší pozmeňovací návrh pani poslankyne Rusnákovej je k § 9. Za odsek 2 odporúča doplniť nový odsek 3 tohto znenia: "Daňové subjekty vykonávajú platby bezhotovostným platovým stykom. Hotovostné platby môžu vykonávať len v prípade, ak úhrnná cena neprevyšuje 10 000 Sk denne." Túto pripomienku neodporúčam prijať.

Chcel by som povedať, že v národohospodárskom a rozpočtovom výbore sme prijali opatrenie, kde pán minister financií znenie tohto odseku použije v inom zákone. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Hlasujeme s tým, že pán spravodajca neodporúča, aby sme návrh prijali.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 90 poslancov.
Kto je za návrh? Opakujem, pán spravodajca ho neodporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 7 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 68 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh pani poslankyne Rusnákovej sme neprijali.

Poslanec J. Hanker:

Ďalší pozmeňovací návrh dal pán poslanec Farkas. Je to návrh týkajúci sa § 7 odseku 4 a znie nasledovne: za slová "finančných orgánov" sa vsúvajú slová "a pracovníci ministerstva podľa § 5 písm d/". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, najskôr sa prezentujme.
Prezentovalo sa 86 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 81 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec J. Hanker:

Pán poslanec Farkas v § 7 ods. 5 navrhuje doplnok k textu v prvom riadku za slová "finančných orgánov" doplniť "a pracovníci ministerstva financií podľa § 5 písm. d/". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 93 poslancov.
Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Farkasa k § 7 odsek 5. Pán spravodajca odporúča prijať. Kto je za?
Za návrh hlasovalo 90 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 3 poslanci.

Čiže aj tento pozmeňovací návrh pána poslanca bol prijatý.

Poslanec J. Hanker:

Pán predseda, tým sme vyčerpali všetky doplňovacie a pozmeňovacie návrhy k zákonu. Odporúčam hlasovať o návrhu zákona ako celku. Odporúčam ho prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pani ministerka.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Ešte treba hlasovať o návrhu v bode 11.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O pozmeňovacom návrhu k bodu 11 spoločnej správy sme hlasovali an blok a neprijali sme ho.

Poslanec J. Hanker:

Bod 11 sme neprijali, ale celý bod 10 sme prijali trošku pozmenený.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Odhlasovali sme potom pozmeňovací návrh tak, že pán poslanec v jednom pozmeňovacom návrhu skumuloval obidva a jednorazovo sme to potom odhlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

V súlade s ustanovením § 26 odsek 1 rokovacieho poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení všetkých schválených zmien.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 95 poslancov.

Kto je za návrh zákona doplnený schválenými pripomienkami?

Za návrh hlasovalo 93 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územných finančných orgánoch. /Potlesk./

Prosím, pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Pán predseda, v mene poslaneckého klubu SNS by som chcel požiadať vážené plénum, či by bod, ktorý je v tomto programe pod číslom 29, nemohol byť presunutý na utorok, pretože pán Slota je chorý, má zápal pľúc.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Súhlasím s tým. Chcel som to konštatovať tesne predtým, keď prídeme k bodu 29, ale keď ste to už navrhli, myslím si, že to môžeme rešpektovať, nebudeme o tom ani hlasovať.

Poslanec A. Hrnko:

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

D v a d s i a t y m š t v r t ý m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 165/1993 Z. z.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 290 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 290a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky pani Katarína Tóthová. Prosím, pani ministerka.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vládny návrh novely zákona Národnej rady číslo 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov obsahuje prevažne legislatívne spresnenia jednotlivých ustanovení zákona z dôvodu jednoznačnosti, čo prispeje k jeho lepšej aplikácii v praxi. A k tomuto bolo pristúpené na základe pripomienok samotných daňových úradov.

V záujme zefektívnenia správy daní a zabezpečenia príjmov štátneho rozpočtu navrhuje sa však dať i nové oprávnenia pre správcov daní, a to najmä na úseku výkonu daňových exekúcií a na úseku zabezpečenia tovaru, u ktorého nevie jeho majiteľ alebo držiteľ preukázať spôsob jeho nadobudnutia. Navrhuje sa, aby správca dane mohol vykonať dražby hnuteľných vecí i nehnuteľností, nakoľko výkon daňovej exekúcie prostredníctvom súdov je veľmi zdĺhavý. Toto môžem potvrdiť aj ako ministerka spravodlivosti, a preto - ak môžem vsunúť informáciu - ministerstvo spravodlivosti uvažuje o zakotvení inštitútu súdneho vykonávateľa ako slobodné povolanie.

Napriek tomu tento spôsob vymáhania daňových nedoplatkov bude čoraz častejší, a to najmä nadväzne na finančnú si-

tuáciu podnikov. Zabezpečený tovar a veci, vrátane dopravného prostriedku, navrhujeme predávať na dražbe. Výťažok z predaja by sa použil na úhradu nákladov spojených so zabezpečením alebo na úhradu daní a zvyšok výťažku z predaja by pripadol štátu.

Ďalej sa navrhuje ustanoviť odvolací orgán v daňovom konaní pre obce, nakoľko neriešenie tejto otázky spôsobuje v praxi značné problémy. V porovnaní s doteraz platnou právnou úpravou sa navrhuje zásadná zmena aj v tom, aby novelizovaný zákon o správe daní a poplatkov upravoval od 1. 1. 1994 len problematiku daňového konania. Osobitné ustanovenia k jednotlivým druhom daní - siedma časť zákona - sa navrhuje prevziať do príslušných daňových zákonov s rovnakou účinnosťou, to znamená od 1. 1. 1994.

Predložený návrh zákona prerokovali Ústavnoprávny výbor Národnej rady, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady, Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti. S predloženým návrhom zákona vyslovili súhlas a odporúčajú ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení pozmeňovacích a doplňovacích pripomienok. K názorom týchto pripomienok sa pripájam aj ja a prosím vás, vážené pani poslankyne a páni poslanci, aby ste predložený návrh zákona odsúhlasili.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani ministerke za uvedenie zákona. Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Černáka, aby podal správu o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch

Národnej rady Slovenskej republiky. Viac-menej pani ministerka už urobila aj jeho prácu.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
kolegyne, kolegovia,

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 511/92 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných a finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 165/93 Z. z. pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojim rozhodnutím číslo 443 z 19. augusta na prerokovanie v štyroch výboroch, ktoré pani ministerka vymenovala. Tak ako správne upozornila, v drvivej väčšine ide o legislatívno-technické pripomienky, ktoré zákonnú normu robia prehľadnejšou, spresňujú a v mnohých prípadoch opravujú aj poslovenčujú názvy. Je tu zavedený nový inštitút, inštitút exekúcie, ktorý je označený ako prechodná norma, pokiaľ ministerstvo financií neprijme samostatný exekučný zákon a odvolávací inštitút pre samosprávne subjekty.

Výbory prerokovali a podali celkom 22 pripomienok, ktoré, znovu opakujem, v drvivej väčšine boli súhlasne vo všetkých výboroch odsúhlasené, a okrem bodu 15 budem navrhovať všetky an blok odsúhlasiť. Bod 15 je otázkou subjektívneho názoru. Bod 15 hovorí o tom, že tlačivá pre daňové priznania by si subjekty zakupovali. Podľa môjho názoru, nedá sa to riešiť tým, že 99 % tlačív sa bude dávať zadarmo a jedno sa bude kupovať. Preto nenavrhujem podporiť toto ustanovenie a myslím si, že by to bolo treba riešiť centrálne v spojitosti s inými tlačivami. Takže, vážený pán predsedajúci, kolegyne, kolegovia, zo spoločnej správy 21 pripomienok budem

navrhovať an blok odsúhlasiť. Všetky sú prevažne legislatívno-technického charakteru. O pripomienke 15 nechám potom hlasovať samostatne. To je všetko. Všetky výbory navrhovali po prerokovaní týchto pripomienok zákon podporiť a Národnou radou prijať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem spoločnému spravodajcovi pánu poslancovi Černákovi. Otváram rozpravu, do ktorej sa prihlásil pán poslanec Černák.

Poslanec Ľ. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

ako prvý sa hlásim do rozpravy a mám celkom tri pozmeňovacie návrhy.

Po skúsenostiach a po vypočutí mnohých pripomienok predpokladám, že mnohí poslanci sa stotožnia s mojim návrhom, aby alkohol a tabakové výrobky nemohli byť voľne predávané na voľných priestranstvách. V drvivej väčšine ide o tovar, ktorý je nadobudnutý mimodaňovými cestami, nezdanenými cestami, a preto navrhujem, aby za § 14b sa vložil nový § 14c, ktorý vrátane nadpisu bude znieť: "§ 14c Zákaz predaja niektorých výrobkov na verejných priestranstvách." Paragraf je veľmi jednoduchý: "Na verejných priestranstvách[6d/] sa zakazuje predávať tabakové výrobky a alkoholické nápoje[6e/]." Poznámky pod čiarou k odkazu 6d/ a 6e/ znejú: "Podľa § 2 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady číslo 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších predpisov", čím sa vlastne vymedzujú verejné priestory. Poznámka

6e/: "§ 15 zákona Slovenskej národnej rady číslo 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami." Myslím si, že je to všetkým tak jasné, že to netreba hlbšie zdôvodňovať, a bol by som veľmi rád, keby poslanci podporili tento môj návrh.

Ako druhý je návrh, ktorým spresňujeme, že subjekty, ktoré neboli prihlásené k registrácii, sa považujú za subjekty, ktoré si nesplnili svoje povinnosti, a preto môj návrh je za bod 46 vložiť nový bod 47, ktorý bude znieť: "§ 34 sa dopĺňa novým odsekom 4, ktorý znie: "K registrácii neprihlásené daňové subjekty zistené vyhľadávacou činnosťou sa považujú za subjekty, ktoré si nesplnili oznamovaciu povinnosť podľa § 31 tohto zákona." Ostatné body sa prečíslujú.

Posledná moja pripomienka - tretia pripomienka sa dotýka § 14a v odseku 7. Je to paragraf, ktorý hovorí o exekúcii a o tom, že zabezpečené predmety sa predávajú spravidla dražbou. Myslím si, že to slovko "spravidla" vytvorí priestor pre rôzne iné riešenia, a preto odporúčam slovo "spravidla" vynechať, aby sa predmety zabavené, predmety, ktoré boli exekuované, predávali výhradne dražbou. Takže môj návrh znie: v § 14a v ods. 7 vynechať slovo "spravidla".

Pán predsedajúci, to sú všetky moje pripomienky.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne, pán poslanec. Kto sa hlási ďalej do rozpravy? Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Vážený pán predsedajúci,
vážená pani ministerka,
vážená Národná rada,

v mojom diskusnom príspevku a v pozmeňovacom návrhu v podstate nadväzujem na svojho predrečníka, na spravodajcu pána poslanca Černáka.

Každý štát, nielen naša Slovenská republika, sa potýka s problémom daňových únikov. Pre rozpočet Slovenskej republiky je tento problém zvlášť citlivý. Jedným z kanálov, ktorým dosť výdatne unikajú dane, je predaj nelegálne dovezených cigariet. Jedna z možností ako tomu zabrániť je zavedenie ochrannej kontrolnej známky. V podstate to znamená, že každá krabička cigariet predávaná v maloobchode by bola opatrená ochrannou kontrolnou známkou. Evidencia subjektov, ktoré si budú vyzdvihovať ochrannú kontrolnú známku, takisto určité opatrenia, ktoré zabránia zneužitiu, prípadne falšovaniu ochrannej kontrolnej známky, si vyžadujú určitý čas.

Označovanie cigariet ochrannou kontrolnou známkou neznamená iba príjem v štátnom rozpočte a zamedzenie úniku štátneho rozpočtu, ale v podstate chráni aj výrobcu pred určitým nelegitímnym zvýhodnením predávaných nezdanených cigariet. Aby bolo možné od 1. 1. 1994 prijať ďalšie legislatívne postupy, ktoré smerujú k zavedeniu povinnosti používať ochranné kontrolné známky v praxi, je potrebné túto povinnosť zakotviť do daňového zákona.

Z dôvodov, že novela zákona o spotrebnej dani z tabaku bude prerokovávaná až v novembri a v súčasnosti ešte iba prebieha potrebným legislatívnym procesom, predkladám Národnej rade návrh na novelu súčasne platného zákona číslo 213 z roku 1992 Zb. v znení neskorších predpisov o spotrebnej

dani, spočívajúcu v zmocnení Ministerstva financií Slovenskej republiky upraviť všeobecne záväzným právnym predpisom vydanie ochrannej kontrolnej známky, spôsob odberu a označovanie tabakových výrobkov touto známkou. Prijatím navrhovaného zmocnenia sa vytvoria základné legislatívno-technické predpoklady na označovanie tabakových výrobkov, a tým aj zabránenie daňových únikov.

Preto navrhujem vložiť článok II do zákona číslo 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a zmenách sústavy finančných orgánov v znení neskorších predpisov v tomto znení: Článok II Zákon Slovenskej národnej rady číslo 213/1993 Zb. o spotrebných daniach v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 159/1993 Z. z. sa mení a dopĺňa takto: za § 40 sa vkladá nový § 40a:

"Ministerstvo financií Slovenskej republiky upraví všeobecne záväzným právnym predpisom

a/ vydanie ochranných kontrolných známok,

b/ spôsob odberu ochranných kontrolných známok,

c/ spôsob označovania tabakových výrobkov ochrannými kontrolnými známkami."

Potom články II a III uvedené v pôvodnom návrhu navrhujem prečíslovať na články III a IV. Z toho vyplýva nutnosť zmeniť aj názov zákona. Názov zákona by sa potom doplnil takto: "Zákon Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 165/1993 Z. z. a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 213/1992 Zb. o spotrebných daniach v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 159/1993 Z. z.

O týchto mojich pozmeňovacích návrhoch a doplňovacích návrhoch je možné hlasovať an blok, pretože neprijatie prvého vylučuje prijatie ďalších dvoch. Odporúčam, aby tieto moje návrhy boli prijaté. Prosím o vašu podporu. Predložené návrhy som konzultovala s kompetentnými pracovníkmi ministerstva financií.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pani poslankyni Bartošíkovej. Prosím, kto sa hlási ďalej do rozpravy? Pani poslankyňa Rusnáková.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

moja prvá pripomienka k návrhu zákona sa týka § 14a ods. 4. Žiadam v § 14a ods. 4 poslednú vetu začínajúcu slovami "dopravný prostriedok nepodlieha prepadnutiu" vypustiť z nasledujúcich dôvodov. Hodnota kamiónov je značne vysoká. Ustanovenie odseku 4 by stratilo zmysel, pokiaľ by hodnota prepravovaného tovaru nedosahovala aspoň polovicu hodnoty kamiónu, čo vo väčšine prípadov, podľa názoru daňových úradov, dosahovať nebude. Otázka zistenia hodnoty kamiónu by zrejme bola zabezpečovaná znaleckým posudkom, čo časove nebude zodpovedať operatívnosti tohto ustanovenia. Nakoľko v predmetnej vete, ktorú navrhujem vypustiť, je uvedená formulácia "prepadnutého tovaru a vecí" ako smerodajná, v praxi to znamená, že najskôr bude potrebné vysloviť prepadnutie tovaru a vecí a až následne prepadnutie kamióna.

K § 14a odsek 5 - doterajšie znenie hovorí o tom, že ak dopravca nie je vlastníkom zabezpečeného dopravného prostriedku, zaplatí pokutu do výšky 50 % hodnoty prepravovaného tovaru alebo veci. Odporúčam, aby v odseku 5 sme zmenili formuláciu "do výšky 50 %" na nasledovné znenie: "vo výške 50 % hodnoty prepravovaného tovaru alebo veci".

Moja tretia pripomienka sa týka § 71 odseku 3. Odporúčam nové znenie: "Rozhodnutie o určení záložného práva sa s vyznačením jeho vykonateľnosti a zákazom nakladať s predmetom záložného práva zašle podľa povahy veci na zápis poznámky záložného práva v evidencii nehnuteľností - odkaz na § 14 odsek 3 zákona číslo 265/1992 Zb. - alebo držiteľovi záložných vecí, prípadne poddlžníkovi a príslušným orgánom - odkaz na § 32 odsek 3 tohto zákona. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o záložnom práve zašle správca dane oznámenie o nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia príslušnému orgánu - odkaz na § 2 zákona číslo 265/1992 Zb. alebo držiteľovi záložných vecí, prípadne poddlžníkovi."

Myslím si, že tento návrh textu je presnejší ako v navrhovanom zákone, a to z nasledujúceho dôvodu. Rozhodnutia o ručení záložného práva sú vykonateľné ihneď, pretože podanie odvolania nemá odkladný účinok. Na základe tohto vykonateľného rozhodnutia by katastrálny úrad a iný príslušný orgán podľa § 32 odsek 3 zákona číslo 511/1992 Zb. vykonal zápis poznámky v evidencii nehnuteľností alebo iného majetku, napríklad motorového vozidla. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia by príslušný orgán vykonal zápis v týchto evidenciách. A tuto je to najdôležitejšie - predišlo by sa tým tomu, aby daňoví dlžníci odpredali svoj majetok v čase od obdržania rozhodnutia o záložnom práve do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Moja štvrtá pripomienka sa bude týkať § 72a ods. 2 a 3. Odporúčam slová "za výkon zhabania" nahradiť slovami

"za výkon zabezpečenia tovaru a vecí", čo bude v súlade so znením § 14a návrhu tohto zákona.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne pani poslankyni Rusnákovej. Prosím, kto sa hlási ďalej do rozpravy?

/Nikto./

Nikto sa nehlási. Vyhlasujem rozpravu o dvadsiatom štvrtom bode za ukončenú. Chce sa k rozprave vyjadriť pani ministerka Tóthová?

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

vzhľadom na obšírne návrhy pani poslankyne Rusnákovej a vzhľadom na to, aby bolo možné prekontrolovať terminologickú presnosť z textom zákona, by som požiadala o päťminútovú prestávku.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Myslím, že je to akceptovateľné. Prosím, máme päťminútovú prestávku.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pani poslankyne, páni poslanci, prosím, prezentujme sa.

Je nás prítomných 70. Vyzývam pani poslankyne a pánov poslancov, ktorí sa nachádzajú v priľahlých miestnostiach, aby sa dostavili do rokovacej sály.

Zopakujeme prezentáciu.
Prezentovalo sa 84 poslancov, sme uznášaniaschopní.

Pýtam sa pani ministerky, či chce zaujať stanovisko.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené pani poslankyne,
vážení pán poslanci,

k vystúpeniu pani poslankyne Bartošíkovej veľmi stručne zaujímam kladné stanovisko. Návrh považujem za prínosný. Taktiež za veľmi prínosný považujem návrhy pána poslanca Černáka, a to všetky tri. Z návrhov pani poslankyne Rusnákovej prvý návrh k § 14a ods. 4 považujem za prínosný, druhý návrh dotýkajúci sa § 14a odseku 5 taktiež za prínosný. S dvoma návrhmi, ktoré sa týkajú § 71 odseku 3 a druhý § 72 odsekov 2 a 3, sa nestotožňujem a neodporúčam ich prijať.

Ďakujem vám za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pani ministerke Tóthovej. Žiada si záverečné slovo pán spoločný spravodajca?

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem pekne, pán predsedajúci. Moje záverečné slovo bude veľmi stručné. V princípe všetko povedala pani ministerka. Doplnil by som len jednu informáciu, že návrhy kolegyne Rusnákovej síce voči autodopravcom môžu vyzerať veľmi tvrdo, ale mali by urobiť prietrž pašovaniu a prevážaniu pašovaného tovaru. Preto prvé dva návrhy budem podporovať. Ďalej som s ňou hovoril o tom, že ďalšie dva svoje návrhy pani kolegyňa stiahne.

Navrhujem, aby sme prikročili k hlasovaniu.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Pristúpime k hlasovaniu. Prosím spoločného spravodajcu pána poslanca Černáka, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec Ľ. Černák:

V zmysle záverov spoločnej správy a rozpravy, vážený pán predsedajúci, navrhujem, aby sme an blok hlasovali o všetkých bodoch spoločnej správy, okrem bodu 15, to znamená o bodoch 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21 a 22. Odporúčam ich prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 88 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána spoločného spravodajcu, aby boli an blok prijaté všetky návrhy okrem bodu 15? Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 86 poslancov.

Kto je proti?
Nikto nie je proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že sme tento návrh an blok prijali.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďalej budeme hlasovať o bode 15 spoločnej správy, ktorý hovorí o tom, že majetkové priznanie možno účinne podať len na tlačive, ktoré sa daňovníkovi poskytne za úhradu. Osobne som už svoje stanovisko povedal. Odporúčam neprijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 88 poslancov.
Kto je za predložený návrh? Pán poslanec Černák ako spoločný spravodajca ho odporúča neprijať.
Za návrh hlasovalo 11 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 66 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že tento bod sme neprijali.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem. Prejdeme k návrhom, ktoré zazneli v rozprave, a to v poradí, ako sme o nich v rozprave hovorili. Ako prvé boli tri moje návrhy. V prvom som navrhoval za § 14b vložiť ďalší § 14c, ktorý vrátane nadpisu bude znieť:

"§ 14c Zákaz predaja niektorých výrobkov na verejných priestranstvách

Na verejných priestranstvách podľa poznámky 6d/ sa zakazuje predávať tabakové výrobky a alkoholické výrobky podľa poznámky 6e/. Pod čiarou poznámky k odkazu 6d/ a 6e/ znejú - 6d/: § 2 odsek 3 zákona Slovenskej národnej rady číslo 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších predpisov. 6c/: § 15 zákona Slovenskej národnej rady číslo 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami." Navrhujem prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Kto je za predložený prvý návrh pána poslanca Černáka? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Prosím vás, prepáčte. Prosím, prezentujme sa ešte raz.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Kto je za predložený prvý návrh pána poslanca Černáka? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 83 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 3 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že tento prvý návrh pána poslanca Černáka sme prijali.

Poslanec Ľ. Černák:

Druhý môj návrh spočíva v tom, že za bod 46 vložíme nový bod 47, teda bod 47 § 34 sa dopĺňa novým odsekom 4, ktorý znie: "K registrácii neprihlásené daňové subjekty zistené

vyhľadávacou činnosťou sa považujú za subjekty, ktoré si nesplnili oznamovaciu povinnosť podľa § 31 tohto zákona." Ostatné body sa prečíslujú. Navrhujem prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 90 poslancov.

Kto je za predložený druhý návrh pána poslanca Černáka? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 86 poslancov.

Kto je proti?

Proti nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že tento návrh pána poslanca Černáka sme prijali.

Poslanec Ľ. Černák:

Môj tretí a posledný návrh spočíval v tom, aby sme v § 14a v odseku 7 vynechali slovo "spravidla". Odporúčam prijať.

Podpredseda A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 93 poslancov.

Kto je za predložený návrh? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 85 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že aj tento návrh sme prijali.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem. Ďalej máme na rade blok pozmeňovacích návrhov kolegyne Bartošíkovej. Kolegyňa Bartošíková navrhovala, aby zákon číslo 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 165/1993 Z. z. sa doplnil o ustanovenie článku II.

"Článok II Zákon číslo 213/1992 Zb. o spotrebných daniach v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 159/1993 Z. z. sa mení a dopĺňa takto - za § 40 sa vkladá nový § 40a, ktorý znie:

"40a Ministerstvo financií Slovenskej republiky upraví všeobecne záväzným právnym predpisom:

a/ vydanie ochranných kontrolných známok,
b/ spôsob odberu ochranných kontrolných známok,
c/ spôsob označovania tabakových výrobkov ochrannými kontrolnými známkami."

Ďalší návrh spočíva v tom, že články II a III uvedené v pôvodnom návrhu sa prečíslujú na články III a IV.

Ďalší návrh - ak chceme urobiť túto novelizáciu, potrebujeme zmeniť aj názov predkladaného zákona a k názvu, ktorý máme pred sebou doplniť "a ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 213/1992 Zb. o spotrebných daniach v znení neskorších predpisov". Navrhujem tak, ako požadovala kolegyňa Bartošíková, aby sme o všetkých týchto jej návrhoch hlasovali an blok. Keďže zavedú poriadok v predávaní tabakových výrobkov, odporúčam všetky prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 92 poslancov.

Kto je za predložené návrhy pani poslankyne Bartošíkovej? Pán spoločný spravodajca ich odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 70 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov.

Konštatujem, že tieto návrhy pani poslankyne Bartošíkovej sme prijali.

Poslanec Ľ. Černák:

Takže to vyzerá tak, že v Národnej rade máme 22 tuhých fajčiarov. Všetky legálne predávané cigarety budú označené kontrolnou známkou. Práve sme o tom rozhodli.

Prejdeme na dva pozmeňujúce návrhy, ktoré podala kolegyňa Rusnáková. Po dohovore s ňou ďalšie dva stiahla.

Prvý spočíva v tom, aby sme v § 14a v odseku 4 poslednú vetu, ktorá začína slovami "Dopravný prostriedok nepodlieha prepadnutiu", vypustili. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 90 poslancov.

Kto je za predložený návrh pani poslankyne Rusnákovej? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 79 poslancov.

Kto je proti?
Nikto nie je proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh pani poslankyne Rusnákovej sme prijali.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem pekne. Aj ďalší návrh kolegyne Rusnákovej smeruje k tomu, aby sa postihoval nedôslednosť alebo úmysel, a preto navrhuje v § 14 odseku 5 miesto "do výšky" zmeniť na "vo výške 50 % hodnoty prepravovaného tovaru alebo vecí". Ešte raz opakujem: v § 14a v odseku 5, aby dopravca zaplatil sankciu nie do výšky, ale vo výške 50 %. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 89 poslancov.
Kto je za predložený druhý návrh pani poslankyne Rusnákovej? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 77 poslancov.
Kto je proti?
Nikto nie je proti.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že sme druhý návrh pani poslankyne Rusnákovej prijali.

Poslanec Ľ. Černák:

Pani kolegyňa Rusnáková, v zmysle nášho dohovoru môžem považovať vaše ďalšie dve pripomienky za stiahnuté.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Áno.

Poslanec Ľ. Černák:

Ďakujem pekne.

Vážený pán predsedajúci, tým sme vyčerpali všetky pripomienky so spoločnej správy, aj pozmeňujúce návrhy, ktoré zazneli z pléna. Budeme hlasovať o zákone ako celku. Odporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 95 poslancov.
Kto je za predložený návrh zákona ako celku v znení zmien a doplnkov? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 90 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 165/1993 Z. z. /Potlesk./

Ďakujem, pán spoločný spravodajca.

Pán Chamula sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predsedajúci,
pani ministerka,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

prepáčte, že tento môj príspevok trochu predĺži tú chvíľu, kedy by sme mali mať asi prestávku, ale na základe niekoľkých telefonátov a konkrétne aj jedného osobného listu chcem vás upozorniť na určitú skutočnosť, ktorú považujem za veľmi dôležitú.

Dnes noviny "Republika" uverejnili túto správu: "V Kráľovskom Chlmci otvorí 2. októbra školský rok na tamojšej mestskej univerzite predseda Maďarského úradu pre záležitosti Maďarov žijúcich v zahraničí Géza Encz. Univerzita je vysunutým pracoviskom budapeštianskej ekonomickej univerzity a pre tridsať terajších poslucháčov bude vydávať po absolvovaní Mestskej univerzity v Kráľovskom Chlmci rovnaké diplomy, ako pre absolventov v Budapešti. Chcem povedať k tejto veci toľko, že keď začali kolovať chýry o tom, že sa má utvoriť v tomto meste ekonomická univerzita ako detašované pracovisko maďarskej ekonomickej univerzity, mnohí z nás nevenovali tomu patričnú pozornosť. Pokladali sme totiž za ab-

surdné, aby sa takéto niečo mohlo udiať bez súhlasu našich orgánov, t. j. vlády a ministerstva školstva, v tomto prípade pána podpredsedu vlády Romana Kováča. Nie je možné si totiž predstaviť, aby Univerzita Komenského v Bratislave založila napríklad v Szegedíne svoju pobočku bez súhlasu maďarskej vlády.

Z toho vyplývajú teda dve otázky. Prvá: Kto dal povolenie u nás zriadiť takúto univerzitu? Druhá: Ak táto univerzita nemá povolenie, aby mohla fungovať, potom to osobne považujem za hrubé porušovanie suverenity Slovenskej republiky a považujem to za to, že maďarské oficiálne miesta sa k nášmu štátu a k našim štátnym orgánom správajú ako k štátu nesvojprávnemu a neplnohodnotnému.

Ide tu totiž o vytvorenie precedensu v tom zmysle, že v budúcnosti je možné takúto pobočku utvoriť v ďalších mestách južného Slovenska bez toho, aby niekto dal na to povolenie. Preto žiadam, aby podpredseda vlády pán Roman Kováč prišiel sem v priebehu tejto schôdze a k tomuto problému zaujal svoje stanovisko a dal nám hodnoverné vysvetlenie.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. O slovo požiadal pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Vážené dámy a páni, trošku odbočím, kolega ma predbehol. Po dohode s členmi niektorých klubov si vám dovolím navrhnúť prerušenie dnešného rokovania s tým, že by sme pokračovali v utorok. Zdôvodnenie: V podstate máme dnes riešiť ešte jeden návrh zákona a potom ide ďalší návrh zákona

o fonde telesnej kultúry. Keďže sa objavili niektoré nové skutočnosti, tajomník nášho výboru odovzdal jednotlivým poslaneckým klubom tieto materiály s tým, aby do pondelka ešte tieto nové skutočnosti zvážili a vyjadrili sa k nim. Z toho dôvodu vás prosím ukončiť dnešné rokovanie. Prosím pána predsedajúceho, aby dal o mojom návrhu hlasovať.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Myslím si, že v princípe by sa dalo s tým súhlasiť, len by som prosil kolegov, aby tieto boli naozaj posledné, lebo práve u tohto fondu sa permanentne objavuje niekoľkých nových skutočností.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Náhodou je situácia taká, že aj iní poslanci majú odpoludnia povinnosti a podľa všetkého aj odlet lietadla je už stanovený, takže odporúčam, aby sme hlasovali o tomto postupe.

Prosím, pán poslanec Zselenák.

Poslanec J. Zselenák:

Dámy a páni,
vážený pán poslanec Chamula,

domnievam sa, že nie je celkom na mieste zasahovať do záležitostí, ktoré sa netýkajú bezprostredne vašej pôsobnosti či vášho bydliska. Bývam v obvode Kráľovský Chlmec a necítim sa celkom dobre, keď vznášate takéto vážne výhra-

dy. Musím vám povedať, že štýl, ktorým ste to predniesli, predchádzajúcimi výrokmi veľmi pripomína totalitné časy, keď spovedáme kohosi /šum v sále/, kto čo povolil alebo nepovolil. Bol by som veľmi rád, keby ste skôr povedali, v čom bol porušený zákon, alebo ktorý platný zákon v Slovenskej republike bol porušený tým, že vznikla univerzita v Kráľovskom Chlmci, lebo tým by sa vytvoril reálny základ pre to, aby sme o veci mohli akýmsi spôsobom diskutovať. A myslím si, že práve o to ide, že keď už to máme otvoriť, tak práve na tejto báze. To, čo ste predniesli, mi pripadá ako zneužitie istých skutočností a faktov na vytĺkanie politického kapitálu. Preto by som poprosil aj vás, ctené kolegyne a kolegovia poslanci, v prípade, že by ste sa rozhodli týmto problémom sa zaoberať, aby tomu predchádzala vecná právna analýza problému, aby sme opäť neskĺzli do roviny, ktorá je tomuto parlamentu tak často vytýkaná a ktorá je potom aj často zneužívaná.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem, pán poslanec. Len vás upozorňujem, že každý z poslancov je členom Národnej rady Slovenskej republiky a môže teda hovoriť o problémoch celého územia. Prosím vás, neobmedzujme ho.

Prosím, pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Nebudem reagovať na politické narážky, ktoré tu pán poslanec povedal, pretože si myslím, že má najmenej dôvodov obviňovať moju osobu z totality, pretože som nikdy nenosil boľševickú červenú knižku ako on. Po druhé - chcem povedať

toľko, že nedávno sme tu prerokovávali zákon o odpadoch a hovorili sme, že je tu zo zahraničia určitý tlak, že bude sem niekto voziť odpady atď. A máme právo sa k tomu vyjadriť. A keď si tu niekto otvorí zahraničnú univerzitu, pobočku zahraničnej univerzity, nemám právo sa k tomu sa vyjadriť a opýtať sa pána podpredsedu vlády Kováča, aby nám povedal vysvetlenie, na akej báze sa to udialo a všetko, čo s tým súvisí? Veď predsa, keď niekto chce otvoriť nejakú inštitúciu na pôde cudzieho štátu, predpokladá to určité legislatívne kroky alebo určité vyjadrenie vlády a kompetentných inštitúcií. Nikto sa k tomu zatiaľ oficiálne nevyjadril, tak som tu nič iné neurobil, len to, že prosím alebo žiadam pána podpredsedu vlády Romana Kováča, aby, ak sa táto schôdza preruší a v utorok bude pokračovať, aby prišiel sem a aby nám vysvetlil vlastne o čo tu ide a na akom základe táto univerzita má od zajtra v Kráľovskom Chlmci fungovať alebo nemá fungovať.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, pani poslankyňa Danielová.

Poslankyňa V. Danielová:

Ak dovolíte, mala by som len jednu otázku na poslancov Slovenskej národnej strany, či s rovnakou dôslednosťou skúmali, ak by im prípadne niečo vadilo, napríklad v súvislosti s pôsobením amerických lektorov v našej krajine pri výuke angličtiny alebo pri získavaní napríklad cambridžského certifikátu v našej krajine. To je takisto pôsobenie cudzích univerzitných odborníkov u nás.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím vás, ale nehovorili ste o tom, či je to s povolením alebo bez povolenia. Ide i o suverénnu krajinu, a teda musíme mať aj právo sa opýtať.

Faktická poznámka - pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Pani kolegyňa,

veľmi ma mrzí, že vy ako členka výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru, teda výboru, ktorý má kontrolovať plnenie legislatívnych noriem, prípadne prekračovanie alebo neprekračovanie zákonov, sa vyjadrujete takto. Prosím vás pekne, nehovorte o SNS. Prečo tu vyťahujete nejaké politické argumenty? Predsa je to záležitosť tohto parlamentu. Nehnevajte sa, skutočne je to tak. Akým právom by sme mohli založiť odbočku Univerzity Komenského v Maďarsku, prípadne Univerzity Mateja Bela? Prosím vás, nepolitizujme. Skutočne nie je to seriózne, keď nebolo vedené oficiálne rokovanie s ministerstvom školstva. Ak by som aj nebol príslušníkom žiadnej strany, aj tak to považujem za veľmi neseriózne. Ale prosím, pán podpredseda, nech nám dá odpoveď pán podpredseda vlády, je to najserióznejšia cesta. Predsa nebudeme tu hrať medzi sebou ping-pong.

Žiadam preto, aby ste dali hlasovať o mojom návrhu na prerušenie schôdze.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa V. Danielová:

Pán predsedajúci, prepáčte, presne o to mi išlo. Mierila som na to, prečo sa to tu nanáša s takým pohoršením, s takými emóciami.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

To nebolo treba ani povedať.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 86 poslancov.

Kto je za predložený návrh pána poslanca Andela o ukončení rokovania schôdze a pokračovanie v utorok na budúci týždeň?

Faktická poznámka - pani poslankyňa.

Poslankyňa A. Novotná:

Pán podpredseda, prepáčte, ale najprv musíme hlasovať o návrhu pána poslanca Chamulu. /Šum v sále./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

On to podal interpelačnou formou, o tom sa predsa nehlasuje.

Prosím, kto je za predložený návrh pána poslanca Andela?

Za návrh hlasovalo 78 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že sme návrh pána poslanca Andela prijali.

Ďakujem pekne. Pokračujeme v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky v utorok o 10.00 hodine.

Prajem vám všetko dobré a dobrý víkend.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Prosím, prezentujme sa.
/Prezentovalo sa 80 poslancov./
Ďakujem.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

doobeda zasadlo politické grémium, na ktorom sme s predsedami klubov dohodli niekoľko zmien oproti pôvodnému programu. Ide len o zmeny, pokiaľ ide o prehodenie niektorých bodov. Najskôr by som vás však chcel upozorniť, že na grémiu bolo predložené Vyhlásenie Národnej rady Slovenskej republiky k 55. výročiu Viedenskej arbitráže. Toto prehlásenie som dal zahraničnému výboru s tým, že kluby do zajtra rána dajú pripomienky resp. návrhy na úpravu tohto vyhlásenia a vo štvrtok by sme o ňom hlasovali či ho takto prijmeme alebo nie. To je jedna zmena programu.

Druhá zmena, o ktorej budeme musieť rozhodnúť hlasovaním, je, že sme dnes mali prerokovať poslanecký návrh zákona o sviatkoch a pamätných dňoch. Na základe návrhu pána poslanca Andela, ktorý je spravodajcom, sme sa na grémiu dohodli, že tento zákon stiahneme z rokovania a budeme ho pre-

rokovávať na zasadnutí Národnej rady budúci mesiac s tým, že pán poslanec Andel ako spravodajca dostal doručené uznesenie ústavnoprávneho výboru, ktorý tak, ako sme sa minulý týždeň dohodli, prerokoval návrh vlády tohto istého znenia zákona. Ústavnoprávny výbor v rámci uznesenia dal niekoľko pripomienok, aby pán spravodajca Andel tieto pripomienky zapracoval. Bolo konštatované, že je tam potrebné upraviť ešte niektoré iné state a zosúladiť ich s týmto zákonom, a preto pán poslanec dal tento návrh. O tomto návrhu budeme, samozrejme, hlasovať.

Ďalej chcem upozorniť na niektoré zmeny, ktoré boli urobené kvôli neprítomnosti členov vlády. Viete, že dnes zasadá vláda, ministri tu nemohli byť, a niektoré otázky, o ktorých máme rokovať, najmä pokiaľ ide o správu o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 a taktiež konkretizáciu a harmonogram úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky som musel preložiť na zajtra ráno, pretože zajtra bude prítomný premiér. Dnes je mimo republiky a bude mimo republiky aj vo štvrtok, piatok a sobotu. Z tohto titulu došlo len k posunu. Zajtra očakávam, že na zasadnutí Národnej rady bude pán premiér, a som presvedčený, že aj väčšia časť jeho ministrov.

Takže, toto sú zmeny, o ktorých sme na grémiu hovorili.

Teraz prosím, pani poslankyne a páni poslanci, aby sme hlasovali o návrhu, ktoré si grémium osvojilo, a to o stiahnutí poslaneckého návrhu zákona o štátnych sviatkoch a pamätných dňoch.

Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážené dámy,
vážení páni,

keďže som len teraz prišiel z rokovania s delegáciou Európskeho parlamentu, neviem, aké boli názory ústavnoprávneho výboru na predložený návrh zákona. Myslím si, že neboli v nejakom jasnom protirečení s tým, čo predkladá predložený návrh, pretože aj návrh vlády, ktorý bol daný tu na poslednom zasadaní, i môj návrh, sú úplne kompatibilné. Vidím jeden jediný problém, ktorý tu vzniká, že niektorí páni poslanci sa nevedia vyrovnať s myšlienkou Slovenského národného povstania ako návrhom na štátny sviatok a potrebujú na to neviem akú dlhú dobu, aby sa s tým mohli vyrovnať, a to buď zniesť zo sveta tento návrh, alebo ho podporiť. To je jedna vec. Druhá vec je, že ak nebudeme prerokovávať návrh zákona na dnešnej schôdzi, je reálna šanca, že budeme oslavovať štátny sviatok bývalej zaniknutej federácie. Myslím si, že o obidvoch veciach môžeme jasne rozhodnúť už na tejto schôdzi a nemusíme to odkladať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Chamula.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,

v piatok som vyslovil požiadavku, aby podpredseda vlády pán Roman Kováč, ktorý má teraz na starosti rezort školstva, nás informoval o tom, ako vznikla a bola založená pobočka Maďarskej ekonomickej univerzity v Budapešti v Kráľovskom Chlmci. Keby ste boli taký dobrý a informovali nás o tom, ako moja vec stojí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, pán poslanec, hovoril som s pánom podpredsedom Kováčom. Pán podpredseda Kováč sľúbil, že zajtra ráno hneď po začatí schôdze vystúpi s touto problematikou, aj s materiálmi, ktoré získal.

Pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Chcel som len podať vysvetlenie, prečo žiadam stiahnutie tohto návrhu zákona o štátnych sviatkoch z rokovania. Z jednoduchého dôvodu, preto, že náš výbor je gesčným výborom a, bohužiaľ, ani my, ani ďalšie výbory nemali možnosť prerokovať vládny návrh zákona. Nehnevajte sa, podľa môjho názoru bolo by neseriózne, keby sme sa neoboznámili i s týmto materiálom - a nakoniec existuje aj uznesenie ústavnoprávneho výboru. A to je logický dôvod odkladu.

A 28. október? Bol to tiež veľmi významný deň v histórii slovenského národa. Ak ho budeme toho roku ešte oslavovať, myslím si, že nič katastrofálne sa nestane. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, myslím si, že by sme sa mali ešte nejakým spôsobom vyjadriť k problému okolo Indiagate.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, však som ešte neskončil.

Poslanec F. Mikloško:

Prepáčte mi.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, pani poslankyne, budeme o návrhu hlasovať.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za návrh, ktorý bol v grémiu s tým, že návrh poslaneckého zákona o štátnych sviatkoch a pamätných dňoch preložíme na nasledujúcu schôdzu Národnej rady?
Za návrh hlasovalo 82 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že túto zmenu nášho rokovacieho programu sme schválili.

Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážení páni,
vážené dámy,

nezdá sa mi, že to bolo kóšer zo strany pána poslanca Andela, ktorý ma vôbec neinformoval o tom, čo chce spraviť.

Napriek tomu si myslím, že by sme nemali oslavovať sviatky mŕtvych enthit, a preto by som bol rád, keby politické grémium zajtra rozhodlo o tom, akým spôsobom sa vysporiada so sviatkom 28. októbra.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec.

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

viete, že minulý týždeň vystúpil s návrhom poslanec za SNS pán Miškovský, aby sme navrhli a vytvorili vyšetrovaciu komisiu ohľadne aféry, ktorá bola v dennej tlači, a to ohľadne tzv. aféry Indiagate. Dohodli sme v tomto pléne, že poprosíme najskôr vládu o vyjadrenie a na základe vyjadrenia vlády sa rozhodneme, či túto komisiu vytvoríme.

Nebudem nič komentovať, prečítam vám dopis, ktorý som dostal od pána podpredsedu Kováča, pretože premiér nie je prítomný.

"Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky, oznamujem Vám, že na prešetrenie súvislostí s problematikou deblokácie slovenských pohľadávok v Indii bola dňa 1. októbra 1993 zriadená previerková skupina z pracovníkov odboru kontroly štátnej správy a sťažností Úradu vlády Slovenskej republiky. Ukončenie previerky sa predpokladá v termíne 12. októbra 1993. Priebežné zistenia, ktoré má previerková skupina k dispozícii, si vyžadujú ešte došetrenie, ako aj vyjadrenia zainteresovaných osôb.

Z doteraz predložených podkladov je zrejmé, že deblokované finančné prostriedky nabehli v období apríl až august 1993 na účet Národnej banky Slovenska. Všetky zistenia si

však vyžadujú i v tomto prípade dodržanie ustanovení zákona Národnej rady číslo 418/1991 Zb. o štátnej kontrole. Závery a kontrolné zistenia budú predložené ihneď po ukončení kontrolnej akcie.

S úctou podpredseda vlády Kováč."

Prečítal som vám vyjadrenie vlády. Je teraz na nás, či sa postavíme za to, že vytvoríme vyšetrovaciu komisiu hneď, alebo počkáme niekoľko dní, kedy nám budú predložené všetky materiály na základe kontroly, ktorú robí poverená komisia a kontrolný odbor Úradu vlády Slovenskej republiky. Nejdem to komentovať, nechám to na vás.

Pán poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Vážený pán predseda,

myslím, že na politickom grémiu sa ozval a aj prevládol názor, že nie je účelné momentálne vytvárať ihneď vyšetrovaciu komisiu, ale vytvoriť komisiu pre dohľad nad vyšetrovaním, ktorá by sa oboznámila /šum v sále/ - viem, že to vyvoláva úsmev, ale medzi tým je taký drobnučký rozdiel. Vyšetrovacia komisia si sama predvoláva svedkov a, takpovediac, zháňa informácie najrozličnejšími cestami. Komisia pre dohľad nad vyšetrovaním by bola orgánom, ktorý si akurát nechá predložiť dokumenty, ktoré spomínal pán predseda, a podá k nim svoje stanovisko. Myslím, že takúto komisiu by bolo rozumné momentálne vytvoriť, a podľa jej stanoviska, podľa záverov, ku ktorým dospeje, by sme na najbližšej schôdzi rozhodli, či ukončí svoju činnosť, alebo ju premeníme na vyšetrovaciu komisiu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Pán poslanec Mikloško, potom pán poslanec Ľupták.

Poslanec F. Mikloško:

Tiež by som chcel doplniť to, o čom bola diskusia na politickom grémiu. Totiž problém bol v tom, že bežný poslanec môže, samozrejme, ísť a kontrolovať činnosť kdekoho, aj orgánov. Druhá vec ale je, že niektoré údaje môžu byť označené za tajné, a poslanec ani výbor, alebo skupina poslancov k nim nebudú mať prístup. A mal som pocit, že na politickom grémiu prevážil názor, aby táto komisia mala prístup ku všetkému. Nemusíme ju nazývať vyšetrovacou, ale aby mala možnosť overiť si všetky údaje, aby pred ňou nebolo akési tabu, ktorého sa nemôže dotknúť. Z toho dôvodu sme hovorili, že by vo štvrtok ráno každý klub nahlásil poslancov a takúto komisiu by sme vybavili takýmito právomocami.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Ľupták.

Poslanec I. Ľupták:

Myslím si, že v takej chúlostivej veci, ako je deblokácia, by sme aj my mali postupovať opatrnejšie a nemali by sme asi poniektorí toľko čítať noviny. /Smiech v sále a potlesk./ Z toho dôvodu jednoznačne si myslím, že by sme mali počkať na uzávery oficiálneho vyšetrovania. Jednotlivý poslanec alebo komisia utvorená týmto parlamentom má tie isté práva, pokiaľ nedôjde k utajeniu dokumentov, takže ani z tohto dôvodu nie je potrebné vytvárať komisiu. Môj návrh je jednoznačne taký: počkajme na normálny postup, nech to

vyšetrujú orgány, ktoré to vyšetrovať majú, a potom postupujme my.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Miškovský.

Poslanec V. Miškovský:

Vážený pán predseda,

prihováram sa za riešenie, ktoré tu už pomenoval pán poslanec Mikloško. Máme podľa § 55a rokovacieho poriadku takú komisiu ustanoviť.

Chcel by som tu zároveň poukázať na to, že i v liste podpredsedu vlády pána Romana Kováča sa hovorí, že platby začali nabiehať už v apríli. Toto tvrdenie sa objavilo aj v iných prejavoch. Chcem sa spýtať, ako je to možné, keď uznesenie vlády, ktorým sa poveruje minister hospodárstva, aby podpísal zmluvu, bolo 27. apríla a samotná zmluva bola podpísaná v máji. Už aj z týchto informácií je jasné, že sú tu určité nezrovnalosti. Predsa orgány podliehajúce vláde nemôžu podať objektívne stanovisko o vyšetrovaní samotnej vlády. Ak ho aj podajú, kto tomu bude veriť? Myslím si, že komisia zložená z viacerých parlamentných strán resp. ich zástupcov môže podať oveľa objektívnejšie stanovisko, s ktorým bude spoločnosť spokojnejšia. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda,

chcel by som sa vyjadriť k tomu, aká by to mala byť komisia, čiže inými slovami, k návrhu pána kolegu Bárányа, či komisia o dozore nad vyšetrovaním alebo vyšetrovacia komisia. Mne sa javí tak, že by bolo vhodné vytvoriť normálnu vyšetrovaciu komisiu, ktorá, samozrejme, bude spolupracovať s komisiou vytvorenou na Úrade vlády Slovenskej republiky a bude v záujme našej parlamentnej komisie, aby nedublovala dôkazy, ktoré bude vykonávať komisia vytvorená na úrade vlády. Ale zase na druhej strane si myslím, že je dôležité, aby táto parlamentná komisia mala právo vykonávať dôkazy aj samostatne, a preto je vhodnejšie, teda jednoduchšie, vytvoriť vyšetrovaciu komisiu, ktorá, pokiaľ jej to bude stačiť, bude vlastne robiť iba dozor nad vyšetrovaním komisie úradu vlády, a pokiaľ jej to nebude stačiť, bude vykonávať dôkazy samostatne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Harna.

Poslanec Š. Harna:

Naše poslanecké kluby podporujú tento návrh a sme toho názoru, že je v záujme nášho parlamentu aj v záujme vlády, aby sa do tejto kauzy vnieslo svetlo. A myslím si, že aj posudzovanie ústavných činiteľov v zahraničí to dá na správnu mieru, keď budú parlamentnou komisiou očistení.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážené dámy,
vážení páni,

nemali by sme opomenúť fakt, ktorý je síce trápny, ale je to fakt, ktorý existuje. Verejne boli označení určitým periodikom, o ktorého charaktere si môžete urobiť sami obraz, dvaja ministri a guvernér Národnej banky ako korupční ľudia. Osobne sa nazdávam, že je v eminentnom záujme týchto pánov ministrov, aj pána guvernéra Národnej banky, aj eminentným záujmom Slovenska, najmä jeho dobrého obrazu, aby takáto komisia bola ustanovená a jednoznačne povedala stanovisko aj v záujme týchto pánov ministrov. Je to ich eminentný záujem, aby boli očistení. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Cingel, potom pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Cingel:

Vážený pán predseda,
vážení kolegovia a kolegyne,

minule, keď sme mali schváliť návrh zákona o štátnej kontrole, pán poslanec Mikloško hovoril, že by sme nemali niečo suplovať. Myslím si, že keď sa vychádza z rokovacieho poriadku, vtedy rokovací poriadok bol stavaný v tom zmysle, že sme ešte nemali zriadený Najvyšší kontrolný úrad. Myslím si, že je tu inštitúcia, ktorú volil parlament, ktorá je

zodpovedná parlamentu, ktorá má profesionálne zdatných ľudí, aby túto prácu za parlament vykonali. Takže prosil by som, keby sme dali priestor práve tej inštitúcii, ktorú sme zvolili, a potom nie je potrebná žiadna parlamentná komisia.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Hlásil sa pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Mám len malú pripomienku a chcel by som požiadať kolegov, aby podporili tento môj návrh. Dajme najprv príležitosť tým ľuďom, ktorých tu chceme vyšetrovať, lebo títo ľudia ešte nemali pred týmto parlamentom možnosť vystúpiť. Tak buďme trpezliví, zavolajme ich na zajtra - vieme, že dnes je vláda, majú svoje povinnosti - vypočujme ich a potom rozhodujme, či výbor alebo nevýbor, či šetriť alebo nešetriť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Ftáčnik, potom pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec M. Ftáčnik:

Mám len faktickú poznámku k rokovaciemu poriadku a vzťahu k Najvyššiemu kontrolnému úradu. Podľa mojich dobrých vedomostí nebola zriadená vyšetrovacia komisia pre to, ako tu hovoril pán poslanec. Najvyšší kontrolný úrad je oprávnený kontrolovať narábanie a hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami štátneho rozpočtu. Vyšetrovaciu komisiu zriadi a môže zriadiť parlament na objasnenie závažných skutočností

verejného záujmu. To sú dve rozdielne veci, a mám pocit, že sa navrhuje to druhé.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda,

chcel by som sa obrátiť na kolegov z HZDS, či si uvedomujú, že doterajšie vystúpenia členov ich klubu boli kontraproduktívne voči postaveniu HZDS a voči postaveniu vlády. Predsa, keď je tu podozrenie, že členovia vlády a guvernér Národnej banky sa dopustili nejakého, povedzme, že nekalého konania, musí byť práve v záujme HZDS, aby sa vytvorila takáto nezávislá komisia a čím skôr očistila týchto obvinených členov vlády. Preto, pravdupovediac, nechápem, prečo poslanci za HZDS sa bránia vytvoreniu takejto komisie. Je samozrejmé, že v tejto komisii budú aj členovia za HZDS.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, vo väčšine, podľa kľúča. Pán poslanec Ľupták.

Poslanec I. Ľupták:

Áno, s touto filozofiou jednoznačne súhlasím, ale potom by som prosil tento parlament, aby sa zaviazal prijať opatrenia, že v prípade, ak sa ukáže nevina týchto ministrov, čo s vinníkmi, ktorí tento škandál zapríčinili.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni,

predovšetkým k pánu Ftáčnikovi. Pán doktor, ústava v Článku 60 hovorí, že Najvyšší kontrolný úrad sa zaoberá nielen prostriedkami štátneho rozpočtu, ale s majetkovými právami a pohľadávkami štátu. Teda priestor by tu bol, nie je to tak na smiech, ako to tu odznelo.

Pán poslanec Čarnogurský, váš výklad je účelový a účelové je aj obvinenie HZDS. Prepáčte, nemôžem ho v žiadnom prípade prijať. HZDS nemá v úmysle ani trochu chrániť nejaké lotroviny. A myslím, že v tomto parlamente nemá nikto takýto záujem, nielen HZDS. Ale sme za to, aby sa najprv vyčerpali normálne ústavné možnosti, ktoré sú.

Po prvé - túto možnosť má niektorý výbor - národohospodársky výbor. Má možnosť predvolať si predsedu vlády, podpredsedu vlády, podať o tom správu Národnej rade.

Po druhé - pokiaľ by sme chceli urobiť nejakú komisiu, nie som proti tejto komisii v tom prípade, ak sa tejto úlohy nezhostí príslušný výbor. Na to sme predsa výbory ustanovili, ktoré garantujú jednotlivé oblasti hospodárenia v našom štáte a činnosti v našom štáte. Ale v každom prípade sa mi zdá logická požiadavka, aby najprv vláda podala správu o tom, čo sa v tejto veci urobilo. Ak nebudeme spokojní s touto správou, prosím, zriaďujme výbory alebo komisie. To je môj názor. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

z toho, akým spôsobom reagovali na túto kauzu jednak pán predseda vlády, jednak ostatní, sa ukazuje, že pravdepodobne nejde len o hospodársku záležitosť. Takisto nejde pravdepodobne len o záležitosti dotýkajúce sa štátneho tajomstva, ale je možné, že ide aj o spravodajskú hru. Preto sa domnievam, že komisia, ktorá by bola zriadená na pôde Národnej rady, by mala všetky tieto aspekty vo svojej kompetencii zahrnúť. Nie je možné, aby na to bol schopný len jeden výbor. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne, páni poslanci,

dovoľte mi, aby som aj ja zareagoval dvoma vetami. Na grémiu tak, ako to povedali predo mnou pán poslanec Mikloško a pán poslanec Bárány, prebehla diskusia k tomuto problému. Pokiaľ ide o vytvorenie komisie, táto komisia by musela dostať všetky náležitosti vyplývajúce z Trestného poriadku. To znamená, že by sa stala komisiou, ktorá by mala právomoci vyšetrovateľa polície a vyšetrovateľa prokuratúry. Z vyjadrenia vlády - polícia a prokuratúra bola požiadaná o prešetrenie tejto akcie. A pokiaľ ide o kontrolu štátnej správy z pozície Úradu vlády Slovenskej republiky, môj názor je, že skutočne v tomto štádiu ktorýkoľvek výbor, alebo si ho môžeme sami určiť, môže robiť presne tú funkciu, o ktorej hovoril aj pán poslanec Bárány, pokiaľ nechceme hneď tomuto vý-

boru dať všetky právomoci policajta a prokurátora. Zdá sa mi logické, že najskôr by sme mali mať určité podklady a na základe týchto podkladov potom túto komisiu vytvoriť. Nechcem ďalej hovoriť, dám hneď hlasovať.

Pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda, je mi ľúto, ale nazdávam sa, že to, čo ste povedali, jednoducho právne neobstojí. Predsa oprávnenia vyšetrovacej komisie sú uvedené v § 55a rokovacieho poriadku Národnej rady. Jednoducho zriaďme komisiu podľa § 55a a nič viac nemusíme hovoriť. Všetko ostatné je uvedené v zákone a všetko ostatné si potom táto komisia už usporiada sama.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nič iné som nepovedal. Povedal som, že len tieto náležitosti môže zatiaľ robiť výbor. A sám ste povedali, že nemá sa vytvoriť komisia, ktorá by konkurovala polícii alebo prokurátorovi. Preto som na to zareagoval a myslím si, že to je správny pohľad. Preto takúto komisiu môžeme vytvoriť hociktorý týždeň bez toho, že by sa na tom dohodlo plénum. Môžeme sa dohodnúť teraz, že ak 12. októbra tie podklady, ktoré majú sem predložiť, budú také, že potrebujeme parlamentnú kontrolu touto komisiou a nie výborom, môžeme ju vytvoriť.

Poslanec NR SR J. Čarnogurský:

Pán predseda, čo môžeš urobiť dnes, neodkladaj na zajtra - je príslovie. Opakujem, vytvorme komisiu podľa § 55a a nič iné nemusíme už tu riešiť. Všetko ostatné vyrieši komisia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nemyslím si to, ale povedal som, že ideme o tom hlasovať. Prosím, budeme hlasovať.

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, ďakujem, že nám trpezlivo dávate slovo na technické poznámky. Rád by som vedel, či poslanec alebo výbor - pretože to musíme vedieť, kým ideme hlasovať, má prístup ku všetkým informáciám. Toto je rozhodujúce. Ak nemá prístup k tým informáciám, ku ktorým má komisia, ktorú už zriadila vláda, potom naozaj je smiešne, aby sme tu o tom rozprávali. Toto treba vyjasniť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

K materiálom, ktoré získa komisia vytvorená vládou, samozrejme, že poslanecký výbor má prístup. Nemal by prístup možno k niektorým otázkam, ktoré bude riešiť polícia a prokuratúra, najmä pokiaľ by išlo o otázky, ktoré sú zahrnuté do štátneho tajomstva. Ale tam by ho nemala ani naša poslanecká komisia. Museli by sme ju tým poveriť, museli by sme jej to dať do právomoci. Potom by mala prístup.

Prosím pán poslanec Miškovský.

Poslanec V. Miškovský:

Pán predseda, dovoľte, aby som nesúhlasil s vaším názorom, že to môžeme prideliť hociktorému výboru, pretože nakoľko som oboznámený s touto problematikou, je to problematika - povedal by som - prierezová. Siaha od zahraničného

výboru po národohospodársky a možno by sa dotýkal aj niektorých iných, ktoré majú na starosti iné rezorty.

A ešte dovoľte jednu poznámku. Mal som tu jeden návrh, ktorý predchádzal vášmu. Ak by ste dovolili, špecifikoval by som ho a prosil by som, aby sa hlasovalo najprv o ňom ako o uznesení Národnej rady, ktorá podľa § 55a rokovacieho poriadku

A. Zriaďuje Komisiu Národnej rady Slovenskej republiky pri zistenie okolností dohovorenia a plnenia obchodnej dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Indickej republiky o likvidácii rupiového zostatku - taký je oficiálny názov tej dohody.

B. Ukladá predsedovi komisie predložiť správu o výsledkoch a zisteniach plénu Národnej rady Slovenskej republiky - na termíne sa môžeme dohodnúť.

C. Odporúča jednotlivým klubom delegovať do tejto komisie svojho člena.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Chcem poznamenať, že pokiaľ ste povedali, že by sme určili jeden výbor a či by na to stačil - povedal som, že mohli by sme určiť. Ale výbor vôbec nemusíme určovať. Každý výbor má na to právo zo zákona, z postavenia v Národnej rade. Takže to je niečo iné. A pokiaľ ide o konkretizovanie tohto vášho návrhu, ten vo štvrtok, keď ste ho prednášali, takto neznel. Takže to nemôžem považovať ako za bod, o ktorom budeme hlasovať ako o prvom. Ako o prvom budeme hlasovať o tom, čo ste dali, aby sa zriadila vyšetrovacia komisia podľa § 55a.

Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážené dámy,
vážení páni,

nechcem ďalej rozširovať diskusiu, ale skutočne mali by sme si uvedomiť, že naša zodpovednosť za vývin na Slovensku je jedna - nie koaličná a opozičná, ale je jedna. Tak poslanci HZDS, ako aj poslanci opozície sú zodpovední za činnosť vlády a vláda musí mať eminentný záujem, keď boli jej členovia verejne obvinení, aby boli aj verejne očistení. Ak niekto tomu chce brániť, treba sa opýtať prečo. A to sa mi už nechce páčiť. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, zrejme som to do mikrofónu čítal potichúčky, tak ste to nepočuli, ale vláda má eminentný záujem. Dala to polícii, prokuratúre a zriadila pri kontrolnom úrade komisiu. Takže nehovorte, že nemá eminentný záujem. Ale končím debatu, ideme hlasovať o návrhu ako nám ho predložil pán poslanec Miškovský.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 113 poslancov.
Kto je za, aby Národná rada Slovenskej republiky zriadila komisiu podľa návrhu pána Miškovského? /Šum v pléne./ Áno, teraz, aby sa v tomto momente zriadila, dali sme súhlas k zriadeniu komisie, ktorá prešetrí tieto okolnosti, o ktorých sme tu hovorili. Čiže dnes aby sa vytvorila komisia.
Prosím, kto je za?
Za návrh hlasovalo 62 poslancov.
Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Ďakujem. Rozhodli sme, že Národná rada vytvorí komisiu podľa § 55a rokovacieho poriadku.

Chcem požiadať Národnú radu a poslancov, aby sme to urobili tým spôsobom, ako sme navrhovali v grémiu. V grémiu sme navrhovali, že túto komisiu budeme konštituovať vo štvrtok, dokedy vyberieme poslancov, ktorí v tejto komisii budú. Súhlasíme? /Prejav súhlasu v sále./ Ďakujem.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Prosím, aby sme sa znovu prezentovali.

Prezentovalo sa 110 poslancov.

D v a d s i a t y m p i a t y m bodom programu je

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 152 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 152a.

Za skupinu poslancov návrh zákona odôvodní pani poslankyňa Alžbeta Ištoňová. Prosím, aby sa ujala slova.

Poslankyňa A. Ištoňová:

Vážený pán predseda,
vážení páni ministri,
milé kolegyne, kolegovia,

celospoločenské zmeny vyúsťujú do požiadavky prijať účinné opatrenia, prostredníctvom ktorých bude zabezpečovaná komplexná starostlivosť o lesy a ich ochrana, a to bez ohľadu na formy ich vlastníctva. Na zabezpečenie týchto cieľov je potrebné vytvoriť predpoklady legislatívneho, materiálneho a organizačného charakteru. Ich prostredníctvom je možné postupne odstrániť negatívne dôsledky zhoršeného zdravotného stavu, nesprávneho obhospodarovania a zabezpečovania ochrany lesov v národnom a nadnárodnom ponímaní.

Pri realizácii týchto zámerov v období zmenených ekologických podmienok, ako aj zvýšeného záujmu verejnosti o lesy ako nenahraditeľné zložky prírodného prostredia, je potrebné venovať osobitnú pozornosť ľudskému činiteľu, ktorý významnou mierou v pozitívnom, ale aj v negatívnom slova zmysle ovplyvňuje stav a vývoj lesov na Slovensku. Sú to lesy, ktoré aj v súčasnosti plnia nezastupiteľné verejnoprospešné a produkčné funkcie. Budú to lesy, ktoré budú vytvárať základné podmienky pre existenciu budúcich generácií, ale môže to byť aj naša generácia, ktorá môže ohroziť existenciu lesov. Tieto skutočnosti sú závažné. Potvrdila ich aj Svetová konferencia o životnom prostredí v Brazílii v roku 1992.

Nadväzujúc na významnú kapitolu lesníckych dejín, v snahe vytvoriť podmienky pre presadzovanie lesníckych záujmov a zapojiť lesníckych odborníkov do tvorby hospodárskej a sociálnej politiky Slovenskej republiky, predkladá skupina poslancov iniciatívny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore. Predkladatelia pritom zohľadnili nasledovné skutočnosti:

V súčasnom období je spoločensky žiadúce presadzovať poslanie a význam lesov. Zrovnoprávnenie vlastníckych foriem podstatne ovplyvní ďalšie smerovanie slovenského lesníctva. Historické skúsenosti ich riešenia na našom území sú dostatočné k tomu, že ich preceňovanie či podceňovanie má svoje dôsledky v obhospodarovaní a ochrane lesov.

Zdravotný stav lesov a zaužívané stereotypy v obhospodarovaní lesov si vyžadujú zmeniť a zásadne riešiť tento stav, a to aj aktivizáciou profesne zameraných odborníkov, bez čoho je náprava nemožná. Presadzovanie zásad štátnej lesníckej politiky a realizácia zámerov koncepcie rozvoja lesníctva na Slovensku do roku 2000 si vyžaduje zvýšiť odbornú úroveň, obnoviť stavovskú hrdosť a česť s cieľom angažovať sa pri realizácii týchto dokumentov.

Základné zásady a princípy predkladaného poslaneckého návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore je možné charakterizovať tým, že návrh si kladie za cieľ vytvoriť právny rámec pre činnosť Slovenskej lesníckej komory ako neštátnej, nepolitickej a samosprávnej inštitúcie, ktorá združuje profesne orientovaných lesníkov. Vytvára podmienky pre aktívnu účasť členov komory pri tvorbe hospodárskej a sociálnej politiky, vrátane aktívneho pôsobenia pri jej presadzovaní v záujme rozvoja a zveľaďovania lesníctva na Slovensku. Rieši súčinnostné vzťahy a väzby pri presadzovaní štátnej lesníckej politiky, pri vypracúvaní koncepčných materiálov a programov a presadzovaní oprávnených záujmov svojich členov. Určuje orgány komory, ich poslanie, prácu a povinnosti členov.

Prijatím zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore nevzniknú žiadne nároky na štátny rozpočet Slovenskej republiky. Financovanie činnosti Slovenskej lesníckej komory bude zabezpečované najmä z prí-

spevkov členov, ako aj iných zdrojov, ako sú napríklad príspevky a dary fyzických a právnických osôb.

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

návrh zákona o Slovenskej lesníckej komore navrhovatelia predložili ešte v decembri roku 1992 následne po rokovaní 3. lesníckeho snemu, ktorý sa konal vo Zvolene. Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím listom upustil vtedy od zásad zákona a Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky odporučila vláde Slovenskej republiky o návrhu rokovať, čo sa aj stalo. Vláda Slovenskej republiky súhlasí s návrhom s tým, že sa doň zapracujú predložené pripomienky, ktoré máte v spoločnej správe.

Je len na škodu, že návrh zákona o Slovenskej lesníckej komore nebol zaradený na rokovanie výborov v predstihu k novele zákona o lesoch tak, ako to bolo dohovorené s lesníckou sekciou na ministerstve pôdohospodárstva. Predišlo by sa niektorým legislatívnym nedostatkom tohto zákona, ktorý je dnes v tej podobe, v akej je. Som však presvedčená, vážené kolegyne, kolegovia, že návrh zákona o Slovenskej lesníckej komore podporíte, za čo vám v mene predkladateľov tohto návrhu zákona vopred srdečne ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni a prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Weisa, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Weis:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
pani poslankyne,
páni poslanci,

dovoľte, aby som vám predložil spoločnú správu Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody o výsledku prerokovania návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore, tlač Národnej rady Slovenskej republiky pod číslom 152.

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 372 zo dňa 10. júna 1993 uvedeným výborom. Určené výbory Národnej rady Slovenskej republiky návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali v čase do 8. septembra.

Vláda Slovenskej republiky dňa 8. júna 1993 prerokovala návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore a vyslovila s ním súhlas za podmienky, že obsahové a formálne nedostatky návrhu zákona, ktoré sú uvedené v jej stanovisku k návrhu zákona, budú do návrhu zákona zapracované. Stanovisko vlády k návrhu zákona tvorí prílohu tejto spoločnej správy.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore na svojich schôdzach prerokovali a vyslovili s ním nesúhlas. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo ďalej vo svojom uznesení odporúča navrhovateľom zákona Národnej rady Slovenskej republiky podľa § 59 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady predložiť výborom Národnej rady na zaujatie stanoviska najskôr zásady zákona Národnej rady o Slovenskej lesníckej komore. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody vo svojich uzneseniach odporúčali navrhovateľom zákona dopracovať tento návrh o pripomienky vlády uvedené v liste predsedu vlády číslo 2426/1993 z 9. 6. 1993 a v informácii legislatívneho odboru Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky číslo 79/1993 zo 6. 8. 1993.

Na základe tejto spoločnej správy som pri prerokúvaní programu Národnej rady Slovenskej republiky vyslovil požiadavku na predkladateľov, aby svoj návrh stiahli. Vzhľadom na to, že pani predkladateľka vysvetlila, že zhodou okolností sme sa vo výboroch, ktoré tento zákon prerokovali, nedostali k týmto návrhom vlády, zmenil som svoje stanovisko a odporúčam o tomto zákone rokovať. Zároveň by som chcel požiadať, aby mi bolo ako prvému v rozprave udelené slovo.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Weisovi. Otváram rozpravu k tomuto návrhu zákona. Písomne do rozpravy bol prihlásený pán poslanec Ján Krivčík z KDH. Prosím, pán poslanec Weis vystúpi ako prvý.

Poslanec J. Weis:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte, aby som na základe stanoviska vlády a stanoviska legislatívneho odboru Národnej rady Slovenskej republiky a na základe môjho preštudovania zákona predložil nasledované pozmeňujúce návrhy. Niektoré máte uvedené v stanovisku vlády, niektoré máte uvedené v stanovisku legislatívneho odboru, niektoré predkladám priamo do textu zákona. Preto ich budem čítať pomaly, aby ste si ich mohli zaznačiť.

Pozmeňovací návrh číslo 1: Vzhľadom na to, že v návrhu zákona chýba účel zákona, navrhujem pôvodný text § 1 označiť ako § 2 a v § 1 uviesť účel zákona nasledovne: "Účelom tohto zákona je pripraviť vznik, postavenie a pôsobnosť Slovenskej lesníckej komory."

Pozmeňovací návrh číslo 2: V pôvodnom § 1 ods. 1 navrhujem vypustiť, v odseku 1 navrhujem vypustiť slová "so sídlom vo Zvolene". Podľa môjho názoru nie je potrebné deklarovať sídlo komory, aj keď z hľadiska postavenia mesta Zvolena ako centra lesníctva je toto konštatovanie namieste, ovšem toto sa môže uviesť v stanovách.

Pozmeňovací návrh číslo 3: V § 1 pôvodného textu ods. 2 navrhujem úpravu textu tak, ako je to v návrhu vlády, to znamená, že § 1 ods. 2 bude znieť: "Komora je neštátna, nepolitická samosprávna inštitúcia združujúca fyzické osoby, ktoré vykonávajú vybrané lesnícke povolania a činnosti. Komora podporuje profesionálne a iné oprávnené spoločné záujmy svojich členov a prispieva k riadnemu vykonávaniu odborných lesníckych činností v záujme rozvoja a zveľaďovania lesníctva v Slovenskej republike."

Pozmeňovací návrh číslo 4: v § 1 ods. 3 navrhujem vypustiť druhú vetu. Táto je nadbytočná vzhľadom na ustanovenie § 1 odsek 1 zákona číslo 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, ktorý rieši problematiku zápisu do podnikateľského registra.

Pozmeňovací návrh číslo 5: v § 1 navrhujem vypustiť odsek 5. Ukončenie činnosti komory je v právnych predpisoch upravujúcich postavenie iných komôr ponechané na stanovy, resp. iné vnútroorganizačné predpisy.

Pozmeňovací návrh číslo 6: V druhej časti zákona navrhujem slovo "pôsobnosť" nahradiť slovom "úlohy".

Pozmeňovací návrh číslo 7: V § 3 navrhujem vypustiť odseky 1 a 2 a následne ostatne prečíslovať.

Pozmeňovací návrh číslo 8: V § 3 ods. 3 navrhujem slovo "úloh" nahradiť slovom "poslania" a gramaticky upraviť následne vetu, ktorá bude znieť: "Komora pri plnení svojho poslania..." a ďalej nasleduje pôvodný text.

Pozmeňovací návrh číslo 9: V § 3 ods. 3 písm. b/ navrhujem vypustiť slová "s komorou". Komora nemôže spolupracovať s komorou, pretože sama so sebou logicky nemôže spolupracovať.

Pozmeňovací návrh číslo 10: V § 3 ods. 3 písm. c/ navrhujem nahradiť novým znením, takže písmeno c/ bude znieť: "Štátne orgány pôsobiace na úseku lesníctva prizývajú členov komory na zasadnutia svojich poradných orgánov."

Pozmeňovací návrh číslo 11: V § 3 odsek 3 navrhujem vypustiť písmeno d/.

Pozmeňovací návrh číslo 12: V § 3 vypustiť odsek 4, následne odsek 5 prečíslovať. Text odseku 4 sa javí nadby-

točným vzhľadom na ustanovenie obsiahnuté v zákone číslo 102/1971 Zb. o ochrane štátneho tajomstva.

Pozmeňovací návrh číslo 13: V § 4 navrhujem vypustiť označenie odseku 1.

Pozmeňovací návrh číslo 14: V § 4 navrhujem v písmene c/ na začiatok vety vložiť slová "na požiadanie", takže text písmena c/ sa upraví nasledovne: "Na požiadanie sa vyjadruje k odbornej spôsobilosti ..." - text pokračuje.

Pozmeňovací návrh číslo 15: V § 4 navrhujem vypustiť písmeno e/.

Pozmeňovací návrh číslo 16: V § 4 navrhujem odsek 2 vypustiť.

Pozmeňovací návrh číslo 17: Navrhujem vypustiť ustanovenie § 5 a upraviť číslovanie ostatných paragrafov.

Pozmeňovací návrh číslo 18: V tretej časti zákona v § 8 odsek 1 písm. b/ - tam si opravte, vo vládnom návrhu je iné písmeno - navrhujem vypustiť slová "pričom sa nevylučuje možnosť opätovného zvolenia". Ak by sme tieto slová nevypustili, znenie písmena b/ je kondradiktórne, pretože hovorí o tom, že môže byť zvolený maximálne dvakrát za sebou a tie ďalšie slová by to vyvracali.

Pozmeňovací návrh číslo 19: V § 8 ods. 8 navrhujem vsunúť slová "organizačnej oblasti", takže odsek 8/ bude znieť: "Rozhodnutia valného zhromaždenia v organizačnej oblasti sú pre všetkých členov komory záväzné." Dôvodom môjho návrhu je, že členom komory môže byť napríklad aj pracovník štátnej správy alebo štátnej organizácie, pre ktorého nemôže byť stanovisko komory záväzné, pretože by to mohlo odporovať

príslušným úpravám organizácie a zasahovalo by do organizačného systému riadenia.

Pozmeňovací návrh číslo 20: Ak schválime môj návrh k § 3 odsek 1, kde navrhujem vypustiť členenie komory na sekcie, navrhujem v § 9 vypustiť odsek 3 ako bezpredmetný, pretože tiež pojednáva o sekciách.

Pozmeňovací návrh číslo 21: V § 13 ods. 2 navhujem vypustiť druhú vetu, nakoľko ustanovenie v nej obsiahnuté sa nachádza v § 8 odsek 1 písm. f/. To znamená, že sa opakuje.

Pozmeňovací návrh číslo 22 ako posledný: V § 15 navrhujem nové znenie odseku 1, takže odsek 1 by mal znieť: "Vláda Slovenskej republiky vymenuje prípravný výbor komory na návrh ministra pôdohospodárstva." Tento návrh odôvodňujem tým, že zákon musí brať široké spektrum. To znamená, že nemôže byť priamo zo zákona vypichnutá jedna organizácia na riadenie tejto komory.

Všetky tieto moje pripomienky navrhujem prijať an blok. Prosím, aby ste prípadné pozmeňovacie návrhy odovzdali písomne.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Weisovi. Prosím ho, aby zaujal miesto vyhradené pre spravodajcu výboru.

Pokračujeme v rozprave. Pani poslankyňa - faktická poznámka.

Poslankyňa A. Novotná:

Pán predseda, pán spravodajca navrhol zrušiť v § 3 odseky 1 a 2. Potom následná štylizácia zostáva nejasná. Ide tam o body a/, b/ a d/, ktoré sa začínajú slovami "poskytujú si navzájom potrebné informácie". Navrhol zrušiť "sekcie lesných inžinierov a sekcie lesníkov so stredoškolským vzdelaním", tie zrušil, teda či sa tieto body vzťahovali na sekcie, alebo potom je tretí bod, ktorý ponecháva znenie "komora pri plnení svojich úloh spolupracuje s príslušnými štátnymi orgánmi", čiže myslí na spoluprácu komory a štátnych orgánov. Navrhla by som to preštylizovať, že "komora poskytuje potrebné informácie a odporúčania", alebo "pracuje na tvorbe a uskutočňovaní", alebo "spolupracuje so štátnymi orgánmi pri obsadzovaní miest vedúcich pracovníkov".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, dohodnite sa s pánom spravodajcom, ktorý bude zapracovávať pripomienky.

Prosím pána poslanca Krivčíka.

Poslanec J. Krivčík:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

dlhodobá koncepcia lesníctva v Slovenskej republike nemôže byť založená na tendenčných ideologických predstavách, ani na predstavách skupinových záujmov. Tiež nestačí mať predstavu o koncepcii bez vyjadrenia konkrétneho inštrumentária jej postupnej aplikácie. Význam lesa a najmä jeho funkcie v systémoch a podsystémoch sú tak dôležité, že o tomto význame, dúfam, nikto nepochybuje. Tieto skutočnosti

sú v primeranom rozsahu vyjadrené v dôvodovej správe poslaneckého návrhu zákona o Slovenskej lesníckej komore. Bez lesa si náš život neviem, ale ani nechcem predstavovať. Dosť neskoro sme si uvedomili, že počet dymiacich fabrických komínov nie je rozhodujúci pre pokojný život človeka a jeho súžitie s prírodou v konkrétnom priestore, v konkrétnej lokalite. V tomto smere ale polemizovať nechcem. I o význame a funkciách lesa by sa dalo dlho diskutovať.

Úplne zjednodušene chcem vyjadriť potrebu nielen udržiavania a zveľaďovania tohto významného zdroja, ale najmä potrebu jeho obnovy. Obmedzenosť zdrojov nás núti rešpektovať tieto danosti takmer pri všetkých aktivitách človeka, ale i spoločnosti. K tomuto smeru je i predložený poslanecký návrh zákona o Slovenskej lesníckej komore. V prebiehajúcom procese transformácie ekonomiky Slovenska najmä rozšírením počtu subjektov vlastníkov lesnej pôdy vstupujúcich do tohto procesu je podľa názoru popredných odborníkov akútne potrebné zákonom konštituovať stavovskú profesnú inštitúciu, ktorá prispeje k aplikácii odborného výkonu v tomto rezorte. Javí sa mi preto úplne kontraverzné s cieľmi a poslaním odbornej stavovskej inštitúcie združovanie právnickej osoby, a v tomto kontexte legislatívny odbor Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky podmienku členstva len pre fyzické osoby kvalifikuje ako neopodstatnenú reštrikciu. Potom sa mi tento názor javí ako nepochopenie hlavného cieľa tohto poslaneckého návrhu zákona.

Súčasne sa chcem vyjadriť k pozmeňovaciemu návrhu pána spoločného spravodajcu na zmenu § 15 odseku 1 v tom zmysle, že navrhujem ponechať v tomto poslaneckom návrhu pôvodné znenie tak, ako je vyjadrené v poslaneckom návrhu. Súčasne navrhujem tento bod vyňať zo spoločného hlasovania ako navrhol pán spoločný spravodajca.

V závere mi dovoľte, aby som vás poprosil o podporu tohto poslaneckého návrhu.

Ďakujem vám za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Krivčíkovi. Prosím, pán poslanec Dubjel.

Poslanec K. Dubjel:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán minister,
vážený pán predseda,

dovoľte ešte, aby som dal pozmeňovací návrh a vyjadril sa k pozmeňovacím návrhom, ktoré dal pán spoločný spravodajca. Pán spoločný spravodajca zapracoval konštruktívne návrhy vlády a legislatívneho odboru. V podstate nemenia filozofiu zákona, vylepšujú daný zákon a dávajú do súladu veci, ktoré sme ako predkladatelia zabudli. Sú tu však niektoré veci, ktoré žiadam vyňať zo spoločného hlasovania, a to hneď prvý návrh k § 1, ktorý dal spoločný spravodajca, a to v odseku 2 v prvej vete vypustiť slová "verejnoprávne" - s tým by som ešte súhlasil - a na jej konci pripojiť text - najprv poviem, ako to povedal pán spoločný spravodajca a potom poviem ako to chcem zmeniť. Pán spoločný spravodajca povedal: "združujúca fyzické osoby, ktoré vykonávajú vybrané lesnícke povolania a činnosti". Ja by som túto vetu zmenil takto: "združujúca fyzické osoby s lesníckym vzdelaním, ktoré vykonávajú lesnícke povolania a činnosti". Slovo "vybrané" by som tam nedával, pretože sa to týka nielen vybraných povolaní a činností, ale všetkých lesníckych povolaní a činností. To by bolo k tomuto jeho návrhu.

Potom dal návrh vypustiť sídlo Zvolen. V podstate je pravdou, že keby sme chceli zmeniť sídlo, museli by sme zmeniť zákon, že by toto sídlo mohlo byť uvedené aj inde. Takže, keď to náhodou vypustíte, svet sa nezrúti, ale treba povedať, že Zvolen okrem toho, že je lesníckym centrom, je aj takým stredným bodom, do ktorého je najbližšia vzdialenosť na schádzanie sa komory zo všetkých častí Slovenska.

Ďalej sa dotkol § 3 ods. 3c, ktorý preformuloval asi takto: "Štátne orgány prizývajú svojich členov do poradných orgánov." Pôvodný návrh znie: "Štátne orgány ustanovujú členov komory do svojich poradných orgánov. Majú právo, aby sa ich zástupcovia zúčastňovali na rokovaní komory." Myslím si, že bod c/, ako je pôvodne navrhnutý je obsiahlejší, lebo umožňuje aj štátnym orgánom vstupovať do komory a komore byť prizývaný do štátnych orgánov. Navrhoval by som, aby ste ponechali pôvodný bod 3c/.

Ďalej súhlasím s pánom spoločným spravodajcom, aby bol vypustený v § 8 bod 1b/ - slová "pričom sa nevylučuje možnosť opätovného zvolenia". Naozaj, keby to tam ostalo, zákon by bol asi podstatne horší.

Ďalej by som rád dal ešte jeden pozmeňovací návrh, ktorý zrejme musí byť, aby tento zákon bol dokonalý, aby vôbec komora mohla vzniknúť. Je to v § 15 bod 2. Keď si ho prečítate, zistíte, že je tu všetko, ako by mala komora fungovať, ale nie je nijako ustanovené, ako bude zvolaná prvá ustanovujúca schôdza a z koho. Preto by som tento text bodu 2 upravil takto: "Prípravný výbor komory zabezpečí zvolanie ustanovujúcich valných zhromaždení oblastných komôr, prípravu návrhu stanov a zvolenie ustanovujúceho valného zhromaždenia komory." - Tu by som dal bodku a vložil ďalšiu vetu, ktorá bude znieť, a to je môj pozmeňujúci návrh: "Delegáti na ustanovujúcu schôdzu valného zhromaždenia komory sa určia na územnom princípe, a to po 10 delegátov z každého okresu

a 20 delegátov určí prípravný výbor." Potom by som dal nový bod 3, ktorý vlastne je pokračovaním vety pôvodného návrhu, a ten by znel: "Ustanovujúce valné zhromaždenie sa uskutoční najneskôr do 4 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona." Body 3 až 4 sa prečíslujú.

Verím, že daný zákon schválite, a mal by byť na prospech vlastníkov lesov, ktorí si budú vyberať z odborníkov a budú mať záruku, že ten, koho si vyberú za odborného lesného hospodára, je naozaj odborníkom. Ďalej bude záruka, že odborní lesní hospodári sa nestanú obeťou rôznych politických manipulácií po každých voľbách. Treba povedať, že každý odborný lesný hospodár čím dlhšie je na svojom pôsobisku, tým sa stáva väčším odborníkom. Verím, že daný návrh zákona prijmete.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Hlási sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak nie, vyhlasujem rozpravu o dvadsiatom piatom bode programu za skončenú. Chcem sa spýtať pani poslankyne Ištoňovej, či sa chce k rozprave vyjadriť.

Poslankyňa A. Ištoňová:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pýtam sa pána poslanca Weisa, či chce mať záverečné slovo ako spoločný spravodajca.

Poslanec J. Weis:

Vážený pán predseda,
pani poslankyne, páni poslanci,

vzhľadom na to, že v rozprave boli dotknuté mnou prednesené pozmeňovacie návrhy číslom 2, 3, 10 a 22, o týchto potom dám hlasovať osobitne s tým, že trvám na svojom návrhu, aby o zvyšných, ktoré neboli atakované alebo dotknuté, bolo hlasované an blok, a to o návrhoch 1, 4 až 9, 11 až 21. Navrhujem ich prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To sú body spoločnej správy?

Poslanec J. Weis:

Spoločná správa nemá žiadne body, to sú moje pozmeňovacie návrhy pod týmito číslami.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, s tým, že pán Dubjel navrhuje § 1 odsek 2 vyňať na samostatné hlasovanie.

Poslanec J. Weis:

Aby sme sa rozumeli s pánom kolegom - navrhol som § 1 zmeniť, to znamená dať tam ustanovenie, ktoré ustanovuje čo má riešiť tento zákon.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Viem, len aby v pléne bolo jednoznačné, o čom hlasujeme. Takže, pán poslanec Weis, ešte raz povedzte, o ktorých paragrafoch podľa vášho návrhu ideme hlasovať an blok.

Poslanec J. Weis:

An blok ideme hlasovať o mojom pozmeňovacom návrhu, ktorý určuje účel zákona. Navrhujem nový § 1, ktorý hovorí o účele zákona. Tento navrhujem prijať. Ďalej v rozprave bol dotknutý môj návrh číslo 2, ktorý navrhuje vypustiť sídlo vo Zvolene. Budeme hlasovať osobitne. V bode 3 bol dotknutý odsek 2 § 1, kde je zmena prvej vety. To ide na osobitné hlasovanie. Ďalej navrhujem vypustiť v § 1 odsek 3 druhú vetu, v § 1 vypustiť odsek 5, v druhej časti navrhujem v názve slovo "pôsobnosť" nahradiť slovom "úlohy", v § 3 navrhujem vypustiť odseky 1 a 2 a následne ostatné prečíslovať.

Čo sa týka pripomienky pani kolegyne, vysvetlili sme si to, pretože odsek 3 § 3 jednoznačne hovorí, že komora spolupracuje so štátnymi orgánmi a gramaticky sa to prenáša aj do ostatných odsekov s tým, že bod c/ je dotknutý a bod d/ navrhujem vypustiť. To znamená, že navrhujem moje návrhy číslo 1, 4 až 9, 11 až 21 schváliť an blok.

Ešte pán poslanec Mikloško chce faktickú poznámku.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predsedajúci, obávam sa, že nejdeme systematicky. Najprv by sa malo hlasovať o spravodajskej správe.

Poslanec J. Weis:

V spravodajskej správe nie je ani jeden pozmeňovací návrh. Tá je súhlasná so zákonom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Je to v poriadku. Hlasujeme teraz len o tých pozmeňovacích návrhoch, ktoré navrhol pán poslanec Weis.

Pán poslanec Dubjel - faktická poznámka.

Poslanec K. Dubjel:

Prepáčte, nepostrehol som, že § 3 bod 3d/ je navrhnutý na vypustenie. Navrhujem nevypustiť a ak by mohol byť vyňatý zo spoločného hlasovania.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Zo spoločného hlasovania ste navrhovali vyňať § 3 odsek 3 písmeno c/.

Poslanec K. Dubjel:

Áno, to som povedal, ale nepostrehol som, že v tej jeho správe bol aj bod 3d/ navrhnutý na vypustenie. Takže, prosím o tomto bode hlasovať individuálne.

Poslanec J. Weis:

Rozprava bol uzavretá. Vychádzal som zo stanoviska vlády. Stanovisko vlády je, že v § 3 odsek 3 sa navrhuje vypustiť písmeno d/. Ja som sa s tým stotožnil.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Súhlasí. Môžeme hlasovať.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 101 poslancov.

Budeme hlasovať za pozmeňovacie návrhy, ako ich predniesol pán poslanec v bodoch 1, 4 až 9 a 11 až 21. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 94 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovacie návrhy, ktoré predniesol pán poslanec Weis, sme schválili.

Poslanec J. Weis:

Rozpravou bol dotknutý návrh číslo 2 prednesený mnou, ovšem z hľadiska postupu sa najprv musí hlasovať o mojom návrhu, kde v pôvodnom § 1 ods. 1 navrhujem vypustiť slová "so sídlom vo Zvolene". Navrhujem ho schváliť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Aby sme si rozumeli, navrhuje sa vypustiť a vy ste za to, aby sme ho vypustili.

Poslanec J. Weis:

Áno.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Hlasujeme za to, aby zo zákona bolo vypustené mesto Zvolen ako sídlo komory. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 32 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 49 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že tento návrh na zmenu sme neschválili.

Poslanec J. Weis:

Teraz budeme hlasovať o mojom pozmeňovacom návrhu, ktorý som navrhol ako návrh číslo 3, to znamená v § 1 ods. 2 som navrhol úpravu tak, ako je v návrhu vlády. Navrhujem prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 107 poslancov.

Kto je za? Pán poslanec navrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 51 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 33 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec J. Weis:

Ďalej dávam hlasovať o návrhu, ktorý som predniesol pod číslom 10 a to v § 3 ods. 3 písmeno ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prepáčte. Budeme musieť opakovať hlasovanie, pretože nám na počítači nevyskočilo zdržanie sa hlasovania.

Prezentujeme sa.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Pán poslanec, budeme hlasovať za váš pozmeňujúci návrh pod bodom 3.

Poslanec J. Weis:

Áno, ktorý je totožný s vládnym návrhom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Navrhujete prijať?

Poslanec J. Weis:

Áno.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím hlasujeme.
Kto je za? Pán poslanec navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 51 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 33 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Weisa pod bodom 3 sme neprijali.

Poslanec J. Weis:

Budeme hlasovať o mojom návrhu číslo 10 k § 3 ods. 3 písm. c/. Navrhujem toto písmeno v znení ako je uvedené vo vládnom návrhu. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 47 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 29 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Môžem konštatovať, že ani pozmeňovací návrh pána poslanca, ktorý predniesol pod číslom 10, sme neprijali.

Poslanec J. Weis:

Ďalší návrh, o ktorom by sme mali hlasovať, je môj návrh číslo 22, kde navrhujem v § 15 nové znenie odseku 1: "Vláda Slovenskej republiky vymenuje prípravný výbor komory na návrh ministra pôdohospodárstva." Navrhujem prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 107 poslancov.
Kto je za takto prednesený návrh? Pán spravodajca ho navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 49 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 29 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že ani tento návrh pána poslanca sme neprijali.

Poslanec J. Weis:

Ako prvý v rozprave vystúpil pán poslanec Krivčík, ktorý § 15 navrhuje ponechať v znení ako je uvedené v tlači 152. Navrhujem neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Teraz už niet o čom hlasovať, pretože váš návrh sme neprijali.

Poslanec J. Weis:

Prepáčte, beriem späť. Môj pozmeňovací návrh nebol prijatý, platí pôvodný text. Takže niet o čom hlasovať.

Ďalej vystúpil v rozprave pán poslanec Dubjel, ktorý sa dotkol § 1 ods. 2, ktorý hovorí o sídle komory Zvolen.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

O tom sme tiež hlasovali.

Poslanec J. Weis:

Takže takisto nie je potrebné o ňom hlasovať, pretože platí pôvodný text.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Už je po rozprave. Prosím, pán poslanec.

Poslanec K. Dubjel:

Chcel som to poopraviť, lebo tam som chcel prakticky vynechať jedno slovo. Tým sa líšil môj návrh od pôvodného. Ale, keď sa už nedá, tak sa nedá.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Už sme to odhlasovali.

Poslanec J. Weis:

Hovoríme o Zvolene. To ste nechceli zmeniť. Dotkli ste sa môjho pozmeňovacieho návrhu číslo 3, kde navrhujete v znení pôvodného § 1 ods. 2 v pokračovaní prvej vety "...združujú fyzické osoby, ktoré majú lesnícke vzdelanie a vykonávajú lesnícke povolanie" vynechať slovo "vybrané" a doplniť "lesnícke vzdelanie". Ak môžem k tomu zaujať stanovisko, k tomu vypusteniu nemám námietky, ale vzhľadom na to, že v § 2 ods. 1 je priamo napísané, že členmi komory môžu byť fyzické osoby, ktoré nadobudli vysokoškolské alebo úplné stredoškolské vzdelanie lesníckeho smeru a pracujú v oblasti lesníctva, myslím si, že ďalšie doplnenie je bezpredmetné.

Poslanec K. Dubjel:

Súhlasím s pánom spoločným spravodajcom a návrh sťahujem, ale to slovo "vybrané" by som predsa len žiadal, aby odtiaľ vypadlo.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Bol to váš pôvodný návrh v rámci rozpravy, takže budeme o tom hlasovať. Čiže hlasujeme o § 1 ods. 2, kde by malo vypadnúť z textu slovo "vybrané".

Poslanec J. Weis:

Vypadá slovo "vybrané" a ostatný text zostáva v pôvodnom znení. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Kto je za návrh? Pán spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 100 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Môžem konštatovať, že tento pozmeňovací návrh poslanca Dubjela sme prijali.

Poslanec J. Weis:

Pán poslanec Dubjel navrhol v § 15 do bodu 2 nasledovnú úpravu. Tento bod by mal znieť: "Prípravný výbor komory zabezpečí zvolanie ustanovujúcich valných zhromaždení oblastných komôr, prípravu návrhu stanov a zvolanie ustanovujúceho valného zhromaždenia komory." Tam bude bodka. Pán poslanec Dubjel, hovoríte o bode 2, to znamená, že váš pôvodný návrh o tom, že navrhujete nový bod 3, neplatí alebo...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca, nehovoríme o bodoch, ale hovoríme o odsekoch.

Poslanec J. Weis:

Prepáčte, navrhol odsek 3, ktorý by mal potom znieť: "Delegáti na ustanovujúcu schôdzu valného zhromaždenia komory sa určia na územnom princípe."

Poslanec K. Dubjel:

Dovolíte, aby nedošlo k omylu. Tak ako ste povedali, za slovom "komory" bude bodka a pokračuje sa v odseku 2 ďalšou vetou, ktorá znie: "Delegáti na ustanovujúcu schôdzu valného zhromaždenia komory sa určia na územnom princípe, a to po 10 delegátov z každého okresu a 20 delegátov určí prípravný výbor." Tam končí odsek 2.

Odsek 3 je vlastne pokračovaním pôvodného odseku 2 a znie: "Ustanovujúce valné zhromaždenie sa uskutoční najneskôr do 4 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona." Ostatné odseky sa potom prečíslujú. Je to v podstate vládny návrh, len je doplnený o to, aby sa vôbec prvé valné zhromaždenie mohlo zísť. Odporúčam schváliť.

Poslanec J. Weis:

Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 109 poslancov.

Kto je za návrh? Pán spravodajca odporúča túto zmenu prijať.

Za návrh hlasovalo 93 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov.

Konštatujem, že sme túto zmenu prijali.

Poslanec J. Weis:

Tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy z rozpravy a môžeme hlasovať o zákone ako celku. Nechávam na rozhodnutie poslancov, ja sa zdržím hlasovania.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o zákone ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 106 poslancov.

Kto je za prijatie preloženého zákona so schválenými doplnkami a zmenami?

Za návrh hlasovalo 79 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore.
/Potlesk./

Poslanec J. Weis:

Ďakujem za spoluprácu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ď a l š í m bodom programu je

Návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Jána Slotu na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o splnomocnencovi Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 165 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 165b.

Návrh zákona odôvodní pán poslanec Ján Slota. Prosím, aby sa ujal slova.

Poslanec J. Slota:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

som veľmi rád, že po 10-mesačnej kalvárii mi bolo umožnené predložiť plénu Národnej rady tak dôležitý návrh zákona. Hneď v úvode by som chcel uviesť zopár príkladov nezávislej civilnej parlamentnej kontroly armády, obrany a bezpečnostnej ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, prosím, venujte pozornosť pánu poslancovi Slotovi.

Poslanec J. Slota:

... bezpečnostnej politiky v demokratických štátoch. Uviedol by som 5 príkladov.

V prvom prípade sa táto kontrola robí cez branné výbory, iba cez branné výbory. Výbory sú cieľavedome tvorené parlamentnými stranami z odborníkov na oblasť bezpečnostnej politiky, armády, vojenskej ekonomiky, práva. Branné výbory sú zákonodarným proťajškom ministerstva obrany a okrem obrany nemajú vo svojej náplni iné úlohy. Efektívne pracujú v stabilizovaných demokratických štátoch, ako je napríklad Dánsko, Veľká Británia a Rakúsko. Skutočne zdôrazňujem, že tieto výbory nemajú absolútne nijaké iné povinnosti len kontrolu armády.

Druhý prípad kontroly: sú to branné výbory s pomocným štábom - sekretariátom. Takýto branný výbor má k dispozícii početný štáb, sekretariát, administratívnych pracovníkov a odborníkov. Kontrolné komisie vytvára z členov výboru a z členov sekretariátu. Tento spôsob je dlho v praxi Kongresu Spojených štátov amerických.

Tretia alternatíva - branný výbor plus ombudsman. Kontrolnú činnosť branného výboru v oblasti porušovania základných ľudských práv, zákonov, riešenie sťažností doplňuje nezávislý orgán - ombudsman. Vo Švédsku je spoločný úrad ombudsmana pre civilné i vojenské záležitosti. Do roku 1968 bol vedľa civilných ombudsmanov i ombudsman len pre vojenské záležitosti. Vojenský ombudsman je dnes napríklad v Nórsku. Jeho úrad tvoria šiesti zástupcovia parlamentných strán a štyria administratívni pomocní úradníci. Len pre vaše ozrejmenie: Nórsko má v spoločných silách NATO vyčlenenú jednu jedinú brigádu. Takže vidíte, že aj v podstate takéto

malé vojenské sily majú 6 zástupcov parlamentných strán vyčlenených len čisto na túto kontrolu.

Štvrtá alternatíva - je to branný výbor plus splnomocnenec pre obranu. Splnomocnenec pre obranu je pomocným kontrolným orgánom parlamentu. Napríklad v Spolkovej republike Nemecko má 60-členný úrad, 40 odborníkov a 20 administratívnych pracovníkov. Pre vaše ozrejmenie: branný výbor Bundestagu má 37 členov, z toho je 13 dôstojníkov. Samozrejme, sú to vyšší dôstojníci a generáli. A okrem toho má ešte samostatný kontrolný úrad. Myslím si, že Nemci majú túto kontrolu najlepšie prepracovanú v Európe, možno, že aj na svete. Z toho dôvodu som predovšetkým zo Spolkovej republiky Nemecko, z Bundestagu bral vzor pre môj návrh zákona.

Piata alternatíva, bohužiaľ, najnevýhodnejšia, a dovolím si tvrdiť absolútne nefunkčná, je naša alternatíva - výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Tento záber nášho výboru je tak široký, že v podstate kontrola armády vlastne neexistuje.

Výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť bol konštituovaný ešte v podmienkach ČSFR, keď Slovenská národná rada nemala kompetencie vo vzťahu k armáde. Nakoniec to vyplýva i z názvu príslušného výboru - výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Výbor vlastne nemá svoje súčasné povinnosti k armáde, k obrane ani v názve. Ešte viac však jeho kontrolnú funkčnosť vo vzťahu k armáde limituje, ba priamo znemožňuje jeho nevyvážené zloženie. Žiadny výbor ktoréhokoľvek parlamentu na svete nie je schopný vykonávať kontrolu výkonnej moci bez príslušných odborníkov priamo vo výbore, alebo vo svojom pomocnom orgáne, nech už sa nazýva akokoľvek. Všetci vieme aká je situácia v našom parlamente konkrétne vo výbore pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť po tejto odbornej stránke.

Celú situáciu u nás, v Slovenskej republike, umocňuje ešte naviac oproti susedným štátom, teda okrem Ukrajiny, nerešpektovanie dôležitej zásady civilnej kontroly armády ministrom obrany civilom. Ak si uvedomíme i skutočnosť, že okrem armády bývalej NDR ostali armády ostatných posttotalitných štátov de facto zachované, že až na najkrikľavejšie prípady ostali na čele armád bývalé nomenklatúrne kádre ústredných výborov strán, že na Slovensku z najvyšších nomenklatúrnych kádrov armády odišiel po novembri iba jediný náčelník okruhovej politickej správy, že nomenklatúru v armáde na Slovensku posilnili ešte piati ďalší generáli a viacero vyšších dôstojníkov z Čiech, potom ponechať armádu, oblasť obrany, bezpečnostnej politiky v súčasnej dobe bez kontroly je z našej strany prinajmenšom ľahostajné a nezodpovedné. Skutočne iba nezodpovední politici nechávajú hlavnú mocenskú zložku štátu bez kontroly.

Návrh zákona o splnomocnencovi Národnej rady Slovenskej republiky bol podaný 13. januára tohto roku ihneď po prijatí zákona o Armáde Slovenskej republiky. Jeho odmietnutie vládou, neprijatie Národnou radou Slovenskej republiky poškodili nielen podstatu parlamentnej kontroly nového štátu, ale okrem toho predovšetkým dovolili zakonzervovať na ministerstve obrany a v armáde väčšinu starých totalitných manierov starého riadenia, zabrzdili transformáciu bývalej totalitnej armády na armádu demokratického štátu.

Reči ministra obrany, štátneho tajomníka, ba i niektorých poslancov, že máme parlamentnú kontrolu, sú však iba reči. Áno, taká kontrola im presne vyhovuje. Môžu si robiť čo chcú. Doterajší vývoj na Slovensku od 1. 1. 1993 to potvrdzuje. Celý rad skutočností potvrdzuje absenciu kvalifikovanej, nezávislej, pluralitnej parlamentnej kontroly armády, obrany, bezpečnostnej politiky. Niekoľko kvázi kontrolných výjazdov členov výboru Národnej rady Slovenskej republiky nemohlo postihnúť súčasnú širokú a hlbokú problematiku

transformácie armády, jej problémov. Okrem toho tieto výjazdy postihli iba najnižšie stupne armády. Nepostihli, ani nemohli postihnúť najvyššie stupne, t.j. ministerstvo obrany, veliteľstvo armády, vysoké školy, divízie.

V súčasnej rýchle sa meniacej situácii v kontrolnej praxi parlamentov demokratických štátov, najmä v oblasti bezpečnostnej politiky, nadobúda čoraz viac význam súbežná kontrola, čo znamená, že členovia parlamentu sa zúčastňujú priamo na rokovaniach ministra obrany, Rady obrany štátu, atď., ako aj zahraničných rokovaní. Presvedčili sa už, že počúvať alebo interpelovať ministra obrany, že uzavrel nejakú vojenskú dohodu, týždeň či mesiac po jeho uzavretí je už iba konštatovanie resp. alibi.

Otázka civilnej kontroly armády, obrany, bezpečnostnej politiky civilnou osobou ministra obrany a predovšetkým kvalifikovanou parlamentnou kontrolou má svoj zásadný význam i pre budovanie ozajstnej dôvery u susedov v demokratickom svete. Rokujú s nami, ale ako nám dôverujú? Netreba zdôrazňovať, že to má spätný vplyv na ostatné oblasti medzinárodných vzťahov. To, že sme kontrolu armády, obrany, bezpečnostnej politiky podcenili, škodlivo zdržiavali, potvrdzuje celý rad veľmi vážnych faktov.

Iba niekoľko pre potvrdenie, ilustráciu významu prijatia či neprijatia návrhu zákona. Sú to skutočnosti, že najvyššie funkcie na ministerstve obrany, veliteľstve armády, boli obsadené jednostranne bývalými nomenklatúrnymi kádrami. Boli porušené viaceré zákony pri personálnom obsadzovaní funkcií, napríklad zákon číslo 451 - lustračný. Tento zákon má na ministerstve obrany, veliteľstve armády význam nielen politicky, ale i štátne-bezpečnostný. Kto už raz spolupracoval, môže tak robiť aj naďalej. Taktiež bol podľa všetkého porušený zákon o poverení rektora, veliteľa Vojenskej akadémie v Liptovskom Mikuláši. Taktiež prudký úpadok disciplíny,

výcviku, nárastu kriminality v armáde, pomalá alebo vôbec neriešená sociálna situácia dislokovaných vojakov z Čiech, nekvalifikovaný odpočet programového vyhlásenia ministrom obrany, nejasnosti v súvislosti s rozpočtom, jeho čerpaním, tzv. ušetrených vyše 400 miliónov, rozkrádanie v armáde, nezákonné komerčné aktivity, rôzny výklad zákonov o civilnej službe a najmä jej výkon. Neexistuje kontrola spravodajských služieb v armáde. Prakticky nebola uskutočňovaná vnútorná transformácia armády na armádu demokratického štátu.

Bolo by možné menovať ďalšie varujúce skutočnosti. Myslím si, že iba tie, ktoré som vymenoval, hovoria jasne za to, či prijať zákon o kontrole armády, či môže také problémy zvládnuť sám výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť alebo tento výbor skutočne potrebuje na kontrolu mocenskej mašinérie pomocný orgán. Zdôrazňujem pomocný. V každom prípade ho bezpodmienečne potrebuje aspoň do doby, než sa realizuje transformácia armády. Tá však skôr ako v roku 2000 nebude.

Záverom by som chcel ešte zdôrazniť v kontexte udalostí, ktoré sa odohrali v Rusku. Neviem ako ste oboznámení. Pri prvom puči prezident Jeľcin odstránil z armády 300 generálov a plukovníkov. Teraz, pri tomto druhom puči sa ukazuje, že previerka lojálnych bola asi slabo spravená, pretože aj toho času, možno za mesiac, možno za dva vyjde najavo, koľkí dôstojníci z toho vyššieho velenia sa postavili proti demokratizácii.

To by bolo asi všetko. Myslím si, že by malo byť v našom záujme ako poslancov a ako parlamentu, aby sme presadili kontrolu v armáde.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Slotovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Radomíra Žingora, aby podal správu o výsledkoch prerokovania návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec R. Žingor:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,
vážený pán minister,
dámy a páni,

pôvodný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o splnomocnencovi Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu, ktorý bol rozoslaný výborom ako tlač Národnej rady 165 ešte vo februári 1993, prerokovali výbory, ktorým bol pridelený. O výsledku rokovania bola predložená správa 12. marca tohto roku ako tlač 165a. Všetky tri výbory - ústavnoprávny výbor, výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť vyslovili zásadne súhlas so zriadením splnomocnenca, ale odporučili, aby navrhovateľ predložený návrh dopracoval, pretože vtedy predložený návrh mal celý rad vecných a legislatívnych nedostatkov, ktoré bolo potrebné odstrániť, čo sa aj stalo.

Predseda vlády listom z 12. marca 1993 číslo 972/1993 oznámil, že vláda vyslovila s predloženým návrhom nesúhlas. Dopracovaný návrh pána poslanca Jána Slotu na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o splnomocnencovi Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu, tlač číslo 165a, predseda Národnej rady Slovenskej republiky pridelil svojím rozhodnutím číslo 396 z 25. júna 1993 a rozhodnutím číslo 428 z 9. augusta 1993 na prerokovanie v lehote do 15. sep-

tembra ústavnoprávnemu výboru, výboru pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a výboru pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Koordináciou stanovísk výborov bol určený ako príslušný Výbor Národnej rady pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť.

Návrh zákona o splnomocnencovi Národnej rady pre obranu prerokovali v uvedenej lehote všetky výbory Národnej rady, ktorým bol návrh pridelený. Ústavnoprávny výbor s predloženým návrhom nevyslovil súhlas. Ostatné výbor vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade schváliť, pričom Výbor Národnej rady pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti odporučil zohľadniť pripomienky resp. pozmeňovacie návrhy, ktoré sú obsiahnuté v tlači 165b. K týmto pozmeňovacím návrhom vám predkladám nasledovné stanovisko.

Bod číslo 1 spoločnej správy k § 4 ods. 2 text za slovami "35 rokov", teda "má potrebnú odbornú kvalifikáciu", vypustiť. Odporúčam tento návrh neprijať.

Bod číslo 2 k § 4 ods. 5 - doplniť slová v písmene c/ s takýmto textom: "s funkciou poslanca Národnej rady". Tu ide o to, aby splnomocnenec nebol aj poslancom Národnej rady. Tento doplňovací návrh odporúčam prijať.

Bod číslo 3 k § 4 ods. 8 odporúčam neprijať, pretože vypustením tohto textu by splnomocnenec mohol byť aj poslancom aj členom vlády.

Bod číslo 4 k § 5 ods. 3 - nesúhlasím s vypustením, pretože zo splnomocnenca sa môže stať osoba neobľúbená. Tu ide o kontrolnú činnosť, mal by potom jednak problémy so získaním zamestnania, a pokiaľ by to bola osoba v pokročilom veku, čiže niekoľko pár rôčkov pred dôchodkom, ťažko by mu bolo zháňať nejaké zamestnanie. Preto odporúčam neprijať.

Bod číslo 5 k § 7 ods. 1 - navrhuje sa vypustiť z textu časť textu "a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť". Nesúhlasím s návrhom, pretože Národná rada Slovenskej republiky je skôr povolaná vytýčiť rámcové úlohy a na určité obdobie, kým výbor Národnej rady Slovenskej republiky môže pružnejšie reagovať a dať signál splnomocnencovi na problém, ktorý sa vyskytne priebežne. Odporúčam neprijať.

Bod číslo 6 k § 8 - celý navrhovaný text sa odporúča vypustiť. Nesúhlasím s odporúčaním, pretože splnomocnenec nesmie zasahovať a meniť rozkazy veliteľov. To nie je úloha splnomocnenca, ale jeho povinnosťou je zistiť skutkový stav a podať správu Národnej rade Slovenskej republiky a jej orgánom, ktoré po zvážení zistených skutočností prijmú príslušné opatrenia. Odporúčam neprijať.

Bod 7 k § 10 - v tomto paragrafe sa odporúča v spoločnej správe vypustiť odseky 1 a 3. Tieto ustanovenia oprávňujú splnomocnenca zúčastniť sa na rokovaniach Rady obrany štátu a Výboru Národnej rady pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Ak zvážime závažnosť a okruh otázok patriaci do pôsobnosti Rady obrany štátu v zmysle zákona č. 10/1969 Zb., ako aj v zmysle pripravovaného zákona o Rade národnej bezpečnosti, výstavby branného systému Slovenskej republiky a najmä výstavby ozbrojených síl, hospodárenie a vynaloženie finančných prostriedkov na obranu a iné, je potom jednoznačný záver, že na rokovaniach Rady obrany štátu by mal byť splnomocnenec prítomný, čiže mal by mať oprávnenie zúčastňovať sa. Takisto je potrebné, aby bol prizývaný podľa potreby aj na zasadnutia výborov Národnej rady Slovenskej republiky. Preto odporúčam neprijať pripomienku uvedenú v spoločnej správe pod bodom číslo 7.

Ako posledný zo spoločnej správy je bod 8 k § 14 ods. 2 - text pod čiarou z odkazu 1/ doplniť o nariadenie vlády

číslo 636/1992 Zb. a nariadenie vlády Slovenskej republiky číslo 72/1993 Z. z. Tento bod odporúčam prijať.

Pán predseda, to sú všetky pripomienky zo spoločnej správy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Žingorovi. Prosím ho, aby zaujal miesto pre spravodajcu.

Otváram rozpravu o dvadsiatom siedmom bode programu. Do rozpravy sa písomne neprihlásil nikto. Ako prvý sa hlási pán minister.

Minister obrany SR I. Andrejčák:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

skúsim byť vo svojom stanovisku neosobný, pretože ste cítili, že to je osobná kauza. Chcel by som spresniť alebo vás zoznámiť s tým, že napriek tomu, že v dôvodovej správe sa konštatuje, že inštitút takéhoto splnomocnenca majú v Nemecku, je to síce podobný názov, ale obsahove je to niečo úplne iného. Nechcem ísť do podrobností.

Druhá poznámka: v Rakúsku výbor, o ktorom hovoril pán poslanec, absolútne nestojí ako protajšok ministerstva obrany. V demokratických štátoch takéto termíny neradi ani používajú. Ministerstvo obrany aj u nás, aj v Rakúsku presadzuje záujem obrany štátu, výbor takisto, a nie sú to protivníci. Ale to je vlastne celkový prístup a duch tohoto návrhu.

Dovoľte, aby som vás zoznámil s tým, že podľa toho, ako to oceňujeme na ministerstve obrany, predložený návrh dáva zmocnencovi, ktorého navrhujú, vyššie výhody a práva, než má predseda Národnej rady a predseda vlády. A to je predovšetkým dané tým, že mu patrí mesačný plat až do 60. roku fyzického veku. Dokonca hodnotíme, že sa snažia týmto návrhom zákona urobiť prienik do slobody súdov, pretože bude ako jediný občan tejto republiky alebo jediný inštitút mať právo napriek tomu, že súd rozhodne o vylúčení verejnosti, zúčastniť sa jednania tohto súdu. Dokonca je tam vložené, že ako jediný občan tejto republiky, pretože ani prezident nie je v tomto smere obmedzovaný, mu bude znemožnené, aby po skončení tohoto mandátu bol činný v armáde, a neviem, či to nie je náhodou porušenie Základnej listiny práv a slobôd.

Chcem povedať, že povinnosti sú urobené tak, aby sa tento funkcionár mal dobre. Jedenkrát ročne má povinnosť podať správu, môže vyžadovať kedykoľvek, informuje vtedy, keď chce. Takúto funkciu vysoko využívajúcu demokraciu nepoznám. Dokonca aj členovia vlády, aj vy, poslanci, máte povinnosť zúčastňovať sa určitých rokovaní parlamentu, kdežto on môže požadovať účasť vo výbore, a keď informuje výbor Národnej rady, nie je povinný informovať plénum, pretože je to povinnosťou výboru.

Samozrejme, už k terajšiemu vystúpeniu pána poslanca by som nerád hovoril, chcem iba protestovať proti tvrdeniu, že odišiel iba jediný náčelník okruhovej politickej správy. Ten neodišiel z Armády Slovenskej republiky, ten odišiel ešte s federálnej armády, zostal v Prahe a podniká. Má dvakrát lepší príjem ako ja. To, že nomenklatúru posilnilo 5 generálov z Čiech, bohužiaľ, iba piati generáli robili na ministerstve, majú skúsenosti a nie každého som použil aj na ministerstve. Ale je pravda, že ak niekto z vojakov v tejto republike vie za dva mesiace z vojakov zorganizovať z dvoch

škôl jednu, je to generál Slimák. A keby nebol bývalým náčelníkom generálneho štábu, už dávno je v inej funkcii.

Najvyššie funkcie že zaujímajú bývalé nomenklatúrne kádre - samozrejme, každý kto bol vo funkcii plukovníka, bol v nomenklatúre ministra. Taký bol predpis. A týchto ľudí, pretože tam bolo predpísané, že musí byť len komunista, viedli stranícke orgány v evidencii. Aj tu, medzi vami sedí zo strany, ktorá ma nedelegovala do vlády alebo nenavrhla do vlády, človek z nomenklatúry Ústredného výboru KSČ, nielen KSS. Berme to, prosím vás, tak, v akých podmienkach sme žili. Môžem vás uistiť, že vtedy, keď som sa ja učil strieľať, riadiť bojové vozidlá, rad ľudí, ktorí sú tu v sále /aj na balkóne/, v tej dobe mali politické a ideologické vzdelávanie.

Mňa veľmi mrzí, že sa snažíme zlikvidovať práve slovenských odborníkov. Prosím vás, v Čechách nedávno odvolali z funkcie dvoch generálov, a teraz ich rýchle vytiahli, pretože nemal kto v českej armáde rozhodovať alebo navrhovať ako to treba robiť. Chceme to urobiť aj na Slovensku?

Poverenie veliteľa, rektora Vojenskej akadémie. Áno, vedel som o tom, že je to jediný človek, ktorý to dokáže urobiť, ale môžem vám ukázať zoznamy ľudí, ktorí mi píšu a tvrdia o sebe, že sú strašne múdri a žiadajú také a také funkcie. Niektorí z nich majú aj podporu.

K neriešeniu sociálnej situácie - nemôžem ju prijať. Vy ste schválili rozpočet. Hovoril som, za akých podmienok prežijeme rozpočet, informoval som vás aj o tom, že v investíciách musíme zaplatiť schodky z minulého roku v rozsahu 600 miliónov, čo sme nezaplatili faktúry za stavby na Slovensku, že musíme dobudovať stavby, ktoré je lacnejšie dostavať ako zakonzervovať, že sme v tom našli aj chybu, že za 240 miliónov kúpime iba 480 bytov. Cena bytu zhruba pol mi-

lióna v klasickom paneláku sa od 1. januára nezmenila. Dodnes neviem, ako za 240 miliónov kúpiť 900 bytov. Vláda v júli prijala garanciu na pôžičku pre príspevkovú organizáciu armády a zajtra za prítomnosti premiéra rokujeme, akým spôsobom tie peniaze uvoľniť, aby sme neporušili zákon. Ale o tom som minule hovoril. Bez peňazí sa nedá riešiť sociálna situácia, prideľovať byty. Prosím vás, vydržte chvíľu a uvidíte, že tie byty kúpime. Som presvedčený, že vyriešenie tohto spôsob nebude dlho trvať.

O nekvalifikovanosti v armáde. Áno, poznám ľudí, ktorých som mal. Idem odvolávať z funkcie človeka, ktorý zneužil právomoci ministra obrany, aj keď nezastupoval ministra, a podpísal vojenský vrtuľník spoločnosti s ručením obmedzeným. Skákal z neho nemecký občan - zabil sa. Tak toho musím odvolať. Také prípady máme. Riešim ich, ale ich nepublikujem, pretože chcem, aby do armády bolo čo najmenej zásahov. Ak bude veliteľ armády zásadný, má plné morálne právo ho z armády prepustiť, navrhnúť jeho prepustenie. Taká je pravda. Mohol by som uviesť ďalšie prípady.

O ušetrených 400 miliónoch, mám dojem, už som hovoril aj tu. Pravda je taká, že odborník finančnej služby mi napísal informačnú správu. Prečítal ju môj tlačový tajomník, ktorý tomu absolútne nerozumie, a z odborného termínu pustil publikáciu bez toho, aby si ju nechal odborníkom posúdiť. Všetky strany, ktoré nám chcú poškodiť, to použili, ako armáda ušetrila, minister nedáva peniaze ľuďom. Pritom to nie je pravda. O žiadne ušetrenie nešlo, išlo o dodržanie limitu o čerpaní tak, ako to stanovil minister financií, aby sme predčasne nevyčerpali neprimeraný diel peňazí z ročného limitu. Vysvetľoval som to na tlačovej konferencii, prebehlo to v novinách,a vidíte, znovu to tu je. Preto hodnotím, že je to osobne proti mne.

Rozkrádanie v armáde - rozprával som o tom aj včera s ministrom obrany Maďarska. Maďari neboli tak nerozumní ako bola federácia, ktorá zrušila rozhodovacie riadenie v armáde. Veliteľ v armáde mal právo alebo povinnosť pri zistení škody do tridsať dní komisionálne vyšetriť a rozhodnúť o náhrade škody. Federálny parlament toto právo zrušil. Od tej doby v armáde je výhodné kradnúť. A vojaci to využívajú, pretože si myslia, že je výhodné dnes predať uniformu za sto korún, a až budú v civile, potom ju budú platiť, už budú mať lepší príjem. Doteraz súd ani jediného neodsúdil za to, že niečo z armády ukradol, rozbil alebo predal - odkedy to bolo zrušené. Preto vojaci majú odvahu kradnúť, kradnú aj dôstojníci, kradnú aj práporčíci, aj keď v menšom počte. Nepomôže nám zahajovanie trestných stíhaní. Tam treba ľudí postihnúť alebo zmeniť zákon.

Chcem vás informovať, že aj pán poslanec by mal ako člen parlamentu vedieť, že zákon stanovil civilnú službu. Zákon civilnú službu nedáva do právomoci ministrovi obrany, ani informačnú povinnosť, ale dáva mi za povinnosť zabezpečiť, že občan, ktorý podľa platného zákona požiada o civilnú službu, musí byť vyradený z vojenskej evidencie. Potom už to nie je záležitosť ani povinnosť armády. To môžem vysvetľovať len ako občan občanovi, nie ako minister, pretože v tomto smere je to mimo mojej právomoci a zodpovednosti.

K transformácii armády sa nebudem vyjadrovať. Chcem povedať, že mám časté rokovania ako s predstaviteľmi Atlantickej aliancie, so západnými ministrami a rôznymi parlamentnými funkcionármi. Nepociťujem nedôveru, naopak ju nepociťujem. A som veľmi rád, že vám môžem povedať výsledok septembrového prieskumu verejnej mienky ako Slovensko verí armáde. Čo sa týka inštitúcií, na prvom mieste dôvery na Slovensku je armáda, ktorej verí 60 % ľudí alebo opýtaných, potom je pán prezident, potom sú odbory, potom je Policajný zbor, potom sú cirkvi, potom je Národná rada, potom je vláda a potom

sú súdy. A pokiaľ chcete vedieť, akým spôsobom armáde veria predstavitelia politických strán, tak 73 % respondentov HZDS verí armáde, neverí 16 %, 70 % respendentov SNS armáde verí, 21 % neverí - pán poslanec je zrejme z nich, 68 % členov SDĽ verí armáde, 21 % neverí, 62 % respondentov KDH verí armáde, 26 % neverí, 52 % respondentov maďarskej koalície verí armáde, 25 % neverí. U neorganizovaných politických strán a hnutí 52 % respondentov armáde verí, 31 % neverí. Zvážte, či ministerstvo obrany robí tak, že je najhorším rezortom, a preto rýchle treba prijať zákon, ktorý porušuje aj iné platné normy, a takto vyjadriť, akým spôsobom parlament hodnotí ministerstvo obrany a jeho rezort.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Hlásil sa pán poslanec Sečánsky, potom pán poslanec Bárány, pán poslanec Pollák a pán poslanec Polka.

Poslanec M. Sečánsky:

Páni poslanci,
pani poslankyne,

dovoľte, aby som sa zamyslel nad týmto návrhom zákona, ktorý nám bol predložený a ktorý je predmetom nášho dnešného rokovania. Nechcem sa dotýkať úloh splnomocnenca, čo kontroluje v armáde, hoci tu nepochybne dochádza k zdvojeniu týchto funkcií, napríklad v bode C. Ďalej pokiaľ ide o realizáciu bezpečnostnej politiky, nie je mi jasné, ako túto realizáciu doktríny môže robiť jeden jediný človek. Ale chcem sa zamyslieť predovšetkým nad právnymi aspektami predloženého návrhu. Ide mi najmä o § 4 odsek 5, bod b/ a odsek 8. Tu sa

píše: "Splnomocnenec vykonáva funkciu ako svoje povolanie. Výkon tejto funkcie je nezlučiteľný s funkciou alebo s pracovným pomerom v inom štátnom alebo samosprávnom orgáne." Sú tu právnici, dajú mi za pravdu, že pracovný pomer sa neuzatvára s orgánmi, ale s s organizáciami. Pojem orgán a organizácia nie je ani zďaleka totožný. Orgán je obyčajne súčasťou organizácie.

Pokiaľ ide o odsek 8, tento je v naprostom rozpore s platnou Ústavou Slovenskej republiky, konkrétne s článkom 81 ods. 2. V odseku 8 sa hovorí: "Dňom, keď splnomocnenec sa ujme výkonu svojej funkcie, zaniká jeho poslanecký mandát a členstvo vo vláde." Páni, poslanecký mandát podľa platnej ústavy zaniká len v jednom jedinom prípade, ak poslanec spácha obzvlášť závažný úmyselný trestný čin. V žiadnom inom prípade poslanecký mandát, kým neuplynie volebné obdobie alebo kým sa ho poslanec sám nevzdá, nezaniká. Toto je vážny rozpor s ústavou, ktorý navrhovateľ musí brať na vedomie.

Ďalej mám pochybnosti o § 5 odsek 2 "Mesačný plat určuje predseda Národnej rady." Funkcie predsedu Národnej rady sú tak isto určené ústavou. Myslím, že je to článok 89 ústavy, kde sa hovorí, aké práva má predseda Národnej rady.

Už sa tu hovorilo o odseku 3. Splnomocnencovi po skončení výkonu patrí mesačný plat až do zavŕšenia 60 rokov veku. Dovoľte, aby som povedal, že takúto výhodu má zatiaľ jedine prezident Slovenskej republiky, ktorý má určený mesačný príjem, ako viete, zákonom o platoch ústavných činiteľov vo výške 30 tisíc korún aj po skončení funkcie. A najmä, keď to dáme do súvisu s § 6, tak skutočne tu môže dochádzať k rôznym situáciám. Všimnime si článok 2: "Splnomocnenec sa môže svojej funkcie vzdať." Predkladám takúto situáciu: Splnomocnenec bude menovaný do funkcie, bude v nej dva mesiace a vzdá sa funkcie. V takomto prípade bude mať plat až do zavŕšenia 60 roku veku. Funkcia splnomocnenca zaniká v tomto

prípade uplynutím dvoch kalendárnych mesiacov od doručenia oznámenia. Nie som presvedčený o správnom normovaní alebo takomto normovaní právneho vzťahu. Splnomocnenec sa vzdá tejto úlohy z vážneho zdravotného dôvodu, ale jeho funkcia zanikne až po dvoch mesiacoch. Aj keď som si vedomý, že je tu možnosť dohody. Ale čo, keď k tejto dohode nedôjde na základe jednej alebo druhej strany?

Ďalej takisto pochybujem o § 7 odsek 4: "Splnomocnenec má právo zúčastňovať sa súdnych procesov, pokiaľ ide o armádu." Zrejme pôjde o trestné konanie. Takisto si myslím, že ak súd, senát vylúči verejnosť - podľa Trestného poriadku má na to plné právo, a nielen podľa Trestného poriadku - ak konanie bude neverejné, zákon určuje, kto tam môže byť prítomný. A o účelnosti prítomnosti splnomocnenca v tomto prípade naozaj vážne pochybujem.

Sporných otázok tu mám viac. Myslím si, že nie je správne, ak splnomocnenec bude podávať Národnej rade len správu o dodržiavaní ľudských práv v armáde. Mal by mať právo podávať Národnej rade - a Národná rada by to mala žiadať - správu aj o ostatnej jeho činnosti.

Nie som proti dodržiavaniu ľudských práv v armáde. Nie som proti inštitútu ombudsmana. O tomto inštitúte veľmi vážne rokujeme, pripravujeme ústavný zákon o jeho fungovaní. Priatelia, ale pokiaľ ide o armádu, možno mám na to - ako sa hovorí - trošku prežitý názor, ale nazdávam sa, že v armáde tradičná demokracia alebo tradičné demokratické práva končia. Vojak v armáde musí poslúchať, preto vojak má svoje povinnosti, ktoré sú určené rádmi. Pritom nesmie byť ponížená jeho ľudská dôstojnosť. To stokrát podčiarkujem. Tu by asi inštitút ombudsmana v armáde mal svoje oprávnenie. Nie som proti jeho zriadeniu, ale som proti takto formulovanému alebo prijatému zákonu. Preto za tento návrh zákona nebudem hlasovať. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Sečánskemu. Ako ďalší sa hlásil pán poslanec Bárány, potom pán poslanec Pollák.

Poslanec E. Bárány:

Vážené dámy,
vážení páni,

máme pred sebou, ako ukázala doterajšia krátka diskusia, mimoriadne rozporný, rozporuplný návrh zákona. Ťažko som sa z diskusie i z úvodného slova navrhovateľa dokázal zbaviť dojmu, že na obidvoch stranách je tu veľká dávka osobnej nevraživosti, ktorá nám možno až zatieňuje pohľad na samotný zákon. Bolo by pre mňa pomerne ľahké reagovať na stanoviská o tom, kto v armáde ostal, kto neostal a či je účelné takýmto spôsobom sa pokúšať problém armády riešiť. Nemyslím si, že podstata problémov našej armády spočíva v tom, že takzvané nomenklatúrne kádre vraj dodnes v nej zastávajú nezanedbateľné miesta.

Dovolil by som si vrátiť sa k samotnému zákonu a k podstate nášho rokovania, k jeho potrebnosti alebo nepotrebnosti. Uvedomme si, že hovoríme o kontrole armády v situácii, kedy okrem vojakov z povolania alebo bývalých vojakov z povolania na Slovensku niet odborníkov na armádu. V minulosti nemal nikto možnosť, aj keď by bol mal možnosť, najmä nemal motív, pokiaľ nebol vojakom z povolania, dajako študovať túto problematiku. Ak by sa v nej aj ako civil bol stal špičkovým odborníkom, na čo by mu to bolo? Nebol by z toho vyžil, nebol by získal, pokiaľ nebol vojakom z povolania, zamestnanie.

Druhou skutočnosťou je, že príslušný výbor Národnej rady je preťažený kontrolou - aby som tak povedal - dva a pol rezortov, čo tiež neuľahčuje plnenie jeho kontrolnej funkcie. Keď som spomínal problematiku, že nemáme na Slovensku odborníkov-nevojakov na armádu, to určuje i náš problém, že i keď dnes civil, vlastne dlhoročný vojak z povolania je ministrom obrany - to nehovorím vzhľadom na osobu voči pánu ministrovi Andrejčákovi - má mnohé nezanedbateľné výhrady.

Druhý bod - dovolil by som sa dotknúť spoločnej správy, pokiaľ ide o § 5 odsek 3. Tu je ten spomínaný plat až do dôchodku. Myslím si, že naším záujmom, ak zriadime túto funkciu, by mala byť maximálna nezávislosť. A tu nejde ani tak o deklaráciu, ale o vytvorenie konkrétnych podmienok. Medzi ne patrí i to, že nebude môcť slúžiť v armáde po skončení tejto funkcie, ale dajako ho potom treba zabezpečiť. A nebude môcť slúžiť v armáde preto, aby v dobe, keď bude túto funkciu vykonávať, nikto nemohol povedať: "No, vieš čo, u tej mojej divízie si nevšimni ten pluk, ale radšej choď k druhému, ale potom, veď o pol roka skončíš, budeš u mňa robiť náčelníka štábu." Čiže bariéra v tomto smere. Dovolím si tu širšiu poznámku. V mnohých štátoch existujú takéto tzv. doživotné platy pre širší okruh funkcionárov. U nás máme jednu takú funkciu, o ktorej momentálne rokujeme, a snáď je vhodným začiatkom pre cestu v tomto smere.

Dovolil by som si dotknúť sa ešte § 8. Myslím si, že takisto by sme nemali podporiť jeho vypustenie, totiž nemá mať možnosť prikazovať, len kontrolovať.

A napokon ešte takáto otázka: Myslím si, že v pozadí tohto sporu už dnes tlie latentný spor, latentný problém, kto bude prvým splnomocnencom - ak prijmeme zákon. Predpokladám, že na túto funkciu budem mať odlišný názor ako má pán poslanec Slota, ale samotný inštitút splnomocnenca Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu pokladám za uži-

točný. Nepodporím však, to hovorím už dnes, kandidatúru človeka, ktorý by chcel funkciu splnomocnenca využívať, alebo skôr zneužívať spôsobom, ktorý v úvodnom slove naznačil navrhovateľ.

Pokiaľ ide o vystúpenia, ktoré odzneli potom v rozprave, kde boli aj pripomienky ku konkrétnym formuláciám, myslím si, že žiaden návrh nie je dokonalý, aj na tomto, ktorý je pred nami, je vždy čo vylepšovať. Pokiaľ tieto pripomienky prejdú do konkrétnych návrhov, budem ich, pochopiteľne, zvažovať a rozhodne nebudem k nim vopred apriorne pristupovať odmietavo. Bol by som rád, keby sa naša ďalšia diskusia k tomuto problému držala podstaty veci, či potrebujeme alebo nepotrebujeme takýto inštitút pre kontrolu armády a vystríhala sa do značnej miery nemiestnych útokov na podstatnú časť veliteľského zboru Armády Slovenskej republiky, ku ktorému, myslím si, môžeme mať dôveru.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Bárányovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán Čarnogurský, potom pán poslanec Pollák.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda, v doterajšej diskusii, ale predovšetkým v úvodnom slove predkladateľa zákona došlo k zmiešavaniu dvoch aspektov, vlastne ani nie problému, a to odôvodnenia návrhu zákona a útokov na súčasné velenie slovenskej armády. Za poslanecký klub KDH by som chcel prehlásiť, že podporujeme princíp parlamentnej kontroly armády, aj podporujeme tento predložený návrh zákona, ale dištancujeme sa od osobných útokov na súčasné velenie armády. Približne tristo kilomet-

rov od slovenských hraníc zúri vojna. Slovenská republika potrebuje bojaschopnú armádu s velením, ktoré je schopné zabezpečiť bojaschopnosť tejto armády. KDH má predstavy o obrannej politike Slovenskej republiky, ktoré sa v mnohom odlišujú od súčasnej koncepcie obrannej politiky reprezentovanej aj Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, ale pokiaľ nie je zabezpečené najskôr uskutočnenie - povedzme - nejakej inej koncepcie obrannej politiky Slovenskej republiky, treba vynaložiť všetky sily na plné zabezpečenie obranyschopnosti Slovenskej republiky a bojaschopnosti a obranyschopnosti slovenskej armády, ktorú zabezpečuje súčasné velenie tejto armády. Preto som považoval za potrebné toto oznámiť. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Prosím, pán poslanec Pollák.

Poslanec M. Pollák:

Vážený pán predseda,
vážený pán minister,
vážené kolegyne, kolegovia,

predkladaný návrh zákona číslo 165a o splnomocnencovi Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu iste nepatrí medzi tie prerokovávané návrhy zákonov, ktoré by na tejto schôdzi pútali na seba práve najväčšiu pozornosť. Napriek tomu jeho vážnosť netreba podceniť. Je na to viac dôvodov. Uvediem niektoré z nich.

Pred niekoľkými dňami, lepšie povedené týždňami, sa uskutočnil v Bratislave medzinárodný seminár na tému "Civilná kontrola bezpečnostnej politiky štátu". Vieme, že tejto téme sa venujú v cudzích štátoch viaceré ústavy, inštitúcie a vôbec organizácie. Štátny tajomník ministerstva obrany pán

Igor Urban v prvý deň rokovania vo vysielaní Slovenskej televízie Aktuality zdôraznil dôležitosť samotnej akcie, ako aj celej problematiky. Na otázku ako je to na Slovensku odpovedal, že u nás je civilná kontrola prezentovaná parlamentom a v rámci parlamentu naviac zvlášť na to určeným výborom pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. O preťaženosti tohto výboru tu už bola reč. Táto odpoveď pána štátneho tajomníka je síce dobre teoreticky zvládnutá, ale jej reálny obsah, a práve z dôvodu preťaženosti výboru, je z veľkej miery platonický. Ako ináč by sa mohlo stať, že členovia parlamentu a taktiež členovia spomínaného výboru sa dozvedia napríklad o podpísaní rusko-slovenskej vojenskej zmluvy až dodatočne z masmédií? Naviac, podľa plánu práce výboru je rokovanie o vojenskej doktríne plánované na mesiac október.

Súčasťou písomných materiálov, ktoré máme k dispozícii pri prerokovaní tohto bodu, je aj zamietavé stanovisko vlády zo dňa 15. júla 1993. Toto stanovisko obsahuje 4 body. V prvom bode negatívneho stanoviska vlády nie je vlastne žiaden vecný argument, tento bod sa vyjadruje ešte k pôvodnému návrhu tlače 165. Štvrtý bod je vecou právnických interpretácií, teda nie je principiálny. Zvyšné dva body - druhý a tretí bod nevyvracajú samotný návrh zákona a jeho opodstatnenosť. Naopak, myslím si, že váha kontrolnej činnosti akejkoľvek štátnej moci rastie. Neplatí to len o našej krajine, ale o štátnej moci v našej krajine zvlášť. Príkladom potreby zvýšenia kontroly činnosti armády zo strany parlamentu je napríklad nedávne zrušenie stretnutia vyšších dôstojníkov s pánom premiérom hneď potom, čo sa o tomto stretnutí dozvedel parlament a poslanci. Na to si môžeme ľahko spomenúť, pretože to bolo ešte na tejto schôdzi.

Dovoľte mi krátko sa vyjadriť ešte k pozmeňovacím návrhom zo spoločnej správy 165b. Som toho názoru, že pozmeňovacie návrhy pod bodom 1, 2, 3, a 8 vylepšujú predkladaný návrh zákona, teda v podstate sa líšim od pána spravodajcu

akurát v bode 1, ktorý sa týka vekovej hranice 35 rokov, čo sa mi zdá byť naviac, pretože, samozrejme, ak niekto bude navrhovať mladého 20-ročného, síce už dospelého kandidáta na splnomocnenca, takýto kandidát asi ťažko obstojí. Naopak, body 5, 6 a 7, podľa môjho názoru, idú proti duchu tohto zákona. Ostáva problematický bod 4, to znamená § 5 ods. 3, ktorý, zdá sa, že ostane na individuálne posúdenie každého z nás. Existujú argumenty za aj proti. Niektoré tu už odzneli, mohli by sme v nich pokračovať ďalej. V konečnom dôsledku sa bude musieť každý rozhodnúť sám.

Záverom odporúčam prijatie tohto navrhovaného zákona, samozrejme, so zmenami, ktoré vylepšia jeho text aj po technickej stránke.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Pollákovi. Pán poslanec Polka, potom pán poslanec Chamula.

Poslanec L. Polka:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán minister,

som rád, že štyria moji predrečníci dali našej diskusii vecný charakter. Obávam sa, že sám ho nebudem môcť udržať, pretože v prvom rade by som chcel vyjadriť sklamanie z úvodu našej dnešnej diskusie, sklamanie z obidvoch strán - zo strany navrhovateľa, i zo strany pána ministra, pretože robiť tu súťaž exkomunistov o čo najnižšiu funkciu v bývalej Československej armáde, súťaž o komunistu trpaslíka je ne-

dôstojnosť tohto parlamentu a nedôstojnosť slovenskej armády. /Potlesk./

Pokiaľ ide o úvod, chcel by som ešte zdôrazniť, že môj priateľ, pán poslanec Slota, podpredseda nášho výboru sa dopustil niekoľkých rozporov vo svojich tvrdeniach, najmä pokiaľ ide o charakteristiku parlamentnej kontroly nad činnosťou armády. Výbor počas svojej existencie potom, čo sa skonštituoval pomerne v malom počte, a sami dobre viete, že výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť bol na okraji záujmu práce vás všetkých, pokiaľ išlo o jeho konštituovanie, až na dve výnimky, vykonal dva poslanecké prieskumy skutočne až na úrovni základného vojenského článku, na úrovni čaty alebo roty. Závery z týchto poslaneckých prieskumov boli prerokované ako vo výbore tak s vedením Armády Slovenskej republiky.

Boli vykonané niektoré opatrenia. Spomenúť môžem na margo veci trebárs rozkaz prezidenta Slovenskej republiky, hlavného veliteľa ozbrojených síl Slovenskej republiky, na základe ktorého sa znovu zaviedli uniformy pre vojakov na vychádzkach, rozkaz ministra obrany Slovenskej republiky, na základe ktorého branci nastupujú do útvarov mimo okresu alebo mimo svojho trvalého bydliska, pretože sme boli svedkami obrovského nárastu trestnej činnosti súvisiacej trebárs s rozkrádaním vojenského materiálu, výzbroje, výstroje a podobne. Bolo to spôsobené osobnými známosťami, kontaktmi a takýmto správaním sa mladých vojakov. Boli vykonané niektoré ďalšie opatrenia súvisiace s organizáciou niektorých útvarov, s činnosťou krajských vojenských ubytovacích správ, ktoré sú ešte v štádiu riešenia, ktoré v minulosti tu spomínal pán poslanec Homola, že sme tam zistili určité pochybnosti, ale sú v štádiu riešenia.

Chcel by som konštatovať, že asi je hrubým politickým a ústavnoprávnym omylom domnievať sa, že parlamentná kontro-

la spočíva vo vybavovaní osobných, regionálnych či už záujmov poslancov alebo našich voličov. Nie je predsa myslitelné, aby sa poslanci starali a riešili povinnosti, ktoré má trebárs veliteľ roty, nehovoriac o ďalších vyšších - ako pán minister povedal - dobre platených funkcionároch. Nie je možné takýmto spôsobom uplatňovať parlamentnú kontrolu a zasahovať do právomocí jednotlivých veliteľov. Ak títo velitelia nie sú schopní, potom týchto veliteľov odvolajme, počnúc najvyššími funkcionármi ministerstva obrany, ale nemôžeme zasahovať do ich kompetentných právomocí.

Chcel by som konštatovať, že výbor obdržal celkom 14 podaní, z ktorých prevažnú väčšinou iniciovala Asociácia slovenských vojakov. Tieto podania sú vecne prevažne správne, avšak idú do záležitostí, ktoré nie sú momentálne z ekonomických dôvodov riešiteľné. To sú otázky sociálneho postavenia vojakov, bytová situácia, niektoré ďalšie veci súvisiace s ekonomickou situáciou, resp. vyplývajúcou z rozpočtu, ktorý sme armáde schválili. Nechcem komentovať, ovšem niektoré listy z armády sú plné zloby, vzájomnej nenávisti, nevraživosti voči vyšším funkcionárom, voči kolegom, voči svojim bývalým priateľom. Bývalí funkcionári strany píšu petičnému výboru, podpisujú sa so svojimi príbuznými alebo falšujú podpisy, a žiadajú nás o zásahy voči bývalým súdruhom, s ktorými niekedy sedeli v straníckych výboroch, žiadajú nás o riešenie. Skutočne je to nedôstojné Armády Slovenskej republiky.

Veľa vecí vyplýva z toho, že sa nedotiahla organizačná štruktúra Slovenskej informačnej služby. Pán minister by vedel sám povedať ako sa vyvíja situácia vo vojenskom obrannom spravodajstve, ktoré by už malo byť konštituované, ale vzhľadom na váhanie v niektorých otázkach sa doposiaľ nekonštituovalo. Ak rozprávame o parlamentnej kontrole v armáde, musíme si uvedomiť, že začíname od piky a že sme v tomto prípade v plienkach. Slovensko sa na kontrole armády podie-

ľalo mizivou mierou. K tomu potrebujeme vybudovať nezávislé centrá strategických štúdií a informácií, nezávislé vedecko-výskumné inštitúcie, ktoré nebudú riadené a platené ministerstvom obrany alebo parlamentom, ako sa uvádza v tomto zákone, ale skutočne nezávislé, kde sa budú vedci na vysokej vedeckej úrovni zaoberať činnosťou armády. Domnievať sa, že po deviatich alebo desiatich mesiacoch konštituovania slovenskej armády zároveň vybudujeme celý vedecký potenciál, ktorý sa bude zaoberať parlamentnou kontrolou armády, je naivné a momentálne neopodstatnené. Pán kolega Hrnko môže potvrdiť aké štáby ľudí sa zúčastňujú na činnosti Severoatlantického zhromaždenia, ktoré nalievajú rozumy poslancom a ďalším.

Pán poslanec Slota zabudol na jednu skutočnosť a mrzí ma, že aj sebakriticky v tomto smere nevystúpil, pretože je podpredsedom parlamentného výboru a predsedom poradnej komisie pre činnosť armády alebo pre vojenské otázky. Nechal sa zahriaknuť - a to treba otvorene povedať - po prvom rokovaní tejto komisie a komisia ostala v stave plachej nečinnosti. Je potrebné, aby tam sme hľadali rezervy pri parlamentnej kontrole armády, a nie riešením individuálnych problémov medzi jednotlivými dôstojníkmi v našej armáde. Treba konštatovať, že situácia v armáde nie je ideálna, ale mám taký dojem, že je asi rovnako zlá ako morálny stav našej spoločnosti, ako je zlý stav na úseku trebárs právneho poriadku. Je zarážajúce napríklad to, že návrh pána poslanca Slotu sa asi desať mesiacov premŕva po rozličných orgánoch, v parlamente, vo vláde. Je to skutočne dôsledok toho, že naša legislatíva pracuje síce s vypätím síl, ale otvorene treba povedať, nekvalitne.

Asi pred dvoma mesiacmi som tu navrhoval riešenie, aby vláda konečne konštituovala podpredsedu vlády zodpovedného za legislatívu. V odpovedi na interpeláciu bolo konštatované asi troma ministrami, že je to síce správne, ale zatiaľ sa

v tejto veci nič neudialo. Domnievam sa, že včasná náprava na tomto úseku - jednak personálna, ale aj vecná - konštituovaním serióznej legislatívy, vytvorením podmienok pre prácu legislatívcov, bude zárukou skvalitnenia našej práce. Tento zákon je typickým príkladom toho, že návrh poslancov je ponechaný bokom, legislatíva sa venuje len vládnym návrhom a poslanecké návrhy necháva prejsť. Myšlienka je vecne skutočne potrebná a vzácna. Som presvedčený, že parlament potrebuje špeciálny orgán pre kontrolu činnosti armády, ale v tejto legislatívnej podobe asi v našom parlamente prejde len veľmi ťažko.

Záverom by som chcel podporiť myšlienku pána poslanca Sečánskeho o tom, aby sme veľmi vážne, ale veľmi urýchlene uvažovali o vytvorení inštitútu ombudsmana, a domnievam sa, že práve tam by mala byť vytvorená určitá kancelária alebo inštitúcia, ktorá by sa špeciálne zaoberala otázkou kontroly dodržiavania občianskych a ľudských práv v armáde.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ďalej je prihlásený pán poslanec Chamula a potom pán poslanec Kuzbert.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

z tohoto všetkého mám taký zvláštny dojem. Pred chvíľou alebo pred niekoľkými hodinami sme tu hovorili o komisii Národnej rady, ktorá bude mať za úlohu urobiť vyšetrovanie v kauze Indiagate. Tam prvýkrát sme sa akosi zoznámili

s tým, že keď chceme niečo kontrolovať, stále rozmýšľame ako to neurobiť, ako to nekontrolovať a ako proste vec nejakým spôsobom nechať bežať podľa ľudí, ktorí majú určitú vôľu, aby to tak išlo. Preto mám taký dojem, keď rokujeme o tomto návrhu zákona, lebo si myslím, že takisto, keď ide o splnomocnenca pre armádu, ktorý má kontrolovať činnosť ministerstva obrany, armády atď., spochybňujeme a stále uvažujeme o tom alebo o inom. Myslím si, že ak je inštitúcia - povedzme minister alebo iná inštitúcia - podriadená kontrole, tým sa zvyšuje dôveryhodnosť tejto inštitúcie voči občanovi a voličovi. To je jedna vec.

Nechcem sa tu nejakým spôsobom vyjadrovať k tomu, čo povedal pán minister, ale jeho vystúpenie mi skôr pripadalo ako odpoveď na interpeláciu, nie reagovanie na návrh zákona o splnomocnencovi pre armádu.

Na záver by som chcel povedať len toľko, že armáda musí mať a má určité dôležité miesto vo fungovaní štátu. Osobne mám taký pocit, že dôležitý je splnomocnenec pre armádu, ale oveľa dôležitejšie je to, aby sa nestalo, aby na Slovensku nevzniklo nové Rusko alebo nové Albánsko, aby sa tu nevrátil komunizmus pod patronátom armády.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Chamulovi. Pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Vážené kolegyne, kolegovia,

neviem, či ste počuli z predchádzajúcich vystúpení niečo takého, že tento parlament nechce kontrolu nad armádou. Ani pán doktor Sečánsky to vo svojom vystúpení nepovedal. Povedal, že kontrolu treba, ale ten zákon musí byť kvalitný.

Ešte by som chcel dodať k pripomienkam, čo mal pán doktor a odporúčam do vašej pozornosti § 14 ods. 2, kde sa hovorí, že zamestnancov úradu prijíma a prepúšťa vedúci Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky na návrh splnomocnenca. Prosím vás, keď dáme jednému kontrolnému orgánu také právomoci, že môže otvárať skrine so štátnym tajomstvom a všetky oblasti spravodajskej služby, a týchto zamestnancov prijíma vedúci Kancelárie Národnej rady, bez kontroly parlamentu sa tam môžu nasáčkovať ľudia. Myslím si, že to je pre mňa neprijateľné. Nie som proti vytvoreniu orgánu splnomocnenca, ale nie za takýchto podmienok.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Kuzbertovi. Pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

ak dovolíte, mám jeden procedurálny návrh, aby o všetkých bodoch spoločnej správy sa hlasovalo individuálne. Tento návrh chcem zdôvodniť vlastne tým, že podľa môjho názoru, aj na väčšiu časť výhrad, ktoré tu vzniesol predseda ústavnoprávneho výboru pán Sečánsky, nájdeme odpoveď v jednotlivých bodoch spoločnej správy. Mám na mysli predovšetkým sporné ustanovenie § 4 ods. 8, § 5 ods. 3 a podobne. Čiže vo vzťahu ku všetkým výhradám právneho charakteru je možné reagovať práve v súvislosti s týmito bodmi spoločnej správy.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bogdan, potom pán poslanec Pittner.

Poslanec P. Bogdan:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

ak by sme náhodou schválili tento návrh zákona, dopustili by sme sa ešte väčšej chyby ako pri cirkevnom majetku. Tento zákon by nadobudol platnosť spätne. Preto navrhujem v § 15 ods. 2 účinnosť zákona - tu je napísané od 1. septembra - zmeniť na 1. január 1994.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Pittner.

Poslanec L. Pittner:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

domnievam sa, že treba opäť byť veľmi vecným, nepodliehať emóciám. I keď sám mám osobný dôvod na to, aby som bol veľmi citlivý, pokiaľ ide o predstaviteľov minulého režimu, keďže sa tu spomínalo Rusko, chcem len pripomenúť, že napriek všetkému bola to práve armáda, ktorá sa postavila za prezidenta Jeľcina. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Konštatujem, že do rozpravy sa už

nikto nehlási, vyhlasujem preto rozpravu k tomuto bodu programu za skončenú. Pýtam sa pána poslanca Slotu, či sa chce vyjadriť?

Poslanec J. Slota:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

chcem sa zdržať všetkých výhrad alebo pripomienok a chcem rozprávať k meritu veci. Skutočne, kto si podrobne prečítal tento zákon, chcem zdôrazniť, že skoro kopíruje nemecký zákon Bundestagu. Skutočne Nemci to majú v Európe - ak nie na svete - najlepšie vypracované. Keď chceme niečo kritizovať, či to majú alebo nemajú dobré, som presvedčený o tom, že keď všetci proklamujeme, že chceme demokratizovať túto spoločnosť, ako aj armádu, tak tento orgán je potrebný. Zdôrazňujem, že je to pomocný orgán parlamentu. Ten človek a ľudia - neviem, budú možno piati, možno siedmi - nemajú absolútne nijakú právomoc meniť alebo zasahovať do veliteľských funkcií dôstojníkov alebo pracovníkov ministerstva obrany. V podstate vykonávajú kontrolu, ktorou ich poverí náš výbor alebo predseda, alebo plénum Národnej rady. Nie je pravda, že to bude nejaký veľký pán, ktorý si bude robiť čo bude chcieť. Určite bude podávať správy vtedy, keď si to výbor bude žiadať alebo keď skutočne na niečo príde, na nejaké porušovanie zákona. Strašne sa čudujem, prečo sa toho bojíme. Veď všade to je - v Nórsku, Dánsku, Fínsku, Švédsku, Spojených štátoch amerických, všade v západných krajinách to je v rôznych podobách. Čítal som tých päť rôznych druhov. Takže nevidím dôvod, prečo by sme takýto kontrolný orgán, zdôrazňujem pomocný kontrolný orgán nášho parlamentu, nemali. Prehlasujem - nechcem skutočne zase robiť nejaké výpady - náš výbor nemá ani po odbornej stránke, ani po časovej stránke šancu robiť nejaké kontroly.

A na záver mi nedá povedať, i keď všetci sa tu pretekali v tom, aká je naša armáda dobrá, atď., - ja pre armádu ako primátor robím všetko čo je v mojich silách, ale zdôrazňujem, že táto armáda je nebojaschopná, nevycvičená a niektoré jednotky nemajú dokonca ani muníciu.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Slotovi. Aby mohol pán spoločný spravodajca posúdiť jednotlivé návrhy najmä zo spoločnej správy spolu s názormi, ktoré vyslovil pán poslanec Sečánsky, tak ako to navrhol pán poslanec Brňák, navrhujem prestávku do 17.45 hodiny.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, keby sme zaujali svoje miesta, budeme pokračovať v prerokovávaní zákona o splnomocnencovi pre armádu.

Pýtam sa pána poslanca Žingora, či si žiada záverečné slovo alebo chce pristúpiť hneď k hlasovaniu.

Poslanec R. Žingor:

Pán predsedajúci, v krátkosti chcem informovať, že v rozprave vystúpili páni poslanci Sečánsky, Bárány, Pollák, Polka, Chamula, Kuzbert, Brňák a Bogdan s tým, že v tejto rozprave nebol navrhnutý žiadny pozmeňovací návrh, len návrh pána poslanca Bogdana, ktorý navrhoval účinnosť od 1. 4. 1994. Môžeme pristúpiť k hlasovaniu o jednotlivých bodoch ako navrhol pán poslanec Pollák.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Takže vás prosím, pán poslanec, aby sme pristúpili k hlasovaniu.

Prosím, pán poslanec Bogdan.

Poslanec P. Bogdan:

Navrhol som účinnosť od 1. 1. 1994.

Poslanec R. Žingor:

Prepáčte, zle som to uviedol, ide o 1. 1. 1994.

Hlasujeme o bode 1 spoločnej správy k § 4 ods. 2 - text za slovami "35 rokov" vypustiť. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 23 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 65 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec R. Žingor:

Budeme hlasovať o bode 2 k § 4 ods. 5 - doplniť písmeno c/. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 109 poslancov.
Kto je za? Spravodajca odporúča neprijať.
Za návrh hlasovalo 43 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh neschválili.

Poslanec R. Žingor:

Budeme hlasovať o bode 3 k § 4 ods. 8, kde sa odporúča navrhovaný text vypustiť. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prezentujeme sa.
Prezentovalo sa 110 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 105 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec R. Žingor:

Budeme hlasovať o bode 4 k § 5 ods. 3. Takisto sa odporúča navrhovaný text vypustiť. Odporúčam tento návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 115 poslancov.

Kto je za pozmeňovací návrh k § 5 ods. 3? Pán spoločný spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 85 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 19 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že sme aj tento pozmeňovací návrh prijali.

Poslanec R. Žingor:

Budeme hlasovať o bode 5 k § 7 ods. 1. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 115 poslancov.

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu týkajúcom sa § 7 ods. 1. Pán spoločný spravodajca ho neodporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 54 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 29 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neschválili.

Poslanec R. Žingor:

Budeme hlasovať o bode 6 spoločnej správy k § 8, kde sa odporúča navrhovaný text vypustiť. Odporúčam neprijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 113 poslancov.

Budeme hlasovať o § 8, kde sa vypúšťa text. Pán spoločný spravodajca odporúča neprijať tento návrh.

Kto je za?

Za návrh hlasovali 4 poslanci.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 105 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh neprijali.

Poslanec R. Žingor:

Budeme hlasovať o bode 7 spoločnej správy k § 10, kde v spoločnej správe je odporučené vypustiť odseky 1 a 3. Nechávam na voľbu každého poslanca.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 113 poslancov.

Kto je za? Pán spravodajca to nechal na našu vlastnú úvahu. Ide o § 10 odseky 1 a 3.

Za návrh hlasovalo 51 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh týkajúci sa § 10 sme neprijali.

Poslanec R. Žingor:

Budeme hlasovať o bode 8 zo spoločnej správy k § 14 ods. 2. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 114 poslancov.
Hlasujeme o bode 8 spoločnej správy k § 14 ods. 2. Pán spravodajca odporúča prijať.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 97 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh zo spoločnej správy sme prijali.

Poslanec R. Žingor:

Pán predseda, to sú všetky pozmeňovacie návrhy zo spoločnej správy. Z rozpravy vyplynul jeden pozmeňovací návrh, a to pána poslanca Bogdana s tým, aby účinnosť, pokiaľ bude návrh zákona schválený, bola od 1. 1. 1994.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 115 poslancov.

Schvaľujeme účinnosť zákona od 1. 1. 1994. Pán spravodajca to tiež odporúča. Kto je za?

Za návrh hlasovalo 113 poslancov.

Kto je proti?

Proti nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme schválili.

Poslanec R. Žingor:

Pán predseda, v priebehu prestávky prišla za mnou pani poslankyňa Korduliaková s tým, že ma upozornila na nedostatok alebo na nedorozumenie v § 7 ods. 4, kde sa hovorí, že splnomocnenec má právo zúčastňovať sa na prerokovávaní disciplinárnych priestupkov, prerokovávaní prečinov a trestných činov. Hovorila, že vo výbore odporúčala, aby slovo "prečiny" bolo z tohto odseku vynechané. Žiaľ, že sa to znovu tam dostalo. Takže, aby to bolo zaevidované.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, považujem to za technickú chybu v tomto zákone, čiže kancelária toto slovo vyškrtne a tým je to vybavené. Prečiny totiž náš trestný zákon a poriadok nepozná.

Poslanec R. Žingor:

Ďakujem. To boli všetky pozmeňovacie návrhy. Nakoniec nám zostáva rozhodnúť o celkovom návrhu poslanca Národnej rady pána Jána Slotu o splnomocnencovi pre obranu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o návrhu zákona ako celku so všetkými schválenými zmenami a doplnkami.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Prezentovalo sa 113 poslancov.

Poslanec R. Žingor:

Pán predseda, nevyjadril som sa k celkovému návrhu. Takže, keby ste boli taký láskavý, a aj poslanci vypočuli môj návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Myslel som, že úmyselne.

Poslanec R. Žingor:

Nie, nebolo to taktické, ale skutočne nechávam na rozhodnutie všetkých poslankýň a poslancov. /Smiech v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Takže budeme hlasovať.
Kto je za, aby sme tento zákon schválili ako celok aj s pripomienkami?
Za návrh hlasovalo 55 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov.

Konštatujem, že sme neschválili návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Jána Slotu na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o splnomocnencovi Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu.

Vážení páni poslanci,
vážené pani poslankyne,

konštatujem, že sme vyčerpali celý dnešný program. Stretneme sa zajtra o 9.00 hodine.

Dovidenia. Dobrú noc.

Deviaty deň rokovania
22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky
6. októbra 1992

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, aby ste zaujali miesta v rokovacej miestnosti, budeme pokračovať v rokovaní 22. schôdze.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Ďakujem. Je nás 58.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

prvým bodom dnešného rokovania podľa spresneného programu 22. schôdze, ktorý vám bol včera rozdaný, je

Konkretizácia a harmonogram úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z apríla 1993.

Materiál ste dostali ako tlač 276 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 276a.

K tlači číslo 276 bola predložená aj správa o problematike neuzavretých privatizačných projektov z prvej vlny privatizácie a o mimoriadnych opatreniach na jej ukončenie, ako aj konkretizácia ďalšieho postupu procesu privatizácie v Slovenskej republike.

V tlači číslo 276a je uvedený tiež návrh uznesenia Národnej rady.

Kým poprosím pána predsedu vlády, aby konkretizáciu a harmonogram úloh uviedol, udeľujem ešte slovo prvému podpredsedovi vlády pánu Kováčovi, ktorý sa prihlásil s informáciou.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážení páni poslanci,
vážené pani poslankyne,

bol som požiadaný o zaujatie stanoviska k zriadeniu Mestskej univerzity v Kráľovskom Chlmci. Dovoľte, aby som predniesol správu.

Úlohy, zriaďovanie a činnosť vysokých škôl upravuje zákon číslo 172/1990 Zb. o vysokých školách. Vysoké školy majú podľa § 1 ods. 3 citovaného zákona výhradné právo poskytovať vysokoškolské vzdelanie, udeľovať akademické tituly jeho absolventom a uskutočňovať postgraduálne štúdium. Na území Slovenskej republiky je vysokú školu možné zriadiť, zlúčiť, rozdeliť a zrušiť len zákonom Národnej rady Slovenskej republiky. Len na takto zriadenej vysokej škole je možné vysokoškolské štúdium, postgraduálne štúdium a celoživotné vzdelávanie občanov. Súčasťou vysokoškolského štúdia podľa § 21 zákona o vysokých školách je aj uskutočňovanie obsahovo ucelenej časti vysokoškolského štúdia, po ukončení ktorej sa vydáva vysvedčenie, prípadne priznáva titul bakalár. Znamená to, že ak nejaká právnická osoba poskytuje uvedené vysokoškolské vzdelanie, má ho zabezpečené kvalifikovanými prednášateľmi, profesormi, či už našimi alebo zahraničnými, osvedčuje jeho ukončenie spôsobom uvedeným vo vysokoškolskom zákone - § 21 a 25 - a nebola zriadená zákonom Národnej rady Slovenskej republiky ako vysoká škola, nerešpektuje platnú právnu úpravu.

Chcem zdôrazniť, že nielen vyššie uvedená skutočnosť, ale aj prípadné poskytovanie vysokoškolského vzdelania akoukoľvek zahraničnou univerzitou na území Slovenskej republiky by nebolo v súlade s touto platnou právnou úpravou, ktorá platí na území Slovenskej republiky ako suverénneho štátu.

V tejto súvislosti považujem za potrebné poukázať aj na dohodu uzavretú medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Maďarskej ľudovej republiky o vzájomnom uznávaní rovnocennosti dokladov o vzdelaní a dokladov o vedeckých hodnostiach a tituloch vydávaných v ČSSR a MĽR, ktorá nadobudla platnosť 20. apríla 1990 a bola uverejnená ako oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí pod číslom 327/1990 Zb. Podľa tejto dohody sa uznávajú za rovnocenné diplomy vydávané po skončení štúdia na československých vysokých školách a diplomy vydávané v Maďarskej republike o skončení štúdia na maďarských univerzitách. To je článok 4 dohody. Nie je teda možné, aby poskytovanie vysokoškolského vzdelávania maďarskou univerzitou prebiehalo na našom území bez prijatia osobitného zákona Národnej rady. Podľa mojich informácií však vláde Slovenskej republiky ani Národnej rade nebol predložený návrh zákona, ktorým by mala byť zriadená takáto vysoká škola v Kráľovskom Chlmci.

Po druhé - ďalšiu možnosť poskytovania vzdelania vytvára zákon číslo 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov v ustanovení § 31 ods. 2, podľa ktorého Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom školstva a vedy Slovenskej republiky môžu upraviť podmienky zabezpečovania rekvalifikácie uchádzačov o zamestnanie a zamestnancov. Tieto upravila vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky číslo 51/1991 Zb., ktorou sa určujú bližšie podmienky zabezpečovania rekvalifikácie uchádzačov o zamestnanie a zamestnancov, ako aj podmienky na vydávanie dokladov o kvalifikácii s celoštátnou pôsobnosťou. Na základe tohto

vytvorené vzdelávacie zariadenia svoju spôsobilosť overujú akreditáciou pred akreditačnou komisiou pre rekvalifikačné a vzdelávacie zariadenia zriadenou pri Ministerstve školstva a vedy Slovenskej republiky.

Mestská univerzita v Kráľovskom Chlmci však doteraz nepožiadala ani o takúto akreditáciu. V dennej tlači som sa dočítal, že obec si zriadila podľa § 11 ods. 3 písm. i/ zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, úplné znenie vyhlásené pod číslom 481/1992 Zb., ako svoju organizáciu. To však znamená, že akékoľvek osvedčenia o absolvovaní tohto vzdelania nemožno akceptovať ako získanie určitého stupňa vzdelania či už stredoškolského alebo vysokoškolského. Je to vlastne len kus papiera.

Zriaďovaním rôznych vzdelávacích zariadení sa treba zaoberať aj vo vzťahu k stredoškolskému vzdelaniu, ktorého poskytovanie upravuje zákon číslo 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl, tzv. školský zákon, v platnom znení. Podľa tohto zákona je síce možné zriadiť aj súkromné školy, ale vzdelanie v nich získané je rovnocenné so vzdelaním získaným na štátnych školách len vtedy, ak boli tieto školy zaradené podľa § 6 ods. 3 písm. a/ zákona číslo 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve do siete škôl. Túto sieť určuje ministerstvo školstva a vedy resp. ministerstvo zdravotníctva, ak ide o zdravotnícke školy. Mestská univerzita v Kráľovskom Chlmci však doteraz o zaradenie do siete nepožiadala.

Vzhľadom na pochybnosti, ktoré sa vyskytli v súvislosti so založením tejto mestskej univerzity a so spôsobom ukončenia vzdelania na nej, obrátil som sa na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky so žiadosťou preskúmať zákonnosť jej zriadenia. Ministerstvo školstva ani vláda totiž takúto možnosť nemajú. Podľa § 5 ods. 2 zákona o obecnom zriadení dozor štátu nad činnosťou obce v rozsahu vymedzenom zákonom

o prokuratúre je v pôsobnosti prokuratúry. Ak by sa zistilo, že došlo k porušeniu platnej právnej úpravy, zákon o obecnom zriadení rieši aj nápravu takto prijatých uznesení samosprávy v § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, ba aj všeobecne záväzných nariadení vydaných obcou. Takéto nariadenie zruší Národná rada Slovenskej republiky.

Toľko k informácii o Mestskej univerzite v Kráľovskom Chlmci. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem podpredsedovi pánu vlády Romanovi Kováčovi. Budeme pokračovať v našom programe. Ešte predtým sa hlási pán poslanec Chamula, ale nebol by som rád, aby sme zase k tomu otvorili diskusiu, ktorá nebude mať konca.

Poslanec I. Chamula:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážená vláda,
vážený pán predseda vlády,

nechcem otvárať k tomu diskusiu. Chcem sa poďakovať pánu podpredsedovi vlády za podrobnú informáciu, ale chcel by som ho poprosiť o to, aký záver z tohoto vyplýva vo vzťahu k zriadeniu tejto univerzity, lebo som to z informácie nevyrozumel.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, pán podpredseda vlády povedal, že ani minister školstva ani vláda ako taká nemôže robiť závery a že požiadali generálneho prokurátora o preskúmanie celej záležitosti. Takže budeme pokračovať Konkretizáciiou a harmono-

gramom úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z apríla 1993.

Prosím predsedu vlády Slovenskej republiky pána Vladimíra Mečiara, aby uviedol Konkretizáciu a harmonogram úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky.

Predseda vlády SR V. Mečiar:

Vážená Národná rada,
vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

máte pred sebou aktualizované programové prehlásenie v tom smere, že aktualizácia bola prerokovaná na pléne Národnej rady Slovenskej republiky a uložili ste nám spracovať časový harmonogram plnenia úloh. Ide o to, že tento časový harmonogram konkretizuje, špecifikuje a rozpracováva úlohy v troch časových horizontoch - úlohy krátkodobé, strednodobé a dlhodobé.

Základné charakteristiky smerovania Slovenskej republiky sú jasné. Slovenská republika uskutočňuje značné zmeny transformácie celého spoločenského systému a spoločenského života, ktorý je postavený na štyroch základných pilieroch - transformácia politického systému smerom k demokratizácii, pluralite, slobode občana, záruk občianskych a ľudských práv, včítane práv národnostných menšín na území Slovenskej republiky. Predpokladá to prijatie legislatívnych opatrení k zmene zákonov o postavení politických strán, spoločenských záujmových inštitúcií, ako aj o jednotlivých demokratických zákonných normách garantujúcich naplnenie týchto cieľov.

Druhý dôležitý smer je transformácia celého ekonomického systému od centrálne riadenej ekonomiky k ekonomike trho-

vej. Tento prechod je spojený so značnými bolesťami, vyžaduje si riešenie obrovského množstva úloh. Jeho strategické zámery sú dosiahnuť neutrálnu menovú politiku a opustiť tak prísne reštriktívnu politiku, dosiahnuť a pokračovať v stabilizácii rozpočtu Slovenskej republiky, pokračovať v ozdravení finančného toku oddlžením podnikovej sféry, pokračovať v privatizácii, pokračovať v internacionalizácii ekonomiky Slovenskej republiky.

Tretia dôležitá oblasť je zmena sociálneho zabezpečenia a celého systému sociálnych vzťahov. Ide o celý systém, ktorý od vzťahov k práci, v rodine, zahŕňa i podporné systémy štátu. Prechádzame na adresnosť, konkrétnosť, prechádzame k vyplácaniu a poskytovaniu dávok na miestach, kde potreba najaktuálnejšie vzniká od plošných riešení k individuálnym riešeniam.

Štvrtá dôležitá oblasť, ktorú zabezpečujeme týmto časovým horizontom, je oblasť, ktorá súvisí s morálnou obrodou spoločnosti. Treba úplne od základu meniť a zabudnúť na množstvo poznatkov získaných v rámci socialistickej spoločnosti, pretože myslenie, štrukturovanie spoločnosti, organizácia spoločnosti budú iné. Mechanizmy, ktoré budú ovplyvňovať chod spoločenského života, budú iné. Vyžaduje to obrovskú sieť inštitúcií, ktoré budú zabezpečovať profesnú úroveň, ale budú privádzať i k zmene sociálnych faktorov spoločnosti v cítení, psychológii a podobne.

Pre tieto návrhy a opatrenia, ktoré sme vám predložili, sú dôležité niektoré ďalšie skutočnosti. Slovenská republika smeruje k ďalšiemu upevňovaniu svojej štátnosti, a to ako vo vnútri, tak i za hranicami. Posilňovanie právneho poriadku, budovanie štruktúry centrálnych orgánov, príprava zmien v miestnej samospráve, zmena celého územného usporiadania štátu a štátnej správy, je jedna z najbližších úloh.

Slovenská republika v zahraničnopolitickej oblasti jednoznačne prejavuje snahu - a úspešne - o integračné procesy a začlenenie do týchto procesov v rámci celej Európy. Včera som podpísal jeden z najdôležitejších dokumentov posledných čias - Európsku zmluvu o asociácii Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám. Máme dôveru 12 štátov Európy, nerobme nič, čo by túto dôveru poškodilo. Snaha o ekonomickú integráciu je sprevádzaná snahou o vytvorenie bezpečného systému v Európe vôbec, ktorý hľadáme v rámci upevnenia Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe rovnako ako v začleňovaní do NATO.

Vážené dámy a páni, cieľom dnes je oboznámiť vás s tým, ako si Aktualizované programové vyhlásenie z 19. apríla 1993 vláda rozpracovala. Dovoľte, aby som vás informoval, že kým pôvodné programové vyhlásenie z 15. 7. 1992 obsahovalo 239 vecných úloh, Aktualizované programové vyhlásenie z 19. apríla 405 úloh. Rozpracovaním vláda si zvýšila latku náročnosti a rozpracovala 663 vecných úloh, ktoré v krátkom čase bude musieť zvládnuť. Z toho je krátkodobých 395, strednodobých 207, dlhodobých 61.

Vážená Národná rada Slovenskej republiky, dávame vám tieto skutočnosti na vedomie. Materiály ste obdržali. Verím, že vo vzájomnej spolupráci vlády a Národnej rady budeme považovať zodpovednosť za osudy Slovenskej republiky za zodpovednosť spoločnú, v ktorej máme iba rozdielne funkcie. V harmonizácii názorov, stanovísk a záujmov predpokladáme naplnenie všetkých základných potrieb, ktoré Slovenská republika má a ktoré vláda považuje za jediný cieľ a zmysel svojej práce.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu predsedovi vlády. Prosím teraz predsedu Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej rady Slovenskej republiky pána poslanca Hvezdoňa Kočtúcha, aby podal správu o prerokovaní Konkretizácie a harmonogramu úloh vyplývajúcich Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán premiér, vláda,
kolegyne, kolegovia,
milí hostia,

v zmysle uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 202 časť D, bod 14 a 15, dovoľujem si vám predostrieť spoločnú správu publikovanú pod číslom 276a.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím z 15. júla pridelil Konkretizáciu a harmonogram úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré túto konkretizáciu prerokovali. Všetky výbory, s výnimkou petičného a mandátového, zobrali predložený materiál na vedomie, viaceré výbory s odporúčaním prerokovať ho na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky.

Niektoré výbory, prirodzene, venovali tomuto materiálu rôznu hĺbku aj šírku záberu. Národohospodársky a rozpočtový výbor okrem prerokovania tohto materiálu prerokoval aj ďalšie podklady, materiály, napríklad rozvoj bankovej infraštruktúry, rozvoj kapitálového trhu Slovenskej republiky, finančné otázky stratégie a politiky Slovenskej republiky

a podobne. Pri prerokúvaní tohto materiálu konštatoval, že tento materiál je otvorený, že ho treba aktuálne dopĺňať. Mení sa čas, menia sa úlohy, menia sa problémy. Pri spracúvaní kládol národohospodársky a rozpočtový výbor dôraz na časové odlíšenie úloh, rezortnú adresnosť, pričom diskutoval o prioritách vládnej politiky a ich rozpracovaní do systémových krokov. Vznikla taká diskusia: Áno, tento materiál Konkretizácie a aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky spĺňa to, čo sme požadovali - dimenzovať, kalibrovať vecné úlohy z hľadiska krátkodobého, strednodobého i dlhodobého. Pravda, diskutovalo sa aj o inom možnom postupe. Diskutovalo sa napríklad o tom, aká by mohla byť Slovenská republika o rok, o päť, o desať rokov, ako z tohto ideového programu, z vízie Slovenskej republiky odvodiť priority, ako z priorít odvodiť ciele a ako z cieľov odvodiť úlohy, ktoré by boli takto hierarchisticky štrukturalizované.

Národohospodársky a rozpočtový výbor dospel k záveru, že je potrebná väčšia systémová, medzirezortná, ale aj medzioblastná koordinácia, medziregionálna previazanosť úloh, ako aj posilnenie odbornej funkcie v súčinnosti poradných orgánov pri vláde a ministerstvách, a to najmä vytvorením transformačnej rady Slovenskej republiky. Tie dimenzie transformačného procesu treba synergizovať, treba chápať v súčinnosti, a na toto by bola dobrá inštitucionalizovaná transformačná rada.

Výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci konštatoval, že v zmysle uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky vláda Slovenskej republiky požadované úlohy v bodoch B 14, 15 a 17 splnila s časovým oneskorením.

Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky poukázal na rad formálnych nedostatkov, aj na nepredloženie niektorých materiálov v stanovených termínoch, ako napríklad

plán legislatívnych úloh na II. polrok 1993. Tento plán už je a predstavuje sumár 143 legislatívnych vládnych návrhov.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru upozornil na rozpor medzi predloženým dokumentom a plánom legislatívnych úloh vlády na II. polrok v oblasti školstva a vzdelanosti - bod 16, v časti kultúry bod 14.

Výbory súčasne uviedli niekoľko doplňovacích návrhov a požiadaviek, v ktorých niečo odporúčajú vykonať vláde alebo požadujú, aby vláda vykonala.

Pokiaľ ide o odporúčania, národohospodársky a rozpočtový výbor požaduje:

1. Priebežne aktualizovať konkretizáciu a harmonogram v polročných intervaloch. Predkladať ich príslušným výborom a následne Národnej rade Slovenskej republiky /so zreteľom na určenie priorít a koordinované zabezpečenie/ na vedomie a schvaľovanie.

2. Urýchlene predložiť v zmysle uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky aktualizovanú koncepciu privatizácie na prerokovanie vo výboroch a v Národnej rade Slovenskej republiky. Táto konkretizácia privatizácie už bola predložená, národohospodársky a rozpočtový výbor sa ňou zapodieval, ale rozhodol sa priebežne zapodievať procesom privatizácie z hľadiska jej akcelerácie.

3. V záujme plnšieho využitia možnosti cestovného ruchu, zvážiť potreby vytvoriť príslušný inštitucionálny orgán, ktorý by sa touto oblasťou zapodieval.

Národohospodársky a rozpočtový výbor okrem toho požiadal ministra hospodárstva Slovenskej republiky zintenzívniť

systematickú propagáciu prednostného nákupu výrobkov slovenského pôvodu a dbať na značku Made in Slovakia. Niektoré ďalšie činnosti alebo požiadavky národohospodárskeho a rozpočtového výboru sa týkajú interne jeho činnosti, prípadne činnosti jeho predsedu. Máte to v predkladacej správe, nebudem to opakovať.

Výbor národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti navrhol doplniť do harmonogramu úloh a konkretizácie /do časti štátoprávne postavenie a medzinárodné vzťahy/ ako bod 9 vytvorenie vládneho orgánu na zabezpečenie starostlivosti občanov slovenskej národnosti žijúcich v zahraničí.

Výbor Národnej rady pre zdravotníctvo a sociálne veci požiadal vládu Slovenskej republiky následne do prerokúvanej konkretizácie a harmonogramu podľa príslušných rezortov zahrnúť aj aktuálne otázky Národného programu podpory zdravia. V harmonograme krátkodobých úloh vyplývajúcich z aktualizácie odporúčal uvádzať splatnosť úloh podľa štvrťrokov.

Výbor Národnej rady pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť požiadal ministra obrany Slovenskej republiky predložiť výboru návrhy zákonov, zásad zákonov po ich schválení v kolégiu ministra v záujme ich urýchleného prerokúvania. Žiada od ministerstva životného prostredia vyčísliť finančné prostriedky na zabezpečenie asanačných prác vo vojenských útvaroch po bývalej Sovietskej armáde.

Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky požiadal Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky v časti harmonogramu dlhodobých úloh proklamovať záujem Slovenskej republiky o vstup do NATO a Európskeho spoločenstva. Ako z posledných dní aj z posledných týždňov vieme, táto požiadavka - verejne proklamovať náš záujem - je denno-denne nastoľovaná.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru požiadal Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky do 31. októbra predložiť výboru písomné vyhodnotenie úloh na rok 1993, urýchlene predložiť na prerokovanie do Národnej rady zákon o podpore vedy a techniky a vstúpiť do rokovania s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o otázke štúdia absolventov stredných pedagogických škôl v odbore učiteľstvo pre I. stupeň základných škôl, ktoré realizujú pedagogické fakulty s cieľom, aby toto štúdium bolo súčasťou republikového rekvalifikačného programu na školský rok 1993/1994. Do 30. 4. 1994 analyzovať dopad možného prechodu kompetencií z oblasti školstva na obce. Do 31. októbra podať výboru odpoveď na otázku ako chápe Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky obsah pojmu alternatívne školstvo.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody odporučil Národnej rade požiadať vládu dopracovať časové rozčlenenie hlavných úloh jednotlivých rezortov pri vypracovávaní stratégií, politík, koncepcií a programov a ich vzájomnú koordináciu medzi jednotlivými ministerstvami. Zároveň Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody požiadal podpredsedu vlády pána Romana Kováča zdôvodniť na zasadnutí výboru koncepciu integrácie štátnej správy schválenú vo vláde Slovenskej republiky 7. septembra 1993, ministra životného prostredia zaradiť do krátkodobých úloh prípravu zákona o otočnom financovaní ekologických investícií a taktiež ministra životného prostredia, ministra zdravotníctva, ministra hospodárstva aj ministra dopravy a spojov a verejných prác zaradiť do strednodobých úloh vypracovanie štúdie o spôsoboch riešenia ochrany územia pred rizikovými faktormi a o kompenzácii postihnutých území. Toľko spoločná správa.

Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky zároveň pripravil návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré je pripojené k tejto predkladacej správe. Odporúča Národnej rade Slovenskej republiky zobrať na vedomie Konkretizáciu a aktualizáciu úloh Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky a požiadať ju, aby priebežne aktualizovala konkretizáciu i harmonogram a v polročných intervaloch ich predkladala príslušným výborom a potom následne Národnej rade so zreteľným určením priorít aj ich koordinovaného zabezpečenia.

Druhý odsek bodu B vzhľadom na to, že už vláda predložila konkretizáciu priebehu procesu privatizácie do výboru Národnej rady, menovite do Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej rady, odporúčam formulovať takto: "V zmysle uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 229 z 24. 6. 1993 prerokovať aktualizovanú koncepciu privatizácie vo výboroch a v Národnej rade Slovenskej republiky."

Ďalšie návrhy zostávajú tak ako sú zakomponované do návrhu uznesenia. Ide o potrebu zvážiť príslušný orgán cestovného ruchu; doplniť do harmonogramu krátkodobých úloh vytvorenie vládneho orgánu na zabezpečenie starostlivosti občanov slovenskej národnosti žijúcich v zahraničí; následne do prerokúvanej konkretizácie a harmonogramu úloh premietnuť /v členení podľa príslušných rezortov/ aj aktuálne úlohy Národného programu podpory zdravia; v krátkodobých úlohách uvádzať v budúcnosti splatnosť úloh podľa štvrťrokov a dopracovať časové rozčlenenie hlavných úloh jednotlivých rezortov pri vypracúvaní politík, stratégií, koncepcií a programov aj ich vzájomnú koordináciu medzi jednotlivými ministerstvami.

Kvantifikácia úloh z hľadiska programového vyhlásenia z júla, jeho aktualizácia z hľadiska septembra aj konkretizácia ukazuje, že vláda prehlbuje jednak svoj prienik do problematiky, čo vidno aj v kvantifikácii krátkodobých,

strednodobých a dlhodobých úloh, jednak rozširuje svoj záber. Odporúčam preto súhrnne vziať túto konkretizáciu na vedomie a s pripomienkami schváliť uznesenie, ktorého návrh máte v prílohe predkladacej správy.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Kočtúchovi. Prosím ho, aby zaujal miesto pre spravodajcov.

Otváram týmto rozpravu k tomuto bodu programu. Do rozpravy som dostal zatiaľ tri písomné prihlášky. Ako prvý sa prihlásil pán poslanec Kňažko, ďalej pán poslanec Tahy a pán poslanec Michelko. Prosím, pán poslanec Knažko.

Poslanec M. Kňažko:

Vážená Národná rada,
vážená vláda,
dámy a páni,

jednou z prioritných úloh okrem prerokúvania a schvaľovania zákonov, čomu sa napokon parlament permanentne venuje, je i prerokúvanie základných otázok vnútornej politiky. To nám ukladá § 1 nášho rokovacieho poriadku. Je len otázne, či tento materiál zodpovedá tejto zásade a či vôbec by mal náš parlament o ňom rokovať, pretože ani spoločná správa, ktorú sme dostali, neanalyzovala všetky rokovania výborov a neobsahuje zásadné stanovisko. Predložený materiál totiž v žiadnom prípade nemožno považovať za konkretizáciu a už vôbec nie aktualizáciu programového vyhlásenia. Množstvo uvažovaných úloh by, podľa môjho názoru, mali riešiť výlučne príslušné ministerstvá a ich ústavní činitelia bez toho, aby sa

o nich rokovalo a rozhodovalo vo vláde. A mnohé úlohy sú pre túto republiku a najmä jej terajšiu vládu tak vzdialené, že sú podstatne nad časovým horizontom volebného obdobia.

Ako príklad môžem uviesť projekt tak trocha megalomanského charakteru, ktorým má byť vypracovanie modelu svetových hospodárskych vzťahov 21. storočia. Na riešenie takejto úlohy neexistuje v Slovenskej republike intelektuálny, materiálny a inštitucionálny potenciál a je vopred určená na neúspech. Považujem to za zbytočné plytvanie ľudskými a materiálnymi zdrojmi, ktorými disponuje naša republika.

U viacerých úloh zas ide o snahu preberať na úrovni vlády úlohy, ktoré logicky patria na úroveň podnikateľských subjektov, čo vyvoláva centrálno-plánovačské reminiscencie. Osobitnou otázkou je príprava rozpočtu na budúci i ďalšie roky a oboznamovanie verejnosti ešte pred schválením rozpočtu s jednotlivými jej kapitolami, a to preto, aby naši občania boli o zámeroch vlády dôkladne informovaní, aby boli informovaní o tom, ako chce vláda finančné prostriedky použiť a či jej zámery sú naozaj prospešné pre občanov - daňových poplatníkov. Úlohy v oblasti finančnej politiky pôsobia dojmom, že ide o plán operatívnych úloh ministerstva financií. Vyskytujú sa tam viackrát také úlohy, ktoré svojou vecnosťou skôr patria do kompetencie Národnej banky Slovenska a nie ministerstva. Prípravu nového systému rozpočtového hospodárenia, novú špecifikáciu finančných vzťahov obcí a uskutočňovanie strednodobých rozpočtových prognóz chce ministerstvo financií realizovať až v roku 2000, čo považujem za neakceptovateľné.

Konštatovania o zámeroch v daňovej oblasti v predloženom materiáli sú v protirečení so zámermi v príjmovej časti rozpočtu. Konkretizácia tohto problému ako mnoho ďalších otvorených problémov, akou je napríklad miera angažovania vlády na bankovej sústave, alebo nekoncepčnosť riadenia ka-

pitálového trhu, alebo nerozpracovaná predstava o boji s korupciou a hospodárskou kriminalitou, chýbajúci precízny, kriteriálny a procedurálny systém štátnych garancií a privatizačných postupov, tarifnej a netarifnej politiky, poukazujú na nedostatok objektívneho a pragmatického zhodnotenia situácie a najmä nedostatočné zohľadnenie komplexných súvislostí a dlhodobých dôsledkov navrhovaných opatrení.

Predložený materiál je skôr výpočtom úloh pre aparát ministerstiev, ako konkretizáciou aktualizovaného programového vyhlásenia vlády.

Ďalšou dôležitou otázkou je proces legislatívy. Som toho názoru, že je potrebné vo zvýšenej miere sa venovať pretransformovaniu tzv. federálnych zákonov do normotvorby republiky. Tu sa musíme dohodnúť, ktoré zákony budeme riešiť ich novelizáciou a ktoré je potrebné pripraviť výlučne prijatím nových zákonov. To sa však bude dať iba tak, že vláda bude akceptovať naše pripomienky v tejto oblasti, pretože predložený materiál nepredpokladá vyšší počet návrhov zásad zákonov, ale iba ich paragrafované znenie. Vláda pri prerokúvaní 128 zákonov uvažuje s predložením zásad zákona iba v 41 prípadoch, s čím nemožno súhlasiť, pretože proces zásad zákonov dáva možnosť vyjasniť si koncepciu pripravovaného zákona. Takisto nemožno súhlasiť s prerokovaním iba jedného zákona cestou verejnej diskusie. Ide o návrh zásad o učiteľoch. Neviem, či práve príprava tohto zákona má ísť na verejnú diskusiu, navyše s takýmto názvom. Prečo vláda neuvažuje s verejnou diskusiou o iných zákonoch dotýkajúcich sa skoro všetkých obyvateľov, najmä ekonomicky činných, napríklad z oblasti daní z príjmov obyvateľstva a podobne?

Správa amerických kongresmanov napriek niektorým nepresnostiam správne postrehla, že niektorí slovenskí predstavitelia chápu slovenský štát ako cieľ sám osebe a nie ako čosi, čo by malo slúžiť ľuďom. Občania prejavia vo voľbách

svoju dôveru jednotlivým politickým stranám, hnutiam alebo konkrétnym osobám, avšak po zvolení sa práve vláda, ale často aj my, poslanci, chováme k svojim voličom prostredníctvom schvaľovaných zákonov represívne. Nemyslím tým oblasť trestnoprávnu, ale oblasť či už daňovú, sociálnu a podobne, pretože sme sa nezbavili minulosti a neustále hľadáme ako potrestať voliča či občana v jednej osobe.

Dovoľte mi upozorniť ešte na jeden veľmi závažný problém, ktorý sa objavuje v predloženom materiáli, ale aj v návrhu uznesenia k tomuto bodu programu. Ide o vytváranie ďalších ústredných orgánov, ako napríklad Námorný úrad, Letecký úrad, Slovenský lodný register alebo dokonca Najvyšší stavebný úrad. V návrhu na uznesenie je odporúčanie vytvorenia príslušného orgánu cestovného ruchu, ako aj vytvorenia vládneho orgánu na zabezpečenie starostlivosti o občanov slovenskej národnosti žijúcich v zahraničí. Zdá sa mi, že vláda neúmerne a zbytočne rozširuje škálu štátnych orgánov, pretože súčasný stav rezortov by mal zabezpečovať i úlohy novouvažovaných centrálnych úradov. Tieto úlohy vlády sú v plnom rozpore s jej proklamáciami znižovať počet ústredných orgánov, a tým racionalizovať štátnu správu. Je potrebné i na tomto príklade pripomenúť, že zriaďovanie nových úradov je záťažou pre štátny rozpočet, čo v konečnom dôsledku znamená zaťaženie každého občana - daňového poplatníka.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

som toho názoru, že by bolo veľmi nesprávne, ak by sa niekto z nás alebo z vlády domnieval, že prerokovaním tohto bodu je splnené naše uznesenie číslo 202 z apríla tohoto roku. Domnievam sa, že takúto konkretizáciu parlament nemal na mysli, pretože sme žiadali vládu v uvažovanom dokumente vyjadriť vecnosť, zodpovednosť, spoluprácu medzi rezortami, a najmä reálnosť dokumentu. Tak, ako som už v úvode uviedol,

tento materiál je obsahovo a časovo nevyvážený, sú v ňom kolízie medzi časovou štrukturalizáciou vecných zámerov a termínmi spracovania úlohy. Preto odporúčam, aby Národná rada predložený materiál neschválila, nevzala jeho spracovanie ani na vedomie a uložila vláde prepracovať materiál tak, aby bol skutočným vodítkom pre zásadnú a koncepčnú prácu vlády a pre nadväznú kontrolnú činnosť parlamentu.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu poslancovi Kňažkovi. Slovo má pán poslanec Tahy za KDH.

Poslanec M. Tahy:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda Slovenskej republiky,
vážená Národná rada,
vážení hostia,

dovoľte, aby som sa trochu zaoberal špeciálnou časťou konkretizácie programového vyhlásenia vlády, časťou, ktorá sa týka privatizácie.

Najdôležitejší pilier transformácie ekonomiky Slovenska je nepochybne privatizácia. Tu, podľa môjho názoru, patrí aj reprivatizácia, ale ňou sa nemienim ďalej zaoberať, len poznamenávam, že i ona prebieha neuspokojivo. Nespôsobujú to len objektívne príčiny, o čom nás napríklad presvedčil návrh tzv. sankčného zákona. Považujem však za potrebné upriamiť vašu pozornosť, vážené poslankyne a poslanci, na niekoľko problémov v oblasti privatizácie, tak ako ich nastoľuje tlač 276 priamo i nepriamo.

Domnievam sa, že predložený materiál nepredkladá dôslednú analýzu nedostatkov v oblasti privatizácie, ktoré sa vyskytli pri jej riadení zo strany štátnej správy. Celý rok sme sa stretávali s problémami, ktoré tomuto parlamentu predkladali občania, zástupcovia hospodárskej sféry, či už zo strany podnikateľov alebo zo strany zamestnancov a takisto zástupcovia štátnej správy, to znamená zodpovedné ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku, ale aj ostatné ministerstvá.

Bez dôslednej analýzy ročného obdobia je ťažko určovať správne smery ďalšieho postupu. Viem, že je na to tu odpoveď. Predsa v návrhu uznesenia sa hovorí o tom, že Národná rada žiada vládu Slovenskej republiky, aby urýchlene predložila koncepciu alebo novelizovanú koncepciu privatizácie. A práve preto, že takýto bod tu je, chcel by som upozorniť vládu Slovenskej republiky na niektoré momenty, ktorým by mala venovať mimoriadnu pozornosť pri spracovaní tejto koncepcie alebo dopracovaní tejto koncepcie a predložení do parlamentu.

Pán premiér už niekoľkokrát a dnes takisto vyzval všetky politické subjekty, a nielen politické subjekty, pre spoluprácu v tejto oblasti. Ja to teda beriem. Robil to aj v minulosti. Ale treba si pripomenúť, že aj v minulosti rôzne politické strany, ale aj občianske združenia, boli ochotné priložiť ruku k dielu, vyslovovali svoj názor v dobrej viere, že pomáhajú tejto oblasti transformácie ekonomiky Slovenska. Žiaľ, musím konštatovať, že nie vždy tieto hlasy boli vyslyšané, a preto dnes napríklad trošku zaujímavo stojí konštatovanie, ktoré svojho času pán premiér vyslovil potom, ako nazrel hlbšie do diania zodpovedného ministerstva po odchode ministra Dolgoša a keď prehlásil, že zo 135 alebo koľkých pracovníkov tohto rezortu tam pracuje len 11 efektívne. Pán premiér na to prišiel nedávno. Keby bol pred ro-

kom počúval hlasy opozície, bol by prišiel možno už vtedy na to a mohli sa tieto problémy riešiť oveľa skôr. Čiže táto verbálne propagovaná výzva pre spoluprácu opozičných strán v tomto prípade zostala len proklamáciou pre verejnosť a varovné hlasy ostali bez odozvy. Kto je potom zodpovedný za takýto stav?

Analýza, ktorá sa pred pol rokom vykonávala na ministerstve pre správu a privatizáciu národného majetku za účasti podnikateľov, zamestnávateľov, odborov a zástupcov politických strán, sa do predloženej aktualizácie nepremietla a jednotlivé závery tejto správy svedčia o nevysvetliteľnej negácii všeobecných názorov, často zhodných alebo veľmi blízkych, a to bez ohľadu na to, či prišli z pravicových alebo z ľavicových strán.

Chcel by som sa zastaviť nad jedným bodom, ktorý je mimoriadne dôležitý pre celú občiansku verejnosť našej republiky v tejto oblasti, a to je otázka transparentnosti privatizačného procesu. V prvom polroku tohto roku bolo evidovaných 2 471 štátnych a komunálnych organizácií v hospodárskej sfére, ale podľa správy, ktorú dostávame teraz na prerokovanie, vláda počíta s privatizáciou 517 podnikov. Ako si to vysvetliť? Vláda má záujem ponechať si rozhodovanie v takmer 2 000 podnikoch zo strategických dôvodov? Aká je to stratégia?

Štatistický úrad Slovenskej republiky konštatuje v jednej z posledných správ, že - citujem: "Súkromný sektor dosiahol vysoké prírastky produkcie vo všetkých odvetviach pri nižších vstupoch do výroby ako v ostatných sektoroch." No, to je to, čo potrebujeme. Celý rok sme sa zaoberali problémom rozpočtu, problémom sociálnych výdavkov atď. a všade sme narážali na to, že jednoducho nám haprujú príjmy do štátneho rozpočtu. A tu jednoducho ponechávame 2 000 organizácií, ktoré budú fungovať tak, ako fungovali doteraz alebo o málo

lepšie, a budú ťahať a nie dodávať do štátneho rozpočtu prostriedky.

Domnievam sa, že vláda musí predložiť nielen Národnej rade, ale i občianskej verejnosti celkovú inventarizáciu neprivatizovanej časti hospodárskych subjektov a zdôvodniť, čo odporúča privatizovať, v akých časových reláciách, ktorými privatizačnými metódami a čo chce ponechať v rukách štátnej správy. To slúži k transparentnosti privatizačného procesu. V správe sa správne konštatuje, že verejné súťaže nepredstavujú želateľnú rýchlosť privatizácie, ale napríklad kupónovú privatizáciu stále považuje za reziduálnu metódu a napríklad druhú vlnu tejto privatizácie chce rozbehnúť o rok neskôr, ako napríklad Česká republika. Keď vláda tvrdí, že verejná súťaž nie je dosť rýchla, tvrdí to v kontexte zdôvodňovania nutnosti aj metódy priameho predaja, ale keď si uvážime, že zatiaľ hovorí o 517 podnikoch a ešte 2 000 je tam otáznych, treba sa zamyslieť aj nad touto otázkou, akým spôsobom privatizovať najviac a čo najrýchlejšie. Napriek všetkým pesimistickým pohľadom na priebeh kupónovej privatizácie z hľadiska jej rýchlosti, osobne sa domnievam, že štandardné metódy napriek tomu nedokážu byť rýchlejšie ako kupónová privatizácia.

Niečo by som chcel povedať k dôvere v privatizačné metódy. Dodatočné zvýšenie základného imania akciových spoločností po schválení privatizačných projektov, ako sa to udialo u vyše 200 akciových spoločností na Slovensku v rámci prvej vlny privatizácie, je evidentným zásahom do dôvery občanov, ktorí sa zúčastnili privatizačného procesu či už priamo alebo prostredníctvom investičných privatizačných fondov. Toto dodatočné zvýšenie predstavuje objem 7,6 mld Sk, a čuduj sa svete, momentálne Fond národného majetku Slovenskej republiky chce toto navýšenie základného imania rozpredať za 2,5 mld Sk medzi akcionárov. Tu je porušenie Obchodného zákonníka, ktorý jednoznačne hovorí o tom, že zvýšenie základ-

ného imania sa rozdeľuje buď novými akciami alebo zvýšením hodnoty existujúcich akcií medzi dosiaľ existujúcich akcionárov. Toto sa tu nedeje takýmto spôsobom, a veľmi by som bol rád, keby na túto otázku bolo odpovedané, prečo sa tu nerešpektuje Obchodný zákonník.

Nehnevajte sa, toto opatrenie evokuje vo mne určité myšlienky na to, či to nie je spôsobené aj tým, že práve v dobe, kedy Prezídium Fondu národného majetku dospelo k takémuto rozhodnutiu o dodatočnom zvýšení základného imania, v tom čase sa šéfmi Prezídia Fondu národného majetku aj Dozornej rady stali členovia vlády - minister pre správu a privatizáciu národného majetku a minister financií. Ak to spojíme s ďalšími pokusmi využívať majetok Fondu národného majetku na liečenie chorôb štátneho rozpočtu, tak mi tu vychádzajú určité spojenia, ktoré síce nemôžem tvrdiť, že sú platné, ale to podozrenie vo mne je.

Ďalším problémom, ktorý hovorí o dôvere v privatizačné metódy, je problém výberu do priameho predaja na základe subjektívnych rozhodnutí ministerstiev. Podľa správy budú zrejme existovať na týchto ministerstvách prognostici, ktorí dopredu budú vedieť, že príslušné podniky bude ťažko predať vo verejnej súťaži, a preto rozhodnú, že sa budú predávať priamo. To je veľmi nebezpečná tendencia. Je tu navrhovaná aj novela zákona v tomto smere. Varujem pred takouto novelou, kde takýmto spôsobom sa bude rozhodovať o tom, ktorá privatizačná metóda sa použije. Tieto subjektívne metódy zo strany štátnej správy nikdy nebývajú dobré a spôsobujú veľkú nedôveru v túto privatizačnú metódu.

A je tu ešte jeden taký boľavý návrh, ktorý uvažuje v rámci legislatívnych úprav umožniť štátnej správe po vypracovaní privatizačných projektov veľmi silný dodatočný zásah zo strany vlády do týchto privatizačných projektov s možnosťou zmeny rozsahu a podmienok privatizácie.

Ako jeden z nie nepodstatných problémov, na ktoré poukazujú občania Slovenskej republiky v oblasti privatizácie, je skutočnosť, že do privatizačného procesu sa dostávajú masívne nie bezúhonné osoby, mnohokrát trestané osoby. V tejto oblasti bude skutočne potrebné urobiť legislatívne úpravy, aby sme takto nevytvárali nedôveru našich spoluobčanov v túto metódu transformácie nášho hospodárstva.

Chcel by som sa ešte pozastaviť nad problémom kompetencií. Táto problematika bola veľmi masívne diskutovaná pred pol rokom na ministerstve za účasti všetkých politických strán, podnikateľov, odborov atď. a všeobecne bolo konštatované na základe skúseností, ktoré nadobudli tieto subjekty za trištvrte roka, že nefunguje tu previazanosť medzi ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku, medzi rezortnými ministerstvami a medzi Fondom národného majetku. Ako poslanci sme to mali mnohokrát možnosť skúsiť pri rokovaniach vo výboroch, kde pracovníci zodpovedného ministerstva sa vyhovárali na jednotlivé rezortné ministerstvá a opačne a, žiaľ, zo strany vlády z tejto oblasti nebolo arbitra, ktorý by povedal, že nemá pravdu Dolgoš, alebo nemá pravdu iný minister, ale je to takto. A my, poslanci, sme teda lietali v názoroch ako to vlastne je. A pri týchto masívnych rozhovoroch o tejto problematike, ktorá znamená výrazný prvok do predprivatizačnej agónie, pred pol rokom sme konštatovali, že treba minimálne jeden prvok z tohoto procesu vyhodiť, ten, ktorý je brzdiaci. A poviem vám otvorene, že považujem za brzdiaci prvok jednotlivé ministerstvá.

Mám takú skúsenosť - je to subjektívny názor, nie som presvedčený, že všetci ho máte - mám takú skúsenosť, že ktokoľvek dostal úrad, a to či sa týka štátnej správy alebo hospodárskej oblasti, a to bez ohľadu na príslušnosť k politickej strane, začal sa k tomu chovať majetnícky, chránil ten majetoček, máloktorý si uvedomil, že treba transformo-

vať. To je veľká choroba, ktorej treba zabrániť. Treba znížiť ingerenciu štátnej správy do tohoto procesu a treba skrátiť tento proces, ale miesto všeobecného názoru, aby povedzme ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku, ktoré by malo byť zodpovedné najmä za legislatívny proces v tejto oblasti, a Fond národného majetku, tieto dva subjekty ostali v tomto procese a ministerstvá boli vyradené, v návrhoch, ktorý tento materiál - tlač 276 predkladá, vidíme, že Fond národného majetku je prakticky z toho vyhodený a funguje tam len ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku. A rezortné ministerstvá boli zodpovedné už rok za celý proces a zlyhali. Vážne varujem pred takýmto riešením ďalšieho privatizačného procesu.

Dovoľte na záver, aby som k návrhu uznesenia, ktoré tu predložil pán profesor Kočtúch, predložil jeden doplňovací návrh, ktorý považujem za mimoriadne dôležitý najmä z toho dôvodu, že už i tak žiadame vládu, aby urýchlene predložila v zmysle uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 229 z 24. 6. 1993 aktualizovanú koncepciu privatizácie na prerokovanie vo výboroch a v Národnej rade Slovenskej republiky. Žiadam tento bod, ktorý je pod písmenom B, doplniť o nasledovné ustanovenia:

"Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky, aby predložila Národnej rade do 31. 10. 1993

1. inventarizáciu dosiaľ neprivatizovaných podnikov a ich rozčlenenie na

a/ podniky určené na privatizáciu,
b/ podniky ponechané v štátnej správe a
c/ podniky s majoritným vlastníctvom štátu po privatizácii,

2. časové predstavy na priebeh privatizácie podľa jednotlivých privatizačných metód,

3. špecifikáciu časových predstáv vlády na prijatie noviel zákonov uvedených v tlači 276 pre plnenie jednotlivých úloh privatizačného procesu s uvedením, kedy tieto návrhy noviel predloží vláda Slovenskej republiky do Národnej rady Slovenskej republiky."

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Tahymu. Ďalej do rozpravy je prihlásený pán poslanec Michelko.

Poslanec J. Michelko:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážená vláda,
milé kolegyne,
vážení kolegovia,
ctení hostia,

proces transformácie slovenskej ekonomiky je rozhodne najdôležitejším procesom, ktorý v súčasnom období prežívame. Preto som rád, že aj pán kolega Tahy sa venoval tejto problematike a v jeho vystúpení za prioritu postavil rýchlosť transformačného procesu, jeho skrátenie atď. Preto nemôžem začať inak ako históriou, ktorá je učiteľkou života, magistra vitae a ako taká je súčasťou našej prítomnosti a budúcnosti. Preto pár niektorých faktických údajov, ktoré netvrdím ja, ale jednoznačná ekonomická história a údaje OICD, ktoré hovoria o tom, že bývalá Československá republika bola v medzivojnovom období veľmi prosperujúcou ekonomikou. Je

tiež všeobecne známa skutočnosť, že vo veľmi ťažkom období druhej svetovej vojny ekonómovia vtedajšej Slovenskej republiky dokázali jedno, že slovenská koruna sa vymieňala v pomere 1 : 1 ku švajčiarskemu franku.

Po druhej svetovej vojne - ako je vám všetkým známe - začal proces zoštátnenia. Proces sa začal štyrmi dekrétmi Beneša z roku 1945, v ktorých odňal vlastnícke práva majiteľom baní, veľkých priemyselných podnikov, bánk a súkromných poisťovní. Druhá etapa, ktorá nasledovala - dá sa povedať desiatimi zákonmi - touto etapou bolo, obrazne povedané, sprivatizované všetko, pretože znárodnenie sa týkalo nielen samotných podnikov, ale aj zásob, polotovarov i nedokončených výrobkov.

Nasledujúcich 40 rokov socialistického plánovania spôsobilo vážne ekonomické deformácie, ktoré dnes musíme naprávať práve súčasne prebiehajúcou transformáciou ekonomických vzťahov. Žiaľ, ponovembrová politická eufória sa predniesla i do ekonomiky a namiesto rešpektovania ekonomických zákonitostí a realít sa v transformačnom procese začali uplatňovať idealizované predstavy čelných ekonomických leadrov vtedajšej ČSFR. Často to boli nekvalifikované, a dovolím si tvrdiť, i zámerné rozhodnutia, ktoré výrazne poškodili predovšetkým ekonomiku Slovenskej republiky. Spomeniem len rozpad východných trhov, ukončenie platnosti obchodných zmlúv s bývalým Sovietskym zväzom a z toho vyplývajúce obrovské straty možnosti odbytu výrobkov a narastania problémov so zabezpečením surovín a palív pre našu ekonomiku.

Osobitnú kapitolu tvorí konverzia zbrojárskej výroby, ktorá veľmi výrazne poškodila záujmy Slovenska - zo známych 19 miliárd v roku 1990 na súčasných 1,6 miliárd. Ako perličku môžem tomuto parlamentu uviesť, že z Martina napríklad naši českí priatelia vtedy zobrali výrobnú technickú dokumentáciu, aby dnes mohli úspešne túto výrobu realizovať.

Prijatá koncepcia radikálnej ekonomickej reformy viedla k idealizovaniu možnosti zavedenia trhových vzťahov a k predstave o všemohúcnosti trhu a súčasne k zatracovaniu nutnosti zasahovania štátu do ekonomiky v jej prechodnom období. Vyplývalo to z idealizovanej predstavy rýchleho uskutočnenia privatizácie, zavedenia cenovej liberalizácie, a tým zavedenia trhových podmienok. Skutočnosťou však je, že tým vzniklo vákuum medzi centrálne plánovaným a trhovým hospodárstvom, kedy sa štát prestal starať o štátne podniky, z ktorých sa časť začína dnes ocitať v stave takzvanej privatizačnej agónie, o ktorej už som hovoril v mojom predchádzajúcom vystúpení na predchádzajúcej schôdzi.

Pre privatizačný proces neexistujú univerzálne transformačné modely pre jednotlivé postkomunistické ekonomiky. Je to bezprecedentný proces, čo pre nás znamená, že otázku voľby privatizačných foriem a metód, ktoré tu boli kritizované, za nás skutočne nikto nevyrieši. Otrocká aplikácia privatizačných modelov z iných krajín nie je skutočne riešením. Je to ako s oblekom šitým na mieru, ktorý nebude sedieť inému, a to ani vtedy, keď zdanlivo pôjde o rovnakú postavu.

Ako príklad môže poslúžiť najrýchlejšia a najúspešnejšia transformácia štátnych podnikov v bývalej NDR cez TREUHANDSTALT, úrad pre privatizáciu, ktorý v priebehu troch rokoch sprivatizoval takmer 12 000 štátnych podnikov a organizácií. Rozhodujúcu úlohu v tomto procese zohralo predovšetkým stabilné nemecké hospodárstvo, jeho sociálna štruktúra, právny systém a tiež stabilná mena. Predovšetkým však proces reštrukturalizácie je zo strany západných spolkových zemí podporovaný obrovským transferom kapitálu v ročnom objeme asi 120 miliárd mariek. Z metód, okrem reprivatizácie a priameho predaja podnikov sa v značnej miere uplatňovala aj kúpa podnikov prostredníctvom podnikového manažmentu. Vzhľadom na hospodárske podmienky sa privatizácia touto me-

tódou považuje za vhodnú cestu k vytváraniu strednej podnikateľskej vrstvy v Nemecku a je vhodná pre podniky do 500 zamestnancov. Preto mohol pán Klaus Müller, riaditeľ poradenskej firmy TOPTREUHANDSTALT na prešovskom seminári vyhlásiť, že kupónovej privatizácii neveria, preto ju ani v Nemecku nepoužijú, lebo nerieši reštrukturalizáciu podnikov.

Iste uznáte, že tieto metódy nie sú pre naše podmienky priamo aplikovateľné, nakoľko netransformujeme našu ekonomiku preto, aby sme ju transformovali, ale preto, aby sme zabezpečili hospodársku prosperitu Slovenska. Preto je dôležité skúmať a zamýšľať sa nad každým kladom i záporom získaným pri uplatňovaní doterajšieho postupu transformačného procesu, ktorý je veľmi dobre rozvedený práve v materiáli, ktorý máte na stole a ktorý hovorí o aktualizácii ďalšieho postupu procesu privatizácie Slovenskej republiky.

Čo sa týka prvej vlny privatizácie, do tejto prvej vlny bolo dodnes zaradených 738 štátnych podnikov s účtovnou hodnotou 166,2 miliardy Sk. Vďaka metóde kupónovej privatizácie sme sa stali krajinou s najvyšším podielom akcionárov, nakoľko sa na nej zúčastnilo 2,59 miliónov občanov Slovenskej republiky, ktorí majú akcie v 503 akciových spoločnostiach, celkove teda vlastnia 86,9 milióna akcií s majetkom za cca 80 miliárd slovenských korún s priemernou hodnotou 3 350 korún, to je účtovná hodnota, ktorá pripadá na jedného DIK-a. V Slovenskej republike sa zaregistrovalo 150 investičných privatizačných fondov, prostredníctvom ktorých asi dve tretiny držiteľov investičných kupónov umiestnilo svoje akcie. Je zaujímavé, že z nich asi 7 % doposiaľ využilo možnosť spätného odpredaja svojich akcií, podielov IPF.

Medzi negatíva kupónovej metódy privatizácie patrí skutočnosť, že rozptýlené vlastníctvo akcionárov a ich nekoordinovaný postup pri spravovaní majetkov zapríčinil to, že akciové spoločnosti - chcem podotknúť niektoré - s vysokým

podielom účasti držiteľov investičných kupónov často vykazujú najmenej dynamický rozvoj, ako to bolo konštatované v našom výbore. V niektorých podnikoch dá sa hovoriť o privatizačnej agónii. Preto je dôležité aktívne sa zapojiť do transformačného procesu konkrétnymi návrhmi vo vzťahu k uplatneniu nového modelu privatizácie vypracovaného pracovníkmi ministerstva pre správu a privatizáciu. Transformácia ekonomiky predsa nekončí aktom premeny štátneho vlastníctva na privátne, je to iba podmienka začatia oživenia ekonomiky a jej tvorby. Privatizácia je spôsob ako dostať našu ekonomiku k prosperite, do porovnateľného stavu k ekonomikám vyspelých krajín. Zmyslom privatizácie však nemôže byť ani jednorazové obohatenie vybraných, nie často solídnych alebo úctyhodných jednotlivcov či bánk, ale musí viesť k zvýšeniu prosperity a zlepšeniu ekonomického postavenia všetkých občanov našej republiky. Kľúč k tomu treba hľadať v tajničke ako cez privatizáciu správne motivovať každý subjekt zainteresovaný na tomto procese, ktorý by buď cez kategóriu vlastníctva alebo cez lepšie využitie svojich osobných schopností vedel prispieť k oživeniu sprivatizovaného podniku. Preto v zahraničí často medzi uplatňovanými metódami sa používajú také formy privatizácie, kde novými vlastníkmi sa stávajú osoby priamo zamestnané v podniku. Ide o rôzne modifikácie založené na odkúpení akcií spoločnosti zamestnancami či už manažmentom alebo manažmentom i radovými pracovníkmi. Pri týchto metódach sa vychádza zo známeho ekonomického stanoviska, že na uskutočnenie rozvojových zámerov každého podniku je potrebné splniť tri základné podmienky: 1. musíme mať schopný manažment, 2. mať kvalifikovaný stabilizovaný kolektív, 3. mať dostatok kapitálu na reštrukturalizáciu.

V krátkosti k prvej podmienke. Je všeobecne známe, že úroveň manažmentu má podstatný vplyv na postavenie podniku na trhu. Svedčia o tom aj výroky amerického ekonóma Deminga, otca známeho komplexného systému riadenia akosti, ktorý tvrdí, že 90 % problémov v podniku spôsobuje zlý manažment.

Druker, to je tiež americký ekonóm, tvrdí, že nie sú málo vyvinuté krajiny, sú len krajiny s málo vyspelým manažmentom. Z uvedeného vyplýva, že len schopný manažment môže zabezpečiť dynamický rast a rozvoj podniku. Strategické myslenie topmanažérov sa musí sústreďovať na tri základné otázky, t. j. na zákazníkov, konkurentov a vlastný podnik. Čiže musí nájsť, získať a udržať si vhodných zákazníkov, poznať úroveň a ciele konkurentov. Preto je dnes dôležité nájsť vhodný spôsob vyhľadávania a prípravy schopných manažérov a len tým potom zveriť do rúk privatizované podniky. Inak jednoducho nebudú založené ohniská ich rastu. Vieme, že máme aj tých druhých "tiežmanažérov", ktorým sa podarilo priviesť podniky do predprivatizačnej agónie, alebo jednoducho odmietajú poskytovať údaje o podniku len preto, aby sami boli v privatizačnom procese úspešní. Preto nič nezostáva, len tých "tiežmanažérov" volať potom na zodpovednosť. Inak to nepôjde, ak chceme zabezpečiť všetkým občanom rovnaké možnosti v procese privatizácie. Taktiež bude potrebné zabezpečiť koniec nekalým podnikateľským aktivitám, a tým aj kriminalizácii privatizácie.

Krátko k druhej podmienke. Mať kvalifikovaný a stabilizovaný pracovný kolektív je tiež dôležitou podmienkou úspešnej transformácie ekonomiky. Dnes sa už nevytvára vzťah medzi zamestnávateľom a zamestnancom na antagonistickom princípe vlastníctva a nevlastníctva, ale na spolupartnerstve pri budovaní a rozvoji firmy. Manažment spolu s ostatnými pracovníkmi tvorí predsa ľudský kapitál, ktorý je základným faktorom rastu efektívnosti, výkonnosti a produktivity.

K tretej podmienke - nedostatok finančných zdrojov či už na privatizáciu alebo reštrukturalizáciu je dnes skutočne problémom kľúčovým. Úverové zdroje komerčných bánk sú značne vyčerpané v dôsledku malej privatizácie i úverov poskytovaných pre prvú vlnu privatizácie. Preto je značne zložité získať úver aj pre perspektívne projekty či už od našich

alebo zahraničných bánk. Ostáva preto len veriť, že po zavedení avizovaného zmenkového systému, ktorý sa má uplatniť medzi Národnou bankou Slovenska, komerčnými bankami a Fondom národného majetku, sa podmienky pre získanie úveru podstatne zlepšia. Z toho hľadiska sú v určitej nevýhode tie akciové spoločnosti, v ktorých majú držitelia investičných kupónov značnú časť majetku, nakoľko časť z nich uprednostňuje rýchly zisk z dividend pred dlhodobým rozvojom podniku, čo nemusí platiť ak ide o tzv. zamestnaneckú akciovú spoločnosť. Samotný pojem "zamestnanecká akciová spoločnosť" nie je právny pojem. V praxi sa ňou rozumie obchodná spoločnosť, ktorú založia zamestnanci privatizovaného podniku, vrátane manažmentu, alebo bez neho za účelom odkúpenia podniku na splátky a nadobúdaciu cenu budú v podstate hradiť z budúcich výnosov. Samozrejme, je tu potrebná aktivita samotných zamestnancov podniku. Výhoda predaja podniku zamestnaneckým spoločnostiam, ktoré väčšinou majú formu akciovej spoločnosti, je v tom, že znižujú sociálne napätie, znižujú napätie medzi manažmentom a zamestnancami, kde často zamestnanci vytýkajú manažmentu, že chcú privatizovať len vo svoj prospech, čo má za následok nie dobrú atmosféru v podniku. Je to názor, ktorý v poslednom čase častejšie počúvame. Ide o - dá sa povedať - sociálne schodnejšiu formu privatizácie a bude zrejme prípad, keď sa nebude privatizovať v prospech manažmentu, ale kedy manažment priberie do obchodnej spoločnosti, ktorú založil, širší okruh pracovníkov podniku či už stredných, vedúcich pracovníkov alebo aj ďalších zamestnancov. No a práve táto požiadavka privatizácie v prospech tzv. zamestnaneckých akciových spoločností sa vyslovuje čoraz naliehavejšie. Vzniklo tu už aj voľné združenie zamestnaneckých obchodných spoločností, ktorého zástupkyňa vystúpila na prešovskom seminári o privatizácii.

Dovoľte mi ešte niekoľko slov k predkupnému právu v prospech zanestnaneckých akciových spoločností. Viete, že sme na poslednom pléne uznesením číslo 257 prijali, aby vlá-

da zvážila zakotvenie predkupného práva zamestnaneckých akciových spoločností v procese privatizácie podniku alebo jeho časti do zákona o veľkej privatizácii. Vláda poverila touto úlohou ministerstvo a uložila mu predložiť za tým účelom osobitnú analýzu, ktorá je zahrnutá v materiáli, ktorý máte, je to na strane 21 a 22. Z právneho hľadiska predkupné právo spočíva v tom, že zaväzuje kupujúceho, v danom prípade Fond národného majetku Slovenskej republiky, poskytnúť vec na kúpu oprávnenej osobe, v tomto prípade zamestnancom akciovej spoločnosti. Zavedenie predkupného práva by teda znemožnilo realizovať hospodársku politiku vlády v oblasti privatizácie tak vo všeobecnosti, ako aj v jednotlivých odvetviach, vrátane vstupu zahraničného kapitálu, a nedovolilo by tým zohľadniť určité špecifiká v jednotlivých podnikoch. Realizáciu privatizácie by predurčila v podstate náhodná okolnosť, či došlo alebo nedošlo k založeniu zamestnaneckej akciovej spoločnosti, a neviem si sám dobre predstaviť riešenie toho problému, keby v jednom podniku boli založené dve, tri, štyri spoločnosti.

Do úvahy treba vziať aj to, že zavedením a uplatňovaním predkupného práva v prospech zamestnaneckých obchodných spoločností by došlo k situácii, že privatizovaný majetok by nadobudol len veľmi malý podiel obyvateľov v závislosti na okolnosti, či v rozhodujúcom období boli zamestnancami privatizovaného podniku alebo nie. Ostatní občania, ktorí nie sú zamestnaní vôbec - študenti, dôchodcovia, alebo sú zamestnaní v súkromnej sfére, prípadne v podnikoch a zariadeniach neurčených na privatizáciu, a tých je, samozrejme, podstatná väčšina, by takýto postup odôvodnenie kritizovali, pociťovali by ho ako ujmu, čo by rozhodne negatívne ovplyvnilo sociálnu prechodnosť takéhoto spôsobu privatizácie.

Záverom mi dovoľte povedať, že transformácia našej ekonomiky na sociálne trhovú je skutočne historicky neopakova-

teľný a mimoriadne zložitý dlhodobý proces, ktorý nie je možné realizovať podľa už overeného a osvedčeného scenára. Musíme ho realizovať len podľa vlastných, pre naše podmienky najviac vyhovujúcich postupov. Nespoliehajme sa preto ani na nezištnú pomoc Západu, ani na recepty Santa Klausa. Urobme všetko pre to, aby o niekoľko rokov hospodárstvo samostatnej Slovenskej republiky bolo opäť drahokamom v ekonomickej korune zjednotenej Európy. Včerajšie podpísanie Asociačnej dohody o pridružení Slovenskej republiky k Európskemu spoločenstvu nech je pre nás všetkých impulzom k dosiahnutiu tohto cieľa.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Michelkovi. Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, nemám žiadnu ďalšiu písomnú prihlášku, ale hlásil sa do rozpravy pán poslanec Brňák, potom pani poslankyňa Gbúrová.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
pani poslankyne a páni poslanci,

v súvislosti s predloženým materiálom chcem poukázať na praktický problém, ktorý sa vo veľkej miere prelína či už v krátkodobých, strednodobých a dlhodobých úlohách daných viacmenej všetkým rezortom vlády. Stanovené úlohy totiž vo veľkej miere majú svoje vyústenie vo vypracovaní konkrétnych právnych noriem, či už nových, alebo v novelizácii existujúcich. Napriek zatiaľ nezáväznému usmerneniu parlamentu a na druhej strane záväznému uzneseniu vlády Slovenskej republiky

nie je v súčasnosti uskutočňované kvalifikované porovnávanie predkladaných právnych noriem s právnym poriadkom Európskych spoločenstiev, význam čoho akcentoval aj pán premiér v súvislosti s podpisom Asociačnej dohody. Viem, že existuje celý rad prekážok či už v oblasti informačnej alebo personálnej, ktoré neumožňujú výkon komparatívneho práva na požadovanej úrovni. Na druhej strane ale tiež navonok nevidím kvalifikovanú snahu v tejto oblasti či už zo strany vlády Slovenskej republiky resp. kompetentného ministerstva.

Problém, podľa môjho názoru, spočíva tiež v necitlivom premiestnení legislatívy z úrovne podpredsedu vlády na úroveň rezortnú. Pokiaľ mám informácie, zatiaľ jediné knižnično-dokumentačné stredisko v tejto oblasti sa nachádza na Právnickej fakulte Univerzity Komenského a žiadny strešný inštitucionálny orgán alebo útvar sa týmto nezaoberá, ani Právnický inštitút ministerstva spravodlivosti, ani samotné Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Aj z tohto dôvodu zrejme včera vláda Slovenskej republiky súhlasila s návrhom zásad o rozhodcovskom konaní, ktorý návrh nie je kompatibilný s právnym poriadkom krajín s fungujúcou trhovou ekonomikou a demokratickým politickým systémom. Na tento rozpor v konkrétnom návrhu zásad poukázal už vlani tiež medzinárodný seminár za účasti predstaviteľov Rady Európy, a to či už v jednotlivých vystúpeniach alebo záveroch seminára.

Na zamedzenie takýchto a podobných prípadov sa javí potrebné, aby vláda Slovenskej republiky parlamentu v stanovenej lehote predložila koncepciu inštitucionálneho, materiálneho, personálneho a informačného zabezpečenia zosúlaďovania nášho právneho poriadku s právnym poriadkom Európskych spoločenstiev. Navrhujem preto, aby uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky bolo doplnené v bode B o toto znenie: "žiada vládu Slovenskej republiky predložiť Národnej rade Slovenskej republiky do 30. 11. 1993 návrh koncepcie inšti-

tucionálneho, materiálneho, personálneho a informačného zabezpečenia zosúlaďovania nášho právneho poriadku s právnym poriadkom Európskych spoločenstiev".

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Brňákovi. Ďalej sa prihlásila pani poslankyňa Gbúrová.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predsedajúci,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

budem hovoriť veľmi stručne, nakoľko mám konkrétne návrhy. Týkajú sa časti školstva a vzdelanosti, časti krátkodobé úlohy na rok 1993. Za najvýznamnejšie v tejto oblasti, v tejto časti považujem rozvoj vedy a techniky, a to spracovanie koncepcie štátnej vednej a technickej politiky, ako je to uvedené na strane 72 v bode 23 na rok 1993. Z uvedeného materiálu sa mali odvíjať najpodstatnejšie legislatívne konkrétne kroky pri predkladaní a schvaľovaní zákonov, riešenia vyplývajúce z analyzujúcich expertíz a najmä vytvorenia ústredného orgánu pre vedu a techniku, ako už samostatného rezortu prierezového charakteru. Tak ako sa v prieskume Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky vyslovili tie ministerstvá, ústredné orgány, ktoré majú vo svojom rezorte prevažnú časť vedeckých, vedecko-výskumných pracovísk a vedeckej komunity v Slovenskej republike. Teda prioritu by malo mať aj v krátkodobých úlohách vypracovanie spomínanej koncepcie. Od uvedenej koncepcie by sa mal odvíjať návrh zákona na strane 72 bod 22 v roku 1993 o štátnej podpore vedy

a techniky a zriadení štátnych fondov vedy a techniky, podotýkam, konečne už nadrezortného charakteru. Sú rozhodujúce pre ďalší rozvoj vedecko-výskumnej činnosti prostredníctvom domácich a zahraničných garantov.

K časti strednodobé úlohy, to znamená roky 1994 až 1996 - v súvislosti s prípravou návrhu zásad zákona o vysokých školách, tak ako je to uvedené na strane 75 bod 19 na rok 1994, by sa mali pripraviť aj zásady zákona o Slovenskej akadémii vied. Táto požiadavka v predloženom materiáli absentuje. Sú tam zásady zákona o vzdelávaní dospelých a zásady zákona o vysokých školách. Absentuje príprava zásad zákona o Slovenskej akadémii vied. To som zopakovala. V prepojenosti na prípravu oboch zákonov je potrebné riešiť aj systém ďalšieho vzdelávania, súčasťou ktorého nesporne je aj vedecká príprava, a to doktorandské a postdoktorandské štúdium. Preto sa domnievam, že príprava návrhu zákona o vzdelávaní dospelých by sa mala realizovať v previazanosti na zákon o vysokých školách a Slovenskej akadémii vied.

Domnievam sa, že požadované vytváranie predpokladov na účelné zapojenie organizácií a pracovísk vedy a techniky do medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce a do výskumných programov Európskych spoločenstiev, tak ako je to na strane 75 v bode 21 na roky 1994 až 1996, je potrebné riešiť už v priebehu tohto roku. Prečo? Pretože vo väčšine prípadov nevládnych organizácií, komisií národných i medzinárodných komitétov nás v predchádzajúcich desaťročiach federácie zastupovali predstavitelia českej vedeckej komunity navonok prezentovanej ako československej. Išlo o takmer 85 až 90 %. V súčasnosti, po vzniku Slovenskej republiky, postupnom rozdeľovaní jednotlivých spoločných národných komitétov, sa už niektoré vedné odbory postupne etablujú v medzinárodných organizáciách. Žiaľ, na finančné krytie požadovaného členského a účasti slovenských zástupcov neboli poskytnuté potrebné finančné prostriedky. Pripomínam - niet lepšej a rýchlejšej

propagácie Slovenskej republiky ako prostredníctvom vedy, športu a kultúry.

Pokiaľ som informovaná, príprava návrhu národných programov rozvoja vedy a techniky vo vybratých oblastiach tak, ako je to na strane 76 pod bodom 31 na rok 1994, sa uskutočňuje aj prostredníctvom už spomínanej koncepcie štátnej vednej a technickej politiky. Vytvorenie príslušných právnych predpisov, ktoré majú stvárniť podmienky pre daňové a finančné zvýhodnenie vysokých škôl - strana 77 bod 34 rok 1995 - by sa malo dotýkať aj vedeckých a vedecko-výskumných pracovísk ako právnych subjektov.

O dlhodobých programových cieľoch do roku 2000 sa nebudem zmieňovať, nakoľko budú závisieť od toho, ako sa podarí splniť úlohy krátkodobého a strednodobého charakteru. Zatiaľ to často môže vyzerať ako vydávanie priania za skutočnosť. Nemusia, samozrejme, tieto želania vyjsť. Tak je to nakoniec aj s istými analýzami, s ktorými som sa mala možnosť zoznámiť ako prognózami našich a zahraničných expertov. Preto v závere svojho vystúpenia dávam tieto návrhy:

Na strane 77 v bode 34, keď je termínovaná úloha na rok 1995, doplniť, vlastne vytvoriť príslušné právne predpisy, ktoré vytvoria podmienky pre daňové a finančné zvýhodnenie vysokých škôl, aj vedeckých a vedecko-výskumných pracovísk, a na strane 75 ako nový bod 21 a ostatné prečíslovať uviesť: "Pripraviť návrh zásad zákona o Slovenskej akadémii vied." Termín ten istý ako sú zákony predtým mnou uvedené o vzdelávaní dospelých a o vysokých školách, rok 1994.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni Gbúrovej. Pán poslanec Šebo.

Poslanec J. Šebo:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte, aby som v mojom krátkom vystúpení mal nejaké doplňovacie návrhy do správy o rozpracovaní úloh.

Ako prvá - vytvoriť legislatívne a technické podmienky pre pridruženie Slovenskej republiky k Európskej energetickej charte. Za týmto účelom zosúlaďovať prijímané zákony s návrhom dohody o Európskej energetickej charte. Táto úloha má krátkodobý, strednodobý i dlhodobý charakter.

Uvažuje sa, že podpisovanie návrhu dohody a ratifikácia v parlamentoch by malo byť uskutočňované v termínoch od 1. januára 1994 do konca roku 1994, potom strednodobý charakter, prechodné obdobie asi do roku 1998 a následne dlhodobé, asi 8 až 10-ročné obdobie, kedy by bola táto dohoda podrobne zapracovávaná do technických i legislatívnych opatrení v jednotlivých krajinách. Čiže z toho dôvodu by som odporučil doplniť túto úlohu. Podrobnejšie som hovoril v mojom poslednom vystúpení, kde som podával informáciu o tejto Európskej energetickej charte. Ona má veľmi široký záber z hľadiska ekonomiky a je preto potrebné venovať jej patričnú pozornosť.

Ďalší doplňovací návrh by som mal - vypracovať návrh zásad zákona o jadrovej energetike s termínom 1993 a návrh zákona o jadrovej energetike. Totiž návrhy, ktoré máme v predložených úlohách, sú vlastne len jednou čiastkovou úlohou a problematiku jadrovej energetiky treba riešiť komplexne. Doterajšie federálne zákony a vyhlášky vlastne treba prepracovať na naše podmienky a treba vytvoriť široký právny

rámec, ktorý by celú problematiku riešil. V rámci tohoto zákona by mala byť riešená i podpora regiónov, v ktorých sa budujú jadrové energetické zdroje.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Šebovi. Ďalej sa hlásil pán poslanec Košnár.

Poslanec J. Košnár:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,
dámy a páni,

chcel by som sa vrátiť k materiálu, ktorý máme predložený, t.j. ku konkretizácii úloh programového vyhlásenia a jeho harmonogramu. Hneď na začiatku by som chcel povedať, že medzi tých, ktorých spomínal pán spoločný spravodajca, že v národohospodárskom a rozpočtovom výbore prezentovali aj iné možné poňatie tohoto materiálu než sa nám dostalo, som patril aj ja. Nazdávam sa totiž, že prijatím uznesenia, na základe ktorého bol tento materiál vypracovaný, sa sledovalo predovšetkým to, aby vláda ujasnila stratégiu svojej politiky, obzvlášť hospodárskej, aby definovala zásadné koncepčné opatrenia a odlíšila ich od strednodobých a bezprostredne aktuálnych operatívnych krokov, teda, aby určila priority v jednotlivých oblastiach činnosti a tieto priority koordinovala.

Musím konštatovať, že predložený materiál tieto zámery nespĺňa. Užitočnosť tohoto materiálu v tej podobe, v akej ho máme k dispozícii, vidím skôr v tom, že je súpisom úloh,

zoznamom rezortných zámerov, že je akýmsi polotovarom či surovinou pre konzistentnú a koordinovanú politiku vlády, ale nie je projektom takejto politiky.

Ak aktualizácia programového vyhlásenia vlády vznikla ako skladačka programových zámerov jednotlivých rezortov, nie ako premyslená dekompozícia akčných cieľov stanovených na základe hlbokých analýz stavu potrieb a možností spoločnosti do ciest, spôsobov a postupových krokov na ich dosiahnutie v jednotlivých oblastiach vládnej politiky, potom konkretizácia a harmonogram túto slabinu skladačky neprekonali, iba že ju viac obnažili. Jednotlivé rezorty - nepoviem to celkom presne - vypísali z programového vyhlásenia úlohy, ktoré do neho samé vložili, rozmnožili ich menovite v rubrike krátkodobých úloh a zaradili do časového harmonogramu.

Horizont krátkodobých úloh bol zvolený jednotne, t.j. pre rok 1993. Ak len opticky posúdime tie tri balíky, ktoré sú v predloženom materiáli, pochopiteľne, najobsažnejší, najväčší počet úloh obsahujúci balík je balík krátkodobých úloh. Mám veľkú obavu, že vzhľadom na to, že už máme október, do konca roku bude sotva možné celý tento balík krátkodobých úloh zapísaných v tomto harmonograme splniť.

Pokiaľ ide o oblasť hospodárskej politiky, predložený materiál dokumentuje značnú nekoordinovanosť nielen s inými oblasťami vládnej politiky, ale aj nekoordinovať medzirezortnú, aj medzi hospodárskymi rezortami. Myslím si, že necítiť tu dostatočne koordinačnú funkciu vlády ako kolektívneho exekutívneho orgánu, ani funkcie takých orgánov, ako je hospodárska rada, prípadne iných kolégií, či grémií pri vláde alebo na úrovni jednotlivých rezortov. Ukazuje sa určitá bezradnosť vládnych úradníkov odsúvajúcich zásadné opatrenia do rubriky dlhodobých, a naopak, preťažujúcich bežné operatívne úlohy, ktoré skôr patria do plánu práce - ak ešte taký

termín sa používa - príslušnej sekcie alebo príslušného oddelenia jednotlivého rezortu.

Väčšia medzirezortná previazanosť sa žiada najmä pri koncipovaní strategických zámerov reštrukturalizácie ekonomiky Slovenskej republiky, jej jednotlivých sektorov, odvetví a odborov, pri určovaní makroekonomických rámcov zastavenia hospodárskeho degresu a oživenia ekonomických aktivít a pri príprave systému riešenia platobnej neschopnosti v hospodárstve Slovenskej republiky, ako aj ozdravení štátnych a verejných financií. V týchto, ale aj v ostatných prípadoch sú v materiáli premiešané systémové, legislatívne, organizačné, vecné, technické a iné úlohy do pestrej a dosť neprehľadnej zmesky. Nechcem spochybňovať potrebu jednotlivých krokov či úloh zapísaných v predloženom materiáli. Vyslovujem však vážnu pochybnosť o ich efektívnosti ak sa koncipujú a budú uskutočňovať akosi sólo. Nemožno dokonca vylúčiť, že napĺňanie mnohých z týchto úloh bude protirečiť iným a zvyšovať entropiu tej politiky. Priority hospodárskej politiky vlády tu nie sú jednoznačne definované konkrétnymi úlohami a kontrola ich plnenia parlamentom bude veľmi obtiažna už aj pre vágnosť formulácií mnohých opatrení, ktoré sú ťažko ulapiteľné a ťažko je možné odvodiť z nich, o akú úlohu vlastne ide a akým spôsobom má byť naplnená.

Chcel by som navrhnúť do uznesenia, do časti B, ďalší bod tohto znenia: "Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky do konca októbra predložiť projekt hospodárskej politiky pre rok 1994 a základné variantné riešenia rozpočtovej politiky odrážajúce aktuálny stav ekonomiky a komplex záväzkov prijatých voči Medzinárodnému menovému fondu."

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Košnárovi. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Plesník, Strana demokratickej ľavice.

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
kolegyne, kolegovia,

jedným z najaktuálnejších problémov súčasnosti v kontexte tu predkladaných úloh je i privatizácia, i tak, ako o nej bolo už diskutované, ale aj ako jeden z predpokladov transformácie hospodárstva. Takto ju analyzuje i predložená správa o konkretizácii ďalšieho postupu procesu privatizácie v Slovenskej republike.

Predložený dokument zahŕňa všetky doterajšie poznatky, ich analýzy a návrhy ďalšieho postupu. Svedčia o tom, že ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku začalo hlbšie rozmýšľať o problémoch privatizácie a s nimi súvisiacich dopadov na výkonnosť slovenského hospodárstva, na sociálne postavenie obyvateľstva. Zdá sa, že i vláda si plne uvedomuje, že privatizácia uskutočňovaná iba mechanicky, bez prihliadnutia na požiadavky efektívnosti, sama osebe rast výkonnosti nezaručí. Pozitívne pri tom hodnotíme, že ministerstvo chce pristupovať k jednotlivým účastníkom ako k rovnoprávnym subjektom v privatizácii. Svedčí o tom aj akceptovanie akciových spoločností založených zamestnancami. Zdá sa, že iný význam sa dostáva aj trvalej účasti štátu, štátneho vlastníctva v strategických oblastiach hospodárstva, i keď z predloženého dokumentu nie je jasné, ako a v akom

rozsahu bude definovaný. Zaregistrovali sme tiež určité opatrenia, ktoré môžu smerovať k riešeniu k predprivatizačnej agónie podnikov.

Nie vo všetkých otázkach však dáva takto koncipovaný dokument jednoznačnú odpoveď na privatizačný proces a s ním súvisiace otázky. Napríklad vláda zatiaľ nechce odpolitizovať privatizáciu. Čo tým myslíme? Svedčí o tom aj fakt, že sa neuvažuje o posilnení kompetencií Fondu národného majetku Slovenskej republiky, jeho premene na inštitúciu, ktorá by bola od vlády nezávislá. V tomto smere máme na mysli najmä postavenie ministra pre privatizáciu a ministra financií v orgánoch Fondu národného majetku a aby sa tento fond stal plne zodpovedný a dostal pod kontrolu parlamentu. Nepredpokladá sa ani následné zrušenie ministerstva pre správu a privatizáciu a presun týchto kompetencií pod takto inštitucionálne upravenú pôsobnosť Fondu národného majetku. Privatizácia i naďalej sa uskutočňuje centralizovane. Nie je doriešený spolupodiel obcí a miest na rozhodovaní o privatizácii podnikov regionálneho významu, nejednoznačne sa odzrkadľuje i v koncepcii privatizácie prepojenie na rozvoj jednotlivých stratégií v odvetviach. Dôsledne nerieši problém predprivatizačnej agónie podnikov, a čo je ďalej zaujímavé, nezaoberá sa otázkou ich prípadnej poprivatizačnej agónie.

Čo tým máme na mysli? Nestanovuje základné kritérium pre určenie obdobia splácania kúpnej ceny, neodpovedá ani na otázku, ktorá sa týka termínu začatia investovania pri znížení kúpnej ceny resp. dôsledkov nedodržania podmienok kúpno-predajnej zmluvy. S kupónovou privatizáciou sa i naďalej uvažuje ako s reziduálnou. Nemôžeme súhlasiť s tým, že pre zaraďovanie podnikov do kupónovej privatizácie sa akceptuje prevažne zásada privatizácie podnikov s rozsahom majetku nad 250 miliónov Sk. I napriek proklamovaniu rovnoprávnosti subjektov sa de facto uvažuje o uprednostňovaní zahraničných podnikateľov resp. podnikateľov so zahraničným kapi-

tálom, ktorí sú rovnocenní domácemu kapitálu. Je to napokon i dôsledok úverovej vyčerpanosti domácich úverových zdrojov, a ako uvádza i táto správa, riešenie sa v súčasnosti hľadá v rokovaniach s Národnou bankou Slovenska.

Netvrdíme, že sú to neriešiteľné otázky. Chceme však zostať v presvedčení, že aj tieto proklamované zásady privatizácie, v ktorých niet väčších rozporov, nezostanú len na papieri, ale premenia sa na realitu. To však predpokladá, že i orgány Národnej rady Slovenskej republiky zvýšia svoju kontrolnú a iniciatívnu funkciu vo vzťahu k privatizačnému procesu. Verím preto, že ustanovenie Výboru Národnej rady pre privatizáciu túto garanciu potvrdí.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Nie. Pani ministerka sa hlási za našu exekutívu. Prosím, pani ministerka.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážení členovia vlády,

chcela by som poprosiť pána profesora Košnára - nie je tu prítomný, ale určite je v priľahlých miestnostiach - vždy som si ho totiž vážila ako vysokoškolského profesora, ako svojho profesného kolegu, ale nemôžem súhlasiť s tým, čo tu povedal. To, čo povedal, bolo tak všeobecné a, podľa mňa, až zahmlievajúce, že ho prosím, aby konkretizoval - a prosím ho

za svoj rezort - v čom je nekonkrétnosť, nekoordinovanosť. Prosím ho, aby zdokumentoval to, čo povedal, pretože za rezort spravodlivosti vôbec nemám pocit, že nami stanovené krátkodobé, strednodobé a dlhodobé úlohy sú výsledkom bezradnosti vládnych úradníkov, prípadne úradníkov nášho rezortu. Presne povedané, náš rezort má koncepciu stabilizácie súdnictva, obdobne vo väzenstve. Všetky navrhnuté kroky vychádzajú z koncepcie stabilizácie, ktoré schválil tento parlament, majú svoju vnútornú logiku, majú svoju nadväznosť a majú svoju realizačnú postupnosť. A naším rezortom sformulované úlohy vôbec nie sú vágne formulované. Preto by som prosila pána profesora Košnára, aby pre rezort spravodlivosti konkretizoval to, čo uviedol, pretože nestotožňujem sa s jeho názorom a som opačného názoru. Prosím ho znovu za rezort spravodlivosti, aby to skonkretizoval.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani ministerke. Ďalej sa hlásil pán minister Zlocha.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán predseda,
milé pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
vážená vláda,

materiál, ktorý tu teraz prerokúvame, je nazvaný Konkretizácia úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky. Dovoľte, aby som sa vyjadril za časť, ktorá sa týka životného prostredia a k pripomienkam, ktoré neboli síce k životnému prostrediu,

ale ktoré boli vedené všeobecne. Takisto nemôžem súhlasiť s názorom, že táto konkretizácia úloh je všeobecná. Za svoj rezort môžem povedať, že úlohy, ktoré tam máme, sú veľmi konkrétne a sú stanovené aj konkrétne dátumy, do ktorých ich máme splniť.

Nemyslím si, že by sme vymysleli niečo lepšie, než je tu uvedené, pretože mám jednoznačne stanovené úlohy, a to 17 krátkodobých, 13 strednodobých, 3 dlhodobé. Veľmi presne viem, a môžem to povedať aj za ostatných pracovníkov nášho ministerstva, ktoré úlohy dokedy máme splniť a najmä čo v nich bude. Zo 17 krátkodobých úloh sme už stačili spracovať, splniť 9 úloh. Ostatných 8, ktoré nám zostávajú do konca roku, splníme, pretože sú rozpracované. A dokonca budeme mať ďalšie úlohy, ktoré vyplývajú z jednotlivých úloh, ktoré sme dostali. Nemôžem súhlasiť s tým, že tieto úlohy by boli len všeobecné. Ak tu máme napísané, že máme vypracovať návrh zákona o hodnotení vplyvov činnosti na životné prostredie, myslím, že je to veľmi konkrétna úloha. Takisto sa to týka i ostatných návrhov zákonov, alebo koncepcie monitorovacieho systému, či vypracovania návrhu zásad priorít a stratégie štátnej environmentálnej politiky. Hodnotenie, ktoré k tomuto materiálu dal pán poslanec Kňažko, pokladám za neobjektívne. Nakoniec, tento materiál sme prerokúvali spolu s výborom životného prostredia, a pokiaľ si dobre pamätám, bol za náš rezort prijatý kladne. Informácie, ktoré mám z iných rezortov, sú obdobné.

Ďakujem vám za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Hlásil sa pán minister Kubečka.

Minister hospodárstva SR J. Kubečka:

Vážený pán predseda,
vážení páni poslanci,

naozaj neviem, kto ešte kompetentnejší a schopnejší sa mohol vyjadrovať k tak kritizovanej hospodárskej politike, a najmä priemyselnej politike, ako tí, ktorí sa zúčastňovali jej prípravy počnúc od hospodárskej sféry, vedeckej sféry, proste každý, kto mal záujem prispieť k formulovaniu priemyselnej politiky. Nerobili sme to nárazove, robili sme to skutočne v dosť dlhom časovom priestore, aby súhrn poznatkov, ktorý sa získal i v predchádzajúcich obdobiach, i názory na meniacu sa hospodársku a politickú situáciu v plnom rozsahu boli v tomto dokumente zapracované. Preto mám zlý pocit, že tu už nejde o reálnu diskusiu k problému, ale skôr o nejaké všeobecné konštatovanie čohosi, čo naozaj nie je. Nechcem hovoriť o konkrétnych úlohách, ktoré tu už predomnou spomínali moji kolegovia z vlády, pretože takisto mám tých úloh, pokiaľ si pamätám, 37 a sú dosť presne špecifikované. Ak teda považujete za potrebné, aby sme pripravili zákon o jadrovej energetike, určite sa o to pokúsime, i keď práve energetických zákonov je tam dosť. Bohužiaľ, nebolo možné niektoré časti dosť rýchlo prekonať, pripraviť, pretože za nimi stojí aj rad ďalších konkrétnych úloh, ktoré v tej súvislosti treba plniť.

Hovorilo sa tu, že nie sme schopní a že je tu akýsi chaos, akási neistota v reštrukturalizácii, v ozdravení ekonomiky, v riešení platobnej neschopnosti a podobne. Myslím si, že nie je tu ani chaos, ani neistota, je to zase len reálna situácia. V tejto reálnej situácii musíme vychádzať zo zdrojov, ktoré máme, a z možností, ktorými disponujem. Nemôžeme predsa, ako ste to už niektorí kritizovali, dávať prostriedky zo spoločného pre tých, ktorí zle hospodárili. Veľmi ma prekvapila štatistika, ktorá sa tu použila, že máme

2 000 podnikov, ktoré nejdú do privatizácie. Pri najlepšej vôli skutočne neviem o týchto 2 000 podnikoch. Ak sa zaradili podniky do prvej vlny privatizácie, zostal určitý podiel podnikov na druhú vlnu privatizácie, a prakticky všetky podniky, ktoré zostali, sú nejakým spôsobom zapojené do privatizácie. Tie, ktoré zostanú a v akom rozsahu zostanú ako štátne podniky, vláda má na to takisto koncepciu od začiatku. Predsa sme veľmi jasne povedali, akým spôsobom a ako sa vôbec chce správať najmä k niektorým vysoko náročným odvetviam, základným surovinovým odvetviam, k palivo-energetickému komplexu. Takže mám obavu, že tu sa pracuje s nejakými číslami a štatistikami, ktoré nie sú ani mne dosť dobre známe, alebo že sa využíva štatistika na to, aby sa tu jednoducho zavádzalo. Naozaj štát a štátni úradníci si nechcú a nenechávajú si v talóne žiadne podniky len preto, že sa tu má vytvoriť nejaká atmosféra, že nemajú čo robiť.

Obdobne si myslím, že nemožno súhlasiť s názorom, že vláda sa nezaoberá programom ako sa správať k podnikom, ktoré sú privatizované, a čo treba i ďalšom období robiť. Zúčastnil som sa viacerých rokovaní, kde sme takýto program pripravovali. Vieme o tom, že i tie podniky, ktoré sa sprivatizovali, nie všetky majú dobrý manažment a nie všetky prejdú týmto obdobím bez rán, niektoré budú, samozrejme, slabšie a pôjdu do likvidácie. Nakoniec, i to je ďalší krok privatizácie. Je to predsa vo svete bežné. Sú štatistiky - ak sa mám teda na ne obrátiť, ktoré hovoria, že ak zoberiem základ 100 novovzniknutých podnikov, v priebehu dvoch rokov 90 týchto podnikov s kľudom skrachuje vo vyspelých ekonomikách a nikto sa nad tým zvlášť nevzrušuje. My sa vzrušujeme, pretože chceme čiastočne vytvoriť inú situáciu, ktorá by najmä v tomto období viedla k stabilizácii podnikov. Určite, že priority hospodárskej politiky sú vláde známe. Hovoril pán premiér, hovoril tu i spoločný spravodajca, čo všetko chceme urobiť, akým spôsobom. Nakoniec, ak mám použiť termín, ktorý sa snáď zaužíval - stretnutie na Starej

Turej - určite sa tam dosť dlho diskutovalo o prioritách a dal sa priestor každému, kto chcel, aby sa vyjadril, aby spresnil tieto priority. Ak sme dospeli k určitému spoločnému názoru, čo sú priority, a podľa nich chceme postupovať, dosť ma udivuje ak dnes hovoríme, že jednoducho nevieme aké priority máme.

Mám za to, že celý materiál, ktorý je tu predložený, je skutočne dostatočne konkrétny, že každý kto použije termín, že je všeobecný, nekonkrétny, pravdepodobne si ho slabšie preštudoval. Mám skôr obavu, že niektoré úlohy sú až príliš konkrétne a vo veľkej hospodárskej politike, s ktorou sa má vláda zaoberať, možno, že aj toto je trošku taký handicap, že musí riešiť často množstvo operatívnych úloh, ktoré jej potom sťažujú celú jej situáciu.

Ďakujem pekne za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Tahy, potom pán poslanec Košnár.

Poslanec M. Tahy:

Vážený pán minister Kubečka, musím reagovať na vaše tvrdenie, že ide o nejaké štatistiky. Neopieral som sa o nejaké štatistiky, opieral som sa o konkrétny štatistický výstup Štatistického úradu Slovenskej republiky. Povedali ste, že nepoznáte ten materiál. To je chyba. Ak sú tam bludy, vláda mala podniknúť kroky, aby sa takéto informácie medzi občanov nedostali. V tom výstupe za I. polrok 1993 je evidovaných 2 471 štátnych a komunálnych organizácií, ktoré sa zaoberajú hospodárskou činnosťou. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán minister Kubečka chce odpovedať okamžite.

Minister hospodárstva SR M. Kubečka:

Myslím si, pán poslanec, že ste sám dali teraz klinec svojmu tvrdeniu, pretože ten kto pracuje so štatistikou, vie, že komunálne podniky, ktoré majú 5-6 ľudí, nemožno zrovnávať s podnikmi ako ZŤS Martin a ZŤS Dubnica. Štatistika je ako priemerná teplota v nemocnici. Dá sa to takto využiť, iste, je to celkom pekné. Máme 2 500 podnikov, ale prosím vás, treba vidieť realitu. Určite pre vládu nie je zaujímavý podnik na privatizáciu, ktorý má pár ľudí, ale asi zaujímavejší je podnik, ktorý má najmenej okolo 25 až 50 ľudí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Košnár.

Poslanec J. Košnár:

Pani ministerka Tóthová ma vyzvala, aby som konkretizoval svoje pripomienky, a to špecificky vo vzťahu k rezortu, na čele ktorého stojí. Musím sklamať pani ministerku, pretože som hovoril, že v oblasti hospodárskej politiky predložený materiál dokumentuje nekoordinovanosť resp. systémovú nepreviazanosť navrhovaných opatrení medzi hospodárskymi rezortami. Nespomenul som ani slovom rezort ministerstva spravodlivosti a necítim teda povinnosť na vašu otázku odpovedať.

Pokiaľ ide o pripomienky, ktoré sa týkajú väčšej medzirezortnej previazanosti pri koncipovaní strategických zámerov reštrukturalizácie ekonomiky, mám na zreteli časovú pre-

viazanosť zámerov medzi ministerstvom hospodárstva, ministerstvom financií, ministerstvom pôdohospodárstva a podobne. Mal som na zreteli kritickú pripomienku, že necítiť tu dostatočne koordinačnú funkciu, koordinačnú úlohu, ktorú vláda ako kolektívny exekutívny orgán vykonáva, ani koordinačnú funkciu alebo slabšie vykonávané koordinačné funkcie hospodárskej rady. Keby som to mal dokumentovať na drobnostiach, na konkrétnostiach, nepovažujem za príliš šťastné, že ešte stále neexistuje podpredseda vlády pre ekonomiku, ktorý by takúto náplň, takúto funkciu mal, že je neobsadený celý rad významných postov aj na hospodárskych ministerstvách aj u pána ministra Kubečku a podobne. Samozrejme, absencia takýchto orgánov alebo takýchto pracovníkov a pracovísk sa musela premietnuť aj do predloženého materiálu. Ešte raz chcem povedať, že som výslovne konštatoval, že nespochybňujem potrebu jednotlivých krokov či úloh zapísaných v konkretizácii. Vyslovil som iba pochybnosť, či budú dostatočne efektívne, ak sa budú uskutočňovať sólo, rezortne per partes, a nie previazane a koordinovane.

To je všetko. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Ešte sa prihlásil pán minister Hofbauer.

Minister dopravy, spojov a verejných prác SR R. Hofbauer:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte zareagovať na niektoré pripomienky, ktoré tu odzneli a ku ktorým, domnievam sa, by bolo vhodné zaujať stanovisko zo strany príslušných rezortných ministrov.

K problematike, ktorú spomínal v úvode pán poslanec Kňažko a k problematike, v ktorej vyčíta, že značné množstvo úloh prekračuje rámec funkčného obdobia jednej vlády. To je nesporne fakt. To je fakt, a to bezpodmienečne aj musí byť. Veď vláda nemôže pracovať s krátkodobým horizontom, ale musí pracovať s horizontom dlhodobým. Koncepcie, ktoré sa zakladajú teraz, nevznikli včera a mnohé z nich nevznikli ani na pôde tejto vlády. Tie koncepcie, ktoré sa v súčasnosti zakladajú, nebudú splnené - mnohé z nich - len v tomto funkčnom období, ale budú v druhom, treťom funkčnom období. Veď celý rad koncepčných materiálov, ktoré vláda prerokúvala a prijímala, má časový horizont plnenia po roku 2000. Konkrétne spomeniem koncepciu rozvoja spojov, koncepciu rozvoja dopravy. To sú koncepčné materiály, ktoré určite nenaplní vládny kabinet tohto funkčného obdobia. Takže to je naprosto normálny, prirodzený proces, ktorý je nevyhnutný.

Problematika nejasnosti a nepostačujúcej formulácie boja s korupciou a hospodárskou kriminalitou - myslím, že k tomu by mohol niečo povedať aj minister vnútra. Ale to je skutočne problematika veľmi rozsiahla, veľmi obtiažna, a tento proces nie je možné charakterizovať ako udianie nejakého kroku, ale ide doslova o proces. Prirovnal by som to v oblasti armády ako nepretržite trvajúci súboj medzi výrobcami pancierových vozidiel a protipancierových zbraní. Čiže tak, ako ide dopredu vývoj techniky v oblasti kriminalistiky, bohužiaľ, takisto ide vývoj v oblasti tých kriminogenných faktorov. V tomto smere každý z rezortov rozpracúva veci v rámci svojej právomoci a kompetencie. V oblasti dopravy a spojov je bývalá ozbrojená ochrana železníc, teraz železničná polícia, ktorá prechádza zásadnou reorganizáciou, zásadnou modernizáciou a zásadným spôsobom prezbrojenia pre boj s kriminalitou, aby napríklad vlaky a vagóny neboli pascou pre cestujúceho, ale aby boli spoľahlivým dopravným prostriedkom. Zvažovali sme, do akej miery informovať

o týchto krokoch verejnosť, ale upustili sme od toho, pretože by sme súčasne informovali kriminálne živly, ktoré by sa na to mohli adekvátne v predstihu pripraviť.

K pripomienke, že ide o materiál, ktorý predstavuje súpis úloh aparátu ministerstiev a nie programu vlády - prosím vás, vláda sa skladá z rezortných ministerstiev a vlastne program vlády je program jednotlivých ministerstiev. To je, myslím, bez akejkoľvek diskusie. Vláda to nie je niečo abstraktné, to je veľmi konkrétne. A potom trošku ma prekvapila konštatácia o nadmernosti rastu administratívnej sféry. V rámci toho sa spomenul Lodný register, Telekomunikačný úrad, či Štátna letecká inšpekcia. To je asi hlboké nepochopenie. To sú predsa štátne inštitúty, ktoré vyplývajú z existencie vlastného štátu. Boli na úrovni federácie, federáciu nemáme, ale máme vlastnú republiku, tak musíme mať aj vlastné inštitúcie tohoto druhu.

K oblasti privatizácie, ktorou sa vo veľkej miere zaoberal pán poslanec Tahy - vo veľkej miere je možné s niektorými názormi súhlasiť, s celým radom nie. Tempo privatizácie, domnievam sa, je jedným z dôležitých faktorov, ale obávam sa, že nie dominantným. Dominantným faktorom je cieľ privatizácie. Ako príklad by som mohol uviesť privatizáciu slovenského letectva, ktoré bolo sprivatizované v priebehu troch pracovných dní medzi podaním privatizačného projektu, privatizáciou formou odpredaja vybranému záujemcovi a vzápätí na to schválené vládou. Výsledkom je, že na slovenskom nebi prakticky nič nelieta. Takže, aj tak sa dá privatizovať. Takéto privatizačné kroky sú však nevratné, a v oblasti dopravy jednoznačne, takže v prípade ich neúspešnosti v dôsledku bezkoncepčnosti boli by skutočne katastrofou.

V oblasti dopravy - hovorím za svoj rezort - je veľmi naliehavé prijatie zákona o holdingoch, pretože v oblasti napríklad vodnej dopravy, leteckej dopravy, ale aj cestnej

hromadnej dopravy tvorba holdingových spoločností je viac ako odôvodnená. K názoru, že brzdiacim prvkom privatizácie sú rezortné ministerstvá - nuž, ja by som túžil, aby to skutočne bola pravda, a potom by najjednoduchším procesom bolo odstavenie rezortných ministerstiev. Žiaľ, nie je to tak. Najväčšie prekážky tvoria samotné štátne podniky, ktorým privatizácia hrozí. A neverili by ste, ale myslím, že aj verili, čo všetko dokážu tieto manažmenty podnikov urobiť, aby tento proces spomaľovali súc si vedomé, že v krátkej dobe po privatizácii zrejme budúci akcionári, budúci majitelia si sami zvolia vedenia týchto organizácií. V tomto smere zvádzame nepretržitý boj o urýchlenie privatizácie, pretože celý rad privatizačných projektov viazne z dôvodov neucelenosti a nekompletnosti predkladaných základných privatizačných projektov.

Dovoľte ešte jednu zmienku o problematike legislatívneho procesu, ktorý údajne je možné urýchliť novelizáciou pôvodných zákonov. Obávam sa, že to vo väčšine prípadov jednoducho nie je možné. Totiž zmenilo sa základné ekonomicko-politické prostredie Európy. Pôvodné federálne zákony boli proste koncípované na iný strih, na inú mieru a nehodia sa do prostredia trhovej ekonomiky. Takže aj také zákony, ako sú zákony v oblasti dopravnej politiky a dopravy - je to dosť prekvapujúce, ale prakticky celú túto oblasť zákonodarstva musíme meniť, pretože jednoducho tieto legislatívne materiály nie sú súčasne konzistentné s legislatívou štátov Európskych spoločenstiev. A tempo zmeny týchto zákonov predovšetkým diktuje množstvo odborníkov, ktorí sú odborníkmi danej profesie a súčasne v právnej legislatíve a v právnej komparatistike. Takých máme na Slovensku nesmierne málo. Toľko k tejto problematike, ktorú považujeme za veľmi dôležitú, a v krátkej dobe Národnej rade budú predkladané postupne jednotlivé zákony z oblasti dopravnej legislatívy.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

chcel by som povedať, že podnik SLOVAIR nebol sprivatizovaný v priebehu troch dní. Nie je to pravda, čo povedal pán minister. Odporúčam brať túto informáciu ako isté informačné nedorozumenie zo strany pána ministra. Problémy slovenského civilného letectva nie sú vyvolané privatizáciou podniku SLOVAIR, ležia úplne v inej rovine.

Zároveň dovoľte, pán minister, aby som vás poinformoval, že realizácia podniku SLOVAIR, realizácia privatizácie neprebehla podľa schváleného privatizačného projektu. Už za vášho mandátu, za mandátu vašej vlády neprebehla realizácia privatizácie podľa nami schváleného privatizačného projektu. Popozerajte si tieto materiály a presvedčíte sa o tom. Ale to bola len taká poznámka na okraj.

Mám však jednu otázku, pán minister. Vo vašich krátkodobých úlohách pod položkou 3 máte úlohu do konca roku 1993 ukončiť elektrifikáciu trate Šurany-Zvolen. Prosím vás, povedzte nám, ako vy osobne a vaše ministerstvo sa podieľa na elektrifikácii trate Šurany-Zvolen.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán minister, chcete odpovedať?

Minister dopravy, spojov a verejných prác SR R. Hofbauer:

Privatizačný projekt SLOVAIR-u bol podaný 30. decembra 1991 a schválený bol 7. januára 1992. To je sedem dní, z toho boli dva dni Silvester a Nový rok a dva dni víkend, takže zostávajú tri dni pracovného času. Tomu, kto neverí, môžem predložiť vtedajším ministrom Pavlem a námestníkom ministra Dzurindom podpísaný dokument, takisto dokument, kedy bol schválený vo vtedajšej vláde premiéra Čarnogurského. Elektrifikácia trate Šurany-Zvolen prebieha takým tempom, aké sú finančné prostriedky. Pracuje sa na nej.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán minister, prosím vás, doplňte ešte informáciu, kedy bol prvýkrát podaný privatizačný projekt SLOVAIR-u, jeho prvá verzia, kedy prvýkrát, ako dlho prebiehalo rokovanie o tomto probléme v branžových komisiách, koľkokrát bol tento projekt prepracovávaný. Doplňte údaj, kedy bol podaný prvý projekt. A mám pocit, že som sa nie dosť presne vo svojej otázke vyjadril. Prosím vás, keby ste povedali, lebo je to vaša úloha, ako sa vy podieľate na elektrifikácii tejto trate. Tak znela otázka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, myslím si, že to môžeme vyriešiť formou interpelácie. Považujete toto vaše vystúpenie ako interpeláciu ministra?

Poslanec M. Dzurinda:

Nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážené dámy a páni,

to nebude faktická poznámka, lebo ňou nechcem reagovať na vystúpenie konkrétneho predrečníka, ale dovoľte mi vysloviť dve myšlienky k predloženému dokumentu, k tlači 276. Dopredu hovorím, že sa opierajú najmä o dôkladnú znalosť časti školstvo a kultúra. Teda nechcem sa dotknúť nejakých iných častí, ale chcem povedať, že to, čo tu zaznelo z vystúpení pánov ministrov a paní ministeriek, ak by som to mal takto zhrnúť, ten dojem alebo výhradu voči pripomienkam k predloženému dokumentu za tie dve časti - vyslovím svoj osobný pocit, že tento predložený dokument, ktorý práve prerokúvame a ku ktorému sa chceme vyjadriť, obsahuje v krátkodobých horizontoch všetky úlohy, ktoré ministerskí úradníci vedia, že treba splniť do konca roku 1993. Zámerne hovorím úradníci, pretože nemáme ešte ministra školstva, takže zrejme sa to pripravovalo týmto spôsobom. Na roky 1994 až 1996 sa nakopili isté úlohy, o ktorých nie som celkom presvedčený, či sú presne previazané s programovým vyhlásením vlády a, bohužiaľ, za rok 1997 už nebolo možné dohliadnuť v nejakých konkrétnych úlohách. Ak si pozriete časť školstvo, nepochybne mi dáte za pravdu. Toľko som chcel povedať ako jednu poznámku.

Druhú poznámku by som formuloval vo forme otázky: Čo sa vlastne sleduje týmto dokumentom? Iste naplnenie uznese-

nia Národnej rady, ktoré adresovala vláde, aby vláda konkretizovala svoje predstavy. Ale nakoľko považuje vláda tento dokument pre seba samu za záväzný? Chcem to opäť dokumentovať na pripomienkach, ktoré dal výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru, kde konštatoval, že konkrétne veci, hovorím konkrétne, ktoré sa spomínajú v tlači 276, nie sú v súlade s legislatívnym programom vlády, ktorý schválila svojím uznesením 17. augusta. Označená tlač má dátum jún 1993. Predpokladal by som teda, že všetky ďalšie úlohy sa budú odvíjať od toho, čo si jednotlivé ministerstvá tam dali, a najmä na rok 1993, na horizont, na ktorý vidíme zrejme najlepšie. Sú tam konkrétne vecné rozpory, sú uvedené v uznesení nášho výboru.

Pýtam sa teda, nakoľko bude záväzný predložený harmonogram a aktualizácia pre činnosť jednotlivých ministerstiev, ak sa v týchto drobnostiach začínajú od neho odlišovať konkrétne činnosti a samotná vláda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Ftáčnikovi.

Ak sa nikto nehlási do rozpravy, považujem rozpravu za skončenú.

Pokiaľ som bol informovaný, pán premiér sa nechce vyjadriť na záver k rozprave, preto požiadam o záverečné slovo pána poslanca Kočtúcha.

Poslanec H. Kočtúch:

Chcel by som, vážení kolegovia, kolegyne, zaujať stanovisko ako spoločný spravodajca. Presná dikcia uznesenia číslo 202, ktoré sme prijali v bode B časť 14, znamenala spracovať konkretizáciu, kde budú premietnuté krátkodobé, stred-

nodobé a dlhodobé úlohy. Čiže nemôžeme potom hovoriť, že keď sú dlhodobé úlohy, že vláda túto úlohu nesplnila, alebo splnila niečo navyše. V ekonomickej teórii je jasné, aký je krátkodobý, strednodobý a dlhodobý horizont. Myslím si, že to, že sa uvažuje až za volebné obdobie, je pozitívum. Som za to a myslím si, že som spokojný s priebehom rozpravy, pretože obnažila otázky. Že sa musíme škriepiť, i keď sme na jednej lodi, je pochopiteľné. Dajme, čo je vládne vláde a dajme, čo je parlamentné, parlamentu.

Napríklad nemôžem súhlasiť s tým názorom, že vláda explicitne rozšírila vládne inštitúcie. To, čo bolo tu dokumentované, jednak vyplýva zo samostatnosti, zo slobodnej Slovenskej republiky.

A po druhé - toto rozšírenie žiadali výbory, pokiaľ ide o zriadenie inštitucionálneho orgánu pre starostlivosť o Slovákov v zahraničí, pokiaľ ide o starostlivosť o cestovný ruch, ako mohutné informatizované obdobie nového veku, atď. Čiže v niečom - a je toho veľa - parlament a vládu spájajú spoločné problémy ako navigovať loďku Slovenskej republiky v búrlivých vodách dneška. Je tu súradnica neprejedať budúcnosť terajších generácií, je tu druhá súradnica neobetovať prítomnosť seberužovejším cieľom. Medzi týmito dvoma súradnicami, povedal by som, medzi Scylou a Charibdou sa pohybujeme.

Svojho času Jano Smrek napísal taký pekný verš: "Človek, keď raz sa dotkne oblakov, už nemôže sa zmeniť na červa, čo vrýva sa iba do zemského blata." Samozrejme, parlament aj vláda musia stáť nohami na zemi, ani nelietať v oblakoch fantasmagorických predstáv, ani nerozvíjať náš známy syndróm špiniť do vlastného hniezda. Načim nám rovne stáť na tejto zemi.

Osobne som veľmi rád, že náš parlament napriek tomu, že sa škriepime - a o to ide, aby sme ukázali a oplodnili vládu aj inými pohľadmi - nemá azda vo svojich radoch ani Chazbulatovcov ani Ruckých. Ide teraz len o to, aby sme v konkretizácii došli k parametrizácii jednotlivých počinov, ale o tomto tu bude reč. Samozrejme, že treba akceptovať pripomienky, ktoré v diskusii boli. Ako spoločný spravodajca sa k nim vyjadrím.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ale páni poslanci z KDH s tým oplodnením nesúhlasili, pán spravodajca.

Pýtam sa pána spravodajcu, či budeme hlasovať o jednotlivých návrhoch na doplnenie uznesenia a potom si urobíme prestávku a odhlasujeme celé uznesenie, alebo urobíme prestávku teraz.

Poslanec H. Kočtúch:

Vzhľadom na to, že ešte nemám niektoré návrhy, ktoré modifikujú návrh na uznesenie, odporúčam, aby sme si urobili 10 - 15 minútovú prestávku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Myslím si, že to nemá význam, pretože je pol dvanástej. Urobíme si už obedňajšiu prestávku a stretneme sa o 13.30 hodine. Ďakujem. Prajem dobrú chuť.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

budeme pokračovať v prerušenom rokovaní. Keďže naším ďalším krokom je hlasovanie, prosím vás, aby sme sa prezentovali, či sme uznášaniaschopní.

Prezentovalo sa 79 poslancov.

Prosím pána poslanca Kočtúcha, aby uvádzal hlasovanie o predloženom návrhu uznesenia, vrátane pozmeňovacích a doplňovacích návrhov.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,
vážení hostia,

odporúčam vychádzať z návrhu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky, vrátane pripomienok, ktoré boli vznesené v priebehu rozpravy.

Hneď prvý bod, bod A - Národná rada Slovenskej republiky berie na vedomie Konkretizáciu a harmonogram úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky bol oponovaný pánom poslancom Kňažkom, ktorý vo svojom návrhu hovorí - nebrať na vedomie, neschváliť, naopak, odporučiť prepracovať celý návrh s tým, aby slúžil ako vodidlo pre politiku. Tento návrh pána poslanca Kňažka neodporúčam prijať, ale prosím, aby sme o ňom rozhod-

li hlasovaním, lebo má zásadný význam pre ďalší postup a priebeh hlasovania.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 100 poslancov.

Budeme hlasovať o doplňovacom návrhu k uzneseniu, ktorý predniesol pán poslanec Kňažko. Pán spoločný spravodajca navrhuje neprijať tento doplňovací návrh.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 26 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 56 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov.

Konštatujem, že návrh pána poslanca Kňažka sme neprijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Takže platí, že Národná rada Slovenskej republiky berie na vedomie konkretizáciu.

Pristupujeme k bodu B. Tu odporúčam an blok prijať zarážky 1, 5, 6, 7 návrhu uznesenia. Vzhľadom na to, že námietky mal pán poslanec Kňažko vo vzťahu k zväčšeniu počtu vládnych orgánov, o zarážkach 3 a 4 odporúčam hlasovať samostatne, práve tak ako o zarážke 2, kde mal doplňovacie návrhy pán poslanec Tahy. Takže prosím, aby sme hlasovali an blok o zarážkach 1, 5, 6 a 7.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kočtúch, páni poslanci a pani poslankyne

nerozumejú, to znamená, že by bolo potrebné prečítať, o čom budeme hlasovať.

Poslanec H. Kočtúch:

Máme návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky tak, ako jednotlivé návrhy navrhli výbory. V bode B žiada vládu Slovenskej republiky - zarážka 1 - priebežne aktualizovať konkretizáciu a harmonogram v polročných intervaloch a predkladať ich príslušným výborom a následne Národnej rade Slovenskej republiky so zreteľným určením priorít a ich koordinovaného zabezpečenia. To je zarážka 1. K tomuto návrhu dospel národohospodársky a rozpočtový výbor. Je to v návrhu uznesenia, nechcem to znova čítať. Všetci máte návrh uznesenia pred sebou.

Podobne zarážka 2 - vzhľadom na to, že pán poslanec Tahy predniesol doplňovacie návrhy rozširujúce tento bod, odporúčam o tom hlasovať samostatne, teda vybrať zo spoločného hlasovania. Podobne zarážku 3, pretože bola namietaná pánom poslancom Kňažkom, že vláda rozširuje počet vládnych orgánov. Ako viete, bol návrh národohospodárskeho a rozpočtového výboru vytvoriť príslušný orgán pre cestovný ruch. Podobne zarážka 4 - doplniť orgán pre zabezpečenie starostlivosti občanov slovenskej národnosti žijúcich v zahraničí. To žiada výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti.

Práve preto, že boli námietky, odporúčam tieto zarážky vyňať zo spoločného hlasovania, ale zarážku 1, ako som vám ju prečítal, zarážku 5 - následne do prerokúvanej konkretizácie a harmonogramu premietnuť v členení podľa príslušných rezortov aktuálne úlohy Národného programu podpory zdravia, zarážku 6 - v budúcnosti uvádzať splatnosť úloh podľa štvrťrokov, zarážku 7 - dopracovať časové rozčlenenie hlavných úloh jednotlivých rezortov pri vypracúvaní politík, stratégií, koncepcií a programov a ich vzájomnú koordináciu

medzi jednotlivými ministerstvami, ako to navrhol výbor pre životné prostredie a ochranu prírody, odporúčam an blok prijať. Teda ešte raz: body 1, 5, 6 a 7 návrhu uznesenia prijať an blok.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Body 1, 5, 6 a 7 z návrhu uznesenia prijať an blok, pretože k nim neboli pripomienky. Budeme hlasovať.

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa E. Bartošová:

Chcela by som poprosiť pána spoločného spravodajcu, keby vysvetlil, na základe čoho dospel k záveru, že neschválením pozmeňovacieho návrhu pána poslanca Milana Kňažka platí návrh národohospodárskeho a rozpočtového výboru - Národná rada Slovenskej republiky predložený materiál Konkretizáciu a harmonogram úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky za rok 1993 berie na vedomie. Totiž, pán predseda národohospodárskeho a rozpočtového výboru, uznesením Národnej rady číslo 202 z 26. apríla v časti B pod bodom 18 sme žiadali vládu predložiť materiál na schválenie! Takže domnievam sa, že sa musíme vyjadriť ako Národná rada, či ho schvaľujeme alebo neschvaľujeme. Nestačí ho iba zobrať na vedomie. Preto ešte raz: Na základe čoho ste dospeli k záveru, že neschválením pozmeňovacieho návrhu pána poslanca Kňažka berieme na vedomie predložený návrh?

Poslanec H. Kočtúch:

Môžem odpovedať?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, to už síce bolo po rozprave, ale keď chcete, môžete odpovedať.

Poslanec H. Kočtúch:

Chcem povedať, že keď sme zamietli pozmeňovací návrh pána poslanca Kňažka, že nemáme zobrať na vedomie, automaticky platí, že teda ho berieme na vedomie. /Šum v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, o celom uznesení aj tak budeme hlasovať, či ho berieme na vedomie alebo nie, takže pri týchto jednotlivých doplnkoch na tom nezáleží.

Poslanec H. Kočtúch:

Čiže odporúčam hlasovať o zarážkach 1, 5, 6 a 7 v bode B an blok. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 115 poslancov.

Hlasujeme o bodoch 1, 5, 6 a 7. Kto je za? Pán spoločný spravodajca navrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 100 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov.

Konštatujem, že body 1, 5, 6 a 7 návrhu uznesenia sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Teraz sa budeme zapodievať modifikovanými zarážkami návrhu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky tak, ako odzneli v diskusii.

Zarážka 2 - vzhľadom na to, že vláda už predložila konkretizáciu privatizácie, nemá zmyslu žiadať, aby ju urýchlene predložila, takže odporúčam zarážku 2 modifikovať nasledovne: "V zmysle uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 229 z 24. 6. 1993 aktualizovanú koncepciu privatizácie prerokovať vo výboroch a v Národnej rade Slovenskej republiky."

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Košnár:

Myslím, že tá formulácia nie je príliš šťastná, pretože je nadpísaná tým, že žiada vládu v zmysle uznesenia Národnej rady prerokovať aktualizovanú koncepciu vo výboroch a v Národnej rade. Asi to nie je v poriadku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, ale ako to bolo koncipované v rozprave?

Poslanec H. Kočtúch:

V spoločnej správe som to navrhol v tejto dikcii. K tejto dikcii neboli v rozprave pripomienky.

Poslanec J. Košnár:

Pán predseda, nenamietam vecne, len nie je dobrá štylizácia, že "žiada vládu prerokovať".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Rozumiem. Skúsme to preštylizovať inak, keď podstata veci zostane zachovaná. Pán poslanec Košnár, nechceli ste to povedať ako by to malo byť?

Poslanec J. Košnár:

Myslím, že táto zarážka by mala byť vyňatá zo spoločného názvu, kde sa žiada vláda, a malo by byť rozhodnutím parlamentu uložené predsedovi alebo neviem komu, aby dovtedy a dovtedy sa to prerokovalo vo výboroch a na schôdzi Národnej rady. Môže to byť osobitné písmeno C.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, súhlasím. Takže odporúčame prijať písmeno C v tom zmysle, že sa odporúča.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 118 poslancov.
Kto je za doplnenie tohto textu pod novým písmenom C? Pán spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 101 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Môžem konštatovať, že takto doplnené uznesenie sme schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Zarážka 2 bodu B - Národná rada žiada vládu vychádza z návrhu pána poslanca Tahyho. Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu Slovenskej republiky

1. predložiť Národnej rade do 31. 10. 1993 inventarizáciu dosiaľ neprivatizovaných podnikov a ich rozčlenenie na podniky určené na privatizáciu, podniky ponechané v štátnej správe, podniky s majoritným vlastníctvom štátu po privatizácii,

2. predložiť časové predstavy na priebeh privatizácie podľa jednotlivých privatizačných metód,

3. súčasne predložiť špecifikáciu časových predstáv vlády na prijatie noviel zákonov uvedených v tlači 276 pre plnenie jednotlivých úloh privatizačného procesu s uvedením, kedy tieto návrhy noviel predloží vláda Slovenskej republiky do Národnej rady.

Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 115 poslancov.

Budeme hlasovať o pozmeňovacích návrhoch pána poslanca Tahyho. Pán spoločný spravodajca ich navrhuje schváliť.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 109 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovacie návrhy pána poslanca Tahyho sme schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Zarážka 3 nášho uznesenia v bode B bude mať dikciu pozmeňovacieho návrhu pána poslanca Brňáka, teda žiada vládu - to nebudeme opakovať, to je v predtitule.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, tam bolo odporúča vláde.

Nie, tu je žiada vládu. Musím vychádzať z textu, ktorý mi dal pán poslanec Brňák.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Brňák, môžete nám to spresniť?

Poslanec P. Brňák:

Pán predseda, vzhľadom na to, že som upravil pôvodný návrh a upravenú podobu som predložil pánu spoločnému spravodajcovi, myslím si, že to možno ponechať v kolonke žiada, pretože som vzhľadom na vysvetlenie upustil od časového termínu a v podstate ide o akúsi perspektívu do budúcnosti a spoluprácu s Kanceláriou Národnej rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán spravodajca, prečítajte to.

Poslanec H. Kočtúch:

"Žiada vládu v spolupráci s Kanceláriou Národnej rady Slovenskej republiky postupne vytvárať predpoklady pre inštitucionálne, materiálne, personálne a informačné zabezpečenie zosúlaďovania nášho právneho poriadku s právnym poriadkom Európskych spoločenstiev." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 115 poslancov.

Kto je za tento doplňovací návrh pána poslanca Brňáka? Spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 112 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že aj tento pozmeňovací resp. doplňovací návrh pána poslanca Brňáka sme schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Ďalšia zarážka - vzhľadom na logiku nášho uznesenia, i keď pani Gbúrová mala pripomienku alebo podľa postupu odporúčala doplniť stranu 77, odporúčal by som z hľadiska logiky a prierezového záberu teraz hlasovať o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Košnára, lebo prierezove obsahuje celú problematiku a logicky vyplýva zo začlenenia jeho návrhu do bodu B. Táto zarážka by znela takto:

"- do konca októbra Národnej rade Slovenskej republiky predložiť projekt hospodárskej politiky pre rok 1994 a základné variantné riešenia rozpočtovej politiky vychádzajúce

z aktuálneho stavu ekonomiky a zohľadňujúce komplex záväzkov voči Medzinárodnému menovému fondu". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bol tam mesiac október, nie november?

Poslanec H. Kočtúch:

Musíme vedieť, že pokiaľ ide o varianty rozpočtovej politiky napríklad dobre vieme, že už dnes existuje návrh, ktorý bude prerokovávať Hospodárska rada vlády, kde sa predpokladajú 3 varianty rozpočtových príjmov a 4 varianty rozpočtových výdavkov. Myslím si, že z hľadiska predstihu, aby sme neriešili veci na posledný čas, by sme mohli tieto veci posúdiť v Národnej rade na novembrovom zasadnutí. Aj tak sa budeme musieť vyjadrovať k rozpočtu a rozpočet je organickou súčasťou hospodárskej politiky vlády na rok 1994.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 118 poslancov.

Budeme hlasovať o doplňovacom návrhu pána poslanca Košnára tak, ako ho predniesol spoločný spravodajca, ktorý ho odporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 113 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Môžem konštatovať, že aj tento pozmeňovací resp. doplňovací návrh pána profesora Košnára sme schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Teraz pristúpime k viac-menej parciálnym požiadavkám a odporúčaniam. Pôvodná zarážka 3 na strane 2 návrhu uznesenia bola: "v záujme plnšie využiť možnosti" - prosím, aby ste si doplnili - "cestovného ruchu a jeho úlohy, zvážiť potrebu vytvoriť príslušný orgán pre túto oblasť". Bol to návrh národohospodárskeho a rozpočtového výboru. Keď si uvedomíme, že Slovensko z hľadiska príjmov z aktívneho zahraničného cestovného ruchu má jednu devätinu priemeru štandardu európskych krajín ...

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán profesor, len keby ste nám povedali, či to odporúčate alebo neodporúčate.

Poslanec H. Kočtúch:

Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 117 poslancov.
Kto je za? Pán spravodajca nám odporúča, aby sme hlasovali za.
Za návrh hlasovalo 87 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že aj tento návrh sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Pôvodnú zarážku 4 z návrhu uznesenia "doplniť do harmonogramu krátkodobých úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z apríla 1993 do časti štátoprávne postavenie a medzinárodné vzťahy ako bod 9 vytvorenie vládneho orgánu na zabezpečenie starostlivosti o občanov slovenskej národnosti žijúcich v zahraničí" - návrh výboru pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti odporúčam taktiež prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 117 poslancov.
Kto je za? Spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 74 poslancov.
Kto je proti?
Nikto nebol proti.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 43 poslancov.

Schválili sme aj tento doplnok.

Poslanec H. Kočtúch:

Doplnenie nášho uznesenia navrhuje pani poslankyňa Gbúrová v dvoch zarážkach.

Prvá zarážka, ktorú zaradíme na konci nášho uznesenia, teda logicky prichádza za posledný bod nášho uznesenia - dopracovať časové rozčlenenie hlavných úloh jednotlivých rezortov... v tomto znení: "spracovať legislatívne podmienky pre daňové a finančné zvýhodnenie vysokých škôl, vedeckých a vedecko-výskumných pracovísk". Tento návrh odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 116 poslancov.

Budeme hlasovať o doplňovacom návrhu pani poslankyne Gbúrovej. Pán spravodajca odporúča, aby sme ho prijali.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 91 poslancov.

Je niekto proti?

Nikto nebol proti.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov.

Konštatujem, že aj tento doplňovací návrh pani poslankyne Gbúrovej bol prijatý.

Poslanec H. Kočtúch:

Ďalší návrh pani poslankyne Gbúrovej odporúčam zaradiť do časti C ako odporúčajúci návrh v tomto znení: "pripraviť návrh zásad zákona o Slovenskej akadémii vied". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 117 poslancov.

Kto je za takto predložený návrh pani poslankyne Gbúrovej? Pán spravodajca odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 99 poslancov.

Je niekto proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že aj tento doplňovací návrh pani poslankyne sme schválili.

Poslanec H. Kočtúch:

Ďalšie návrhy predložil pán poslanec Šebo. Odporúčam ich takisto zaradiť do časti C, a síce v tomto znení - zarážka: "vytvoriť legislatívne a technické podmienky pre pridruženie Slovenskej republiky k Európskej energetickej charte. Za týmto účelom zosúladiť prijímanie zákonov s návrhom Dohovoru o Európskej energetickej charte". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 115 poslancov.
Kto je za takto prednesený návrh? Pán spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 108 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že aj tento návrh bol prijatý.

Poslanec H. Kočtúch:

Ďalší návrh pána poslanca Šeba som zlúčil do jedného, lebo ide o zásady a o paragrafovanom znení zákona o jadrovej energetike, v tomto znení: "vypracovať návrh zákona o jadrovej energetike /zásady a paragrafované znenie/". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 115 poslancov.

Kto je za takto prednesený návrh? Pán spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 104 poslancov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Schválili sme aj tento doplňovací návrh.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predseda, tým sme vyčerpali všetky pozmeňovacie návrhy a doplnky, ktoré odzneli v rozprave. Zostáva nám hlasovať o uznesení ako celku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Budeme hlasovať o návrhu uznesenia ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím pani poslankyňa.

Poslankyňa E. Bartošová:

Chcem vás poprosiť, pán spoločný spravodajca, aby ste dali na osobitné hlasovanie návrh na uznesenie v časti A berie na vedomie a osobitne v častiach B a C. Považujem to za veľmi dôležité.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, je po rozprave, návrhy už nemôžeme dávať. Ľutujem.

Poslankyňa E. Bartošová:

Pán predseda Národnej rady, ale o časti A sme ešte vôbec nehlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Akože sme nehlasovali? Ideme hlasovať o tej časti a pozmeňovací návrh ste mali dať v rozprave.

Poslankyňa E. Bartošová:

Upozorňujem, že o časti A sme vôbec nehlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Veď ideme o nej hlasovať teraz.

Poslankyňa E. Bartošová:

Žiadam, aby bola vyňatá na samostatné hlasovanie. Ak nie, žiadam, aby sme hlasovaním rozhodli o tom, či budeme hlasovať osobitne alebo an blok.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca, navrhnite ako máme hlasovať.

Poslanec H. Kočtúch:

Hneď na začiatku som hovoril o návrhu uznesenia v časti A berie na vedomie a uviedol som protinávrh pána poslanca Kňažka nevziať na vedomie, neschváliť, navrhnúť prepracovať tak, aby to bolo vodítkom pre politiku. Hlasovali sme o tom. Výsledok hlasovania bol zrejmý. Nehlasovali sme v prospech pozmeňovacieho návrhu pána poslanca Knažka. O časti A sme hlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážené kolegyne a kolegovia,

nemôžem celkom súhlasiť s výkladom spoločného spravodajcu, lebo ak sme zamietli pozmeňovací návrh pána poslanca Kňažku, ešte to neznamená, že sme sa nejakým spôsobom vyjadrili k časti A.

Pani poslankyňa Bartošová využíva svoje právo dané jej rokovacím poriadkom, kde navrhuje, aby sa o jednotlivých častiach návrhu hlasovalo osobitne. Ak máme o tom pochybnosti, či sa tak má stať, uplatnime druhú časť jej návrhu, kde navrhuje, aby sme o tom rozhodli, či to tak chceme urobiť. Ale rozhodne si myslím, že musíme dať o tom hlasovať. Taký návrh nebolo potrebné dať v rozprave, pretože je to procedurálny návrh. To nie je pozmeňovací návrh, je to procedurálny návrh, ktorý sa týka spôsobu prerokovania veci a vyplýva z rokovacieho poriadku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, máte pravdu, ale len potiaľ, pokiaľ sme už hlasovali o pozmeňovacom návrhu pána poslanca Kňažku a neprijali sme ho. To znamená, že sme odsúhlasili tú stať, ktorá tam zostala.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda, ak mi ešte raz dáte slovo, rád by som zacitoval: "ak prijatý pozmeňovací návrh vylučuje iné návrhy, o nich sa už nehlasuje". To je jediné, čo sa hovorí. Ale návrh pána Kňažka sme neprijali, čiže to nie je prijatý pozmeňovací návrh, je neprijatý. Ten nemá žiadny vplyv na iné časti uznesenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ten má vplyv na tú časť uznesenia, ktorú by mal vylúčiť, ak by sme ho boli prijali. A keďže sme ho neprijali, potvrdili sme tú stať, ktorá tam zostala.

Poslanec M. Ftáčnik:

Len sa započúvajme do toho, čo navrhol pán Knažko. Pán Kňažko navrhol tri veci naraz - neschváliť, nezobrať na vedomie, prepracovať. Ak niekto súhlasí len s časťou tohto návrhu, ako mal hlasovať? Nemožno povedať, že je to to isté. Keby bol povedal nezobrať na vedomie, tak to, čo ste povedali, pán predseda, je logickým výkladom. Ale pán Kňažko navrhol neschváliť, nezobrať na vedomie, prepracovať. Bolo to zamietnuté. Znamená to, že to máme zobrať na vedomie? Mám pocit, že nie. Nech sa k tomu Národná rada vyjadrí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Veď sa vyjadrila, že neakceptovala návrh pána poslanca Kňažku.

Poslanec M. Ftáčnik:

Ale aký návrh?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Všetky tri. To znamená, že zostáva pôvodný návrh uznesenia. To je logické.

Poslanec M. Ftáčnik:

To nie, o tom treba rozhodnúť. Ostáva ako návrh, ale ešte sme neprijali bod A a pani poslankyňa žiada, aby sa hlasovalo osobitne. Myslím si, že podľa rokovacieho poriadku je potrebné jej vyhovieť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie je to pravda, ale nebudem sa tomu brániť. Ak poslanci chcú, môžu to odhlasovať, ale nemáte pravdu.

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa E. Bartošová:

Pán predseda, dovoľte mi takúto poznámku. Považujem váš výklad rokovacieho poriadku ako právnika tak, že vysvetľujete neprijatím pozmeňovacieho návrhu odsúhlasenie pôvodne navrhovaného za nesprávny.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Neviem, čo ste teraz povedali /šum v sále/, ale to nevadí. Budeme hlasovať o návrhu tak, ako to povedala pani poslankyňa. Pán spravodajca, dajte hlasovať o návrhu pani poslankyne.

Pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Vážený pán predseda,

myslím, že ste povedali pravdu, keď ste nerozumeli pani poslankyni, a nie je to jediné, čomu nerozumiete ako právnik, aj ako predseda Národnej rady. Ja som veľmi zrozumiteľne, tak ako povedal pán Ftáčnik - a všetci sme rozumeli - navrhoval, aby sme materiál neschválili, nevzali na vedomie a dali na prepracovanie. V bode A sa jasne hovorí, že konkretizáciu a harmonogram úloh vyplývajúcich z aktualizácie programového vyhlásenia berie na vedomie Národná rada. Čiže je to o čomsi úplne inom. To po prvé.

A po druhé - určite musíte vedieť, že ak chceme a máme právo - a ten návrh tu bol - a budeme hlasovať o tom, či máme o tomto hlasovať.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, som rád, že ste povedali, že ako právnik tomu nerozumiem, a vy ako herec ste ma poučili. /Potlesk./

Poslanec M. Kňažko:

No, vážený pán predseda, zdá sa, že ste lepší herec ako právnik. /Smiech v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Každý máme svoje dosky, ktoré znamenajú svet.

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, protestujem, že iba vtedy nás filmujú, keď sa tu háda Milan Kňažko s vami. /Smiech v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To už vyplýva z profesie.

Pán poslanec, budeme hlasovať podľa návrhu, ako ho predniesla pani poslankyňa.

Poslanec H. Kočtúch:

Áno, prikláňam sa k tomu. Hlasujme teda o časti A, osobitne o časti B, osobitne o časti C. /Šum v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Kľud prosím, páni poslanci.

Poslanec I. Ľupták:

Treba si uvedomiť, že toto bude jeden precedens, ktorý budeme veselo ďalej využívať a zneužívať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, pani poslankyňa s pánom poslancom Kňažkom navrhli, že im nebolo vyhovené v prvom bode, a budeme hlasovať ako chcú.

Poslanec H. Kočtúch:

Prosím, máte tu návrh uznesenia Národnej rady v časti A Národná rada Slovenskej republiky berie na vedomie. Vzhľadom na to, že všetkých deväť výborov odporúčalo zobrať na vedomie, navrhujem ako spoločný spravodajca prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 119 poslancov.
Hlasujeme. Pán spravodajca navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 60 poslancov. /Potlesk./
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 29 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že návrh sme prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Časť B - myslím, že sme ju prešli dostatočne a netreba ju opakovať. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 117 poslancov.

Kto je za? Pán spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 87 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento návrh.

Poslanec H. Kočtúch:

Časť C, do ktorej sme zaradili tie štyri zarážky, odporúčam taktiež prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 119 poslancov.
Kto je za? Pán spravodajca navrhuje hlasovať za.
Za návrh hlasovalo 87 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že sme návrh prijali.

Poslanec H. Kočtúch:

Tým sme vlastne prijali uznesenie ako celok. Alebo praje si opozícia, aby sme teraz ešte znova hlasovali o častiach A, B, C?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážení páni poslanci, pani poslankyne, môžem konštato-

vať, že uznesenie Národnej rady sme vzali na vedomie tak, ako sme hlasovali v týchto posledných troch hlasovaniach. /Potlesk./

D r u h ý m bodom dnešného rokovania je

Správa o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 a jeho očakávanom plnení do konca roka.

Páni poslanci, pani poslankyne, správu ste dostali ako tlač číslo 302 a výsledky jej prerokovania vo výboroch ako tlač číslo 302a, v ktorých je predložený aj návrh na uznesenie Národnej rady.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky správu uvedie minister financií Slovenskej republiky Július Tóth. Prosím, aby sa ujal slova.

Pani poslankyne, páni poslanci, prosím, aby sme venovali pozornosť pánu ministrovi.

Minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách vypracovalo ministerstvo financií hodnotiacu správu o plnení štátneho rozpočtu za obdobie I. polroka 1993 a jeho očakávanom plnení do konca roku.

Predmetná správa, ktorú vám predkladáme na rokovanie, bola prerokovaná vo výbore Národnej rady 17. augusta 1993 a bola prerokovaná tak isto vo vláde Slovenskej republiky. Správa bola tiež prerokovaná vo všetkých výboroch Národnej rady Slovenskej republiky. Obsahom správy je hodnotenie vý-

sledkov štátneho rozpočtu, a to nielen z hľadiska plnenia príjmov a výdavkov a analýzy príčin ovplyvňujúcich ich výšku, ale aj z hľadiska vývoja makroekonomických ukazovateľov, ktoré výrazným spôsobom ovplyvňujú rozpočtový vývoj v tomto roku. V správe sa tiež načŕta predikcia vývoja štátneho rozpočtu do konca tohto roku. Prílohou správy je odpočet plnenia uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 244/1993 a prehľad čerpania výdavkov kapitoly Všeobecná pokladničná správa.

Dovoľte mi, aby som stručne charakterizoval vývoj rozpočtového hospodárenia v I. polroku, ktorý je obsiahnutý v predloženej správe.

Rozpočtové hospodárenie I. polroku bolo determinované vývojom slovenskej ekonomiky tohto obdobia, ktorú charakterizujú ďalšie postupy jej privatizácie, transformácie, ako aj dopady zo zavedenia daňovej reformy. Vývoj základných makroekonomických ukazovateľov v I. polroku poukazuje na zníženie výkonnosti slovenskej ekonomiky. Sprievodným znakom tohto procesu je pokles hrubého domáceho produktu. Faktorom, ktorý pôsobí na zníženie produkčnej výkonnosti hospodárstva, sú predovšetkým zmenšený ekonomický priestor, sťažený pohyb tovaru a služieb, ako i komplikovanejšie fungovanie finančných tokov. Ekonomický vývoj v I. polroku prebiehal v nedokonalom inštitucionálnom prostredí pri nerozvinutých vlastníckych vzťahoch a z toho dôvodu bol výrazne ovplyvnený svojráznym chovaním sa jednotlivých ekonomických subjektov.

Celkový vývoj spotreby a zložité podmienky v zahraničnoobchodnej činnosti, ktoré vyplynuli z celkovej recesie svetového hospodárstva, v podstatnej miere podmienili i produkciu v ťažiskových odvetviach slovenskej ekonomiky. Z vývoja rozhodujúcich makroekonomických ukazovateľov za I. polrok vyplýva, že jej vývoj v rozhodujúcej miere je ovplyvňovaný systémovými faktormi liberalizačného charakteru.

Spotrebiteľské ceny vzrástli v priebehu I. polroku o 14,2 %, čo sa premietlo i do rastu životných nákladov o 12,8 %. I napriek zníženému sklonu obyvateľstva k úsporám stagnuje vývoj maloobchodného obratu. Registrovaný príliv zahraničného kapitálu do Slovenskej republiky je nízky a zatiaľ neodpovedá očakávaniam.

V priebehu I. polroku sa zvýšila nezamestnanosť o 57 tisíc osôb a miera nezamestnanosti ku koncu júna predstavovala 12,5 %. Problémy vo vývoji ekonomiky v súhrnne nepriaznivo pôsobili na tvorbu finančných zdrojov, čo má dopad na neplnenie rozpočtových zámerov tohto roku.

Rozpočtové hospodárenie bolo v priebehu I. polroku deficitné, pričom výška deficitu bola rozdielna a mala rastúcu tendenciu. V podstatnej miere bolo deficitné hospodárenie spôsobené neplnením rozpočtových príjmov v predpokladanej rozpočtovej výške. Príjmy štátneho rozpočtu v I. polroku dosiahli 65,2 mld korún, čo predstavuje 41,2 % rozpočtu. V absolútnom vyjadrení boli príjmy nižšie oproti podielu z rozpočtu o 13,9 miliardy korún. Na neplnení rozpočtových príjmov sa podieľali najmä príspevky do poistných fondov a ťažiskové dane. Príspevky do poistných fondov Národnej poisťovne a Fondu zamestnanosti predstavovali 16,8 miliardy korún, čo je iba 33 % ročného rozpočtu. Príjem štátneho rozpočtu z nepriamych daní predstavoval 19,2 miliardy korún, z toho daň z pridanej hodnoty 10,1 miliardy korún a spotrebná daň 5,7 miliardy korún.

Negatívny rozsah príjmov z nepriamych daní ovplyvňuje nižšia spotreba vo väzbe na možnosti kúpyschopnosti obyvateľstva. V štruktúre osobnej spotreby prevažujú nákupy tovarov základných životných potrieb, ktoré sú zaťažené zníženou sadzbou dane. Daň z príjmov právnických osôb dosiahla v hodnotenom období 8,8 miliardy korún, čo je 27,1 % rozpočtu.

Hlavnou príčinou neplnenia tejto dane je platobná neschopnosť značnej časti daňovníkov, najmä štátnych podnikov, čo vyvoláva reťazovú reakciu aj u ostatných daňových subjektov. Celkový výnos dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti dosiahol ku koncu júna 3,7 miliardy, čo je na úrovni polročného podielu rozpočtu. Z tohoto výnosu sa previedli do miestnych rozpočtov 2 miliardy korún a 1,7 miliardy je príjmom štátneho rozpočtu.

Výdavky štátneho rozpočtu za I. polrok 1993 predstavovali 80 miliárd korún, čo je čerpanie ročného rozpočtu na 50,6 %. V nadväznosti na plnenie príjmov sa v oblasti rozpočtových výdavkov od začiatku roka uplatňovala ich regulácia. Bola prijatá zásada, že mesačne sa bude určovať všetkým kapitolám 7 % celoročných výdavkov. Od apríla toho roku sa vzhľadom na vývoj príjmov regulácia sprísnila. Reguláciou výdavkov sa dosiahla relatívna úspora, avšak výdavky sa čerpali za I. polrok - ako som už povedal - na 50 % z toho dôvodu, že z celkových rozpočtových výdavkov v sume 158 miliárd korún regulácii nepodliehali výdavky v rozsahu 62,9 miliárd korún. Z regulácie boli vyňaté výdavky vychádzajúce z delimitácie úloh a činností z federácie. Ide o obranu, bezpečnosť, zahraničné veci, ako aj výdavky spojené so zabezpečením v sociálnej oblasti, politiky zamestnanosti, výdavky na lieky a špeciálny zdravotnícky materiál.

Z celkových výdavkov za I. polrok predstavovali transfery finančných prostriedkov obyvateľstva 28,7 miliárd, z toho na dôchodky sa vyplatilo 6,8 miliárd, podpory v nezamestnanosti 1,2 miliardy, výdavky na nemocenské poistenie, vrátane prídavkov na deti, predstavovali 16,9 miliárd a suma vyplateného štátneho vyrovnávacieho príspevku predstavuje 2,1 miliardy, čo je o 1,3 miliardy viac ako je to stanovené v rozpočte.

Neinvestičné výdavky rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám sa čerpali na 48 %, neinvestičné dotácie podnikateľskému sektoru na 39 %, investičné výdavky rozpočtovej sféry na 43,6 % a investičné dotácie podnikateľskému sektoru na 39,3 %.

Výdavkovú oblasť štátneho rozpočtu negatívne ovplyvnili najmä debetné úroky, ktoré sa uhradili Národnej banke Slovenska v celkovej výške 5,3 miliardy korún.

Dotácie do miestnych rozpočtov sa poskytli v celkovej výške 765 miliónov korún, čo v porovnaní s celoročnou rozpísanou dotáciou predstavuje 50,2 %. Napriek sprísnenej regulácii výdavkov sa z dôvodov vysokého výpadku rozpočtových príjmov vykázal za I. polrok schodok vo výške 14,8 miliardy korún. Schodok na približne rovnakej úrovni sa vykázal aj v nasledujúcich mesiacoch. Z doterajšieho vývoja plnenia štátneho rozpočtu vychádza predpoklad nesplnenia príjmov v rozsahu 16,9 miliárd korún.

V oblasti výdavkov možno reálne predpokladať prekročenie rozpočtu z dôvodov vysokých debetných úrokov. A takisto v prípade vyplácania štátneho vyrovnávacieho príspevku do konca roka o ďalších 3,5 miliardy korún. To znamená, že prekročením týchto výdavkov pri súčasnom uplatňovanom systéme regulácie by mohol byť dosiahnutý vyšší schodok štátneho rozpočtu, ako nám to ukladajú závery Medzinárodného menového fondu. Preto sa so zámerom minimalizovať rozpočtový schodok a v nadväznosti na odporúčanie misie Medzinárodného menového fondu urobili tieto opatrenia:

V príjmovej oblasti štátneho rozpočtu ide o opatrenia zakotvené v novelizácii zákona o štátnom rozpočte. Zdanenie zisku Národnej banky predpokladá príjem zhruba 10 miliárd korún. Úpravou daňových sadzieb od 1. augusta sa očakáva zvýšenie rozpočtových príjmov asi o 3,2 miliardy korún.

V oblasti výdavkov sa rozpočtovým opatrením zabezpečilo viazanie rozpočtových výdavkov v hodnote asi 1,95 miliardy korún. Z uznesenia vlády číslo 473 z 29. júna 1993 vyplynula úloha predložiť spolu s polročnou správou návrh na krátenie nákladov na štátnu správu. Na zabezpečenie tejto úlohy s prihliadnutím na vývoj rozpočtového hospodárenia a stavu zabezpečenosti rezortov ministerstvo financií navrhlo vláde na svojom rokovaní 17. augusta schváliť viazanie neinvestičných výdavkov rozpočtu v organizáciách schválených zákonom Národnej rady ako trvalú úsporu 1 % výdavkov určených pre aparáty ministerstiev, 3 % výdavkov určených pre orgány všeobecnej a špecializovanej správy a 3 % výdavkov ostatných organizácií rozpočtovaných na oddieli 60 platnej rozpočtovej skladby. Ďalšie opatrenia, ktorými sa predpokladá zníženie výdavkov štátneho rozpočtu, zabezpečuje ministerstvo práce a sociálnych vecí a týkajú sa noviel zákonov, z ktorých tri ste už prerokovali v Národnej rade.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

výsledky rozpočtového hospodárenia za I. polrok sú nepriaznivé vzhľadom na vývoj rozpočtových príjmov a je potrebné dôsledne realizovať všetky opatrenia prijaté v oblasti výdavkov, ale aj opatrenia prijaté na mobilizáciu príjmov so zámerom minimalizácie deficitu. Rozpočtový výbor Národnej rady dostal správu ministerstva financií, akým spôsobom bude zabezpečovať príjmovú stránku rozpočtu, akým spôsobom zvýši príjem a dohľad nad daňami a nad ich platbou. Bol to v podstate široký materiál, ktorý bol k dispozícii.

Okrem viazania rozpočtových prostriedkov bude v II. polroku pokračovať regulácia výdavkov. Výška ďalšieho viazania výdavkov sa určí v nadväznosti na vývoj príjmov. Realizáciou týchto opatrení spolu s opatreniami, ktoré by sa mali vykonať novelizáciou zákonov v sociálnej oblasti, sa vytvá-

rajú predpoklady pre dosiahnutie rozpočtového kritéria dohodnutého s misiou Medzinárodného menového fondu.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi Tóthovi. Prosím pána poslanca Jozefa Zselenáka, aby informoval o výsledkoch prerokovania predloženej správy vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Zselenák:

Vážený pán predseda,
vážená vláda Slovenskej republiky,
vážené kolegyne poslankyne a kolegovia poslanci,

spoločnú správu výborov Národnej rady o výsledku prerokovania správy o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 a jeho očakávanom plnení do konca roka máte pred sebou ako tlač Národnej rady Slovenskej republiky číslo 302a. Vyplýva z nej, že v súlade s rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky o pridelení tlače číslo 302 všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, okrem mandátového a imunitného výboru, zaujali k nej stanovisko a národohospodársky a rozpočtový výbor, ktorý bol určený ako príslušný, pripravil a predložil návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k správe o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 a jeho očakávanom plnení do konca roka, ktoré je prílohou spoločnej správy a všetci ste ho obdržali. Národohospodársky a rozpočtový výbor pri vypracovaní návrhu uznesenia zohľadnil skutočnosť, že mnohé výbory Národnej rady priamo svojím uznesením požiadali príslušných členov vlády o doplnenie resp. spresnenie niektorých informácií a údajov.

Ďalej Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky konštatoval, že vláda Slovenskej republiky doteraz nepredložila podrobnú informáciu o obsahu rokovaní s Medzinárodným menovým fondom a dohodu, ktorú vláda prijala ako vyplýva z uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 244 bod C z 8. júla 1993. V tejto súvislosti poznamenávam, že vláda túto úlohu podľa mojich informácií nesplnila ani doteraz, a to napriek tomu, že zahraničný výbor žiadal opakovane jej splnenie do začiatku tejto, teda 22. schôdze Národnej rady.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru konštatoval, že správa o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 a jeho očakávanom plnení do konca roka, tlač Národnej rady číslo 302, neobsahuje informáciu o plnení uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k rozpočtovému zabezpečeniu školstva a zdravotníctva do konca roka 1993 prijatého na 19. a upraveného na 20. schôdzi Národnej rady.

Všetky výbory Národnej rady SR, ktorým bola správa pridelená, ju zobrali na vedomie.

Dámy a páni, ako to vyplýva z predloženej správy, rozpočtové hospodárenie Slovenskej republiky zďaleka nie je bezproblémové. Viazne najmä tvorba finančných a rozpočtových zdrojov. Ako je to uvedené v správe, na podnikovej úrovni sa táto skutočnosť prejavuje v spomalení peňažných tokov a vysokej platobnej neschopnosti, na úrovni štátneho rozpočtu zas vo výpadku príjmov a následnom deficite štátneho rozpočtu. Zámery rozpočtovej politiky stanovené pre rok 1993 a vyjadrené v optimisticky zostavenom tzv. vyrovnanom štátnom rozpočte, o reálnosti ktorého už na začiatku boli vážne pochybnosti, sa zabezpečujú len čiastočne, a to za cenu vážnych porúch vo financovaní mnohých odvetví.

Príjmy štátneho rozpočtu v I. polroku 1993 dosiahli 65,2 miliardy Sk, čo predstavuje 41,2 % z rozpočtu, samozrejme, z celoročného. V absolútnom vyjadrení boli príjmy nižšie oproti alikvotnému podielu z rozpočtu o 13,9 miliárd Sk, čo je zhruba tvorba príjmov za jeden kalendárny mesiac. Ako to pán minister tiež uviedol, na neplnení rozpočtových príjmov sa podieľajú najmä príspevky do poistných fondov a ťažiskové dane. Zaplatené poistné a príspevky do všetkých fondov Národnej poisťovne a Fondu zamestnanosti predstavovali 16,8 miliardy Sk a plnenie sa dosiahlo na úrovni 33 %, z toho do Fondu zdravotného poistenia sa zaplatilo 4, 5 miliardy Sk, čo je 32 % rozpočtu, do Fondu nemocenského poistenia 2,1 miliardy Sk, čo predstavuje 36,4 % rozpočtu, do Fondu dôchodkového poistenia 8,8 miliardy Sk, čo je 32,4 % rozpočtu a príspevok na zamestnanosť dosiahol 1,4 miliardy Sk. Vzniká tu teda otázka, či zákon o Národnej poisťovni bol v synchróne so zámermi rozpočtovej politiky vlády pre rok 1993.

Platby daní spravovaných daňovými úradmi a colnicami dosiahli 37,2 miliardy Sk, čo predstavuje plnenie na 41,1 %. Na plnenie v podstate všetkých druhov daní vplývajú nepriaznivé hospodárske výsledky a rozsiahla platobná neschopnosť podnikateľských subjektov, ako aj v mnohých podnikoch ich nedostatočná finančná disciplína. Obdobná je situácia aj pri plnení nepriamych daní, kde sa dosiahlo plnenie v sume 19,2 miliardy Sk, čo predstavuje 38 % rozpočtu. Za alarmujúce možno označiť plnenie dane z príjmov právnických osôb, kde dosiahnutých 8,8 miliárd Sk predstavuje 27 % plnenia rozpočtu.

Na strane výdavkov vláda uskutočnila mnohé reštriktívne opatrenia, niektoré z nich nadväzujú na odporúčania Medzinárodného menového fondu. Je len samozrejmé, že realizácia prijatých opatrení, ako aj odporúčaní Medzinárodného menové-

ho fondu, do značnej miery sprísňuje podmienky čerpania, resp. brzdí alebo znemožňuje čerpanie tých výdavkov, ktoré jednotlivým kapitolám v štátnom rozpočte boli vyčlenené. Napriek tomu plnenie celkových výdavkov za prvý polrok, a to aj po uplatnení regulačných opatrení predstavovalo 50,6 %.

Ako uspokojivé možno hodnotiť plnenie zámerov dotačnej politiky voči obciam, kde sa vykázal stav plnenia na 50,2 % a aj hospodárenie miestnych rozpočtov vykazuje relatívne slušný výsledok. Žiada sa však opäť rozpísať zvyšných 50 % dotácií na krytie samosprávnych funkcií obcí s počtom obyvateľov do 5 000 na II. polrok 1993 a rovnako je nevyhnutné, aby vláda zvážila a prijala opatrenia na dofinancovanie rozostavaných ucelených častí stavieb, ktoré boli v rámci komplexnej bytovej výstavby začaté do 31. 12. 1992 a na ktoré štátny rozpočet pre tento rok nereagoval adekvátne vážnosti situácie.

Dámy a páni, celkove teda schodok štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok sa vykázal vo výške 14,8 miliardy Sk a čistá pozícia vládneho sektoru u bánk je -44,2 miliardy Sk. Z predikcie vývoja v II. polroku 1993 vyplýva, že sa očakáva schodok štátneho rozpočtu z titulu neplnenia príjmov vo výške 16,9 miliárd Sk, ale pri predpokladanom, a treba dodať, že veľmi pravdepodobnom prekročení výdavkov, to môže byť až 30,5 miliardy Sk. Z toho celkom jednoznačne vyplýva, že sa naďalej zhorší čistá pozícia vládneho sektoru u bánk. Ak zohľadníme skutočnosť, že rastie zahraničná zadíženosť Slovenskej republiky a že na rozvojové aktivity, oživenie ekonomiky, štrukturálnu prestavbu výroby, investície do vzdelania, zdravia a životného prostredia sa takmer vôbec nevytvárajú - alebo len čiastočne - a najmä neakumulujú zdroje a tieto sú stále odkázané na prostriedky mimorozpočtové, nemožno nevidieť, že nastupujúca generácia zdedí stále rastúci generačný balvan štátnych dlhov a záväzkov. Preto som presvedčený, že pri tvorbe štátneho rozpočtu

na rok 1994 bude potrebné prebudiť sa z ružového sebaklamu, akým bol a je napríklad aj nereálny a tzv. vyrovnaný štátny rozpočet na rok 1993 s umelo nafúknutou príjmovou základňou, a pristúpiť k dobre premysleným komplexným systémovým opatreniam zakomponovaným do zákonov v predstihu a cieľavedome zapracovaným do zákona o rozpočtových pravidlách a zákona o štátnom rozpočte.

Dámy a páni, takýto výsledok rozpočtového hospodárenia je súčasne nelichotivým vysvedčením vládneho kabinetu. A nejde mi tu o ministerstvo financií, ale o vládu ako celok, ktorá - ako sa zdá - miesto úsilia zabezpečovania príjmov štátneho rozpočtu sa viac uchyľuje k reštriktívnym opatreniam. Ak totiž prevažujú improvizované opatrenia ad hoc a per partes, nielenže často neprinášajú očakávaný efekt, ale spochybňujú aj správnosť zvolenej orientácie rozpočtovej politiky a tiež svedčia o absencii koordinácie a zlaďovania jednotlivých opatrení vlády, ktorá potom problémy skôr hasí ako im predchádza.

Dámy a páni, ako som už uviedol, výbory Národnej rady zobrali predmetnú správu na vedomie. Ako spoločný spravodajca výborov vám nechávam na slobodnú voľbu, aby ste podľa vlastného názoru a bez môjho odporučenia rozhodli o vlastnom stanovisku. Zároveň vás prosím, ctené pani poslankyne a páni poslanci, aby svoje prípadné pozmeňovacie návrhy k uzneseniam ste mi predložili pokiaľ možno písomne.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu spoločnému spravodajcovi. Otváram rozpravu a konštatujem, že zatiaľ som dostal do rozpravy jednu prihlášku, na ktorej je napísané Harna Štefan. Prosím, pán poslanec.

Poslanec Š. Harna:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán predseda,
vážená vláda,
dámy a páni,

vyrovnaný štátny rozpočet Slovenskej republiky na rok 1993 už v momente jeho schválenia v decembri minulého roku bol nereálny. Vedeli sme to všetci, včítane ministra financií a vlády. Rozpočet bol vyrovnaný formálne, numericky. Táto číselná vyrovnanosť však zakrývala reálnu nevyrovnanosť, to znamená veľké protirečenie medzi reálnymi potrebami rozpočtovej sféry a ekonomiky, ktoré bolo potrebné uspokojiť, a možnosťami ich uspokojenia limitovanými rozpočtovými príjmami.

Podľa materiálu ministerstva financií, ktorý náš výbor ešte pred návrhom zákona o štátnom rozpočte asi v novembri minulého roku obdržal, chýba na príjmovej strane štátneho rozpočtu približne 30 až 50 miliárd korún k tomu, aby rozpočtové výdavky, a tým aj potreby rozpočtovej sféry boli uspokojené na úrovni roku 1992. Chýba tých cca 50 až 55 miliárd korún, o ktorých som z tohoto miesta hovoril na 18. schôdzi Národnej rady, to znamená výpadok príjmov vyplývajúci z nižšej výkonnosti slovenskej ekonomiky než bola výkonnosť spoločného štátu.

Pri takomto nedostatku príjmov vyrovnanosť rozpočtu mohla vláda zabezpečiť len drastickou reštrikciou rozpočtových výdavkov. To, že napriek uvedeným skutočnostiam sa vláda rozhodla predložiť parlamentu na schválenie vyrovnaný štátny rozpočet a pretlačiť jeho schválenie, malo, podľa mňa, tri dôvody okrem prirodzeného odporu voči deficitnému rozpočtu. Z nich vláda verejne priznala len jeden, a to po-

žiadavku Medzinárodného menového fondu, a túto požiadavku uplatnila v tlaku na parlament v záujme schválenia predloženého návrhu zákona o štátnom rozpočte. Podľa mňa, ďalším dôvodom bola snaha udržať aspoň dočasne spoločnú menu s Českou republikou. A tretí dôvod bol prestížne politický, aby totiž nová Slovenská republika sa na cestu k samostatnej štátnosti nepúšťala s deficitným štátnym rozpočtom vo výške niekoľkých desiatok miliárd korún. Bolo by to v príkrom rozpore s tým, čo sa obyvateľstvu v súvislosti so samostatným štátom sľubovalo.

Ukázalo sa, že pokles rozpočtových príjmov nebol reálne odhadnutý. Príčinou bol vládny optimizmus v súvislosti s tým, že sa daňovým úradom podarí vybrať uvažované dane v plnej výške, ako aj v súvislosti s mierou poklesu ekonomiky. Vláda pri stavbe rozpočtu uvažovala so stagnáciou v tvorbe hrubého domáceho produktu, resp. s jeho poklesom v rozsahu 2 až 3 %. Skutočný pokles však dosiahol až 6,2 %. Je preto samozrejmé, že inkaso dane z príjmov najmä právnických osôb pri takomto poklese ekonomiky výrazne zaostáva od v rozpočte predpokladaného objemu. Vláda v predloženej správe tieto skutočnosti priznáva. To však nič nemení na tom, že predložila parlamentu na schválenie nereálny rozpočet. To, že schválený rozpočet je skutočne nereálny, sa naplno prejavilo už koncom prvého štvrťroka, keď priebežný deficit štátneho rozpočtu presiahol 11 miliárd korún.

Pri rokovaniach s Medzinárodným menovým fondom vláda už oficiálne a na medzinárodnej scéne priznala, že rozpočtový deficit sa bude pohybovať okolo 16 miliárd. Predložená správa však avizuje, že schodok štátneho rozpočtu by mohol dosiahnuť až sumu 30,5 miliárd korún. Ukazuje sa, že silná reštrikcia rozpočtových výdavkov a uplatnená regulácia dosahujú už takú mieru, ktorá ohrozuje funkčnosť tak dôležitých oblastí života spoločnosti, akými sú školstvo, zdravotníctvo, kultúra, veda a podobne. Táto reštrikcia výdavkov na

verejnú spotrebu ďalej znižuje agregátny dopyt, ktorého už aj tak nízka úroveň a stále pokračujúci pokles sú hlavnou príčinou poklesu ekonomiky.

Dámy a páni, dovoľte mi ešte poukázať na niektoré tienisté stránky rozpočtového hospodárenia. Prvý problém, na ktorý chcem poukázať: Podľa § 3 ods. 1 zákona číslo 14 z roku 1993 o štátnom rozpočte Slovenskej republiky je 70 % výnosu z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti príjmom rozpočtov obcí a miest a 30 % príjmom štátneho rozpočtu. Keď sa pozriete na príjmovú časť tabuľky Plnenie štátneho rozpočtu za január až jún, zistíte, že inkaso tejto dane do štátneho rozpočtu za pol roka predstavuje až 82,4 % z celoročne plánovaných príjmov. Ako je to možné? Štátny rozpočet inkasoval dane už aj za príjmy, ktoré budú vyplatené pracovníkom až v druhom polroku? Je jasné, že nie. Dosiahlo sa to tým spôsobom, že ministerstvo financií alebo ním riadená organizácia porušujú zákon a nepoukazujú pravidelne mestám a obciam tie daňové príjmy, ktoré im podľa zákona patria. A navyše, aj takto nezákonne znížené čiastky sa poukazujú obciam s dvoj až trojmesačným meškaním. Obce sa takto dostávajú do finančných ťažkostí a do platobnej neschopnosti a štát si takýmto spôsobom znižuje svoj rozpočtový deficit.

Druhý problém, na ktorý chcem poukázať: Regulácia výdavkov sama osebe vyzerá ako chvályhodný počin vlády, lenže zároveň spochybňuje celý zákon o štátnom rozpočte a zákonnosť vôbec. Keď totiž rozpočtové a príspevkové organizácie neobdržia ani znížené, ale zákonom o štátnom rozpočte stanovené finančné prostriedky, okrem narušenia ich činnosti v dôsledku nedostatku peňazí sa spochybňuje aj právny poriadok. Aký to zákon o štátnom rozpočte navrhla vláda a schválil parlament, ktorý samotná vláda nerešpektuje? Zákonom stanovené príjmy rozpočtových a príspevkových organizácií by mali byť isté, mali by znamenať istotu pre ich činnosť. A ešte jedna skutočnosť, na ktorú treba upozorniť v súvis-

losti s reguláciou rozpočtových výdavkov, že uvoľnenie finančných prostriedkov v decembri a často až v druhej polovici decembra pre rozpočtové a príspevkové organizácie má za následok, že už ich nemôžu efektívne využiť a že sa vynaložia neúčelne.

Ďalším vážnym problémom je financovanie bežného, ako aj konečného deficitu štátneho rozpočtu. Nebolo by to tak tragické, keby banková sústava disponovala dostatočným objemom likvidity na jeho financovanie. Lenže tá nedisponuje naakumulovanými prostriedkami. Úverovanie nahromadeného rozpočtového deficitu za predchádzajúce roky, ako aj priebežného za tento rok, odčerpáva úverové zdroje tak potrebné pre podnikateľskú sféru.

A konečne chcem poukázať na posledný problém, že predložená správa neinformuje o rozpočtových opatreniach vlády resp. ministra financií, ktoré môžu uskutočniť v zmysle § 2 zákona číslo 14 o štátnom rozpočte. Neviem, či máme tomu rozumieť tak, že žiadne rozpočtové opatrenia neboli realizované. Pokiaľ boli realizované, správa nás neinformuje o tom, či v zmysle § 23 zákona číslo 39/1993 Zb. vláda informovala o týchto opatreniach Najvyšší kontrolný úrad.

Toľko k predloženej správe. A dovoľte mi predložiť návrh na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky k predloženej správe nasledovného znenia:

"Národná rada ukladá vláde, aby zabezpečila pravidelné mesačné prideľovanie finančných prostriedkov mestám a obciam z výnosov dane z príjmov fyzických osôb v rozsahu 70 % tak, ako to určuje § 3 odsek 1 zákona číslo 14/1993 Z. z."

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Harnovi. Páni poslanci, pani poslankyne, nemám žiadnu ďalšiu písomnú prihlášku do diskusie. Hlási sa pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predseda,
vážení členovia vlády,
vážené dámy a páni,

zo správy o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 sa dozvedáme, že vývoj rozpočtového hospodárenia je veľmi problematický, pričom popri samotnej výške schodku je najnepríjemnejšie to, že sa nezlepšuje plnenie príjmovej zložky štátneho rozpočtu. Osobitne vážne je predovšetkým plnenie dane z pridanej hodnoty a dane z príjmov právnických osôb, ako tu už bolo spomínané aj s číslami, preto ich nebudem opakovať.

Ak si uvedomíme, že mnohé naše nemocnice, zdravotnícke zariadenia a školy sú zadĺžené, a že tento dlh je dlhom vlády, uvedomíme si, že reálny schodok štátneho rozpočtu je ešte vyšší. Interpeláciou som síce žiadal pána premiéra o doplnenie týchto údajov, ale ocenil by som, ak by ich pán minister Tóth vedel v diskusii uviesť už teraz.

Vážnejšími ako samotný schodok sú príčiny, ktoré ho vyvolali a najmä existencia či neexistencia opatrení na zmenu nepriaznivého vývoja. Žiaľ, správa nepodáva, podľa môjho názoru, presvedčivú dôslednú analýzu príčin spôsobujúcich daný vývoj. Domnievam sa, že vývoj je nepriaznivý predovšetkým v dôsledku hospodárskeho úpadku mikrosféry našich podnikov, ktoré čakajú neúmerne dlho na svoju privatizáciu, na živšie napredovanie rozvoja kapitálového trhu a obchodovanie s cen-

nými papiermi privatizovaných podnikov, na výraznejší vstup zahraničného kapitálu. Je veľmi zlé, že sme prijali novely zákona, ktorý toleruje stav, že na Slovensku nemáme ani jediný bankrot. Ak sa bude naďalej prepadávať mikroekonomika, nie je možné reálne očakávať zlepšenie vývoja rozpočtového hospodárenia.

Kontrastne s tým vyznievajú opatrenia vlády na príjmovej stránke štátneho rozpočtu v správe, o ktorej diskutujeme. Na stranách 22 a 23 tejto správy ich nájdeme v zásade tri: novela zákona o štátnom rozpočte, kde sme schválili aj zvýšenie daní, druhá je devalvácia a tretia dovozná prirážka. Keďže už uplynul tretí štvrťrok, môžeme čiastočne hodnotiť. Dve opatrenia vláda realizovala, tretie zatiaľ nie. Zdá sa, že opatrenia neprinášajú očakávané efekty. Ak bola príjmová zložka za 6 mesiacov splnená na 41 %, za 8 je na 57 %, čo potvrdzuje stagnáciu vývoja.

V tejto súvislosti by som chcel pána ministra financií požiadať o stanovisko k zavedeniu dovoznej prirážky, lebo sa o nej hovorí už od februára a uvažuje s ňou aj diskutovaný materiál. Pozoruhodný je vývoj dane z pridanej hodnoty. Na jednej strane pozorujem viacero rozporov v uvádzaných číslach. Bulletin Slovenského štatistického úradu číslo 6 uvádza, že za I. polrok bola vybraná daň z pridanej hodnoty v objeme 10,1 mld, z toho 9,1 mld colnice a daňové úrady 1 mld. Na strane 8 diskutovanej správy sa píše, že daň z pridanej hodnoty bola vybraná v takom istom objeme, pritom však predpis DPH podľa daňových priznaní predstavoval za sledované obdobie 8,9 mld, z čoho k tomu istému obdobiu bolo v skutočnosti zaplatených len 6,6 mld Sk. Prehľad o nedoplatkoch a preplatkoch však uvádza opäť niečo iné. Údaje by bolo potrebné zosúladiť a najmä ozrejmiť, ako je možné, že z 10,1 mld dane z pridanej hodnoty za I. polrok bola daňovými úradmi takpovediac z domácej produkcie vybraná za pol roka jediná miliarda Sk.

Ešte zaujímavejší údaj ponúka v tejto súvislosti informácia o pokladničnom plnení štátneho rozpočtu za január až august 1993, ktorú nám poslal pán minister v septembri. Tam sa píše: "V dôsledku odpočtov vykázali daňové úrady mínusový zostatok na účte dane z pridanej hodnoty vo výške 72 mil. Sk. Celá suma dane z pridanej hodnoty vyplýva z dane vyberanej za tovar z dovozu. Colnice odviedli do štátneho rozpočtu kumulovane od začiatku roku 15,9 mld Sk, pričom sa vybralo 15,8 Sk."

Myslím, že uvedený vývoj si žiada podstatne hlbšiu analýzu, než podáva správa, ale najmä nové zásadnejšie opatrenia než obsahuje diskutovaná správa. Za takéto opatrenia považujem najmä

1. dôslednejší postup daňových úradov pri výbere daní,

2. vypracovanie priorít výdavkov štátneho rozpočtu a takýto diferencovaný prístup uprednostniť pred plošným prístupom k výdavkom zo štátneho rozpočtu - isté nové momenty tu dnes pán minister v tejto súvislosti uviedol, ktoré nie sú v správe,

3. vypracovanie jasnej konkrétnej koncepcie rozvoja kapitálového trhu, ale najmä vecné urýchlenie tohto rozvoja kapitálového trhu,

4. novelu zákona o konkurze a vyrovnaní, ktorá by umožnila ozdraviť zapchaté kapitálové toky,

5. urýchlenie privatizácie a liberalizácie zostávajúcej časti spotrebiteľských cien.

Myslím, že je čas pristúpiť k navrhovaným zásadným riešeniam, ktoré by mali nahradiť manévrovanie orientované na

odďaľovanie nepríjemných riešení. V tejto súvislosti by som chcel uviesť, že za podobný manéver, nie principiálne riešenie zásadného problému, považujem aj posledné vyhlásenie pána premiéra o zámere posunúť fiškálny rok tak, aby začínal 1. aprílom a končil posledným marcom.

Dámy a páni, v súvislosti s prerokovávaním správy o plnení štátneho rozpočtu za I. polrok 1993 chcem vzniesť dotaz, ktorý síce s predmetnou správou nesúvisí, ale je najvýš aktuálny, keďže sme uzatvorili III. štvrťrok tohoto roku. Podľa zákona o Národnej banke Slovenska je táto inštitúcia povinná najmenej raz za 3 mesiace zverejniť informáciu o menovom vývoji. Chcem vás poprosiť, pán minister, aby ste ako minister financií povedali svoje stanovisko k plneniu uvedeného ustanovenia zákona o Národnej banke Slovenska.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Dzurindovi. Miesto pána ministra si dovolím povedať, že som osobne písal list pánu guvernérovi banky, aby nám túto správu podal.

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, chcel by som len povedať, že už toľko ľudí neplní zákon, či aspoň na 24 hodín im nedať nejakú celu predbežného zadržania, či by to nebolo možné. My s tým máme skúsenosti a platí to.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, pán poslanec. Nechcete byť správcom tej cely? Môžete byť správcom a ja ich tam budem posielať.

Prosím, pán poslanec Jakuš.

Poslanec J. Jakuš:

Vážení členovia vlády,
vážená Národná rada,

doteraz odznelé príspevky, či už úvodné slovo pána ministra, aj ostatné príspevky prakticky stále hovoria o nie svetlej stránke nášho rozpočtu, hovoria o nedostatku. A ľudové porekadlo hovorí, že kde nie je, ani čert neberie. Dovolil by som si na úvod zacitovať z jedného materiálu. "Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky pozná a vníma vážnosť napätosti v oblasti financovania zdravotníckych zariadení. Dôkazom toho je i skutočnosť, že ministerstvo listom z 5. apríla t. r. predložilo na Ministerstvo financií Slovenskej republiky požiadavku na zvýšenie finančných prostriedkov nad schválený rozpočet roku 1993 vo výške 6 278 miliónov. Ďalej ministerstvo listom z 30. 9. 1993 v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky číslo 400, v ktorom sa ukladá ministrovi financií v spolupráci s ministrom zdravotníctva posúdiť situáciu a v prípade potreby navrhnúť úpravu rozpočtu, predložilo na ministerstvo financií po opätovnom prehodnotení finančnej situácie v zdravotníckych organizáciách požiadavku na riešenie nevyhnutného finančného zabezpečenia objemu 6 278 230 000 nad rámec schváleného rozpočtu kapitoly ministerstva zdravotníctva."

Oba tieto dopisy, ktoré ministerstvo zdravotníctva adresovalo na ministerstvo financií, a odpoveď ministerstva financií mali byť predmetom rokovania vlády a vláda mala

vysloviť ako sa ďalej bude riešiť otázka deficitného financovania zdravotníctva. Chcel by som sa spýtať pána ministra financií a vlády ako takej, či sa týmto už zaoberala a akým spôsobom dôjde k určitej kompenzácii tohto deficitu v oblasti zdravotníctva. Tu sa povedalo, že príjmy na poistenie sa plnili za I. polrok len na 33 %. To je jednoduché číslo, ktoré nám ale nepovie, prečo sa tieto príjmy plnili len na 33 %, kto je vlastne najväčším dlžníkom do Fondu zdravotného poistenia. To je jedna stránka veci. Na to by som tiež, pokiaľ možno, prosil odpoveď.

Druhá stránka veci, pokiaľ sa týka zdravotníctva - v poslednej dobe vyšlo najavo, že do Fondu zdravotného poistenia bolo vybraných okolo 11 miliárd korún a do zdravotníctva sa vyplatilo približne 7 miliárd. Je tam deficit 4 miliardy. Pri kontrolovaní účtov medzi jednotlivými fondami sa prišlo na to, že dochádza k prelievaniu fondov medzi Fondom zdravotného poistenia, Fondom nemocenského poistenia a Fondom dôchodkového zabezpečenia. Toto je jednoznačne porušenie zákona, § 7 zákona číslo 7, ktorý jednoznačne zakazuje prelievanie fondov. Keď sme schvaľovali zákon o Národnej poisťovni, veľa sa o tom diskutovalo, bola tu obava, že dôjde k prelievaniu fondov. A k prelievaniu fondov podľa údajov, ktoré mám k dispozícii, dochádza. Takže by som prosil takisto odpoveď na to, či teda v demokratickom štáte možno takýmto spôsobom porušovať zákon.

Keď už hovoríme o Národnej poisťovni - už som to tu hovoril a viacerí poslanci na to poukazovali, že sme vôbec porušovali zákon o Národnej poisťovni vlastne od prvej chvíle, kedy bol schválený, tým, že pán minister financií svojím listom dal príkaz, aby rozpočtové a príspevkové organizácie neprispievali platnými 38 percentami do fondov poistenia. Možno, že aj v tom je jeden z dlhov, ktorý nám hovorí o tom, že fondy ako také sa naplnili len na 33 %.

V súčasnej situácii, v ktorej sa zdravotníctvo nachádza, je tu obrovská zadíženosť. Sú tu obrovské problémy v jednotlivých nemocniciach, v jednotlivých zdravotníckych zariadeniach. Poukazujeme na túto problematiku, ale čo mňa potešilo, poukazovalo a poukazuje na to aj ministerstvo zdravotníctva, i keď navonok sa ministerstvo zdravotníctva prezentuje v tom zmysle, že je to predovšetkým chyba manažmentov zdravotníckych zariadení. Ale tu by som chcel povedať jednu vec. V minulých dňoch došlo k uplatneniu opatrenia, po ktorom sme dlho volali, a to zavedenie kategorizácie liekov. Od kategorizácie liekov očakávame, že skutočne dôjde k určitému zhospodárneniu financovania, teda v narábaní s liekmi. Ale spôsob, teda technika ako sa to dostalo von a ako sa to realizuje - budem veľmi diplomatický, keď poviem, že je to nedokonalé. To, čo sa dnes deje pred lekárňami, to, čo môže nastať v dôsledku toho, že bolo neskoro dané do užívania celé toto nariadenie, že ľudia, ktorí s tým majú pracovať, to dostali prakticky až po dni platnosti, môže znamenať zmätok vo financovaní, lebo napríklad lieky, ktoré boli predpísané ešte v dobe, kedy si lekár nemal možnosť pozrieť, ktorý liek je a ktorý nie je v kategorizácii liekov, lekárne mohli vydávať bez toho, že by si boli dofinancovali, doúčtovali cenu od spotrebiteľa, od pacienta. Keď som sa pýtal, akým spôsobom tieto straty, ktoré vznikli v lekárňach, budú vyrovnané, pán minister mi odpovedal, že ministerstvo zdravotníctva to dofinancuje. Prosím vás, máme na ministerstve zdravotníctva na to nejaké rezervy? A keď sú na to rezervy, to znamená, že nedokonalosť krokov, ktoré mohli byť pripravené oveľa dôslednejšie a jasnejšie, budeme financovať takýmto spôsobom? Myslím si, že to nie je celkom férové.

Ďalšia vec, ktorá napríklad v súvislosti s tým vzniká, že v rámci kategorizácie liekov sa dostali do druhej kategórie prevažne zahraničné drahé lieky. Tieto lieky v lekárňach boli, sú v skladoch, tie prestanú ísť. To znamená, že tieto lieky sa stanú ležiakmi a postupne expirujú. Kto zaplatí

škodu týmto lekárňam, a najmä teraz už súkromným lekárňam z toho, že tieto ležiaky tam zostanú ležať? Keby sa bol celý tento proces zavedenia kategorizácie systematicky pripravil, na čo som osobne upozorňoval vo výbore, myslím si, že týmto nedokonalostiam sa mohlo predísť. Tieto nedokonalosti sú zase len určitým znakom toho, že i dobre myslené kroky sa realizujú niekedy - nechcem povedať neodborne, ale ad hoc. Tak nám uniká ešte aj to málo peňazí, ktoré máme.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Do diskusie sa prihlásil pán minister Soboňa.

Minister zdravotníctva SR V. Soboňa:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

chcel by som reagovať na kategorizáciu liekov. Myslím si, že pán poslanec Jakuš trošku dramatizoval situáciu. Kategorizácia liekov je skutočne osobitný predpis, ktorý sme u nás doteraz nepoznali. Sú isté pravidlá, ktoré nás nútili, aby sme tento predpis dali bez toho, aby bol vystavený diskusii. Je totiž rozhodujúcim predpisom pre farmaceutické firmy. Kategorizácia liekov sa používa aj ako nástroj, ktorým sa štát chráni proti enormnému tlaku farmaceutických firiem, o ktorých sa niekedy hovorí, že sú siedmou veľmocou, že vyvíjajú úžasný tlak svojou ponukou na štát a na občanov štátov, aby kupovali a aby prípadne štát hradil tieto lieky. Z toho dôvodu takáto diskusia nie je možná.

Na to, či boli lekárnici pripravení alebo nie, je veľmi ľahká odpoveď. Väčšina liekov, ktoré sa bežne používajú, ktoré prekrývajú potreby občanov v starostlivosti pri záchrane života a zachovaní zdravia, je v prvej kategórii. To znamená, že k žiadnym škodám nemohlo prísť. V druhej kategórii je zahrnutých asi 1 500 liečiv, kdežto v prvej kategórii je zahrnutých asi 3 000 liekov, ktoré plne pokrývajú potreby pacientov. Nepredpokladám, že by za obdobie piatka, soboty a nedele vznikli nejaké škody, ktoré by muselo ministerstvo zdravotníctva uhrádzať, ale pokiaľ takto bude, prosím, čo nebude ochotná uhradiť poisťovňa, môže byť predložené na ministerstvo zdravotníctva. Ale takéto škody nenastali žiadnym lekárňam, lebo lekárne sú v súčasnosti súčasťou nemocníc, to znamená, že škody nemôžu nastať lekárňam, ale nemocniciam s poliklinikou.

Táto kategorizácia liekov bola prijatá - dá sa povedať - pozitívne. To, že lekárnici sa sťažujú, že majú s tým prácu, nuž skutočne je to práca naviac, nehovoriac o tom, že lekárnici z toho nič pozitívne, čo sa týka financií, nemajú. Majú s tým naozaj len prácu, pretože ich možnosti naberania financií sú obmedzené, odteraz nemôžu manipulovať s liekmi, ktoré sú drahé, to znamená nemôžu byť presuny liekov, ako boli možné doteraz. Takže ich sťažnosti akceptujem, ale neakceptujem to, že je to práca, ktorá by nebola zvládnuteľná. Je zvládnuteľná, väčšina lekární pracuje s týmito zoznamami perfektne, nie sú zložité, sú prehľadné. Mám aj tu takýto zoznam, ktorý je v poriadku. Sú tam drobné chyby u jedného alebo dvoch liekov, ktoré vznikli pri tlači. Myslím si, že ekonomický dopad, ale aj iný dopad z lekárskeho hľadiska, medicínsky dopad tejto kategorizácie liekov je pre náš štát veľký. Nesúhlasím s vyjadrením niektorých lekárnikov, že bude trvať mesiac, kým sa s tým naučia robiť. Vôbec to nie je tak. S týmto zoznamom pri dobrej vôli sa dá naučiť pracovať za 24 hodín, netreba na to mesiac. Myslím si, že túto problematiku možno zvládnuť.

Kategorizáciu liekov netreba chápať izolovane, pretože je súčasťou liečebného poriadku. To je jeden komplex predpisov. Liečebný poriadok bol diskutovaný, považujem ho za právnu normu, o ktorej sa viedli najdlhšie diskusie a boli predkladané najpodrobnejšie pripomienky a opakovane. Dlho sa to ťahalo. Boli sme sústavne kritizovaní, boli útoky v masmédiách, že liečebný poriadok chýba, spôsobujeme katastrofu. Stále sme pripomínali, že to je sociálne pozitívny moment, že nie je liečebný poriadok a kategorizácia, pretože nezaťažujeme zatiaľ občanov. A keď vyšla kategorizácia, preto, že niektorí lekárnici mali isté výhrady, že sa s tým musia viac natrápiť, že sa prechodne tvoria rady pred lekárňami, tak zrazu obrovská kritika. Myslím si, že to nie je príliš korektné, ale treba veci zhodnotiť tak, ako sú v reáli. Nové veci sa niekedy ťažko presadzujú a k novým veciam niektorí ľudia majú aj výhrady.

Čo sa týka cien neuvedených v kategorizácii, musí nám byť jasné, že ceny liekov lekárne majú. Občan je informovaný u lekára. Každý lekár vie presne podľa kategorizácie liekov, koľko musí občan doplácať pri tom-ktorom lieku, ktorý je v druhej kategórii. Občan nepotrebuje cenník, tieto cenníky nemajú pre neho význam, pretože on si neurčuje liečbu. Liečbu určuje lekár. A lekár môže určiť liečbu liekmi prvej kategórie, kde neprichádza do úvahy žiadne polemizovanie o cenách. To znamená, že prichádza do úvahy len pri druhej kategórii, a tam lekár ihneď môže povedať, keď sa pacient opýta - niektorí lekári to povedia automaticky, koľko korún musí pacient priplatiť, lebo to je uvedené v kategorizácii v poslednej kolonke.

Takže tieto zoznamy sú dobré, všetky tri prílohy, lebo aj stomatológovia tam majú bodovník, sú kvalitne spracované a myslím si, že nemajú zásadné chyby. Pokiaľ došlo ku sklzu, že sa do v severných oblastí kategorizácia dostala s dvoj-

dňovým oneskorením, áno, k tomuto sklzu došlo, ale vzhľadom na dosah tohoto opatrenia to nepovažujem za tragédiu a nepovažujem to za zásadnú chybu. Myslím si, že s touto kategorizáciou lekárnici okamžite mali možnosť začať pracovať, pretože je dobrá, nie je neprehľadná, je jasná, jasne poukazuje a vysvetľuje, ako s ktorou skratkou a s ktorou položkou treba narábať. Takže myslím si, že absolútne nie je problém, aby sa kategorizácia liekov využívala bez zádrheľov.

Ďakujem pekne.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Pán Jakuš.

Poslanec J. Jakuš:

Možno, že pán minister sa nevedome pomýlil pri svojom obhajovaní kategorizácie liekov, ale aby nevznikla aj medzi nezdravotníkmi poslancami mylná mienka, v tejto kategorizácii nie sú uvedené ceny liekov. Tam je uvedená len cena, ktorú hradí poisťovňa. To znamená, že lekár, ktorý predpisuje liek, nevie aká je cena lieku, lebo cena lieku v každej lekárni môže byť iná. Lekár vie len to, koľko mu uhradí poisťovňa z ceny toho lieku, ale tento liek môže stáť v jednej lekárni 100 korún a v druhej 120 korún. To znamená, že pacient, keď odchádza s receptom od lekára, nevie koľko bude platiť v lekárni.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Lauko sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec P. Lauko:

Dovolím si zacitovať niektoré vyhlásenia pána ministra. "Škody nemôžu nastať lekárňam, lebo patria do nemocníc." Chcel by som upozorniť pána ministra, ak o tom nevie, že existujú aj privátne lekárne, aj iné lekárne ako tie, ktoré sú v nemocniciach. Čo sa týka ďalšieho prehlásenia, že v lekárňach sa dá naučiť za 24 hodín pracovať s týmto zoznamom, chcel by som pána ministra upozorniť, že v rámci lekární existujú aj určité účtovné záležitosti a vyslovujem minimálne pochybnosť, že za 24 hodín lekárne to mohli zvládnuť.

A ďalšia vec - výsledkom toho, čo ste povedali, že občan nemusí vedieť koľko korún musí doplatiť, je taký stav v lekárňach, aký je teraz na Slovensku, že ľudia sa až v lekárňach dozvedali koľko museli doplatiť. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Pán minister Soboňa.

Minister zdravotníctva SR V. Soboňa:

Vážený pán predseda,
vážené dámy,
vážení páni,

ospravedlňujem sa, že znovu vystupujem. Neviem, o čo tu teraz ide, že sa dozvedia až v lekárni. Samozrejme, že sa dozvedia až v lekárni, lebo do lekárne idú pre liek. Ale povedal som, že 3 000 preparátov je v I. kategórii, a pokiaľ lekárnik pokryje všetky potreby pacienta, až na niektoré preparáty, ktorých je oveľa menej, a sú to preparáty, ktoré sú drahšie, ktoré lekárnici aj tak používali len v tých prípadoch, kedy sa chceli chovať komerčne, nechápem, prečo a akým spôsobom by sme občanovi dávali cenník liekov. Veď

cenníky liekov na ministerstve zdravotníctva neurčujeme. To určuje ministerstvo financií.

Cenník liekov má každý lekár, ktorý chce mať cenník liekov. Veď cenníky liekov sú dostupné. Ceny liekov nie sú uvedené v kategorizácii preto, že ministerstvo financií protestovalo, že ministerstvo zdravotníctva nie je rezort, ktorý má určovať ceny liekov. A to je skutočne pravda. Pôvodnú kategorizáciu sme mali aj s cenami liekov. Takže ide o takýto moment.

Čo sa týka vystúpenia pána Jakuša, ja som sa nepomýlil. Je tam úhrada čiastky, ktorú uhrádza poisťovňa. Sú určené ceny a skutočne sa môžu v lekárňach pohybovať na rôznych úrovniach a môžu byť rôzne, ale s tým nemôžeme nič spraviť. Veď sme povedali, že bude trhové prostredie aj v zdravotníctve, tam, kde je to možné. A lekárne sú práve špecifickým príkladom, kde toto trhové prostredie je možné v prospech pacienta. Vyslovene v prospech pacienta, lebo si môže vyhľadať lekáreň, kde mu zabezpečia liek podstatne lacnejší - aj II. kategórie. Takže, toto sú všetko momenty, ktoré sú pozitívne pre pacienta.

Neviem, či som reagoval na všetky vaše pripomienky, ale myslím si, že ide o podstatu veci, že je potrebné, aby kategorizácia existovala, a že zádrhele, ktoré sa objavili, nie sú zásadného charakteru.

Čo sa týka neštátnych lekární, neviem, aký patronát by som mal nad nimi zobrať. Ak som neštátny lekárnik a nechcem si spôsobiť škodu, predpokladám, ktoré lieky budú určite v I. kategórii - lekárnici vedeli ako to bude vyzerať s kategorizáciou - a budem tieto dávať pacientom na recepty. Ak sa tam objaví liek, ktorý je veľmi drahý, ktoré každý lekárnik pozná, v tom prípade sa tomu budem brániť, keď teda sa bojím, že mi vznikne škoda. Toto je však chovanie sa lekár-

nika na trhu. Nemôžem neštátnym lekárňam garantovať, aby sa im nespôsobila ujma. Vonkoncom v žiadnom prípade finančne nedotujeme ani negarantujeme škody v neštátnych zdravotníckych zariadeniach.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Kelemen:

Vážený pán predseda,
dámy a páni,

konečne máme v živote opatrenie, ktoré má viesť k lepšiemu hospodáreniu s liekmi, a neviem z akých dôvodov sa ho snažíme dnes spochybňovať. Predsa ak je tu len teoreticky možné riziko, že v lekárňach by vznikli ležiaky z drahých, najmä z dovozových liekov, je to predsa jasný signál toho, že sa s nimi doteraz účelne nehospodárilo. A práve o to ide. Ja to riziko vôbec nepripúšťam, pretože predsa tieto lieky sa predisponujú do zdravotníckych zariadení, do nemocníc, na špeciálne oddelenia, kde budú použité.

A po druhé - lekárnik, a najmä ten súkromník, je určite taký šikovný, že nedovolí, aby mu z takýchto liekov vznikli ležiaky.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Kelemen je lekár. Pán poslanec Ftáčnik sa hlási.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážené kolegyne a kolegovia,

bolo by čo dodať k diskusii, ktorá tu bola pred chvíľou, ale verím, že kolegovia lekári a zdravotníci si to vybavia tak, aby aj občania vedeli, kde a za čo dostanú lieky, lebo mám pocit, že by sa k celej veci ešte mal vyjadriť minister financií, a tu, o chvíľu. Ale chcel by som predniesť príspevok, ktorý nemám pripravený, a preto možno nebude celkom učesaný, ale čakal som na úvodné slovo pána ministra financií, pretože je dlžný Národnej rade - a vláda Slovenskej republiky - splnenie uznesenia, ktoré sme dvakrát prekladali. Nedozvedeli sme sa v písomnom materiáli ani slovíčko o tom, ako vláda s týmto uznesením naložila, a preto som čakal, že pán minister aspoň v úvodnom slove, možno dvoma vetami povie, ako to stojí s plnením uznesenia, ktoré hovorí o rozpočtovom zabezpečení školstva a zdravotníctva.

O rozpočtovom zabezpečení zdravotníctva diskutoval kolega poslanec Jakuš a vyjadril sa k nemu kvalifikovane. Pán minister, tú polemiku ste sledovali. Ja by som sa rád vyjadril ku školstvu a môj príspevok bude mať troška takú príchuť zúfalstva. Zúfalstva, ale nie môjho osobného, ale zúfalstva ľudí, ktorí sa ma na stretnutiach pýtajú ako poslanca, a sú to najmä učitelia, akým spôsobom sa zabezpečí financovanie školstva do konca tohto roku, z čoho školské správy pokryjú diery, o ktorých aj výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru rokoval, keď diskutoval o správe, ktorú máme predloženú pod tlačou číslo 302.

Veľmi stručne by som pripomenul, ako sa vyvíja rozpočtové hospodárenie školstva, aj keď je to len jeden výsek z toho celého, o čom tu už diskutovali kolegovia, ktorí sa

na problém rozpočtu pozerali z makroekonomického hľadiska. V I. polroku, samozrejme, školstvo bolo limitované, regulované, tak ako všetky ostatné rezorty, ktoré nemajú výrobnú povahu, to znamená, nie sú schopné si na seba zarobiť. Pamätáme sa na májové protestné zhromaždenia učiteľov, ktoré sa uskutočnili po celom Slovensku, pod vplyvom ktorých sme prijali uznesenie, o ktorom budem hovoriť o chvíľu.

Vláda reagovala takým spôsobom, že pán minister financií prijal predstaviteľov odborových zväzov, ktorí zastupujú záujmy učiteľstva, a prisľúbil, že sa dôstojne dokončí školský rok 1992/93. Pod tým dôstojným dokončením sa aspoň v tlači objavilo toľko, že školstvo dostalo prostriedky v sume zhruba 300 až 320 miliónov korún na krytie nepokrytých potrieb. Veľmi nás to potešilo, tých, ktorým leží na srdci osud školstva, ale potom sme sa dozvedeli, že vlastne išlo len o uvoľnenie toho, čo si naškriabal štátny rozpočet za I. polrok krátením rozpočtu školstva. To znamená, že to neboli nové prostriedky pre kapitolu, ale boli to prostriedky, ktoré naplnili 50 % alebo možno 46 %, proste väčšie percento ako povoľovala regulácia za I. polrok.

Prvý polrok je za nami a učitelia sa pýtajú, ako skončíme celý kalendárny rok, keďže rozpočet sa robí na kalendárny rok. Keď sme diskutovali vo výbore na septembrovom zasadnutí o zabezpečení školského roku 1993/94, podľa podkladov, ktoré nám dali predstavitelia ministerstva, sme zistili, že v školskom rozpočte sú dve veľké okná alebo dve veľké diery. Ak chcete, môžem ich nazvať sekery. Tá jedna sa týka nariadenia číslo 636 o uplatňovaní platovej tabuľky v školstve - má svoje presné číslo a názov, ale myslím, že vieme o čo ide. Uplatnenie tejto tabuľky od 1. septembra, pretože ako viete, v období apríl až august bola pozastavená, predstavuje pre školstvo rozpočtovú dieru, teda nezabezpečenie prostriedkov v sume zhruba 450 miliónov korún.

Naša otázka z čoho to rezort pokryje, bola zodpovedaná - dá sa povedať - skladačkovým spôsobom. Skladačkovým spôsobom asi v tom zmysle, že školstvo za I. polrok prekročilo plánované príjmy, teda splnilo príjmy zhruba na 70 % namiesto očakávaných 50 %. Pán minister financií na žiadosť rezortu umožnil, aby nadprostriedky, ktoré si školstvo zarobilo naviac a malo ich odviesť do štátneho rozpočtu, boli použité v prospech školstva. To je suma zhruba 200 miliónov korún. Existuje istá rezerva, istý počet učiteľov bol prepustený, to znamená, že sa znižuje tých 450 miliónov zhruba o 100 až 120 miliónov korún. Jednoducho o tomto sme sa dozvedeli, že sa to pokryje z rozpočtu a z vecí, ktoré opatreniami umožnilo urobiť ministerstvo financií.

Čo však ostalo na zasadnutí nášho výboru nedopovedané, to boli dve položky, z ktorých na druhú si neviem spomenúť, ale jedna sú havárie za 350 miliónov korún, teda položka na údržbu v rozsahu havarijných opráv, ktorá bola vyčíslená ministerstvom školstva na 350 miliónov korún. A nechcem tu pripomínať smutný obraz spadnutej strechy telocvične na bratislavskej škole. To znamená, že zrejme tieto peniaze by sme kdesi mali nájsť, aby sme boli schopní riešiť aspoň havarijné stavy. Ďalších 150 miliónov korún je položka, kde tiež bolo povedané, že ju treba vydať, ale zatiaľ sa nevie z čoho. Ak by som chcel veci zaokrúhliť, je to okolo 500 miliónov korún, ktoré jednoducho nevieme odkiaľ prídu.

Práve k odpovedi na túto otázku smerovalo uznesenie, ktoré prijala Národná rada v máji. Požiadala vládu Slovenskej republiky, aby sa sama vláda zamyslela a informovala Národnú radu o rozpočtovom zabezpečení školstva a zdravotníctva ako dvoch najkritickejších rezortov, a ak to bude považovať za potrebné, aby navrhla úpravu rozpočtu. Na júnovej schôdzi sme sa dozvedeli, že vláda na toto uznesenie pozabudla.

Pani poslankyňa Bartošíková si iste spomenie, že sme na júnovej schôdzi upravili formuláciu takým spôsobom, aby v tejto správe, ktorú teraz prerokúvame, bola aspoň jedna strana, teda niekoľko viet, ako informácia o tom ako vláda splnila toto uznesenie. Žiaľ, v správe sa o tom nenachádza ani riadok. Pán minister o tom neinformoval. Neviem ako to inak mám nazvať, ale nenapadá mi lepšie slovo ako ignorancia. Neviem. Prosím pána ministra, keby sa k tomu vecne vyjadril, lebo nie som priateľom silných slov.

Predtým než by som používal silné slová, by som rád počul vysvetlenie aj zo strany súčasne povereného ministra školstva a vedy, podpredsedu vlády pána Romana Kováča, ktorý jednak predstaviteľom školských správ, ale i širšej spoločnosti prostredníctvom masmédií hovorí, že prostriedkov na školstvo je dosť, že rozpočet, teda rozpočtové potreby školstva budú kryté. Naozaj sa celkom vážne a zodpovedne pýtam z čoho. Odpovedzme konkrétne poslancom, samozrejme, aj funkcionárom, to znamená riaditeľom školských správ, riaditeľom škôl, pretože títo ľudia tvrdia čosi celkom iné. Kolegovia poslanci z výboru to môžu potvrdiť, mali sme tam pozvaných aj riaditeľov školských správ. Prosil by som teda o vysvetlenie jedného alebo druhého, v každom prípade pána ministra financií, aby sa vyjadril, či vláda rokovala o tomto uznesení, pretože viem o tom, že si úlohy v tomto smere uložila.

Ak dovolíte, vrátim sa k motívu, ktorým som začal, a tým je zúfalstvo. Naozaj, ak Národná rada dvakrát požiada vládu, to nie je interpelácia jedného poslanca, to je žiadosť parlamentu smerom k výkonnej moci, aby čosi urobila. Ak sa nestane nič, tak už neviem, či má zmysel navrhovať do nášho uznesenia, aby sme ešte o mesiac predĺžili termín, alebo neviem, čo mám urobiť, ale počkal by som s návrhom na uznesenie potom, keď sa vyjadria zodpovední predstavitelia vlády. Ak by som chcel skončiť túto zúfalú úvahu, ak už nenájdeme lepší recept, možno by zodpovední mali porozmýšľať

o tom, akým spôsobom vykonávajú svoje funkcie a vyvodiť z toho pre seba dôsledky. Naozaj iný recept už asi nemám.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kvasnička.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

chcel by som sa pridať k tomu, čo hovoril pán Ftáčnik a poprosiť prítomného pána podpredsedu, ktorý v súčasnej dobe zastupuje ministra školstva, ak teda je dosť prostriedkov, či by nejakým spôsobom nezariadil, aby od pondelka budúceho týždňa nezatvorili jedáleň a kuchyňu pre Gymnázium v Trenčíne.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Ctená Národná rada,

pán poslanec tam vzadu sa ma pýtal, či budem dlho hovoriť. Chcem povedať, že budem vo svojom príspevku veľmi slovenská, lebo viem, že Slováci majú radi krátke reči a dlhé klobásy. Chcela by som sa však dnes vo svojej krátkej re-

či dotknúť takmer vysokého napätia, t.j. elektronických médií. Iste ste postrehli, že pán minister financií na jednej z tlačových konferencií sa vyjadril vo vzťahu k Slovenskému rozhlasu a k Slovenskej televízii, že ak by bol pán riaditeľ Slovenského rozhlasu vyšiel na pol cesty, tak nemuseli nastať problémy s financovaním Slovenského rozhlasu. Na tejto tlačovej konferencii tiež povedal, že Národná rada prijala akési uznesenie, ale vláda s týmto uznesením nesúhlasila. Takže ma to veľmi zarazilo a chcela by som vedieť, ako to myslel pán minister financií, a chcela by som teda vedieť, akým spôsobom sa vyrieši problém financovania Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie. Zaujíma ma to aj preto, že vzťah k médiám je považovaný vo svete za veľmi dôležitý, a hneď na druhom mieste po menšinách si ľudia v civilizovaných krajinách všímajú vzťah k médiám. Takže veľmi pekne prosím pána ministra financií o odpoveď.

Ďakujem vám za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Hlási sa niekto do rozpravy?

/Nikto./

Ak nie, dovoľte, aby som vyhlásil rozpravu o tomto bode programu za skončenú. Pýtam sa pána ministra Tótha, či sa chce vyjadriť.

Minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predseda,
vážení páni poslanci,

je toho hodne a budem sa snažiť odpovedať na všetky pripomienky, ktoré tu boli.

Začal by som tým, čo hovoril pán Harna. Mal dve pripomienky. Prvá pripomienka sa týkala rozpočtu obcí. Podľa platných predpisov, ktoré máme k dispozícii, uvoľnili sme do rozpočtu obcí vo februári alebo v marci tohoto roku celú sumu za I. polrok s tým, že so zväzom miest sme sa dohodli o tom, že v neskoršom období preskúmame spôsob, akým sa budú uvoľňovať čiastky do rozpočtu obcí. Pri rokovaniach so ZMOS v júni a júli tohoto roku bolo dohodnuté, že ostanú staré pravidlá, také, aké boli v I. polroku, kde bola kategorizácia obcí podľa počtu obyvateľstva, a v súlade s týmto počtom bola daná čiastka, ktorá bola v septembri poukázaná obciam za celý tento polrok. Takže príspevok, ktorý vyplýva z tejto kategorizácie, dostali. Pokiaľ sa týka ostatných príspevkov, doplatíme, pokiaľ by bol rozdiel medzi tým, čo je výber a príspevky obciam alebo zostatok v príslušnom období, do konca tohoto kalendárneho roku.

Ešte pokiaľ ide o zákon o štátnom rozpočte - zákon o štátnom rozpočte a zákon o rozpočtových pravidlách sa nedá brať vytrhnuto. Nedá sa brať vytrhnuto zákon o Národnej banke Slovenska. Zákon o štátnom rozpočte ukladá, že by ministerstvo financií nemalo vôbec povoľovať prekročenie alebo vyššie výdavky zo štátneho rozpočtu, a Národná banka nad určitú hranicu by nemala uvoľňovať čiastky, teda môže dávať z rozpočtu len toľko, koľko má príjem plus to, čo Národná banka môže dávať s plnením pokladničných poukážok. Teda je niekoľko možných spôsobov. Nie je predsa možné, keď nie je príjem rozpočtu, vydávať z tohto rozpočtu viac. Pokiaľ Národná banka nepredá u iných bánk pokladničné poukážky, v podstate by sme museli zastaviť financovanie z rozpočtu u tých odvetví, kde sa prejavuje nedostatok finančných zdrojov.

Rozpočtové opatrenia po dohode s Najvyšším kontrolným úradom sú k dispozícii. Robíme špeciálny zoznam týchto roz-

počtových opatrení, a tú časť, ktorú bola treba, sme poskytli Najvyššiemu kontrolnému úradu. Oproti vlaňajšiemu roku, keď neboli zásady poskytnutia podkladov v rozpočtových opatreniach, dostane Najvyšší kontrolný úrad presný zoznam, dnes by som ťažko mohol povedať, či už ho dostal alebo na základe rozpočtu ich dostane. Pán predseda Najvyššieho kontrolného úradu mi hovorí, že dostal a bude dostávať, pretože to nie je žiadna tajnosť. Nám je výhodnejšie odovzdávať tieto rozpočtové opatrenia v mesačných termínoch alebo tak, ako sa vyhotovujú.

Pokiaľ sa týka vystúpenia pána Dzurindu, ktoré sa týka školstva a zdravotníctva, vláda rozhodla, že jednotlivé rezorty majú do konca augusta prehodnotiť celkovú potrebu, ktorá vyplynie z dlhov, ktoré tieto rezorty majú. Pri plnení rozpočtu za tri štvrťroky, teda k deviatemu mesiacu, bude presne vyčíslená táto čiastka, o ktorú by bolo možné zvýšenie rozpočtu na tento rok. Môžem vám jednoznačne povedať, že vo vláde sme o tom niekoľkokrát diskutovali, zvlášť o školstve, a predpokladám, že definitívna potreba nad určený limit štátneho rozpočtu bude pravdepodobne jasná do 15. tohoto mesiaca. Nebolo možné doteraz pri rôznych úvahách, pri podkladoch, ktoré boli k dispozícii, spolu s ministerstvom školstva túto záležitosť ukončiť.

Pokiaľ sa týka rozpočtu zdravotníctva, vážení, pohybujeme sa v dvoch kriteriálnych hodnotách. Na jednej strane kritizujete deficit rozpočtu a na druhej strane vyžadujete 6,5 mld na zdravotníctvo. Táto republika za súčasných podmienok nemá z čoho kryť zvýšené výdavky štátneho rozpočtu. V podstate banková sústava nemá v súčasnej dobe ani prostriedky na krytie štátneho dlhu. Krytie štátneho dlhu by sme nechceli preniesť do úverových podmienok, ktoré je možné zabezpečiť z vonkajších zdrojov, ale je možné, že inými prostriedkami časť potrieb zdravotníctva, ktoré sa týkajú technického zabezpečenia, ktoré sa týkajú renovácie prístrojové-

ho vybavenia, bude možné preniesť na financovanie zo zahraničných zdrojov.

Ešte k pánu Harnovi - vyrovnaný či nevyrovnaný rozpočet. Vážení, táto otázka tu bola diskutovaná niekoľkokrát. Prosím vás pekne, kto by si bol dovolil pri tvorbe nového rozpočtu nového štátu povedať, že pôjdeme na deficitný rozpočet? To predsa nebolo možné povedať za žiadnych okolností, pretože nijaké exaktné čísla na tvorbu príjmov, ako má každá republika, neboli k dispozícii. Celkom iná situácia bude pri tvorbe rozpočtu budúceho roku. Predsa máme oficiálne čísla, ktoré sme dosiahli na príjmovej stránke rozpočtu za tento rok, s ktorými budeme môcť normálne počítať a na základe toho hovoriť o tom, aký bude príjem, a môžeme hovoriť aj o tom, aký dovolíme deficit rozpočtu.

Pokiaľ sa týka dane z pridanej hodnoty, daňová sústava je taká aká je, ako bola schválená zákonom. Máme tri obdobia výberu daní. Prvý výber je mesačný. Je to väčšinou daň z príjmu právnických osôb. Potom máme dane kvartálne alebo štvrťročné a máme dane ročné. Platca dane z pridanej hodnoty, teda živnostník, ktorý robí na základe živnosti, musel sa prihlásiť alebo mal sa prihlásiť len ten, kto má väčší obrat v roku ako 6 miliónov korún. Títo sa musia prihlásiť, budú v zdaňovacom období rok a tieto príjmy sa nám dostanú až vo februári budúceho roku. Z uvedeného dôvodu, aby sa táto situácia nezopakovala aj v budúcom roku, navrhujeme zmenu zákona, kde čiastku 6 miliónov korún chceme podstatne znížiť. Zvýši sa nám podstatne počet daňoplatcov, ale predpokladáme, že daňové úrady túto situáciu zvládnu. Je to ich návrh. Bude sa musieť každý ako daňoplatca dane z pridanej hodnoty registrovať, neviem či do čiastky pol milióna alebo milióna korún, tak, aby práve ten kto predáva konečnému spotrebiteľovi, sa zúčastnil tejto dane.

Túto situáciu, pokiaľ ide o daň z pridanej hodnoty, analyzujeme. Skutočne sú v tom vážené problémy, ale sú predovšetkým z tohoto dôvodu. Najväčší výber dane z pridanej hodnoty je z dovozu. Keby sme mali takú situáciu ako má český rozpočet alebo iné krajiny, kde obchodná bilancia je mínusová, kde dovoz je vyšší ako vývoz, v tom prípade by aj rozpočet Slovenskej republiky mal podstatne väčší príjem z dane z pridanej hodnoty, ako má v súčasných podmienkach.

Pokiaľ sa týka koncepcie kapitálového trhu, na základe určitých článkov som mal pred mesiacom všeobecnú poradu v kapitálovom trhu a mal som na ňu pozvaných všetkých antagonistov a protagonistov tohoto sporu. Dnes som dostal na stôl výsledok práce poradenskej firmy Erst Jang, ktorá pomáhala ministerstvu financií pri tvorbe kapitálového trhu ako poradca, a pri svojej ceste vo Washingtone som požiadal Medzinárodný menový fond, aby vyslal špeciálnu skupinu, ktorá nám dá návrhy ako dobudovať kapitálový trh. Som o tom presvedčený, že okrem malých úprav nebudeme mať žiadne problémy s koncepciou dobudovania kapitálového trhu. Pravdepodobne všetko, čo bolo urobené na základe poradenských záležitostí medzinárodných finančných inštitúcií pri tvorbe zákonov, ktoré sa dotýkajú kapitálového trhu, je dobré, a predpokladám, že nebude nutná žiadna zmena v tých podmienkach, v ktorých sa nachádzame. Jediné čo odstránime, je konkurencia, ktorá sa momentálne vytvorila medzi tromi subjektami. Táto konkurencia bude musieť byť odstránená a musí to byť riešené tak, ako je to v bežných ekonomikách.

Pán Dzurinda hovoril o tom, že Národná banka nevydala oznámenie. Poprosím pána guvernéra, pretože podľa zákona o Národnej banke nie som ani podriadený ani nadriadený pánu guvernérovi, takže požiadam pán guvernéra, prednesiem žiadosť Národnej rady, aby Národná banka vydala zásadný dokument o platobnej bilancii, aby sme na základe toho mohli všetci vidieť, aká je platobná bilancia Slovenskej republiky.

K ministerstvu zdravotníctva, k nákladom 6,5 miliárd korún, som odpovedal. Predpokladám, že táto odpoveď bude dostačujúca, a takisto dlh ministerstva zdravotníctva, ktorý je spočítaný, bude môcť byť oznámený rozpočtovému výboru Národnej rady, predpokladám, už v priebehu tohoto mesiaca.

Pokiaľ sa týka pani Rothmayerovej, to bola posledná otázka. Celkom jednoznačne som povedal, že každý návrh alebo odporúčanie Národnej rady podľa platných zákonných opatrení si musí osvojiť vláda a svojím uznesením uložiť ministrom, aby to splnili. Národná rada sa neuzniesla na uznesení, ale odporučila, aby bol ponechaný prebytok hospodárenia obidvoch týchto organizácií pre ich vlastné použitie. Vláda sa s tým nestotožnila. Keďže vláda sa s tým nestotožnila, obidve organizácie musia vrátiť do rozpočtu najprv tento prebytok a potom im môžem poukázať ďalšie prostriedky. Zatiaľ rozdiel medzi tým, čo v druhom polroku majú dostať a čo majú vrátiť, u niektorej organizácie by mohol znamenať, že v podstate by musela vrátiť viac ako má nárok v druhom polroku tohoto roku.

Myslím, že som vyčerpal všetky otázky, ktoré boli dané. Keby ešte niektoré boli, som ochotný odpovedať. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán minister, už nie, lebo by ste otvorili rozpravu. S faktickou poznámkou sa hlási pán poslanec Harna.

Poslanec Š. Harna:

Považujem za dôležité zareagovať preto, lebo som k tomuto bodu navrhol uznesenie a je to potrebné vysvetliť. Asi sme si nerozumeli, pán minister. Nekritizoval som to, že ministerstvo financií neposkytlo obciam dotáciu. Kritizoval

som to, že dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti, ktoré zo 70 % patria obciam, boli poskytnuté už z inkasovanej čiastky len vo výške 54 %, teda nie 70 %. Štátny rozpočet si ponechal 16 % na financovanie svojich potrieb, a to je, podľa mňa, protizákonné.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán minister, ešte keby ste boli taký láskavý, lebo ste sa nevyjadrili k eventuálnemu rozpočtovému provizóriu, chcem sa vás opýtať, či vláda chystá rozpočtové provizórium alebo nie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán minister, ak budete odpovedať, otvoríte rozpravu. Ale ak chcete, a páni poslanci to považujú za potrebné, prosím.

Minister financií SR J. Tóth:

Otvorím rozpravu, pretože som dlžný Národnej rade okrem odpovede pána Dzurindu ešte niečo.

Uvažovali sme o prenesení rozpočtového roku od 1.4. do 31. 3. z dôvodov, že sme si mysleli, ako u hospodárskych organizácii, že by táto otázka bola lepšia a nebolo by nutné - poviem to otvorene - cez vianočné sviatky robiť všetky uzávierky a vždy ľudí traumovať vtedy, keď to majú v pokoji

riešiť. Na ministerstve financií medzi odbornými pracovníkmi nie je v tom jednota, či to urobiť v prvom štvrťroku tohoto roku, čiže uzavrieť tento rok 31. 12., potom urobiť rozpočet na tri mesiace, ktorý by sa musel v Národnej rade takisto schváliť, teda schváliť jeho začiatok aj koniec, a od 1. 4. 1994 do 31. 3. 1995 urobiť rozpočtový rok. Je veľa názorov pre aj proti. A je aj druhá možnosť - rok 1994 urobiť ešte normálnym spôsobom a v prvom štvrťroku 1995 toto opatrenie vykonať. Teda, pán Dzurinda, nemôžem vám z tohoto dôvodu presne povedať, pretože je to otázka skutočne diskutovaná a vyžaduje okrem legislatívnych zmien veľa technických a organizačných opatrení.

Tých 16 %, pán Harna, pozriem sa na to. Nemám námietky, aby sme to obciam poskytli, ale viete, kým rozpočet obcí je plusový o 2,7 miliardy korún, rozpočet republiky je mínusový o 14 miliárd korún. A ešte, pán Dzurinda, ak dovolíte, vláda urobila opatrenia na to, a rozpočtový výbor Národnej rady to dostal, aby príjem do rozpočtu bol väčší a plynulejší. A daňové úrady pristúpili aj k tomu, čo je veľmi nemilé a nie celkom dobre prijateľné - k exekúciám, snažia sa robiť exekúcie. Majú veľké problémy s bankovými účtami, s ich vyhľadávaním a so všetkým, čo s týmito exekúciami súvisí. Vo výbore Národnej rady som o tom presne hovoril, nechcem o tom hovoriť teraz. Urobili sme opatrenia pri dovoze liehu, cigariet, elektroniky, robili sme na hraniciach sprísnené kontroly. Minulý týždeň ste schválili zákon, v ktorom sme zabezpečili, aby nebol predaj týchto tovarov na trhoviskách. Sprísňujeme zákonné opatrenia, ale, žiaľbohu, nedá sa to urobiť bez príslušných zákonných opatrení. Snažíme sa to urobiť tak, ale môžem vám povedať, že výber daní sa sprísňuje a je zlepšený. Nie je taký, ako bol v prvom štvrťroku. Vážená Národná rada, stále vám pripomínam, že zmenu daňovej sústavy nezvládol vo svete žiaden štát skôr ako za dva roky. Niektorým to trvalo tri roky, niektorí to robia tak, že zavádzajú len jeden druh daní, my sme urobili komplexnú zmenu

celej daňovej sústavy, s novými ľuďmi, ktorí s daňami nemali dostatočné zábery.

Vláda Slovenskej republiky mala urobiť jednu vec, ktorú vytýkal pán spravodajca, a to oboznámiť Národnú radu s prehlásením vlády Slovenskej republiky, ktoré uzavreli s Medzinárodným menovým fondom. Ak dovolíte, prečítam vám komplexne celú dohodu alebo celé prehlásenie vlády Slovenskej republiky, ktorú vláda Slovenskej republiky uzavrela. Bolo to uložené, dovoľte, aby som to splnil, aby pán spravodajca nemohol povedať, že vláda ignoruje uznesenie Národnej rady. Inak som v plnom znení toto uznesenie prečítal rozpočtovému výboru Národnej rady.

1. Naša hospodárska politika pre zvyšok roku 1993 bude smerovať k zmierneniu fiškálnej a vonkajšej nerovnováhy prostredníctvom navedenia na cestu neinflačného rastu. Dôležitou súčasťou nášho programu bude dosiahnutie fiškálneho deficitu za rok 1993, ktorý sa bude vyhýbať nadmernému vytláčaniu nevládnych aktivít. Toto umožní súčasne monetárnej politike začať pokrývať opodstatnené nevládne úverové potreby najmä v súkromnom sektore. Pokračujúce obmedzovanie mzdového rastu by malo zaistiť prínosy v konkurenčnej schopnosti a pomôcť zabraňovať ďalšiemu rastu nezamestnanosti. Hospodárska politika pre rok 1994 sa zameria na ďalšiu redukciu inflačných tlakov, posilňovanie našej externej pozície a ustavičné napredovanie štrukturálnych opatrení.

2. Kľúčom k dosiahnutiu týchto cieľov bude konsolidácia fiškálneho prispôsobenia začatého v roku 1993. To bude založené na celoročnom efekte opatrení, ktoré budú zavedené v druhej polovici roku, a taktiež na prídavných opatreniach, ktoré budú prijaté pri schvaľovaní rozpočtu na rok 1994, ak to bude potrebné. Ustanovíme pevnú základňu pre udržateľný rast a stabilizačné opatrenia budú sprevádzané urýchleným tempom štrukturálnych reforiem najmä v oblasti reštruktura-

lizácie a privatizácie štátnych podnikov, stimulačného a regulačného rámca pre súkromné aktivity a bankového systému.

3. Vláda zamýšľa podstatne postúpiť dopredu so svojím programom privatizácie a potrebnými úpravami legislatívneho rámca pre uľahčenie rastu a posilnenie finančnej disciplíny. Program bude počítať so základnou mierou inflácie približne 1 % mesačného zvýšku roku. Reálny HDP je projektovaný na pokles o 6-7 % na prvé tri štvrťroky 1993 ako dôsledok nevyhnutného krátenia domáceho dopytu, porúch v ponuke v dôsledku rozpadu federácie a pokračujúcej reštrukturalizácie priemyselného sektoru. Napriek tomu, že očakávame obrat v tomto trende v poslednom štvrťroku, v dôsledku zavedených opatrení v hospodárskej politike a v zahraničnej oblasti pokles reálneho hrubého domáceho produktu pravdepodobne dosiahne 8 % celoročných ukazovateľov.

4. Fiškálna politika. Schválený štátny rozpočet na rok 1993, ktorý mieri na veľmi malý fiškálny deficit, zahŕňa širokú reformu daňového systému, ako aj odvážne opatrenia v oblasti výdavkov. Od 1. januára sa zaviedla DPH a bol celkom prepracovaný systém priamych daní, včítane daní fyzických osôb a právnických osôb a príspevkov na sociálne zabezpečenie. Rozpočet taktiež obsahoval prakticky plošné opatrenia na zvládnutie výdavkov, vrátane lepšieho cielenia sociálnych dávok. Jednako, fiškálny deficit rovný 4 % ročného hrubého domáceho produktu, ktorý sa objavil za január až máj, je zdrojom značného znepokojenia. Toto bolo spôsobené v podstate veľkým výpadkom príjmov, najmä v dôsledku nepriamych daní, daní zo zisku a príspevkov na sociálne zabezpečenie, odrážajúc administratívne ťažkosti s novými daňami, slabšiu ekonomickú aktivitu ako sa očakávalo a problémy platovej neschopnosti. Naproti tomu celkové výdavky boli zvládnuté v rámci prísnych rozpočtových limitov a nedaňové príjmy vo forme poplatkov a dávok za služby sa podstatne zvýšili.

5. Zamýšľame ohraničiť rozpočtový deficit na rok 1993 na 16 miliárd korún v zhode s naším cieľom, oslabiť inflačné tlaky a uvoľniť zdroje pre ostatné časti národného hospodárstva. Zameriame sa taktiež na obmedzenie financovania deficitu rozpočtu z bankového systému do výšky 15 miliárd korún. Po úprave pri zvážení 2 miliárd korún plánovaného financovania zo Svetovej banky a z G 24 to reprezentuje 13 miliárd Sk z domácich bánk, ekvivalentných 4 % hrubého domáceho produktu. Akokoľvek, pri zvážení neistôt týkajúcich sa fiškálneho výsledku náš monetárny program pre rok 1993 bude obozretne predpokladať o niečo vyšší možný zdroj pomoci z bankového financovania. Presnejšie zamýšľame limitovať vládne pôžičky z bankového systému za obdobie január - jún na hodnotu 15,2 miliardy korún a za obdobie január - september na 18 miliárd korún. Dosiahnutie našich fiškálnych cieľov bude vyžadovať silné opatrenia tak na strane príjmov, ako aj na strane výdavkov nad rámec tých, ktoré boli zapracované v schválenom rozpočte. Tieto sú popísané v nasledujúcom odseku. Z hľadiska neistôt, ktoré sprevádzajú fiškálny výhľad, identifikovali sme dodatočný rad eventuálnych opatrení, ktoré budú zavedené v prípade potreby zabezpečenia dodržania cieľov fiškálneho deficitu a limitov bankového úveru.

6. Naše doterajšie skúsenosti z tohoto roku ukazujú na naliehavú potrebu zlepšiť výber daní prostredníctvom posilňovania daňovej správy, cestou zlepšenia právnych rámcov, ako aj prísnejším uplatnením existujúcich regulácií. Podľa toho novela zákona o DPH s predpokladaným dňom vstupu do platnosti 1. augusta 1993 dovolí refundácie len v prípade zaplatenia ostatných daní, podstatne zvýši pokuty za neplatenie daní a bude vyžadovať zavedenie registračných pokladní u všetkých firiem tak, aby boli v nich zachytené všetky predaje, zatiaľ čo vládne uznesenie umožní konfiškáciu nehnuteľného a hnuteľného majetku z dôvodov neplatenia daní, dokonca aj pre členov predstavenstva spoločností s ručením obmedzeným. Okrem toho ku koncu októbra očakávame schválenie

noviel príslušných zákonov, ktoré umožnia daňovým úradom získavať informácie o bankových účtoch. Efektívnosť daňovej správy bude ďalej zvýšená novým zákonom o správe daní, ktorý ste minule schválili, ktorý bude predložený na diskusiu parlamentu pred koncom septembra, s plánovanou účinnosťou od 1. 1. 1994. Dodatočne k uvedeným opatreniam, zameraným na zlepšenie efektívnosti výberu daní zvýšime mieru DHP z 5 a 23 % na 6 a 25 % a mieru spotrebnej dane v priemere o 10 %. Tieto opatrenia, ktoré by mali byť zavedené k 1. 7., ešte pred prerokovaním programu STP v Rade výkonných riaditeľov, by mali priniesť 3,2 miliardy v neskoršej polovici roka. Ďalej zvýšime súčasnú daň z nehnuteľností o 25 %.

V oblasti výdavkov

a/ ďalším znížením dotácií sa očakáva prínos v šetrení výdavkov o 1,1 miliardy korún, znížením investičných výdavkov a transferov sa očakáva prínos 0,85 mld korún,

b/ sprísnením požiadaviek na priznanie podpory v nezamestnanosti 0,9 miliárd korún, zavedením dôchodkových opatrení sa očakáva príspevok 0,7 miliardy korún a presnejším cielením vyplácania detských príspevkov 0,8 miliárd korún.

Keďže tieto zákony neprešli Národnou radou, očakávaný výsledok týchto krokov nebude taký ako je uvedený. Transferom niektorých nákladov z predčasného odchodu do dôchodku sa očakáva 0,4 miliardy korún. Z horeuvedených opatrení budú zavedené a/ a b/ k 1. 7., ostatné v druhom polroku tohoto roku.

7. Externá politika - 8. februára po ukončení menovej únie s Českou republikou a zavedení vlastnej meny externá pozícia Slovenska bola pod veľkým tlakom, odrážajúc čiastočné špekulácie proti novej mene. Odvtedy rozvážna monetárna politika uplatňovaná spoločne s dočasnými obmedzeniami im-

portných platieb viedla ku skromnému oživeniu čistých zahraničných rezerv a k stabilizácii devízového trhu. Pri očakávaní zraniteľnosti externej pozície, do doby, keď začnú efektívne pracovať opatrenia hospodárskej politiky a sledujúc konzultácie s GATT plánujeme zaviesť tohto roku dovoznú prirážku na importy spotrebných tovarov. V súlade s očakávaným posilnením našej externej pozície zamýšľame ku koncu roku 1993 túto prirážku redukovať. Zisky z toho budú použité na kapitalizácie agentúry pre úvery, pre exportné úvery.

8. V oblasti výmenného kurzu slovenskej koruny bude vláda sledovať pružnú politiku sprevádzanú dôležitými trhovými ukazovateľmi. Počas realizácie programu vláda nezamýšľa zaviesť alebo zintenzívniť žiadne devízové reštrikcie, zosilniť alebo modifikovať akékoľvek mnohostranné menové praktiky, uzatvoriť akékoľvek bilaterálne platobné dohody, ktoré nie sú v súlade s článkom 8 Dohody o Medzinárodnom menovom fonde, uvaliť akékoľvek nové importné reštrikcie z dôvodov platobnej bilancie.

9. Tento program cieli pri obmedzení redukcie pozície bankového systému v čistých zahraničných aktívach do výšky 50 miliónov US dolárov počas roku 1993. V súlade s týmto cieľom je obnovenie hrubých rezerv Národnej banky do výšky presahujúcej 300 mld US dolárov, čo predstavuje takmer dvojnásobok májovej úrovne. V zmysle toho čisté zahraničné rezervy bankového sektoru by mali dosiahnuť koncom júna úroveň 157 miliónov US dolárov, 183 miliónov US dolárov v septembri a 216 miliónov US dolárov do konca roka 1993. S prihliadnutím na zavedenie rozvážnej dlhovej správy zamýšľame limitovať výplaty, nezvýhodnenie stredne a dlhodobého externého dlhu uzatvoreného alebo garantovaného vládou do výšky 300 miliónov US dolárov. Okrem toho krátkodobý dlh uzatvorený pre garant alebo garantovaný vládou sa nezvýši nad hodnotu 100 miliónov US dolárov.

10. Monetárna politika. Vládny program predvída 19-percentné zvýšenie peňažnej ponuky vyjadrenej termínom širokých peňazí počas roku 1993, s očakávaným miernym poklesom čistých zahraničných aktív bankového systému. To zahŕňa 20-percentné zvýšenie čistých domácich aktív v priebehu roka. Po poskytnutí bankového úveru vláda v zmysle horeuvedeného nárast úverov podnikom a domácnostiam očakáva vo výške 13,5 % počas roku 1993. Expanzita takéhoto úveru bude vyššia do takého rozsahu, do akého bude vládne čerpanie nižšie, ako je očakávané. Keďže veľkosť takéhoto úveru stagnuje od konca roku 1992, v skutočnosti celý predpokladaný nárast sa uskutoční v druhej polovici roku 1993. Podľa toho zamýšľame limitovať čisté domáce aktíva bankového sektoru na 233 miliárd korún ku koncu júna, na 245 miliárd korún do konca septembra a na 264 miliárd korún ku koncu decembra 1993. Tieto ukazovatele sa budú pevne udržiavať sledovaním vhodnej refinančnej politiky zo strany Národnej banky Slovenska.

11. V procese racionalizácie riadenia monetárnej politiky a alokácie úverových zdrojov Národná banka prispôsobí diskontnú sadzbu v zhode s refinančnou aukčnou sadzbou tak, aby sa zabezpečilo, že úver poskytnutý Národnou bankou bude za trhových relácií.

12. Program vlády špecifikuje štvrťročné ciele pre nominálne priemerné mzdy v štátnom podnikovom sektore, oproti ktorým sa bude odhadovať mzdový vývoj. Zamýšľame uplatniť nápravné opatrenia - ak to bude potrebné - tak, aby vývoj miezd nepodlomil vonkajšiu konkurencieschopnosť alebo dosiahnutie inflačného cieľa. Priemerné mzdy vo vládnej sfére nebudú z dôvodu napätej rozpočtovej situácie počas roku upravované tak, aby sa udržal zoširoka nezmenený rozpočtový balík.

13. Štrukturálne reformy. Malá privatizácia bola prakticky ukončená a výsledky v podobe prosperujúcich služieb

a obchodného sektoru sú už očividné. Prvá vlna strednej a veľkej privatizácie, ktorá zahŕňa okolo 900 jednotiek s účtovnou hodnotou 150 miliárd Sk, bola takmer ukončená pri súčasnej distribúcii akcií novým vlastníkom a prvým valným zhromaždením akcionárov, ktoré sa uskutočnili. Druhá vlna privatizácie zahrňujúca okolo 650 stredných a veľkých podnikov s účtovnou hodnotou 210 miliárd Sk sa začala. Na rozdiel od prvej vlny väčší dôraz sa položí na štandardné metódy, ako sú verejné súťaže, dražby a priame predaje a prilákanie zahraničných investorov. Novely privatizačného zákona, ktoré sa majú schváliť, zvýšia úlohu ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku a obmedzia význam privatizačných projektov pripravených podnikmi a schválených zakladateľskými ministerstvami. Tým sa očakáva zvýšenie transparentnosti a súťaživosti v privatizačnom procese a popri tom zníženie počtu priamych predajov súčasného manažmentu podnikov, čo často znižuje dôveru verejnosti.

14. Vláda iniciuje projekt zápočtu medzipodnikových pohľadávok k 1. júlu 1993. Okrem zlepšenia platobného mechanizmu táto schéma pomôže identifikovať podniky s prvotnou platobnou neschopnosťou a takto podporí novelizovaný zákon o konkurze, ktorý vstúpil do platnosti 1. júna 1993. Podľa tohto zákona bude kontrola firmy odovzdaná rade veriteľov vytvorenej súdnym rozhodnutím, ktorá bude mať 3 mesiace na vypracovanie plánu obnovy podniku. Celý prípad bude postúpený súdu na rozhodnutie o likvidácii, len ak nebude urobený žiadny pokrok v danom období. Predpokladáme, že náklady nedobytných pohľadávok budú kryté samotnými veriteľmi a vládou cez emisiu dlhopisov pomocou štátneho rozpočtu alebo Fondu národného majetku. Preto bude vytvorená rezerva v štátnom rozpočte na budúci rok. Taktiež uvažujeme hľadať zahraničnú pomoc pre podporu tejto operácie.

15. So zreteľom na zlepšenie trhového rámca bude novelizovaný zákon o hospodárskej súťaži, prijme sa zákon k re-

gulácii prirodzených monopolov a koncom roku 1993 bude zavedený zákon zrušujúci štátny monopol na tabak, soľ a lieh a následne bude zavedená regulácia týchto produktov. Vláda taktiež bude podporovať rozvoj súkromného podnikania, súkromného sektoru cestou prijatia jednoduchšieho a čistejšieho právneho regulačného rámca, zvlášť pre registračné procedúry nových spoločností, licenčných a s nimi spojených poplatkov, majetkových práv k pozemkom a k nehnuteľnostiam, registračných a prevodových procedúr.

16. Slovenské úrady budú dôkladne monitorovať súlad s ekonomickým programom s cieľom skorého prijatia nápravných akcií, ak by došlo ku sklzu. V tejto súvislosti vláda ďalej zlepší štatistickú základňu a rozvinie spoľahlivý a vhodný systém makroekonomických ukazovateľov, vrátane tých, ktoré sú uvedené v tomto dokumente. Stand by dohoda - je úmyslom vlády dosiahnuť zhodu s fondom v oblasti ekonomického programu v čo najkratšej dobe a nie neskôr ako koncom roku 1993 tak, aby mohlo v rámci vyšších tranží dôjsť k podpore programu už na báze regulárnej stand by dohody.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

toto je dokument, ktorý vláda podpísala s Medzinárodným menovým fondom ako svoje prehlásenie.

Ešte by som chcel dodať niekoľko slov k ďalšiemu postupu dohôd s medzinárodnými finančnými inštitúciami. Na Slovensku je misia Svetovej banky, ktorá tu prichádza dnes na posledné rokovanie. So Svetovou bankou bude musieť vláda podpísať obdobný dokument, ktorý sa však nebude týkať fiškálnej politiky, ale zásad úverovania najmä infraštruktúry, rozvoja infraštruktúry, rozvoja bankovej sústavy a iných opatrení. Na základe tejto dohody, pokiaľ by ju vláda schválila do konca tohoto mesiaca, Svetová banka poskytne Sloven-

skej republike 125 až 150 miliónov dolárov ako SAL pôžičku, t. j. pôžičku na reštrukturalizáciu hospodárstva. Táto dohoda by mala byť prerokovaná posledný týždeň novembra vo Svetovej banke a prvá tranža by mala byť poskytnutá v prvom týždni júla.

Na základe predošlých dohovorov vláda Slovenskej republiky získava od japonskej Jeximbanky zhruba 33 miliónov dolárov na podporu malého a stredného podnikania. Táto čiastka bude uložená v bankovej sfére a na základe osobitných dohôd so Zväzom malých a stredných podnikateľov a bankových inštitúcií bude vytvorený zhruba taký istý systém jeho čerpania, ako je čerpanie z Bushovho fondu, ktorý pracuje v Slovenskej republike. Japonské finančné inštitúcie na základe dohody so Svetovou bankou sú ochotné dofinancovať dostatočné ďalšie rezervy pre rozvoj podnikania v januári alebo februári v takej istej hodnote ako poskytne Slovenskej republike Svetová banka.

Dohody, ktoré zabezpečia ďalší rozvoj infraštruktúry, najmä telekomunikácií, v nižšej úrovni ako bolo doteraz dohodnuté, úpravu alebo celú rekonštrukciu železničnej dopravnej siete a jej napojenie na európsku úroveň, sú schopné zabezpečiť svetové finančné inštitúcie po predložení projektu od budúceho roku, a od budúceho roku sú takisto schopné uvoľňovať prostriedky na rozvoj sústavy ciest alebo budovanie autostrád. Okrem toho sú ochotné v budúcom roku poskytnúť zhruba 100 miliónov dolárov na podporu malého a stredného podnikania na tej istej báze a podľa tých istých kritérií, o ktorých sme dnes hovorili.

V priebehu tohoto roku máme uzavreté štyri zmluvy s Európskou investičnou bankou, ktoré majú poskytnúť Slovensku pôžičku v celkovej hodnote 135 miliónov ECU. Tieto pôžičky, pokiaľ predložíme posledné legislatívne opatrenia, sa týkajú zhruba 50 miliónov na podporu malého a stredného

podnikania, 10 miliónov ECU na dopravné siete alebo na dopravné cesty a ostatné sú na telekomunikácie, a štvrtá oblasť mi momentálne vypadla z pamäti. Ale táto čiastka bude takisto poskytnutá v priebehu budúceho mesiaca.

Svetová banka okrem toho je ochotná podporiť projekt, ktorý sa týka financovania a budovania Národnej poisťovne. Takéto pôžičky a takéto pomoci poskytla už v iných krajinách transformujúcej sa ekonomiky. Z toho dôvodu si myslím, že dohoda s Medzinárodným menovým fondom otvorila Slovensku možnosť získať finančné zdroje na reštrukturalizáciu svojho hospodárstva - nie na prejedenie, ale na reštrukturalizáciu svojho hospodárstva.

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu ministrovi. Pán poslanec Čarnogurský sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

chcel by som upozorniť na fakt, že minister financií Slovenskej republiky 6. októbra nevie, či zostaví rozpočet od 1. januára alebo od 1. apríla. Nič viac k tomu nemám.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán minister sa hlási s odpoveďou.

Minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán Čarnogurský, pravdepodobne zle interpretujete moje slová. Ministerstvo financií Slovenskej republiky pripravuje rozpočet na rok 1994, ale nevie, či tento rozpočet bude v takomto ponímaní, ale pripravený bude na rok 1994 a záleží od konsenzu mnohých, či bude prijatý ako ročný alebo štvrťročný. Ministerstvo financií pripravuje len variant ročného rozpočtu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem za vysvetlenie. Pán poslanec Dzurinda sa ešte hlási.

Poslanec M. Dzurinda:

Dámy a páni,

chcem sa zdôveriť s určitými obavami, ktoré vo mne vyvolalo počúvanie memoranda alebo záväzkov voči voči Medzinárodnému menovému fondu. Tieto obavy mám preto, že sme sa zaviazali splniť ukazovateľa, z ktorých viaceré neplníme - a veľmi významne. Priemerná medzimesačná miera inflácie je vyššia ako 1 %. V správe už pán Zselenák citoval, že prognózujeme, že môže byť schodok v rozpočte až 30,5 miliardy. V tej správe sa to píše. Ale najviac ma zarazil fakt, že sme sa, pán minister, ak som dobre počúval, zaviazali, že hrubý domáci produkt bude klesať len v troch kvartáloch tohoto roku a vo štvrtom dôjde k zmene, k obratu vo vývoji tohoto trendu. Ale minulý mesiac ste vydali jeden zaujímavý materiál, volá sa "Zámery rozpočtovej politiky na rok 1994", kde som sa dočítal, že hrubý domáci produkt bude klesať kontínuálne 4 - 5 % v celom tomto roku, ba aj v celom nasledujúcom roku. Tieto rozpory ma znepokojujú.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Mám jednu prosbu a jeden návrh. Tá prosba sa týka pána ministra financií, aby odpovedal na diskusiu o kategorizácii liekov, pretože pán minister zdravotníctva nepriamo vyzval vás, keď povedal, že vám bol predložený návrh, myslím ministerstvu financií alebo vláde o cenách liekov, včítane cien, ktoré budú platiť pre lekárne. Neviem, či to mali byť ceny maximálne, zrejme áno, v zmysle zákona o cenách. A bolo povedané, že ministerstvo zdravotníctva za to nemôže, že to môže podľa zákona robiť len ministerstvo financií. Čiže otázka by mala byť takáto: Budete upravovať ceny liekov nejakým maximálnym spôsobom, alebo budú určené proste trhovo tak, ako - zdá sa - je to v tomto momente? Aby sme toto mali celkom jasné.

A potom si dovolím, vzhľadom na to, čo som počul o školstve a spomínanom uznesení Národnej rady, navrhnúť predsa len uznesenie. Pán minister, dvakrát som vám uveril, ešte raz vám uverím, som dobrá duša. Hovorili ste, že do 15. 10. bude vláda vedieť zo strany jedného a druhého rezortu, aké potreby sú do konca roku. Takže navrhujem, aby sme prijali takéto uznesenie:

"Národná rada Slovenskej republiky žiada vládu, aby písomne informovala o plnení uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 244, tej časti, ktorá sa týka rozpočtového zabezpečenia školstva a zdravotníctva s termínom na októbrovej schôdzi."

Myslím, že už to ďalej odkladať nemožno. Môže to byť krátka správa, len skutočne si myslím, že ľudia môžu uveriť

tomu, že je záujem riešiť problémy, ak budú poznať presné čísla. Ak niet z čoho, tiež to treba povedať.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán minister, vidíte, vystríhal som vás, aby ste neotvárali rozpravu, ale máte šťastie, že sme také dobré duše.

Pán poslanec Harna.

Poslanec Š. Harna:

Chcel by som upozorniť Národnú radu na skutočnosť, ktorá súvisí práve s predkladaním návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 1994. Totiž táto skutočnosť nie je v kompetencii vlády, ale je v kompetencii Národnej rady. Podľa § 7 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách je v kompetencii Národnej rady uložiť vláde, kedy má predložiť štátny rozpočet na prerokovanie a schválenie. Vychádzajúc z tejto skutočnosti národohospodársky a rozpočtový výbor v návrhu na uznesenie navrhuje úlohu pre vládu, aby pripravila návrh štátneho rozpočtu na 1994 rok a predložila ho na prerokovanie na novembrovú schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Do rozpravy sa už nehlási nikto, preto rozpravu uzatváram. Pýtam sa spoločného spravodajcu pána Zselenáka, či sa chce vyjadriť.

Poslanec J. Zselenák:

Mám iba veľmi krátke pripomienky a vysvetlenia. Tú záležitosť týkajúcu sa poskytnutia dotácie pre obce na plnenie samosprávnych funkcií obcí považujem za vysvetlenú stanoviskom pána ministra. Skutočnosť je taká, že 50 % dostali v prvom polroku, pokiaľ je informácia pravdivá, nemám dôvod o nej pochybovať, že aj na druhý polrok bola záležitosť vysporiadaná. Považujem to za veľmi dobré. Chcem poukázať na to, že návrh pána poslanca Harnu sa týkal iných finančných prostriedkov - podielových daní, a to výnosu daní fyzických osôb z nezávislej činnosti, z ktorej 70 % prislúcha obciam. Z predloženej správy vyplýva, alebo je to zdokumentované, že časť týchto peňazí sa ešte nedostala do rozpočtu obcí, a preto zrejme pán poslanec reagoval na túto skutočnosť návrhom tak, ako reagoval. To len na vysvetlenie.

K informácii o rokovaniach s Medzinárodným menovým fondom. Pán minister má plnú pravdu, národohospodárskemu a rozpočtovému výboru poskytol relatívne obšírnu vecnú informáciu o tejto záležitosti, ale ako spoločný spravodajca mám povinnosť a nemôžem obchádzať skutočnosť, že iné výbory Národnej rady Slovenskej republiky túto informáciu nedostali. Uznesenie Národnej rady bolo orientované smerom k celej Národnej rade a zahraničný výbor túto skutočnosť uviedol do svojho uznesenia. Nemám inú možnosť, než na nesplnenie tejto úlohy upozorniť. Preto som rád, že táto informácia odznela a táto záležitosť bolo vysporiadaná.

Pokiaľ by bol akceptovaný návrh pána poslanca Ftáčnika, v podstate by sme zmysluplne naplnili aj to druhé, zatiaľ nesplnené uznesenie Národnej rady. A všimol som si, že aj pán minister kýval, keď to pán poslanec navrhoval, takže môžeme o tejto veci hlasovať a zahrnúť do uznesenia. Teda suma sumárum nám neostáva nič iné než hlasovať o návrhu pána poslanca Harnu, ktorý má trošku inú dikciu ako predloha

uznesenia, pretože tam vyslovene navrhuje dikciu "ukladá", a hlasovať o návrh pán poslanca Ftáčnika, ktorým môžeme rozšíriť bod B o ďalší bod.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže skončilo vaše záverečné slovo.

Poslanec J. Zselenák:

Áno, pán predseda, ale s tým, že chcem navrhnúť, aby sme hlasovali o časti A a o časti B oddelene tak, aby sme sa vyhli problémom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Pristúpime k hlasovaniu o návrhu uznesenia, ktorý máte predložený. Prosím pána Zselenáka.

Poslanec J. Zselenák:

Odporúčam najprv vybaviť pripomienky k časti B.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže budeme najskôr uvádzať a hlasovať o doplňovacích návrhoch.

Poslanec J. Zselenák:

Podľa toho, čo pán poslanec Harna navrhol, navrhuje rozšíriť nie časť B, ale rozšíriť bod C, v ktorom by bolo, že Národná rada Slovenskej republiky ukladá vláde, aby zabezpečila pravidelné mesačné prideľovanie finančných prostriedkov mestám a obciam, z výnosov dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti v rozsahu 70 % tak, ako to určuje

§ 3 ods. 1 zákona číslo 14/1993 Z. z. o štátnom rozpočte. Je to záležitosť, ktorá vyplýva zo zákona, preto navrhujem podporiť túto myšlienku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán spravodajca, teda do nášho uznesenia, ktoré máme pred sebou a ktoré má len body A a B, navrhujete ešte zaradiť bod C.

Poslanec J. Zselenák:

Áno, bod C, kde bude "ukladá vláde".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 101 poslancov.

Kto je za doplnenie tohto uznesenia, ako to predniesol pán spoločný spravodajca? Pán spoločný spravodajca navrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 98 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Konštatujem, že naše uznesenie doplníme bodom C tak, ako ho predniesol pán spoločný spravodajca.

Poslanec J. Zselenák:

Ďalej navrhujem návrh pána poslanca Ftáčnika zaradiť do bodu B, rozšíriť tento bod o tretí odsek nasledovného znenia: "Národná rada Slovenskej republiky žiada" - a potom pod ďalším odsekom bude "vládu Slovenskej republiky, aby písomne

informovala o plnení uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 244, tej časti, ktorá sa týka rozpočtového zabezpečenia školstva a zdravotníctva". Termín na októbrovej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Budeme hlasovať o doplnení bodu B podľa návrhu pána Ftáčnika. Spravodajca navrhuje hlasovať za. Kto je za?
Za prijatie hlasovalo...
Musíme zopakovať celé hlasovanie.
Budeme sa znovu prezentovať.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za doplnenie bodu B podľa návrhu pána Ftáčnika?
Za návrh hlasovalo 99 poslancov.
Kto je proti?
Proti nehlasoval nikto.
Zdržal na niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že aj tento návrh na doplnenie nášho uznesenia sme prijali.

Poslanec J. Zselenák:

Pán predseda, ostáva nám hlasovať o upravenom znení bodu B, potom samostatne o bode A. Bod B navrhujem prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za?

Za návrh hlasovalo 102 poslancov.
Kto je proti?
Proti nehlasoval nikto.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec.

Konštatujem, že aj tento doplnok sme schválili.

Poslanec J. Zselenák:

Zostáva nám hlasovať o bode A. Nechávam hlasovanie na zváženie poslancov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bod A hovorí, že správu o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 a jeho očakávanom plnení do konca roka berie na vedomie.

Prezentujeme sa.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca necháva na nás.
Za návrh hlasovalo 59 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 31 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili aj bod A návrhu uznesenia a tým sme vlastne schválili znenie celého uznesenia aj s doplnkami. /Potlesk./

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi, aby som vám povedal, že pri hlasovaní o predošlom bode došlo k určitej chybe, nie v počítači, ale u nás. Ako viete, pokiaľ nevediem schôdzu Národnej rady, moje miesto je vedľa po ľavej ruke. Počas hlasovania sedel po mojej ľavej ruke pán podpredseda Húska a hlasoval mojím tlačidlom, nie svojím, preto v tomto hlasovaní máte vyhodené že bola prázdna stolička. Chcem vám dať na vedomie, že došlo k takejto technickej chybe zo strany poslanca. Tým prakticky klub HZDS stratil jeden hlas - pána Húsku, ale nič to na hlasovaní nemení. Ďakujem vám pekne.

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa E. Bartošová:

Pán predseda, ak dovolíte, mení to na hlasovaní, pretože ak by sme aj túto tzv. prázdnu stoličku rátali za platný hlas, v zmysle § 24 o rokovacom poriadku je platné uznesenie vtedy, ak je prijaté nadpolovičným súhlasom. Citujem § 24: "Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov." Prítomných poslancov bolo 120, takže na prijatie uznesenia je potrebných 61 poslancov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bolo 119 poslancov. Pán poslanec Sečánsky sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec M. Sečánsky:

Pani poslankyne, páni poslanci,

naozaj to treba vysvetliť. Celý sumár je v tomto prípa-

de zmätkový. Všimnite si, ak prepočítame hlasy za a odpočítame tú prázdnu stoličku, 59 hlasov bolo za, proti bolo 29 hlasov a zdržalo sa hlasovania 29 poslancov, nie 30. Jeden poslanec nehlasoval. Teda spolu, ak to spočítame, hlasovalo 117 poslancov, z toho bolo 59 za, teda väčšina o jeden hlas. Jeden nehlasoval, jeden hlasoval chybne - to je spolu 119 hlasov - a 31 poslancov bolo neprítomných, čo je spolu 150. Teda podmienka nadpolovičnej väčšiny v tomto prípade je naozaj splnená. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa E. Bartošová:

Dovoľte spochybniť tento výklad pána predsedu ústavnoprávneho výboru, pretože naozaj v zmysle rokovacieho poriadku je potrebná na prijatie uznesenia nadpolovičná väčšina prítomných poslancov. Tu ich bolo 120. I keby sme s dobrou vôľou prázdnu stoličku rátali za poslanca, je to stále len 60 a nie 61. Ja spochybňujem toto uznesenie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Gaulieder, potom pán poslanec Kočtúch. Myslím, že nemá význam sa o tom hádať. Všetci ste videli, že pán poslanec Húska tu sedel vedľa mňa.

Prosím, pán poslanec Gaulieder.

Poslanec F. Gaulieder:

Chcem sa spýtať pani kolegyne Bartošovej, či spochybňuje prítomnosť pána Húsku pri hlasovaní. Pokiaľ áno, môže si zobrať záznam zo stacionárnej kamery.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kočtúch, potom pán poslanec Jakubík.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, vychádzame z fyzického počtu poslancov. Keď si pozriete všetky hlasovania - A, B, C, zistíte počet prítomných poslancov 120, neprítomných 31, ale Národná rada Slovenskej republiky má 150 a nie 151 poslancov. Ide teda o zrejmú chybu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Mám len jednu faktickú poznámku. Domnievam sa, že nikto nespochybňuje prítomnosť pána kolegu Húsku, ale to, že bol prítomný počas hlasovania, neznamená, že akt hlasovania absolvoval. Nie je to nezvyklé, že sa neprezentuje a nehlasuje, takže jeho prítomnosť túto garanciu nedáva.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale je to nadpolovičná väčšina, pán poslanec, a pán poslanec Húska je tu napísaný medzi neprítomnými. Prezentoval sa, ale na mojej stoličke, preto je tam napísaná prázdna stolička, lebo ja som hlasoval na inom tlačidle, teda nemôžem mať dva hlasy.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec V. Bugár:

Pán predseda, máte pravdu, lebo takýchto zmätočných hlasovaní už tu bolo viac. Stačí, keď si spomenieme napríklad na posledné hlasovanie o vrátenom zákone o mene a priezvisku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale vtedy to nespôsobil poslanec.

Poslanec V. Bugár:

Ak to nespôsobil poslanec, potom ako je možné, že poslanci, ktorí hlasovali proti, sú tam uvedení, že hlasovali za?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, bolo to vysvetlené na grémiu, vy ste tam sedeli, tak prečo sa k tomu vraciame? Neviem.

Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážené dámy a páni,

dovolím si vám prečítať kúsok z materiálu, ktorý sme pod tlačou číslo 20 schválili v júli 1992. Ten materiál sa volá "Návrh spôsobu a postupu verejného hlasovania na schôdzach Národnej rady Slovenskej republiky", vtedy ešte Slovenskej národnej rady. Národná rada sa uzniesla, že na schôdzach Slovenskej národnej rady sa verejne hlasuje stlačením hlasovacieho tlačidla, ak Slovenská národná rada nerozhodne inak. Nerozhodla. Teraz to, o čom sa sporíme, je

to, na čo upozornila pani poslankyňa Bartošová. Koľko vlastne bolo prítomných? Ak odrátame pána Húsku z neprítomných, tak neprítomných bolo 30 poslancov, to znamená, že prítomných bolo 120. To je prvá poznámka. Zdá sa, že takto to vykázal počítač, lebo taká je pravda. Zrátajme to, ale nemáme to robiť my. Pán Húska sedel na mieste označenom ako prázdna stolička, teda nemôže byť vykázaný ako neprítomný. To chcem povedať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Musí byť vykázaný ako neprítomný, lebo nesedel na svojej stoličke a nehlasoval.

Poslanec M. Ftáčnik:

Ale počítač ho vykázal ako neprítomného, lebo nesedel na svojej stoličke. Vieme, že bol prítomný, to znamená, že z neprítomných ho treba vyškrtnúť. Neprítomných teda bolo len 30 poslancov, a 150 mínus 30 je 120 prítomných.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Musíme ho teda zaradiť do plusu a dať aj jeho pozitívny hlas, a tým je to vybavené.

Poslanec M. Ftáčnik:

To nie je vybavené, pán predseda, veď držíte výsledky hlasovania v ruke. Znamená to, že 60 poslancov včítane tej prázdnej stoličky hlasovalo za. Tam je 60 mien, prázdnu stoličku vyškrtnime a napíšme meno pána podpredsedu Húsku, pretože takto naozaj hlasoval. Dá sa to ukázať z kamery. Tak to bolo povedané a niet o tom pochybnosti.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže je to zasa 60.

Poslanec M. Ftáčnik:

Áno, samozrejme, je to 60, lenže otázka je, koľko bolo prítomných, vážení kolegovia a kolegyne, pretože zákon hovorí "prítomných poslancov".

A chcem upozorniť na to, že bod 7 materiálu číslo 20 znie takto: hlasy spočítava predsedajúci. Spočítal ich pomocou zariadenia, ktoré má k dispozícii. Ak sú pochybnosti o výsledku hlasovania, požiada komisiu zvolenú podľa ods. 2 - to sú overovatelia, ktorí majú dohliadať na hlasovanie - alebo overovateľov Slovenskej národnej rady, aby spočítali hlasy a zistili výsledky hlasovania. Prosím, urobme to, nech sa komisia, ktorú na to máme určenú, rozoberie v tom ako to bolo.

Chcem povedať ešte jednu vec, a prosím, keby ste jej venovali pozornosť. Netýka sa to len samotného výsledku hlasovania. V bode 6 je toto: na návrh poslanca sa o jednotlivých častiach návrhu môže hlasovať oddelene. To sme urobili. Bolo to chvíľu spochybňované, ale potom pán predseda povedal A, B, C.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Som presvedčený, že mám pravdu a vysvetlím vám prečo.

Poslanec M. Ftáčnik:

Nie, ale pokračujem, čo je tu napísané. Ak sa pri oddelenom hlasovaní schvália všetky časti návrhu, je potrebné hlasovať o nich a o prerokúvanom návrhu ešte ako o celku. To

sme neurobili. Povedali sme si, že netreba, ale to, na čom sme sa uzniesli v júli 1992, hovorí, že sme zanedbali svoju ďalšiu povinnosť. Prosím teda, keby poverená komisia do zajtra preverila výsledky hlasovania podľa počítača a podala zajtra návrh, ktorý je v súlade s naším vlastným uznesením z júla 1992, ako máme postupovať pri hlasovaní. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, vrátim sa k jednotlivým bodom. Hlasovali sme podľa návrhu pána Kňažka - A, B, C. Tento návrh pána Kňažka neprešiel. Potom došlo k tomu, že musíme hlasovať znovu podľa návrhu, ktorý je pôvodný - v uznesení. Hlasovali sme tak a odhlasovali sme to. Ale ak by sme boli hlasovali a neprijali to, tak by sme neprijali ani Kňažkov návrh, ani pôvodný návrh uznesenia. Čo by potom bolo, aký stav, aká situácia?

Poslanec M. Ftáčnik:

Pán predseda, ešte raz to prečítam. "Na návrh poslanca sa o jednotlivých častiach návrhu môže hlasovať oddelene." Hlasovalo sa. Schválili sa časti A, B, C. Text ďalej pokračuje: "Ak sa pri oddelenom hlasovaní schvália všetky časti návrhu" - nepleťme do toho pozmeňovací návrh pána Kňažka, ktorý neprešiel, ten je irelevantný, schválili sme tri časti uznesenia - a presná dikcia je takáto: "Ak sa pri oddelenom hlasovaní schvália všetky časti návrhu, je potrebné hlasovať o nich a o prerokúvanom návrhu ešte ako o celku." Neviem, aký výklad by sme k tomu mohli dať. Treba hlasovať o celku.

Poslanec H. Kočtúch:

Pán poslanec Ftáčnik, veľmi dobre sa pamätáte, že ako spravodajca som zakončil svoje vystúpenie: Odhlasovali sme

časti A, B, C, prosím, hlasujme teraz ako o celku, ale bolo to odmietnuté. /Šum v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, dávam návrh pána poslanca Kočtúcha do pléna, budeme hlasovať, či zopakujeme hlasovanie ako o celku.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 65 poslancov.

Pán poslanec Ľupták.

Poslanec I. Ľupták:

Navrhujem teda, aby sme teraz nehlasovali podľa tohto zariadenia, ale aby pán predseda resp. skrutátori pekne spočítali hlasy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Súhlasím. Pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Za poslanecký klub KDH podporujem návrh pána poslanca Ftáčnika, aby overovatelia preverili celú situáciu a zajtra ráno podali správu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda, navrhujem poradu klubov o tejto situácii.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, je to druhý bod, dáme poradu klubov.

Poslanec P. Csáky:

Pán predseda, druhý klub sa k tomu pripája.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Je to ďalší návrh v poradí. Prvý bol návrh pána poslanca hlasovať tak, že skrutátori spočítajú, koľko je prítomných. Dávam o tom hlasovať.

Pán poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Pán predseda, keď dva kluby požiadali o poradu klubov a prestávku, o tom sa nehlasuje, ale jednoducho vzniká prestávka. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, ale až po tých pripomienkach, ktoré boli predtým. Vaša pripomienka resp. požiadavka bolo štvrtá.

Poslanec T. Cingel:

Pán predseda,
vážená Národná rada,

práve na tomto zariadení by som chcel dokumentovať, že je v rozpore to, čo tu tvrdil pán kolega Ftáčnik, že sa spočítajú prítomní. Tu sa spočítavajú tí, ktorí sa prezentujú.

To je podľa tohto zariadenia, čiže tým sa vylučuje to, čo pán Ftáčnik teraz tvrdil, že prítomní. Nie prítomní, ale prezentovaní.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím pánov skrutátorov, aby spočítali prítomných poslancov.

/Potlesk v sále./

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážení kolegovia, ak niečomu tlieskate, tak tlieskate tomu, že sa dodržiava rokovací poriadok. Ak požiadajú podľa zákona dva kluby o stretnutie, predseda je povinný zvolať poradu klubov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Neviem, prečo je predseda povinný zvolať poradu klubov. To počujem prvýkrát. Ani grémium. Nikto ma nevyzval na grémium. Pán Ftáčnik, je to už štvrtýkrát čo ste zakročili. Nebudem sa vyjadrovať.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Sokol:

Vážení prítomní,

je mi ľúto, pán kolega Ftáčnik síce tvrdí, zákon je zákon, ale doteraz sme nikdy dodatočne nepoužívali výsledky hlasovania na papieri. Zaprezentovaných bolo 119 ľudí, čiže 60 hlasov bolo potrebných na to, aby zákon prešiel. Pán Kóňa sa nezaprezentoval, čiže ho ani nemožno v tom čase počítať

medzi hlasujúcich, medzi prítomných. Čiže bolo 119. A doteraz sme vždy takto postupovali, takže nevidím tu potrebu, aby sme potom mali vždy vyberať papiere a podľa papierov rozhodovať. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni,

naozaj nechcem dramatizovať situáciu, ide mi o samotnú vec, pretože to, čo robíme, je naozaj nedôstojné. Pán Ftáčnik, nikdy pokiaľ existuje tento parlament a je parlamentom, sme nepočítali prítomných poslancov. Počítajú sa tí, ktorí sa prezentovali, hlasujú za, proti alebo sa zdržia. Z tohoto sa počíta výsledok. Je právo poslanca hlasovať alebo nehlasovať. Napríklad aj pán Andel tu bol a nehlasoval. Je to jeho právo. Nemôžeme ho donútiť, aby hlasoval alebo nehlasoval. To je jedna otázka.

Priatelia, ak si prepočítate výsledky, skutočne netreba, aby nám pomáhala prázdna stolička, tak ďaleko nie sme. 59 hlasov bolo za z prítomných, ktorí sa prezentovali. Spočítajte si to. 29 bolo proti, 29 sa zdržalo hlasovania, nie 30 ako je to v listingu. Spočítajte si tie hlasy. To znamená, že 117 poslancov hlasovalo, jeden nehlasoval - pán Chamula zrejme jednoducho nehlasoval - a chybne hlasoval pán Kóňa. To je spolu 119 a 31 poslancov je neprítomných, to je naozaj nadpolovičná väčšina. Počítajme ako chceme. Ak tam započítame pána Húsku, tak je to ešte jeden hlas proti. Ak započítame chybné hlasovanie pána Kóňu, je to ďalší hlas za, ale vychádzame z toho, čo tu máme.

Vážení, mňa znepokojuje niečo iné na tomto hlasovaní. Prosím vás, čo je to prázdna stolička? Ako sa to môže dostať do výsledku hlasovania? Neviem, či je takto postavený program, nie som technik, ale prázdna stolička by sa vo výsledku hlasovania objaviť v žiadnom prípade nemala. Poslanec hlasuje za, alebo je proti, alebo sa zdrží hlasovania, alebo nehlasuje. V tomto prípade je naozaj podmienka väčšiny splnená.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážené dámy a páni,

dúfam, že sa mi podarí vás nezavádzať, ale chcem vám povedať toto: Ak pán predseda ústavnoprávneho výboru povedal, že hlasujeme podľa hlasovacieho zariadenia, to je v poriadku. Ale pán Kóňa chcel hlasovať, len sa neprezentoval. /Šum v sále./ Je to jeho problém, to môžete povedať aj vy, to máte pravdu, ale jeho hlas a jeho prítomnosť tu bola evidentná. /Šum v sále./ Prosím vás, pozrite sa, čo je na tom papieri napísané. Ten pán sa neprezentoval a zdržal sa hlasovania. To sa charakterizuje ako chybné hlasovanie, súhlasím. Nenavrhujem vám nič viac a nič menej, len aby sme postupovali podľa vlastného uznesenia a povedali, že ak sú pochybnosti o výsledku - a to zjavne sú, lebo pán Sečánsky a ja máme na vec iný názor - ak sú pochybnosti, požiada Národná rada komisiu zvolenú podľa odseku 2, alebo overovateľov Národnej rady, aby spočítali hlasy a zistili výsledky hlasovania. To navrhujem, nič viac a nič menej.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Letko sa hlási.

Poslanec M. Letko:

Bohužiaľ, nemôžem súhlasiť s pánom kolegom Ftáčnikom. Spomínate si, že pán kolega Duka-Zólyomi spochybnil hlasovanie o mene a priezvisku, že on predsa hlasoval proti tomuto zákonu a hlasovacie zariadenie ho evidovalo, že hlasoval za. Takže, pán kolega, pán Kóňa použil jednu zo štyroch možností, ktoré dáva technika. Nespochybňujte to, ako pán Kóňa hlasoval. Hlasoval tak, ako sa rozhodol.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Cabaj, potom pán poslanec Andel.

Poslanec T. Cabaj:

Pán predsedajúci,
dámy a páni,

momentálne ma ani tak nezaujímajú čísla, ale bolí ma srdce z jednej veci. V čase, keď Slovensko od nás očakáva, čo urobíme pre jednoduchých ľudí, od rána tu preberáme aktualizáciu úloh a potom sa handrkujeme, či to vôbec zoberieme na vedomie. Vzali sme to na vedomie už tým, že sme sa do toho pozreli? Alebo tí, čo hlasujú proti tomu, to zrejme ani nečítali. Nehnevajte sa na mňa. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Chcem položiť otázku, načo sú tu skrutátori. Jednou z možností poslanca je, i keď svojím spôsobom uznávam, že

nie je to situácia najserióznejšia, že som prítomný a nezaprezentujem sa. Ja som tu sedel a neprezentoval som sa. Je to proste vec a otázka môjho svedomia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Ešte jedna pripomienka, pán poslanec Ftáčnik. Ak máme pochybnosti, či treba o tom uznesení ako celku hlasovať, prosím, hlasujme o ňom ako celku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Zeman:

Ak dovolíte, chcel by som reagovať. Neviem, čo vlastne čítal pán poslanec Ftáčnik, ale § 26 ods. 1 hovorí: "Na návrh poslanca sa o jednotlivých častiach návrhu môže hlasovať oddelene." Stalo sa. "Ak sa pri oddelenom hlasovaní neschvália všetky časti návrhu," - opakujem neschvália - "hlasuje sa o prijatých častiach znova ako o celku. V našom prípade sa schválili všetky časti, čiže podľa tohto rokovacieho poriadku, ktorý mám v ruke, nebolo potrebné, podľa môjho výkladu, hlasovať ako o celku. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec P. Tomeček:

Pán predseda,
vážení členovia vlády,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi ako jednému z overovateľov Národnej rady, aby som sa mohol k tomuto problému vyjadriť. Keď si každý z vás zoberie tento hlasovací výpis z počítača, poviem vám jednoduchú metódu, akým spôsobom sa dopracujeme k rovnakým matematickým výsledkom a nebudeme ich tu navzájom spochybňovať. Za hlasovalo 60 poslancov. Je tam prázdna stolička. Prepíše sa tam meno pána Húsku, čiže zostáva počet 60. V neprítomných sa počet z 31 skráti na 30. Proti zostáva 29, zdržalo sa hlasovania, nehlasovalo. Zostáva 30 plus jeden, ktorý mal chybné hlasovanie, je 150 poslancov. Nevidím dôvod, o čom by mala Národná rada hlasovať.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec L. Köteles:

Páni poslanci, chcel by som vás upozorniť na § 24, že na platné uznesenie je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny. Tu odznelo, že prítomných bolo 120 a za hlasovalo 60, to automaticky znamená, že to nie je nadpolovičná väčšina. Tu je napísané, že je prítomných.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tam je 119, nie 120.

Poslanec L. Köteles:

Tu nie je 119, pán predseda, ale 120. Len o to ide, že niekto vybral tú možnosť, že nehlasoval.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Kelemen:

Ako počet prítomných sa jednoznačne môže považovať iba počet prezentujúcich sa. Pretože v opačnom prípade by sme museli dospieť k absurdite, že pred každým hlasovaním by sme museli ísť pozrieť prezenčné listiny.

Poslanec L. Köteles:

Ďakujem pekne. Súhlasím s týmto názorom. Práve preto hovorím, že sa prezentovalo 120 poslancov, preto máme prítomných 120.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážené kolegyne a kolegovia,

aby ste videli, že sme demokrati a vieme prehrávať, prečítam ešte jednu časť toho, čo zrejme všetci nepoznáme a bude to treba rozdať všetkým znovu. Na tretej strane predmetného dokumentu z júla 1992 je návod na používanie hlasovacieho zariadenia. Tam je napísané, že každý poslanec, ktorí chce hlasovať, musí pri každom hlasovaní stlačiť svoje

hlasovacie tlačidlo dvakrát - prvý raz pri prezentácii a druhý raz podľa svojho uváženia v jednom z troch úkonov - kto je za, proti, zdržal sa. Potom je tam poznámka: Hlas poslanca, ktorý sa neprezentuje, pozri body 2, 3, ako sa to robí, sa nezapočítava do výsledkov hlasovania, iba sa eviduje. Chcem povedať, že toto mohla zistiť komisia. Veľmi pekne a korektne to tu jeden z overovateľov povedal. /Potlesk./ Vážení, držme sa toho čo je napísané. Len to všetci nepoznáme. Možno táto polemická diskusia prispela k tomu, že sa pozrieme do vecí, ktoré sme schválili a budeme sa snažiť ich dodržiavať.

Chcem len upozorniť, že naozaj to, čo som čítal k návrhu ako celku, je tu uvedené tak, ako som čítal. A pravdu mal pán poslanec, ktorý citoval z rokovacieho poriadku, že zákon je viac ako uznesenie Národnej rady. Preto prosím, aby tento text bol opravený, ak bol chybne napísaný a ako správne rozdaný poslancom. Ctím si všetko, čo je pravda. Ale mali by sme to poznať a dodržiavať, a nespochybňovať to vzájomným urážaním sa.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, čo navrhujete teraz?

Poslanec M. Ftáčnik:

Ukončiť túto diskusiu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže uznávate výsledky hlasovania.

Poslanec M. Ftáčnik:

Povedal som, že som demokrat, pán predseda. Len som

chcel, aby sme v zmysle nášho postupu poverili komisiu, ak boli pochybnosti. Tie pochybnosti tu boli. A urobil to pán poslanec, že zacitoval ako to vlastne bolo. Mohla to však urobiť komisia bez väčšieho kriku a za 5 minút mohlo byť po všetkom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže nie ste za to, aby komisia zasadla a rozhodovala teraz znovu.

Poslanec M. Ftáčnik:

Prečítal som výňatky z toho, ktoré dosvedčujú, že pán overovateľ, ktorý to tu prečítal, mal pravdu. Zo 119 prítomných v zmysle tohto papiera 60 hlasovalo za uznesenie. Je to pravdivo prijaté uznesenie, niet o čom diskutovať. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec L. Köteles:

Vážený pán poslanec, nemôžem s vami súhlasiť. /Šum v sále./ Prítomných, ktorí sa zaregistrovali, bolo 120, len o to ide, že hlasovalo len 119. Takže s pánom Ftáčnikom nemôžem v tom súhlasiť. Žiadam, aby komisia zasadala.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec, myslím, že skončíme rozpravu.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec I. Výboch:

Chcel by som len toľko povedať, že pán poslanec má na mysli, aby sme opakovali hlasovanie, lebo on pokazil hlasovanie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán overovateľ.

Poslanec P. Tomeček:

Ešte by som pánu kolegovi povedal, že prítomných je hlasujúcich 119 plus jeden pán Kóňa, ktorý chybne hlasoval, a tak, ako bolo citované z hlasovacieho poriadku, nie je započítavaný do hlasovania.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie je započítavaný, to sme si povedali.

Poslanec L. Köteles:

Ľutujem, pán poslanec, ale musím vám prečítať ešte raz § 24: "Na platné uznesenie je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny" - a zdôrazňujem - "prítomných poslancov". Čiže nejde o tých, ktorí hlasovali, ale o prítomných.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Kelemen:

Chcel som povedať, že pán poslanec Köteles asi nepostrehol, že ten 120. poslanec je tá prázdna stolička.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Môžeme ukončiť túto debatu. Odporúčam, aby sme pokračovali bodom, ktorý sme mali prerokovať, a to Informáciou vlády Slovenskej republiky o doterajšom postupe prác na koncepcii prípravy reformy verejnej správy v Slovenskej republike.

Pán prvý podpredseda vlády ma upozornil, že je pripravený k tomuto bodu, ale ako sme to predtým prijali, má to byť posledný bod nášho rokovania. Takže budeme pokračovať vládnym návrhom zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom fonde telesnej kultúry.

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Prepáčte, pán predseda, ale nakoľko v pozvánke je napísané, že sa tento návrh zákona bude prerokúvať zajtra, a viem, že tento návrh bol už dvakrát odďalovaný a chystá sa sem aj dosť široká športová verejnosť na zajtrajšie prerokovanie návrhu, chcela by som vedieť, prečo sme sa rozhodli prerokovať to dnes.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale to nie je futbalový zápas, aby športová verejnosť sem chodila.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Bolo to asi na politickom grémiu dohodnuté, o nič iné mi nejde.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bolo to dohodnuté na žiadosť pána poslanca Andela. Myslel som, že máme ešte toľko času, že by sme si mohli skrátiť rokovania v iné dni. Preto som myslel, že by sme mohli pokračovať. Ak myslíte, že nie, tak nie.

Budeme hlasovať o tom, či budeme pokračovať.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 82 poslancov.

Kto je za to, aby sme vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom fonde telesnej kultúry prerokovali ešte dnes?

Za návrh hlasovalo 39 poslancov.

Páni poslanci a pani poslankyne, keďže 39 hlasov nestačí na to, aby sme pokračovali programom, ktorý máme na zajtra, ďakujem vám za spoluprácu.

Dovidenia a prajem dobrú noc.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

22., 23., 24., 28., 29., 30., septembra,
1., 5., 6., 7. a 8. októbra 1993,

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 22. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

V. časť

X. volebné obdobie

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyne, páni poslanci, prosím, aby sme sa prezentovali.

Ďakujem. Prítomných je 40 poslancov a poslankýň.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pokračujeme v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, aj keď nie je prítomná nadpolovičná väčšina.

Ako p r v ý bod dnešného programu prerokujeme

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Štátnom fonde telesnej kultúry.

Vládny návrh zákona ste dostali ako tlač číslo 228 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 228a.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky vládny návrh zákona odôvodní podpredseda vlády Slovenskej republiky pán Roman Kováč, poverený riadením Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán predseda,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

návrh zákona o Štátnom fonde telesnej kultúry, ktorý je dnes na programe rokovania Národnej rady Slovenskej republiky, si kladie za cieľ systémovo riešiť oblasť financovania telesnej kultúry. Zriadením Štátneho fondu telesnej kultúry sledujeme racionalizáciu financovania telesnej výchovy, športu a turistiky sústredením prostriedkov plynúcich z rôznych zdrojov do fondu. Zabezpečí sa tak ich objektívnejšie rozdeľovanie v súlade s požiadavkami na rozvoj telesnej kultúry zo strany štátu, občianskych združení, regiónov a podobne, efektívnejšie využívanie, ako aj kontrola týchto prostriedkov.

Do roku 1990 sa telesná výchova a šport financovala podľa zákona číslo 68/1956 Zb., ktorým bola zverená predstaviteľská funkcia voči celému telovýchovnému hnutiu jedinej dobrovoľnej spoločenskej organizácii - bývalému ČZTV. Bola to monopolná organizácia, ktorej hlavným zdrojom príjmov boli dotácie zo štátneho rozpočtu a príjmy z výnosov jej podniku SAZKA. Zákonom číslo 173/1990 Zb. bol zrušený zákon číslo 68/1956 Zb. o organizácii telesnej výchovy. Tento zákon okrem zrušenia Československého zväzu telesnej výchovy a navrátenia majetkových práv dobrovoľným telovýchovným organizáciám nerieši financovanie telesnej výchovy, športu a turistiky. V praxi to znamenalo a znamená, že namiesto jednej organizácie, ktorou bol bývalý Československý zväz telesnej výchovy, vzniklo na Slovensku vyše 50 občianskych združení s celoslovenskou pôsobnosťou, zaoberajúcich sa telovýchovnou a športovou činnosťou so samostatnou právnou subjektivitou.

Oblasť financovania a použitia finančných prostriedkov na účely telesnej výchovy, športu a turistiky však dodnes nie je upravená, čo prináša v živote viaceré problémy medzi jednotlivými telovýchovnými a športovými subjektami navzájom, ako aj medzi uplatňovaním záujmov štátu, spolkovej telovýchovy, regiónov a podobne. Aj to je jeden z dôvodov, ktorý viedol k vypracovaniu návrhu na zriadenie fondu telesnej kultúry.

V súčasnosti hlavným zdrojom financovania telesnej výchovy, športu a turistiky sú dotácie zo štátneho rozpočtu a výťažky z akciovej spoločnosti TIPOS s majoritnou účasťou štátu, ktorá vznikla transformáciou bývalého federálneho podniku SAZKA. Zakladateľmi akciovej spoločnosti sú Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky, Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a Slovenské združenie telesnej kultúry. Rozdelenie výťažku akciovej spoločnosti TIPOS vykonáva ekonomická komisia ako poradný orgán Rady pre telesnú kultúru Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky, v ktorej sú zastúpené rozhodujúce spolkové telovýchovné organizácie.

Tieto finančné prostriedky smerujúce do spolkovej telovýchovy nie sú účelovo určené, a preto ich telovýchova okrem iného využíva aj na financovanie svojho početného aparátu. Napríklad len v SZTK v súčasnosti pracuje na plný úväzok 535 zamestnancov.

Ďalším nedostatkom súčasného stavu je, že zo strany občianskych združení pôsobiacich v oblasti telesnej výchovy a športu sa nedostatočne realizuje kontrola použitých finančných prostriedkov prideľovaných vlastným subjektom.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

ak má ministerstvo školstva a vedy plniť úlohy v oblasti telesnej výchovy a športu, ktoré mu vyplývajú z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky, je potrebné zabezpečiť pre túto oblasť účelný systém financovania. K tomu môže napomôcť fond telesnej kultúry. Zriadenie fondu si nevyžiada nové požiadavky na štátny rozpočet, pretože jeho správa bude zabezpečovaná v súlade so schváleným rozpočtom kapitoly ministerstva školstva a vedy a dotácia zo štátneho rozpočtu do fondu bude každoročne realizovaná v súlade so zákonom o štátnom rozpočte.

Z návrhu zákona vyplýva, že o použití prostriedkov fondu má v konečnom dôsledku rozhodovať minister školstva a vedy Slovenskej republiky na základe návrhu rady fondu ako jeho odborno-poradného orgánu. Objektívnosť návrhu rady bude zabezpečovaná reprezentatívnou skladbou členov rady, ktorej zloženie ustanovuje priamo zákon. Rada sa bude skladať z odborníkov telesnej kultúry a významných športovcov, zo zástupcov občianskych združení telesnej kultúry, zo zástupcov štátnej správy a miestnej územnej samosprávy, a to tak, aby každá z uvedených kategórií bola zastúpená jednou tretinou. Na čele rady bude predseda, ktorého volia členovia rady. Organizáciu fondu, jeho činnosť, ako aj činnosť rady upravuje štatút fondu, ktorý schvaľuje minister, čo je v súlade so zákonom číslo 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky. Štatutárnym orgánom fondu bude riaditeľ fondu, ktorého vymenúva a odvoláva minister.

Navrhovaný zákon vytvorí lepšie podmienky na zvýšenie finančných zdrojov pre telesnú výchovu, šport a turistiku v celej Slovenskej republike. Doterajšie zdroje nezaniknú, ba naopak, rozšíria sa o výťažky rôznych kurzových stávok a lotérií, ktoré využívajú pre svoju činnosť rôzne športové

súťaže, alebo ktorých výťažky sú určené na verejnoprospešné účely telesnej výchovy a športu, ako aj z výnosov lotérií a iných ekonomických aktivít, ktoré bude organizovať fond.

Navrhovaný zákon neobmedzuje činnosť subjektov v oblasti telesnej výchovy a športu pri plnení ich jednotlivých úloh. Tieto budú naďalej vyvíjať činnosť v súlade so zákonom o telesnej kultúre a vlastnými vnútornými predpismi.

Zriadením Štátneho fondu telesnej kultúry sa neupiera občianskym združeniam pôsobiacim v oblasti telesnej výchovy a športu právo zriadiť si nadácie resp. iné účelové fondy na financovanie svojej činnosti v zmysle Občianskeho zákonníka.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

vychádzajúc z toho, čo som ako predkladateľ návrhu zákona povedal, odporúčam, aby Národná rada Slovenskej republiky návrh zákona o Štátnom fonde telesnej kultúry schválila. Prijatím zákona sa vytvoria vhodnejšie podmienky na rozvoj telesnej výchovy, športu a turistiky, zlepší sa finančná disciplína, sprehľadní sa využívanie finančných prostriedkov a zabezpečí sa efektívne a účelné využitie týchto prostriedkov na verejnoprospešné účely telesnej výchovy, športu a turistiky vo všetkých oblastiach.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi. Ako spoločný spravodajca bol určený pán poslanec Marián Andel. Prosím ho, aby podal správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec M. Andel:

Dámy a páni,

budem sa snažiť byť stručný. Uvedený návrh zákona prešiel pomerne zložitým vývojom. Ako si dobre pamätáte, mal byť zaradený na rokovanie ešte júlovej plenárnej schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, avšak prihliadajúc na pripomienky športových zväzov a organizácií sme návrh zákona odročili a tieto pripomienky po zvážení v jednotlivých poslaneckých kluboch sme do návrhu zákona zapracovali. Potvrdzujem názor, ktorý tu povedal pán podpredseda. Verím, že budeme pracovať pomerne krátko, pretože skutočne zákon prešiel pomerne zložitým procesom.

Ako spoločný spravodajca výborov Národnej rady Slovenskej republiky vás informujem, že tento návrh zákona bol prerokovaný v štyroch výboroch, a to v ústavnoprávnom výbore, vo výbore pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, v národohospodárskom a rozpočtovom výbore a vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru, ktorý bol i gesčným výborom.

Ako spoločný spravodajca výborov Národnej rady Slovenskej republiky odporúčam na prijatie zo spoločnej správy body 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11 a 12. Bod 1 by som nechal na samostatné hlasovanie a bod 5 navrhujem neprijať.

Toľko v stručnosti, pán predseda. Prosil by som zároveň, keby som sa mohol v rámci rozpravy ako prvý vyjadriť s pripomienkami.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Otváram rozpravu k tomuto bodu programu. Zatiaľ sa do rozpravy písomne prihlásili dvaja pá-

ni poslanci a poslankyne. Keďže pán poslanec Andel požiadal, aby mohol vystúpiť v rozprave ako prvý, dávam mu slovo.

Poslanec M. Andel:

Pripomienky, s ktorými teraz vystúpim, sú vlastne spoločné pripomienky zástupcov jednotlivých poslaneckých klubov, preto by som prosil kolegov, keby ich sledovali, či som náhodou niektoré nevynechal.

Navrhujem v § 2 ods. 2 nové znenie, a to: "Na čele fondu je riaditeľ, ktorého na návrh rady fondu vymenúva a odvoláva minister školstva a vedy Slovenskej republiky. Riaditeľ fondu je štatutárnym orgánom."

V § 2 ods. 4 písm. a/ navrhujem nové znenie, a to: "Päť odborníkov SOV, teda Slovenského olympijského výboru."

V § 2 ods. 4 písm. b/: "Po jednom zástupcovi ministerstva financií, ministerstva vnútra, ministerstva obrany, ministerstva školstva a vedy, ministerstva zdravotníctva.

V § 2 odsek 4 písmeno c/ po jednom zástupcovi SZTK, Slovenského futbalového zväzu, Asociácie športových zväzov Slovenskej republiky, Slovenského združenia športových a technických činností a Slovenského zväzu telesne postihnutých.

V § 2 odsek 5 navrhujem nové znenie: "Členov rady vymenúva a odvoláva minister na návrh príslušného subjektu, ktorý v rade zastupujú."

V § 2 odsek 9 opäť navrhujem nové znenie: "Rada posudzuje, predkladá a odporúča na schválenie najmä"...

Takisto v tomto paragrafe v odseku 10 navrhujeme nové znenie: "Vnútornú organizáciu fondu, jeho činnosť, ako aj činnosť rady upravuje štatút fondu, ktorý po schválení v rade vydáva minister."

Aj v § 5 odsek 2 po spoločnej úvahe zástupcov klubov, teda temer všetkých klubov, navrhujeme nasledovné znenie: "Zdrojom fondu je aj dotácia zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky vo výške 0,5 % jeho ročného objemu."

Ďalej v § 6 odsek 1 písmeno b/ opäť nové znenie: "výstavbu, údržbu, obnovu, modernizáciu a rekonštrukciu športových a telovýchovných objektov a zariadení".

V § 6 odsek 1 písmeno k/ nové znenie: "podporu záujmovej telesnej výchovy na školách všetkých stupňov a druhov".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Čiže vypúšťa sa slovo "povinnej"?

Poslanec M. Andel:

Áno. Ďalej odporúčame spojiť v tomto paragrafe písmeno m/ a písmeno p/ v tomto znení: "podporu medzinárodnej spolupráce a medzinárodných programov v oblasti telesnej kultúry".

Nové znenie odporúčame alebo navrhujeme i v § 8, a to: "Podmienky poskytovania prostriedkov fondu stanoví ministerstvo po odsúhlasení v rade všeobecne záväzným právnym predpisom."

Ďalej navrhujeme záver: "Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 1994." Prosil by som potom ďalších kolegov, keby vystúpili a doplnili to, čo ešte dnes dopracovávali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Prosím ho, aby zaujal miesto určené pre spravodajcu. Ako prvá sa písomne do rozpravy prihlásila pani poslankyňa Mária Ďurišinová za SDĽ.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Vážený pán podpredseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené dámy a páni,

určite mi dáte za pravdu, že okolo tohto návrhu zákona sa už dosť dlho polemizuje, a skôr v zákulisí ako verejne. Bola by som rada, aby sa vnieslo trochu viac svetla do celej záležitosti. Myslím si, že mnohí, ktorí sa zaoberajú športom, alebo mu aspoň fandia, sa pri stretnutí s predloženým návrhom určite potešili, že otázka finančného zabezpečenia telovýchovy sa konečne sprehľadní a vyrieši. Musím sa priznať, že aj ja som sa veľmi nadchla, ale už pri prvom preštudovaní a konzultáciách - podotýkam, s odborníkmi z rôznych oblastí športu a telovýchovy - moje nadšenie opadlo. Chcem ale hneď na úvod povedať, že myšlienka zriadiť fond telesnej kultúry je sama osebe veľmi dobrá a sympatická, nie však v tej podobe ako ju máme dnes na stole.

Problematikou telesnej kultúry na Slovensku sa zaoberá zákon číslo 198/1990 Zb. z 18. mája 1990 o telesnej kultúre. Tento zákon vymedzuje tri oblasti telesnej kultúry, a to štátnu, spolkovú a komunálnu telesnú kultúru. Uvedené tri oblasti by sa mali rovnomerne podieľať na rozvoji telesnej kultúry na Slovensku. Takéto chápanie zabezpečenia telesnej kultúry je plne v súlade s Európskou chartou o športe. Predložený návrh ale stavia spolkovú sféru do priamej podriadenosti ministrovi školstva a vedy Slovenskej republiky. Pri-

tom v článku 3 už spomínanej Európskej charty o športe sa hovorí, že úlohou štátnych orgánov je dopĺňať aktivity športového hnutia. Aj z celého ďalšieho obsahu možno medzi riadkami vycítiť posilnenie štátnej administratívy voči telovýchovným sféram. Štátny dirigizmus občianskych združení v oblasti telesnej kultúry je v zjavnom rozpore so zákonom číslo 83/1990 Zb. o združovaní občanov.

Neoddeliteľnou súčasťou navrhovaného zákona má byť štatút fondu a vykonávací predpis Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky, tzv. kuchárske knihy tohto fondu. Hoci návrh zákona bol preložený na rokovanie pléna z júna až teraz na október, a sama som u nás v ústavnoprávnom výbore pri prerokúvaní tohto návrhu zákona žiadala, aby boli predložené aj tieto, pre naše rozhodnutie veľmi dôležité materiály, do utorka sa tak nestalo. V utorok sa totiž stretli zástupcovia jednotlivých poslaneckých klubov Národnej rady Slovenskej republiky so zástupcami predkladateľa a na viacerých pripomienkach sme sa, dúfam, aj dohodli. Vtedy sa aj podarilo zabezpečiť štatút fondu, ktorý je zatiaľ naozaj len surovým materiálom.

Podľa návrhu zákona štatút schvaľuje minister, odborný orgán - radu tiež minister a vykonávací predpis k zákonu vydáva Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky. Ak nám všetkým naozaj ide o transparentnosť, prehľadnosť a spravodlivé prerozdelenie finančných prostriedkov, bolo by dobré, aby sme podporili návrhy prednesené pánom poslancom Andelom, ktoré zabezpečujú demokratický proces rozhodovania. Myslím si, že nejaké osobné spory alebo invektívy medzi jednotlivými zástupcami ministerstva školstva a vedy a zástupcami Slovenského združenia telesnej kultúry tu nie sú namieste. Naozaj by nám všetkým malo ísť v prvom rade len a len o to podstatné, a to ako čo najlepšie a najúčinnejšie ekonomicky zabezpečiť telovýchovu.

Rada by som sa dotkla § 2 odseku 3. Týka sa to postavenia rady fondu. Môj pozmeňovací návrh znie: "Najvyšším orgánom fondu je rada fondu /ďalej len "rada"/." Na to nadväzne navrhujem zmenu § 2 odseku 10, ktorý by znel v zmenenej podobe: "Vnútornú organizáciu fondu, jeho činnosť, ako aj činnosť rady upravuje štatút fondu, ktorý po schválení v rade vydáva minister." Ak zabezpečíme, aby bola rada obsadená naozaj odborníkmi v oblasti telovýchovy z rôznych oblastí, tak to bude orgán, ktorý je najkompetentnejší. A návrh pána Andela, čo sa týka delegovania člena rady, to v plnom rozsahu aj zabezpečí. Tu by som však ešte chcela podotknúť a doplniť návrh pána poslanca Andela - týka sa to § 2 odseku 4 a potom aj následných odsekov písmen a/, b/, a c/, kde pozmeňovací návrh pána poslanca Andela bol päť odborníkov - a to je môj pozmeňujúci návrh - delegovaných do rady Slovenským olympijským výborom. Ide tam o slovíčko "delegovaných".

Ďalej môj pozmeňovací návrh sa týka § 3 odseku 1, kde sa hovorí, že o poskytovaní a použití prostriedku fondu rozhoduje minister - a tu je to dôležité slovíčko "len" na základe návrhu rady.

Chcela by som sa ešte vyjadriť k bodu 5 spoločnej správy. Najprv čo sa týka § 5 odseku 1 písmeno a/ - je to tvorba fondu. Tu sa hovorí o podieloch na výnosoch z lotérií, stávok a iných podobných hier určených na verejnoprávne účely. Tento odsek je, bol, a myslím si, že ešte aj v súčasnosti je veľmi diskutovaný. Povedzme si na rovinu, že všetkým nám tu ide o dobre známu kauzu Športka versus Niké. Športka, ktorá doteraz zabezpečovala spolkovú telovýchovu, sa má teraz oficiálne poštátniť. Tiež si nemyslím, hoci som sa už z niektorých miest dozvedela, že sme boli viacerí od Športky podplatení, že by Športka mala mať výnimku z tohto zákona. Je však prirodzené, že subjekty, ktoré ju teraz obhospodarujú, sa bránia tak, ako sa asi aj v budúcnosti budú brániť iné stávkové spoločnosti a lotérie, ktoré žijú - ľudovo povedané

- zo športu. O zabezpečenie ich podielu z výnosu pre tento fond sa pokúsime novelizáciou zákona o lotériách a hrách. Týmto zákonom však ich riešenie teraz nie je možné. § 5 odsek 2 - podľa už spomínaného zákona Slovenskej národnej rady číslo 198/1990 Zb. sa v § 7 hovorí o financovaní telesnej kultúry. Podľa písmena c/ tohto paragrafu sa telesná kultúra financuje i z prostriedkov štátneho rozpočtu. Teda tento návrh by išiel pod rámec už citovaného zákona.

Vo viacerých vyspelých krajinách, kde majú zriadené podobné fondy, je úplne bežné, že sa udáva buď fixná čiastka alebo percento zo štátneho rozpočtu. Tento pozmeňovací návrh pána poslanca Andela korešponduje s už v súčasnosti platným právnym stavom, ale pre budúcnosť by bolo dobré, aby sa to riešilo priamo v tomto zákone. Podobný model sme tu už schválili, a to pri fonde Pro Slovakia.

Posledná moja pripomienka sa týka bodu 5 spoločnej správy, ktorý pán Andel navrhol vyradiť zo spoločného hlasovania. Ide o § 4 odsek 1, ktorý bol nesprávne zaprotokolovaný. Pôvodný návrh, ktorý som sama v ústavnoprávnom výbore predniesla, a bol skôr legislatívno-technického charakteru, znel: "Štátne orgány, obce, ďalšie právnické a fyzické osoby, ktorým boli poskytnuté prostriedky z fondu, sú mu povinné poskytovať informácie o rozsahu a spôsobe použitia prostriedkov fondu.

Na záver mi dovoľte jedno malé vyznanie. Šport a fair play by nemali byť od seba odlúčené. Pri študovaní materiálov k tomuto návrhu zákona som narazila aj na kódex etiky v športe, ktorý bol podpísaný na 7. konferencii európskych ministrov zodpovedných za šport. Termín fair play sa tu definuje ako čosi oveľa viac než hra podľa pravidiel. Bola by som veľmi rada, aby sme sa aj my, všetci, riadili takým kódexom.

Vážené dámy a páni, prosím vás, podporte tieto pozmeňovacie návrhy a, samozrejme, aj tento návrh zákona, ktorý je tak dôležitý pre našu telovýchovu.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja pani poslankyni. Ako druhý sa do rozpravy prihlásil pán poslanec Fekete za HZDS.

Poslanec J. Fekete:

Vážená Národná rada,
vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
ctení hostia,

hneď na začiatku svojho vystúpenia pripomínam, že vládny návrh zákona o Štátnom fonde telesnej kultúry hlasito vítam a, prirodzene, že ho aj podporujem. Vítam ho predovšetkým preto, lebo prichádza v čase, keď si už niekoľko mesiacov priam programovo šliapeme po vlastnom sebavedomí. A nezaslúžene. Svedectvo par excellance o tom poskytujú práve naši športovci. In medias res si dovolím konštatovať, že práve naši športovci dosiahli úspechy, ktoré by mali inšpirovať všetkých tých, ktorí pôsobia v iných odvetviach kultúrnych aktivít, úspechy, ktoré Slovensko po 1. januári 1993 vo svete výrazne zviditeľnili.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

myslím si, že výpočet týchto úspechov - nemôžem za to, že ich je až toľko - stojí za chvíľku vašej pozornosti. Za-

čnem strelectvom. Na augustových majstrovstvách Európy v Brne naši strelci získali 14 medailí, z toho 6 zlatých, 5 striebornych, 3 bronzové. Okrem toho tu 19-ročný Jozef Göncí z Banskej Bystrice v súťažnej disciplíne v ľubovoľnej malokalibrovke na 60 rán vyrovnal svetový rekord. Na výraznom úspechu sa ďalej zaslúžili strelci Pelach, Plánovský, Bendík, Vavríček, Jahôdka, Hitka a šéftréner Pavel Anetta. Za úspech nášho streleckého športu možno považovať aj piate miesto nášho družstva v sceete na januárových majstrovstvách sveta juniorov v Barcelone.

Ďalší šport - vodné lyžovanie za vlekom. Hneď na začiatku tejto drobnej informácie treba pripomenúť, že tohoročné majstrovstvá Európy sa uskutočnili v Košiciach. Bronislava Macková tu získala striebornú medailu.

Tenis - v premiérovom ročníku svetového pohára juniorských družstiev naši reprezentanti obsadili druhé miesto. Do apríla toho roku naši juniorskí tenisti vyhrali sedem svetových turnajov a boli najlepší na svete. Na akademických majstrovstvách sveta v Buffale v Spojených štátoch amerických v miešanej štvorhre dvojica Šmotlák-Marková získala bronzovú medailu. Na európskych olympijských dňoch mládeže v Holandsku v júli toho roku Barbara Zahnová získala striebornú medailu a spolu s Dominikom Hrbatým z Bratislavy získala bronz. Ešte výraznejší úspech dosiahla Ľudmila Richterová, ktorá sa v rakúskom Hartbörgu stala juniorskou majsterkou Európy. Vo finále zdolala Hingisovú, mimochodom rodáčku z Košíc, ktorá teraz reprezentuje Švajčiarsko.

Stolný tenis - výrazný úspech v tomto športe bol iba jeden, ale stál za to, lebo na juniorských majstrovstvách Európy v Ljublane Zuzana Poliačiková vybojovala opäť zlatú medailu. Za zmienku možno stojí aj to, že Jozef Goláň na majstrovstvách sveta v Göteborgu po prvýkrát ako Slovák rozhodoval finále majstrovstiev sveta.

Raketové modelárstvo - Na 7. majstrovstvách Európy v rumunskej Suceave v júli toho roku sme mali 7 medailistov. Naši reprezentanti tu boli najúspešnejšou výpravou. Alojz Pajdlhauser sa tu v kategórii rádiom riadených raketoplánov stal majstrom Európy. Naše družstvo bolo druhé. Po majstrovstvách Európy sa uskutočnil svetový pohár a naši reprezentanti tu zvíťazili.

Letecké modelárstvo - prvé a druhé miesto v súťaži družstiev leteckých modelárov obsadili naši reprezentanti v kategórii magnetom ovládaných modelov v nemeckom meste Spaichengene. V kategórii dvojíc boli Nosko s Valašiakom prví, Uhrín s Moravcom druhí.

Skialpinisti - prvé preteky Európskeho pohára sa uskutočnili vo Vysokých Tatrách. Okrem toho Tatranci Miro Leitner a Dušan Trizna získali Európsky pohár 1993.

Dovolím si pripomenúť aj úspech z horolezectva. Tu budem citovať, pretože ide o supervýkon. Juraj Rečka, ročník 1967, sa v sobotu 13. februára 1993 zapísal do análov svetového skalného lezenia. Dosiahol to, o čo sa dovtedy márne pokúšala celá špička planéty v tomto športe. Bez prerušenia preliezol projekt Chantie v južnom Francúzsku v oblasti Boue s predpokladanou obtiažnosťou 9a /11 UIAA/. To je jedna z najvyšších horolezeckých kategórií obtiažnosti. Tento výstup je dodnes považovaný za najťažšiu skalolezeckú cestu sveta. To je s výkričníkom. Rečka začínal v roku 1985 klasickým horolezectvom, po úraze v Tatrách presedlal o tri roky neskôr na športové lezenie v neveľkohorských terénoch. Súčasne sa systematickým tréningom prepracoval na zdolávania čoraz ťažších ciest. Prvý úspech zaznamenal v roku 1988 práve v spomínanej oblasti. Prekonaným Chantie otvoril dimenziu nových obtiažností aké doteraz človek na skale nedokázal zdolať.

Kanoistika - v súťaži o Svetový pohár v maratóne juniorov v dánskom Maribo obsadil Peter Straka prvé miesto. V rýchlostnej kanoistike na 25. majstrovstvách sveta v auguste toho roku v Kodani v K1 na tisícmetrovej trati získal Atilla Szabó bronzovú medailu. Ďalší reprezentant Kňazovický bol štvrtý. Na kanoistických majstrovstvách sveta juniorov v Račiciach na Morave v dvojkajaku na 1000 metrov sa Radovan Šimečko a Rastislav Kužel stali majstrami sveta. Stalo sa tak po prvýkrát v histórii slovenskej rýchlostnej kanoistiky. Ďalší úspech vo vodáckom športe dosiahla dvojica Vlastimil Vala a Jaroslav Slúčik na majstrovstvách sveta vo vodnom slalome a zjazde v talianskom Val di Sole. Tu v dvojkanoe získala striebornú medailu.

Vzpieranie - v máji sa vo Wendingu v Nemecku za účasti 104 pretekárok z 21 krajín uskutočnili majstrovstvá Európy v silovom trojboji. Ani tu sme neobišli naprázdno. V kategórii do 67,5 kg získal Jozef Trnka bronzovú medailu výkonom 645 kg. V iných kategóriách sa Anton Mihok a Miroslav Patro umiestnili na štvrtých miestach.

Cyklistika - v júli toho roku na mimoriadne významných cyklistických pretekoch Giro d'Italia - mimochodom mali 8 etáp - zvíťazila naša cyklistka Lenka Ilavská. Tá predtým zvíťazila aj na pretekoch okolo Durinska a pretekoch Tour Styrie. Na posledne menovaných bola naša reprezentantka Paczová tretia. Naše cyklistky okrem iného zvíťazili aj v pretekoch Tour de Mallorca. Na majstrovstvách sveta dráhárov v auguste v Nórsku sa náš tandem Burčík-Bazálik umiestnil na piatom mieste. Na majstrovstvách Európy horských bicyklistov vo švajčiarskom meste Klosters v auguste toho roku Peter Hric získal bronzovú medailu.

Lyžovanie na tráve - v tomto mladom, ale prudko sa rozvíjajúcom športe, sa v júli toho roku v talianskom Bormiu

uskutočnili majstrovstvá sveta juniorov. Naša Miriam Kabátová v obrovskom slalome získala prvé miesto. V dvojkombinácii bola druhá.

Vodné pólo - v septembri 1993 sa uskutočnilo vodnopólové stretnutie Maďarsko - Výber sveta. Za výber hral náš vodný pólista Dušan Poláčik. Na majstrovstvách Európy kadetov v holandskom Veenandaale sa naši reprezentanti umiestnili na šiestom mieste. Štefan Gergely bol vyhlásený za najlepšieho brankára turnaja a družstvo získalo cenu Fair play. Keď som už spomínam fair play, dovoľujem si pripomenúť, že v septembri toho roku sa laureátmi ceny Fair play za rok 1992, ktorú udeľuje Medzinárodný olympijský výbor, stali Miloslav Mečíř a Katarína Lokšová-Ráczová. Ešte väčšie ocenenie sa ušlo olypijskému víťazovi, známemu boxeristovi Jánovi Zacharovi. Toho UNESCO ocenilo titulom Rytier fair play.

Plávanie - na majstrovstvách Európy v auguste v Sheefielde 17-ročná Martina Moravcová získala na 100 m trati voľných spôsobom striebornú medailu. Okrem toho tohto roku prekonala až 15 slovenských rekordov.

Hádzaná - v apríli sa v Lisabone uskutočnil turnaj žiačok a dorasteniek, na ktorom štartovalo 42 teamov z celej Európy. Slovensko tu reprezentovali mladé hádzanárky BCT Bratislava. Darilo sa im. Dorastenky sa umiestnili na prvom mieste, žiačky na druhom. V máji bol iný turnaj v talianskom Terame. Išlo o 21. ročník medzinárodného turnaja, ktorý mal punc neoficiálnych juniorských majstrovstiev sveta. Dorastenky Plastiky Nitra získali zlaté medaily a chlapci Slovana Modra v kategórii starších žiakov boli strieborní. V júni sa uskutočnil mládežnícky turnaj o Pohár mesta Cignoli v Taliansku. Štartovalo na ňom 30 družstiev. Žiaci Lokomotívy Trnava sa umiestnili na prvom mieste. Rovnaký úspech - zlaté medaily dosiahli aj dorastenci z Východoslovenských železiarní Košice.

Šach - naším výrazným úspechom v tomto duchovnom športovom odvetví bolo usporiadanie 9. majstrovstiev sveta juniorov a mládeže. Možno si ešte - aspoň niektorí - pamätáte, že sa tak stalo v druhej polovici júla v Bratislave. Na majstrovstvách sveta bolo prítomných 581 mladých šachistov zo 75 krajín, čo sa v histórii juniorských majstrovstiev sveta doteraz nikdy nestalo. Na týchto majstrovstvách sveta naša ambiciózna šachistka Eva Repková v kategórii hráčok do 18 rokov získala striebornú medailu.

Kulturistika - v apríli sa v Budapešti uskutočnili majstrovstvá Európy. 29-ročný Adam Cibuľa z Hnúšte sa tu stal kulturistickým majstrom Európy. Za úspech možno považovať aj umiestnenie kulturistky Zuzany Kořínkovej zo Žiliny, ktorá na najvýznamnejšej profesionálnej kulturistickej súťaži Grand Prix v Columbuse v USA obsadila 8. miesto, pričom bola druhou najúspešnejšou Európankou.

Basketbal - na júnových majstrovstvách Európy v Taliansku získali naše ženy bronzovú medailu. Podobný úspech dosiahli aj juniorky. Na zahodenie nie je ani štvrté miesto basketbalistiek z Ružomberka vo finále Pohára európskych majstrov.

Biatlon - vo februári sa v Ruhpoldingu v Nemecku uskutočnili majstrovstvá sveta juniorov. Družstvo našich dievčat tu získalo striebornú medailu. Rovnakú medailu získala aj Martina Jašicová v kategórii jednotlivkýň na 10 kilometrovej trati.

Bikros - v tomto rozvíjajúcom sa športe mladých možno hovoriť o úplnej žatve. Na majstrovstvách Európy v Sheefielde sme získali 2 zlaté, 1 striebornú a 1 bronzovú medailu. Okrem toho nám patrili aj tri piate miesta. Na majstrovstvách Európy sa stali majsterkami v kategórii do 8 rokov Michaela Škrabáková a v kategórii do 12 rokov Dáša Poláková.

Motorizmus - tu iba krátko - Jaroslav Katriňák sa na majstrovstvách sveta terénnych motocyklov Enduro jednotlivcov umiestnil na treťom mieste.

Lyžovanie - práve v tomto športe prvý výrazný úspech pre farby mladého Slovenska získala Ľuba Balážová. Stalo sa tak na februárovej univerziáde v Zakopanom, kde sa v behu na 10 km umiestnila na prvom mieste a stala sa tak akademickou majsterkou sveta. V tom istom mesiaci na majstrovstvách sveta v klasickom lyžovaní Martin Švagerko ako člen spoločného družstva Českej republiky a Slovenskej republiky v skokoch na lyžiach získal striebornú medailu.

Solídny úspech dosiahla na 35. majstrovstvách sveta armád v lyžovaní v Spojených štátoch amerických naša hliadka. Zo 16 účastníkov sa umiestnila na 4. mieste. Nie je bez zaujímavosti, že na štadióne Iskra Smrečina Banská Bystrica sa v marci uskutočnili preteky lyžiarov - bežcov na umelo chladenej bežeckej dráhe. Išlo o svetovú premiéru.

Karate - na majstrovstvách Európy juniorov, ktoré sa uskutočnili vo februári v Cardiffe v hmotnostnej kategórii do 60 kg, získal zlatú medailu náš junior Michal Šebesta. Pekné umiestnenie sa spája aj s menom Erika Pruchu. V hmotnostnej kategórii do 70 kg získal bronzovú medailu. Cenný úspech dosiahli aj ženy z Karate klubu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktoré sa v apríli zúčastnili v Kemptene v Nemecku na medzinárodnom turnaji Allagan Cap. Pri účasti 25 klubov banskobystrické trojčlenné družstvo obsadilo prvé miesto.

Futbal - hoci naše prvoligové kluby v nedávnych stretnutiach európskych pohárových súťaží neuspeli, nemusíme byť nešťastní. O tom, že máme dobrých futbalistov, svedčí umiestnenie hráčov PD Senica v Európskom pohári majstrov

v sálovom futbale, ktorý sa uskutočnil v máji na Mallorke. Tu získali bronzové medaily. Mimochodom, zakladateľom moderného futbalu Angličanom nadelili až 13 gólov, keď vyhrali 13 : 3. Radosť nám urobili aj mladí slovenskí reprezentanti do 14 rokov. Na turnaji Milk cup v Anglicku boli prví. Nebolo to ľahké, lebo na turnaji bolo až 44 družstiev z Európy a z Ameriky. Vari ešte väčší úspech dosiahli mladí futbalisti, žiaci šiestych ročníkov hrajúci za prvé FC Košice. V polovici roka sa zúčastnili na turnaji USA cup 93 v Mineapolise. O tom, že to nebol hocijaký turnaj, svedčia nasledujúce fakty: hralo sa na 42 ihriskách a na turnaji bolo prítomných až 600 družstiev. Mladučkí Košičania v takejto silnej konkurencii, veď napríklad v semifinále porazili aj slávny Arzenál, získali prvenstvo. Vysoké ocenenie sa nám tu dostalo aj za vynikajúci systém prípravy. Pri stručnej futbalovej bilancii nemožno zabudnúť ešte na jeden fakt. Toho roku bol náš futbalista Ľubomír Moravčík vyhlásený za najlepšieho zahraničného hráča vo francúzskej lige za rok 1992.

Baseball - tento šport je u nás zatiaľ iba Popoluškou, no aj tak sa už o našich najlepších čo-to vo svete vie. Svedčí o tom skutočnosť, že v apríli boli dvaja naši baseballisti Felix Dömény a Marián Mrva na zájazde v USA ako reprezentanti výberu Európy.

Ľahká atletika - v tomto športe, ktorý má prívlastok kráľovský, sa nám - to treba priznať - toho roku ktovieako nedarilo, no aj tu boli aspoň čiastkové úspechy. Určite najvýznamnejším je zlatá medaila Tomáša Halvu, ktorý ju získal za výkon 65,26 m v hode oštepom na júlových II. európskych olympijských dňoch mládeže v Holandsku. Na armádnych majstrovstvách sveta v Toms v chôdzi na 10 000 m bol Pavel Blažek strieborný a Ján Záhončík bronzový. Bronz tu získal aj Jozef Kucej v behu na prekážkovej trati 400 m. Zabudnúť nemožno ani na aprílové víťazstvo Martina Vrábla v maratóne v Madride. V tom istom čase Róbert Štefko z Banskej Bystrice

zvíťazil v polmaratóne vo Vincennes pri Paríži. Pred pár dňami Róbert Štefko vyhral v kvalitnej konkurencii klasický cestný beh na 16,3 km trati z Paríža do Versailles. Bolo to skvelé víťazstvo, ktoré široko komentovala aj francúzska tlač. V parížskom športovom denníku Le Tip ho v titulku nazvali novým bežeckým kráľom.

Zápasenie - na majstrovstvách Európy v zápasení voľným štýlom Štefan Fernyák získal bronzovú medailu. Na majstrovstvách sveta kadetov voľným štýlom v kategórii do 40 kg bol Milan Lenčeš druhý. Podobné umiestnenie dosiahol aj zápasník Hromádka v kategórii do 57 kg na voľnoštýliarskych majstrovstvách juniorov do 20 rokov v Aténach.

Futbaltenis - je to zmodernizované pomenovanie pre nohejbal. V tomto športe sa v júli uskutočnili už druhé majstrovstvá Európy v Bukurešti. Naša výprava sa stala vôbec najúspešnejšou výpravou šampionátu. Na majstrovstvách Európy sa totiž umiestnili v kategórii trojíc futbaltenisti Ivanecký, Bartko a Žigala, v kategórii dvojíc Ivanecký a Bartko. V súťaži singlistov získal Žigala striebro. Za výrazný úspech treba považovať aj skutočnosť, že naším futbaltenisovým činovníkom sa podarilo vybojovať, aby sa prvé majstrovstvá sveta futbaltenistov v roku 1994 uskutočnili u nás.

Windsurfing - na majstrovstvách Európy na Balatone sa pred necelým mesiacom v konkurencii 70 surfistov z 20 štátov stal majstrom Európy 18-ročný Juraj Vitko z Piešťan. Jeho úspech je o to väčší, že už piatu sezónu jazdí bez trénera.

Summa summárum - za 9 mesiacov máme 21 európskych prvenstiev a 4 svetové prvenstvá. Dalo by sa hovoriť ešte aj o iných úspechoch, ale to nechám zatiaľ bokom.

Cieľom tohto vystúpenia nebola kronikárska úplnosť úspechov našich športovcov, ale predovšetkým podpora nášho

sebavedomia. Slovenskí športovci nás reprezentujú naozaj znamenite, z celej pospolitosti nepochybne najlepšie. Z tohto miesta im za dosiahnuté výsledky pri reprezentácii vlasti vyslovujem veľké poďakovanie. Zároveň dúfam, že zákon o Štátnom fonde telesnej kultúry nebude pre nich tým posledným darčekom. Zaslúžia si aj iné.

Pozmeňovacie návrhy nemám. Ďakujem za pozornosť. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Pán poslanec Polačko sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslanec J. Polačko:

Len dúfam, že pán kolega predrečník nemyslel vo výpočte tých, ktorí nás nereprezentujú lepšie ako športovci, aj vládu. Ale odporúčam mu, aby do výpočtu úspechov športu dopísal aj nedeľňajší zabehnutý maratón Mikiho Dzurindu, kolegu, lebo je to skutočne veľký športový úspech. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ja som pánu Dzurindovi osobne gratuloval už v Košiciach. Pán poslanec Masarik - faktická poznámka.

Poslanec J. Masarik:

Úplný výpočet pána poslanca Feketeho by som chcel chcel doplniť o výkon slovenského zástupcu - ktorý bude zapísaný na Guinessovej knihy rekordov - v počte zjedených slivkových knedlí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dúfam, že nie ste to vy, pán poslanec. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Pán poslanec Korec. /Smiech v sále./

Poslanec J. Korec:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi, aby som predniesol svoj doplňovací návrh k tomuto zákonu. Tak ako už bolo počuť z úvodu tohto zákona, veľmi dôležitou skutočnosťou pri vytváraní podmienok Štátneho fondu telesnej výchovy budú finančné prostriedky. Tieto finančné prostriedky do fondu budú plynúť z mnohých smerov. Je preto potrebné, aby sa s týmito finančnými prostriedkami hospodárilo tak, aby nevznikali rôzne fámy, ktoré už tu boli aj naznačené. Preto si dovoľujem dať nasledovný návrh: Do § 2 - správa a orgány fondu navrhujem zaradiť odsek 11 - dozornú radu fondu tak, ako je to v iných orgánoch a iných fondoch:

"Dozorná rada fondu

a/ dozerá na činnosť a hospodárenie s fondom. Podľa povahy veci upozorňuje radu fondu, vládu, Národnú radu Slovenskej republiky, prípadne iné orgány na zistené nedostatky,

b/ dozorná rada sa skladá z troch členov volených na návrh vlády Národnou radou Slovenskej republiky na funkčné obdobie 4 rokov,

c/ dozornú radu pred uplynutím funkčného obdobia odvoláva na návrh vlády Národná rada Slovenskej republiky, ak sú splnené dôvody uvedené v § 2 odsek 8,

d/ členmi dozornej rady nemôžu byť členovia organizácií, ktoré čerpajú prostriedky z fondu telesnej kultúry ani členovia a zamestnanci fondu".

To je celý návrh.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Jaroš.

Poslanec I. Jaroš:

Vážený pán predseda,
vážený pán člen vlády,
milé dámy,
vážení páni,

na trhu z lotériami je v dnešnej dobe veľmi neutešená situácia. Okrem iného je spôsobená aj tým, že kde-kto mal možnosť vydávať alebo organizovať lotérie. Z tohto dôvodu aj ministerstvo financií pristúpilo k regulácii v tejto oblasti a v ich koncepcii sa uvažuje s tým, že by všetky činnosti ohľadne organizovania a vydávania lotérií zastrešil štát. K dnešnému dňu už je zriadená štátna firma CAS-LOT, ktorá preberá všetky tieto funkcie. Po konzultácii so zástupcom navrhovateľa aj s pánom spoločným spravodajcom mi preto dovoľte urobiť dva pozmeňovacie návrhy, aby sme zabránili zo zákona komplikáciám v oblasti organizovania lotérií. Navrhujem v § 5 vypustiť v odseku 1 celé písmeno b/ a následne upraviť písmeno a/ - namiesto "podiely na výnosoch z lotérií atď." navrhujem "výnosy z lotérií, stávok atď."

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Jarošovi. Ďalej sa hlásil pán poslanec Dudáš.

Poslanec A. Dudáš:

Chcem predložiť krátky pozmeňovací návrh. V § 2 odsek 6 navrhujem, aby text bol doplnený o slová "a nezastupiteľné". Potom text by znel: "Členstvo a funkcie v rade sú čestné a nezastupiteľné". Ide o to, aby zo znenia tohto ustanovenia jednoznačne vyplynulo, že je neprípustné, aby sa členovia rady fondu nechávali zastupovať na svojich zasadnutiach.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Sťahujem svoj návrh v § 2 odsek 4 a osvojujem si návrh pani poslankyne Ďurišinovej, pretože mne tam vypadlo slovo "delegovaný", a toto má logiku. Ďalej po konzultácii aj bod 1 spoločnej správy navrhujeme na hlasovanie an blok. A ešte som zabudol - v § 2 odsek 8: "Funkčné obdobie predsedu a ostatných členov rady je štvorročné". Teda nie trojročné, ale navrhujeme štvorročné. Toto sú ďalšie návrhy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Prosím, pani poslankyňa Bartošíková.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Pán predseda, vážení kolegovia, predsa len navrhujem bod 1 vyňať zo spoločného hlasovania an blok.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ešte niekto? Ak nikto, dovolím sa prihlásiť sám.

Chcel by som dať pozmeňovací návrh k § 2 ods. 2, kde pán spravodajca dával svoj pozmeňovací návrh, a to, že na čele fondu je riaditeľ, ktorého vymenováva a odvoláva - tam bol minister školstva - on tam dáva vsuvku "na návrh rady fondu". S tým súhlasím, ale chcel by som doplniť tento pozmeňovací návrh tak, že pred "na" by sme dali "aj", a to z toho dôvodu, že vieme aké problémy máme dnes napríklad s televíziou. To znamená, že tento odsek by znel takto: "Na čele fondu je riaditeľ, ktorého vymenúva aj na návrh rady fondu minister školstva a vedy..." atď. To je presne tá istá situácia, ktorá je dnes v televíznej rade, preto som to navrhol. Toto je môj pozmeňovací návrh.

Druhý pozmeňovací návrh mám tam, kde pán poslanec Andel v písmene c/ § 2 hovorí o 5 zástupcoch občianskych združení, a tam konkrétne vymenúva ten a ten zväz. Dovolil by som si tvrdiť, že by tam mal byť aj hokej, a to z toho dôvodu, že ide o olympijský šport, ktorý v dnešnej ekonomickej situácii je na tom najhoršie, a mohlo by sa stať, že mohol by sa dostať v niektorých veciach do úzadia. Skôr by som potom vypustil futbalový zväz, ktorý je mamutím zväzom a je dnes absolútne profesionálnym, ale súhlasím, aby aj ten tam ostal za predpokladu, že tam bude aj hokej. Takže mám tieto dva pozmeňovacie návrhy. Inak si myslím, že zákon treba podporiť a mali by sme ho prijať.

Prosím, pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Pán predseda, mám iba jednu otázku, pokiaľ ide o váš pozmeňovací návrh k § 2 odsek 2. Navrhli ste znenie, že na čele fondu je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva aj na návrh rady fondu minister školstva atď. Tak znel váš návrh?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Na čele fondu je riaditeľ, ktorého vymenúva aj na návrh fondu - čiže môže ho vymenovať aj sám minister, a môže ho vymenovať aj na návrh fondu.

Poslanec R. Fico:

Dobre. Takže teraz sa chcem spýtať, pretože to nie je celkom zrejmé: Ak podá návrh rada fondu, bude záväzné pre ministra školstva, aby ho vymenoval?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno.

Poslanec R. Fico:

Dobre, ale to znamená, že keď ten návrh nebude, tak ho vymenuje sám podľa vlastného uváženia. A keď bude?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takisto odvolanie. To je to isté, čo je dnes s televíznou radou. Televízna rada je absolútne neúčinná, neschopná, tam sa nič nemôže urobiť. A tu môže dôjsť k tej istej situá-

cii, pretože ak poznáte trochu atmosféru v športe, k takejto situácii môže dôjsť aj tam.

Poslanec R. Fico:

Nezdá sa mi to byť celkom čisté a zrejmé, pretože podstatou pozmeňovacieho návrhu k § 2 odsek 2, ktorý tu bol podaný už predtým, bolo posilniť postavenie rady fondu, čiže snáď by bolo vhodné uvažovať o takom znení tohto odseku, kde by bolo, že ak podá návrh rada fondu, minister je povinný vymenovať riaditeľa tohto fondu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Lenže ak ten návrh nepodá, tak by nemohol.

Poslanec R. Fico:

Môžeme to teda dať tak, že na čele fondu je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister školstva a vedy. A mohla by byť druhá doplňujúca veta: Ak podá návrh na vymenovanie riaditeľa rada fondu, je minister školstva povinný ho vymenovať. To isté sa týka, samozrejme, aj odvolania.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Súhlasím.

Pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážení kolegovia, pán predseda, myslím, že tam by malo byť spresnené, že ak do určitej doby, do určitej lehoty rada nepodá návrh, potom menuje minister, lebo sa môže stať, že povie - zajtra ráno chcem menovať - a nebudú podklady. To

nie je jednoznačné znenie tohoto bodu. Nech to navrhovateľ spresní.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pani poslankyňa Bartošíková.

Poslankyňa M. Bartošíková:

Vážený pán predseda,
vážení kolegovia,

tiež by som sa chcela vyjadriť k § 2 odseku 4 písmenu c/. Snažíme sa taxatívne v pozmeňovacích návrhoch vymenovať zástupcov jednotlivých zväzov, ktorí majú mať účasť v tejto rade. Myslím si, že postavenie jednotlivých zväzov sa rokmi môže meniť. Napríklad v stati o použití fondu sa hovorí o masovej telesnej výchove a turistike a svojho zástupcu v návrhu vôbec nemajú. Z tohoto dôvodu navrhujem, aby sme nevymenúvali taxatívne, ktoré zväzy tam budú účastné, ale aby sme to ponechali na Slovenské združenie telesnej kultúry, pretože potom jednoducho ignorujeme masové telovýchovné aktivity, ktoré aj tak už sú dosť diskriminované výkonným športom v oblasti financovania.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Andel sa hlásil.

Poslanec M. Andel:

Chcel by som odpovedať pani kolegyni, že to bolo po zvážení so zástupcami telovýchovných organizácií a aj po zvážení poslaneckých klubov. Prečo sme to tam dali? Samozrejme, niekto je funkcionárom vo futbale a snaží sa tu mať futbal, niekto v hokeji, tak hokej. Skutočne sme uvažovali

dať tam tie športové organizácie, ktoré majú najširšiu členskú základňu. Zoberme si trebárs Slovenský futbalový zväz, ktorý má členskú základňu vyše pol milióna, čo nemajú ostatné zväzy a športové organizácie spolu. Čiže tento zväz tam automaticky má byť. Takýchto športových organizácií - by som povedal menších - je strašne veľa. Vravíte, že v budúcnosti to nemusia byť tieto zväzy. Súhlasím s vami, ale predsa zákon sa môže novelizovať, s tým aj rátame, ale musíme reagovať na súčasnú situáciu. Je to po zvážení a po konzultácii sme k tomu prišli.

Chcel by som sa ešte vyjadriť k návrhu pána predsedu. Samozrejme, že sme uvažovali aj s hokejovým zväzom, pretože je to druhý najväčší zväz na Slovensku. I môj návrh bol taký, že tento zväz by tam patril. Neviem teraz, keďže je tam zastúpené SZTK, či by sme - pán predseda to nenavrhol, snažím sa mu to pošepkať - nemali odtiaľ snáď dať preč Asociáciu športových zväzov Slovenskej republiky.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie. Tak vypusťme tú najmenšiu organizáciu, keď ste to robili podľa tohto kľúča.

Poslanec M. Andel:

No, budeme hlasovať, ale skúsme sa zamyslieť, koho teda vypustíme. Najmenšou v podstate by bol Slovenský zväz telesne postihnutých, ale myslím si, že tam patria, pretože, vieš veľmi dobre, že majú svoje olympiády, atď. a financie potrebujú. Slovenské združenie športových a technických činností - je to združenie, ktorého činnosť zasa nepokrýva Slovenský olympijský výbor, čiže takisto jeho zastúpenie má svoje opodstatnenie. Ale keď sme dali päť zástupcov delegovaných Slovenským olympijským výborom, mohli by sme potom odtiaľ dať von zástupcov SZTK, ktorý po dohode so Slovenským olym-

pijským výborom by mohol mať - dajme tomu - dvoch zástupcov. Alebo môžeme preformulovať prvú vetu - troch zástupcov Slovenského olympijského výboru a dvoch zástupcov SZTK. Skúste, prosím, zvážiť a dáme taký návrh, lebo to by bolo východisko - troch zástupcov Slovenského olympijského výboru a dvoch zástupcov SZTK. Skúste sa, prosím, k tomu vyjadriť. Z písmena c/ by sa to mohlo vybrať a tam by sa doplnil hokejový zväz.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Čiže dávate takýto pozmeňovací návrh?

Poslanec M. Andel:

Zatiaľ nahlas uvažujem, dúfam, že ma niekto podporí, prípadne sa k tomu vyjadrí.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Ďurišinová.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Vážený pán predseda,
kolegyne a kolegovia,

myslím si, že teraz tu nastáva klasický boj, kto je silnejší, kto by chcel ako presadiť svoje záujmy. Ale naozaj, v utorok sa stretli zástupcovia ministerstva školstva a zástupcovia jednotlivých klubov. Pán predseda, navrhli ste hokej. Chápem, že momentálne hokej sa dostal na olympiádu a je to jeden z našich najsilnejších kolektívnych športov, ale práve preto je v prvom odseku, že prvú várku tých 5 deleguje Slovenský olympijský výbor, takže tam môžete mať troch zástupcov hokeja, od Pašeka počnúc cez pána Mitošinku

končiac. Tak si myslím, že v tomto je zastúpený. Ďalej je zastúpený hokejový zväz v poslednom odseku tých 5 delegovaných, kde je zastúpenie po jednom zo Slovenského združenia telovýchovných jednôt a Slovenského združenia telesnej kultúry a je tam ešte zastúpenie všetkých zväzov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ale to sa týka všetkých tých zväzov, ktoré sú tu taxatívne navrhnuté, takže neviem, čo vysvetľujete, pani poslankyňa.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Mám taký pozmeňovací návrh, aby ste sa prípadne s pánom Andelom dohodli, alebo necháme to na uváženie - buď tam bude futbalový zväz alebo hokejový zväz. Ale myslím si, že všetky ostatné zastúpenia tam patria, lebo ich postavenie je naozaj dôležité. A čo sa týka telesne postihnutých, veľmi sa za to prihováram, lebo dobre vieme, že takisto ako sú bežné olympiády, sú paraolympiády pre telesne postihnutých, a tí momentálne sú celkove na periférii záujmu, takže keby mali aspoň takéto postavenie v rade a mohli si sami delegovať. Navrhujem vybrať si medzi alternatívou - buď hokejový alebo futbalový zväz, ale nič iné nevypustiť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Pán predseda, keby sme postupovali vo vašej logike, tak tam by mala byť zastúpená aj hádzaná. Pani poslankyňa Ďurišinová to zo skromnosti nechcela povedať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hádzaná tam je, to teraz vysvetľovala pani poslankyňa.

Prosím, pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Pán predseda, tú myšlienku, ktorú som tu nahlas odvíjal, si osvojujem a myslím si, že to bude seriózne, ak v písmene a/ budú traja zástupcovia Slovenského olympijského výboru - pozerám sa hore na zástupcov športovcov či neprotestujú - a dvaja zástupcovi SZTK. Myslím, že to môže tak byť. Nemôže byť? Teraz by som sa ich potreboval opýtať prečo? /Šum v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, dokončme to.

Poslanec M. Andel:

Dobre, pán predseda, ja si to osvojujem a hokej dáme do písm. c/.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Má ešte niekto nejakú pripomienku? Pani poslankyňa Ďurišinová, hádzanú?

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Vôbec nie hádzanú, myslím si, že trošku to začína byť nedôstojné. Navrhujem, keď bude prestávka, aby ste sa prípadne stretli vy, pán Andel, zástupcovia telovýchovných združení a nech sa dohodne, aby bol všeobecný konsenzus. Ne-

súhlasím s tým, aby sa tu presadzovalo či hokej alebo futbal. Zdá sa mi to nefér voči ostatným športom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda vlády sa hlási.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

nebudem hovoriť záverečné stanovisko, ale keďže sa toľko diskutuje o § 2 ods. 4, dovoľte, aby som povedal svoj názor. Súhlasím s tým, že olympijský výbor je takto taxatívne vymenovaný. Nemôžem súhlasiť s tým, ako vymenoval pán poslanec Andel zástupcov štátnych orgánov, pretože ste kompletne vypustili samosprávne orgány a obce. Ak sa pozriete do pôvodného návrhu, tam bolo napísané sedem zástupcov štátnej správy a územnej samosprávy, a jednoducho si nemôžeme dovoliť vypustiť územnú samosprávu. Teda nesúhlasím alebo neodporúčam taxatívne vymenovanie ministerstiev, pretože tam chýbajú skutočne orgány územnej samosprávy.

A pokiaľ sa týka bodu c/, neviem, do akej miery môže parlament zasahovať do práv občianskych združení, pretože v momente, keď sú tu vymenované občianske združenia, ich týmto zákonom petrifikujete a nedovolíte im vzniknúť a zaniknúť, pretože tu sú vymenované tie, ktoré budú zúčastnené. Čo sa stane, keď zaniknú? To znamená, že bude treba novelizovať zákon. Skutočne sa domnievam, že oveľa výhodnejšia formulácia je "zástupcov občianskych združení, v ktorých pôsobnosti je telesná výchova a šport".

Domnievam sa, že môžu vzniknúť trenice medzi jednotlivými športami, pretože rovnako by sa mohli prihlásiť lyžiari a ďalší - hádzanári, basketbalisti, mohli by sme teraz posudzovať kto má viac peňazí, kto menej, kto má lepšie výkony, kto má horšie výkony, kde máme majstrov Európy - máme ich predovšetkým v netradičných športoch, tie tu napríklad vôbec nie sú. Otázka je, ako použijeme finančné prostriedky na masovú telovýchovu, čo so Sokolom, čo s Orlom a ďalšími. Neobjavujú sa tu. Viete akú pozíciu momentálne majú SZTK. Takže sa domnievam, že skutočne obecnejšia formulácia by bola lepšia.

Prihováram sa teda za to, aby ste v § 2 bod 4 písm. b/ nezabudli na samosprávu a v bode c/ sa prihováram za obecnú formuláciu, pretože sa dostaneme zbytočne do sporov. Viem, že potom tieto spory prenášame na úroveň ministerstva, pretože tam bude treba rozhodnúť, ale domnievam sa, že je možná dlhšia diskusia v týchto orgánoch a dohoda - práve tá dohoda, ktorá tu nie je, to znamená, že ak bude hokej v Slovenskom olympijskom výbore, nemusí byť zaradený tu, ak bude futbal v olympijských, nemusí byť Slovenský futbalový zväz zaradený tu, proste aby tam došlo k určitej proporcionalite vzťahov. Tie sa tu asi dosť ťažko budú určovať, lebo opäť, keby sme povedali, že tam musí byť zo Slovenského olympijského výboru zastúpený ľadový hokej, zasahujeme do práv Slovenského olympijského výboru. To je asi neprípustné.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Dzurinda - faktická poznámka.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
dámy a páni,

myslím si, že v tomto parlamente sa z času načas dopúšťame istých chýb. Tie chyby asi sa volajú tak, že chceme urobiť čo najkonkrétnejší, najpodrobnejší, najdetailnejší zákon a potom buď ho nevieme dodržiavať alebo ho musíme často novelizovať. Snažil som sa na to poukazovať minulý týždeň, keď si spomínate, pri zákone o železniciach.

Chcem podporiť návrh podpredsedu vlády pána Romana Kováča v tom zmysle, že formulácie, ktoré navrhol všeobecnejšie, sú naozaj lepšie, sú trvácnejšie a je lepšie vo výkonnej moci alebo na inom mieste, na inej platforme riešiť tieto vzťahy, ako delegovať týchto zástupcov do najvyššieho orgánu. Možno by nám ako poslancom viac prospelo, keby sme dostali istý obraz alebo informáciu, ako potom zabezpečiť realizačnú stránku na ministerstve. Diskutovali sme v užšom kruhu napríklad o tom ako vlastne samospráva bude delegovať svojich zástupcov. Kto to je? Či je to ZMOS, či je to niekto iný?

Čiže možno by nám ešte teraz pomohlo, keby, ak sa aj dohodneme, že formulácia v zákone nebude obecnejšia, keby nám niekto mohol vedieť potom vysvetliť praktickú stránku toho problému. Ale podporujem návrh, ktorý dal podpredseda vlády.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Prosím, pán poslanec.

Poslanec T. Cabaj:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

mňa trochu prekvapil ten názor pána podpredsedu, ktorý hovorí, aby sme nezabudli na samosprávu. Som jeden z tých, ktorí zo samosprávy pochádzajú, ale celkom si neviem predstaviť čo bude samospráva v tomto fonde robiť, alebo kto ju bude vôbec zastupovať. Totiž u nás v samospráve je to tak, že pokiaľ sa rozhodneme, že prispejeme na telovýchovu, prispejeme si v našom rozpočte a určíme koľko. Ale my nespravujeme žiadny fond, ani do toho fondu nehovoríme.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Nadviazal by som na vystúpenie môjho predrečníka. Skutočne si neviem predstaviť koho by sme z územnej samosprávy mali do takéhoto orgánu delegovať. Mali by sme pochopiť, že nie za každú cenu niekoho do niečoho dať, ktorého činnosť v podstate nijakým spôsobom priamo nesúvisí, ako konkrétne v tomto prípade, s fondom. Prečo sme tam taxatívne vymenovali? Prečo ministerstvá? Z toho dôvodu, že ministerstvá, konkrétne päť ministerstiev, ktoré sú tu vymenované, finančne zabezpečujú alebo realizujú i prípravu športovcov.

Prečo sme dávali konkrétne do bodu c/ jednotlivé športové zväzy? Neviem si predstaviť, ak by sme to schválili vo všeobecnej rovine, akým spôsobom by sa tieto športové organizácie medzi sebou dohodli - a poznáme to, som dlhoročným športovým funkcionárom, i ďalší, vieme aká je tam situácia. A v tomto návrhu sú skutočne všetky, aj Sokol aj Orol, máme

tu Asociáciu športových zväzov Slovenskej republiky, máme tu Slovenské združenie športových a technických športov atď. Z toho dôvodu sme tam sledovali, aby všetky zväzy, všetky športové organizácie mali vo fonde svoje zastúpenie, aby nedajboh neprišlo k nejakej bitke o to, kto bude a kto nebude v tomto fonde zastúpený. Pán podpredseda, skutočne sú tam zastúpené všetky športové organizácie a spolky.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Pán predseda, dovoľte mi, aby som navrhol v ods. 2 § 2 presnejšie znenie. Odsek 2 by znel takto: "Na čele fondu je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva na návrh rady fondu minister školstva a vedy Slovenskej republiky /ďalej len "minister"/. Ak návrh na vymenovanie a odvolanie riaditeľa podáva minister, k návrhu sa v lehote 30 dní vyjadrí rada. Ak sa rada v tejto lehote k návrhu nevyjadrí, má sa za to, že súhlasí s návrhom ministra. Ak je rada nefunkčná z dôvodov uvedených v štatúte fondu podľa § 2 ods. 10, riaditeľa fondu vymenúva a odvoláva minister." A potom bude už len tá veta, že riaditeľ fondu je štatutárnym orgánom. Čiže je tam to, čo ste navrhovali, že keď je nefunkčná rada z dôvodov, ktoré sú v štatúte uvedené, vtedy bude minister bez akéhokoľvek obmedzovania vymenovávať a odvolávať riaditeľa.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie je to celkom to, čo som povedal, ale súhlasím. Nechcem rozpravu preťahovať. Ak sa už nikto nehlási, končím rozpravu. Ešte pred ukončením rozpravy som sa zabudol spýtať pána podpredsedu vlády, či chce zaujať stanovisko.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pozorne som si preštudoval a vypočul doplňovacie návrhy. Domnievam sa, že s mnohými možno súhlasiť a že mnohé u nich vylepšia tento zákon, za čo vám ďakujem. Je predsa vidieť, že každý poslanec má nejakého športovca blízkeho.

Chcel by som v tomto zhodnotení upozorniť na § 2 bod 4, o ktorom som už hovoril, ku ktorej formulácii skutočne mám výhrady. A dovoľte ešte jednu skutočnosť. V § 5 bod 2 bola navrhnutá fixná percentuálna časť zo štátneho rozpočtu. Neodporúčam, aby táto fixná časť bola začlenená, pretože každoročný zákon o rozpočte určí financie, ktoré pôjdu do tohto fondu. Môže sa prijať pravidlo, že obidva fondy, to znamená Pro Slovakia aj tento, si Národná rada vyhradí právo určiť v rámci svojho zákona, ale chcem vám povedať, že aj s fondom Pro Slovakia, iste to dobre viete, so stanovením fixnej čiastky sú obrovské problémy a mohol by sa dostať do rozporu zákon o rozpočte s týmto zákonom. Potom by sme museli pátrať, ktorý zákon je silnejší. Zrejme silnejší je ten, ktorý má peniaze v rukách v danom prípade, takže asi zákon o rozpočte by bol silnejší. Skôr si myslím - neviem teraz sformulovať tú myšlienku - keby sa do tohto paragrafu určilo, že výška bude stanovená zákonom o rozpočte a musí o nej rokovať Národná rada. Takáto myšlienka by bola lepšia ako fixné stanovenie.

Chcem povedať, že sa môžu vyskytnúť situácie, keď budeme musieť úplne prehodnotiť túto výšku a, povedzme, dostať sa - teraz hovorím veľmi optimisticky - vyššie, viete, že ministerstvo školstva a vedy bude predkladať v krátkej dobe do vlády návrh kandidatúry Slovenskej republiky na usporia-

danie Zimných olympijských hier, čo iste športovcov mimoriadne poteší a, samozrejme, že v takýchto rokoch bude treba tento fond upravovať úplne ináč. Takže skutočne odporúčam - neviem v túto dobu naformulovať vhodne myšlienku - ak by sa to podarilo takto spraviť, by to bolo lepšie, pretože vlastne pri zákone o rozpočte by ste svojím hlasovaním rozhodli, aký podiel z rozpočtu je určený pre tento fond. Ostatné pripomienky, myslím si, sa dajú akceptovať.

Chcel by som ešte povedať jednu myšlienku na záver. Ak budete hlasovať o jednotlivých pripomienkach, bol by som rád, keby ste zvážili ešte tento fakt: Za všetku realizáciu bude zodpovedné ministerstvo školstva a vedy, teda fond rozhodne a ministerstvo školstva bude realizovať. Zvážte myšlienku, že keď tam vsuniete napríklad to slovíčko, "len", ktoré tu bolo navrhované, tým vlastne dávate realizátora tohto do polohy vykonávateľa, to znamená, že zodpovednosť má, ale rozhodnúť nesmie. To je pre ústredné orgány štátnej správy mimoriadne zložitá situácia, keď niekto iný rozhoduje a tieto orgány len realizujú a nemajú šancu toto rozhodnutie ovplyvniť, pretože jeden zástupca ministerstva školstva tak, ako bol navrhnutý, veľmi ťažko môže ovplyvniť návrhy.

Buďte takí dobrí, pri posudzovaní pozmeňovacích návrhov majte na mysli, že niekto iný rozhoduje a niekto iný realizuje, a ten, kto realizuje, nemá možnosť ovplyvniť toto rozhodnutie - aby ste toto brali do úvahy.

Ďakujem pekne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády. Pani poslankyňa Ďurišinová.

Poslankyňa M. Ďurišinová:

Vážené kolegyne a kolegovia,

poviem vám pravdu ako to bolo. Pokúsili sme sa vsunúť tam tých 0,5 %. Boli sme si vedomí už dopredu, že je to dosť zaväzujúce pre vládu. Myslím si, že dalo by sa riešiť to, čo tu navrhol pán podpredseda, asi takýmto spôsobom: § 5 ods. 2 "ako zdroj fondu sa použije dotácia zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky". Tým by sa to vyriešilo, teda, že by sa to muselo riešiť na pléne Národnej rady pri schvaľovaní rozpočtu Slovenskej republiky.

Ak súhlasíte, pán podpredseda, na druhej strane pred chvíľočkou ste tu hovorili o tom slovíčku "len". Myslím si, že práve ide o to, že keď budú v rade delegovaní nielenže významní športovci, ale naozaj odborníci, budú vedieť fundovane o veci rozhodnúť. A to, čo ste povedali, že minister, ktorý bude vlastne zodpovedný, z toho bude vonku, myslím si, že nie, lebo práve tým, že keď minister s návrhom rady nebude súhlasiť, vráti to a rada bude musieť znovu rozhodnúť nejako inak. Čiže, táto problematika sa už potom dá vyriešiť v štatúte. Myslím si, že toto nie je tak rozhodujúce. Ide naozaj len o to, aby minister nerozhodol sám a úplne bez tejto rady. Nám ide o dominantné postavenie rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, to znamená, že v § 5 ods. 2 dávate pozmeňovací návrh s tým, že sa vypúšťa 0,5 %. Hlási sa ešte niekto do rozpravy? Pán minister.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vrátim sa k tomu, čo hovorila pani poslankyňa. Skutočne, takto poňatý návrh dostáva ministerstvo do polohy aut-

sidera. Dotknem sa napríklad návrhu k § 2 ods. 10, kde sa hovorí, že činnosť rady upravuje štatút fondu, ktorý po schválení rady vydá minister. Chcel by som vás upozorniť na rovnaký problém, ktorý vznikol pri zriadení Národnej poisťovne, kde zbor zástupcov takisto tvorený tromi stranami sa nevedel temer dva mesiace dohodnúť ako budú vôbec schvaľovať štatút. A treba povedať, že to boli rovnako rozumní, rovnako zodpovední ľudia. Predpokladáme, že tí, ktorí sú navrhnutí, sú rovnako rozumní.

Preto som prosil, aby ste zvažovali, do akej polohy dostávate ministerstvo, do akej polohy dostávate ministra. Ak by tam bolo povedané, že po predchádzajúcom prerokovaní, alebo na návrh rady schvaľuje minister - to áno, ale nie po predchádzajúcom súhlase, lebo sa môžeme dostať do situácie, že tých 15 zástupcov, ktorí sú navrhnutí, sa nedohodne ani len na spôsobe schvaľovania štatútu, či to bude dvojtretinová väčšina, či to bude trojpätinová, či to bude nadpolovičná väčšina. Keby sme neboli zažili ten problém s Národnou poisťovňou, tak by som sa k tomu vôbec nevyjadroval. Preto som vás prosil vo všeobecnosti posúdiť tie návrhy z toho pohľadu, aby boli skutočne reálne, aby ten, kto vykonáva túto činnosť, mal v ruke i možnosť rozhodovať.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Predtým než ukončím rozpravu, chcem sa spýtať pána poslanca Andela, či ešte pred rozpravou chce mať prestávku, dohodnúť sa na niektorých sporných bodoch, alebo či ukončíme rozpravu a budeme pokračovať v hlasovaní.

Poslanec M. Andel:

Pán predseda, niektoré návrhy sú kontradikčné, neviem,

či by sme ich vyriešili, keby bola prestávka, aby sme našli spoločne východisko. Ale prosím, nech sa vyjadria kolegovia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Tým končím rozpravu. Rokovací poriadok mi prikazuje ešte sa spýtať pána podpredsedu vlády, či sa chce vyjadriť k rozprave. Myslím, že ste sa vyjadril už v priebehu pripomienok. Takže prosím pána spoločného spravodajcu, aby hlasovanie uvádzal v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec M. Andel:

Ďakujem, pán predseda. Navrhujem hlasovať o spoločnej správe. Keďže pani kolegyňa Bartošíková navrhla, aby sme o bode 1 hlasovali samostatne, prosím, môžeme o ňom hlasovať samostatne. An blok navrhujem hlasovať o bodoch 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11 a 12.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, myslím si, že o bode 2 nemôžeme rozhodovať an blok, pretože tam bol môj pozmeňovací návrh, ktorý potom upravoval pán poslanec Fico. Pardon, pozeral som sa do zákona, ale aj tak si to musíme skontrolovať.

Poslanec M. Andel:

Nie je to v kontradikcii s návrhom pána kolegu Fica, on hovorí o § 2 ods. 2 a v bode 2 je § 2 ods. 8. Prosím, pán predseda, keby sme mohli hlasovať an blok o tých bodoch, ktoré som povedal. Samozrejme, že ich odporúčam prijať.

Predseda NR SR I.Gašparovič:

Takže sa budeme prezentovať.
Prezentovalo sa 95 poslancov.
Budeme hlasovať an blok o tých bodoch spoločnej správy, ktoré predniesol pán spravodajca.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 95 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa nezdržal nikto.

Konštatujem, že sme všetky body spoločnej správy, ktoré pán poslanec navrhol, hlasovaním an blok schválili.

Poslanec M. Andel:

Teraz by sme mali hlasovať o bode číslo 1 zo spoločnej správy. Odporúčam tento bod prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže hlasujeme o bode číslo 1 spoločnej správy.
Najskôr sa budeme prezentovať.
Prezentovalo sa 98 poslancov.
Kto je za? Pán spoločný spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 70 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 8 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov. Ďakujem.

Konštatujem, že sme bod 1 spoločnej správy schválili.

Poslanec M. Andel:

Ďalej by sme mali hlasovať o bode číslo 5. Tento neodporúčam prijať, nakoľko jeho znenie nevystihuje úmysel jeho navrhovateľa a pani Ďurišinová vlastne navrhla nové znenie. Neodporúčam bod číslo 5 prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prezentujme sa, prosím.

Prezentovalo sa 96 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca bod číslo 5 spoločnej správy nenavrhuje prijať.

Za návrh hlasovalo 5 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 30 poslancov.

Konštatujem, že bod 5 spoločnej správy sme neprijali.

Poslanec M. Andel:

Ďalej budeme hlasovať podľa návrhov jednotlivých poslancov, teda v poradí, ako tieto návrhy predkladali.

Prvé pripomienky resp. doplnky k tomuto návrhu zákona som predniesol ja. Keďže § 2 ods. 2 konkretizoval kolega Fico, tento svoj návrh som stiahol. Takisto návrh v § 4 ods. 4, kde navrhla nové znenie pani Ďurišinová, som stiahol.

Ďalej som dal opäť návrh, síce až po pani Ďurišinovej, ale budeme hlasovať o mojom návrhu. To je zloženie 5 delegovaných zástupcov Slovenského olympijského výboru - písmeno a/. Bol to môj návrh, prosil by som o tom hlasovať. Ide o § 2 ods. 4 písm. a/. Odporúčam prijať.

Teda navrhujem 5 zástupcov delegovaných Slovenským olympijským výborom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 101 poslancov.
Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca?
Za návrh hlasovalo 75 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh, ktorý predniesol pán poslanec Andel, sme schválili.

Poslanec M. Andel:

Ďalej, keďže som si osvojil v § 2 ods. 4, i písmeno b/ v tomto znení - po jednom zástupcovi delegovanom ministerstvom financií, ministerstvom vnútra, ministerstvom obrany, ministerstvom školstva a vedy, ministerstvom zdravotníctva, a keďže na spoločnej porade zástupcov klubov neboli voči tomuto námietky, odporúčam tento návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 100 poslancov.
Kto je za tento návrh, kde sa hovorí konkrétne ktorých 5 zástupcov bude? Budeme hlasovať za. Pán poslanec navrhuje prijať.
Za návrh hlasovalo 58 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 4 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 38 poslancov.

Konštatujem, že aj tento návrh sme schválili.

Poslanec M. Andel:

Ďalej som si osvojil i návrh pána predsedu v písmene c/ v tomto znení: "po jednom zástupcovi delegovanom Slovenským futbalovým zväzom, Slovenským hokejovým zväzom, Asociáciou športových zväzov Slovenskej republiky, Slovenským združením športových a technických činností a Slovenským zväzom telesne postihnutých. Odporúčam prijať môj návrh. Keď neprejde, samozrejme, budú ďalšie alternatívy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 99 poslancov.
Budeme hlasovať. Kto je za takto prednesený pozmeňovací návrh? Pán spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 32 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 27 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 40 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme neprijali.

Poslanec M. Andel:

K tomuto bodu bolo viac alternatív, ale vrátim sa k nim potom pri návrhoch jednotlivých poslancov. Ďalej v § 2 odsek 5 som navrhol nové znenie, a to: "Členov rady vymenúva a odvoláva minister na návrh príslušného subjektu, ktorý v rade zastupujú." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ktorý je to pozmeňujúci návrh?

Poslanec M. Andel:

Opakujem ešte raz, je to § 2 odsek 5: "Členov rady vymenúva a odvoláva minister na návrh príslušného subjektu, ktorý v rade zastupujú."

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 102 poslancov.
Kto je za takto predložený návrh? Pán spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 88 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali tento pozmeňovací návrh.

Poslanec M. Andel:

Ďalej v § 2 ods. 8 po vzájomnej dohode som navrhol predĺžiť funkčné obdobie z trojročného na štvorročné. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prezentujme sa, prosím.
Prezentovalo sa 101 poslancov.
Kto je za tento návrh? Spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 93 poslancov.

Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov.

Konštatujem, že sme prijali aj tento pozmeňovací návrh.

Poslanec M. Andel:

Ďalej v § 2 ods. 9 toto znenie: "Rada posudzuje, predkladá a odporúča na schválenie najmä..." Keďže to bolo tiež po porade zástupcov klubov, odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za? Pán spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 97 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh schválili.

Poslanec M. Andel:

Ďalej sme sa na spoločnej porade dohodli na novom znení § 2 ods. 10 v tomto znení: "Vnútornú organizáciu fondu, jeho činnosť, ako aj činnosť rady upravuje štatút fondu, ktorý po schválení v rade vydáva minister." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za? Spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 52 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 40 poslancov.

Konštatujem, že tesne, ale schválili sme aj tento pozmeňovací návrh.

Poslanec M. Andel:

Ďakujem vám, priatelia. Ďalej som mal návrh na nové znenie § 5 ods. 2. Ide o pol percenta, ale keďže prišiel nový návrh v intenciách pána podpredsedu vlády, tento svoj návrh som stiahol.

Ďalej navrhujem nové znenie v § 6 odsek 1 písm. b/ nasledovne: "výstavbu, údržbu, obnovu, modernizáciu a rekonštrukciu športových a telovýchovných objektov a zariadení". Odporúčam po vzájomnej dohode prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za? Pán spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 93 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili aj tento pozmeňovací návrh.

Poslanec M. Andel:

Ďalej v § 6 ods. 1 písm. k/ po vzájomnej dohode so zástupcami jednotlivých výborov, ako aj konzultácii so zástupcami predkladateľa sme navrhli nové znenie, a to: "podporu záujmovej telesnej výchovy na školách všetkých stupňov a druhov". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Čiže vypustilo sa len slovo "povinnej".

Poslanec M. Andel:

Ktoré sa tam údajne dostalo nedopatrením.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 104 poslancov.

Kto je za takto pozmenený návrh? Pán spravodajca ho odporúča prijať.

Za návrh hlasovalo 100 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že sme tento pozmeňovací návrh schválili.

Poslanec M. Andel:

Takisto po dohode so zástupcami predkladateľa, ako aj klubov sme odporučili spojiť písmená m/ a p/ nasledovného znenia: "podporu medzinárodnej spolupráce a medzinárodných programov v oblasti telesnej kultúry". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To znamená, že tým sa posúvajú písmená.

Poslanec M. Andel:

Áno.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nebude posledným písmenom s/, ale r/. Ďakujem.

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za návrh? Pán spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 102 poslancov.
Kto je proti?
Proti nie je nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že aj tento pozmeňovací návrh sme schválili.

Poslanec M. Andel:

Ďalej v § 8 sme navrhli nové znenie nasledovne: "Podmienky poskytovania prostriedkov fondu stanoví ministerstvo po odsúhlasení v rade všeobecne záväzným právnym predpisom." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prezentujme sa, prosím.
Prezentovalo sa 105 poslancov.

Kto je za návrh? Pán spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 71 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 23 poslancov.

Konštatujem, že aj tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Andel:

Nakoniec nadobudnutie účinnosti: "Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 1994." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 94 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že aj účinnosť zákona od 1. januára 1994 sme schválili.

Poslanec M. Andel:

S ďalšími pripomienkami vystúpila poslankyňa Ďurišinová, ktorá navrhuje v § 2 ods. 3 nové znenie, a to: "Najvyšším orgánom fondu je rada fondu /ďalej len "rada"/". Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 106 poslancov.
Kto je za? Pozmeňovací návrh pani poslankyne Ďurišinovej spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 43 poslancov.

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pani poslankyne sme schválili.

Poslanec M. Andel:

Ďalej v § 2, keďže odsek 4 písm. a/ i b/ sme schválili a v písmene c/ môj návrh neprešiel, ostáva návrh pani poslankyne Ďurišinovej, ktorý je zhodný i s názormi spoločného sedenia klubov. Prosím, pani poslankyňa, keby ste ma sledovali, či budem dobre čítať váš návrh resp. návrh zástupcov klubov. "Po jednom zástupcovi delegovaných: SZTK, Slovenského futbalového zväzu, Asociácie športových zväzov Slovenskej republiky, Slovenského združenia športových a technických činností a Slovenského zväzu telesne postihnutých." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 57 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 10 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 38 poslancov.

Konštatujem, že aj tento pozmeňovací návrh pani poslankyne sme schválili.

Poslanec M. Andel:

Pán predseda, ostáva nám iba veriť, že tu prítomní zástupcovia Slovenského olympijského výboru delegujú do tohto fondu i zástupcu Slovenského hokejového zvazu. /Smiech v sále./ To nebola škodoradosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To som presvedčený, lebo jedine tí získavajú zatiaľ zlaté medaily na olympiádach. /Potlesk./

Poslanec M. Andel:

Budeme pokračovať v návrhoch pani poslankyne Ďurišinovej. Ďalší jej návrh je v § 2 ods. 10 nasledovného znenia:

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To sme schválili.

Poslanec M. Andel:

Áno, bol schválený, takže niet čo schvaľovať.

Ďalej bol návrh v § 3 ods. 1 tohoto znenia: "O poskytovaní a použití prostriedkov fondu rozhoduje minister len na základe návrhu rady." Počuli ste zdôvodnenie podpredsedu vlády, počuli ste zdôvodnenie pani Ďurišinovej. Priatelia, nechávam to na vaše slobodné rozhodnutie. /Šum v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Je to návrh pani poslankyne Ďurišinovej, takže musíme o ňom hlasovať.

Poslanec M. Andel:

Rozprava bola, takže poďme hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vyjadrite stlačením tlačidla svoj názor.
Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 103 poslancov.
Kto je za návrh?
Za návrh hlasovalo 53 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 18 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 32 poslancov.

Konštatujem, že aj tento pozmeňovací návrh pani poslankyne sme schválili.

Poslanec M. Andel:

To robí asi tým svojím šarmom. Ale pán podpredseda, myslím si, že pán minister bude aj rád, že nemusí o všetkom rozhodovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán podpredseda vlády, rozhodli sme, je po diskusii.

Poslanec M. Andel:

Dúfam, že niektorý kolega podá novelizáciu hneď ako to schválime.

Ďalej pani kolegyňa navrhovala zmenu v § 4 ods. 1 - to je pôvodný jej návrh, ktorý dala v ústavnoprávnom výbore a v bode 5 bol skomolený - tohto znenia: "Štátne orgány, obce, ďalšie právnické a fyzické osoby, ktorým boli poskytnuté prostriedky z fondu, sú povinné poskytovať informácie o rozsahu a spôsobe využitia prostriedkov fondu." Myslím, že to má svoju logiku. Odporúčam tento návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Takže sa budeme prezentovať.

Prezentovalo sa 103 poslancov.

Tento pozmeňovací návrh pani poslankyne pán spoločný spravodajca odporúča prijať.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 68 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasoval 1 poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania.

Hlasovania sa zdržalo 34 poslancov.

Aj tento pozmeňovací návrh sme schválili.

Poslanec M. Andel:

Ďalej po vzájomnej dohode s podpredsedom vlády pani Ďurišinová navrhuje nové znenie v § 5 ods. 2 tohto znenia: "Ako zdroj fondu sa použije dotácia zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za? Spravodajca odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 70 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov.

Konštatujem, že aj tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Andel:

Predpokladám, pani poslankyňa, že sme vyčerpali všetky vaše návrhy.

Ďalej predložil návrh pán poslanec Korec, ktorý navrhuje zaradiť v § 2 nový odsek 11 tohto znenia:

a/ Dozorná rada dozerá na činnosť a hospodárenie s fondom. Podľa povahy veci upozorňuje radu fondu, vládu Slovenskej republiky, Národnú radu Slovenskej republiky, prípadne iné orgány na zistené nedostatky.

b/ Dozorná rada sa skladá z troch členov volených na návrh vlády Národnou radou Slovenskej republiky na funkčné obdobie 4 rokov.

c/ Dozornú radu pred uplynutím funkčného obdobia odvoláva na návrh vlády Národná rada Slovenskej republiky, ak sú splnené dôvody uvedené v § 2 ods. 8.

d/ Členmi dozornej rady nemôžu byť členovia organizácií, ktoré čerpajú prostriedky z Fondu telesnej kultúry ani členovia a zamestnanci fondu.

Myslím si, že toto zaradenie je veľmi logické, a preto ho odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 105 poslancov.

Kto je za? Pán spravodajca odporúča prijať tento doplňovací návrh.

Za návrh hlasovalo 84 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov.

Konštatujem, že tento doplňovací i pozmeňovací návrh pána poslanca sme schválili.

Poslanec M. Andel:

Ďalší návrh po vzájomnej dohode s pánom Gašparovičom predložil pán kolega Fico, a to k § 2 ods. 2 tohto znenia: Na čele fondu je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva na návrh rady fondu minister školstva a vedy Slovenskej republiky /ďalej len "minister"/. Ak návrhy na vymenovanie a odvolanie riaditeľa podáva minister, k návrhu sa v lehote 30 dní vyjadrí rada. Ak sa rada v tejto lehote k návrhu nevyjadrí, má sa za to, že súhlasí s návrhom ministra. Ak je rada nefunkčná z dôvodov uvedených v štatúte fondu prijatého podľa § 2 ods. 10 tohto zákona, riaditeľa fondu vymenúva a odvoláva minister. Riaditeľ fondu je štatutárnym orgánom." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za?
Za návrh hlasovalo 61 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 35 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili aj tento pozmeňovací návrh. Len pán podpredseda Húska mi pošepol do ucha, že je tam výraz, ktorý nie je slovenský - "má sa za to". Je to česká verzia.

Poslanec M. Andel:

Inak, myslím si, že zákonodarca to dá do súladu so spisovnou slovenčinou. Nakoniec aj musí dať.

K § 5 ods. 1 dal svoj pozmeňovací návrh pán kolega Jaroš, a to v písmene a/: "výnosy z lotérií, stávok... atď., čiže namiesto "podiely na výnosoch" navrhuje "výnosy" a písmeno b/ odporúča vypustiť. Odporúčam tento návrh prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 104 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh?
Za návrh hlasovalo 71 poslancov.
Kto je proti?
Proti hlasovali 4 poslanci.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 29 poslancov.

Konštatujem, že tento pozmeňovací návrh sme prijali.

Poslanec M. Andel:

Ďalší pozmeňovací návrh predložil pán kolega Dudáš, a to k § 2 ods. 6 tohto znenia: "Členstvo a funkcie v rade sú čestné a nezastupiteľné." Odporúčam prijať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme sa prezentovať.
Prezentovalo sa 105 poslancov.
Kto je za tento pozmeňovací návrh? Pán spravodajca ho odporúča prijať.
Za návrh hlasovalo 91 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu nehlasoval nikto.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržali 14 poslanci.

Konštatujem, že aj tento pozmeňovací návrh sme schválili.

Poslanec M. Andel:

Chcem sa spýtať, kolegovia, či som predložil na hlasovanie všetky vaše návrhy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, teda navrhujete, aby sme v súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku pristúpili ku konečnému hlasovaniu. Ešte predtým sa hlási pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán predseda, navrhujem pred záverečným hlasovaním dať prestávku na poradu klubov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Neviem. Kolegovia zo SNS, cítite potrebu prestávky? /Hlasy z pléna, že nie./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Budeme hlasovať o zákone ako celku podľa § 26 ods. 1 rokovacieho poriadku.

Poslanec M. Andel:

Vážení priatelia, odporúčam tento návrh zákona prijať, pretože je veľmi významným momentom v činnosti všetkých našich športových organizácií a spolkov.

Prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 65 poslancov.

Skúsime ešte raz, či nebolo chybné hlasovanie.

Prosím prezentujme sa.
Prezentovalo sa 61 poslancov.

Navrhujem 15-minútovú prestávku do 12.00 hodiny.

Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Pán predseda, včera sme si čítali z toho dokumentu, ktorý sme sa dohodli včera rešpektovať, lebo sme si ho v júli minulého roku schválili. Tam sa hovorí, že hlasuje sa pomocou technického zariadenia, ak sa Národná rada nerozhodne inak. Navrhujem, aby sme hlasovali zdvihnutím ruky. Rozhodnúť o tom môžeme takisto zdvihnutím ruky. Overovateľov máme zvolených.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Národná rada sa musí rozhodnúť hlasovaním, takže museli by sme hlasovať o vašom návrhu. Prosím pánov skrutátorov, aby prišli dopredu. Nie je tu žiaden skrutátor?

Poslanec M. Andel:

Priatelia, pozrite sa, viem, je to hra, ale tak či onak prestávka bude. Určite bude, a ak nebude, páni poslanci budú hlasovať tak ako budú chcieť. Buďme reálni, dajme 15 minútovú prestávku. Prikláňam sa k tomu, aj klub SNS žiada prestávku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Vyhlasujem 15 minútovú prestávku. O 12.00 hodine budeme pokračovať.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, prezentujme sa.
Ďakujem. To snáď nie je pravda, z 83 poslancov je tu 40.

Skúsme sa ešte raz prezentovať.

Prezentovalo sa 63 poslancov.

Poslanec M. Andel:

Páni kolegovia, buďte takí láskaví, príďte do rokovacej miestnosti, lebo nám vychladne obed.

Skúsime sa opäť prezentovať.

Prezentovalo sa 97 poslancov, takže sme schopní sa uzniesť.

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku budeme hlasovať o vládnom návrhu zákona ako celku v znení schválených zmien a doplnkov.

Prosím, aby sme sa ešte raz prezentovali.

Prezentovalo sa 103 poslancov.

Kto je za? Pán spoločný spravodajca odporúča tento zákon schváliť.

Za návrh hlasovalo 99 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Konštatujem, že zo 103 poslancov 99 hlasovalo za prijatie návrhu zákona, a tento sme schválili. /Potlesk./

Poslanec M. Andel:

Dámy a páni, veľmi pekne vám ďakujem, že ste návrh zákona prijali, a takisto vám ďakujem za spoluprácu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ako ďalší bod prerokujeme

Informáciu vlády Slovenskej republiky o doterajšom postupe prác na Koncepcii prípravy reformy verejnej správy v Slovenskej republike.

Z poverenia vlády Slovenskej republiky informáciu podá podpredseda vlády Slovenskej republiky pán Roman Kováč. Prosím, pán podpredseda.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

ako predsedovi Komisie vlády Slovenskej republiky pre riešenie verejnej správy a územno-správneho členenia Slovenskej republiky mi vláda zverila zodpovednosť za prípravu úloh týkajúcich sa koncepcie verejnej správy, ktorej vypracovanie odporučila vláde Národná rada Slovenskej republiky uznesením z 15. júla 1992 číslo 25. Preto mi dovoľte, aby som na základe požiadavky z terajšej 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky vás v mene vlády Slovenskej republiky informoval o postupoch súvisiacich s reorganizáciou orgánov miestnej štátnej správy a stavom prípravy koncepcie organizácie miestnej a regionálnej samosprávy.

V úvode pokladám za vhodné uviesť, že postup prác na tvorbe koncepcie miestnej verejnej správy vláda Slovenskej republiky rozčlenila do troch postupových krokov. V rámci nich sa riešia otázky nového usporiadania orgánov miestnej štátnej správy na podklade ich horizontálnej integrácie, a v tomto smere ide teda o prvý postupový krok. V druhom po-

radí pôjde o schválenie koncepcie organizácie miestnej a regionálnej samosprávy a v treťom o riešenie územného a správneho členenia Slovenskej republiky.

Vzhľadom na celospoločenskú závažnosť úloh, ktoré súvisia s predmetnými otázkami a ktoré sú obsiahnuté v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky, ale aj s ohľadom na váš záujem o riešenie otázok miestnej štátnej správy a samosprávy, by som vás rád podrobnejšie o nich informoval, a preto prosím o tolerantnosť s ohľadom na časovú náročnosť môjho vystúpenia.

Ak som uviedol postupové kroky a ich predmet riešení, tak začnem prvým, v rámci ktorého ide o problematiku miestnej štátnej správy. Určite vám, vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, neunikla informácia, že vláda Slovenskej republiky na svojom zasadnutí 24. augusta toho roku uznesením číslo 582 schválila vykonanie horizontálnej integrácie orgánov miestnej štátnej správy Slovenskej republiky k 1. januáru 1994. Podstata horizontálnej integrácie spočíva v naplnení cieľov Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky zameraných na presadenie racionálneho systému štátnej správy a skvalitnenie jej funkcií v prospech obyvateľstva.

Uvedený cieľ sa predpokladá dosiahnuť vykonaním horizontálnej integrácie terajších orgánov tzv. všeobecnej a špecializovanej miestnej štátnej správy. Výnimkou budú daňové úrady, a to z toho dôvodu, že konanie týchto úradov štátnej správy nespadá do režimu správneho konania, a úrady práce, ktoré od 1. januára 1994 majú prejsť do štruktúry verejno-právnej inštitúcie.

V zmysle prijatého uznesenia a prílohy k nemu mám dokonca tohto mesiaca vláde predložiť návrh zásad zákona, ktorým sa novelizujú zákony upravujúce pôsobnosť miestnych or-

gánov štátnej správy Slovenskej republiky. Uvedený návrh som obdržal od ministra vnútra v stanovenom termíne. Zároveň v rovnakom termíne máme vláde predložiť návrh harmonogramu úloh súvisiacich s vykonaním horizontálnej integrácie miestnych orgánov štátnej správy Slovenskej republiky, vrátane vecnej, finančnej, majetkovej a personálnej delimitácie. V uznesení vlády sú uložené úlohy jednotlivým ministrom a vedúcim ďalších ústredných orgánov štátnej správy i na zabezpečenie zamedzenia nežiadúcich postupov v organizačných štruktúrach terajších úradov a na úseku hospodárenia s majetkom vo vlastníctve štátu.

Vykonaním horizontálnej integrácie úradov miestnej štátnej správy, a to okresných a obvodných úradov, okresných a obvodných úradov životného prostredia, lesných a oblastných lesných úradov, školských správ, pozemkových úradov, katastrálnych úradov, veterinárnych správ a regionálnych pozemkových informačných správ, sa dosiahne efektívnejšia koordinácia riešenia aktuálnych úloh sociálno-ekonomického rozvoja regiónov a vzťahu štátnej správy k obciam, sprehľadnenie miestnej štátnej správy pre obyvateľstvo, k čomu poslúži i zriadenie spoločného podacieho miesta pre podania občanov a právnických osôb. Počíta sa i s ekonomickým prínosom v dôsledku úspory pracovníkov zabezpečujúcich duplicitné činnosti napríklad na úseku práce a miezd, rozpočtu a so zvýšením užívateľského efektu automatizovaného informačného systému verejnej správy.

K sprehľadneniu štátnej správy na miestnej úrovni nesporne prispeje i zníženie celkového počtu úradov miestnej štátnej správy. Z nich bude 121 úradov miestnej správy s územnou pôsobnosťou terajších obvodných úradov a redukovaný počet druhostupňových orgánov štátnej správy. Zánikom úradov nedôjde k zníženiu jednotlivých činností v oblasti výkonu štátnej správy. Príslušné úseky štátnej správy budú pretransformované do nových úradov miestnej štátnej správy.

To znamená, že sa stanú súčasťou vnútornej organizačnej štruktúry úradov pri zachovaní odvetvového riadenia ústrednými orgánmi štátnej správy.

Naviac, organizačné útvary novokonštituovaných úradov na obidvoch stupňoch budú konať a rozhodovať v administratívno-právnych veciach na jednotlivých úsekoch samostatne. Orgány miestnej štátnej správy na obidvoch stupňoch budú konštituované ako právnické osoby. Z hľadiska kompetencií im budú okrem výkonu štátnej správy prislúchať aj úlohy v koordinovaní sociálno-ekonomického rozvoja územných obvodov. Okresné úrady budú univerzálnymi odvolacími orgánmi voči rozhodnutiam vydaným v prvom stupni orgánmi obcí a úradmi miestnej štátnej správy a v prípade rozhodnutí v oblasti školstva i riaditeľmi škôl. Novokonštituované miestne orgány štátnej správy budú plniť i zriaďovateľskú funkciu. Rozpis prostriedkov štátneho rozpočtu na túto činnosť budú uskutočňovať jednotlivé ústredné orgány štátnej správy prostredníctvom samostatných kapitol.

V súčasnom období sa zabezpečujú úlohy súvisiace s monitorovaním vnútornej štruktúry úradov, ktoré budú integrované, počtom ich pracovníkov v zodpovedajúcom členení, rozsahom ich zakladateľskej funkcie a zvereného majetku vo vlastníctve štátu s tým, aby sa postupne zabezpečili úlohy tak, aby horizontálna integrácia bola vykonaná k stanovenému termínu, ktorým je 1. január.

V rovnakom termíne ako v prípade ďalších úloh nadväzujúcich na vykonanie horizontálnej integrácie orgánov miestnej štátnej správy a súvisiacich s jej vykonaním som predložil na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh koncepcie organizácie miestnej a regionálnej samosprávy. Návrh už prešiel riadnym pripomienkovým konaním a v najbližších dňoch o ňom bude vláda rokovať. Predmetom riešenia návrhu koncepcie organizácie miestnej a verejnej samosprávy je posilnenie

kompetencií miestnej samosprávy a zriadenie samosprávnych orgánov vyšších územných celkov, vymedzenie spôsobu určenia ich výstavby a pôsobnosti.

Koncepčné reformné zámery boli v rámci zintenzívnených kontaktov Komisie vlády Slovenskej republiky pre riešenie verejnej správy a územno-správne členenie konzultované a objasňované na viacerých pracovných stretnutiach s predstaviteľmi Združenia miest a obcí Slovenska. Vo viacerých bodoch sa navrhované riešenia stretli s podporou predstaviteľov samosprávnych orgánov a o niektoré názory ZMOS bol návrh koncepcie doplnený. To viedlo k zblíženiu názorov a stanovísk na obsahové zameranie návrhu koncepcie a postupových krokov jej realizácie.

Pokladám za vhodné spomenúť, že okrem návrhu koncepcie organizácie miestnej a regionálnej samosprávy a reorganizácie miestnej štátnej správy na báze horizontálnej integrácie mienku odborných kruhov i verejnosti ovplyvňujú návrhy riešení vypracované v minulom období. V súvislosti s predchádzajúcimi návrhmi je potrebné uviesť, že pracovné komisie sa nimi zaoberali a dospeli k záveru, že samostatne ani jeden z návrhov nezodpovedá v celom rozsahu zámerom na racionálnejšie usporiadanie miestnej štátnej správy a samosprávy. Na druhej strane rozdielna východisková základňa autorov koncepčných riešení viedla k odlišným výstupom. Pritom viaceré výstupy minulých pracovných skupín autori návrhu koncepcie akceptovali a snažili sa ich doňho premietnuť. V nadväznosti na pracovné rokovania členov komisie vlády s predstaviteľmi Združenia miest a obcí Slovenska a súčasné predstavy odvetvových ústredných orgánov štátnej správy sa v návrhu koncepcie počíta v oblasti zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti s presunom jednotlivých kompetencií z pôsobnosti štátu na samosprávne miestne a regionálne orgány takto:

Na úseku školstva by materské školy, základné školy, školské zariadenia prešli do hospodárskeho riadenia miestnej samosprávy a stredné a špecializované školy a ich zariadenia do regionálnej samosprávy. Pritom mzdové záležitosti a odborno-pedagogické riadenie, vrátane zakladania, zrušovania a menenia obsahovej náplne škôl, zostane naďalej v kompetencii orgánov štátu.

Na úseku kultúry sa navrhuje na miestnu a regionálnu samosprávu presunúť väčšinu kultúrnych zariadení. Pritom na regionálnu samosprávu by prešlo riadenie kultúrnych zariadení regionálneho charakteru, ktoré v súčasnosti spravuje Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

Na úseku sociálnej starostlivosti sa navrhuje na obce presunúť kompetencie týkajúce sa sociálnej pomoci občanom a spravovanie zariadení sociálnej starostlivosti bez právnej subjektivity, na regionálnu samosprávu prevádzkovanie zariadení sociálnej starostlivosti, ako sú domovy dôchodcov a penzióny pre dôchodcov. V kompetencii orgánov štátu ostanú ústavy sociálnej starostlivosti so špecifickým poslaním a ostatné domovy dôchodcov a penzióny pre dôchodcov. Realizácia týchto krokov bude závisieť od vymedzenia nových riešení v oblasti sociálnej starostlivosti, sociálnej odkázanosti a sociálnej pomoci v rámci pripravovanej koncepcie a ich legislatívneho zakotvenia, ktoré je reálne v I. polroku budúceho roku.

Na úseku zdravotníctva sa navrhuje odovzdať obciam hospodárske spravovanie obvodných zdravotníckych stredísk, regionálnym samosprávam hospodárske spravovanie menších nemocníc a polikliník a ďalších odborných ústavov a zariadení.

Na úseku dopravy sa pokladá na opodstatnené presunúť na regionálne samosprávne orgány pôsobnosti súvisiace s prevádzkovaním a výstavbou ciest III. triedy.

Na úseku vodného hospodárstva sa navrhuje do kompetencií obcí odovzdať vodovodné a kanalizačné siete s prislúchajúcimi objektami a čistiarne odpadových vôd.

Okrem kompetencií hospodárskeho riadenia sa na samosprávne orgány miest a obcí navrhuje preniesť aj niektoré administratívno-správne činnosti, a to časť matričnej agendy, agendy na úseku požiarnej ochrany týkajúcej sa rozhodovaní o zastavení prevádzky, o zákaze požiarne-nebezpečnej prevádzky a o uložení pokút právnickým osobám.

Na úseku financií je to pôsobnosť v regulácii cien nájomného za nebytové priestory, na úseku kultúry agendy týkajúce sa kultúrnych pamiatok, na úseku sociálnych vecí kompetencie v otázkach sociálnej starostlivosti resp. sociálnej pomoci a na úseku životného prostredia je to časť pôsobnosti v oblasti stavebného konania.

Presun administratívno-správnych agend a agend hospodárskeho riadenia z orgánov štátu na samosprávne orgány miest a obcí v súčasných podmienkach, keď v Slovenskej republike je vyše 2840 obcí,by bol zložitý. Preto návrh koncepcie modeluje utváranie miestnych správnych jednotiek, v rámci ktorých by sa zriadili spoločné obecné úrady. S cieľom overiť funkčnosť takéhoto inštitútu sa od 1.januára 1994 navrhuje zriadiť vo vybraných okresoch modelové pracoviská spoločných obecných úradov. Obce, pre ktoré by spoločné obecné úrady zabezpečovali činnosti či už administratívno -správneho charakteru alebo hospodársko-riadiaceho charakteru, by na túto činnosť prispievali príslušnou finančnou čiastkou.

Rovnako otázky konštituovania regionálnych samosprávnych orgánov boli predmetom konzultácií členov komisie vlády s predstaviteľmi Združenia miest a obcí Slovenska. Regionál-

ne samosprávne orgány by boli volenými orgánmi a voľby do nich by sa mali uskutočniť v termíne konania volieb obecných orgánov. Regionálna samospráva bude mať zákonom vymedzené kompetencie a bude autonómna. To znamená, že nebude existovať vzťah nadriadenosti voči orgánom miestnej samosprávy. V rámci jej kompetencií pôjde predovšetkým o riadenie takých organizácií a zariadení, ktoré poskytujú služby právnickým alebo fyzickým osobám vo väčšom územnom celku ako územie obce a ktoré nie je účelné riadiť z centra.

Základným zameraním činnosti regionálnej samosprávy bude však utváranie podmienok pre zosúlaďovanie a koordinovanie rozvoja územia regiónu a stanovovanie podmienok jeho rozvoja. Orgánmi regionálnej samosprávy by mali byť regionálne zastupiteľstvo, výkonná regionálna rada a predseda regionálnej samosprávy. Regionálne zastupiteľstvo by mali tvoriť poslanci zvolení v priamych voľbách na princípe pomerného zastúpenia v počte maximálne 60. Regionálna samosprávna územná jednotka bude právnickou osobou, ktorá bude samostatne hospodáriť s vymedzeným majetkom a spravovať majetok štátu.

Na zabezpečovanie úloh, ktoré regionálnej samospráve vyplynú zo zákona, a na realizáciu úloh uložených orgánmi regionálnej samosprávy bude zriadený regionálny úrad. Odporúča sa, aby jeho vnútornú štruktúru schvaľovalo regionálne zastupiteľstvo.

Časový horizont začatia činnosti regionálnych samosprávnych orgánov a presunu pôsobnosti administratívnosprávnych činností a hospodárskeho riadenia na miestne samosprávne orgány je navrhovaný k 1. januáru 1995. Realizácia uvedených navrhovaných riešení spadá do druhého postupového kroku realizácie koncepcie organizácie miestnej a regionálnej samosprávy.

V rámci tretieho postupového kroku, ktorý bude bežať súbežne s prípravou druhého, po poznaní fungovania aj z hľadiska priestorového rozloženia orgánov regionálnej samosprávy sa pristúpi k modelovaniu územného a správneho členenia Slovenskej republiky.

Vážené panie, vážení páni,

na realizáciu navrhnutých postupových krokov bude nevyhnutne potrebné prijať príslušné právne predpisy. Mimo právnych predpisov, ktoré podmieňujú vykonanie horizontálnej integrácie miestnej štátnej správy, presun administratívnoprávnych a hospodársko-riadiacich kompetencií z orgánov štátu na miestnu a regionálnu samosprávu, konštituovanie regionálnych samosprávnych orgánov, bude žiadúce z úrovne štátnych orgánov pripraviť návrh zákona o regionálnom rozvoji a fonde regionálneho rozvoja v úzkej nadväznosti na určenie celkovej finančnej stratégie nového samosprávneho regionálneho inštitútu.

Verím, vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, že k schvaľovaniu súvisiacich právnych predpisov pristúpite s plnou zodpovednosťou, čím prispejete k utvoreniu predpokladov pre realizáciu koncepčných zámerov. V značnej časti môjho vystúpenia som sa dotkol otázok horizontálnej integrácie, ktorú vláda schválila, ale aj otázok koncepcie formovania miestnej samosprávy a regionálnej samosprávy. Tento materiál ešte neprešiel schvaľovaním vládou. Napriek tomu som si dovolil vás poinformovať ako je koncipovaný.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánu podpredsedovi vlády.

Písomne mám zatiaľ prihlásených do rozpravy štyroch poslancov. Ako prvá sa hlásila pani poslankyňa Oľga Marhulíková za SDĽ. Pripraví sa pán poslanec Miroslav Kóňa za SNS.

Prosím, pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Vystúpenie pána podpredsedu bolo uvedené, že je to informácia vlády. Myslím si, že by sme mali dodržať poriadok. Je 12.15 hodín, mali by sme spraviť obedňajšiu prestávku. Predsa nebudeme sedieť bez obeda od rána.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Práve, že to bola informácia, mám taký návrh, aby tento materiál v písomnej podobe dostali všetci poslanci.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosím, je teda názor, aby bola prestávka. Dobre. Odpoludňajšie rokovanie začneme o 14.00 hodine.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pokračujeme v prerokúvaní bodu Informácia vlády Slovenskej republiky o doterajšom postupe prác na koncepcii prípravy reformy verejnej správy v Slovenskej republike.

Chcem upozorniť všetkých pánov poslancov a pani poslankyne, že predložený materiál je informáciou, ktorý ešte vláda neschválila, čiže nie je to materiál, na základe ktorého sa ide o niečom rozhodovať. Je to len predbežný materiál, v rámci ktorého vláda informuje o krokoch, ktoré chce urobiť, ktoré ešte neurobila.

Do rozpravy je prihlásená pani Oľga Marhulíková. Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa O. Marhulíková:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,

pri iniciovaní požadovanej informácie od vlády o jej doterajšom postupe na koncepcii návrhu vykonania reformy verejnej správy v Slovenskej republike som zvýraznila, že ide o problematiku, ktorá je výsostne záujmom demokratického fungovania spoločnosti, s ktorou by sa mali poslanci stotožniť. Tu nestačí politické rozhodnutie, je potrebný súlad názorov a podpora parlamentu, odborníkov, ale i širokej verejnosti.

Vláda Slovenskej republiky v súvislosti s realizáciou svojho programového vyhlásenia v oblasti racionalizácie verejnej správy prerokovala viacero materiálov vypracovaných Komisiou vlády Slovenskej republiky pre riešenie verejnej správy a územnosprávneho členenia Slovenskej republiky. Ide o návrh koncepcie miestnej verejnej správy, návrh zásad územnosprávneho členenia, ktorý prerokovala vláda 11. mája 1993, ďalej návrh na vykonanie horizontálnej integrácie miestnych orgánov štátnej správy prerokovaný 24. augusta 1993, ďalej informáciu o postupe prác na koncepcii miestnej verejnej správy tiež prerokovanú 24. augusta 1993, ďalej ná-

vrh štatútu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre usmerňovanie realizácie regionálnej politiky a reformu miestnej verejnej správy, ako i zásad personálneho, mzdového, finančného a materiálno-technického zabezpečenia jeho činnosti prerokovaný tiež 24. augusta 1993. Vláda ďalej menovala 8 splnomocnencov pre prípravu riadenia regionálnej politiky a oblastných úradov štátnej správy.

Podľa informácie pána podpredsedu na rokovanie vlády je pripravený tiež návrh koncepcie organizácie územnej a regionálnej samosprávy. V tejto súvislosti môžeme však považovať za nedostatok, že Národná rada Slovenskej republiky, ale žiaľ, ani náš výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti doteraz nemal možnosť prerokovať ucelenú koncepciu miestnej verejnej správy a územnosprávneho členenia Slovenskej republiky, ktorá by mala byť základom pre potrebné legislatívne návrhy.

Pri absencii schválenej koncepcie v takejto závažnej oblasti života spoločnosti sa predkladajú čiastkové riešenia, žiaľ, sú publikované rôzne stanoviská a neoficiálne koncepčné riešenia, ktoré spôsobujú nežiadúce napätie v štátnej správe, ale i vo verejnosti. Dovoľte uviesť len jeden príklad z nášho okresu resp. regiónu. V správe Slovenského východu číslo 178 na strane 2 je pod pod titulkom nazvaným "Ďalší krok k oblastnému zriadeniu" napísané, že vláda Slovenskej republiky menovala 8 splnomocnencov na prípravu a zriadenie regionálnych samosprávnych orgánov a oblastných úradov štátnej správy, okrem iného aj pre Oblastný úrad v Prešove. Pod neho by mal byť začlenený aj okres Poprad. To sa stalo - citujem: "na základe návrhu a súhlasu predstaviteľov okresov Poprad", atď. Od tohto sa jednoznačne dištancujú najmä mestské a obecné zastupiteľstvá, ale nakoniec i Regionálne združenie historických tatranských a podtatranských miest a obcí.

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

včera na našom rokovaní sme v Aktualizovanom Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky schválili dve krátkodobé úlohy v termíne do konca roku 1993. Prvá - uskutočniť už spomínanú horizontálnu integráciu úradov všeobecnej a špecializovanej miestnej štátnej správy, okrem daňových úradov a zrejme aj okrem úradov práce. Počet 121 obvodných úradov sa zrejme nebude meniť, zníži sa iba počet druhostupňových orgánov, úradov, to znamená že pôjde o ich redukciu. Tu sú do istej miery nejasnosti, pretože i na našom rokovaní výboru sme dostali informáciu, že okresné úrady zostávajú. Dnes konštatujeme, že bude ich redukcia, nevieme, či na vytvorené oblasti, ktorých bude x počet, resp. dali by sme tam zatiaľ otáznik.

Na čele týchto úradov majú však byť prednostovia. Prednostu oblastného úradu bude menovať vláda a on menuje prednostov prvostupňových úradov. Koncentrácia činností, ktoré má vykonávať integrovaný úrad, je veľmi rozsiahla, je veľmi rôznorodá a jeho riadenie a kontrola bude zo strany vedúceho úradu skutočne príliš ťažká. Komplikované bude i riadenie, ale samozrejme, i kontrola vo vnútri úradu. Napríklad vedúci právneho odboru bude zodpovedať za úsek štátneho občianstva, matrík, právny bude mať na starosti voľby, referendum, priestupky, správny v evidencii zase občianske preukazy, pasy, zbrojné pasy atď., ďalej úsek kultúry, dopravy a cestného hospodárstva a úsek vzťahu k samospráve.

V celej koncepcii výrazne absentuje analýza opodstatnenosti existencie jednotlivých správnych činností ako úloh štátu. Chýba tiež vzťah k existujúcim štátnym fondom, napríklad fondom životného prostredia i verejnoprávnym fondom, ktorým je fond zamestnanosti a podobne.

Druhá úloha, ktorú sme tiež včera v Aktualizácii Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky schválili, je zriadiť oblastné úrady štátnej správy a úrady štátnej správy. Je to termín tiež do konca roku 1993.

V materiáli, ktorý bol predmetom rokovania vlády Slovenskej republiky 11. mája 1993, sa uvažovalo v alternatívach 7, 8, 10 a 11 oblastí. V materiáli prerokovanom vo vláde 24. 8. sa, žiaľ, bez akéhokoľvek zdôvodnenia uvažuje o 7 oblastiach. Už predtým bolo vymenovaných 7 + 1 zmocnencov vlády Slovenskej republiky pre prípravu a zriadenie regionálnej politiky a oblastných úradov štátnej správy. V tejto súvislosti i Rada združenia miest a obcí Slovenska poukazuje na nie vyjasnený vzťah oblastných úradov a orgánov regionálnej samosprávy. Preto by bolo potrebné, aby po prerokovaní vo vláde mal možnosť výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti sa oboznámiť s navrhovanou koncepciou organizácie územnej a regionálnej samosprávy.

Ohlasované presuny niektorých kompetencií na orgány miestnej samosprávy budú síce znamenať priblíženie výkonu štátnej správy k občanovi, ale výber kompetencií nasvedčuje, že sú to oblasti školstvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť, kultúra, doprava, ktoré sú i v súčasnosti nedostatočne financované štátnym rozpočtom a, samozrejme, s prevažne koncepčne nevyjasneným rozsahom štátnej správy. Pritom príjmy samosprávy v súčasnosti nepostačujú na financovanie najpotrebnejších úloh.

To sú problematiky, ktoré by mala brať vláda do úvahy pri koncipovaní návrhov. V súvislosti s tým s cieľom získať reálne poznatky o fungovaní spoločných úradov obcí sme pripravení na základe návrhu podpredsedu vlády, aby i v Poprade resp. v okrese bolo od 1. 1. 1994 vytvorené modelové pracovisko.

Na záver mi dovoľte ešte jednu poznámku. Bolo by vhodné, a vláda by to mala zvážiť, aby sa otázky štátnej správy riešili až potom, keď sa bude definovať obsah územných celkov, vzájomné ekonomicko-sociálne väzby, inklinácia obyvateľstva k prirodzeným centrám atď.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Ďalej sa prihlásil pán Miloslav Kóňa.

Poslanec M. Kóňa:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda,
vážená Národná rada,

okolnosti, ktoré sprevádzajú prípravu reformy verejnej správy, ma vedú k tomu, aby som k nim zaujal stanovisko. Úvodom chcem podotknúť, že chápem, že roztrieštenosť miestnej štátnej správy na množstvo malých, samostatných úradov nebola celkom dobrá. Občan strácal prehľad, putoval od úradu k úradu, narastal počet pracovníkov v štátnej správe, a tým nároky na štátny rozpočet. Horizontálna integrácia týchto orgánov iste prinesie určité pozitíva, a zároveň i negatívne dôsledky. Osobitným problémom, ktorý prináša pripravovaná integrácia, je začlenenie úradov životného prostredia do nových úradov štátnej správy. Toto začlenenie bude znamenať okrem iného stratu nezávislosti v rozhodovaní tak dôležitú v terajšom prechodnom transformačnom období našej ekonomiky.

Nebudem vyratúvať všetky dôvody a argumenty, ktoré boli vznesené voči integrácii úradov životného prostredia. Musím

však konštatovať, že tieto argumenty neboli predstaviteľmi Komisie vlády pre prípravu integrácie a nového územnosprávneho členenia Slovenskej republiky nikdy vyvrátené, ale boli prehliadané a spochybňované. Po serióznej analýze rozhodovania na úseku životného prostredia v minulých desaťročiach a žalostného stavu nášho životného prostredia, ku ktorému takéto rozhodovanie dospelo, musí byť každému človeku jasná potreba samostatnosti a nezávislosti osobitnej štátnej správy životného prostredia.

Tu treba pripomenúť i uznesenie Slovenskej národnej rady číslo 269 z 25. 3. 1992 k správe o stave a vývoji životného prostredia v Slovenskej republike, v ktorom sa konštatuje - citujem: "Vytvorenie osobitnej štátnej správy pre životné prostredie je pozitívnym krokom a je nutné: a/ zachovať jej dostatočne široký a funkčný výkon v republike, b/ dobudovať úrady životného prostredia v súlade s prijímanými zákonmi týkajúcimi sa ochrany životného prostredia a zefektívniť ich fungovanie."

Iným aspektom pripravovanej integrácie je jeho možný politický podtón a najmä politické dôsledky. Zámerne som v prvej časti svojho vystúpenia neuvádzal dôvody a argumenty zachovania samostatnosti úradov životného prostredia, pretože tie sú jasné. Hlavným cieľom integrácie zrejme nie je priblíženie výkonu štátnej správy k občanovi, ani jej racionalizácia a finančné úspory. Zmeny vyplývajúce z integrácie povedú k personálnym zmenám. Vláda bude menovať prednostov integrovaných úradov štátnej správy a zmien bude zrejme viac. Pritom sa nedávno skončili kurzy odbornej spôsobilosti na výkon štátnej správy, ktoré stáli daňových poplatníkov nemálo peňazí.

Vážené kolegyne a kolegovia, ešte raz chcem upozorniť na závažnosť dôsledkov, ktoré prináša vládny návrh v horizontálnej integrácii orgánov štátnej správy. Navrhujem, aby

na prerokovávanie návrhu vo výboroch boli prizvaní pracovníci ministerstva životného prostredia, úradov životného prostredia i predstavitelia strany zelených, ktorí na konkrétnych prípadoch budú dokumentovať potrebu vyňatia úradu životného prostredia z integrácie i pochybnosť niektorých argumentov vládneho návrhu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Ďalej je do rozpravy prihlásená pani poslankyňa Bartošová. Faktickú poznámku má pán poslanec Gaulieder.

Poslanec F. Gaulieder:

Vážený pán predseda,
pán podpredseda vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

chcel by som na adresu predrečníka pána poslanca Kóňu povedať len toľko, že nechápem jeho rozhorčenie nad tým, prečo by sa mala integrovať špecializovaná štátna správa v životnom prostredí. Myslím si, že všetky úrady štátnej správy by mali byť rovnako nezávislé pri svojom rozhodovaní takisto ako životné prostredie. A keď spomínal správu o stave životného prostredia, myslím si, že bolo by vhodné prečítať si a preštudovať analýzu o žalostnom stave špecializovanej štátnej správy v súčasných podmienkach vo vzťahu k rozšírenej administratíve a byrokracii. A k tým kurzom odbornej spôsobilosti - to predsa sa môže zísť pre odborných pracovníkov v tejto novej integrovanej štátnej správe. To budú mať len plus k tomu, aby sa mohli v nej uplatniť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa E. Bartošová:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážení prítomní,

vláda Slovenskej republiky na svojich zasadnutiach dňa 20. a 27. júla 1993 vymenovala splnomocnencov vlády Slovenskej republiky na prípravu a riadenie regionálnej politiky a oblastných úradov štátnej správy uzneseniami vlády číslo 520 a 553. Napriek tomu, že doteraz neboli v otázke územného a správneho členenia prijaté potrebné legislatívne úpravy, ktoré sú v kompetencii Národnej rady, vláda Slovenskej republiky napriek proklamácii o úspornosti pri výkone štátnej správy menuje 8 zmocnencov.

Každý zmocnenec si v zmysle schváleného štatútu ako prílohy číslo 1 k uzneseniu môže zriadiť pracovný team v počte 10 osôb. Pre týchto pracovníkov v zmysle zásad personálneho, mzdového, finančného a materiálnotechnického zabezpečenia činnosti splnomocnenca vlády, ktoré sú prílohou číslo 2 uznesenia, vláda schvaľuje motorové vozidlá, kancelárie, vybavenie, fax, mzdy v 12. platovej triede plus príslušné príplatky, a to všetko na náklady Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Takýto postup vlády - menovanie splnomocnencov i určenie sídla, územného obvodu, fakticky predurčuje územnosprávne členenie Slovenskej republiky na 8 oblastí. Tento postup vlády predurčuje stav, keď vláda napriek absencii právnej úpravy rieši otázku správneho členenia Slovenskej republiky

tak, že vláda niečo vyrieši a následne ex post predloží na schválenie parlamentu právnu úpravu, ktorá má legalizovať už existujúci stav. Tento spôsob konania vlády svedčí o nekoncepčnosti práce.

Chcem položiť otázku neprítomnému ministrovi vnútra, prípadne pánu podpredsedovi vlády a predsedovi komisie, odkiaľ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky získalo finančné prostriedky na realizáciu tohto uznesenia vlády, ak nebola prerokovávaná zmena štátneho rozpočtu. Ako si tento luxus môže ministerstvo vnútra dovoliť v terajšej ekonomickej situácii, kde sú potom skutky a proklamácia vládnych predstaviteľov, že je potrebné šetriť vždy a všade? Tento stav svedčí o tom, že ministerstvo vnútra malo pri schvaľovaní rozpočtu ministerstva pravdepodobne nadhodnotený rozpočet. Nedomnieva sa vláda a zvlášť ministerstvo vnútra, že finančné prostriedky vyčerpané na tento účel mohli byť čerpané napríklad na zvýšenie bezpečnosti občanov na uliciach našich miest a obcí?

Osobne považujem takého konanie vlády za nezákonné. O tom, že to nie je len môj osobný názor, svedčia i pripomienky mojich kolegov, ako aj pripomienky našich voličov a mimo iného i stanovisko ZMOS z mimoriadneho zasadnutia Rady ZMOS v Martine. Vymenovanie zmocnencov považujem za mocenský nástroj vlády.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Do diskusie sa ďalej prihlásil pán poslanec Bugár Vojtech.

Poslanec V. Bugár:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda,
vážená Národná rada,

som rád, že nás vláda konečne informovala o jej zámeroch v oblasti integrácie verejnej správy. Samozrejme, bolo by lepšie to robiť z vlastnej vôle a nie na základe rozhodnutia poslancov. Národná rada Slovenskej republiky uznesením číslo 202 z 26. apríla 1993 v bode 2 žiadala vládu do 31. augusta 1993 vypracovať analýzu finančných a personálnych nárokov na novú organizáciu verejnej správy a územnosprávneho členenia a ich dopad na štátny rozpočet v roku 1994. Kým parlament pred týždňom po termíne ešte trpezlivo čaká na splnenie uznesenia, zatiaľ vláda síce potichu, ale zato energicky postupuje v horizontálnej integrácii štátnej správy /pozri napríklad splnomocnencov vlády/.

Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky z 24. augusta 1993 číslo 584 vláda schvália Štatút splnomocnenca vlády pre usmernenie realizácie regionálnej politiky a reformu miestnej verejnej správy. Na základe prílohy štatútu splnomocnenec vytvára svoju pracovnú skupinu s maximálnym počtom 10 pracovníkov, ktorí sú ale v pracovnom pomere k okresnému úradu a pritom sú podriadení splnomocnencovi, čo je asi v rozpore so Zákonníkom práce. 1. októbra 1993 v druhom vydaní Aktualít pán podpredseda vlády na margo horizontálnej integrácie povedal: "Chceme priblížiť rozhodovacie konanie občanom". To bol citát. S takýmto konštatovaním sa musí súhlasiť, aj s tým, aby občania mali pri vybavovaní úradných záležitostí všetko na jednom mieste. Otázkou ale je to, v rámci Slovenska v koľkých mestách sa vytvoria štátne správy s tzv. koncentrovacím rozhodovacím konaním, aby sa nestalo, že v snahe pomáhať občanom ich donútime cestovať mimo

okres pri styku so štátnou správou aj v tých záležitostiach, čo predtým mohli vybaviť aj v rámci okresu.

Po vzniku samostatnej Slovenskej republiky najmä podnikatelia kvitovali, že v každom okrese boli otvorené colné pobočky na prerokovanie dovozných a vývozných poštových zásielok. Po šiestich mesiacoch kompetentné rezorty strpčili život podnikateľom tým, že vybavovanie zahraničných zásielok bolo z okresov koncentrované do 6 miest a ešte v ďalších 7 sa vybavujú zásielky z a do Českej republiky. Aby som ale bol konkrétny, podnikatelia z Komárňanského okresu, ktorých je zaregistrovaných približne 7 000, musia s uvedenou záležitosťou cestovať do Nových Zámkov, a to niekedy aj viackrát.

Zaujímavé sú aj ďalšie prípady tzv. integrácie. Školské správy aj daňové úrady napríklad z okresu Dunajská Streda, ale aj z iných okolitých okresov, musia vybavovať svoje finančné presuny nie v okresných pobočkách VÚB, ako to bolo doteraz, ale v novozámockej Národnej banke. Treba zdôrazniť, že finančná úspora jednoducho z takéhoto vybavovania napríklad výplat veľkého počtu zamestnancov školskej správy nesvedčí o múdrosti zodpovedných. Pri tejto príležitosti musím vašu pozornosť upriamiť aj na list riaditeľov stredných odborných škôl a školských správ, ktorí tiež nesúhlasia s okamžitou horizontálnou integráciou svojej školskej správy.

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky prijala uznesenie nasledovného znenia:

"Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. októbra 1993 k Informácii vlády Slovenskej republiky o doterajšom postupe prác na koncepcii prípravy reformy verejnej správy v Slovenskej republike

Národná rada Slovenskej republiky

A. konštatuje, že vláda nesplnila bod číslo 2 uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 202 z 26. apríla 1993.

B. žiada vládu Slovenskej republiky urýchlene predložiť koncepciu novej organizácie verejnej správy, zastaviť všetky zmeny v organizácii verejnej správy až do prijatia zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územnosprávnom členení, zrušiť uznesenia vlády Slovenskej republiky číslo 520 a 553, ktorými boli vymenovaní splnomocnenci a číslo 584 z 24. augusta 1993."

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Hlási sa niekto? Prosím, pán poslanec Polačko.

Poslanec J. Polačko:

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda,
kolegyne, kolegovia,

chcem zareagovať na niekoľko vecí, ktoré tu boli spomenuté jednak v prejave pána podpredsedu, ale odzneli už aj v diskusii, a nechcem sa príliš vracať k mojej interpelácii spred dvoch týždňov, na ktorú ešte odpoveď neviem, takže vlastne neviem, pred aké vysvetlenie teda budem postavený. Chcem ale znovu upozorniť na jednu vec. Nachádzame sa v oblasti života v právnom štáte v jednej takej raritnej situácii. Vláda poverila kompetenciami zákonne ustanovených orgá-

nov orgány, ktoré sama vytvorila. Pokiaľ viem, zákonné normy prijaté parlamentom sú právne normy vyššej sily ako právne normy prijímané vládou. Akonáhle vláda zasiahla do kompetencií zákonne ustanovených orgánov a urobila nejaký medzistupeň, medziorgán, ktorý je zmocnený koordinovať činnosť týchto zákonom ustanovených orgánov, podľa môjho názoru, je to zásah do právneho štátu.

Vláda ďalej schválila od 1. 1. 1994 horizontálnu integráciu, už na to ustanovila splnomocnencov, a parlament sa v podstate až teraz dozvedá, čo sa vlastne robí, aj to len tak po kúskoch. Pokiaľ by sme neboli vyžadovali ako parlament vysvetlenie od pána podpredsedu vlády, mali by sme ešte ďalší odklad.

Pri prejave pána podpredsedu vlády ma zaujala jedna myšlienka, a to druhostupňová regionálna samospráva a vyjadrenie, že druhostupňová regionálna samospráva hospodári s majetkom štátu. Veľmi rád by som poznal bližšie vysvetlenie toho, čo sa skrýva pod pojmom "hospodárenie s majetkom štátu" čo sa týka tohoto druhostupňového orgánu, pretože všetkým je jasné, že keď niekto bude hospodáriť s majetkom štátu, bude automaticky štátom kontrolovaný ako s týmto majetkom nakladá. Teda rád by som vedel, o aký majetok ide, ktorý bude v tejto kompetencii.

Posledná všeobecná pripomienka: Pokiaľ to pôjde takto ďalej, vlastne ani nebudeme musieť prijať žiadne novely zákonov o štátnej správe a územnosprávnom členení. Vláda to vyrieši sama zmocnencami a podobnými ustanoveniami.

Čo sa týka vlastnej horizontálnej integrácie, chcem sa pozastaviť pri dvoch veciach. Také kratšie zastavenie pri úradoch práce. Som toho názoru, ako to už tu dnes odznelo, že v podstate by sa mali stať verejnoprávnou inštitúciou s tým, že výkon štátnej správy by bol niekde inde, boli by

to sprostredkovateľne práce. O tom sa už niekoľkokrát vyjadrila aj pani ministerka a odznelo to na viacerých miestach. Koniec-koncov má to byť naviazané na Fond zamestnanosti, ktorý by mal byť takisto nezávislý na štátnej exekutíve.

Chcem sa na chvíľu zamyslieť a možno sa pokúsiť, aby ste sa zamysleli so mnou, nad integráciou školských správ. Nemám nič proti tomu, že výkon štátnej správy v konečnom dôsledku by mal byť integrovaný do jedného celku, avšak upozorňujem na časový problém. Tu sa dnes hovorilo o tom - a nielen dnes, že budeme delimitovať špeciálnu štátnu správu z oblasti školstva na tento centrálny úrad štátnej správy, ale od 1. 1. 1995 budeme základné a materské školy delimitovať na obce a stredné na druhý stupeň regionálnej samosprávy. Chcem upozorniť na jednu vec. Školstvo má obrovský majetok, a s delimitáciou majetku máme svoje skúsenosti, čo sme robili v štátnej správe, pri delimitácii majetku z ONV na okresné úrady. Tieto delimitácie trvali vyše pol roka a niektoré sporné prípady nie sú dodnes uzavreté. Keď teraz budeme delimitovať od začiatku budúceho roku do júna, do augusta, skončíme prvé delimitácie a o tri mesiace začneme ďalšiu delimitáciu na obce. A tu je možné, že tieto sporné prípady už potom budú veľmi ťažko zistiteľné, kto vlastne v čom má prsty a kde sa čo stratilo. Prosím snáď pána podpredsedu vlády, aby zohľadnil túto možnú ťažkosť, či by nebolo efektívne na ten rok školské ponechať, alebo vôbec systém riadenia škôl ponechať v takom orgáne ako je a delimitovať to priamo na obce, aby sme delimitáciu nerobili dvakrát.

Ďakujem veľmi pekne.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem aj ja. Pán poslanec Kliman.

Poslanec L. Kliman:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán podpredseda vlády,
vážené kolegyne, kolegovia,

členka výboru pre štátnu správu, územnú správu a národnosti pani poslankyňa Marhulíková iniciovala na začiatku tejto schôdze doplnenie nášho rokovacieho programu o bod, ktorým sa práve zaoberáme. Vychádzala pritom - a s ňou viacerí členovia tohoto výboru - zo skutočnosti, že vláda koná v tejto veci, pričom plénum Národnej rady zatiaľ nebolo komplexným spôsobom o týchto pripravovaných zámeroch informované. Vaša podpora pre zaradenie tohoto bodu na 22. prebiehajúcu schôdzu Národnej rady potvrdila nevyhnutnosť informovať nás zo strany vlády, ale súčasne tiež mať možnosť predniesť naše otázky, stanoviská a pripomienky. Tie teda odznievajú alebo už odzneli. Teraz je ale potrebné prijať záver, ktorý zúročí túto rozpravu a zabezpečí aj systémové zapojenie parlamentu do ďalšieho procesu pri riešení tohoto problému. Preto ako člen výboru pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti a po porade s niektorými poslancami, členmi tohoto výboru, navrhujem prijať nasledovné uznesenie:

"Na 22. schôdzi Národná rada Slovenskej republiky bola na žiadosť poslancov informovaná podpredsedom vlády Slovenskej republiky o doterajšom postupe prác na koncepcii prípravy reformy verejnej správy v Slovenskej republike. Po vypočutí a rozprave k tomuto bodu Národná rada Slovenskej republiky ukladá vláde Slovenskej republiky predložiť koncepciu organizácie miestnej štátnej správy a samosprávy do 30. 11. 1993."

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec.

Poslanec L. Köteles:

Vážený predsedajúci,
vážený podpredseda,
vážení poslanci,

musím uznať, že súhlasím s pánom Kóňom zo Slovenskej národnej strany v otázke pripravovaného návrhu koncepcie miestnej verejnej správy. Veď Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody vychádzajúc z jednotného názoru ochranárskej verejnosti, profesionálov z oblasti životného prostredia, ba aj z názoru celého výboru Národnej rady navrhoval, aby úrady životného prostredia neboli začlenené do všeobecnej štátnej správy, veď len samostatné úrady môžu efektívne slúžiť svojmu účelu.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody svojím uznesením zo dňa 12. 5. 1993 požiadal podpredsedu vlády Romana Kováča, aby bola vypracovaná alternatíva aj pre existenciu osobitných, t. j. nezačlenených úradov životného prostredia. Z tohto dôvodu žiadam pána podpredsedu o predloženie informácie, v akom štádiu sú práce o alternatívnom riešení, čo so záujmom očakáva ochranárska verejnosť. Nemôžem súhlasiť s tým, aby Národná rada bola proti svojej vôli postavená pred hotové neodvolateľné fakty pri konečnom hlasovaní o návrhu koncepcie všeobecnej štátnej správy bez možnosti výberu medzi alternatívami.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec Matejka.

Poslanec A. Matejka:

Vážení kolegovia,

veľmi pozorujem, že do problému reorganizácie štátnej správy sa vnieslo politikum zo strany opozičných strán. /Potlesk./ To znamená, že som trafil do živého, keď mi tlieskate. Všetci sa tu hrdíte vo svojich programoch, že všetko budete smerovať v ústrety k občanovi. Štát prostredníctvom štátnej správy a samospráva má robiť servis občanovi, ale tu zrazu občan zostáva na samom pokraji záujmu a politické strany nemajú záujem na naplnení volebného programu a programového vyhlásenia vlády, ktoré sme včera aktualizovali, takže som z toho nejako veľmi zmätený. Predsa občan sa môže pohybovať po rovine od bodu A po bod B. Tam si svoj problém nájde, stretne sa s ním. Ale nezmyselným zákonom o decentralizácii štátnej správy na špecializované štátne správy vznikol v legislatívnom priestore tento bod B, a spojnicami sme vytvorili legislatívnu plochu, v ktorej sa problém občana stratí. Toto majte na zreteli. Možno, že niekomu tento chaos vyhovuje, ale nemôžeme zo dňa na deň zmeniť úmysel. Predsa sme prijali aktualizované programové vyhlásenie vlády. Včera sme znova o tejto veci rokovali a dnes hovoríme absolútne proti. Tak veľmi pochybujem, kde sa nachádzam, či sa nachádzam v Národnej rade Slovenskej republiky alebo na nejakom politickom mítingu. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Pán poslanec, nie všetci poslanci považujeme toto stretnutie za míting HZDS. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Zselenák.

Poslanec J. Zselenák.

Vážený pán predseda,
vážený pán podpredseda vlády,
dámy a páni,

ako ste si určite všimli, priniesol som so sebou takúto modrú brožúrku, na ktorú sa zvyknem odvolávať vždy vtedy, keď vzniká nejaký problém alebo spor počas nášho rokovania. A nie je to iná brožúrka, než Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, ktoré považujem za apriori to najdôležitejšie, od ktorého by sa mohli záležitosti odvíjať. Dočítavam sa tu o mnohých dôležitých záležitostiach a, bohužiaľ, musím povedať, že raz som vám to tu už odcitoval. V časti, ktorá sa zaoberá organizáciou štátu a rozvojom demokracie, sa píšu nasledovné veci:

"Vláda podporí územnú decentralizáciu riadenia spoločnosti. Každé spoločenstvo, združenie, obec, mesto či región má mať právo na slobodnú samosprávu v prospech ľudí. Podporíme prijatie zákona o územnom a správnom členení Slovenskej republiky, ktorý pomôže presadiť racionálny systém štátnej správy, skvalitniť plnenie jej funkcií v prospech obyvateľstva a zároveň posilní samosprávu regiónov, miest a obcí a združenia občanov. V rámci podpory miestnej demokracie bude presadzovať decentralizáciu finančných zdrojov a posilnenie finančnej základne miest a obcí. Prejavom demokracie v obciach je účasť občanov na rozhodovaní o zásadných otázkach rozvoja obcí a regiónov. Vláda podporí, aby za správu vecí verejných zodpovedali volení predstavitelia miest a obcí občanovi, ktorý ich volil. V rámci finančného hospodárenia miest a obcí budeme presadzovať vytvorenie vyrovnávacie-

ho mechanizmu rozpočtov tak, aby boli vytvorené adekvátne podmienky pre život obyvateľov obcí, miest a regiónov. V legislatívnej oblasti budeme podporovať vytvorenie ústavných právnych predpokladov pre miestnu samosprávu a ratifikáciu Európskej charty miestnej samosprávy. Vláda podporí opatrenia smerujúce ku skvalitneniu práce štátneho aparátu, jeho odbyrokratizovaniu a zabráneniu korumpovania štátnych zamestnancov a pracovníkov štátnej správy. Podporíme zavedenie inštitútu štátnej služby, do ktorej budú ľudia vyberaní prísne podľa odbornosti."

Zámerne som vám to prečítal. Na základe tohto textu, ktorý sme obdržali pri schvaľovaní tohoto významného dokumentu, Národná rada schválila aj uznesenie, v ktorom sa doslova píše: "Predložiť Slovenskej národnej rade návrh zásad zákona Slovenskej národnej rady o územnom a správnom členení Slovenskej republiky a ucelenú koncepciu organizácie a výkonu verejnej správy, organizáciu ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, organizáciu a výkon miestnej všeobecnej a špecializovanej štátnej správy, ich vzájomných väzieb, deľbu pôsobnosti medzi orgánmi štátnej správy a obecnej samosprávy, zabezpečenie inštitucionálnych predpokladov výkonu regionálnej politiky a v rámci nej uplatniť všestranné rozšírenie priamej demokracie vo vzťahu demokracie zastupiteľskej. Túto koncepciu zosúladiť s novým územnosprávnym členením Slovenskej republiky. Ďalej vypracovať analýzu finančných nárokov na nové územné a správne členenie Slovenskej republiky a novej organizácie štátnej správy, vrátane ich dopadu na štátny rozpočet."

Dámy a páni,

domnievam sa, že vývoj za uplynulý rok nie vo všetkom zodpovedal týmto programovým predsavzatiam, ktoré tu boli uvedené, a že sa uznesenie, ktoré Národná rada prijala k predmetnému problému, do dnešného dňa nenaplnilo. Domnie-

vam sa, že najmä bez tejto komplexnej koncepcie ako zabezpečiť usporiadanie a výkon štátnej správy bude veľmi ťažké prijímať akékoľvek rozhodnutie. Horizontálna integrácia štátnej správy je iba jednou z tohto, jednou malilinkou časťou celého tohoto komplexu problémov a, bohužiaľ, myslím si, že posunutom predčasne dopredu a, žiaľ, teraz musím odpovedať pánu poslancovi, ktorý predo mnou hovoril, politikum do tohto problému vniesla vláda a Hnutie za demokratické Slovensko /potlesk/ tým, že zvolilo iný postup, než ktorý vyplýva z tohto uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky.

A keď sme pritom, opäť vám poviem vlastnú skúsenosť, ako to bolo pri zostavovaní úradov štátnej správy pri začiatku reformy celého tohto procesu. Reforma štátnej správy začala vtedy, keď bol ministrom vnútra pán Mečiar, terajší predseda vlády. Osobne som sa zúčastnil konkurzného konania na základe pozvánky, ktorú mi podpísal pán Čarnogurský, vtedajší úradujúci minister vnútra po odvolaní pána Andráša, vtedajší podpredseda vlády a potom budúci predseda vlády. A v ničom sa nelíšil prístup vlády od toho, aký sa uplatňuje dnes. Bol rovnako nekvalifikovaný. A som veľmi rád, že pán poslanec to povedal, pretože on bol členom toho hnutia, ktoré tieto nekvalifikované, nepremyslené zákony v parlamente presadil za každú cenu. A dopadlo to tak ako to dopadlo. Som veľmi rád, že ste to teraz priznali. Nápravu treba urobiť, ale myslím si, že mali by sme sa z týchto doteraz urobených chýb a nedostatkov poučiť a mali by sme jednotlivé kroky, ktoré teraz bude nutné prijať, zasadiť už do celkovej koncepcie, aby sme prijímali opatrenia a rozhodnutia, ktoré budú mať už trvalý charakter a ktoré nevyvolajú potrebu ďalších nápravných opatrení a krokov.

A teraz mám ešte jednu otázku. Vážený pán podpredseda, keby ste boli tak dobrý, mimo toho problému, o ktorom sa tu rokuje, vysvetliť alebo dať nám informáciu, či vymenovaní splnomocnenci vlády pre túto úlohu v jednotlivých budúcich

predpokladaných oblastiach prešli nejakým konkurzným konaním, lebo sa domnievam, že pokiaľ je to povinnosťou alebo zaužívaným zvykom, dokonca opierajúcim sa o uznesenie vlády napríklad v prípade prednostov okresných úradov, tak by to malo byť takisto v prípade týchto vládnych splnomocnencov. Hovorím vám to preto, lebo o odborných kvalitách niektorých z nich mám veľmi vážne pochybnosti.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Matejka.

Poslanec A. Matejka:

Chcem reagovať na môjho predošlého predrečníka. Nebol som v predchádzajúcom parlamente, a pretože táto strana alebo hnutie, bývalá VPN, robila takéto chyby, tak som z nej odišiel. To je ďalšie. A keď môj pán predrečník, keď bol na konkurze, keď sme ako prednostovia okresných úradov boli vyberaní konkurzom, keď je taký vysoký odborník, prečo tým konkurzom neprešiel? Ja som konkurzom prešiel.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Pánu poslancovi Zselenákovi: Pán poslanec, práve ste napadli nie Hnutie za demokratické Slovensko, pretože v tom čase, keď sa prijímal zákon, ktorý ste spomínali, ešte neexistovalo, ale napadli ste poslancov Slovenskej národnej rady, ktorí tento zákon schválili. To dáva dôkaz o tom, ako

chápete demokratickú zásadu väčšiny hoci aj v parlamente, pretože označiť zákon, ktorý prijala Národná rada, prepáčte, budem to parafrázovať - za hlúposť - môže to byť omyl, ale toto v žiadnom prípade nie. To je jedna pripomienka.

Druhá pripomienka: Páni, mám dojem, že otvárame dáždnik predtým, než začalo pršať. Samozrejme, programové vyhlásenie poznám, a veľmi dobre. Nepamätám sa, že by tam bol dátum dokedy má vláda konkrétne pripraviť tento návrh. Toto je programové vyhlásenie na štyri roky. Ak si pozriete legislatívny plán vlády, do konca tohto roka by mali byť zásady tohto zákona v parlamente. To je ďalšia pripomienka. Teda vláda v tomto prípade svoje povinnosti plní. Ale, prosím vás, nechajme vládu, nech pripraví skutočne zodpovedný projekt. Veď to, čo tu je, je len priebežná informácia o tom, ako sa plní táto úloha. Na tom nepracuje len vláda. Na tom pracuje mnoho komisií, ktoré dávajú k tomuto pripomienky. Teda odsudzujeme vládu za to, čo ešte neurobila a, samozrejme, ani nemohla urobiť. Nemyslíte si, že je to trošku trúfalé? Ak vláda nesplní túto podmienku, nepredloží to, čo mala predložiť podľa programového vyhlásenia, potom ju kritizujme, potom ju odsudzujme, ale ak vláda túto informáciu dáva v dobrej viere informovať o tomto priebehu - považujem za správne, že vláda informuje o tomto priebehu - tak prosím vás, nerobme závery. Návrh zásad a zákona pôjde do parlamentu, pôjde do výborov, budú o tom rokovať určite rôzne expertné komisie. V ústavnoprávnom výbore sa takto pripravujeme na prerokovanie tohto návrhu zákona. Pôjde to do Národnej rady. Je otázkou, či by sa takýto návrh zákona nemal dať na verejnú diskusiu. Aj také hlasy sú. Ale rokujme meritórne až potom, keď tento zákon bude predložený. Teda ešte raz: Neotvárajme dáždnik vtedy, keď svieti slnko, ešte neprší. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Bugár.

Poslanec V. Bugár:

Pán poslanec Sečánsky, ak to však má byť kyselinový dážď, radšej ten dáždnik otvorím. Ale pokiaľ ide o to, že robíme predčasné závery, nehnevajte sa, ale vláda predsa nesplnila uznesenie tejto Národnej rady. A pritom ona robí tie závery.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, prosím.

Poslanec P. Hrušovský:

Ak dovolíte, pán predseda, k otázke, čo povedal pán Sečánsky. Pred dvoma týždňami sme v ústavnoprávnom výbore prerokúvali plán legislatívnych úloh vlády na II. polrok 1993. A v tomto pláne legislatívnych úloh vlády sa práve neobjavuje žiadny návrh zákona o tom, čo spomínal, či už o integrácii alebo vôbec o riešení verejnej správy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Polačko.

Poslanec J. Polačko:

Mám ešte jednu pripomienku k vystúpeniu pána Sečánskeho. Pokiaľ ma dobre počúval, nekritizoval som to, čo vláda neurobila, ale to, čo vláda urobila a nemala urobiť predtým, než prebehne práve tento proces, ktorý spomínate.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlási sa niekto do diskusie? Chcem sa spýtať pána podpredsedu vlády, či chce na niektoré otázky odpovedať.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení pán poslanci,

v úvode svojho vystúpenia som povedal, že ide o pracovný materiál komisie, ktorú ustanovila vláda, a nie o vládny materiál, pretože tento materiál neprešiel ešte vládnym rokovaním. Preto som vás aj prosil, aby ste tento materiál brali len ako informáciu. Až potom, keď vláda zaujme k tomuto materiálu stanovisko, až potom budeme môcť hovoriť o ďalších krokoch, až potom budeme môcť zodpovedne postaviť tento materiál pred výbory.

Ďalej by som chcel povedať, že nie je pravdou, že parlament resp. jeho členovia o práci komisie nevedia. Po prvé - boli spoločné stretnutia s výborom, po druhé - predseda výboru je integrálnym členom komisie, ktorá pracuje, po tretie - predseda ZMOS je integrálnym členom komisie, ktorá pracuje. Ďalej tam máme expertov z Univerzity M. Bela z Banskej Bystrice a ďalších. Takže, prosím, to nie je komisia, o ktorej by sa nevedelo ako pracuje a neboli by do nej zainteresované ďalšie orgány. Iste chápete, že horizontálna integrácia nie je jednoduchý krok. Horizontálna integrácia vyplýva jednoznačne z požiadaviek občanov. Prosil by som vás, ak máte medzi vašimi voličmi ľudí, občanov, ktorí nechcú horizontálnu integráciu, ktorí nechcú zjednodušenie administratívnych postupov, prosím, oznámte mi to, pretože naše poznatky sú opačné. Voliči chcú jednoznačne zjednodušenie administratívy, chcú jednoznačne redukciu počtu ľudí, ktorí

pracujú v administratíve, chcú odstrániť byrokratizmus, ktorý existuje. Ak máte iné skúsenosti, buďte takí dobrí, oboznámte ma s tým. O takýchto názoroch voličov, že by chceli, aby tento stav, ktorý existuje, zotrval ďalej, táto byrokracia, ktorá tam je, zotrvala ďalej, žiaľ, neviem. Je možné, že nemôžem vedieť o všetkých názoroch. Priznávam, že nerozprávam s 5 miliónmi ľudí. Vy máte, zrejme, viac skúseností. Prosím, oznámte mi to.

Teda záverom: Vypočul som si vaše názory, prosím, obráťte sa na komisiu aj prostredníctvom jej člena, predsedu výboru pána poslanca Reu. Určite budeme všetky názory, ktoré budú predložené, zvažovať. A domnievam sa, že závery, ktorá komisia pripraví, budú v súlade s tým, čo parlament požaduje.

Záverom by som znovu zopakoval to, čo povedal pán poslanec Sečánsky. Uznesenie, o ktorom bolo hovorené, ktoré bolo prijaté pri programovom vyhlásení vlády - som strašne rád, že pán poslanec Zselenák čítal programové vyhlásenie, pretože všetky kroky, ktoré vláda robí a ktoré pripravuje, sú v súlade s tým. To znamená priblížiť sa k občanovi, rozšíriť lokálnu demokraciu, preniesť kompetencie na samosprávne orgány. Som strašne rád, že to zopakoval, pretože to isté som hovoril vo svojom prejave.

Chcem zdôrazniť, že všetky kroky, ktoré robíme, smerujú na štvorročné obdobie. Povedal to pán poslanec Sečánsky. Nežiadajte od nás, aby programové vyhlásenie vlády bolo splnené za rok alebo za dva. Jednoducho to nie je možné. Pri prestavbe verejnej správy nám odborníci hovorili, že táto prestavba zvykne trvať 10 až 29 rokov, aby sa ustálila. Teda chápeme ten proces ako dynamický proces, ktorý nie je možné jednoducho v krátkej chvíli urobiť definitívne. Preto prosím, chápte aj postupnosť krokov, ktoré robíme. Návrh časového harmonogramu je zatiaľ takýto, ale už sme zvažovali

napríklad aj návrh ZMOS, aby regióny vznikli až za ďalšie dva roky, pretože tento názor bol ventilovaný predstaviteľmi Združenia miest a obcí Slovenska. Takže, skutočne musíme veľmi pozorne zvažovať všetky pre a všetky proti, a podľa toho sa prispôsobiť.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi. Myslím, že do diskusie sa už nikto nehlási, že nebudeme ďalej v diskusii pokračovať. Tento bod programu bol skutočne len informáciou, čiže k tejto informácii sa neprijíma žiadne naše rozhodnutie, ani uznesenie. Pán Kliman navrhol prijať jedno uznesenie. Chcem však povedať, že pokiaľ ide o informácie, podľa § 91 rokovacieho poriadku podnety a pripomienky poslancov prednesené na schôdzi Slovenskej národnej rady, ak sa počas rokovania nevysvetlili, predseda Národnej rady zašle predsedovi vlády Slovenskej republiky, na základe čoho predseda vlády má potom odpovedať. Takže dávam na zváženie, či chcete prijať uznesenie. Hlasovať o tom musím dať, keďže pán poslanec Kliman to navrhol, ale skutočne je to len priebežná informácia, ako ste počuli, a osobne to považujem za zbytočné.

Pýtam sa pána poslanca Klimana, či trvá na uznesení.

Poslanec L. Kliman:

Trvám na svojom návrhu a prosím, aby sme o ňom hlasovali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem.

Pán poslanec Bugár mal tiež návrh na uznesenie. Dávam návrh, aby sme hlasovali o tom, či budeme prijímať uznesenia, lebo sú dva návrhy, a takto sa rozhodneme, či áno alebo nie.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 91 poslancov.

Budeme hlasovať o tom, či budeme prijímať uznesenia k prednesenej informácii. Osobne navrhujem, aby sme sa rozhodli inak.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 41 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 36 poslancov.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov.

Konštatujem, že sme sa rozhodli, že na základe tejto informácie nebudeme prijímať uznesenia.

Ď a l š í m bodom programu je

Návrh Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru k vládnemu návrhu na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky.

Návrh výboru ste dostali ako súčasť tlače číslo 238.

Pán poslanec - faktická poznámka.

Poslanec J. Brocka:

O uznesení sme, pán predseda, síce hlasovali, ale v v rámci rozpravy som hovoril o tom, aby materiál resp. informáciu pána podpredsedu poslanci dostali v písomnej forme.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, tento bod programu sme už skončili.

Vládou predložený návrh na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky, tlač číslo 238, prerokoval Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru. V návrhu výboru máte predložený aj návrh uznesenia Národnej rady, v ktorom výbor odporúča vrátiť návrh vláde Slovenskej republiky.

Prosím pani poslankyňu Marcelu Gbúrovú, aby návrh výboru uviedla.

Poslankyňa M. Gbúrová:

Vážený pán predseda,
vážený podpredseda vlády,
vážení prítomní,
milí hostia,

dovoľujem si vám predložiť stanovisko Výboru Národnej rady pre vzdelanie, vedu a kultúru k materiálu vlády Slovenskej republiky, tlač 238, t. j. k vládnemu návrhu na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky, ktorý bol spracovaný a predložený v zmysle uznesení Národnej rady číslo 50 5. 11. 1992 a číslo 186 z 26. 3. 1993. Súčasne zdôvodním aj návrh obsahu predložených formulovaných uznesení, ktoré výbor odporúča prijať na dnešnom rokovaní Národnej rady Slovenskej republiky.

Kvôli pochopeniu navrhovaných uznesení dovolím si predložiť stručnú genézu riešenia návrhu a uznesení Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré má už úctyhodné, viac ako ročné trvanie. Svoj počiatok má v prerokúvaní návrhu zákona, ktorým sa menil a dopĺňal zákon Slovenskej národnej rady

číslo 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení zákonov Slovenskej národnej rady číslo 137/1991 Zb. a číslo 238 1991 Zb. a na základe návrhov poslancov v diskusii sa sformulovalo uznesenie číslo 28 Slovenskej národnej rady zo dňa 25. 8. 1992 o vyčlenení ústredného orgánu pre vedu z Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky a jeho zriadení ako nadrezortného orgánu.

Odvtedy sa začal malý ping-pong s týmto - obrazne povediac - horúcim zemiakom vo vzťahu vlády Slovenskej republiky na jednej strane a Národnej rady Slovenskej republiky, jeho výborom pre vzdelanie, vedu a kultúru na strane druhej. Tento stav, ako som už uviedla, trvá viac ako rok. Na počiatku sa dokonca porovnával význam vedy a techniky s väzenstvom. Koniec-koncov teda paradoxne postavenie vedca s väzňom v našej spoločnosti. Na škodu predmetnej veci sa nebojím uviesť, aj po vzniku samostatnej Slovenskej republiky, národno-štátneho záujmu. Ako by sme nechceli pochopiť v čom spočíva bohatstvo národa a štátu na konci 20. storočia.

Žiaľ, vláda Slovenskej republiky iniciovala zrušenie uvedeného uznesenia a Národná rada Slovenskej republiky opätovne prijala uznesenie číslo 50 z 5. 11. 1992, v ktorom požiadala vládu Slovenskej republiky, aby opäť, tentoraz do 31. marca 1993, posúdila uznesenie Národnej rady číslo 28 z 1992 a uskutočnila hĺbkovú analýzu daného stavu. Úlohu prevzalo Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky, ktoré pripravilo do Rady vlády Slovenskej republiky pre vedu a techniku vo februári 1993 materiál - návrh na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky v zmysle spomínaného uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 50. V marci toho roku bol spracovaný návrh Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky predložený na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

Na zasadnutí Národnej rady Slovenskej republiky 26. marca 1993 bol však opäť prolongovaný termín na základe požiadavky vlády na predloženie tohto materiálu do Národnej rady Slovenskej republiky k 30. 6. 1993. Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky číslo 186, ktoré nadväzovalo na úlohu vyplývajúcu z uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky číslo 107/92 Zb., konkrétne vo veci organizačnej a inštitucionálnej štrukturalizácie vedy a techniky, ako aj v súvislosti s vypracovaním návrhu modelu riadenia vedy a techniky v Slovenskej republike - išlo o návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o štátnej podpore vedy a techniky a návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vysokých školách - takto nerešpektovalo požiadavku vlády na prolongáciu termínu.

Do Národnej rady Slovenskej republiky a jej výboru mal byť do tohto termínu predložený aj návrh modelu riadenia vedy a techniky v Slovenskej republike spolu s ďalšími materiálmi. Na zasadnutí Výboru Národnej rady pre vzdelanie, vedu a kultúru bol 12. júla 1993 prerokovaný vládny návrh na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky, tlač číslo 238. Výbor konštatoval, že predložený návrh nespĺňa uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky číslo 186. Vyjadrím sa k tomuto podrobnejšie.

Predkladaný materiál za prvý polrok 1993 v podstate menil len košieľku podľa toho, kde bol predkladaný. Spracovali ho pracovníci sekcie pre vedu a techniku ministerstva školstva v Slovenskej republike. Nerešpektovali sa ani závery uznesenia Rady vlády Slovenskej republiky pre vedu a techniku, ktorá dňa 26. 3. 1993 zobrala na vedomie, že riešenie organizácie ústredného orgánu pre vedu a techniku sa ukazuje racionálne až po predložení koncepcie štátnej politiky pre vedu a techniku a odporučila podpredsedovi vlády Slovenskej republiky Romanovi Kováčovi po 1. tlmočiť vláde Slovenskej republiky požiadavku na vypracovanie koncepcie štátnej poli-

tiky pre vedu a techniku a po 2. koordináciou vypracovania úlohy poveriť Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky k termínu do 31. 8. 1993.

Pri Ministerstve školstva a vedy Slovenskej republiky sa vytvorila koordinačná rada a pracovné skupiny expertov pozostávajúce z odborníkov vysokých škôl, Slovenskej akadémie vied a rezortných výskumno-vývojových pracovísk, ktorí pripravovali materiál koncepcie štátnej, vednej a technickej politiky. Keďže som mala možnosť materiál vidieť v prvej pracovnej verzii, môžem zodpovedne povedať, že bude obsahovať odpovede na mnohé problémy, aj vo vzťahu k riešeniu ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky, zákonov o štátnej podpore vedy a techniky, Štátneho fondu pre vedu a techniku, zákonu o SAV, ale aj o vysokých školách. Som presvedčená, že len takto komplexne a v balíku zákonov bude možné problémy vedy a techniky v Slovenskej republike riešiť, a pevne verím, že i v tomto transformačnom období spoločnosti aj vyriešiť. Teda na uvedenom materiáli sa podieľala širšia vedecká komunita za výraznej pomoci grantových agentúr pre vedu a techniku. Uvedený materiál je pripravený na rokovanie Rady vlády Slovenskej republiky pre vedu a techniku, následne do vlády Slovenskej republiky a na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky.

Pre informáciu, obsahuje tieto kapitoly:

1. ciele, poslanie a nástroje vednej a technickej politiky,
2. vzťah vednej a technickej politiky k spoločenskému a hospodárskemu rozvoju Slovenskej republiky,
3. východiskový stav,
4. hodnotenie vedy a techniky,
5. priority vedeckého výskumu a technologického vývoja,
6. inštitucionálne a organizačné usporiadanie vedy a techniky,

7. financovanie vedy a techniky,

8. možnosti využitia medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce a

9. informačný systém vedy a techniky.

Z uvedených dôvodov odporúčame, že až po predložení spomínanej koncepcie by sme sa mali zaoberať aj v parlamente návrhom ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky. Až potom môžeme dobre posúdiť, či to má byť terajšie ministerstvo školstva a vedy, alebo ministerstvo vedy a vysokých škôl, či ministerstvo vedy a techniky resp. vládny, štátny výbor pre vedu a techniku, výskum.

V podstate Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky, ktoré pripravilo a prostredníctvom vlády predložilo zamietnutý návrh organizačnej a inštitucionálnej štrukturalizácie vedy a techniky v Slovenskej republike, požiadalo zainteresované ministerstvá o ich názor na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky. Zo 14 ústredných orgánoch Slovenskej republiky, vrátane Slovenskej akadémie vied, sa za ponechanie kompetencií v oblasti vedy a techniky na terajšom Ministerstve školstva vedy Slovenskej republiky vyslovilo 9 ústredných orgánov: ministerstvo financií, ministerstvo zahraničných vecí, ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku, ministerstvo životného prostredia, ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác, ministerstvo kultúry, ministerstvo vnútra a ministerstvo spravodlivosti. Treba však povedať, že práve ústredné orgány, ktoré majú vo svojom rezorte rozhodujúcu vedeckú komunitu, vedecké inštitúcie v Slovenskej republike, boli buď za zriadenie ministerstva vedy a vysokých škôl - išlo o Slovenskú akadémiu vied, alebo ministerstva pre vedu a techniku resp. ministerstva vedy a vysokých škôl - Štatistický úrad Slovenskej republiky, alebo samostatného ústredného orgánu pre vedu a techniku na úrovni ministerstva podporili Ministerstvo

zdravotníctva Slovenskej republiky a Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ako prierezového orgánu pre vedu a techniku pri vláde Slovenskej republiky vo forme komisie alebo výboru Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

Z uvedeného vyplýva, napríklad kde je prevažná časť vedeckých pracovísk, že vedu a techniku v Slovenskej republike by mal koordinovať, metodicky usmerňovať samostatný rezortný orgán alebo nadrezortný orgán prierezového charakteru vo vzťahu k jednotlivým ústredným orgánom. A nebolo by to neeurópske, pretože z 21 významných európskych štátov má 17 štátov práve kvôli bezprostrednému prepojeniu vedeckého výskumu s technikou samostatné ústredné orgány štátnej správy pre vedu a techniku. Napokon v štátoch, v ktorých bol spoločný orgán štátnej správy pre vedu a školstvo, dochádza k jeho rozdeleniu na dve samostatné ministerstvá. Ide o Spolkovú republiku Nemecko a Francúzsko. K oddeleniu vedy od školstva prišlo aj vo Veľkej Británii, kde sa vytvoril vládny úrad, a to na úrovni predsedníctva vlády. V susednom Maďarsku je štátny výbor pre vedu a techniku, a v ďalekých, ale inšpirujúcich Spojených štátoch amerických sa v snahe po urýchlení vedeckotechnického pokroku vytvoril výbor pre vedu, ktorý podlieha priamo prezidentovi. Mali by sme sa inšpirovať najmä európsko-kontinentálnym modelom. To však predložený materiál Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky plne neakceptoval.

Riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku v Slovenskej republike je veľmi aktuálne. Vyžaduje si len dôslednú reštrukturalizáciu jednotlivých ministerstiev, ústredných orgánov s tým, že kapacitne jednotlivé sekcie a odbory pre vedu a techniku by sa združili v samostatný ústredný a svojím charakterom prierezový orgán buď vo forme ministerstva alebo vládneho štátneho výboru pre vedu a techniku pri podpredsedovi vlády Slovenskej republiky. Túto alternatívu však

uvedený materiál neobsahoval a zostával len na úrovni súčasného stavu. Takto má byť koordinovanie a metodické usmerňovanie vedy a techniky naďalej ponechané ministerstvu školstva a vedy, ako aj vo vzťahu sekcie pre vysoké školy a vedu terajším ministerstvám, ktoré sú však nesporne samostatné a rovnoprávne subjekty aj k terajšiemu Ministerstvu školstva a vedy Slovenskej republiky. V tom spočíva toto problémové riešenie koordinácie a metodického usmernenia vedy a techniky v Slovenskej republike. Je však žiadúce, aby sa daný stav nekonzervoval a v podstate neprehlboval hroziaci kolaps vedeckého bádania a technického rozvoja Slovenska.

O tom, že situácia nie je ideálna, svedčia aj výsledky sociologického prieskumu, názor vedecko-výskumných pracovníkov, ako aj vysokých škôl, SAV a rezortných ústavov, stav a podmienky života a práce vo vedecko-výskumných pracoviskách, ktoré v mesiacoch marec a máj 1993 realizovala Katedra sociológie Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave pod vedením Doc. Dr. Juraja Šenka, CSc. Medzi najnegatívnejšie hodnotové činitele sa radila úroveň riadenia vedy a výskumu vládou, určenie priorít, stratégie a podobne - úroveň hodnotenia bola až 25 %, ďalej úroveň riadenia vedy a výskumu príslušným ministerstvom - úroveň hodnotenia až 26 %, ďalej spravodlivosť v prideľovaní štátnych prostriedkov pre jednotlivé oblasti vedy a výskumu sa hodnotilo až 35 %, ďalej záujem centrálnych inštitúcií o výsledky vedecko-výskumnej práce ústavu, katedry a podobne - úroveň hodnotenia bola až 38 %, materiálne vybavenie pracoviska, laboratórií, prístrojov a podobne - úroveň hodnotenia až 40 %.

Vážení prítomní, metóda tzv. expertného hodnotenia umožnila získať dostatočne spoľahlivé údaje o názorových trendoch na vedecko-výskumných pracoviskách, vo vedeckej komunite. Všetky uvedené skutočnosti, vedecké analýzy, poznatky, pripomienky viedli Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru k zamietnutiu preloženého

vládneho návrhu na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky, pretože nespĺňal uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky číslo 186. Z toho dôvodu výbor odporúča Národnej rady Slovenskej republiky

A. konštatovať, že vládny návrh nespĺňa uvedené uznesenie Národnej rady číslo 186,

B. vrátiť vláde Slovenskej republiky predložený návrh organizačnej a inštitucionálnej štrukturalizácie vedy a techniky v Slovenskej republike,

C. žiadať vládu Slovenskej republiky, aby vytvorila legislatívne a finančné podmienky pre činnosť ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky na základe komplexného posúdenia problémov organizácie financovania a riadenia vedy a techniky v Slovenskej republike s termínom do 31. 12. 1993 a priebežne informovať Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru o plnení tohto uznesenia.

Vážení prítomní, dovoľte mi úplne na záver odcitovať myšlienku, ktorá odznela dnes na konferencii, ktorá sa realizuje v Bratislave a ktorá má súvislosť s hodnotami našej spoločnosti, pretože je to veľmi aktuálne a veľmi blízke tomu, čo bolo konštatované. Chcem to tu ako záver svojho vystúpenia predniesť. Myšlienka odznela ústami profesora Krchu, dekana Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Citujem: "Bez vedy, bez vzdelania budeme síce pracovitou, ale predsa len lacnou pracovnou silou vo vzťahu k okolitému svetu".

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Pán podpredseda vlády sa chce vyjadriť.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pani poslankyňa veľmi presne vystihla, bol som to ja, ktorý som inicioval v Rade vlády pre vedu a techniku rozhodnutie, aby organizačná štruktúra riadenia vedy vznikla potom, keď bude definovaná jasne štátna vedná politika. Pani poslankyňa informovala veľmi presne, že vedecká komunita vypracovala zásady tejto štátnej vednej politiky alebo koncepciu štátnej vednej politiky, ktorú chápem ako ponuku vedeckej komunity. Iste viete, že ponuka a možnosť túto ponuku realizovať sú dve rôzne veci. Preto je vo finiši príprava materiálu z pohľadu štátnych orgánov a na najbližšom zasadnutí Rady vlády pre vedu a techniku sa budeme snažiť spoločne nájsť prienik týchto dvoch materiálov tak, aby sme mohli predložiť konzistentný materiál.

Bol by som rád, keby táto koncepcia mohla byť predmetom rokovania pléna Národnej rady, pretože jasne si uvedomujem, že keď nám schválite koncepciu, potom už vlastne budete len sledovať, či zákonné normy, ktoré pripravujeme, sú alebo nie sú v súlade s touto koncepciou. Myslím si, že takýto postup v takej citlivej oblasti ako je veda a technika, je správny. Hľadáme odôvodnenosť organizovania a riadenia vysokých škôl a vedeckej komunity. Stále viac sa nám objavujú názory o nezávislosti týchto inštitúcií. Na jednej strane chceme vytvoriť ministerstvo vysokých škôl, na druhej strane sa vysoké školy bránia svojou autonómiou. Z toho by vyplývalo, že

vlastne toto ministerstvo pre vysoké školy by malo v ruke len finančné prostriedky. To by bolo všetko. Všetko ostatné by riešili samé vysoké školy. Uznáte, že kvôli tomu zriaďovať ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy, len aby rozdeľovalo peniaze, je asi zbytočné.

Pokiaľ sa týka vedy, opakujem znovu, k tomuto problému sa musí vrátiť Rada vlády pre vedu a techniku po vytvorení spoločného, teda prienikového materiálu, ktorý vznikne z potrieb definovaných štátom a z ponuky, ktorú dáva vedecká komunita. Je tam veľmi veľa blízkeho, ale aj veľmi veľa rozdielneho v pohľade na to, čo skúmať, a najmä komu dať priority. Takže tam čakám ešte dosť dlhú a dosť ťažkú diskusiu medzi predstaviteľmi akadémie, vysokých škôl, rezortných výskumných ústavov, podnikových výskumov na jednej strane, na druhej strane rezortnými ministrami, ktorí majú predstavy o rozvoji, o reštrukturalizácii našej ekonomiky, o potrebách štátu, o strategických úlohách, ktoré sú začlenené nielen do oblasti stratégie, to teraz nechápem ako vojenstvo, ale stratégiu do oblasti našej histórie, do oblasti spoločenských vied a ďalších.

Preto súhlasím s tým, čo povedala pani poslankyňa Gbúrová. Súhlasím aj s jej návrhom alebo beriem jej návrh, ktorý predložila v uznesení. Domnievam sa, že takýto seriózny postup, aj keď je možno časove náročnejší, a že sa neustále tie časové intervaly predlžujú, verte, že to nie je z nedostatku dobrej vôle, ale ide nám najmä o to, aby sme pripravili kvalitnú vec, ktorá by bola prijatá vedeckou spoločnosťou, teda vedeckou komunitou tak, aby zodpovedala potrebám štátu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu podpredsedovi. To znamená, že k tomuto bodu neotváram diskusiu, pretože to vraciame vláde.

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, pristúpime k hlasovaniu o návrhu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky tak, ako ho predniesla pani poslankyňa Gbúrová.

Budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 83 poslancov.

Kto je za to, aby sme prijali uznesenie, ktoré zaväzuje vládu k tým krokom, ktoré v návrhu uznesenia prečítala pani poslankyňa Gbúrová?

Za návrh hlasovalo 76 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu nehlasoval nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Konštatujem, že sme schválili návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky.

Prosím, pán poslanec Andel - faktická pripomienka.

Poslanec M. Andel:

Pán predseda, chcel by som požiadať o prestávku na poradu nášho klubu. Bol by som rád, keby sa mohlo tomu vyhovieť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Vyhlasujem prestávku do 16.30 hodiny.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené pani poslankyne, páni poslanci, prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 71 poslancov a už teraz je nás viac ako 71, takže budeme pokračovať. Hlási sa pán poslanec Fekete.

Poslanec J. Fekete:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

o necelý mesiac si pripomenieme výročie jednej mimoriadne nemilej udalosti, ktorá poznačila život slovenského národa. Ide o Viedenskú arbitráž. Myslím si, že parlament Slovenskej republiky by mal na túto udalosť nejakým spôsobom reagovať o to viac, že tu existujú isté náznaky, že by sa podobná udalosť mohla v novodobých európskych dejinách opäť zopakovať. Navrhujem, aby sme prijali takéto vyhlásenie:

"Vyhlásenie Národnej rady Slovenskej republiky k 55. výročiu Viedenskej arbitráže

Zanedlho si pripomenieme 55. výročie rozpútania 2. svetovej vojny. Cesta k nej bola poznamenaná voluntaristickou politikou appeasementu, ktorá v roku 1938 vyvrcholila Mníchovskou dohodou. Neoddeliteľnou súčasťou Mníchovskej dohody bola aj Viedenská arbitráž z 2. novembra 1938, ktorá formou diktátu zmenila vtedajšiu česko-slovensko-maďarskú hranicu v prospech horthyovského Maďarska.

História je učiteľkou života. V súčasnosti sme svedkami oživovania myšlienok, ktoré prezentoval admirál Miklós

Horthy, i myšlienky, že by národnostné konflikty bolo možné riešiť úpravou hraníc. Preto svetovej verejnosti pripomíname, že v modernej dobe nemôžeme posúvať hranice bez rizika reťazovej reakcie a zvrhlých etnických čistiek.

Európa je bohatá na národnosti, ktorých osídlenie nie je totožné s dnešnými štátnymi hranicami. Aj na národnostne zmiešanom území južného Slovenska žije popri asi polmiliónovej maďarskej menšine približne milión Slovákov. Akékoľvek plány, ktoré by spolužitie týchto národnosti chceli riešiť inak ako na princípe občianskej rovnosti a rovnoprávnosti v rámci jestvujúcich hraníc, by znamenali katastrofu.

Pripomíname európskym parlamentom, že Viedenská arbitráž, zosnovaná ministrami fašistických mocností J. von Ribentroppom a G. Cianom, uvoľnila uzdu uzurpačným atavizmom a viedla neodvratne do boja všetkých proti všetkým. Horthyovská okupácia južného Slovenska neznamenala len bezmocný etnický útlak Slovákov a demokraticky zmýšľajúcich Maďarov, ale bola aj prapríčinou niektorých povojnových opatrení voči príslušníkom maďarskej menšiny na Slovensku ako celku, ktoré sa z dnešného pohľadu javia ako diskriminačné.

Pripomíname, že menšinové otázky Slovenská republika rieši a aj v budúcnosti je pripravená riešiť na úrovni doby a v mnohých oblastiach, napríklad v školstve, kultúre, v zastúpení predstaviteľov menšín v lokálnych i celoštátnych orgánoch môže byť pre mnohé štáty vzorom.

Smutné 55. výročie viedenského diktátu je mementom, ktoré by malo chrániť pokojný kooperatívny život národov v stredoeurópskom priestore. Je mementom proti porušovaniu územnej integrity štátov, proti novodobému revanšizmu, etnickým čistkám a iredente. To všetko priniesla južnému Slovensku Viedenská arbitráž. Uchovajme si toto memento ako živý korektív voči národnému sebectvu." /Potlesk./

Predseda I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Pani Mušková sa hlási s faktickou poznámkou.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Vážení kolegovia,

je síce pravdou, že sme sa v úvode tejto schôdze odmietli zaoberať návrhom 15 poslancov na odvolanie niektorých zostávajúcich členov Rady Slovenskej televízie, podľa môjho názoru však, pokiaľ bola splnená zákonná podmienka počtu poslancov, ktorí navrhli odvolať niektorých členov tejto rady, parlament nemôže tento bod odsunúť z rokovania.

Vážené kolegyne, kolegovia, chcela by som vás poprosiť, aby ste neodmietli zaoberať sa problémom televíznej rady tiež preto, lebo odstúpenie 5 členov rady aj s vyhláseniami, ktoré sú vám známe, by mali byť dostatočným dôvodom zamyslieť sa nad činnosťou tejto rady. Ak mi dáte možnosť, uvediem dôvody, ktoré nás viedli na podanie takéhoto návrhu.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Toto mám považovať ako návrh na zaradenie do programu, ktorý bol v prvý deň tejto schôdze z programu vyradený? Ide o bod, myslím, že to bola tlač číslo 297 - odvolanie členstva v Rade Slovenskej televízie. Dovoľte mi, aby som sa aj ja k tomu vyjadril. Návrh bol Národnej rade podaný zákonom ustanoveným spôsobom. To znamená, že bol podaný v súlade s ustanovením § 8 ods. 1 písm. d/ zákona o Slovenskej televízii. To je zákon Slovenskej národnej rady

číslo 254/1991 Zb. v znení zákona Slovenskej národnej rady číslo 482/1992 Zb. a číslo 166/1993 Z. z. Podpísala a podala ho skupina poslancov tak, ako je predpísané - desatina poslancov.

Vraciam sa k výsledku hlasovania o vypustení uvedeného bodu z programu schôdze. Bude potrebné posúdiť, či takéto uznesenie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a príslušnými zákonmi. Z článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky totiž vyplýva, že štátne orgány, medzi ktoré Národná rada nesporne patrí, konajú okrem iného v rozsahu a spôsobom, ktoré mu stanoví zákon. Podľa § 5 ods. 1 písm. d/ a f/ zákona o našom rokovacom poriadku Národná rada prerokúva návrhy a podnety poslancov, prípadne iné návrhy, ak tak ustanoví zákon. Takýmto zákonom je v danom prípade zákon o Slovenskej televízii. V ňom sa v spomínanom § 8 ods. 1 písm. d/ ustanovuje, že Národná rada Slovenskej republiky môže člena rady odvolať na návrh najmenej desatiny poslancov, čo sa, podľa mňa, aj stalo.

Nemožno teda ústavu, rokovací poriadok a zákon o Slovenskej televízii vykladať a uplatniť tak, že ak je Národnej rade zákonom stanoveným spôsobom podaný návrh, odmietnuť jednoducho o ňom rokovať. Tým chcem povedať, že v súlade s ústavou a uvedenými zákonmi mala Národná rada o podanom návrhu rokovať. Bola povinná o tomto návrhu rokovať.

Ako predseda Národnej rady som musel tak postupovať, keď som návrh skupiny poslancov pridelil na prerokovanie príslušnému výboru, a to výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru, a navrhol som ho na program tejto schôdze. Takisto bol schválený aj grémiom. Prosím preto, vážené pani poslankyne, páni poslanci, aby ste svoje rozhodnutie o vypustení uvedeného bodu z programu 22. schôdze zmenili a doplnili program o pôvodný bod 6, t.j. o návrh na vyslovenie nedôvery niektorým členom Rady Slovenskej televízie a na ich odvolanie

z členstva v Rade Slovenskej televízie, ktorý by sa prerokoval v tomto prípade predtým, ako budeme voliť nových členov.

Dovoľte mi vyhlásiť, že tým nechcem žiadnym spôsobom ovplyvniť rozhodnutie Národnej rady, či má navrhnutých členov Rady Slovenskej televízie odvolať alebo nie, je to proste moja povinnosť, pretože pokiaľ budete rozhodovať o týchto členoch, je len na vašom rozhodnutí, ako dvihnete ruku. Tu ide len o to, aby sme neporušili zákon. O týchto členoch hlasovať musíte, či chcete alebo nie, ale môžete hlasovať tak, ako budete chcieť. Nemôžeme to však stiahnuť z programu, keď 15 poslancov tento návrh dalo. To je ich zákonné právo a mojou povinnosťou je dať to do programu.

S faktickou poznámkou a hlási pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Pán predseda, chcel by som upozorniť na nový moment. Poslanecký klub Slovenskej národnej strany zvážil činnosť pána Ciela, ktorý bol nominovaný resp. delegovaný našou stranou do Rady Slovenskej televízie, a okrem iného tiež podal návrh na odvolanie pána Ciela z Rady Slovenskej televízie. Myslím si, že každý poslanecký klub má právo nominovať a takisto každý poslanecký klub má právo dať návrh na odvolanie. Takže v tomto momente, pán predseda, nejde o podpis 15 poslancov, ale v podstate u konkrétnej osoby o podpis 32 poslancov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. Váš návrh, ktorý ste dali na pána Ciela, som teraz nepredložil preto, že keď budeme rozhodovať o všetkých, je to zbytočné. Samozrejme, že ak vaši poslanci sa dohodli odvolať pána Ciela, tak budú odvolávať len pána Ciela, alebo aj ostatných. To je vec každého po-

slanca. Mne ide len o to, že nemali sme právo to stiahnuť z programu.

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Vážený pán predseda,

myslím si, že nikto z poslancov, ktorí nechceli navrhnúť tento bod na túto schôdzu, nepochyboval o tom, že zákon prikazuje alebo umožňuje urobiť to, čo urobili 15 poslanci z HZDS, pardon, 14 poslanci z HZDS a Ivan Hudec. /Vy ste to chceli počuť./ Ale chcem pokračovať v myšlienke, ktorá ma zaujíma a myslím si, že by mala zaujímať nás všetkých. Totiž, bez toho, aby títo 14 poslanci plus jeden, chceli vedieť ako rada pracovala, pripravili návrh na odvolanie resp. na vyslovenie nedôvery. Vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru nezaznel ani jeden argument, ktorý by bol ostatných členov výboru presvedčil o tom, že treba na tejto schôdzi o tomto bode rokovať. Preto sme sa rozhodli tak, ako sme sa rozhodli. Ale keď sa vám chce zažiť trápnosť, prosím, môžeme o tom hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, mrzí ma, že práve vy ste povedali, že trápnosť, ale tu nejde o to, či vo výbore boli zdôvodnení alebo nie, tu ide o fakt, že 15 poslancov to podalo. A zdôvodnenie, myslím si, malo by byť tu, na zasadnutí Národnej rady. Nesmiete sa na mňa nahnevať, ale tento váš argument nie je adekvátny, neobstojí. Tu ide čiste o pragmatiku zákona. Nemôžem stiahnuť zo schôdze tento návrh.

Prosím, hlási sa pán poslanec Hudec, potom pán poslanec Kňažko.

Poslanec I. Hudec:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

dovoľte mi dve krátke poznámky. Ak sa stane tento precedens, tak sa môže 30 poslancov roztrhať, aby podalo návrh na vyslovenie nedôvery ministrovi a nikdy sa nemusí takéto hlasovanie v Národnej rade uskutočniť. To po prvé.

Po druhé - neviem, čo viedlo k tomuto jeden z výborov. Mám ako poslanec z iného výboru presne také isté právo rozhodovať o všetkých okolnostiach, ktoré sa týkajú vecí, ktoré patria do mojej kompetencie, ako člen iného príslušného výboru. Stačí zapnúť televíznu obrazovku, na to stačí jeden gombík, a mňa už nikto nemusí o ničom ďalšom presviedčať.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Vážené dámy,
vážení páni,

najskôr krátku poznámku k tomu, čo povedal pán kolega Hudec. Skutočne stačí zapnúť televíziu a sme svedkami toho, že televízia nie je ešte celkom pro HZDS. Sem-tam skutočne sa daria aj iné programy, takže bolo by to treba zmeniť. To po prvé.

A po druhé - na program, na základe objektívneho hodnotenia 15 poslancov sa dostal bod odvolávania Rady televízie. A toto plénum odhlasovalo, že ich nebude odvolávať, a preto to vypadlo z programu. Tak nechápem, o čom teraz chceme znovu hlasovať.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Polačko.

Poslanec J. Polačko:

Vážený pán predseda,

osobne ma veľmi teší, že v tomto parlamente začína vládnuť úcta k právu a zákonom. Dovolím si v tejto súvislosti pripomenúť, že ústavní činitelia si majú plniť svoju povinnosť, a dovolím si vás poprosiť, aby ste pripomenuli pánu predsedovi vlády, že má podpísať novelizáciu zákona o štátnom rozpočte na tento rok.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, pripomenul som mu to dopisom, pán poslanec.

Pani poslankyňa Mušková.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Dovolím si povedať pánu predpredrečníkovi, že áno, televízia je úplne v rukách SDĽ a len sa divím, že pán predseda klubu ich podporuje.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ja vás, páni poslanci, pani poslankyne, prosím, aby sme nezačínali tak ako včera s predstavením, ktoré nepatrí do Národnej rady. Hovorme vecne a zákonne. Pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Priatelia, prosím vás, prestaňme sa hádať. Dajme možnosť vyjadriť sa každej politickej strane resp. hnutiu. V tomto momente ako predseda poslaneckého klubu navrhujem odvolanie pána Ciela, pretože je to záležitosť našej strany, ktorá ho do Rady STV nominovala. Dúfam, že každá strana má právo nominovať a každá strana má právo dať návrh na odvolanie. To po prvé.

A po druhé - chcem trošku oponovať pánu Hudecovi ako predseda výboru. I keď som mal iný názor, výbor schválil to, čo schválil. Preboha živého, nenapádajme uznesenia výboru - právoplatné uznesenia výboru. Je to demokracia. Mal som absolútne iný názor, ale výbor to schválil, tak to rešpektujme. A rešpektujme i právo každej politickej strany, ktorá niekoho delegovala a má aj právo navrhovať odvolanie. A poďme hlasovať. Pán predseda, navrhol by som ukončiť rozpravu, pretože opäť sa to zmení na nejakú politickú dišputu. Nehádajme sa tu, poďme priamo k veci. Priatelia, aj keď budeme o tom diskutovať dve hodiny, tak či tak hlasovanie rozhodne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, dovoľte mi ešte malú poznámku. Dostal som, tak ako povedal pán poslanec Andel, návrh na odvolanie pána Ciela. Tento návrh tu dám a bude prerokovaný. A pán Ciel je navrhnutý na odvolanie aj medzi tými, ktorých sme v tomto parlamente zaradili do programu a minule sme ich vyradili, ale nie formou, aká je správna. Preto opakujem, nič

sa nestane, napravíme len chybu, a ktorí chcete, budete odvolávať len Ciela. Takže nerobme z toho problém, frašku a satiru pre ostatných obyvateľov.

Prosím, pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Pán predseda, chcem sa opýtať, keď sme raz schválili, že tento bod vypadol z programu - doteraz ste hovorili o skupine, o rade - rešpektujeme to, čo tu bolo právoplatne schválené v rámci tejto schôdze, že si toto plénum neželá o tomto programe rokovať alebo nie? Ak teraz budeme rokovať o tejto veci urobíme tu precedens, že 15 poslancov môže hociktorý bod, ktorý vypadne z programu, znova zaradiť do programu a dostaneme sa do veľkého kolotoča. Preto sa na záver pýtam: Právoplatne rozhodlo toto plénum, že tento bod nebude zaradený do programu alebo nie?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, tu je úplne niečo iné. Tu je právo poslancov a moja povinnosť. Poslanec má právo navrhnúť a ja mám povinnosť to dať do programu. Ja som to do programu dal a teraz sme o tom mali hlasovať. Skutočne, odvoláte Ciela alebo nikoho, len chcem, aby sme dodržali formu.

Pani poslankyňa.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Pán predseda, myslím, že ste to teraz povedali veľmi presne. Vy ste mali povinnosť dať do programu to, čo ste dostali na stôl. Vy ste do programu dali a Národná rada, keď schvaľovala program, sa rozhodla, že na tejto schôdzi o tomto bode programu nechce rokovať. Jednoducho ho vyradila. Vy

to, samozrejme, dáte do ďalšej schôdze, to je úplne pochopiteľné, ale na tejto schôdzi, ak si ctíme vlastné naše rozhodnutia, by sme o tom rokovať nemali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, teraz je už vyše tridsať poslancov aj s tým ďalším návrhom, a teraz to dávam na zaradenie. Nechcete to pochopiť.

Pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Pani poslankyne,
páni poslanci,

viem, že v takomto ovzduší sa ťažko prijímajú argumenty. Prosím vás, odhlasovali ste alebo odhlasovali sme vyradenie tohto bodu z programu. Je tu viac možností. To, že to nie je v súlade s právom, odôvodnil pán predseda Gašparovič. Ak podľa zákona skupina poslancov dá nejaký návrh na prerokovanie, má na to zákonné právo a Národná rada o tom musí rokovať. Prosím vás, zvážte to. To nie je maličkosť. Ak rozhodnete, že o tomto nebudeme rokovať, naozaj dochádzame k tomu, že skupina 30 poslancov dá návrh na odvolanie člena vlády a tu odhlasujeme, že nebudeme o tom rokovať. To predsa nie je možné, takto sa to robiť nedá. Je tu ešte jedna možnosť, ak by ste rozhodli, že nebudeme o tom rokovať, skupina 30 poslancov dá návrh na mimoriadne zvolanie Národnej rady s týmto jediným bodom programu. Chceme to, aby sa to uskutočnilo na budúci týždeň? Je tu návrh, je tu zákonný postup, tak ho rešpektujme. Pán predseda, navrhujem, aby sme skončili rozpravu a prikročili k tajnému hlasovaniu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Dávam hlasovať. Pán doktor, bol daný návrh na skončenie rozpravy. Prosím.

Poslanec L. Kvasnička:

Chcel by som vniesť trošku svetla do tohoto babylonského syndrómu. Odhlasovali sme, že tento bod nebude na programe, ale nie, že vôbec nebude na programe, ale, že sa odsunie, pretože sme nepoznali dôvody, prečo má byť televízna rada odvolaná a že sa chceme s týmito dôvodmi oboznámiť. To je jeden problém. Druhý problém je odvolanie pána Ciela, to je iná vec. O tej môžeme hlasovať, to je v poriadku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Však o tej budeme hlasovať. Ešte pani poslankyňa Mušková.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Pán kolega, ako ste sa mohli dozvedieť o dôvodoch, keď ste ich a priori odmietli vypočuť na tejto schôdzi. Predsa som ich chcela predložiť, aj som vám to povedala, že ich chcem predložiť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dobre, dávam hlasovať o návrhu pána poslanca, aby sme skončili rozpravu.

Prosím prezentujme sa.
/Prezentovalo sa 70 poslancov./
Dobre, takže rozprava je ďalej. Prosím.

Poslanec M. Andel:

Pán predseda, chcem navrhnúť, a pán Kvasnička to zrejme pochopil, aby sme dali hlasovať o odvolaní zástupcu Slovenskej národnej strany v Rade Slovenskej televízie, o jeho odvolaní, respektíve nie, a nie o všetkých. Chcel by som presadiť resp. realizovať to, že keď máme právo nominovať, aby sme mali právo aj navrhovať odvolanie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Hlási sa ešte niekto? Pani poslankyňa Mušková.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Ak nebola rozprava skončená, dovolím si vám predniesť dôvody, ktoré nás viedli k tomu, že sme chceli odvolať túto radu, resp. nie celú radu, ale niektorých členov. Pán predseda, len veľmi krátko.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, viem. Pán poslanec Kňažko sa ešte hlási.

Poslanec M. Knažko:

Ak dovolíte, vrátim k tomu, že tento bod bol vylúčený z programu. To po prvé. A po druhé - odvolávanie členov Rady Slovenskej televízie, to je odvolávanie osobností verejného života. Mne nestačí ak si tu vypočujem - a dokonca ešte veľmi krátko - akési hodnotenie a nemám žiadnu možnosť si ho preveriť, porozmýšľať o ňom a vzápätí o ňom dokonca hlasovať. Ak máte seriózne dôvody, nechápem, prečo sme ich nedostali spolu s materiálom, aby sme si mohli niektoré fakty prípadne preveriť. Rozhodne je neetický a naprosto neprija-

teľný pre normálne demokraticky mysliaceho človeka takýto spôsob kádrovania a odvolávania. /Potlesk./

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, vaše právo je práve v tom, že zdvihnete ruku za alebo proti.

Prosím, pani poslankyňa Mušková, potom pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Veľmi krátko. Nechcem nikoho obviňovať, pán kolega, z nejakých vecí, ako ste hovorili. Chcela som len povedať, že táto rada bola absolútne, ale absolútne nefunkčná, pretože zo zákona, z ktorého vyplývala povinnosť schvaľovať dlhodobé plány a koncepcie, návrhy investičných programov a ich realizáciu, vrátane vysielacej štruktúry, schváliť štatút Slovenskej televízie a štatút programových pracovníkov Slovenskej televízie, schváliť programový kódex Slovenskej televízie, v ktorom sú formulované všeobecné zásady pre tvorbu, skladbu a koordináciu programu Slovenskej televízie a prerokovať návrh rozpočtu Slovenskej televízie - zo všetkých týchto vecí bola splnená jedna jediná vec, aj to po dlhom čase, a to bol schválený Štatút Slovenskej televízie. Ostatné nebolo nič. Dali sme návrh práve túto radu odvolať - nie teda celú, pokiaľ vy uznáte, ale z toho dôvodu, že táto rada bola absolútne nefunkčná. Len toľko, ďakujem, bola to faktická poznámka.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Mne je to skutočne trápne, ale nedá sa nič robiť, musím zareagovať, pretože pani poslankyňa Mušková je moja kolegyňa vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru. A je mi veľmi ľúto, že tam ani nemala záujem stretnúť sa so zástupcami Rady Slovenskej televízie, až keď som to ja navrhla do programu, tak tam prišli zástupcovia, a ani tam nemala záujem predniesť nejaké fakty, argumenty, na základe ktorých bolo treba vysloviť nedôveru členom Rady Slovenskej televízie. Je mi to ľúto, ale je to tak.

Na druhej strane, keď už vytiahla veľmi stručne niektoré dôvody, kvôli ktorým treba vysloviť nedôveru členom rady, chcela by som povedať, podotknúť, poznamenať, že štatút tejto rady bol podpísaný v apríli tohto roku a podľa zákona do 6 mesiacov mala rada podať správu o svojej činnosti. V zákone nie je stanovené, či to má urobiť sama, že ona požiada o prijatie vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru, alebo či si má výbor túto správu vyžiadať. Ale podotýkam, že v septembri, keď sme o tom rokovali, ešte neprešlo ani pol roka odvtedy, ako mala ten breviár, podľa ktorého má pracovať, teda štatút, a vlastne ničoho sa nedopustila. Spustiť tu zopár nejakých argumentov, o ktorých nikto nemá teraz možnosť uvažovať, či to tak je, alebo nie je, podľa mňa, je nekorektné.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ešte pani poslankyňa Mušková.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Viete, že vo výbore som vystúpila, citovala som slová, ktoré vzniesli odstupujúci členovia rady. Citovala som aj to, čo bolo napísané v novinách. Bolo mi povedané, že novinám nemusia veriť. Išla som za týmito členmi a dala som si tie články autorizovať. Myslím, že všetci ste ich mali možnosť čítať. Prosím, sú tu k nahliadnutiu, že sú podpísané nimi, že články, čo som čítala vo výbore, sú skutočne pravdivé, a teda mala som záujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Dudáš.

Poslanec A. Dudáš:

Okrem toho, čo povedala pani kolegyňa Rothmayerová, myslím si, že ak je rada nefunkčná ako celok, to v žiadnom prípade neznamená, že je možné spochybňovať jej jednotlivých členov. Myslím si, že ak sa to torzo doplní, môže byť rada opäť funkčná.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kvasnička.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predseda, chcel by som vás poprosiť, prosím vás, plňte si svoju funkciu, veď predsa tento bod bol stiahnutý z programu. Prečo ten bod rozvíjame? Myslím, že je to nesprávne.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec.

Poslanec M. Kňažko:

Rád by som, ak dovolíte, ešte doplnil možno niekoľko poznámok o činnosti rady. Bol som členom takejto rady televízie zhruba rok. Zákon, ktorý bol prijatý na pôde Národnej rady Slovenskej republiky, je zlý. Ten zákon neumožňuje, aby členovia rady efektívne zasahovali, povedzme, do skladby programu, takže nakoniec je ilúziou myslieť si, že rada môže fakticky ovplyvniť program. Rada mala a má právo navrhnúť odvolanie riaditeľa, alebo navrhnúť nového riaditeľa. Rada je neplatená, rada nemá mnohé právomoci, ktoré jej zákon musí umožniť, ak má byť zodpovedná za mnohé a mnohé okolnosti, ktorými vás nechcem zaťažovať, ktoré s televíznom tvorbou súvisia, či sa to týka programových, štrukturálnych vecí, ekonomického zázemia atď. Takže, toto je podstatne zložitejší problém ako tu odvolávať už neviem koľkýkrát členov rady, ako sme už vymenili asi 6 alebo 7 riaditeľov od roku 1989. Takže toto je riešenie povrchné, je to riešenie vyslovene kádrové, účelovo politické, a od toho sa rozhodne treba dištancovať.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec, prosím, aby toto už bola posledná faktická poznámka.

Poslanec J. Ďurana:

Keďže pán kolega Kňažko bagatelizoval v podstate význam celej rady, aj všetkých vecí, ktoré sa robia okolo tohoto,

beriem to. Čiže načo sa tu sporíme? Veď je to o ničom. Prečo ten húževnatý odpor nepobaviť sa o veci, dať tomu zo zákona právny rámec? Preto ma prekvapuje ten húževnatý odpor.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, dostal som návrh, ktorý podala skupina poslancov podľa § 8 ods. 1 písm. d/ zákona Národnej rady číslo 254/1992 Zb. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov na odvolanie člena rady Igora Ciela. Prosím, aby sme vzali do úvahy toto doplnenie programu, to znamená, že to, čo ste na 22. schôdzi odhlasovali, že nebudeme o tom rokovať, akceptujem, aj keď ma to mrzí, pretože sme chceli napraviť zákon tam, kde sme ho porušili. Takže budeme hlasovať len o návrhu, ktorý som dostal teraz.

Prosím povereného člena skupiny poslancov, aby zdôvodnil návrh na odvolanie pána Ciela.

Poslanec M. Andel:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

tak ako som spomenul vo svojom prvom vystúpení, Slovenská národná strana prehodnotila činnosť svojho delegovaného zástupcu do Rady Slovenskej televízie a prišla k záveru, že vlastne očakávania, ktoré sme od tohto predstaviteľa čakali, sa nenaplnili. Z toho dôvodu mysliac si, že každá strana má právo delegovať a takisto i navrhovať odvolanie, by som pro-

sil tento ctený parlament, aby tento demokratický spôsob rešpektovala a aby sme hlasovali o návrhu Slovenskej národnej strany. Teda, keďže sme delegovali, žiadame v tomto momente odvolať. Myslím si, že ďalšie veci sú vnútornou záležitosťou Slovenskej národnej strany tak, ako je vnútornou záležitosťou každej politickej strany a hnutia, ktoré je v parlamente a nominuje svojho človeka do určitého orgánu. Je to právo a povinnosť.

Samozrejme, v tomto momente niektorým politickým stranám a hnutiam sa to nepáči. Priatelia, doobeda sme schvaľovali zákon o fonde telesnej kultúry. I tam sme dali klauzulu, že kto deleguje má právo odvolať. Ak sme boli vtedy demokrati, prosím vás, zabudnime na politiku. Nechceme odvolávať 10 členov, alebo 4, ktorí ostávajú, chcem iba dať návrh na odvolanie člena, ktorého delegovala Slovenská národná strana. Prosím vás, zabudnime na politiku, a riaďme sa intenciami napríklad toho zákona, ktorý sme doobeda schválili.

Ďakujem vám veľmi pekne za pochopenie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Pán predseda, mám len otázku, či je otvorená rozprava. Ak áno, hlásim sa do rozpravy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Vážený pán predseda,
ctené kolegyne a ctení kolegovia,

sám Pán Boh vie ako nerada pristupujem teraz k tomuto mikrofónu. /Potlesk./ Ďakujem vám, že ste ohromne tolerantní ako vždy, ale myslím si, že médiá sú naozaj takou vážnou vecou, že by sme sa s nimi nemali zahrávať. Neviem, či si všímate alebo nevšímate, ako hodnotia našu krajinu za hranicami. Neviem, či si všímate alebo nevšímate, ako 18 americkí kongresmani hodnotili vzťah k médiám tejto republiky. Nazdávam sa, že sú to príliš vážne veci na to, aby sme nad tým mávli rukou. Preto veľmi nerada a preto veľmi nešťastne dnes pristupujem k tomuto mikrofónu, ale jednoducho, nedá sa inak, vy ste tak rozhodli.

Nebyť toho, že takto pred rokom sme riešili problém Rady Slovenskej televízie, nebyť toho, že čas ukázal, z akých dôvodov sme museli riešiť tento problém, možno by dnes nebolo také vzrušenie v tejto sále. Ale možno, že si to všetci nepamätáme, tak si to pripomeňme, o čo išlo pred rokom.

Podľa § 8 zákona číslo 254/1991 Zb. sa Rada Slovenskej televízie modelovala takto: po jednom členovi za každú politickú stranu a politické hnutie zastúpené v parlamente, troch členov vtedy menovala vláda, štyroch členov konzultačný zbor, štyroch ústredný riaditeľ STV. Podľa § 2 tohto zákona ústredného riaditeľa vymenúvalo a odvolávalo na návrh rady Predsedníctvo Slovenskej národnej rady. Tento zákon vtedy platil, a platil napriek tomu, že júnové voľby priniesli celkom novú politickú situáciu.

Televízia, hoci verejnoprávna inštitúcia, ktorá mala slúžiť verejnosti, ju však - a to treba priznať - veľmi ťažko brala na vedomie. Od novembra 1989 neustále zmietaná

v horúčkach, v záchvatoch nových a nových vnútorných prevratov, strácala postupne takmer všetkých profesionálov. Preto si myslím, že len veľmi nezasvätený človek môže povedať, že dnes sú v televízii pracovníkmi nejakí prívrženci SDĽ. Naozaj, myslím si, že keby ich tam bolo viac, televízia by vyzerala inak.

Štyri roky na všetky boľačky bol ten najlepší liek - personálne zmeny. Takým spôsobom nastúpil do funkcie riaditeľa v marci 1992 pán Marián Kleis. Zo zápisnice sa možno dočítať, že to bol naozaj dosť kuriózny spôsob, ako tam nastúpil. Neriaditeľoval však dlho. Po niekoľkých mesiacoch nastala televízna horúčkovitá recidíva a z mocenských kruhov sa ozývalo, že treba niečo podniknúť, niečo rýchle a účinné. Čo už môže byť rýchlejšie a účinnejšie ako vymeniť riaditeľa? Za štyri roky nastúpil siedmy. A myslím si, že tam je pes zakopaný, prečo aj dnes treba robiť zmeny v televíznej rade. Pretože vtedajšia rada v zložení, ako ju zákon určil, vylučovala možnosť vymeniť riaditeľa, bolo treba nájsť nejaké iné riešenie. Nasledovali vtedy vzrušené vyhlásenia na stránkach vtedajšieho vláde blízkeho denníka Koridor a na stránkach Smeny. Dávali tušiť, že revolučné riešenie je na dosah. Z Rady STV hlučne odstupovali jej noví členovia vyslaní svojimi politickými stranami a hnutiami. Objavila sa aj výzva priam anarchistická - neakceptovať zákon a nevysielať do rady svojich členov. Nový predseda rady pán Miškovský oznámil predsedovi Národnej rady Ivanovi Gašparovičovi 8. septembra 1992, že rada stratila schopnosť uznášať sa, pretože neschválila štatút, a tým sa stala nefunkčnou.

Po operetnom zápolení dostal parlament na stôl novelu zákona číslo 254/92 Zb., podľa ktorej sa rada mala kreovať novým spôsobom bez zásahu politických strán a hnutí. Aký bol výsledok, to si ešte všetci pamätáme. Vtedy som, myslím, že nielen ja, ale aj pán poslanec Mikloško a ďalší upozorňovali, že ide o účelovú novelu, ktorá nerieši mnohé zásadné

a podstatné otázky, napríklad necharakterizuje, čo je to verejnoprávna inštitúcia, ako má byť verejnoprávna inštitúcia napojená na štátny rozpočet, nerieši zloženie a postavenie rady z profesionálneho hľadiska atď. To však, pani kolegyne, páni kolegovia, nebolo pre vás vtedy dôležité. Je mi to ľúto, ale je to tak. Dôležité bolo mať novelu, podľa nej novú radu, starú rozpustiť a v poslednom možnom termíne, keď sa podľa Ústavy Slovenskej republiky končila činnosť Predsedníctva Slovenskej národnej rady, odvolať starého riaditeľa a vymenovať nového. O toto išlo. Všetky rituálne tance okolo rady boli len sprievodným divadlom.

Ľutujem, ale teraz sa scenár len s drobnými obmenami chce zopakovať. Lebo čo sa nestalo? Tento zvláštnym spôsobom vymenovaný riaditeľ STV, ktorý pred rokom tak očaril členov vtedajšieho predsedníctva, že ho väčšinou hlasov schválili do funkcie, sa začal správať celkom nevďačne - totiž autonómne. Vo februári 1993 si dokonca trúfol na takú "nehoráznosť", že odvolal šéfproducenta spravodajstva pána Piatka s odôvodnením, že spravodajstvo je nekvalitné, čo bola, ale žiaľ, i je pravda. Vzápätí po tomto odvolaní nasledovalo vyhlásenie 13 poslancov Národnej rady, z ktorého zacitujem: "Predpokladáme, že Rada pre Slovenskú televíziu vyvodí z konania riaditeľa STV, ktoré je ohrozením demokracie zo strany absolútneho preferovania menšinových protislovenských názorov, závery, pretože potom ako poslanci najvyššieho zákonodarného zboru budeme musieť zvážiť, či by iní členovia rady nevykonávali svoje funkcie s nadstranníckym náhľadom a v záujme väčšiny občanov Slovenskej republiky." Mimochodom a len celkom na okraj - veľmi ma vtedy prekvapilo, že pod takúto - ako to povedať - no, nie veľmi šťastne štylizovanú vetu sa podpísali aj ľudia, ktorých si veľmi vážim a o ktorých si myslím, že slovenský jazyk ovládajú lepšie ako bol výsledok toho, čo som vám čítala.

No, neviem, či nedostatočná zrozumiteľnosť vyhlásenia alebo niektoré iné, ale podľa mňa, omnoho dôležitejšie argumenty viedli Radu Slovenskej televízie k tomu, že nepodľahla nijakým hrozbám. Jednoducho návrh na odvolanie pána Maleca za vyhadzov Bohuša Piatka nepodala. No, a naopak, rada okrem iných činností zhrnutých v predloženej správe vypísala konkurz na riaditeľa, zverejnila ho a komunikovala s výborom pre vzdelanie, vedu a kultúru, akým spôsobom sa konkurz na riaditeľa má udiať. Lenže môže o návrhu rozhodovať rada, v ktorú už mnohí poslanci stratili dôveru? A čo ak navrhne jednoducho nevhodného kandidáta? Navyše, keď sa už dalo počuť v kuloároch, že na funkciu riaditeľa Slovenského rozhlasu alebo Slovenskej televízie sú už vytypovaní kandidáti, ktorí pravdepodobne by sa neboli prihlásili do konkurzu.

Takže, prišla júlová schôdza a inšpiratívny návrh pána poslanca Hudeca, aby Národná rada prijala novelu zákona, podľa ktorej je možné vyslovovať nedôveru členom rady, ak sa nazbiera 15 podpisov. Toto však, pravdaže, malo ešte svoju predohru. Bola to taká delostrelecká príprava dva-tri dni pred schôdzou Národnej rady. Pán štátny tajomník Roman Zelenay na tlačovke HZDS sa nechal počuť, že Rada STV sa stáva nefunkčnou. Všimnite si ten tvar "stáva sa nefunkčnou". V tom čase bolo viac-menej známe, a to najmä čitateľom Republiky, že z rady odstúpil pán Anton Hlinka, ktorý však svoju abdikáciu Národnej rade v tom čase neoznámil. Abdikáciu v Republike oznámila tiež pani Blažena Kočtúchová.

Napriek tomu bola rada v počte 7 členov schopná prijímať platné uznesenia, i - v šťastnom prípade - navrhnúť kandidáta na riaditeľa. Čiže z toho dôvodu dokázať nefunkčnosť sa dalo veľmi ťažko. Nehovoriac o tom, že Rada STV nemá dôvod dokazovať svoju funkčnosť štátnemu tajomníkovi, keďže je parlamentným inštitútom. Postupne sa však rada skutočne znefunkčňovala, upozorňujem však, že až do septembrovej schôdze nášho výboru mala stále nadpolovičnú väčšinu, hoci

to najdôležitejšie, navrhnúť kandidáta na riaditeľa, už nemohla. Lenže návrh na vyslovenie nedôvery členom, ktorí v rade zostali, bol na svete skôr, ako sa z pracovných dôvodov vzdal piaty člen rady.

Vážená Národná rada,

všetky tri rady, Rada pre rozhlasové a televízne vysielanie, Rada Slovenskej televízie a Rada Slovenského rozhlasu vznikli ako významný demokratický inštitút, aby čo možno najviac eliminovali vplyv vládnej moci na oblasť médií. Viem, že nikto z nás nemá skúsenosť s fungovaním takýchto rád, ale ak chceme mať verejnoprávne médiá, nie štátne - verejnoprávne!, musíme vytvoriť fungujúci a účinný orgán na ich ochranu. Veľmi pochybujem, že sa to parlamentu podarí, ak časový horizont na činnosť takýchto parlamentných inštitútov bude niekoľko mesiacov.

Uvedomte si, mimochodom, vážení kolegovia, čo to môže znamenať, ak sa budú neustále spochybňovať inštitúty a ľudia nesúci na trh svoje dobré meno, ak osobnosti, ktoré rozumejú médiám, pristanú na ponuku nechať sa zvoliť na dobrovoľnú prácu, bez koruny honoráru, ak pristanú, že ktokoľvek bude môcť povláčiť ich dobré meno za to, že pracujú takpovediac reálnosocialisticky, ak si pritom zachovajú úplnú autonómnosť bez ohľadu na úroveň a profesionálnu zdatnosť ktorého-koľvek protivníka, tak potom poviem "všetka česť". Ale obávam sa, že aj po tomto našom dnešnom extempore sa takýchto ľudí nájde veľmi málo. Nepochybujem však, že sa nájde dosť takých, ktorí budú chcieť byť v rade bez toho, aby tak trochu pričuchli, čo sú to tie elektronické médiá.

Myslím, že po dnešnom meraní síl sa ukáže i možné ďalšie smerovanie manipulácie s médiami. Pred rokom som ešte pánu poslancovi Miklošková neverila, keď hovoril, že prijatím novely, o ktorej som hovorila v úvode, je tu ohrozená

demokracia. Vtedy, ak sa pamätáte, som povedala, že tá novela sama osebe nie je zlá, iba sa obávam, že je účelová. Čas ukázal, že to bola pravda.

Ctené kolegyne, ctení kolegovia, prosím vás, uvažujme nad tým, čo robíme.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, neberte moje vyslovenie ako odpoveď na vaše vystúpenie, len chcem povedať, že každý z nás, z poslancov má zákonodarnú iniciatívu.

Pán poslanec Andel - faktická poznámka.

Poslanec M. Andel:

Priatelia, či sa nám to páči alebo nepáči, nechcem súhlasiť s vystúpením pani kolegyne, ale bohužiaľ, niektoré veci, ktoré naznačila, sú pravdivé asi v tom slova zmysle, že stav v Slovenskej televízii je katastrofálny. Chcel som sa len spýtať, a nedostal som odpoveď v tomto vystúpení, či teda politická strana, ktorá nominuje, má právo navrhnúť aj odvolanie. My sme navrhli, delegovali, či máme právo navrhnúť odvolanie svojho člena. /Šum v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Chápem pána poslanca, hovorí za nich, že oni - členovia strany majú právo podať návrh.

Poslanec M. Andel:

Skutočne, nechcem sa podpísať pod celé vystúpenie. Bohužiaľ, situácia v Slovenskej televízii nie je ružová. Ale chcem sa spýtať, lebo to vystúpenie bolo veľmi všeobecné, a nikto mi neodpovedal na to, či ako politický subjekt, ktorý sme delegovali, máme právo dať návrh na odvolanie. Keďže osobne si myslím, že toto právo navrhnúť na odvolanie máme, navrhoval by som ukončiť rozpravu a tajným hlasovaním hlasovať o našom návrhu na odvolanie člena, ktorého sme delegovali - opakujem Slovenská národná strana do Rady STV. Prosím, aby sa diskusia ukončila a aby sme o tom hlasovali tajným hlasovaním.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Považujme diskusiu za skončenú. Prosím, pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Pán predseda,

naozaj len veľmi krátko, ale ste mi pripomenuli, že aj ja ako poslankyňa resp. všetci poslanci máme zákonodarnú iniciatívu. O tom, samozrejme, viem a moji kolegovia vo výbore mi potvrdia, že som vyzvala, aby nielen ja resp. nielen za niektorú politickú stranu, ale celý výbor sme pripravili novelu toho zlého zákona - opakujem po pánu poslancovi Kňažkovi, naozaj zlého zákona. A výbor sa s touto myšlienkou stotožnil, takže sa nazdávam, že vo veľmi krátkom čase sa týmto problémom musíme zapodievať - a dúfam, že aj chceme.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Tak sa nevaďme a zapodievajme sa tým, budem len rád.

Pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Z monológu pani kolegyne Rothmayerovej som prišiel na to, že celý jej prejav bol veľmi cieľavedome dopredu pripravený /smiech v sále/, čiže počítala s tým, aká situácia tu nastane. Len jedno nechápem ani u pani Rothmayerovej, ani u predchádzajúcich diskutérov, u pána Kňažku, prečo tak veľmi obhajujú vedenie televízie, keď tvrdia, že je v rukách HZDS. Toto je absolútne nelogické.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dávam hlasovať o ukončení rozpravy tak, ako to navrhol pán poslanec Andel.

Ešte faktická poznámka - pani poslankyňa Rothmayerová, potom pani poslankyňa Mušková a pán poslanec Lauko.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Musím odpovedať pánu poslancovi, že u nás v klube máme zvyk pripravovať sa na schôdze Národnej rady. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa Mušková.

Poslankyňa Ľ. Mušková:

Skôr by som mala takú rečnícku otázku. Prosím vás, nestačí taká deklarácia piatich osobností nášho verejného a spoločenského života, ako Dr. Hlinka, pani Blažena Kočtúchová, pani Rapaičová, pán Haspra, pán Heriban, ktorí

odišli, pretože neboli spokojní s pomermi v rade? Nestačí to? Nie je to veľký signál pre nás, pre plénum?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec Lauko.

Poslanec P. Lauko:

Pán Andel dal otázku, či má politická strana právo odvolať. Chcel by som ho upozorniť, že má právo podať túto iniciatívu, ale ako poslanec, to znamená ako skupina poslancov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Veď ale on to tak povedal. Nediskutujme zase o veciach, ktoré sú samozrejmé.

Páni poslanci a poslankyne, nikto nemá žiadny diskusný príspevok?

Pán poslanec.

Poslanec M. Kňažko:

Odpusťte, že sa opäť hlásim do diskusie, ale, páni a dámy, to je vlastne naša práca - diskutovať o veciach. Takže chcem prispieť k istému pozitívnemu riešeniu. To, čo tu bolo nanesené, musí byť a malo by byť správne pochopené. Rada do veľkej miery bola nefunkčná, pretože zákon je zlý. Prosím, riešme odborne zákon a nekádrujme. To chcem tým povedať. Podmienky pre prácu rady sa nezmenia, ak tam bude rada, ktorá bude poslušná istému hnutiu alebo jednotlivcovi a znovu vymení riaditeľa, pretože sa stal autonómnym. Takto znie problém - politicky jednoznačne ideologicky, ale riešme

jeho vecnú podstatu. Zlý je zákon, treba navrhnúť novelizáciu zlého zákona a potom posudzovať prácu rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, veď to sme už povedali všetci. Všetci sme to konštatovali a všetci máme zákonodarnú iniciatívu. Pani poslankyňa povedala, že už na tom pracuje.

Budeme hlasovať o tom, či návrh na odvolanie člena rady pána Ciela bude tajné. Tajné hlasovanie navrhoval pán poslanec Andel preto, aby nedošlo k situácii, že chce niekoho ovplyvňovať.

Takže sa budeme prezentovať. Ak nás bude málo ukončíme dnešný deň.

Prosím, prezentujme sa.

Prezentovalo sa 70 poslancov.

Ďakujem, páni poslanci a pani poslankyne, zídeme sa zajtra o 9.00 hodine.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, pani poslankyne, o 9.00 hodine nás bolo presne 11, o 9.15 hodine nás bolo 40. Prosím vás, ešte raz sa prezentujme.

Prezentovalo sa 52 poslancov.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

keďže sa nedokážeme zísť, aby sme boli schopní hlasovať, prekladám začiatok schôdze na 10.00 hodinu. Ak o 10.00 hodine nebudeme schopní prijímať rozhodnutia na tomto zasadnutí, ukončím 22. schôdzu. Stretneme sa o 10.00 hodine.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

je 10.00 hodín, mali by sme pokračovať v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Preto vás prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 94 poslancov.

Ďakujem. Vidím, že prichádzajú ešte ďalší. Zopakujeme prezentáciu.

Takže prosím, prezentujme sa.
Prezentovalo sa 109 poslancov.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pokračujeme v rokovaní 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Prítomných poslancov pri prezentácii bolo 109.

Včerajšie rokovanie sme prerušili z toho dôvodu, že hoci nás bolo v sále dosť, prezentovalo sa málo poslancov, čím sme dali najavo, že nie sme uznášaniaschopní. Nakoľko dnes je prítomný dostatočný počet poslancov, budeme hlasovať o návrhu pána poslanca Andela, či sa má o vyslovení nedôvery a odvolaní pána Igora Ciela z členstva v Rade Slovenskej televízie hlasovať tajne.

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Pán predseda, žiaľ, musím vás upozorniť, že sme nehlasovali vôbec o tom, aby sme tento bod zaradili do programu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, vôbec nebolo potrebné hlasovať o tom, aby sme tento bod zaradili do programu, pretože tu prišiel návrh 17 poslancov na túto schôdzu. Takže nič sme neporušili.

Budeme hlasovať.
Kto je za, aby o návrhu pána poslanca Andela, či sa má o vyslovení nedôvery a odvolaní pána Igora Ciela z členstva v Rade Slovenskej televízie hlasovať tajne?
Kto je za to, aby hlasovanie bolo tajné?
Za návrh hlasovalo 56 poslancov.
Kto je proti?
Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov.

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky rozhodla, že o vyslovení nedôvery a odvolaní pána Igora Ciela z člena Rady Slovenskej televízie sa bude hlasovať tajne. Prosím pánov skrutátorov, aby rozdali hlasovacie lístky. Prosím, aby pri rozdávaní hlasovacích lístkov sme postupovali tak, ako keď sme volili guvernéra banky a predsedu Najvyššieho kontrolného úradu.

Pán poslanec, už sa hlasuje.

Poslanec J. Plesník:

Pán predseda, prepáčte, ale to, čo tu povedala kolegyňa Rothmayerová, je skutočnosť, že sme porušili § 13 rokovacieho poriadku. 17 poslancov v priebehu schôdze doručilo určitý návrh o hlasovaní o vyslovení nedôvery predsedovi televíznej rady. Tento bod programu podľa § 13 ods. 3 rokovacieho poriadku mal byť odsúhlasený touto Národnou radou, teda o tom, že ho zaraďujeme na program tejto schôdze. O tomto spôsobe rozhodnutia sa tu nehlasovalo. Teraz sme už pristúpili k hlasovaniu o tom, či budeme odvolávať tajne alebo verejne, ale jednoducho sme porušili túto časť rokovacieho poriadku. Pán predseda, za poslanecký klub Strany demokratickej ľavice vás upozorňujem na túto skutočnosť a prosím vás, aby ako predsedajúci schôdze ste to uviedli do súladu so zákonom.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, na včerajšej schôdzi bol tento návrh nastolený, na včerajšej schôdzi k tomuto návrhu prebehla roz-

prava, na včerajšej schôdzi sme skončili rozpravu s tým, že pán poslanec Andel navrhol hlasovať tajne. A na včerajšej schôdzi som navrhol, aby sa pokračovalo aj v programe - neviem, ktorý to bol bod zo začiatku tejto schôdze, kde bol návrh na odvolanie viacerých členov. Vyslovili ste nesúhlas s tým, ostal len súhlas k tomu, aby sme prerokovali len člena rady pána Ciela.

Pani poslankyňa, je už priebeh voľby, nemôžeme dávať faktické pripomienky. Hlasujeme. Prosím pánov overovateľov, aby rozdali lístky.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Prepáčte, pán predseda, ale myslím si, že táto Národná rada musí rešpektovať zákon, či sa to niekomu páči alebo nepáči. Je možné, že ste si nevšimli, že už nemáte väčšinu v tomto parlamente, a preto vznikajú takéto situácie, ale chcem vás na to, prosím pekne, pán predseda, upozorniť. A chcem vás upozorniť, že nemôžeme hlasovať o niečom, o čom Národná rada nerozhodla, aby bolo zaradené do programu. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pani poslankyňa, je hlasovanie, máte slobodnú vôľu prezentovať svoj názor. Pokiaľ ste ma upozornili, že tu nie je väčšina poslancov HZDS, to je len vaša výhoda.

Prosím pánov skrutátorov, môžeme rozdávať lístky.

Prosím pánov skrutátorov, aby najskôr odvolili oni.

O návrhu na vyslovenie nedôvery členovi Rady Slovenskej televízie a na jeho odvolanie z členstva v Rade Slovenskej televízie vám budú rozdané hlasovanie lístky. Na tomto líst-

ku budete mať napísané meno pána Igora Ciela s tým, že budete vyslovovať nedôveru a odvolanie z členstva v Rade Slovenskej televízie. Ak vyslovíte pánu Cielovi nedôveru, škrtnete nie, čiže ste za odvolanie pána Ciela. Ak nevyslovíte nedôveru, škrtnete áno, čo znamená, že nie ste za jeho odvolanie. Čiže tí, ktorí chcú odvolať Ciela, škrtnú nie a tí, ktorí ho nechcú odvolať, škrtnú áno.

Prosím, aby sme si prevzali hlasovacie lístky.

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

pýtam sa, či má každý poslanec a poslankyňa hlasovací lístok a či má ešte niekto z vás vykonať tajné hlasovanie.

Ak nie, prosím, aby sa overovatelia odobrali do určenej miestnosti a spočítali hlasy.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pokračujeme v rokovaní. Prosím povereného overovateľa, aby oznámil Národnej rade výsledok tajného hlasovania.

Poslanec P. Tomeček:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

dovoľte, aby som vás oboznámil s výsledkom tajného hlasovania na vyslovenie nedôvery členovi Rady Slovenskej televízie a na jeho odvolanie z členstva v Rade Slovenskej televízie.

Na vyslovenie nedôvery členovi Rady Slovenskej televízie a na jeho odvolanie z členstva v Rade Slovenskej televízie bolo poslancom rozdaných 60 hlasovacích lístkov. Z dôvodu, že tento počet nie je nadpolovičná väčšina, tajná voľba je neplatná.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem overovateľovi za oboznámenie s výsledkom hlasovania. Musím konštatovať, že táto voľba nebola platná, pretože nehlasovalo toľko poslancov, ktorí by splnili podmienku nadpolovičnej väčšiny.

Ď a l š í m bodom programu je

Návrh na voľbu členov Rady Slovenskej televízie.

Na začiatku schôdze sme vzali na vedomie rezignáciu niektorých členov v Rade Slovenskej televízie.

Podľa zákona Slovenskej národnej rady číslo 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov Rada Slovenskej televízie má 9 členov, ktorých na návrh výboru volí Národná rada. Nakoľko na funkciu členov rady rezignovalo 5 členov, je potrebné zvoliť 5 nových členov rady.

Návrh na voľbu členov Rady Slovenskej televízie ste dostali ako tlač číslo 319.

Prosím pani poslankyňu Evu Rusnákovú, aby návrh výboru uviedla.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

uznesením Národnej rady Slovenskej republiky z 22. decembra 1992 číslo 112 boli podľa § 8 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení zákona Slovenskej národnej rady číslo 482/1992 Zb. zvolení Anton Hlinka, Blažena Kočtúchová, Ida Rapaičová, Pavol Haspra a Jozef Heriban za členov Rady Slovenskej televízie. Menovaní listami adresovanými predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky oznámili rozhodnutie odstúpiť z funkcie člena rady z dôvodov uvedených v materiáli Rezignácia niektorých členov v Rade Slovenskej televízie - tlač 296.

Odstúpením menovaných z funkcie člena rady je potrebné podľa § 8 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii v znení zákona Slovenskej národnej rady číslo 482/1992 Zb. doplniť voľné miesta voľbou ďalších členov rady.

Poslanecké kluby a občianske združenia navrhli týchto kandidátov na doplnenie 5 členov Rady Slovenskej televízie:

Klub poslancov HZDS navrhol týchto kandidátov: Ing. Fedor Cádra, JUDr. Ján Cuper, CSc., PhDr. Jozef Darmo, Ing. Jerguš Ferko, Eduard Grečner, Dušan Jariabek, Róbert Kardoš, Eva Kristínová, PhDr. Ján Števček.

Klub poslancov SDĽ navrhol: PhDr. Stanislava Benická, Mgr. Štefan Nižňaský, Zdenka Rabayová.

Klub poslancov KDH: Rudolf Dobiáš, PhDr. Rudolf Lesňák, CSc.

Klub poslancov SNS: JUDr. Milan Janičina,RNDr. Milan Ožvold, CSc., Ing. Peter Papán.

Klub poslancov Spolužitie: Ing. Ernest Ozogány.

Klub nezávislých poslancov navrhol Eduarda Fašunga.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky JUDr. Jozefa Boboka a Mgr. Mariána Minárika.

Slovenský syndikát novinárov navrhol nasledovných: PhDr. Vladimíra Holinu, Prof. JUDr. Ľudovíta Jacza, CSc., PhDr. Marcelu Koštálovú a PhDr. Irenu Štromfovú.

Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky navrhla Silvestra Húsku.

Osobné údaje o navrhovaných kandidátoch sú uvedené v prílohe tejto správy. Uvedené osoby súhlasia s kandidatúrou za člena Rady Slovenskej televízie.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru posúdil podané návrhy z hľadiska splnenia kritérií podľa § 8 ods. 6 zákona Slovenskej národnej rady číslo 254/1991 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady číslo 482/1992 Zb.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru odporúča Národnej rade Slovenskej republiky podľa § 8 ods. 1 spomínaných zákonov zvoliť piatich členov Rady Slovenskej televízie z kandidátov navrhovaných v prílohe tejto správy a voľbu uskutočniť tajným hlasovaním.

Ako spravodajkyňa by som súčasne chcela upozorniť, že kandidáta pána Dr. Jána Cupera je potrebné z tejto kandidát-

ky vyňať, vyčiarknuť, pretože je to poslanec bývalého Federálneho zhromaždenia.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pani poslankyni. Má niekto pripomienky alebo otázky k predneseném návrhu? Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Pán predseda,

nemám otázku, ale nazdávam sa, že pani spravodajkyňa sa pomýlila, keď povedala, že treba vyňať pána Dr. Cupera, pretože ak bude zvolený, v tej chvíli sa vzdá svojho poslaneckého mandátu. Ale v tejto chvíli sa ešte nemusí vzdávať ani mandátu. V zákone je napísané, že členstvo v rade je nezlučiteľné s niektorými vymenovanými funkciami, medzi tým aj s poslanectvom, ale až vtedy, keď bude zvolený.

Ďakujem.

Poslankyňa E. Rusnáková:

Pán Cuper nesúhlasí s tým, alebo nemá záujem vzdať sa svojho poslaneckého mandátu. Ale tu ma ešte kolegovia upozornili, myslím si, že je to ten istý prípad aj čo sa týka pána Štefana Nižňanského. Takže, tu by sa bolo treba spýtať ešte poslaneckého klubu SDĽ, či s ním prekonzultovali tú istú otázku.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Áno, pani spravodajkyňa, hovorili sme s Mgr. Nižňanským, je pripravený vzdať sa mandátu v tej chvíli, ako bude zvolený.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Takže môžeme pristúpiť k hlasovaniu. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru odporučil, aby sa voľba členov Rady Slovenskej televízie uskutočnila tajnou voľbou.

Podľa § 27 ods. 3 zákona o rokovacom poriadku najskôr Národná rada bez rozpravy rozhodne, či o návrhoch na voľbu členov Rady Slovenskej televízie budeme hlasovať tajne.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 51 poslancov, to znamená, že nie sme schopní rozhodnúť o tom, či hlasovanie bude tajné alebo verejné.

Skúsime sa ešte raz prezentovať.

Prezentovalo sa 52 poslancov.

Pán poslanec Kvasnička.

Poslanec L. Kvasnička:

Vážený pán predseda, mám za to, že to zariadenie je pokazené /šum v sále/, preto by som prosil a navrhujem, aby sa hlasovalo zdvihnutím ruky a aby prišli skrutátori.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, to zariadenie má presne tú istú technickú chybu ako včera večer. /Potlesk./

Poslanec L. Kvasnička:

Pán predseda, vždy som vás veľmi vysoko hodnotil, ale nevedel som, že máte aj telegnostické schopnosti.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Konštatoval som holý fakt, dúfam, že to tak beriete aj vy.

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

tento bod na rozdiel od predchádzajúceho by sme prerokovať mali z jednoduchého dôvodu, že zákon nám prikazuje zvoliť nových členov do 60 dní odo dňa, kedy sa vzdali členovia rady svojho pôsobenia v rade. Keď sa prijímala novela k zákonu 468 - teraz neviem presne názov - na júlovej schôdzi, tam sa netermínovalo, dokedy sa má vysloviť na schôdzi Národnej rady nedôvera navrhnutým členom. To znamená, že ak teraz ignorujete, páni kolegovia, toto hlasovanie, chcete porušiť zákon.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kuzbert.

Poslanec T. Kuzbert:

Vysoko si vážim pani Rothmayerovú, ale včera ignoroval zákon niekto druhý.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Kanis.

Poslanec P. Kanis:

Pán predseda,

všetkým tu je jasné, že nie je chybné technické zariadenie, ale politické pomery. Preto, domnievam sa, aby sme si nerobili "dobrý deň" z parlamentu, navrhoval by som, aby bola prestávka pre kluby. Aby sa zišli, posúdili túto situáciu, prípadne politické grémium. A ak je to vzhľadom na patovú situáciu potrebné, aby ste ukončili rokovanie Národnej rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Zeman:

Vážený pán predseda,

chcel by som sa vrátiť k meritu veci. Pani spravodajkyňa pred chvíľou konštatovala, že pán Nižňanský a pán Cuper boli či sú poslancami bývalého Federálneho zhromaždenia.

Chcel by som sa spýtať, keď mám právo voliť aj pána Nižňanského, akým spôsobom sa títo páni vzdajú svojho poslaneckého mandátu?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, ak by sme ich náhodou zvolili, poslanci sú povinní sa vzdať mandátu. Ak sa nevzdajú, nemôžu byť členmi rady. Samozrejme, je logické, že dopredu by sme mali mať ich súhlas alebo vyjadrenie.

Prosím, pani poslankyňa.

Poslankyňa E. Bartošová:

Chcela by som poprosiť pána predsedu, keby dal hlasovať ešte raz, aby sme sa prezentovali, a chcela by som navrhnúť, aby sme postupovali asi tak, že by sa prezentovali všetci, ktorí sme prítomní, možno sa technická chyba odstráni, ak pán Laluha zmení polohu rúk. /Smiech v sále./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec Tahy.

Poslanec M. Tahy:

Pán predseda,

Národná rada hlasuje verejne. Ak niekto navrhne iný spôsob hlasovania, o tom sa hlasuje. Keďže parlament prejavil nevôľu hlasovať o inom spôsobe hlasovania, budeme predsa hlasovať verejne. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Letko:

Vážený pán predseda, mám iný pozmeňovací návrh. Navrhujem urobiť prezentáciu, a ak nebude dostatočný počet ľudí zaprezentovaných, navrhujem ukončiť schôdzu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem, pán poslanec. To sme už urobili. Myslím, že vyhoviem návrhu pána poslanca Kanisa, urobíme 15-minútovú prestávku na poradu klubov a potom rozhodneme, čo ďalej.

/Po prestávke./

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Brocka:

Pán predseda,
vážení kolegovia, poslanci,

dovoľte, aby som tlmočil stanovisko klubu poslancov KDH. Ak sme sa nezúčastnili odvolania predsedu Rady Slovenskej televízie, nezúčastnili sme sa preto, lebo sme presvedčení, že tento bod nebol v súlade so zákonom o rokovacom poriadku Národnej rady. Chcem tlmočiť stanovisko nášho klubu v tom zmysle, že chceme pokračovať v rokovaní Národnej rady tak, aby sme ukončili všetky body rokovania, nakoľko v tejto sále je dostatočný počet poslancov - tak sa aj prezentovali - samozrejme s tým, že budeme pokračovať v súlade so zákonom.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec, pokiaľ ide o tento bod, chcem povedať len toľko, že sa k nemu otvorila rozprava, poslanci v rámci tejto rozpravy vystúpili, rozprava bola ukončená, dal som hlasovať o tom, či budeme hlasovať tajne alebo verejne. Rozhodli ste, že budeme hlasovať tajne. Viac nechcem o tom hovoriť, len toľko na vysvetlenie.

Prosím, pán poslanec Kanis.

Poslanec P. Kanis:

Nechcem predbiehať vaše zámery, ale keďže pán poslanec Brocka tu hovoril o ich stanovisku, dovoľte mi, aby som vás informoval o stanovisku klubu SDĽ. Klub SDĽ sa domnieva, že by bolo najvhodnejšie, aby sa teraz zišlo politické grémium. V prípade, že nezíska tento návrh podporu, sme za to, aby sa prerokovali tie body, ktoré ešte sú na programe tejto schôdze. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Zatiaľ grémium navrhol len jeden klub. Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Brocka:

Klub KDH sa pripája k tomuto návrhu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Je 11.15 hodín, o dve minúty bude grémium v Hnedom salóne. Dovtedy bude prestávka.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, keby ste sa vrátili do rokovacej miestnosti. Zasadnutie grémia skončilo, chcem vám oznámiť jeho výsledok.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Prezentovalo sa 60 poslancov, nie je nás dostatočný počet. Ešte počkáme. Kým budeme čakať, dovoľte mi, aby som vám oznámil výsledok rokovania na politickom grémiu. Na politickom grémiu sme sa dohodli, že pokiaľ ide o bod odvolanie pána Ciela z televíznej rady a ďalší bod - voľbu nových členov televíznej rady, navrhnem vám, aby sme ich preložili na ďalšiu schôdzu Národnej rady. O ostatných bodoch budeme ďalej rokovať. Takže, aby som mohol rozhodnúť o tom, že bod, ktorý som spomenul, zaradíme na ďalšiu schôdzu, musím dostať od vás súhlas. Budeme o tom hlasovať.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Brocka:

Pán predseda, viacerí poslanci sú na tlačovke so zahraničnými novinármi. Zavolal by som týchto poslancov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno. Počkáme. Prosím, pán poslanec.

Poslanec L. Kliman:

Pán predseda, prosil by som, keby sme tú chvíľku využili na to, aby sa doriešil jeden problém. Teraz sme sa dozvedeli, že sa máme individuálne dopraviť na letisko do 14.00

hodiny. To nie je možné stihnúť. Preto by som prosil, aby nám Národná rada zabezpečila autobus tak ako včera. Včera tu síce zbytočne stál, ale ináč to nestihneme.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím, keby ste to povedali pracovníkom kancelárie, aby to zabezpečili.

Páni poslanci, pani poslankyne, skúsme sa ešte raz prezentovať.

Prezentovalo sa 42 poslancov. Medzitým prišli ďalší 5 poslanci, preto zopakujeme prezentáciu.

Prezentovalo sa 49 poslancov.

Dohoda na politickom grémiu bola taká, ako som ju predniesol, preto som bol povinný vás vyzvať, aby sme sa prezentovali a rozhodli o bode programu, ktorý mal nasledovať, a to voľba poslancov do televíznej rady a odvolanie s tým, že by sme teraz odsúhlasili, aby to išlo na ďalšiu schôdzu. Ďalej by sme mali rokovať o ďalších bodoch, a to o privatizačnom výbore, ale bojím sa, že keď dám prezentáciu, zase to dopadne zle. Aby som splnil rozhodnutie grémia, požiadam o prezentáciu aj k tomuto bodu, aby sme mohli rokovať.

Samozrejme, rozhodnutie grémia nie je pre mňa záväzné, ale chcem vyhovieť tomu, na čom sme sa na grémiu dohodli. Takže, páni poslanci, konštatujem, že všetky body, ktoré ďalej nasledujú, sú také body, kde musí Národná rada rozhodnúť hlasovaním.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Brocka:

Pán predseda, vraciam sa k stanovisku nášho klubu, ktoré som tlmočil pred schôdzou politického grémia. Myslím si, že podľa prezenčnej listiny je tu dostatočný počet poslancov, ak nie vládnych, tak opozičných isto. A myslím si, že títo poslanci chcú pokračovať v konštruktívnej práci, aby sme dokončili program rokovania tak, ako sme si ho schválili. Teda, aby bolo dopredu jasné, že ak na obrazovke je číslo 53, sú to prevažne opoziční poslanci. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, čo navrhujete? Navrhli ste, aby sme dokončili schôdzu. Veď nerobím nič, len to, na čom sme sa dohodli na grémiu.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec L. Kvasnička:

Pán predseda, je možné, aby tak ako kluby KDH a SDĽ predložili svoje stanovisko k ďalšiemu pokračovaniu tohto pléna, tak mohli urobiť aj predstavitelia ostatných parlamentných klubov?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, predstavitelia všetkých parlamentných klubov to urobili v grémiu. Takže, pokračujeme presne podľa toho, ako sme sa na grémiu dohodli. Hovorím, že to nie je záväzné, ale ja toto rozhodnutie plním.

Prosím, pán poslanec Kňažko.

Poslanec M. Kňažko:

Vážený pán predseda,
vážené kolegyne, kolegovia,

chcel by som takisto deklarovať, že klub nezávislých poslancov si uvedomuje vážnosť situácie a naliehavú potrebu vytvorenia výboru pre kontrolu privatizácie, rovnako ako komisie pre iste nepodložené fámy okolo prípadu Indiagate. Sme teda za to, aby sme pokračovali v práci, a za náš klub môžem povedať, že sme pripravení. Prekvapuje ma, že v tejto situácii si to možno niektoré politické strany berú na ľahkú váhu.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán Zólyomi.

Poslanec NR SR Á. Duka-Zólyomi:

Vážený pán predseda,
vážení kolegovia,

nechcem opakovať slová, ktoré povedal pán Kňažko. Sme za to, aby sme riadne ukončili túto schôdzu, to znamená, že máme určitý program a tento program by sme mali vyčerpať, aby sme pred svetom nevyzerali nedôstojne. Takže klub MKDH a Együttélés podporuje, aby sme pokračovali podľa toho, ako sme sa dohodli na grémiu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Áno, pán poslanec, som za to, čo ste povedali, a mrzí

ma, že sme túto schôdzu už neukončili včera, pretože predpoklady boli.

Pán poslanec Laluha.

Poslanec I. Laluha:

Vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,

zopakujem stanovisko poslaneckého klubu, ktoré som tlmočil na politickom grémiu. Už včera odpoludnia sa vytvorila atmosféra a situácia, ktorá naznačovala, že nemôžeme v pokojnej a kľudnej atmosfére dospieť ku konsenzu vo veciach, ktoré sú potrebné. Preto navrhujeme, aby sme tie body, ktoré sme neukončili na tejto schôdzi, prerokovali na najbližšej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Rozdiel je 8 dní. Myslím, že tých 8 dní nevytvára takú strašnú bariéru a problémy, aby sme niečo zameškali, čo už dosiaľ mohlo byť urobené. Súčasne navrhujeme, aby sme tých osem alebo dvanásť dní využili na to, aby sa zástupcovia poslaneckých klubov zišli a rokovali o sporných bodoch, ktoré vyvolali kontraverziu na dnešnej schôdzi a aby sme našli konsenzuálne riešenie, ktoré je tak potrebné a nutné.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec Andel.

Poslanec M. Andel:

Podľa nášho názoru schôdza nemôže pokračovať, pretože sme nedokončili návrh na odvolanie pána Ciela. Je nelogické, aby sme program, ktorý stojí, preskočili a pokračovali ďalej. Samozrejme, tiež si plne uvedomujeme potrebu vzniku najmä komisie na vyšetrovanie prípadu Indiagate, ale v tejto

chvíli nesúhlasíme s tým, aby schôdza pokračovala ďalšími bodmi, pokiaľ sa neuzatvorí problém, ktorý nie je doriešený.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi. Pán poslanec Bugár.

Poslanec V. Bugár:

Vážený pán predseda,

my sme sa jasne dohodli, ale nakoľko tam neboli všetci poslanci, musím ešte raz zdôrazniť, že sme sa dohodli, že sporné body, t.j. body okolo televízie, sa presunú na ďalšiu schôdzu. Ale sporným bodom nie je zriadenie výboru pre privatizáciu, to sme sa tiež dohodli, a sporným bodom tiež nie je vyšetrovacia komisia. Takže nevidím dôvod, aby sme nedokončili schôdzu Národnej rady s týmito dvoma bodmi. Predsa atmosféra, čo sa týka týchto bodov, je pokojná. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pán poslanec, poviem poslednú vetu. Tak ako sme sa v grémiu dohodli, tak robíme všetko pre to, aby schôdza pokračovala ďalej, ale vstaňte a spočítajte si hlasy. Je to zbytočné. Budeme tu sedieť dnes, zajtra. Pri tomto počte poslancov nemôžem urobiť nič iné, len túto schôdzu dnes ukončiť. Dám prezentáciu a uvidíme, čo nám povie prezentácia. Skutočne iné urobiť nemôžem, veď ma pochopte. Mám dať hlasovať a budeme stále hlasovať bez úspechu?

Prosím, pán poslanec Rózsa. To bude posledná faktická pripomienka.

Poslanec E. Rózsa:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

vzhľadom na to, že odtiaľ dobre vidím, spočítal som nás. Fyzicky je prítomných 91 poslancov v tejto sále.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

To nie.

Poslanec E. Rózsa:

Spočítal som to. Prítomných je 91. Pokiaľ ide o rokovací poriadok ako základné pravidlo, podľa § 27 ods. 2 verejne sa hlasuje spravidla zdvihnutím ruky, pokiaľ sa Národná rada neuznesie na inom spôsobe. Prosím, ak teda všetko zlyhá, vráťme sa na zem, a rozumným spôsobom, zdvihnutím ruky možno hlasovať.

Ďakujem.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánu poslancovi Rózsovi. Vidno, že je právnik, ale ak si spomenie na 15. júl 1992 a uznesenie Slovenskej národnej rady číslo 16, tam sa dozvie, že Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto spôsobe a postupe verejného hlasovania na schôdzach Slovenskej národnej rady:

Na schôdzach Slovenskej národnej rady sa verejne hlasuje stlačením hlasovacieho tlačidla. To bolo uznesenie, ktoré navrhol pán poslanec Ftáčnik. A je tam potom, samozrejme, ak Slovenská národná rada nerozhodne inak. To by sme museli

prijať nové uznesenie. Takže, vážení páni poslanci, dovoľte, aby som skutočne túto trápnu situáciu nepredlžoval a končím dnešnú schôdzu.

Poslanec F. Javorský:

Pán predseda, keď dovolíte, včera ste konštatovali, že zákon o rokovacom poriadku je vyššia právna norma, než uznesenie Národnej rady. A dnes to neplatí?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, to, čo citoval pán poslanec Rózsa, je pravda, ale hovorí sa, že ak sa neuznesieme inak, a my sme sa inak uzniesli. Prečo to zbytočne naťahujete?

Rokovanie schôdze skončené o 12.20 hodine.

U z n e s e n i a

prijaté na 22. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky 22., 23., 24., 28., 29., 30. septembra a 1., 5., 6., 7. a 8. októbra 1993

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1766/1993

273a

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 22. septembra 1993

o zániku mandátov poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Viliama Sojku, Mariána Vanka, Petra Sokola a Mariána Vrabca

Národná rada Slovenskej republiky

A. b e r i e n a v e d o m i e , že

1. úmrtím poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Viliama S o j k u 24. júla 1993 došlo k zániku jeho mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky. Mandát zaniká 24. júlom 1993,

2. v súvislosti s § 10 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky podľa Čl. 81 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a § 9 zákona SNR č. 45/1989 Zb. o poslancoch Slovenskej národnej rady sa

Marián V a n k o vzdal funkcie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky. Jeho mandát zaniká 22. septembrom 1993.

Peter S o k o l vzdal funkcie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky. Jeho mandát zaniká 22. septembrom 1993.

Marián V r a b e c vzdal funkcie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky. Jeho mandát zaniká 22. septembrom 1993.

NARODNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

B. b e r i e so súhlasom n a v e d o m i e

Správu Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o nastúpení mandátu na uprázdnené mandáty poslancov.

v. z. Augustín Marián H ú s k a v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Ján F i g e ľ v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1766/1993

274a

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 22. septembra 1993

k voľbe poslancov do výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 295)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 4 písm. 1/ zákona SNR č. 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov

z v o l i l a

Igora M a l é h o

za člena Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky

Janu S u d e k o v ú

za členku Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru

Angelu Š t e f á n i k o v ú

za členku Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci

NARODNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Miloslava K ó ň u

za člena Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti.

v. z. Augustín Marián H ú s k a v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján F i g e ľ v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2112/1993

275a

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 22. septembra 1993

k návrhu na voľbu overovateľa Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 311)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 8 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov

z v o l i l a

za overovateľa Národnej rady Slovenskej republiky poslanca Igora **M A L É H O** .

v z. Augustín Marián **H ú s k a** v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Ján **F i g e ľ** v. r.
Peter **T o m e č e k** v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1839/1993

276a

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 22. septembra 1993

k rezignácii niektorých členov v Rade Slovenskej televízie (tlač 296)

Národná rada Slovenskej republiky

b e r i e n a v e d o m i e ,

že v súlade s čl. 4 ods. 3 Štatútu Rady Slovenskej televízie, schváleným rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky 7. apríla 1993 č. 268

a/ Blažena Kočtúchová sa vzdala členstva v Rade Slovenskej televízie,

b/ Ida Rapaičová sa vzdala členstva v Rade Slovenskej televízie,

c/ Anton Hlinka sa vzdal členstva v Rade Slovenskej televízie,

d/ Pavol Haspra sa vzdal členstva v Rade Slovenskej televízie,

e/ Jozef Heriban sa vzdal členstva v Rade Slovenskej televízie,

čím im členstvo v Rade Slovenskej televízie zaniká 22. septembrom 1993.

v. z. Augustín Marián H ú s k a v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Ján F i g e ľ v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2017/1993

277a

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 23. septembra 1993

k písomným odpovediam členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie poslancov podané na 20. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 307)

Národná rada Slovenskej republiky

A. s ú h l a s í

I. s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie z 20. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, s ktorými bola interpelujúcimi poslancami vyjadrená spokojnosť

1/ odpoveďou na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Kötelesa
- ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha vo veci vyvlastnenia poľnohospodárskych nehnuteľností podľa tzv. Štrbského dôverného protokolu,

- ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky J. Moravčíka vo veci Protokolu medzi ČSR a MR o konečnej úprave niektorých nerozriešených finančných a hospodárskych otázok,
- ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky O. Keltošovej vo veci riešenia nárokov z dôchodkového zabezpečenia občanov Slovenskej republiky násilne odvlečených do ZSSR a ich odškodnenia

2/ odpoveďou ministra kultúry Slovenskej republiky D. Slobodníka na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky P. Bartu vo veci finančnej podpory na obnovu hospodárskej budovy kláštora premonštrátov v Lelese

II. s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie poslancov predložené predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky po 20. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky, s ktorými bola interpelujúcimi poslancami vyjadrená spokojnosť

1. s odpoveďou ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky O. Keltošovej na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky B. Chmelíka vo veci výšky finančnej čiastky vyplatenej na štátny vyrovnávací príspevok k 31. 7. 1993

2. s odpoveďou ministra vnútra Slovenskej republiky J. Tuchyňu na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Pittnera vo veci informácie výsledku vyšetrovania udalostí na hraničnom prechode v Čiernej nad Tisou 21. - 22. 6. 1993

3. s odpoveďou podredsedu vlády Slovenskej republiky R. Kováča na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky F. Mikloška vo veci publikovania niektorých článkov v denníku Smena a Republika

4. s odpoveďou ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha a ministra vnútra Slovenskej republiky J. Tuchyňu na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky I. Hudeca vo veci daňových a colných únikov spôsobených nedostatočnou registráciou a kontrolou kamiónovej prepravy cez územie Slovenskej republiky;

B. nesúhlasí

s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie z 20. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, s ktorými bola interpelujúcimi poslancami vyjadrená nespokojnosť

1/ s odpoveďou ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha na písomnú interpeláciu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky J. Košnára a J. Plesníka vo veci vytvárania kapitálového trhu a aktivít vlády, ktoré by tomu mali napomáhať

2/ s odpoveďou predsedu vlády Slovenskej republiky V. Mečiara na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Polláka vo veci uverejnenia článkov Jána Smoleca v denníku Republika

3/ s odpoveďou ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky R. Žingora vo veci prinavrátenia majetku Spolku slovenských žien "Živena"

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2017/1993

278

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 23. septembra 1993

k písomným odpovediam členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie poslancov z 19. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 306)

Národná rada Slovenskej republiky

A. s ú h l a s í

I. s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie podané na 19. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky, s ktorými bola interpelujúcimi poslancami vyjadrená spokojnosť

1/ s odpoveďou ministra obrany Slovenskej republiky I. Andrejčáka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Masarika vo veci vlastníckeho sporu o vojensky výcvikový priestor "Javorina"

2/ s odpoveďou ministra zdravotníctva Slovenskej republiky V. Soboňu na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky P. Lauku vo veci zrušenia Výskumného ústavu medicínskej informatiky

3/ s odpoveďou ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky B. Chmelíka vo veci Atómovej elektrárne A-1

4/ s odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Klimana
- ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha a ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku vo veci dokončenia rozostavaných bytov,
- ministra kultúry Slovenskej republiky D. Slobodníka vo veci rekonštrukcie objektu Štátneho divadla v Košiciach

5/ s odpoveďou ministra školstva a vedy Slovenskej republiky na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Kvasničku vo veci reštriktívnych opatrení voči základnému umeleckému školstvu republiky

6/ s odpoveďou ministra zdravotníctva Slovenskej republiky V. Soboňu na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Jakuša vo veci zdravotníckeho výskumu

7/ s odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky P. Brňáka
- ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha vo veci rozdelenia Investičnej banky š. p. u. Praha,
- ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky K. Tóthovej vo veci koncepčného riešenia tuzemskej obchodnoprávnej agendy

8/ s odpoveďou na interpeláciu bývalého poslanca Národnej rady Slovenskej republiky V. Sojku (24. 7. 1993 zomrel)
- ministra školstva a vedy Slovenskej republiky vo veci regulácie výdavkov štátneho rozpočtu na školstvo a udržania vzdelanostného systému,
- ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha vo veci regulácie výdavkov štátneho rozpočtu na školstvo

9/ s odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky I. Ľuptáka
- ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku a ministra zdravotníctva Slovenskej republiky V. Soboňu vo veci predaja nealkoholických nápojov z dovozu,
- ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky P. Bacu vo veci ohrozenia odbornej činnosti pracoviska ekotoxikológie, monitorizácie a testácie cudzorodých látok v Košiciach

10/ s odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Á. D. Zolyómiho
- ministra školstva a vedy Slovenskej republiky vo veci zákazu používania názvov obcí miest a zemepisných názvov v maďarskom jazyku v pripravovaných učebniciach pre maďarské školy,
- ministra zdravotníctva Slovenskej republiky V. Soboňu vo veci zriadenia triedy s vyučovacím jazykom slovenským na Strednej zdravotníckej škole v Dunajskej Strede

11/ s odpoveďou ministra dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky R. Hofbauera na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Polláka v otázke konkrétnej pomoci východnému Slovensku v rámci projektu "Zlepšenie európskych ciest na území Slovenskej republiky"

12/ s odpoveďou ministra dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky R. Hofbauera na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky V. Danielovej vo veci skvalitnenia osobnej dopravy na východnom Slovensku a tvorby Karpatského Euroregiónu

13/ s odpoveďou ministra obrany Slovenskej republiky I. Andrejčáka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky V. Miškovského v otázke zloženia dôstojníckeho zboru Armády Slovenskej republiky

14/ s odpoveďou ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky E. Bauerovej vo veci novelizácie zákona o dani z pridanej hodnoty vo vzťahu k darom zo zahraničia pre školské a vedecké inštitúcie a ich oslobodenie od cla

15/ s odpoveďou ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Plesníka v otázke opatrení na zabezpečenie kontroly nakladania s majetkom štátu v štátnych podnikoch do doby ich privatizácie

16/ s odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Kötelesa
- ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha vo veci rozpočtového určenia výnosu dane z príjmov obyvateľstva za rok 1992 uhradeného v roku 1993,
- podpredsedu vlády Slovenskej republiky R. Kováča vo veci návrhu koncepcie miestnej verejnej správy a návrhu zásad zmien územno-správneho členenia Slovenskej republiky

17/ s odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Š. Daňu
- ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky O. Keltošovej, ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky J. Moravčíka a ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky K. Tóthovej vo veci zverejňovania zmlúv a dohôd uzatváraných medzi Českou a Slovenskou republikou v roku 1992 v Zbierke zákonov

18/ s odpoveďou na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky M. Ondrejovičovej
- ministra vnútra Slovenskej republiky J. Tuchyňu vo veci zabezpečenia ochrany občana pred páchateľmi trestnej činnosti v meste Bratislava,

- vedúceho úradu Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky J. Katu vo veci navrátenia majetku

19/ s odpoveďou ministra školstva a vedy Slovenskej republiky na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky A. Draxlerovej vo veci dostavby Základnej školy Čaňa a odmeňovania učiteľov

20/ s odpoveďou ministra školstva a vedy Slovenskej republiky na interpeláciu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Š. Kuriščáka a P. Bogdana vo veci rozhodnutia Školskej správy Košice II.

21/ s odpoveďou ministra školstva a vedy Slovenskej republiky na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Fóthyho vo veci riadenia národnostného školstva

22/ s odpoveďou ministra životného prostredia Slovenskej republiky J. Zlochu na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky G. Kaliskej vo veci podpísania konvencie o klimatických zmenách

23/ s odpoveďou ministra školstva a vedy Slovenskej republiky na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky I. Gazdíka v otázke poskytnutých rozhovorov pre tlač a vysvetlenia záverov Odboru kontroly Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky z vykonanej revízie

24/ s odpoveďou ministra životného prostredia Slovenskej republiky J. Zlochu na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky S. Šárossyho vo veci vodného diela Gabčíkovo

25/ s odpoveďou ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky O. Keltošovej na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky A. Dudáša vo veci postupu Okresného úradu práce vo Svidníku pri zabezpečovaní pracovných príležitostí v zahraničí

26/ s odpoveďou ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Ftáčnika vo veci zastúpenia Slovenskej republiky na Českom a Slovenskom obchodnom dni v Londýne

27/ s odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Ľ. Černáka

- ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky J. Moravčíka a ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku vo veci posilnenia zahranično-obchodnej činnosti,

- ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha vo veci úpravy rozpočtu Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky schváleného zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 14/1993 Z. z.,

- ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky K. Tóthovej v otázke preťaženosti obchodných súdov

28/ s odpoveďou na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky M. Oravcovej
- ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha, ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky O. Keltošovej, ministra dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky R. Hofbauera, ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku v otázke dopadu uplatňovania zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní

29/ s odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Brocku
- ministra vnútra Slovenskej republiky J. Tuchyňu vo veci predlžovania a vydávania nových cestovných pasov,
- ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku v otázke jadrovej energetiky a jej bezpečnosti v Slovenskej republike

30/ s odpoveďou ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky K. Tóthovej na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Prokeša vo veci odstavenia 300 bytových jednotiek v Bratislave od prítoku pitnej vody

31/ s odpoveďou predsedu vlády Slovenskej republiky V. Mečiara na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Figeľa vo veci zriadenia a činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky

32/ s odpoveďou ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky J. Moravčíka, ministra školstva a vedy Slovenskej republiky, ministra kultúry Slovenskej republiky D. Slobodníka a vedúceho úradu Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Dobosa v otázke zastúpenia národnostných menšín v centrálnych úradoch štátnej správy

33/ s odpoveďou na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky P. Lauku
- predsedu vlády Slovenskej republiky V. Mečiara, ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky O. Keltošovej, ministra zdravotníctva Slovenskej republiky V. Soboňu, ministra kultúry Slovenskej republiky D. Slobodníka a ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha vo veci Slovenskej katolíckej charity,

- ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha v otázke uplatňovania dane z pridanej hodnoty a cla na dary a tovary humanitného charakteru

34/ s odpoveďou ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky J. Moravčíka na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Kötelesa vo veci otvorenia nových a rozšírenia už existujúcich hraničných prechodov v juhovýchodnej časti Slovenska,

II. s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie písomne predložené predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky po 19. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky, s ktorými bola interpelujúcimi poslancami vyjadrená spokojnosť

1/ s odpoveďou ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku na písomnú interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky G. Rothmayerovej vo veci barokového kostola v obci Jablonica

2/ s odpoveďou na písomnú interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky G. Kaliskej
- predsedu vlády Slovenskej republiky V. Mečiara vo veci šetrenia hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami SR v SAV,
- ministra školstva a vedy Slovenskej republiky vo veci neinvestičných výdavkov pre VŠVU Bratislava a vytvorenia Grantovej komisie pre výtvarné umenie, design a architektúru,
- ministra životného prostredia Slovenskej republiky J. Zlochu v otázke postavenia sekcie geologického výskumu a prieskumu v rámci rezortu ministerstva životného prostredia,
- ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku, ministra životného prostredia Slovenskej republiky J. Zlochu a ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha vo veci SCP Ružomberok z hľadiska riešenia problémov životného prostredia,

3/ s odpoveďou ministra školstva a vedy Slovenskej republiky na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Fóthyho vo veci národnostného školstva

4/ s odpoveďou ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky I. Hudeca v otázke uplatňovanej výšky nájomného za umelecké ateliéry

5/ s odpoveďou predsedu vlády Slovenskej republiky V. Mečiara na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Tahyho vo veci devastačného hospodárenia v podniku Smrečina a.s.

III. s doplňujúcimi odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie prednesené na 17. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky (predložené podľa uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky č. 213), s ktorými bola interpelujúcimi poslancami vyjadrená spokojnosť

1/ s odpoveďou ministra školstva a vedy Slovenskej republiky na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Á. Duku Zolyómiho vo veci dotácie súkromných stredných odborných učilíšť

2/ s odpoveďou ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Kubečku na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky G. Kaliskej vo veci reklamy tabakových výrobkov

IV. s odpoveďami členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie, s ktorými interpelujúci poslanci vyjadrili nespokojnosť

1/ s odpoveďou ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky P. Bacu na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Krivčíka vo veci vybavenia žiadosti vlastníkov pôdy z obce Nová Dedina

2/ s odpoveďou predsedu vlády Slovenskej republiky V. Mečiara na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Plesníka vo veci doriešenia realizácie podnikov z prvej vlny privatizácie,

3/ s odpoveďou ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Ľuptáka vo veci "Vyhlásenia Združenia robotníkov Slovenska z druhého snemu"

4/ s odpoveďou ministra financií Slovenskej republiky J. Tótha na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Kötelesa vo veci platenia pozemkovej dane v chránenej krajinnej oblasti Latorica

5/ s odpoveďou predsedu vlády Slovenskej republiky V. Mečiara na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Dzurindu vo veci predaja rozhodujúcej časti tabakového priemyslu do zahraničia;

B. n e s ú h l a s í

1. s odpoveďou ministra kultúry D. Slobodníka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky F. Javorského vo veci muzeálnej expozície na Bratislavskom hrade

2. s odpoveďou predsedu vlády Slovenskej republiky V. Mečiara na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Ftáčnika v otázke zodpovednosti člena vlády Slovenskej republiky za koordináciu vzťahov s verejnosťou v Slovenskej republike.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1891/1993

279

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 24. septembra 1993

k zákonu Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. júla 1993 o mene a priezvisku vrátený prezidentom Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie v Národnej rade Slovenskej republiky (tlač 282)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa Čl. 87 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky vrátený zákon opätovne prerokovala a

A. s c h v a ľ u j e

1. pripomienky prezidenta Slovenskej republiky k zákonu Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. júla 1993 o mene a priezvisku, ako sú uvedené v jeho rozhodnutí o vrátení uvedeného zákona č. 02/32/1993/PR a v spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku jeho prerokovania vo výboroch (tlač 282a), a to

a/ v § 1 ods. 2 sa pripája druhá veta ktorá znie: "Ak nie je známy ani jeden z rodičov dieťaťa, určí meno dieťaťa súd[1/] na podnet obvodného úradu, v ktorého matrike sa vykonáva zápis o narodení dieťaťa.",

b/ v § 2 ods. 1 sa za slovo "cudzojazyčných" vkladá text ",najviac však tri mená",

c/ v § 2 ods. 2 sa slová "alebo smiešne" nahrádzajú slovami "smiešne alebo neosobné, zdrobnené mená a domácke podoby mien, ak sa ich nová forma neosamostatnila tak, že sa chápu ako vžité samostatné mená.",

d/ ustanovenie § 14 ods. 2 sa vypúšťa; problematiku treba riešiť podľa všeobecných predpisov upravujúcich rozhodovanie o zmene mena;

2. pozmeňovacie a doplňovacie návrhy podané v rozprave, a to

a/ za § 14 sa vkladá nový § 15, ktorý znie:

"§ 15

Mená a priezviská sa zapisujú do matriky, rodného listu, občianskeho preukazu, cestovného pasu a obdobných úradných dokladov latinkou.".
Doterajšie § 15 a 16 sa označujú ako § 16 a 17,

b/ v § 4 ods. 4 druhá veta sa nahrádza novou vetou, ktorá znie: "Takéto priezvisko v inom ako slovenskom jazyku sa môže používať aj bez tejto koncovky.",

c/ nový § 17 znie:

"§ 17

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1994.";

3. zákon Národnej rady Slovenskej republiky o mene a priezvisku vrátený prezidentom Slovenskej republiky ako celok vrátane pripomienok uvedených v bode 1 a 2 tohto uznesenia.

B. z r u š u j e

uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky č. 242 zo 7. júla 1993 o schválení vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o mene a priezvisku.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1790/1993

280

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 24. septembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon) a ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov (tlač 283)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon) a ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 283a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1265/1993

281

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 28. septembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o kontrole v štátnej správe a základných pravidlách kontrolnej činnosti (tlač 244)

Národná rada Slovenskej republiky

n e s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o kontrole v štátnej správe a základných pravidlách kontrolnej činnosti.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1539/1993

282

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 28. septembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zbraniach a strelive (tlač 269)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zbraniach a strelive podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 269a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2017/1993

283

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 28. septembra 1993

k informácii o ekonomickej situácii v Nemocnici s poliklinikou F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici

Národná rada Slovenskej republiky

ž i a d a

vládu Slovenskej republiky

podať informáciu o ekonomickej situácii v Nemocnici s poliklinikou F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici

do konca 22. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.

predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

0
Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1957/1993

284

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 28. septembra 1993

k Súhrnnej informácii o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí, na teritóriu okresu Spišská Nová Ves a ďalších okresoch s výraznou rómskou problematikou a návrhy na riešenie /tlač 303/

Národná rada Slovenskej republiky

A. k o n š t a t u j e,

že opatrenia, ktoré schválila vláda Slovenskej republiky uznesením z 24. 8. 1993 č. 592 sú dostačujúce, majú systémový charakter a výraznou mierou prispejú k zvýšeniu bezpečnosti občanov, predchádzaniu trestnej činnosti, v záujme ochrany verejného poriadku v mestách a obciach a k zabezpečeniu adresnosti a funkčnosti vyplácaných sociálnych dávok, za účinnej spolupráce obcí, škôl a sociálnych inštitúcií;

B. b e r i e n a v e d o m i e

Súhrnnú informáciu o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí, na teritóriu okresu Spišská Nová Ves a ďalších okresoch s výraznou rómskou problematikou a návrhy na riešenie;

C. u k l a d á

vláde Slovenskej republiky

každoročne predkladať Národnej rade Slovenskej republiky Súhrnnú informáciu o bezpečnostnej situácii v Slovenskej republike s opatreniami, ktoré urobila alebo urobí v záujme ochrany verejného poriadku, života, zdravia a majetku občanov.

Termín: marec 1994 a
trvale

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Bibiána G u l d a n o v á v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1398/1993

285

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 28. septembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o registri trestov (tlač 253)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

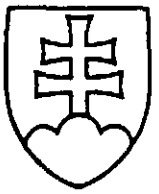
vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o registri trestov podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 253a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1649/1993

286

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 28. septembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 238/1991 Zb. o odpadoch (tlač 273)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

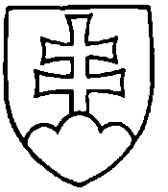
vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 238/1991 Zb. o odpadoch podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 273a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1649/1993

287

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 28. septembra 1993

k zákonu Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 238/1991 Zb. o odpadoch (tlač 273)

Národná rada Slovenskej republiky

o d p o r ú č a

vláde Slovenskej republiky

1. Vykonať analýzu pôsobenia zákona č. 238/1991 Zb. o odpadoch v znení jeho zmien a doplnkov a s ním súvisiacich predpisov pri uplatňovaní štátnej ekologickej politiky a realizácii Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky.

2. V nadväznosti na vykonanú analýzu pripraviť v prvom štvrťroku 1994 a predložiť Národnej rady Slovenskej republiky príslušné legislatívne návrhy s dôrazom na uplatnenie vhodných ekonomických nástrojov v tejto oblasti.

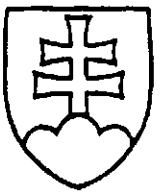
Ivan G a š p a r o v i č v. r.

predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1747/1993

288

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 29. septembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam (tlač 284)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 284a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1814/1993

289

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 30. septembra 1993

k návrhu na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru a ochrane archeologického dedičstva (tlač 278)

Národná rada Slovenskej republiky

podľa Čl. 86 písm. e/ Ústavy Slovenskej republiky

A. v y s l o v u j e s ú h l a s

s návrhom na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva;

B. o d p o r ú č a

prezidentovi Slovenskej republiky

ratifikovať podpísaný dohovor.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1574/1993

290

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 30. septembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákon Slovenskej národnej rady číslo 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov (tlač 270)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákon Slovenskej národnej rady číslo 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 270a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1802/1993

291

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 30. septembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých zmenách v poskytovaní štátnych sociálnych dávok (tlač 288)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých zmenách v poskytovaní štátnych sociálnych dávok podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 288a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1920/1993

292

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 30. septembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách súvisiacich so zabezpečovaním sociálnej starostlivosti (tlač 301)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

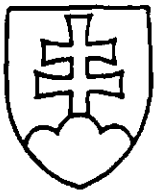
vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zmenách súvisiacich so zabezpečovaním sociálnej starostlivosti podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 301a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1747/1993

293

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 30. septembra 1993

k zákonu Národnej rady Slovenskej republiky o zmiernení niektorých krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

v zákone Národnej rady Slovenskej republiky o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam, schválenom 29. septembra 1993 nové znenie § 12, a to:

"§ 12

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembrom 1993.".

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1665/1993

294

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 30. septembra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Železniciach Slovenskej republiky (tlač 275)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Železniciach Slovenskej republiky podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 275a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1730/1993

295

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 1. októbra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác /zákon o verejnom obstarávaní/ (tlač 279)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

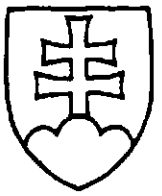
vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác (zákon o verejnom obstarávaní) podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 279a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1848/1993

296

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 1. októbra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územných finančných orgánoch (tlač 289)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o územných finančných orgánoch podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 289a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1870/1993

297

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 1. októbra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 165/1993 Z. z. (tlač 290)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady číslo 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 165/1993 Z. z. podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 290a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2312/1993

298
UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 5. októbra 1993

k zriadeniu vyšetrovacej komisie

Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 55a ods. 1 zákona SNR č. 44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov

A. z r i a ď u j e

vyšetrovaciu komisiu na objasnenie skutočností súvisiacich s problematikou deblokácie slovenských pohľadávok v Indii;

B. ž i a d a

poslanecké kluby,

aby do 7. októbra 1993 navrhli členov vyšetrovacej komisie.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 79/1993

298a

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 5. októbra 1993

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore (tlač 152)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Slovenskej lesníckej komore podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 152a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1502/1993

299

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 5. októbra 1993

k návrhu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Jána SLOTU na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Splnomocnencovi Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu (tlač 165a)

Národná rada Slovenskej republiky

n e s c h v a ľ u j e

návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Jána SLOTU na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Splnomocnencovi Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Bibiána G u l d a n o v á v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1648/1993

300

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 6. októbra 1993

ku konkretizácii a harmonogramu úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z apríla 1993 (tlač 276)

Národná rada Slovenskej republiky

A. b e r i e n a v e d o m i e

konkretizáciu a harmonogram úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z apríla 1993;

B. ž i a d a

vládu Slovenskej republiky

1. priebežne aktualizovať konkretizáciu a harmonogram úloh a v polročných intervaloch ich predkladať príslušným výborom a následne Národnej rade Slovenskej republiky, so zreteľným určením priorít a ich koordinovaného zabezpečenia;

2. predložiť Národnej rade Slovenskej republiky do 31. 10. 1993:

- inventarizáciu dosiaľ neprivatizovaných podnikov v členení na podniky určené na privatizáciu, podniky ponechané v štátnej správe, podniky s majoritným vlastníctvom štátu po privatizácii,

- časové predstavy o priebehu privatizácie podľa jednotlivých privatizačných metód,

- špecifikáciu časových predstáv vlády na prijatie nových zákonov v oblasti privatizácie s uvedením času ich predkladania,

- projekt hospodárskej politiky na rok 1994 a základné variantné riešenia rozpočtovej politiky, vychádzajúce z aktuálneho stavu ekonomiky a zohľadňujúce komplex záväzkov voči Medzinárodnému menovému fondu,

- návrh koncepcie inštitucionálneho, materiálneho, personálneho a informačného zabezpečenia zosúlaďovania právneho poriadku Slovenskej republiky s právnym poriadkom Európskych spoločenstiev do 30. 11. 1993,

3. vytvoriť orgán pre riadenie cestovného ruchu,

4. vytvoriť vládny orgán na zabezpečenie starostlivosti o občanov slovenskej národnosti žijúcich v zahraničí,

5. premietnuť do činnosti jednotlivých rezortov aj aktuálne úlohy Národného programu podpory zdravia;

6. v harmonograme krátkodobých úloh, vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z apríla 1993 uvádzať v budúcnosti splatnosť úloh podľa štvrťrokov. Dopracovať časové rozloženie hlavných úloh jednotlivých rezortov pri vypracovávaní politík, stratégií, koncepcií a programov a ich vzájomnú koordináciu medzi jednotlivými ministerstvami;

C. o d p o r ú č a

1. vláde Slovenskej republiky

- špecifikovať podmienky pre daňové a finančné zvýhodnenie vysokých škôl, vedeckých a vedeckovýskumných pracovísk do konca roka 1995,

- pripraviť návrh zásad zákona o Slovenskej akadémii vied do konca roka 1994,

- vytvoriť legislatívne a technické podmienky pre pridruženie Slovenskej republiky k Európskej energetickej charte. Za týmto účelom zosúlaďovať prijímané zákony s návrhom dohody o Európskej energetickej charte, s termínom do konca roka 1994,

- vypracovať návrh zákona o jadrovej energetike (zásady do konca roka 1993 a paragrafované znenie do konca roka 1994),

2. predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky

v nadväznosti na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky číslo 229 z 24. 6. 1993 zabezpečiť prerokovanie Konkretizácie ďalšieho postupu privatizácie v Slovenskej republike vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Bibiána G u l d a n o v á v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1941/1993

301

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 6. októbra 1993

k správe o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 a jeho očakávanom plnení do konca roka (tlač 302)

Národná rada Slovenskej republiky

A. b e r i e n a v e d o m i e

správu o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 a jeho očakávanom plnení do konca roka;

B. ž i a d a

1. vládu Slovenskej republiky

- predložiť v správe o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za január až september 1993 upresnenú predikciu splnenia úloh štátneho rozpočtu SR v roku 1993 spolu s návrhmi na riešenie schodku rozpočtového hospodárenia,

- predložiť návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 1994 Národnej rade Slovenskej republiky tak, aby mohol byť prerokovaný na novembrovom rokovaní Národnej rady Slovenskej republiky,

- písomne informovať o plnení tej časti uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky č. 244 z 8. júla 1993, ktorá sa týka rozpočtového zabezpečenia školstva a zdravotníctva na októbrovej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky;

2. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- predložiť stanovisko k návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 1994 tak, aby sa mohlo prerokovať súčasne s predmetným návrhom zákona,

- pri predkladaní správy o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za 3 štvrťroky 1993 vypracovať stanovisko ku kapitole "Všeobecná pokladničná správa",

- vypracovať stanovisko k súčasnému stavu a postupu delenia majetku federácie a predložiť ho Národnej rade Slovenskej republiky;

C. u k l a d á

vláde Slovenskej republiky

zabezpečiť pravidelné mesačné prideľovanie finančných prostriedkov mestám a obciam z výnosov dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti v rozsahu 70 % tak, ako to určuje § 3 ods. 1 zákona č. 14/1993 Z.z. o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1993.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1202/1993

302

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
zo 7. októbra 1993

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Štátnom fonde telesnej kultúry (tlač 228)

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Štátnom fonde telesnej kultúry podľa výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov Národnej rady Slovenskej republiky (tlač 228a) a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1251/1993

303

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 7. októbra 1993

k vládnemu návrhu na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky (tlač 238)

Národná rada Slovenskej republiky

na základe odporúčania Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru z 12. júla 1993 č. 209

A. k o n š t a t u j e,

že vládny návrh na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky nenapĺňa uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky č. 186;

B. v r a c i a

vláde Slovenskej republiky

predložený návrh organizačnej a inštitucionálnej štrukturalizácie vedy a techniky v Slovenskej republike;

NARODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

C. ž i a d a

vládu Slovenskej republiky, aby

1. vytvorila legislatívne a finančné podmienky pre činnosť ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky na základe komplexného posúdenia problémov organizácie, financovia a riadenia vedy a techniky v Slovenskej republike

do 31. decembra 1993

2. priebežne informovala Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru o plnení tohto uznesenia.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Bibiána G u l d a n o v á v. r.
Peter T o m e č e k v.r.

O B S A H

22. septembra 1993

	str.
Otvorenie a procedurálne otázky	1
Návrh programu schôdze	2
Poslanec E. R ó z s a	3
Poslanec I. G a z d í k	3
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á	4
Poslankyňa Ľ. M u š k o v á	5
Poslanec M. P o l l á k	5
Poslanec I. P r i b u l a	6
Poslankyňa O. M a r h u l í k o v á	6
Poslanec I. Ľ u p t á k	7
Poslanec F. M i k l o š k o	7
Poslanec L. K l i m a n	9
Poslanec L. B a l l e k	9
Poslanec F. J a v o r s k ý	10
Poslanec F. M i k l o š k o	11
Poslanec V. B a j a n	11
Poslanec M. M i č e k	11
Poslanec J. W e i s	12
Poslanec F. M i k l o š k o	13
Poslanec K. D u b j e l	13
Hlasovanie o návrhoch na zmenu a doplnenie programu	14
Hlasovanie o návrhu programu	20
Poslanec H. K o č t ú c h	20
1. Správa Mandátového a imunitného výboru NR SR o nastúpení náhradníkov na uprázdnené mandáty poslancov NR SR	21
Poslanec Ľ. F o g a š	21
Hlasovanie o návrhu uznesenia	25

2. Sľub poslancov Národnej rady Slovenskej republiky 26

3. Voľba poslancov do výborov NR SR 27

Poslanec Ľ. F o g a š 27
Hlasovanie o návrhu uznesenia 28

4. Voľba overovateľov Národnej rady Slovenskej republiky 29

5. Rezignácia niektorých členov v Rade Slovenskej televízie 30

6. Interpelácie a otázky poslancov 31

Poslanec F. M i k l o š k o 32
Hlasovanie o návrhu poslanca F. Miklošku 32

Poslanec L. P i t t n e r 33
Poslanec M. P o l l á k 34
Poslanec M. K ň a ž k o 36
Poslanec L. K v a s n i č k a 38
Poslanec L. P i t t n e r 43
Poslankyňa G. K a l i s k á 43
Poslanec P. L a u k o 48
Podpredseda NR SR J. P r o k e š 50
Poslanec F. M i k l o š k o 51
Poslanec A. H r n k o 51
Poslankyňa M. Ď u r i š i n o v á 52
Poslanec I. G a z d í k 53
Poslanec S. Š á r o s s y 56
Poslanec A. D u d á š 56
Poslanec F. M i k l o š k o 60
Poslanec P. B a r t a 64
Poslankyňa O. M a r h u l í k o v á 66
Poslanec A. H r n k o 68

Poslanec J. Čarnogurský 69
Poslanec J. Rea 73
Poslanec J. Polačko 73
Poslanec H. Kočtúch 80
Poslanec F. Mikloško 81
Poslanec M. Dzurinda 81
Poslanec Ľ. Černák 82
Poslanec J. Figeľ 85
Poslanec E. Rózsa 90
Poslanec I. Chamula 94
Poslanec E. Rózsa 95
Poslanec I. Chamula 95
Poslanec M. Dzurinda 96
Minister zdravotníctva SR V. Soboň a 100
Minister dopravy, spojov a verejných prác SR
R. Hofbauer 101
Poslanec H. Kočtúch 102
Poslanec M. Dzurinda 103
Poslanec H. Kočtúch 104
Minister zdravotníctva SR V. Soboň a 105
Minister dopravy, spojov a verejných prác SR
R. Hofbauer 105
Poslanec M. Dzurinda 106
Poslanec P. Homola 107
Poslankyňa M. Oravcová 110
Poslanec J. Brocka 110
Minister dopravy, spojov a verejných prác SR
R. Hofbauer 112
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. Keltošová 113
Poslanec J. Brocka 113
Poslanec Á. Duka-Zólyomi 114
Poslankyňa E. Bauerová 117
Minister zahraničných vecí SR J. Moravčík 118
Poslanec J. Hrbáľ 119
Poslanec F. Mikloško 120

Poslanec J. Čarnogurský 120
Minister obrany SR I. Andrejčák 121
Minister zdravotníctva SR V. Soboňa 124

7. Písomné odpovede členov vlády SR na písomné interpelácie poslancov z 19. a 20. schôdze NR SR 125

Poslanec J. Plesník 126
Poslanec M. Dzurinda 127
Poslanec J. Krivčík 129
Poslanec A. Dudáš 131
Ministerka práce, socálnych vecí a rodiny SR O. Keltošová 131
Poslanec J. Ľupták 132
Poslanec F. Javorský 133
Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová 134
Poslanec Ľ. Černák 136
Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová 136
Poslanec M. Pollák 137

23. septembra 1993

Poslanec M. Tahy 138
Poslanec J. Košnár 140
Poslanec L. Köteles 142
Poslanec R. Žingor 143
Poslanec M. Ftáčnik 143
Hlasovanie o odpovediach na interpelácie 144

8. Všeobecná rozprava 153

Poslanec I. Gazdík 153
Poslanec I. Móri 153
Poslanec J. Košnár 154
Poslanec B. Chmelík 160
Poslanec J. Ľupták 164

Poslanec I. Ľupták 168
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. Keltošová 168
Poslanec I. Móri 169
Poslanec J. Ľupták 170
Poslanec P. Lauko 170
Podpredseda NR SR P. Weiss 174
Minister zdravotníctva SR V. Soboňa 175
Poslanec P. Csáky 176
Poslanec I. Chamula 179
Minister kultúry SR D. Slobodník 181
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. Keltošová 184
Podpredseda NR SR A. M. Húska 185
Poslanec F. Gaulieder 186
Poslanec I. Chamula 187
Poslanec P. Brňák 187
Poslankyňa Ľ. Mušková 188
Poslankyňa A. Novotná 188
Poslankyňa G. Rothmayerová 189
Poslanec P. Csáky 189
Poslanec Ľ. Fogaš 191
Poslanec J. Šebo 192
Poslanec M. Kelemen 196
Poslanec T. Kuzbert 196
Poslanec J. Krivčík 197
Poslanec P. Koncoš 201
Poslanec J. Krivčík 202
Poslanec P. Koncoš 202
Poslanec T. Kuzbert 203
Poslanec J. Varjú 203
Poslanec J. Krivčík 204
Poslanec J. Hrbáľ 204
Poslanec M. Dzurinda 205
Minister životného prostredia SR J. Zlocha 209

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 211
Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 212
Poslanec J. K o š n á r 213
Poslanec J. B r o c k a 214
Poslanec M. D z u r i n d a 215
Poslanec M. T a h y 216
Poslanec T. K u z b e r t 216
Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 217
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 219
Podpredseda vlády SR R. K o v á č 220
Poslanec M. D z u r i n d a 220
Podpredseda NR SR P. W e i s s 221
Poslanec Ľ. Č e r n á k 223
Poslanec L. K v a s n i č k a 225
Poslankyňa M. O n d r e j o v i č o v á 226
Poslankyňa M. G b ú r o v á 228
Poslanec I. S u r o v ý 230

9. Zákon NR SR zo 7. júla 1993 o mene a priezvisku vrátený prezidentom Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie v NR SR 231

Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 231
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec T. C a b a j 233
Poslanec P. C s á k y 235

R o z p r a v a

Poslanec M. S e č á n s k y 235
Poslanec J. F ó t h y 236
Poslanec T. K u z b e r t 238
Poslanec M. K e l e m e n 238
Poslanec A. H r n k o 239

Poslanec V. B u g á r 242
Poslanec A. H r n k o 242
Poslanec M. S e č á n s k y 243
Poslanec I. C h a m u l a 244
Poslanec Á. D u k a - Z ó l y o m i 246
Poslanec Ľ. F o g a š 247
Poslanec A. H r n k o 248
Poslanec R. F i c o 249
Poslanec M. S e č á n s k y 250
Poslanec M. C s á k y 251
Minister kultúry SR D. S l o b o d n í k 252
Poslanec Ľ. F o g a š 254
Podpredseda vlády SR R. K o v á č 255
Poslanec Ľ. F o g a š 256
Poslanec I. Ľ u p t á k 256
Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 257
Poslanec P. C s á k y 258
Poslanec A. H r n k o 258
Poslanec I. M ó r i 259
Poslanec E. B á r á n y 259

24. septembra 1993

Podpredseda NR SR J. P r o k e š - návrh uznesenia 261
Poslanec Ľ. F o g a š 262
Poslanec A. H r n k o 264
Poslanec V. B a j a n 264
Poslanec E. B á r á n y 265
Poslanec L. P o l k a 265
Poslanec I. Ľ u p t á k 267
Podpredseda NR SR J. P r o k e š 267
Poslankyňa E. B a u e r o v á 270
Poslanec L. K l i m a n 271
Poslanec F. M i k l o š k o 272
Poslanec T. K u z b e r t 273

Poslanec M. Sečánsky 274
Poslanec A. Hrnko 275
Poslanec P. Kanis 276
Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová 278
Poslanec V. Bajan 279
Podpredseda NR SR J. Prokeš 280
Poslanec Á. Duka-Zólyomi 280
Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová 281
Poslanec M. Pollák 281
Poslanec P. Csáky 282
Poslanec J. Zselenák 283
Poslanec V. Bajan 285
Poslankyňa A. Novotná 285
Poslanec Ľ. Černák 286
Poslankyňa M. Gbúrová 287
Poslanec E. Rózsa 288
Podpredseda NR SR P. Weiss 289
Poslanec V. Bugár 290
Podpredseda NR SR J. Prokeš 291
Minister vnútra SR J. Tuchyňa 291
Poslankyňa E. Bauerová 292
Poslanec F. Mikloško 293
Poslanec F. Gaulieder 294
Poslanec A. Hrnko 295
Poslanec J. Šebo 296
Podpredseda NR SR J. Prokeš 296
Poslanec I. Gazdík 298
Poslanec P. Brňák 298
Poslanec T. Cabaj 300
Poslanec V. Bajan 301
Poslanec P. Csáky 301
Poslankyňa Ľ. Mušková 302
Poslanec I. Gazdík 303
Podpredseda NR SR J. Prokeš 303
Poslanec J. Figeľ 305
Poslanec I. Ľupták 307

Poslanec J. F i g e ľ 307
Minister vnútra SR J. T u c h y ň a 308
Poslanec L. P i t t n e r 309
Poslanec A. H r n k o 310
Poslanec Á. D u k a - Z ó l y o m i 311
Poslanec A. N e u w i r t h 312

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k návrhu zákona 315
Hlasovanie o návrhu zákona 323

10. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/1973 Zb. o vodách /vodný zákon/ a ktorým sa dopĺňa zákon SNR č. 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov 323

Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 324
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR poslankyňa G. K a l i s k á 326

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 327
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 329

11. Vládny návrh zákona NR SR o kontrole v štátnej správe a základných pravidlách kontrolnej činnosti 330

Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 330
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec A. M a t e j k a 333

R o z p r a v a

Poslankyňa V. D a n i e l o v á 334
Poslanec J. P o l a č k o 336
Poslanec J. R e a 341
Poslanec A. D u d á š 342
Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 343

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 346

28. septembra 1993

Poslanec V. M i š k o v s k ý 352
Minister obrany SR I. A n d r e j č á k 354
Poslanec P. C s á k y 354
Poslanec V. B a j a n 355
Poslanec F. M i k l o š k o 355
Poslanec Á. D u k a - Z ó l y o m i 356
Poslanec A. H r n k o 356

Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 357
Poslanec F. M i k l o š k o 359

Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 360

12. Vládny návrh zákona NR SR o zbraniach a strelive 360

Minister obrany SR I. A n d r e j č á k 361
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec P. H o m o l a 363

R o z p r a v a

Poslanec P. H o m o l a 367
Poslanec E. B á r á n y 369

Poslanec T. K u z b e r t 373
Poslanec E. B á r á n y 373
Poslankyňa M. A i b e k o v á 374
Poslanec E. B á r á n y 375
Poslanec L. P i t t n e r 376
Poslankyňa M. R o m a n o v s k á 377
Poslankyňa A. K o r d u l i a k o v á 378
Poslanec L. P o l k a 379
Poslanec I. K o r b e l a 381
Poslankyňa M. R o m a n o v s k á 382
Poslanec L. K v a s n i č k a 383
Poslanec T. K u z b e r t 384
Podpredseda NR SR J. P r o k e š 385
Minister obrany SR I. A n d r e j č á k 385
Poslanec V. B u g á r 386
Poslanec J. J a k u š 387
Minister obrany SR I. A n d r e j č á k 390
Poslanec P. H o m o l a 392

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 395
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 427

13. Informácia o ekonomickej situácii v Nemocnici s poliklinikou F. D. Roosvelta v Banskej Bystrici 429

Poslanec J. J a k u š 430
Podpredseda vlády SR R. K o v á č 431
Poslanec J. J a k u š 432
Poslanec P. J a k u b í k 432
Poslanec T. K u z b e r t 433
Poslanec M. M i č e k 434
Podpredseda vlády SR R. K o v á č 434

Hlasovanie o návrhu uznesenia 435

14. Súhrnná informácia o bezpečnostnej situácii v Spišskom Podhradí, na teritóriu okresu Spišská Nová Ves a ďalších okresov s výraznejšou romskou problematikou a návrhy na riešenie 436

Podpredseda vlády SR R. K o v á č 436
Poslanec L. P o l k a 440

R o z p r a v a

Poslanec F. J a v o r s k ý 448
Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 456
Podpredseda vlády SR R. K o v á č 459
Poslanec A. M a t e j k a 460
Poslanec T. K u z b e r t 462
Poslanec J. H a n k e r 463
Poslanec J. F r e n a 464
Poslankyňa A. D r a x l e r o v á 468
Poslanec L. P o l k a 469
Poslanec E. B á r á n y 472
Poslanec F. J a v o r s k ý 473
Poslankyňa A. D r a x l e r o v á 474
Poslanec P. B o g d a n 474
Poslanec J. F e k e t e 475
Poslanec J. F r e n a 476
Podpredseda vlády SR R. K o v á č 477
Poslanec F. J a v o r s k ý 478
Poslanec I. C h a m u l a 479
Poslanec A. N e u w i r t h 481
Poslankyňa E. B a u e r o v á 482
Poslanec T. K u z b e r t 483
Poslanec Á. D u k a - Z ó l y o m i 484
Poslanec A. M a t e j k a 484

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k návrhu uznesenia 485
Hlasovanie o návrhu uznesenia 488

15. Vládny návrh zákona NR SR o registri trestov 488

Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 489
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec Š. D a ň o 491

R o z p r a v a

Poslanec Š. D a ň o 493
Poslanec L. P o l k a 494
Generálny prokurátor SR V. B a c h o 495

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 495
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 499

16. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 238/1991 Zb. o odpadoch 499

Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 500

Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec J. P l e s n í k 501

R o z p r a v a

Poslanec J. P l e s n í k 504
Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 506

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 507

Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 510
Hlasovanie o návrhu uznesenia 511

17. Vládny návrh zákona NR SR o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam 511

Minister kultúry SR D. S l o b o d n í k 512
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR
poslankyňa Ľ. M u š k o v á 514

29. septembra 1993

R o z p r a v a

Poslankyňa Ľ. M u š k o v á 518
Poslanec F. M i k l o š k o 518
Poslanec J. P l e s n í k 521
Poslanec P. B r ň á k 527
Poslanec J. R e a 528
Poslanec M. T a h y 529
Poslanec J. H r a š k o 530
Poslanec J. V a r j ú 531
Poslanec P. K o n c o š 531
Poslanec V. B a j a n 532
Poslanec I. C h a m u l a 533
Poslanec P. B r ň á k 534
Poslanec I. M ó r i 535
Poslanec F. J a v o r s k ý 536
Poslanec A. N e u w i r t 538
Poslanec M. S e č á n s k y 539
Poslankyňa M. G b ú r o v á 541
Minister dopravy, spojov a verejných prác SR
R. H o f b a u e r 543
Poslanec J. K o r e c 544
Poslanec J. P l e s n í k 545
Predseda vlády SR V. M e č i a r 546

Poslanec J. Čarnogurský 552
Minister dopravy, spojov a verejných prác SR
R. Hofbauer 553
Poslanec V. Bajan 554
Poslanec V. Bugár 554
Predseda vlády SR V. Mečiar 554
Poslanec F. Mikloško 556
Poslanec J. Čarnogurský 557
Poslanec P. Lauko 558
Poslankyňa B. Pavlovičová 565
Poslanec T. Kuzbert 566
Poslanec F. Mikloško 566
Minister kultúry SR D. Slobodník 567
Poslanec J. Brocka 568
Minister kultúry SR D. Slobodník 568
Poslanec J. Hraško 569
Poslanec P. Lauko 569
Poslanec Š. Daňo 570
Poslankyňa M. Ondrejovičová 576
Poslanec P. Brňák 579
Poslankyňa M. Ondrejovičová 580
Poslanec I. Chamula 581
Poslanec J. Zselenák 582
Poslankyňa M. Bartošíková 587
Poslanec J. Čarnogurský 588
Poslanec E. Bárány 594
Poslanec J. Plesník 594
Poslanec F. Mikloško 596
Poslanec E. Bárány 597
Poslanec I. Móri 598
Poslanec J. Fóthy 601
Poslankyňa V. Danielová 604
Poslanec P. Farkas 606
Podpredseda NR SR A. M. Húska 611
Poslanec J. Brocka 612
Poslanec V. Bajan 613

Poslankyňa M. Ďurišinová 614
Poslanec I. Hudec 615
Podpredseda vlády SR R. Kováč 619
Poslanec I. Hudec 620
Poslanec V. Bajan 620
Poslanec I. Chamula 621
Poslanec L. Kvasnička 621
Poslanec I. Hudec 622
Poslanec A. Neuwirth 622
Poslanec J. Plesník 623
Minister kultúry SR D. Slobodník 627
Poslanec E. Bárány 629
Poslanec F. Mikloško 629
Poslanec J. Plesník 630
Predseda NR SR I. Gašparovič 631
Poslanec V. Bajan 632
Poslanec J. Plesník 632

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 633
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 671

30. septembra 1993

18. Návrh na pristúpenie Slovenskej republiky k Európskemu dohovoru o ochrane archeologického dedičstva 673

Minister kultúry SR D. Slobodník 674
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec F. Javorský 675

Rozprava

Minister kultúry SR D. Slobodník 679
Poslanec P. Jaroš 680

Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 681
Poslanec F. J a v o r s k ý 682
Minister kultúry SR D. S l o b o d n í k 683

Hlasovanie o návrhu uznesenia 684

19. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákon SNR č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskošších predpisov 686

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 686
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR
poslankyňa G. Ť a v o d o v á 688

R o z p r a v a

Poslankyňa G. Ť a v o d o v á 690
Poslanec J. H a n k e r 691
Poslanec J. B r o c k a 696
Poslankyňa A. D r a x l e r o v á 699
Poslanec E. R ó z s a 701
Poslanec P. J a k u b í k 701
Poslankyňa E. B a u e r o v á 703
Poslankyňa M. A i b e k o v á 704
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 705
Poslankyňa A. N o v o t n á 705
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 706

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 708
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 720

20. Vládny návrh zákona NR SR o niektorých zmenách v poskytovaní štátnych sociálnych dávok

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 721
Spoločná spravodajkyňa výborov NR SR
poslankyňa M. A i b e k o v á 723

R o z p r a v a

Poslankyňa M. A i b e k o v á 725
Poslanec J. B r o c k a 726
Poslanec P. J a k u b í k 728
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 729
Poslanec J. B r o c k a 731
Poslanec P. J a k u b í k 732

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 733
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 737

21. Vládny návrh zákona NR SR o zmenách súvisiacich so zabezpečovaním sociálnej starostlivosti 739

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 739
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec M. K e l e m e n 742

R o z p r a v a

Poslanec M. K e l e m e n 743
Poslanec M. T a h y 744
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
O. K e l t o š o v á 746

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 747
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 753

22. Vládny návrh zákona NR SR o Železniciach Slovenskej republiky 754

Minister dopravy, spojov a verejných prác SR R. H o f b a u e r 754
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec M. D z u r i n d a 774

R o z p r a v a

Poslanec P. B r ň á k 777
Poslanec M. D z u r i n d a 778
Poslanec J. Ď u r a n a 779
Poslanec Á. D u k a - Z ó l y o m i 780
Poslanec L. K l i m a n 785
Poslanec I. G a z d í k 786
Poslankyňa A. N o v o t n á 788
Poslankyňa A. K o r d u l i a k o v á 789
Poslanec J. Š e b o 790
Poslanec M. D z u r i n d a 791
Poslankyňa A. I š t o ň o v á 801
Poslanec J. Š e b o 802

Poslankyňa Ľ. M u š k o v á - návrh na zmenu uznesenia prijatého 29. 9. 1993 k zákonu o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam 804
Poslanec E. B á r á n y 805
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 805
Poslanec P. B r ň á k 806
Poslanec M. S e č á n s k y 806
Hlasovanie o návrhu poslankyne Muškovej 808

Minister dopravy, spojov a verejných prác SR
R. H o f b a u e r 808
Poslanec J. B r o c k a 818
Poslanec M. D z u r i n d a 819

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 824
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 859

1. októbra 1992

Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 860
Poslanec A. H r n k o 861
Poslanec M. T a h y 862
Hlasovanie o návrhu na zmenu programu 864

23. Vládny návrh zákona NR SR o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác /zákon o verejnom obstarávaní/ 864

Minister dopravy, spojov a verejných prác SR
R. H o f b a u e r 865
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec J. P i v o l u s k a 867

R o z p r a v a

Poslanec J. P i v o l u s k a 869
Poslankyňa B. G u l d a n o v á 870
Poslanec P. T o m e č e k 871
Poslanec Š. H a r n a 871
Minister dopravy, spojov a verejných prác SR
R. H o f b a u e r 872

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 874
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 880

24. Vládny návrh zákona NR SR o územných finančných orgánoch 880

Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 880
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec J. H a n k e r 882

R o z p r a v a

Poslanec J. H a n k e r 883
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 883
Poslanec P. F a r k a s 885
Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 886

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 887
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 895

25. Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona NR SR č. 165/1993 Z. z. 896

Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 897
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec Ľ. Č e r n á k 899

R o z p r a v a

Poslanec Ľ. Č e r n á k 900
Poslankyňa M. B a r t o š í k o v á 902
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 904
Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 907

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 908
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 915

Poslanec I. C h a m u l a 916
Poslanec M. A n d e l 917
Poslanec V. B a j a n 918
Poslanec J. Z s e l e n á k 918
Poslanec I. C h a m u l a 919
Poslankyňa V. D a n i e l o v á 920
Poslanec M. A n d e l 921

5. októbra 1993

Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 924
Poslanec A. H r n k o 926
Poslanec I. C h a m u l a 926
Poslanec M. A n d e l 927
Poslanec A. H r n k o 928

26. Zriadenie vyšetrovacej komisie na objasnenie skutočností súvisiacich s problematikou debloká-cie slovenských pohľadávok v Indii 929

Poslanec E. B á r á n y 930
Poslanec F. M i k l o š k o 931
Poslanec I. Ľ u p t á k 931
Poslanec V. M i š k o v s k ý 932
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 933
Poslanec Š. H a r n a 933
Poslanec A. H r n k o 934
Poslanec T. C i n g e l 934
Poslanec T. K u z b e r t 935
Poslanec M. F t á č n i k 935
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 936

Poslanec I. Ľupták 936
Poslanec M. Sečánsky 937
Poslanec L. Pittner 938
Predseda NR SR I. Gašparovič 938
Poslanec J. Čarnogurský 939
Predseda NR SR I. Gašparovič 939
Poslanec F. Mikloško 940
Predseda NR SR I. Gašparovič 940
Poslanec V. Miškovský 940
Predseda NR SR I. Gašparovič 941
Poslanec A. Hrnko 942

Hlasovanie o návrhu na zriadenie vyšetrovacej komisie 942

27. Návrh skupiny poslancov NR SR na vydanie zákona NR SR o Slovenskej lesníckej komore 943

Poslankyňa A. Ištoňová 944
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec J. Weis 947

Rozprava

Poslanec J. Weis 949
Poslankyňa A. Novotná 953
Poslanec J. Krivčík 953
Poslanec K. Dubjel 955

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k návrhu zákona 958
Hlasovanie o návrhu zákona 969

28. Návrh poslanca NR SR Jána Slotu na vydanie zákona NR SR o splnomocnencovi Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu 970

Poslanec J. S l o t a 970
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec R. Ž i n g o r 976

R o z p r a v a

Minister obrany SR I. A n d r e j č á k 979
Poslanec M. S e č á n s k y 984
Poslanec E. B á r á n y 987
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 989
Poslanec M. P o l l á k 990
Poslanec L. P o l k a 992
Poslanec I. C h a m u l a 996
Poslanec T. K u z b e r t 997
Poslanec P. B r ň á k 998
Poslanec P. B o g d a n 999
Poslanec L. P i t t n e r 999
Poslanec J. S l o t a 1000
Poslanec R. Ž i n g o r 1001

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k návrhu zákona 1002
Hlasovanie o návrhu zákona 1008

6. októbra 1993

Podpredseda vlády SR R. K o v á č - informácia o zriadení Mestskej univerzity v Kráľovskom Chlmci 1011
Poslanec I. C h a m u l a 1014

29. Konkretizácia a harmonogram úloh vyplývajúcich z Aktualizácie Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z apríla 1993 1015

Predseda vlády SR V. M e č i a r 1015
Poslanec H. K o č t ú c h - správa o prerokovaní vo výboroch NR SR 1018

R o z p r a v a

Poslanec M. K ň a ž k o 1024
Poslanec M. T a h y 1028
Poslanec J. M i c h e l k o 1035
Poslanec P. B r ň á k 1043
Poslankyňa M. G b ú r o v á 1045
Poslanec J. Š e b o 1048
Poslanec J. K o š n á r 1049
Poslanec J. P l e s n í k 1052
Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v á 1054
Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a 1055
Minister hospodárstva SR J. K u b e č k a 1057
Poslanec M. T a h y 1059
Minister hospodárstva SR J. K u b e č k a 1060
Poslanec J. K o š n á r 1060
Minister dopravy, spojov a verejných prác SR R. H o f b a u e r 1061
Poslanec M. D z u r i n d a 1065
Minister dopravy, spojov a verejných prác SR R. H o f b a u e r 1066
Poslanec M. D z u r i n d a 1066
Poslanec M. F t á č n i k 1067
Poslanec H. K o č t ú c h 1068

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k návrhu uznesenia 1071
Hlasovanie o návrhu uznesenia 1093

30. Správa o plnení štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za I. polrok 1993 a jeho očakávanom plnení do konca roka 1095

Minister financií SR J. T ó t h 1095
Poslanec J. Z s e l e n á k - správa o prerokovaní vo výboroch NR SR 1101

R o z p r a v a

Poslanec Š. H a r n a 1106
Poslanec M. D z u r i n d a 1110
Poslanec J. J a k u š 1114
Minister zdravotníctva SR V. S o b o ň a 1117
Poslanec J. J a k u š 1120
Poslanec P. L a u k o 1121
Minister zdravotníctva SR V. S o b o ň a 1121
Poslanec M. K e l e m e n 1123
Poslanec M. F t á č n i k 1124
Poslanec L. K v a s n i č k a 1128
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1128
Minister financií SR J. T ó t h 1129
Poslanec Š. H a r n a 1134
Poslanec M. D z u r i n d a 1135
Minister financií SR J. T ó t h 1135
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý 1146
Minister financií SR J. T ó t h 1147
Poslanec M. D z u r i n d a 1147
Poslanec M. F t á č n i k 1148
Poslanec Š. H a r n a 1149
Poslanec J. Z s e l e n á k 1150

Hlasovanie o návrhu uznesenia 1151

Diskusia o chybe pri hlasovaní 1155

7. októbra 1993

31. Vládny návrh zákona NR SR o Štátnom fonde telesnej kultúry 1176

Podpredseda vlády SR R. K o v á č 1177
Spoločný spravodajca výborov NR SR
poslanec M. A n d e l 1181

R o z p r a v a

Poslanec M. A n d e l 1182
Poslankyňa M. Ď u r i š i n o v á 1184
Poslanec J. F e k e t e 1188
Poslanec J. P o l a č k o 1197
Poslanec J. M a s a r i k 1197
Poslanec J. K o r e c 1198
Poslanec I. J a r o š 1199
Poslanec A. D u d á š 1200
Poslanec M. A n d e l 1200
Poslankyňa M. B a r t o š í k o v á 1201
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 1201
Poslanec R. F i c o 1202
Poslanec A. N e u w i r t h 1203
Poslankyňa M. B a r t o š í k o v á 1204
Poslanec M. A n d e l 1204
Poslankyňa M. Ď u r i š i n o v á 1206
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1207
Poslanec M. A n d e l 1208
Poslankyňa M. Ď u r i š i n o v á 1208
Podpredseda vlády SR R. K o v á č 1209
Poslanec M. D z u r i n d a 1211
Poslanec T. C a b a j 1212
Poslanec M. A n d e l 1212
Poslanec R. F i c o 1213

Podpredseda vlády SR R. K o v á č 1214
Poslankyňa M. Ď u r i š i n o v á 1216
Podpredseda NR SR R. K o v á č 1216
Poslanec M. A n d e l 1217

Hlasovanie o pozmeňovacích a doplňovacích návrhoch k vládnemu návrhu zákona 1218
Hlasovanie o vládnom návrhu zákona 1239

32. Informácia vlády SR o doterajšom postupe prác na Koncepcii prípravy reformy verejnej správy v Slovenskej republike 1240

Podpredseda vlády SR R. K o v á č 1240

R o z p r a v a

Poslankyňa O. M a r h u l í k o v á 1250
Poslanec M. K ó ň a 1254
Poslanec F. G a u l i e d e r 1256
Poslankyňa E. B a r t o š o v á 1257
Poslanec V. B u g á r 1259
Poslanec J. P o l a č k o 1261
Poslanec L. K l i m a n 1264
Poslanec L. K ö t e l e s 1265
Poslanec A. M a t e j k a 1266
Poslanec M. T a h y 1266
Poslanec J. Z s e l e n á k 1267
Poslanec A. M a t e j k a 1270
Poslanec M. S e č á n s k y 1270
Poslanec V. B u g á r 1272
Poslanec P. H r u š o v s k ý 1272
Poslanec J. P o l a č k o 1272
Podpredseda vlády SR R. K o v á č 1273

33. Návrh Výboru NR SR pre vzdelanie, vedu a kultúru k vládnemu návrhu na riešenie ústredného orgánu pre vedu a techniku Slovenskej republiky 1276

Poslankyňa M. G b ú r o v á 1277
Podpredseda vlády SR R. K o v á č 1285

Hlasovanie o návrhu uznesenia 1287

Poslanec J. F e k e t e - Vyhlásenie NR SR k 55. výročiu Viedenskej arbitráže 1288

Poslankyňa Ľ. M u š k o v á 1290
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 1290
Poslanec M. A n d e l 1292
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1293
Poslanec I. H u d e c 1294
Poslanec M. K ň a ž k o 1294
Poslanec J. P o l a č k o 1295
Poslanec M. A n d e l 1296
Poslanec P. L a u k o 1297
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1297
Poslanec M. S e č á n s k y 1298
Poslanec L. K v a s n i č k a 1299
Poslanec M. A n d e l 1300
Poslankyňa Ľ. M u š k o v á 1300
Poslanec M. K ň a ž k o 1300
Poslankyňa Ľ. M u š k o v á 1301
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1302
Poslankyňa Ľ. M u š k o v á 1303
Poslanec A. D u d á š 1303
Poslanec L. K v a s n i č k a 1303
Poslanec M. K ň a ž k o 1304
Poslanec J. Ď u r a n a 1304

Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č 1305
Poslanec M. A n d e l - návrh na odvolanie člena Rady Slovenskej televízie I. Ciela 1305
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1307
Poslanec M. A n d e l 1312
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1313
Poslanec T. K u z b e r t 1314
Poslankyňa Ľ. M u š k o v á 1314
Poslanec P. L a u k o 1315
Poslanec M. K ň a ž k o 1315

8. októbra 1993

Hlasovanie o spôsobe hlasovania o odvolaní I. Cieľa z členstva v Rade Slovenskej televízie 1318
Poslanec J. P l e s n í k 1319
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1320
Poslanec P. T o m e č e k - oznámenie výsledku tajného hlasovania 1321

34. Návrh na voľbu členov Rady Slovenskej televízie 1322

Poslankyňa E. R u s n á k o v á 1323
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1325
Poslankyňa E. R u s n á k o v á 1325
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1326
Poslanec L. K v a s n i č k a 1326
Poslankyňa G. R o t h m a y e r o v á 1327
Poslanec T. K u z b e r t 1328
Poslanec P. K a n i s 1328
Poslanec J. Z e m a n 1328
Poslankyňa E. B a r t o š o v á 1329
Poslanec M. T a h y 1329
Poslanec J. L e t k o 1330
Poslanec J. B r o c k a 1330
Poslanec P. K a n i s 1331

Poslanec J. Brocka 1334
Poslanec L. Kvasnička 1334
Poslanec M. Kňažko 1335
Poslanec Á. Duka-Zólyomi 1335
Poslanec I. Laluha 1336
Poslanec M. Andel 1336
Poslanec V. Bugár 1337
Poslanec E. Rózsa 1338
Predseda NR SR I. Gašparovič 1338
Poslanec F. Javorský 1339

Skončenie rokovania 22. schôdze NR SR 1339

Uznesenia prijaté na 22. schôdzi NR SR